

6

~~17-c~~

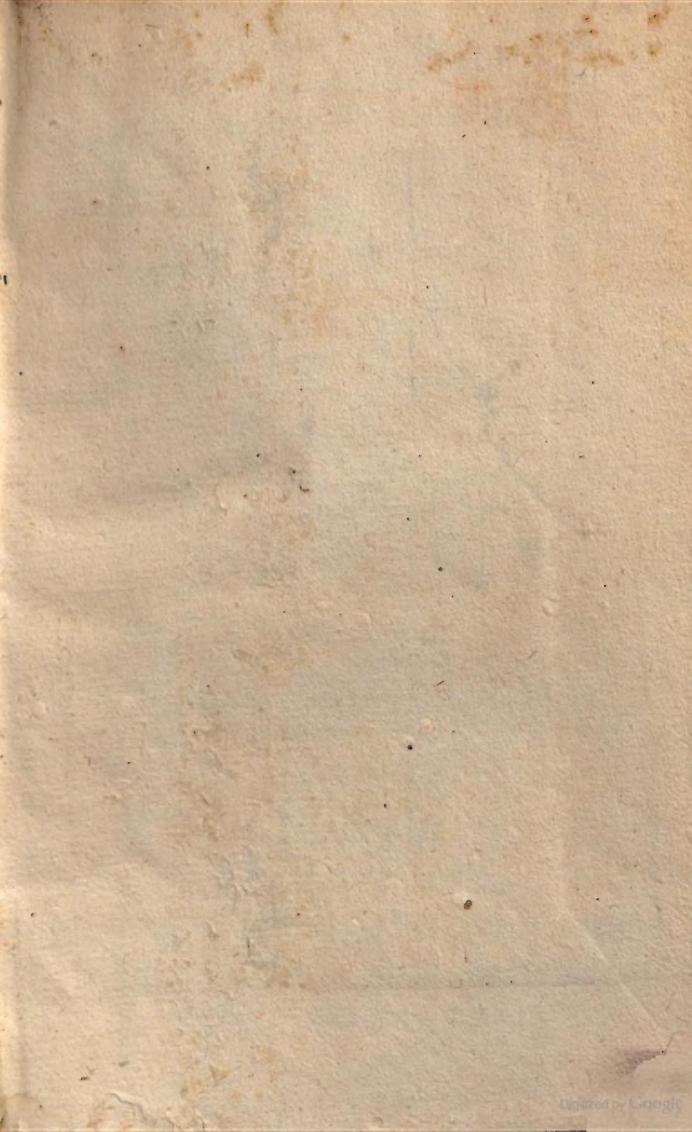
3

H

~~6-17-c-3~~

TITI LVCRETI CARI

Philosophi & Poëtæ antiquissimi
DE RERVM NATVRA
LIBRI SEX.

NOTIS BREVIORIBVS EX IPSO
potissimum Auctore succinctè & perspicuè il-
lustrati: cum LEXICO, siue Indice absolutissi-
mo omnium elegantiarum Lucre-
tianarum:

CVRA ET LABORE
DANIELIS PAREI.

Accesserunt SCIPIONIS CAPICI De principiis rerum
libri duo: necnon AONI PALEARI Verulani De
animorum immortalitate libri tres.

FRANCOFVRTI,

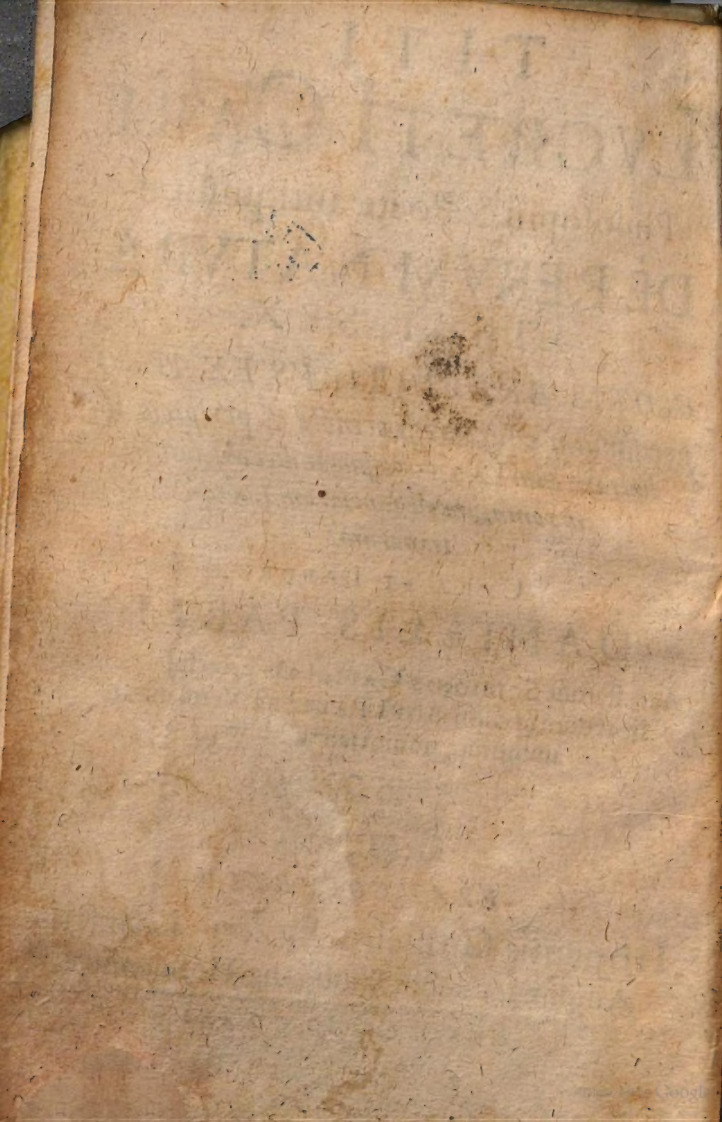
Impensis Guiljelmi Fitzeri, Librarii
Angli, excudebat Wolfgang. Hofmannus.

ANNO ∞ 15 C XXXI.

6. 17. C. 3.

Viro Clarissimo

**D. GERARDO
VOSSIO,**

*ACADEMIÆ BATAVÆ LVG-
dunensis Historico; Eruditorum
Principi.*

T A N T I scilicet fuit, Vir
Clarissime, nuperè me
hominem ignobilem, &
inter vos Aquilas vix sca-
rabæum, amicabili tua salutatione
per D. Iohannem Billetium, omni
humanitate & virtute insignem iu-
uenem, æqualem meum vnicè dile-
ctum, mihi denunciâtâ, prolicere ad
publicum hoc tui alloquium. Quod
ego, nî ferreus videri velim, sub id
ipsûm punctum temporis, quo subli-
* 2 mis

mis non tam Poëta, quàm Physicus,
 mea lima examuffim perpolitus, Ti-
 TVS LVCRETIVS CARVS, in lucem
 edendus fuit, differre diutiùs nō po-
 tui, non debui. Immò verò tacitè sub
 pectore gaudium illud meum mihi
 adimpletū genialiter fensi, quo iam
 pridem calidè flagraui, Sideri illi, nō
 Heidelbergæ nostræ modò, quæ te
 mater primulū Orbi indulfit, non
 Batauiæ nunc vestræ, sed totius Eu-
 ropæ fulgentissimo, ita innotescere,
 vt aliquo saltim tenuissimo fauoris
 tui accendi quirem radio:

Ἀμφὶ δὲ σὺ κεφαλῇ νέφε' ἔστεφε δῖα θεάων

Χρυστον, ἐκ σκυτῶ δ' αἶε φλόγα πεμφανόωσιν.

Sic igitur rependisse vices illas salu-
 tandi mihi gloriosum duxi, tametsi
 nullo merito me in amicitiam tuam
 penetrare ausus fuerim. Certè si
 Creusa apud Tragicum verè dixit,
 εἰς ὄμμα' ἔννε φωτὸς εἰσβλέψαι γλυκὺ εἶναι, quī
 non iucundum mihi sit, quī non bea-
 tum me iudicem, si beneuolētiae tuæ
 oculis & me, & laborem hunc meū,
 grauissimo & elegantissimo Poëtarū
 crebris

crebris vigiliis impensum, placidè aspexeris. Neque multùm allaboro, vt hoc abste impetrem. Noui iam grata & facie & dextra tibi arridere ea Musarum dona, quæ te admirabilem prorsus nobis fecerunt; de quibus tu rectius iudicare poteris, quàm qui nil nisi auos suos & clypeos numerare solent, cæteroquin in homine nihil possidentes humani. Quid præstiterim, vel, vt rectius dicam, quid præstare animus gestierit, tu solus iudicabis; immò labantem me ab ætate, & rerum inusu, rectà reduces. Quo voto desinam, donec vberius mihi licebit audaci esse in aditib⁹ tuis, quos vt haud difficiles primos istos experiar, oro etiam atque etiam. Vale, vir humanissime, & salue à Parēte meo, tui cupidissimo. Ex Muséo meo, a. d. 6. Cal. Augusti, Anno ∞ Io c xxx.

Tua præstantia deditissimus

DANIEL PAREVS.

EΥΦΗΜΙΑΙ
DOCTORVM VIRORVM
IN
TITI LVCRETII
CARI

Nouam Editionem

à

DANIELE PAREO,
Philip. Fil. Dav. Nep. adornatam.

I.

INGENIVM sic alma tibi natura, PAREE,
Contulit, & vires, eloquiumq; dedit:
Gratus ut ingenii natura dona rependens,
Ingenuas reddas matris amore, vices.
Ergò iure tuâ prodit LVCRETIVS arte;
Natura vastas qui publicavit opes,
Hunc incude nouâ vatem producis in auras,
INDICEq; illustras nunc meliore TITVM.
Biga PAREORVM claret celeberrima: Iam tu
Illius hîc trigam nominis adde tui.

IOH. PETRVS LOTICHIYS, Med. D.
Academiae Rintelanae Professor publi-
cus, P. L.

NULLVS

II.

NVLLVS antiquis valor est Poëti.
 Post Avum, ac Patrem, DANIEL PAREAS
 Triplicans laudes: nisi posterorum a-
 pteantur in vsu.

Hinc tuus vivit Pater, orbetoto
 Notus in Plautum vigilia lucerna:
 Te velut nunc cura LVCRETIO apse
 Prabita clarat.

Tersus scribes veterum terendo
 Orbitas; quàm si propria superbus
 Indoli fidas; tua vena nec se
 Mancipet ulli.

Languet indulgens sibi opus stili omne,
 Nec meret plausus; nisi Roma & Hellas
 Dent ei nernos, & amabilem omni à
 Parte colorem.

Proximo Phœbi cithara MELISSO
 Principis rarus titulum Poëtarum
 Addidis pecten, fidium amulatus
 Chrómata Horatii &

Pindari. Quin par diadema nostra
 Presto adhuc tibi est, similesq; lauri:
 Si quis antiquis sua dat probè li-
 manda Poëtis.

M. MELCHIOR LAVBANVS,
 Ducalis Bregani in Silesiâ Re-
 ctor.

III.

ILLE tuus, Clarij decus immortale Senatus,
 Laude Pater vehitur super athera; quâq; nitentem
 Sub gemino Phœbi gens lampada conspicit axe,

Eius longinquas latè diffusa per oras
 Undique flammifero fulget fama amula soli.
 Sed quibus, ô DANIEL, cœlo te laudibus aquem?
 Qualis in Alpini prærupto vertice montis
 Paulatim gracili se stipite subiicit arbor;
 Sic te tollis humo, laudis stimulatus amore,
 Gnauiter & properas præscripta ad candida calcis,
 Fixa terens Patris vestigia præuia plantis;
 Laberis & Pindi nitidos haut deses in hortos,
 Abdita Pegasidum scrutans mysteria chartis:
 Vndè tibi aternâ plectas è fronde coronam,
 Et rutilos Tyrio crines splendore corusces.
 Quin & purpureo facis ore nitere LVCRETI
 Carmina, conuestisq; nouâ omnia luce, remotis
 Errorum nebulis; pleno omnia lumine rident,
 Perge, & qua relegendi feri mansura nepotes,
 Scripta poli! celeberrime sic ibis ad astra, nec atas,
 Docte PAREE, tuis de laudibus vlla silescet.
 Dumq; ita laudis iter caleas, mala toxica lingua
 Non pluris facito, quàm morsus pulicis: ultra
 Ignea mens cœli volitat septemplex orbis;
 Ringitur, & Stygiis latet inuida Echidna sub umbris.

M. IOHAN. WEITZIVS, Illu-
 stris Gymnasii Gothani Pro-
 Rector.

IV.

LAVDANDVS meritò es, DANIEL cordate, quidâ
 acri
 Percussit thyrso laudis spes certa tuum cor,
 Et simul incussit præclarum in pectus amorem
 Musarum, quo nunc instinctus, mente sagaci,
 Auia LVCRETI peragras loca, nullius antè
 Trita sola, iuuat & vernos decerpere flores.

INDICE, multiplici quem perficis ipse labore;
 Atque tuo capiti insignem petis inde coram,
 Vnde prius nulli velarint tempora Musa.
 Et tenebris tantis tam clarum reddere CARVM
 Quod inuenis potuisti, inlustrans aurea dicta;
 Hinc Patre te dignum docto cantabit, A voq̃,
 Posteritas: viuet nomen per sacra PAREI!

M. IOH. BVCHVVALDER, Sile-
 sius, Gymnasi Bregensis Pro-
 fessor.

* 5

VITA

VITA

TITI LVCRETI
CARI.

T LVCRETIVS CARVS Romanus, ut ipse idoneus est testis; natus est L. Licinio Crasso & Q. Mucio Scauola. • COS. anno V. C. ID LVIII. eo anno, quo nobilissima lex Licinia & Mucia de ciuibus regundis est lata; quo tempore specimen illud innocentiae Rutilius IC. praestantissimus à publicanis in exilium actus est, annis post natum M. Ciceronem XII. De parentibus autem totaq; eius familia nihil vsquam exstat, etsi Lucretiorum nomen in Romanis monumentis percelebre sit ac vetustum. Nam in hac gente inueniuntur Tricipitini, Cinnae, Vispillones, & Ofella. De Caris nihil reperitur. cognomen tamen est Romanū: cuius & Ovidius multiq; alij meminerunt. Certum est, hac tempestate in r. p. fuisse Q. Lucretium: verum an frater fuerit, aut quo inter se propinquitatis gradu, non constat. Ceterum hoc peruolgatum, & tralaticium est, ut praestantiorum ortus Poëtarum serè ignoretur, & in hoc diuinitatem aliquam putantur adfectasse. Adulescentulus autem quin à parentibus, seu propinquis, considerata eius ad bonas artes nata panè diuina

uina indole, Athenas more patrio sit missus, Athenas non ita pridem à P. Sulla crudeliter vastatas, nullum est dubium. Postulat hoc Romanorum consuetudo ac doctrina vario. Nam ad Hortos ille statim se videtur contulisse: vt & Virgilius aliquot annis postea, qui ita de se ipse canit:

Et si me vario iactatum laudis amore,
Irritaq; expertum fallacis præmia vulgi,
Cecropius suaues exspirans Hortulus auras
Florentis viridi sophiæ complectitur um-
bra, &c.

Eodem aspirauit doctiss. Propertius:

Illic vel studiis animum emendare Platonis
Incipiam, aut hortis docte Epicure tuis.

Praerant Hortis eo tempore Zeno acriculus ille senex, & Phaedrus, homo, vt Cicero ait, humanissimus, itaq; his videtur vsus praeceptoribus Titus: quos etiam Atticus paulò licet hoc poëta grandior, audiuit. Memmius item, Velleius, Patus, Cassius, multi-que alij præstantes in r. p. R. viri eadem aetate videntur his operam dedisse; quibus omnibus aut magnâ certè partem familiaris fuit & carus Lucretius, ob admirabiles animi dotes; maximè verò ob aureum illud orationis flumen: & quod omnium poëtarum sua aetate esset grauisimus, & iudicio Cornel. Nepotis ac M. Ciceronis, præstantissimus. Florebant eo tempore poëta præstantes non pauci: M. Varro, M. & Q. Cicerones, P. Varro Atacinus, M. Furus Bibaculus, C. Calvus, Cinna, Catull. L. Calidus, aliq; nonnulli. Verùm haud facile reperias, qui ad tan-

tam orationis maiestatem lepore incredibili conta-
 ctam adfurrexerit. Maximus sine dubio futurus, si
 ad aetatem maturiorem cum mentis integritate per-
 uenire potuisset. nunc & vigente aetate periit; & iu-
 uenili, in mentis errorem incidit. Nam, ut ex Euse-
 bio colligi potest, iuueni prabutum fuit philtrum, ab
 vxore Lucilia, ut quidam existimant, nullo auctore.
 Hinc mente loco suisq; sedibus permota, parum ab-
 fuit, quin omnes illi diuini in hoc poeta igniculi fue-
 rint extincti. Sed cum morbus ille animi inducias
 haberet; non passus est poeta eos funditus interire,
 quin obseruatis interuallis, philosophiam in qua
 adulescens magnam semper operam posuerat, phar-
 maci loco adhibuit: eamque ut Latino etiam ore so-
 naret, efficere instituit, initio sumpto à rerum natu-
 ra. in qua tractatione maximè elaborabant omnes
 Epicuri familiares. Tandem confecto ferè eo opere,
 inualescente iam paullatim agritudine, credo etiam
 ob Memmii sui, de quo mox, ac totius reip. calami-
 tatem ac perturbationem: cum videret adesse tem-
 pus, quo veterum quoque sapientium, suaq; familia
 consensu vitæ nuntium remittere liceret; *ἡ λογὴ*
 eam *ἐξ αὐτοῦ* non prætermisit. namque manu si-
 bi adlata, è vita tamquam è theatro exiit. quod et-
 iam Atticus haud multò post, sed *ὑποκατεργάσας*
 fecit. & ipse Lucretius faciundum suaserat, quo lo-
 co inanis gloriæ cupidos & ambitiosos exagitat, qui
 etiam in summis miseriis viuere ament. ait enim:
 Extorres idem patria longeque fugati
 Conspectu ex hominū, fœdatis crimine turpi
 Omni-

Omnibus ærvmnis adfecti denique viuunt:
Et quocunque tamen miseri venere, parentant.

Deceſſit igitur anno Vrbis DCCI. Cn. Pompeio Magno III. Cos. quo tempore maximè in r. p. erant turba; Clodius à Milone occiſus; Memmius multiq; alii de ambitione damnati, Roma in exilium proſecti. Caſar Galliam lacerabat annos natus XXXXIV. Eusebius vno antè anno mortuum ſcribit, ſi modò ratio conſtet. Donatus, aut quiſquis eſt vita Virgil. auctor, tribus antè annis, Cn. Pompeio Magno II. M. Licinio Craſſo II. Cos. Cùm verò farragini illi multa falſa adſuta ſint, & Eusebium inendolum eſſe conſtet, præſtat id ſequi, quod vero magis eſt cõſentaneum. Ceriè perperam in Eusebio mortuus dicitur Catullus anno V. C. DCXCVI. Lentulo & Nepote Cos. cùm Catullus ſecundi conſulatus Pompei mentionem ipſe faciat, quem Cneius geſſit anno poſt Lentulum & Metellum ſecundo. Catulli verſus ſunt iſti ad poëtam C. Heluium Cinna:

Conſule Pompeio primùm, duo, Cinna, ſe-
debant

Mæchilli: factò conſule nunc iterum;
Manſerunt duo, &c.

Per Mæchillos intelligit Mamurræ & Caſarem, quos alio loco idem gemellos vocat. Alibi quoque Britannias Caſarem inuaſiſſe indicat, quod hoc eodem anno Pompeio & Craſſo Cos. demum Caſarem feciſſe, ipſe teſtatur libro IV. de bello Gallico.

Gallico. Paucis ante mortem annis vidit Lucretius
Catilina & Clodij furiosas administrationes; qui-
bus r. p. R. ita fuit affecta, ut non multo post tota
conciderit. De eo tempore ita ipse conqueritur:

Hunc (Mortem) tu diua (Venus) tuo recubantem
corpore sancto

Circumfula super; suavis ex ore loquelas

Funde, petens placidam Romanis incluta pacem.

Nā neq; nos agere hoc patriā tēpore iniquo
Possumus æquo animo; nec Memmi clara
propago

Talibus in rebus communi deesse saluti.

Ambitionem etiam suae ætatis gravissimis versibus libro tertio & quinto reprehendit. Quam sanctis deniq; fuerit moribus poëta, testis est locupletissimus opus gravissimum, multiq; præclaris ad bonos mores conformandos adhortationibus illuminatum. De numero librorum, & quātum ipse poëta scripserit, disceptari solet. Iampridem à restitutis bonis artibus, multi in ea fuerunt opinione, ut putent, Titum nostrum plures libros, quā qui sunt in manibus, scripsisse. nempe ex Varrone, inquiunt, perspicuum est libros XXI. reliquisse Lucretium, operisq; principium non illud esse, quod vulgò putant; verū longè aliud ex Varrone repetitum. Si vera foret hac opinio, spem faceret, similia poëta nostri aureaq; scripta aliquando habendi. Verū error est inueteratus & gravissimus. Non alia plurave poëtam scriptis prodidisse, quæ quidem ad operis huius

context-

contextum pertineant; quàm ea quæ circumferuntur, equidem videtur certissimum. Ex grammaticis veteribus omnibus utiq; nemo est, qui ex libro VII. VIII. &c. ullum proferat versum: cum ex sexto, quinto, prioribus aliis adducant sæpenumero. nam quod quidam apud Priscianum, poeta huius librum septimum laudari volunt, eos, omnis fugit ratio. nihil usquam tale exstat. Deinde seipse vindicare potest Lucretius. nam de primo quidem libro ita canit, lib. VI. vers.

Nunc omnes repetam, quàm raro corpore
sint res,

Commemorare: quod in primo quoque carmine claret.

De ultimo vero præclaris versibus perspicuè ita profatur:

Tu mihi supremæ præscripta ad cædida calcis
Currentis spatium præmonstra callida Musa,
Calliope, quies hominum diuûmq; voluptas:

Te duce ut insigni capiam cû laude coronâ.

Principium autem rectè sic habere, euincit Priscianus grammaticus diligens ac peruetustus. Ille enim ubi primi ordinis casum patrium in multitudinis numero, arum & concisè ûm habere dixisset; hac verbi gratia tandem addit: amphorûm pro amphorarum, Æneadûm pro Æneadarû. Lucretius in primo versu: Æneadûm genetrix, hominum diuûmque voluptas. Accedit ipsa operis rerumq; tractatio ita inter se cõnexa & apta,
ut si

ut si versus aliquot eximas, non elegantiam tantum, sed sententiam ipsam deprauaturus sis. Docet primo, de rerum principiis; de meteoris ac rebus sublimibus, extremo opere. an omnes qui natura cognitionem memoria prodiderunt, hanc rationem non sunt secuti? ipse, inquam, Epicurus eam persecutus est: uti apparet ex eius de rerum obscuritate compendio, quod hic adiiciendum curauimus. ex quo prater cetera id etiam cognoscere licet, in hoc opere nihil desiderari eorum quæ ad rerum naturalium explanationem pertinent. Idem quoque initium arguit ipsa inuocatio; quam in primo opere omnes collocandam censent.

Qui secus sentiunt, Varronem laudant auctorem: cuius hæc adferunt verba è libro de lingua Latina IV: Loca secundum antiquam diuisionem prima duo, cælum & terra, &c. à qua bipartita diuisione Lucretius suorum vnius & viginti librorum initium fecit hoc: *Ætheris & terræ genitabile querere tempus.* Sed sciendum, librum Varronis mendo contaminatum hinc esse. Nam si vera sunt ea, quæ modò allata sunt: neque hoc nostro reperiatur in veterum monumentis alius qui quidem scripserit Lucretius, cui non statim de mendo suspectus erit locus ille Marci? maximè qui meminerit Carum, ea cum scriberet Terent. Cesare dictatore, aut paullo ante; vix in hominum fuisse manibus; quippe qui quarto ante Cesaris dictaturam anno decesserit; postque auctoris demum excessum à Cicerone opus ipsum à M. Tullio Lucretii perfamiliari

liari expoliri caperit, & ut fuerit, non eam tamen consecutus auctoritatem videatur qui à Varrone adduceretur. licet Varronem in quibuslibet etiam recentioribus laudandus facilem esse constet, & Lucretium magnæ existimationis ac nominis ea tempestate poetam fuisse constet. Quid ergo? pro Lucretio, olim scriptum fuisse Lucilium, est certissimū. Sape quippe Lucilius, Lucretius & Lucullus, ut Cœlius ac Cecilius alius in alterius locum vitiose subiecti sunt. Exempla passim obuiā sunt. Sallust. libr. V. histor. At Lucilius audito Marium regem proconsulem per Lycaoniam cum tribus legionibus in Ciliciam tendere: adducit Prisc. lib. XVIII. Sed legendum: At Lucullus audito Marcium Regem pro Cos. &c. agit de Lucullo bellum aduersus Mithridatem administrāte. Macrobius lib. III. Saturnal. cap. 15. M. Varro in lib. de agricultura refert: M. Cat. qui post Vtricæ perit, cum heres testamento Lucilii esset relictus. Lege. testamento Luculli, &c. fatetur ubi Macrobius tamen. nam Cato non heres, sed tutor erat relictus Luculli filio; ut auunculus, teste Plutarcho. Apud eundem symmictographum lib. VI. cap. 3. Lucretius in V. Maior erat natus, non omnia possumus omnes. Apud Noniū Marcell. Puella & Pestilens, pro Lucretio editur perperam, Lucilius, & in verbo Callit. Sisenna hist. lib. IV. Lucilium Memmium; cum sit leg. Luciū Memmium. in verbo Vtres. leg. Liuius Andronicus: vulg. Lucilius Andronicus. In Sex. Pompeio quo-

que Tama lege Lucilius, vulg. Lucretius. Apud Probum etiam in Catholicis nominum, Vappones Lucret. malè est editum pro Lucilio: vt & in Seruio ad lib. II. *Æneid.* Immo in ipso Varr. lib. VI. vbi peruolgatum est, apud Lucret. Atq; aliquos ibi ab rebus clepsere foro: certissime scribi debet, Lucilium. Plura facile quilibet inueniet. quorum omnium origo mendorum ex his notis Luc. & L. videtur manasse. Risit autem curiosos credo astrologos Lucilius, qui cœli terraq; natalem anxie nimis anquirerent; aut simile quid licet in re per obscura comminisci.

Verum enim uerò vt plures libros non sunt admittendi: ita credibile est, versus aliquot fortasse desiderari. Nam cum in omnibus ferè antiquis scriptoribus, tum in hoc poëta præcipuè quidam nimia certè libertate adiecerunt, ademerunt, mutarunt plurima; sicuti multis id locis nos patefecimus. Adducit etiam Seruius hoc ex Lucretio fragmentum: superi spoliatus luminis aër: quod etsi Lucretii esse videatur, à libris editis tamen abest, neque vbi reponi debeat, dici potest. Sed hinc fide & iudicio opus est accurato, ne poëta tribuantur non sua. qua in re, multimodis hic peccatum fuit.

OPERIS verò indicem vulgarem, De rerum natura, non necesse est mutari. Præter enim quod in vet. Cod. ille sic reperitur, etiam Fl. Sospater libro *grammat.* II. Lucretius; inquit, de rebus naturalibus lib. III. & Poëta eū ipse confirmat lib. V. Deniq; natura hæc rerum, ratioq; reperta est
Nuper;

Nuper, & hanc primus cū primis ipse repertus
Nunc ego sum, in patrias qui possim vertere
voces.

*Verè hoc de se pradicat Poëta: nam princeps ille
de rerum natura Latine scripsit. Quem postea con-
secuti sunt alii multi: C. Amasinius, Catius, M. Cic.
Varro, Egnatius, cuius lib. i. de rerum natura ab
Aur. Macrobio adducitur. idem se quoque prastitu-
rum sperabat P. Virgil. ait enim ad iuuenem doctiss.
Messalam Bruti familiarem: cū Athenis agens
Cirin suam conscriberet:*

Etsi me vario iactatum, &c.

Si me iam summa sapiētia pangeret arte, &c.

Non ego te talem venerarer munere tali;

Non equidem, &c. Et mox:

Tali te vellem iuuenum doctissime ritu, &c.

Naturæ rerum magnis intexere chartis.

Alibi etiam id suauissimis pollicetur versibus:

Me verò primum dulces ante omnia Musæ,

*Quarum sacra fero ingenti percussus amo-
re, &c.*

*Empedocles autem multis seculis antè idem ar-
gumētum Græcè tractauerat; quem Lucretius ma-
gnopere est admiratus, eumque hoc elogio ornavit
unico:.*

Nihil tamē hoc habuisse viro præclarius in se,

Nec sanctū magis, & mirū, carumq; videtur.

Carmina quinetiam diuini pectoris eius

Vociferantur, & exponunt præclara reperta;

Vt vix humana videatur stirpe creatus.

HVNC igitur studiosè Lucretius imitatus est. *ἡ γὰρ Ἐμπεδοκλῆος τὸ πρὸς τὴν φύσιν γέγονε, μεταφυσικὸς τε ὢν, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς περὶ ποιητικῶ ἐπιτάγμασι χρωόμενος*: ea in Lucretio omnia mirè elucet. Nā orationis splendore, & grandiloquentia ceteros antecedit: tum translationibus innumerabilibus, inq̃ præclaris totum opus quibusdam veluti insignibus distinxit. Multæ eum vocat artis M. Tullius optimus existimator. Verè sic Tullium iudicasse, apparebit, si quis non ea tantum quæ ab Homero, sed ab aliis, maximè Ennio suo: (nam hunc è Latinis scriptoribus mirè coluit, & exprimere studuit) & rursum quæ à Tito Virgilius sumpsissent, indicarit. Sic enim clarissimum fieret, Auum esse Q. Ennium; patrem T. Lucretium; P. Virgil. Maronem filium: hi enim ex Epicis poëticiis Lat. triumviri sunt præstantissimi. In hoc etiam Empedoclem suum imitatus est, quòd ut ille suis deliciis Pausania τὰ περὶ φύσεως μετὰ ἐφώνου: item & Lucretius Memmio suo; de quo aliquid quoque adijciendum est.

DE GENTE MEMMIA.

DE hac gente, quia pauca in veterum scriptis ea-que hic illic sparsa supersint, nemoq̃ hoc erudito seculo aliquid scripserit, difficile est & arduum multa eaque certà comparare & constituere. Utile tamen est videre gentium ac familiarum ortus & interitus, quarum rerum cognitio historias legen-
tibus

tibus omnino est necessaria. Itaque cum Ciceronem, Liuium, Sallustium, Virgilium, & maxime Lucretium legentibus futura sit utilis & iucunda hac descriptio, gentem hanc Memmiorum cognoscere est operapretium. Et ut ab vltima origine eam repetamus, scribit Virgilius antiquissimam esse, & à Troianis oriundam; inquit enim doctiss. poëta:

Mox Italus Mnestheus, genus à quo nomine Memmi.

Verum in r. p. primum belli Histrici tempore, quod à Claudio Pulcro Cos. anno V. C. D. LXXIII. confectum fuit, eius mentionem inuenio. Liuius enim libro XXXXI. C. Claudio Pulcro, Ti. Sempronio Gracco Cos. anno post trium clariss. ducum Philopæmenis, Scipionis, & Hannibalis mortem, septimo; sex annis ante grauissimum ac nobiliss. illud cum Perseo Macedonia rege bellum: eo igitur tempore scribit Liuius C. Memmium prætorem creatum esse, eiq; euenisse prouinciam Sardiniam. Vnde intelligas, alios etiam magistratus eum, puta questuram & adilitatem, gessisse: quod sanctè gradus illi tum seruarentur, & biennio antè legem annalem tulisset L. Villius, teste Liuiio lib. XXXX. Fuit autem plebeiæ gens Memmia. id ex eo perspicuum erit, quod tribuni plebei, uti mox adnotabimus, subinde fuerint Memmij, quem magistratum legibus; opinor, sacratis patricios capere nefas erat. Cicer. pro domo sua. Nobilissima tamen ea fuit, maximeq; doctrinarum studiis floruit: & haud scio, an non à Casare Octauiano lege Sania inter patricios adscripta sit.

xx

3

sit. Porro C. ille Memmius, de quo iam meminimus, quarto deinde anno, quod est Cos. C. Popillio Lenate, & P. Aelio Ligure, ea tempestate, cum iam parabatur bellum Persicum, iterum Prator factus Siciliam, ut Liuius ait lib. 42. sortitus est. Admonendus est lector apud Liuium lib. 41. vbi C. Memmii primum rogatum Pratorem commemorat; mendose scriptum esse, C. Mummiu, quod alibi etiam accidisse indicabimus. Huius duo, ni fallor, erant filij, C. & L. Memmij; quorum facundia multorum scriptis celebrata est. Tum etiam, inquit Cicero in Bruto, C. L. Memmij fuerunt oratores mediocres, accusatores acres atque acerbi. itaque in iudicium capitis multos vocauerunt; pro reus non saepe dixerunt. Sallustius autem de C. Memmio: Sed quoniam, ait, ea tempestate Roma Memmij facundia clara, pollensq; fuit, decere existimaui vnam ex tam multis orationem eius perscribere, ac potissimum eam dicam, quam in concione post reditum Bestiae huiusmodi verbis disseruit. De Lucio etiam Sisenna commemorat lib. IV. his verbis: L. Memmii socerum C. Scribonij tribuni pl. quem Marcellini consiliarium fuisse callebant, & tunc Curionis oratorem. Hi autem bello Iugurthino, & Sullanis temporibus maxime fuerunt in honore ac pretio. Caius multis auctus honoribus, cum ad consulatum petendum accessisset; facileque eum, quia & vita, ut Orosius ait, integritate, sanctitate morum, & eloquentia laude esset clarissimus, videretur consecuturus, a Saturnino trib. pl. (qui illum suis actionibus

bus maxime aduersarium metueret) in ipsis comitiis, in campo Martio fuste comminutus, nefarie trucidatus est, C. Mario VI. L. Valerio Flacco Cos. anno ante memorabile illud Romanorum cum Cimbris ac Teutonis praelium. Cicer. in Catil. 4. Liuius epit. 69. Appianus lib. 1. ἐμΦολ. In libello de viris illustribus Ro. ca. de Appuleio Saturnino, vbi idem scelus commemoratur, perperam editur Mummius. Accusauit Caius L. Calpurnium Bestiam, Cicera-
ne teste, credo, repetundarum; namque Bestia in Numidiam consul cum exercitu missus; & ab Iugurtha pecunia corruptus fuit, & auarissime socios expilauit, quod egregie narrat Crispus. Tullit hic tribunus pl. legem de Iugurtha Romam euocando, Nasica & Bestia Cos. Ad causam, inquit, Sallust. dicendam. Neque verò dubito, quin idem, vt erat moribus sanctissimis, legem tulerit Memmiam, eam qua cautum fuit, ne qui reip. causa abessent, rei fierent: tum, vt calumniatoribus & corruptis pecunia accusatoribus, conuictis, K littera, vt calumnia nota in frontem imprimeretur. Cic. pro Sex. Roscio. Valerius lib. 3. Papinianus IC. in l. questum, Dig. de testibus. vbi non rectè, meo iudicio scriptum Rammios Brundusii inuenio. est & Remnius grammaticus. Remnii nusquam. De Lucio Cui fratre, nihil præterea comperi. Fuit subinde & alius ex eadem gente M. Memmius, quem puto superiorum fuisse fratrem aut certè patruelem. Eum habuit quaestorem Cn. Pom-

peius in bello contra Sertorium in Hispania gesto. nam & adfinitate illi, ducta in uxorem Pompeij sore, iunctus erat. qui in quadam contra Sertorium pugna in agro Saguntino tandem fortissimè occubuit. Cic. pro Balbo. Plutar. h. Sertorio. Orosius lib. 5. cap. 23.

Venimus iam ad C. illum Memmium, cuius potissimum nomine omnis hac à nobis suscepta est commentatio, ut cui suos de rerum natura libros conscripserit poeta noster. uti temporum ratio, hæcque tota Memmiae gentis deductio euincunt. Hic igitur superioris Lucij, ut Cicero testatur, Filius, magnam adulescens operam in bonis artibus posuit, adeo ut doctissimus euaserit; virosque etiam eruditos singulari amore sit complexus ac iuuerit. Athenas profectus iisdem cum Lucretio præceptoribus usus videtur. Romam deinde reuersus, cum aliquantum temporis se r. p. probasset, à maioribus & eloquentia ac doctrina, virisque eruditis & Pompeij familiaritate adiutus, ad honores prouectus est. Prætor autem creatus Bithyniam obtinuit: in qua profectioe comitem habuit poetam Catullum; fortasse & nostrum suumque Titum, & Curtium Niciam grammaticum nobilem, quem familiariter apud se semper habuit, inquit Suetonius. Reuersus ex prouincia, quia non rectè eam administrarat, ut indicat etiam Catullus; aut certè prouincialibus quibusdam iniuriam intulerat: accusatus fuit à C. Cesare. id colligo ex Agellio, qui è Caesaris oratione pro Bithynis in Memmium hæc adfert verba. Vel
pro

pro hospitio regis Nicomedis, vel pro horum necessitate hoc munus, Memmi, refugere non potui. Sed hic etiam peruulgatum est, Mummi. Tum verò acerbe Casarem accepit Memmius, & in eum orauit acerrime, vt ex Suetonio in Cas. percepi. Credibile est ei Memmium obiecisse de prostituta olim apud Nicomedem Bithyniæ regem pudicitia. Cuius exitum iudicij licet nullum inueperim; certè tamen credo absolutum fuisse Memmium. Interiectis enim paucis admodum annis tribunus plebi Gabinium accusauit repetundarum, L. Domitio & Ap. Claudio Cos. & eodem anno C. Rabirium Postumum quem defendit Cic. cuius exstat oratio. Consulatum etiã tum petiit noster Memmius cum Domitio, Messalla, Scauro, aliis. omnes summa contentione & libidine, adeo vt nemo in proximum annum consul creari potuerit; & interregna, vt ait Cic. in eo anno fuerint compluria. Redierat iam in gratiam cum Casare Memmius, in eoque vt idem Cic. magnam spem posuerat; & ab eo licet in Galliam absente, in ea re non nihil, inquit Suetonius, erat adiutus, verum frustra. Nam cum quatuor illi candidati multique alii ob turpissimas pactiones & dona accusati essent; altero tandem anno Cn. Pompeio Cos. anno. D. CCI. Memmius lege Pompeia de ambitu cum Hypseo & aliis quibusdam, etiam Cic. defensore condemnatus, in Græciam exulatum abiit: quam rem attingit Cic. lib. 2. ep. 3. ad Quintũ, & copiose narrat Appianus lib. 2. ἐμφυλ. Athenis aliquandiu fuit, vbi ad studia philosophica, in qui-

bus à puero semper deditus fuerat, se retulit. Cicer. lib. 5. ep. 11. ad Att. Epicuri autem rationem eum secutum esse & noster poëta, & Cic. planè confirmat, eaq; re videtur nescio quid in Epicuri honorem adificare voluisse, ut in Academia Cicero. lib. 3. ep. Cic. ad Memmium. Postea abiecta edificatione, Mitylenas, mox Patras (quod est oppidum Achaiae prope à Corintho) concessit. Hic ciuis tandem factus, Lysonis ciuis Patrensis honestissimi viri ac Cic. amici filium adoptauit: sibi que heredem scripsit; neque ita multo post ibidem, ut opinor, decessit. Hæc è Cic. colligo: cuius verba ad Ser. Sulpicium Achaiae Procos. septem post condemnatum Memmium annis, ut aliis etiam sint in promptu, adscripsi: Cum Lysonem Patrensi, inquit Cicero, est mihi quidem hospitium vetus, &c. Sed eo vehementius à te contendimus, ut Lysonem in fidem, necessitudinemq; tuam recipias. cuius dubia fortuna, timidius tecum agebamus; verentes, ne quid accideret eiusmodi, ut ne tu quidem mederi posses. Explorata verò eius incolumitate, omnia à te studia summa cura peto; quæ ne singula enumerem, totam tibi domum commendando: in his adulescentem filium eius, quem C. Memmius Gemellus cliens meus, cum in calamitate exilii sui, Patrensis ciuis factus esset, Patrensi legibus adoptauit: ut eius ipsius hereditatis ius, causamque tueare. Ex his M. Tullii verbis tam de morte Memmii, quàm de loco domicilii multisq; aliis rebus certi quid facillimè intelligi potest. Ne quis tamen addubitet; apponemus alterum Ciceronis locum,

quo

quo superiora pleraque omnia mirifice confirmantur. In lib. ergo de claris oratoribus ad Brutum, quē eodem illo anno, nempe Casare & Lepido Cos. conscripsit, & in quo oratores iam mortuos colligit, de C. hoc Memmio ita ait: C. Memmius L. F. perfectus litteris sed Græcis, fastidiosus sane Latinarum, argutus orator, verbisq; dulcis, sed fugiens non modo dicendi, verum etiam cogitandi laborem; tantum sibi de facultate detraxit, quantum imminuit industriæ. Optimum verò eum fuisse studiosum ab ineunte ætate testatur idem Cic. in Rabiriana. Vnum hoc in eo reprehensione dignum (nam de ambitu iniuria damnatum dicit Cic.) ex Catullo, Cic. & Tranquillo discimus, quod in res Venereas fuerit pronior: sed hoc ea ætate qua vixit, crimini vix datum fuit. tam inquinata erant omnia. Scripta eius commemorantur ab Agellio, Charisio, & Prisciano. Poëmata in noctibus Atticis dicuntur duriora. Ex oratione quadam hæc adducit Priscian. lib. octauo: Quàm stultè conficta, quàm iunt apertè e-mentita. Apud Sosipatrum malè etiam Memmius exstat. Verum de Memmiis satis, quando iam perspicuum est, quis ille & quantus vir fuerit, cui suum opus inscripsit Lucretius. Longum esset de Memmiis Quirinis & Regulis, superiorum posteris, qui ad Consulatum etiam r. p. iam oppressa peruenerunt, dicere. de quibus Suetonius, Tacitus, Fasti Consul. Capitolummi

nummi & inscriptiones antiqua. De Cerialibus etiam Memmiorum sacris, ac Floralibus, quorum apud Ang. Politianum & P. Victorium, & in monumentis antiquis nonnulla est mentio, quia res obscura est, nihil nunc attinet dicere. Accedemus verò ad varia tam veterum quàm recentium de Caro testimonia.

VETE-

VETERVM & RECENTIVM
VIRORVM DOCTORVM

De

Tito Lucretio Caro
TESTIMONIA.

M. Cicero ad Q. Ciceronem Fratrem, lib. II.
Epist. XI.

VCRETII poemata, ut scribis, non ita
sunt multis luminibus ingenii, multæ
tamen artis.

Petrus Victorius, ad hunc locum,
pag. 166.

Quod si cui mirum videretur, iudicatum esse quā-
doque, LVCRETIVM, elegantissimum & ornatissi-
mum Poëtam, non satis multis ingenii luminibus
sua poemata scripsisse, is iudicium Quincti repre-
hendat. Nam suspicari possumus, cum quo modo
potest, cum tueatur, & ornet M. Cicero; non valdè
(etsi videatur illud cōfirmare) fratris iudicio de hāc
re steterisse; noluisse tamen iracundo homini aduer-
sari: qui fortasse, quod ipse quoque versus scribebat,
invidia motus verum non videbat: potuit tamen sic
iudicare, quod LVCRETIVS poema suum non con-
texuit, ut ingenium eius illucescat, sed rationem ab
Epicuro traditam summā industriā & artificio ex-
plicavit.

Idem

Idem Victorius, Var. Lect. lib. XVII. cap. 16.

pag. 308.

In LVCRETIO maxime puritas Latinæ linguæ,
copiaque apparet.

Et Castigat. in Cic. Epist. pag. 60.

LVCRETIVS candidissimus, & facundissimus Ro-
manæ linguæ scriptor.

M. Fabius Quintilianus, Institut. Orat. lib. I.

cap. 4.

Primus in eo, qui legendi scribendique adeptus
erit facultatem, grammaticis est locus. Nec refert,
de Græco, an de Latino loquar: quanquam Græcum
esse priorem placet. Vtrique eadem via est. Hæc igitur
professio cum breuissime in duas partes diuida-
tur, recte loquendi scientiam, & Poëtarum enarra-
tionem; plus habet in recessu, quam in fronte pro-
mittit. Nam & scribendi ratio coniuncta cum lo-
quendo est, & enarrationem præcedit emendata le-
ctio, & mistum his omnibus iudicium est; quo qui-
dem ita seuerè sunt vti veteres Grammatici, vt non
versus modò censoria quadam virgula notare, & li-
bros, qui falso viderentur inscripti, tanquam subdi-
ticios, summouere familiâ permiserint sibi; sed au-
thores alios in ordinem redegerint, alios omnino
exemerint numero. Nec Poëtas legisse satis est: ex-
cutiendum omne scriptorum genus, non propter
historias modò, sed verba, quæ frequenter ius ab au-
thoribus sumunt. Tum nec citrà Musicen gramma-
tice potest esse perfecta, cum ei de metris rhythmis-
que dicendum sit. Nec si rationem syderû ignoter,
Poëtas intelligat: qui (vt alia mittam) toties ortu oc-
casuque signorum in declarandis temporibus vtun-
tur. Nec ignara Philosophiæ, cum propter plurimos
in omnibus ferè carminibus locos, ex intima quæ-
stionum

tionum naturalium subtilitate repetitos; tum vel propter Empedoclem in Græcis, Varronem ac LVCRETIVM in Latinis, qui præcepta sapientiæ versibus tradiderunt. Eloquentiâ quoque non mediocri est opus, ut de vnaquaque earum, quas demonstrauimus, rerum, dicat proprie & copiose. Quominus sunt feriendi, qui hanc artem ut tenuem ac ieiunam cauillantur, quæ nisi oratori futuro fundamenta fideliter iecerit, quicquid superstruxeris, corruet: necessaria pueris, iucunda senibus, dulcis secretorum comes, & quæ vel sola omni studiorum genere plus habet operis, quam ostentationis. Ne quis igitur tanquam parua fastidiat Grammatices elementa, non quia magnæ sit operæ, consonantes à vocalibus discernere, ipsasque eas in semiuocalium numerum, mutarumque partiri: sed quia interiora velut sacri huius adeuntibus, apparebit multa rerum subtilitas, quæ non modò acuerè ingenia puerilia, sed exercere altissimam quoque eruditionem ac scientiam possit.

Idem Quintil. lib. X. cap. i. pag. 460.

Macer & LVCRETIVS legendi quidem, sed non ut phrasin, id est, corpus eloquentiæ faciant; elegantes in suâ quisque materiâ, sed alter humilis, alter difficilis.

Gass. Barthius, Aduersar. lib. XLIII. cap. II.

pag. 1928. 1929.

Nemo est, cui placere villo pacto possit, quod scribit Quintilianus, lib. X. cap. i. Itane difficilis LVCRETIVS, qui simul & elegans? Itane scriptor purissimus, qui, si quicquam peccauit, hoc solum peccauit, quod nimis populariter scribit, difficilis? Et is difficilis Romanæ eloquentiæ censori, qui

qui etiam vulgo capiatur, qui adeo omnem obscuritatem fugiat, & effugiat, ut etiam Museo lepore contingens omnia, blanditiarum quarundam meræ Latinitatis, & suauitatum quidam sit artifex? Quod si ad examen huius sententiæ venire velimus, nihil incongruum magis dici potuisse; declarari possit, cum rebus ipsis nonnunquam fraus fiat; ut perspicuitas sermonis seruetur. Nullæ enim hic translationes; non sententiæ contortæ; non transmarina phrasis, non rerum nubibus involuta eloquentia. Itaque quid difficultatis, aut quos nodos hic reperit Fabius, ego fateor me perspicere minimè posse. Sed de Macro, ais, hoc dixit. Humilitatem autem obijci LVCRETIO concesseris? Nullo & hanc modo, ô optime. Siquidem aliud est suauiter & populariter loqui, aliud abiectè & humiliter. Vnam saltem sententiam ex corpore toto examinandam assume, videbis incomparabilem ubique suauitatem; & candorem talem, qualem humilitas omnis nullâ ratione capiat. At quid in mentem venit isti censori de corpore orationis loqui? An quæso tale quid vel ex Virgilio poscat, præcipuè cum plurimum iudicium simul profiteatur? quo sanè minimè opus fuerit, si quidem corpus orationis facere vnus & alter Poëta possit. Fateor autem, me suspicatum semper esse, in re tam manifestè clarâ non magistrum tantum, sed exscriptorem, & quidem antiquissimum, errasse: & si mihi audaciâ quando detur; hunc locum ita dicam esse legendum: *Elegantes in suâ quisque materia, sed alter humilis, alter diffusilis*: h. e. qui nimium sese laxet, diffundat, & eandem rem dicat pluribus; quàm opus est; quod sanè de LVCRETIO adeò verum est, ut mirum mihi videatur, à nemine tot eruditorum virorum in eo notatum. Tàm enim securus est hic scriptor, quàm multis quàm pauca dicat, ut etiam minimo interstitio non eadem modo rem;

non

non easdem modo dictiones, sed integros versus reponat, nimium fugiens eius, quæ ipsi immeritissima obiicitur, obscuritatis, dum dogma suum omnibus intelligibile reddere conatur. Hanc igitur laxitatem, & inculcationem tam rerum, quam verborum, ex eodem fonte petitorum, & pari modo applicatorum, eodemque pertinentium, non immerito videtur in LVCRETIO Quintilianus notasse, & ne in corpus orationis hic velut genius immittatur, monuisse. Parique ratione inanem Poëtam mihi visus est dixisse Lactantius, cum de eius (de Epicuri) iudicio loquitur, libr. III. capit. 17. *Itaque Poëta inanissimus leonis laudibus murem non ornavit, sed obruit, & obtrinit.* Porro quod antiquissimum librarium in hoc Quintilianii loco errasse dixi, apparet ex libro non adeò recentis auctoris, qui Boëthio olim adscriptus, etsi perperam, & ratione prorsus nullâ, de disciplinâ Scholarium, qui hunc utique Fabii locum respiciens, *tortuosa* dixit LVCRETII volumina, cap. 2. Miser tenebrio, & barbari supercilii Sophista, tanquam omninò difficile esset, quod ipsius Latinitas non caperet.

Idem Barthius, Aduersar. lib. I. cap. 9.

pag. 19.

Multa sunt in LVCRETIO, quæ alibi frustra queras.

Et lib. XXXIII. Aduersar. cap. 1. fol.

1504.

Illibatæ, simplicisque, h. e. priscæ & velut vnicæ Latinitatis, ea gratia est, ut vel transmarinas delicias, fūco oblitæ, & picturatas, præ se faciliè contemnere faciat lectores non ineptos, aut supersticiosos. Id quod in mentem mihi venit, cum Catulli, & LVCRETII poemata lego præcipuè: siquidē hi duo sunt omnium Latinorum scriptorum, qui ad nos
***
peruen-

peruenerunt, principes: ideoque nulla cura iis superuacua impendi potest, nisi quæ vel non capiuntur, vel corrumpuntur.

Eusebius Pamphilus, Chron. Post. fol.

150.

MDCCCCXXI. TITVS LVCRETIVS Poëta nascitur, qui postea amatorio poculo in furorē versus, quum aliquot libros per interualla insanix conscripssset, quos postea Cicero emendauit, propria se manu interfecit, anno ætatis XLIV.

Velleius Paterculus, Histor. lib. II.

Consularui Ciceronis non mediocriter adiecit decus, natus eo anno D. Augustus abhinc annos XCII. omnibus omnium gentium viris magnitudine sua inducturus caliginem. Iam pænè superuacaneum videri potest, emibentium ingeniorum notare tempora. Quis enim ignorat, diremptos gradibus ætatis floruisse hoc tempore Ciceronem; Hortensium, senemque Crassum, Catonem, Sulpicium, moxque Brutum, Calidum, Cœlium, Caluum, & proximum Ciceroni Cæsarem: eorumque velut alumnos, Coruinum, ac Pollionem Asinium, æmulumque Thucydidis Sallustium; auctoresque carminum, Varro nem ac LVCRETIVM, neque vllò in suspecti operis sui earmine minorem Catullum. Pænè stulta est in hærentium oculis ingeniorum enumeratio, inter quæ maximè nostri æui eminent, princeps carminum Virgilius, Rabiriusque, & consecutus Sallustium Liuius; Tibullusque, & Naso, perfectissimi in forma operis sui. Nam virorum vt magna admiratio, ita censura difficilis est.

M. Vitruuius de Architect. lib. IX. cap. 3.

Itaque qui literarum iucunditatibus instructas habent

habent mentes, non possunt non in suis pectoribus dedicatum habere, sicuti Deorum, sic & Ennii Poëtae simulachrum. Attii autem carminibus qui studiose delectantur, non modo virtutes, sed etiam fingunt am eius videntur secum habere præsentem. Item plures post nostram memoriam nascentes, cum LVCRETIO videbuntur velut coram de rerum Natura disputare.

Cornelius Nepos in Vita Attici.

Lucium Iulium Calidum, quem post LVCRETII Catullique mortem, multò elegatissimum Poëtam nostram tulisse ætatem, verè videor posse contendere, in proscriptorum numerum relatum expeditur.

Lactantius, lib. de Opificio Dei, cap. 6.

Epicuri sunt omnia, quæ delirat LVCRETIVS.

Petrus Crinitus, Florentinus.

TITVS LVCRETIVS CARVS, ex Lucretiorum familia natus creditur, quæ Romæ insignis, & perueusta habitæ est. Paullò antiquior fuit Terentio Varrone, & M. Tullio, ut quidam scripserunt: quod est obseruatum diligenter, quoniam in his annalibus, quos à Græcis habemus, complura falso exposita sunt, contraque rationem temporum peruerse signata. Ingenio summo traditur fuisse, & in scribendis carminibus maxime excitato. Solebat enim per intervalla temporum ad carmen accedere, non sine quodam animi furore, ut veteres auctores ostendunt. Fabius Quintilianus Æmilium Macrum, & T. LVCRETIVM præstare elegantiam testatur, sed ipsius LVCRETII carmen multum difficultatis retinere. Quæ res non modo propter ipsam materiam illi contigit, sed propter egestatē linguæ,

& rerum nouitatem; vt ille inquit. Scripsit libros vi. de Naturâ rerum, in quibus doctrinam Epicuri, & Empedoclem Poëtam securus est, cuius carmen atque ingenium admiratur. Neque defunt, qui scribant, fuisse LVCRETII opus à M. Tullio emendatum. Quocirca verisimile est, propter importunum obitum ab eo imperfectum atque incemdatum relictum. Q. Frater plurimum LVCRETII versibus concessit, & in eius opere multum esse artis, atque ingenii refert, neque mirari oportere, si LVCRETII versus duriores interdum videntur, & quasi orationi solutæ similes. Fuit hoc proprium illis temporibus, vt optimè testatur apud Macrobiū Furius Albinus, cuius verba hæc sunt: Nemo debet antiquiores Poëtas eâ ratione viliores putare, quod eorum versus nobis scabri videntur. Ille enim stylus tum maximè placebat, diuque laborauit ætas secuta, vt magis huic molliori stylo acquiesceret. Itaque minimè defuerunt, imperantibus etiam Vespasianis, qui LVCRETIVM pro Virgilio, & Luciliū pro Horatio legerent.

Tib. Claudius Donatus, in P. Virgilij Maronis Vita.

P. Virgilius Maro initio ætatis, i. e. vsque ad septimum annum, Cremonæ egit: & xvii. anno virilem togam sumpsit, illis Consulibus iterum, quibus natus erat: (Cn. Pompeio Magno nimirum, & M. Licinio Crasso,) euenitque, vt eo ipso die LVCRETIVS Poëta decederet.

P. Ouidius Naso, lib. I. Amor. Eleg. 15.

vers. 23. 24.

Carmina sublimis tunc sunt peritura LVCRETI,
Exitio terras cum dabit vna dies.

Papinius Statius, Sylu. II. 7. v. 76.

Cedet Musa rudis ferocis Enni,

Et docti

Et docti furor arduus LVCRETI,
Et qui per freta duxit Argonautas.

Q. Serenus lib. de Medicina.

Irrita coniugii sterilis si munera languent,
Nec subolis spes est multos iam vana per annos,
Fœmineo fiat vitio res, nec ne, filebo:
Hoc poterit magni quartus monstrare LVCRETI.

Thomas Scauranus.

Ausonios inter vates LVCRETIVS VNUS
Scrutator veri sedulus ipse fuit:
Abdita naturæ cupiens irrumpere claustra,
Et superos acie mentis adire Deos.
Sæpè tamen recto defflexit tramite, & errat,
Deceptus dictis, ô Epicure, tuis.

Paschasius in Iconibus.

Rerum qui docui naturas, hei mihi, tandem
Vnica quod philtum femina me docuit!

*Aldus Pius in Epist. ad Albertum Pium Car-
porum Principem, ac Cesareum Ora-
torem, apud Pontif. Max.*

LVCRETIVS, & Poëta & Philosophus quidē ma-
ximus, vel antiquorum iudicio, sed plenus menda-
ciorum. Nam multo aliter sentit de Deo, de crea-
tione rerum; quàm Plato, quàm cæteri Academici,
quippe qui Epicuream sectam secutus est. Quam-
obrem sunt, qui ne legendum quidem illum censent
Christianis hominibus, qui verum DEVM adorant,
colunt, venerantur. Sed quoniam veritas, quanto
magis inquiritur, tanto apparet illustrior, & vene-
rabilior: LVCRETIVS, & qui LVCRETIO sunt simili-
mi, legendi quidem mihi videntur, & mendaces, vt
certè sunt. Hæc autem attigimus, vt, si quis nesciat
deliramenta LVCRETII, id discat è nobis.

Lambertus Ludolfus Helmius Pithepæus, in Oratione de Philosophiæ utilitate, habitâ Heidelbergæ, 1580.

LVCRETIVS, & Martialis, impii alioquin & impuri scriptores, aliquid tamen etiam ipsi utilitatis conferunt. Quare nos, id quod Virgilius de Ennii carminibus dictitare solitus est, ex horum, & similitum Ethnicorum scriptorum stercoreibus gemmas colligere, & in vsus nostros adseruare discamus.

Seruius in lib. V. Æn. Virg. pag. 366.

LVCRETIVS non tantum veritati studet, quàm sectæ Epicuræ.

Franciscus Floridus Sabinus.

Quotusquisque hodie viuit, qui non sibi censuram in scriptores, quasi à Diis immortalibus demandatam, arbitretur? Vt enim de aliquibus toleretur iudicium, quisnam hoc tempore de Cicerone, Liuiο, Sallustio, Tacito, Terentio, Varrone, Cornelio Celso, Plauto, Virgilio, Horatio, LVCRETIO, Quidio, Catullo, Tibullo, Propertio, Petronio, cæterisque similibus, aliquid in sinistram partem, sine magno scelere, decernere audeat? Quorum scripta orbi probatissima semper fuisse, & à nullo adhuc satis dignè laudata.

Idem, Læction. Subsiciu. cap. I. pag.

1174.

TITVS LVCRETIVS CARVS, excellens Philosophus, eiusmodi rerum, quæ contra naturam fieri videntur, rationem libentissimè reddere solet.

Hadria-

Hadrianus Turnebus, Aduersar. lib. XVIII. cap.

6. pag. 589.

LVCRETIVS in iucundo suo poemate quodam antiquitatis sapore condiens suos versus.

Hieronymus Mercurialis, Var. Lect. lib. IV. cap.

16. pag. 91.

LVCRETIVS primus rerum naturas Romana lingua explanauit, ac plurima ab Epicuro, Democrito, & Hippocrate mutuatus est.

I. Scaliger, in Aristot. Histor. Anim. lib. X.

§. 35.

LVCRETIVS puritate nulli secundus est.

Idem, lib. VI. §. 332.

LVCRETIVS diuinus vir, atque incomparabilis Poëta.

Isaacus Casaubonus, Not. in Iohan. cap. 5.

pag. 417.

LVCRETIVS, Latinitatis auctor optimus.

Iustus Lipsius, Var. Lect. lib. I. cap. 14.

pag. 24.

Antiquiora quædam verba, & penè obsoleta in LVCRETIO, Ennio, aliisque vetustioribus inuenire est, ab usu sane nostro, & sermone remota: sed in veterum tamen scriptis antiquitatis reuerentia diligenter retinenda, & religiose conseruanda.

Hieronymus Magius, Miscellan. lib. I. cap. 17.

pag. 1300.

LVCRETIVS Philosophus magis, quàm Poëta. Nō est enim, cur eum Poëtam appellemus, quando nihil præter versus poëticum habet.

***

4

Mel-

Melchior Iunius, Method. Eloquent. cap. 8.

pag. 85.

LVCRETIVS, auctor purus, nitidus, elegans; licet Epicuri ille dogmata defendat.

Thomas Dempsterus, Antiqu. Rom.

LVCRETIVS CARVS, insignis eruditionis Poëta.

Ioannes Passeratius, Prefat. in Captiu. Plauti. pag. 29.

LVCRETIVS, auctor haud Ennio deterior.

Laelius Bisciola, Horar. Subseciu. lib. I. cap. 7.

Tom. I. pag. 27. & lib. XII. cap. 5. Tomo II. pag. 790.

Antiquissimus LVCRETIVS, magis Philosophus, quàm Poëta, & insignis tamen Poëta.

Franciscus Torreblanca, Damonolog. lib. I.

cap. 2. n. 36.

LVCRETIVS non Poëta modò, sed Philosophus insignis.

Ianus Gulielmius, Verisimil. lib. II. cap. 7.

p. 284.

LVCRETIVS pleraque Poëtæ Lucilii imitatus est.

Tobias Magirus, Onomatolog. pag. 40.

TITVS LVCRETIVS CARVS, ex Rom. Lucretiorum familiâ, Poëta Physicus.

Angelus Politianus in Nutritia.

TITVS philtrea bibit, nimioque insanus amore,
Mox ferro occubuit, sic mentem amiserat omnem.

Matthæus Raderus, Commentar. in Martial.

lib. XII. 25. fol. 735.

Quod eleganter Poëtarum elegantissimus LVCRETIVS versibus expressit.

Iacobus Pontanus, Elect. Metamorph. lib. XV.

vers. 145. fol. 600.

LVCRETIUS lib. I. de Epicuro suo, cuius ductu & auspiciis militat, quemque pro Deo suspicit, magnificis verbis hunc in modum prædicat: *Quem nec fama Deum, nec fulmina, &c.*

Domitius Calderinus, ad Papinij Statii Sylu.

II. 7. vers. 76.

LVCRETIUS ad corpus eloquentiæ non facit in suâ materiâ, quæ Philosophica est & difficilis. Democritum enim & Epicurum securus est.

Idem ibid.

LVCRETIUS de rebus naturalibus scripsit carmine admiratus Empedoclem in eo genere.

M. Terentius Varro, lib. IV. de Lingua Lat.

col. VI.

LVCRETIUS suorum vnus & viginti librorum initium fecit hoc: *Ætheris, & terra genitabile querere tempus.*

Dionysius Gothofredus, ad hunc locum, col.

1574.

Si is numerus librorum LVCRETII fuit, aut eius epitomen, aut reliquias tantum, aut alterius LVCRETII opus habemus: alterius, inquam, fortasse eius, qui amatorio poculo in furorem versus per dilucida intervalla libros conscripsit, emendatos postea à Cicerone, natus ab eo XI. annis: à Varrone XXIV.

Dionysius Lambinus:

Quod ad versum illum attinet, qui apud Varro-
nem Lucretio adscribitur, locus est apud Varrohem
corruptus, & vel Lucilii, vel alicuius alius scripto-
ris nobis ignoti nomen pro Lucretii nomine repo-
nendum est. Nam verisimile non est, M. Terentium

Varro-

Varronem à LVCRETIO, longeminore natu, testimonium sumsisse, vt neque à quoquam alio inferioris ætatis scriptore. Quin, si Eusebio credimus, qui LVCRETIVM scribit anno post M. Terentium Varronem xxiv. post M. Tullium Ciceronem xi. natum esse, fortasse hic Poëta nondum vllam de Natura rerum literam fecerat, cum Varro suos de linguâ Latinâ libros absolutos ad M. Tullium misit: aut certè ii libri nondum ad manus hominum peruenerant, neque in lucem editifuerant.

Obertus Gifanius, Præfatione ad Sambucum.

Erunt, qui maximè sint reprehensuri, meque, qui in Poëta impio tantam posuerim operam, imprimis accusabunt. Is est enim LVCRETIVS, (inqui-ent) qui & animos esse mortales omnino docere nititur, atque ita omnem salutis nostræ, ac beatæ vitæ spem tollit: & Dei prouidentiam esse negat, in quâ nostræ & Christianæ pietatis est prora ac puppis constituta: qui denique absurdissimam illam Democriti & Epicuri de corpusculis indiuiduis rationem suis versibus expressit. Quæ accusatio vt est grauissima, ita me sanè magnoperè primum cõpouit. Verum re omni diligentius perspecta, deprehendi, eam, etsi maximi momenti, orationem, eo tamen valere non debere, vt præstantissimi Poëtæ opus ac labores intereant, vel contemnantur. Nam eadem ratione M. Tullii scripta compluria condemnnes oporteret, vt in quibus eadem, quæ in hoc poemate de prouidentia & animi natura, maximè verò de atomis illis ambigitur, ac sæpè acerrimè, pugnatur. Immodò necesse erit omnes ferè antiquos scriptores reiciamus, in quibus impia multa, crudelia, turpia & flagitiosa non pauciora; falsa, ridicula, & in-

& inepta exstent in promptu innumerabilia; & , vt verbo dicam, pænè omnium ætatū scriptores, Poëtæ, Historici, Oratores, ac Philosophi abiiciendi sunt omnes: si eorū scripta ad Christi, ac Dei nostri præcepta, nostræq; pietatis normam exigantur. Quamobrem Basilii, Ioachimi, aliorumq; prudentium virorum sequamur cōsilia & cautiones, qui in his veluti scopulis cursum ostenderunt tutum, eum, quem verè Christianus tenere possit: vt quæ sunt impia, quæ Dei minuunt maiestatem, nostramq; salutem oppugnant, quæ denique bonis moribus obsunt; illa, inquam, detestemur ac refellamus, atque etiam in miseris illis hominibus deploremus, aut prætereamus: inepta rideamus licet, ac refellamus; cætera amplectamur: quæ ad pietatem in Deum hortantur, quæque ad Remp. rectè constituendam aut instaurandam, ad bonos mores conformandos, & ad linguam excolendam & expoliendam, illam animi interpretem, pertinebunt.

Iam in Tito nostro quæ Christianæ aduersantur religioni, maximi quidem illa sunt ponderis, sed tam sunt perspicuè falsa, vt nemini ea fraudi esse possint Christiano, qualia modò commemorauimus. Vnde & Arnobius, acerrimus nostræ fidei defensor, à Titi lectione deterritus non fuit, eiusq; auditor Firmianus. Admirabilis autè & ridicula de minutis illis corpusculis sentētia quid habet quæso periculi? cum nullo negotio refelli possit: immò utilitatem hanc ea res adfert summā, quod dum in falsa ea incidimus de rerū obscuritate & natura decrera, accuratius etiā de vero ipso cognoscēdo laborem, eiusq; rationes melius percipiamus, pceptas memoriæ infigamus firmitus. Certè videant prudentes in Rep. viri, an non sit vtilius adulescentes, quo veras de natura, & Dei operibus perceptiones cognoscāt: audire falsa etiā aliorū dogmata, eaq; à præceptorib. refelli:

refelli: atque ita in grauissimis simul ac suauissimis
 versari rebus, quàm volutari assiduè in spurcissimis
 illis Poëtis, quorum ex veteribus supersunt nō pau-
 ci; ex recentioribus, pro pudor, succreuerunt plu-
 rimi. Certè in hoc Poëtâ omnia grauitatis sunt ple-
 na; nulla intemperantię nota, aut vestigium. Neque
 LYCRETIVM nostrum eo solo nomine respuendum
 quis putet, quia summam ac diuinam ingenii sui
 vim, & orationis splendorem incredibilem ad im-
 pia illa & puerilia potius, quàm ad grauioris fami-
 lię vera decreta exprimenda, contulerit. Id enim se-
 culo illi adscribendum certè est: quo tempore, ut i-
 pse iniquissimus huic sectę M. Tullius sæpè testa-
 tur, Epicuri ratio omnibus erat notissima: omnes
 ferè præstantissimi viri eam disciplinam profiteban-
 tur: quam & mox Horatius, Virgilius, Propertius,
 nobilissimi Poëtę sunt amplexi.

Neque verò, quę in hoc scriptore sunt, omnia
 vel impia sunt, vel inepta; quin præclara in eo con-
 tinentur multa, multa lectione & obseruatione di-
 gnissima. Primum enim, docete eos esse dignos, qui-
 bus Resp. regunda credatur, qui ingenio, sapientiâ,
 ac modestiâ cæteros antecellunt. De ambitione au-
 tem coercendâ, de crudelitate, bellisque fugiendis
 ciuilibus, quę peltes tum Remp. lacerabant, quàm
 grauitè differit! Philosophiam verò ac sapientium
 studia incredibili orationis maiestate extollit. Tum
 de animi tranquillitate, de contemnendâ morte,
 pulcerrimis cauit versibus. Hinc & superstitiones
 vulgi quam multis locis, de inferis illa figmenta
 quam præclara ac propè diuinâ oratione reuincit!
 Eleganter etiam astrologorum vanitatem rider,
 fraudesque detegit. Vt nihil iam dicam, quanta cum
 seueritate auaritiā pellendam esse doceat, quæq;
 ex diuitiarum infinita cupiditate mala existant.
 Rursus de frugalitate victus, cultusque moderatio-

ne, & αὐταρκεία sanctissimè præcipit. Quod autem ad reliquas animi cupiditates, corporisque turpissimas voluptates refrenandas attinet, de iis profectò tam scribit copiosè & sanctè, vt verum esse videatur id, quod de Epicuro scribit Diogenes, falsò accusari eum à quibusdam, quod voluptati nimium tribueret, meramque eorum esse calumniam, qui ea, quæ vir ille de animi tranquillitate intellexisset, ad corporis voluptates detorquerent. Quà de re etiam initio libri II. Lucretius elegatissimis canit versibus: & clarissimus Imperator Cassius, Epicureæ Philosophiæ studiosus, ad Cicer. II, inquit, *οἱ ἀπὸ τοῦ Φιλήδωνος vocαντὺρ, οὐκ οὐδὲ φιλόκαλοι καὶ φιλοδιδάκται, οἱ πάντες τὰς ἀρετὰς ἐκτρέφουσιν, ὅτι καὶ ἐπὶ τῷ σώματι καὶ ἐν τῇ ψυχῇ ἀρετὰς ἐκτρέφουσιν*: vt ipsius Epicuri verbis ibidem commemorat Cassius. Cicero ipse huius hæresi maxime inimicus, multis tamen locis bonos viros Epicureos, nullosq; ex Philosophis minus inlicitos esse ait.

Iam verò de rebus occultis, & à natura abditis, in qua parte Philosophiæ maxime dediti erant Epicurei, etsi multimodis ab Academia & Stoa, perperamque, suæ gentis vitio, dissentiat; non pauca tamen adfert ac docet rectè, verisq; aliorum sententiis conuenienter. Aliter autem sentientes, doctè ac modestè refellit, vt de rerum principiis, Anaxagoram, Heraclitum, Empedoclem, alijs: Aristoxenum, Democritum, & antiquiores de animi natura: Stoicos verò de mundo, cui illi vitam & absurda nescio quæ tribuebant. De sermonis origine ipsum Philosophorum Deum, in cuius amicos etiam copiosissimè ac firmiter, cætat, de sensuum certitudine, multa sanè præclare de iis disputat: plura, quæ summam adferant legentibus voluptatem: cuiusmodi sunt ea, quæ de speculis canit, de remorum in aquis obliquitate, aliisque generis eiusdem. Graui-

ter etiam ac solidè eorum, qui monstra illa ac portentosa, Chimæras, Scyllas, Centauros, aliaque confimilia introducunt, opinionès coarctant. De somniis item quædam non iniucunda memoratu habet. Doctissimè verò disputat de liberorum procreatione, eius impedimentis tam naturalibus, quàm arte questis; de scortorum consuetudine, quæ tam egregiè, & planè, verèque descripsit Poëta, ut ad eum doctissimus Medicus, Q. Serenus, eadem agens de re, lectorem deleger. De rebus autè sublimibus, etsi nonnulla adferat falsa, aut potius ridicula; decretis tamen suæ doctrinæ consentanea: quàm multa rursum verè, de tonitru, de fulminis natura; vi, ac mobilitate; de maris magnitudine, de ventis, rebusque id genus aliis profatur? Mira porrò suauitate mundi, ac terræ, cœlique, & omnium animantium ortum canit; tum de sermonis, imperiorum, legumque, & omnium artium origine; multaque alia versibus lepidissimis libro V. prodidit. Denique de Ætæ ignibus quàm copiose! de auernis, de morborum causis; de nobilissima illa ac retertima Atheniensium pestilentia; quàm egregio & admirabili carmine omnia, quasi in tabella depicta, minoribus nobis exposuit!

Venio nunc ad tertium sapientiæ membrum, quod de veri est iudicio, ac de sermone. Etsi autem Dialecticam, seu potius dialecticorum laqueos cõtempserit fugeritque Epicurus; tanta arte tamen, & argumentorum firmitate suum hoc opus contexuit Titus, ipse ut Cicero dicat, magna arte confectum esse. De genere dicendi autem, & elegantiore Cati doctrina, illud Crispi de Karthagine dictum meritisimò pronuntiare possim; silere de iis melius esse scilicet, quàm pauca dicere. Ea est namque sermonis puritas, scripti perspicuitas, & apta rerum connexio, tam incredibilis orationis copia & vber-

tas; tanta denique verborum maiestas ac splendor: ut multorum virorum præstantium iudicio nemo extiterit postea, quæ hac in re paria cum eo fecerit; & fremant omnes licet, dicam, quod sentio, ne Virgilius quidem ipse, licet se totum ad eius exemplar conformarit: id quod eò maiorem etiam promeretur laudem, quod res, de quâ agitur, sit mira ac rettrica, adeoque orationis nitorem vix admittat; & quod eam princeps Latinè exprimere Poëta sit coactus. Quàm multa verò præclara ad antiquitatis notitiam, moresque maiorum, ac veterum scripta inlustranda in hoc opere contineantur; nimis esset longum hic singillatim explicare.

Ad has autem utilitates, quæ ex hoc politissimo scriptore capiuntur gravissimæ, accedunt item aliz non minores. Hic enim videre licet, quantâ elegantia & arte, Græca Epicuri, aliorumque Philosophorum ac Poëtarum decreta; & sententias Poëta Latinis verbis expressa reddiderit; adeo ut vel hic libet exemplo nobis esse possit ad optimum interpretandi genus comparandum. Deinde ad Ciceronis, Plutarchi, Diogenis, Virgilii, aliorumque scripta commodius percipienda, nimium quantum vitabile est hoc opus & oportunum. At Poëta quem verius imitandum sibi proponant; quàm quem ipse Poëtarum princeps Maro penitus imitatus, diligentissimè expressit, ut haud sciam, mirari ne superioris nostræque ætatis stulticiam, an miseriam deplorare debeam; cum pluresque repente existere videam Poëtas, qui LVCATIVVM vix umquam legerint: Maronis lumina, quia ab aliis, & à maioribus pleraque sunt sumpta, minimè intelligant.

Idem Gifanius.

TITVS LVCATIVVS eo vixit tempore, quo magis
nunquam

nunquam post homines natos floruerunt artes & doctrinæ liberales. Præcepta earum percepit in duobus Musarum domiciliis, Roma & Athenis. Viros in Rep. clarissimos & doctissimos habuit amicos. Maximus ea tempestate, quo tempore ad summum venerant Romani, ut ait Horatius, in his artibus Poëta est habitus. Quid, quæso, hinc aliud colliget æquus lector & iudex, quàm præstantissimum & elegantissimum hunc esse Poëtam?

*Dionysius Lambinus, in Epistola Dedicatoria
ad Karolum IX. Regem Christianis-
simum.*

Si quod est in his paucis scriptorum veterum, tãquam ex naufragio reliquiis, litterarum genus, unde multæ magnæque utilitatès ad nos permanarint, Poëmata sunt. Poëtæ enim, qui iidem Philosophi fuerunt, primos illos homines rudeis, impolitos, ferros, erudierunt, expoliuerunt, à feritate ad hunc humanum & ciuilem victum cultumque traduxerunt. Iidem & melius, quàm plerique minuti Philosophi, virtutis pulchritudinem descripserunt, eiusque amore nos inflammarunt, & grauius à vitiorum turpitudine nos absterruerunt: iidem non, ut historici, ex veris rerum gestarum narrationibus, singulariumque personarum dictis, factis, euentis: sed Philosophorum more, rebus verisimilibus excogitatis, personis fictis, casibus cuique personæ consentaneis ad extremum subiunctis, nos & præceptis vtilissimis instituerunt, & moribus optimis imbuerunt. Cum autem Poëtarum non sit vnum genus: alii enim sunt Epici, alii tragici, alii Comici, alii Lyrici, ac melici, alii dithyrambici, alii iamborum & elegorum, & epigrammatum scriptores, & si qui sunt alii: omnium & vetustissimi & laudatissimi sunt epici. Philosophi enim & Theologi illi antiqui res tum diuinas,

inas, tum humanas eas, quibus hominum vita
 ulta, & ad humanitatem conformata est, heroi-
 potissimum carminis genere persecuti, posteris
 diderunt: quo in numero sunt apud Græcos Or-
 eus, Musæus, Homerus, (nam superiorum non
 lum scripta, verum etiam nomina, temporis diu-
 ruitas obliuione sempiternâ obruit, penitusque
 eleuit) Hesiodus, Tyrtæus, Phocylides, Xenopha-
 es, Pythagoras, Empedocles, Parmenides, aliique
 complures: apud Latinos, Ennius, Furius, LVCRE-
 rius, Varius, Virgilius, Epicos subsequuti sunt Tragi-
 ci, qui clarorum virorum, publicarumque persona-
 rum actiones atque euentus numeris & modis imi-
 tantur: quo in genere sunt Æschylus, Sophocles,
 Euripides, Pacuuius, Actius: Comici, qui obscuro-
 rum & priuatorum hominum vitam, facta, casus
 exprimunt; quales sunt, Eupolis, Cratinus, Aristophanes,
 Menander, Epicharmus, Cæcilius, Plautus,
 Terentius: Dithyrambici, qui in Bacchi numine
 prædicando, laudibusque efferendo, atque in eius
 rebus gestis ac victoriis canendis rotiferè sunt oc-
 cupati; quorum omnium primum Glaucum quen-
 dam fuisse, ab Herodoto traditum est. Iamborum
 scriptores, qui in eos, à quibus læsi sunt, acerbius
 inuehuntur: vt Archilochus, Hipponax, & inter-
 dum Catullus, & Horatius: Elegorum opifices,
 quo in numero sunt Callimachus, Mimnermus,
 Philetas, Tibullus, Propertius, Ouidius. Horum
 igitur omnium cum Epici, meo quidem iudicio,
 plurimum prosint, longeque ceteris auctoritate an-
 tecellant: hi studiose nobis sunt legendi. In Epi-
 cis porro non eos tantum numerandos esse duco,
 qui res fortiter & præclare gestas, bellaque ceci-
 nerunt: vt Homerus, Apollonius, Ennius, Varius,
 Virgilius, Lucanus: aut qui de agricultura scripse-
 runt, vt Hesiodus: aut qui de piscibus, & venatio-

ne, vt Oppianus: verum etiam, multoque adeo magis eos, qui rerum causas occultas, arque à natura inuolutas, longis versibus explicarunt, vt Empedocles, & LVCRETIVS; & qui de affectibus animi comprimendis, de virtutibus expetendis, de vitiis fugiendis, heroico carmine præcepta reliquerunt, vt Pythagoras, vt Phocylides, vt Horatius. Nam cum è rerum naturalium cognitione, morumque ac virtutum explicatione, homines efficiantur nescio quo modo maiores atque elatiores; & cum ex vtraque re animi magnitudo contrà fortunæ impetus, rerumque humanarum imbecillitatem, fortitudo contra mortis timorem, temperantia contra libidinem, constantia contrà superstitionem comparatur; Poëtis autem hæc maximè propositum esse debeat, vt lectorem reddant meliorem: secundo loco, vt delectent: absurdum sit profecto eum, qui talia argumenta heroico carmine pro rerum dignitate tractarit, indignum Poëtæ nomine iudicari: bellorum, aut rerum rusticarum, & similium scriptorem solum in Poëtarum numero cœtuque collocari. Magnopere etiam ab iis dissentio, (quàmuis graues sint auctores) qui Empedoclem, & cæteros huius generis scriptores è Poëtarum choro sustulerunt, nihilque eos neque Poëtæ proprium, neque eum Homero commune, præter numeros, habere pronuntiarunt. Iis libentius assentior, qui Nilum & Philosophum præstantem, & optimum Poëtam fuisse censuerunt. Non enim poësin imitatione solâ, sed numeris & figuris, & virtutibus poëticis inetiendam puto: neque Poëtam imitorem quendam statuo tantum, sed ingenio excellentem virum, & mente concitatum, & pænè dicam diuinum: verbis non semper vtentem vsitatis, & popularibus, & de medio sumtis, sed interdum, & quidem sapius, nouatis, priscis, longè arcessitis:

effitis: res magnas, res admirabileis, res abstrusas
 e reconditis in lucem proferentem. Denique ei,
 cui sit ingenium, cui mens diuinior, atque os Ma-
 gna sonaturum, do nominis huius honorem, ut iu-
 bet Flaccus. Verum, dicet aliquis, hoc in Homero
 maximè laudabile est, quod non solum virtute præ-
 stantium fortiorumque virorum actiones hone-
 stas, & cum virtute coniunctas, sed etiam im-
 proborum, ignauorum, amantium, libidinosorum,
 iratorum, invidentium, metuentium dicta facta-
 que optime exprimit, atque ob oculos proponit:
 quod quando neque Empedocles, neque LVCRETI-
 IVS facere curarunt, Poëtarum nomen non me-
 rentur. Immo verò hoc ipsum est, quod in Ho-
 mero reprehendunt cum alii multi, tum Philoso-
 phorum princeps Plato; eumque hoc nomine, ne-
 que in ciuitatem benè moratam, bonisque legibus
 temperatam recipit: & ex suâ Republ. non vi ex-
 pellit ille quidem, aut ignominiose exturbat, sed
 certe verecunde de lucit, atque honorifice dimit-
 tit. Quare non continuò si Empedocles & LVCRETI-
 IVS personarum sic affectarum orationem atque
 actionem non imitantur, Poëtarum nomen eis
 adimere nos oportet. At LVCRETIVS animorum
 immortalitatem oppugnat, Deorum providen-
 tiam negat, religiones omneis tollit, summum
 bonum in voluptate ponit. Sed hæc Epicuri,
 quem sequitur LVCRETIVS, non LVCRETII cul-
 pa est. Poëma quidem ipsum propter sententias à
 religione nostra alienas, nihilominus poëma est.
 tantumane? immò verò poëma venustum, poëma
 præclarum, poëma omnibus ingenii luminibus di-
 stinctum, insignitum, atque illustratum. Hasce au-
 tem Epicuri rationes insanas ac furiosas, ut & illas
 absurdas de atomorum concurfione fortuita, de
 mundis innumerabilibus, & ceteras, neque difficile

nobis est refutare, neque verò necesse est: quippe cum ab ipsa veritatis voce, vel tacentibus omnibus, facillimè refellantur. At debuit ingenii sui vim ad modestiorem probatioremque disciplinam, atque ad grauius argumentum conferre: Debuit, quis negat? Sed dolere, & quæti hoc licet: corrigere non licet. At Epicurus & LVCRETIVS impii fuerunt. Quid tum postea? num iccirco nos quoque, qui eos legimus, impii sumus? Primum, quàm multa sunt in hoc poemate cum aliorum Philosophorum sententiis ac decretis consentanea? quàm multa probabilia? quàm multa denique præclara, ac propè diuina? Hæc sumamus, hæc arripiamus, hæc approbemus. Illa, quæ sunt commentitia, quæ absurda, quæ cum religione Christiana pugnantia, reiiciamus, aspernemur, improbemus. Deinde ad eone faciles & creduli sumus, vt, quæ sunt à quibuslibet scriptoribus memoriæ prodita, literisque mandata, ea vel tanquam ex Apollinis oraculo edita, vera esse iudicemus; vel tanquam ab Archimede descripta pro certis habeamus? Quod si multa quotidie fabulosa, incredibilia, falsa denique legimus, vel vt animos relaxemus, vel vt in iis, quæ sine controuersia vera sunt, libentius acquiescamus, constantiusque maneamus: quid est, quòd LVCRETIVM, elegantissimum, cultissimumq; Poëtam, aspernemur? Atqui non ita fuerunt nec ineptè religiosi, nec superbè fastidiosi; vetères illi Christiani, sanctissimi viri, Iustinus Martyr, Gregorius Nazianzenus, Basilius Magnus, Iohannes Chrysostomus, Clemens Alexandrinus, Athenagoras, Eusebius, Cyprianus, Tertullianus, Arnobius, Firmianus, Augustinus, Hieronymus, vt scriptorem, nisi Christianum, & omni ex parte grauem, castum, ac verum, neminem lectione dignum

gnum iudicarent. Quin & Empedoclem, & Democritum, & Epicurum, & LVCRETIVM, & ceteros Philosophos ac Poëtas (vt Oratores & Historicostaceam) tum Græcos, tum Latinos, quamuis profanos, quamuis mendaceis, quamuis impios, studiose legebant. Neque id temere, aut frustra. Nam quemadmodum apes ex singulis floribus, quod est ad mel conficiendum vtilissimum atque aptissimum, limare ac depalci consueverunt: quod est inutile, non attingunt, aut certè non degustant, ita sanctissimi illi & Christianissimi homines ex Poëtis Græcis ac Latinis, ex scriptoribus profanis, atque à pietate Christiana remotissimis, quæ ad religionem nostram propagandam atque ornandam valere existimarent, ea diligenter & accuratè carpebant ac seligebant, quæ repugnare sentient, ea aut præteribant, aut respuebant, &c.

Idem ibidem paulò post.

Ad LVCRETIVM nostrum reuertor, Poëtam egregium ac præstantem, scriptoremque omnium Latinorum politissimum, vetustissimum, elegantissimum; ex quo Virgilius & Horatius non solum dimidiatos, sed integros sæpè versus mutuari solent. Hic vbi de rerum primordiis, seu corpusculis indiuiduis, de eorum motu & figuris, de inani, de imaginibus siue simulacris, quæ è summo rerum corpore mittuntur, de animorum naturâ, de ortu obituque siderum, de Solis & Lunæ defectu, de fulminis naturâ, de arcu cœlesti, de auernis, de causis morborum, & multis aliis rebus disputat; subtilis, argutus, enucleatus, limatus est. In librorum præcæmiis, in nonnullis similitudinibus, in exemplis, in disputationibus de morte contemnenda, de amore fugièdo, de somno & insomniis,

*** 3

gravis,

gravis, copiosus, amplus, magnificus, elatus, ornatus est. Quem si quis casus ad grauiorem & probabiliorem aliquam disciplinam, puta Platoniam, aut Peripateticam, aut Stoicam detulisset: Dii immortales, quantum ex eo fructum, quantam vtilitatem caperemus! quantam sui admirationem hominibus excitaret! quanta sui studia commoueret! Nam, si tam infelici argumento sibi proposito ac suscepto, poema tamen edidit tam præclarum, tam illustre, tam luculentum; quid eum censemus fuisse facturum, si vel rerum Platoniarum magnitudinem ac maiestatem, vel Aristotelis acumen atque vbertatem, vel Zenonis grauitatem, ac seueritatem, versibus materiæ consentaneis expressisset? quantum nomen, quantam laudem, quantam gloriam consecutus esset? Quamobrem sic agamus potius: id, quod adest, laudemus, eoque fruamur: eo, quod abest, æquo animo, patienterque careamus: hoc est, huius Poëmatitis elegantiam, venustatem, pulchritudinem amemus atque amplectamur: argumenti melioris sortem in eo desideremus. Quid enim? eos Poëtas, ex quibus solam curarum nostrarum obliuionem, solamque oblectationem querimus, cupidissimè legere solemus: Poëtam non modo nostros animos delectantem, verum etiam obscurissimas de rerum naturâ quæstiones pulcherrimis versibus explicantem, negligemus? Homerum, propterea quòd in quibusdam fabularum partim turpium, partim absurdarum inuolucris omnium rerum naturalium atque humanarum cognitionem inclusam continere existimatur, non solum legimus, verum etiam ediscimus: LVCRETIVM, sine fabularum, taliumque nugarum integumentis, de principiis & causis rerum, de mundo, de mundi partibus, de vitâ beatâ, de rebus cœlestibus ac terrenis, non verè illum quidem, neque pie, sed tamen simpli-

simpliciter, & apertè, & vt Epicureum, ingeniose, & acute, & erudite, & purissimo sermone loquentem non audiemus? Non enim, si multis locis à Platone dissidet, non si multa cum religione nostra pugnantia dicit: iccirco ea etiam, quæ cum illorum & Christianorum sententia congruunt, spernere debemus. Quàm præclare de coercendis cupiditatibus, de sedandis animorum motibus, de mentis tranquillitate comparanda, disputat? Quàm subtiliter & argute eos, qui nihil percipi, nihilque sciri posse affirmant, qui sensus omnes fallaces esse dicunt, coarguit ac refellit? quàm copiose sensus defendit? quàm probabiliter, &, pænè dicam, verè ostendit, sensuum fide labefactata atque euerfa, actiones omnes humanas eodem motu conquassatas concidere & corruiere? Quot, & quàm firmis argumentis demonstrat, sensuum veritate sublata, rationem quoque ipsam, atque adèò vitam ac salutem funditus interire? quàm pulchræ sunt apud eum descriptiones? quàm venusta (vt Græci appellant) episodica? quàm bellæ de coloribus, de speculis, de magnete, de auernis, disputationes? quàm graues ad continenter, iuste, moderate, innocentex viuendum, cohortationes? Quod si quis plus æquo seuerus totam huius poëmatiss sententiam ac materiam vituperabit, atque aspernabitur, solo fortassis Epicuri, quem LVCRETIVS exprimere conatus est, nomine offensus: quid de eius sermone statuemus? quo quid purius, quid incorruptius, quid nitidius, quid elegantius dici, aut excogitari potest? Equidem hoc non dubitanter affirmabo, nullum in tota lingua Latina scriptorem LVCRETIO Latine melius esse locutum: non M. Tullii, non C. Cæsaris orationem esse puriorem.

Itaque, si ita commodum est, totam sanè LVCRETII, hoc est, Leucippi, Democriti, Empedoclis, Aristippi, Epicuri, quos secutus est LVCRETIVS, Philosophiam improbemus : at incredibilem verborum nitorem, at singularem sermonis elegantiam, at incorruptam Latine loquendi facilitatem admiremur, amplectamur, amulemur.

Idem Lambinus, ad lectorem tertiae suae Editionis Lucretianae.

Omnium Poëtarum Latinorum, qui hodie existant, & qui ad nostram ætatem peruenerunt, elegantissimus, & purissimus, idemque grauissimus atque ornatissimus LVCRETIVS est.

Titus LVCRETIUS CARI Patria, genus, vite studium, ingenium, mortis genus, & tempus, librorum ab eo scriptorum numerus, consilium Poëtae; eodem D. Lambino auctore.

De patriâ T. LVCRETII CARI constat inter omnes, idque vel ex ipsius Poëtae testimonio intelligere licet, eum Romanum esse. Itaque quod de T. Pomponio Attico scripsit Cornelius Nepos, munus illud fortunæ fuisse, quodd in eâ potissimum Vrbe natus est, in qua domicilium Orbis terrarum esset imperii, vt eandem patriam haberet, & dominam, &c. hoc idem de Tito dicere licet, eandem urbem eius patriam fuisse, & gentium dominam, siquidem Roma patria eius est, vt est. Atque hæc quidem de patria.

De genere autem, gentis Lucretiæ fuisse T. LVCRETIVM, nomen ipsum declarat. Porro autem
gens

Gens Lucretia quàm clara atque antiqua fuerit, argumento sunt Lucretii Tricipitini, Triones, Ofellæ, Vespillonones, Galli. Quod verò ad cognomen attinet, tamen si rarius in fastis & cæteris monumentis compareat, Romanum esse tamen, & ex elegiis nonnullis P. Ouidii, & ex epigrammatis M. Valerii Martialis intelligere licet. Sed credibile est, huius familiæ Lucretios, equestri ordine contentos, populi honores non magnoperè experisse: quod nemo mirabitur, qui legerit, C. Mæcenatem Vipstanium, cum & Cæsari Augusto, & M. Agrippæ carissimus, atque adeò intimus esset, ideoque amplissimos honores capere, atque ad senatorium ordinem peruenire posset; angusto clauo tamen contentum fuisse. Licet etiam dicere, LVCRETIVM nostrum è Vespillonum aut Ofellarum familiâ fuisse, duoque cognomina habuisse, cum ad commune totius familiæ cognomen aut Vespillonis, aut Ofellæ, cognomen Cari accessisset, vel propter ingenii magnitudinem ac præstantiam, vel propter morum suauitatem & comitatem, vel propter aliquid tale. Quod ut facilius credam, facit vel Q. Lucretius Vespillo, Iurisperitus, quem commemorat M. Tullius in Bruto: vel Q. Lucretius Ofella, quem idem ibidem scribit aptiorem fuisse concionibus, quàm iudiciis: de quo fortasse & Velleius Paterculus lib. II. verba facit: vel potius alter Lucretius Vespillo, cuius M. Tullius mentionem facit, lib. VIII. Epistolarum ad Atticum, Epistol. V. & C. Cæsar lib. I. & III. de bello ciuili: ut credibile sit, LVCRETIVM Poëtam, horum alicuius fratrem germanum, aut patruelem fuisse. Neque me mouet, quòd Cæsar lib. I. de bello Ciuili, Lucretium illum senatorem appellat. Fieri enim poterat, ut ex eadem familia alius esset equestris, aut etiam plebei ordinis, alius senatorii. Quod si cui mirum videatur,

cur, consideret, M. Tullium Ciceronem, & Q. Tullium, eius fratrem, equestri loco esse natos. Finge igitur, ex his duobus fratribus alterum se ad honores petendos, & Remp. gerendam contulisse: alterum luce populari carere, suum negotium agere, & intra pelliculam se continere voluisse, (quod tamen secus factum est,) sed finge ita euenisse. Proculdubio is, qui ædilitatem maiorem, præturam, consulatum adeptus esset, ut Marcus, senatorii ordinis factus esset: ille alter, qui nullum magistratum gessisset, in equestri ordine mansisset. Hoc idem de nostro T I R O dicere licet, eum equestri ordine contentum fuisse, cum eius propinqui, quod se ad Rempubl. administrandam, & ad magistratus gerendos contulerant, senatores facti essent. Quo posito, & concesso, licebit eum referre in familiam aut Vespillonum, aut Ofellarum, ut præter prænomen T. & nomen LVCRETII, & cognomen Cari, vel sic appelletur, T. LVCRETIVS VESPILLO CARVS: vel sic, T. LVCRETIVS OFELLA CARVS. De duobus cognomentis autem dubitari non debet. Nullum enim dubitandi relinquunt locum, P. Cornelius Lentulus Sura, P. Cornelius Lentulus Spinther, Q. Fabius Maximus Verucosus, L. Cornelius Sylla Felix, L. Calpurnius Piso Frugi, alii, quos longum sit enumerare. Hæc sunt, quæ de T. LVCRETII genere comperta habemus.

Eusebius Pamphili F. eum natum esse tradidit, Olympiade CLXXI: hoc est, Cn. Domitio Ahenobarbo, & C. Cassio Longino Coss. anno ab V. C. IO C LVII. Alii, Olympiade CLXXII, hoc est, L. Licinio Crasso, & Q. Mucio Scauula Coss. anno V. C. IO C LVIII. Ex quo apparet, eum M. Tullio Cicerone annis XII. aut XI. natu minorem fuisse, si-

quidem

quidem M. Tullius natus est Q. Servilio Cæpione, C. Atilio Serrano Coss. & ita T. LVCRETIVM CARVM, C. Iulium Cæsarem, Q. Tullium Ciceronem, C. Valerium Catullum, T. Pomponium Atticum, & horum æqualeis, non longe admodum inter se ætatibus distitisse.

Quod ad studium attinet, credibile est, LVCRETIVM, cum ad Poeticam & Philosophiam natus esset, ingenioque suo indulgens, & naturam suam ducem secutus, Philosophiam Epicuream approbasset, ut solutiore animo & commodius philosophari posset, sese Athenas contulisse, ibique Zenonem illum, Epicureorum coryphæum, audivisse, atque hoc pacto totam Epicuri disciplinam accuratè cognovisse ac perdidicisse. Cum esset igitur LVCRETIVS ad poeticam factus naturâ, ingeniique acumine excelleret; contemptis popularibus honoribus, qui non solum equestri ordini, verum etiam plebeio patebant: (certè maioribus eius & propinquis patuerant,) siue quod à populari levitate abhorreret natura, siue quod vitam suam ei disciplinæ, quam sequeretur, quamque amplexus esset, consentaneam esse vellet: (sapientem enim ad Rempubl. accessurum negabat Epicurus) constituit se intra fortunam suam continere, perpetuoque equestrem dignitatem retinere, neque longius progredi, idque multorum bonorum & clarorum virorum exemplo. Quamvis autem essent hi numero complures, vnus Pomponius tamen multorum instar ei esse poterat: qui, cum ei honores amplissimos in sua ciuitate consequi liceret, ita priuatus, quàm diu mansit in vita, vixit tamen, ut viris totius ciuitatis Romanæ amplissimis & ornatissimis, & nobilissimis carissimus fuerit.

Quantus autem Poëta sit LVCRETIVS, quàm acuto & acringenio, quanta sit carminis ab eo scripti gravitas ac maiestas, quantus ornatus, quàm pulchri & præclari versus, quanta sermonis elegantia, mundities, integritas, atque, ut ita dicam, sanitas, cum omnes eruditi, qui hodie viuunt, intelligunt: tum qui patrum nostrorum ætate floruerunt, eo maxime declararunt, quòd hunc Poëtam in primis amabant, ac lectitabant, Sed vltima illa, & maxime veneranda, utpote nondum peregrinis sordibus oblita, antiquitas, non obscure id significauit. Satis verò interdum mirari non possum, quæ tanta fuerit in Quintiliano iudicii perversitas, ut primum cum Macro LVCRETIVM, hoc est, cum muscâ elephantum, compararit, cum sint inter se maxime disparēs ac dissimiles: (Macrum autem eum significo, quem Quintilianus nouerat Nam is, qui hodie est in manibus, non est Macer germanus, sed alius quidam Pseudomacer, in antiqui & veri Macri locum subditus:) deinde scripserit, utrumque esse quidem legendum, sed non ut phrasin, id est, corpus eloquentiæ, faciant: postremò subiunxerit, elegantem esse utrumque in sua materia: sed alterum humilem, alterum difficilem. Nam primum LVCRETIVS non fuit cum Macro comparandus, propterea quòd nihil habent inter se simile. Deinde, quòd negat, LVCRETII lectionem oratori prodesse posse ad corpus eloquentiæ constituendum: nihil unquam Quintilianus minus verè locutus est. Nam siue verba simplicia ac propria, & elocutionem ipsam spectes: paucis admodum verbis exceptis, quæ Poëta aut suo iure finxit, aut ab Ennio & aliis ficta, usurpauit, potest orator ex sermonis genere, quo LVCRETIVS est vsus, orationem suam efficere primum puriorem atque elegantio rem, deinde vberio rem ac nitidiorem: siue te ad rerum tractandarum rationem

tionem conuertas, habet, vnde facere possit orationem elatiorem, grandiore, excelsiorem. Quem admodum enim M. Tull. Periclem illum, qui fulgurare, tonare, permiscere Græciam dicebatur, eò cæteris oratoribus præstitisse dicit, quòd Anaxagoræ physici auditor fuisset: & Demosthenem illum, quem Longinus scribit ignis instar, eorum quos afficere velit, animos incendere atque inflammare; tantò maiorem euasisse, quòd Platonem in Academiâ de rebus à sensu populari remotis disputantem audiuisset: ita arbitror, eum oratorem, qui studiosè LVCRETIVM legat, multo maiores in dicendo sonitus editurum, multoque vehementius animos auditorum quasi percussurum, & quocumque velit, impulsurum. Neque tamen hoc ita accipi velim, quasi hoc sentiam, disputationem de atomis, & de earum concursione fortuitâ, & de earum motu triplici, & similibus rebus, ad eloquentiæ incrementum ac pondus acquirendum oratori profuturam: sed hoc sentio, hoc dico, detracta certorum librorum materia, eius tractandæ rationem ac figuras Oratori magnos & vberes fructus allaturas, magnoque adiumento ad eloquentiam omnibus suis partibus absolutam, comparandam futuras: & oratorem ab huius poematis lectione profectum, orationem confecturum longe grandiore, magis sonoram, magis arduam & excelsam, magis denique, vt ita dicam, exstructam atque exaggeratam. Iam quod idem Quintilianus ait, LVCRETIVM esse difficilem: quid diceret, si his temporibus natus esset, quibus à certis hominibus ita deprauatus est, vt vix eius pristina species agnosceretur, cum & ætati LVCRETII pænè vicinus, & LVCRETII exemplaria integra & emendata, aut certè quàm minimè corrupta & mendosa habens, hæc scripserit tamen? Atqui nihil est in LVCRE-

et in magnopere difficile homini tolerabiliter eruditum, & in disciplina Epicuri non omnino hospiti: quin pleraque in eo sunt, quæ non debet ignorare homo honesto loco natus, & liberaliter educatus, & bonis artibus eruditus, nedum is, qui est orator aliquando futurus, & apud Pontifices, apud Imperatores, apud Reges, apud populos opulentos ac potentes, magnis de rebus verba factururus. Tali igitur ingenio præditus atque ornatus, talibusque adiumentis partim à natura, partim à studio & doctrinâ instructus LVCRETIVS, sese ad scribendum de natura rerum contulit; scribendi quidem genus & figuras, & grandiloquentiam Empedoclis secutus: materiam verò & res, ab Epicuro; cuius disciplinam & decreta adamarat, mutuatus.

Quo mortis genere extinctus sit LVCRETIVS, difficile dictum est: neque multo facilius est dicere, quoto suæ ætatis anno è vita decesserit. Plærique mortuum esse ferunt anno ætatis xxi. Cn. Pompeio Magno III. Q. Cæcilio Metello Pio Coss. anno ab V.C. lxxc. lxxxi. eodem die, quò P. Virgilium Maronem natum esse, nonnulli scriptum reliquerunt. Nolunt autem eum, aut sua sponte mortem obiisse, aut alicuius morbi vi, ut sit, consumtum esse; sed, ut eius obitum *ἡ γὰρ ἀνάγκη* faciant, scribunt, eum sibi ipsum manus attulisse; alii tædio vitæ, quod patriam suam ambitione, auaritia, luxuria, discordia, & similibus ciuitatum, quæ diu floruerunt, & iam senescunt, morbis æstare atque affligi videret; alii ægritudine animi, quòd Memmii sui, qui in exilium pulsus erat, tristem casum æquo animo ferre non posset: alii furore percitum, in quem Lucilia siue vxor, siue amica, amatoris poculo porrecto, eum imprudens adegerat, eum ab eo amari, non ei necem inferre, aut bonam mentem adimere, vellet.

Quoniam

Quoniam autem de numero librorum, à LVCRETIO scriptorum, nonnulli dubitarunt, & leuissimis argumentis adducti, plures quàm sex ab eo scriptos esse existimarunt, videtur hic error minuendus, atque hæc dubitatio tollenda. Omnino igitur sex libros dùmtaxat de natura rerum scripsit T. LVCRETIVS CARVS. Cuius rei cum sint mihi illa quoque argumenta non imbecilla, primum, quòd Grammatici veteres, alique scriptores, Festus, Nonius, Diomedes, Priscianus, Probus, Carisius, Donatus, Seruius, Tertullianus, Arnobius, Lactantius, nullum LVCRETII librum vltra sextum commemorant: deinde quòd his sex libris solis rota Epicuri ratio, sententia, ac doctrina, quæ quidem ad naturæ explanationem pertineat, continetur, neque quidquam amplius, quod quis de ea dicere queat, reliquum est: & tamen multa de continentia & parsimonia in victu, de honoribus contemnendis, de luxuria & mollitie aspernanda, & de cæteris rebus ad Philosophiam moralem pertinentibus accedunt.

Consilium Poëtæ est, animi tranquillitatem & *amicitiam* illam, quam crebrò habebat in ore Epicurus, hominibus afferre. Quoniam autem duæ res imprimis homines sollicitant, & conturbant, vt ille putabat, religio; hoc est, timor Deorum inanis, vitæque beatæ inimicus atque infestus, tum mortis metus: his duobus animorum quasi pestibus & crucibus conatur eos liberare, ostendendo primum, nullam esse Deorum prouidentiam: deinde nullum sensum post vitam remanere, animosque esse mortales. In quibus vehementer errat Epicurus, & nos Christiani valdè ab eo dissentimus. Quoniam igitur neutrum horum facile expedire poterat LVCRETIVS, nisi natura rerum perspecta & cognita, omnem operam suam in explicanda

canda ratione naturæ ponit. Itaque docet, mundum sine consilio Deorum, atomorum concursu fortuito, esse factum, & mundos esse innumera-
bileis, eodem modo creatos, eosque omnes esse
interituros. Ac totum quidem librum tertium in
disputatione de animâ consumpsit: cæteros verò in
diuersis ac variis quæstionibus, quas Lector ex

Indice earum rerum, quæ in singulis
libris tractantur, facile per se
cognoscet.

DE

TITI LVCRETII

ADMIRATORIBVS ET

RECENSITORIBVS

TESTIMONIA.

Obertus Gifanius, Conlectan. Lucret.

pag. 348.

ARNOBIO Lucretii verba quædam à com-
muni vsu remotiora mirificè placuerunt, &
quasi in delitijs habita sunt.

Gasp. Barthius, Aduersar. lib. XLIII. cap. 2.

pag. 1929.

ARNOBIUS scriptor Lucretii amantiſſimus fuit,
& sæpiſſimè eius res & verba exprimit.

Dionysius Lambinus, Commentar. in Lucret.

pag. 9.

ARNOBIUS Lucretii verborum amator.

Ludouicus Carrio, Emendat. lib. II. cap. 17.

pag. 177.

Amat ARNOBIUS scriptor doctiſſimus doctiſſi-
mi Poëtæ Lucretii, quod & alii obſeruauerunt, ſe-
qui veſtigia; illiusque verba, ſiquæ ſunt elegantio-
ra, mi-

*****

ra, mi-

ta, minusque proculcata, frequenter vsurpare: quod et si ex iis, quæ hodie exstant, verum esse, satis apparet: multo tamen id esset manifestius, & in omnium incurreret oculos, nisi voces illæ minus vulgariæ, neque dum protritæ, in illius scriptis alias in voces plerumque vertissent.

Agellius, Noct. Attic. lib. I. cap. 21.

Non primus finxit hoc verbum (*amaror*) VIRGILIUS insolenter: sed in carminibus Lucretii inuentum est: nec est aspernatus auctoritatem Poëtæ ingenio, & facundiâ præcellentis. Non verba autem sola, sed versus propè totos, & locos quoque Lucretii plurimos scètarum esse VIRGILIUM videmus.

*Aubertus Miræus, Canonicus Antvverp. in
vitis Illustrium Belgii scriptorum,
pag. 199.*

LUCAS FRUTERIUS veteres Poëtas, quos in delitiis habuit, atque in his LVCRETIUM potissimum, Notis illustravit, quibus non parum adiuti sunt, qui post Lambinum cum auctorem edolarunt.

*Petrus Victorius, Var. Lect. lib. VII. cap. 15.
pag. 117.*

FRANCISCUS MEDICES, acerrimi iudicii vir, & reconditæ, atque elegantis doctrinæ; multos Lucretii locos mirificè laudabat, & artificium ipsius, candoremque celebrabat. Erat enim vehemens amator eius Poëtæ:

Idem

Idem Victorius, Castigat. in Cic. Epist. pag.

126.

Fuit MARVLLVS admirabilis ingenii vir, & elegantissimus Poëta, Lucretiique ita inprimis studiosus, & admirator, vt ferè numquam è manibus dimitteret. Magnam præterea operam in eo, cum foedissimis mendis scateret, purgando collocauit, multaque feliciter restituit. Quandoque tamen cum nimis ingenio suo indulgeret, nonnulla, quæ corrigere voluit, deprauauit. Parum enim manuscriptos Codices, cum tam corruptos passim inueniret, sequebatur; quæque suo iudicio probasset, ea recta iudicans, multis locis deceptus est. Quæ longius percurri, ægrè ferens, tam bonum Poëtam LVCRETIVM tot vulneribus concisum iacere, cumque ab omnibus colatur & ametur, nullum tamen citam miserè temporum iniuriâ manco & detruncò opem ferre, remediumve vllum adhibere.

*Gaspar Scioppius, in Commentar. de arte
Critica.*

HVBERTVS GEFANIUS, eodem tempore, quo Scaliger & Lipsius primum se nobis in publico ostenderunt, LVCRETIVM edidit cum Indice, quem vocat, siue Conlectaneis veterum elegantiarum: de quibus vetus illud pronunciare possum, melius esse tacere, quàm pauca dicere. Non possum tamen, quin mei similis sim, hoc est, in superhabitis, quæ inter me, & virum illum magnum natæ, & notæ iam pænè in vulgus sunt, simultatibus, ingenuè profitear, me illo libro primum ad hoc studii genus perductum, & quicquid in

***** 2

litteris

literis hisce video, quantulum illud cumque est, illi potissimum Indici acceptum ferre, ac proinde velut testem minimè suspectum iuuentuti lectionem eius diligentius commendare posse.

Andreas Schottus, Observat. Poët. lib. II. cap.

58. pag. 114.

Animaduerto, eruditos duos viros, magnâ contentione, atque vtinam sine conuitio, T. LVCRETIVM emendandum, parentum memoriâ, suscepisse: LAMBIVM, inquam, & GIFANIVM; qui nihil propemodum intactum reliquerunt; aliqua tamen vlcera non attrigerunt.

Ianus Rutgersius, Var. Lect. lib. IV. cap. 1.

pag. 311.

Non in omnibus mihi cum DIONYSIO LAMBINO conuenit, iis, quæ ille ad LVCRETIVM commentatus est. Nec aliter quidem poterat in tantâ Commentariorum mole, quibus eum Poëtam inuoluit potius, quàm explicuit.

Hubertus Gifanius, Conlectan. Lucret. pag.

306.

Egregio Poëtæ, GEORGIO BVCHANANO, Poëtam Lucretium perfamiliarem esse video.

Gaspar Barthius, Aduersar. lib. LI. cap. 17.

pag. 2419.

Index Lucretianus, doctum opus, & multâ bonæ frugis, OBERTI GIFANII. LAMBINI loquacia, tamen erudita etiam Commentaria.

Idem

Idem Barthius, Aduersar. lib. I. cap. 9. pag.

2355.

LVCRETIVM ampliter enarrauit LAMBIVS: Indice elegantiarum fertilissimo illustrauit OBERTVS GIFANIVS, cuius tamen castigationes nimium mihi ad casum sermonem reducendum videntur audaces. Meminisse enim debemus, cuius manibus olim castigatus ad nos venerit Poëta. Ita GIFANIVM magis ad priscam omnem elegantiam orationis, quam ad expositionem LVCRETII, legam: eam ipse ad formam LAMBINIANAM aggressurum sine effectu promisit. Nouâ omninò huius scriptoris editione opus, quam aliquis doctus de duobus istis concinnet. Atqui huic auctori LVCRETIO, sermonis gratiâ, adeò vtile sit ad suæ fieri, vt post Plautum vix vlli æquè arbitrer. Puritas enim natiui sermonis, & propriè Latini, in eo inastimabilis, sine fuce planè & fallaciis.

Petrus Crinitus Florentinus.

PVBLIVS VIRGILIUS non modo verba aliquot accepit ex poëmatibus LVCRETII, sed locos penè integros ab eo transtulit, quod & Grammatici veteres accuratè notarunt.

*Petrus Bembus Cardinalis ad Scipionem
Capicium.*

Poëma tuum de principiis rerum, heroicis Carminibus conscriptum, in duos diuisum libros, legi sanctè libentissimè. Est enim eiusmodi, vt magnopere LVCRETII stylum & elegantiam, tum antiquorum hominum ætatem illam cultam & perpolitam redoleat.

*****

3

146.

Iac. Sadoletus, de Aonio Paleario Verulano.

Numerus Carminis is est, vt videatur LVCRETIVM velle imitari. Redolet enim antiquum illud. Sed ita sapore humanitatis conditus est, vt asperitate dimissa, verustatis tamen autoritas salua remaneat.

Conradus Rittershusius, in Not. ad Gunther.
pag. 43.

GVNTHERO LVCRETII lectio familiaris fuit.

Fridericus Sylburgius, de Nicolao Erythraeo, IC.

Nicolaus Erythraeus in Indice suo Virgiliano, & praemissis operi capitibus pollicetur Indices in optimos quosque Poetas: nominatim in Ovidium, Martialem, Theocritum, Callimachum. In LVCRETIVM promittit non modo Indicem, verum etiam Annotationes. In primis verò exoptandus videtur Index in Homerum, in quo exponi à se scribit, quid Græcorum & Latinorum Poëtarum quisque ex vberissimo isto fonte acceperit. Nec minus expectandos reor, quos in Sallustium, Cæsaris Commentarios, & Ciceronem conscripsit Indices. Iurisconsultis quidem certè non inutilis fuerit Index, quem in Pandectas Iuris Ciuilis edere parauit.

M. Vertranius Maurus IC. Not. ad Cornel.
Tacit. Annal. lib. I. pag. 162.

CORNELIVS TACITVS, Lucretii lectione delectatus, ex illius vetustis verbis, quasi flosculis, libros nouos aspersit.

*In T. LVCRETIVM ab Oberto Gifanio diuini-
garum peritiorum restitutum, Guilelmi Canteri
Carmen.*

Tandem igitur vera est Peligni dictio vatis,
Dete LVCRETI, qua modulatus erat;
Exitio terras donec lux redderet vna,
Carmina non vmquam deperitura tua.
Et iam cana tuos admorderat hora labores,
Qui rerum causas explicuere graues:
Arque in reiecto tentarat aranea docti
Furum LVCRETI nomine texere opus:
Cum sua sub lucem LAMBINVS cœpta vocando,
Conatu magno, nec leuiore fide,
Clarum te nitidumque dedit, qualem vna perenni
Mens hominis posset lassâ labore dare.
Sed non vna valet tantas absoluerè moles
Machina; nec tantæ rei satis vnus erat.
Ergo, ceu Theseus, GIFANIVS altera dona
Diuitis in vatem contulit ingenii:
Et studio, curâque pari congesta secundâ
(Appello Nemefim) nunc meliora dedit.
Sic igitur priscum post longum nocte nitorem,
LVCRETI, viues orbis ad exitium.

Paulus Leopardus, Emendat. lib. V. cap. 24.

pag. 105.

PIVS BONONIENSIS Commentarios edidit in
LVCRETIVM, in quibus, cum alia, tum hoc
carmen minimè mihi accipiendum videtur, vt ille
existimauit, &c.

*****

4

Indo-

Ludouicus Carrio, Antiqu. Lect. lib. 3. cap. 19.

pag. 88.

Eleganter MANILIUS, de placidis Epicuræis dis-
ferens, Lucretiana verba vsurpat; quate est illud LV-
CRETIO familiarissimum: *mœnia mundi.*

Obertus Gifanius IC.

EX LVCRETIO vtilitates manant non minimæ,
voluptates honestissimæ: vt meriti de Rep. videan-
tur præclare, qui vt commodius ille, & maiore cum
fructu legatur, effecerunt. Primus autem M. Tul-
lius hoc familiaris & amici sui opus, non satis ob
immaturam mortem expoliturum, castigauit, teste
Eusebio. Postea quin & alii apud veteres fuerint,
dubitari non debet. Longo deinde interuallo, auo-
rum memoriâ, Michaël Marullus, mirè huius Poë-
tæ eloquentiâ captus, nauiter eius operi restituendo,
pænè à barbarie extincto, operam dare cœpit:
multaque emendauit feliciter. Verum cum nimis
ingenio suo indulgeret, plurima, quæ corrigere vo-
luit, deprauauit. Ex hac deinde Marulli opera,
mendæ innumerabiles LVCRETII libros omnes
peruaserunt. Mox Iohannes Baptista Pius idem
tentauit, non multò sanè felicius; additis etiam
Commentariis copiosis. Tandem Dionysius Lam-
binus libros manu descriptos complures felicissi-
mè nactus; adiutus etiam doctissimorum virorum,
in iis præcipuè Adriani Turnebi, & Ioh. etiam Au-
rati opera, ipse incredibili diligentia & eruditione
præditus, à pluribus, iisque turpissimis mendis LV-
CRETIVM liberauit. Sed quia tam fœdè esset con-
taminatus, vti adhuc præstantissimus Poëta nomi-
ne tantum fuerit notus; illi recusantibus medici-
nam adhibere eruditis viris, vt si desperatus esset ac
deposi-

depositus: efficere ille quamuis doctus & diligens
 (quod pax viri doctissimi dictum velim) non po-
 tuit; ut purum ac merum haberemus TITVM. Nos
 igitur etsi id quoque præstare non potuimus, spe-
 ro tamen id nos consecutos, ut multis iam parti-
 bus melior & emendatior in hominum ma-
 nibus esse possit optimus Romani
 sermonis auctor.

*****

S

CAPL

CAPITA RERVM

QVAS LVCRETIVS TRA-
ctat, ex veteribus libris collecta, &
hic velut Indice adnotata.

LIBRI I. CAPITA.

PROOEMIUM.

VERS. 1.

Τὸ μακρότατον καὶ ἄφθαρτον, &c.	54
Laus inuentoris.	62
De anima.	112
Nihil de nihilo gigni.	151
Nihil ad nihilum interire.	215
Corpora quæ non videantur.	270
De vento.	272
De odore, calore, frigore, & voce.	298
Vestes vulescere & arescere.	305
De anulo in digito, & cæteris.	312
De Inani.	330
De piscibus in aqua.	375
Corpora & Inane esse naturam rerum.	420
Tertiam naturam nullam esse rerum.	430
De rerum euentis.	433
De tempore.	459
De solidò, & rerum principio esse solida.	487
De molli natura, vt aqua.	567
De Minimo.	592
Contra Heraclitum.	635
Contra Empedoclem.	714
Contra Anaxagoram.	829
De fine corporum solidorum, & Infinitum esse.	951
Non esse medium totius, in quod nitantur omnia.	1051

LIBRI II.

PROOEMIUM.

VERS. 1.

De motu principiorum.

61

Quæ

EX LVCRETIO.

Quæ in Solis radiis apparent.	75
De celeritate motus.	124
In Stoicos & Academicos.	141
Nihil fursum ferri corpusculorum, sed pressa à radicibus exsurgere corpora.	167
De declinatione motus.	184. & seqq.
Fatum non esse.	216. & seqq.
De figuris atomorum.	251
De absinthio.	333
De ferræ stridore.	400
De adamante, ferro, silice, ære.	410
De sudore salso.	447
De aqua marina.	464
Figuras esse multas & finitas.	470
Corpora esse infinita.	477
Res omnes constare ex principiis mixtis.	521
In terra semina esse.	581
De matre magna.	589
Τὸ μακρότερον καὶ ἄφικτότερον, &c.	598
Non necessario, alba ex albis principiis fieri.	645
Colores principiis non esse.	729
De colore columbarum.	754
De cauda pavonis.	800
De insensibili sensibile gigni.	808
Paradoxon dicturus, mundos esse innumerabiles, vitur protherapeusi.	864
Omne infinitum esse in omnes partes.	1021
	1046

LIBRI III.

Proœmium.	VERS. 1.
Homines mortem maxime timere.	37
De animi & animæ natura sensuque.	94
Animum & animam coniuncta esse.	137
Animum esse πῶς ἔστι λεγόμενον.	178
De mobilitate animi.	183
Tertiam animam esse mentem.	235
Quartam sine nomine esse animam.	242
Coniunctio animi & animarum.	259
De varietate animi.	290
De sensu corporis & animi.	351
Contra Democritum, de animo & anima: corpus non sen- tire per se sine animi motu.	371. & seqq.
Animum nativum & mortalem esse.	418
Animam & corpus simul nasci & crescere, & simul interi- re.	446
	Natali

Natali animam non esse priuatam.	712
Anthypophora.	723
Quæ possint esse æterna.	808
Anthypophora.	868
Protopopœia naturæ ad philobios & <i>μισοφύλους</i> .	945
Quæ ad inferos ducant, ea vitæ vitia esse.	992

LIBRI IV.

PROCEMIUM.	VERS. I.
De simulacris, seu imaginibus.	33
Simulacra quam sint minuta.	108
Quemadmodum gignantur simulacra.	143
De celeri simulacrorum motu.	176
De visu.	230
Vltra speculum cur videatur imago.	269
Cur dextra quæ sunt in speculis videantur laua; & contra.	292
Ex tenebris, quæ sunt in luce videri.	337
De quibusdam visus captionibus.	351
De turribus.	358
De umbra hominum, & aliorum mobilium.	364
Sensus esse certos ac veros, eorumque fallacias nasci ab animi opinatu.	380
De naui, stellis, montibus, & aliis quibusdam.	387
De remorum obliquitate in aquis.	439
In Academicos, qui aiunt nihil sciri posse.	470
Hactenus de visu, nunc de aliis sensibus.	523
De Auditu.	525
Corpoream esse vocem.	527
De vocis imaginibus, & echo.	569
Qua visus tranet, vocem non tranare.	596
De sapore.	616
Quare alia aliis contraria sint.	634
De odore.	674
De animi motu, nihilque sine motu imaginum cogitari posse.	713
Quare quod libuerit, statim cogitemus.	780
Prius oculos, linguam, aures, reliqua membra esse nata, quam eorum usum.	821
De causa famis & sitis.	856
De motu membrorum, hoc est, deambulando.	875
De somno quemadmodum fiat.	905
Cur	

Cur anima partim foras eici, partim in altum subiici, partim per membra dispergi possit.	927
De somniis.	960
De rebus Venereis, & seminis profusione spontanea.	1024
Præclara admonitio de amore.	1056
De similitudine parentum.	1202
De ratione sterilitatis & fecunditatis ac cōceptionis.	1223
De modis vtendi rebus Venereis.	1256

LIBRI V.

P lus hominibus profuisse qui sapientiam inueherit, quam Cererem, Liberum, Herculem.	VERS. 1.
Argumenta libri.	65
Protherapeusis de mundi interitu.	98
Sensu diuino non esse prædita, mare, terram, cœlum, &c.	127.
Cœlum non esse sedem ac domicilium deorum.	147
Mundum non esse à Diis hominum causa creatum.	157
Alia argumenta, quibus docet non esse creatum mundum hominum causa à Diis.	196
Diuisio & zona terræ.	201
Partes mundi interire, ergo & mundum.	216
Cuius pars natua sit, totum natuum esse.	241
De terra.	252
De aqua.	262
De aëre siue anima.	274
De igni & sole.	282
De lampade & lucerna.	295
De ædificiis quemadmodum intereant.	307
Alia argumenta de origine & interitu mundi.	325
Quæ res tandem possint esse æternæ.	352
Origo mundi & omnium rerum ex atomis.	417
Terræ ortus.	450
De Solis & Lunæ ortu.	472
De mari, aëre & æthere.	499
De motu siderum.	510
Quomodo terra in medio quiescat.	535
De Solis magnitudine.	565
De calore Solis.	593
De Solis cursu & flexu.	612
Democriti de Sole sententia.	621
De Lunæ cursu.	628
De diei & noctis causis.	649
De	

De Ida.	662
De die longo & nocte breui.	679
De Lunæ vario lumine.	703
Argumentum ab anni temperibus.	736
De Solis & Lunæ defectione.	750
Elegans anacephalæosis.	770
Redit ad mundi initium. & Quæ prima sint nata.	778
De herbis.	781
De animantibus.	789
De monstris.	835
De Centauris.	876
De Scyllâ.	890
De Chimæra.	903
De primis hominibus.	923
De origine sermonis.	1027
In Platonem.	1040
Ignis vnde in terras delatus sit.	1090
De regum, magistratuum, legumque origine.	1107
Vnde nata sit religio.	1160
Quemadmodum electrum, aurum, argentum, ferrum, & plumbum, sint reperta.	1240
De bellorum origine, modo, & progressu.	1295
Textilis vestis post ferrum reperta.	1349
Origo sationis, & insitionis.	1368
De origine musicæ.	1378
Primos homines rebus exiguis contentos vixisse.	1389
De cupiditatis humanæ & opum origine.	1429
De bello & rebus gestis.	1434
De origine poematum, nauium, picturarum, & aliarum omnium artium.	1443

LIBRI VI.

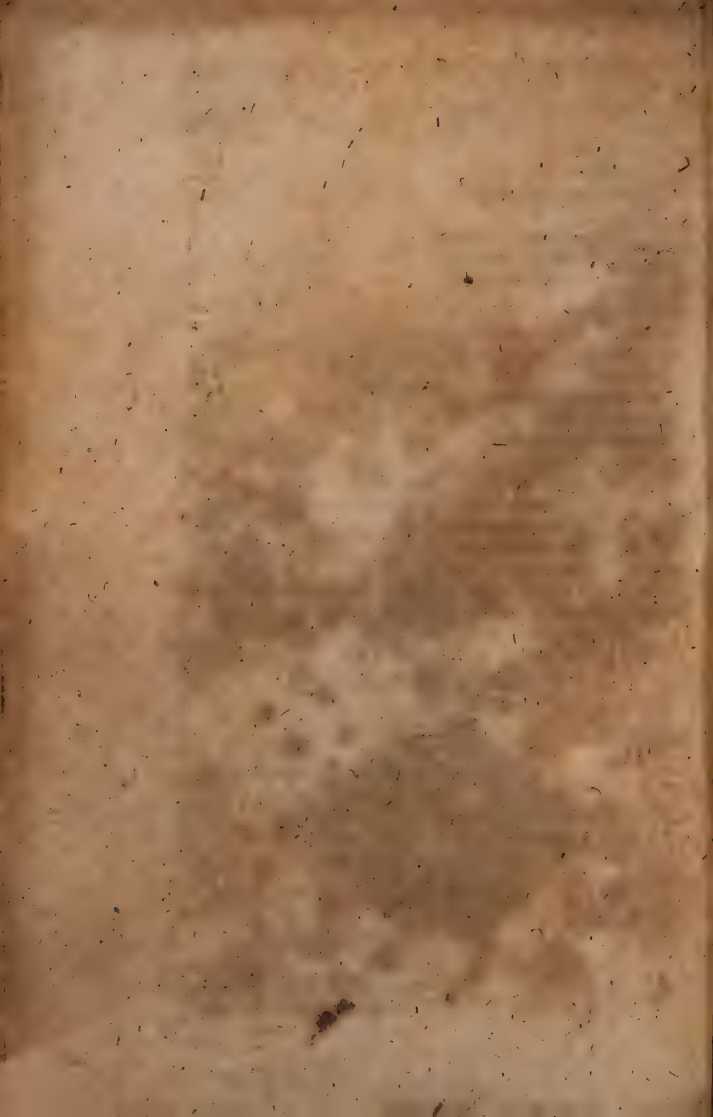
P roœmium de Athenarū & Epicuri laudib'. VERS. I.	
Argumenta libri.	81
De tonitru.	95
De fulgure.	159
Nubibus semina ignita inesse.	203
De fulminis natura, eiusque subtilitate.	218
De vi & violentiâ fulminis.	238
Fulmina de crassioribus nubibus gigni.	245
Quemadmodum fulmen existat.	278
De mobilitate fulminis.	322
Cut	

Cur Ausumno & Vere magis fulmina & tonitrua fiant.	356.
In eos qui Ioui tribuunt causam fulminis; & in Aruspices.	378
De prestere.	423
De nubibus.	450
De imbris ac pluuiis.	494
De arcu.	523
De niue, grandine, ventis, &c.	526
De terræ motu, varis causis.	534
Quare mare maius non fiat.	607
De Ætna.	639
De Nilo.	712
De auernis, ac pestilentibus, grauibisque in locis quibusdam, odoribus.	738
Cur aqua in puteis æstâte sit frigida.	840
De fonte ad Ammonia.	848
In aqua tedam ardere.	881
De fonte dulci in mari.	890
De lapide magnete.	906
Protherapeusis.	917
Multas res esse raro corpore.	936
De variis rerum foraminibus, & viis ac meatibus.	981
Ratio cur magnes ferrum trahat.	998
De origine morborum & pestilentie.	1088
Descriptio pestilentie Atheniensium, tempore belli Peloponesii.	1136

FINIS.

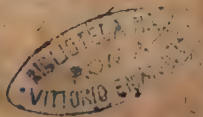
TITL

SCIPIONIS CAPICI
De Principiis Rerum

LIBRI DVO:

*Ad Paulum III. Pontificem
Maximum.*

ANNO M. DC. XXXI.

1348 28th Dec 1891
1891 28th Dec 1891

1891 28th Dec 1891

PETRVS BEMBVVS
CARDINALIS
SCIPIONI CAPICIO

S. P. D.

OEMA de principiis rerum tuum, heroicis carminibus conscriptum, in duos diuisum libros, legi sane libentissime. est enim eiusmodi, vt magnopere cum

LVCRETII stylum & elegantiam, tum antiquorum hominum atatem illam cultam & perpolitam redoleat: itaque & tibi gratias habeo, qui me iucundissima tuorum librorum lectione oblectaueris; & Tassum nostrum ea de re plusculum etiam quam soleo amo, soleo autem & debeo certe plurimum, quod eum puto tibi auctorem fuisse, vt mihi illos mitteres. ab ipso enim accepi. quamobrem edas illos censeo, sinasq; per manus perq; ora gentium peruagari: magna enim tua cum laude nomen ipsum proferent, & aternitati consecrabit tuum. reliqua de Tasso, cum ad te redierit, intelliges. Vale.
Quarto Non. Iul. M. D. XLV. Roma.

*Ad Illustrissimam Salernitanæ Prin-
cipis coniugem;*

ISABELLAM VIL- LAMARINAM,

In SCIPIONIS CAPITII Libros, De princi-
piis rerum duos, PAULI MANVTII,
Aldi filii,

PRÆFATIO.

X omnibus rebus humanis cum
nihil sit literis doctrinâq; præ-
stantius: sequitur, ut literato
Principe nihil esse laudabilius
videatur; non enim, si quis hu-
mili fortuna scientiis animum excoluerit,
quamuis omnium virtutum intelligentiâ sit
ornatus, æque tamẽ eas virtutes exercere po-
terit, ut summo loco natus. omnium est sci-
re, non omnium tamen agere. non cadit in
quemuis administratio iustitiæ, non liberali-
tatis. esse oportet, quibus imperes, ut iustitiâ
colere possis: esse, quod des, ut liberalitatem.
Et quoniam ad hæc primum à natura forma-
mur, & fingimur, ut, quæ laudabilia sunt, no-
stra sponte velimus; deinde præceptis insti-
tuimur, ut voluntatem ratio confirmet: vtrû-
que si quis habet, verissimis laudibus orna-
tur,

tur, eo magis, si is est, cui tertium etiam illud contigerit, ut fortunæ commodis abundet. nam qui virtutem nō ut primum bonum, sed ut alterius boni causam quærit, ut diuitiarū, ut honorum; ei virtus, quæ perfecta non est, quia quæritur ad aliud, perfectam laudē asferre non potest. ea perfecta virtus est, quæ se ipsa contenta nihil appetit, quod extra sit. hanc si quis est qui sequatur, qui vnā diligit, qui ipsam propter ipsam, non propter aliud expetendam ducat: hic est, quem Dii præter cæteros diligere putantur, cui quidem eam mentem dederint, ut præter cæteros saperet. Tua hæc est, Isabella præstantissima, Tua, inquam, hæc maxime laus est, cum enim tibi aut ad opes, aut ad dignitatem nihil ferè posset accedere; quarum rerum cupiditate adducti, magnarum artium in studiis plerique vigilarunt; ipsa nihil huiusmodi spectans, virtutis amore capta, cuius pulchritudinem animo cerneres, effecisti, studio tu quidem, sed ingenio magis, ut, cum esses omnium nobilissima, omniumq; pulcherrima, quorum alterum maiorum tuorum, maximeq; viri tui, Principis omni laude cumulati, magnis rebus testata virtus, alterū tibi indulgentissima Natura dedit, eadem & sis, & habearis omnium doctissima. hinc illa ad te colendam singularis omnium propensio: hinc multorum Poëtarum, quibus grauiissima Regum bella ma-

gni operis argumentum suppeditare poterat,
ad te canendam traducta ingenia: hinc Capi-
cius ille, tuus tuarum laudum laudatissimus
præco: qui te admiratur vnam, qui obseruat,
qui cum de te multa & vera prædicauit, ita
concludit, vnam habere, quæ optabilia sint,
omnia. itaque me quidem eodem studio in-
flammauit: nihil vnquam vt ardentius opta-
rim, quam ex tuis vnus esse. quod quo facilius
impetrarem, feci ipso permittente atque etiã
libente Capicio, vt eius libros, de principiis
rerum duos, meæ in te summæ obseruantiaæ

» testes emitterem, *diuinum carmen est, multis*
» *luminibus ingenii, multa arte distinctum. equidem*
» *nihil legi in hoc genere perfectius: vt ne LVCRE-*
» *TIVS quidem pluris apud me sit: quo cum antea*
» *propter sermonis elegantiam delectarer, vtererq;*
» *multum, cœpit mihi iam minus esse familiaris, post-*
» *eaquam Capicium legi. Hoc opus, & quia scri-*
ptum est à tui studiosissimo, & quia versibus
te dignis, id est, luculentissimis; non dubito,
quin à me missum auide accipias, sic, in-
quam, vt de isto me munere ames
plurimum. Vale. Venetiis.

—o—o—o—

SCIPIO.

SCIPIONIS CAPICI

De Principiis Rerum

LIBER PRIMVS.

ATVR Æ mundiꝫ cano qua semina pri-
mum,

Qua causa fuerint, atque unde exordia re-
rum,

Arduus (aspirent tantis modo Numina ceptis,)

Egregiusq; labor, longis qui corda tenebris

5 *Soluere, & optata valeat perfundere luce.*

Hos me anum fluctus, hac nare per æquora puppis

Audet, & intacto sua credere vela profundo?

Rex superum, superiq; patris mens unica, per quẽ

Ipsa parens vires natura accepit, & ortus,

10 *Quo sine mortales longis erroribus acta*

Complentur misera tetra caligine mentes,

Annue, & his vires tribuens ingentibus a quas.

Pollicitus, per te eduxit quas conditor orbis

Immensi, arcanas da rerum pandere causas.

15 *Et tu, quem clara iam pridem gloria gentis,*

Et tua præcipue virtus immiscuit astris,

Siue feros arces Turcas oriente, piusq;

Te manet ille labor, formidatosq; coarces

Imperio populos, & Christi signa reposcis,

20 *Optatamq; diu terris das maxime pacem*

FARNESI, & fessis tandem paris ocia rebus;

Seu gentis te cura pia sanctusq; moratur,

- Religionis amor, dum tam diuersa sequentum
 Hac super, ambigua soluis formidine mentes,
 25 Et certa in veram prodit sententia lucem;
 Ignoti vada pande maris, tenuemq; procellis
 Eripe, & ad tanti cymbam rege marmoris oram.
 Perpetua tractus telluris vasta; ponti
 Equora cærulei, cæliq; immensa profundi
 30 Mirati spatia, & mundum fulgentibus astris
 Distingui, & vario ferri vaga sidera motu
 Solerti ingenio mortales, abdita nosse
 Natura arcana, & mundi indagare latentes
 Tentarunt ortus, dulciq; cupidine rapiti
 35 Quærendi in rebus rationem, qua hisce creandis
 Vis sit, scrutantes, & qua genitalis origo,
 Inuenero viam, qua rerum cernere causas
 Primâq; nascentis possent exordia mundi:
 Dumq; animo natura agitant secreta parentis,
 40 His diuersa super discernere contigit, impar
 Vt votum est cunctis nec mens mortalibus una,
 Tantarumq; ortus rerum penitusq; latentum
 Aggressos aperire, globus caliginis atra
 Obtexit magis, eque aliis innectere nodos
 45 Assuerunt alios, uno centumq; soluto
 Implicuere, nouisq; vnquam non defuit error.
 Ille igitur quicumq; fuit qui tradere primus
 Hac potuit, statuitq; nouo primordia mundo.
 Et qui cœperunt natura prodere causas,
 50 Principio sinxere rudem nec corpore certo
 Informemq; globum; varias vnde omnia primum
 Discreta in formas, rerumq; effluerit ortus.
 Namq; hi, que vacuo nascuntur in æthere, tellus
 Quaq; ferax parit, & salsi qua stagna profundi,
 55 Mirificis concreta modis, dum sumere cernunt
 Hac aliam, atque illis aliam subrepere sensim
 Naturam, penitusq; noua mutare priorem;
 In variasq; eadem semper cecidisse figuras,

- Inq; alias rursus species extincta nouari.
 60 Omnigeno haud vllam statuere in corpore formam.
 Hinc ortum duxisse rati genitalia partes
 Ducta per expressas orientis semina mundi.
 Inq; illo, possent generatim vnde omnia nasci,
 Materiam latuisse rudem, confusaq; certas
 65 Reddenda in species cunctarum exordia rerum.
 Hinc chaos id Gray dixerunt nomine, prima
 Quod causa nondum exprompta, visq; abdita matris
 Natura, rerumq; forent ibi corpora, nullas
 Formata in partes, tantumq; incerta facultas.
 70 Qua prima in species coalescere semina possent
 Quaq; sua, nasciq; opus admirabile mundus.
 Id vero, fieri possent vnde omnia, prorsus
 Principio posuere carens, nullumq; putarunt
 Huic ortum posse aut spatium praescriber aui,
 75 Materia hac fuerit cunctis quod prima creandis;
 Dum non ex alio potuisset gignier, esses
 Quando nil genitum quod non hinc sumpseris or-
 tum;
 Nec fieri e nihilo, quia corpora quaq; videntur
 Ex alio gigni, inq; aliud corrupta resolui.
 80 Hac illis ratio, quis primis noscere cura
 Semina certa fuit rerum, decernere suasisit,
 Tellurem, & quicquid circum hanc diffunditur, or-
 tum
 Principio ex illo, lateq; patentia coeli
 Mcenia conuexi, atque orbes duxisse cornuscos;
 85 Hanc longum sectati idem quos impulit ardor
 Natura effectus studio indagare sagaci,
 Ante alios phary regio quis lata Canopi
 Et fortunati suadenti stagnantia Nili
 Flumina mortales illinc contendere primos
 90 In lucem educitos; & qui flammantia mentem
 Astra super vigilem atq; excelsi culmen olympi
 Tollentes, solisq; viam, lunaq; meatus

- Sunt primi varios scrutati, & quo vaga motu
Sidera voluantur, seruent quem fixa tenorem,
- 95 Qui regere humanos casus sortisq; futura
Euentum stellas, atque hinc se posse putarunt
Ipso qui maneat mortales finis ab ortu
Presagire, magi patrio de nomine dicti.
Hac igitur se se extendens, lateq; recepta
- 100 Ancipites primo inuasit sententia mentes,
Obtinuitq; diu, donec solertia maior
Acrius humanos animos exquirere causas
Edocuit rerum, coepitq; patescere longus
Paulatim, qui se cunctis offuderat, error;
- 105 Namq; animaduersum est, diues que educit & au-
ctat
Natura, haud aliter prodire in lumina vita
Semina, ni e certis capiant hac certa peremptis
Corporibus, neque proferri genitabile quicquam
Aspicere est, ni cuiusquam sublata recedat
- 110 Alteriusq; obitu nascendo forma nouetur;
Causa etenim certa est rebus resoluta creandis
Materies apta in certam se vertere formam.
Et quia tam varias species & corpora quaq;
E certis gignit rebus natura, nec ullas
- 115 Suenit ab incerta partes expromere matre,
Haudquaquam dederit quod rerum semina corpus
Cunctarum certa, incertum infectumq; putarunt;
Nec potuisse sua specie formaq; carere
Formata in lucem quod cuncta eduxerit, unde
- 120 Lumina cœrulei sint orta nitentia mundi.
Sumpserit unde sua immensi spumantibus undia
Circum septa maris tellus primordia mater,
Quis rerum varias peperit fecunda figuras,
Vmbriferas volucrum sedes syluasq; virentes,
- 125 Arboreos foetus, fruges suavesq; liquores;
Diuitibusq; aurum venis caniq; metalla
Argenti, & chalibum solidiq; effuderit aris;

Ex quo tot pecudum facies, formaq; volucrum
Principio, & monstra omnigenum sunt ducta natan-
tum

130 Vnde etiam humani species pulcherrima fuisse
Corporis, ætheria donati munere mentis.

Ergo materiem, fuerit quæ rebus origo
Onsibus, informem patuit non esse rudemq;
Præterea quod non vera ratione putarint

135 Corpore ab informi natura semina oriri,
Inde etiam aspicere est, tenues quod lucis in ora
Non aliter quicquam prodit nec concipit ullos
Ipsa parens fœtus, perimat nî corpora quadam
Miris iuncta modis genitalia fœdera soluens,

140 Hinc factura nouis natura exordia rebus,
Atque ita dissidium patiens abeunte priore
In liquidas auras extincto è corpore forma,
Materies aliam in faciem mutata resurgit.
Sic alia atque alia in luce, natura profundit

145 Semina, & inde nouas iterum manare figuras
Cernimus, inq; alias species sic cuncta renasci.
Quare non poterit corpus formarier ullum,
Nî vis leui aliud perimat compage soluta
Qua prior alterius constabat forma perempti;

150 Non etenim quicquam fit, nî certa intereat res,
Sic aliud porro ex alio fit, sic noua passim
Exoritur proles forma cedente priore.

Aspice brumali torpet cum frigore cœlum
Extrema in Scythia gelidæve Propontidos oris

155 Flumina, quæ volucris cursu lata arua secabant,
Vt fluuiidam relinquunt formam, rapidumque liquo-
rem

In pigram glaciem duratâq; corpora mutant;
Mox ubi sol propius radios intendit, & acrem
Dissoluens hyemem concretas verberat undas,

160 In solidum densata gelu vitreumq; rigorem
Liquitur in fluuium species resoluta rapacem.

Sic

- Sic etiam liquidas fundit cum concava guttas
 Sub rigidis spelunca iugis qua diues opimi
 Lucanus pecoris curuo proscindit aratro,
 165 In lapides stillans humor concrefcere duos
 Cernitur, & mollis paulatim astringier vnda;
 Non secus ac terram densat cum frigidus aer,
 Vis tectis labens aut flentibus humida ramis,
 Stillandi ut linquat morem, quaq; vda fluebat
 170 In glaciem conuersa rigens iam stiria pendet.
 Cernis item nigrans tormento inclusus aheni
 E salice ambusto nitroq; & sulphure puluis
 Immissi rapidam si vim conceperit ignis,
 Quam subito in magnum se vertit corpus, & aer
 175 Fit tenuis, nuperq; locum collectus in arctum
 Iam non se capiens fracto velut at hebre fulmen
 Erumpit, cœlumq; horrendo murmure complet,
 Fumiferas spargens nubes procul vsq; per auras,
 Emissam flammante pilam dum turbine torquet;
 180 Usque adeo haud aliter sunt noua corpora, forma
 Ni prior extinctis rebus sublata recedat.
 Sic igitur cuncta omniparens natura profundit,
 Humida sic promit fruges & gramina tellus,
 Et foetu ramos, & siluas frondibus ornat.
 185 Deniq; per terras omnes salsumq; profundum
 Non alia ratione queunt tot corpora agni,
 Nec valet in proprias species genus ire animantum,
 Ni prior extinctam discedens forma relinquat
 Materiam unde nouis rebus deducitur ortus.
 190 Ergo quod rerum fudit primordia, certum est
 Non potuisse suam non esse in corpore formam.
 Hinc ultra humana sese solertia mentis
 Extendit, rursusq; alij referare latentis
 Natura arcana, & mundi manifestius ortus
 195 Tentarunt primos, rerumq; ostendere causas.
 Atq; hi non uno posuerunt omnia claudi
 Corpora complexu, nec certos cingere fines

Natura loca, nec spatio hac praescribier vllò.

Quandoquidem innumeri possint existere mundi.

200 Quare id, quod circum se se diffundit inane.

Esse infinitum, atq; omnes excedere metas,

Quod nulla claudant ora, nec finiat vllum

Extremum, careatq; omni quod deniq; sine.

Hoc intra immensum spatium volitare minuta

205 Corpora, qua quoniam nequeant in frustra, minores

Nec findi in partes quam sint ea, nomine Graij

Dixerunt atomos; atque hinc elementa parentem

Naturam, & cunctis formare exordia rebus;

Dumq; ea perpetuum variis per inane feruntur

210 Motibus, & coeunt concursu corpora crebro.

Nexibus inter se validis, & foedere firmo

Coniungi, inq; unum conueriti plurima corpus;

Atq; ita cunctarum rerum primordia certis

Conciliis fieri, in lucemq; exurgere certam

215 Materiam, ex qua natura ducatur origo.

Corporibusq; fluant genitalia semina cunctis.

Inde ubi sera dies actumq; hac finiat auum,

Rursus in antiquas atomos corrupta reuolui.

In veteresq; iterum conueriti corpora partes:

220 Sic rursus exigua immensum per inane volare,

Concursu donec coeuntia corpora crebro

In noua iuncta modis miris elementa resurgant:

Sic alios infixitum per inane creari,

Solut alios, rursusq; minuta in corpora verti.

225 Inq; vicem his obitum contingere semper & ortū,

Et posse innumeros hoc pacto existere mundos.

Hac prima omnigenam ratione effingere matrem

Corpora naturam, cunctusq; exordia rebus,

Graiorum est multus suusum, quis semina mundi

230 Prima fuit cura & rerum cognoscere causas.

Hac eadem Latio illata est, natusq; recepta

Roma ruii, studio claris cultorq; coruscis

Eloquio.

Eloquio, ante alios Italum qui primus amonōs
Pieridum ingressus lucos è fronde perenni

235 Detulit in Latium Graio & Helicōe coronam;

Naturā arcanas rerum dum pandere causas
Nititur, & rara deflagrat laudis amore.

Hanc pater admittens dulci Lucretius ore
Exposuit, blandoque tulit super athera cantu.

240 Felix, si obscuris verum cognoscere lumen

In rebus potuisset, mellifluoque lepore

Mananti optasset rationem carminē dignam.

Non illo Aonidum quisquam de fonte liquores

Largius hausisset, nulliusque inclita nomen

245 Dignius aeternum loqueretur fama per auum.

Magne pater, nostra ò veniens ne deleat atas

Carmina, si solis radiis modo sidera quicquam

Luminis adiciunt, merito te semper honore

Prosequar, hocque tuo viuet cum nomine carmen;

250 Dum natura satis seruabit fœdera rebus

Imposita, & celso pendebunt lumina mundo.

Sed longe errarunt qui sic statuere parentem

Semina naturam rerumque expromere causas,

Obscuris mersi in tenebris, veraque remoti

255 A ratione procul, qui nil mortalia summum

Cœlicolum curare patrem, casuque putarunt

Illa regi, athereasque animas ut corpora, vita

Lumine dilapso pariter succumbere leto.

Falso itaque est illis ea sic decernere suum,

260 Namque haud innumeris rerum primordia con-
stant;

Corporibus, paruisque adeo, ut concidier vllas

In partes nequeant fieriue minora secando;

Nec mixtum raris densisue in rebus inane

Plusue minusue datur, spatium nec inane vacansue.

265 Quod verò hæc rebus non sint exordia primis,

Nec natura ortus dederint ea parua parenti

Corpora, qua nequeant frangi in partesue secari.

Quaque

Quaę, vacent numero late volitantia certo,
Hinc liques, & vera poteris ratione probari.

270 Nempe ea prima forent si rebus semina cunctis;
Harere inq; vicem tangi iungiq; necesse
Hac foret, & se se per mutuanectere certo
Concilio, in certam quo sic commissa coirent
Materiam, inq; unum transirent plurima corpus,

275 Hac vero quia sic fierent, harentia circum
Parte alia atque alia fieret per corpora tactus,
Cumq; alio atq; alio hareret quodq; undique corpus.
Quare essent multa omnino, quis mutuus inter
Ipsa foret tactus genitalia corpora, partes;

80 Atque ita nequaquam diuersis illa carerent
Partibus, & spatio constarent singula certo;
Vnde nec innumera hac essent, cum cetera, qua ex
his

Orta forent, minima sint infinita, sed illis
Sit modus, & constant mensura singula certa.

285 Sic itaque ex atomis nequaquam torpora gigni;
Nec duci hinc rebus possunt exordia primis;
Nec spatium porro in rebus contingere inane,
Posset, ut in cunctis extaret plusve minusve
Corporibus vacui pro textura nexuq;

290 Cuiusque, in densisq; parum multumq; daretur
In raris spatij impleret quod cuncta vacantis.
Namq; nec in densis nec raris occupat ullum
Corporibus spatium, nec inest in rebus inane.
Quandoquidem genitis si quid contingere posset

295 Corporibus vacui, raris quod maxime inesset,
Dum laxa partes essent, astringier, inque
Angustum vi humana aliquod se cogere corpus
Posset, ut harentes inter compressior esset
Particulas nexus, & se densaret in arctum,

300 Contractumq; minus fieret totum undiq; corpus.
Sed non ulla potis vis est rarissima quamvis
Corpora in angustum spatium densare minusve.

Quod

- Quod licet in tenui penitus cognoscere statum,
 Quem strato in campo tentum super aethera sollem
 305 Aut iacere, aut forti salientem reddere pugno
 Assuetus iuuenis lenta insufflauit aluta;
 Illum etenim si quis pressando arctare, minus ve
 Contrahere in spatium tentabit, scindier ante
 Dirumpiq; pilam, subitoq; exire tumentis
 310 Effracto statum claustro, & vanescere cernes,
 In spatium arctari detur quam angustius unquam:
 Usque adeo certum est non esse in rebus inane.
 Id vero ex alia constat ratione, patetq;
 Inde etiam, quod dum contentum corpus, & intra
 315 Quemuis conclusum locum ita immutatur & omnis
 Afficitur parte, ut totum densetur in arctum,
 Quod sit praecipue astrictum est ubi frigore corpus,
 Concepta calida vi discedente, necesse est
 Ut quantum spatij se arctante relinquitur illo,
 320 Tantum aliud corpus coniunctum repleat, ipsa
 Inuita illius quamuis natura repugnet,
 Ut nil non rerum admittat natura feratq;,
 Dum nullum omnino spatium patiatur inane.
 Idque cucurbitula immisso perfusa calore
 325 Aut carni impressa, aut cedenti concava cuius
 Materia ostendit, namq; hinc dum frigore cedit
 Obrepente calor, quiq; illa includitur aer
 Contrahitur, spatiumq; ideo minus occupat, & se
 Cogit in angustum, spatij non vlla vacare
 330 Pars datur, harenti sed succedente repletur
 Corpore quod reliquum est, alio licet ipsa resistat
 Illius & se se aduersum natura feratur,
 Ut nihil haud usquam spatij sit inane vacante.
 Sic etiam fluxa trahitur vis humida lymphæ
 340 Natura aduersante sui, si forte perustus
 Limoso in stagno clausa ve in valle iacentem
 Hauserit inclusam terebrato hanc stipite messor.
 Illa subit, trahensq; loci quem deserit aer

Occupat.

Occupat, & sursum salientis lubrica suctu

345 Fertur, ut in rebus spatium non detur inane.

Ergo qui innumeros mundos statuere vacansq;

Atque infinitum spatium quod parua teneret

Corpora, conciliis qua inter se harentia certis

Omnia proferrent vitalis lucis adoras,

350 Errarunt vera longe à ratione remoti.

Quare id quod visum est aliis decernere rerum

De causis mundique ortu scrutemur, & ultra

Pergamus super his illorum exponere sensus.

Atque videnda horum prior est sententia, certa

355 Qui natura unum esse infinitumq; putarunt

Corpus, quo cœlo ac terris, undiq; profundi

Sint maris, & primis deducta exordia rebus.

Atque hoc in spatium immensum diffundier extra

Mœnia conuexi corpus flammantia mundi.

360 Hac vero haudquaquã ratio est his tradita simplex.

Nam diuersa alii cœlo constare putarunt

Natura id corpus, queque ex hoc condita primis

Corporibus dias venissent lucis ad aras.

Ast alij licet à cœli id statuere alienum,

365 Natura tamen esse rati sunt una eademque

Corporibus qua unum ex his est, aut liquidus aer

Aut ardens ignis vel aquarum mobilis humor.

Rit etamen nulli corpus, quo exordia rebus

Prima forent cunctis, infinitumque carensque

370 Praescripto spatio, cœlum, quia tempore certo

Voluitur, & mensura finitum esse necesse est,

Constituerunt esse, quod illud vertier ullo

Non posset certo infinitum tempore corpus.

Aut igitur natura alia penitusque remota

375 Materiam à genitis rebus primam esse putarunt,

Aut eadem è tribus est uno qua in corpore primis,

Aere vel liquido aut igni tremulo vel liquore.

Sed qui materiam hanc rebus statuere creandis

Hi quoque semoti vera à ratione vagarunt;

- 380 Namq, extra cælum cuiusuis non datur vsquam
 Natura esse, ac non infinitum modo corpus,
 Sed nec certa etiam cui sit mensura, nec ullum
 Omnino, vsq, adeo è cæli nil finibus exit.
 Et natura illud quo sint exordia rerum
- 385 Esse à corporibus cunctis non posse remota
 Ardua qua mundi amplectuntur mœnia corpus,
 Inde patet, certa que potest ratione probari,
 Cuncta etenim dum se corrumpunt corpora in illud
 Vnde erat his ortus demum se extincta resoluunt.
- 390 Namq, id quod rebus fundit primordia cunctis
 Corpus idem est illa sua cum se in semina vertunt,
 In corpusque abeunt vnde his manauit origo;
 Sed qua diffidium patiuntur corpora, certum est
 Non nisi in horum aliquod verti, qua finibus ambit
- 395 Immensis late qui amplectitur omnia mundus.
 Ergo id materies fuerit quod prima creandis
 Corporibus, dederitq, nouo primordia mundo,
 Diuersum à mundi natura haud esse necesse est.
 Quare pars eius rationis, qua noua rerum
- 400 Semina manare ex horum qua ostendimus vno
 Corpore decrerunt, similis magis altera vero est.
 Sed qui hac gignendis posuere exordia rebus
 Errarunt, horumque etiam sententia longe
 Absuit à ratione, ipsum dum semina corpus
- 405 Prima ferens rerum, extra lata existere cæli
 Mœnia in immensum spatium statuere profundi,
 Et se se extendens omnes excedere metas,
 Perpetuos fusum in tractus, nec finibus ullis
 Comprensus; vera prorsus rationis egentes,
- 410 Qui spatium hoc ingens mundi immensa que
 cauernas
 Vasto animo augere, & tantos protendere fines
 Tentarunt meditando, inq, id se extollere mente
 Quod nil sit nulloue queat consistere pacto.
 Ac si u qui cæli diffunditur undiq, tractus

- 415 Non satis ad speciem natura ususque fuisset,
Cuius qui norint spatium quamque omnia late
Finibus immensis claudat, non debeat aque
Quam tanta ijs moles esse admirabile quicquam.
Sed qua corporibus vis est ostendit eadem
- 420 Natura haud posse infinitum existere corpus,
Qua est horum quoduis quod cœli clauditur intra.
Ex illis etenim aut graue quodq; est, aut leue corpus;
Et grauiâ in præcepis recta mundique feruntur
Ad medium deorsus pressanti pondere tracta;
- 425 At contra è medio sursum tendentia recta
Tolluntur lætia, eq; imo sublata resurgunt;
Atque intra cœlum sic corpore cuncta mouentur.
Ast infinito in spatio non est locus usquam
Omnino medius pars certa aut terminus ullus:
- 430 Inde infinitum haudquaquam leuitate daretur
Extolli aut pressum delabi pondere corpus,
Dum locus huic superus nõ usquam aut inferus esset
Quo se se ferret, regio nec certa, neque illi
Hi possent certi prorsus contingere motus;
- 435 Qui natura agitant qua claudit corpora mundus.
Quare ex illorum natura existere corpus
Nequaquam id posset certo quod sine careret.
Ergo siue alia id corpus constare putarint
Natura è genitis rebus, quod certa creandis
- 440 Corporibus tulerit genitalia semina cunctis,
Siue eadem qua aer ignisue humôrue fuissent,
Esse infinitum nequaquam posse fatendum est.
Hac de principijs varie decernere rerum
Est aliis visum atque aliis, qui deuia longis.
- 445 Per nemora errarunt seclis altosque recessus,
Dum cupide exquirunt natura claustra latentis
Ingredi, & arcanas mundi cognoscere causas.
Nunc age mens hominum quid vstigauerit ultra
His super, & qua iam late sententia rerum
- 450 De ortu per magnas admissa est undiq; gentes

Expediam; iuuat in lucos penetrare silentes,
 Perque alta umbriferi nemoris deserta vagare.
 Dum claro obscura studeo referare reperta
 Carmine, & arenti latices inducere campo

455 Aonidum viridi è luco, quo terra liquore
 Emittat madefacta nouo de gramine flores,
 Vnde mea insignis pingatur laurea fronti.

-- Sed iam qua late inualuit sententia cunctis

Obseruata diu de ortu dicenda parentis

460 Natura, & prima nascentis origine mundi.
 Materiam primam qua rerum corpora consistunt
 Cunctorum in tenues qua oriuntur luminis oras.
 Quaque perempta atri vis leti dura resoluit,
 Quatuor in rebus statuerunt, igne, animaque,

470 Humentis lympa ac terra; quæ cætera gigni
 Corpora cuncta rati è primis elementa vocarunt.
 Et coniuncta quidem in reliquis ea quatuor esse
 Omnibus, ac genitis confusa admistaque rebus,
 Naturam per se ipsa habeant cum singula certam.

475 Hinc fore simplicia in puraque existere prima hæc
 Natura, at mista & compacta his cætera primis.
 Namque in corporibus cum frigus inesse caloremque
 Aspicerent, calida uno eodemque haud posse puta-
 runt

Corpora principio genitæ, & frigida oriri.

480 Aduersatur enim frigus pugnatque calori;
 Sic quoque cum ariditas insit tum liquidus humor
 Corporibus, quæ etiam res mutua prælia miscent.
 Arida non posse atque humentia corpora gigni
 Principio ex uno, & communi è matre creari.

485 Quatuor his vero ratio est affectibus illa
 Per cuncta aerias quæ oriuntur corpora in auras.
 Vnus ut aduersus sit cuius de tribus uni
 Qui superant, reliquis è binis differat idem
 Alterutri; porro à reliquis non discrepet hilum.

490 Nā quæ cuncta calent penitus frigentibus obstant;

At

At vero hac aut humida sint aut sicca necesse est.

Frigida sunt itidem calidis aduersa, sed illis

Arida vel vis est aut humens, sic quoque certis

Humida dissidiis inter se atque arida certant,

495 *Sed natura calens horum vel frigida utrisque est.*

Vnde quater geminos certum est in rebus inesse

Quatuor affectus genitis, qua arentq; calentque

Quaque humens calida, & qua frigent humida,

quaque

A reperi è natura immisto frigore constant.

500 *Quatuor esse igitur statuerunt pradita binis*

Singula per se rerum elementa affectibus, unde

Certa quater diuersa foret genitalis origo

Corporibus, natura creat qua diues & auctat.

Esse autem calidaq; ignem arentisque putarunt

505 *Natura, & lympa humorem frigere liquentis;*

Et tepidum humere aera, magna frigore brutum

Telluris corpus permisto arere parentis.

Quatuor ipsa autem sunt credita corpora cunctas

Res supra ortas pura, & qualia prima necesse est

510 *Esse in corporibus qua sunt elementa creandis.*

Cum vero cunctis eadem sit rebus origo

Materia, ex alioque aliud non ducere corpus

Semina principio pote sit, dum exorta quaternis

Cuncta è corporibus posuissent semina prius,

515 *Quatuor hac etiam esse in re una quaque fateri*

Iuncta necesse fuit, primisque his cetera mistis

Corpora produci ex elementis primaq; cunctis

Confusa in genitis admistaq; corpora rebus,

Inque unum è puris fieri coeuntibus ipsis

520 *Materiem rerum quasunque sub atheris oris*

Arida producit tellus aut mobilis humor.

Id vero in gignendis soluendisque putarunt

Corporibus nosci, dum res per prima viderent

Quatuor hac gigni in lucem extinctasque resolui.

525 *Suppositus etenim fornax calcaria flammis*

- Dum calet, & duri ardenti torrentur ab igne
 Inclusi silices, nativum pondus in auras
 Aetherias abit, atque vrendo densa dehiscit
 Materies, quodq; è rapida de marmore flamma
 530 Demitur excocto in tenuem se se aera vertit.
 At silice ex ipso si ferro alliditur, ardens
 Scintilla, & calidus frigenti excuditur ignis.
 Praterca in lapidem tellus densatur, idemque
 Liquidus in marmor densando cogitur humor,
 535 Sic illis igitur visum est elementa creari
 Per prima hac genitas res corrupta q; resoluti.
 Namq; rudi è terra, teneroue humore coacto
 Fit lapis, unde aer, & candens gignitur ignis.
 Sic quoq; cum dubij subeunt certamina belli
 540 Ferro instructa acies, & totis viribus hostes
 Mutua consertus exercent praelia dextris,
 Dum caua terribili tinnitu pulsa resultant
 Arma, vomunt crebros gladiis tundentibus ignes.
 Praterca duris sonipes calcaribus actus
 605 Dum salit, & silices ferratis calcibus urget,
 Excudit rutilos ignes, soleaq; latentem
 In tenues acer scintillam dissipat auras.
 Defossi quoque pars chalybis rubigine sensim
 Exesa in terram putrescit, at aera soluit
 610 Se pars in tenuem leuibusque adiungitur auris.
 Idem etiam fornace chalybs ardente liquefcens
 Humorem in tenerum dissoluitur, & noua fufis
 Ducitur è riuo feruenti forma metallis.
 Collisis etiam diffundi cernitur ignis
 615 E' trabibus, duraque abstrusam ex arbore flammâ
 Excudi, montesque procul fumare minaci
 Ventorum impulsu se se allidentibus alto
 Stipite concusso patulis per mutua ramis,
 Flammarumq; globos undantes surgere in auras.
 620 Denique dum magnos nativa incendia montes
 Ructare, & calidas in cœlum voluere flammâs

- Aspicerent, tepidosque ardenti exurgere fontes
 Tellure, & magnos antra exudare vapores;
 Sulphureosque lacus vasto cum murmure ab imo*
 625 *Misceri, & rapidis tolli feruoribus undas,
 Flammaram in genitis abstrudi semina rebus
 Omniaq; ignigenas aestus calare putarunt.
 Tum vero omniiferam varia ex humore videbant
 Corpora naturam molli producere matrem;*
 630 *Frondosasq; comas nemorum stirpesque feraces,
 Ac veris frondentis opes, & gramina lata;
 Et quæ præterea è fecundis plurima promitt
 Visceribus terra fluuido manare liquore,
 Et liquidis teneri è guttis coalescere roris,*
 635 *Quæ vigor excedens proprius cum extincta relin-*
quit,
*Tellurem in putrem partim corrumpier, auris
 Misceri partim, inq; animam transire liquentem.
 Compositis igitur cunctis elementa putarunt
 Quatuor hac ideo coniuncta in rebus inesse,*
 640 *Singulaque immistis constare his corpora primis,
 Quod mistum aspicerent è quopiam oriri et ipsis
 E primis quoduis se in cætera soluere corpus.
 Atque ita dum mista exoriuntur corpora, dumque
 Demittunt primam hac eadem resoluta figuram,*
 645 *Miris iuncta modis natura prima putarunt
 Omnigena in quouis mistorum semina nosci.
 Sed iam qua de corporibus sunt tradita primis
 Quatuor, & longis vulgata admissaque sæclis
 Quàm recta fuerint ratione inuenta videndum est.*
 650 *Idque indagandum in primis, hac ducitur unde
 Traditio, an quoniam quos supra ostendimus ortis
 Esse quater gemini affectus variiq; videntur
 Corporibus, gigni sic corpora mista necesse
 E puris diuersi affectus quis quater insint;*
 655 *Vt quoniam variis distant se affectibus inter
 Condita, principio possint non omnia ab uno*

- Manare, eque eadem produci corpora matre.
 Namque è principio quadam contingeret ortus
 Accipere affectus iidem cui prorsus inessent;
 660 Principium vero reliquis foret omnibus ipsum,
 Cui affectus ambo aut esset contrarius alter;
 Nam cunctis seu sint natura corpora mista,
 Seu pura gemini primis è quatuor illis
 Affectus insunt. visicca humore liquenti,
 665 Frigore seu densanti laxantiue calore,
 Ut si corporibus cunctis foret una creandis
 Materies aqua; quod Graij qui noscere mundi
 Semina tentarunt quidem statuere priores,
 Frigida constarent atque vda affectibus iisdem
 670 Corpora, prima quibus rerum genitalis origo,
 Aut arentibus & calidis diuersus uterque
 Affectus, calidis vero atque humentibus alter.
 Idque etiam omnino contingeret, omnibus aer
 Si foret aut tellus genitis aut ignis origo;
 675 Siue etiam ex ipsis duo si primordia rebus,
 Ut quondam visum est nonnullis, sola fuissent,
 Aut si forte tria, id fieret quoque, prædita quadam
 Corpora ut ex aliis quam prima affectibus essent,
 Quandoquidem affectus, geminis quis singula con-
 stant
 680 Corpora, diuersi in rebus quater omnibus insunt.
 Ergo quater geminis quod sint affectibus ipsis
 Corpora diuersè se se inter prædita, visum est
 Et dubio procul admissum, prima omnibus esse
 Quatuor omnino genitis exordia rebus,
 685 Cum quibus haudquaquam quæ ex his sunt condi-
 ta partim
 Corpora conueniant, his partim cætera pugnent;
 Sed quibus & pura mistaque affectibus ipsa
 Res constant, cum principiis orientia prorsus
 Corpora conueniant, nec ab illis cætera distent.
 690 Hac elementorum ratio ex affectibus hisdem
 Quatuor

- Quatuor inter se diuersis, verior inde
 Præcipue visa est, quod cum sint pura necesse
 Esse ea corporibus quæ sint elementa creandis,
 Quatuor hæc supra quæ ostendimus ignis & aer
 695 Humorque & tellus, sunt pura credita prorsus
 Natura, non plura illis numeroe minore.
 Id vero hæud sensu tantum, sed posse per ipsos
 Affectus etiam nosci ratione putarunt.
 Quod cum affectibus, ut prædictum est, singula binis
 700 Puraque ac mista natura corpora consent,
 Cumque quater diuersæ affectus omnibus insint
 Corporibus gemini, diuersis quatuor esse
 Prædita prima modis sit corpora pura necesse
 Non minus ac mista, atque ideo quæ semina cunctis
 705 Corporibus dederint, elementa fuisse quaterna.
 Nunc vero id primum inspiciamus, quatuor illa
 Quæ pura & reliquis sunt prima exordia cunctis
 Tradita corporibus, tellus, aqua, spiritus, ignis,
 An quater inter se diuersæ affectibus illis
 710 Consent, ut nequaquam affectibus omnia primis
 Composita à puris elementis corpora distent,
 Ut calidus siccusque ignis, sit frigida & humens
 Lympha, calens aer natura atque humidus idem,
 Omnipara arescens permixto frigore tellus.
 715 Esse autem tales certum est ignemque liquorem-
 que,
 Ast anima ardorem, telluri frigus inesse,
 Nec ratio admittit nec vis capit ardua mentis.
 Nam quoduis ut sit corpus frigusue calensue
 Accipimus sensu eoque effectu noscimus ipso;
 720 Quare sic demum natura spiritus esse
 Credetur calida, afficiat si admota calore
 Corpora; frigentis contra censebitur ipsa
 Frigore si tellus hærentia corpora denset.
 Quandoquidem summe afficiunt frigusque calor-
 que.

670 Ergo animam calidi si non emittere quicquam
 Per se ostendemus, sed magnum reddere frigus
 Nec per se quicquam tellurem frigore matrem
 Afficere, ac magnum potius prabere calorem;
 Contingit stare ut nequeat labemq; minetur

675 Quatuor his moles natura fulda elementis,
 Dum frigero animam apparebit, terramque ca-
 lere.

Quatuor his primis nequaquam ut quater insint
 Natura ex primis diuersa affectibus illis,
 Vnde patet reliquis haud esse hac semina rebus,

680 Quando corporibus fuerint si exordia plura,
 Naturus esse his plures variaq; necesse est.
 Ac prius omnigena est terra de matre videndum,
 Post anima qua vi constet natura liquentis.
 Id vero hac in re attendendum est, in ratione

685 Natura, affectu qua vis censerier illo
 Quo per se ac propria vi constant corpora, non quem
 Accipiunt aliunde, & quo facile afficiuntur,
 Pradita enim per se natiuo multa calore
 Frigescunt facile, facileq; calentia contra

690 Frigentis qua sunt natura corpora fiunt.
 Nam quid frigidius lympa est natura? rigentem
 Vim tamen ingenitam fasile calefacta relinquit.
 Illa etenim conclusa utero fumantis aheni,
 Supposito largos aestus si concipit igne,

695 Aestuat, ingentiq; furit tumefacta calore.
 At contra quisquam si animantium corpora lympa
 Comparat atque anima, per se constare calenti
 Natura noscet; nam vita animantibus ipsis
 E calido constat, facile tamen illa calorem

700 Natiuum rigido torpentia frigore linquunt.
 Cum forte in Scythicis brumali tempore campis
 Horrida tempestas late desauit, & acri
 Frigore densatur tellus, montesq; niuales
 Pracipitasti gelidus grauidis è nubibus ather.

705 Omne hominum genus, & mutarum secla ferarum

Pertentat subiens ima in precordia frigus;
Tum multus vita in tenues dilabitur auras,
Et concreta calor vitalis corpora linquit.
Balantumq; greges pereunt armenta que lata;

710 Et rigido passim volucres ex aethere lapsa,
Extinctisque coit frigus per corpora sanguis.
Ipsa igitur tellus natura frigida non est
Propterea, è liquidis lapsos quod nubibus imbres
Dum bibit, aut humore alio madefacta liquenti est.

715 Emittit frigus, namque id non reddere tellus
Apparet, sed qui natura est frigidus humor.
Ille etenim arenti dum terra emittitur ipsa
Afficit admotum torpentis frigore corpus.

Sed nec quod lapidum natura est frigida, terram

720 Vi quæque frigenti omni param constare putandum est.

Ossa Themis quamquam cecinit iactanda parentis,
Tempore quo undiuomo absorptis mortalibus imbre
Deucalion genus humanum reparauit, & orbem
Per vacuum lapides iecit, tenuique repente

625 Infusa caluere anima frigentia saxa.
Nam neque qua lapides tellus vi constat eadem,
Quandoquidem lapidum haud una est natura, sed
horum

Diuersis valde naturis pradita vis est.

Vis etenim propria est humore carentis arena:

725 Gypsus item & Chalybum vena, & qua talia tellus
Educat, propria natura singula constant.

Atque his non eadem qua ipsi vis insita terra est.

Quare telluris ratio dum quaritur; illa
Excludenda procul sunt; indagandaque pura

1330 Telluris vis est, num per se frigora reddat,
An caleat, tenuem ne animam præstet ve calore.
Hac vero ut certa possint ratione probari.

Præci

- Precipue ex sensu dabitur tibi nosce animantum.
 Nam cum sauit hiems, & coelo frigidus humor
 735 Densatur, canique ruunt è nubibus imbres,
 Non loca tecta modo exesque in rupibus antra
 Arcendam ad pluuiam quarunt, sed viscera terra
 Rimantur penetrantque fera, quis frigora vitent
 Seq, magis calida condant tellure sub ima,
 740 Frigis ubi & glidi deuient vim aëris acrem,
 Nec temere è latebris rigida sub tempora bruma
 Tristia defossis degentes ocia terris
 In lucem veniunt, caelo ni clarus aperto
 Sol prodit radiisque patens fulgentibus aer
 745 Forte repercutitur, solitoq, affecta tepefcit
 Terra magis, densa frigiunt dum ex aethere nubes,
 Sed contracta cauis gelido procul aere condunt
 Corpora, vere nouo donec producit aperto
 Terra sinu nitidis distinctas floribus herbas,
 750 Et varios promit non uno è semine foetus.
 Tunc horrens segni resolutus membra ueterno
 Egreditur, fossasq, domos terraque latebras
 Deferit, atque situm villis deformibus vrsus
 Excutit, & totum se ad solcm lambit apricum.
 755 Et mutum quodcunq, genus brumale perhorrens
 Frigus & acre gelu sub terra conditur ima,
 Non prius optatam lucem caelumque reuifit,
 Quam calidis gelidus tepesciat solibus aer,
 Verque hyemem fugit informem glaciemque re-
 laxet.
 760 Ipsa igitur quot bruma tegit tellure sub alta,
 Sub latebrisque gelu vitant animantia cecis,
 Ostendunt tenuem natiuo vt bruta calore
 Exuperet tellus animam, illiusque tepentem
 Naturam ex horum dabitur tibi noscere sensu,
 765 Et contra vt gelida vi constet liquidus aer.
 Id vero ex sensu non tantum nosse animantum,
 Sed rebus licet ex cunctis tibi cernere, possunt

*Quas tenuis calor afficere aut penetrabile frigus.
Namque liquens aer, & tellus arida per se*

770 *Tantum si afficiant, nec solis ab igne calefant,
Admotum quoduis anima frigescit ab illa
Corpus, idem crebra cinctum tellure tepescit.
Hac tamen ex multis poteris cognoscere rebus
Arida quas tellus aut humidus afficit aer,*

775 *Præcipueque patent è mollis corpore lymp̃ha.
Hac etenim nostrum cum sol obliquius orbem
Despectat, radiosque minus concreta rigenti
Terra gelu in liquidum phœbeos æra reddit,
Visceribus venisque magis calet abdita terra.*

780 *At qua per campos se se diffundit apertos,
Et tenera vacuis anima coniungitur oris,
Non modo vim retinet gelidam, sed sæpe nitentem
In glaciem, pigrumque gelu concreta rigescit.
Vnde pater celerem ut sistant labentia cursum*

785 *Inque nouum subito concrecant flumina marmor;
Vtique vagus tumidum magno cum turbine in
aquor*

*Voluere præcipientes suctus Dannubius undas,
Sol ubi decedens ṽdum declinat ad austrum,
Frigescens lymp̃ha qua dorsu spiritus hæret,*

790 *Caruleas coit in crustas glaciemq; rigentem.
Ipsam etiam ad septem tellus qua extensa triones
Cingitur offusus pallet dum nubibus ær,
Aduersaq; nitet Phœbi fax fulgida in orbe,
Oceanum stringi perhibent, vitreamq; coire*

795 *In glaciem, & late ṽndisonū concrescere marmor.
Ergo quod iunctum corpus tellure calefcit
Vi gelidum id reddit natia spiritus hærens.
Quapropter tellus anima collata liquenti
Non modo non gelida est; illi sed frigus inesse*

800 *Censendum; contra, quantum non sole tepescit
Admoto, tenuis natura spiritus alget.
Atque etiam si quis per se consideret ipsum*

Omni-

- Omniuagum, sicca nec comparet aera terra;
 Constabit natura illum non esse calentis,
 805 Sed gelida omnino, & rigido qui frigore terram
 Non ipsam tantum, terrenaque corpora vincat,
 Sed videatit aquis etiam non esse rigenti
 Natura inferior, frigereque non minus illis,
 Admotumque acri perstringere frigore corpus.
 810 Ipse autem usque adeo per se se est frigidus aer,
 Illius ut frigans stringat vis sola pruinam,
 Producatque nives gelidas; tenerumque liquorem
 Grandinis in dura crepitantia corpora vertat.
 Atque adeo certum est vi animam constare rigenti,
 815 Ut madidam se se tenuis qui colligit humor
 In pluiam, solito cum sit sublimior, astu
 In medio quoque densetur, concretaque fiat
 Grando, & flauentes late prosternat aristas;
 Quandoquidem terra qui obducitur infimus aer
 820 Quantum eadem solus radios percussa coruscus
 Reflectit tellus calefit, gelidamque relinquens
 Naturam, emittit calidos quos concipit aestus;
 Precipue astate in media, vehementior ille
 Aera cum pulsat reflexus, quod ferit ipsam
 825 Tunc minus obliqui solis vis ignea terram.
 Aliter ast aer quo non pertingere solis
 Reflexus potis est, friget, semperque rigenti
 Vi constat, quoniam natura est frigidus aer.
 Nec secus ac molis reddit frigentia liquor
 830 Admota & gelida vi stringit corpora, quo fit
 Ut pluuius coeat fluor, & concreta rigente
 Aere precipitet magno cum turbine grando.
 Quapropter plani constat, per se aera quoduis
 Afficere admotum torpenti frigore corpus,
 835 Naturaque illam prorsus frigere, suaque
 Reddere vi magnum quocumque in tempore frigus.
 Quatuor ergo illis ratio ex affectibus inter
 Se se diuersis nil rebus quatuor ipsis

Conuenit exortus qua sunt exordia prima

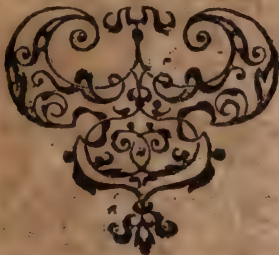
840 *Tradita corporibus cunctisq; elementa creandis,
Namque nec humor inest calidus, nec frigida in
illis*

*Ariditas, cum & lymphæ fluens & mobilis aer
Quæ sunt humentis natura, vi quoque per se
Frigenti consent, ex his quæ ostendimus, ambo.*

845 *Ipsa autem cui vis arens est insita tellus
Sit potius calida natura qualis & ignis.
Quod si ut deductum est, ea corpora quatuor, imò
Tellus, & mollis liquor, aer, ac levis ignis,
Quatuor haud primis sunt his affectibus inter*

850 *Se diuersa quater, natura corpore quales
Quatuor in genito certum est existere quouis,
Omnino constat non hac affectibus esse
E primis ipsis orto in quocunq; quaternas
Corpore naturas, cunctis elementaque prima*

855 *Ac rerum omnino si exordia plura fuissent,
Diuersa inter se, & natura singula, vig;
Esse sua, à reliquisque foret differre necesse.
At vero haudquaquam sunt talia quatuor illa
Corpora, sed cum alio natura singula eadem,*

SCIPIONIS CAPICI

De Principiis Rerum

LIBER SECVNDVS.

ORPORA qui primus descripta pingere
forma,

Certum opus assimilans studuit, pingens-
que referre

Naturam, humana digitum circumtulit umbra;

Lineaque oppositum conspecta est ducta referre

5 Corpus, & effigiem similem sic ponere vero.

Hinc rerum species imitari certius arte

Inuenta, & molles alij miscere colores

Cœperunt, propriumq; decus sensim addere formis;

Conati certum pingendo ostendere morem

10 Natura, atq; umbras rerum monstrare sequaces.

Vnde ipsos modo non spirans elusit imago

Artifices, nativatos se ponere, pictor

Qua vaser in tabulam mira deduxerat arte.

Sic hominum incipiens sensim mens da dala partes

15 Certius expressas picto est imitata, rudisq;

Succedens vitia expolijt solertia seclij,

Tantum acuit longo ingenium setempore dulci

Dum demonstrandi naturam flagrat amore.

Sic & qui arcanos ortus ostendere rerum

20 Primaque nascentis cœpere exordia mundi

Ex aliis alias natura ducere causas

Aggressi.

- Aggressi, varie super his statuere, diuq;
 Certarunt penitus rationem exquirere veri,
 Et caca eripere humanas caligine mentes,
 25 Donec longa dies, variisq; exculta per usus
 Mensiter inuenit veri ad sublimia templa,
 Et certas rerum, quantum non impedit agra
 Mortalis ratio, causas ostendit, & ortus,
 Qua modo tam densis procul inde ambagibus acta,
 30 Abdita natura cupientes claustra subire,
 Ante oculos interq; manus exposita tuentur,
 Omnia pierio à nobis conspersa liquore.
 His igitur statuendum est perspicueq; tenendum
 Quid sit quod dicunt elementum, & vis ratioq;
 35 Est eius scrutanda rei noscendaq; primum,
 Vt plura, anne unum sint rerum semina corpus.
 Vtq; illud cunctis fuerit quod origo creandis
 Corporibus reliquis liceat discernere quid sit,
 Atque animis rerum naturam noscere auentum
 40 Hac monstrare nouo ac dulci comperta labore.
 Ac ratio omnino duplex est corporum in ipsis
 Principiis ex materia, ex formaq; petita,
 Et nunc materia primos tractabimus ortus
 Semina qua mundi rerumq; elementa vocamus.
 45 Porro id cum liquido, natura conditor ausis
 Annuat hu tantum, & vera ratione probarim.
 Tunc demum qua sint ostendam exordia forma.
 Principium namq; id rebus datur omnibus, ex quo
 Progenitis primus reliquis deducitur ortus.
 50 Atque in quod redeant demum resoluta necesse est.
 Et talis cuncti natura elementa putarunt,
 Vt vocum primas, quarum quod quaq; figura
 Sit signata sua deductum est littera nomen,
 Prima elementa vocant primis quod vocibus his fit
 55 Cuncta oratio, ad extremumq; resoluitur ipsas
 Illius sonus in voces, unde illi erat ortus.
 Talia enim haud rerum cunctarum corpora prima

- Esse queunt, si plura ea sunt, ut detur in illis
 Esse gradus quosdam, per quos concrescere possint
 60 Dissoluidq; eadem, eq; alio primordia sumat
 Ex ipsis aliud, nam quod sua semina ducit
 Ex alio, non est reliquis id rebus origo.
 Syllaba enim vocem efficiunt, minime tamen ipsa
 Sunt verborum elementa, quod haudquaquam da-
 tur, ortum
- 65 Ut primotradant ha verbis littera ut ipsa,
 Et neque in extremas oratio soluitur illas.
 Syllaba & ex ipsis vocum sunt elementis,
 Inq; eadem demum redeunt extrema soluta.
 Quapropter primis oratio manat ab illis,
- 70 Non etiam ipsa sunt verborum syllaba origo.
 Sic in principis natura haud est elementum
 Id corpus quo non contingit cuncta creari
 Ex primo, aut in idem extremum resoluta redire,
 Fitq; ipsum ex alio, inq; aliud se soluit ab itq;.
- 75 Sed prima id prorsus genitis est rebus origo
 Atque elementum, ex quo, ut dictum est, concrescere
 primo
 Cetera, in extremumq; resoluitur omnia certum est.
 Ipsumq; ex alio nequaquam semina ducit,
 Inq; aliud nulla se se ratione resoluit.
- 80 At reliquis si prima quidem quis semina rebus
 Plura elementa esse, hac credat tamen ipsa creari
 Inq; vicem solui, vera à ratione recedit.
 Ni recte is dici in lapidem dissoluier undam,
 Ac terram putet è ligno concrescere putri;
- 85 Sed lapides contra recto ex humore creari
 Dicantur, lignumq; in terram putre resolui.
 Sic cum ex unda aër fit, nequaquam ille creatur
 Ex humore, sed in lympham dissoluitur aër.
 Quum verò fit aqua ex anima, non soluitur unda
- 90 In naturam aër, ex hoc sed cogitur humor.
 Ergo aqua cum fit, eam concrescere ab aère certum
 est.

Atque

Atque hunc in lympham minime dissoluiet, ipso
Contra, ubi sit, nequaquam anima ex humore crea-
tur.

Laxando tenuem, sed in aëra soluitur unda.

- 95 Non ullum vero se vertere corpus in unum
Alterum idem dabitur, soluendo itidemq; creando,
Sed quodcumq; aliunde creatur, constat id ipsum
In corpus, dissoluendo non ire creando.

Quod se soluit in alterum, id ipsum rursus ab illo

- 100 Concreescens non se soluens prodire fatendum est.

Quapropter nequeunt elementa, nec ulla creari

Mutuo, & hac eadem se se inter corpora solui.

Quod si elementa ortis reliquis sunt semina prima

Corporibus, nequeuntq; inter se se illa vicissim

- 105 Concretu fieri, atq; in idem resoluta redire,

Atque omnes concreta res cunctaq; soluta

Posteriores iis sunt, ortus unde creata

Duxerunt illa, atq; in qua rediere soluta;

Haud dubio apparet, quod supra ostendimus, illud

- 110 Esse elementum, ex quo rerum concretio primo

Atque in quod postremum sit resolutio, & ipsum

Concretum non est, nec quod dissoluitur unquam.

Quare his qua haud dubia & clara ratione proban-
tur

Perspectis, via certa patet, qua nosse elementum

- 115 Principiumq; datur, quo rerum copia manat.

Nam cum natura quasitis partibus, illud

Compertum fuerit corpus quo cuncta creantur

Ex primo, & quod in extrema omnia dissoluuntur,

Hoc elementum esse, & cunctis hinc semina duci,

- 120 Corporibus certo liquet, & res indicat ipsa,

Ergo creandi quod praestat primordia corpus

Et dissoluendi finem videamus, ut illud

Principium ex ortis detur genitabile rebus.

Id vero hac in re valde est dubitabile, an ignis

- 125 Cuius materia apparet tenuissima, primis

Sit ne ex corporibus, prima est ut quatuor inter
Corpora decretum, quando concreta per ipsum
Ignem praecipue dissolui corpora certum est.
Atque id magnopere est mirum, posuere quod ignem

- 130 Corporibus primis ex illis quatuor unum;
Quod minime liquet an natura est prae datus ignis
Corporea; ac magis est illud dubitabile num sit
Corpus, quam primis unum si ex quatuor illis.
Quare est noscendum in primis, corpus ne sit ipse
- 135 Ignis ut & tellus undaq; & liquidus aer,
Ac talis prorsus natura est corporis, insit
Ut species illi quavis, habendoq; se illic
Contineant & sit speciei subdita prorsus
Materies cuius, corpus quam sumpsit id ipsum.
- 140 Porro quicquid inest natura corpori, & illi
Insidet, haud corporis species sed corporis hoc est,
Corporeamq; esse speciem haud pore corpus eandem.
Ac noua natura cum forma accesserit ipsi
Corpori, ab hoc prior euanescat forma necesse est:
- 145 Nec ratione queunt ulla subiecta in eadem
Materia incolumes distincta existere forma
Rerum, quis varius natura contigit ortus.
Saepe autem incertis penetralem cernimus ignem
Corporibus, rutilo quoties ardere calore
- 150 Contingit validas quercus, ferriq; metalla
Et salices duros, namq; hac cum feruidus ardor
Afficit, & valido ignescunt correpta vapore
Sunt eadem nec ab igne prior sublata recedit
Forma illis, ac non ignis sed ea ignea fiunt;
- 155 Atque ignis non ut natura propria forma,
Certa, sed ut species est ipso in corpore inherens,
Dum natura illic alia est qua in robore tosto
Insidet aut ferro, vel in his quacumq; colorat
Ardor, & irrepens ignis color aureus ambit.
- 160 Non etenim una dari poterit, quod diximus ante,
Materia ut teneat naturas subdita binas.

- Ergo cum ipsius talis natura sit ignis,
 Ut certo infideat cui sit sua corpora forma,
 Quodq; sua consistat vi, liquido patet ignem
- 165 Nequaquam corpus speciem sed corporis esse:
 Nec constare sua per se vi posse, sed ipsum
 Omnino certis harendo in rebus inesse:
 Et quoduis propria corpus constare necesse est
 Natura, & certa per se consistere forma.
- 170 At verò si qui non hunc quem cernimus ignem
 Esse id contendans primum genitabile corpus,
 Sed procul à nobis alia in regione locatum,
 Quam nequeunt sensus mortales cernere, & illum
 Ignem elementum purum esse, & super omnia sim-
 plex:
- 175 Id posse haud vllò certum est contingere pacto,
 Quandoquidem certum si vsquam esset corpus, idem
 esse
 Nulla alibi posset ratione quod accidit ipsi
 Corpori, & à nobis species quod dicitur harens:
 Quod minime in rerum natura sit dare quidquam
- 180 Quod certum per se se alibi sit corpus, idemq;
 Sit species alibi subiecto in corpore inharens,
 Quare omnino ignem corpus non esse fatendum est,
 Quod speciem constet subiecti hunc corporis esse.
 Nec pote corporeum est vllis regionibus ignem
- 185 Ardere, & celsi subter noua mœnia mundi
 Hoc elementum esse, ac vana est ea fabula, mentes
 Implicitas longis cacas ambagibus vrgens.
 Nec magis id vera ductum à ratione putandum est,
 Quam cœlo aduectum terris, fœtoq; dedisse
- 190 Mortali infusam vitæ primordia flammam:
 Tempore quo primum delato ex æthere fertur
 Incaluisse suo tellus defecta vapore:
 Et vafrum æreas ausum conscendere sedes
 Et Phœbi proprius flagentem accedere currum
- 195 Subduxisse ferunt cœlesti ex arce Prometheus.

*Fomite seruatum arenti, optatumq; tulisse
Æthereum cassi terreno gentibus ignem.
Ac dum natura rationem quarimus, illud
Valde aduertendum est, illos quod conuenit inter*

- 200 *Arcanos sœuere ortus qui exquirere rerum,
Natura ipsius rationem rebus ab illis
Præcipue duci, sensus quas indicat, hacq;
Certa est è sensu ratio qua redditur ipso.
Sensus enim sic cuncta trahit, sic cernit aperte,*

- 205 *Vt facile nequeant ea quemquam fallere qua sine
Sensibus exposita, & cunctis hoc cognita pacto.
Ergo longe illi vera à ratione vagarunt,
Quis late ex ipsis apparet sensibus, ignem
Nequaquam corpus, speciem sed corporis esse.*

- 210 *Corporeumq; illum, & per se constare putarunt;
Quod sentire, illis nusquam nec contigit ulli.
Quapropter certum si esset vis ignea corpus,
Ante oculos cunctis obuersaretur id ipsum;
Præsertim ex primis si esset genitalibus illis*

- 215 *Ac neq; semotum à nobis sed sensibus esset
Obiectum, & facile acta actu, passimq; pateret.
Tellurem velui atq; humentem cernimus vndam
Corporibus constare suis, ipsumq; liquentem
Aëra, non facile quamquam sit visibilis ille.*

- 220 *At ne quis proprie flammam esse existimet ignem,
Corporea cum sit species, quod corpora quauis
Verberat opposita, atq; ex his reflectitur illa,
Igni propterea certum contingere corpus,
Ostendemus quo pacto sit corporis ignis*

- 225 *Subiecti forma, quiddamq; quod accidit illi,
Ipsius seu dura ignis, tenuissima seu sit
Materies, qualem aspiciamus contingere flamma.
Et cum crassa quidem sint ignea corpora, quale
Aut lignum, aut ferrum, aut ea sunt qua diximus
horum*

- 230 *De genere, haud dubia constat ratione probari*

- Certi quin habeat naturam corporis illa
 Ignea materies, ut ligni aut aris, & ipsum
 Illius speciem certi fore corporis ignem;
 At cum materia est ipsius tenuior ignis,
 235 Hoc est candenti rutilans è corpore flamma,
 Ipse etiam est species cuiusdam corporis ardor,
 Idq; ipsum constat genitalem ex aëre corpus.
 Quo tamen id fiat pacto tibi nosce licebit
 Cum flammā aspicias orientem, utq; excita surgat,
 240 Et tremulum ardenti splendorem ducat ab igne;
 Nam cum materiam quamvis ita corripit ardor
 Igneus, ut flamma candentes excitet undas,
 Illam dum penetrans ignis depascit, id ipsum
 Ardendo in tenuem dissolvitur aëra corpus,
 245 In ventosq; abit, & teneris coniungitur auris;
 Is verò ardenti fulgens qui è corpore prodit
 Spiritus, ut primum aëris exhalatur in oras
 Igneus, & tremulo rutilans est flamma nitore,
 Mox anima à reliqua circum qua effunditur, ille
 250 Exceptus, calidam qua inerat vim deserit, & se
 Frigerat, in mollesq; auras flamma ipsa recedit.
 Et color undantis remanet fumi, aëra donec
 In purum vapor, & nitidas dissolvitur auras.
 Sape etiam haud flamma specie tenuissimus aër
 255 Ipse sed ardenti fumus de corpore prodit.
 Quum minus arescunt qua feruidus ardor adurit;
 Aëre q; è tenui constat qui emittitur ipso
 Halitus ardenti de corpore, seu color ater
 Sit caligantis fumi seu flamma coruscans.
 260 Quapropter corpus per se non esse fatendum est,
 Sed speciem certam subiecti corporis ignem.
 Atque ea materies, cui ut diximus accidit ardor,
 Corporis est certi semper, seu crassior hac sit
 Ut lignum ac lapides ac vis durissima ferri,
 265 Aut levis, in flammam ut surgens spiritus, ardens
 Quem calor exhalat tennesq; resolvit in auras.

- Ii quoq; qui vacui nascuntur in aëris oris,
 Inq; illa apparent ignes regione micantes,
 Post modo quo fiant pacto ostendemus, & apte
 270 Dicemus, qua vis, & qua natura sit illis.
 Materies tamen omnino est huius spiritus, acris
 Ut flamma, puroq; accenso ex aëre constant.
 Ut cum flammanti contingit lumine cælum
 Ardere, ac facibus subito fulgere coortis,
 275 Accendiq; cauas nubes, ductaq; repente
 Fulminea aërias auras splendescere rima.
 Aut cum terribili vi candens fulminis aether
 Emittit tremulo flammam fulgore coruscas:
 Unde homines tacti pereunt, armenta q; passim
 280 Exanimantur, eoq; ruit cum murmure, ut ipsas
 Conquasset turres, auellat tigna, domosq;
 Disturbet, validoq; altas petat impete sylvas,
 Nec dura obsistunt quercus, innoxia tantum
 Virginea ingenti seruatur laurus ab ictu.
 285 Ergo ardet rutilisq; nitefcit ab ignibus aër,
 Igniuomaq; micant accensa lampade nubes,
 Et passim volucres voluuntur in aethere flamma.
 Quapropter quoniam manifeste ostendimus ignem
 Corpore nequaquam constare, undasq; liquentes
 290 Et grauidam tellurem haud esse elementa, viden-
 dum est,
 Ac ne vnum sit rerum elementum, idq; vnicus aër,
 Illeq; corporibus cunctis genitilis origo.
 Quando praterea corpus non cernimus vllum
 Principium dare gignendi, sed corpora ab illo
 295 Produci, & reliquis hinc esse exordia rebus.
 Ergo aër per se sit tale est corpus, ut vllum
 In corpus se se aliud non soluat, & ipse
 Nunquam concrefcens quouis ex corpore fiat,
 Sed soluendo; liquet non vnquam posse creari
 300 Aëra nec solui: atq; ideo qua cuncta creantur
 Inq; aliud se se dissoluunt corpora, ab illo

- Principio fieri, rerumq; hunc esse elementum.
 Sed dubio procul & manifesta in luce videmus
 Corpora dum quauis soluuntur, in aëra verti
 305 Hac eadem, corpusq; dari non amplius vllum
 In quod se se aër idem dissoluit, in ipso
 Sed dissoluendi extremo contingere finem.
 Nullo autem pacto solui magis omnia certum est
 Corpora, quam rapida vi ignis tenuiq; calore.
 310 Idq; vides latera undantis cum lambit aheni
 Ignis edax, ut lympa aeri penetrante calore
 Commota, in teneras feruendo soluitur auras,
 Nec spatio angusto capiens se se amplius, alte
 Permissas voluit bullis crepitantibus undas;
 315 Quodq; illi à calida sensim vi demittitur, vdo
 Cum fumo in tenuem volitans se se aëra soluit.
 Ipse etiam pater Oceanus qui amplectitur amplam
 Tellurem & late in vastum diffunditur aquor,
 Quod gremio innumeros fontes, & flumina tellus
 320 Quor parit immenso capit, haudquaquam additur
 illi
 Humoris quicquam, nec aqua sit copia maior,
 Sed dum flammifero ferit ipsum lumine Phœbus,
 Verberibusq; quatit radiorum, vritq; coruscis
 Ignibus, exsiccant rapido soluitq; calore
 325 Lympharum quidquid salas maris influit undas,
 Aëraq; in purum, & liquidas id vertit in auras.
 Sic etiam ingentem statuit cum euertere syluam
 Agricola, ut possit curuo proscindere aratro,
 Atq; apta uberibus noua reddere frugibus arua
 330 Hanc valida cedit primum sternitq; securi,
 Inde ardens rapido flagrat cum Sirius aestu
 Fragminibus rutilum congestis subiicit ignem,
 Qui tenues primum frondes, atque arida pascens
 Virgulta, in ramos elapsus robora dura
 335 Corripit, arboreamq; struem populatur, & omnem
 Inuoluens flammis syluam, furit undique caelo

- Candentes undas mista caligine tollens;
 Isq; ubi defauit late, victorq; per imas
 Irrepsit quercus, iamq; acri pabula desunt
 340 Ardori, & minuunt paulatim incendia viros,
 Materies ingens, magnaq; cadauera sylua,
 In cineres partim ventis agitanda recedunt.
 Inq; animam reliquas, & volucres soluuntur in au-
 ras.
 Non ne vides etiam si forte incautus arator
 345 Condidit, aut madidas paleas aut humida prata,
 Pabula defessis hiberno in tempore bobus
 Quo paret, incaluitq; humor, penitusq; repostis.
 Fit mucor stipulis, tetrum, qui exhalat odorem,
 Extrahat ut magnis putrem foenilibus ille
 350 Congeriem, latum in campum, flammâq; voraci
 Corripiat, circumincipiens quæ lambere sensim
 Irrepsit, penetratq; intra, atque incendia late
 Dissipat, inq; leues ventis glomerantibus auras
 Intima depascens cum fumo voluitur atro,
 355 Quiq; erat è paleis modo mons absumptus ab igne,
 Quantum non cinis exiguus fit, se aëra soluit
 In vacuum, & leuibus miscetur spiritus auris.
 Nec non & puluis flammis velocibus esca
 Sulphureus rapidos quo nil violentius ignes
 360 Concipit & longe mista caligine differt,
 Tormento immissus flammâq; arreptus, in atram
 Soluitur aëriam nebulam, spatioq; receptus
 Angusto in tantum conuertitur aëris, ut se
 Impete cum vasto late diffundat in auras,
 365 Ac solida igniuomo pila ferrea clausa colubro,
 Vis anima erumpens illam cum ferrea torquet,
 Ocyor & ventis rapidis, & fulmine fertur,
 Vnde alta nubes, & liquidus intonat aether,
 Et grauis horribili quatitur terra ipsa tremore;
 370 Quin etiam valido sternuntur moenia ab ictu
 Sublimesq; ruunt vastis cum turribus arces.

Quod

- Quod saepe antehac, & licuit nunc cernere magnus
 Cum pia bella mouens, & iusta accensus ad arma
 Carolus undisonum constravit nauibus aequor,
 375 Et gemina Hesperia collecto flore suisq;
 Germanis Lybia venit sitientis ad oras,
 Pradonumq; ducem immanem qui è sedibus Afrum
 Expulerat regem patriis, sceptroq; potitus
 Per populos late victor regnabat, & urbes,
 380 Et Turcas socios Tuneti compulsi intra
 Mœnia se clausis trepidos defendere portis.
 Hic liquidopatuuit, claustro resolutus ahenò
 Spiritus erumpens quanto furit impete, & in quod
 Se se ingens quali vertit cum turbine corpus,
 385 Cum turrata arcis moles que ingentia circum
 Stagnarefusa mari pelagusq; attollitur ipsum,
 Aggeribus validis vallata, atque ardua latis
 Mœnibus, antiquæ urbis propugnacula magna
 Terrificos passa est ictus quos anea monstra
 390 Fuderunt, celsas quatientes murmure nubes;
 Emissi visa est vis ingens aëris illa
 Fulmineas deferre pilas, atq; omnia late
 Proruere, & solidas valide prosternere turres,
 Multa virum subdens decussis corpora muris.
 395 Ipse uidebatur violentis ignibus aër
 Ardere, & crassa impleri caligine cælum.
 Arx crebro icta ruit, passimq; impulsafatiscunt
 Mœnia, præruptasq; implent labentia fossas.
 Infima quassatur tellus, tonat arduus ather,
 400 Africa terribili tremuit horrida terra tumultus
 Vi tanta erumpit clausus dum soluitur aër.
 Magnopere hic ingens potuit vis aëris illa,
 Et vis dura virum per aperta pericula caco
 Pectore, & inrepede per funera certa ruentum.
 405 Præcipue tamen enituit memoranda parentis
 Ætherei pietas, dextero qui lumine gentem
 Aspexit, fouitq; piam dum ad proelia vires

Addit.

Addidit, atque animos sceleratum accendit in hostem,

Oppressus valida qui inuictō robore turma,
 410 Deficiensq; animus, dat laxa turpia habentis
 Terga fuga, nec iam se pugna credidit ultra;
 Innumerōq; licet stipatus milite, vires
 Expertus validas, & nescia pectora vinci
 Per desertā pauens, & siccas fugit arenas.

415 At urbem ingressus ducens vistricia Caesar
 Agmina fœdis fragi fera pectora contudit hostis,
 Et patria eiectum regem solioq; reponens,
 Extremosq; suum peruulgans nomen ad Afros,
 Reddidit imperio Pœnorum regna Latino.

420 Sed longe incepto diuertimus, incluta magni
 Caesaris, Hesperiiq; iuuat dum facta referre
 Militis, & tanti successum extollere belli;
 Dumq; ex accensi vi ingenti ostendimus atri
 Pulueris, in tenuem ut se se aëra corpora soluant:

425 Id verò haud dubia constat ratione, patetq;
 Ad sensum, & liquido manifesta in luce probatur.
 Quod superest, anima ostendemus corpora eadem
 Produci, atq; ipsum rebus solum esse creandis
 Aëra principium cunctis certumq; elementum.

430 Hanc vero hoc poteris rationem noscere pacto:
 Res inter genitas, certum est existere primas
 Vndam, ac terram; quas etiam, quod cetera gigni
 Corpora cernebant ex his, elementa putarunt.
 Et tamen ex anima manifestum est illa creari:

435 Namq; liquens ipso concrescit ab aëre lymp̃ha;
 Hac etenim cum se densando colligit, humens
 In corpus coit, atque in stillas cogitur vdas;
 Tum liquidis passim conuexi ex ætheris oris
 Labuntur teretes depressa pondere gutta

440 Ad terram, pluuiōq; madescunt omnia rore,
 Concretoq; ferax perfunditur aëre tollus.
 Atq; ipsum aspiciamus post cælum saepe serenum

Aëra

- Aëra turbari subito, totumq; coortis
 Nubibus obfundi, atq; imbres effundere largos;*
 445 *Quis persusa madet tellus, siccasq; liquenti
 Æthere delapsam per venas concipit undam.
 Praterea stillas setis qua è mollibus ora
 Ad bonis exigua pendent, ex aëre constat
 Concreto gigni bonæ qui spiratur ab ipso;*
 450 *Dum coit in guttas flatus, lymphamq; fluentem;
 Prasertim riget hiberno cum frigore cælum.
 Ergo ex his constat, concretus ut ipse liquorem
 Spiritus in fluidum, atq; in spissas vertitur undas.
 Quod verò ostensum est in lympa, cernitur ipsa*
 455 *In tellure etiam, & si non tam sape coactio
 Ut crassum corpus genitali ex aëre fiat,
 Cum lapsa è cælo guttis pluit illa cruentis,
 Concretiq; rubet per campum sanguinis instar;
 Hinc pauor ille rudis vulgi crudeliâ adesse*
 460 *Fata rati, exitiumq; illinc mortalibus ingens
 Portendi, attoniti quod non contingere crebro
 Id videant, & mira pauent, humiliq; frequentes
 Cum prece solemnes adeunt, & votibus aras;
 Prodigiumq; atrox credunt, lacrymisq; piandum.*
 465 *Quare anima è tenui terram concreescere certum
 est;*
*Quapropter quoniam humens lympa atque arida
 tellus
 Qua reliquis liquido patet esse priora creatis
 Corporibus tenero concreta ex aëre fiunt,
 Haud dubie constat, rebus certum esse creandis*
 470 *Aëra principium reliquis vnumq; elementum
 Corpora quo è primo genitalia cuncta crescentur.
 Sed iam de cæli natura nobilis illa
 Ardua, & late per magnas dissita gentes
 Quæstio tractanda est, eiusdem an corpus id ipsum*
 475 *Sit natura, atq; id genitis quod diximus vnum
 Principium fore corporibus rerumq; elementum,*

An ne sit ex anima cœlum, ex illoq; creatum
 Principio, an constet per se, ingentium inq; creatum
 Sit prorsus, nullisq; unquam mutabile seclis.

480 Natura ipsius penetramus ad intima, summis
 Perquisita diu ingeniis, auideq; petita.
 Tu mihi tu cœliq; parens terraq; repertor
 Tantum opus, & prima da certa ab origine mun-
 dum

Pandere; tu vires tribuens ingentibus ausis;
 485 Ignarumq; via tua per vestigia ducens,
 Discute mortales tenebras, & pandere vera
 Da rationis iter, radiisq; offunde supremi
 Numinis, unde rudi spiretur flatus auena.

Antiqua & longis vulgata est vndiq; seclis

490 Corpore de cœli ratio, cunctisq; recepta
 Quorum animos sophia perdulcis percussit ardor;
 Quod sit natura constans minimiq; caducum;
 Et quod non villo valeat mutarier aeo;
 Corruptatur enim prorsum intereatq; necesse est

495 Quicquid mutatur, nec statu constat eodem.
 Ast id quod nunquam afficitur, sed par sibi durat,
 Et semper simile est, non vi corrumpitur vlla,
 Sed persistit idem, atq; omne immortale per ævum.
 Per longa est vero observatum secula, sicq;

500 Res habet omnino, spatiis ut semper eisdem
 Moleq; sol fuerit rutilans, & candida Phœbe;
 Et reliqua immenso radiant quæ lumina mundo;
 Tempore nec quitquam accessisse his corporis villo
 Detractumve aliquid cunctis tum prorsus eandem

505 Luminibus speciem & primum mansisse tenorem;
 Atq; id tum cuncti affirmant, tum sidera nusquam
 Immutata aliquo compertum traditur aeo;
 Quare ex perpetua quæ corpora semper eadem
 Mensura ac specie ut certum est cœlestia constant,

510 Deceperunt naturam his non mutarier unquam.
 Præterea è motu rationes sumere quidam

Cœlesti

- Cælesti atq; alias tentarunt tradere causas,
 Quis liqueat cælum esse aliud differre q; rebus
 A reliquis longe, & quod non mutetur, idemq;
 515 Permaneat semper, cunctis præstantius unum
 Quis tenor haud certus nec statur contigit idem.
 Maxime enim cum sit perfectus motus in orbem
 Quod sic cunq; agitur natura corpus, id ipsum
 Corporibus dicunt reliquis præstare, feruntur
 520 Qua recto per se motu sursum ve deorsum ve;
 Atque ipsum circumduci voluiq; suapte
 Natura cælum, diuerso cætera motu
 Corpora sustolli leuitate aut pondere labi;
 Cum tamen hæc vni nequeant contingere cælo;
 525 Quod minime sursum recta ferri ve deorsum
 Sed suo agitantur motu contingat in orbem:
 Proptereaq; ipsum propria constare, aliaq;
 A reliquis fore natura, differre q; longe
 Corporibus, varie qua obitu mutantur & ortu.
 530 Præterea namquam cælum corrumpier ipsum
 Põsse, creatum ve haudquaquam genitum ve fuisse
 Quod rebus reliqua ex aduersis omnia constet
 Corpora produci, atq; eadem in contraria solui:
 Cælestis verò naturam hanc corporum esse
 535 Non vllam vt corpus queat aduersari ei illi
 E quo vel primos ipsum deduxerit ortus,
 Vel quod in extremum possit tandem ire solutum;
 Quod natura inter se se contraria quauis
 Motibus aduersis omnino corpora agantur,
 540 Altera dum tendunt in præceps, altera surgunt;
 Cælesti autem cui proprium est vt agatur in orbem
 Motui sit minime motus contrarius alter,
 In rectis veluti contingit motibus, vt sit
 In præceps motus surgenti aduersus, & illi
 545 Is qui sursum agitur pugnet contraq; feratur,
 Quod detur nequaquam ipsa in vertigine, qua sit
 Talis ne motus sit ei contrarius vllus.

Sic itaque ex motu quo moles illa rotatur
 Corporibus cælum censent differre, proculq;
 550 Distare à reliquis mundi quæ ad summa feruntur
 Natura motu recto, aut labuntur ad ima,
 Et quæ mutari passim, & corrupta renasci
 Inq; aliud transire liquet semperq; non vari,
 Proptereaq; esse haudquaquam mutabile cælum,
 555 Cui natura insit non unquam obnoxia fini.

Qualia sint ergo hæc videamus cuncta, priusq;
 De specie est illud constanti ac mole videndum,
 Quis cæli statuere orbes constare profundi,
 An ne ideo hæc liqueat non immutariet unquam.

560 His vero in rebus quis non miretur, & alto
 Non putet ac longo oppressos statuisse sopore,
 Talia de prima nascentis origine mundi
 Solertes tot patrum animos, errasseq; vera
 A ratione procul, quavis dum æterna putarunt

565 Ex spatio ac forma longo constantibus aëo
 Corpora, nec proprium hæc unquam variare teno-
 rem?

Quæ si certa putent, plura hoc terrestria pacto
 Corpora constarent non ulli subdita labi,

Quæ longum specie ac mensura prorsus eadem

570 Inconsumpta manent, hæc sed tamen omnia cer-
 rum est

Vi quavis correpta sua decedere forma,

Aut validis tandem corrumpi viribus aui.

Nam duri quamquam silices frangantur, & aurum
 Succumbat ferro rutilans, atq; igne liqueat,

575 Sape tamen manet his eadem natura, suaq;

Persistunt longum statu, formaq; per ævum.

Et fragiles concha durant quandoq; proculq;

Vndarum rabie integra servantur, & illas

Non etiam crescens circum vis saxeæ mutat.

580 Sape etiam molli durata coralia cælo

Et nitidas constat longo post tempore gemmas

Non

- Non immutari; & sanguis quem mitigat hirci
 Non longinqua modo potis est excedere secla,
 Sed ferro haud unquam cedit nec vincitur igne
 585 Indomitus viuaq; adamas, ac permanet idem.
 Sic & natura ars imitatrix plurima monstrat
 Qua valeant longas seclorum vincere metas.
 Sape etiam tenui ex argilla cernimus urnas
 Annorum contra illas; persistere cursus;
 590 Quin & maiorum spiranti è marmore vultus
 Et fabre incisos lapides grandesq; columnas,
 Pluraq; de genere hoc quandoq; excedere longam
 Annorum seriem, nec tempore labier ullo.
 Hactamen extingui ut quavis terrestria certum est.
 595 Et veniente suo solui tantum omnia fine,
 Ergo quod forma & spatio cœlestia certo
 Corpora constiterint longum haud mutata per auum,
 Non ideo efficitur certo ne tempore solui
 Mutarine queant, haud unquam subdita leto,
 600 Quandoquidem saepe annosis quam plurima seclis
 Corpora permaneant eadem, cum hac ladier vlla
 Vi non contingat, nunquam ve affecta nouari.
 Qua vero immenso torquentur sidera mundo,
 Par fuit ut puro constarent corpore, longum
 605 Mansuro, & tali qua essent motuq; locoque
 Disposita, afficerent ne se subito, atque vicissim
 Conflictarentur, sed longos seriuq; annos
 Durarent eadem, quo perfectissima mundi
 Ipsa diu moles statu duraret eodem.
 610 Quare quod certo haud mutatur tempore quodam,
 Nequaquam certum est id non mutarier unquam.
 Nam complura quibus prorsum est mutabile corpus
 Nil mutata diu mansura in secula durant.
 Ergo quod spatio obseruarint sidera certo
 615 Incorrupta diu, & forma persistere eadem,
 Non ideo efficitur, ne sit mutabilis unquam;
 Et nusquam cœli natura obnoxia fini.

- Quod superest nunc de motus ratione videndum est,
 Anne sit immensum minime mutabile calum
 620 Infima mutari quavis ut corpora constat.
 Idque animaduerti in primis nosciq; necesse est.
 Non eadem cæli corpus ratione rotari
 Cetera qua motu recto surguntue caduntue;
 Quandoquidem rectum non ullis cernimus esse
 625 Corporibus motum, qua etiam per se altero agun-
 tur

- Nequaquam recto, ut motus in corpore eodem
 Natura prorsus varios contingat inesse;
 Propterea haud fieri ne cum vertigine rectus
 Esse etiam nequeat cælesti in corpore motus;
 630 Ut quoduis recta aut sursum leuitate feratur
 Aut ruat in praeceps depressum pondere corpus.
 Et plerisque etiam motus, quod diximus, alter
 Ex vi corporea & forma cuiuslibet insit,
 Cum rectus minime ex forma sit corporis ac vi;
 640 Sed leniore idem aut grauiore ex pondere constet.
 Quod subiecta in materia consistere certum est.
 Quare ex vi propria calum formaque rotatur,
 Corpora cum recto contingat cetera motu
 Ipsa ex materia & ducenti pondere ferri.
 645 Et cælum præter nonnullus motus in orbem
 Aut alius quam rectus inest, natura sua vi
 Quem facit, & proprio subiecto in corpore forma,
 Atque ideo propter motum haud differre putan-
 dum est
 Natura cælum à reliquis qua tempore tandem
 650 Mutari liquet, & mortali lege teneri.
 Quod vero præter motum qui ex pondere constat
 Atque ex materia altero item non ulla ferantur
 Ac proprio magis, & formali corpora motu,
 Natura propria vi ex multis nosce licebit,
 655 Omnia qua dulci musæo intincta liquore
 Pandere suauiloquo complectens carmine pergam.

- Non ne vides, signans ad solem ut ferreus horas
 Cum magnete stylus libratus vertat ad æcrem
 Se boream, propria vi illum certa que ferente
- 660 Natura, geminasque inter transuersus Eos
 Occiduique horas, signo consistat eodem?
 Ille idem in rabido est deprensus a quore nautis
 Dux iter ad tutum, certusque errantibus index,
 Tempestas cum caca diem, solemque fugauit;
- 665 Aut ubi per noctem fulgentia sidera nubes
 Et fidas tenebris abdunt pallentibus arctos,
 Ipse via regit ignaros, cursumque per undas
 Dirigit incertas, propria dum semper eodem
 Vi natura actus certa in regione locatur.
- 670 Idque etiam in rapidi miro est cognoscere motu
 Fulminis, in supera quoties regione vagatur
 Spiritus ille furens, cœli qui carula templa
 Impete percurrens magno perque æthera circum
 Versabundus agens vacuis late intonat oris,
- 675 Horrendumque fremens obtutusque, ocyor ipso,
 Aera per liquidum volitans bacchatur, & auras
 Diuidit obstantes, atque obuia nubila tranat;
 Sape etiam ingenti petit idem murmure terras,
 Pertenuique, licet sit corpore, densa fragore
- 680 Robora terribili, annosaque à stirpe reuellit
 Et valido quercus perfringens dissipat ictu;
 Excelsasque arces, & summa cacumina tactu
 Dissicit, hucque ruens atque illuc turbine vasto
 Fertur, & horrissono conuoluit cuncta tumultu,
- 685 Talis inest illo natura in corpore motus.
 Non ne sua vi etiam, & propria vertigine ferri
 Aspicimus ventos, quoties se se impete miro
 Conglomerant, terrasque rotant turbine verrunt,
 Idque etiam fieri cœlo plerumque sereno
- 690 Ventorum obstrictis reliquis perque antra sepultis;
 Ut liqueat tales nulla ratione suapte,
 Sed tantum natura illis contingere motus.

- Porto & legitimis sua vis est insita ventis
 Quum volitant rapidi, laxiſq; feruntur habenis
 695 Hac illac, magnosq; inter ſe pralia miſcent
 Concuſſu, & valido complent cœlum omne tu-
 multu;
 Æquora quo vertunt motu atque è fluctibus imis
 Eductam undarum tollunt ad ſidera molem.
 Hinc nemora elapſi in terras ac robora dura
 700 Proſternunt, camposq; minaci murmure complent,
 Quaq; ruunt ſlabris pernicious omnia turbant;
 Atque illis propriâ natura is motus ineſt vi;
 Nam propria eſt illis regio, in partesque feruntur
 Quiſque ſuas, notuſq; illas has tendit in oras
 705 Africus, hinc auſter, boreas hinc perſurit acer,
 Atque alij terras eodem ſalſumque profundum
 Tempore, cœlum alij ſpatioſaq; nubila perſiant;
 Natura ut pateat propria vi quemq; moueri.
 Præterea ſtella, noctis quas ſæpe per umbram
 710 Tranquillo aſpiciamus celeres excurrere cœlo,
 Longius in gyrum tendunt, curuſq; feruntur
 Flammarum ductu, donec ſoluantur eundo.
 Quod ſi aliquandiu eodem perdurare tenore
 Currendo poſſent, cœlum circum ire vagantum
 715 Stellarum ritu tales contingeret ignes;
 Sed licet in tenues ſoluant ſe ſe ocys auras,
 Quam volitare diutamen, & durare meando
 Poſſunt, pars illis rectiſſima ducitur orbis,
 Quare hos vi propria liquet impellente moueri.
 720 Demum qua calo fulgentia crinibus ardent
 Sidera flammis, errantium more vagantur,
 Ac propria immenſum circumducuntur olympum
 Natura vi, atque æthereis ſpatiantur in oris,
 Verum diuerſo quo errantia lumina motu,
 725 Præſertim quod ſigniſero procul orbe feruntur,
 Inque illam declinant partem qua ardua mundi
 Veritur ætherei jublimes cardine moles.

- Ergo ferunt rutili errantum se more comœta,
Sed proprio ac vario quam illorum singula motu.
- 730 Quapropter multus quoniam ratione probatum est
Corporibus natura alium contingere motum
Cum recto qui ex materia ac pondere constat,
Atque ille alter non nullis est motus in orbem;
Nequaquam efficitur, cœlesti ut corpori inesse
- 735 Istantum possit qui sit vertigine motus,
Sed liquido constat motum hunc vertiginis esse
Vi propria, æq̃ sua cœlesti in corpore forma,
Cætera ut ex motu præter rectum altero agantur;
Nec pote perpetuo rectum contingere cælo
- 740 Motum ex materia atque ex pondere, ut omnibus
illum
Corporibus certum est reliquis genitalibus esse.
Quapropter rebus nil motum propter ab imis
Natura cœli corpus differre putandum est;
Atque ideo esse creatum cœlum itidemq̃ caducum,
- 745 Atque illi esse ortum reliquis qui est omnib. unus,
Principiumq̃ illud quod diximus esse elementum.
Iam vero id falsum est, positum in ratione quod ipsa
Est motus, cuncta ex aduersis corpora rebus
In lucem gigni, atque eadem in contraria solui.
- 450 Illud item, quiuis quod sic vertigine motus
Fiat, ut huic alius non sit contrarius ullus,
Nam late ostensum est undas atq̃ aeræ primis
Corpora nequaquam aduersa ex affectibus esse,
Frigida quod prorsus natura atque humida utris-
que est
- 755 Et tamen è tenui manifestum est aere lympham
Produci, atque in eundem illam transire solutam;
Ac etiam in girum motu contraria cuique
Vertigo est alia occurrens, contingit in ipsis
Motibus ut rectis cuique aduerjetur ut alter
- 760 Qui se illi opponit signoque occurrit eodem;
Sunt etenim aduersi quos sic occurrere motus

Euenit inter se, quod pugnent mutuo, & alter
Se occurſu alterius ſiſtat, nec liber vterque
Fiat, & vna vllō nequeant perſiſtere pacto.

765 Ergo non vera patuit ratione probari,
Materia non eſſe eadem primordia cœlo,
Corporibus reliquis vt contigit omnibus eſſe.
Claus aigitur reſeranda via eſt, inque arcta latentia
Natura penitus ſubeundum clauſtra, noſiſq;

770 Pandenda ipſius cœli eſt natura repertis,
Idque ego dulciloquis exponens verſibus edam.

Qui cœli corpus nullo immutarier auo,

Æternumque & eodem perdurare tenore
Crediderunt, huius ſpatia immenſasq; cauernas

775 In plures diuiſere orbes, qui ordine ſe ſe
Contigui ambirent, circum per mutua ducti;
Nam vaga ſi per ſe, proprios nec tracta per orbes
Sidera ferrentur, vehemens contingeret ipſis
Singula inæquali varians mutatio grefſu,

780 Semper nunc motu intenſo, nunc veſta remiſſo,

Curſus enim nunquam eſt ipſis aquabilis aſtris,
Sed ſemper celeri incedunt tardoue meatu;

At vero cœli moles ſi immenſa profundi,

Complures illos non eſſet ſciſſa per orbes,

785 Sidera qua proprio ducuntur ſingula motu,

Per cœlum inceſſu ſe agerent conuerſa ſuo pte,

Atque ipſum quauis eſſet penetrabile mundi

Corpus, & huic tenor haud unquam perſiſteret idem.

Quapropter ne quis forte tranabile cœlum

790 Crederet, hacque iter aſtris incedentibus eſſe

Propterea que ſolubile corpus, peruium inane

Materiaque ipſum penitus conſtare caduca;

Conſtituere ſuis affixa vaga orbibus aſtra,

Qui ſe perpetuis ducentes motibus iſdem

795 Fixa ſibi veherent per magnum lumina mundum,

Vt ſic afficier nunquam cœleſte daretur

Corpus eo ſe ſe pacto voluentibus aſtris.

- Ergo ut inaequalis motus, quo sidera duci
 Cernimus, ipsorum auferretur ab orbibus, illos
 800 Finxerunt tales, ut motu semper eodem
 Se se agerent cum ipsa ut certum est palantia cœ-
 lum
 Nunc celeri ambirent nunc tardo lumina gressu.
 Porro ipsos orbis tales statuere, quibusdam
 Ut medium haud sit idem cum mundi mole, aliisque
 805 Impar sit spatium ambitus, atque hinc crassior orbis
 Illinc tenuior, ast alij sint corpore parui
 Prae reliquis se voluentes intraque locati
 Id spatium quo extenditur ambitus orbium ab imo
 Mundi declinantum, insint quis singula parui
 810 Sidera quos Graio dicunt sermone epicyclos,
 Hoc veropositu qui constituere tot orbis
 Tam vane, ex hoc cursus decreuere vagantium
 Siderum inaequales constanti posse rotatu
 Orbium agi, certumq; illos seruare tenorem,
 815 Quapropter positis tam multis orbibus, illa
 Prorsus inest ratio, quaeque ut mutatio ab ipso
 Tollatur cœlo, constansque id duret idemque.
 Sed nunc quod superest certa ratione probari
 Res peteret, positos nequaquam posse per orbis
 820 Tolli ne cœli corpus mutetur, & astris
 Tales esse vagis motus, ut si orbibus illa
 Ferrentur, natura iidem mutabilis essent,
 Atque ita mutari cœlum, positosque liqueret
 Ipsos nequicquam spatiis cœlestibus orbis,
 825 Vel si mutari corpus cœleste daretur.
 Præterea motu ex ipso cursuque patere
 Sidera nequaquam ferri vaga posse per orbis.
 Demum sic esse omnino mutabile cœlum,
 Ut non mutari id tantum, sed corpore in illo
 830 Sape creari contingat quadam interimique.
 Sed dum signorum incessus motusq; vagantium
 Me inuat, & miros natura soluere nodos,

- Longe alios cursus alios mea perficit orbes
 Mens agitata malis, acrig; exercita cura,
 835 Cura, has aeternis quasitas vatibus olim
 Qua me tentantem natura accedere partes
 Ad tristes vertit gemitus durosq; dolores
 Heu misero nimium at frustra Sirenis amata,
 Quae nunc de patriis demisso lumine portus
 840 Incisum cari nequicquam nomen alumni
 Deserta;que piis spectat cultoribus ades;
 Conspicuas ades; molli quas aurea dextra
 Extruxit, nemorumq; Venus discrimine cinxit;
 Illas non meritis fulgens duroque labore
 845 Audta meo prisca defendit gloria gentis,
 Quin caput in miserum vastis surgentibus undis,
 Fortunaque minus dirisque vlticibus acto,
 Longe alio mutanda mihi sub sidere tellus,
 Et dulces essent ignota sede penates.
 850 Scilicet insignis pietas largusq; meorum
 Effusus toties dilecta ob moenia sanguis
 Et pugnata illis magno praesare bella
 Id meruere, omni nec me contage soluta
 Texit, & egregias tot vita exculta per artes.
 860 Felices nimium & satis melioribus orti,
 Mens sua quis satis est fluxa non indiga laudis,
 Et scelerum immuni nullique obnoxia culpa
 Est alma tantum diues rationis, ope;que
 Quas bona fert nullo genitrix natura labore,
 865 Ingentes credit vita fugientis ad usum.
 Nec terit angustas aui irremeabilis horas
 Dum tenui capitur fallacis flamine vulgi.
 Ante tamen felix cunctos qui noscere morem
 Fortune, & vires potuit contemnere leti;
 870 Ac solidos nunquam peritura laudis honores
 Et vere aspirat mansura ad gaudia vita.
 Anxia non illum spes insanique dolores,
 Sollicitine metus urgent aut gaudia vana.

At strepitum vulgi, coetusque exosus inanes.

875 *Densa petit nemorum, siluisque exquirat opacis
Sponte sua è ramis structas frondentibus ades,
Commodaque in specubus molline cubilia prato.
Non illic facilem genitrix vberima victum,
Terra negat duro teneros è stipite factus,*

880 *Pubentique bonas thalo, & radicibus herbas,
Et nativa cano stillantia pocula saxo;
Interdumque illi socios si iunxerit idem
Sanctus amor, dubios pariter qui spernere casus
Atque operam assuescant vita mortalis inertem,*

885 *In terris vera alterius iam gaudia vita
Præripient, veri spectabunt lumina solis,
Æthereasque inter curas sanctumque laborem
Subducent alacres terrena pectora labi.
Illos non rigidi fasces ira que tyranni*

890 *Externisque inhians opibus vis barbara lader,
Bellorumque faces, emptæ in pace rapina,
Nec ius forte datum poterit pretiore repensum
Inuictos animos & libera frangere corda.
Hæc se mortales dubiis extollere rebus*

895 *Et docuit varios contemnere vita labores;
Hæc tot denictis felicia pectora terris
Euexit cælo, & fulgentibus intulit astris;
Hanc magni coluere patres cum dirus habendi
Nondum tartareis amor euasisset ab oris,*

900 *Quò pius æterni moriens rex conditor aui
Impulerat, cæcisque illum demerserat umbris.
Hanc mihi tu cælique parens terraq; repertor
Vivere, dum fessos animi vis roborat artus,
Da pater, & crebra qua illam caligine condit*

905 *Æthereosq; hebetat sensus, hanc eripe nubem.
Tum vita unanimem socium comitemque labo-
rum*

*Fascitelum, irati rapuit quem numinis ira,
Redde meum, nil trisçe illo durumque recepto.*

Ipse tuam cœlo demissam virginis aluo
 910 Progeniem, canet ille duces, magniq; triumphos
 Aualida, qui nunc vires Orientis, & ærem
 Impia compressit reparantem praelia Gallum.
 Sed maris ignoti latum sulcauimus aquor,
 Et protensa diu per vastos carbasæ fluctus
 915 Iam malo adiungi poscunt, portuque carina.

F I N I S.

AONII

AONII
PALEARII
VERVLANI

De Animorum immortalitate,

LIBRI III.

Anno M. DC. XXXI.

IAC. SADOLETVS

CARP. EP.

SEB. GRYPHIO. S.

SUPERIORIBVS proximis diebus, cū esset allatus ad me liber Aonii Palearii, de immortalitate animorum, præclaram inscriptionē præferens, eamque rem totam heroico carmine complexus, legere eum statim quā auidē cœpi, quasi tentaturus, an promisso satisfaceret, qui tam sublimem titulum operi suo præposuisset: atque ibi video id, quod mihi primum summæ voluptati, deinde penè incredibili fuit admirationi: rem tantam, quanta altera nulla est, quæ quidem ingeniis proposita sit, & considerationibus, tam grauitè, tam eruditè, tam etiam & verbis, & numeris aptè, atque eleganter tractatam esse: nihil vt fermè nostrorum temporum legerim, quod me in eo genere delectarit magis. *Nam nec sententiarum,*
otatio-

orationisq; vbertas in tam difficili, ac penè spinosa materie vlla desideratur: nec in exponendis rebus reconditissimis lux, atque facilitas. Numerus porro carminis is est, vt videatur LVCRETIVM velle imitari: redolet enim antiquum illud: Sed ita sapore humanitatis conditus est, vt asperitate dimissa, vetustatis tamen autoritas salua remaneat. atque hæc in vniuersum: Illa iam partium singulorum propria, nihil non latinissimè dictum, nihil non accuratè, quo ve iudicium, ac diligentiam adhibitam esse non pateat: multaq; præterea vbique nitentia ingenii, & venustatis luminibus: &, quod ego pluris quàm reliqua omnia facio, Christiana mens, integra, castaq; religio, erga Deum ipsum bonos, pietas, studium in eo libro vel maximè, non solum docere mentes errantium, sed etiam animos incendere ad amorem puræ religionis possunt.

Carpentoraëti III. Call. Iulii

Anno M. D. XXXVI.

AONII

AONII PALEARII VERVLANI

PRÆFATIO

In libros III. de Animorum immortalitate.

 Vastio omnis de Animorum immortalitate tribus à nobis libris pertractata est. Nam cum quidam, qui vulgo à Græcis ἀθεοὶ dicti sunt, Deos nullos omnino esse crederent, atque ex ea re animorum mortalitatem firmissime asseuerarent, aduersus hos primo loco consistendum fuit. Itaq; in PRIMO libro Deum esse, qui mundum omnem regat, ex certissimis Stoicorum, & Peripateticorum rationibus, quorum acutissima ingenia semper fuerūt, demonstrauimus. Deum praterea ad cæli vniuersi temperationem sedentem preces bonorum audire, neq; aspernari (non enim defuerūt qui id affirmarint) quin eo piè, sancteq; culto maxima eius in homines, & non obscura quedā beneficia extitisse: cumq; de is orbibus, quibus infixi sunt errantium stellarum cursus, & de eorum constantia dicendum esset, vt *περὶ οὐρανὸν* ostenderemus, multa *ἡμεῖς ψυχῶν τῶν ἐπερὶ τὴν γῆν*, quas nos animas, & animos cælestes possumus appellare, è mediis Chaldaeorum recondita, & sanctissima disciplina, ac vetustissimis Græcia sapientibus accepimus. tum quodd per hos nonnulla gerenda esse in Terrio libro

bro dicturi eramus, tum quod res ea versibus digna videretur. Quoniam verò ex æternis illis mentibus animi hominum generi dati dicebantur, non alienū fuit perscrutari, quanam mentes illæ essent, an Deus vnus, an plures, an ex cæli motu, & luce, an ἐκ τῆς ὕλης δινόμεως, an ab ipso Deo animi corporibus hominum iungerentur. Itaq; in eo libello cum de iis ipsis satis esset dictum, de animi ortu, deq; eius partibus, ex doctissimorum hominum monumētis, multa à nobis collecta sunt, pleraq; illustrata. Quam ob rem cū præclare fundamenta iecisse videremur, in SECUNDO libro Stoicorum, & si quæ erant Peripateticorum rationibus, immortales esse hominum animos probauimus: in TERTIO cum quædam firmissimis argumentis muniremus, magna ex parte sanctissimos viros theologos (vtareo sanè verbo, cum iam latinum sit) & eos in primis Christianos, καὶ τῶν ἀληθειῶν ἀληθεσάτων, vt aiunt, secuti sumus. in quo certa esse, & æterna quadam bonis viris constituta præmia, malis verò suppliciorum exempla omnia: tum multa de ea rerum fatali necessitate, quàm εἰσαγγιένην vocare solent, prosecuti sumus: ita vt in ea quæstione, quæ certè quidem perdifficilis, & perobscura semper habitata est, latinis versibus, quantum in nobis fuit, nihil homines nostri desiderare posse videantur.

QVÆ SINGVLIS LIBRIS CONTINEN-

T V R.

LIBRO PRIMO.

Aturam aliquam præstantissimam esse, quam Deum dicimus, homines intelligere posse: eius verò *Διὰ Φορὰν*, quam Peripatetici vocāt *ἰδιαίτην τῆς ἑσίας*, ne ipsos quidē *τὰς τῶν θεῶν ἀρχάς*, quorum intelligentiæ vis est acerrima posse intelligere.

Deum cum sese ipse videat, cætera videre omnia.

Διὰ τὴν πρῶτον, quæ & providentia dicitur, tempestatum mutationes, & vicissitudines Veris, Aëstatis, Autumni, Hyemis fieri, ex eorumque constantia Deum esse recte intelligi.

Deum *ἐκ κινήσεως τῆς ἑσπέρης*, hoc est, ex cæli motu, & distinctis eius conuersionibus maxime percipi.

Deus cum omnia excipiat, insitque in omnibus, soluta tamen quædam mens est, & ab omni rerum concretionē segregata.

Deum humana imbecillitate nos plenè, cumulatèque percipere non posse, sicut nec intueri Solem aduersum, quòd eius radiis acies nostra, sensusque vincatur.

Ex rerum pulchritudine, & admiratione, posse homines intelligere Deum esse.

Dei providētia Mundum administrari, nec ob eam rem molestis negociis, aut operosis esse implicatum.

Attributas esse singulis stellis errantibus singulas animas, quæ præstantem intelligentiam habeant, quæque orbem suum mirabili celeritate contorqueāt: hæc cum tempore immenso observatos cursus conficiant, percepisse homines, Deum aliquem, qui tantis motibus præsit, *ἡγεμονικόν*, hoc est, principatum, obtinere.

Permagnam esse Animarum multitudinē, quæ à mortali concretionē seiugatz ætheream mundi partem incolant.

Prosecutos esse multos Dei vocabula, & fecisse nomina, et si

na, et si Deo nomen non sit, ἐστὶ γὰρ ὁ ἀν' ἀνάνυμεος.

Diuinorum nominum enodationes, acceptas quidem ex Chaldaeorum, & Iudaeorum sanctissimis disciplinis, ut rei nouitate minimo fastidio essemus iis, qui nostra legent, Iudaicis literarum notis, aut Chaldaicis (ut fortasse feceramus) hic exscribendas esse non duximus. ea verò nomina in Latinum conuersa, qui Iudaicas literas attingunt, quam primum agnoscant.

Deum rerum omnium dominatum habere.

Deum præpotentem esse naturam quandam.

Deum singulis singula sufficere, quem extremū omnia cingentem dixerat Cleantes.

In Deo treis τρεῖς εἶναι esse, et si ipse vnus sit; quod ex mysteriis Christianis scire licet, quæ nostri maiores aliquæ, sanctæq; consecrarunt.

Deum cælum, terras, maria transmittere, & vbique esse, quod in Saturni laudatione legitur, ὁς πάσης καὶ παντακτοῦ κόσμου γὰρ ὁ θεός.

Cleantes Deum ἀσίστητον appellauit.

Aternitatem in Deo esse, quam nulla temporum circumscriptione metiatur; id veteres illi Iudææ sapientes mirifice vna voce significarunt, quæ Qui fuit, Qui est, Qui erit, vna comprehendit.

Deus à sapientissimis Iudæorū vocatus est exercituum Deus, & quare.

Dauidis Hierosolymarum Regis cum Goliade pugna.

Epeirōtici ducis cuiusdam, qui Scandaribethus dictus est, cum Parthis pugna.

Deum optimum maximum vñum esse, nec plures in Deorum numero reponere licere.

Ex materia rerum omnia exprimi, atque effingi corpora, quæ ὅλη dicta est à Philosophis.

Prima corpora, quæ Græci στοιχεῖα; nostri elementa vocant, in concretis corporibus mixta inesse.

Motum rebus ipsis ex cœli motione, oculorum verò sensum ex luce eiusdem tributum esse animantibus.

Animantem partem, quæ in plantis viget, quæque in animalibus sentit, ac mouetur, ἐκ τῆς ὕλης διωκόμενης, & ex cœli motione substitui.

Iracundiam, formidinem, libidines, & animorum concitationes, quas Græci πάθη vocant, nostri morbos, corporum temperationes sequi; eam itaque partem, quæ sensum,

sum, quæ appetitum habet, non esse ab actione corporis seiugatam.

Eam animi partem, quæ rationis, & intelligentiæ particeps est, tum maxime vigere, cum plurimum absit à corpore, & in cœlum vsque penetrare.

Naturas rerum quatuor sursum, deorsum, vltro, citroque commeantes; quæ *τοιχίται* à Græcis appellari diximus, in suis omnino locis conquiescere, istam rationem, atque ordinem sequi corpora mixta. Animi verò hominū, cum in rebus caducis non conquiescant, sed ad diuinas, & æternas sua natura ferantur, in illis locis, ad quæ spretis corporibus euolent, & excurrant, quieturi denique videntur.

Animos consilii, & prudentiæ, & rationis compotes à Deo creari, membrorumque admirabili quadam fabrica XLV. diebus absoluta in corpora ipsa infundi.

Alias esse corporis, alias animi partes, easque inter se dissidere, & pugnare acriter: illas terrenæ quædam illecebræ delectant, quas sequuntur: has rationis, & mentis participes elucere diuinum quasi aliquod lumen, & sese ad ardua, magnâ, æternaque capefcenda vegetas, acreisque præbere.

QVÆ SECUNDO LIBRO CONTINENTUR.

Tἡ λογικὴ ψυχὴ, quam nos animā rationis participem dicimus, & mentem duò diuersa omnino esse: itaque aliud est mens, animæ ipsius internuntia quædam, aliud anima.

Animam λογικὴν, quam & animum iam appellare cōsueuerunt, neque corpus esse concretum, neque aliquod quatuor principiorum, ex quibus omnia nata esse dicuntur: cum cogitare, prouidere, tam multa inuenire in nullo horum quatuor generum insint.

Animam consilii participem corpus non esse, neque corporea natura constare, quòd ea, quæ corpora non sint, sua natura comprehendat.

Animam rationis compotem, corpus non esse, quòd ea vi, qua corpus effertur, exultatque, ipsa deprimatur, & minime vigeat.

Animi hominum æterni sunt, quòd εἰς αὐτὸν mouεῖται, quòd est, in eodem reuolui, & in seipso reflecti.

Animum in corpore *ἡ γιγνικόν*, quod est principatum, obtinere.

Animam *λογικὴν* tum maxime vigere, cum plurimum absit à corpore.

Quod *ἀπὸ ὧς ἐστὶ* cum ad nihilum non possit recidere: Anima hominis *τῷ ἀπὸ ἑαυτῶν* cum sit, neque mixtum quicquam, neque vllum ex quatuor primis corporibus, sed quædam natura quinta seiuncta ab his vilitatis, notisq; naturis, interire non potest.

Animam rationis participem *τὸ εἶδεν* ἀπὸ τῆς ὕλης (dicerem, si liceret, materialem formam) non esse.

Animus humanus immortalis est, quod *πῶς μέλειται καὶ ὅλη πορρωτέρω τῶν αἰθήσεων*, quod est, quod maxime vniuersalia (dicant melius qui inuenerint) quæ longissime à sensibus absint, comprehendat.

Animos non posse interire, quod nulla iis sint contraria, quæ *ἐναντία* vocant. ea vero nos animo simul comprehendere posse, quod animo neque contraria sint, neq; pugnantia.

Animos nostros æterno tempore duraturos, quod ipsi æternitatem, quam nulla temporum circumscripção metiatur, cogitatione complectantur, quod in immensam, interminatamq; magnitudinem regionum, quod in infinita numerorum incrementa sese intendant.

Humanus animus diuinum quiddam est, cum rerum omnium formas possit induere, & quiduis cogitatione cōsequi.

Æternitatis, & immortalitatis desiderio ardere homines.

Animantia omnia summo studio ea desiderare, quæ assequi possint, idque esse in primis à natura tributum animantibus.

Immortalitatem omnino nullam, cuius miro desiderio tenentur, homines consequi posse: at triste ipsis desiderium relinquere, si eorum animi intereant.

Ætate omnia senescere, exustionibus, atque eluuiionibus nihil esse æternum, nihil diuturnum, nouari omnia, & syderum motu, ac vi magnas rerum fieri mutationes.

Animi diuinitas ex celeritate motus percipitur, quod nihil eo sit velocius, aut celerius.

Ridicula sanè esse quæ à Democrito dicuntur, ex atomis quibusdam concurrentibus, dum inter sese cohzereant, fieri animas: nam quod semper certo tempore fit, non est for-

esse fortuitum: neque animaduertisse quid ipse dixerit; nempe si illud ita sese haberet, sine corporibus animæ esse possent, quod ipse in primis negat; itaque pugnantia esse locutum Democritum.

Animam non esse ignem.

Animam non esse harmoniam, aut numerum.

Tantum donis, suisque muneribus consecutum esse Naturam, ut sat constet, dum ipsa hominem effinxerit, felicem, fortunatumque animantem noluisse constituere.

Quam liberaliter Natura nobiscum egerit, homines rebus omnibus frui, rerumque omnium in illis esse dominatum.

Calamitosum, maximèque infelicem, & vnum omniū miserimum animantem esse hominem à Natura constitutum, si cum corpore animus quoque intereat.

Grauiissimo, & firmissimo argumento est, animos hominum diuinis, & immortales esse: quod concitatione quadam soluta, & libera à corpore longè abstracti, futura præsentiant, hoc mortale quidem non est.

Davidis cantilena.

QVÆ TERTIO LIBRO CONTINENTUR.

Quod homines libidinum cupiditatibus efferrentur, intenderentque sese in eas animi, & inquinarent, constitutas esse certas quasdam pœnarum leges à Deo, quibus illi obligarentur.

Facere homines arroganter, qui putent facinororum animos Dei mandato non posse ad pœnas trudi, qui quæ velit possit efficere: qui immortalem animam cum mortali corpore copularit; qui æquissimus sit.

Qui boni viri fuerint, si paululum admodum à præceptis aberrauerint: item qui maximis in erroribus versati sint, si in viam redierint, eorum animos in locum deuenire, in quo labem omnem eluant, atque abiciant, mox expurgatos in bonorum cœtus aduolare.

Quæ de inferis à Christianis dicuntur, non negligenda esse, aut neganda, quia ea nunquam viderimus: multa quidem esse istiusmodi, quæ quis fabellas non prius defierit appellare, quam oculis viderit.

Fontem, qui ad Hammonis sanum est, noctu feruere, interdiu huius aquis nullas esse frigidiores.

Magnerem lapidem ferrum ad se allicere, cuius rei rationem afferre non possumus.

In calcem aqua coniecta ignem concipi, qui si oleo aspergatur, subito extinguitur.

Scire nos multa nunc certo esse, quæ nunquam fieri posse maiores opinari sunt.

Fulmen non imitabile appellatum est à veterib⁹, quod nunc fistulis ferreis, & æneis quibusdam homines imitari certum est.

Nullam consolari spem eos, qui ad inferos sint amandati.

Stultissimum est existimare talionē, aut legem quamvis aliam, quæ de reorum suppliciis lata sit, æquabilitatem omnē animaduersionis in reos habere: ea in re postquam è vita discesserimus satis à Deo esse prouisum.

Cum miseris, perditisque temporibus frequentissime bonis male eueniat, improbis optime, necesse est (ἐξ ἧς τοῦ θεοῦ ἐκδιδοῦν ὁμολογία) rem hanc non semper ita se habere, sed pro ea æquitate, quæ in Deo summa est, fore aliquando ut bonis benè perpetuo sit, malis malè.

Ridicula esse inuenta eorum, qui dicunt animas corporibus elapsas, seu in pecudum, seu in hominum corpora migrare.

Iudicia certa, seuera, acria constituta esse puniendorū malefactorum causa, & ut boni maximis præmiis afficiantur.

Antequam ea iudicia fiant, signis quibusdam multa necesse esse declarari: habere itaque signa homines quæ obseruent.

Bellum nefarium, horrificum, teterrium ubique terrarum, & gentium futurum.

Annonæ angustia, & rei frumentariæ summa inopia.

Pestilentia.

Pseudomeni multi, qui & mentientes, & Pseudochristi aptè dicuntur.

Terræmotus horribiles.

Solis & Lunæ, syderumq; reliquorum excessus è mundo.

Πενήσιες, & mare vniuersum vastissimo aestu efferuescens.

Crucem auream, regium Dei insigne, ea cœli parte quæ ad orientem Solem spectat, extollendam esse.

Mundum omnem necesse est ad extremum ignescere.

Mundi quæ renouatio, quique rerum ornatus futurus
sit, nullis iam tempestatum mutationibus.

Deo fore curæ, vt animæ suis corporibus restituantur,
omnibus itaque in vitam esse redeundū, quos nulla post-
ea mortis fata periment.

Corpora eadem hominum quæ occiderunt, quæque ci-
nis sint, in pulchriorem speciem, & formam redigenda.

Dei optatissimus aduentus, vel potius reditus in ter-
ras.

Maïorum amandatio ad inferos, ad cruciatus, & sup-
plicia perpetuo perferenda.

Bonorum fatalis, & sempiterna felicitas.

AONII PALEARII VERVLANI

De Animorum Immortalitate

LIBER PRIMVS.

*E*lices anima, cœli omnipotentis alumni,
Astrorum decus, & qui versicoloribus a-
lis

*E*thera tranatis liquidum, qui sydera,
quique

Voluitis ingentes magnis anfractibus orbes:

5 *Quandoquidem genus omne hominum, genus omne
ferarum*

Per vos exoritur: per vos à luminis oris

Digreditur: magni ad nutum sic omnia Regis

*Qua geritis: Regis quoniam vos maxima cura:
Vos mare substratum ventis, turritaq; tellus*

10 *Concelebrat: vos arua sonant, quaq; inuia lustra,*

*Qua dumeta tenent, qua propter rauca fluentia
Dulce canunt vobis magnum per inane volucres.*

Vos mortale genus primi docuistis ad astra

Ire viam ducentem, humili quò se quoque posset

15 *Tollere humo, & cœli sanctum interno scire Regem.*

Vestra ego fretus ope, ingredior loca, nullius antè

Trita pede: & quoniam vestra hac, aequiq; boniq;

Munera vos facite, & sancto aspirate labori.

Vnde

Vnde canam quæ nusquam audita prioribus annis,

- 20 Qui motum rebus genitalem ipse ordine certo
Dididerit rerum pater : ut creet vnus, alaq;
Omnia, quæ mundo generatim seclâ propagant.
Mox ego quo tantus cœptus labor, expediam quæ
Signa olim veteres, quæ sint exempla secuti,
25 Dum partem nobis diuina mentis inesse,
Hæustusq; ætherios certa ratione probarunt.
Nec minus ecquæ animas sedes, quæ præmia vitæ
Quenque bonum tandem maneāt, quas pendere pœ-
nas

Conueniat fontes, & fata arcana recludam.

- 30 Tuq; aded decus egregium rex magne Quiritum,
Aurea cui longum sese Capitolia seruant,
Structa bono auspicio se mœnia Romanorum,
Ferdinande inuictæ, tuis Germania seu te
Detinet imperiis lata, & tibi maxima regna
35 Annuit, Oceanus quantum pater alluit undis:
Seu te Pannonia Regem admirantur utraq;
Magnanimum, ingentem : nostram ne despice Mu-
sam.

Quin & subuertam, persusamq; ora rubore
Accipe quo vultu, atque animi moderamine fratrem

- 40 Regnatorem orbis florentem laudis honore
Casibus in magnis belli, paci q; serenas.
Principio stellis molem radiantibus aptam
Certam aliquā regere, & moderare Numine mentem,
Quam dixere Deum, nonnulla exempla monebunt.

- 45 Quas tamen is sibi sufficiat longo ordine vires,
Et quantus, qualisq; incedat, ubi omnibus ornat
Dinitis sese: non qui caligine cæca
Offusi degunt, sed nec supera alta tenentes,
Nosse queunt: soli quamuis accedere partes

- 50 Arcanas ausint, Regisq; inuisere sedes.
Ille quidem sacros aditus, penitusq; repositos
Adseruans, seipsum tantum (mirabile dictum)

- Dum videt, aeternos ignes, & mœnia cœli
 Prospicit, & mare nauigerū, & dura æquora terra,
 55 Et varias rerum formas, & quicquid ubique est:
 Dumq; ipsum spectat se, sancto incensus amore
 Ipse sui, genus omne hominum, genus omne ferarum,
 Ingentemq; ingens arcē complectitur orbem.
 Nec mora nudatas hyberna tempore bruma,
 60 Vere iubet dulci intonsas reuirescere sylvas:
 Et qua nuper erat latis sine frondibus arbor,
 Importuna sedes non insueta volucris,
 Parturit, & viridi vestit ramalia fronde.
 Ipsi iam dumi, & spinis rubus asper acutis
 65 Duritie posita melior, cytisiq; genistaq;
 Augent sese anni felicibus ornamentis.
 Iam nemus umbrorum, resonant iā cantibus vrbes
 Alituumq; hominumq;, fera per pabula lata
 Inmemores hyemis, foetu aucta progrediuntur.
 70 Verū ubi Sol terras grauiori accenderit aestu,
 Flauescunt segetes, siliquisq; sonantibus agri
 Latitia agrestes augent, parat horrea messor,
 Æquat amq; graui glebam solidare cylindro,
 Dum nemori Phœbus crescenteis inuidet herbas.
 75 Mox uerū ubertas Autumnus iam senis anni
 Infert se, ipsa iacent iam strata sub arbore passim
 Malaq;, castanea q; nuces, & cerea pruna.
 Non tamen exegit sua tempora pomifer annus,
 Et tristis subrepsit hyems, & nubila toto
 80 Sparguntur cœlo, iamq; est sine frondibus arbor,
 Descenduntq; niues & verticibus praruptis,
 Et rapido Boreas tellurem turbine perflat.
 Hic ordo rerum, & series repetita quotannis
 Sollicitis acuit curis mortalia corda.
 85 Vnde parens etenim tellus tot sufficit herbas?
 Vnde solum incultum dudum, & graue pondus, in-
 ersq;
 Submittit varios ullo sine semine flores?

Nempe

- Nempe aiunt qui doctrina præstante labore
 Suppeditant præcepta, grauis solatia vite,
 0 Aëra pertenerum tacitum descendere cœlo
 Humorem ex alto, quo uno est uberrima tellus.
 Non satis id nosse est, peragranti mente sagaci
 Maiora explorare animus, quibus humor ab oris
 Ille ruat, quando tellurem frugiferentem,
 25 Aërâq; humectat liquidum, zephyrosq; reducit,
 Effigiemq; aliam mundus capit illius ergo.
 Cum Tauri hospitio excipitur Sol aureus, & iam
 Corniger illum Aries aliò prospectat euntem,
 Latitia exultat cœlum, totumq; repente
 100 Panditur, & terras diffuso lumine vestit.
 Tum decus egregium Veneris pulcherrimus ipse
 Lucifer, aureolus mundi stellantis ocellus
 Non aliâs quantum seruando pro orbe laborat:
 Tum pater ex alto descendit plurimus æther
 105 In gremium matris terra, optatq; receptus
 Vt primum spectat incundam albescere lucem,
 Rore leui aspergit fragrantia floribus arua.
 Qui verò ardentem Solis circumferat orbem,
 Candentem ut visat stellato corpore Taurum,
 110 Hæsitat hic animus: quando est & credere dignum,
 Non ex se orbes, verum aliquo impellente moueri.
 Qui mouet hic etiam, cuiusquam si indiget vsu,
 Fretus ope alterius, non est hic maximus ille
 Quem vestigamus. tandem fateare necesse est,
 115 Esse modum rebus, quenquam fateare necesse est
 Principium tanquam rerum: qui non tamen vlla
 Auxilio indigeat, moueat tamen omnia primus.
 Hic Deus, hic opifex rerum est, hic rector Olympi,
 Quo sine nil sanctum, firmumq;: huc se omnia ver-
 tunt,
 120 Omnia contendunt, abeunt, redeuntq; vicissim.
 Qualis, quam aspicimus stellis ardentibus aptam,
 Omnia complexa est moles, hac æquora, terras,
 Aërâq;.

- Aëraq;*, atque ignem capit, & complectitur una.
 Excipit omnipotens latè omnia, rebus & unum
 125 Sese ultro, citroq; volans mirè omnibus addit:
Quem tamen haud quicquam capiat, trans athera,
transq;
Ardua tecta Deum caput extulit ipse sua vi,
Exuperatq; omnem sensum: velut aquoris unda
Veliuoli angustum labentis fluminis alueum.
 130 Præterea nil mens hominum scrutatur, & ultro
Hac ubi deuenit tandem ad delubra, quiescit:
Hinc egressa alis firmis, & prapete penna
Iam melior Diuum circum volat aurea templa,
Miraturq; procul quem propter credidit esse
 135 Rectorem superum, qui cum loca compleat omnia,
Semper abit, nusquam est, seq; in se continet uno.
Ipse omne est, quodcunq; vides in luminis oras
Exire, & quodcunq; atas fugientibus annis
Abstulit, & feri valeant spectare nepotes.
 140 Ille nihil rerum est, quas maiorum tulit atas,
Aut qua sunt, aut qua longo post tempore fient
Munere Natura, vel temporis interuallo.
At qui contineat cum se pater adibus ipsis,
Mirum est, occultans ut gestiat ante videri
 145 Regiscè incedens turmis instructus Olympi,
Deneget utq; omne os illud spectare verendum
Quenquam hominum, quenquam diuum, & con-
tingere luce.
In gyro qualis percurrent aureus alto
Sol face flammanti, quamuis sese athere toto
 150 Spectari velit, & terris ostendat apertis,
Non recta est oculis hominum iubar undiq; plenum
Perspectum, quorum nobis acerrimus omnium
Est sensus: quod fortè aciem protendere si quis
Iam velit, & temere radiis insistere totis.
 155 Non feret astrorum princeps, perstringit at ipse,
Ipse aciem, sensumq; omnem spectantibus aufert.
Sat tibi sit Regem tantum nunc nosse Deorum,

- Fas, & iura sinunt quantum: vel non satis hoc est
Cernere te Natura opus egregium omniparentis?*
- 160 *Tun' pictam aspicias tabulã, atq; extare magistriũ
Certum aliquẽ haud dubites, scita qui finxerit arte?
Pocula tun' spectes cœlata, atq; aspera signis,
Protinus & clames, diuini opus Alcimedontis?
Quicquid id est magnum, ah videas, nec protinus ore*
- 165 *Adclames toto? mundi ô Pater, Autor, & Altor.
At verò hæc olli qui sint mortalia cura,
Qui ve aciem flectat per tot diuersa, videndum est:
Quandoquidem causas rerum, quiq; ardua norunt,
Astrorum, cœliq; vias, malus impulit error:*
- 170 *Nè vel labor superos aliquis, neu cura qui etos
Sollicitet, procul à vera ratione feruntur:
Humanosq; animos, donum omnipotentis Olympi,
Haud veriti dixisse simul cum corpore obire:
Tantus amor doctas mentem excoluisse per artes.*
- 175 *Ergo agite illustres animi, quos viuida virtus
Euehit ex humili liquidum super athera terra,
Dicamus, nam scire licet quibus integra mens est,
Qui pater omnipotens mortales lumine sancto
Despiciat, spectansq; vacet tamen ille labore.*
- 180 *Qualis præruptio in Lathmo sub nocte serena
Aërium gyrum aspectans, cœlumq; profundum,
Vna acie iam mille faces, mille ignea cernit
Sydera conuexo latè fulgentia cœlo:
Sic decus æternum, decus admirabile rerum,*
- 185 *Et longè ex alto seductas athere terras,
Et mare ventosum, cæcisq; offusa tenebris
Tartara despectat, dum se circumspicit unum.
Qui verò labor hic? pulchrum qui temperat orbem
Absq; labore aliquo, & magno se corpore miscet.*
- 190 *Si videt impositas lapidosis montibus vrbes,
Humanumq; genus magnis propè Diis æquale.
Adde quòd immensas vires non ulla fatigant
Tempora, non ulli possunt superare labores.*

- Illi aeterna quies, nec diuini imminuit quid;
 195 Præbeat & si agris faciles mortalibus aures.
 Ut Sol aethereas radios cum corripit undas
 Multa deo similis (componam maxima paruis)
 Si latum Oceanum fulgenti lampade lustrat,
 Non madet, haud salso suscepit in aequore labem;
 200 Mane nouo surgens iisdem iubar ignibus ardet,
 Purpurei referens radiatum insignè diei.
 An verum, summumq; bonum dum voce vocatur
 Ante aras, variis latè florentia fertis
 Cum delubra petit, cumulatq; altaria donis
 205 Integer, & multa insignis pietate sacerdos,
 Non videt, oblatosq; aris non sentit honores?
 Heu cadit in quæquam scelus hoc? qui id credere
 dignum
 Dicere non metuat, si qua est reuerentia veri.
 Si leges hominum, & sancta aspernare reperta,
 210 Vitorem ne temne Deum, memoremq; nefandi.
 Hoc est aut silicem duris in montibus illum
 Dicere, vel chalyben, tantum suadere malorum
 Mens sibi caca potest, densisq; sepulta tenebris.
 Inceptum peragamus iter: non scrupula nobis
 215 Hac tenenda via est, qua non impune viator
 Præterit, multâve pedem cum laude reflexit.
 Iam inibi cælestum numen; sedesq; beata
 Apparent, ubi vera quies, ubi lampade lustrat
 Omnia Sol melior, semperq; innubilis aether:
 220 Quod mala non properat Venus, & sceleratus ha-
 bendi
 Non amor accedit: sed ubi mens conscia veri
 Ipsa suum agnoscit dominum, rerumq; magistrum
 Æternum, omnipotentem, Regem hominumque,
 Deumque.
 Hunc tu iam signis liquido cognosce volentem,
 225 Qui veluti cum instructa acie Rex inclytus armis
 Egregios animo heroas legit, allegat vsu

*Si veniat, Martis cum res, & tempora poscunt;
 Ut resides turmas, desuetaq; pectora bello
 Admoneant, hortentur ad horrida promptius arma.*

230 *Erexere animos omnes, atq; ordine facto
 Quadratum iam animosa acies consistit in agmen;
 Et parat aduersos hostes discludere vallo,
 Altaq; disiecta transcendere mœnia turri.
 Ille loco medius rutam deducere castris*

235 *Imperat aut fossam, vel milite mœnia cingit:
 Ille iubet, parent illi, admirantur & omnes.
 Non aliter pater omnipotens, delegit in alto
 Æthere felices animas, quæ tempore certo
 Auratos orbes, & maxima sydera voluant.*

240 *Hæc graue Saturni sydus, vehit altera magni
 Astra Iouis: flammâ horribilem, & crudele minan-*
tem

*Duro hominum generi sæui vehit altera Martis:
 Hunc penes ignito curru, flagrante pyropo
 Ostendit iubar auricomum, qui temperat orbem*

245 *Ingens luce sua magni dux maximus astri:
 Proximus est heros olli gratissimus ipsis
 Cœlicolis, dulcemq; oculis qui spiret amorem,
 Te veniente die producens Phosphore ab Ida,
 Teq; abeunte altam compellens Vesper in Oetam:*

250 *Ponè autem longo interuallo, & cursibus iisdem
 Procedit iuuenis, cui non sua certa voluntas,
 Ingentem licet egregiè contorqueat axem:
 Vltimus aspectat terras, quo nocte silenti
 Ostendit sese nobis argentea Phœbe.*

255 *Quòd verò tu rem magis admirabere nullam,
 Conficiunt certo tantos ex ordine cursus,
 Ut tibi non dubium iam sit, supera alta tenere
 Cœlicolas connixè orbes, atq; astra mouentes.
 Hinc Regem nimirum adstare erroribus illis*

260 *Nosse potes, quando modus est in rebus agendis:
 Nam neq; fortuitum quicquā est, quod semper eodem*
Tempore

- Tempore sit, quod ne tantillum ex ordine cedit.
 Nec verò hoc numero contenta est regia Diuum,
 Quando alii cælo spatiantur, & agmine facto
 265 Concelebrant Regem superum, sonat arduus ather,
 Et Regem magni referunt penetralia Olympi:
 Hi se precipites per inania nubila mittunt,
 Subiectasq; vident vrbes, hominumq; volanteis.
 Attollunt humeris mentes ad cœrula cæli.
 270 Hi mare ventosum spectant, fluctuq; laborem
 Iactatis demunt: tantum benefacta merentur.
 Informes alii laruas, & tristia terrent
 Tartara, vel fontes damnant pallentibus umbris,
 Victoresq; alacres repetunt simul aurea tecta:
 275 Quam multa circum bis victa Pergama Troia
 Tyndarida ob raptam Graia sedere phalanges:
 Quam multa Emathia in campis fremuere cohortes,
 A Iocero, & genero Romanis dum acriter armis
 Et patrio, externoque est milite decertatum.
 280 Nec vos praterream, magni quibus atria Regis,
 Et secreta patent Diuum: vos omnia quæ sunt,
 Quæq; atas deleuit edax labentibus annis,
 Et seros maneant nostis quacumq; minores
 Per vos venturis seclis referanda nepotum:
 285 Quos humeros cinctos penna, & fulgentibus alis
 Sæpe sacerdotes casti, dum mascula thura
 Ante aras adolent, manifesto in lumine cernunt.
 Hi quæ contingant, quæ mox ventura trahantur,
 Et rerum secreta canunt, humentibus umbris,
 290 Et cum nox operit terras ex aethere lapsi,
 Præpetibus pennis certissima somnia portant.
 Hoc genus antiquum Solymorum, maxima rerum
 Dum fuit vrbs Solyma, ex alto deducere cœlo
 Carminibus referunt solitum: & de more vocatos
 295 Aduenisse illos velatos vestibis albis,
 Et crines auro, & viridanti fronde reuinctos.
 Scilicet in sacris tantum sacra nomina possunt.

- Nec mirum, sic magna iis obseruantia Regis,
 Nomine ut auditopaveant: quonigra tremiscunt*
 300 *Tartaraq; & Tellus, & raucifona Amphitrite.
 Nam quamuis illum vox non enunciet, vlla
 Mortalis, feceretamen sacra nomina vates.
 Hinc rerum Dominum, tempestatumq; potentem,
 Et mundi Altorem, complexumq; omnia Numen,*
 305 *Tergeminum, Omniuolum, & magno se corpore
 miscens*
*Dixere: hinc nubes qui inter caput extulit altas,
 Præpetibus volucrem pennis, & fortibus alis,
 Magnanimum Autorem superum, qui ætatis id, auo
 Sit, fueritq;, omni semper florente iuuenta:*
 310 *Hinc belli Dominum, quod iustis Regibus adsit,
 Dum sanctas armis leges, & iuta tuentur.
 Id puer in Solymorum agro dum pectore versat,
 Pastorale gerens tegumen, peramq;, cothurnosq;
 Ausus inexperius tentare pericula belli.*
 315 *Irruit in fines palmosa, & diuitis urbis
 Monstrum horrendum, ingens, hominem quo fœmi-
 na partu*
*Tempore non alio magis est enixa tremendum:
 Ipse quidem miles, dux ipse ingentia bella
 Pugnat, victorq; virum, spretorq; Deorum,*
 320 *Atrox, terribilis, seu lumina torua videres,
 Seu Libyci pectus squamosum pelle draconis:
 Impune haud quisquam (miserum) fuit obuius illi,
 Sive pedes, sive iret eques, seu fortiter hasta,
 Seu rem falcato gereret iam comminus ense.*
 325 *At puer egregius iam magni cura Tonantis
 Armorum Rege accito, sub numine torquet
 Qui fera bella suo, viresq;, irasq; ministrat,
 Agresti lapidem funda detorsit in hostem.
 Ille volat stridens, magnum & per inane volutus*
 330 *Temporibus duris hæsit: cælusq; minantem,
 Tollentemq; manus, robustaq; colla mouentem*

- Stravit humi, puerique simul victoria parta est.
 Vidit & Epeiros (certa hæc, & cognita res est)
 Dum cornu Parthus gortynia spicula torquet,-
- 335 Ire ducem aduersus florentes are cateruas,
 Pro clypeoq; hosti nudum ostentare lacertum.
 Vidit & Epeiros sternentem parthica ferro
 Corpora, & euboicos spumantes sanguine riuos:
 Mille ducem Parthi magnam petiere sagittis,
- 340 Mille illum telis, nec erant loca peruia ferro,
 Nec tanta terrere virum potuere phalanges.
 I nunc, & Regis meritis diffide Deorum.
 Nanq; velut solido concreta ex marmore rupes,
 Horrifer aut Boreas, aut illam verberet Auster,
- 345 Dura solo perstat, terraque immobilis hæret:
 Telorum haud imbres aliter, validasque secures,
 Ingentes equitumque alas tulit optimus heros,
 Quod superum implorasset opem, quod voce vocasset
 Cœlicolum Regem.
- 350 Nec me animi fallit, multas non posse Latinis
 Vocibus ostendi voces, & nomina Regis
 Esse Deum multa, atque eadem cecinisse priores
 Orphea, Mercuriumque, Linum, & Mosen Deo
 amicum.
- Atque equidem, ni alias vsus mihi nare per undas
- 355 Nunc foret, & certo religanda in littore fune,
 Forsitan hoc magis incuruarem gurgite remos.
 At quoniam nobis anima natura videnda est,
 Esse Deum, atq; animas cœli in penetralibus altis
 Ostendi, illa alius post me memoranda relinquo.
- 360 Et quia dicendum ut nascentibus insinuetur
 Omnis ab uno anima, ecquis sit Deus omnibus unus
 Æquoribus, terrisque canam, cœloq; profundo.
 Multa autem tecum repetas, multa ipse volutes,
 Dicta quidem, magnis dum diximus astra moueri
- 365 Quæque suis ducibus, vires tamen omnibus unum
 Sufficere, atq; illum rebus satis omnibus unum.

Nunc

Nunc verò (siquid dum diapoëmata vatum
 Oblectant faciles animos, peperere malorum)
 Dicemus vera quicquid ratione receptum est.

370 Nimirum exiguae vires mortalibus agris:

Id genus humanum voluens, & parua labore
 Non sine concedi magno, dum pectore versat,
 Ipsum se longè potuit deducere vero.
 Ut duro cum quis morbo iactatur, & æstu,

375 Cordaq;, & arentes fauces grauis occupat ardor,

Tristia dum incenso iactat suspiria corde,
 Arentique trahit tremulam de pectore vocem,
 Hydrochoi quamuis cinxerunt athera nimbi,
 Æstatem increpitat properam, insensumq; Leonem:

380 Sic hominum genus inualidum, molem hanc ope-
 rosam

Adduci haud potuit moderandam ut crederet uni.
 Hinc mare nauigerum Neptuno, hinc tartara Diti,
 Alta Ioui magni cesserunt moenia mundi.

Nec dubium cuiquam illud, Naturam omniparentē

385 In rebus seruare modum certo ordine rerum:

Qua ratio in causis, quianam dicetur origo,
 Fonte nisi ex uno velut omnia deducantur?
 Quòd si stare uno dubio procul hic queat orbis,
 Rex hominum, Diuumque unus, Deus omnibus
 idem est.

390 Istamen immensus, nihil hoc felicius usquam.

Is Deus, haud alter, ni omnes supera alta tenentes
 Non bene magnorum dignentur voce Deorum.
 Scilicet hoc veteres ipsi fecere Poëta,
 Nosq; etiam voces rerum, non sensa secuti,

395 Ipsa ut verba cadant numerosa, & dulcia in aures

Sape Deos testes adducimus immortales.
 Verum aliter res ipsa, Deus, Deus ille vocandus,
 Qui terras, tractusq; maris, qui sydera, cælum qui
 Æternis regit imperijs, cui sydera fulgent

400 Aura, labuntur, surguntque micantia mundo.

- Principium hoc rebus, nihil hoc prius, aequiparandū:
 Quandoquidem nihil est sic omni parte beatum,
 Quod si Dī plures, numerumq; augere Deorum
 Fortè licet: sunt (esto) pares? & numine eodem?
- 405 Ergo principium nullum: vel dicere cordi est,
 Principium fore principio? quod ineptius esset.
 Maximus at si quis, si quisquam est optimus unus,
 Cui parent reliqui, cœli cui regia seruit,
 Optimus ille Deus, Deus est & maximus ille.
- 410 Non Dī sunt igitur, quos & parère necesse est,
 Qui longè obseruent alium, metuantq; iubentem.
 Nunc ne tu inscite à vero desciscere quicquam
 Me duce iam possis, rerum alta arcana docebo:
 Ne dum forte meis intendis mentem, animumq;
- 415 Præceptis, anceps veri te ludat imago:
 Quod rex aueriat superum, qui hoc omne monebat
 Ipse rudes olim populos, perq; ora parentum
 Et nati, & feri longum accepere nepotes:
 Omnia quem pariter quondam videre docentem
- 420 Ipsi oculis sancti herôes felicibus annis.
 His dictis animum informamus, quando ita nobis
 A patribus sunt præclarè monimenta relicta.
 Qua superest igitur, magna hac, iam percipe, res est.
 Ille opifex unus rerum, Deus unus ubique
- 425 Treis sese in species aperit, treis disere possim
 In formas, iam vocem aliam si repperit usus.
 Nam dum res omneis vestigat, & abdita lustrat,
 Effigiesq; animo rerum, & secum omnia voluit,
 Scrutaturq; suas vires, Pater ille Deorum est:
- 430 Mens illi in rebus peragendis optima (quando
 Optimus ipse omnis) qua mundi temperat orbem
 Mens Deus illa Deus, cœli quam in vertice summo
 Cœlicola appellant magnum patris incrementum:
 Huic dedit imperium sine fine, hunc dadala tellus
- 435 Accipit autorem frugum, per quem aurea Solis
 Spicula discutiunt tenebras, lucemq; reducunt:

Hunc

*Hunc mare cœruleum obseruat, quod hic aquoris
vndas*

*Instituit labi, quod monstra immania ponti
Protulerit, mutumq; genus creet, auget, alatq;.*

440 *Dum tamen hic patri obsequitur, dumque ille
gerentem*

*Aspicit ingenuè natum omnia, magnus utrumque
Fangit amor, viq; ingenti perculsus uterque est.*

*Qui tamen hic animis potuit cœlestibus ardor
Se insinuare, Deus nisi maximus ipse fuisset?*

445 *Sic se regnator superum, licet unus ubique,*

In formas treis exponit mortalibus agris,

Sic se cœlitibus, mira, & certissima res est.

*Is Rex Omnipotens, is Rex hominumque, Deumque
Materiem statuit rebus satis omnibus unam:*

450 *Hæc pecudes, hominumq; genus, pîscæque volucres*

Terrenos capiunt artus, moribundaque membra:

Hæc nitidi pisces alti sub marmore ponti

Corpora sunt, sensusque ipsos impellere possunt.

Dicimus hanc etiam genitalia seminare rerum,

455 *Si mente accipias varia sub imagine forma,*

Hanc elementa, quibus connexis ordine certo

Omnia miraris prodire in luminis oras.

Igne calere vides, terra durescere corpus,

Diffundi humore, atque incana ætate resolui,

460 *Æreque augeri, seseque attollere sentis.*

*Hæc tamen hæud oculis quicquam dant cernere,
quando*

Imperfecta quidem sunt ipsa, & corpora caca:

Sylæra sed radiis, & cœlum insigne coruscis

Dum latè fulgent, cæcis inimicæ tenebris

465 *Quæ latent pelago, latebris quæ monstra ferarum*

Despiciunt, & luce sua dant lumina hæc ere.

Hinc cœli nobis iucundum lumen, & astra,

Ut duo sunt oculi, quibus omniaprospicimus.

Sic ingens etiam dum voluitur undiq; moles,

- 470 Quippe vigent, motuq; suo fas cuncta moueri:
 Hoc sine non rapidis ventosum perfluit undis
 Æquor, nec hibula ventus iactantur arnea:
 Non spoliata arbos quassat ramalia fronde:
 Idem adeò rebus modus, & cælo irrequieto.
- 475 Aucta opibus tantis, tantoq; exercita motu
 Materies hinc apta ad res, fecundaq; vires
 Suggestis ipsa sibi, & quos occultauerat alio
 Edit maturos longo post tempore foetus.
 Utq; illis permixta insunt elementa vicissim,
- 480 Eminent utq; aliis aliud, natura per artus
 Serpit, & ingenium toto se corpore miscet.
 Porro ignis magis est illis, qui ardoribus ira
 Continud flagrant, acriq; dolore premuntur,
 Flammantes ollis oculi, & feruentia corda:
- 485 Has tu ne in caueas, hos tu ne in vincula coge,
 Quos sibi conspicias potius consciscere letum,
 Quàm tolerare iugum, & domini fastidia ferre.
 Sunt quæ non dulci declinent lumina somno,
 Usque adeò metuunt animantia, & abditus imo
- 490 Est in corde leuis, pedibusq; fugacibus aer:
 Hinc ouium placidum genus, & male pinguis a-
 selli,
 Buceriasq; greges, quibus est & plurimus humor,
 Terraiq; nimis, vix ire per arua videmus
 Hirsatu, stimulis, & lenta verbera virga.
- 495 Ves cum sal aliis, aliis est triste cuminum
 Lucundum hac ratione, aliis est dulcis amaror.
 Iamq; adeò causas animo lustrare latentes
 Te licet his pulchrè instructum, qui fortis equi via
 Ad cursum, ad magnos cur sit procliuius amores:
- 500 Sedula quid tantum metuat formica senecta.
 Nāq; ubi concrescit corpus, pr imordia rerum &
 Quattuor illa ineunt concordī fœdera nexu,
 Sensifer & motus primum, mox certa per artus
 Compages quadam pro corporis augmine repit,

505 Cui nomen Graci fecere: at dicere auentem
 Non atas finit inuidia perfusa veneno,
 Tempora ad hac tandem peruenimus, atque ita
 paucus

Nostorum auricula pueriliter offenduntur.

Nunc redeo ad rem: principiis feliciter illis

510 Compactis, porro tenuissima sanguinis aura
 Exoritur, tacitusq; harena in corpore succus.
 Hinc varia natura animantum, utq; est ea rerum
 Temperies, sua quenque trahit, retrahitque vo-
 luptas.

Non autem hos tu seiunctos à corpore morbos,

515 Affectusque animi videas: sed repere passim,
 Et vulgò ex ipsis moribundis surgere membris.
 Partem aliam nunc specta animi prudentis, & alta
 Participem rationis, vis quanam illa repente
 Tollit se celerem liquidum super athera? & extra

520 Procedit longè flammantia mœnia mundi?

Ecquibus ad cælum toties se sustulit alis?

Inuisit Diuûmq; domos, atque ardua tecta?

Cui tantum molitur iter, vel quo duce? si non

Hæc suis est olis locus, & cœlestis origo?

525 Nempe solum patrium cuique est, exercita cursu
 Flumina habet pontus, quò cum venere, quiescunt:

Siquid in altum vi iacias, descendet, & ipso

Iam torpens duro consistet in æquore terra:

Si vapor est vsquam, facile quem corripit aër,

530 Soluitur, & tenuis vacuo latatur in orbe:

Flamma vorax etiam cum postibus hæsit adefis,

Velle quidem ostendit supera ad conuexa volare:

Tantus amor sedis placida est ea cura quietis.

At vigor ille animi, tenebris, & carcere cœco

535 Contemptis, volat ad superos, & simplicis ignis

Aurai similis fertur, iuuat ire per astra

Aurea, & extorrem patrio considerare cælo.

Quòd si mortales artus, moribundaq; membra

Non obstant , iam iam ipse Deum , totumque recludit.

540 Æthera , magnorumque procul secreta Deorum.
 Quis vigor iste animi ? qua tanta oracula mentis ?
 Qui ve petit supera , & superum qua tanta cupido ?
 Scilicet hac veteres , eademque exempla setui
 Ætherios haustus animis dixere minores .

545 Esse , Deumq; ipsos cœlo demittere ab alto.
 Namque velut radiis Sol igneus omnia lustrans
 Corporibus primis se miscet luce , paritq;
 Omnia , quæ mundo generatim secla propagant :
 Sic pater ipse animas , dum se admiratur , amatque ,
 550 Sponte creat , sanctumque homini dat pignus
 amoris

Ferre sui monimentum ingens , atq; artibus addit
 Divina aurai æternis ex ignibus ignem ,
 Vlla ne eas mortis perimant immania fata
 Hinc ubi materno concrescit corpus in aluo ,
 555 Expleuitque suos numeros , noviesque refulsit
 Quinta dies , corda ipsa tument , tenerumque la-
 borat .

Corpus , & in totos anima vis funditur artus .
 Illa loco tremit angusto , & caligine ceca
 Mersa bibit Lethen , & longa obliuia rerum ,
 560 Sicque diu non certa sui , cùm corpore in oras
 Luminis egreditur , membrisque innititur ipsis ,
 Donec iam firma perfecto tempore vires
 Non bene conueñiant , animi vigor alta pererrat ,
 Scrutaturque arcana , viamque affectat Olympo :

565 Non vlla Veneres flexerunt turpiter illum ,
 Nullus honos auri ; regnandi nulla cupido ,
 Omnia , seque ipsum angustis moderatur habenis .
 Corporca verò pestes contra aurea mentis
 Præcepta insurgunt , Venerem , Bacchumque
 secuta ,

570 Terrenis inhiant rebus , noctiq; sopora ,

Et velut ignava indulgent animantia ventri.

Quin etiam si divalues in viscera repsit

*Intima, quàm quàm animis obstat, iuvat aquora
picta*

Currere lyntre, & fallaci se credere vento,

575 *Et dulces mutare domos, patriosque penates,*

Ac turpes omnem vitam degisse per artes,

Vt mensa argento, & fuluo colluceat auro.

His qui erit adductus, parui rectumq³, fidemque

Parui sancta facit iura, & sine legibus ullis

580 *Vitam agit iniustus, patriaq³ acerrimus hostis*

Florentes urbes bello, civesq³ fatigat.

AONII PALEARII VERVLANI

De Animorum Immortalitate

LIBER SECVNDVS.

Lumina qui Graie gentis decus aurea
fundis

Ore sacro, surgit passim quo pinguibus
aruis

Et felix Panacea, & suaue rubens Hyacinthus,
Pulcher Aristocle sanctis natalibus oritur,

5 Te duce non verear cecis offusa tenebris
Explorare, labor tuus hic mea premia laudis:
Te duce non verear latitantis semina flamma
Quarere, & accensam tedam de vertice summo
Nocte sub obscura miseris ostendere nautis,

10 Æquora dum latè abruptis turbata procellis
Vndarum eructant montes, classisq; magister
Hospitibus lachrymans nigram denunciat horam.
Quodque bonum, & faustum, & felix Fortuna se-
cundet,

Tu mihi quodcunq; hoc cura, tu mentem, animumq;

15 Suppeditas, quo tollere humo pernicibus alis
Me possim, & duri fulciri vertice Atlantis.
Vnde ego despiciam palantis qui studio oci
Est superos contra mortales tollere vultus

Ausus

Ausus iners, stolidus, tum voce laceffere Diuos:

- 20 *Qui dum adeò inspiceret qua essent iucunda palato,
Pipguibus haud potuit cor unquam auellere mensis.
Què passim sequimur, quàm o quàm diuersus ab illo
Graius homo, Graium quid non audere putandū est?
Hinc, hinc Relligio liquido qua ex aethera lapsa,*
- 25 *Relligio decus omne virum, decus omne Deorum,
Sub pedibus deiecta hominum, externataq; visa est:
Improba vox tantum potuit suadere malorum.
Nam quid Relligio peperit sanctiq; boniq;
Omnibus usq; adeò compertum, ut res videatur*
- 30 *Ipsa loqui, illustri in conspectu sic sita quando est.
Hac seruare fidem docuit, sua reddere cuiq;
Iungere coniugio stabili, miserere laborum,
Et tongum p acidam populus laudare quietem.
Hac docuit Vencrem fugere, & Diis degere vitam*
- 35 *Dignam, nec furis blandi indulgere Lyai.
Quòd si quis curare Deum mortalia quèntquam
Deneget, ille mihi infortunatusq; laborum,
Infelixq; animi, qui ne quid linquat inausum,
Omne nefas ausus, scelera omnia pertentaui.*
- 40 *Quòd si idem cura superis nos esse putasset,
Et fontes meritas post letum perdere pœnas,
Non malum adulteriū, & caca mala gaudia mentis
Effet posthabita usque adeò virtute secutus,
Hinc & auarities, luxuq; ministra libido*
- 45 *Surrexere, & contempta formidine Diuum
Humanam fœdè vitam strauere iacentem.
Quid nō post cineres muta omnia, nec ratio unquam
Reddenda, & nusquam posthac Acherusia templa,
Nilq; Erebi tenebra, nisi tantum fabula inanis*
- 50 *Iudicio illorum, mentem quibus abstulit error:
Quod nos esse aliter, tenebrasq; ignesq; manere,
Et meritis aliquos alto succedere Olympo
(Ilta decus nostri generis si sospita Virgo
Maxima Piceni concefferit incola templi)*
- 55 *Dicemus: quoniam qua sponte recepimus, vrgent.*

Nunc aliò vertamus iter, nunc ad rationem

Ingenij vires omnes adhibere necesse est.

Hic ego te Sadolete pater sacra illa docentem

Sancta ad stare velim, non tam certare paratus,

60 Quàm te imitari: etenim raucus quid oloribus
anser

Contendat liquida mulcentibus athera voce?

Nam magni refert, quicum sit sermo: tuis qua

Aut teretes magis, aut trita sunt, Iuppiter, aures?

Mitius at nihil, at nihil est humanius illis.

65 Nunc me difficili pandentem carmina de re

Inter egestatem patrij sermonis, in astus

Prospicio inuidia violento turbine ferri,

O mihi quas turbas, quos surgere cerno labores,

Ni bone me Sadolete iuues, & vulgus ineptum

70 Parte libri hac magna iubeas absistere voce.

Namq; (fatebor enim) multi praclara reperta

Doctorum illa hominum, dulcis vera ocia vita

Non nouere: quibus nostra hac incognita: quid ni?

Dura videbuntur, caca & caligine tecta.

75 Hi mea non cupio, at mando ne carmina (possim

Si impetrare) legant oculis: mihi tu satus vnus:

Nite operam dare pœniteat Sadolete libello.

Quod si fortè aliquos mauiſ actire legentes,

Quales nunc habet ingeniis Germania florens,

80 Gallia vel tua iam, tua vel Saturnia tellus,

Integrum tibi sit: liber hic ex parte tuorum est.

Principio mentem, atq; animam diuersa fatemur:

Quando opus illius mens est, & nuncia quadam.

Verba sed hac eadem veluti iam triuimus vsu:

85 Nanque animam mentem appellamus: non ita ve-
rò est:

Hac crescit, firmata viros ubi fecerit atas,

Decrescit pariter longum fugientibus annus:

Vt pote quæ auxilio, quæ corporis indiget vsu.

At vis illa anima est eadem pueroq; seniq;

- 90 *Semper & ipsa omnis per totum didita corpus,
Non aliquid mixtum, non concretum ex elementis:
Sed purum, aeternum, quodque omni est tabe so-
lutum.*
*Nam qui corpoream dicunt cum corpore obire,
Et nasci: qua est insani via nulla feruntur.*
- 95 *Nam si corpus erit, terramve, ignemve necesse est
Esse, vel humorem, teneri siue aëris auram,
Aut ex his quicquam: quod non rationibus ullus
Conferri constat: quando cognoscere cacos
Euentus rerum, quæ gesta prioribus annis*
- 100 *Sic bene lustrare, & constanti mente tenere,
Non opus hoc terra, non aëris, aut levis ignis.
Vis dare quæ leges potuit? quod corpus iniqua
Nosse? & quæ nobis essent sudore paranda,
Suauiloquis dictis exponere, & aurea nobis*
- 105 *Scribere præcepta, & seros monuisse nepotes?
Porro quæ corpus non sunt, ea corpora nosse
Nulla queunt.
Ergo aliud, quicquam illa aliud, simplexque, nec
hilum
Fecis habens, si corpus enim, vel corporis esset*
- 110 *Pars aliqua, iisdem nutrimentis surgeret æquæ:
Quin etiam dapibus grauis, & bacchante Lyæo,
Et prudens magis, & multo sapientior esset.
Verum aliter res ipsa quidem: dum corpora lata
Viribus exultant propriis, decedere vires*
- 115 *Consuevere animi, & pura vis insita menti
Indupedita iacet, nec sese attollit ad auras:
Quò magis & luxus membris, alimentaq; desint.
Illa magis firmis perniciores euolat alis.
Ergo altè vestiga animo, remque altius omnem,*
- 120 *Magnorumque virum præclara inuenta capesse:
Scilicet ipse Deum seclis pater omnibus idem
Descere haud vnquam poterit: quòd dum omnia
curat,*

*Ipse sibi tantum cura est, se auditq; , videtq;
Ipse in se magni in faciem reflectitur orbis.*

125 *Illa itidem sibi nota, suas secum ipsa volutat
Immensas vires, sanaq; cupidine capta
Rerum aternarum, liquidi super ardua cœli
Dum sequitur, sese tollit pernicipibus alis,
Itque, reditq; viam, & gyros metatur eosdem?*

130 *Dumq; Deos videt immortales, illa Deus quis
In se conuertit vultum, formamq; , coloremque
Agnoscit Diuûm, & sese admiratur, amatque.
Cernimus hanc etiam dominari in corpore toto:
Ionio in magno qualis volat uncta carina,*

135 *Et mare per rapidum ventis interrita fertur
Tuta suo nauta, qui contra flabra Aquilonis,
Contra Austri optatum suenit contingere littus:
Haud artus terreni aliter moderamine mentis
Luctantes contra Veneris, fluctusque Lyæi*

140 *Tuta secant, seque eripiunt pellacibus undis.
Nonne vides diserta magis quo à corpore mens est,
Qua quanta incedat victrix? quamque athera
supra*

*Euolet ad superos nullo duce, sed sibi fidens
Obÿcibus ruptis membrorum, & carcere caco?*

145 *Si non est igitur corpus, quod semina rerum
Efficiant, cum iam extremus calor ossa reliquit,
In quid abit? quò vis illa exhalata recedit,
Non aqua, non aër, non tellus, non leuis ignis?
Si natura parens penitus consumere quicquam*

150 *Non audet, longa nec res abolere senecta
Ipsa potest natura, parit qua quicquid ubique est,
In quid abit? quò vis illa exhalata recessit.
Non aqua, non aër, non tellus, non leuis ignis?
At nunc cum cordi non sit rumoribus falsis*

155 *Pugnare, egregiè ratione inuenta capesse.
Nonne vides, ut materiem, & faciem illius omnem
Excipiat singillatim mens omnia lustrans?*

- Quasi tale esset quicquam, internoscere posset
 Effigies harum nusquam, & discrimina rerum:*
 160 *Namq; opus est, animam sanè nihil esse, quod ipsa
 Excipit, atque acies varios visura colores,
 Omnibus ijs pariter caret ipsa coloribus omnis.
 Nōne vides etiam qua sit perceptio rerum?
 Nam dum sanctum animal, mentisq; capacius alta*
 165 *Vt sit homo mens comprehendit, non protinus illum
 Aut hominem videt hunc, certo neque tempore
 quencquam:*
*Et tamen illa hominem vidit, quencunq; priorum.
 Et quem nostra tulit, quem postera proferet atas.
 Adde etiam, qua sunt ipsis pugnancia rebus*
 170 *Haud obstant animus, dum quis putat esse calorem,
 Et frigus putet esse, potest comprehendere utrunque,
 Et pugnent quamvis, animo comprehensa tenemus.
 At verò quodcunq; perit, pugnare necesse est
 Quàm pereat prius: at sicui contraria non sint*
 175 *Invidia quadam natura, atq; arte parata
 (Quippe nōvis semper studeat cūm dadala rebus,
 Nec quò se vertat iam habeat, quodque arma mi-
 nistret)
 Dissolui haud poterit, leti est quod lege solutum.
 Huc illud simul accedit, quòd corpora nulla*
 180 *Efficere ipsa queunt: secum componere parvis
 Magna solet, certo & nunquàm requiescere sine.
 Mens etenim lapsis quid non meditabitur annis
 Quod fuerit? nullus quamvis sit terminus aui,
 Illa viam secum, spatiumq; immane volutat,*
 185 *Et longūm nūmeris numeros crescentibus auget:
 Quòd si infinitum quicquam metitur, an illud
 Finitum esse potest? quamnam comprehendere vires
 Exigua immensum possent? modò cogit in unum
 Omne hominum genus, & quod non numerabile
 certè est,*
 190 *Colligit, & secū numerat: rursusq; quod unum est,*

- Diuidit in parteis, nunc has, nunc accipit illas,
 Alternatq; vices, vlllo nec fine quiescit.
 Quin etiam in formas se, & vultus induit omnes,
 Vtq; pater rerum, rebus sese omnibus addit:
 195 Nanque adeò pictam volucrem dum concipit esse,
 Vertitur in volucrem mens, & dum cogitat astrum,
 Astrum est illa itidem: quòd si qui sydera voluit
 Aurea concipiat, mens aurea sydera voluit.
 Dumque opus aggreditur magnum, admirabile
 factum,
 200 Componit rerum dominum, rerum illa videtur
 Iam domina, & certis moderari legibus orbem.
 Deniq; nil adeò est vsquam magnumq; bonumque,
 Nil prorsus tam difficile, in quod non subito illa
 Vertatur: verum hoc minus liquet esse Deorum:
 205 Dij formas potuere itidem se vertere in omneis,
 Exuere & vultus omnes, perq; omnia ferri.
 Quin etiam Natura homini est innata cupido
 Degendi eternum vitam: dolet antè fuisse
 Magnanimos heroas, eodem & tempore nasci
 210 Non potuisse: dolet longum fugientibus annis
 Non fore, nec quicquid facient spectare nepotes.
 Hinc cura ingentes, his ut monimenta relinquant,
 Tuta loci natura ingentibus oppida saxis
 Erigere, atque alto turres extolere cælo,
 215 Atq; vnus septem colles concludere muris:
 Flumina vel per saxosas educere valles,
 Et manibus hominum summos euertere montes:
 Qua fuerat sterilisq; prius, palus aptaque remis
 Tellurem, aut hydrys, rarisque loquacibus olim,
 220 Reddere seminibus latè cerealibus aptam:
 Hinc vbi veldumeta prius, viburna que lenta,
 Sunt olea visa teretes, & munera Bacchi.
 Hinc inuenta virum præclara, atque artibus o-
 mnem
 Excolere ingenuis vitam, finesque bonorum

- 225 Differere, & clarum è tenebris extollere lumen.
 Nam quid prateream heroas? qui sanguine fuso
 Ciuibus imperium, & placidam peperere quietem?
 Non illos magni possunt terrere labores,
 Non dulcis coniux teneat, non maxima nati
- 230 Cura prece, aut longa iam lassi atate parentes:
 Charius est ollis duri in certamine Martis
 Propatria obiectare animam: quin saepe beatos
 Adclamant sese affecti cruciatibus ipsis,
 Vitam aspernantes vita melioris amore.
- 235 Cnosia nec Thorio clamanti, & lata bibenti
 Vina rosa, aut vsquam cuiquam fuit ulla voluptas
 Par isti, dum tela inter, clypeosq; inimicos
 Victores iam animam multo cum sanguine fundunt.
 Omnibus vsque aded vitam producere dulce est,
- 240 Quaq; licet niti seclis superesse futuris.
 Verum non homini nequicquam tanta cupido
 Insita Natura est: quando certè optima rerum
 Illa parens, cunctis statuit finemq; modumque
 Optandi, sua quisque tamen qua possit apisci.
- 245 Natura lupus insidias meditatur, & optat
 Sternere depressa compertam in valle capellam:
 Auritum leporem sequitur canis ore sagaci.
 Sed captare canis leporem, lupus ipse capellam
 Quippe potest: Natura etenim non insita frustra
- 250 Tanta cupido homini, reliquisque animantibus
 esset.
 Atqui nequicquam hic homini sese obtulit ardor.
 In volucres, tenuesq; auras spes tanta recedit,
 Rex nisi nos superum post condita membra sepulchro
 Esse velit, duri decurso temporis orbe:
- 255 Si non structa diu pario de marmore templa,
 Florentesque addurant vrbes: quin iuga montis
 Aspera, & aëria vicina cacumina nubi
 Absumit tempus, rerumq; inimica senectus:
 Et iuvat vsque aded insano indulgere labori

- 260 Omiseri? queis tantus amor per vulnera, perq;
 Supplicium mortem petere, atq; extendere nomen.
 Obsecro ne meditata animus assuescite falsa,
 Neu mentes anceps veri deludat imago:
 Quando est perpetuum in terris nihil.
- 265 Aspicite, imposita Romanis collibus arces,
 Et claris ornata olim monimenta trophæis,
 Vestrq; ingentes extremi ex finibus orbis
 Ut iaceant turpiq; situ, & sine honore colossi.
 Scilicet & tempus veniet, cum maxima rerum
- 270 Roma parens, & pulcher erit sine nomine Casar
 Nec Decios, aut Romani duo fulmina Martis
 Scipiadas quisquam norit: namq; astra necesse est
 Certis temporibus terras effundere vires
 Ipsa suas, his aucta virum præclara reperta,
- 275 Et structa, eversa q; vrbes suadentibus astra:
 Utq; iubet rex ipse Deum certo ordine servant
 Illa vices, peraguntq; suis stationibus orbis:
 Hinc ubi longa dies effusa incendia terra
 Contingunt, Siculus ceu cum fornacibus ignes
- 280 Prorumpunt, flammaque imis tonat Ætna ca-
 uernis,
 Candentes crepitant aura, & caligine caca
 Aëraque, & cælum nigra ferrugine texit,
 Intremittit omne solum, liquefactaque viscera montis
 Attollunt flamma, & magnum per inane coacta
- 285 Alba cadunt, & strata iacent saxa arida passim:
 Sic ubi terrifici latè exarsere cometa,
 Astrorum appulsu, & ventis mox percitus aër
 Excurret rapidum scissis è nubibus ignem,
 Terrasq; tractusq; maris, quæ noxia tellus
- 290 Corripiet, quantum prospectant sydera terras.
 Stant etiam nimbi ingentes, & tempore certo
 Ventura eluuiæ, stant & cum flumina montes,
 Et pater Oceanus spumantibus obruet undis:
 Quaq; iuga, & rupes prærupta, erit æquor arandum

- 295 *Felicitis terra: & quàm nunc mare perfluit altum,
Interdum surgent vicina cacumina cœlo.
Quin etiam extremus discretos partibus orbis
Desertas habitare plagas, noua quarere regna,
Explorare locos, & cingere mœnibus vrbes,*
- 300 *Et dare ventura leges, & nomina genti
Sydera suadebunt, ut Rex stellantis Olympi
Iusserit: haud etenim penitus delere animantum
Omne genus certum est illi, nisi cum omnia tandem
Exitio dabit vna dies, ergo illa cupido*
- 305 *Nequicquam innata est homini, quæ maxima cer-
tè est,
Aut dicendi animi aterni, & meliora manere,
Ossa sepulchretis ubi nostra reponimus imus.
Sunt exempla alta, & queis iam rationibus id tu
Affirmare queas: nam quæ vis illa animorum?*
- 310 *Ipsi quando aditum prorsus nihil intercludit,
Atque vias omneis percurrit, & omnia lustrat,
Omnia pertentat, volucris perniciosior aura:
Ardua non illi cœli supera alta videntur,
Non ipsi manes, ima tellure reposti:*
- 315 *Nunc it ad occidentum spectant quæ littore solem,
Perquiruntq; vrbes, genteisq; & nomina rerum:
Nunc Orientis opes, populosq; inuisit, & omneis
Transcendit terras, tractus maris, aëra, cœlum.
Leuibus hinc animas aliqui constare putarunt*
- 320 *Corporibus, fortè illorum ut concurreret ordo.
At iam exclusa diu iacet hac sententia vulgo:
Nam si fortuitis fierent concursibus, artus
Tempore non certo, moribundaque membra vige-
rent,*
- Verùm nunc citius, nunc serius, ut tuleris fors:*
- 325 *Quin & bis septem ferrent fastidia menses
Matribus, aut plures: nec certis legibus ortus
Constaret, si casu aliquo vis illa subiret,
Vndiq; perficiens numeros, vigor omnia complens.*

- Quin etiam interdum magnum per inane coactis
 330 Fortè his seminibus, dum se per mutua neclunt,
 Nondum corporibus genitis in luminis oras
 Exirent animi, quare fateare necesse est
 Quò modo pugnabas, animos sine corpore vitam
 Degere, nec semper duo se coniuncta tenere.
 335 Ast alii penetralem ignem, sed corporis usu
 Delabi ex superis aiunt, omnesque per artus
 Errare, & tacitas cordi submittere vires.
 Quod perdelirum porrò est, cum semina prima
 Quattuor accedant, dum singula commiscuntur,
 340 Adrepantq; solum, humorq; spirabile, & ignis.
 Sic nihil exanimum esset, sed vigor omnibus idem,
 Omnia conciperent animo, exaudireque posses
 Æquè homines, montesque feros, sylva/sque loquen-
 teis.
 Quòd si erat absurdum, Parnassi è vertice sacro
 345 Harmoniam taxere noua sub voce Pelasgi
 Qua res cunque foret numerus concordibus apta:
 Delirum hoc itidem: nam qui prudentia frugi
 Exoritur graue mentis opus? quiq; optima rerum
 Iustitia angustas ornauit legibus vrbes?
 350 Non etenim ex numeris sunt hac, neque fallere
 verbis?
 Est animus, rectam aut dictis abducere mentem.
 Forma anima, & quadam res est certissima, tale
 Nil numeri, incolumi re abeunt, redeuntq; vicissim
 Qua potui striclim: nam dicere multa parantem
 355 Et verbi nouitas vetat, & me cetera poscunt.
 Nunc cape dicta, quibus tutò iam credere possis
 Præceptis animum, & mercedem ferre laboris.
 Quancus omniparens Natura excellere rebus
 Humanum dederit decus, ut genus omne animantiu
 360 Seruiat huic ultro, vel tandem pareat uni,
 Concipe nunc agesis animo: nanq; ipsa videbis
 Quæ pelago ducunt vitam, qua summe subter,

Omnia

- Omnia deberi nobis, quaque aëra tranant,
 Pernices volucres, & qua pede lustra pererrant:
 365 Retibus insidia hinc inuenta, & fallere visco,
 Hinc laqueo captare feras, catulog, sagaci,
 Hinc prope pendentescopulos, & gurgite ab imo
 Iam notum in siccam pisces deducere arenam:
 Ecquae iam in nostros qua non conuertimus usus?
 370 Quin etiam & tygres homini, & parere leones
 Longa dies docuit: nataq, in montibus vrsa
 Informes errant placide vacua atria circum:
 Stat bellator equus domini iam letus habenis,
 Iam patiens, iam frena ferox spumantia mandens,
 375 Et furit, & latos prabet calcaribus armos:
 Stant & oues niuea lanis, qua vestibus apta
 Murice suaue rubent, viridi infectaq, colore
 Graminaque, atq, ipsos certent superare smaragdus:
 Ipsa etiam pasta referunt distenta capella
 380 Vbera lacte domum: linguens & bucula lucos
 Ad mulctram venit, & sera ad praesepia nocte:
 Aspice ut indomiti quondam nunc sponte iuuenti
 Plaustra ferant, & toruus humū pulsat pede taurus,
 Attamen inflexo mox sese accinget aratro.
 385 Vis & natura partes, & magna parentis
 Munera, & ingentes terra meminisse labores?
 Hae colus egregium, Betamque, Apiumque, Papa-
 nerque,
 Intybaq, & virides Cauleis producit in annum:
 Hac tibi Lactucis, herbisque salubribus hortos
 390 Esse iubet latos, longoque Cucurbita collo.
 Tortilis & Cucumis semper sua munera apud te:
 Non ego Serpilli, aut Mente, & beneolentis Anethi
 Delicias taceam, aut Calthae florentis honorem:
 Non egopallentes Violas, & mollis Achanti,
 395 Narcissique comam ignotam, indiclamue relinquā:
 Quid referā aut Farrisegetes? aut Ordea grandia?
 Aut Miliū? Lentemq, & amantem culta Faseliū?

*Aut pede, vel dextra potis est, nec repere quoquàm,
Cetera uti fuerunt animantia: sedula nutrix*

435 *Vlnis ni excipiat (miserum, iudignumq;) peribit.*

*Frigoris ille quidem haud patiens in luminis oras
Profertur nudus, nec sunt alimenta, quibus se
Recreet, & monitus Natura deesse videntur.*

Illa quidem reliqua hortatur mox nata subire

440 *Pellibus intacta, alterius non indiga cura,*

Vbera lacte sua matris distenta per herbam.

Pars villos, setasq; gerit, pars vellere tecta est,

Horrida pars spinis munita incedit acutus,

Et venientem audet petere, & propelleret ecclis:

445 *Vulnificas aliis ungues dedit arma, quibus se*

Defendant: aliis in leui cornua fronte

Addidit, ultricesq; sedent in cordibus ira:

Quin virgulta etiam, & truncos circundat amaro

Corrice, & à tristi defendit frigore bruma.

450 *Quare genus vita illorum: non vinea falce*

Tondenda est, valido nec humus versanda bibende,

Non cura est curuo proscindere vomere terram,

Et lappas, sterilesq; agris euellere auenas:

Non adeo, dum altum cinxerunt athera nubes,

455 *Illa timent segeti, & crepitanti grandine pallent.*

Proxima Dis illis vita est: sunt gramina passim

Mollia, sunt flores bene olentes, & bona poma,

Mala, uicesq; genus varium, qua da dala tellus

Vt ferat, ut seruet, multa est obnoxia cura.

460 *Vita hominum dura est, & plena laboribus omnis,*

Quam mille inuadant morbi, & tenuissima quaq;

Funditus euertant: qualis secretus agellis

Nascitur in cultis Hyacinthus, quem malus imber

Nube nigra effusus male perdidit, & decus illud

465 *Abstulit, & foliis omnem decussit honorem.*

Corporis heu pestes quot sunt? non maior arena

Est Libyca numerus, morborum copia mentis

Est quoq; permagna: & quos non animantia norunt

- 505 Non lachrymas fundunt salsas formidine pœna,
 Morte obita Diuûm tandem ad subsellia Regis
 Cùm causa in magna nobis dicenda corona est.
 Quare homines vita illustres, & fortiter ausos
 Certare, & sese, atque alios superare ferendo
 510 Lata manent loca, qua ipsa non deprendere mente
 Viuentes clausi tenebris, & carcere quimus.
 Hoc Natura viros studio venerata, labores
 Addidit egregios, pulchrè quibus exanclatis
 Æternùm sedeant alta ad delubra Deorum.
 515 Quod superest, aliis rationibus exequar, at tu
 Volue animo, ad verum tandemq; accedere disce:
 Heroës quorum pietas insignis, & omni
 Laude fuit maior, Diuûmque simillima vita
 (Non ignota cano) qua mox ventura minorum
 520 Temporibus fuerant, cecinere prioribus annis.
 Vis ea mortalis non est, qua nosse futura
 Sic potuit: neque enim tabulam vel dius Apelles
 Iam gesta rei media suspendit in vrbe
 Fulgentem minio, lateque corinthio auro,
 525 Rem qua ita monstrarit. stant nunc quoque, per lege
 tu qua
 Sacro veridici fuderunt pectore vates.
 Hos felix quondam, & Diuûm gratissima Regi
 Sancta Palestina tellus fata ipsa canentes
 Vidit, & ex illo scripta hæc sunt tempore nobis.
 530 Excidium patria multi, fata aspera flebant,
 Et superum euersum vi lamentabile regnum:
 Quos inter plectro Rex nil mortale sonanti
 Personuit dulcè, altumque, & noua carmina dixit.
 Nanque canebat uti lapsis certo ordine seclis
 535 Regnator superùm sortem miseratus acerbam
 Humani generis, quod cœlo excluderat alto
 Vnius ob noxam, mitesceret, & meliori
 Mente preces hominû audiret: quare adfore tempus,
 Ut suus ipse, suus Natus, quemque vnice amaret,

- 540 Mortalem induerez formā, moribundaq; membra,
Cuius in aduentu pallentes undique morbi
Diffugerent, bellicque metus.
Hunc ubi iam edisset mater Virgo omnibus expers,
Venturos Reges quā Sol caput exerit undis,
- 545 Mirrhainq;, Aurumq;, & panchaia Thura ferētes.
Hus addebat, uti fugiens saui armatyranni
Cum puero ut primum genetrix viridantia Nili
Tangeret aura, Deos fore nusquam, oracula passim
Casura, arasque, & laqueata, aurataq; templa.
- 550 Nec minus ut puer ad patrias contenderet arces,
Docturus latē populum, sanctumq; senatum,
Proderet utque unus quicquid cecinere priores.
His cythara aurata dum personat, adiungebat
Quarentem matrem puerum, iam nulla neq; urbis,
- 555 Nec loca agri restant, qua non Virgo optima lustret.
Ah dulcis Virgo iam ter Sol extulit alto
Oceano caput, & ter littore merfit Ibero,
Nec potus fessam, Cereris nec cura tenet te:
Quid tantum telluris obis? quid pectore ab imo,
- 560 Quid tot pallenti fundis suspiria vultu?
Ille adem ad patriam in conuentu arcana recludit
Rerum æternarumq; diuino cuius ab ore
Pendentes populi dicta aurea depascuntur.
Quid loquar? ut caneret rerum miracula, vita
- 565 Corpora defuncta, & reditura in luminis oras.
Inuentus iam qui pedibus superare marinos
Et possit fluctus, summas nec tingere plantas.
Effer aquam Virgo, fluuiis caua dolia comple,
Excipe fictilibus, iam sunt mollissima vina,
- 570 Ipsa tuis felix hilara conuiuia donis,
Lætitiaq; auge, magnus & honoribus urbem.
Quid referam? ut fleret vatum de more suorum
Cœlicolū extinctum crudeli funere Regem,
Et matrem infelicem in summo vertice montis
- 575 Ah miserè nati delentem veste cruores:

- Aut ut narravit triplici circumdata muro
 Mœnia, pro vita, pro libertate suorum
 Ardua terribilis tecla expugnanda tyranni,
 Victoremq; Erebum vastantem, & nigra prementē
 580 Tartara, & exuuias referentem Acherontis auari:
 Vix altè in cœli foribus suspenderat arma
 Ignibus è mediis rapta, & crudelibus oris,
 Et pater occurrit, fuluaq; ab nube columba
 Vnigenam latè plaudentibus excipit alis.
 585 Omnia qua quondam Rex magnus, & optimus illa
 Dum caneret, iussit charos ediscere ciues,
 Atq; hæc ipsa suis monimenta nepotibus esse
 Carmina, dum palmis diues florebit Idume.*

AONII PALEARII VERVLANI

De Animorum Immortalitate

LIBER TERTIVS.

VNC animis qua sit sedes, qua pramia
vita

Quenque bonum tandem maneant, quas
pendere pœnas

Conueniat fontes, properante quis undiq, Rege
Tolletur clamor, qua signa futura, tubaque,

5 Expediam dictis: tu nunc adsisce canenti,
Qui cœnatus apud Regem stellantis Olympi,
Ipsius in gremio requiesti, & tempore Diuum
Ex illo interpres fatorum arcana canebas:

Dumq, tibi, & matri solido de marmore templum

10 Insticuiunt Verulis Volsci, Marsique, Latinique,
Annua dumq, ferunt sacra, & solennia vota,
Huc ades, & me quadriyugo simul excipe curru,
Perq, Erebi vastas sedes, perq, aurea cœli
Me delubra pater ducta, remq, ordine pande

15 Venturam, & qui sit fatorum immobilis ordo.
Postquàm confectum mortalibus est breue vita
Curriculum, tenebris ubi Mors adoperta calorem
Vitæ extinxit, nec quicquam auditque, videtq,

Palli.

- Pallidulum, mutum, prorsusque exangue cadauer,
 20 Nosse potes peragrarè animam loca cognita nondum.
 Nam pater omnipotens, æ qui cui maxima cura,
 Prospectans hominum mentes, scelere undiq; turpi
 Tabentis, longè à patrio secedere cælo,
 Nec reclamantes animos rationibus usquàm
 25 Deduxisse illos vitiorum è vortice turpi,
 Supplicium horrendum statuit: quas pendere pœnas
 Ah miseros cogit, cruatibus ab quibus omni
 Affectos iubet esse auo tellure sub ima.
 Illic vipereis turba est accincta flagellis,
 30 Nox ibi perpetua, & semper caligine nigra
 Est domus attonita, & grauè olenti sulfure fumum
 Igniومي eructant montes, atramq; fauillam.
 Vnde fluunt undis septem feruentibus amnes,
 Qui simul immensum circumfluxere barathrum,
 35 In glaciem montes, ipsi hi vertuntur in ignem.
 Huc fontes anima scelerum grauitate feruntur
 Sponte sua: neq; enim superas se tollere ad auras
 Concreta vitis possunt, cælumq; tueri.
 Quales nocturna volucres ubi Lucifer alto
 Exerit Oceano caput, & radiantia Solis
 45 Spicula discutiunt tenebras, lucemq; reducunt,
 In tenebras sese abiiciunt, ultroq; feruntur
 Quà deserta magis, quàm sint tenebrosa sepulchra.
 Huc ubi deuentum est, informes undique larvæ
 Conueniunt, & supplicia ad crudelia cogunt.
 50 Pars circum insultans horrendis vocibus instat,
 Pars urgens facibus medios deturbat in ignes,
 Flammæq; globos, ubi seclis mille peractis
 In glaciem proiecti altam, niuib; sepulti
 Plangore, & gemitu nequicquam tartara complent:
 55 Nanque ubi quingentis riguerunt frigore seclis,
 Inferni aucti amnes latè feruentibus undis
 Insano magnos contorquent vortice montes,
 Fluctibus huius merfi torrentibus, ut mala passi hæc

Seculis sexcentis, repetunt ex ordine prima.

68 *Supplicia, & nusquam miseris datur hora quietis.*

Nec sum animi dubius, multos ut inania nostra

Carmina risuros: quoniam quæ corpora non sunt,

Non flammæ, frigusq; pati, non verbera rentur.

Est hominum hac audacia, quos præscribere cæli

69 *Non pudeat Regi, quid enim, quod iusserit ille,*

Non fiet? fac velle, idem qui carcere clusit

Mortali immortalem animam, quæ corporis expers

Certè erat, efficiet, ne qui ditissimus eris,

Diues agri, regi assimilis luxuq; epulisq;.

70 *Omnis cui longum blandita obscœna voluptas,*

Impia quiq; arma, & crudelia bella secuti

Et vitæ leges radicitus euerterunt,

Pramia sint eadem accepturi, atq; optimus ille,

Quisquis is est, spreto qui regno, atq; adibus altæ

71 *Pauperiem, & duros potuit perferre labores.*

*Sanctum hominum genus hoc, veræ qui ad commo-
da vitæ*

Confluxere, illis non cura ut regia vestis

Velaret leues humeros, nec iaspide longi

Ut pellucidula pulchrè digiti ornarentur:

80 *Non dapibus mensas onerare, ostrog; superbo*

Discubuisse super, non tempora fundere vino,

Non delibuto fora peruolare capillo.

Dij quanti, qualesq; viri, quàm fortiter ausi,

In flammæ illi abiecti, & crudelia passi

81 *Supplicia, iniusti, durig; ante ora tyranni*

Haud vinci potuere, aut in contraria ferri.

O fortunati quorum mens conscia recti,

Saluete æternum heroës. quos aurea Diuum

Regna manent, nusquam casura fluentibus annis:

90 *Nusquam illic cura, nusquam dolor: omnia læta,*

Omnia tuta, animas tenet omneis una voluptas.

At contrà tenebris clausos, & carcere caco

Luctusq; & cura tristes, & sedulus angor

- Opprimit aeternum, & qui unus dolor altus habetur,
 95 Iam norunt, solio ut poterant considerare Diuum,
 - Ut poterant hominum, & caelestum adfistere Regi,
 Aeternumq; frui luce omnipotentis Olympi.
 Nec verò si forte aliquis bene vixerit, usquam
 Deque via recti paulum declinet, in oras
 100 Luminis aeternas subito properare fatendum est:
 Ipsi etiam labe affecti, vitiisque leuati,
 Quae longum obsessi fuerant, recta ire putandi
 Non sunt ad superos, veluti cui plurimus insit
 Visceribus dolor, & pigris vis tabida membris,
 105 Non prius ad rectos potis est accedere sensus,
 Ut iam iam amissa redeant in pristina vires,
 Ingenuè quisquam nisi doctus Apollinis artem
 Adsit, iam suetus curare salubribus herbis
 Membra diu vitiosa, modis pallentia miris.
 110 Multos ille quidem succos, multosque liquores
 Miscere instructus, Dictamum, Absynthia tetra,
 Doctorumq; hominum praclara inuenta ministrat.
 Sic pater omnipotens, aequi cui maxima cura,
 Qui bene de patria meriti, & virtutis amore
 115 Multa diu passi, siqua admiscere pudenter,
 Et quos pertaesum est scelerum, pacemq; per aras
 Aeternum petiere suas, non destinat Orco:
 Vnde haud egressus patet ullus, & ostia claudunt
 Sexcentum pondo, & multa rubigine vestes.
 120 Sunt Erebi gemina porta, quarum altera Solis
 Spectat ad occidui terras: hac undiq; tristes
 Succedunt anima vita fugiente calore:
 Hanc valua nulla claudunt, sed limina pernox
 Ipsa Dolor seruat, spinas agere inter acutas
 125 Ille iacens, squallet macie, & vix ossibus haret,
 Atrox, terribilis, dextram, & leuam implicat angue,
 Latè oculis ignem spirans, mirabile dictu,
 Letiferum spumis mixtum vomit ore venenum.
 Vestibulo positus custos, sacra ostia seruat.

- 130 Nec reuocare gradum quengquam finit. altera longè
 Porta est, purpureus qua Lucifer exerit ante
 Phœbeos radios iubar, & noctis fugat umbras :
 Hac iter ad superos, si quando hac ipsa pateret,
 Hac iter Elysium, qua Rex stellantis Olympi
- 135 Traduxit notos diuino carmine vates,
 Post illa clausa, & Regis signata sigillo est.
 Sed quia nec digni cœlo, nec carcere claudi
 Inferno, statuit Rex æquus, & optimus ille
 Delere assumptam labem, decus, atque vigorem,
- 140 Auramque atheriam donis felicibus auctam
 Reddere Diis similem, & dignam penetratibus altis.
 Ergo quale aurum accensis fornacibus igne
 Excoctum multo, tabem felicius omnem
 Exuit acceptam, & formam magis induit auri:
- 145 Sic anima, quas ille diu tenet acrior ardor,
 Æternùm abiiciunt concretam corpore labem :
 Nam gyro aërio, quâ corruit aureus ignis,
 Vicinasque vrit nubes feruore corusco,
 Extremas inter diffusis aëris oras
- 150 Panditur hisce animus sedes venientibus ultro,
 Quaque magis gravitate carent, sese altius auris
 Atherius tollunt, donec iam funditus omnis
 Torrenti flamma vitiorum exaruit humor,
 Atque exesa omnis circum rubigo fatiscit.
- 155 Sic res ipsa quidem est, sed quâ non cernere quimus
 Ipsi oculis, rerum haud gnari, incertique futuri:
 Sed neq; ob id falsa est, quando qua dicere possim,
 Sunt sexcenta quidem, qua qñi non viderit, esse
 Falsa putet, visa hac dubio procul autumet esse.
- 160 Quid si ego dixissem, ferres? nisi cognita multis
 Praclarè scriptis hominum restant fuisse,
 La serpiciferis fontem manare Cyrenis,
 Qui noctu late torrentibus aestuet undis,
 Noctu dum tenebris humentibus omnia frigent,
- 165 Et Phœbe auratis incedit rosida bigis:

- Cum verò lustrat radiis Sol igneus orbem,
 Ardentiq; omnem calfecit lampade terram,
 Per Libya perquam gelidus labatur arenas.
 Huc illud quoq; nunc spectat, quem nomine Grai
- 170 Dixerunt Magneta, lapis miro attrahit usu
 Quodcunq; obijcitur ferrum, tactumq; quod illo est.
 Ducit & hoc itidem veluti magnesiacantes.
 Huc agesis simul accedant adamantina saxa,
 Non iam concordis studio compacta tenentur,
- 175 Inq; odium mutatus amor, conflataq; longè
 Invidia ut soluant cogit vincula illa repente.
 Crederet an quisquam? nisi res quæ cognita iam tum
 Ipsa fidem faceret: nam quæ rationibus isthuc
 Conferri possit, nihil est quod nosse queat quis,
- 180 Docta licet summi fuderunt carmina vates:
 Fabula nanque noua est per crebra foramina ferri
 Magneta insinuari, est quod leuis abditus aër,
 Et caua conueniunt plenis conamine magno:
 Non adamas etenim magnetem excluderet omnem,
- 185 Aeraq; quæ multo caua sunt magis, arida secum
 Attraherent, stipulamq; & ligna absumpta senecta.
 Nèue ego te exemplis externis demorer, addam
 Nota domi assidue, quæ quondam incognita, quid nūc
 Fallaci hac æquè fieri ratione negasses:
- 190 Saxa ubi gypsati effoderunt grandia serui
 Aeriam accliuis posaturi in collibus arcem,
 Arte laboratis super antra exesa caminis
 Congeriem statuunt in formam fornicis alti:
 Nec minus agricola duri rescindere ferro
- 195 Anno sam quæ cum certant, atq; arte magistra
 Aridulis nigram lignis explere cauernam:
 Inde ubi forma pyre structa est, ex ignibus ignem
 Ingentem paruis augent, sonat ardua saxis
 Congeries, cæcis fornacibus ignis anhelat.
- 200 Illi instaurantes ornosq; & fissile robur
 Subiiciunt, fruticesque leueis, stipulamq; sonantem.

- In bibulum cinerem quò saxa immania vertant.
 Optimus hic operi cinis est: qui frigidus esse
 Principio visus: quem tu si asperseris unda,
 205 Igne graui exuri circùm vicina videbis,
 Et magnam attolli torpenti è puluere flammam.
 Quod si pingue oleum fundas, alimenta videmus
 Quod tamen esse ignis, subitò vis deperit omnis,
 Flammaq; continuò victrix perfusa repressa est.
 210 Huc age sis animum referas: qui debuit unda
 Auxilio esse igni? duo qua pugnare necesse est,
 Et flammam extingui aspergine pinguis oliui?
 Quod si iam nostrationem reddere dictis,
 Ipse quidem nihil obsto: etenim facile esse videtur.
 215 Qua quiniis spectet, rerum iam effingere causas:
 Omnibus hoc adeò est vitium mortalibus agris,
 Vt nota rei causas scrutentur, & omnes
 Vulgata illustrent dictis, quis semina flamma
 Nesciat in silicis concreta, atque abdita venis?
 220 Quis non in baccis proceram stipite laurum
 Nouit inesse? fuit tamen hoc mirabile quondam.
 Multa quidem nunc esse liquet praeclara reperta,
 Quae fieri nunquam dixere prioribus annis.
 Nam quae res illa est? & non imitabile fulmen:
 225 Res aliter cecidit, positus incudibus vrbes
 Iam magna ferrum exercent, fit fistula qualem
 Non oculis, non ipsi animo videre priores,
 Fistula missura haud nequicquam ferrea bombos,
 Aut conflata ère ex coelo, liquidisq; metallis
 230 Præruptas arces caua deiectura columna:
 Inuentum praeclarum, ingens, quod nos quoq; caelo
 Exaequat, Ioue nec solo iam maxima coeli
 Porta tonat, tantum non iam se iacet alumno
 Ida suo, & Cyclopum opera Vulcania tellus.
 235 Namq; ubi perfecta est moles, treis sulfuris addunt,
 Treis falsi partes nitri, treis pulueris atræ
 Exusta ex corylo, aut lignis quorum indiget usus.

- Parte alia informant immani pondere glandem
 Ssidentem dura ex chalybe, plumboue recocto.*
 240 *Mox igne admoto misceri murmure cœlum
 Incipit, & tonitru horrendo concussa videntur
 Equoraq;, & terra, & domus omnipotentis Olympi.
 At per terricrepo sonitu picea undiq; nubes
 Attollit se eructans flammam, atramq; fauillam*
 245 *At simul irrupit vis eius, & impetus acer,
 Procumbunt turres, & equataq; machina cœlo
 Corruit, atq; alium dant saxa aulsa fragorem.
 Quin & dum aduersis acies concurrere signis
 Constituunt, fortesq; viri prorumpere cornu,*
 250 *Vidi ego sublato flammis ex aggere nimbo
 Sulfureo heroas correptos fulmine centum,
 Igniuomo centum transfixaq; pectora plumbo:
 Dumque iterum, atque iterum molis fragor intonat
 ingens,*
*Vmbones, ocreas, galeas, enseque, verutaq;
 255 Vno icû cadere, & coaceruari aggere magno,
 Et latos multo respergi sanguine campos;
 Altaq; maiori dilabi flumina cursu.
 Fare agè, vel falsum est? & non imitabile fulmen?
 Ergo multa modis miris fateare necesse est*
 260 *Esse quidem non nota homini, penetralia Regis
 Quis superûm inuisit, nisi quos Deus & aquus amarist
 Quisue Erebi vastas sedes, nigrasq; lacunas
 Accessit, victorq; pedem cum laude reflexit?
 Ofelicem illum virtute, & munere Diuûm,*
 265 *Credo olli: nam vera canit.*
*Treis igitur sedes statuit pater optimus ipse,
 Quando non eadem nobis est palma parata.
 Scilicet hoc sanctum est, nequid sperare precando
 Defuncti vita possint: sua premia queng;*
 270 *Certa manent, firmo certa que ex ordine pœna.
 Hoc est iustitiam colere, & prestare Deum se.
 Non etenim leges, hominum quarum indiges usus.*

- Iustitiam expendunt. est qui vetitos Hymenaios
 Contemptor Diuum inuasit, ferroque parentem*
 275 *Perdidit, & bello ciueis, fratresq; veneno,
 Ut parta insidiis liber regnaret in vrbe,
 Omnia fanda, nefanda ausus, quem ferre minores
 Cum iam non possent, victum popularibus armis
 Dicere iusserunt causam acclamante corona:*
 280 *Quare hominem usq; inuisum inter patria arma
 tremementem,
 Pallentemque modis miris formidine poena
 Ad fora sublimem rapiunt, ibi poplite viroque
 Submisso caput ense humeris auellitur altum.
 Non dedit ille quidem poenas, quas debuit, annos*
 285 *Ut pote qui multos alacris mala gaudia mentis
 Posthabita est adeo infans virtute secutus,
 Molitus cademq; virum exitiumq; bonorum.
 Ergo alias poena danda, nec morte dolores
 Finiri sperandum: etenim sunt ultima nunquam*
 290 *Secula illic, aeternum ubi vita labore referta est.
 Tunc diu Baccho indulgens, Veneriq; nefanda,
 Pauperis agricola pinguem populatus agellum,
 Ora, manusque tui respersus sanguine fratris,
 Non hic? morte obita ast illic dabis improbe poenas.*
 295 *Scilicet incolumis sextum iam consul in vrbe
 Atque iterum fias, & tot demiseris ense
 Egregios diro ciues pallentibus umbris,
 Sanguine sudarit, belloq; exarserit orbis,
 Lumina tu patria claudas securus in aula?*
 300 *Et iam sub terris placide, aeternumq; quiescas?
 Non ita, mi poenas scelerata in morte rependes.
 Non ibi iudicium corruppes, nec reus auro
 Te redimes grandi, nec cincta altaria circum
 Effigies sanctorum hominum funalibus altis*
 305 *Te te igni eripient, aris impositaq; thura:
 Non in iudicium versis crudeliter armis
 Restitues dominum te te: sed tristia tandem*

- Funera post porrò faciet manifesta fidem res,
 Et quæ sint pœna, mihi post narraueris ipse.
- 310 Disce Deos colere, & dignam Diis degere vitam,
 Quin te animo constans instringis fortiter? & te
 Affirmas? dictis sapientum assuesce moneri.
 Nec verò inuentis Graiūm nos credere par est
 Omnibus, est etenim nimirum Gracia mendax.
- 315 Nam quò illud spectat? post tristia funera rursus
 Immemores cupiunt in corpora velle reuerti:
 Fabella Gracorum hominum: quid corpora relinquunt
 Prima anima? quid solui opus est, in corpora rursus
 Claudendas, vita quas cogas rursus abire?
- 320 Nascendum toties, si sit toties obeundum,
 Nulla manet requies hominem, sedesque beata
 Nusquā igitur, quid tu mihi de flauo Radamantho,
 Quid mihi de elysiis tot garris Gracule campis?
 Quid mihi felices fingis? dicisque beatos
- 325 Æternūm, in mala quos opus est, luctusq; redire?
 Adde illud delirum ut idem, quo expendere pœnas
 Commonstrēt animas scelerum, petere horrida fontes
 Corpora seclorum, & pecora inter degere vitam.
 Et quod ridiculum est, aiunt, ut turpis adulter,
- 330 Flagitium ne impune ferat, muliercula fiet,
 Ipsa viris quæ se prosternat corpore toto,
 Pœnarum egregia laudes, præclara reperta,
 Flagitium scelere ut cumulent, & crimine crimen.
 Ad nos ergo animum refer, & verissima dicta
- 335 Accipe sis, mentemq; adhibe, quam impellere verbis
 Veridicis possim, & versu perfundere dulci.
 Postquàm sat terris actum, molemq; operosam,
 Longauam mundi mutari ex sedibus imis
 Cœlicolūm visum Regi, nec iam amplius ulla est
- 340 Progenies hominum cœli ventura sub axem,
 Iudicium sistet Rex omnipotentis Olympi,
 Iudicium firmum, sanctum, ingens, quo genus omne
 Omne hominū in conuētū aderit, qui in luminis oras

Aduenere unquam, citius, seu serius illos

345 *Secula tulere, dies pariter quos abstulit atra.*
Non tamen id clàm, aut obscurè contingere par est
Ius summum, ius acre, manent certissima signa
Temporibus certis, atq; altè terminus haret.

Primum etenim miserè ardebit terra vndiq; bello,

350 *Et populi, Regesq; frement, sub fœderopacis*
Euertent socij sociorum funditus vrbes,
Voxabunt alij patriam ciuilibus armis,
Et desiderio, diraq; cupidine cadis
Vulgò alacres tereti plangent caua tympana virga.

355 *Efflabuntq; tubas, & raucis cornua bombis.*
Vastabunt agros pallentes cade coloni,
Incendent pagos alii, & splendentia aratra
Ipse ipse horrendos pastor conflabit in enses,
Ad bellumque vltro dirum armentarius ibit.

360 *Rura colet nemo, nusquam tellure subacta*
Vomere ducentur posito ad praesepia tauri.
Frugiferi nusquam campi, rubus asper ubiq;
Et densi surgent frutices, lappaq; tenaces,
Rastrorumq; experts, & adunca vinea falcis

365 *Incultis dulces committet sentibus vnas,*
Et longo crescent procera palmitè vites,
Et spissis nimium aëria ramalibus vltmi.
Hinc ubi bella colent arua, & pax candida cessit,
Vndique prouenient frumenta angustius agris.

370 *Quòd si cura hominum accedat, rursusq; per artem*
Quisquam agros moueat, nullam pater ipse colendi
Tum volet esse viam, frustra insectabere raistro
Affiduus terram, frustra adniteris aratro,
Nulla tum segetes, nulla frumenta sequentur.

375 *Nam talpa Solis visuri lumina nunquam,*
Curculioque vorax, & longo ventre locusta
Subripiunt quæ quis mandarit semina terra.
Adde etiam ingenteis pluuias, & tempore iniquo
Triticeam in segetem latè Boream insultantem.

- 380 Adde grauem dura concussam grandine aristam,
 Cum iam flaua Ceres letis rideret in aruis:
 Mox fœda ex Orci tenebris adrepet Egestas,
 Mox & dura Fames ruet, & radicibus herbas
 Auulsas, glandemq; feret mortalibus agris.
- 385 O miseri quos dira lues, quos triste manebit
 Exitium. tû ne ô cœli Rex maxime, & idem
 Optime quid? tû ne ah tantas spectabis ab alto
 Ærumnas hominum, nec te miserebit, Olympo?
 Ira quousque tua, ô bone Rex?
- 390 Scilicet id firmum est, atq; alta mente repostum,
 Et fatale quidem, nec tum tractabile numen:
 Esto, haud fas seruos Regi praescribere, Regi
 Parendum: fuerint quacunque ea fata feremus.
 Ergo pestilientia acris, miserandaq; cœli
- 395 Incumbet populis vitio, sine ciuibus vrbes
 Funeste inuisi poterunt, sine rura colonis.
 Excedent du' ciuita, nec ducere puram
 E cœlo quibunt animam spirabile quando
 Corruptum latè strages dabit, & grauè olentis.
- 400 Vulgò fœtorem lacus exhalabit Auerni.
 Tum iuuenes olim florentes, cum breue vita
 Ver agerent, dura iam fessi atate parentes
 Infatiabiliter flebunt, mœstaq; sorores,
 Dum flauo longos soluent à vertice crines,
- 405 Pallidule efflabunt super ipsa cadauera vitam.
 Nec minus intere à falsò praecepta salutis
 Inscribent alii, contraq; edicta piorum
 Bacchantes edent insana volumina vatam.
 Tum per terricrepi sonitus per viscera terra
- 410 Iri exaudium certum est, & motibus orbis
 Insolitis, circum & cœli domus alta tremiscet:
 Procumbent succussa vrbes, turritaq; tellus
 Excutiet magno senior iam pondere nutans
 Quod diu onus tulerat longo pòst tempore collo.
- 415 At dum terribiles minitatur terra ruinas,

*Et motu ingenti magnas tremefecerit urbes,
Non face Sol rosea ex alto se ostendet Olympo,
Sed caput obscurum densa inter nubila condet
Tristis, egens lucis, concedens is quoq; fatus.*

- 420 *Lunai globus ipse etiam tabescet, & astra
Per noctem, ex undis & cū iam surgere eoīs
Deberet Phæbus, nonnulla cadenti acernent
Attoniti passim iuuenes, trepidaq; puella,
Et tūsa palmis longæua pectora matres,*
- 425 *Percussiq; senes latè formidine Diuūm:
Interea nigrantem insana per aquora nimbū
Fulminibus grauidum ferri, & maria omnia arenā
Euomere, & magno compleri murmure pontum
Accliuēs portus, iamq; oppida consternantem,*
- 430 *Et salso cœli tollentem ad nubia fluctus,
Horrentes populi rerum nouitate videbunt,
Hinc veriti, pater Oceanus spumantibus undis
Ne ruat in terras, medium & salis omnia fiant,
Ad iuga confugient prærupta, & rupibus abdent*
- 435 *Sese connexis, O æternūq; beati,
Et verè, dicent, qui olim melioribus annis
Occubuiſtis, erant nobis qui ponere terra
Vos possent patria, & tumulo concludere auito:
Quæ nos exercet, quæ nos Diuūm ira fatigat?*
- 440 *Antra graues hominum vos ô miserata labores,
Quæ nobis restant, ad quæ confugimus antra
Corruite, integite, & finis vos sunt malorum.
Has dum sollicito fundent de pectore voces,
Et tristi miseræ iterabunt ore querelas,*
- 445 *Audiet omnipotens, & maiestate verendos
Diriget ad lacrymas oculos percussus amore.
Mox igitur tonitru horribili fulgentia templa
Concutiet cœli, liquidum flamma æthera lustrans,
Quo syluæ, montesq; feri, & tremet undique tellus,*
- 450 *Et iactata frementi ponti tumida aquora circum:
Ter solio assurgens, tensa ter pectora dextra*

- Contingens leuiter, magni sacraria cœli
 Iurabit Diuūm pater immutabile verbum.
 Ergo purpureum quā Sol caput ostendebat,
 455 Mane nouo lucem referens mortalibus almam
 Procedet, radiis ardentia signa conuiscis,
 Signa directi superūm Crux aurea Regus :
 Cui quondam (quid nunc totum vulgata per orbem
 Carminibus repetam?) vitam sub imagine degens
 460 Humana Rex est ultro suffixus Olympi:
 Ut, quas nos scelerum par esset pendere, pœnas,
 Ipse daret: pietatis is est cœlestibus ardor.
 Sustulit hæc ubi signa igitur dux maximus, arce
 Ex cœli creber tonitrus, clangorq; tubarum
 465 Complebunt omnem rauris mugitibus orbem.
 In summum deducta locum, flammescere cœli
 Incipiet moles longè candentibus auris,
 Ansanctiq; graues fauces, & tristis Aucrni
 Ignitam efflabunt animam, nec tempore quoquam
 470 Antra atnaa nigram magis euomere fauillam,
 Flammarumq; globos, vastis nec hiatibus aquæ
 Expirare ignem tellus est visa cauernus.
 Persepe interea fumantes aethere ab alto
 Prorumpent acri picea caligine nubes
 475 Fulminibus grauida, latè exurentibus omnia.
 Iam mare, non mare, at exusta magis aquor arena.
 Hac vrbes, eadem & montes incendia magnos
 In cinerem, & cœli fulgentia mœnia vertent.
 Hac rerum summa, hic ipsum manet exitus orbem.
 480 Nunc vigor omniparens cœli de vertice summo
 Aggredere d, cantusq; moue, & sanctè ignibus illis
 Ignauum flagrans æternis excoque pectus,
 Vnde meam vox firma magis mentem ipsa sequatur
 Arcanis rerum leges, & fata videntem.
 485 Quippe nouum terris video lucefcere Solem
 Largius, & liquido vestiri lumine mundum,
 Ac rerum varias confestim sumere formas.

- Gramen habent passim, & flores iam mollia prata,
 Iam nemora alta nigras altis surgentibus umbras
 490 Arboribus, foliisque sonant, & fronde virenti
 Prognata leues Zephyris florentibus aura.
 Iam rosa, iam viola, iam purpurei narcissi
 Perbellè rident gemmanes rore per herbas.
 Non aded mixtum magnis Aquilonibus imbrem,
 495 Non Austrum metuent nati sine semine flores,
 Non glacialis hyems, non intolerabilis aestas
 Aurea surgentis vertent bona tempora secli.
 Vererit aeternum, atque eadem clementia cæli
 Semper erit.
- 500 At Rex omnipotens felicia tempora inerti
 Non torpere diu sinet, & succumbere somno,
 Nec rursus morti esse locum, quare ipse ministros
 Auro fulgentes, & versicoloribus alis
 Ante alta astantes donaria voce vocabit:
- 505 Ite decus iuvenes cæli, & clangoribus omnem
 Æthera complete, & tenues sine corpore vitas
 Antiquos artus, & corpora delaturas
 Proclamate die hoc eodem me iudice sisti.
 Aridule non tot ventis agitantur arena
- 510 Per Libya campos, desertaque littora propter,
 Paruula non variantis tot sub imagine forme
 Corpora commonstrant radiati tela diei,
 Quàm multa suberunt utroque, citroque, volantes
 Innocua, fontesque anima clangore tubarum
- 515 Excita, & rauco sonitu: mirabile dictu,
 Ipsa olim deleta undis, absumpta senecta,
 Temporeque extremo vitæ credita flamma
 Corpora, in effigiem veterem se, & pristina fingent.
 Vnica in Assyriis qualis felicibus ales
- 520 Dicitur ex cinere, & redolenti puluere myrrha,
 Thureque panchaio cunctantem sponte renasci
 Aureolis oculis, & pictis undique pennis.
 Nam si non res in nihilum queat vlla reuerti,

Quando

Quando materies aeterno semine constat,

525 *Et superat quiddam ipsis indelebile rebus,*

Par est dissidio collapsa, & funere tristi.

Posse iterum in dulcem reuocari corpora vitam.

Nonne vides euersam auro, & superante senecta

Vlimum arte complexam olim, nunc pulueris atra

530 *Materiem putrem, glebam telluris inertem,*

Cum Zephyrus graduur pennis, & dulciter orbem

Recreat aduentu expectato, & lenibus auris,

Aut acino, aut ipsa surgentem vligine rursus

Pampineam, & fragili viridantem stipite vitem?

535 *Quod si materia adduret, non esse videtur*

Permagnus hoc, qualis Cyclops, aut arte magistra

Quisquã opifex alius, statuas hominũ armipotentum

Quas ruit ipse, eodem curauerit ære refingi.

Grandia frustra legit, minimus nec parcit, & alte

540 *Porricit extemplo medios fornacis in ignes:*

Hinc ubi pars omnis mistim est confusa metalli,

Aera fluunt liquida, & caulas stridentia complens

Compositas multa arte, viri praestante labore:

Quippe magis puro hæc spirabunt signa metallo,

545 *Inq; cauis latebris hæserunt mollius æra,*

Antiquo pater omnipotens, expulvere fingi

Corpora pulchrè hominum fatorum ex lege iubebit:

Non ibi vel captos oculis, non corpore manco

Tardipedes videas, nec morbis ægra trahentes

550 *Membra, vel inualidos artus instante senecta.*

Mundus aget ver ipsum, ipsum florente iuuenta

Ver homines, erit & pubes, & idem omnibus auum.

Ergo ubi clangore ingenti taxatantara raucum

Insonuere tuba, & magnis mugitibus æther,

555 *Terribiliq; omnis sonitu reboauit Olympus,*

Pannentur cœli porta, & stipante caterua

Innumera Rex egressus, legionibus ire

Ordine composito, & praferri signa iubebit.

Mox ubi quadrato fortis stetit agmine quisque,

- 560 Atq; utrinque acies ardentibus adstitit alis,
 Et passim hac illac sese explicuere cohortes,
 Frontibus aquatus Rex ardua castra mouebit:
 Quem procul ut nubes, cœliq; serena secantem
 Suspicient gentes, palmas ad sydera tendent,
- 565 Ingentemq; unâ clamorem ad sydera tollent,
 Effusaq; ruent, ast illum iam propè factum
 Bissenî excipient procures, quorum aurea canam
 Casariam, & leuem cingent diademata frontem,
 Iustus de causis, & iam olim Regis amici.
- 570 Quos penes aspiciens mixtos audere nocentes
 Insonites premere, & primos transmittere cursum,
 Et temere effusos ruere, & iam tollere vultus,
 Terribilis Rex, & furius accensus amare,
 Iamq; oculis flammam spirans, odiumq; repostum.
- 575 Ecquis erit modus? acquis iam vos, inquiet, iste
 Audaces furor eludet? vos sistere contra?
 Et scelerum tabe, & perfusi sanguine dextras?
 Ite mea quondam dulces curaq; laboresque,
 Ast odi nunc causa, & inelectuabilis ira,
- 580 Ite domum in tristem, si quis pudor, iteruentes
 Inquo picis nimbos, & flumina sulfuris atri,
 Æternum latè vobis torrentia flammis,
 Iam tandem vobis dignas me iudice pœnas.
 At simul intonuit vox hæc, & conscia queng;
- 585 Vis animi, nec quicquã animo reticente momordit,
 Quisq; reus pallens ad leuam, & tristis abibit,
 Precipitemque dabit, seseq; in tartara condet,
 Luctifono incassum conturbans omnia questu.
 Qualis ubi imprudens miles sub nocte maligna
- 590 Carpit iter, malè tutum (instat timor, atq; animû
 Excedens rectâ syluis se immiscuit atris, (aufert)
 Dum via perplexum cura frustatur euntem,
 Castra inimica videt latum se propter, & hostes
 Ignem ad nocturnum passim per gramina fusos,
- 595 Suspenderitq; pedem, & retro vestigia flectit:

Mox

- Mox ubi paulisper furtim concessit, anhelans
 Effugit hostili ex conspectu, atq; ocyor Euro.
 Rex ubi iam fontes secrevit, & expulit ultro,
 Ceu quondam pastor, cui grex non pascitur unus,
 600 Ast iisdem in sylvis & oues, olidaq; cape'le,
 Lanigeros hirtis agnos secernit ab hœdis,
 Lasciuus placidis hœdos discludit ab agnis,
 Amplexus placide heroas complexibus arctis
 Hac dextra lachrymis dextras cum iunget obortis,
 605 Dulciter, & vultu trepidantia corda serenans:
 Vosne ulli maneant usquam me iudice luctus?
 Vos thura, atq; animum nequicquam mi dederitis?
 Has vobis sedes, vobis hac munera seruo
 Iam pridem, nusquam casura fluentibus annis
 610 Aurea regna, decent vos hac, humaniter & me
 Vos exceperitis toties, atq; agra trahentem
 (Nudus eram, memini) membra & textistis amictu,
 Et vestro toties illo recreastis amore.
 An fugit & vos, quondam cum rerum omniū egenos
 615 Egregia iuvisistis ope, & mœrore leuastis?
 Quippe & erant illi sanguis meus.
 Ergo agite intertextam auro, viridiq; smaragdo
 Singlatim chlamydem accipite, & mea sumite dona,
 Qua pueri quondam dilecti, & saepe rogantes
 620 Non tulerunt, ausi nimium se credere forma,
 Iam nostis, res vel cœlo iam notior ulla est?
 Hac etenim indutos magna ad penetralia Diuum
 Indugredi, & nostris par est accumbere mensis.
 Tum chlamydem cuiq; auratâ, quam ferre maniplos
 625 Iusserat, expediet, dona omnipotentis Olympi.
 Arte laboratam egregiè, manibusq; Deorum:
 Vix illa induti liquidum super athera raptim
 Tollentur, Regiq; canent de more cohortes,
 Et tuba terribilè, & repetent caua tympana bombû.
 630 Iamque unâ emensi liquidas perneciter oras,
 Aurea flammantis cœli delubra subibunt.

Ecce autem in foribus pater ipse occurret amicis
Canicie, trabeaq; & maiestate verendus.

Agnoscent proceres longo iam tempore visam

635 Effigiem: simile haud etenim est (ut dicitur) aquæ
Lac lactis, non unda undæ, non ignibus ignis,
Atque olli pater, & ni sint iam tempora cana,
Amborum quisquã haud queat internoscere vultus.
O quantam mihi tu, & qualem dulcissime gentem

640 Nate refers, quã hilare accipio, quã pectore toto.

Hæc ille, atq; omne intra aurea tecta vocabit

Actutum magni læta ad conuiuia Regis.

Ipsæ sibi ad dextram natum, teq; optima Virgo

Victtricem præclarè actæ Regina triumpho

645 Ad læuam pulchra in palla, gemmisq; nitentem

Componet, proceresq; alios ex ordine lætos.

Hinc ubi diuinis epulis, & nectare sancto

Explerit, vinum ex adytis, cellisq; repostis

Proferet annosum pater, & cratera coronans

650 Libabit prior, & nato dum porriget, ore

Dum tenuis attinget natus (mirabile dictu)

Inter utrumq; latens raptim per pocula serpens

Innocuus, multoq; ignis candore coruscans

Miscebit se auro: veluti sub Sole repenti,

655 Mane iugis canis gelidus cum liquitur humor.

Mox cratera altè spumantem, atque undiq; plenum

Expediet Rex conuiuius: illi ordine longo

Accipient, reddentq; vices, & dulce bibentum

Præpediet sensus laticis diuina voluptas.

660 Ergo ubi sedatus tandem sitientibus ardor,

Unã omnes ad patrem versi, immota tenebunt

Lumina, dum natum complexibus implicat artus,

Dum treis ante torum cælestibus excitat aras,

Flammantemq; animam diuinis naribus efflat.

665 Ille ut coniectos oculos mirabitur in se

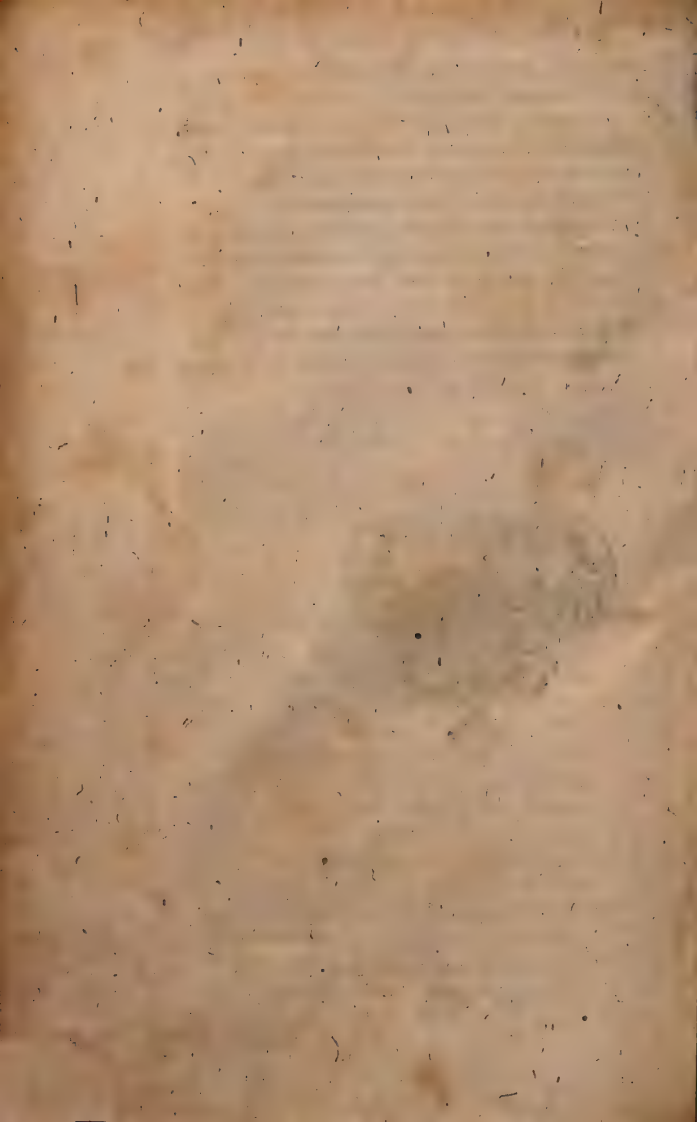
Conuiuiarum omnes, longo non tempore visos

Ornatus, trabea indutus quos integrit alta

Recludet, series quibus est longissima rerum
Picta peregregiè, praescriptaq; nomina Diuum,
670 Et quas nunc animo cõprendimus haud bene, forma,
Effigiesq; auro, & tenui sunt flamine ducta,
Diues opus, textum non enarrabile, centum
Ora mihi ex solido si sint conflata metallo,
Verba fluant, quales insana per aquora fluctus.
675 Dum verò interea superum domus alta silescit,
Vox ingens, qualis tonitrus, prorumpere caelo
Audita, & latè sonitu increbrescere rauco,
Adspicite, obtutuq; oculos defigite in unum,
Vnus ego omnipotens, ego Rex hominumq; Deumq;

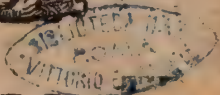
F I N I S.

TITI
LVCRETII CARI
DE RERVM NATVRA,
LIBER PRIMVS.

ENEADVM a genitrix, hominũ b,
Divũmq; voluptas,
c Alma VENVS, cœli d subterlaben-
tia signa,
Qua mare nauigerum, qua terras
frugiferentis

e Concelebras; per te quoniam genus omne animan-
tum

f Concipitur f, visistq; exortum lumina Solis;

Te, Dea, te g fugiunt venti, te nubila cœli,

h Aduentumq; tuum; tibi suavis i dadala tellus

Summittit flores; tibi k rident aquora ponti,

A

a Placa-

rebus Venereis delectari putabantur.

c sancta, pulchra; ab alendo sic dicta. Festus.

d h.e. quæ mouentur vnâ cum cœlo.

e celebres & cœltas reddis, colis, frequentas.

f exoritur, prodit in lucem, incipit hac lucis vsurâ frui.

g Quia tu tuo aduentu cœlum, terras, & maria serenas.

h sub mensem Aprilem.

i sic dicta à varietate rerum, & artificiorum, subministrat, & suppeditat lætificos flores. Vide infra : I. 193.

k suâ æquabilitate & tranquillitate hilaritatem quandam præ se ferunt. Tibi, est, tuo commodo. Vide Lexicon.

a Eneadarũ:
h.e. Romanorum, qui
ab Ænea sunt
prognati.
Virgil. lib. i.
Æneid. vers.
617. Rutil.
Itiner. vers.
67. Vide etiã
Ludou. Carr.
Emendat.
lib. i. cap. 8.
pag. 106.
b Quia & Dii

a & cœlum
serenum, mi-
nime turbu-
lontum, trā-
quillum.

b dispulsis &
discussis a
Sole tene-
bris.

c statim vt
Ver aduenit.

Vide V Vo-
vverē. de
Polymath.
cap. XI. p. 83.

d Simulatq;
faunius ve-
ris prodro-
mus apertus
ac patefactus
vigere cœ-

pit, qui antea
quali obse-
ratus & clau-
sus videba-
tur. In geni-
talis: nota
chorœum. Al.

genitabilis: quæ vox minus Latina.

e Dissyllabum est: vt potius. VI. 762.

f Sic Terent. And. I. i. vers. 98. percussit ilico animam. Græci: πλήθει. Sic
vsurpat Ciere. Vide Lexic.

g Saltu percursant, & prætereunt, & ita negligunt, rebus Veneris in-
tentæ.

* Hic versus abest à vet. lib. & necessarius non est.

h nidos.

i ob innatam vim libidinum in omnibus animantibus.

k per sua quæque genera.

l sua genera amplificent & multiplicent.

m ætherias.

n in lucem. Familiaris formula Cari. I. 179. & II. 577, 617. & V. 125.

o Memmio Gemello; qui Prætor fuit in Bithynia, & postea exulauit A-
thenis.

p quæ feris potius, quam hominibus conueniāt, quæ feros atq; immanes
animos deceant. Mæn. antiquè pro Mun. vt paulo post, pro Effice. al. Et
face: vt maior sit sermō & connexio.

q quæ diuisæ sunt Lucretio vltatissimum.

a Placatumq; nitet b diffusoluminē cœlum.
10 Nam c simul ac species patefacta est verna diei;
Et d reserata viget genitalis aura fauoni,
Aëria primum volucres te, DIVA, tuumq;
Significant e initium f percussa corda tua vi:
Inde fera pecudes g persultant pabula læta;

15 * Et rapidos tranant amnis: ita capta lepore,
Te sequitur cupide, quod quamq; inducere pergis.
Deniq; per maria, ac montis, stultosq; rapacis,
Frundiferasq; h domos auium, camposq; virentis,
Omnibus incutiens blandum per pectora amorem;

20 Efficis, vt i cupide k generatim l sacra propagent.
Quæ quoniam rerum naturam sola gubernas;
Nec sine te quidquam m dias in n luminis oras
Exoritur: neq; sit latum, nec amabile quidquam;
Te sociam studeo scribendis versibus esse,

25 Quos ego de rerum natura pangere conor
o Memmiade nostros; quæ tu, DE A, tempore in omni
Omnibus ornatum voluisti excellere rebus.
Quod magis æternum da dictis Diua leporem:

Effice, vt interea p fera mœnēra q militiari

Et face. Sic leg. em. contadit Lamp. Al. et d. Comant.

30 Per

30 *Petr maria, ac terras omnis sopita quiescant.*
Nam tu sola potes tranquilla pace iuuare
Mortalis: à quoniam belli fera mœnèra Maiors
Armipotens regit: in b gremium qui sape tuum se
c Reficit aeterno deuinctus volnere amoris:

35 *Atq; ita d suspiciens tereti ceruice reposta,*
Pascit amore e auidos inhians in te, Dea, visus;
Eq; tuo s pendet resupini spiritus ore.
Hunc tu, Diua, tuo recubantem corpore sancto
Circumfusa super, suavis ex ore loquelas

40 *Funde, petens placidam Romanis incluta pacem.*
Nam neq; nos g agere hoc patriæ tempore h iniquo
Possimus a quo animo: nec Memmi clara propago
i Talibus in rebus, communi deesse saluti.
k Quod superest, vacuas auris mihi l MEMMIVS,
Et te

45 *Semotum à curis adhibe veram ad rationem,*
Nè meà donà tibi studio m disposta fideli,
Intellecta prius quàm sint, contempta relinquant
Nam tibi de summa cœli n ratione, Deuindq;
Differere incipiam; & rerum o primordia pandam:

50 *p Vnde omnis natura creet res, auget, alatq;:*
q Quòve r eadem rursus natura perempta resoluat:
Qua nos materiem, & genitalia corpora rebus

A 2 Red-

f os ori, labra labris affixa tenet.
g naturam rerum explicare; hoc ipsum, quod suscepimus, attentè & si-
nè cura agere: in hoc studium incumbere. Sic IV. 966.
h temp. aduerso.
i in rebus turbulentis, tempore belli.
k Quod reliquum est. Sic II. 39. & VI. 218, 422. II. 1021.
l α, πλωσις: rectus pro vòcandi casu. Al. Memmiada.
m disposita, & in ordinem digesta.
n Sic I. 127. & II. 179. Sic Seneca Epist. 69. Al. ragione. malè.
o principia rerum aperiam.
p ex quibus rebus, siue principiis.
q in quas res. Sic Seneca: Quoque eadem rursus. Tò Quò valet etiam Quor-
sum. Horat. Quò mihi fortuna.
r easdem res peremptas.
s vim gignendi habentia, ad gignendum valentia.

a quoniam
Mars belli
moderator
& dominus
est, qui tibi
ut amans ser-
uit. Vide Pa-
pini. The-
baid. III. v.
295. & seqq.
b in gremio
tuo: ηγερ' α'ν-
πλωσις: de
qua Agell. I.
7. & nos in
Lexico Plau-
tino, 1n.
c recreat. Al.
Reincit.
d sursum ad-
spiciens. Al.
suspiciens. Huc
locum imi-
tatus Ovi-
dus Metam.
X. vers. 558.
e delectat a-
more suos
auidos ocu-
los.

⁂ quoniam
res omnes
naturales ex
illis primis
corporibus
concretae &
constatae
sunt.

b Hi versus
sex iterantur
infra ll. 645.

& absunt
heic à non-
nullis MSS.
è doloris ex-
pers.

d *omnigenus*,
seipsa con-
tenta.

e nec capitur
benemeritis,
nec ira com-
mouetur.

f corrumpi-
tur, flectitur,
propitiatur.
g commoue-
tur, afficitur.

Sic verbo

Tangere vsus. Virgil. *Æneid.* 1x. 138. & xii. 933.

h humilis, mœsta, & prostrata esset. Nonius explicat, *sordiret*.

i tamquam onere quodam.

k Epicurus, Atheniensis, Gargettius, Neoclis filius. Vide Proœm. lib. III.
& v. 1066. Indic.

l Græc. *ἀντιπαῖς*, sumptum à pugilibus qui manus tollentes surgunt
in aduersarios. Nonius l. *tendere*, h. e. contendere. Sic v. 630. & l. 324.
IV. 801.

m irritauit. VI. 586. *Disturbat urbes*. Allegoria à re militari, & expugna-
tionibus urbium.

n cuperet. Sic MSS. Prisc. & Non.

o acris, potens, animosa. infr. l. 178.

p & longè processit extra m. m.

q propter sidera, & ignes æthereos.

r reportat, translatio à re militari. Sic Virg. *Æn.* IV. 93. Repetuntur hi
duo versus infr. l. 587. & v. 90.

Reddunda in ratione vocare, & semina rerum
Adpellare suemus; & hac eadem usurpare

55 Corpora prima, a quod ex illis sunt omnia primis.

b Omnis enim per se Diuûm natura necesse est
Immortali auo summa cum pace fruatur;
Semota à nostris rebus, seiunctaq; longè.

Nam c priuata dolore omni, priuata periclis,

60 Ipsa suis d pollens opibus: nihil indiga nostri,
Nec e bene promeritis f capitur, nec g tangitur ira.

Humana ante oculos fœdè cum vita h iaceret

In terris oppressa i graui sub Relligione:

Que caput à cœli regionibus ostendebat,

65 Horribili super adspectu mortalibus instans:

Primum k Grauius homo mortalis l tollere contra

Est oculos ausus, primusq; obistere contra:

Quem nec fama Deûm, nec fulmina, nec minitanti

Murmure compressit cœlum; sed eò magis acrem

70 Virtutem m inuitat animi, confringere ut arta

Natura primus portarum claustra n cupiret.

Ergo o viuida vis animi peruicit, & extra

p Processit longè q flammantia mœnia mundi:

Atq; omne immensum peragrat mentē, animoq;

75 Vnde r refert nobis victor quid possit oriri,

Quid

*Quid nequeat; finita potestas deniq; cuiq;
 a Quanam sit ratione; utq; altè terminus hereât.
 Quare religio b pedibus subiecta c vicissim
 d Obteritur; nos exaquat victoria cœlo.*

- 80 *Illud in his rebus vercor, ne forte rearis
 e Impia te rationis inire elementa, viamq;
 f Endogredi g sceleris; quòd contrà sapius olim
 Religio peperit h scelerosa, atq; impia facta:
 Aulide i quo pacto k Triniaï virginis arma,
 85 l Iphianassai m turparunt sanguine fœdè
 Ductores Danaum delecti, n prima virorum:
 o Cui p simul q infula virgineos r circumdata com-
 pitus
 Ex utraq; pari malarum parte profusa est;
 (Et mœstum simul ante aras adstare t parentem
 90 Sensit, & hunc propter ferrum u calare ministros;
 Adspectuq; suo lacrimas effundere ciues;
 x Muta metu, terram genibus summissa petebat.*

A 3

Nec e impias in-

stitutiones ac præparationes, aut impiam disciplinam: vel, timeo, ne dicas, te ad impiæ rationis initia introire.

f Antiquè. Ingressi. Vide Festum, Endo.

g Impietatis. Al. quot, cum notâ exclamandi, post, facta!

h Scelerata, sceleris plena.

i h. e. quemadmodum ductores Danaum.

k Diana, sic dicta, quòd in triuio ponatur, vel quòd Luna putetur esse, quæ in cœlo tribus viis mouetur.

l Iphigeniæ Agamemnonis filia.

m fœdatunt, contaminarunt.

n Hos virorum.

o Syntaxis similis infr. II. 3.

p simulac.

q vestis sacerdotalis.

r data circum virgineos comtus, ἀσπερὸν, h. e. circumdata capiti & temporibus comtæ virginis: vel, comto capiti virginis.

f h. e. eodem tempore; vel, simulatque cognouit.

t Agamemnonem.

u vagina testum conditumq; habere. Al. celerare. h. e. celeriter expedire.

x Sic Virgil. Æneid. IX. 341. & XII. 718. Al. vultu metu, h. e. vultu submisso propter metum. Cic. in Veri. metu conscientiaq; peccati mutum atque exanimatum.

a sic infr. I. 389. & V. 91. Virg. Æneid. IV. 614. Potestas, est δύναμις, vis, virtus, facultas. b Virgil. II. Georg. vers. 491. c quæ antea è cœli regionibus caput ostendebat, & homines sub se. tamquam graui onere oppressos tenebat. d Al. Exortitur.

a prima. Sic
V. 9. Vide Eu-
rip. Iphigen.
vers. 1220.

b Referendū
hoc ad mo-
rem Roma-
norum, quō
nouæ nuptæ
sursum latz,
h. e. sublata
domum viri
ducebantur:
vt scil. virgi-
nes eō inuite
irē videren-
tur vbi virgi-
nitatem es-
sent amissu-
ræ.

Nec misera prodesse in tali tempore quibat,
Quod patri a princeps donarat nomine regem:
95 Nam b sublata virū manibus, tremehūdaq; ad a-
Deducta est, non vt c sollempni more sacrorum (ras
Perfecto, posset claro comitari hymenæo:
Sed casta d incestē nubendi tempore in ipsa
Hostia concideret f mactatu mæsta parentis:
100 Exitus vt classi felix, faustusq; daretur.
g Tantum religio potuit suadere malorum.
h Tutemet à nobis iam quouis tempore vatum
i Terri loquis victus dictis desciscere quares.
Quippe etenim quā multa tibi k me fingere possum
105 Somnia, qua vitæ rationes vertere possint;
Fortunasq; tuas omnes turbare timore?
Et merito. nam si l certam finem esse viderent

Ærumna-

c Vſitato, ſtato. rato, & fixo. Deducta est, non vt ſolempnibus & vſitatis
ſacris perfectis posset in claro & amplo matrimonio collocati; vel
nuptiali carmine celebrari. Sic IV. 1244. τὸ comitari paſſiue ponitur.

d Impure, propter ſanguinem, qui inquinat & impurum reddit. Sic VI.
v. 1134. vbi tamen MS. corruptum, pro, cruentum.

e Eo ipſo tempore, quo nubere debebat, vel, quo matura viro, & nubilis
erat.

f mactatione & immolatione facta. Prætextus hic fuit Agamemno-
nis, cur filiam mactaret. Horat. lib. 2. Sat. 3. v. 205.

g Sic infr. I. v. 826. Virgil. 1. Æneid. v. 37.

h Sic abruptè loquitur infra I. v. 917. & III. v. 171. Sensus est: Quid Aga-
memnonem Regem ambitioſum, & ſtultè religioſum commemoro?
tu ipſe doctrinā politus, atque ab omni ſuperſtitione liber ac ſolutus
iam à nobis deſciſcere conaberis.

i Quæ loquuntur Poëtæ ad homines terrendos; quibus non imbecilli
ſolum animi, verum etiam fortes & conſtantes terrentur interdum:
vt de Cerbero, Tantalō, Sifypho, Acherunte, Tityo.

k ἀντιλογίαις, accuſandi caſus pro recto: ego ſ. p. τὸ vertere, verſ. ſeq. eſt, e-
uertere.

l Sic omnes MSS. Finis femineo genere vſurpat noſter infr. I. 561, 577. II.
512. III. 1035. Sensus est: ſi homines ærumnarum & miſeriarum finem
in morte viderent, aliquā ratione religionibus obſtare poſſent: nunc
autem cū putent animos eſſe immortales, naſci videntur in miſe-
riam ſempiternam, neque ſe vniquam conquieturos ſperant.

*Ærumnarum homines: aliqua ratione valerent
Religionibus, atq; minis obfistere vatam:*

110 *Nunc ratio nulla est restandi, nulla facultas;*

Æternas quoniam poenas in morte a timendum.

Ignoratur enim, quæ sit b natura animæ:

Nata sit: an contrâ, nascentibus insinuetur:

Et simul c intereat nobiscum morte dirempta;

115 *An tenebras Orci visat, vastasq; lacunas:*

An pecudes alias diuinitus insinuet se:

Ennius vt noster cecinit, qui d primus amœno

Detulit ex Helicone perenni c frunde coronam;

Per gentis Italas f omnium quæ g clara h clueret.

120 *Etsi præterea tamen esse i Acherusia templa*

Ennius æternus exponit versibus edens:

k Quò neq; permanent anima, neq; corpora nostra;

l Sed quadam simulacra modis pallentia miris.

Vnde sibi exortam m semper-florentis Homeri

125 *Commemorat speciẽ, lacrimas n & fundere salsas*

Cœpisse, & rerum naturam o expandere dictis.

Quapropter bene p cùm superis de rebus habenda

Nobis est ratio; solis, lunæq; meatus

Quæ fiant ratione; & quæ vi quæq; q gerantur

A 4

vt Pythagoræi.

d Scil. Latinorum.

e monte Bœotiz: vbi Musæ.

f primâ breui. Sic III. 440. V. 340. Al. hominum.

g clarissima: positivus pro superl.

h nominaretur: verbum nostro vsitatum. Vide Indicem.

i Inferni regiones & loca.

k Vide Macrob. lib. 6. cap. 1. vbi dicit hos duos seqq. versus non esse En-

nii.

l Hunc versum imitatus est Virgil. Georg. I. 477. Æn. I. 358. Æneid. X.

822.

m vñ. Al. honoris. malè. Vide Cicer. lib. II. Acad. Qu.

n Sic MSS. Al. effundere. malè.

o Explicare. Al. exponere, vel expromere.

p huic particulæ respondet tum, vers. 130.

q Sic MSS. Al. gerantur. Sic infr. I. 328. II. 166. Gerere, pro, administrare.

Metaph. à magistratibus, qui res gerunt.

* Græcismus:
timere oportet.

Φοβητιον

τις ποινας.

Vide I. 138.

381. II. 491.

III. 627. &

crebrò apud
alios Autho-

res.

b essentia,

ἔσθια.

c vnâ scil.

cum corpo-

re, vt Stoici,

an ab æterno

creata infun-

datur in cor-

pora, vt Aca-

demici: an

nobiscum

moriatur a-

nima, an ad

inferos de-

scendat, an

migret in a-

In lia corpora,

^a Hac formulâ sapè
vitur Enni-
us & Virgi-
lius.

^b Repetitur
hic versus
infr. IV. 735.
& Virgil. Æ-
neid. X. 641.
^c continet.
Virg. Æn. V.

^{31.}
^d sic omnes
MSS. Hunc
locum ex-
pressit Virg.
Georg. III. v.
289. Terent.
Heaut. 4. i. v.
1. Sallust.
Cat. cap. 20.
Infr. I. 920.
animi fallit.
Sallust. Jug.
cap. 92. abso-
lutè: neq; me
fallit.

^e cum multa nouis verbis sint appellanda. Nota Hellenismum.
^f Nota locum de egestate linguæ Latinæ. Infr. I. 831. III. 261. Vide etiam
Cic. lib. III. de Finib. & Manilium.

^g amicitia & exinde nascentis voluptatis causa scribere: ex decreto Epi-
curi. Vide I. 257.

^h Sic MSS. Cicero pro Sestio sic loquitur.

ⁱ *deduxit* præferendo fauces lumen aperire. V. 655.

^k introitus.

^l Hi tres versus iterantur II. 58. III. 91.

^m lux diurna, tela quibus huc & illuc iactis ac diffusis totus orbis terra-
rum illustratur.

ⁿ *τῆς*, contemplatio.

^o cuius contemplationis & rationis principium nobis hinc nascetur &
proficiscetur.

^p Principium physicum: Ex nihilo nihil fit.

^q diuinâ voluntate, diuino Numine.

^r afficit, seu coercet, & constrictos tenet.

130 In terris: tum cum primis ratione sagaci,
Vnde anima, atq; animi conslet natura, videndum:
Et qua res nobis vigilantibus obuia, mentes
Terrificent, morbo qdfectus, a somnoq; sepultis:
Cernere uti videamur eos, audireq; coram,
135 b Morte obita quorum tellus c amplectitur ossa.
Nec me d animus fallit Graiorum obscura reperta
Difficile inlustrare Latinis versibus esse:
Multa e nouis verbis præsertim cum sit agendum,
f Propter egestatem lingua, & rerum nouitatem.
140 Sed tua me virtus tamen, & g sperata voluptas
Suaui amicitia quemuis h efferre laborem
Suadet; & inducit noctes vigilare serenas,
Quarentem dictis quibus, & quo carmine demum
Clara tua possim i præpandere lumina menti;
145 Res quibus occultas k penitus, conuifere possis.
l Hunc igitur terrorem animi, tenebrasq; necesse est
Non radii Solis, neq; m lucida tela diei
Discutiant, sed nature n species, ratioq;
o Principium hinc cuius nobis exordia sumet,
150 p Nullâ rem è nihilo gigni q diuinitus umquam.
Quippe ita formido mortalis r continet omnis,

Quod

Quod multa in terris fieri, cœloq; a tuentur.

Quorum * operum causas nullâ ratione videre
Possunt; ac fieri b diuino Numine rentur.

155 Quas ob res, ubi viderimus, nihil posse creari
De nihilo: d tum, quod sequimur, iam rectius inde
Perspiciemus; & unde queat res quaq; creari,
Et quo quaq; modo fiant opera c sine diuinum.
Nam si de nihilo fierent: ex omnibus rebus

160 Omne genus nasci posset: nihil semine egeret.
E f mare primum homines; è terra posset oriri
g Squamigerum genus, & volucres: erumpere cœlo
Armenta, atq; aliæ pecudes: genus omne ferarum
Incerto partu culta, ac deserta teneret.

165 Nec fructus iidem arboribus h constare solerent,
Sed mutarentur: i ferre omnes omnia possent.
k Quippe ubi non essent l genitalia corpora cuique,
Qui posset mater rebus consistere certa?
At nunc seminibus quia certis quaq; creantur:

170 m Inde enascitur, atq; oras in luminis exit,
Materies ubi inest cuiusq; & corpora prima.
Atque n hac re nequeunt ex omnibus omnia gigni,
Quod certis in rebus inest o secreta facultas.
Præterea, cur vere rosam, frumenta p calore,
Vites autumno fundi q sudante videmus;

A 5

ne Deorum opera creetur.

c α πο φ η, sine operâ.

f pro, mari.

g pisces. I. 378. II. 343. 1081.

h constanter manere.

i omnes arbores omnia fructuum genera ferre possent.

k h e. Nam cum.

l ad gignendum valentia, vim gignendi habentia.

m ex eo loco, ubicunque materies inest. Inde--ubi.

n hanc ob rem, hanc ob causam.

o distincta & separata.

p ætate.

q humido autumno. VI. 942. 1145. Sic flare, pro, stillare, rozare. I. 349.

Lamb. suadens. vt II. 171. V. 671. Imperare.

a cernunt, vi-
dent.

* Infra repe-
tuntur. VI.

55. 56. 89. 90.

b diuinitus.

Al ac f. pro,
hac. quorum
scil. causas
non vident.

c arbitratur.

d Sensus est.

Vbi videri-
mus, nihil ex
nihilo creari
posse, tum
facilius id
perspiciem*,
quod sequi-
mur, id est,
quod proba-
mus, & quod
nobis propo-
suimus ad
probandum,
nempe & vn-
de quæque
res creari
possit, &

Si quomodo fi-

a h. e. tempo-
ra idonea at-
que oppor-
tuna. Voca-
bulū *μίσος*

est Tempestas.
b vegeta, va-
lida.

c res recen-
tes & infir-
mas, necdū
ita corrobo-
ratas, vt in-
iuriam cœli
ferre possint.
I. 207.

d intempe-
stiuus: tem-
pore nō suo.
) (Suum. A-
licnum.

e quæ prohi-
beri possent,
quominus
inter se con-
grederentur,
& conueni-

rent ad rem aliquam gignendam. Concilium notat cōgregationem ac cœ-
tum, sæpè apud nostrum. Vide Indicem.

f propter temporis iniquitatem, seu propterea quod tempus esset alie-
num, aduersum, atque inopportunum. I. 41.

g nec porro rebus iam natis spatio opus esset ad cōgregationem cor-
porum primorum, per quæ res illæ iustam magnitudinem colligerent
atque acquirerent, & ætatis florem contingerent. I. 564.

h opus. I. 219. Sæpè apud Terent. & Plautum.

i quoniam res omnis sensim crescunt certo semine conueniente. Quan-
do: quoniam.

k lætitiæ effectores.

l subministrare, suppeditare, efferre. I. 7.

m sine cibo, seorsum à cibo.

n amplificare, multiplicare. Metaph. à vitibus. rō prop. anceps est, Vide
Indicem.

o vt probabilius quis existimare possit, multa esse primordia rebus, quæ
gignuntur, communia: quemadmodum elementa litterarum multa
videmus esse nominibus communia, quam rem vllam sine primordi-
is nasci, atque oriri posse.

Si non, certa suo quia tempore semina rerum
Cum confluxerunt, patet quodcumque creatur,
Dum a tempestates adsunt; & b viuida tellus
Tutò res c teneras offert in luminis oras?

180 Quòd si de nihilo fierent: subito exorerentur
Incerto spatio, atq; d alienis partibus anni:
Quippe ubi nulla forent primordia, qua e genitales
Concilio possent arceri tempore f iniquo
Nec g porrò augendis rebus, spatio foret h vsus

185 Seminis ad coitum, è nihilo si crescere possent.
Nam fierent iuuenes subito ex infantibus paruis:
E terraq; exorta repente arbusta salirent.
Quorum nihil fieri manifestum est: i omnia quanda
Paullatim crescunt, vt par est, semine certos

190 Crescendoq; genus seruant. vt noscere possis
Quaq; sua de materia grandescere, aliq;
Huc accedit, uti sine certis imbribus anni
k Latifcos nequeat fetus l summittere tellus:
Nec porrò m secreta cibo natura animantum

195 n Propagare genus possit, vitamq; tueri.
Vt potius o multis communia corpora rebus

Multa

Multa putes esse, ut verbis elementa videmus,

Quàm sine principis ullam rem existere posse.

Deniq, cur homines tantos natura a parare

200 *Non potuit, pedibus qui pontum per uada possent*

Transire, & magnos manibus b diuellere montes,

Multaq, viuendo c vitalia vincere secla:

Si non materies quia rebus d reddita certa est

Eignundis, è qua constat quid possit oriri?

205 *Nihil igitur fieri de nihilo posse fatendum' st:*

Semine quando opus est rebus, quo quaq, creata

e Aëris in teneras possint proferrier auras.

Postremò, quoniam incultis prestare videmus

Culta loca, & f manibus meliores g reddier fetus;

210 *Esse h uidelicet in terris primordia rerum:*

i Qua nos fecundas k vertentes vomere glebas,

Terraiq, solum l subigentes, m cimus ad ortus.

Quòd si nulla forent; nostro sine quaq, labore

Sponte n sua multo fieri meliora videres.

215 *Huc accedit, vti quaq, in sua corpora rursum*

Dissoluat natura, neq, ad nihilum interimat res.

Nam si quid mortale è cunctis partibus esset:

Ex oculis res quaque repente erepta periret,

Nulla vi foret vsus o ei, quæ partibus eius

220 *Discidium parere, p & nexus exsoluere posset.*

Quod

tura. Infr. I. 430. aliqui libri: dicitur.

b videre licet: perspicuum est. Sic scilicet II. 467.

i Hi duo versus iterantur V. 211.

k verbum geoponicum. Virgil. Georg. I. 2. Æneid. VII. 539.

l mollientes, colentes. Georg. I. 125.

m prouocamus ad ortus, h. e. facimus nasci & oriri.

n suâ vi, per se: ex quo sponte nata dicuntur, quæ sine manu hominum & cultura nata sunt.

o scil. naturæ. Lamb. enim.

p De hoc vocabulo vidè Lexicon Plautinum patris mei, Philippi Parèi, & Indicem nostrum.

q & vincula dissoluite, h. e. interimere, Al. at.

a & q. m. t. v. -
ei & q. m. t. v. -
effice-
re.

b Qualis fingitur Polyphemus apud Virgil. & Gigantes.

c spatia annorum, h. e. diu viuere.

d attributa.

e h. e. proferri in acrem.

I. 800.

f operâ hominum, & opere rustico, cultura.

g Al. reddere: quod valet, reddi: vel reponere, & velut restituere. Vide Barth. Adv. lib. XVII.

cap. V. τὸ manibus dandi casu, h. e. cul-

• h. e. Nunc
autem.
b h. e. obuiam
iit, incurrit,
occurrit. Al.
• beat.
• interitum.
d quæcumq;
senio & ve-
tustate in-
tereunt, si ea
omnia fun-
ditus & pe-
nitus & o-
mni ex parte
intereunt:
vnde anima-
lia sua quæq;
ingenere re-
parari pos-
sunt per con-
iunctionem
maris & for-
minæ?
• per singula
genera.

f Virgil. Æn. VI. 829.

g non manu aut opere facti, sed natiui.

h suppetunt, parata sunt, τὸ suppetitare, absolutè capitur etiam I. 547.

i opinio fuit Solem & sidera humoribus Oceani & terræ vaporibus ali.
Virgil. Æn. I. 612. Polus dum sidera poscit. Paulò post vers. 250. Pater ather
corpora cœlestia, & omnes omnino res humore suo pascit, & tuetur.

Infr. I. 1092. V. 525.

k fortè, debeat. Infra II. 900. III. 931. 964.

l οὐκ ἔστιν.

m si fuerunt principia quædam & semina rerum, ex quibus hæc summa
rerum reficitur & reparatur, & constat, illa certè sunt immortalia &
æterna.

n Denique nisi & materia æterna esset, & ipsa teneret res magis aut mi-
nus inter se connexas, eadem vis & causa res omnes genitas consu-
meret & doleret. Nam solus tactus res genitas conficere posset.

o antiquè. impedita. Al. indupeditè.

p h. e. tactus satis potens esset ad res interximendas. Nota, satis causa. Vide
Lexicon Plautinum.

a Quod nunc, aeterno quia constat semine quaque:
Donec b vis obiit, qua res diuerberet ictu,
Aut intus penetraret per inania, dissoluatq;
Nullius c exitium patitur natura videri.

225 Præterea, d quacumq; vetustate amouet ætas,
Si penitus perimit, consumens materiem omnem;
Vnde animale genus e generatim in luminat vita
Redducit Venus? aut reductum de dala tellus
Vnde alit, atque auget, generatim pabula præbens?

230 Vnde mare, g ingenui fontes, externaq; longè
Flumina h suppetunt? unde i ather sidera pascit?
Omnia enim k debet, mortali corpore quæ sunt,
Infinita ætas l consumse antea, diesq;.

Quod si in eo spatio, atque antea ætas ætate m fuere,

235 E quibus hæc rerum consistit summa refecta;
Immortali sunt naturâ prædita certè.

Haud igitur possunt ad nihilum quaque reuerti.

Denique n res omnis eadem vis, causaq; volgò

Conficeret, nisi materies æterna teneret

240 Inter se nexus, minus aut magis o endopetita.

Tactus enim, leti p satis esset causa profectò:

a Quip-

a Quippe ubi nulla forent aeterno corpore; b quorum
Contextum vis deberet dissolvere quaque.

At nunc, inter se quia c nexus principiorum

245 Dissimiles constant: aeternaq; materies est,
Incolumi remanent res corpore: dum satis acris
Vis obeat pro textura cuiusque reperta.

Haudigitur redit ad nihilum res vlla, sed omnes

d Discidio redeunt in corpora materiai.

250 Postremò pereunt imbres, ubi eos pater aether

In gremium matris terrae precipitavit:

At fnitida surgunt fruges; ramiq; virescunt

Arboribus: crescunt ipsa, fetuq; grauantur.

Hinc alitur porro nostrum genus, atque ferarum:

255 Hinc latas urbes pueris florere videmus:

g Frundiferasq; nouis auibus canere undique siluas.

Hinc h fessa pecudes pingues per pabula i lata

Corpora k deponunt: & candens lacteus humor

Vberibus manat l discentis. hinc noua proles

260 m Artibus infirmis teneras lasciuia per herbas

Ludit, lacte mero mentis n percussa nouellas.

Haud

^a Sensus est.

Nam cum corpora prima aeterno corpore nulla esset. quilibet vis, & quouis causa eorum texturam & concilium, & nexus dissolvere posset. Vide supra I. 182.

^b Sic MSS.

Lamb. eorum.

Si materies non esset aeterna. h. e. si non essent quaedam corpuscula prima immortalia, atque ita solida, ut

nullo ictu perfringi possint: & si haec aeterna corpora non continerent res genitas, magis aut minus inter se implicatas, & connexas, quilibet vis, & quilibet tactus ac pulsus eas dissolvere atque interimere posset: nunc autem, quia & corpora prima sunt aeterna, & res genitae aliis magis sunt inter se connexae, ex tamdiu manent incolumes, donec vis satis potens, ac valida, pro cuiusque rei texturam, in eas inciderit, atque incurrit.

^c h. e. res genitae inter se connexae minus aut magis impeditae.

^d per dissolutionem ac dissolutionem.

^e precipites egit ac demisit.

^f opimae, pingues, vberes. II. 189. 594.

^g supra I. 18. frundiferaeque domos auium.

^h MS. Vatic. ferap.

ⁱ Virg. Georg. I. 27. pinguis pabula terra.

^k ponunt. Sic Horat. lib. 2. Od. 7. Deponi latus fessum sub lauro.

^l Horat. Epod. II. Dissenta sicut vbera.

^m membris. Et sic legit Scaurus; non artibus.

ⁿ Sic leg. non, percussus. Percutere enim ad animum quoque refertur: ut & Tercia. Vide Indicem.

a φέρω

απαλάσ.

Vide III. 767

b Quoniam

aliud ex alio

natura refi-

cit & reparat.

γδ aliud dif-

syllabum

est. Al. aliud.

antiquè.

c h. e. alterius

rei interitu.

Al. adiutam.

d Sic leg. ex

MS.

e gigni phy-

sicè. nam

creatio est

actio hyper-

physica ex

nihilò.

f tu. Prisc.

lib. XII.

g incitata.

Vide Indic.

Malè leg. in-

fita.

h εὐσχημονέας:

i dissipat & dissipat.

k Sic participia breuitatem,

l montium cacumina.

m ventis syluas fragentibus:

n Virgil. Æneid. I. 59.

o quæ cerni oculis non possunt;

p Virg. Georg. III. 201.

q quæ aliis corporibus cedit.

r Tralatè. Virgil. Æneid. XII. 523.

Haud igitur penitus pereunt quacumq; videntur.

Quando a aliud ex alio reficit natura: nec ullam

Rem gigni patitur, nisi mortè b adiuta aliena.

265 c Nunc age sis, quoniam docui nihil posse d creari

De nihilo: neque item genita ad nihilum reuocari;

Ne qua forte tamen captes diffidere dictis:

Quod nequeunt oculis rerum primordia cerni;

Accipe præterea, quæ corpora tute c necesse est

270 Confitere esse in rebus nec posse videri.

Principio venti vis verberat f incita portus,

Ingentisq; g ruit naui, h nubila b differt:

Interdum rapido percurrentes turbine campos

Arboribus magnus l sternit, montisq; m supremos

275 Silui si fragis vexat flabris: ita perferit acri

Cum fremitu, n sauitq; minaci murmure pontus.

Sunt igitur venti nimirum corpora o cæca.

Quæ mare, quæ terras, quæ deniq; nubila coeli

p Verrunt, ac subito vexantia turbine raptant:

280 Nec ratione fluunt alia, stragemq; propagant;

Quàm cum q mollis aqua fertur natura repente

Flumine abundanti, quod largis imbribus auget

Montibus ex altis magnus r decursus aquar,

Fragmina coniectens siluarum, arbustaq; tota.

285 Nec

h εὐσχημονέας: actiue, vt infr. l. 292. & apud Virgil. sæpe.

i dissipat & dissipat. Infr. l. 1086. ll. 674.

k Sic participia breuitatem, adferunt orationi, h. e. percurrit & sternit.

l Hor. lib. III. Od. 14. Mulier prodeat iustis operata diuinis. Virgil. IV. Æneid.

m v. 17. deceptam mortè sefellit. Vide etiam infr. l. 939.

n montium cacumina. Virg. IV. Georg. 460.

m ventis syluas fragentibus: h. e. acribus & validis.

n Virgil. Æneid. I. 59.

o quæ cerni oculis non possunt; quæ sub adspæctum non cadunt. Infr. l.

778. Virg. Georg. IV. 237. Æn. I. 539.

p Virg. Georg. III. 201.

q quæ aliis corporibus cedit. Infr. II. 376. Æneid. IX. 817.

r Tralatè. Virgil. Æneid. XII. 523. Infr. V. 945.

- 85 Nec a validi possunt pontes venientes aquas
 Vim subitam tolerare. ita magno turbidus imbris
 Molibus b incurrens validis cum viribus amnis,
 Dat sonitu magno stragem, voluitq; sub undis
 Grandia saxa, ruit qua c quidquid fluctibus obstat.
- 290 Sic igitur debent ventri quoq; flamina ferri;
 Quæ, veluti validum flumen, cum procubere;
 Quamlibet in partem d tridunt res ante, ruuntq;
 Impetibus crebris: interdum vertice torto
 Conrapiunt, rapidiq; e rotanti turbine portant.
- 295 Quare etiam atque etiam sunt ventis corpora cæca:
 Quandoquidem factus, ac f moribus, amula magnis
 Annibus inveniuntur, aperto corpore qui sunt.
 Tum porro varios rerum sentimus odores;
 Nec tamen ad nares venientes cernimus umquam;
- 300 Nec calidos estus g tuimur, nec frigora quimus
 h Vsurpare oculis, nec voces cernere suemus:
 Qua tamen omnia corporea constare necesse est
 Natura; quoniam sensus impellere possunt.
 Tangere enim e tangi, i nisi corpus, nulla potest res.
- 305 Denique k fluctifrago suspense in littore vestes
 l Vuescunt: eadem m dispanfa in sole o serefcunt.
 At neq; quo pacto o perfederit humor aqua,
 Visum st; nec rursus, quo pacto fugerit p æst.
- In paruas igitur partes dispergitur humor,
- 310 Quas oculi nulla possunt ratione videre.

a Ex Homer.

Iliad. a. vers.

87. Virgil.

Georg. I. 322.

b Ita MS. Al.

incurrit.

c quidque.

Vide Ind.

Æn. I. 87.

d Æn. IV. 331

& IX 316.

e Sup. I. 270.

Lanib. totan

tia. Ic. flami

na.

f Tralatio ab

hominibus

ad ventos.

Al. motibus.

g cernimus.

h cernere.

Phræsis Plau

tina Vide

Lex. P. aut.

infr. IV. 972.

usurpare sensi

bus.

i Nota natu

ram veri cor

poris aduex

lus Marcio

nitas.

k MS. Nonius ex Lucretio in serefcit citat, fluitivago. non omnino ma

l Al. humescunt. Vuidum enim est humidum.

m explicata, extenta. Non. cadentel. Al. dispassa.

n siccantur. Contra Græc. dropica, cerosum esse. Arist. Anim. III. 6.

215.

o in vestibus in litore suspensis atque explicatis inhaerit.

p propere abierit ob calorem Solis. Al. æsus. male.

a Periphrasis
Anni Græcè,
ἐνιαυτός.

Pindarus,
ἡμέρας vocat
ἡλίου παῖδα.

b quâ parte
carnem tan-
git.

c dum habe-
tur & gesta-
tur in digito.

Virg. Georg.
III. 215. vñq;
videndo Femi-
na.

d Vide infra
IV. 1279. O-
vidius: Gutta

cauat lapidam;
non vi, sed sæpe
cadendo. Vide

Indic. in Casus.

e Strata viarum: h. e. strata viz. Hellenismus frequens Poëtis. Sic Supra
ma montium, clausa domorum, vana rerum, amata curatum.

f Anastrophe: propter portas: h. e. propè portas urbium.

g quæ collocabantur in portis urbium: quæque salutabant, & qui pere-
grè proficiscebantur, & qui peregrè redibant.

h quas osculabantur, qui ex vrbe exibant, & qui peregrè in urbem red-
ibant. Vide Lexicon, in voce Manus.

i Salutandi hic mos sæpe tangitur apud Martialem.

k Natura invidit, atque ademit videndi facultatem, quæ corpuscula de-
cedant in quoque tempore ex illorum æneorum simulacrorum ma-
nibus.

l Modicè & moderatè. Ita res naturales crescunt, vt quid quotidie ac-
cedat, cernere nemo possit.

m intenta & acerrimè defixa. Infr. IV. 801.

n in mare: mari.

o Vt paulò ante I. 320.

p quæ nondum cadunt sub sensum: & quæ cerni non possunt.

q res administrat & moderatur, tamquam imperatrix. Infr. II. 166. Al.
genit. malè,

r densata.

Quinetiam a multis solis redeuntibus annis
Anulus in digito b subter tenuatur c habendo:

d Stillicidi casus lapidem cauat: uncus aratri
Ferreus occultè decrescit vomer in aruis:

31 f Strataq; iam volgi pedibus detrita e viarum
Saxea conspiciamus: tum portas f propter athena
g Signa manus h dextras ostendunt attenuari
Sape i salutantum tactu; præterq; meantum.

Hac igitur minui, cum sunt detrita, videmus:

32 o Sed quæ corpora decedant in tempore quoque,
Inuida k præclussit speciem naturæ videndi.

Postremò, quæcumq; diès, naturaq; rebus

Paullatim tribuit, l moderatim crescere cogens;

Nulla potest oculorum acies m contenta tueri.

32 s Nec porro quæcumq; æuò macieq; senescunt:

Nec, n mare quæ impendent vesco sæpe saxa peresa.

Quid o quoque amittant in tempore, cernere possis.

Corporibus p cæcis igitur natura q gerit res.

Nec tamen undiquè corporea stipata tenentur

330 O-

330 Omnia natura; namq; est in rebus inane:

Quod tibi cognosse in multis erit utile rebus,
Nec sinet errantem dubitare, & quærere semper
De summa rerum, & nostris diffidere dictis.
Quapropter locus est intactus, inane, vacansq;.

335 Quod si non esset, nulla ratione moueri

Res possent: namq; officium quod a corporum exstat,
Officere, atq; ob stare, id in omni tempore adesset
Omnibus: haud igitur quidquam procedere posset,
Principium quoniam cedendi nulla daret res.

340 At nunc per maria, ac terras, b sublimaq; cæli,

Multa modis multis varia ratione moueri
Cernimus antè oculos; quæ, si non esset inane,
Non tam sollicito motu c priuata carerent,
Quàm genita omnino nulla ratione fuissent:

345 Vndique materies quoniam stipata quiesset.

Præterea d quamuis solida res esse putentur,
Hinc tamen esse c licet raro cum corpore cernas:
In saxis ac speluncis permanat aquarum
Liquidus humor, & vberibus flent omnia guttis:

350 Dissupat in corpore sese cibus omne animantium:

Cræscunt arbuta, & fetus in tempore fundunt,
Quod cibus in totas fvsque ab radicibus imis
Per truncos, ac per ramos diffunditur omnis:

B

Inter

inane sed omnino nata seu genita non essent. Turneb. pronata c.

d Sensus est: Propone mihi res genitas quamuis densas ac solidas: attamen ex iis, quæ iam dicam, ex illisque exemplis, quæ afferam, perspicuum est, illas esse raro corpore contextas ac præditas.

e Ex his, quæ statim subiungam, eas res esse raro cum corpore, licet tibi, & cuius non caco, cernere.

f Scilicet arbores. Sic enim veteres, solent nomini in orationis serie collocato adiciere aliud genere non respondens: sed aliud potius, quod quidem vi & notione cum illo conueniat, genere non item: ut hoc loco arbuta & arbores. Sic IV. 116. Harum, scilicet animantium: & paulò ante IV. 60. Illorum: scilicet serpentum. Et V. 8. Nec liquidum. Et VI. 756, & 951. Homer. Odys. µ. 74. νεφίλη, τι ῥῆ. scilicet νεφῆ.

a Al. quæ corporis. h. e. quæ corpus velut officio suo, motu & actu fungi. τὸ μ

in corporum non extertur innumeris locis apud Titum nostrum. Versu seq.

Al. temp. obesset: ne scilicet procedere posset.

b Sic Horat. acuta belli. Cæli. occulta & remota templi & Lucret. Vera viai. serena cæli, abdita terrarum, conuexa cæli.

c h. e. quæ nō modo motu non carerēt, si non esset

- Inter septa meant voces, & clausa a domorum
 a partes do- 355 Transuolitant: rigidum permanat frigus ad ossa:
 morū clau- Quod, nisi inania sint, qua possent corpora quaque
 sas: vt supra Transire, haud vlla fieri ratione videres.
 I. 315. strata Denique cur alias aliis prestare videmus
 viam: & sic Pondere res rebus, nihilo maiore figura?
 infr. IV. 615: 360 Nam si tantumdem est in lana b glomere, quantū
 VI. 308. Vide c Corporum in plumbo est; d tantundem pendere par
 Indic: est:
 b Nota pri- Corporū officiū est quoniā premere omnia deorsum:
 mam in glo- Contrā autem natura manet sine pondere, c inanis:
 mere produ- Ergo quod magnum est a quē, leuiusq; videtur,
 cūcūm rō glomere pri-
 mam corri- 365 Nimirum plus esse sibi declarat inanis.
 piat apud At contrā grauius, plus in se f corporum esse
 Virgil. Ouid. g Dedicat, & multo vacui minus intus habere.
 Manil. & Lu- Est igitur nimirum, id quod ratione sagaci
 cret. Videln- Quarimus, h admistum rebus quod inane vocamus,
 dicem. 370 Illud in his rebus ne te i deducere vero
 c Iterū rō m Possit, quod quidam fingunt, k pracurrere cogor.
 non exteri- Cedere! squamigeris m latice nitentibus aiunt;
 tur: vt scēpē Et liquidas aperire vias: quia post loca pisces
 apud Carū. Linqunt, quō possint cedentes confluere vnda:
 d scil. corpo- 375 Sic alias quoque res inter se posse moueri,
 ris. Et mutare locum, quamuis sint omnia plena.
 e natura seu Scilicet id falsa totum ratione receptum' st:
 essentia va- Nam quō squamigeri poterunt procedere tandem;
 cui. Nisparium dederint latice? concedere porro
 f Atomorū. 380 Quō poterunt vnda, cū m pisces ire nequibunt?
 g sic omnino Aut
 leg. ex MSS. Eadem vocem adseruit Plauto Pater meus contra Gruterū
 Dedicat est de Indicem nostrum, & Lexicon Plautin: Parei:
 affirmare, h Sic loquitur paulo post: I. 382: 369: 655: V. 366:
 adserere, vt i dimouere a vero:
 rō de sit k occupare, perueriti.
 l piscibus: vt supr. I. 162:
 m vndas, aquas.

*Aut igitur motu a priuandum' sit corpora quaque:
Aut esse admistum dicendum' sit rebus inane;
Vnde b initium primum capiat res quaq; mouendi:
Postremo duo de c concursu corpora lata*

- 385 *Si cita d dissiliant; nempe aer omne necesse est
Inter corpora quod c fiat, f possidat inane:
Is porro, quamuis circum g celerantibus auris
Confluat; haud poterit tamen vno tempore totum
Complere spatium: nam primum quemq; necesse est*
390 *Occupet ille locum, deinde omnia possideantur.
Quod si forte aliquis, cum corpora dissilire,
Tum putat id fieri, quia se h condenscat aer,
Errat. nam vacuum tunc fit, quod non fuit ante;
Et repletur item, vacuum quod constitit ante.*
395 *Nec tali ratione potest densari aer:
Nec si iam posset, sine inani posset, opinor,
Se ipse in se trahere, & partis i conducere in vnum.
Quapropter quamuis k caussando multa moreris;
Esse in rebus inane tamen fateare necesse est.*
400 *Multaq; praeterea tibi possum commemorando
Argumenta, fidem dictis l conraderenostis:
Verum animo satis hac m vestigia parua sagati*

B 1

Sunt; inter se con-

ex illo concursu cito dissilierint, necesse erit, posteaquam corpora il-
la dissilierint, totum illud inane, quod per subitam illam corporum
dissensionem fuerat inter duo corpora effectum, aer occupet: neque
tamen is aer ita cito confluere poterit, quamuis ab auris circum-
stantibus vehementer impellatur, vt vno tempore totum illud inane
compleatur.

† Sic leg. Al. *fuuat*. male.

‡ possideat, occupet.

§ *urgentibus, celeriter pellentibus:*

¶ *actiue: densum se faciat.*

‡ *contrahere, ouo d 740. infr. I. 650. & III. 535. & IV. 433.*

* *multas causas afferendo.*

† *efficere, prestare. Vide Indicem, in Conraderen.*

‡ *trahere a venatione. Sic Virgil. agnosce vultus vestigia flammae.*

* *Gracismus;*
significat om-
nia. priua-
re oportet
corpora. Su-
pra I. III.
b to initium
trisyllabum
est. vt supr. I.
11. Al. initium.
male.

† *pro, concit-*
su. Sic Cic.
Lxl. cap. III.
Senatus dimis-
so. Ita enim
veteres am-
bigua forma
efferebant
multa nomi-
na. Infr. IV.
1274. mouendo
corporis culto.

‡ *Sensus est;*
Si duo am-
pla corpora

- a cubilia frō-
dibus obdu-
a atque o-
peria.
b sic leg. non,
insisterint. No-
ta formulam
etiam Plauti
vulgaris. Vide Lexi-
con Plaut.
c rō aliud
dissyllabum
est. ut lāpē
apud no-
strum.
d & ingredi
in latebras
obscuras ac
reclusas.
e nisi tardior
fueris; aut ab
hoc ipso ve-
ro paulūm
modo se dis-
iunxeris. rō
Pigrare ab-
solutē capi-
tur. Alias a-
ctiue quoq;
accipi solet.
Lamb. Quod
sīp. non malē.
f liquidō, & sine dubio; non magnā curā adhibitā; simpliciter, nudē &
verē.
g fontes Epicuri; infr. IV. 2. Lucilius fontes Musarum dixit.
h obrepat, sentim veniat.
i & in nobis corporis & animæ coniunctionem dirimat: hoc est, moria-
mur.
k Infr. I. 1026.
l Vide supra I. 365. Communis sensus qui omnibus animantibus com-
petit.
m cui vel qui; h. e. quo. Nota: Testimonium sensuum infallibile. infra
I. 700.
n intelligentia. infra I. 448.
- Sunt, per quæ possis cognoscere cetera tute.
Namq; canes ut monti vaga per sepe ferai
40 Naribus inueniunt a insectas frunde quietes,
Cum semel b insisterunt vestigia certa viai:
Sic c aliud ex alio per te tute ipse videre
Talibus in rebus poteris, d cacasq; latebras
Insinuare omnis, & verum protrahere inde.
410 Quod nisi e pigrari paulūm ve recesseris ab re;
Hoc tibi de f plano possum promittere Memmi,
Vsq; adeo largos g haustus de fontibus magnis
Lingua meo suavis diti de pectore fundet;
Ut verear ne tarda prius per membra senectus
41 h Serpat, & in nobis i vitæ claustra resoluat,
Quam tibi de qualis una re versibus omnis
Argumentorum sit copia missa per auris.
Sed nunc iam repetam ceptum pertexere dictis:
Omnis ut est igitur per se natura, duabus
420 k Consistit rebus. nam corpora sunt, & inane;
Hæc in quo sita sunt, & quæ diuersa moventur.
Corpus enim per se communis l dedicat esse
Sensus: in quo nisi prima fides fundata valebit,
Haud erit, occultis de rebus quod referentes
42 l Confirmare n animi quidquam ratione queamus.
Tum porro locus, ac spatium, quod inane vocamus,
Si nullum foret; haud vsquam sicut corpora possent
Esse.

Esse, neque omnino a quaquam diuersa meare:

Id quod iam b superà tibi paullo ostendimus ante.

- 430 Præterea nihil est, quod c possis dicere ab omni Corpore seiunctum, secretumq; esse ab inani, Quod quasi tertia sit numero natura reperta. Nam quodcumq; erit, esse d aliquid debebit id ipsum Augmine vel grandi, vel paruo denique, dum sit:

- 435 Cui si tactus erit quamuis leuis, exiguusq; ; e Corporum augebit numerũ, summamq; sequetur: Sin intactile erit, nulla de parte quod ullam Rem prohibere queat per se transire meantem; Scilicet hoc id erit, vacuum f quod inane vocamus.

- 440 Præterea per se quodcumq; erit, aut faciet quid, Aut alius g fungi debebit agentibus ipsum; Aut erit, ut possint in eo res esse, h geri q;. At facere & fungi sine corpore nulla potest res: Nec præbere locum porro, nisi inane; vacansq;.

- 445 Ergo præter inane, & corpora, tertia per se Nulla potest rerum in numero natura relinqui, Nec, quæ sub sensus cadat ullo tempore nostros; Nec, i ratione animi quam quisquam possit k apisci. Nam quacumq; l cluent, aut his coniuncta duabus

- 450 Rebus ea inuenies; aut horum m euenta videbis. Coniunctum' sit id, quod numquam sine pernicali n Discidio potis est seiungi, seq; gregari: Pondus uti saxi, calor ignibus, liquor aquai, Tactus corporibus cunctis, o intactus inani.

B 3

455 Ser- f infra l. 517. e pati. Sz-

pius apud Lucret. Vide Indicem.

h à natura produci tamquam omnium rerum parente. rò Geri est, moueri. l. 478. res gesta. & l. 717. Vide Indic.

i intelligentia & cogitatione. Ut sup. l. 425.

k comprehendere.

l sunt nominantur.

m accidentia.

n Sic leg. à Discindo: vt, Excidium.

o non-tactus, vt: Incultus, Iniusus. Plaut. inconsultu meo.

a neque omnino per ullam regionem siue hanc siue illam meare.

b supra antiquè.

c h. e. Quicquid est in rerum natura est aut corpus aut inane; nihil tertium.

d h. e. vel erit ingenti mole præditum, vel perexiguum, dum modo sit; quod quidè si tangi poterit, erit corpus; si non poterit tangi, erit inane.

e rò m non eliditur, antiquè; & sæpe apud Lucret. f infra l. 517. e pati. Sz-

455 *Servitium contra, libertas; diuitiaq;*

Paupertas, bellum, concordia; cetera, quorum

Aduentu manet incolumis natura, abituq;

Hac soliti sumus, ut par est, euenta vocare.

Tempus item per se non est, sed rebus ab ipsis

460 a *Consequitur sensus, transactum quid sit in auro,*

Tum quae res insit; quid porro deinde sequatur:

Nec per se quemquam tempus sentire fatendum est.

Semotum ab rerum motu, placidaq; quiete.

Deniq; b Tyndaridem raptam, belloq; subactas

465 *Troiugenas gentis cum dicunt esse, videndum est.*

Nes forte hac per se cogant nos esse fateri,

c *Quando d sacra hominum, quorum hac euenta*
fuere,

Inreuocabilis abstulerit iam praterita atas.

Namq; aliud e rebus, aliud regionibus ipsis

470 *Euentum dici poterit, quodcumq; erit actum.*

Denique materies si rerum nulla fuisset,

Nec locus, ac spatium, res in quo quaq; geruntur,

Numquam Tyndaridis forma constaret amore

f Ignis Alexandri Phrygio sub pectore g gliscens

475 *Clara accendisset saui certamina belli;*

Nec clam h durateus i Troianis Pergama partem

Inflammasset equus nocturno Graiugenarum.

Per spicere ut possis res gestas funditus omnis;

Non ita uti corpus per se constare, neque esse;

480 *Nes ratione cluere eadem, qua constat inane:*

Sed magis ut merito possis euenta vocare

k *Corporum, atq; loci, res in quo quaq; gerantur,*

Corpora sunt porro partim primordia rerum;

Partim concilio qua constant principiorum.

485 *Sed qua sunt rerum primordia, nulla potest vis*

l *Stringere: nam solido vincunt ea corpore demum,*

Esse

a colligit,
percipit, co-
gnoscit.

b Helenam,
Tyndari fi-
liam, versu
preced. Al.
placida inque
quiete. Helle-
nismus.

c quoniam.

d genera ho-
minum.

e personis.

f o bus pro-
ducitur.

g ztus, cupi-
ditas, libido,
quæ est in-
star ignis &
flamma.

h crescens.
Vide Indi-
cem.

i ligneus; cu-
ius opifex
fuit Epæus.

j Lamb. Troi-
æ. benè. Vir-
gil. libr. 1. Æ-
neid. v. 251.

k urbem Pa-
tani, sedesq; lo-
cauit.

l r o m non
eliditur.

m id est, nulla vis de eis quicquam potest deradere, detrahere, distringe-
re, nec ea ledere. Infra l. 606. Vide Indic. Turneb. Aduersar. lib. V.
cap. 24.

Et si difficile esse videtur credere quidquam

In rebus solido reperiri corpore posse:

Transit enim fulmen cœli per a sapta domorum;

490 Clamor ut ac voces: ferrum candescit in igne,

Dissiliuntq; fero, ferientis saxa vapore:

Conlabefactatus b rigor auri soluitur a stu:

Tum glacies c æris flamma deuicta liquefcit:

Permanat calor argentum, d penetratq; frigus,

495 Quando e utrumq;, manu retinentes pocula ritè,

Sensimus infuso lympharum rose supernè.

Vsq; adeò in rebus solidi nihil esse videtur.

Sed quia vera tamen ratio, naturaq; rerum

Cogit, g ades, paucis dum versibus expediamus,

500 Esse ea, qua solido, atque aeterno corpore consent,

Semina qua rerum, primordiaq; esse docemus;

Vnde omnis rerum nunc constet summa creata.

Principiò quoniam duplex natura duarum

Dissimiles rerum longè constare reperta est,

505 h Corporum, atq; loci, res in quo quaque geruntur:

Esse utramq; sibi per se, puramq; necesse est.

Nam quacumq; vacat spatium, quod inane vocamus,

Corpus i eâ non est: quâ porro cumq; tenet se

Corpus, eâ vacuum nequaquam constat inane.

510 Sunt igitur solida, ac k sine inani corpora prima.

Præterea quoniam genitis in rebus inane est,

Materiam circum solidam constare necesse est:

Nec res ulla potest vera ratione probari

B 4

Cor-

a per domos.

Periphrasis.

b durities auri.

c durities, soliditas.

d Virgil.

Georg. I. 95.

penetrabilis.

e calorem &

frigus. Sensus est: Calor

& frigus per

argentum

permanant,

quoniam

nos poculū

argenteum

manu tenen-

tes, aquā frigi-

da infusa,

statim sole-

mus utrum-

que sentire.

f aquis cali-

dis aut frigi-

dis minutim

& guttatim

oris instar

infusus.

g animo.

h rōm non elidendum. Per se: h. e. cum nullo alio iunctam, aut concretam, aut consociatam: sed simplicem ac meram.

i corpus eâ quidem parte non est, qua parte est inane: sed tamen nihil vetat, quominus per inane ferantur corpora prima.

k inanis expertia.

l Nemo est, qui vera ratione probare possit, vllam rem suo corpore continere inane & celare, nisi id, quod continet & celat ipsum inane, solidum esse fateatur.

Corpore inane suo celare, atq; intus habere,

a id quod cō- 515 Si non, quod a cohibet, solidum constare relinquant.

tinet ipsum
inane in se
inclusum.

Id porro nihil esse potest, nisi materiai

b h. e. in quo
res geruntur
seu moren-
tur. Supr. I.

Concilium, quod inane queat b rerum cohibere.

439.

c Materies igitur solido quæ corpore constat,

c corpora
igitur prima
æterna esse
possunt, cum
cætera geni-
ta omnia in-
tereant; aut
dissoluan-
tur.

Esse æterna potest, cum cetera dissoluantur.

520 Tum porro si nihil esset, quod inane vacaret:

Omne foret solidum; nisi contra corpora d certa

Essent, quæ loca complerent, e quæcumque tenerent:

f Omne quod est spatium, vacuum constaret inane.

g Alternis igitur nimirum corpus inani

525 Distinctum est, h quoniã nec plenum i navitex ex-
stat;

Nec porro vacuum, sunt ergo corpora certa,

Quæ spatium pleno possint distinguere inane.

Hæc neque dissolui plagis extrinsecus icta

Possunt, nec porro penitus penetrata k retexi;

d h. e. corpo-
ra finita non
numero, sed
ratione. Al.
cæca. h e. sub
aspectum nō
cadentia.

530 Nec ratione queunt alia l tentata labare:

Id quod iam m superà tibi paullo ostendimus antè.

Nam neq; conlidi sine inani posse videtur

Quidquam, nec frangi, nec findi in bina secando:

Nec n capere humorem, neq; item o manabile frigus,

e spatia à se
occupata &
possessa.

535 Nec p penetrale ignem, quibus omnia consciuntur:

Et

f Sic inter-

pungendum. Vacuum inane, est illud, quod à corpore non occupatum
est. Virgil. Ætna vocat solidum inane. Prudent. inane concavum, de gulâ.

g alternatim.

h Quoniã nec plenum est duntaxat in natura rerum, nec inane.

i Omnino. Sic Cicero sæpè vsurpat.

k resolu.

l Nota vsum verbi: Tentari morbo, periculo, dolore. Vide Indi-
cem.

m Supra. q. 429.

n recipere.

o Supra: penetrabile. I. 494.

p qui in res omnes, quibuscumque adhæsit, sese cito infi-
nuct.

Et a quo quaq; magis cohibet res intus inane,
 Tam magis his rebus penitus tentata labascit.
 Ergo si solida, ac sine inani corpora prima
 Sunt, ita uti docui; sint hac aeterna, necesse est.

540 Præterea, nisi materies aeterna fuisset,
 Antehac ad nihilum penitus res quæq; redissent:
 De nihilo b quoq; nata forent, quæcumq; videmus,
 At quoniam supra docui nihil posse creari
 De nihilo, neq; quod genitum' sit, ad nihil reuocari:

545 Esse immortalē primordia corpore debent,
 Dissolui c quod quæq; d supremo tempore possint,
 Materies ut c suppetitet rebus reparandis.
 Sunt igitur f solida primordia simplicitate:
 Nec ratione queunt alia sexuata per auum,

550 Ex infinito iam tempore res reparare.
 Denique si g nullam finem natura parasset
 Frangendis rebus: iam corpora materiai
 Usque redacta forent, a quo frangente priore,
 Ut nihil ex illis à certo tempore posset

555 Conceptum, summum ætatis peruadere h finem.
 Nam quiduis citius i dissolui posse videmus,
 Quam rursus refici: quapropter, longa diei
 Infinitæ ætas anteaacti temporis omnis
 Quod fregisset adhuc disturbans, dissoluiensq;.

560 Numquam relictis reparari tempore posset.
 At nunc nimirum frangendi reddita finis
 Certa manet, quoniam refici rem quamq; videmus,

B. 5

Et si-

a Sic omnes
 libb. Lamb.
 quam q. bene
 quidem; sed
 contra MSS.
 Vide Lexicō
 Plaut. Quam
 magis.

b Nihil mu-
 tandum.
 Lamb. De ni-
 hiloq; renata.

c h.e. In quæ
 primordia
 res quæque
 genitæ sui
 interitus
 tempore dis-
 solui que-
 ant.
 d Ultimo.

e Suppetat,
 satis sit, pa-
 rata sit,
 i παρκειν.

f sunt soli-
 dissima, &
 simplicissi-
 ma; atque ita
 sunt aeterna.

g Sic MSS. Si non essent aliqua corpora solidissima, quæ numquam vi-
 lā vi frangerentur: & si non esset tum rerum frangendarum finis, cum
 ad ea corpora peruentura esset: iam corpora prima, hoc est, primor-
 dia rerum ita ad nihilum essent redacta, ut nihil ex illis conce-
 ptum & concretum ad iustam magnitudinem peruenire posset.

h Al. florem. Infr. III. 772.

i Facilius est diruere, quam ædificare. Elegans sententia. Mocrat. ad
 Philipp. ου γαρ οὐκ ἐστὶν ἂν πῦρ καλεῖσθαι, ἀλλ' οὐκ οὐδὲ πῦρ.

* consequi,
adipisci,
exple, flo-
rem.
¶ pro hac. Sic
Ad hoc. & il-
loc Teste Pri-
sciano.
c timetis qua-
cumq; vi.
d Lamb. ge-
nantur. malè;
vt supra in-
dicatum.
• Hunc ver-
sum produ-
cit Nonius
in voce, *Silex*.
s suam natu-
ram, suumq;
ordinem fer-
uant, vsque
adeo, vt va-
ria volucres,
&c.

¶ sui cuiusq;
generis pro-
prias.
¶ Al. corp. esse.
vt supra l.
366. & infra
l. 657. hoc est
in corpore
esse.

i hoc est, vi-
cissim victa
& superata.
k Supra l. 77.
& infr. V. 91.

hoc est, vt terminus sit firmus ac stabilis, & qui nullis viribus conuelli
possit.

l animantium genera.

Et finita simul generatim tempora rebus
Stare, quibus possint aui a contingere florem.
565 b Hôc accedit, vti solidissima materiai
Corpora quom constans, possint tamen omnia reddi
Mollia, quæ fiant aer, aqua, terra, vapores,
Quo pacto fiant, & qua vi cumq; d gerantur;
Admixtum quoniam simul est in rebus inane.
570 At contra si mollia sint primordia rerum;
Vnde queant validi c silices, ferrumq; creari,
Non poterit ratio reddi: nam funditus omnis
Principio fundamenti natura carebit.
Sunt igitur solida pollentia simplicitate:
575 Quorum condensa magis omnia conciliatu
Artari possunt, validasq; ostendere vires.
Deniq; iam quoniam generatim reddita finis
Crescendi rebus constat, vitamq; tuendi:
Et quid quaq; queant per fœdera naturai,
580 Quid porro nequeant, sancitum quandoquidem
exstat:
Nec commutatur quidquã, quando omnia f constãt;
Vsq; adeo, varia volucres vt in ordine cuncta
Ostendant maculas g generales h corpori inesse:
Immutabile materia quoq; corpus habere
585 Debent nimirum. nam si primordia rerum
Commolari aliqua possent ratione i reuicta:
Incertum quoq; iam constet, quid possit oriri,
Quid nequeat; finita potestas deniq; cuiq;
Quãnam sit ratione, utq; altè terminus k hereat:
590 Nec toties possent generatim l sacra referre
Naturam, motus, victum, moresq; parentum,
Tum porro, quoniam extremum quouisq; cacumen
Corporis est aliquod, nostri quod cernere sensus

Iam

- Iam nequeunt; id nimirum sine partibus exstat,
 595 Et minima constat natura: a nec fuit umquam
 Per se secretum, neq; posthac esse valebit;
 Alterius quoniam st ipsum pars: b primaq; & ima,
 Inde alia, atq; alia similes ex ordine partes,
 Agmina condensa naturam corporis explent.
 600 Qua quoniam per se nequeunt constare; necesse est
 Herere, c vnde queant nulla ratione reuelli,
 Sunt igitur solida primordia simplicitate:
 Qua minimis stipata coherent partibus arte,
 Non ex vltorum conuentu conciliata,
 605 Sed d magis aterna pollentia simplicitate;
 Vnde neq; auelli quidquam, neq; diminui iam
 Canceled natura, reseruans semina rebus.
 Præterea nisi erit e minimum; parvissima quaque
 Corpora constabunt ex partibus infinitis.
 610 Quippe f ubi dimidia partis pars semper habebit
 Dimidiam partem, nec res perfiniet vlla;
 Ergo rerum inter summā, minimamq; quid g escit?
 Non erit, vt distent. nam quamuis funditus omnis
 Summa sit infinita; tamen, parvissima qua sunt,
 615 Ex infinitis constabunt partibus a quē.
 Quoi quoniam ratio reclamationem vera; negatq;
 Credere b posse animum: victus fateare necesse st
 Esse ea, qua nullis iam prædita partibus existent,
 Et minima constant natura: qua quoniam sunt;
 620 Illa quoque esse tibi solida atq; aterna, fatendum.
 i Deniq; si minimas in partis cuncta resolui

a neque id
 corporis ca-
 cumen, quod
 iam oculi
 nostri cerne-
 re nequeūt,
 fuit ymquā
 a suo toto se-
 cretum, aut
 per se: neque
 posthac esse
 poterit: quon-
 iam ipsum
 alterius pars
 est.
 b h. e. & pri-
 ma atque vl-
 tima, deinde
 alia atq; alia
 partes corp⁹
 constituunt.

c Lamb. vt
 nequeant vlla,
 non male: et-
 si contra
 MSS.
 d sed potius.

e hoc est, ali-
 quid, quo a-
 liud minus
 esse non
 possit,
 f quippe
 cum, q. quia,

Cogere

g erit, antiquē.

h hoc est, quemquam posse in animum inducere. Sic Ennius apud A-
 gell. lib. 7. cap. 2. quem credidit esse meum cor suaforem summum.

i Hoc est, si omnia porro semper secantur, nihil regigni poterit; quia o-
 mnia segmenta semper habebunt aliquas partes, cum rerum prin-
 cipia non habeant: vt infra l. 746, Lamb. Denique ni min. minus ap-
 positē.

Cogere consueſſet rerum natura creatrix:
 Iam nihil ex illis eadem reparare ualere;
 Propterea, quia quæ a vllis sunt partibus aucta,
 625 Non possunt ea, quæ debet genitalis habere
 Materies, varios connexus, pondera, plagas,
 Concurſus, motus: per quæ res quæq; b geruntur.
 Porro si nulla est frangendis reddita finis
 Corporibus, tamen ex aeterno tempore c quædam
 630 Nunc etiam superare necesse est corpora rebus;
 Quæ nondum clueant vllò tentata periclo:
 At quoniam fragili natura prædita constant,
 Discrepat, æternum tempus potuisse manere
 Innumerabilibus plagis vexata per auum.

635 Quapropter, qui materiem rerum esse putarunt
 Ignem, atque ex igni summam consistere solo:
 Magnopere à vera lapsi ratione videntur:
 Heraclitus inquit quorum dux prælia primus,
 Clarus ob d obscuram linguam magis inter inanes
 640 c Quam de f grauis inter Graios, qui vera requi-
 runt.

Omnia enim stolidi magis admirantur, amantq;
 g Inuersis quæ sub verbis latitantia cernunt,
 Veraq; constituunt, quæ bellè tangere possunt
 Aures, & lepido quæ sunt h fucata sonore.

645 Nam cur tam varia res possent esse, requiro,
 Exi vero si sunt igni, k puroq; creata.

Nihil.

a Sic recte
 leg. non: vt
 Lamb. nullis.
 nihil impe-
 diente hia-
 tu, Lucretio
 perfamiliari.
 b à natura
 administran-
 tur. Lamb.
 gerantur. con-
 tra MSS.
 c hoc est, De-
 mus, nullum
 esse rerum
 frangenda-
 rum finem,
 quod tamen
 est falsum:
 certe nihilo-
 minus neces-
 se est aliqua
 corpora su-
 peresse re-
 bus gignen-
 dis, quæ nul-
 lo periculo
 fuerint ten-
 tata: alioquin

consumta materia, & rebus ætate confectis & corruptis, vel nihil rena-
 ſceretur, vel res ex nihilo reficerentur: quod est a d v a r r.

d Ideo à Græcis dictus ομοιωδς.

e pro, Quam: antiquè. Festus. Vide Indicem.
 f graues.

g verbis immutatis, h e. ab ea re, in qua proprie locum habent, ad alia
 translati: atque ita obscuris. Terenti. Heaut. 2. 3 vers. 31. vocat amato-
 rum verba inuersa, h. e. inflexa, & tropo immutata.

h Sic Virgil. Georg. IV. 334.

i Sic leg. ex MSS. Lamb. ex uno, h. e. solo, eodem sensu.

k meroque, ex vero.

*Nihil prodesset calidum a denserier ignem,
Nec rareferi, si partis ignis eandem
Naturam, quam totus habet b super ignis, habē-
rent.*

850 *Acrior ardor enim c conductis partibus esset;
Languidior porro disiectis, d disq; supatis.
Amplius hoc fieri nihil est, quod posse rearis
Talibus in causis: n edum f variantia rerum
Tanta queat densis, variq; ex ignibus esse.*
855 *Atque hi si faciant admistum rebus inane,
Denseri poterunt ignes, variq; relinqui:
Sed quia multa sibi cernunt contraria g esse,
Et fugitant h in rebus inane relinquere purum;
Ardua dum metuunt, amittunt i vera via.*

860 *Nec rursus cernunt exempto rebus inani
Omnia denseri, fieriq; ex omnibus unum
Corpus, nihil ab se quod possit mittere k raptim,
Ætifer ignis uti lumen iacit, atque l vaporem:
Ut videas non è stipatis partibus esse.*

865 *Quod si forte vlla credunt ratione n potesse
o Ignis in p cætu stringi, mutareq; corpus;*

Scilicet

a densari. Vi-
de Indic.

h pro. superus,
celestis vel
adverbiali-
ter: vi, infra-
locus. & sur-
sum. - loca. V.
761. Prisc. ex-
ter. & infer,
dicebant
vert.

e contractis
& congrega-
tis.

d Tmesis.

e h. e. tantum
abest, ut tan-
ta rerum va-
riantia esse
possit. tō ne-
dum nega-
tionem con-
tinet, & in
extremo
membri
periodi aut
sententiæ po-

nitur.

f varietas. Sic noster retinentia, repotentia Vide Indic.

g Sic leg. ex MS. hiatu visitato. Lamb. mussant, h. e. tacent, hærent, ne-
que habent, quod dicant. Vide Lexicon.

h Sic infr. VI. 1236. fugitabant visere.

i Egregia sententia quam expressit Cicero Acad. lib. IV. cap. XV. & Ari-
stotel. lib. 7 Ethic. cap. 2. sub finem.

k h. e. veritatem. Genus loquendi visitatum Lucret.

l celeriter.

m calorem. II. 149.

n posse.

o Ignes.

P Sic MS. Al. Ignes in cætu stringi, massareque. hoc est, denseri, & contrahi,
ac solidare & constringere corpus. Sed nostra lectio vera est, hoc est,
Ignes in congressu, & concretionem rei genitæ extinguere, & corpus i-
gneum mutare.

signes mutare corpus.
e non parcet
facere. Nota
viam 18 Re
in compositione: h.e.
dabunt, concedent,
probabunt.

Plaut. Trucul. 2. 4. v. 25:
reparcis suis.
Sic Refigere, veluere, resuere, reuelare, teregere, recludere, referare, repignorare, resringere: returare, regelare.
Quæ omnia negationem notant. Pius leg. reportant.
f Hi duo versus infra repetuntur. l. 791. III. 520.
g Superesse,

antiquè.

i rō que: pro, quoque.

k pro, discedere. ex MSS. Sic de verticulis, & de rigens. Nota rō anlm post alterum verbum. Sic II. 1145. III. 236.

l hoc est alia accedere nihil prodesset.

m omnibus modis. antiq. vt Multimodis.

n nempe ignea corpora.

o Sic MSS. pro, vilius. Sic, vlla, nulla, tota, apud vett.

p Sic leg. Prisc. primā productā. Sic Plaut. Eii. Et vett. Equus, Pompeius, Vultejus, Grayus, Maius.

q i ad sensus, appulsu, contactu, qui ad nostros tactus perueniat. IV. 674. i adiectus odoris.

r ad tactus nostros peruenire, eosque afficere.

Scilicet ex vlla d facere id si parte e reparcent;
Occidet ad nihilum nimirum funditus ardor
Omnis; & ex nihilo fient quacumq; creantur.

670 f Nam quodcumq; suis mutatum finibus exit,
Continuò hoc mors est illius, quod fuit antè.

Proinde aliquid g superare necesse est incolame h ol-
lis,

Ne tibi res redeant ad nihilum funditus omnes;

Dei nihiloq; renata vire scat copia rerum.

675 Nunc igitur, quoniam certissima corpora quadam
Sunt, quæ conseruant naturam semper eandem;
Quorum abitu aut aditu, mutatoq; ordine, mutant
Naturam res, & conuertunt corpora sese:
Scire licet non esse hæc ignea corpora rerum.

680 Nihil referret enim quadam k descendere, abire;

Atq; alia l attribui, mutariq; ordine quadam;

Si tamen ardoris naturam cuncta tenerent:

Ignis enim foret m omnimodis, quodcumq; n credet.

Verum, vt opinor, ita est: sunt quædā corpora, quorū

685 Concurfus, motus, ordo, positura, figura

Efficiunt ignis; mutatoq; ordine mutant

Naturam; neq; sunt igni simulata; neque o vlla

Præterea p reii, quæ corpora mittere possit

Sensibus; & nostros q adiectu tangere i tactus.

690 Di-

- 690 Dicere porro ignem res omnis esse, neq; ullam
Rem veram in numero rerum constare, nisi ignem;
Quod facit hic idem: per delirum esse videtur.
Nam a contra sensus ab b sensibus ipse repugnat:
Et labefaciat eos, c unde omnia credita pendunt:
695 Unde hic cognitus est ipsi, quem nominat ignem.
d Credit enim sensus ignem cognoscere verè:
Cetera non e credit, nihilo quæ clara minus sunt:
Quod mihi cum vanum, tum delirum esse videtur.
Quod referemus f enim? quid nobis certius ipsis
700 Sensibus esse potest, qui vera, ac falsa notemus?
Præterea quare quisquam magis omnia tollat,
Et velit ardoris naturam relinquere solam:
Quàm neget esse g ignis, summam tamen esse relin-
quat?
h Æqua videtur enim dementia dicere utrumque.
705 Quapropter qui materiem rerum esse putarunt
Ignem; atq; ex igni summam consistere posse:
Et qui i principium gignundis aëra rebus
Constituere: aut k humorem quicumq; putarunt
Fingere res ipsum per se: terramve creare
710 Omnia, & in rerum naturas vertier omnis:
Magnopere a verò longe q; errasse videntur.
Adde etiam, m qui conduplicant primordia rerum,
Aëra iungentes igni, n terramq; liquori:
Et qui quattuor ex rebus posse omnia rentur,

a contra eos
sensus, qui
alia sentiunt
præter ignē:
b pro: sensi-
bus, per quos
ignem co-
gnouit.
c h. e. in qui-
bus omnium
rerum fides
nititur, &
fundatur.
d Heraclitū
credit, sen-
sum tactum,
ignem co-
gnoscere:
e scil. sensum
cetera co-
gnoscere:
hempe. aë-
rem, aquam,
terram.
f nisi ad sen-
sus scil. tam-
quam arbi-
tros & iudi-
ces. Sup. I.

715 Ex 423.

- g scil. naturam:
h æquè delirum & stultum videtur, solum ignem ponere & concedere,
cæteris omnibus negatis & sublati: atq; ignem negare cæteris omni-
bus rebus positis & concessis.
i vt Anaximenes Milesius: qui infinitum aëra dixit esse, ex quo omnia
gignerentur.
k aut quicumque aquam putarunt esse principium rerum: vt Thales
Milesius.
l Al. longe duxit. bene.
m vt Archelaus, qui aërem, & eam, quæ ei circumfusa est, densitatem: &
eam, quæ circumdata est, raritatem: hoc est, ignem & aquam vult esse
principia rerum.
n vt Parmenides:

a atque ex
aëre.

b Siculis. Si-
cilia trique-
tra à tribus
sedibus.

Quintil.lib.
i.cap.6.

c circuitio-
nibus fractis.

Virus Ioniū
vocant, quod

aqua marina
vetustate

sordidum ac
tettum de-

ponit. Plin.
lib.31. Sic

Virgil. Testis
acerba botum,

pecorūq; adspers-
gere virus.

d fretu. Pri-
scian.lib.I.

e Sic leg.
Lamb. terrarū.

contra MSS.
f Nam Ætna

aliquando
vicinas vrbes

cineribus & fauillis obruisse dicitur :

aliquando tantam vim cineris &

fauillarum eiecisse, ut vicini biduum tenebris sepulti tenerentur. Al-

fursum: quæ scilicet intus in monte murmurant, & veluti perpetuis minis

emptionem præ se ferunt.

g crateribus. VI. 701. crateres ventigenti.

h emissos, passivè.

i fulgores. Lucretio fulgur, & fulgor, idem valent.

k Siciliam intelligit. Vide Plinium lib.III. cap.8. Iustinum, lib.IV. ab

715 Ex igni, terra, atque a anima procreescere, & imbris:
Quorum Agrigentinus cum primis Empedocles est;
Insula quem b triquetris terrarum gessit in oris:

Quam fluitans circum magnis c am fractibus & quor
Ionium, glaucus adspersit litus ab undis

720 Angustosq; d fretu rapidum mare diuidit undis
Italia e terrarum oras a sinibus eius.

Hic est vasta Charybdis; & hic Ætna a minantur
Murmura flammarum f rursus se contigere iras;

g Faucibus h eruptos iterum vis euomat ignis:

725 Ad cælumq; ferant flammæ i folgura rursus.
Quæ cum magna modis multis miranda videtur

Gentibus humanis regio, k visendaq; fertur,

Rebus optima bonis, multâ munita virum vi:

Nihil tamen hoc habuisse viro præclarius in se,

730 Nec sanctum magis, & mirum, l carumque vide-
tur.

Carmina quin etiam diuini pectoris eius
Vociferantur, & exponunt præclara reperta:

Ut vix humana videatur stirpe creatus.

Hic tamen, & supra quos diximus, m inferiores

735 Partibus egregie multis, multosq; minores,

Quamquam multa bene, ac diuinitus inuenientes

Ex

Ex

Ex

Ex

Ex

Ex

Ex

Ex

- Ex a adyto tamquam cordis responsa dedere
 Sanctius, & multo certa ratione magis, quàm,
 Pythia qua tripodē ex Phœbi, lauròque profatur;
 740 Principiis tamen in rerum fecere ruinas;
 Et grauitèr magni magno cecidere ibi casu;
 Primum quò motus exempto rebus inani
 Constituunt; & res mollis rarâsque relinquunt,
 Aëra, solem, ignem, terras, animalia, fruges;
 745 Nec tamen admiscēt in eorum corpus inane:
 Deinde quòd omnino finem non esse secandis
 Corporibus faciunt; neque b pausam stare c fragori;
 Nec prorsum in rebus d minimū consistere quidquā:
 Cum videamus id e extremum cuiusque cacumen
 750 Esse, quod ad sensus nostros minimum esse videtur:
 Conicere ut possis ex hoc qua cernere non quis,
 Extremū quod habent, minimum f consistere rebus.
 Huc accedit item, g quoniam primordia rerum
 h Mollia constituunt, qua nos natia videmus
 755 Esse, & mortali cum corpore funditus, atqui
 Debeat ad nihilum iam rerum summa reuerti;
 De nihilòque renata i vigescere copia rerum.
 Quorum utrumq; quid à vero, iā, distet, k habebas.
 Deinde inimica modis multis sunt, atq; l venena
 760 Ipsa sibi inter se, quare aut congressa peribunt;
 Aut ita diffugient, ut tempestatē coacta
 Fulmina diffugere, atque imbres, ventosq; videmus.
- C
- Deni-
- a Quo nihil minus esse potest, & ad quod cū peruentum est, tum sit
 cuiuslibet corporis secandi finis.
 e Vide supr. l. 592.
 f 19 min. esse in rebus.
 g h. e. quod, ὅτι.
 h Ut ignem, aerem, aquam, terram.
 i Al. uirescere. ut supr. l. 674.
 k Eodem modo diuidit verba II. 249. VI. 175.
 l Mortifera & lethalia. Sic Catull. rufum quendam vocat *vita venenum*.
 m Accumulata, & maxima, quasi densa, & extructa. Sic Virg. Georg. I.
 324. collecta nubes. Lambinus mauult coerta. Vide Indis.

a Ex anim
 recessu, ex a
 nimi pene-
 tralibus. ab a
 & δῶ, in-
 gredior. Ex
 adytis autē
 responsa &
 effata redde-
 bantur olim.
 Herod. lib. i.
 λίγυται φω-
 νή in τῷ α-
 δύτι γινώσ-
 κειται μὴ
 τῶν τ' αἰε-
 τῶν διγνῶ.
 Virg. 2. Æn.
 V. Isq; adytis
 hæc tristia dicta
 reportas. Infra
 lib. V. ver. 104
 non absimili
 ratione dixit:
 templum men-
 tis.
 b Quietem,
 finem. vide
 Ind. Plautus
 quoq; vsur-
 pat: alii que.
 c Frangendis
 corporibus.

a Illa res, & illa elementa, ex quibus omnia nasci, & in quæ omnia dissolui volunt Empedocles, & qui eum sequuntur.
 b Vt nihil eorū in congressu naturæ suæ immutet.

c Sic Mss.

Lamb. quid.

d In concilio & congressu variacerui.

e Ignis.

f Cum aquâ: quod natura non patitur. Vide Indic.

Ardor: pro igne.

g Latentem & obscuram.

II. 127.

h Gif. Proprium: h. e. sue propriæque naturæ: non mixtum ex omnibus elementis.

i Initium ducunt.

k Ignē. supr. ardorem.

l Sic dictum, vt, amare inter se.

m Al. *fid. cali*: vt sæpè apud Virgil.

n Suppressæ, reliqua esse.

o Ignis, aer, aqua.

Denique quattuor ex rebus si cuncta creantur,

Atque in eas rursum res omnia dissolviuntur:

765 Qui magis a illa queunt rerum primordia dici,

Quam contrà res illorum, retròque putari?

Alternis gignuntur enim, mutantq; colorem,

Et totam inter se naturam tempore ab omni.

Sin ita forte putas, ignis, terraq; coire

770 Corpus, & aërias auras, rorēque liquorum,

Nihil in b concilio naturam vt mutet eorum:

Nulla tibi ex illis poterit res esse creata;

Non animans; non ex animo c cum corpore, vt arbos.

Quippe suam quidque in d cœtu variantis acerui

775 Naturam ostendet: mistisq; videbitur aër

Cum terra simul, atque e ardor cum f rore manere.

At primordia gignundis in rebus oportet,

Naturam clandestinam, g cecāque adhibere:

Emineat ne quid, quod contrà pugnet, & obstet,

780 Quo minus esse queat h propriè quodcumque creatur.

Quin etiam i repetunt à cælo, atque ignibus eius:

Et primū faciunt ignem se vertere in auras

Aëris; hinc imbrem gigni; terrāque creari

Ex imбри; retròque à terra cuncta reuerti;

785 Humorem primū, post aëra, deinde k calorem:

Nec cessare hac inter se l mutare, meare

De cælo ad terram, de terra ad sidera mundi:

Quod facere haud vlllo debent primordia pacto.

Immutabile enim quiddam o superare necesse est;

790 Ne res ad nihilum redigantur funditus omnes.

Nam quodcumq; suis mutatum finibus exit,

Continuò hoc mors est illius quod fuit antè.

Quapropter quoniam, o quæ paullo diximus antè,

In

In a commutatum veniunt; constare necesse est

795 Ex aliis ea, b qua nequeant conuertier umquam.

Ne tibi res redeant ad nihilum funditus omnes:

Quin potius tali natura pradita quadam

Corpora constituas, ignem si forte crearent,

Possent eadem demptis paucis, paucisque tributis,

800 Ordine mutato, & motu, facere aëris auras:

Sic alias aliis rebus mutarier omnis.

At manifestapalàm res indicat, inquis, in auras:

Aëris è terra res omnis crescere, aliq̃ue:

Et nisi tempestas indulget tempore fausto

805 Imbribus, c & tabe nimborum arbusta vacillent:

Solq̃ sua pro parte fouet, tribuitque calorem:

Crescere d ne possint fruges, arbusta, animantes:

Scilicet & nisi nos cibus aridus, & tener humor

Adiuuat; c amissam iam corpore, vita quoque omnis

810 Omnibus è neruis, atque ossibus exsoluatur.

Adiutamur enim dubio procul, atque alimur nos

Certis ab rebus; certis alia atque alia res.

Nimirum quia & multimodis communia multis

Multarum rerum in rebus primordia mista

815 Sunt, idèò variis varia res rebus aluntur.

Atque eadem magni refert primordia sepe,

Cum quibus, & qualipositura contineantur:

Et quos inter se dent motus, accipiantq̃.

Namque eadem calum, mare, terras, flumina,

solem

820 Constituunt: eadem fruges, arbusta, animantis.

Verùm aliis, aliòque modo commista mouentur.

Quinetiam passim nostris in versibus ipsis

Multa elementa vides multis communia verbis:

Cum tamen inter se vorsus, ac verba necesse est

825 Consistere & re, & g sonitu distare sonanti.

Tantum elementa queunt permutato ordine solo.

At rerum qua sunt primordia, plura adhibere

Possunt vnde queant varia res quaque creari.

C 2

^a In commutationem. h. e. in naturam aliam conuertiri posse, & esse commutabilia.

^b Ignem, aërem, aquam, terram.

^c Sic citat Prisc. lib. 7. infr. III. 505. VI. 553.

^d Ne, pro, Non.

^e Sic infr. I. 1037.

^f Sic leg. vide Indic. Cur alius aliis animantibus sit cibus, disputat infr. IV. 634.

^g Sic III. 1007 anxius angor. Sic Plautus: amanitas amana, pretio pretioso, nitoribus nitidis, pulchra pulchritudo. Et acris acrimonia Næuius. Nunc apud Noniū.

a Similium
partium na-
turā, vel par-
tium simili-
tudinem. Sic
infr. IV. 1241.
harmonia.

b Sic Mss.
τὸ ἑξωτερειν-
δον, anti-
quē, ut pau-
lo post ver-
su 836.

c Sic neutro
genere citant
multi Gram-
matici.

d Nempe &
in eo, quod
tollit inane,
& in eo, quod
vult corpora
in partes in-
finitas secari
posse.

e Aequē atq;
illi videtur
errare.

f Cū primor-
dia debeant
esse validissi-
ma, atque ab
omni iniuria
tuta.

g In acri op-
pressionē.

h Lamb. san-
guen an ossa.
contra libb.
Mss.

i τὸ re pro-

Nunc & Anaxagora scrūtemur a homœomerian,
830 Quam Graci memorant, nec nostra dicere lingua
Concedit nobis patrij sermonis egestas. ~~Sup. v. 729.~~

Sed tamen ipsam rem facile est exponere verbis.
Principium rerum quam dicit homœomerian:
Ossa videlicet è pauxillis, atque minutis

835 b Ossibus, sic & de pauxillis, atque minutis
Visceribus viscus gigni, c sanguēque creari,
Sanguinis inter se multis coeuntibus guttis:
Ex aurique putat micus consistere posse
Aurum; & de terris terram concrefcere parvis;

840 Ignibus ex ignem; humorem ex humoribus esse:
Cetera consimili fingit ratione, putatque.
Nec tamen esse vlla parte idem in rebus inane
Concedit; neque corporibus finem esse secandis.

Quare in d utraque mihi e pariter ratione videtur

845 Errare, atque illi, suprā quos diximus ante.
Adde quòd f imbecilla nimis primordia fingit:
Si primordia sunt, simili qua pradata constant.
Natura, atq; ipsa res sunt; a quēque laborant,
Et pereunt: neque ab exitio res vlla refrenat.

850 Nam quid in g oppressu valido durabit eorum,
Ut mortem effugiat, levi sub dentibus ipsis?
Ignis, an humor? an aura? quid horum? h sanguis,
anne os?

Nihil, ut opinor: ubi ex aquo res funditus omnis
Tam mortalis erit, quam quae manifesta videmus.

855 Ex oculis nostris aliqua vi videt aperire:
At neque i recidere ad nihilum res posse, neque
autem

Crescere de nihilo, testor res antè probatas.
Præterea quoniam cibus auget corpus, alitque;

Scire

ducitur, ut & apud Propert. lib. 4. Eleg. 9. Recidat inq; suos mensa supina
pedes. Ouid. lib. X. Recidit in solidam longo post tempore terram. Lamb. reci-
dere. Lilius: mala in capiti recidentia. Lucret. alibi Remitti ad nihilum.

- Scire licet nobis *venas, & sanguen, & ossa,*
 860 Et *neruos a alienigenis ex partibus esse:*
Siue cibos omnis commisto corpore dicent
Esse, & habere in se neruorum corpora parua,
Ossaque, & omnino venas, partis que cruoris:
Fiet, uti cibus omnis & aridus, & liquor ipse,
 765 Ex alienigenis rebus constare putetur,
Ossibus, & neruis, b venisque, & sanguine misto.
Præterea quacunque è terra corpora crescunt,
Si sunt in terris: terras constare necesse est
Ex alienigenis, c qua terris exoriuntur.
 870 d Transfer item, totidem verbis utare licebit:
Ip lignis si flamma latet, fumusque, cinisq;
Ex e alienigenis consistant ligna, necesse est.
Linguitur hic tenuis f latitandi copia quadam:
Id quod Anaxagoras sibi sumit, ut omnibus omnis
 875 Resputet immistas rebus latitare; sed illud
Apparere vnum, cuius sint g plura mista,
Et magis in promptu, primaque in fronte locata:
Quod tamen à vera longè ratione repulsum 'st.
Conueniebat enim fruges quoque sæpe minutas,
 880 Robore cum saxi h franguntur, mittere signum
i Sanguinis: aut k aliquid, nostra quo corpora alun-
tur,
Cum l lapidi lapidem terimus; manare cruorem.
Consimili ratione herbas quoque sæpe decebat,
Et latices, dulcis guttas, similiq; sapore
 885 Mittere, lanigera n quali sunt o vbera lactis:
Scilicet & glebis terrarum sæpe friatis
Herbarum genera, & fruges, frundisque videri

C 3

Disper-

a Quia con-
 stāt ex iis re-
 bus, quibus
 aluntur &
 augetur.
 At ea quibus
 alimur & au-
 gemur non
 sunt eiusdem
 generis, neq;
 similibus in-
 ter se partib.
 constant.
 b Al. neruis sa-
 nieq. nō malè.
 c Quæ alieni-
 gena ex ter-
 ris oriuntur.
 d Transfer si-
 militer ad
 alia.
 e Nempe flā-
 ma, fumo,
 cinere. Post
 hunc versum
 vulgati libri
 habent hunc
 versum: Ex
 alienigenis qua
 lignis exoriun-
 tur.
 f Querunt a-
 liqui hīc sibi
 latebras in
 suis sententiis
 fingendis.
 g Sic loque-
 bantur vet.,
 vide Agell.

h Dux hic rationes molendi indicantur. Vide Indic. Frang.

i Quia ex frugibus gignitur sanguis in corpore humano.

k Scil. præter fruges. tō a in nostra producitur, ut sæpe.

l Pro, lapide: ut, colli, contegi.

m Quali sapore est lac ovile. lanig. scil. ovi.

n Id est, lac. II, 370. Varro dixit mammam lactis.

a Al. terram.
forte rectius.
b In primâ
fronte, & in
summo quasi
cortice fra-
cta.

c h. e. Donec
arbores ra-
mos inter se
terendo, an-
dē expresso
igne coruscâ
flammâ mi-
care fulgere-
que cæperūt.
Turneb. Ad-
uersar. lib. VI
cap. XIV. Vi-
de Indicem
nostrum, in
flore. ubi mul-
ta de pulcher-
rimâ hâc tra-
lacione no-
taui.

d rō Scilicet
affirmat, aut
comprobat.
q. d. verum
est illud,
quod dicis.
e Hunc ver-
sum repetit
II. 277. & 883.
V. 562.

f Primordia rerum aliquantum inter se dissimilia ac diuersa : nem-
pe aliis in aliorum locum substitutis, vel aliis detractis, aliis adie-
ctis.

g Quemadmodum. Vide Indic.

h Quemadmodum cum res dissimiles, nempe lignum, & ignem pau-
lo mutatis litterarum elementis, aliis additis, aliis detractis distin-
ctâ voce notamus.

i Id est homœomeria, consimilibus partibus, seu consimilium partium
principiis.

Dispersita, ac in a terris latitare minutè :

Postremò in lignis, cinerem fumumque videri,

890 Cum b præfracta forent, ignisque latere minutos.

Quorum nihil fieri quoniam manifesta docet res ;

Scire licet non esse in rebus res ita mistas :

Verùm semina multimodis immista latere

Multarum rerum in rebus communia debent.

895 At sæpe in magnis sit montibus, (inquis) ut altis

Arboribus vicina cacumina summa terantur

Inter se, validus facere id cogentibus austris ;

c Donec flammæ fulserunt flore coorto.

d Scilicet. & non est lignis tamen insitus ignis ;

900 Verùm semina sunt ardoris multa : terendo

Quæ cum confluxere, creant incendia siluis.

Quod sit tanta foret siluis abscondita flamma ;

Non possent ullum tempus celarier ignes :

Conscierent volgò siluas ; arbuta cremarent.

905 e Iamme vides igitur, paullo quod diximus antè,

Permagni referre eadem primordia sæpe,

Cum quibus, & quali positura contineantur ?

Et quos inter se dent motus, accipiantq ; ?

Atque eadem paullo inter f se mutata creare

910 Ignem è lignis ? g quo pacto verba quoque ipsa

Inter se paullo mutatus sunt elementis,

Cum h ligna, atque ignis distincta voce notemus.

Denique iam quacumque in rebus cernis apertis,

Si fieri non posse putas, quin materiai

915 Corpora i consimili natura præditaingas :

Hac

Hac ratione tibi pereunt primordia rerum:

a *Fiet, uti risu tremulo concussa b cachinnent,*
Et lacrumis falsis humectent ora, genâsq̃ue.

Nunc age, quod superest, cognosce & clarius audi.

920 Nec me c animi fallit, quàm sint obscura: sed acri

Percussit d thyrso laudis magna meum cor:

Et simul e incussit suauem mî in pectus amorem

Musarum, quo nunc f instinctus, mente vigenti

Ani a g Pieridum peragro loca, nullius ante

925 Trita h solo: iuuat i întegros accedere fontis,

Atq; haurire: iuuâque nouos decerpere flores;

Insignemq; meo capiti petere inde coronam,

Vnde k prius nulli velarint tempora Musæ:

Primum quod magnis doceo de rebus; & artis

930 Religionum animos nodis l exsoluere porgo:

Deinde quod obscura de re tam lucida m pango

Carmina, musæo n contingens cuncta o lepore,

C 4

a Ita abrupte
sup. I. 102.

& infr. III.

171.

b Cachinnos
tollant. I V.

1169. Vide

Indic.

c Imitatus est
hunc locum

Virg. Georg.

III. 289.

Phrasi me a-

nimi fallit, s-

pius vtitur

Carus. vide

Indic.

d Admirabi-

lis hoc est mî

gratio. Olim

thyrso per-

cussi, qui à

Libero patre

furore Bacchi statim rapiebantur. Thyrsus erat hasta pampinis inuoluta. Sensus est. Furore quodam poetico percitus describam hanc difficilem materiam. Tangit hunc locum Statius Sylu. I l. 7. vers. 76. *Et docti furor arduus Lucet*.

* Sic sup. I. 19. Nota: *incutere amorem*.

f Incitatus, stimulat.

g Hunc locum infra V. 337. propriis verbis exprimit. Et imitati sunt aliis Poetæ Horat. lib. I. Epist. 19. vers. 21. Virgil. Georg. III. vers. 10. Opi-
pian. lib. I. *κρυπτα*. vers. 20. Euseb. in princip. Histor. Eccles. *Pierides*
sunt Musæ in monte Pieris Bœotia genitæ.

h Soliâ, pede imo. IV. 2. vbi repetuntur hi versus.

i Nondum à quoquam libatos, seu degustatos, vel sinceros & puros fontes Musarum: è quibus Poetæ finguntur bibere. vide sup. I. 412. Ergo
Integri fontes sunt, de quibus nemo bibit. Sic *Integra terra* dicitur, in quâ
nondum penu inlicitur, neque depasta est à grege.

k h. e. ex eâ re meo capiti coronam expetere, ex qua Musæ neminem corona donarint.

l Est tmesis. *Exporgo*: h. e. porro ago, & soluere conor. Respicit quoque
ἔτυμον Religionis, à religando. Et *Lactant.* citat hunc locum libr. I. de
falsa Sap. Al. *pergo*.

m Ut sup. I. 25.

n Tingens. infr. paulo post. 945.

o Sic leg. Al. *liquore*.

a τὸ ἀβ αuget
significatum.
h. e. ab aliquâ
ratione.

βυλόγως,
merito, non
temere. Me-
dentes, sunt
medici.

b h. e. ad sper-
gunt. Egre-
gium simile,
etiam aliis
Authoribus
vsurpatum.
Vide Muret.
lib. VI. Var.
cap. III. &
infr. IV. II. &
seqq.

c h. e. ab sin-
thii amaritu-
dine exhaui-
stâ sanetur
adhibito fu-
co meden-
tium. h. e.
medicorum.
d Al. tactu.

e Ratio pro
doctrinâ ge-
nere. Cic. I.
offic. Cynico-
rum ratio. Et
I. Acad. Ratio

auctoritasq. Platonis.

f Refugit, reformidat. Virg. Aen. II. 378.

g Ornata.

h Nec ue sit: vel, Nec fiet: propter versum.

i Al. genantur. male.

k h. e. an sit infinitum. nam quod vaste est profundum, non habet fun-
dum. Al. vel ad vsque pr.

l τὸ πᾶν, ipsum vniuersum.

m Al. nam quâ. h. e. aliquâ in parte.

Id quoque enim non a ab nulla ratione videtur:

Sed veluti pueris absinthia tetra medentes

935 Cum dare conantur, prius oras pocula circum

b Contingunt mellis dulcis flauoque liquore,

Vt puerorum atas improvida ludificetur

Labrorum tenus; interea perpotet amarum

Absinthii laticem, c deceptaque non capiatur,

940 Sed potius tali d facto recreata vale scat:

Sic ego nunc, quoniam hac e ratio plerumque vi-
detur

Tristior esse, quibus non est tractata; f retróque

Volgus abhorret ab hac; volui tibi suauiloquenti

Carminе Pierio rationem exponere nostram;

945 Et quasi musco, dulci contingere melle:

Si tibi forte animum tali ratione tenere

Versibus in nostris possem: dum perspicis omnem

Naturam verum, qua constet g compta figura.

Sed quoniam docui solidissima materiai

950 Corpora perpetuo volitare inuicta per æuum:

Nunc age summa i quanam sit finis eorum,

Nec sit, euoluamus: item, quod inane reper-
tum' sit,

Seu locus, ac spatium, res in quo quæque h geran-
tur,

Peruideamus utrum finitum funditus omne

955 Constet; an immensum pateat i vasteque profun-
dum.

k Omne quod est igitur, nulla regione viarum

Finitum sit: l namque extremum debebat habere.

Extre-

Extremum porrò nullius posse videtur

Esse, a nisi ultra sit, quod finiat: ut b videatur,

960 c *Quo non longius hac sensus natura sequatur,*

d *Nunc, extra summā quoniam nihil esse fatendū est,*

Non habet extremum: caret ergo fine, modoque.

Nec refert quibus adstas regionibus eius.

Vsque adeo quem quisq; locum e possidet, in omnis

965 i *tantumdem partis infinitum omne relinquit.*

Præterea, si iam finitum constituatur

Omne quod est spatium: si quis f procurrat ad ora

Vltimus extremas, g iaciatque volatile telum;

h Inualidis utrum contortum viribus ire,

970 i *Quò fuerit missum manus, longèque k volare;*

An prohibere aliquid censes, obstarèque posse?

Alterutrum fatearis enim, sumasque necesse est;

Quorum l utrumq; tibi effugiū præcludit; & omne,

Cogit, ut exempta concedas sine patere.

975 Nā siue est aliquid, quod m prohibeat, n officiatq; senius natu-

Quo minus, quò missum est, veniat, finique locet se;

Siue foras fertur: non o est ea finis profectio.

C 5

*Hoc d rō Nunc,
aduersatiua
est.*

e h.e. tenet. Sic *Obsidere, Considero, Desidere.*

f Al. percurrat. non male.

g Ab oris extremis, aut certe ab eo loco, in quo finem constituerit. Virg.
Æneid. IV. 71. VIII. 694.

h h.e. valde validis: ut *Indurus*, valde durus, apud Ouid. *Metam. XV.*
& induro ladi quoque corpore ferrum. Et Ingelidus pro tepido vsurpauit
Prudentius lib. II. in Symm. vers. 1084. Discit & ingelido noua nupta
tepestere lecto. Lamb. I. id validis. Virgil. Aen. II 50.

i Lamb. I. *Quod fuerit.* Sed quo rectius: h.e. eo volare, quod. m.

k Virg. Aen. IX. 698. Homer. *Iliad. V. vers. 587. τὸ δὲ σῶς,*

l h.e. utrumcumque sumseris, effugiendi viam tibi intercludit.

m Est Synæresis, ut sit trisyllabum, ut *Proelium, prælium.* Sic Festus: *pro-*
biam. Proibeat: ut, vemens, alibi.

n obstat.

o π ἔexterendum, antique. π profectio sæpe in fine versus ponit Lu-
cret. vide Ind.

Et fiet, ut
fuga copia h.
e. spatii infi-
nitas perpe-
tuum telo
effugiendi at-
que euolan-
di locum, pre-
beat. Prolatare
est amplifi-
care, & por-
rotenus lati⁹
facere.

b Cōfluxisset.
Syncopa Poe-
tis vfitata.

c Administram.
ii. Lamb. ge-
ni. male.

d Sub calo.
Vfus est & Ci-
cero in Lati-
no suo Arato.

e Quippe
quia.

f Administram.
tur à natura
rerū. Lamb.

genitur. male.
§ Suggestun-
tur, & suffici-
untur ad res
gerendas.

h Aer montes

terminat. O-
uid. Metam.

l. 69. Vix ita
limitibus de-
scripserat om-
nia certis. vbi

Gifan. dispa-
ratur.

i. Ms. possunt.

* Productione & continuatione ætatis. Sic II. 207. tractus flammarum.
Totus hic versus exstat V. 1215.

† nec possunt facere flumina labendo & fluendo, ut minus via restet.

Hoc pacto sequar, atque oras ubicumque locaris
Extremas, quaram, quid telo denique fiat.

980 Fiet, ut in usquam possit consistere finis;
Effugiumque a fuga prolatet copia semper.

Præterea, spatium summæ totius omne
Undique si inclusum certis consisteret oris.

Finitumque foret; iam copia materiai

985 Undique ponderibus solidis b confluet ad inum:

Nec res ulla c geri sub calis d tegmine posset;

Nec foret omnino calum, neque luminæ solis;

Quippe e ubi materies omnis cumulatæ iaceret

Ex infinito iam tempore subsidendo.

990 At nunc nimirum requies data principiorum

Corporibus nulla est; quia nihil est funditus inum,

Quod quasi confluere, & sedes ubi ponere possint:

Semper & assiduo motu res quæque f geruntur

Partibus in cunctis, æternæque g suppeditantur

995 Ex infinito cita corpora materiai.

Postremò ante oculos rem res finire videtur:

Ære h dissipit collis, atque æra montes:

Terra mare, & contrà mare terras terminat omnis.

Omne quidem verò nihil est quod finiat, extrà.

1000 Est igitur natura loci, spatiumque profundi;

Quod neque clara suo percurrere flumina cursu

Perpetuo i possint aui labentia k tractu.

Nec prorsum facere, ut restet minus l ire meando.

Vsque adeò passim patet ingens copia rebus

1005 Finibus exemptis in cunctas undique partis.

Ipsa modum porrò sibi rerum summa parare

Ne possit, natura tenet: quia corpus inani,

Et quod inane autem m st, finire corpore cogit:

Vt sic alternis infinita omnia reddat.

1010 Aut

1010 a Aut etiam, alterutrum nisi terminat alterum
eorum,

Simplice natura pateat b tamen immoderatum;
Nec mare, nec tellus, nec cali lucida c templa,
Nec mortale genus, nec diuū corpora sancta
Exiguū possent horai sistere tempus.

1015 Nam dispulsa suo de coetu materiai
Copia ferretur magnum per inane soluta:
Sine adeo potius numquam concreta creasset
Vllam rem, d quoniam cogi desiecla nequisset.
Nam certè neque consilio primordia rerum

1020 Ordine e se quaque, atque jagaci mente locarunt:
Nec quos quaq, darent motus pepigere profecto:
Sed quia multa modis multis mutata per omne
Ex infinito f vexantur percita plagis,
Omne genus motus, & coetus experiundo;

1025 Tandem deueniunt in talis g disposituras,
Qualibus hac rebus consistit summa creata:
Et multos etiam magnos seruata per annos,
Vt semel in motus coniecta est conuenientis,
Efficit, vt largis h auidum mare fluminis undis
1030 i Integrent amnes, & solis terra k vapore
Fota nouet fetus, summissaque gens animantium
Floreat, & l viuant m labentes atheris ignes.
Quod nullo facerent pacto, nisi materiai

a Sensus est:
Corpus ter-
minatur ina-
ni, & inane
corpore. nā si
hoc non fie-
ret, & immo-
deratum seu
inane simpli-
ce natura &
impermixta
seu corpore
mutuo termi-
nata tantum-
modo pate-
ret, hinc effi-
ceretur, q
nec mare,
&c. Vide in-
fra latius
paulo post.
b Hic versus
totus est in
ducendus:
corrumpit
cū elegancia
sententiam.
c Ennius: nec
cali carula
templa.
d Quoniam

Ex cum materia
esset dissipa-

ta & distracta in vnum conuenire & conciliari non potuisset.

e Hic versus repetitur infra V. 421. consilio, est, consulto. Gifan. ordine se suo
atque sag.

f Al. versantur.

g Sic veit. nomina formarunt. Sic censura, pratura, assura, sarsura, pensura,
cubitura, cursura, consitura, contractura, diuisura, incisura, conditura, formatura,
compositura, positura. &c.

h Horat. vocat auarum.

i Integrare, est, integrum manere. Terent. integratio. vide Nonium.

k Calore.

l Translatio vsitata ab animatis ad ignes. Horat. lib. 3. Od. 21. vina lucerna.

m Supr. l. 2. cali subter labentia signa.

- a In locum decedētium aut pereuntium, oriri, & quasi subuenire, atq; in subsidium oriri.
 b Sic Cic. lib. 7. Epist. 26. vires & corpus amissi. & Carus supr. I. 804.
 c Desiit.
 d Infr. II. 249 & IV. 1265. Virg. Aen. II. 737. Regio viatum. Cic. V. Verū. nostra accusationis regio & via.
 e Al. Possunt bene.
 f Congregata, coacta, congressa.
 g Al. partimq;.
 h Queat. Sic satur, fitur, fiebatur, nequitur potestur. h. e. aliis corpusculis succedentibus redintegrari, atque expleri.
 i Scil. plagæ.
 k Scil. principia rerum, & corpora prima.
 l à congressu.
 m Nota Syntaxin. Sic II. 21. 814. & III. 981.
 n Scil. graua.
 o Incumbere vergere.
 p οὐσίαν.
 q Sub medio terrarum puncto, quod *centrum* appellant;
 r Ad punctum medium: quod Aristoteli est deorsum ferri.
 s Contra, πάλιν.
 t τὸ σελιδendum. h. e. sub pedibus nostris, & sub medio terræ puncto, in regione Antipodum.
- Ex infinito a suboriri copia posset.
 1035 Vnde amissa solent reparari in tempore quoque.
 Nam veluti priuata cibo natura animantum
 Diffluit b amittens corpus: sic omnia debent
 Dissolui, simul ac c defecit suppeditare
 Materies d aliqua regione auersa viai.
 1040 Nec plaga e possent intrinsecus undiq; summam
 Conseruare omnem, quacunque est f conciliata.
 Cudere enim crebrò possunt, g partemq; morari,
 Dum veniant alia, ac suppleri summa h queatur:
 Interdum resilire tamen i coguntur, & vnà
 1045 Principiis rerum spatium, tempusq; fugai
 Largiri, ut k possint à l cœtu libera ferri.
 Quare etiam atq; etiam suboriri multa necesse est.
 Et tamen ut plaga quoq; possint suppetere ipsa.
 Infinita m opus est vis undique materiai.
 1050 Illud in his rebus longè fuge credere, Memmi,
 In medium summa quod dicunt n omnia o niti,
 Atque idē mundi p naturam stare sine vllis
 Ictibus externis; neque quoquam posse resolui
 Summa atq; ima, quod in medium sint omnia nixa;
 1055 (Ipsū si quidquam posse in se sistere credis)
 Et quæ pondera sunt sub q terris, omnia r sursum
 Nitier, in terramque s retrò requiescere posta:
 Ut per aquas quæ nunc rerum simulacra videmus.
 Et simili ratione animalia r subtus vagari
- Con-

- 1060 *Contendunt, neque posse è terris in loca cali
a Recidere b inferiora magis, quàm corpora nostra
Sponte sua possint in cali c templa volare:
d Illi cùm videant solem, nos sidera noctis
Cernere, & alternis nobiscum tempora cali*
1065 *Diuidere, & noctes parilis agitare e diebus.
Sed vanus stolidus hac omnia f sinxerit error;
Amplexi g quod habent peruerse prima viai:
Nam medium nihil esse potest, ubi inane, locúsque
h Infinita: neq; omnino, si iam medium sit,*
1070 *Possit ibi quidquam hac potius consistere caussâ,
Quàm quavis alia longè regione manere.
Omnis enim locus, ac spatium, quod inane vocamus,
Per medium, per non medium i concedat oportet
k Æque ponderibus mota quacumq; feruntur.*
1075 *Nec l quisquã locus est, quò corpora cùm venère,
Ponderis amissa vi possint stare in inani.
Nec quod inane autem 'st, illis m subsistere debet,
Quin, n sua quod natura petit, concedere pergat.
Haud igitur possunt tali ratione teneri*
1080 *Res in concilio medi o cuppedine victæ:
Præterea, quoniam non omnia corpora fingunt*

a τὸν ἑνὸς
ductum est.
Sic Propert.
lib. 4. Eleg. 9.
Recidas inque
suos mensa su-
pina pedes. O-
uid. Metam.
X. 180. Reci-
dit in solidam
longo post tem-
pore terram.
& Met. VI.
213. Liuius:
mala in caput
recidentia.
b h. e. quæ lo-
ca nobis sunt
inferiora, sed
Antipodibus
superiora.
c Supr. l. 1012
cali lucida tem-
pla.
d Antiquæ:
pro, illic.
e Al. diesque.
In Fingedi an-
sam & cau-

- fam & causam præbuerit, & præbuisse credibile est.
2 Quia amplexi sunt, & tenent peruerse prima elementa, & primas
vias naturæ inuestigandæ: quia statim ab initio non sunt ingressi
veram naturæ cognoscendæ viam, sed longediuersam. Sic VI.
899. habent tenentes. Cic. pro Sylla. suas possessiones amplexi ten-
bant.
h Al. infinitus. vt infr. II. 19.
i Cedat.
k Æqualiter. τὸ α in mota producitur, vt sæpe.
l Nec quisquam locus inanis est, ad quem cum corpus.
m Fundamenti loco esse. ὁ φῖς α δ. Sic II. 236.
n Quin potius semper cedat, & viam ac locum det corporibus.
o Cupidine antique. Vide Fest. Cupes & Amicitia cuppedo. h. e. perturba-
tio, πῶλος. Concilium est cœtus, congressus.

a Al. terrai.

b Al. magnas-
que.

c Hoc con-
iungi debet

cum illo ver-
su sup. 1050.

Illud in his re-
bus. Vide etiā

supr. I. 231. &
V. 525. Certe

rum hic est
ingens

ἐπὶ βῆτον:
& versuum

cōfusio, quos
aliter dispo-

nit Lambin.
sed frustra.

d Ambitus
mundi. h. e.

cælum. Sic
IV. 29. mania

theatri.

e h. e. cælum,
in quo toni-

trua fiunt.

βρονταῖα.

f Celeriter,
rapiēter

in modum.
supr. I. 662.

g Al. Inter mi-
xtas terrarum

calig. ruinas. vt V. 326. 349.

b Tmesis. decessi. Sic II. 71.

i Causa interitus. μὲν φερεῖται. Sic III. 830. ianua menti. & V. 374. Vul-
go, fenestra. Sic limen lithi. II. 958. VI. 1155, 1206.

k Siperspecta habebis, non magna opera inluma.

l Non tibi ignoratio causarum eripiet aditum ad vltimam cognitionem
totius naturæ rerum.

m h. e. vltimas, seu primas naturæ causas.

In medium niti, sed a terrarum, atq; liquoris,
Humorem ponti, b magnisque è montibus undas,
Et quasi terreno qua corpore contineantur:

IO 85 At contrà tenuis exponunt aëris auras,
Et calidos simul à medio differrier ignis,

Atque ideo totum circumtemere athera signis;

Et solis flammam per cali carula pasci,
Quod calor à medio fugiens ibi conligat ignis:

IO 90 Quippe etiam vesci è terra mortalia sacra;
Nec prorsum arboribus summos frundescere ramos

Posse, nisi à terris paullatim quodque cibatur.

c Ne volucrum ritu flammaram, d mœnia mundi
Diffugiant subitò magnum per inane soluta,

IO 95 Et ne cetera consimili ratione sequantur:
Néve ruant calie tonitralia templa supernè,

Terrâque se pedibus fraptim subducant, & omnes
Interpermixtas g rerum, calique ruinas

Corpora soluentes, abeant per inane profundum;

II 00 Temporis vt puncto nihil exstet reliquiarum,
Desertum præter spātium, & primordia caca.

Nam quacumque prius de parti corpora h cesse
Constitues: hac rebus erit pars i ianua leti:

Hac se turba foras dabit omnis materiai.

II 05 Hæc k si pernosces parua perductus opella;
(Namq; aliud ex alio clarescet,) l non tibi caca

Nox iter eripiet, quin m vltima naturai
Pervideas. ita res accendunt lumina rebus.

TITI

TITI

LVCRETII CARI

DE RERV NATVRA,

LIBER SECVNDVS.

* Sic. Iſidor.
Peluſ. lib. II.
Epiſt. 240. p.
208. *ὅτι ἀ-
μεν καὶ ἡδὺ,
καὶ τὰ πῶν
ἄλλων ἐπι-
σχεπτῶν κα-*

Vaue, mari magno turbantibus aequo-
ra ventis,

E terra magnum * alterius spectare
laborem.

*νάχα: In
portu sedere, ut
que aliorum
naufragia pro-
spectare.*

Quod Menandri Comici est:

ὡς ἡδὺ, ἢ ψάλασσαν ἄποθεν γῆς ὁρᾶν.

ὦ μήτε, ἐπὶ μὴ πάλιοντα μὲν αὐτῶς;

Et Sophocles apud Cic. lib. I. ad Attic. ep. VII. Cupio istorum naufragia ex
terra intueri: Cupio, ut ait tuus amicus Sophocles, καὶ ὑπὸ σέγῃ πικρᾶς
ἀκρότη ψεκᾶδης εὐδύση φρενὶ: & animo securo subiecto densas audire
gustas. Vide Rittershusii Commentar. in Oppian. Halicut. lib. V. 336.
pag. 325. 326. & Andreæ Schotti Scholia in Prouerb. Zenobii, Centur.
III. num. 95. pag. 76.

Non quia vexari a quemquam 'st iucunda vo-
luptas,

Sed, quibus ipse malis careas, quia cernere sua-
ue 'st.

5 Suave etiam belli certamina magna tueri,

Per campos instructa b tuâ sine parte pericli:

Sed nihil dulcius est, c bonè quàm munita tenere

Edita

^a Al. quem-
piam est. Non
male. versu
præced. labor
est dolor, sic
πόρος apud
Græcos.

^b h. e. sine
parte tui pe-
riculi: quod
ad te attinet,

sine periculo. Eurip. Phœniss. τὸ ἐμὲν ὀδύων πόρων. h. e. τὸν πόρον
ἐμὲν ὀδύων.

c Pro, bene. Sôlîpat. lib. I.

d h. e. altas
arces, bene
muniras sa-
pientum do-
ctinā.

c Deorsum
aspicere.

Virg. Aen. X.

409. & Aen. I.

228. Et IV.

417. despectus,
καθόρου.

Virgil. in Ciri
versum hunc
expressit v. 17

f Palantes,
vagantes.

Paulo post,
præstans la-

bor, est Ap-
puleio eximi^o

vide III. 62.

g Lactant. lib. 2

I. Inilit. hos

versus pro-

fert. cap. 21.

& stultas legit.

h Nonius leg.

Propert. lib. 1. Eleg. 4.

i Itane, sunt cæci, ut non videant, nihil aliud naturam posse, nisi ut

Al. videri? cum notā indignantis & admirantis.

k Cui. omissum est antecedens, ille: more Græc. supr. I. 37. Latrare est

cum impetu proclamare.

l Al. mensque. male. Iuvenal. Orandum est, ut sit mens sana in corpore sano.

m τὸ δ non elidendum. vide supr. I. 1069.

n Utilia & necessaria. supr. I. 1049.

o Aliquando, quouistempore: vel est timelis: quæcunque.

p Al. Multas. quamvis nullas voluptates superuacaneas adhibere pos-

sint. tamen ne natura quicquam gratius desiderat. τὸ substernere valet

subiicere. I. 78.

q Hunc locum imitatus est Virgil. in Culice vers. 60. vers. 60. & seqq.

r Scil. diuitum, quæ candelabrorum vicem præstabant. Torum autem

hunc locum non tam imitatus est, quàm expressit prope verbatim

Lucretius ex Homero de Phæacibus Odyss. vers. 100. & seqq. Vide

Cat. in Animadv. in Athen. lib. IV. cap. 2.

Edita doctrina sapientum d. templa serena:
e Despicere unde queas alios, passimque videre

10 Errare, atque viam f. palantis querere vita,
Certare ingenio contendere nobilitate,
Noctes atque dies niti præstante labore
Ad summas emergere opes, verumque potiri.
g O miseras hominum mentes, o pectora caca:
15 Qualibus in tenebris vita, quantisque periculis
h Degitur hoc aui, quodcumque est! nonne i. vide-
re est,

Nihil aliud sibi naturam latrare, nisi ut k quo?
Corpore seiunctus dolor absit, l mente fruatur
Iucundo sensu, cura in semotus, metuque?

20 Ergo corpoream ad naturam pauca videmus
Esse n. opus omnino, quæ demant o cumq. dolorem:
Delicias quoque uti p. nullas substernere possint;
Gratius interdum neque natura ipsa requirit.
q Si non aurea sunt iuuenum simulacra per r ades
25 Lampades igniferas manibus retinentia dextris,

Lumi-

- I. umina nocturnis a epulis, ut suppeditentur;*
Nec domus argento b fulget, auroq; renidet:
Nec citharis c reboant laqueata, aurataq; templa:
Quin tamen inter se prostrati in gramine molli,
 30 *Propter aqua riuum; sub ramis arboris alta*
Non d magnis opibus incundè corpora curant;
Præsertim cùm tempestas aridet, & anni
Tempora conspergunt viridantis floribus herbas.
Nec c calide citius decedunt corpore febres,
 35 *Textilibus si in picturis, ostroq; rubenii*
Iacturis, quàm si plebeia in veste cubandum st.
Quapropter quoniam nihil nostro in corpore f gaze
Proficiunt, neq; nobilitas, neque gloria regni:
Quod superest, animo quoque nihil prodesse putan-
dum:
 40 *Si non g forte tuas legiones per loca campi*
h Feruere cùm videas; classem lateq; vagari,
Ornatamq; armis belli simulacra cientem:
His tibi i cum rebus k timefacta religiones
Effugiunt animo panida, mortisq; timores:
 45 *Tum vacuum l tempus linquunt, curaq; solutum.*
Quod si ridicula hac, ludibriaq; esse videmus:
Re veraq; metus hominum, curaq; sequaces
Nec metuunt sonitus armorum, nec fera tela:
Audacterq; inter reges, rerumq; potentes

D

50 Ver-

^a Noctu epulas instituebant. Vide Horat. lib. 3. Od. 21.
^b Iambus pro spondeo, more Poëtarum. Infr. IV. 339.
^c resonant. Virg. Georg. III. 223.
^d Sic Varro A. 1. 9. π. Nō fit thesauris, non auro pectus solutum: Non demunt animis curas, nec religiones Persarum montes, non atria diuiti' Crassi.
^e Imitatus est Horatius lib. 1. Epist. 2. ad Lolliū: Non domus & fundus, non aris acernus & auri Agrote Domini deduc-

xit corpore febres, Non animo curas.

^f ingentes & Persicæ diuitiæ. Horatius: Non enim gaze, neque consularis, Summouet licet miseris tumultus Montis, & curas laqueata circum Testa volantes.

^g ἡμετέρας hæc capienda.

^h Nonius citat hunc versum. περὶ ποταμῶν, vt, Arate. Al. Fern. cū minibus. Vide paulò post vers. 48. Virgil. Georg. II. 281. & Æneid. VIII. 677.

ⁱ Al. Tum. Supr. I. 697.

^k Rarum & egregium verbum: vt, terre facilius Cicero enim vsurpat.

^l ἡ πόρτα: pro toto capite: vt apud Catull. & Virgil. Æneid. IV. Lamb. pectus.

m fulgorem
auri. Nota v-
sum tē ab.
Sic IV. 1161.
Ceres ab Iacchio.
h. e. Iacchi.
Vide Lexicon
nostrum.

n Al. omnis sit
hac. Propert.
lib. IV. Eleg.
1. Hec quod-
cumq; vides.
&c. collis &
herba fuit.

o Citat Sene-
ca Epist. CX.
Talis est ani-
morum nostri-
rum confusio.
Vide ibi cz-
tera. Repe-
tuntur hi
versus III.
38. & VI. 34.
a Hic versus
supra posi-
tus fuit. I.
146. Tela diei
sunt radii so-
lis. Vide infr.
VI. 39.

b Al. quæq;
supra I. 51.

c illis. antiquè.

d attributa, data. paulò post vers. 95. Horat. Ide profecto Reddere persona scit
conuenientia quæque.

e Scil. attentum & beneuolum. Paulò post vers. 63. Fluere est occultè di-
labi. Manil. lib. IV. Tunc & opes & regna fluunt.

f aliquando. Vel est tmesia. Supra II. 21.

g id minuunt.

h id quo accesserunt, augent.

i mutuo. Sic Virgil. crebra.

- 50 Versantur, neq; fulgorem reuerentur m ab auro;
Nec clarum vestis splendorem purpureai;
Quid dubitas, quin h omne sit hoc rationis egestas?
Omnis cum in tenebris præsertim vitæ labores?
Nam veluti pueri trepidant, atq; omnia cæcis
55 In tenebris metuunt: sic nos in lutei timemus
Interdum, nihilo quæ sunt metuenda magis, quàm
Quæ pueri in tenebris pauitant, finguntq; futura.
Hunc igitur a terrorem animi, tenebrasq; necesse est
Non radii solis, neque lucida tela diei.
60 Discutiant, sed natura species, ratioq;
Nunc agè quo motu genitalia materiai
Corpora res varias gignant, genitasq; resoluant,
Et qua vi facere id cogantur, b quæ ve sit c collis
d Reddita mobilitas magnum per inane meandi,
65 Expediam; tu te dictis e præbere memento.
Nam certè non inter se stipata coheret
Materies: quoniam minui rem quamq; videmus,
Et quasi longinquo fluere omnia cernimus auro,
Ex oculisq; vetustatem subducere nostris:
70 Cum tamen incolumis videatur summa manere:
Propterea, quia quæ decedunt corpora f cumq;
Vnde abeunt; g minuunt, h quo venere, augmine
donant:
Illa senescere; at hæc contrà florescere cogunt:
Nec remorantur ibi. sic rerum summa nouatur
75 Semper, & inter se mortales i mutua viuunt:
Augescunt aliæ gentes, aliæ minuuntur:

Inq;

Inq; breui spatio mutantur k sacra animantium;

Et quasi cursores l vitai lampada tradunt.

Si cessare putas rerum primordia posse,

80 Cessandoq; novos rerum progignere motus;

229 Auius a Vera longe ratione vagaris.

Nam, quoniā per inane vagantur cuncta, necesse est

Aut grauitate sua ferri primordia rerum,

Aut icū m forte alterius nām cita superne

85 Obuia cū m fixere, sit ut diuersa repente

Dissiliant. neq; enī miru. ; durissima quā sint

Ponderibus solidis, neq; quidquā a o tergis obster.

Et quo iactari magis omnia materiai

Corpora peruideas; p reminiscere totius imum

90 Nihil esse in summa; neq; habere, ubi corpora prima

Consistant: quoniam spāium sine fide, modoq; est;

Immensumq; patere in cunctas vndiq; partis,

Pluribus ostendi, & ceria ratione probatum est.

Quod quoniam a constat, nimirum nulla quies est

95 b Reddita corporibus primis per inane profundum:

Sed magis assiduo, variōq; exercita motu,

Partim interuallis magnis c consulta resultant;

Pars etiam breuibus spātiis d nexantur ab icū:

Et quācumq; magis c contenso conciliatu,

D 2

100 Exi-

Sic VI 105 i. Fligere, pro, confligere.

6 Sic leg. vt sit spondaicus versus. vt supr. I. 108. Al. tergibus.

p repete memoria, nihil esse imum in summa totius: h. e. in omni, siue vniuerso.

a. sine controuersia est;

b attributa.

c consulta principia, a consilire: a salio. συνεπινοιασθαι principia, hoc est, coacta. Alibi congressa principia vocat. Vtitur eodem verbo Tacitus. Et habet vim agendi: vt alibi, vdgata. περαβντε, quæ peragtarint, lustrauerint mundum. Lambin. Contusa, vel, conficta: vel, consulta.

d copulantur, & cohaerescunt per plagam & icū. Al. vexantur.

e contento, rapidissimo concilio, & nexu. Al. condenso. vt supra I. 575.

k multitudo anim. Vide Indicem.

l Sumtum a ludis Athen. in quibus ii,

qui currebat lampada tenebat, & cursu confe-

cto, ei qui postea cur-

surus erat, lampada tra-

debat. Crebra mentio apud Autho-

res Latinos, Græcos.

m Al. auferri. h e. placido cursu ferri. Virg. Aencid.

XII. Absulsi ense caput.

n h. e. per cō-cursum se mutuo con-

tigerunt. & concusserunt.

- f pro, connata. 100 Exiguus interuallis f connecta resultant.
 Sic. tertum, g Endopedita suis h perplexis ipsa figuris.
 fluctum. fidu, h ac validas saxi radices, & fera ferri
 pectum: unde, Corpora constituunt, & cetera de genere horum
 Impeclare, a- Paucula: qua porro magnum per inane vagantur.
 pud Varr. lib. 3. cap. 16. Ita 105 i Et cita diffiliunt longè longeq; recursant
 & nictari di- In magnis interuallis: hac aëra rerum
 xerunt, de k Sufficiunt nobis, & splendida lumina solis.
 nisu oculo- Multaq; praterea magnum per inane vagantur.
 rum. Vide l Conciliis rerum qua sunt reiecta, nec usquam
 infr. III. 557. 110 Consociare etiam motus potuere recepta.
 f impedita. Cuius; ut i memoro, rei simulacrum, & imago
 antiquè. Ante oculos semper nobis versatur, & instat.
 h Inter se cõ- m Contemplator enim, in quom solis lumina cunq; ue
 nexis & col- o Insertim fundunt radios per opaca domorum,
 ligatis. Plau- 115 Multa minuta modis multis per inane videbis
 tus dixit: Per- Corpora misceri radiorum lumine in ipso;
 plexabilis. Al. Et cetera. Ma- Et velut aeterno certamine prœlia, pugnasq;
 lè. Al. citog. Edere turmatim certantia, nec dare q; pausam;
 etiam malè, Conciliis, & discidiis r exercita crebris:
 & contrà 120 Conicere ut possis ex hoc; primordia rerum
 versum. Quale sit in magno iactari semper inani.
 k suppedi- Duntaxat rerum magnarum parua potest res
 tant. f Exemplare dare, & r vestigia notitiai.
 l qua coha-
 rete, & con-
 ciliari, aut
 consociari
 non potuerunt.
 m Infr. VI. 188. Vsurpauit quoque Virgil. Georg. I. 187. & IV. 61.
 n quandocumque solis lum.
 o sic, exsertim, praesertim. Citat hunc locum Seruius ad Eclog. VI. Virgil.
 p per opacam domum. Sic sæpè Lucret.
 q nec ipsa cessare, nec aliis cessandi facultatem dare. Vide Indic. Dici-
 tur δὲ τὸ πᾶσι δαί.
 r fatigata, agitata.
 f Specimen. Sic etiam proferebant nomina in ar, ut pugillare, torcularare.
 Et, Altar apud Prudent. Formant etiam in auium. Exemplarium, lupanarium, apud IC. τὸ Duntaxat valet scilicet.
 t quibus ad eorum, quæ de primordiis rerum dicimus, intelligentiam
 & cognitionem peruenire possis.

Hoc

Hoc etiam magis c hac animum te aduertere par est

125 Corpora, qua in solis radiis d turbare videntur:

Quod tales turba, motus quoq, materiai

Significant clandestinos, c cacosq, subesse.

Multa videbis enim plagis ibi percita cacies

Commutare viam, retroq, repulsa reuerti

130 Nunc huc, nunc illuc, in cunctas f deniq, partiu.

Scilicet hic à principis est omnibus error.

Prima mouentur enim per se primordia rerum:

Inde ea, qua paruo sunt g corpora conciliatu,

Et quasi proxima sunt ad vires principiorum,

135 Ictibus illorum cacies impulsæ cientur:

h Ipsaq, qua porro paullo maiora, laceffunt.

Sic à principis adscendit motus, & i exit

Paullatim nostros ad sensus, vt moueantur

Ille quoque, in solis qua lumine cernere quimus:

140 k Ne quibus id faciant plagis, apparet aperte.

Nunc, qua mobilitas sit l reddita materiai

Corporibus, paucis licet hinc cognoscere, Memmi.

m Primum aurora nouo cūm spargit lumine terras;

Et varia volucres nemora auia n peruolitantes

145 Aëra per tenerum liquidis loca vocibus opplent;

Quam subito soleat sol ortus tempore tali

o Conuestire sua p perfundens omnia luce,

Omnibus in q promptu, manifestumq, esse videmus.

At r vapor is, quem sol mittit, lumenq, serenum,

D ;

150 Non ipsa, ea dico,

quæ sunt ab aliis icta & impulsæ, laceffunt ea, quæ deinceps paulò sunt maiora.

i vt motum illuc oculis cernamus, aliòve sensu percipiamus.

k Ne: pro, Non. Vide Lexicon Plaut.

l attributa: vt sæpe. Vide Indic.

m Vsurpat Virgil. Æneid. IV. 334.

n Virgil. Æneid. VIII. 24. Lucr. infr. II. 346.

o tralatè. vt, Vestire. Virgil. Æneid. VI. 640. Et Cic. Tusc. III. herbis præto conuassior.

p Al. profundens.

q ante oculos positum, omnibus apertum, & manifestum. infr. II. 246.

r calor: vt sæpe alias. infr. II. 210.

c pro: ad hæc.

Sic Horat.

lib. I. Epist.

18. propugnat

nugis. hoc est,

pugnat pro

nugis.

d turbas da-

re, tumult-

uari. abso-

lutè; pro, er-

rare, vagari.

Et paulò

post vers. 137.

vocat erro-

rem. Sic Vir-

gil. Æneid.

IX. 339. Te-

rent. Hecyr.

4. 4. vers. 12.

ibi Donat.

c obscuros,

& latentes.

f Al. undique.

g paruâ mole

constant:

paucorum

primordio-

rum cōgres-

su concreta

sunt.

h h.e. & hæc

150 Non per inane meat vacuum; quo tardius ire

h.e. aërem
liquidum.
h.e. calor,
quem Sol
mittit, non
transit per
inane vacuū;
iccirco tar-
dius ire co-
gitur, interea
dum humi-
dum, & cali-
ginosum aë-
rem per-
meando
quasi diuer-
berat.

Cogitur; s. aereas t. quidd. sol diuerberat undas:

Nec singillatim corpuscula quæq; u. vaporis,

Sed x. complexa meant inter se, cong. globata.

Quapropter simul inter se a retrahuntur & extra

155 Officiuntur, uti cogantur tardius ire.

At, quæ sunt solida primordia simplicitate,

Cum per inane meant vacuum, nec res remoratur

Vlla foris, atq; ipsa suis e. c. partibus unum,

Vnum in quem cæpere locum, d. connixa feruntur;

160 Debent nimirum præcellere mobilitate,

Et multo citius ferri, quàm lumina solis;

e. Multiplicisq; loci spatium transcurrere eodem

Tempore, quo solis f. peruolgant fulgura cælum.

g. Nam neq; consilio debent tardata morari:

165 Nec h. perferutari primordia singula quæq; ,

Vt videant, quæ quidq; i. geratur cum ratione.

At quidam contra hac, ignari; materiæ

Naturam non posse, Deum sine Numine rentur

Tantopere humanis rationibus, ac k. moderatis

170 Tempora mutare annorum, frugesq; creare:

Et iam cetera, mortalis quæ suadet adire,

Ipsaq; deducit dux vita diu voluptas,

Vt m. res per Veneris n. blanditum sacra propagent;

Ne

aus. Vide Indic. Sic Cicero pro M. Marc. Obstreper.

c. h.e. effecta vnum corpus atque vnum totum e. suis partibus. Supr. l. 603.

d. Al. connexa.

e. Sic infr. IV. 207.

f. celebrant, complent Solis lumina. Fulgur idem quod fulgor.

g. Sic supr. l. 1019.

h. Al. perfectari.

i. Lamb. geratur. malè. Vide Indic. Geri. h.e. efficiatur, producat.

k. temperatis, constantibus, rati, ac certis.

l. iam etiam cætera.

m. per complexum venereum: r. d. e. g. p. Sic infra II. 437. 921. & V. 846.

n. blandiendo. Sic exultim, insertim, cursim, propriim.

Ne genus occidat humanum; quorum omnia caussa

175 Constituisse Deos o consingunt: omnibus rebus

187 Magnopere à vera lapsi ratione videntur.

Nam quamvis rerum ignorem primordia qua sunt;

Hec tamen ex ipsis cæli p rationibus ausim

Confirmare, aliisq; ex rebus q reddere multis,

180 Nequaquam nobis r diuinitus esse creatam

Naturam mundi; qua tanta est prædita culpa:

Qua tibi posterius, Memmi, faciemus aperta:

¶ Nunc id quod superest de motibus, expediemus.

Nunc r locus est, ut opinor, in his illud quoq; rebua

185 Confirmare tibi, nullam rem posse sua vi

Corpoream sursum ferri, sursumq; meare;

Ne tibi dent a in eo flammæ corpora fraudem;

Sursus enim versus b gignantur & c augmina su-

munt:

Et sursum d nitida fruges arbustaq; cresunt:

190 Pondera, quantum in se est, cum deorsum cuncta
ferantur.

Nec cum subsiliunt ignis ad tecta domorum,

Et celeri flamma f degustant tigna trabesq; ;

Sponte sua facere id sine vi g subiecta putandum * st.

h Quod genus è nostro cum missus corpore sanguis

195 Emicat exsultans altè spargitq; cruorem.

i Nonne vides etiam, quanta vi tigna, trabesq;

Respuat humor aqua? nã quàm magis k vrsimus altè

Directa, & magna vi multi pressimus agrè ;

D 4

Tam

lambere flamma comas, dicitur. Sic ambidere ad ignem quoque transfer-
tur. V. 397.

z Est palimbachius: qualis forte supra II, 19. Lamb. legit, subigente, contra
omnes libb.

h quale est, seu, cuius generis est. Sic sæpe loquitur III. 222. & 278. &
433. IV. 271. V. 479.

i Sic Lucretius sæpè inchoat suos versus.

k Lambin. vrsimus, malè. Nota particulas: Quàm magis, tam m. Vide
Lexicon Plaut.

o Al. qum fin-
gunt.

p Sic I. 49.

q ostendere,
ob oculos
ponere, col-
ligere.

r Sic III. 14.

s Lambinus
putat hunc
versum esse
spurium: cui
adsentior.

t Al. opus est.

u ne te cogât
credere, non
omnia cor-
pora sua spõ-
te deorsum
ferri.

b MS. gignunt.
non malè: vt
passiue ca-
piatur.

c augescunt.

d supr. I. 252.

e sursum sa-
liunt.

f depascun-
tur, absu-
munt, lam-
bunt. Virgil.
Æneid. 2.

- 1 Al. remouet. *Tam cupide sursum | reuomit magis, atq; remittit.*
 m credibile
 est succedere, h. e. sursum cedere, & moueri.
 n sua vi.
 o deprimere, & deferre flammās.
 p contendat.
 q Sic IV. 133. VI. 96.
 r Virgil. Æn. II. 9. cadentia sidera.
 s dispergit.
 t complet, collustrat.
 u propendet, profunditur.
 Plaut. Curcul. inuergere dixit.
 z quemadmodum globi ferrei exprimuntur ex fistulis z neis.
 y Virgil. Æn. III. 199.
 z MS. habemus, antiquè: b pro u.
 a constanter, assidue.
 b Sic omnes MSS. Al. seciders.
 c momentum, exiguus motus, motitatio. Vide Indicem. Turneb. Aduersar. lib. XV. cap. II. *momen mutatus*: h. e. mutationis. Nota: *Tantum quod* hoc est, commodum. Vide Lexicon Plaut. hic valet: *Ut tantum, ut scilicet*: nisi quod, hoc tantum, non amplius, quam quod.
 d nec corpora prima inter se offendissent, & conflixissent: non esset nata occurratio, aut offensio animorum. Nota: *Offensus*: a *primitus*, occurratio. Vide Indicem.
- 200 Plus ut parte foras emergant, exsiliantq;
 Nec tamen hac, quantum est in se, dubitamus, opinor;
 Quin vacuum per inane deorsum cuncta ferantur.
 Sic igitur m debent flamma quoq; posse per auras
 Aëris expressa sursum succedere, quamquam
 205 Pondera, n quantum in se est, deorsum o deducere
 p pugnent.
 Nocturnasq; faces cœli q sublimē volantis
 Nonne vides longos flammarum ducere tractus,
 In quas cumq; dedit partis natura meatum?
 Non r cadere in terram stellas, & sidera cernis?
 210 Solet iam summo de vertice l dissipat omnis
 Ardorem in partis, & lumen t conferit arua.
 In terras igitur quoq; solis u vergitur ardor.
 x Transversosq; volare per imbris fulmina cernis;
 Nunc hinc, nunc illinc y abrupti nubibus ignes
 215 Concur sant: cadit in terras vis flammea volgo.
 Illud in his quoque te rebus cognoscere z auemus:
 Corpora cum deorsum rectum per inane feruntur
 Ponderibus propriis; incerto tempore a firmē,
 Incertisq; locis spatio se b pellere paulum,
 220 Tantum quod c mōmen mutatum dicere posses.
 Quod nisi declinare solerent; omnia deorsum,
 Imbris uti gutta, caderent per inane profundum;
 Nec foret d offensus natus, nec plaga creata

Prin-

Principiis: ita nihil umquam natura creasset.

225 Quod si forte aliquis credit grauiora e potesse
Corpora, quo citius rectum per inane feruntur,
Incidere f e supero leuioribus; atq; ita g plagas
Gignere, qua possint genitalis reddere motus;

230 Auius a vera longè ratione recedit.

230 Nam per aquas quacumq; cadunt, atq; aëra deorsum,

Hæc pro h ponderibus casus celerare necesse est;
Propterea, quia corpus aqua, naturaq; i tenuis
Aëris k haud possunt aquæ rem quamq; morari;
Sed citius cedunt grauioribus exsuperata.

235 At contra nulli de nulla parte, neq; villo
Tempore inane potest vacuum subsistere reii;
Quin, l sua quod natura petit, concedere pergat.
Omnia quapropter debent per inane quietum
Æquè ponderibus non a quis concita ferri.

240 Haud igitur poterūt leuioribus incidere umquam
Ex supero grauiora, neq; ictus gignere per se,
Qui variēt motus, per quos natura m gerat res.
Quare etiam atq; etiam paulum n clinare necesse est
Corpora, nec plus quam minimum, ne fingere motus

245 Obliquos videamur, & id res vera refutet.

Namq; hoc in promptu, o manifestumq; esse vide-

mus,

Pondera, quantum in se est, non posse obliqua meare,

Ex supero cū precipitant, quod cernere possis.

Sed nihil omnino recta regione viat

250 Declinare, quis est, qui possit cernere, p sese?

Denique si semper motus connectitur omnis:

Et vetere exoritur semper nouus ordine certo:

Nec declinando faciunt primordia motus

Principium quoddam, b quod fati fœdera rumpat,

D 5

255 Ex

bant sine præpositione.

o Sic supra II. 148.

a ἐντροπικῶς, vel τὸ sese est παρίδου.

b h. e. quod tollat fatum, seu fati necessitatem.

e posse.

f incidere in
corpora le-
uiora, & pro-
pter leuita-
tem tardio-
ra.

g Sic paulò
post vers.

241. ictus gi-
gnere.

h pro ratione
ponderum:
h. e. prout
grauiora, aut
leuiora sunt.
i dissyllabum
est.

k non æqua-
liter, non si-
militer. τὸ
exsuperata
conuenit cū
viciniorē no-
mine, natura.

l Supr. I.

1078. τὸ

Quin, est, vt
non.

m admini-
stret res.

Lamb genat.
male.

n antiquè,
pro, inclinara.
Inde. clina-
men. II. 292.

Sic clarare,
ventabant, mi-
niscitur, dice-

- 255 Ex infinito ne caussam caussa sequatur:
 Libera per terras unde hac animantibus exstat,
 Per quam progredimur, quo ducit quemq; voluptas;
 Unde est hac, inquam, fatis c auolsa voluntas?
 Declinamus item motus nec tempore certo,
 260 Nec regione loci certa, sed ubi ipsa iulit mens.
 Nam dubio procul his rebus sua cuiq; d voluntas
 Principium dat: & hinc motus per membra c gerun-
 tur:

q fatis non
 alligata. VI.
 17. & supr. I.
 140. Al. volu-
 ptas.

d Al. voluptas.
 Sic Virgil.
 trahit sua que-
 que voluptas.
 e Al. vagan-
 tur. Lamb. re-
 guntur: vel. ge-
 nuntur. Vide
 supr. I. 482.

f Virg. Geor-
 gic. I. Ut cum
 carminibus sese
 effudere qua-
 driga.

g Sic III. 644
 Vide etiam
 Plautinum
 Lexicon.

h Nonius: ha-
 bet. rō h pro
 v. unde ha-
 bentia pro a-
 uuiditate, h. e.
 auentia.
 i Supra II.
 359.

k Quia fit ab inuitis: illud sponte, & voluntate nostra.
 l materiam. Lamb. Domicum.

m Lamb. extima. malè. paulò post vers. 289.

n Sic ἔταυ, ἀναυγέει.

o nempe voluntatem fatis necessitatem solutam.

p & profusa reprimatur, & retro quiescit.

- Nōne vides etiam patefactis & tempore puncto
 Carceribus, non posse tamen prorumpere equorum
 265 Vim cupidam tam g de subitò, quam mens h auct
 ipsa?
 Omnis enim totum per corpus materiai
 Copia conqueri debet, concita per artus
 Omnis: ut studium mentis i connixa sequatur.
 Ut videas initium motus à corde creari;
 270 Ex animiq; voluntate id procedere primum:
 Inde dari porro per totum corpus & artus.
 Nec simile k est, ut elem impulsì procedimus icu.
 Viribus alterius magnis, magnoq; coactu.
 Nam tum materiam totius corporis omnem
 275 Perspicuum' st nobis inuitis ire, rapique,
 Donec l eam refrenauit per membra voluntas.
 Iamne vides igitur, quāquam vis m extera multos
 Pellit; & inuitos n cogit procedere saepe:
 Precipitesq; rapit, tamen esse in pectore nostro
 280 Quiddam, quod contra pugnare, obstareq; possit:
 Cuius ad arbitrium quoq; copia materiai
 Cogitur interdum flecti per membra, per artus;
 Et proiecta p refrenatur, retròq; residit?
 Quare in seminibus quoq; idem fatigare necesse' st,

285 Esse

- 285 *Esse b aliam prater c plagas, & d pondera caussam*
Moribus; unde hac est c nobis innata potestas:
De nihilo quoniam fieri nihil posse videmus.
Pondus enim prohibet, ne plagis omnia fiant,
Externa quasi vi. sed ne res ipsa g necessum
- 290 *Intestinum habeat cunctis in rebus agendis,*
Et denicta quasi cogatur ferre, patiq;
Id facit exiguum h clinamen principiorum,
Nec regione loci certa, nec tempore certo.
Nec i stipata magis fuit vniquam materiai
- 295 *Copia, nec porro maioribus interuallis:*
Nam neq; adaugefcit quidquam, nec deperit inde,
Quapropter quo nunc in motu principiorum
Corpora sunt, in eodem antea cta atate fuere:
Et post hoc semper simili ratione ferentur.
- 300 *Et k qua consuerunt gigni, gignentur eadem*
Conditione: & erunt, & crescent, l inq; valebunt,
Quantum cuiq; datum est per foedera naturai.
Nec rerum m summam commutare vlla potest vis:
Nam neq; quod possit genus vllum materiai
- 305 *Effugere ex n omni, quidquam est: neq; rursus, o in*
omne
Vnde coorta queat noua vis inrumpero, & omnem
Naturam rerum mutare, & vertere motus.
p Illud in his rebus non est mirabile, quare
Omnia cum rerum primordia sint in motu:
- 310 *Summa tamen summa videatur stare quiete,*
Praterquam si q quid proprio dat corpore motus.
Omnis enim longe nostris ab sensibus infra

b nempe de-
 clinatione,
 ex mente E-
 picuri.
 c per quos fit
 motus in-
 sum.
 d ex quibus
 oritur mo-
 tus deorsum,
 qui propius
 est omnium
 corporum.
 e a qua de-
 clinatione
 nata est in
 nobis liber-
 tas agendi,
 fieri necessi-
 tate soluta.
 f h. e. totum
 id, de quo a-
 gimus, vel
 instituta est
 nobis ora-
 tio. Id enim
 notat Res, vt
 VI. 34. &
 1193. Lamb.
 mens. male.
 g necessitate
 intesti.
 h declinatio.
 Sic Clinax.

Primo- II. 243.

i neque contratiōra inter se, & densiora vniquam principia fuerunt,
 neque rariora, & diductiora, quā hodie sunt.

k Gif. quā.

l & inuicem. tmesis vsitata Virgil. & Lucret.

m Nec tē pāi, vniuersum.

n ex summo, ex vniuerso.

o nō tē pāi.

p dū hūto pōpō.

q cœlum, aēr, aqua, &c.

a surripere.
 b colle. sic.
 par. i. voc. in-
 fra V. 700.
 apud Plaut.
 peregr.
 c depaſcen-
 tes. Sic ſæpè
 Virgil. v. ſur-
 pat translatè
 Tondera.
 d rore pè rfu-
 ſa, & gen-
 marum l'pe-
 ciem præ ſe
 ferentes. V.
 462.

e Coniſcare eſt
 arietare,
 quod laſciui
 agni, & oues
 faciunt, Græ-
 cè κρηνομεν,
 coruſſare.
 Lamb. coru-
 ſcant: vibrāt.
 Virg. Georg.
 l. 1. 526. Tin-
 gu. eig. in gra-
 mi. ſ. lato In-
 ter ſi. aduerſis
 luſta. ntur cor-
 nibus hædi.

f impetu. Vide Indicem.

g fulg. or: vt ſæpè. Vide Indicem. Sic planè loquitur Homerus, Iliad. β. v. 415. & ſeqq. Iliad. τ. v. 462. 363.

h Splei. idore armorum perſuſa hilaritatem quandam præ ſe fert, & qua- ſi riū diffundit ſpectatorem.

i & ſubter pedes, ſub pedibus.

reſe runt voces.

Al. a rli.

m vt p rimordiorum neque ſinis, neque numerus ſit ullus.

Primorum natura iacet. quapropter ubi ipſa
 Cernere iam nequeas, motus quoq; a ſurpere debent.

315 Praſertim cum qua poſſimus cernere; caleſcunt

Sæpe tamen motus, ſpatio diducta locorum.

Nam ſæpe in b colli c tondentes pabula lata

Lanigera reptant pecudes, quò quamque vocantes

Inuitant herba d gemmantes rore recenti:

320 Et ſatiati agni ludunt, blandeq; e conſcant.

Omnia qua nobis longè conſuſa videntur;

Et veluti in viridi candor conſiſtere colli.

Præterea magna legiones cum loca curſu

Camporum complent, belli ſimulacra cientes;

325 Et circumuolitant equites, medioſq; repente

Tramittunt valido quatientes f impete campos;

g Fulgur ibi ad cœlum ſe tollit, totaq; circum

Ære h renideſcit tellus, i ſubterq; virum vi

Excitur pedibus ſonitus, clamoreq; montes

330 Icti k reieciunt voces ad ſidera l mundi:

Et tamen eſt quidam locus altis montibus, unde

Stare videtur, & in campis conſiſtere fulgur.

Nunc age iam deinceps cunctarum exordia rerum

Qualia ſint, & quàm longè diſtantiâ formis,

335 Percipe, multigenis quàm ſint variata figuris:

Non quòd multa parum ſimili ſint prædita forma,

Sed quia non vulgò paria omnibus omnia conſtant.

Nec mirum. nam cum ſit eorum copia tanta,

Vt neq; m ſinis, uti docui, neq; ſumma ſit vlla:

340 Debent nimirum non omnibus omnia prorſum

Esſe

Esse pari a filo, similiq; adfecta figura.

Præterea genus humanum, b muta q; natantes

Squamigerum pecudes, & lata arbuta, fera q;

Et c varia volucres d latantia qua lota aquarum

345 e Concelebrant circum ripas, fontisq; lacusq;

Et quæ peruolgant nemora auiæ peruolitantes:

Horum vnum quoduis generatim sumere perge:

Inuenies tamen inter se f distare figuris.

Nec ratione alia proles cognoscere matrem;

350 Nec mater posset prolem: quod posse videmus;

Nec minis, atq; homines inter se nota g cluere.

Nam sæpe ante Deum vitulus h delubra decora

i Thuri cremas propter mactatus concidit aras,

Sanguinis exspirans calidum de pectore flumen.

355 At k mater virides saltus orbata peragrans;

Linguit humi pedibus vestigia pressa i bisulcis;

Omnia conuiscens oculis loca, si queat vquam

Conspicere amissum fetum: completq; querelis

Frundiferum nemus adsistens, & m crebra n reuiscit

360 Ad stabulum, desiderio o perfixa iuuenti.

Nec tenera sulices, atq; herba rore p vigentes,

Fluminatq; vlla queunt summis labentia ripis

Obletare animum, subitamq; auertere curam:

Nec vitulorum alia species per pabula lata

lebriz reddunt. l. 4.

f Al. differre: vt infr. II. 684.

g nota esse, apparere, Clineo: antiq. Vide Indicem.

h simulacra, & statuas. Delubrum, quasi delibrum: h. e. lignum, cui cortex detractus est, quod venerabantur pro Deo.

i Virgil. Æneid. IV. Vidit thuricremis cern dona imponeret aris.

k De materna hac spz q; vide Oppian. αλυστ. α. vers. 724. & sequentibus.

l bifidis.

m crebro: vt sæpè apud Virgil.

n Elegans Synt. visere ad. Vide Lexicon Plaut. Sic V. 635. VI. 1236.

o Sic III. 306.

p quæ ex rore vigorem & vires colligunt.

a simili tex-

tura. Meta-

phor. à telâ.

IV. 86. subtili

filo. Vide etiâ

V. 581. 589.

Plant. Merc.

scitum filum

mulieris.

Symmachus,

filo soloci.

b Nota epi-

thetæ pilci.

πλευσόν γέ-

λιν, καὶ ἀ-

φωρον.

c dissimiles,

varii colo-

ris. IV. 1001.

d quæ laxifi-

cant. & lata-

ri faciunt vo-

lucres.

Lamb flui-

tantia, vel, la-

stantia. h. e.

inuitantia.

e colunt, ce-

365 De-

- 3 Paulò ante: 365 Deriuare queunt, l'animum curaq; leuare:
 Oblectare ani- Vsq; adeò quiddam proprium, notumq; requirit.
 mum. Virgil. Praterèa, teneri tremulis cum vocibus hædi
 Georg. III. m Cornigeras norunt matres, agniq; u perulci
 521. Non mol- o Balantum pecudes. ita, quod natura reposcit;
 lia possunt
 prata monere 370 Ad sua quisq; fere decurrunt p' vbera lactis.
 animum. tò Postremò quoduis frumentum, non tamèn omne
 Deriuare po- Quodq; suo in genere inter se simile esse videbis.
 situm pro Quin intercurrat quadam distantia formis.
 auocare, duc- Concharumque genus parili ratione videmus
 tere. Lamb.
 Der. qu. aliò. 375 q Pingere telluris r gremium, qua s' mollibus undis
 Sic IV. 1057. Litoris incurui bibulam p'auit aquor u arenam.
 & 1605. Quare etiam atq; etiam simili ratione necesse est.
 m Al. cornise- Natura quoniam constant, neq; facta manu sunt
 ras. Vnius, ad certam formam primordia rerum;
 a Vide Fe- 380 Dissimili inter se quadam a volitare figura.
 stum. Perfacile b est animi c ratione exsoluere nobis;
 e oues. Virg. Quare fulmineus multo d penetratior ignis;
 Aen. VII. 538. Quàm noster fluat è tedis terrestribus ortus.
 quinque greges Dicere enim possis cœlestem fulminis ignem
 illi balantum. 385 Subtilem magis e è paruis constare figuris;
 p Supr. I. 885. Atque idèd transire foramina, qua nequit ignis
 q variare, or- Noster hit è lignis ortus, tedaq; creatus
 nare. Infr. II. Praterèa lumen per f cornum transit; at imber
 527. Resfuitur. quare? nisi luminis illa minora
 r Virg. Geot- 390 Corpora sunt, quàm de quibus est liquor almitis d=
 gic. II. 326. quarum?
 f sic dicunt- Et quamuis subito per g colum vna videmus
 tur, quia fa- Perflua=
 cile cedunt
 aliis corpo-
 ribus. Supr.
 I. 281:
 e Nonius lauit. benè. MSS. p'auit. h. e. ferit.
 a Virgil. Georg. I. 1141
 a) moueri. ferri.
 b Lamb. est iam.
 c intelligentia. Supr. I. 448.
 d qui facile penetrat.
 e Al. &.
 f laternam corneam. Prisc. lib. 6: cornu o;
 s vas ad colandum aptum ex lapide aut argilla.

- Perfluere: at contrà tardum cunctatur oliuū,
 Aut quia nimirum maioribus est elementis;
 Aut magis hamatis inter se, h perq³ plicatis.
 395 Atq³ idèd fit, vti non tam i diducta repente
 Inter se possint: primordia singula quæque,
 Singula per cuiusq³ foramina permanere.
 k Hòc accedit, vti mellis lactisq³ liquores
 Incundo sensu lingua tractentur in ore.
 400 At contrà tetra absinthii natura, feriq³
 m Centauri fædo n periorquent ora sapore.
 Vt facile agnoscas è lauib³, atq³ rotundis
 Esse ea, quæ sensus iocundè tangere possunt:
 At contrà o quæ amara, atq³ aspera cumq³ videtur,
 405 Hac magis hamatis inter se nexa teneri,
 Proptereaq³ solere vias p rescindere nostris
 Sensibus, introitūq³ suo perrumpere corpus.
 Omnia postremò bona sensibus, & mala tactu,
 Dissimili inter se pugnant perfectà figura:
 410 Ne tu forte putes serra stridentis a acerbium
 Horrorem constare elementis lauib³ a què,
 Ac b musea mela, per chordas c organici quæ
 Mobilibus digitis d expergefacta e figurant:
 Neu simili penetrare putes primordia formæ
 415 In nàres hominū, cūm tetra cadauera torrent;
 Et cūm scanà croco f Cilici persusa recens est,
 Aræque g Panchæos exhalat propter odores.
 Néve bonos verum simili constare colores
 Semine constituas, oculos qui h pascere possunt:

legunt. Nota vsum τ³ Re.

a] Metaph. à gustandi sensu ad auditum.

b cantilenas musicas. Sic infr. II. 504. Cynea mela.

c qui digiti pullantes chordas organorum suaves inde eliciunt sonos. V.

336. organici sonores.

d excitata:

e conformant:

f Crocum Cilicium in laude: vt oleum venafratum, vinum Falernum.

g Arabicos: Virgil. Georg. IV. Panchæi adolefcunt ignibus ara.

h delectare. Sic l. 36.

k Tmesis. val-
 de perplexis.
 i distrahta.

quasi dicat:
 p tomi hama-
 ta sunt ini-
 tio, nec ita-
 tim omnes
 diductæ.

k huc. vt sup.

Vide Indic.

l supr. l. 934.

m Centau-
 réum. IV. 123.

n efficiunt, vt
 qui ea gu-
 stat, ac man-
 dit, os distor-
 queat.

o t³ a in qua;
 non eliditur,
 & corripitur.
 Tmesis.

p aperire.
 Inunire, a-
 pertas face-
 re. Virgil. æ-
 neid. X. 764.

Sic & restrin-
 gere viam: pa-
 refacere. Et

420 Et sic aliqui hñc

iGif. species ca-
li. h. e. c. tru-
lei. vel. casti,
qui duo co-
lores turpes
& fœdi ha-
bentur.

k principali :
vt coniugialis :
a principiis ;
h. e. primis
corporibus
atomis. Prin-
cipalis laeior
est a princi-
piis. lauibis ;
minus que
asperis sum-
tus. Sic pau-
lò post : squal-
or materia :
pro squalore
principali.
Sic V. 247.

1 Al. Angulus.
lis.
m $\alpha\epsilon\gamma\alpha\lambda\iota$ -
Zen. Metaph.
pro eo, quod
est contactu
neque prorsus
iucundo, neque planè aspero & molesto sensus hilarare, & quasi dif-
fundere.

a genus condimenti: cuius mentionem facit Horat. lib. 2. Satyr. 2.

o Inula, herba amara.

p ignis & pruinæ.

q De tactu integros commentatios scribebant Epicurei.

r ex occurratone. Epicurus $\alpha\pi\kappa\alpha\pi\lambda\omega$ vocat.

s turbas excitant. Supr. II. 125.

t lœdere, vt supr. II. 429, 469.

420 Et qui compungunt aciem, lacrumareq; cogunt;

Aut fœdâ specie i terri, turpesq; videntur.

Omnis enim sensus quæ mulcet caussa, iuuatq;

Haud sine k principali aliquo laeore creata est:

At contrâ quacumq; molesta, atq; aspera constat,

425 Non aliquo sine materia squalore reperta est.

Sunt etiam quæ iam nec laeua iura putantur

Esse, neq; omnino flexis mucronibus vnca:

Sed magis l angellus paullum prostantibus; & quæ

m Tirillare magis sensus, quàm lœdere possunt:

430 n Facula iam quo de genere est, o inulâq; sapores.

Deniq; iam calidos ignes, gelidamq; pruinam,

Dissimili dentata modo compungere sensus

Corporis, indicio nobis est tactus p vterq;

q Tactus enim, tactus, prò Diuûm numina sancta;

435 Corporis est sensus, vel cum res extera sese

Insinuat, vel cùm lœdit, quæ in corpore nata est,

Aut iuuat egrediens genitalis per Veneris res;

Aut ex r offensu cùm turbans corpore in ipso

Semina, confunduntq; inter se concita sensum:

440 Ut, si forte manu quamuis iam corporis ipse

Tute tibi partem serias, aquè experiarè.

Quapropter longè formas distare necesse est

Principiis; varios quæ possint r edere sensus.

Deniq; quæ nobis durata, ac spissa videntur;

445 Hæc magis hamatis inter sese esse necesse est;

Et quasi ramosis altè compacta teneri:

In quo iam genere imprimis adamantina saxa
Prima acie constant, i^{ctus} b contemnere sueta;
Et validi silices, ac duri c roboras ferri;

450 Æraque, qua d claustris restantia vociferantur.
Illa quidem debent ex lauibus atque rotundis
Esse magis, fluido qua corpore liquida constant:
Nec retinentur enim inter se glomeramina quaque;
Et procursus item e in proclive volubilis exstat.

455 Omnia postremo, qua puncto f tempore cernis
Diffugere, ut fumum, nebulas, flammisque neces-
se f^t,

Si minus omnia sunt è lauibus, atque rotundis;
At non esse tamen perplexis endapedita,
Pungere uti possint corpus, penetrare que saxa;

460 Nec tamen herere g inter se, quod quisq, videmus
Sentibus esse datum: facile ut cognoscere possis
Non è perplexis, sed acutis esse elementis.
Sed quod amara vides eadem, qua fluuida con-
stant,

Sudor g uti maris est; minimè id mirabile cuiquam.

465 Nam quod h fluuidum est, è lauibus, atq, rotundis
Est: at lauibus, atque rotundis i mixta doloris
Corpora: nec tamen hac k retineri hamata necessum.
l Scilicet esse globosa, m tamen cum squalida cōstent:
Prouolui simul ut possint, & ladere sensus.

470 Et quo mixta putes magis aspera lauibus esse
Principiis, n unde est o Neptuni corpus acerbum;
Est p ratio secernendi, seorsumq, videndi;

E Humor

b Vide Plin.
lib. 37. cap. 4.
Adamas dici-
tur, quod
nullāvi doma-
ri, vinci, aut
frangi possit.
d & e apud Plin.
c Sic supr. l.
380.

d Vescibus,
aut elanibus
resistentia,
sonitum e-
dunt. Vide
Indi. in Æra.
e h. e. & cur-
sus eorum
productus, &
porotenus
continuatus.
n item est
similiter in
procliue &
prorum lo-
cum volubi-
lis est: ut glo-
meramina in-
ter se non re-
tinentur.
Gifan. malis,
percursoris.

f Breuissimo
tempore. su-
pra II. 263.
164, 193, 200.

g Aqua marina. Empedocles enim dixit mare esse sudorem terræ.

h nō m non eliditur: ut sapē.

i Aspera & squalida.

k Supr. l. 453.

l Scire licet. Sic videlicet, ilicet: sapē apud Terent. & Plautum.

m Cum tamen.

n à quibus: nempe, principiis asperis.

o Aqua marina, salta & amara est.

p Scilicet, secernendi eius, quod dulce est, ab eo, quod est amarum.

q Pro, dulcet: Humor q dulcis, ubi per terras crebrius idem
 ut, frigus, ridit. Percolatur, a ut in foueam fluat, ac mansuescat.
 antique.
 a Lamb. per- 475 Linqvit; enim b superà c tetri primordia viri
 colatus. Aspera: quo magis in terras herescere possunt.
 b In superio- Quod quoniam docui, pergam connectere rem, qua
 re parte ter- Ex d hoc apta e fidem ducat, primordia rerum
 rz. Finita f variare figurarum ratione.
 c Humoris 480 Quod si non ita sit: rursum iam semina quadam
 naturalis ana- Esse infinito debebunt corporis auctu.
 rini. Prisc. Namque in g eadem una cuiusvis breuitate
 lib. 6. Uiguit. Corporis, inter se multum variare figura
 Dicitur, Vi- Non possunt h fac enim minimus e partibus esse
 rus, viri, viro. 485 Corpora prima: tribus, vel paullo pluribus auge.
 Supr. I. 719. Nempe ubi eas partis unius corporis omnis
 utus Ioniun. Summa atque ima locans, transmutans dextera
 d h. e. pen- leuis,
 dens, huic i Omnimodis expertus eris, quam quisque dei ordo
 connexa. k Formarum speciem totius corporis eius,
 e Argumen- tum & pro- bationem.
 f To variare 490 Quod superest, si forte voles variare figuras,
 absolute ca- l Addendum partis alias erit: inde sequetur
 pitur, ut pau- Adsimili ratione, alias ut postulet ordo,
 lo post vers. Si tu forte voles etiam variare figuras.
 483. Al. Fimi- Ergo formarum nouitatem corporis augmen
 tas rationes. Et 495 Subsequitur: quare in non est ut credere possis,
 ratio figura- Esse infinitis distantia semina formis:
 rum nihil est Ne quadam cogas immani n maxumitate
 aliud, quam Esse, suprà quod iam docui non posse probari.
 figuræ: ut ra-
 tio animi. sz-
 pe apud Lu-
 cret.

Iam

g To m non eliditur. Lamb. quouis quouis. h. e. cuiusque. male. Numeri
 enim sunt Enniani.

h Sic leg. Al. fac.

i Sic Mss. Al. omnimode. Vide Indic. Multimodis.

k Lamb. Formai.

l Græcâ syntaxi: vt sape.

m Non debet fieri ut credas. ὅτι ἐστὶ ὅπως πεισθῆναι.

n Magnitudine ingenti. Sic Plautus: Optumitas, & opulentitas. Nonius ci-
 tat hunc versum. Vitrus etiam Arnobius lib. VI.

- Iam tibi o barbarica vestes, p Melibœaque fulgens*
 500 *Purpura Thessalico concharum tincta colore, &*
Aurea pannonum ridenti imbuta lepore
q Sacra, nouo rerum superata colore iacerent:
Et contemptus odor Smyrna, mellisq; sapores;
Et cygnea mele, Phœbeaque s dadala chordis
 505 *Carmina consimili ratione oppressa silerent.*
Namque aliis aliud præstantius exoreretur.
Cedere item retrò possent in deteriores
Omnia sic partis; ut diximus in meliores:
Namque aliis aliud retrò quoque tetrius esset
 510 *Naribus, auribus, atque oculis, orisq; sapor.*
Quæ quoniam non sunt in rebus a reddita, b cer-
taque
Finis c utrimque tenet summam: fateare necesse est
Materiem quoque finitus differre figuris.
Denique ab d ignibus ad gelidas, hiemisq; pruinas,
 515 *c Finisum' st f retròque pariratione remensum' st:*
Finit enim calor, ac frigus, mediisq; tepores
Inter utrumque iacent explentes ordine summam.
Ergo finita distant ratione creata;
Ancipiti g quoniam mucrone utrimque notantur,
 520 *Hinc flammis, illinc rigidis h infessa pruinis.*
 472 *Quod quoniam docui, pergam connectere rem, quæ*
Exi hoc apta fidem ducit; primordia rerum,
Inter se simili quæ sunt; cæcæ figura,
 — *In finita cluere. k enim distantia cum sit*

E 2

525 For-
daëtylicus,

- pro spondæo habens daëtylum.*
 c Et ab aliis rebus, quæ sensus vehementer offendunt, & ab iis quæ ma-
 gnopere delectant: vel à duobus extremis contrariis.
 d a caloribus æstiuis.
 e Spacium.
 f à frigidibus hibernis ad calores æstiuos.
 g Hinc calore, illius frigore dominante. Mucro est finis. Sic & casumen
 viurpat II. 1122.
 h Obsessa, circumfusa, obrecta.
 i Paulo ante vers. 477.
 k Initio orationis usurpatur pro, etenim. Vide Ler. Plaut. Sic VI. 1275.

o Babyloni-
 ca, Phrygiæ.
 Phryges e-
 nim olim di-
 cti barbari. Sic
 infr. IV. 1023.
 p Sic dicta à
 nomine insu-
 lz, in quâ
 tingitur. Me-
 libœa est vrbs
 Thessaliæ.
 q Genera: vt
 sæpe apud
 Lucret. vide
 Indic. Smyrna
 est myrrha.

c Cantiones
 cynorum.
 supr. musea
 inde.

c Quæ varios
 sonos reddūt
 cordis: varie.
 tate grata &
 iucunda quæ
 cytharâ ca-
 nuntur.

a Attributa:
 quæ in rebus
 non reperi-
 untur.

b Est versus
 daëtylicus,

- 1 Impulsu, seu tenore.
 ab assiduo telorū iactū, à
 αἰετὸς & ἰλὴν, Donat. in Te-
 rent. vel à πῆλε, procul.
 Potest esse aduerbium:
 longe. produ-
 cte, perpetuo, cōtinuo
 tenore. Tro-
 χylare: longe propellere.
 I V. 190.
 m Nihil ob-
 stat, quominus multa
 sint animalia singularia in
 eo genere, alio in loco:
 etiam si apud nos pauca &
 rara sint.
 n Quibus manus est torti-
 lis, fluxilis, lubrica, vo-
 lubilis, ser-
 pētis in mo-
 rem. V. 1302.
 • Vide Plin. lib. 8. & Polyb.
 [• Pro orbi.
 antiq. vt, col-
 li. V. 75.
 b Quæ ad vnā rem gignendam valeant.
 c In tanta atomorum multitudine & copia, atque infinitate.
 d In turbā atomorum dissimilis figuræ.
 • Coniungendi, copulandi, congregandi, VI. 889.
 f Gubernacula.
- 525 Formarum finita; necesse est, quæ similes sint,
 Esse infinitas, aut summam materiai
 Finitam constare: id quod non esse, probaui.
 Quod quoniam docui, nunc suauiloquis, age, paucis
 Versibus ostendam, corpuscula materiai
 530 Ex infinito summam rerum vsque tenere,
 Vndique l proteloplagarum continuato.
 Nam quod rara vides magis esse animalia qua-
 dam,
 Eccundamque minus naturam cernis in illis,
 At regione, locoque alio, terrisque remotis,
 535 Multa licet in genere esse in eo, numerumque repleti.
 Sicuti quadrupedum cum primis esse videmus
 In genere n anguimānos, elefantos, o] India quorum
 Milibus è multis vallo munitur eburno,
 Vt penitus nequeat penetrari: tanta ferarum
 540 Vis est, quarum nos per pauca exempla videmus.
 Sed tamen id quoque uti concedam, quam lubet esto
 Vnica res quadam nativo corpore sola,
 Cui similis toto terrarum non sit in [a orbi:
 Infinita tamen nisi erit vis materiai,
 545 Vnde ea propigni possit concepta, creari
 Non poterit; neque, quod superest, procreescere,
 alique.
 Quippe etenim sumant oculi, finita per omne
 Corpora iactari vnius b genitalia rei:
 Vnde, ubi, qua vi, & quo pacto congressa coibunt —
 550 Materia tanto in c pelago, turbæque d aliena?
 Non (ut opinor) habent rationem e conciliandi:
 Sed quasi naufragiis magnis multisque cooris,
 Disiectare solet magnum mare transtra, f gubernacula.

- Antennas, proram, malos, g^o tonsasq^{ue}, natantis,
 555 Per terrarum omnis oras fluitantia, h^{ab} aplustra
 Ut videantur, & indicium mortalibus edant,
 Infidi maris insidias, virésque, dolúmque
 Ut vitare velint: néve villo tempore credant,
 Subdola cum ridet placidi pellacia ponti:
 560 Sic tibi si finita semel primordia quadam
 Constitues: a^um debebunt sparsa per k^o omnem
 Disiectare & stus diuersi materiai:
 Numquam in l^o concilium ut possint compulsa coire:
 Nec remorari in concilio, nec crescere adaucta.
 565 Quorum utrumq^{ue}, palam fieri manifesta docet res:
 Et res progigni, & g^oénitas procreescere posse.
 Esse igitur genere in quouis primordia rerum
 Infinita palam est, unde omnia suppeditantur.
 Nec superare queunt motus utique m^o] exitiales
 570 Perpetuò, neque in aeternum sepetire salutem:
 Nec porro rerum genitales, auctificique
 Motus perpetuò possunt seruare creata.
 Sic a quo geritur certamine principiorum
 Ex infinito [a contractum tempore bellum:
 575 Nunc híc, nunc illic superant b^o vitalia rerum:
 Et superantur item: miscetur funere c^o vagor,
 Quem pueri tollunt d^o visentes luminũ oras.
 Nec nox vlla diem, neq^{ue}, noctem Aurora secuta est,
 Qua non audierit mistos vagitibus agris
 580 Ploratus, mortis comites, & funeris atri.
 Illud in his e^o ob signatum quoque rebus habere
 — Conuenit; & memori mandatum mente tenere,
 Nihil esse, in promptu quorum natura f^o tenetur,
 Quod genere ex vno consistat principiorum;
 585 Nec quidquam, quod non permisto semine constet.
 Et quàm quidq^{ue}, magis, multas g^o vis possidet in se,

E 3

Atque

g Remos flu:
 Anantes.
 h Nauium or-
 namenta:
 quasi, amplu-
 stria: quia e-
 rât amplius,
 quam essent
 vsu necessa-
 ria.
 i Fallacia: à
 pelliciendo
 k Sic Mss.
 l Conciliari,
 congregari.
 m Pestiferi.
 Contra pau-
 lo post: aucti-
 fici motus.]
 [a Sic IV. 965
 b Res vitales,
 quæ ad vitam
 aliquid con-
 ferunt. Sic
 Horat. Vilis
 rerum. h. e. res
 viles.
 c Vagitus. vñ-
 de Festum.
 Enn. lib. 16.
 Qui clamor op-
 pugnantis va-
 gore volanti.
 Húc versum
 quoque ad-
 ducit No-
 nius.
 d Nascentes.
 Sic I. 22.
 e Firum ac
 diligenter
 confirmatũ,
 memoriæ

mandatum, in pectore conditum. Metaph. à tabulis ob signatis,
 f nota est.

z Plurali numero. Priscian, lib. 6, Nota particulas: quàm magis: ita,

h Ostendit,
declarat.

i *μαγικὰς*
ad mysteria
Cybeles. No-
ta lector ad-
mirabile po-
litissimi por-
ta ingenium.
k Vide locum
V. 262.

l Habet cor-
pora, ex qui-
bus ignes o-
riantur.

m Maximis,
inuitatis.

Plaurus exi-
mias sumtus
dixit Trin.

n Sic V. 201.
impetus calis.

o Sic supr. II.
189. & 1056.

p In sellâ sci-
licet curuli.

Lambinus
Sublimem: cō-

tra omnes
Mss.

a Sic leg. τὸ ex
in eximis au-

get. vt Edu-
rus, exangeo,

excolfus, exal-
bidus, ascendo,

excolfus: dixe-
runt veteres.

b Phrygiam, ē
Phrygiā aue-

dam.

c τὸ i in qui
non eliditur, & corripitur.

Atque potestates, ita pluria principiorum
In sese genera, ac varias h docet esse figuras.

i Principio tellus habet in se corpora prima,

59 Vnde k mare immensum voluentes flumina fontes

Affiduè renouent: habet, lignis vnde oriantur;

Nam multis succensa locis ardent sola terra:

m Eximiis verò furit ignibus n impetus Ætna.

Tum porro o nitidas fruges, arbusta quæ lata,

59 Gentibus humanis, habet, vnde extollere possit:

Vnde etiam fluidas frondes, & pabula lata

Montiuago generi possit præbere ferarum.

Quare magna deum mater, materque ferarum,

Et nostri genitrix hac dicta est corporis vna.

900 Hanc veteres Graiūm docti cecinere Poëta

p Sedibus in curru biugos agitare leones:

Aëris in spatio magnam pendere docentes

Tellurem, neque posse in terra sistere terram.

Adiunxere feras quod quamuis effera proles

605 Officiis debet molliori victa parentum.

Muraliq; caput summum cinxere corona,

a Eximis munita locis quod sustinet vrbes.

Quo nunc insigni per magnas prædita terras

Horrificè fertur diuina Matris imago.

610 Hanc varia gentes antiquo more sacrorum

b Idæam vocitant matrem, Phrygiâsque cateruas

Dant comites; quia primum ex illis sinibus edunt

Per terrarum orbem fruges coxisse creari.

Gallos attribuunt; quia numen qui violarint

615 Matris, & ingrati genitoribus inuenti sint;

Significare volunt indignos esse putandos,

Viuam progeniem c qui in oras luminis edant.

Tympana tenta tonant palmis, & cymbala circum

Concaua, raucis sonoque minantur cornua cantu:

620 Et Phrygio stimulat numero caua tibia mentis;

Telaque præportant violenti signa furoris;

Ingra-

Ingratos animos, atque impia pectora volgi
Conterreret metu qua possint numine diua.

Ergo cum primum magnas inuecta per vrbes

625 d Munificat tacita mortalis muta salute;

Ære atq; argento sternunt iter omne viarum,

e Largifica f sipe ditantes; g pinguntq; rosarum

Floribus, umbrantes Matrem, comitumque ca-
teruas.

Hic armata manus, Curetas nomine Graiï

630 Quos memorant Phrygios, inter se forte h catenas

Ludunt, in numerumque exsultant, sanguine i fleti;

Terrificas k capitum quatientes numine cristas:

Diætaos referunt Curetas qui Iouis illum

Vagitum in Creta quondam occultasse feruntur;

635 Cum pueri circum puerum pernice chorea

Armati in numerum pulsarent, aribus ara;

Ne Saturnus eum malis a mandaret adeptus,

Æternumque daret matri sub pectore vulnus:

b Propterea magnam armati Matrem comitantur:

640 Aut quia significant diuam predicere, vt armis,

Ac virtute velint patriam defendere terram,

Præsidioque parent, c decorique parentibus esse.

Quæ bene, & eximie quamuis d disposita ferantur,

Longè sunt tamen à vera ratione repulsa.

645 Omnis enim per se diuûm natura necesse 'st

Immortali a quo summa cum pace fruatur,

E 4

Semo-

d Donat, mu-
nerat.

e Larga, mu-
nifica, libe-
rali.

f Nummo si-
gnato. Vide
Cicer. lib. 2.
de legg.

g Supr. II.

375. Al. nin-

guuntque. h. e.

& tantam ro-

sarum copiâ

effundunt,

atque asper-

gunt, vt nin-

guere videan-

tur. Metaph.

Vide Lexi-

con: in voce-

Ningunt.

h Catenz ac-

cipi possunt.

choreæ: allu-

sione factâ ad

restim, quam

olim ducti-

tantes, maxi-

me in rebus

diuinis, salti-

tabant. Al.

Cateruâ, se-

xto casu pro,

cateruatim, vt leg. Gifan. vt sit hypermeter. Vide Indicem.

i h. e. respersi. Flere enim notat stillare, rorare. Galli sacerdotes Cybeles se cruentabant: quos ea propter Lucanus vocat Sanguineos, Ouid. in Ibin vers. 415. Al. pleti: h. e. repleti, infr. V l. 1201.

k Infr. V. 1314.

a Ne maxillis cum permetteret, & ita deuoraret. Al. manderet: vt sit tri-brachys loco dactyli. Al. manderet, à mando, es, &.

b h. e. in memoriam illius partûs, & Cretensum Curætum. Sic supr. Diætaos referunt. Est enim eadem Dea.

c Et ornamento.

d Disposita. vide infr. V. 407.

e Supr. I. 36. positi sunt hi versus.

f Al. Sed quia.
g Al. Nomen,
vocabulum,
appellatio.

Sic laterama-
sia vasi. VI.
232.

h Al. disli-
cet. o.

i Al. dum ren.
f. t. apse.

k Digressio-
nis hic est fi-
nis de matre
Deorum. Re.
dit enim ad
institutum
suum.

l Bellica.

m Gif. Buce-
rag. vt sit cho-
reus primo
pede: aut sa-
ne tō i inter-
iectum ver-
sus causa, vt
in alituum.

Nam bucerus
non dicebāt,
sed bucerus, ex
βῆς & κέρως.

[a Intus i du-
bet. Al. ex in.

Sensus est: O-
mnis, quæ
crematur ma-
teries, cor-
pora, & figu-
ras etiam cō-
tinet varias,

Semota à nostris rebus, sciuntāque longè.

Nam priuata dolore omni, priuata periculis,
Ipsa suis pollens opibus, nihil indiga nostri,

650 Nec bene promeritis capitur, nec tangitur ira.

Terra quidem vero caret omni tempore sensu:

f Et quia multarum potitur primordia rerum,

Multa modis multis effert in lumina solis.

Hic si quis mare Neptunum, Cereremque vocare

655 Constituet fruges, & Bacchi nomine abuti

Mauiolt, quam laticis proprium proferre & vocamen;

Concedamus, vt hic terrarum h dicat & orbem

Esse deum matrem; i dum ne sit re tamen apse.

k Sape itaque ex vno tondentes gramina campo

660 Lanigera l pecudes, & equorum duellica proles,

m Buceriaque greges, sub eodem tegmine cali,

Ex vnōque sitim sedantes flumine aquai,

Dissimili viuunt specie, retinentq; parentum

Naturam, & mores generatim quæq; imitantur.

965 Tanta est in quouis genere herba materiai

Dissimilis ratio; tanta est in flumine quoque,

Hinc porro quamuis animantem ex omnibus vnā

Ossa, cruor, vena, calor, humor, viscera, nervi

Constituunt; quæ sunt porro distantia longè

670 Dissimili perfecta figura principiorum.

Tum porro quacumq; igni flammata cremantur,

Si nihil praterea, tamen hac [a in corpora tradunt,

Vnde ignem b lacere, & lumen summittere possint,

Scintillāsque agere, ac late c differre fauillam.

675 Cetera consimili d mentis ratione peragrans.

Inuenies igitur multarum semina rerum

Corpore calare, & varias cohibere figuras.

e Deni-

tam vnde eliciatur ignis, quam vnde lumen, scintillæ, ac fauillæ: quæ
sunt diuersa omnia. Si nihil aliud certe tradunt, h. e. edunt, proiciunt
taliam intus corpora, vnde, &c.

b Elicere

c In diuersas partes ferre,

- c** Deniq; multa vides, quibus & color & sapor una
 Reddita sunt cum odore; in primis pleraque dona,
 680 Relligione animum turpi cum tangere parto.
 Hac igitur variis debent constare figuris:
 Nidare enim penetrat, quâ succus non it, in artus;
 Succus item seorsum, & rerum sapor insinuatur
 Sensibus: ut noscas primis differre figuris.
 685 Dissimiles igitur forma g glomeramen in vnum
 Conueniunt; & res permixto semine constant.
 Quin etiam passim nostris in versibus ipsis
 Multa elementa vides multis communia verbis;
 Cum tamen inter se versus, ac verba necesse est
 690 Consistere alia ex aliis constare elementis:
 Non quò multa parum communis littera currat,
 Aut nulla inter se duo sint ex omnibus idem;
 Sed quia non volgò paria omnibus omnia constant.
 Sic aliis in rebus item communia multa
 695 Multarum rerum cum sint primordia; longè
 Dissimili tamen inter se consistere summa
 Possunt: ut meritò ex aliis constare ferantur
 Humanum genus, ac fruges, arbutaq; lata.
 Nec tamen [a] omnimodis connecti posse putandumst
 700 Omnia: nam volgò fieri portenta videres;
 Semiferas b hominum species exsistere; & altos
 Interdum ramos c egigni corpore viuo;
 Multaq; connecti terrestria membra marinis:
 Tum flammam tetro spirantis ore d Chimæras
 705 Pascere naturam per terras omniparentis.
 Quorum nihil fieri manifestumst; omnia quando
 Seminibus certis certa e genitrice creatâ
 Conseruare genus crescentia posse videmus.
 Scilicet id certa fieri ratione necesse est.
 710 Nam sua cuiq; cibis ex omnibus intus in artus
 Corpora f discedunt; connexaq; conuenientis
 Efficiunt motus: at contrâ aliena videmus
 Reicere in terras naturam; multaq; g cæcis

d Sic alibi: a-
 nimi ratione.

e Sic infra
 III. 268.

f Tangeris.

g In vnum
 concilium &
 cœtum.]

[a] Omnis ge-
 neris, cuius-
 vis figuræ
 principiiis.

b Vt hippo-
 centaures.
 Infr. lib. V.

836. agit de
 portentis.

c Ramos gi-
 gni è corp.

d Infr. V. 903.
 Prima leo, po-
 strema draco,
 media ipsa Chi-
 mæra.

e Sup. I. 167.

f Distribun-
 tur in artus.

g Pro: cæco-
 rum corpo-
 rum. αὐτῶν
 τῶν Plaut.

Amph. Pro-
 verl. 85. Eis
 ornamenta.

pro, eorum
 orn.

3 Absolute,
 pro, respon-
 dere, confir-
 mari, similis
 esse nam qui
 imitatur, ex-
 primit id,
 quod fuit, sit,
 illiq; se con-
 format. Ali-
 bi *maris*
fungi dicit.
Lamb. atque
an. mari. Turn
 atque micare.
h. e. moueri.
 1 *Lamb.* res
 terminas o-
 mnes.
 2 *Anastrophe*
Lucretiana.
 2 V. 597. VI.
 783. & paulo
 post. II. 790.
 b Pro; Neve.
 c *Lamb.* indu-
 sa.
 d *Lamb.* tacta,
 male. vide
 paulo post
 vers. 775.
 e Que corpo-
 rali existimas
 neminem a-
 nimo cõple-
 ti posse.
 f *Carinati.*
 Sic *venigenus.*
 VI. 701.
 3 *Al.* dispexera.
 4 Probo ar-
 gumentis, &
 quasi expu-
 gno. Horat.

- Corporibus fugiunt è corpore percita plagis;
 715 Qua neque connecti quoiquam potuere; neq; intra
 Vitalis motus consentire, atque h imitari.
 Sed ne forte putes animalia sola teneri
 Legibus his; eadem ratio i determinat omnia:
 Nam veluti tota natura dissimiles sunt
 720 Inter se genita res quaque: ita quamque necesse' st
 Dissimili constare figura principiorum:
 Non quo multa parum simili sint pradiata forma;
 Sed quòd non volgò paria omnibus omnia constent.
 Semina cùm porrò distent, differre necessum' st
 725 Intervalla, vias, connexus, pondera, plagas,
 Concurfus, motus: qua non animalia solum
 Corpora sciungunt; sed terras, ac mare totum
 Secernunt, calúmque à terris omne retentant.
 Nunc age, dicta meo dulci quæsita labore
 730 Percipe, ne forte hac a albus ex alba rearis
 Principis esse, aut oculos qua candida cernis;
 Aut ea, qua nigrant, nigro de semine nata:
 b Nive, alium quemus qua sunt c imbuta colorem,
 Propterea gerere hunc credas, quòd materiai
 735 Corpora consimili sint eius d tincta colore.
 Nullus enim color est omnino materiai
 Corporibus, neque par rebus, neque denique dispar.
 In e qua corpora si nullus tibi forte videtur
 Posse animi iniectus fieri, procul avius erras. —
 740 Nam cùm f c acigeni, solis qui lumina numquam
 g Adspexere, tamen cognoscant corpora tactu,
 Ex ineunte auo nullo contincti colore:
 Scire licet menti quoque nostra corpora posse
 Verti in notitiam nullo circumlita fuco.
 745 Denique nos ipsi, cecis quacumque tenebris
 Tangimus, haud vllò sentimus tincta colore.
 Quod quoniam h vinco fieri, nunc esse docebo.
 Omnis enim color omnino mutatur in i omnis.

Quod

lib. 2. Sat. 3. Vincit enim stultos ratio infamre poetas.

1 Scil. colores.

Quod facere haud vllò debent primordia pacto.

750 Immutabile enim k quiddam superare necesse est. ^k Hunc veterum habuit
Ne res ad nihilum redigantur funditus omnes.
Nam quodcumque suis mutatum finibus exit;

Continuò hoc mors est illius, quod fuit antè.

Proinde colore caue contingnas semina rerum,

755 Netibi res redeant ad nihilum funditus omnes.

Præterea, ^l si nulla coloris principis est

Reddita natura: at variis sunt prædita formis,

E quibus omnigenos gignunt, variantq; colores.

Propterea, magni quod refert, semina quaque

760 Cum quibus, & quali positura contineantur,

Et quos inter se dent motus, accipiantq;

— Perfacile extemplo rationem reddere possis,

Cur ea, quæ nigro fuerint paullo ante colore;

a Marmoreo fieri possint candore repente

765 Vt mare, cum magni commorunt aquora venti,

Vertitur in canos candenti b marmore fluctus.

Dicere enim possis nigrum quod sæpe videmus,

Materies ubi permixta est illius, & ordo

c Principis mutatus, & addita; demptaque quædam,

770 Continuò id fieri vs candens videatur, & album.

Quòd si caruleis constarent aquora ponti

Seminibus nullo possent albescere pacto.

Nam quocumque modo perturbes, carula quæ sint;

Numquam in d marmoreum possunt migrare colore.

775 Sin alio, atque alio sunt semina tincla colore;

Quæ maris efficiunt unum; purumque nitorem:

Vt sæpe ex aliis formis, variisque figuris

Efficitur quiddam quadratum, e unaque figura

Conueniebat, uti in quadrato cernimus esse

780 Dissimilis f formas; ita cernere in aquore ponti,

Aut alio in quouis uno, puroque nitore,

Dissimilis longè inter se, variosque colores.

Præterea nihil efficiunt, obstantq; figura

l Esti.

a Exquisitissimo. & eo, qui ad Parii aut Lunæsis marmoris candorem accedat.

b Ms. in marm.

c Al. Principium. infr. II. 935.

d Candidum, marmoris instar.

e Sic omnes Mss. Simile syntaxin explicat Macr. lib. 6. cap. 8. Muret. unaq; figura. pro, unig. f.

f Nempe, triquetras, seu triangulas. nam ex triangulis constant quadra-

Dissimi- ta.

2 In Superfi-
 cie & ambitu.
 3 Ordo ver-
 borū est iste:
 Causa, quæ
 induceret, vt
 principiis tri-
 buerem⁹ co-
 lores, occidit:
 h. e. nulla est.
 Quippe ete-
 num, &c.
 4 Anaitrophe.
 de variis &
 differenti-
 bus.
 5 Nigrā supr.
 11. 231. nigrā
 nigra sunt.
 6 Alius enim
 calor est, si
 rectus sit lu-
 minis angu-
 lus: alius, si
 obliquus.
 7 Percutere, ad
 animū trans-
 fertur. h. e.
 incitare, com-
 mouere. vt
 quemadmo-
 dum: 2. cor. 10.
 8 quæ circū-
 posita, circū-
 data.
 9 Lamb. rubro
 sū clara pyro-
 po. Ouid. Me-
 tam. 11. Cla-
 ra micante au-
 ro, flammæq;
 imitāte pyropo.

Dissimiles, quo quadratum minus omne sit g extra.
 785 At varij rerum impediunt, prohibentq; colores.
 Quo minus esse vnopossit res tota nitore.
 Tum porrò, qua ducit, h & inlicit, vt tribuamus
 Principiis rerum non numquam, cāssa, colores,
 Occidit: (ex albis quoniam non alba creantur;
 790 Nec qua nigra cluent, de nigris; sed variis i de)
 Quippe etenim multo proclivius exorientur
 Candida de nullo, quàm de k nigrante colore,
 Aut alio quouis, qui contra pugnet. & obstat.
 Præterea, quoniam nequeunt sine luce colores
 795 Esse, neq; in lucem existunt primordia rerum:
 Scire licet quàm sint nullo velata colore.
 Qualis enim cæcus poterit color esse tenebris,
 Lumine qui mutatur in ipso, propterea [a quòd
 Recta aut obliqua b percussus luce refulget?
 800 Pluma columbarum c quo pacto in sole videtur;
 Quæ d sita ceruices circū collūque coronat.
 Namque aliàs fit vti e claro sit rubra pyropo:
 Interdum quodam sensu fit, vti videatur
 Inter caruleum viridis miscere smaragdos:
 805 Caudāque f paonis, larga cum luce repleta est.
 Consimili mutat ratione obuersa colores:
 Qui, quoniam quodam gignuntur luminis ictu,
 Scire licet sine eo fieri non posse putandum.
 Et quoniam plaga quoddam genus excipit i se
 810 Pupula, cum sentire colorem dicitur album;
 Atque aliud porrò, nigrum cum, & cetera sentit:
 Nec refert ea, quæ tangis, quo forte colore
 Prædita sint, verū quali magis apta figura:
 Scire licet nihil principiis opus esse g colores;
 815 Sed variis formis variantes edere tactus.
 Præterea, quoniam non certis certa figuris
 Est natura coloris, & omnia principiorum

Forma-

Vide Lexicon, & Mellificium nostrum Atticum. Tit. Avium,
 2 Sic Nonius. vide Indic. Opus: & Lexicon Plaut.

Formamenta queunt in quouis esse nitore,
Cur ea, qua constant ex illis, non pariter sunt

- 820 Omnigeni: perfusa coloribus in genere omni:
Conueniebat enim coruos quoq; saepe volantis
Ex albis albiū pennis iactare colorem;
Et nigros fieri nigro de semine cygnos,
Aut alio quouis vno, varioque colore.

- 825 Quin etiam quanto in partis res quaq; minutas
Distrabitur magis; hoc magis est, ut cernere possis
Euanesce paulatim, astringique colorem:
Ut sit, ubi in paruas partus discerpitur aurum,
Purpura, b pœniceūsq; color clarissimus multo,

- 830 Filatim cum distractus, disperditur omnis:
Noscere ut hinc possis, prius omnem efflare colorem
Particulas, quàm discedant ad semina rerum.
Postremo, quoniam non omnia corpora vocem
Mittere concedis, neque odorem; propterea sit

- 835 Ut non omnibus attributas sonitus, & odores:
Sic, oculis quoniam non omnia cernere quimus,
Scire licet, quadam tam constare orba colore,
Quàm sine odore vlllo quadam, sonitūq; remota.
Nec minus hac animum cognoscere posse sagacem,

- 840 Quàm qua sunt aliis rebus priuata, notisque
Sed ne forte putes solo spoliata colore

c Corpora prima manere: etiam secreta repositis
Sunt ac frigoris omnino, calidique vaporis:
Et sonitu d sterila, & succo ieiuna feruntur:

- 845 Nec iaciunt vllum proprio de corpore odorem:
Sicut c amaracini blandum, f stacta q; liquorem,
h Et nardi florem, g nectar qui naribus halat
Cum facere instituas: cum primis querere par est,
(Quoad licet, ac potius reperire) i inolentis oliui

- 850 Naturam; nullam qua mittat naribus auram:
Quàm minimè ut possit mistos in corpore odores,
k Concoctōsque suo contactos perdere l viro.
Propterea demum debent primordia rerum

a Exstingui.

b Punicens:

vī, maneros.

c Etiam aliis
qualitatibus
priuata esse
prima cor-
pora.

d Sterilus, vt
sublimus.

e Amaracinū
est vnguen-
tum ex insu-
la Co. Plin.
lib. 13. cap. 1.

f Stacta est li-
quor myr-
rhæ.

g h. e. nardi
odorem, &
vnguentum
suauissimū.
Fauorinus e-
leganter di-
xit florem ca-

na h. e. deli-
catissimam
carnam, & de-
litias. Agell.
lib. 15. cap. 8.

h Odorem
suauissimū.

i Non olen-
tis, odore ca-
rentis.

k Vna-coctos.

l Naturali
virtute. No-
nius citat
hunc ver-

Non sum.

a Sic concise
penitur hæc
dictio, non
adiectâ par-
ticula, Et.

Cicero Top.

In partitione
quasi membra
sunt, ut corpa-
ris, caput, hu-
mers, manus,
latera, crura,
pedes, cete-
ra, &c.

b Putredine
ex carie exe-
sa. Gifan. pu-
tria. ut paulo
post ver. 897.
& 927.

c Sic leg.

d Cum vesci-
mur earum
carnibus.

e Cum deuo-
ramur à feris
ut V. 989.

f Animum: que
scilicet pen-
nis valent, ac
potentes
sunt. Ennius
de Æacidis:

Bellipotentis
sunt magis
quàm sapienti
potentes. Sic
supr. II. 49.
rerum potentes.
Plautus Deos
vocat cali-
potentes.

g h. e. simili
fere ratione.

h Vide supr. II. 789.

- Non adhibere suum gignundis rebus odorem,
855 Nec sonitum, quoniam nihil ab se mittere possunt:
Nec simili ratione saporem denique quemquam,
Nec frigus, neq. item calidum, tepidumq. vaporem.
a Cetera: quæ cum ita sunt, tandem ut mortalia
constent,
Mollia, lenta, fragosa, b putrica, corpore rara;
860 Omnia sint à principis seiuncta necesse est,
Immortalia si volumus subiungere rebus
Fundamenta, quibus nitatur summa salutis:
Ne tibi res redeant ad nihilum funditus omnes.
Nunc ea, quæ sentire videmus cumque, necesse est
865 Ex insensilibus tamen omnia consistere
Principiis constare: neque id manifesta refutant;
Nec contrà pugnant, in promptu cognita quæ sunt;
Sed magis ipsa manu ducunt, & credere cogunt,
Ex insensilibus, quod dico, animalia gigni:
870 Quippe videre licet viuos exsistere vermes
Stercore de tetro, c putrorem cum sibi nata est
Intempestivis ex imbris humida tellus.
Præterea cunctas iidem res vertere sese.
Vertunt se fluuij, & frondes, & pabula lata
875 In pecudes: d vertunt pecudes in corpora nostra
Naturam: & e nostro de corpore sæpe ferarum
Augescunt vires, & corpora f pennipotentum.
Ergo omnis natura cibos in corpora viua
Vertit, & hinc sensus animantium procreat omnis;
880 Non alia g longè ratione, atque arida ligna
Explicat in flammæ, & in ignis omnia versat.
h Iamne vides igitur, magni primordia rerum
Referre, in quali sint ordine quæque locata;
Et commista quibus, dent motus, accipiantq.?
885 Tum porrò quid id est, animum quod percutit
ipsum.

Quod

Quod mouet, & i varios sensus expromere cogit,
Ex k insensilibus ni credas sensile gigni?

Nimirum, lapides, & ligna, & terra quòd vnà
Mista, tamen nequeunt vitalem redare sensum.

890 Illud in his igitur a fœdus meminisse decebit,
Non ex omnibus omnino quacumque creant res,
Sensilia ex emplò, & sensus me dicere gigni:

Sed magni referre ea primùm quantula constant,
Sensile qua faciunt, & qua sint pradiata forma;

895 Motibus, ordinibus, posituris denique quæ sint:
Quarum nihil rerum in lignis, glebisque videmus.
Et tamen hac cùm sunt quasi putrefacta per imbris,
Vermiculos pariuunt: quia corpora materiai
Antiquis ex ordinibus permota noua re

900 Conciliantur b ita, ut c debent animalia gigni,

Deinde, ex sensilibus qui sensile posse creari
Constituunt, porrò ex aliis sentire d suëtis;
Mollia e cum faciunt. nam sensus iungitur omnis
Visceribus, nervis, venis, quacumque videmus

905 Mollia mortali consistere corpore creta.
Sed tamen festo iam posse hac æterna manere:

Nempe tamen debent aut sensum partis habere:
Aut g similia totis animalibus esse putari.

At nequeant per se partes sentire, nec h esse;

910 Namque alios sensus membrorum res petit omnes:

Nec manus à nobis potis est secreta, neque vlla
Corporis omnino sensum pars sola tenere.

Linquitur, ut totis animalibus adsimulentur,
Vitali ut possint consentire vndique sensu.

915 Quis poterunt igitur rerum primordia dici.

i Et in variis
sententias a-
nimum di-
strahit.

k Priscian.
lib. 4. Ex in-
sensibili. tò in
pro, na.

l Virg conue-
nientem. vi-
ta pradiatum,
ad vitam ac-
commoda-
tum.

m. e. Sit hoc
inter nos cõ-
stitutum ac
pactum.

n Hoc modo
congregan-
tur, & con-
ueniunt, quo
modo ani-
malia gigni
necesse est.

c Al. debant.
supr. l. 231.
III, 931, 904.

d Quæ solita
sunt porro-
tenus sentire
ex aliis: nem-
pe, visceri-
bus, nervis,
venis; quæ
quidem sunt
Et mollia &
mortalia.

e Al. confaciunt: vna faciunt. Vide Festum Pomp.

f Sed tamen demus.

g Anapæstus pro spondeo: vel duæ breues pro vna longâ.

h Sic III, 553. & 634.

i Est ratio præcedentis. nimirum: ex pluribus rem consistentem parti-
bus earum omnes sensus requirere, atque ita omnes partes inter se
colligatas esse.

k Mortem vi-
rate. III. 830.
l Sic III. 201.
m Quamuis.
n Sic paulo
post II. 935.
principium.

a Quoniā ne-
gauimus, non
concessimus.

b Alitum.

c Vulgo : eff.
terra. Manil.
lib. V. Impel-
lentis onus mon-
str caput emi-
nat undas.

Virg. Æn. II.
Iff. ubi se nullo
iam cursu eva-
dere pugnam

Possē. Horat.
lib. IV. Od.

ult. & ordinem
Rectum eua-

gantis frena li-
centia Iniecit.

d tēs non eli-
ditur.

e Ex eo, quod
est sensus ex-
pers.

f Foras edi-
tur. Sic III.
604.

g Id quod pa-
ritur. IV.
1222.

h In aliam for-
mam aut naturam : ut ouum in pullum, cibum in sanguinem, aut
carnem.

i Sic supr. II. 769.

k Sic omniparens terra. & omnicarpa capra.

l Sic infr. II. 956.

m ad terram abiicit, & gignit.

Et leti vitare k vias, animalia cū sint,
Atque animalibus sint mortalibus vna, l eadem-
que ?

Quod tamen m ut possint ; ab coitu, concilioque
Nihil facient, prater volgum, turbamque animan-
tum,

920 Scilicet ut n nequeunt homines, armenta, fera q;
Inter sese vllam rem gignere conueniundo.

Quod si forte suum dimittunt corpore sensum,
Atque alium capiunt; quid opus fuit attribui, quod
Detrahitur? tum prater ea, quod fugimus ante,

925 a Quatenus in pullos animalis v errier ona
Cernimus b alituum, vermifq; c; efferuere terram.
Intempestiuos quam putror cepit ob imbris ;

Scire licet gigni posse ex non-sensibus d sensus.

Quod si forte aliquis dicet, duntaxat oriri

430 Posse ea e non-sensu, sensus mutabilitate,
Aut aliquo tamquam part u, quod f proditur extra:
Huic satus illud erit planum facere, atq; probare.

Non fieri g partum, nisi c concilio ante coacto:

Nec quidquam h commutari sine conciliatu

935 Principium: ut nequeunt vllius corporis esse
Sensus ante ipsam genitam naturam animantis:
Nimirum quia materies dissecta tenetur

Aëre, fluminibus, terris, terraque creata:

Nec congressa modo vitalis conuenienti

940 Contulit inter se motus, quibus k omnituentes
l Accensi sensus animantem quamque tuentur.

Prater ea quamuis animantem grandior ictus,

Quam patitur natura, repente m adstigit, & omnis
Corpo-

Corporis, atque animi pergit confundere sensus:

945 Dissoluuntur enim n positura principiorum,

Et penitus motus vitales impediuntur,

Donec materies omnis concussa per artus

Vitalis anima nodos è corpore soluit,

Dispersamq; foras per caulas eicit omnis.

950 Nam quid præterea facere ictum posse reamur

Oblatum, nisi discutere, ac dissolvere quæq;?

Fit o quoq; uti soleant minus oblato acriter ictu,

p Reliqui, motus vitales vincere sæpe,

Vincere; & ingentis plagæ sedare tumultus:

955 Inq; suos a quidquid rursus reuocare meatus:

Et quasi iam leti dominantem in corpore motum

Discutere, ac panè amissos accendere sensus.

Nam, quare potius leti iam limine ab ipso

Ad vitam possint b coniecta mente reuerti,

960 Quàm, quò decursum propè iā fiet, ire, & c abire?

Præterea quoniam dolor est, ubi materiai

Corpora vi quadam per viscera viua, per artus

d Sollicitata suis trepidant in sedibus intus:

Inq; locum quando remigrant, sit blanda voluptas:

965 Scire licet, nullo primordia posse dolore

Tentari, nullamq; voluptatem capere ex se;

Quandoquidem non sunt ex illis principiorum

Corporibus, quorum c motus nouitate laborent:

Aut aliquem fructum capiant dulcedinis alma.

970 Haud igitur debent esse vllò prædita sensu.

Denique, uti possint sentire animalia quæque;

Principiis si etiam f sensus tribuendus eorum:

Quid? genus humanum f propriim de quibus g au-

ctum f

F

Scili-

cuntur solo patriz suæ pulsi. Elegans vsus huius verbi.

επιησως.

f Al propriatim. Lamb. proprietim.

g Nonius: actum. malè. Lambin. factum. perperam. Auctum est, procrea-

tus.

n fitus. Agell.
lib. 5. cap. 3.

Sic alibi, fle-
xura, dispositu-
ra.

o Id cum fit,
conualescit
animal.

P Est dictio
quatuor syl-
lab. Sic

Plaur. Casin.
deliquis: &
miluis.

a] quinque.
III. 620. &
supr. II. 482.
quouis quouis
breuitate: vti
legit Lamb.

b Sic MSS. Et
respondet
menti directæ.
Lamb. conle-
ctæ.

c οἱ ἄποροι:
mori. Inde
Abitio: mors.
Festus. Vide
Indicem no-
strum. Sic ire,
infra pro, mo-
ri: III. 527.
VI. 563. 568.

d loco suo
permota. Sic
exsules di-

longius, vi-
terius.

re perle-
quar. atque
urbebo.

^k Al. ducis.
^l Plaut. etiā
habet, *docta*
dicta. Af. sin. 3.
1. v. 23. Trin.
2. 2. v. 99.

^a Al. stirps.
Profert hos
versus Laetā-
tius lib. VI.
de vero cul-
tu. Infr. VI.
514.
^b producit,
degunt.
^c Supra II.
598.

action in *De Vita Minore*
lib. v. cap. vi. legit et.
lib. v. fulgentio.

^d Al. earum.
supr. II. 882.
^e Residere
penes ater-
na (quod pro-
fundum alibi
vocat) & in
rerum ad-
spectu ac fa-
cie existare,
videtur op-
posuisse.

Scilicet & risu tremulo concussa cachinnant;
975 Et lacrimis spargunt rorantibus ora, genasq;
Multaq; de rerum mistura dicere callent:

Et sibi h' proporro qua sint primordia querunt:
Quandoquidem totis mortalibus adsimulata
Ipsa quoq; ex aliis debent constare elementis.

980 Inde alia ex aliis, nusquam consistere ut ausis.
Quippe i sequar, quodcumq; loqui, ridereq; ^k dices,
Et sapere ex aliis, eadem hac facientibus ut sit.

Quod si delira hac, furiosaq; cernimus esse,
Et ridere potest non ex ridentibus auctus;

985 Et sapere, & ^l doctis rationem reddere didis
Non ex seminibus sapientibus, atque disertis:

Qui minus esse queant ea, qua sentire videmus,
Seminibus permista carentibus undique sensu?
Denique cælesti sumus omnes a femine oriundi:

990 Omnibus ille idem pater est; unde alma liquen-
tes

Humorum guttas mater cum terra recepit.

Feta parit nitidas fruges, arbusq; lata;

Et genus humanum; parit omnia sacra ferarum,

Pabula cum prebet, quibus omnes corpora pascunt:

995 Et dulcem ^b ducunt vitam, protemq; propagant.

Quapropter merito ^c maternum nomen adeptæ est.

Cedit item retrò, de terra quod fuit ante,

In terras; & quod missum est ex ætheris oris,

Id rursum cæli rellatum templa receptant.

1000 Nec sic interimit mors res; ut materiali

Corpora conficiat, sed cætum dissipat ollis.

Inde aliis aliud coniungit; & efficit, omnes

Res ut conuertant formas, mutantq; colores;

Et capiant sensus, & puncto tempore reddant:

1005 Ut noscas referre, de eadem primordia rerum

Cum quibus, & quali positura contineantur,

Et quos inter se dent motus, accipiatq;:

Néve putes aterna ^e penes residere potesse

Corpora

Corpora prima; quod in summis fluitare videmus
1010 Rebus: & interdum nasci, subitòq; perire.

Quin etiam refert nostris in versibus ipsis,
Cum quibus, & quali sint ordine g quaque locata:
Namq; eadem cælum, mare, terras, flumina, solem
Significant, eadem fruges, arbusta, animantis:

1015 Si non homnia sint, at multò maxima pars est,
Consimilis; verum positura discrepant i res.

Sic ipsis in rebus item iam materiai
Intervalla, via, connexus, pondera, plaga,
Concursus, motus, ordo, positura, figura

1020 Cum permutantur, mutari res quoq; debent.
Nunc animam tibi a adhibe veram ad rationem.
Nam tibi b vehementer noua res molitur ad aures
Accidere; & noua se species ostendere rerum.

Sed neque tam facilis res vlla est, quin ea primùm

1025 Difficilis magis ad credendum constet: itemq;
Nihil adeo magnum, nec tam mirabile quidquam
Principio, quod non c minus fiat mirabile cunctis
Paullatim, ut cœli clarum, purumq; colorem,
Quemque in se cohibent palantia sidera passim,

1030 Lunaq; , & Solis praclara luce nitorem:
Omnia qua nunc si primùm mortalibus adsint,
Ex improviso ceu sint obiecta repente:
Quid magis his rebus poterat mirabile dici,
Aut, minus ante quod d auderent fore credere gen-
tes?

1035 Nihil ut opinor. ita hac species miranda fuisset,

Quam e tibi iam nemo fessus e satiate videndi
Susplicere in cœli dignatur lucida templa.

Desine quapropter nouitate exterritus ipsa

f Exspuere ex animo rationem; sed magis acri

1040 Iudicio perpende: & si tibi vera videtur,

Dede g manus: aut, si falsa est, accingere contra:

F 2

g Q44.

f iactari, vel
existere, iπ-
πολὺς ἐστίν.
elementa
litterarum,
h si non o-
mnia littera-
rum elemē-
ta sint consi-
milia.

i Lambin.
discr. har. scil.
elementa, &c
nomina, quæ
ex litteris
constant. VI.
1103.

a] Supra I.
44.45.

b anapæstus
pro spondeo
κατὰ τοὺς
ῥυθμούς.

c Al. minuant
mirariet o-
mnem. Opti-
mè. Sic ferè
Terent.
Andr. 2.3. v.
18. nec tu ad
causâ minue-
ris Hac qua
facis.

d vepotePhi-
losopho.

e satietate.
V. 1390. Vtū-
tur & alii au-
thores. Te-
rent. Cicero.

f Lamb. Respuere.

g fatere, te victum veria. infr. II. 1127.

¶ Quatuor
hos versus
Lambinus
deletos ve-
lit. perpe-
ram.

h Fortè, ratio
animi. Sic
mens animi.
III. 616. &
Plaur. in Ci-
stell. & Ca-
tull. ad Orta-
lum.
i inanis.

k Fortè leg.
foris, hac exte-
ra.

l h. e. ani-
mus elegan-
ter. Ponebāt
enim Philo-
sophi tactum
exteriorem
& interio-
rem, corpo-
ris & animi.
Sic noster a-
libi: tactus cor-
poris, sensus a-
nimi, motus a-
nimi pro ani-
mo, κατὰ τὸν
ἐν φρεσίν.

m libro. I. 956

n Sic III. 14.

o] occurfando. Supra II. 223.

b ita coacta, vt nihil omnino gignere possent.

c tribrachys secundo loco. Cætus vox hac in re Lucretio est familiaris.

Al. coaluerint: vt referatur ad coacta: ne videatur Poëta βαττολογεῖν.

Lamb. coaluerint: h. e. concreuerint, coagmentata fuerint. Olescere enim
Festo est crescere. Infr. II. 1128.

d in vnum locum congressa, compulsa in concilium. Sic paulò post vers.
1071.

Lamb. geni. vide paulò post vers. 1075.

g Quarit enim h ratione animus; cùm summa i lo-
cist

Infinita foris, hac k extra mœnia mundi;

Quid sit ibi porro quò prospicere vsq; velit mens:

1045 Atq; animi l tactus liber quò peruolit ire.

Principio nobis in cunctas undique partes,

Et latere ex utroq; i infrà, supraq; , per omne

Nulla est finis, m vt i docui, res ipsaq; per se

n Vociferatur, & elucet natura profundi.

1050 Nullo iam pacto veri simile esse putandum' st,

Vndiq; cum vorsum spatium vacet infinitum;

Seminaq; innumero numero, i innumaq; profunda

Multimodis volitent aeterno per æthera motus:

Hunc vnum terrarum orbem, cœlumq; creatum;

1055 Nihil agere illa foris tot corpora materiæ:

Cùm præsertim hic sit natura factus, & ipsa

Sponte sua forte a offensando semina rerum

Multimodis, temerè, in cassum, b frustra q; coacta

Tandem c coierint; ea qua d coniecta, repente

1060 Magnarum rerum fierent exordia semper,

Terræ, maris, & cœli, generiq; animantium.

Quare etiam atque etiam talis fateare necesse est

Esse alios alibi congressus materiæ,

Qualis hic est, auido complexu quem tenet æther.

1065 Præterea cùm materies est multa parata,

Cùm locus est præstò; nec res, nec caussa moratur

Vlla: e geri debent nimirum, & consieri res.

Nunc & seminibus si tanta est copia, quantam

Enume-

Enumerare atas animantium non queat omnis;

1070 *Visque eadem, & natura manet, qua seminare-
rum*

Conicere in loca quaque queat simili ratione,

Atque huc sunt coniecta: necesse est consiteare

Esse alios alius terrarum in partibus orbes,

Et varias hominum gentes, & sacra ferarum.

1075 *Huc accedit, ut in summa res nulla sit una,*

Vnica qua gignatur: & unica solaq; crescat;

f Quin quoiusque sient sacri, permultaq; eodem

Sint genere, in primis animalibus, indice mente:

Inuenies sic monti vagum genus esse ferarum:

1080 *Sic hominum genitam prolem, sic deniq; g mutas*

Squamigerum pecudes, & corpora cuncta volatum.

Quapropter cælum simili ratione fatendum est,

Terramq;, & solem, lunam, mare, cetera, qua sunt,

Non esse unica, sed numero magis innumerali:

1085 *Quandoquidem vite a depactus terminus alte*

Tam manet hac etiam, natiuo & corpore constant,

Quam genus omne, quod his generatim rebus abundat.

Qua bene cognita si teneas, natura videtur

Libera continuo b dominis priuata superbis,

1090 *Ipsa sua per se sponte omnia c d us agere experts.*

— *Nam pro sancta deum tranquilla pectora pace,*

Qua d placidum degunt a uum, vitamq; serenam:

Quis regere immensi summam, quis habere profundi

e Endo manu validas potis est moderanter habenas?

1095 *Quis pariter cælos omnis conuertere? & omnes*

Ignibus a thereis terras f suffire feracis?

Omnibus inq; locis esse omni tempore praesto?

Nubibus ut tenebras faciat, cæliq; serena

Concutiat sonitu? tum fulmina mittat: & adis

1100 *Sape suas disturbet, & in deserta recedens*

Sauiat exercens telum, g quod saepe nocentes

Præterit, exanimatq; h indignos, inq; merentes?

f Vide Lipsi-
um, Epistol.
Quest. lib. V.
Epist. XII. p.
327. & Indi-
cem in Indice.
g pisces. Su-
pra II. 342.
mutaq; natan-
tes.

a] defixus.

b Diis,
c Deorum,
Catull. Virgo
omnibus ex-
pers. Plautus:
domo experts.
d Sic V. 83.
e in manu.
f Vide Indic.
f vaporare,
suffumigare.
IV. 1168.

g Sic VI. 386.
h qui scil. ex-
animantur:
immerentes.

i h.e. & multa post ortū mundi corpora addita sunt, alia extrinsecus, alia circum.
k Sic supra, iactata.
l id πᾶν, ita magnum incrementum. Supra I. 1094.

m à pario parum. h.e. sibi adderet, acquireret. compararet sibi spatium, h.e. amplitudinem.

n plagis seu ictibus repulsa cedunt ad suum genus.

a] donec. Vide Lexicon Plautin.

b h.e. perfecte. Plaut. Rud. 2.5.

vers. 4. perficere.

c Fortè leg. Id.

d Al. Huius.

e lato & alacri augescere incremento.

f Al. diditur: distribuitur.

g plus damni, detrimenti, sumtus.

h Al. Multa, minus dandum est. Prouerbialiter, vt supr. II. 1041. concedendum est.

i Donec crescendi Nonius, olescendi, sed olescere, in MSS. legitur.

k pro, robor. Vide Charis. & Phocam. Frangit ætas vires: h. e. imminuit: paulò post vers. 1149.

Multaq; post mundi tempus genitale, diemq;
Primigenum maris, & terra, solisq; coortum.

II05 Addita i corpora sunt extrinsecus, addita circum
Semina; que magnum k iaculando contulit l omnis:
Vnde mare, & terra possent augescere: & vnde
m Adpäreret spatium cœli domus, altaq; tecta
Tolleret à terris procul, & consurgeret aer.

I. 10 Nam sua cuique locis ex omnibus omnia plagis
Corpora distribuuntur, & ad sua n secula recedunt;
Humor ad humorem, terreno corpore terra
Crescit, & ignem ignes procudunt, ætheraq; æther:
a Donicum ad extremum crescendi b perfice finem.

III5 Omnia perduxit rerum natura creatrix.
c Vt sit, ubi nihilo iam plus est, quod datur intra
Vitales venas, quàm quod fluit, atq; recedit:
Omniis his ætas debet consistere rebus;
d Hic natura suis refrenat viribus auctum.

II20 Nam, quacumque vides e hilari grandescere ad-
auctum,

Paullatimq; gradus ætatis scandere adulta:
Plura sibi adsumunt, quàm de se corpora mittunt,
Dum facile in venas cibus omnis f deditur: & dum
Non ita sunt latè dispersa, vt multa remittant:

II25 Et plus g dispendi faciant, quàm vescitur ætas.
Nam certè fluere, atque recedere corpora rebus
h Multimodis, dandum est; sed plura accedere debet.
i Donicum alescendi summum tetigere cacumen.
Inde minutatim vires, & k robor adultum

II30 Fran-

1130 *Frangit, & in partem peiorem liquitur atas.*

Quippe etenim quanto est res amplior, augmine dempto,

Et quo latior est; in cunctas undique partes

1 Pluria eo dispergit, & à se corpora mittit.

Nec facile in venas cibus omnis diditur eii:

1131 *Nec satis est, in proquàm largos exesiuat * artus,*

Vnde queat tantum o suboriri, ac suppeditare,

o Quantum opus est, & quod p satis est, natura nouare.

Iure igitur pereunt, cum rarefacta fluendo

Sunt; & cum externis succumbunt omnia plagis:

1140 *Quandoquidem grandi cibus auo deniq; desit.*

Nec q tuditantia rem cessant extrinsecus ullam

Corpora conficere, & plagis infesta domare.

Sic igitur magni quoque circum mœnia mundi

Expugnata dabunt r labem, putrisq; ruinas.

1145 *Omniadebet enim cibus integrare nouando:*

a Et fulcire cibus, ac omnia sustentare,

Nequicquam, quoniam nec vena perpetiuntur,

Quod satis est; neque, quantum opus est, natura ministrat.

Iamq; adeo b fracta est atas, effetaq; Tellus.

1150 *Vix animalia parua creat, qua cuncta creauit*

Sacra, deditq; ferarum ingentia corpora partu.

Haud (ut opinor) enim mortalia sacra supernè

Aurea de cœlo demisit c funis in arua:

Nec d mare, nec fluctus e plangentes saxa crearunt:

F 4

1155 Sed

1 Vide Agell.

lib. 5. cap. 21.

& IV. 1982.

2 Aduerb. vt,

quando, &

perquam. Sic

III. 200.

* Rectius

astus. Vide

Indicem in

Astus.

3 in locum

eorum, quæ

amissa & cō-

sumpta sunt,

oriri. I. 1034.

& 1047.

• scil. subori-

ri.

P scil. noua-

re.

q rudentia.

III. 395.

r mœnia col-

labentur, &

corruent.

r res omnes

integrare.

a] Versus hic

nonnullis vi-

detur no-

thus. Et leg.

cibus. Sic Gre-

gor. Nyssen. ἡ προφῆ ὑποσηλίζεις τὸ τῆς φύσεως ἐν δὲς,

b imminuta est. Sic V. 825. Hac similitudine & loquendi formula à fe-
mina sumptis in eadem re vtuntur Virgil. Colum. & Sallust.

c Funis 2. Nonius & Agell. lib. 13. cap. 19. Per auream catenam intelligit
Solem. Vide Homer. Iliad. 8. vers. 18.

d E mari nati dicuntur inhumano atque immiti ingenio præditi, Ho-
mer. Iliad. π. vers. 34. γλαυκὴ δὲ σ' ἐπικτεταλαόσσε.

e verberantes.

1155 *Sed genuit Tellus eadem, qua nunc alit, ex se.*

*Præterea finitidas fruges, vinetaq; læta
Sponte sua primùm mortalibus ipsa creauit:
Ipsa dedit dulcis fetus, & pabula læta;*

Quæ nunc vix nostro grandescunt aucta labore:

1160 *Conterimusq; boues, & g viris agricolarum*

*Conficimus. seris vix aruis suppeditati
Usque adeò pereunt fetus, augentq; labores,
Iamq; h caput quassans grandis suspirat arator,
Crebrius in cassum magnum cecidisse laborem:*

1165 *Et cùm tempora temporibus præsentia confert*

*Præteritis, laudat fortunas sæpe parentis:
Et i crepat, antiquum genus k vt pietate repletum
l Perfacile angustis tolerarit finibus æuum,*

Cùm minor esset agri multo modus antè viritim:

1170 *Nec m tenet, omnia paulatim n tabescere, & ire*

o Ad scopulum spatio p ætatis defessa vetusto.

TITI

f plenas, &
opimas. Su-
pia II. 594.

992.

g h. e. agrico-
læ. vt, vis e-
quorum, pro
equis. III. 8.
& II. 265;

h irascens,
vel minans.
Plaut. Trinū,
5. 2. vers. 45.

i & crebro
habet in ore,
crebris vsur-
pat sermoni-
bus.

k as, quàm
vel quomo-
do, antiq.

l sine magno labore paruo agello.

m Nec intelligit. III. 650. Plaut. Poen. tenetis rem.

n minui, liquefcere. Plautus Stichus: Postea accumbam; quia seorsum ex-
tabescit dies.

o ad interitum. Metaph. à naui, quæ infligitur scopulo.

p V. 825.

TITI
LVCRETII CARI
DE RERVM NATVRA,
LIBER TERTIVS.

*Tenebris a tantis tam clarum b extol-
re lumen*

*Qui primus posuisti, inlustrans commo-
da vita,*

*Te sequor, ô * Graia gētis decus, inq; tuis
nunc*

c Ficta pedum pono pressis vestigia signis,

*5 Non ita certandi cupidus, d quā propter amorem,
Quod te e imitari aueo. quid enim f contēdat hirūdo
Cygnis? aut quidnam tremulis facere' artibus hedi
Consimile in cursu possint, ac fortis g equi vis?*

Tu pater, & rerum inuentor; tu patria nobis

*10 Suppeditas praecepta, tuisq; h ex, inclute, chartis,
Floriferis * vt apes in saltibus omnia i libant,
Omnia nos itidem depascimur aurea dicta:
Aurea, perpetua semper dignissima vita.*

F 5

*partem corpori sine aliqua necessitate afficiam. Varro sapius quoque sic uti-
tur lib. III. de re Rust.*

d Sic supra II. 1035.

e Sic MS. Al habeo, non malè. Vide Indicem.

f Nota syntaxin tē contēdere. Sic & vsurpatur, Certare.

g Periphrasis: equus.

h tmeis sitata: extuis ch.

** Autumat Lucr. se instar apis flores decerpere, dum principalia sapien-
tis Epicuri dogmata persequitur. Vide Barth. ad Claudian. p. 242.*

*i Lamb. limant. quod nimis durum est, & repugnat verbo, depascimur. Pau-
lō post vers. 24. delibat.*

*a ex tanta re-
rum & cau-
sarum igno-
ratione.*

*b tantam re-
rum obscu-
rissimarum
cognitionē
expromere,
tamque fa-
cilem & pro-
cliuem bea-
tē viuendi
viam demō-
strare.*

** Epicurum
intelligit.
Supra I. 66.
Vide Indic.
c fixa. Vide
Diomed. lib.
1. Vtitur
quoq; Cice-
ro lib. III. de
Oratore cap.*

Nam XLV. nullam

Nam simul ac ratio tua cœpit & vociferari,

15 Naturam rerum | haud diuina mente coortam :

Diffugiunt animi terrores; mœnia mundi

in Discedunt; totum video per inane n geri res:

Apparet diuinum numen, sedesq; quieta;

Quas neq; concutiunt venti, nec nubila nimbis

20 Adspargunt, neq; nix æcri concreta pruina

Cana cadens violat, semperq; o innubilus æther

Integit, & largè diffuso lumine p ridit.

Omnia suppeditat porrò natura, neq; vlla

Res animi pacem q delibat tempore in vllò.

25 At contrà nusquam apparent a Acherusia templa:

Nec tellus obstat, quin omnia dispiciantur,

Sub pedibus quacumq; infra per inanè o geruntur.

Huc ubi me rebus quadam diuina voluptas

d Perciit, atque c horror, quòd sic natura tua vi

30 Tam manifesta patens ex omni parte f retorta g est.

Et quoniam docui cunctarum exordia rerum

Qualia sint; & quàm variis distantia formis

Sponse sua volitent h aeterno percita motu;

Quoque

* Vide Indicem.

l rò haud nò est delendū,

ex mente Epicuri. Lamb. bin. malit:

Diuinam sine mente coortam.

m dissipantur, & disparantur, vel,

diuiduntur & hiant. Mœnia mundi vo-

cat cœlum. Ouid. Metamorph. l.

mœnia cali.

n h. e. mœnibus mundi

disparatis video & quæ

apud superos, & quæ apud inferos geruntur. Lamb. geni. malè,

* Homer. αἰψάλα.

p Rido, is, vt. strido. Prisc. lib. X. & Diomed. lib. I.

q decerpit, deminuit. Lamb. delibrat. malè.

a] Sic Ennius: Acherusia templa Orci saluate infera.

b à natura rerum administrantur, atque aguntur. Lamb. genuntur. malè.

c rò ubi relatè positum. Sic Virgil. Æneid. I. Sæuus ubi Acacida teloiacos

Hætor. ubi, hoc est, in qua re, in qua ratione, præceptis, via, philosophia. Lamb. Hic tibi. vt rò tibi sit πύλη.

d Sic alibi noster: Tercitare animum. l. 13, 921. II. 999. Al. percipit: occupat. peruat. Infr. III. 80.

e ingens admiratio.

f Asterquere, id quod contortum est, euoluere. Tralatè igitur vsurpat. Carus pro scriptis ac disputationibus quidquam exponere. Nota vsum particulæ Re, in Relinere, Reparare, &c.

g Lamb. et. malè; quia totus sermo est ad Epicurum.

h Antiquè, pro aeterno: vt infr. IV. 23. ubi hi versus repetuntur. & II.

Quoque modo possint res ex his quaq; creari:

35 Hasce secundum res, animi natura videtur,

Atque anima * claranda meis iam versibus esse:

Et metus ille foras praeceps i Acheruntis agendus

Funditus, humanum qui vitam turbat ab imo,

Omnia suffundens mortis nigrore, neq; ullam

40 Esse voluptatem liquidam, puramq; relinquit.

Nam, quod saepe homines morbos magis esse timen-

dos,

Infantemq; ferunt vitam, quam tartara leti,

Et se scire animi naturam, sanguinis esse,

Nec prorsum quidquam nostra rationis egere;

45 Hinc licet aduortas animum, magis omnia laudis,

Aut etiam k vetusi, si fert ita fera voluntas,

Iactari caussa, quam quod res ipsa l probetur.

m Extorres iidem patria, longeq; fugati

Conspedus ex hominum, foedati crimine turpi,

50 Omnibus arumnis n adfectu deniq; viuunt,

Et quocumq; tamen miseri venere, o parentant,

Et nigras p maculant pecudes, q & Manibus diuici

r Inferias mittunt; multoq; in rebus acerbis

Acrius aduortunt animos ad religionem.

55 Quo magis in dubiis hominem spectare periculis

Conuenit, aduersisq; in rebus noscere quid sit.

Nam vera voces tum demum pectore ab ima

a Eiciuntur; & eripitur persona, manet res.

Deniq; auarities, & honorum caca cupido,

60 Qua miseros homines cogunt transcendere finis

Iuris; bent.

p immolant.

q Sic Nonius legit.

r Sacrificia Dis manibus inferebant.

f Sic omnes libb. recte: ut sit mutatio numeri. Alii, homines: & mox: quod
sint.

a Eicere & Elicere vocem vet. dicebant, illud acrimoniam, ardorem &
m. 9. indicat: hoc calliditatem. Quid in Fastis cum a Iano respon-
sa captaret, & eliceret, ait: Voce mea vocas eliciente Dei. Cicero pro Cor-
elio: Nonne ipsam demum mortuat, ne quam vocem eiciat? Sic noster alibi:
Iacere, reiciere, & mittere vocem.

* id est, illu-
stranda. Vide
Indicem.

inferotum.

k Sic leg.

Lamb. venti.

malè. rō fera

primam ha-

bet ancipi-

tem. Sic fira-

lu producit

primam. Ma-

lim tamen

legere forte,

vel cordē. Vir-

gil. VI. & n.

v. 675. Si ferq;

ita corde vo-

luntat.

l quam quod

ita sentiant.

n exsules.

o Lamb. ma-

lit, afflicti.

o iusta per-

solunt pa-

rentib' mor-

tuis, aut aliis

quos æquē

cazos ha-

§ Sic supr. II.

12. *Traſſans labor eſt, qui rem, vt propoſita eſt, præſtat, atq; conficit.*

Martial. lib.

VII. Epigr.

XLII.

• minimā ex parte. Sic VI.

12. 47. Sic quoq; loquitur Cæſar, & Cicero Orat. perf. Magnā

partem ex iam bis noſtra conſtat oratio.

• Sic legendum. Lamb. ſama. Vulg. ſama.

• Sic I. 58. & 11. 647.

frā re pro- ducitur. Al. Effuſiſſe. malè.

§ Remare eſt redire: quaſi

remare. Ennius apud Feſtum. Al. remoſſe: quod quia agens eſt, reſugiſſe autem abſolutum, non conuenit huic loco.

h Incendere, grauitatem, ſplendorem, ac pompam notat. Alii, incendit. malè.

i ſtatuz & nominis gratiā. Sic dicebant olim: honor ſtatua, & ſtatuarum.

k Sic ſupra III. 28. vbi tamen Perciis leg. Eſt tamen formula vſitata Plauto & Terentio.

l vitæ colendæ.

m Sic leg. vt ſit daſtylus in fine. Tales enim verſus daſtylici frequentes ſunt apud noſtrum. Al. ſuadet. Lamb. fundo. non malè. Sic Virgil. *Æneid.* X. 38.

Iuris; & interdum ſocios ſcelerum, atq; miniſtros

Noſtus atq; dies niti b præſtante labore

Ad ſummas emèrgere opes: hæc volnera vita

Non c minimam partem mortis formidine aluntur.

65 *Turpis enim ſermè d contemptus, & acrus egeſtas*

Semota e ab dulci vita, ſtabiliq; videntur;

Et quaſi iam leti portas cunctarier anta.

Vnde homines, dum ſe falſo terrore coacti

f Reſugiſſe volunt longè, longeq; g remaſſe:

20 *Sanguine ciuili rem conſtant, diuitiasq;*

Conduplicant auidi: cadem cadi accumulantes,

Crudeles, gaudent in triſti funere fratris:

Et conſanguineum menſas odere, timentq;.

Conſimili ratione ab eodem ſape timore

75 *Macerat inuidia, ante oculos illum eſſe potentem.*

Illum adſpectari, h claro qui incedit honore:

Ipsi ſe in tenebris volui, cænoq; queruntur.

Intereunt partim i ſtatuaï, & nominis ergò:

Et ſape vſque adeò mortis formidine, vita

80 *k Percipit humanos odium, l lucisq; videnda;*

Vt ſibi conſciſcant marenti pectore letum,

Obliti fontem curarum, hunc eſſe timorem:

Hunc vexare pudorem, hunc vincula amicitiaï

Rumpere: & in ſumma, pietatem euertere m fundi-

tus,

85 *Nam iam ſape homines patriam, carosq; parentis*

Prodide-

*Prodiderunt, vitare Acherusia templa petentes.
Nam veluti pueri trepidant, atq; omnia cecus
In tenebris metuunt: sic nos in luce timemus
Interdum, nihilo quæ sunt metuenda magis, quàm,*

90 *Qua pueri in tenebris pauitant. finguntq; futura.
Hunc igitur terrorem animi, tenebrasq; necesse est
Non radii solis, neque lucida tela diei
Discutiant, sed natura species, ratioq;.*

— *Primum animum dico, mētē a quē saepe vocamus,*

95 *In quo consilium vita, regimenq; locatum est,
Esse hominis partem nihilo minus, ac manus, & pes, b
Atq; oculi, partes animantis totius exstant.*

*Quamuis multa quidem sapientum turba putarit
Sensum animi, certa non esse in parte locatum,*

100 *Verum habitum quendam vitalem corporis esse,
Harmoniam Graii quam dicunt; b quodd faciat nos
Viuerē cum sensu, nulla cū in parte fiet mens;
Vt bona saepe valitudo cū dicitur esse
Corporis, & non est tamen hac pars vlla valentis:*

105 *Sic animi sensum non c certa parte reponunt.
Magnopere in quo mī diuersi errare videntur.
Sape itaque in promptu corpus quod cernitur, d a-*

*grūm 'st;
Cū tamen ex alia latamur e parti latenti:
Et retrō sit, f ubi contrā sit saepe vicissim,*

110 *Cū miser ex animo, latatur corpore toto;
Non alio pacto, quàm si, pes cū dolet agri,*

In nullo caput interea sit forte dolore.

*Præterea molli cum g somno dedita membra,
Effusumq; iacet sine sensu corpus h onustum;*

115 *Est aliud tamen in nobis, quod tempore in illo
Multimodis agitur, & omnis accipit in se
Latitæ motus, & curas cordis inanis.*

*Nunc animam quoque ut in i membris cognoscere
possis*

^a ordo est: a-
nimum quem
f. v. mentem.

^b Sic Virgil.
Æneid. II.

539. & noster
III. 302. V.

760. VI. 166.
& 454. & 551.

^c infra, vers.
141.

^d Lamb. agri.
& infr. III.

837.

^e nempe, a-
nimo. Parti,

pro, parte.
Cicero: parti

miscetur in u-
no. Ouid. Me-

tamorph. I.
parti, recepta

Liberioris a-
qua. Valer.

Max. lib. VI.
fusti percussam

intermit Sic
colli, pro, collo.

^f Lamb. vii.
malè.

^g De somno
& somniis

agit lib. IV.
906.

Esse,

^h cibo & po-

et detractis
multis cor-
poris parti-
bus: tibia,
brachio, &c.

a] Nam ægri
moribundi
dicuntur a-
gere animā.
b continuo.
c efficere.

Sic IV. 245.

& 820. VI.

230.

d morientes,
iam iam mo-
rituros.

e h.e. ab iis
sumtum, qui
ex fidibus &
neruis sua-
ues eliciunt
sonos.

f Sic III. 417.

Docet hic; a-
nimum & a-
nimam con-
iuncta esse.

g Sic supr. II.

45. & 279.

V. 104.

h ad nutum
& momen-
tum, seu mo-
tum, & quasi
per se men-
tis.

i Et quem-
admodum.

Esse, neque harmoniam corpus retinere solere:

120 Principio fit, uti k detracto corpore multo;

Sape tamen nobis in membris vita moretur:

Atque eadem rursus cum corpora pauca calor

Diffugere, forasq; per aëres editus aër;

Deserit b extemplo venas, atque ossa relinquit.

125 Noscere ut hinc possis, non a quas omnia partis

Corpora habere; neque ex aquo fulcire salutem:

Sed magis hac, venti qua sunt calidisq; vaporis

Semina, c curare, in membris ut vita moretur.

Est igitur calor; ac ventus vitalis in ipso

130 Corpore, qui nobis d moribundos deserit artus.

Quapropter, quoniam f si animi natura reperta,

Atque anima, quasi parti hominis: redde harmoniam

Nomen ab e organico saltu delatum Heliconis,

Sive aliunde ipsi porro traxere; & in illam

135 Transtulerunt, proprio qua tum res nomine ege-
bat.

Quidquid id est, habeant: tu cetera percipe dicta.

Nunc animum, atque animam dico f coniuncta te-
neri

Inter se; atque unam naturam conficere ex se:

Sed g caput esse quasi, & dominari in corpore toto

140 Consilium, quod nos animum, mentemq; voca-
mus:

Idq; situm mediâ regione in pectoris heret.

Hic exsultat enim paor, ac metus: hac loca circum

Latitia mulcent: hic ergo mens, animasq; est.

Cetera pars anima per totum dissita corpus

145 Paret, & ad h numen mentis, momeñq; mouetur:

Idq; sibi solum per se sapit, & sibi gaudet;

Cum neque res animam, neque corpus commouet,
vlla.

Et i quasi, cum caput, aut oculus tentante dolore

Laditur in nobis, non omni concruciamur

150 Corpore: sic animus non nunquam laditur ipse;

Latitia-

*Latitinq; viget: cum cetera pars animai
Per membra, atq; artus nulla nouitate cietur.*

Verum ubi a vementi magis est commota metū mēs,

Consentire animam totam per membra videmus:

155 *Sudores itaque, & pallorem exsistere toto*

Corpore, & b infringi linguam, vocemq; c aboriri:

Caligare oculos, d sonere auris, e succidere artus.

Deniq; concidere ex animi terrore videmus

Sape homines: facile ut quiuis hinc noscere possit,

160 *Esse animam cum animo coniunctam, qua cum a-
nimi vi*

Percussa est, f ex in corpus propellit, & icit.

Hac eadem ratio naturam animi, atque animai

Corpoream docet esse. ubi enim propellere membra:

Conripere ex somno corpus, mutareq; voltum:

165 *Atque hominem totum regere ac versare videtur:*

(Quorum nihil fieri sine tactu posse videmus,

Nec tactum g porro sine corpore) nonne fatendum f

• *Corporea natura animum constare, animamq; ?*

Prætereapariter h fungi cum corpore, & vnâ

170 i *Conferretur animum nobis in corpore cernis.*

k *Si minus offendit vitam vis horrida leti*

Offibus ac nervis disclusis intus adacta:

Attamen insequitur languor, l terraq; petitus

Suavis, & in terram mentis qui gignitur æstus;

175 *Interdumq; quasi n exsurgendi incerta voluntas.*

Ergo corpoream naturam animi esse necesse est,

Corporeis quoniam telis, ictuq; laborat.

Is tibi nunc animus qualis sit corpore, o & unde

Constiteris, pergam rationem reddere dictis.

180 *Principio esse aio p per subtilem, atq; minusis*

Perquam

cumbere cupiunt. Virgil. Æneid. III. 93. & noster, supr. I. 92.

m *non lethalis, neque pestiferus.*

n *& interdum deliberatio seu dubitatio, vtrum exsurgat, an etiam ia-
ceat.*

• *& ex quibus primordiis.*

p *σύνεσις ἀπὸ τοῦ ἀντιστά.*

a Est dissyl-
lab.

b debilitare,
titubare.

c intercludi,
intermori.

Infr. V. 732.

aborisci.

d tinnire. Gil-
tat Nonius.

e Plaut. Cur-
cul. 2. 3. v. 30.

genna succi-
dunt.

f Sic Nonius
in Ich. Pri-
scian. lib. X.

Exhinc. benè.

g Supr. I. 304.

h pati. Supra

I. 443.

i *συνήχεν.*

k Lamb nus,

quinque hos

versus ex-

pungit. præ-

posterè. Est

autè egregia

anthypo-

phora, vt su-

pra I. 102. &

917.

l dum ii, qui-

bus agere est,

terram cupi-

dè petunt, h.

c. in terra de-

a De mentis
celeritate,
Vide Rit-
tershus. Cō-
mentar. in
Oppian. Hal.
V. v. 660. p.
337. 338. Et
infra Indic.
in Celeri. De
eādē re et-
iam B. Maca-
rius multa
habet Homi-
lia XLVI.
b Sic Festus
citāt. Infr.
VI. 173. 473.
c minimo.
dactylus.
d Sic leg. vt
sit dactylus
in fine. Al.
fluat, vel, flu-
at. Vide IV.
75.
e Supr. I. 361.
Al. papaueris.
malē. nam tō
m non elidi-
tur.
f placida, le-
nis, silens.
Sic Terent.
Phorm. su-
spenso gradu
ire perrexit.

g Sic Virgil. in Ætina: Tellit opes collectus aqua. Lamb. coniectus. non bene.
h Non. antiq. uē.

i Aduerb. antiq. vt, quamde, &, perquam.

k Sic III. 249.

l Vide quz supra notauimus I. 367. Lambin. deliquat: hoc est, declarat.
malē.

Perquam corporibus factum constare. id ita esse.
Hinc licet aduertat animum, ut pernoscere possis.
Nihil aded a fieri celeritate ratione uidetur.

Quam si mens fieri proponit, & inchoat ipsa.
185 Ocius ergo animus, quam res se perciet vlla,
Ante oculos quarum in promptu natura uidetur.

At quod mobile tantopere est, constare rotundus
Perquam seminibus debet, perquamq; minutis:
b Momine uti paruo possint impulsa moueri.

190 Namq; mouetur aqua, & c tantillo momine d flu-
tuat;

Quippe volubilibus, paruisq; creata figuris.
At contrā mellis constantior est natura,
Et pigri latices magis, & cunctantior actus:
Heret enim inter se magis omnis materiai

195 Copia: nimirum quia non tam leuibus exstat
Corporibus, neq; tam subtilibus, atq; rotundis.
Namq; c papauerum autā potest f suspensa, leuissq;
Cogere, ut ab summo tibi diffluat altius acervus.
At contrā lapidum g conlectum, spiclorumq;

200 h Nenu potest. igitur paruissima corpora i proquā
Et lauissima sunt, ita k mobilitata feruntur:

At contrā quo quāq; magis cum pondere magno,
Aspera q; inueniuntur; eo stabilita magis sunt.
Nunc igitur, quoniam st animi natura reperta

205 Mobilis egregiē: perquam constare necesse est
Corporibus paruis, & leuibus, atq; rotundis.
Qua tibi cognita res, in multis, o bone, rebus
Vtilis inuenietur, & opportuna cluebit.

Hac quoq; res etiam naturam l dedicat eius,

200 Quam

- 210 Quàm tenui constet textura; quàmque loco se
 Contineat paruo, si posset conglomerari;
 Quod simul atq; hominem leti secura quies est
 I Indepta; atque animi natura, anima que recessit:
 Nihil ibi m libatum de toto corpore cernas
- 215 Ad speciem, nihil ad pondus: mors omnia n praestat,
 Vitalem prater sensum, calidumque vaporem.
 Ergo animam totam per paruis esse necesse est
 Seminibus, nexam per venas, viscera, nervos:
 a Quatinus omnis ubi è toto iam corpore cessit;
- 220 Extima membrorum circumcaesura tamen se
 Incolumem praestat: nec desit ponderis hilum.
 Quod c genus est Bacchi cum d flos evanuit, aut cum
 Spiritus unguenti suavis diffugit in auras:
 Aut aliquo cum iam succus de corpore cessit;
- 225 Nihil oculis tamen esse minor res ipsa videtur
 Propterea, neque detectum de pondere quidquam:
 Nimirum, quia multa, minutaque semina succos
 Efficiunt, & adorem in toto corpore rerum.
 Quare etiam atq; etiam mentis naturam, anima q;
- 230 Scire licet perquam paucillis esse creatam
 Seminibus, quoniam fugiens nihil ponderis aufert.
 Nec tamen hac simplex nobis natura putanda est,
 e Tenuis enim quadam moribundos deferit aura
 Mistra vapore: vapor porro trahit aëra secum;
- 235 Nec calor est quisquam, cui non sit mixtus & aër:
 Rara quod eius enim constat natura, necesse est
 Aëris inter eum primordia multa & moueri.
 Iam triplex animi est igitur natura reperta.
 Nec tamen hac sat sunt ad sensum cuncta crean-
 dum:
- 240 Nihil horum g quoniam recipit mens, posse creare
 Sensiferos motus quadam, qua mente h volutet.

G

Quar-

ros motus creare: qui motus res aliquas cogitare & volutare que-
 ant.

h Plautus Capt. 4.2. vers. 1,

l Ab Indip-
 ser.

m Lamb. li-
 matum. male.

n Relinquit
 integra.

a Quoniam.

b Extremitas,

περιεργον.

infr. IV. 647.

circumtextura.

Plinius dixit

circumcaesura.

c Quale est:

cuius generis

est. supr. II.

194. & paulo

post III.

267.

d Odor, seu

vinum prae-

stantissimum

& optimum.

Liuius florem

Liberi dixit.

Sic flos cui,

flos flamma,

flos nardi, di-

xit noster.

Vide Lexi-

con.

e Est proce-

leusmaticus

pes: vt saepe

noster.

f Al. ciens.

g Qui ratio

animi nō ap-

probat quic

quam ho-

rum trium

posse sensife-

Ab hac quar-
ta natura, ca-
lor motus
accipit.

a Dolor. Sic

Catull. ad
passerē: Cre-
do ut tum gra-
uis acquiescat
ardor. Sic At-
tius: affus vl-
coris. Et Ca-
tull. de nupt.
Pelci: nostrag
incendia men-
tis.

b Lamb. ut
desit. Al. desit:

& Diffugiunt.

c Sic IV. 31.

d Cupientē.

e Linguae la-
tinae inopia.

f Primordia,

260 c

ex quib. con-

stat animus

inter se inter-

cursant mu-

tuis moti-

bus, ita ut

264

nullum ab

altero distin-

gui au. secer-

ni possit, ne-

que villo in-

teruallo se-

parari.

g Potestates

in vnum cor-

pus coacta &

coagmenta-

ta.

h Supra III 222.

i Supra II. 678.

k Quae tribuit & impertit ceteris partibus motus initium.

Quarta quoque his igitur quadam natura necesse est
Attribuatur. ea est omnino nominis experts:

Qua neque mobilius quidquam, neq; tenuius exstat;

245 Nec magis è paruis, aut lauibus ex elementis:

Sensiferos motus qua didit prima per artus.

Prima cietur enim paruis perfecta figuris:

i Inde calor motus, & venti caca potestas

Accipit; inde aer; inde omnia mobilitantur:

250 Concutitur tum sanguis; viscera per sentiscunt

Omnia. postremis datur ossibus, atque medullis

Sive voluptas est, sive est contrarius a ardor,

Nec temerè huc dolor usque potest penetrare, neque

acre

Permanare malum, quin omnia perturbentur.

255 Vsq; adeò, vita b desit locus, atque animai

Diffugiant partes per caulas corporis omnis.

Sed plerumque fit in summo quasi corpore finis

Motibus; hanc ob rem vitam retinere valemus.

Nunc ea quo pacto inter sese mixta, quib; que

260 c Compta modis vigeant; rationem reddere d a-

uentem

Abstrahit inuitum e patrj sermonis egestas:

Sed tamen, ut potero summatim attingere, tangam.

Inter enim f cursant primordia principiorum

Motibus inter se: nihil ut secernier unum

264 Possit, nec spatio fieri diuisa potestas:

Sed quasi multa g vis vnius corporis exstant.

Quod h genus in quouis animatum viscere volgò,

Est odor, & quidam i color, & sapor: & tamen ex his

Omnibus est unum perfectum corporis augmen:

270 Sic calor, atque aer, & venti caca potestas

Mixta creant unam naturam, & mobilis illa

Vis, k initium motus ab se qua diuidit ollis:

Sensifer unde oritur primum per viscera motus.

Nam

- Nam penitus prorsum later hac natura, subestq;
 275 Nec magis hac infra quidquā est in corpore nostro,
 Atque anima est anima in proporro totius ipsa.
 Quod genus in nostris membris, & corpore toto
 Mixta latens animi vis est, anima q; potestas,
 Corporibus quia de parvis, paucisque creata est.
 280 Sic tibi nominis hac expers vis facta minutis
 Corporibus later: atq; a anima quasi totius ipsa
 Proporro est anima, & dominatur corpore toto.
 Consimili ratione necesse est ventus, & aer,
 Et calor inter se vigeant commista per artus;
 285 Atque aliis aliud subsit b magis, emineatque,
 Ut quiddam fieri videatur c de omnibus unum:
 d Ni calor, ac ventus seorsum, seorsumque potestas
 Aëris interimant sensum, diductaque soluant.
 Est etiam calor ille animo, quem sumit in ira;
 290 Cum feruiscit, & ex oculis micat acrius e ardor.
 Est & frigida multa comes formidinis aura;
 Qua ciet horrorem f in membris, & concitat artus.
 Est etiam quoque pacati status aëris ille,
 Pectore tranquillo g fit qui voltūque sereno.
 295 Sed calidius plus est illis, quibus acria corda,
 Iracundaque mens facile efferviscit in ira:
 Quo genere imprimis vis est violenta leonum;
 Pectora qui fremitu rumpunt plerumq; gementes;
 Nec capere irarum h fluctus in pectore possunt.
 300 At ventosa magis i ceruorum frigida mens est;
 Et gelidas citius per viscera concitat auras;
 Qua tremulum faciunt membris existere motum.
 At natura bouum placido magis aëre viuit;
 Nec nimis irarū fax umquam subdita k perciet
 305 Fumida, suffundens caca caliginis umbras;
 Nec gelidis torpet telis l perfixa pauoris;

G 2

Inter 743. Eadem

metaph. vtuntur saepe alii auctores.

l Lege Plinium lib. 8. cap. 32. & 45.

k Perciet, permouet: scil. bouum naturam. Cic. pro Milon. c. 35. *CHIR OMNES*
 a suis facies inuidia mihi subiunguntur. Supr. vers. 290. ardor ira.

l Nec quicquam interius est hac natura in corpore nostro, nihil magis abstrusum, nihil magis reconditum. m Producte, longe. Ita fere pro versus dixit Plautus, & desubito.

a Lamb. atque animas: & delet tō quasi male.

b Aliud magis subsit aliis; aliudq; magis emineat aliis.

c Al. ab.

d tō Ni est Non.

e Ira. Magis autem ad meum gustū: acerbis. Vide Lexicon, in voce Micat.

f tō in abest à Ms.

g Sic supr. II. 730. Est anastrophe visitata Caro.

h Sic infr. III.

m Naturæ vi-
tia doctrinā
quidem le-
uari possunt,
& minui, non
tamen plane
extirpari.

a Ad sequen-
dum faciles
& flexibiles.
b Obscurat.

c Differentia.

d Sic supr. II.
985 & III.
628.

e Beatam.

f Animus ex
quatuor illis
naturis con-
flatus.

g Quemad-
modum.

h Implicatis.
i in auge-
t, incurtus,
incanus.

j Sic supr. II.
941.

k Corpus ho-
minis seu cu-
iuslibet ani-
malis,

Inter utrosque sita est, ceruos, seuosque leones.
Sic hominum genus est, quamuis in doctrina politos
Constituatur pariter quosdam, tamen illa relinquit

310 Natura cuiusque animi vestigia prima:
Nec radicitus euelli mala posse putandum est.
Quin proclivius hic iras decurrat ad acris;
Ille metu citius paullo tentetur; at ille
Tertius accipiat quadam clementius a quo:

315 Inq; aliis rebus multis differre necesse est
Naturas hominum varias morésque a sequacis:
Quorum ego nunc nequeo b cacas exponere causas;
Nec reperire figurarum tot nomina, quot sunt
Principis, unde hoc oritur c variantia rerum.

320 Illud in his rebus video firmare potesse,
Usque adeo naturarum vestigia linqui
Paruula, quæ nequeat ratio depellere d doctis,
Ut nihil impediatur dignam e diu degere vitam.

Hæc igitur f natura tenetur corpore ab omni —
305 Ipsaq; corporis est custos, & causa salutis:
Nam communibus inter se radicibus herent;
Nec sine perniciæ diuelli posse videntur.
Quod g genus è turis glebus euellere odorem
Haud facile est, quin intereat natura quoque eius:

330 Sic animi, atque anima naturam corpore toto
Extrahere haud facile est, quin omnia dissoluantur.

h Implexis ita principis ab origine prima
Inter se sunt consorti prædita vita:
Nec sibi quidque sine alterius vi posse videtur

335 Corporis, atque animi seorsum sentire potestas:
Sed communibus inter eos conficitatur utrimque
Motibus i accensus nobis per viscera sensus.

Præterea k corpus per se nec gignitur umquam,
Nec crescit, neque post mortem durare videtur.

340 Non enim, ut humor aqua dimittit sæpe vaporem,
Qui datus est, neque ab hac causa conuellitur ipse,
Sed manet incolumis non, inquam, sic animi

I Discidium possunt artus perferre relictī;
Sed penitus pereunt conuolſi, in cōque putrescunt:

345 Ex ineunte auo sic corporis, atque animai
Mutua vitalis discunt contagia motus,
Maternus etiam membrīs, aluóque reposta;
Discidium vt nequeat fieri sine peste, malóque:
Vt videas, quoniam coniuncta est caussa salutis,
350 Coniunctam quoque naturam consistere eorum.

Quod a superest, si quis corpūs sentire b refutat,
Atque animam credit permistam corpore toto
Suscipere hunc motum, quem sensum nōminitamus;
Vel manifestas res contra, verasq; repugnat.

355 Quid si enim corpus sentire quis adferet vñquam,
Si non c ipsa palàm quod res dedit, ac docuit nos?
At dimissa anima corpus caret vñdique sensu:
d Perdit enim quod non proprium fuit eius in auo.
Multaque præterea perdit cū expellitur auo.

360 Dicere porrò oculos nullam rem cernere posse;
Sed per eos animum, vt foribus spectare reclusis,
c Desipere est, contra cū sensus educat eorum:
Sensus enim trahit, atque acies detrudit ad ipsas;
Fulgida praesertim cū cernere saepe nequimus,

365 Luminag luminibus quia nobis prapediuntur:
— Quod foribus non fit, neq; enim, h quā cernimus ipsi,
Ostia suscipiunt vllum reclusa laborem.
Præterea si pro foribus sunt lumina nostra;
Iam magis exemptis oculis debere videtur

370 Cernere i res animus sublatus k postibus ipsis.

eos delirare, imitatus Epicurum. Vide Cicer. lib. I. de nat. Deor. vbi
de Zenone Epicureo.

f Forte leg. dicat. & proximus versus nothus est.

g Quia oculi nobis prapediuntur obiecto lumine, & splendore, praesertim
acriore: cuius rei causam explicat lib. IV. 324. Fores venuste pro
oculis. Sic Pythagoras ἡλὶς πύλας vocat oculos. Lucret. pag. 585. Ho-
mer. Odyss. a. 12.

i Al. rem.

k Foribus. Sic IV. 275.

l Discissio-
nem, diuul-
sionem.

m Tmesis.

a Quod reli-
quum est.

b Dissentit,
non admit-
tit. Sic fere
Sallust. Celti-
bari se regibus
denouent, vt

post eos vitam

refugiant. Sic

Discopare v-

surpatur cō-

cisc pro, ad-

uersari, ac re-

pugnare, sup.

I. 633. & Con-

fugere. III.

763. Lamb.

renutat. con-

tra omnes

Mss.

c Lamb. ipse:

nempe, sen-

sus.

d Hic versus

videtur pa-

renthesi in-

cludendus.

Lamb. plane

exturbat.

Illud e Alibi dicit

- riphraſis: *Illud in hiſ rebus nequaquam ſumere poſſis,*
 h. e. De mo- *Democriti quod ſancta viri ſententia ponit;*
 c. S. *Corporis atque animi primordia ſingula primis*
 rat. lib. I. *Adpoſita alternis variare, acnectere membra.*
 Sat. II. ſenten- *37 Nam cum multo ſunt animai elementa minora,*
 dia Catonis. *Quam quibus & corpus nobis, & viscera conſtant,*
 Reperitur *Tum a numero quoq; concedunt, & rara per artus*
 hic verſus V. *Diſſita ſunt: duntaxat ut hoc b promittere poſſis,*
 21. *Quantula prima queant nobis inieſta ciere*
 Inferiora & *38 Corpora ſenſiferos motus in corpore, tanta*
 pau-iora *Interualla tenere exordia prima animai.*
 nt. *Nam neq; pulueris interdum ſentimus d adheſum*
 Affirmare. *Corpore, nec membris incuſſam ſidere cretam,*
 Cicero pro- *Ac nebulam noctu, neque aranei tenuia fila*
 mittere & con- *38 Obuia ſentimus, quando obretimur euntes;*
 firmare con- *Nec e iupera caput eiſdem cecidiſſe & vietam*
 ſuſ r. Hora. *Veſtem, nec plumas auium g pappoſq; volantis,*
 Sat. IV. *Qui nimia leuitate cadunt plerumque h grauati.*
 d. quid promi- *Nec repentiſ itum cuiuſuiſcumque animantis*
 tere e me poſ- *39 Sentimus; nec k priua pedum veſtigia quaque,*
 ſum aliud, vere *Corpore qua in noſtro culices, & cetera ponunt.*
 promitto. *Uſque aded prius eſt in nobis l multa ciendum*
 c Lambin. *Semina, corporibus noſtris immiſta per artus,*
 Quantus pr. *Quam primordia ſentiſcant concuſſa animai;*
 nempe, in- *39 m Et quantis interuallis o tuditantia poſſint*
 teruallis, *Concuſſare, coire, & diſſultare viciffim.*
 d h. e. pulue- *Et magiſ eſt animus vitai clauſtra coercens,*
 rem adhaere- *Et dominantior ad vitam, quam vis animai*
 tem. Citat *Nam ſine mente, animoque nequit reſidere per artus*
 Nonius. *40 Temporis exiguaſ partem pars vlla animai;*
 e Supra. *Sed o cum eſt inſequitur, facile & diſcedit in auras;*
 f Languida. *Et gelidos artus in leti frigore linquit.*
 g Flores car- *At*
 duorum. Fe-
 ſtus.
 h Grauate: ob
 nimiam leui-
 tatem agre
 & vix cadere
 poſſunt.
 i Inceſſum. k Priuata, propria, ſeu ſingula.
 l Syntaxi graeca.
 m Vide infr. III. 569.
 n Tudentia. Vide Indic.
 o Antique, pro, comes, veteres enim o & u ſaepe permutabant. Priſc. lib. I.

*At manet in vita, cui mens, animusque remansit;
Quamvis est circumcassilacer undique membris:*

405 *Truncus, adempta anima circum, membrisque
remotis,*

*Viuit, & aethereas vitalis suscipit auras.
Si non omnimodis, at magna parte animai
Priuatus, tamen in vita cunctatur, & heret.
Vt lacerato oculo circum, si a pupula mansit*

410 *In cunctis, stat cernendib viuatapoteestas,
Dummodo ne totum corrumpas c luminis orbem:
d Et circumcidas aciem, solamque relinquas;
Id quoque enim sine perniciē non fiet eorum.
At sitantula pars oculi media illa peresa est;*

415 *In cunctis quamvis alioqui splendidus orbis:
Occidit ex templo lumen & tenebraq; sequuntur.
Hoc anima, atq; animus vincti sunt cadere semper.
Nunc age, natiuos animantibus, & mortalis
Esse animos, animasque leuis, ut noscere possis;*

420 *Conquisita diu, dulcique reperta labore
Digna tua pergam g disponere carmina vita.
Tu fac utrumque vno subiungas nomen eorum;
Atque animam, verbi causa, cum dicere pergam,
Mortalem esse docens; animum quoq; dicere credas:*

425 *Quatinus est unum inter se, coniunctaque res est.
Principio, h quoniam tenuem constare minutis
Corporibus docui, multoque minoribus esse
Principitis factam, quam liquidus humor aquai est,
Aut nebula, aut fumus: nam longē mobilitate*

430 *Præstat, & à tenui causa magis icta mouetur;
Quippe i ubi imaginibus fumi, nebulaq; mouetur:
Quod genus, in somnis sopiti ubi k cernimus alta
Exhalare vapore altaria, ferrēque fumum:
Nam procul hac dubio nobis simulacra l geruntur:*

G 4

Nunc

a Pupilla.

b Viuida. Fe-
sus. infr. III.
559.

c Oculorum.

d Sic restitu-
endus hic lo-
cus. Ait Poe-
ta, acie non
laxa, visum
manere: non
tamen si ita
oculum vn-
decumque
corrumpas
& circumci-
das, vt præter
aciem seu
pupulā nihil
relinquas.e Lamb. con-
fiet.

f Et cæcitas.

g Sup. I. 46.

hudio disposita
fidelit. Cæte-
rum his ar-
gumentis,
quibus Lu-
cretius mor-
talitatem a-
nimę probat,
respondet
Lactantius
lib. 7. cap.
12.i Quippe quia, seu, quippe cum.
k In somnis.l geruntur, malè.
m quoniam
sequitur infr.
vers. 438.

i Quippe quia, seu, quippe cum.

k In somnis.

l Lamb. geruntur, malè.

- m** In omnibus 435 Nunc igitur quoniam quassatis undique vasis
 prima brevis Diffluere humorem, & laticem discedere cernis;
 est. quod & Et nebula ac fumus quoniam discedit in auras:
 Scaliger ob- Crede animam quoque diffundi, multoque perire
 seruauit in. Ocius, & citius dissolui corpora prima,
 Terent.
- a** Eam: utem, 440 Cum semel ex m omnibus membris ablata recessit.
 vel, sm, pro, Quippe etenim, corpus, quod vas quasi constitit eius,
 eum. cohi- Quom cohibere nequit conquassatum ex aliquare,
 buerit: syn- Ac rarefactum detracto sanguine venis;
 cepe.
- b** Infr. III. Aëre qui credas posse hanc cohiberier ullo,
 767.
- c** Est tribra- 445 Corpore qui nostro rarus magis a am cohibessit?
 chys pro spō- Præterea gigni pariter cum corpore, & unā
 deo. Crescere sentimus, pariterque senescere mentem.
 * Id est: infir- Nam velut infirmo pueri, h teneroque vagantur
 mum est. Pa- Corpore; sic animi sequitur sententia c tenuis.
 ri fere trala- 450 Inde, ubi robustis adoleuit viribus atas;
 tione dixit Consilium quoque maius, & auctior est animi vis.
 IV. 117. Æ- Post, ubi iam validis quassatum est viribus aui
 grotat fama Corpus, & obtusis ceciderunt viribus artus;
 vacillans. Vi- Claudicat ingenium, delirat linguaque, d mensq;
 de Indicem.
- d** Al. animus- 455 Omnia deficiunt, atque vno tempore c desunt.
 que deliris Ergo dissolui quoque conuenit omnem animai
 conuenien- Naturam, deu f fumum in altas aëris auras:
 tia. stulta lo- Quandoquidem gigni pariter, pariterque videmus
 quitur. Crescere: & ut docui, simul auo fessa g fatiscit.
- e** Gif. defunt: 460 Hoc accedit, vti videamus, corpus ut ipsum
 contracti. Suscipere immanis morbos, durumque dolorem;
 f Sic leg. Sic animum curas acris, luctumque, metumque.
 rō in rō Quare participem leti quoque conuenit esse
 in nm elidi- Quinetiam morbis in corporis auius errat
 tur. Vide III. 465 Sape animus; h dementit enim, deliraque fatur:
 584. & II. Interdumque graui lethargo fertur in altum,
 456. Æternumq; soporem, oculis, i vultuque cadenti;
 f Deponen- Vnde neque exaudit voces; nec noscere voltus
 taliter vsur-
 pat V. 309. &
 Hoc, pro, Huc.
 h Nota ver-
 bum, demon-
 stro. Vulgo, dementaro.
 i Al. nuluque, male. Virg. Æn. VII. deiecto lumina vultu.

Illorum potis est, k ad vitam qui renocantes

470 Circumstant lacrumis rorantes ora, genasque.

Quare animum quoque dissolui fatcare necesse;

Quandoquidem penetrant in eum contagia morbi.

Nam dolor, ac morbus leti a fabricator vterque est;

Multorum exitio perdocti quod sumus antè.

475 Præterea b mentem sanari, corpus ut agrum,

Et pariter flecti medicina posse videmus.

Denique cur hominem, cum vini vis penetravit

Acri, & in venas discessit diditus ardor;

Consequitur grauitas membrorum? c præpediuntur

480 Crura vacillanti? tardescit lingua? madet mens?

Nant oculi: clamor, singultus, iurgia gliscunt?

Et iam cetera de genere hoc quacumque sequuntur,

Cur ea sunt, nisi quoddam vehemens violentia vini

Conturbare animam consuevit corpore in ipso?

485 At quacumque queunt conturbari, inq; pèdiri,

Significant, paullo d durior insinuârit

Causa, fore ut pereant auo priuata futuro.

Quinetiam subita vi morbi sæpe coactus

Ante oculos aliquis nostros, ut fulminis e ictu

490 Cõcidit; & spumas agit, ingemit, & tremit artus;

Desipit, extentat nervos, torquetur, anhelat;

Inconstanter & in iactando membra fatigat:

Nimirum, quia vis morbi distracta per artus

Turbat agens animam: f spumantes ut in æquore
salso

495 Ventorum validis feruiscunt viribus unda.

Exprimitur porro gemitus; quia membra dolore

Adficiuntur; & omnino, quod semina vocis

g Eliciuntur, & ore foras glomerata feruntur,

h Quâ quasi consueverunt, & sunt munita viai.

G s Desi-

k Solebant
vett. aquâ
calidâ mor-
tuos abluere,
& per inter-
ualla concla-
mare: quod
plerumque
solet spiritus
extremus ef-
flatus esse pu-
tari, & homi-
nes fallere.

a Mortis cau-
sa efficiens.

b His verbis
ostendit, mor-
bis obnoxi-
am esse mē-
tem: eoque
non sunt ex-
pungenda, ut
vult Lamb.

c Sic Chre-
mes Terent.
Eunuch. ne-
quæpes, neque
mens satis suis
officiis fa-
ciunt.

d Intravit,
subierit.

e Morbo co-
mitiali.

f Sic leg. lit-
terâ in spu-
mantes extri-
tâ: quod sæpe
fit in Caro
nostro.

g Sic leg. Ita

Seruius Aen. I. Ac primum silici scintillam excudit Achates. h. e. ciceit.
Al. Eliciuntur: ut supr. III. 58.

h Lamb. hunc versum, ut spurium, delet: cum sit elegantissimus.

diuulsa & disparata illo eodem veneno: nempe altra bili.

[a] ^{to} uahoc

foco producit. Et fuit olim auceps. Lamb. talipedem: Enimā voce. Vide Festum.

b Nempe, animus & anima, ubi iacentur & laborent.

c Præsignificat.

d aggredditur & incipit. V. 1017.

e Alibi, recedere, moueri. Sic usurpat quoq; fluere,

& flutare

f Eorum scilicet qui dicunt, animum esse immortale: ut vult Lucretius.

g Sic supr. l. 973.

h Refutatio ne duplici, & in utramque partem valente, siue hoc, siue illud dicat.

i Interire, ^{aliquid}

k Al. dispergere ut paulo post vers. 545. diuersa.

500 Desipientia sit, quia vis animi, atque animarum conturbatur; & ut docui, diuisa seorsum disiectatur eodem illo i distracta veneno. Inde, ubi iam morbi se flexit causa, reditque in latebras ater corrupti corporis humor:

505 Tum quasi [a] vacillans primum consurgit; & omnis

Paullatim redit in sensus, animamque receptat.

b Hac igitur tantis ubi morbis corpore in ipso iacentur, miserisque modis distracta laborent: Cur eadem credis sine corpore in aere aperto

510 Cum validis ventus atatem degere posse?

Et quoniam mentem sanari, corpus ut agrum, cernimus. & flecti medicina posse videmus:

Id quoque c praesagit mortalem viuere mentem. Audere enim partis, aut ordine traicere & quum st,

515 Aut aliquid prorsum de summa detrachere, illum, Commutare animum quicumq; d adoritur, & insit; Aut aliam quamuis natura flectere querit.

At neque transferri sibi partis, nec tribui vult, Immortale quod est, quidquam, neque c defluere hilum,

520 Nam quodcumque suis mutatum finibus exit, Continuo hoc mors est illius, quod fuit ante. Ergo animus siue agrescit, mortalia signa Mittit, uti docui, seu flectitur a medicina. Vsq; adeo f falsa rationi vera videtur

525 Res concurrere, & g effugium pracludere cuncti, Ancipitiq; h refutatu conuincere falsum.

Denique saepe hominem paullatim cernimus i ire, Et membratim vitalem k deperdere sensum:

In pedibus primum digitos lineescere, & unguis;

530 Inde pedes & crura mori: post inde per artus Ire alios tractim gelidi vestigia leti.

Scin-

Scinditur latq; in anima quoniam natura, nec uno
Tempore sincera existit; mortalius habenda est.

Quod si forte putas ipsam se posse per artus

535 Introrsum trahere, & partis n conducere in unum,
Atque adeo cunctis sensum deducere membris;
At locus ille tamen, quò copia tanta animai
Cogitur, in sensu, debet maiore videri:
Qui quoniam nusquam est; nimirum (ut diximus
antè)

540 Dilaniata foras dispergitur: interit ergo.
Quin etiam, si iam libeat concedere falsum,
Et dare, posse animam [a glomerari in corpore eorum,
Lumina qui linguunt moribundi particulatim:
Mortalem tamen esse animam fateare necesse est.

545 Nec refert, utrum pereat dispersa per auras;
b An contracta suis è partibus obbrutescat.
Quando hominem totum magis, ac magis undique
sensus

Deficit, & vita minus, & minus undique restat.
Et quoniam mens est hominis pars una, locoque.

550 Fixa manet certo, velut aures, atque oculi sunt,
Atque alii sensus, qui vitam cumque gubernant:
Et veluti manus, atque oculus, narè se seorsum
Secreta à nobis nequeunt sentire, neque esse:

c Sed tamen in paruo d linguuntur tempore tali,

555 Sic animus per se non quit sine corpore, & ipso
Esse homine, illius quasi quod e vas esse viactur,
Sive aliud quidvis potus est connectus eii
Fingere, quandoquidem connexus g corpus adheret.
Denique corporis, atque animi h viuata potestas

560 Inter se coniuncta valent, vitæque fruuntur.
Nec sine corpore enim vitalis edere motus
Sola potest animi per se natura; nec autem

l Est particu-
la transitiua.
Sic Terent.
Adelph. I. i.

Atque ex mo-
hic non natus
est. Propert.
lib II. Atque
utinam Ro-
ma nemo es-
set diues.

m Al. animi.
n Cōtrahere,
συβάλλειν.

[a in vnum
cogi, & con-
trahi.

b Nonius in
Brutum legit:
An contractis
in se p. Al. con-
tracta suis in p.
ita & apud
Virg. Georg.
III. contractos
artus. sed con-
tracta respon-
det disperse.

c Hunc ver-
sum expun-
xit Lamb.

d Al. liquun-
tur.

e Plato in Ti-
mao τὸ πᾶν
ait esse ψυ-
χῆς ὄχημα:
animæ vehi-
culum.

i Cassum f Connectus: ut,
fictus, fluctus.

g Lamb. corpore adh. h. e. connexus cum corp.

h Ut supr. III. 410.

■ Inane, va-
cans.

i Cassum anima corpus durare, & sensibus uti,
Scilicet, auolsis radicibus ut nequit ullam

565 Dispicere ipse oculus rem, seorsum corpore toto;
Sic anima, atque animus per se nihil posse videntur:
Nimirum, quia per venas & viscera mixtim,
Per nervos atque ossa tenentur corpore ab omni:
Nec magnis intervallis primordia possunt

■ Al. adeo. Mo-
xeri motus: ut
Arist. libr. I.
de animâ:
ἡ δὲ κίνησις, τὸ
ἀνὰ μὲν κινή-
ται. Et Thuc.
περὶ τῆς ἐξου-
σίας.

590 Libera dissultare: a ideò conclusa mouentur
Sensiferos motus, quos extra corpus in auras
Aëris haud possunt post mortem eiecta moueri:
Propterea quia non simili ratione tenentur.
Corpus enim, atque animus erit aër, si cohibere

Sita situm.
Phrasi Atti-
ca.

■ Nempe cor-
pus.

■ Et ex inti-
mis atq; ab-
ditis hominis
partibus: &
ex imo.

■ Vulgo. pute:
antique: pu-
tis, puti-
dus, putisco,
putesco. Sic
paulo ante di-
xit, tetro tabe-
scat odore.

■ Gif. esse: ut
mox: ire ani-
ma.

■ Abire, in-
terire.

■ Forte hic
versus spu-
rius est. Vide
supr. II L.

467.

515 Sese anima, atque in eos poterit concludere
motus,

Quos ante in venis, & in ipso corpore agebat.
Quare etiam atq; etiam resolutio corporis omni
Tegmine, & eiectus extra vitalibus auris,
Dissolui sensus animi fateare necesse est.

580 Atque animam; quoniam coniuncta est causa
duobus.

Denique cum corpus nequeat perferre animam
Discidium, quin bid tetro tabescat odore:
Quid dubitas, quin ex imo, c penitusque coorta
Emanarit, uti fumus, diffusa anima vis?

585 Atque ideò tanta mutatum d putre ruina
Conciderit corpus penitus, quia mota loco sunt
Fundamenta foras anima, manantq; per artus,
Perque viarum omnes flexus, in corpore qui sunt,
Atque foramina? multimodis ut noscere possis

560 Disperitam anima naturam exisse per artus;
Et prius esse sibi distractam corpore in ipso,
Quàm prolapsa foras enaret in aëris auras.
Quin etiam finis dum vite vertitur intra,
Sape aliqua tamen è causa labefacta videtur

595 f Ire anima, & toto solui de corpore membra,
g Et quasi supremo languescere tempore voltus:

h Quod

h Quod genus est, animo malè factum cum perhibetur,

Aut animam liquisse; ubi iam trepidatur, & omnes Extremum cupiunt vires reprehendere vinculum.

- 600 *Conquassatur enim tum mens, animaq; potestas Omnis & hac ipso tum corpore a conlabascunt; Ut grauior paullo possit dissoluere causa. Quid dubitas; tandem quin extra b prodita corpus Imbecilla foras, in aperto, c tegmine dempto,*
- 605 *Non modo non omnem possit durare per auum, Sed minimum quoduis nequeat consistere tempus? Nec sibi enim quisquam moriens sentire videtur Ire foras animam incolumem de corpore toto, Nec prius ad iugulum, & superas d succedere fauces;*

- 610 *Verum deficere in certa regione locatam: Ut sensus alios in parti quemque sua scit Dissolui. quod si immortalis nostra foret mens; Non iam se moriens dissolui conquereretur; Sed magis ire foras, vestemq; relinquere ut e anguis,*

- 615 *Gauderet, praelonga senex aut cornua ceruus. Denique cur f animi numquam mens, consiliūmq; Gignitur in capite, aut pedibus, manib; ue; sed vnus Sedibus, & certis regionibus g omnis heret: Si non certa loca ad nascendum reddita cuique*

- 620 *Sunt; & ubi quidquid possit durare creatum? h Atque ita multimodis pro totis artibus esse, Membrorum ut numquam existat preposterus ordo Vsq; adeo sequitur res rem. neque flamma i creati Fluminibus solita est, neque in igni gignier alior.*

- 625 *Præterea, si immortalis natura animæ est; Et sentire potest, secreta à corpore nostro: Certe, ut opinor, eam k faciundum st sensibus aucta: Nec ratione alia nosmet proponere nobis*

h Al. Quod genus aut animo. non male. Intelligit λεπτοψυχία, deliquium animi. Plaurus Mil. Postquam abs te abiit animo male factum est.

a Sic Mss. ut vel sit choreus, vel πλάσσειται, producat. Lamb. conlabescunt.

b Foras edita & prolata. II. 931. Profert hunc versum Festus.

c Corpore de tracto quod anima est tegmen.

d Sursum cedere, adscendere: c. II. 204. V. 1274

e Virg. Geor. III. Cum positis nouus exauis, nitidusq; inuenta Volatur.

f Animi mēs. IV. 719. nomen animi vigilat.

g Sic Gitan.

sed rectius Lamb. omnis inharet.

h Hos versus & seqq. Lamb. delet. præter rationem.

i Lamb. Cr. in Flum.

k Eam facere oportet. Græcissimus.

l Vagare, le-
gunt aliqui.
antique: vt,
auguro, opino.
vero. Vide
Noniũ. Plau-
tus quoque
vltus est in
Mil.

m Pro, forsum,
absque.

[a Absq; cor-
pore.

b h.e. sonum:
seu, rem au-
ditam.

c Totum cor-
pus. Sic l. 227

d Negat.

e Sic V. 1300.

f Sic V. 1312.

g Nota formã
hanc. Sic IV.

813. Catull. in

Iul. nupt. in

mala deditus

vir adultera.

h Valdè appe-

tit. Cic. lib. 2.

de Conf. Pra-

cipites cali par-

tes obitusq; pe-

risent. Attius:

Cur vetera tam

ex alto appetis-

si disidia? Vi-

de Festum.

i Et nescir.

k Cum ad-

scendit, vel

in equum,

vel in cur-

rum, vel in nauem hostilem, vel in muros.

l Emicante & coruscante.

m h.e. caudam proceram.

Possumus infernas animas Acheruntel vagari.

630 Pictores itaque, & scriptorum sacra priora

Sic animas introduxerunt sensibus auctas.

At, neq; ni seorsum oculi, neq; nares, nec manus ipsa

Esse potest anima: neque [a seorsum lingua, neque
aures

b Auditum per se possunt sentire, nec esse

635 Et quoniam toto sentimus corpore inesse

Vitalem sensum; & ratum esse c animale videmus:

Si subito medium celeri praecliderit ictu

Vis aliqua, ut seorsum partem secernat utramque:

Disperit ita procul dubio quoque vis animai,

640 Et discissa, simul cum corpore disciatur:

At quod scinditur, & partis discedit in vllas,

Scilicet aeternam sibi naturam d abnuat esse.

c Falciferos memorant currus abscindere membra

Sape ita de subito permista cade f calentis,

645 Ut tremere in terra videatur ab artibus id quod

Decidit abscissum; cum mens tamen, atque homi-
nis vis

Mobilitate mali non quit sentire dolorem:

Et simul, in pugna studio quod g dedit a mens est,

Corpore, cum reliquo pugnam, cadé que h petiit;

650 Nec i tenet, amissam lauem cum tegmine sape

Inter equos abstraxerotas, falcésque rapacis:

Nec cecidisse alius dextrã, cum k scandit, & in stat.

Inde alius conatur adempto surgere crure,

Cum digitos agit at proptex moribundus humi pes:

655 Et caput abscissum calido, viuentéque trunco,

Seruat humi voltum vitalem, oculósque patentis;

Donec reliquias animai reddidit omnis.

Quin etiam tibi si lingua l vibrante minantis

Serpentis in caudam procero corpore, utrimque

660. Sit

660 Sit lubitum in multas partis discindere ferro:
Omnia iam seorsum cernas et ancisa recenti
Volnere o tortari, et terram conspergere tabo:
Ipsam seq; retro partem petere ore priorem,
Volneris ardenti ut morsu premat icta dolore.

665 Omnibus esse igitur totas dicemus in illis
Particulis animas? at ea ratione sequetur
Vnam animantē animas habuisse in corpore multas.
Ergo diuisa est ea, qua fuit vna simul cum
Corpore? quapropter mortale utrumq; putandum est.

670 In multas quoniam partis discinditur aequē.

Præterea si immortalis natura animarū
Constat, et in corpus nascentibus [a] insinuat; ^a
Cur superante actam et aetatem meminisse nequimus? ^b
Nec vestigia gestarum rerum vlla tenemus? ^c

675 Nam si tantopere est animi o vitata potestas,
Omnium ut actarum exciderit b retinentia rerum:
Non, ut opinor, ab ea leto iam c longiter errat.
Quapropter fateare necesse est, qua fuit antē,
Interiisse, et qua nunc est, nunc esse creatam.

680 Præterea si iam perfecto corpore nobis
Inferri solita est animi viuata potestas,
Tum cum gignimur, et vita cum d lumen adimus: ^d
Haud ita e conueniebat, uti cum corpore, et vnā
Cum membris videatur in ipso sanguine crēsse;

685 Sed velut in cauea per se sibi viuere solam
f Conuenit, ut sensu corpus tamen affluat omne.
Quare etiam atque etiam neque originis esse putan-
dum est

Expertes animas, nec leti lege solutas.

Nam neq; tantopere adnecti potuisse putandum est

690 Corporibus nostris extrinsecus insinuiatas:

Quod fieri totum contrā manifesta docet res.

Namq; ita connexa est per venas, viscera, nervos,

Ossaque, uti dentes quoq; sensu g participantur;

h Morbus ut indicat, et gelidai i stringer aquai.

■ Circūcisa-
to am vel an
valet circum
in composi-
tione.
o Torqueri-
aniquum
verbum.

[a Sic Enni:
Inde venit pul-
l: diuinitas in-
sinuans se ipsa
anima. intr.

III. 913. super-
insidet vnā.

b Est inflexio.

Lucrētianaj

circūcisa.

recordatio.

Sic ripentia

variant a.

c Sic Nonius.

d Sic infr. 862

& III. 1056.

Al. lumen in-
mus.

e Scil. viue-

re.

f Hunc ver-

sum Lamb.

expungit.

g Sensus par-

ticipes sint.

h Dentium

scil.

i Frigus a-

qua. quo

dentes per-

stringuntur:

Et ut, rigor.

- * Connexæ: 675 Et lapis oppressus subitis è frugibus asper:
ut suprâ. Nec tam k contextæ cum sint, exire videntur
e Al. Solar. Incolumes posse, & a saluas exsoluere sese
b Per inania, Omnibus è nervis, atque ossibus, articulisque.
pro forami- Quod si forte putat intrinsecus insinuatam
na. & meatus.
c Distribui- 700 Permanare animam nobis per membra solere;
tur. dimanat, Tanto quæque magis cum corpore fusa peribit:
diffunditur. Quod permanat enim, dissoluitur; interit ergo.
d Suppeditat, Disperitur enim per b caulas corporis omnis:
subministrat, Ut cibus in membra, atq; artus cum c diditur omnis,
præbet. 705 Disperit, atque aliam naturam d sufficit ex se:
e Perit. Sic Plaut. Capti. Sic anima, atq; animus, quamvis integra recens in
Qui per virtu- Corpus eunt, tamen in manando dissolviuntur:
temperitat, non Dum quasi per caulas omnis diduntur in artus
interit. Eadem Particula; quibus hac animi natura creatur,
forma Pacu- 710 Quæ nunc in nostro dominatur corpore, nata
uius dixit ini- Ex illa, quæ tum c peritat parita per artus.
tare. Diomed. Quapropter neque natali priuata videtur
lib. I. Esse die natura anima, nec funerus expers,
f Non poterit Semina praterea linguuntur, necne animai
contingere: 715 Corpore in exanimos? quod si linguuntur, & insunt;
ut εἴη ὁ πῶς. Haud erit, f ut merito immortalis possit haberi,
sic I. 613. Partibus amissis quoniam g libata recessit.
g Deminuta. Sin ita sinceris membris ablata profugit;
Metaph. à li- Ut nullas partis in corpore liquerit ex se:
baminibus, 720 Vnde h cadauere rancenti iam viscere vermes
in quibus de Exspirant? atque vnde animantum copia tanta
vino, quod Exos, & exanguis i tumidos perfluctuat artus?
libatur h. e. Quod si forte animas extrinsecus insinuari
funditur, ali- Vermibus, & priuas in corpora posse venire
quid detra- 725 redis, nec reputas cur millia multa animarum
hitur. Al. li- Conueniant, unde vna rece- erit: hoc tamen est, ut
mata. Al. li- Quarendum videatur, & in k discrimen agendum;
brata. Virum tandem anima venentur semina quæque
h Al. Cada- Vermis-
uera.
i Per tumidos
an^o fluctuat.
Horat. lib. I.
Epist. I. Est
mihi purgatam

crebro qui personat aurem. Nonius hunc versum profert in Exos.

* In controuerſiam vocandum. αμφοτέρωθεν.

Vermiculorum, ipsa q̄ sibi a fabricentur, ubi sint;

730 An iam corporibus perfectis insinuentur.

At neque, cur faciant ipsa, quare ve laborent,
Dicere b suppeditat, neq; enim, sine corpore cum sunt,
Sollicita volitant morbis c algōq; famēq;.

Corpus enim magis his vitiis d ad fine laborat,

735 Et mala multa animus e contage fungitur eius.

Sed tamen f his esto quamvis facere utile corpus,
Cum subeant; g at qua possint, via nulla videtur.

Haud igitur faciunt anima sibi corpora & artus.

Nec tamen h est, qui iam perfectis insinuentur

740 Corporibus. neq; enim poterunt subtiliter esse

Connexa; neq; i consensu contagia fient.

Deniq; cur acris violentia triste leonum

Seminiū sequitur? k dolus vulpibus, & fuga cervis

A patribus datur, & patrius pavor incitat artus?

745 Et iam cetera de genere hoc, cur omnia membris

Ex ineunte auo generascunt, l ingenioque;

Si non certa suo quia semine, seminioque

Vis animi pariter crescit cum corpore m toto?

Quod si immortalis foret, & mutare soleret

750 Corpora; permistis animantes moribus essent:

Effugeret canis Hyrcano de semine sape

Cornigeri incursum cervi; tremeretq; per auras

Aëris accipiter fugiens veniente columba:

Desiperent n homines, saperent fera sacra ferarum.

755 Illud enim falsa fertur ratione, quod aiunt

Immortalem animam mutato corpore o flecti:

Quod p mutatur enim, dissolvitur; interit ergo:

Traiciuntur enim partis, atq; ordine migrant.

H

Quare V. 361. Sic
Poëta solet in-

terdum copiam suam ostentare.

^l Lamb inque genuntur. malè.

^m Vide III. 635. & 801.

ⁿ homines mentis & rationis expertes essent.

^o mutari.

^p Sic supra III. 520.

^a & ipsz do-
micilia sibi
fabricentur,
in quibus
habitent.

^b suppedita-
tur, suppetit,
licet.

^c Sic Nonius,
pro algore. tō
fame est
quinta in-
flexionis.
Virg. Æneid.
VI. fame tibi
da.

^d particeps
vitiōrum.

^e Et animus
patitur mul-
ta incom-
moda conta-
gione cor-
poris. Al. con-
tagi.

^f Sed tamen
demus, &c.

^g at via nulla
videtur, qua
via possint
sibi corpus
fabricari.

^h Al. est ut.

ⁱ per consen-
sum.

^k Vide infra

Quare dissolui quoque debent posse per artus.

- a ita ut tandē 760 Denique a ut intereant unā cum corpore cuncta.
intereant. Sin animas hominum dicent in corpora semper
b Sic Cicero Ire humanā; tamen quaram, cur ē b sapienti
in Catone: Stulta queat fieri: nec c prudens sit puer ullus:
Temeritas est Nec tam doctus equa pullus, quā d fortis equi vis:
videlicet flo- 765 Si non certa suo quia semine, seminiōq;
rentiū atatis, Vis animi pariter crescit cum corpore quoque.
prudētia senē- Scilicet in tenero d tenera scere corpore mentem
ctutis. f Conspingent, g quod si iam sit: fateare necesse est,
c Vide Arist. Mortalem esse animam, quoniam mutata per artus
lib. 6. Ethic. d fortis e- 770 Tantopere, amittit vitam, sensumq; priorem.
quus: ut su- Quove modo poterit pariter cum corpore quoque
pra. Peri- Confirmata cupitum g atatis tangerē florem
phrasia. Vis animi, nisi erit consors in origine prima?
e teneram Quidve i foras sibi vult membris exire k senectis?
esse. 775 An metuit conclusa manere in corpore putri?
f Al. Confugi- Et domus atatis spatium ne fossa vetusto
ent. Cic. Verr. Obruat? at non sunt iam immortalia vlla pericla.
An quentiam Denique connubia ad Veneris, partusq; ferarum
hoc non aude- Esse animas praestō deridiculum esse videtur:
dicere, illuc cō- 780 Et spectare immortalis mortalia membra
fugies. Lamb. Innumero numero, certareq; praeproperanter
Non fugient. Inter se quae prima, potissimaq; insinuetur:
malē. Si non in forte ita sunt animarum fœdera pacta,
g Si mens in Vt qua prima volans aduenerit, insinuetur
corpore te- 785 Prima, neque inter se contendant viribus hilum.
nēra est, in Denique in aethere non arbore non a quore in alto
valido au- a Nubes
tem sit vali-
da: ergo ani-
ma mutatur:
si mutatur,
ergo mortali-
s est.

h Sic flos ani. I. 555.

i aut quid sibi vult, quod anima exit ē corpore senectute confecto.

k senio confectis. V. 394. Sallust. Omnes quibus senectō corpore animus militaris eras. lib. IV. Histor. Et Plaut. Aulul. quem senectā atate ludos faciat.

l at iam, si anima immortalis est, nulla ei pericula imminēt.

m Ironia.

a Nubes esse queunt, nec pisces viuere in aruis;
Nec cruor in lignis, nec saxis succus inesse;
Certum ac dispositum est, ubi quidquid crescat
insit.

a Duodecim
versus in-
seqq. repe-
tuntur lib.
V. 130.

790 Sic animi natura nequit sine corpore oriri
Sola, neque à neruis, & sanguine b longius esse.
Hoc si posset enim; multo prius ipsa animi vis
In capite, aut humeris, aut imis calcibus esse
Posset, & innasci quauis in parte soleret;

b Al. longior.

795 Tandem in eodem homine, atque in eodem vase
maneret.

Quod quoniam in nostro quoque constat corpore cer-
tum:

Dispositumq; uidetur, ubi esse, & crescere possit
Seorsum anima, atq; animus: tanto magis infician-
dum

Totum posse extra corpus durare, c genique.

c Sic Prisc.
lib. X.

800 Quare, corpus ubi interiit, periisse necesse est
Consistere animam distractam in corpore toto.
Quippe etenim mortale aeterno iungere, & unà
d Consentire putare, & c fungi mutuà posse,
Desperere est. quid enim diuersius esse putandum est,

d συμμι-
χου.
e & mutuo
pati.

805 Aut magis inter se disunctum, discrepitansq;
Quàm, mortale quod est, immortalis, atque perenni
Iunctum, in f concilio sauas tolerare procellas?
Præterea quacumq; manent aeterna, necesse est
Aut quia sunt solido cum corpore, respuere ictus,

f in cœtu
sexcentis ca-
sibus aduer-
sis iactari.
Metaph. à
mari.

810 Nec penetrare pati sibi quidquā, quod queat artas
Dissociare intus partis; ut materiai
Corpora sunt; quorum naturam ostendimus antè:
Aut idèò durare aetatem posse per omnem;
Plagarum quia sunt expertia, sicut inane est;

815 Quod manet intactū, neq; ab ictu g fungitur hilum: & patitur.
Aut idèò, quia nulla loci sit copia circum,
Quò quasi res possint discedere, dissoluiq;
Sicuti summarum summa est aeterna; neque extrà

f. scil. res.

in summam
rerum. 227.a ruere, fun-
ditus euer-
tere. Sic
Commoliri,
Conters.ἐγγραπτοὶς
vsurpantur.
Lanib. Pro-
ruere.b foras dissi-
pari, disper-
gi.c h. e. non
igitur mens
immortalis
est.d tota ab ea
parte, qua
res lethales
eam ledere
& perimere
possint. Alii
putāt tmesin
hic latere:
Abstinetur.Alii τὸ ἄβ
sumunt, pro,
quoad. Sic di-
cimus: ἀφρου-
mento copiosus.e Al. morbi
cum corpore agret.

f annis. Vide Vellum Gramm.

g dissyllab. esset. Virgil. & neid. VII. Quis Latia antiquo fueret status.

Quis locus est, quod ē diffugiāt: neq; corpora sunt, qua

820 Possint g incidere, & valida dissoluere plaga:

At neque, uti docui, solido cum corpore mentis

Natura est; quoniam admistum ē in rebus inane:

Nec tamen est ut inane: neq; autem corpora desunt,

Ex infinito qua possint forte coorta

825 a Conruere hanc mentis violento turbine molem:

Aut aliam quamuis cladem importare pericli.

Nec porro natura loci, spatiumq; profundi

Deficit, b exspergi quo possit vis animai:

Aut alia quamuis possit vi pulsa perire:

830 Haud igitur c leti praeclusa est ianua menti.

Quod si forte idē magis immortalis habenda est,

Quod letalibus ab rebus d munita tenetur:

Aut quia non veniunt omnino aliena salutis;

Aut quia, qua veniunt, aliqua ratione recedunt

835 Pulsaprius, quā, quid noceant, sentire queamus:

Scilicet a vera longē ratione remotum ē.

Præter enim quam quod e morbi est, cum corpore a-
gre ē:

Aduenit id, quod eam de rebus sæpe futuris

Macerat, inq; metu male habet, curisq; fatigat:

840 Præteritusq; admissa f anus peccata remordent.

Adde furorem animi proprium, atque obliuia re-
rum:

Adde quod in nigras lethargi mergitur undas.

Nihil igitur mors est, ad nos neque pertinet hilum,

Quandoquidem natura animi mortalis habetur:

845 Et velut antea cto nihil tempore sensimus agri,

Ad configendum venientibus undique Pœnis:

Omnia cum belli trepido concussa tumultu

Horrida contremuere sub altis atheris oris:

In dubioq; g fueret, utrorum ad regna cadendum

850 Omni-

850 Omnibus humanis esset, terrâq, , mariq, :
 Sic h ubi non erimus: cum corporis, atq, animâ
 Discidium fuerit, quibus è sumus vniter apti:
 Scilicet haud nobis quidquam, qui non erimus tum,
 Accidere omnino poterit, sensumq, monere:

855 Non, i si terramari miscebitur, & mare cælo.
 Et si iam k nostro sentit de corpore, postquam
 Distracta est animi natura, animâq, potestas:
 Nihil tamen hoc ad nos, qui a coitu, coniugioq,
 Corporis, atq, anima cõsistimus vniter apti.

860 Nec, h si materiam nostram conlegerit atas
 Post obitum, rursumq, redegerit, ut sita nunc est:
 Atque iterum nobis fuerint data lumina vita:
 Pertineat quidquam tamen ad nos id quoq, factum,
 Interrupta c semel cùm sit d retinentia nostri:

865 Et nunc nihil e ad nos de nobis attinet, antè
 Qui fuimus: nec iam de ollis nos adficit angor,
 Quos de materia nostra noua proferet atas.
 Nam cùm respicias immensi temporis omne
 Præteritum spatium: tum motus materiai

870 Multimodi quàm sint: facile hoc adcredere possis,
 Semina sæpe in eodem, ut nunc sunt, ordine posta.
 Nec memori tamen id quimus reprehendere mente.
 Inter enim iecta est f vitæ pausa, vagèq,

H 3

Deer- sum quendâ

contraxisse: tamen nihil hoc ad nos pertinet, qui constamus ex corpore & ex animo.

a] coetu.

b Nec si post obitum nostrum ex eadem materiâ, ex quâ constamus, alius homo nascatur, ita vt videamur quodammodo reuixisse: non, inquam, hoc factum quicquam ad nos pertineat, cùm semel repententia nostra fuerit interrupta.

c cùm semel desinimus retineri, esse, manere.

d Alii, repentia, hoc est, tacita & sensim progrediens viuendi assiduitas. Al. repententia: ἰπποκλήσις, vt infra 872.

e & neque nunc de iis solliciti sumus; qui fuerunt iidem ipsi, qui nunc sumus: neque rursus de iis laboramus, aut eorum incommodis angimur, qui de materia nostra creabuntur.

f vitæ interruptio facta est, & quies, seu cessatio.

h h. e. cùm animus à corpore se iunctus erit, ex quibus constamus, & vnum quiddam effecti sumus.

i Iuuen. Sat.

11. Quis cælum terra non misceat, & mare cælo? Vide Indicem in Cælo.

k & si iam demus, animam, posteaquam distracta & diuulsa est à corpore, sentire de nostro corpore, id est, ex eo corpore, cum quo iuncta fuit, sentire

Deerrarunt passim motus ab sensibus omnes.

375 Debet enim miserè cui forte, aggregq; futurum st.
Ipse quoq; esse in eorum tempore, cum malè possit
Accidere, at quoniam mors eximit g im, prohibetq;
Illum, cui possint incommoda conciliari.

Hæc eadem, h quibus è nunc nos sumus, antè fuisse.

880 Scire licet nobis nihil esse in morte timendum;
Nec miserum fieri, qui non est, posse, neq; hilum
Differre, an nullo fuerit iam tempore natus,
Mortalem vitam mors cui i immortalis ademit.
Proinde ubi se videas hominem indignari ipsum

885 Post mortem fore, ut aut putrescat corpore k posto,
Aut flammis l interficiat, m malisve ferarum:
Scire licet, non sincerum n sonare; atq; subesse
Cacum aliquem cordi stimulum, quamvis neget ipse
Credere se quemquam sibi sensum in morte futu-
rum.

890 Non, ut opinor, enim dat, quod promittit: & inde
a Ne radicitus è vita se tollit, & eicit:
Sed facit b esse sui quiddam super inscius ipse:
Vivus enim sibi cum proponit quisque, futurum,
Corpus uti c volucres lacerent in morte, ferag.

895 Ipse sui miseret: neque enim se d vindicet hilum.
Nec remouet satis à proieccto corpore; & illud
Se e fingit; sensuq; suo contaminat adstans.
Hinc indignatur se mortalem esse creatum:
Nec videt in vera nullum fore morte alium se,

900 Qui possit vivus f sibi se lugere peremptum,
Stansq; iacentem; nec lacerari, urive, dolere.
Nam si in morte malum st, malis, morsuq; ferarum
Tractari: non inuenio qui non sit acerbum

Ignibus

scil. possit
miser esse.
k Sic paulò
ante 852. a-
nastrophe.
i quia qui
mortuus se-
mel, nunquã
reuiuiscit.
k posito: hu-
mato, & in
fossa condi-
to.
l interficia-
tur, conficia-
tur, absuma-
tur: nempe
in rogam
impositus.
m nempe
proiectus in-
humatus, &
insepultus.
n sonare.
a Ne, pro non.
rò eicit dif-
syllab.
b tmesis: su-
peresse.
c ut qui iacèt
insepulti: ut
apud Home-
rum Iliad.

at. 4.

d ut, sonit, ver-

beris, tonit, dolis: pro, vindicat. Sic est in Tab. XII. & Agell.

e Se esse illud corpus, quod iacet mortuum & insepultum.

f rò sibi ornatus causa additur. Sic dicimus: Sui sibi hunc iugulo gla-
dio.

- Ignibus impositum calidis g torrescere flammis;*
 905 *Aut in h melle situm suffocari, atq; rigere.*
Frigore, cum in summo gelidi cubat aqore i saxi:
Vrgeri ve supernè obtritum pondere k terra.
 l *At iam non domus accipiet te lata, neq; vxor*
Optuma, m nec dulces occurrent oscula nati
 910 *Eraripere, & tacita pectus dulcedine tangent :*
 n *Non poteris factis florentibus esse tui*
Prasidio: o misero misere aiunt, omnia ademit
Vna dies infesta tibi tot pramia vita.
Illud in his rebus non addunt; nec tibi earum
 915 *Iam desiderium rerum p superinsidet vnà.*
Quod bene si videant animo, dictisq; sequantur,
Dissoluant animi magno se angore, metuq;
Tu quidem, vt es leto sopitus, sic eris aui
Quod superest, cunctis priuatus doloribus agris:
 920 *At nos horrifico q cinefactum te propè busto*
In salubriter a deslebitus, aeternumq;
 — *Nulla dies nobis mœrorem d pectore demet.*
Illud b ab hoc igitur quarendum' st, quid sit amari
Tantopere, ad somnum si res redit, atque quietem;
 925 *Cur quisquam aeterno possit tabescere luctu.*
Hoc etiam faciunt, ubi discubuère, tenentq;
Pocula sæpè homines, & c inumbrant ora coronis.

H 4

Ex

Plautum
Pœnolo.

- l Videtur Poëta hic exprimere præficatum voces. Ita enim & hodie in
 Hispania ferunt eas gannire.
 m Hoc imitatus est ex Homero Iliad. s. 406.
 n Est versus Diphilius, seu Choerilius, herous, cui vna deest syllaba. Vi-
 de supra II. 642. Vide fortibus. In Indice.
 o Al. misero miser.
 p Sic supra III. 673. superante cæta atas.
 q in cinerem versum & dissolutum.
 r] MS. desleuimus. r] u pro b.
 b Al. ob hoc.
 c & capitibus imponunt coronas è floribus.

& comburi.
 Homer. Iliad.
 α. 52. ad quē
 locum vidē-
 dus est Eu-
 stathius.
 h de hoc ge-
 nere sepul-
 turæ Xeno-
 phon V.
 i] MS. & de
 lapide sarco-
 phago. Plin.
 lib. 36. cap. 7.
 i in æquali-
 tate saxi, hoc
 est, in saxo
 æquabili, aut
 exæquato, &
 polito.

k Al. p. cratis:
 vt alludatur
 ad morem
 Carthagini-
 ensium, qui
 hoc genere
 supplicii vsi,
 vt est apud
 Plautum
 Pœnolo.

est *μεινους*
 eorum, quæ
 dicere solent
 homines in
 poculis. Vi-
 de Plaut.
 Bacchid. s. 2.
 vers. 75. & E-
 pigramma
 Apollonidis
 Anthol.
 Græc. lib. II.
 • *Homulus* et-
 iam dixit
 Varro apud
 Nonium: hæc
 lanigeras de-
 tonderi docui,
 tunc caræq; ho-
 mulum.
 • est *δακτυλος*
 in fine: vel
συνίζων
 syllabæ.
 • Est mono-
 syllabum
κετ' ἐπισω-
αλοιφῆν:
 ut sæpe apud
 Authores.

h cū dormimus altum & placidum somnum.

i τὸ *adigit* primam producit: ut subigit apud Cicero lib. I. de Divinat. Li-
 vius contra dixit *adigor*, vel potius *agor* desiderio.

k *disiectio*, dissipatio.

l ab alio excitatus. Festus. Et Agellius *Expergere*, pro, *expergescere*, di-
 xit,

m hoc est, mors, quæ est vitæ interruptio & cessatio. Supra dixit *gelidi*
vestigia læti. Et lib. IV. *Eterno corpus persusum corpore læti*. Virgil. *Æneid.*
 IV. Et cū frigida mors animam secluserit artus.

n Est *περὸν ποποίας* Natura ad φιλοβίους τε καὶ μισοθνήσκουσας.

• quod nihil continet, & numquam expletur.

Ex animo ut dicant, d brevis hic est fructus c homu-
 lis;

Iam fuerit, neque post umquam revocare licebit.

930 Tamquam in morte mali cum primis hoc sit eorū,

Quod sitis exurat miseros, atq; arida & torreat;

Aut alia cuius desiderium insideat g rei:

Nec sibi enim quisquam tum se, vitamq; requirit,

Cū pariter h mens, & corpus sopita quiescunt:

935 Nam licet æternum per nos sic esse soporem,

Nec desiderium nostri nos i adigit ullum;

Et tamen haud quaquam nostros tunc illa per artus

Longè ab sensiferis primordia motibus errant:

Quin conreptus homo ex somno se conligit ipse.

940 Multo igitur mortem minùs ad nos esse putandū,

Si minus esse potest, quàm quod nihil esse videmus.

Maiores enim turba & disiectus materiai

Consequitur leto; nec quisquam l expergitus exstat,

m Frigida quem semel est vitæ pausa secuta.

945 Deniq; si vocem rerum natura repente

Mittat, & hoc alicui nostrum sic increpet ipsa:

Quid tibi tantopere est mortalis, quod nimis agris

Luctibus indulges? quid mortem congemis, ac fies?

Nam si grata fuit tibi vita antea cta, priorq;

950 Et non omnia o pertusum congesta quasi in vas

Commo-

Commoda perfluxere, atque p ingrata interiere:

q Cur non, vt plenus vita conuiuia, recedis?

Aquo animoq; capis securam stulte quietem?

Sine ea qua a fructus cumq; es, periere profusa;

955 *Vitaq; in b offensu est; cur amplius addere quaris,*

Rursum quod pereat male, & ingratum occidat o-
mnem?

Non potius vite finem facis, atque laboris?

Nam tibi prater ea quod c machiner, inueniamq;

Quod placeat, nihil est: eadem sunt omnia semper.

960 *Si tibi non annis corpus iam marcet, & artus*

Confecti languent; eadem tamen omnia restant,

Omnia si perges viuendo vincere secla:

Atque etiam potius, si numquam sis moriturus.

Quid d respondemus, nisi iustam intendere litem

965 *Naturam, & veram verbis exponere causam?*

At, qui obitum lamentetur miser amplius aquo;

Non merito inclamet magis, & voce increpet acri:

Aufer ab hinc lacrimas e barde, & compesce quere-
las:

f Grandior hic verò si iam, seniorq; g queratur;

970 *Omnia h perfructus vitæ i pramia, i marces:*

Sed quia semper aues, quod k abest; praesentia temnis:

Imperfecta tibi elapsa est, l ingrataq; vita,

Et nec opinanti mors ad caput adstitit antè,

Quàm satur, ac plenus possis discedere rerum:

975 *Nunc aliena tua tamen aetate omnia mitte;*

H 5

Aquo a vnuq; n.

c excogi-

tem, comminiscar.

d Al. respondeamus. vt supra 931. torreat.

e Lamb. barathro. h.e. homo insatiabilissime, atque auidissime. Et huac
versum postponit sequenti.

f natu grandior, senex.

g quod scil. sit moriendum.

h omnibus vitæ præmiis perceptis, & iam aetate confectus.

i Al. mates, vel, maiores.

k videlicet futurum.

l tibi non satisfaciens.

p & si non
ingrata in-
teriete.

q Imitatus
est hunc lo-
cum Horat.
lib. 1. Satyr. 1.
Inde fit, vt ra-
ro, &c. h.e.

Caru fuisti in
vita. cur non
decedis? Vide
etiam Ho-
rat. lib. 2. E-
pist. ult. Lus-
si satis.

a] Sine ea o-
mnia cōmo-
da, quæ in vi-
ta percepisti
tibi è memo-
ria effluxe-
runt, vel te
non exple-
uerunt, & vi-
uendo in ali-
quas offen-
siones incur-
risti, cur am-
plius, &c.

b Offensus, oc-
cursatio. E-
picur⁹ vocat

Incilare, increpare. Notius, & Festus.

nec quietam in nihilum intrerit, sed omnia resoluuntur & reuertuntur in corpora prima.

o rō ē in ergo non exteri-

tur. p Lamb. alid. Sed nihil opus. nā aliud est dissyllabum: vel rō dexteri debet.

a] h.e. nulli datur vitæ proprietas, sed usus fructus tantum. Vide Lexicō nostrum, littera M.

b retro aspice tempus præteritum. c Anastrophe: antequā n.

d proponit.

e in tempore præterito, quo non fuimus.

f Vide Seruium ad Æneid. VI. Cernere erat, per tota noxem.

g inani metu.

h rō cumq; notat, quouis tempore casum aduersum fortuna immittit.

Sic Horat. l. i. Od. 32. mihi cumq; salus ritē vocanti.

i Vide supra l. 392, 615.

k quantumvis magnum terræ spatium suo corpore occupet.

Ex quo animoque, aedum, iam aliis concede: necesse est:

Iure, ut opinor, agat, iure increpet, in inciletq;

Cedit enim rerum nouitate extrusa vetustas

Semper. Ex aliis aliud reparare necesse est:

980 Nec quidquam in barathrum, nec tartara deditur atra.

Materies opus est, ut crescant postera sacra:

Quæ tamen omnia te vitæ perfundita sequuntur.

Nec minus o ergo ante, hac quàm cecidere, cadentq;

Sic p aliud ex alio numquam desistet oriri:

985 Vitaq; a mancupio nulli datur, omnibus usu.

Respice item quàm nihil ad nos antea cuncta vetustas

Temporis æterni fuerit, quàm nascimur, c ante.

Hoc igitur speculum nobis natura futuri

Temporis d exponit. post mortem deniq; nostram

990 Num quid tibi horribile apparet? num triste videtur

Quidquam? nonne omni somno securius exstat?

Atq; ea nimirum quæcumq; Acherunte profundo

Prodita sunt esse, in vitæ sunt omnia nobis.

Nec miser impendens magnum timet aëre saxum

995 Tantalus, ut fama est, g cassa formidine torpens:

Sed magis in vitæ diuini metus urget inanis

Mortales, casumq; timent, quem h cumq; ferat fors.

Nec Tityon volucres ineunt Acherunte iacentem:

Nec, i quos sub magno scrutentur pectore quidquam

1000 Perpetuam ætatem possent reperire profecto,

k Quamlibet immani proiectu corporis exstet,

Qui

- Qui non sola nouem l dispersis iugera membris
Obtineat, sed qui terrar totius orbem:
Non tamen aeternum poterit perferre dolorem;
1005 Nec prabere cibum proprio de corpore semper.
Sed Tityos nobis hic est, in amore iacentem
Quem volucres lacerant, atq; exest in anxius angor;
Aut alia quauis scindunt a torpedine cura.
Sisyphus in vita quoq; nobis ante oculos est,
1010 Qui o petere a populo fasces, & vasq; secures
p Imbibit; & semper victus, tristisq; recedit.
Nam petere imperiū, quod inane est, nec datur um-
quam,
Atque in eo semper durum sufferre laborem;
Hoc est aduerso nixantem trudere monte
1015 Saxum, quod tamē a summo iam vertice rursus
Voluitur, & plani raptim petit q aquora campi.
Deinde animi ingratam naturam pascere semper;
Atque explere bonis rebus, satiareq; numquam:
Quod faciunt nobis agnorum tempora, a circum
1020 Cū redeunt, ferūsq; ferunt, variōsq; lepōres;
Nec tamen explemur vitai fructibus umquam:
Hoc, ut opinor, id est, auro florente b puellas
Quod memorant, laticem pertusum congerere in
vas;
Quod tamen expleri nulla ratione c potestur.
1025 Cerberus & Furia iam verò, & lucis egenus
Tartarus horriferos eructans faucibus aestus,
Hac neque sunt vsquam, neque possunt esse profectō.
Sed metus in vita pœnarum pro malefactis
Est insignibus insignis, scelerisq; d lucla
1030 Carcer, & horribilis de saxo iactus c deosum,

Verbe-

l Lamb. dis-
pensis, hoc est,
dissentis: a
dispendo. An-
tiquè est in
MSS. Optine-
at, sic, Opte-
stor, opsecto, op-
sonium.

m Sic supra,
sonitu sonanti,
lib. I.
n Al. cuppedi-
ne.

o Sisyphus
ambitiosus.

p in animum
induxit pe-
tere. VI. 71.
Al. Imbitat,
q planitiem.

a] cū re-
uoluuntur.

b Danaī.
c antiquè.

d Carcer. Ci-
cero in Con-
solar. Luendo-
rum scelerum
causā homines
nascuntur. Sic
dicitur, pro,

luitio: vt, tutela, obsequela, suadela, custodela, confugela. Vide Festum.

e pro, deorsum. ex, deorum, quod erat in MSS. nam τὸ & saepe permu-
tantur. Infr. V. 1092. in, diditum. Vide etiam VI. 314.

f Robur, genus
supplicii:
Eculeus, in
quo infiden-
tes homines
miserrimè
torqueban-
tur. Vide Fe-
stum.
g Pice feruē-
te infusa o-
lim malefi-
corum cor-
pora vrebā-
tur. Vide E-
lecta Plaut.
Supplicij.
h candens
scil.
i faces ardē-
tes, quæ ocu-
lis, aliisque
fontium
partibus ad-
motæ mise-
rum in modum eos cruciabant.

k antequam sit damnatus.

l infernalibus pœnis obnoxia.

m suis. antiquè. Ennius, *sum, ses, sis*: pro, eum, eos, suos.

n Imitatus est Horat. lib. 1. Sat. 6. qui magnis legionibus imperitarint.

o Respicit Poëtæ ad illud Cicer. lib. 2. de fin. Ut si, cum Xerxes tantis classi-
bus, tantisq; equestribus & pedestribus copiis, Hellesponto iuncto, Athone perfos-
so, maria ambulasset, terramq; navigasset, &c. Et Isocratis in Panegyrico:
ὡς τε τῷ στρατοπέδῳ πλεῖστον μὲν Ἀἰγῆ τῆς ἡπείρου, περὶ ἑὺστον δὲ Ἀἰγῆ τῆς
Ἰαλίας, τὸν μὲν ἐκ Πάριον τοῦ Ζεύς, τὸν δὲ Ἀἴθω διορῶντας.

P Sic MSS. antiquè, pro, *superare*.

q Sic Virgil. Cul. v. 32. Hellespontus pedibus pulsatus equorum. Lambin. *aquiu*.
Vide Indicem nostrum in *Insultare*.

r Scipio. Virgil. Æneid. VI. v. 842. geminos, duo fulmina belli. Scipiadas, cla-
dem Lybia. Cicero pro Corn. Balbo: Cum duo fulmina nostri Imperij subi-
to in Hispaniâ Cn. & Pub. Scipiones extincti occidissent.

Verbera, carnifices f robur, g pix, h lamina, i tede:
Qua tamen & si absunt: at mens sibi conscia facti
k Præmetuens, adhibet stimulos, torrētq; flagellis:
Nec videt interea, qui terminus esse malorum

1035 Possit, nec qua sit pœnarum deniq; finis:

Atque eadem metuit magis hæc ne in morte graue-
scant:

Hinc l Acherusia sit stultorum deniq; vita.

Hoc etiam tibi tute interdum dicere possis:

Lumina m sis oculis etiam bonus Ancus reliquit,

1040 Qui melior multis, quàm tu, fuit improbe, rebus.

Inde alii multi reges, rerumq; potentes

Occiderunt, n magnus qui gentibus imperitarunt.

Ille quoque ipse, viam qui quondam per mare ma-
gnum

Stravit, itérque dedit legionibus ire per altum,

1045 Ac pedibus salsas docuit p superire lacunas,

Et contempsit, q equis insultans, murmura ponti;

Lumine adempto animam moribundo corpore fudit

r Scipiades belli fulmen, Carthaginis horror,

Ossa

Ossa dedit terrā a proinde ac famul b infumus esset.
 1050 Adde repertoires doctrinarum, atq; lepōrum:
 Adde Heliconiadum comites; quorum vnus Home-
 rus

Sceptra c potitus, eādem d aliis sopitus quiete est.
 Deniq; Democritum postquam c matura vetustas
 Admonuit, f memores motus languescere mentis;
 1055 Sponte sua leto caput obuius obtulit g ipse.
 Ipse Epicurus obit h decurso lumine vita,
 Qui genus humanum ingenio superauit, & omnis
 i Prastrinxit, stellas exortus vti athereus sol.
 Tu verò dubitabis, & indignabere obire,
 1060 Mortua cui vita est propè iam k vino, atque vi-
 denti?

Qui somno partem maiorem conteris aui?
 Et vigilans i sleris, nec somnia cernere cessas,
 Sollicitamq; geris m cassa formidine mentem?
 Nec reperire potes, quid sit tibi saepe mali, cum
 1065 Ebrius vrgeris multus miseris vndiq; curis,
 Atq; animi incerto fluitans errore vagaris?
 Si possent homines, proinde ac sentire videntur
 Pondus inesse animo, quod se grauitate fatiget;
 Et quibus id fiat causis cognoscere, & vnde
 1070 Tanta mali tamquam n moles in pectore constet:
 Haud ita vitam agerent, vt nunc plerumque vide-
 mus;

Quid sibi quisq; velit, nescire, & querere semper,
 Commutat locum, quasi onus deponere possit.

Exit
 sum hunc

versum. Isidor. lib IV. Epist. 128.

b Supra III. 682. IV. 1189.

i Obnubilauit. Sic autem leg. non, prastrinxit. Vide Lexicon Plautinum,
 Laetant. lib. III. de fals. sap. cap. 17.

k Prouerbialiter dictum. V. 991. Terent. Eun. vnus vidensq; pereos. Plaut.
 Mostell. Ludos ego hodie vino praesenti hic seni faciam. Vide Indicem.

l Plaut. Amph. Vig'ans dormio, viuus & sanus intereo.

m inani timore. Vt supr. vers. 995.

n Nota metaph. Moles mali.

a tanquam.
 rō famul est
 Olcum ver-
 bum, pro fa-
 mulo. Festus
 & Nonius.

Ofci sic pra-
 cidebant no-
 mina: vt, fa-
 cul, volup, dis-
 ficul, capital,
 &c.

b infimus.
 c primus &
 principatum
 obtinens.

d Graecism⁹:
 τῇ αὐτῇ τοῖς
 ἀλλοῖς.

e cum centū
 & nouem
 annos vixit-
 set.

f Periphra-
 sis. h. e. men-
 tem. Sic infr.
 IV. 766. Ita
 corporis
 motus vocat
 sensiferos.

g vltiō. La-
 ctantius ac-
 commodat
 uit ad Chri-
 stum hunc

• Sic Charinus apud Plaut. Mercat. 3. 2. ab initio. Vide Agell. lib. 19. cap. 10. dictū Enni de homine otioso. p equos breues & patuos.

• Vide Agell. lib. 4. cap. 20. Fastidit quæ adsunt, & desiderat, quæ absunt. • quomodo ea obliuiscatur quæ sibi molesta sunt.

aj Horat. lib. 2. Satyr. 7. 189. ipsum vitæ fugitiuum & erro.

bat is quem. • inuitè & præter voluntatem. Aduerbium Comicum. Vide Lexic. Plaut.

• in contro- uersiam uocatur, ἀμφισβήτησις.

• petduranda.

• g duarōr.

• h rē min dum non eliditur.

i Virgil. Georg. I. V. quid uesper serus uehat.

Exit o saepe foras magnis ex adibus ille,
1075 Esse domi quem pertasum est, subitoq; reuertit;
Quippe foris nihilo melius qui sentiat esse.
Currit agens p mannos ad villam precipitante;
Auxilium tectis quasi ferre ardentibus instans:
q Oscitat ex templo tetigit cum limina villa,
1080 Aut abis in somnum grauis, atque obliuia qua-
rit;

Aur etiam properans urbem petit, atque reuifit:
Hoc a se quisque modo fugit: b at, quem scilicet, ue-
fit.

Effugere haud potis est, c ingratis heret, & angit:
Propterea, morbi quia caussam non tenet ager:
1085 Quam benè si uideat: iam d rebus quisq; relictis
Naturam primū studeat cognoscere rerum;
Temporis æterni quoniam, non uictus hora,
e Ambigitur status, in quo sit mortalibus omnis
Ætas post mortem, quæ restat cumq; f manenda.

1090 Deniq; tantoperè in dubiis trepidare periculis
Quæ mala nos subigit uitæ tanta cupido?
Certè equidem finis uitæ mortalibus adstat;
Nec deuitari letum g potè quin obeamus:
Præterea uersamur ibidem, atque insumus usque:

1095 Nec noua uiuendo protruditur vlla uoluptas.
Sed h dum abest, quod auemus; id exsuperare uide-
tur

Cetera; pōst aliud; cum contigēt illud, auemus:
Et sitis aqua tenet, uitæ semper hiantis:
Posteraq; , in dubio est, fortunam quam i uehat a-
tas;

1100 Quid ue ferat nobis casus, qui ue exitus instet.

Nec

Nec prorsum vitam ducendo, demimus hilum

Tempore de mortis, nec k delibare valemus,

Quo minus esse diu possimus l morte perempti.

Proinde licet quot vis viuendo condere sacra,

1105 *Mors m aterna tamen nihilo minus illa manebit:*

Nec minus n ille diu iam non erit, ex hodierno

o Lumine qui finem vitæ fecit, & ille,

Mensibus, atque annis qui multis occidit ante.

k Id est, non
possumus
quicquam
detrahere de
tempore
mortis, etiã
aliquot an-
nis, atq; adeo
seculis tar-
dius moria-

TITI

mur, non ideo tamen minus diu mortui erimus. Lambin. Vide Indicem nostrum in *Delibare*.

l Virgil. *Æneid. VI. v. indigna morte perempti.*

m *Supra, mors immortalis.*

n æquè diu mortuus erit ille, qui ex hodierno die viuendi finem fecit, atque ille, qui multis ante annis interiit. nam cum tempus futurum sit infinitum, vterque post mortem tempus æquè infinitum mortuus manebit.

o *die:*

TITI
LVCRETII CARI
DE RERVM NATVRA,
LIBER QVARTVS.

VIA Pieridum peragro loca, nullius
antè

Trita a solo: iuuat integros accedere
fontis,

Atque haurire, iuuatq; nouos decer-
pere flores,

Insignemq; meo capiti petere inde coronam,

Vnde prius nulli velarint tempora Musa.

Primum quod magnis doceo de rebus, & artis
Religionum animum modis b exsoluere pergo:

Deinde, quod obscura de re tam lucida pango

Carmina, museo contingens cuncta lepore.

10 Id quoq; enim non ab nulla ratione videtur:

Nam veluti, c pueris absinthia tetra medentes

Cum

a Solea. Sic

Plaut. Bac-

chid. 2. 5. v.

98. versus hi

septendecim

etiam fuerunt

supra lib. I.

vers. 924. Ibi

explicatione

eorundem

vise. Et Adri.

Turneb. Ad-

uersar. lib. II.

cap. XII. loca

nullius trita so-

lo, explicat,

nullius pede calcata.

b Supra I. 930.

c Admodum nobile doli boni exemplum in Medicis, quorum solertiam in propinandis amaris pharmacis lepidissime Neic describit Poëta noster: dicens, se quoque illos imitari; dum sicut Medici amara & ingrati saporis pocula dulci liquore exterius tincta propinant agrotis, maximeque pueris: ita ipse tristitia & seuera atque obscura Philosophiae dogmata dulcedine & perspicuitate suorum carminum commendare & instillare conatur. qui alias propter nimiam austeritatem ab illis facile abhorrere & reuiliare potuissent. Eosdem hos versus Clarissimus RITTERSHVSIVS vocat aureos: & eadem hac comparatione alios quoque Scriptores vsos fuisse, multis ostendit, Comment. ad l. 23.

|| de Reg.

- Cum dare conantur, prius oras pocula circum
Contingunt mellis dulci, flauoque liquore,
Vt puerorum atas improuida ludificetur*
- 15 *Labrorum tenuis: interea perpotet amarum
Absinthii laticem, deceptaque * non capiatur;
Sed potius tali d factio recreata valeat:*
*Sic ego nunc, quoniam hac ratio plerumque videtur
Tristior esse, quibus non est tractata, retróque*
- 20 *Volgus abhorret ab hac; volui tibi suauiloquenti
Carminis Pierio rationem exponere nostram,
Et quasi museo dulci contingere melle:*
*Si tibi forte animum tali ratione tenere
Versibus in nostris possem, dum sperspicis omnem*
- 25 *Naturam rerum, ac [a] praesentis utilitatem.
Sed quoniam docui, cunctarum exordia rerum
Qualia sint, & quam variis distantia formis
Sponte sua volitent aeterno percita motu;*
Quóque modo possint res ex his quaque creari:
- 30 *Atque, animi quoniam docui natura quid esset,
Et quibus è rebus cum corpora compta vigeret,
Quóve modo distracta rediret in ordina prima:
Nunc agere incipiam tibi, quod vehementer ad has
res*
- Attinet, esse, ea qua rerum simulacra vocamus:*
- 35 *Quae quasi membrana summo de corpore rerum
b Derepta volitant ultróque, citróque per auras:
Atque eadem nobis vigilantibus obuia mentes
Terrificant, atque in somnis, cum saepe figuras
Contuimur miras, simulacráque c luce carentum:*
- 40 *Qua nos horrificè languentis saepe sopore
Excierunt, ne forte animas Acherunte reamur
Effugere, aut umbras inter viuos volitare;
Néve aliquid nostri post mortem posse relinqui,
Cum corpus simul atque animi natura perempta*
- 45 *In sua discessum d dederunt primordia quaque.
Dico igitur rerum c effigias, tenuisque figuras*

|| de Reg. Iur.
pag. 18. 19. Ci-
tat quoque
hos Lucretiū
versus Hiero-
nym^o ad Cte-
siphontem,
aduersus Pe-
lagiū, Tom.
I pag. 547. Et
M. Fabius
Quintilian^o,
Institut. Ora-
tor. lib. II I.
ca. I. pag. III.
Editionis no-
strae. Vide Le-
xicon nostrū
infra: in voce
Medentes.

d Al. tractu.
nō trahere
erit epotare:
vt οπα
apud Græcos.
e Vide sup. I.
943. & 528.
f Sic supra I.
947. & 1108.
[a] Ante sen-
tis. Al. persen-
tis.
b Detrahit.

c Virgil. imi-
tatus est Ge-
org. IV. 255.

d Sic infra
IV. 255.

e Vulgo, effi-
gies.

Mittier

^a Sic Nonius.
Lamb. corpore.
^u ^a in mem-
brana produ-
citur.

^z Ex iis, quæ
deinceps di-
cturus sum.
^h Manifestis,
& quæ sunt
in promptu.

ⁱ Al. teretes.
Sic infra V.
201. Folliculos
teretes.

[^a Citat No-
nius in Ve-
pres. vide pau-
lo post vers.
116. ^π illorū
referendum
ad serpētem,
vitulos, & ci-
cadas.

^b Lamb. hi-
scendi. Vide
Indicem. h. e.
nihil posse di-
ci, nullamq;
causam affer-
ri, quare illa
quæ cernun-
tur, magis ca-
dāt de rebus,
quā quæ sunt
pertenuia.

^c Tmesis; conseruare. Al. cum forma. vt paulo post vers. 98. Vide etiam
V I. 396.

^d Impediri.

^e Sic leg. vt sup. I. 209. Lamb. iaci atque emergere.

^f Deradi, decedere. Alibi abstergere dixit.

^z Ex intimis & penetralibus partibus.

^h De partibus extremis.

ⁱ Coloris rubicundiaut crocei.

^k Coloris rutili, rubri. Catull. in Egnat. Quod quisq; minxit, hoc sibi solet ma-
ne dentem atq; russū pumicare ginginam.

Mittier ab rebus summo de f cortice earum:

Quæ quasi membrana, vel cortex nominanda est:
Quod speciem, ac formam similem gerit eius imago,

50 Cuiuscumque cluet de corpore fusa vagari,
Idlicet g huc quamuis hebeti cognoscere corde.

Principio, quoniam mittunt in rebus h apertis

Corpora res multa: partim diffusa solutè,

Robora ceu fumum mittunt igne & que vaporem;

55 Et partim contexta magis, condensaque, vt olim
Cum i veteris ponunt tunicas astate cicada;

Et vituli cum membranas de corpore summo

Nascentes mittunt; & item cum lubrica serpens

Exiit in spinis vestem; nam saepe videmus

60 Illorum spoliis [^a vepres volitantibus auctas.

Hac quoniam fiunt, tenuis quoque debet imago

Ab rebus mitti summo de corpore earum:

Nam, cur illa cadant magis, ab rebusque recedant;

Quàm qua tenuia sunt, b ostendi est nulla potestas.

65 Praesertim cum sint in summis corpora rebus

Multa minuta, iaci qua possint ordine eodem,

Quo fuerint, c & con forma seruare figuram;

Et multò citius, quanto minus d endopediri

Pauca queunt, vt sunt in prima fronte locata:

70 Nam certè e iacier ac f tergeri multa videmus

Non solum ex g alto, penitusque, vt diximus antè;

Verum de h summis ipsum quoque saepe colorem.

Et volgò faciunt id i lutea, k russaque vela,

Et ferruginea, cum magnis intenta theatris

75 Per

75 Per malos volgata, trabéſque trementia ſluitant.
Namque ibi conſeſſum caueaſ ſubter, & omnem
m Scanai ſpeciempatrum, matrúmque, Deorúmque
Inſciunt, coguntque ſuo ſluitare colore:

Et n̄ quanto circũmage ſunt incluſa theatri

80 Moenia, tam magis hæc intus perſuſa lepore
Omnia conrident o conrepta luce diei.
Ergo lintea de p̄ ſummo cũ corpore q̄ fucum
Mittunt, effigias quoque debent mittere tenuis
Res quæque; ex ſummo quoniam iaculantur vtra-
que.

85 Sunt igitur iam formarum veſtigia r̄ certa,
Quæ volgò volitant ſubtili pradita filo.
Nec ſingillatim poſſunt ſecreta videri.
Præterea omnis ſ̄ odos, fumus, vapor, atque, aliæ res
Conſimiles, idèò diſfuſa rebus abundant,

90 Ex alto quia dum veniunt intrinſecus orta,
Scinduntur per iter flexum, nec recta viarum
Oſtia ſunt, quæ contendunt exire coorta.
At contra tenuis ſummi membrana coloris
Cũ iacitur, nihil eſt; quod eam diſcerpere poſſit;

95 In promptu quoniam ſt̄, in p̄ima fronte locata.
Poſtremd̄ in ſpeculis, in aqua, ſplendoréque in omni
Quacumque, appàrent nobis ſimulacra, neceſſe eſt,
Quandoquidem ſimili ſpecie ſunt pradita rerum,
[a Eſſe imaginibus miſſis conſiſtere eorum.

100 Nam, cur illa cadant magis, ab rebúſque recedant,
b Quàm quæ tenuia ſunt, c oſtendi eſt nulla poteſta,
Sunt igitur tenues formarum, conſimilésque
Effigia, ſingillatim quas cernere nemo
Cũ poſſit, tamen aſſiduo, crebróque repulſu

105 Reiecta reddunt d̄ ſpeculorum ex æquore viſum:
Nec ratione alia ſervari poſſe videntur
Tantopere, ut ſimiles reddantur cuique figura.
Nunc age, quàm tenui natura conſtet imago
Percipe: & imprimis quoniam primordia tantũ

1 Sic leg. vt
ſupr. III. 190.
m Infr. V. 225.
n Ita vt nul-
lus luci pa-
teat aditus à
lateribus.

Celeriter
aptim cõ-
cepta à parte
ſupernâ.

p De ſuâ ex-
tremitate.
q Colorem.
r Supr. I. 522.
& 527.

f Sic Nonius.

[* Sic leg. vt
ſit hiatus in
verſu, fre-
quens Caro
noſtro. Lâb.
eſſe in imag.

20 eſſe eſt r̄
eivou, 194
δυσία.

b Verſus hic
ab eſt à Mſs.
& gloſſam ſa-
pit.

c Lamb. hiſt̄.
di. malè, vt
ſupra. Vide
paulo poſt
174.

d Ex æquabi-
litate & la-
uore ſpecu-
lorum. infrâ,
verſ. 290. re-
petit.

• Animantiū. 110 Sunt infra nostros sensus, tantōque minora,
 sic s̄pe ge-
 nus permu-
 tat, vt supr.
 vers. 60. illu-
 rum, vbi prae-
 cedit, lubrica
 serpens. 115 Tertia pars nulla vt possit ratione videri:
 • Harum intestinum quoduis quale esse putan-
 dum' st?

a Sic supr.

III. 721.

b Virgil. pa-
 naceam. vo-
 cat. Remed-
 ium omniū
 morborum.
 * Vide Indi-
 cem, in Aër.
 c Impellen-
 tes, agitan-
 tes Prisc. lib. IX.
 Vtitur En-
 nius lib. VII.
 Annal. & Ci-
 cero in Ara-
 to. Al. mul-
 centes. vel
 mulcantes; ver-
 berantes.

d Sic Mss. vt
 sit hiatus fre-
 quens Lucre-
 tio.

e Ante. Ci-
 cero Verr. fre-
 ment. prater
 oculos Lollj. &
 Varro Eu-
 men. Prater
 matris Dūm
 adem.

f Lamb. ge-
 nantur. male.

Quid cordis globus? aut oculi? quid membra? quid
 artus?

Quantula sunt? quid praterea primordia quaque,
 Vnde anima, atq; animi constet natura, necessum' st?

120 Nōne vides, quā sint subtilia, quāq; minuta?

Praterea, quacumque suo de corpore odorem

[a Exspirant acrem, b panaces, absinthia tetra,

Abrotoniq; graues, & tristia centauria:

Horum unumquoduis leuiter si forte ciebis,

125 Quamprimū noscas rerum simulacra vagari

Multa modis multis, nulla vi, cassaq; sensu.

Quorum quantula pars sit imago, dicere nemo est

Qui possit, neque eam rationem reddere dictis.

Sed ne forte putes ea demum sola vagare,

130 Quacumque ab rebus rerum simulacra recedunt;

Sunt etiam, quae sponte sua gignuntur, & ipsa

Constituuntur in hoc calo, * qui dicitur aër:

Qua multis formata modis sublimē feruntur;

Nec speciem mutare suam liquentia cessant.

135 Et cuiusque modi formarum vertere in ora.

Vt nubes faciliē interdum concreescere in alto

Cernimus; & mundi speciem violare serenam,

Aëra c mulgentes motum, nam saepe gigantum

Ora volare videntur, & umbram ducere latē:

140 Interdum montes d magni, auolsaq; saxa

Montibus anteire, & solem succedere c prater;

Inde alios trahere, atque inducere bellua nimbos.

Nunc ea quā facili, & celeri ratione f gerantur,

Perpe-

Perpetuòque fluant ab rebus, lapsaq; cedant.

145 Semper enim summum g quidquid de rebus h
abundat,

Quod iaculentur: & hoc alias cum peruenit in res,
Transit, ut imprimis i vestem: sed ubi aspera saxa,
Aut in materiem ligni peruenit, ibi iam
Scinditur, ut nullum simulacrum reddere possit.

150 At cum splendida qua constant, opposita fuerunt,
Densa que, ut imprimis speculum st; nihil k occidit
horum:

Nam neq; uti vestem, possunt transire, neque ante
Scindi, quam meminit laior prestare salutem.
Quapropter fit, ut hinc nobis simulacra [a gerantur.

155 Et quamuis subito, quouis in tempore, quamq;
Rem contra speculum ponas, apparet imago:
Perpetuò fluere ut noscas è corpore summo
Texturas * rerum tenuis, tenuisque figuras,
Ergo multa breui spatio simulacra geruntur;

160 Vt meritò b celer his rebus dicatur origo,
c Et quasi multa breui spatio summittere debet
Lumina sol, ut perpetuò sint omnia plena.
Sic à rebus item simili ratione necesse est
Temporis in puncto rerum simulacra ferantur

165 Multa modis multis in cunctas undique partis:
Quandoquidem speculum d quodcunque obuerti-
mus oris,

Res tibi respondent simili forma, atque colore.
Præterea modo cum fuerit liquidissima cali
Tempestas, perquam subito fit turbida fœdè

170 Undique, uti in tenebras omnis Acherunta e rearis
Liquisse & magnas cali compleſſe f cavernas.
Vsq; adeò tetra nimbosum nocte coorta,
Impendent atra formidinis ora supernè:

Quorum quantula pars sit imago, g dicere nemo est

175 Qui possit, neque eam rationem reddere dictis.

Nunc age, quam celeri motu simulacra ferantur,

z Quidque.

h Fluit.

i Tenuissi-

mam, ut Coſ.

k Sic infra

ait, funditur:

excidium in-

dicās & mox

opponit sa-

lutem.

[a Lamb. ge-

nantur, perpe-

ram.

* Meursius

leg. Extulit.

scite. Vide

Indic.

b celer. n.

c Nota vſum

particulæ

Quasi. Vete-

rese à vſi συ-

κρίσις

& compara-

te pro, quem-

admodum ve-

luti. Vide Le-

xicon Plaut.

Sic noster

III. 148.

d Turneb.

quoicumq; ob-

uertimus aris

h.e. cuicum-

que speculi

parti.

e Iteratur hi

quatuor ver-

sus lib. VI.

250.

f Ennius vo-

cat cali ingen-

tes fornices.

g Sic supr. ior

ostendi est nulla

potestas

h Attributa
sit.

i Ut breue tē-
poris spatiū
temporis lon-
go loci spatio
conteratur.
Et est quæ-
dam hypalla-
ge.

k Nutu.

l Infr. IV. 909
[^a Calor: ut
sepe apud Ca-
rum: & alios
item autho-
res.

b ē primor-
diis seu prin-
cipiis.

c Sic IV. 1189.

d Impulsu
producto per
petuo & cō-
tinuo.

e Immēsum,

f Cælū, quod
est supra.

g Quādoqui-
dem hæc.

h Pro, *emissa*.
Talis muta-
tio generis
supra fuit.

i Indicium &
argumentum
certum.

Et quæ mobilitas ollis tranantibus auras

h Reddita sit, longo ut spatio brevis hora iteratur,

In quem quaque locum diuerso k numine tendunt;

180 *Suauidicis patius, quàm multis versibus edam:*

Paruus ut est cygni melior canor, ille gruum quàm

Clamor in l athereis dispersus nubibus austru.

Principio persape levis res, atque minutus

Corporibus factas, celeris licet esse videre.

185 *In quo iam genere est solis lux, & [a vapor eius,*

Propterea quia sunt è b primis facta minutus:

Quæ quasi cuduntur, pèrque aëris interuallum

Non c dubitant transire sequenti concita plaga.

Suppeditatur enim confestim lumine lumen.

190 *Et quasi d protelo stimulatursoligure solgur.*

Quapropter simulacra pari ratione necesse est

c Immemorabile per spatium transcurrere posse

Temporis in puncto: primum, quod paruula causa

Est, procul à tergo quæ prouehat, atq; propellat:

195 *Deinde, quod usque adeo textura pradita rara*

Mittuntur, facile ut quasus penetrare queant res,

Et quasi permanare per aëris interuallum.

Præterea si, quæ penitus corpuscula rerum

Ex alto in terras mittuntur, solis uti lux,

200 *Ac vapor, hac puncto cernuntur lapsæ diei*

Per totum calispatium diffundere sese;

Pèrque volare mare, ac terras, calūmque rigare,

*f Quod superà est; ubi tam volucris hac lauitate
feruntur:*

Quid quæ sunt igitur in prima fronte parata,

205 *Cum iaciuntur, & h emissum res nulla moratur,*

Nónne vides citius debere, & longius ire?

Multiplicisque loci spatium transcurrere eodem

Tempore, quo solis peruolant lumina calum?

Hoc etiam imprimis specimen i verum esse videtur,

210 *Quàm celeri motu rerum simulacra ferantur,*

Quod simul ac primum sub diuo splendor aquarū

Ponitur;

Ponitur: ex templò calo stellante, serena

Sidera respondent in aqua radiantia mundi.

Iamne vides igitur, k quàm puncto tempore imago

115 *Ætheris ex oris ad terrarum accidat oras?*

Quare etiam atque etiam minima hac fateare necesse est

Corpora, quæ feriant oculos, visumque lacestant;

Perpetuoque fluant certis ab rebus a odores:

Frigus ut à fluviis, calor à solè, b æstus ab undis

220 *Æquoris, ex eor mœrorum litora circum.*

Nec varia cessant voces volitare per c aures.

Denique in os salsi venit humor sape saporis,

Cùm mare versamur propter; dilutæque contrà

Cùm tuimur misceri absinthia, d tangit amaror.

225 *Vsq; eadeo omnibus ab rebus res quæq; fluenter*

Fertur, & in cunctas dimittitur undique partis:

e Nec mora, nec requies inter datur vlla fluendi:

Perpetuò quoniam sentimus, & omnia semper

Cernere, odorari licet f & sentire sonare.

230 *Præterea quoniam manibus tractata figura*

In tenebris quadam, cognoscitur esse eadem, qua

Cernitur in luce, & claro candore; necesse est

Consimili causa tactum, visumque moveri.

Nunc igitur, si quadratum tentamus; & id nos

235 *Commouet in tenebris: in g luci qua poterit res*

Accidere ad speciem, quadrata nisi eius imago?

Esse in imaginibus quapropter causa videtur

Cernendi, neque posse sine his res vlla videri.

Nunc ea qua dicor rerum simulacra, feruntur

240 *Undique; & in cunctas iaciuntur h didita partis.*

Verùm nos oculis quia solis cernere quimus,

I 4

k Quàm bre-
ui tempore.

l Infr. VI. 919.

[a Lamb.

obortu. male.

commemo-

rat Poëta esse

corpora pri-

imum qua o-

culos, deinde

nares. ut sunt

odores, deinde

tactum, ut

frigus; aures,

ut soni; lin-

guam, ut sa-

pores feri-

ant. Idem

versus est VI.

924.

b Commo-

tio, vel impe-

tus maris. Sic

supr. I. 307.

infr. VI. 920

& seqq.

c Vide infr.

VI. 929. Ita

dicat alibi

volitare, &

transuolita-

re, manare,

transmitte-

re, penetra-

re, peruolita-

re; transire

meare, trans-

ire. Vide In-

Pro-dic. Sic Plaut.

Amph. I. r. v. 169. Aduolare. de voce, vsurpauit.

d Citat Agellius lib. I. cap. XXI. vers. 225. 226. sunt etiam VI. 931. 932.

e Imitatus est Virgilius Georg. II. & Æneid. VI.

f Lamb. exaudire sonorem. pessime.

g Pro, luce.

h Distributa, dissipata, dispersa.

i Os, faciem,
ad spectum.

k Et cuiusq;
rei distantia
cognoscim⁹,
seu interno-
seimus per
imagines.

l Sic infr. IV.
320.

m Lamb. pro. 250
redit, permul-
cet. supr. ver.
187.

[a Valde ce-
leri.

b Sic & Lãb. 255
legit.

c Pro, Qualis
res, vt sit ge-
neris muta-
tio.

d Singulam: 260
sequitur e-
nim: Sed ma-
gis vniversum.

Sic supr. III.
390.

e Ita leg. vt sit
creticus, vel
fiat contra-
ctio: vt infr.

VI. 1065, &
1086.

f Sic leg. vt sit
versus minu-
tus. Lamb.
aliqua res.

g Nempe, vē-
tus.

h τὸ penitus,

&, in alto, πρὸς ἄλλὰ sunt.

i τὸ re producitur: vt sæpe. Lamb. remota. Vide paulo post vers. 288.

k Cuius generis: quemadmodum.

Propterea sit, vt i speciem quò vertimus, omnes
Res ibi eam contrà feriant forma, atq; colore.

Et quantum k quaq; à nobis res absit, imago

245 Efficit, vt videamus, & internoscere l curat.

Nam cùm mittitur, extemplo m procudit, agitque
Aëra, qui inter se cumq; est, oculosque locatus:

Isque ita per nostras acies perlabitur omnis

Et quasi perterget pupillas, atque ita transit.

250 Propterea sit, vt i videamus quàm procul absit

Res quaque: & quanto plus aëris antè agitur,

Et nostros oculos perterget longior aura;

Tam procul esse magis res quaq; remota videtur.

Scilicet hac a summè celeri ratione b geruntur,

255 c Quale sit vt videamus; & vnà quā procul absit.

Illud in his rebus minimè mirabile habendum 'st,

Cur ea; qua feriant oculos simulacra, videri

Singula cùm nequeant, res ipsa perspiciantur:

Ventus enim quoq; paullatim cùm verberat, & cùm

260 Acre ferit frigus, non d priuam quamq; solemus

Particulam venti sentire, & frigoris eius;

Sed magis e vniuersum, fieriq; perinde videmus

Corpore tum plagas in nostro, tamquam f aliqua res

g Verberet, atque sui det sensum corporis extrà,

265 Præterea lapidem digito cùm tundimus, ipsum

Tangimus extremum saxi, summūmq; colorem:

Nec sentimus eum tactu, verū magis ipsam

Duritiem h penitus saxi sentimus in alto.

Nunc age, cur ultra speculum videatur imago,

270 Percipe nam certè penitus i remota videtur.

Quod k genus illa, foris qua verè transpiciuntur,

Ianua cum per se transspectum præbet apertum,

Multa facitq; foris ex adibus vt videantur.

Ipse etenim duplici, geminòque sit aëre visus.

275 Pri-

- 275 *Primus enim est, l'etra postis quum cernitur aer;*
Inde fores ipsa dextrâ, lauaque sequuntur.
Post extraria lux oculos perterget, & aer
Alter, & illa, foris qua verè transpiciuntur.
Sic ubi se primum speculi proiecit imago,
- 280 *Dum venit ad nostras acies, in procudit, agitque*
Aëra, qui inter se cumq; est, oculosque locatus:
Et facit, ut prius hunc omnem sentire queamus,
Quam speculum. sed ubi speculum quoque sensimus
Cotinuò hac in id, à nobis qua fertur imago, (ipsum;
- 285 *Peruenit, & nostros oculos reiecta reuifit;*
Atque alium præ se propellens aëra voluit
Et facit, ut prius hunc, quam se videamus: eòq;
Distare à speculo tantum [a remota videtur.
b Quare etiam atq; etiam minimè c mirari par est
- 290 *Illis, qua reddunt speculorum ex aquore visum*
Aëribus binis, quoniam res confit utrâque.
Nunc ea, qua nobis membrorum dextera pars est,
In speculis fit d ut laua videatur, eò quòd
c Planiciem ad speculi veniens cum offendit imago,
- 295 *Non conuertitur incolumis; sed recta retrorsum*
Sic eliditur, ut si quis prius, arida quam sit
f Cretea persona, allidat pilæve trabive;
Atque ea continuò rectam si fronte figuram
Seruet, & elisam retrò sese exprimat ipsa:
- 300 *Fiet, ut antè oculus fuerit qui dexter, hic idem*
Nunc sit lauus, & è lauo sit g mutua dexter.
Fit quoq; de speculo in speculū ut tradatur imago:
Quinque etiam h sex ut fieri simulacra fuerint.
Nam quaecumq; retro parte interiore latebunt;
- 305 *Inde tamen, quamuis tortè, penitusque remota*
Omnia, per flexos aditus edueta licebit
Pluribus hac speculis videantur in adibus esse.
Vsque adeò è speculo in spētulum tralucet imago:
Et cum laua data est, fit rursus, ut dextera fiat:
- 310 *Inde retrorsum i reddit, & conuertit eòdem.*

1 Citra ostiū,
 fores, ianuā.
 sic supr. III.

369.

m Lamb. pro-
 trudit.

a Vide paulo
 ante ver. 270.

b Hos tres ver-
 sus Lambinus
 ut spurios de-
 lendos cēset.
 perperā: cum
 bonus sit sen-
 sus.

c Lamb. mira-
 rier est par.

d Sic correxit
 Muretus: vā
 nē una in
 laua: produ-
 catur: & sit
 tribrachys
 pro dactylo.

e Aliās vocat
 aquor speculis:
 Suprà v. 105.

290. & lib. I.
 glaciam aris.

f Lamb. ma-
 lit. Cressam
 personam.

g Mutuo.

h Sic Horat.
 lib. I. Epist. I.
 sed septim: &
 Terent. Eu-
 nuch.

i nē reddit
 absolute ac-
 cipitur; ut cō-
 uertit. Et est
 choreus pro
 spōdeo. infr.
 vers. 323.

a Quodrum
 dextra par-
 tes nostris
 dextris re-
 spondent.
 b Teres spe-
 culi figura,
 instar colum-
 nae.
 c Videlicet i-
 maginem.
 d Ingressi an-
 que.
 e Vide Labe-
 ri versus huc
 pertinentes
 apud Agell.
 lib. 10. ca. 17.
 Elegantem
 autem reddit
 ratione Ca-
 rus, cur oculi
 splendore of-
 fendantur.
 f Lamb. ten-
 dere. vt supra
 l. 66.
 g Sic disposi-
 tura, l. 1025.
 h Al. lutea.
 Vide Iudi-
 cem.
 i Qui morbo
 regio labo-
 rant Nonius.
 k Tribrachys
 pro spondeo
 seu dictylo.
 vel leg. mlt.
 vt supr. l. 70.
 Inuitat.
 l Sic & Obsi-
 do, confido, De-
 fido: apud Lu-
 ciet.

Quinetiam quaecumque latiuscula sunt speculorum
 Adsimili lateris flexura pradita nostri:
 a Dextera ea propter nobis simulacra remittunt,
 Aut quia de speculo in speculum transfertur imago;
 315 Inde ad nos elisa bis aduolat: aut etiam quod
 Circumagitur, cum venit imago; propterea quod
 Flexa b figura docet speculi c conuertier ad nos.
 d Endogredi porrò pariter simulacra, pedemque
 Ponere nobiscum credas, gestumq; imitari;
 320 Propterea quia, de speculi qua parte recedas,
 Continuo nequeunt illinc simulacra reuerti:
 Omnia quandoquidem cogit natura referri.
 At resilire ab rebus ad aequos reddita flexus.
 e Splendida porrò oculi fugitant, vitantq; tueri:
 325 Sol etiam cecat, contra si f cernere pergas;
 Propterea quia vis magna est ipsius; & altè
 Aëra per purum grauitè simulacra feruntur.
 Et feriunt oculos turbantia g composituras.
 Præterea splendor, quicumque est acer, adurit
 330 Sæpe oculos, idè quod semina possidet ignis
 Multa, dolorem oculis qua gignunt insinuando.
 h Lurida præterea fiunt quaecumque tuentur
 i Arquati, quia luroris de corpore eorum
 Semina multa fluunt simulacris obuia rerum;
 335 Multaque sunt oculis in eorum deniq; mixta,
 Qua contage sua palloribus omnia pingunt:
 E tenebris autem, qua sunt in luce, tuemur;
 Propterea, quia cum propior caliginis aër
 Ater k init oculos prior, l & possidet apertos;
 340 Insequitur candens confestim lucidus aër,
 Qui quasi purgat eos, ac nigras discutit umbras
 Aëris illius: nam multis partibus hic est
 Mobilior, multisq; mīputior, & magis pollens.
 Qui simul atque vias oculorum luce repleuit;
 145 Atque patefecit, quas antè obsiderat ater;
 Continuo rerum simulacra ad aperta sequuntur;

Qua

- Quae sita sunt in luce, laceffuntq; ut videamus.
 Quod contrà facere in tenebris è luce nequimus;
 Propterea, quia posterior caliginis aer
 350 Crassior insequitur; qui cuncta foramina complet;
 Obsiditq; vias oculorum, ne simulacra
 Possint vllarum rerum a contacta moueri.
 Quadratasq; procul turris cum cernimus urbis,
 10 Propterea fit, uti vidcantur saepe rotunda,
 355 Angulus obtusus quia longè cernitur omnis,
 Siue etiam potius non cernitur, ac perit eius
 Plaga, nec ad nostras acies perlabitur ictus;
 Aëra per multum quia dum simulacra feruntur,
 Cogit b hebescere eum crebris offensibus aer;
 360 Hinc ubi suffugit sensum simul angulus omnis,
 Fit, quasi ut ad c tornum saxorum structa tuantur;
 Non tamen ut coram quae sunt, vereq; rotunda,
 Sed quasi d adumbratim paullum simulata videtur.
 Umbra videtur item nobis in sole moueri,
 365 Et vestigia nostra sequi, gestumque imitari,
 Aëra si credas priuatum lumine posse
 Endogredi, motus hominum, gest usq; sequentem.
 Nam nihil esse potest aliud nisi lumine e cassus
 Aër, id quod nos umbram perhibere suemus.
 370 Nimirum, quia terra locis ex ordine certis
 Lumine priuatur solis, quacumque meandis
 f Officimus; repletur item, quod liquimus eius.
 Propterea fit, uti videatur, quae fuit umbra
 Corporis, è regione eadem nos usque secuta.
 375 Semper enim noua se radiorum lumina fundunt,
 Primaq; disperunt, quasi carmine g lana trahatur.
 Propterea facile e spoliatur lumine terra;
 Et repletur item, nigrasq; sibi abluit, umbras.
 [a Nec tamen hic oculos falli concedimus hilum.
 380 Nam quocumq; loco sit lux, atque umbra, tueri
 Illorum, st. eadem verò sint lumina, necne;
 Umbraq; quae fuit hic, eadem num transeat illuc;

a Alii : consen-
 sta : hoc est
 congregata,
 collecta. Vi-
 de Indicem.
 b Obtundi
 angulum, si-
 ne anguli i-
 ctum.

c Saxa quæ
 structa sunt
 videantur.
 Lamb. quasi
 tornata. Te top-
 ouera.

d τυρωδης.
 non ad amuf-
 sim, non ex-
 quisite rotū-
 da, paulum
 simulata.

e Vacuus.
 f Obstatum
 soli.
 g Trahere lu-
 nam, est nexu.
 Vide Lexic.
 in Carmino.

[a Deinceps
 demonstra-
 bit sensus es-
 se certos ac
 veros, eorum
 quæ fallacias
 nasci ab ani-
 mi opinatu.
 Vide & infra
 IV. 466.

¶ Nempe no-
ua se radio-
rum lumina
identidem
fundere, &
prima quæq;
disperire.
¶ Tmelis.
¶ Præter quos
agimus & im-
pellimus na-
uim.
¶ Sic V l. 251.
¶ Lamb. at.
¶ Coniuncti
& continen-
tes: vnum
montem ef-
ficere viden-
tur.

¶ Verutum ge-
nus pili. Vide
Festum, No-
nium & Cha-
ris. lib. I.
¶ Collectio
aquæ, seu a-
qua collecta.
Horat. Epist.
ad Vallam:
Collectosne bi-
bant umbres,
puteosne peren-
nas.
¶ Qui inter
imulit, vel
stat anastro-
phe.
¶ Per vias la-
pidibus tra-
sas.

An potius fiat, paullo b quod diximus autè;
Hoc animi demum ratio discernere debet:.

385 Nec possunt oculi naturam noscere rerum.
Proinde animi vitium hoc oculu adfingere noli.
Qua vehimur nauis, fertur, cum stare videtur;
Qua manet in statione, ea c prater creditur ire:
Et fugere ad puppim colles, campiq; videntur.

390 Quos agimus d prater nauim, veluq; volamus.
Sidera cessare c athereis adfixa cauernis
Cuncta videntur, f & assiduo sunt omnia motu:
Quandoquidem longos obitus exorta reuifunt,
Cum per mensa suo sunt calum corpore claro.

395 Solq; pari ratione manere, & luna videtur
In statione; ea qua ferri res indicat ipsa.
Exstantesq; procul medio de gurgite montes,
Classibus inter quos liber patet exitus; g iidem
Apparent: & longè diuolsi licet, ingens

400 Insula coniunctis tamen ex his vna videtur.
Atria versari, & circumcursare columna
Vsque adeo sit vis pueri videantur, ubi ipsi
Desierunt verti, vix ut iam credere possint,
Non supra sese ruere omnia tecta minari.

405 lamq; rubrum tremulis iubar ignibus erigere altè
Cum coepit natura; supraque extollere montes:
Quo: ubi tum supra sol montis esse videtur,
Comminus ipse suo contingens feruidus igni;
Vix absunt nobis missus bis mille sagittæ;

410 Vix etiam cursus quingentos saepe [a veruti.
Inter eos, solémqueque iacent immania ponti
Æquora, substrata athereis ingentibus oris:
Interioréque sunt terrarum millia multa;
Qua varia retinent gentes, & sacra ferarum.

415 At b conlectus aqua digitum non altior vnum,
Qui c lapides inter sistit per d strata viarum,
c Despectum prabet sub terras impete tanto,

¶ Ad spectum è loco superiore tantâ altitudine.

Alter-

A terris quantum cali patet altus hiatus:

Nubila despicere, & calum ut videre videre, &

420 Corpora, mirandè, sub terras abdita calo.

Denique, ubi in medio nobis equus acer obhesit

Flumine, & in rapidas amnis despeximus undas:

Stantis equi corpus transuersum ferre videtur

Vis, & in aduersum flumen contrudere g raptim.

425 Et quocumque oculos traiecimus, omnia ferri.

Et fluere ad simili nobis ratione videntur.

Porticus aquali quamuis est denique ductu.

Stansq; in perpetuum paribus suffulta columnis:

h Longè tamen parte ab summa cum tota videtur.

430 Paullatim trahit angustis fastigia coni.

Tecta solo iungens, atque omnia dextera lauis;

Donec in obscurum coni conduxit acumen.

In pelago nautis ex undis ortus, in undis

Sol fit uti videatur obire, & i condere lumen:

435 Quippe ubi nihil aliud nisi aquam, calumque
tuentur;

k Ne leuiter credas labefactari undique sensus.

At maris ignaris, in portu clauda videntur

Nauigia, aplustris fractis, obnitier undis.

Nam quacumq; supra rorem salis edita pars est

440 Remorium, recta est, & recta supernè l gubernata:

Quæ demersa liquore obeunt, refracta videntur

Omnia conuersti, sursumq; supina reuersti;

Et reflexa propè [a in summo fluitare liquore.

Raraq; per calum cum venti b nubila portant

445 Tempore nocturno; cum splendida signa videntur

Labier aduersum nimbos, atque ire supernè

Longè aliam in partem, quàm quò ratione feruntur.

At si forte oculo manus uni subdita subter

Pressis; c cum quodam sensu fit, uti videantur

Omnia, flexa: ut t
prod. ob Pr.

f Hesiod.

Theogon.

ὄσσι ἐγγύς

ἱς' ἀπὸ γαίης.

g Celeriter &

rapientis in

morem. supr.

l. 662. τὸ

mirandè vers.

420. est, mira.

h π e corri-

pitur: ut in

supernè, apprs-

me. clarè.

Lamb. Longa.

Vide. supr.

IV. 355.

i Absconde-

re, occultare.

k Vtne, vel, ut

non q. d. Non

est mirum, si

nautis Sol in

undis obire

& oceidere

videatur,

quippe cum

præter cælum

& aquam ni-

hil cernant,

ne forte leui-

ter ac temere

credas sensus

undiq; labe-

factari.

l Guberna-

cula. Nonius.

infr. VI. 186.

a Al. ut. Al.

prod. ob Pr.

b Nubes inanes & pellucidas.

c Lambin. Tressit enim: q. f. f.

• Sic Charinus apud Plaut. Mercat. 3. 4. ab initio. Vide Agell. lib. 19. cap. 18. dictū Ennii de homine otioso. Per equos breues & patuos.

• Vide Agell. lib. 4. cap. 20. Fastidit quæ adsunt, & desiderat, quæ absunt. • quomodo ea obliuiscatur quæ sibi molesta sunt.

• Horat. lib. 2. Satyr. 7. itq. ipsum vitæ fugitivum & erro.

• bat is quem. • inuitè & præter voluntatem. Aduerbium Comicum. Vide Lexic. Plaut.

• in controuersiam vocatur, ἀμφισβήτησις. • petenda.

• duarior.

• h. r. e. m. in dum non eliditur.

• Virgil. Georg. 1. v. quid visper serus vehat.

Exit o sæpe foras magnis ex adibus ille,
1075 Esse domi quem pertasum est, subitoq. reuertit;
Quippe foris nihilo melius qui sentiat esse.
Currit agens per mannos ad villam precipitante;
Auxilium tectis quasi ferre ardentibus instans:
q. Oscitat ex templo tetigit cum limina villa,
1080 Aut abit in somnium grauis, atque obliuata qua-
rit;
Aut etiam properans urbem petit, atque reuifit:
Hoc a se quisque modo fugit: b. at, quem scilicet, ut
fit,
Effugere haud potis est, c. ingratis heret, & angit:
Propterea, morbi quia causam non tenet ager:
1085 Quam bene si videat: iam de rebus quisq. relictis
Naturam primum studeat cognoscere rerum;
Temporis æterni quoniam, non vultus hora,
c. Ambigitur status, in quo sit mortalibus omnis
Ætas post mortem, quæ restat cumq. emanenda.
1090 Deniq. tantopere in dubiis trepidare periculis
Quæ mala nos subigit vitæ tanta cupido?
Certè equidem finis vitæ mortalibus adstat;
Nec deuitari letum q. pote quin obeamus:
Præterea versamur ibidem, atque insimies usque:
1095 Nec noua viuendo protuditur vlla voluptas.
Sed h. dum abest, quod auemus, id exsuperare vidi-
tur
Cetera; post aliud; cum contigit illud, auemus:
Et sitis aqua tenet, vitæ semper hiantis:
Posteriq., in dubio est, fortunam quam i. vehat a-
tas;

1100 Quid ve ferat nobis casus, qui ve exitus instet.

Nec

Nec prorsum vitam ducendo, demimus hilum
 Tempore de mortis, nec k delibare valemus,
 Quo minus esse diu possimus l morte perempti.
 Proinde licet quot vis viuendo condere secla,

1105 Mors m aterna tamen nihilo minus illa manebit:

Nec minus n ille diu iam non erit, ex hodierno

o Lumine qui finem vitai fecit, & ille,

Mensibus, atque annis qui multis occidit ante.

k Id est, non
 possumus
 quicquam
 detrudere de
 tempore
 mortis, etiã
 aliquot an-
 nis, atq; adeo
 seculis tar-
 dius moria-

TITI

mũt, non ideo tamen minus diu mortui erimus. Lambin. Vide Indi-
 cem nostrum in Delibare.

l Virgil. Æneid. VI. v. indigna morte perempti.

m Supra, mors immortalis.

a zque diu mortuus erit ille, qui ex hodierno die viuendi finem fecit,
 atque ille, qui multis ante annis interiit. nam cum tempus futurum
 sit infinitum, vterque post mortem tempus æque infinitum mortuus
 manebit.

o die:

TITI
LVCRETII CARI
DE RERVM NATVRA,
LIBER QVARTVS.

VIA Pieridum per agro loca, nullius
antè

Trita a solo: iuuat integros accedere
fontis,

Atque haurire, iuuatq; nos decer-
pere flores,

Insignemq; meo capiti petere inde coronam,

Vnde prius nulli velarint tempora Musa.

Primum quod magnis doceo de rebus, & artis

Religionum animum modis b exsoluere pergo:

Deinde, quod obscura de re tam lucida pango

Carmina, museo contingens cuncta lepore.

10 Id quoq; enim non ab nulla ratione videtur:

Nam veluti, c pueris absinthia tetra medentes

Cum

* Solea. Sic
Plaut. Bac-
chid. 2. s. v.
98. versus hi
septendecim
etiam fuerūt
supra lib. I.
vers. 924. Ibi
explicationē
eorundem
vise. Et Adri.
Turneb. Ad-
uersar. lib. II.
cap. XII. loca
nullius trita so-
lo, explicat,

nullius pede calcata.

b Supra I. 930.

c Admodum nobile doli boni exemplum in Medicis, quorum solertiam in propinandis amaris pharmacis lepidissimè Meic describit Poëta nos-
ter: dicens, se quoque illos imitari; dum sicut Medici amara & ingra-
ti saporis pocula dulci liquore exterius tincta propinant ægrotis, ma-
ximeque pueris: ita ipse tristia & seuera atque obscura Philosophiz
dogmata dulcedine & perspicuitate suorum carminum commenda-
re & instillare conatur. qui aliàs propter nimiam austeritatem ab il-
lis facile abhorretere & retilize potuissent. Eosdem hos versus Claris-
simus RITTERSHVSIVS vocat aureos: & eadem hac comparatione
alios quoq; Scriptores vsos fuisse, multis ostendit, Comment. ad l. 23.

de Reg.

- Cum dare conantur, prius oras pocula circum
Contingunt mellis dulci, flauoque liquore,
Vt puerorum atas improvida ludificetur*
- 15 *Labrorum tenuis: interea perpotet amarum
Absinthii laticem, deceptaque* non capiat;
Sed potius tali d facto recreata valescat:
Sic ego nunc, quoniam hac ratio plerumque videtur
Tristior esse, quibus non est tractata, retróque*
- 20 *Volgus abhorret ab hac; volui tibi suauiloquenti
Carminis Pierio rationem exponere nostram,
Et quasi museo dulci contingere melle:
Si tibi forte animum tali ratione tenere
Versibus in nostris possem, dum f perspicis omnem*
- 25 *Naturam rerum, ac [a] presentis utilitatem.
Sed quoniam docui, cunctarum exordia rerum
Qualia sint, & quàm variis distantia formis
Sponte sua volitent aeterno percita motu;
Quóque modo possint res ex his quaque creari:*
- 30 *Atque, animi quoniam docui natura quid esset,
Et quibus è rebus cum corpora compta vigeret,
Quóve modo distracta rediret in ordia prima:
Nunc agere incipiam tibi, quod vehementer ad has
res*
- Attinet, esse, ea qua rerum simulacra vocamus:*
- 35 *Quae quasi membrana summo de corpore rerum
b Derepta volitant ultróque, citróque per auras:
Atque eadem nobis vigilantibus obuia mentes
Terrificant, atque in somnis, cum saepe figuras
Contuimur miras, simulacráque c luce carentum:*
- 40 *Quae nos horrificè languentis saepe sopore
Excierunt, ne forte animas Acherunte reamur
Effugere, aut umbras inter viuos volitare;
Néve aliquid nostri post mortem posse relinqui,
Cum corpus simul atque animi natura perempta*
- 45 *In sua discessum d dederunt primordia quaque.
Dico igitur rerum c effigias, tenuisque figuras*

|| de Reg. Iur.
pag. 18. 19. Ci-
tat quoque
hos Lucretii
versus Hiero-
nym^o ad Cte-
siphontem,
aduersus Pe-
lagiũ, Tom.
I pag. 547. Et
M. Fabius
Quintilian^o,
Institut. Ora-
tor. lib. II l.
ca. I pag. III.
Editionis no-
stræ. Vide Le-
xicon nostrũ
infra: in voce
Medentes.

d Al. tractu.
rò trahere
erit epotare:
vt οπα
apud Græcos.
e Vide sup. l.
943. & 528.
f Sic supra l.
947. & 1108.
[a] Ante sen-
tis. Al. persen-
tis.
b Detrahet.

c Virgil. imi-
tatus est Ge-
org. IV. 255.

d Sic infra
IV. 255.

e Vulgo, effi-
gies.

4 Sic Nonius.
Lamb. corpore.
v a in mem-
brana produ-
citur.

2 Ex iis, quæ
deinceps di-
sturus sum.
h Manifestis,
& quæ sunt
in promptu.

i Al. teretes.
Sic infra V.
101. Folliculos
teretes.

[a Citat No-
nius in Ve-
pres. vide pau-
lo post vers.
116. to illorū
referendum
ad serpētem,
vitulos, & ci-
cadas.

b Lamb. hi-
scendi. Vide
Indicem. h. e.
nihil posse di-
ci, nullamq;
causam affer-
ri, quare illa
quæ cernun-
tur, magis ca-
dāt de rebus,
quā quæ sunt
pertenuia.

c Tmesis: conseruare. Al. cum forma. vt paulo post vers. 98. Vide etiam
VI. 396.

d Impediri.

e Sic leg. vt sup. I. 209. Lamb. iaci atque emergere.

f Deradi, decedere. Alibi abstergere dixit.

g Ex intimis & penetralibus partibus.

h De partibus extremis.

i Coloris rubicundi aut crocei.

k Coloris rutili, rubri. Catull. in Egnat. Quod quisq; minxit, hoc sibi solet ma-
ne dentem atq; rufum pumicato ginginam.

Mittier ab rebus summo de f cortice earum:

Qua quasi membrana, vel cortex nominanda est:

Quod speciem, ac formam similem gerit eius imago.

50 Cuiuscumque cluet de corpore fusa vagari,

Id licet g hinc quamuis hebeti cognoscere corde.

Principio, quoniam mittunt in rebus h apertis

Corpora res multa. partim diffusa solutē,

Robora ceu fumum mittunt ignē (que vaporem;

55 Et partim contexta magis, condensāque, vt olim

Cū i veteris ponunt tunicas astate cicada;

Et vituli cū membranas de corpore summo

Nascentes mittunt; & item cū lubrica serpens

Exuit in spinis vestem; nam saepe videmus

60 Illorum spoliis [a vepres volitantibus auctas.

Hac quoniam fiunt, tenuis quoque debet imago

Ab rebus mitti summo de corpore earum:

Nam, cur illa cadant magis, ab rebusque recedant;

Quā quæ tenuia sunt, b ostendi est nulla potestas.

65 Presertim cū sint in summis corpora rebus

Multa minuta, iaci quæ possint ordine eodem,

Quo fuerint, c & con forma seruare figuram;

Et multò citius, quanto minus d endopediti

Pauca queunt, vt sunt in prima fronte locata:

70 Nam certē e iacier ac f tergeri multa videmus

Non solum ex g alto, penitusque, vt diximus antē;

Verū de h summis ipsum quoque saepe colorem.

Et volgò faciunt id i lutea, k ruffāque vela,

Et ferruginea, cū magnis intenta theatris

75 Per

75 Per malos volgata, trabésque tremential fluitant.
Namque ibi confessum caueai subter, & omnem
m Scanai speciem patrum, matrúmque, Deorúmque
Insiciunt, coguntque suo fluitare colore:

Et n quanto circùm mage sunt inclusa theatri

80 Mœnia, tam magis hac intus perfusa lepore
Omnia conrident o conrepta luce diei.

Ergo linteae de p summo cùm corpore q fucum
Mittunt, effigias quoque debent mittere tenuis
Res quaeque; ex summo quoniam iaculantur vtra-
que.

85 Sunt igitur iam formarum vestigia r certa,
Qua volgò volitant subtili pradita filo,
Nec singillatim possunt secreta videri.
Præterea omnis f odo, fumus, vapor, atque alia res
Consimiles, ideò diffusa rebus abundant,

90 Ex alto quia dum veniunt intrinsecus orta,
Scinduntur per iter flexum, nec recta viarum
Ostia sunt, quâ contendunt exire coorta.
At contra tenuis summi membrana coloris
Cùm iacitur, nihil est; quod eam discerpere possit;

95 In promptu quoniam st, in prima fronte locata.
Postremò in speculis, in aqua, splendoréque in omni
Quacumque, apparent nobis simulacra, necesse est,
Quandoquidem simili specie sunt pradita rerum,
[a Esse imaginibus missis consistere eorum.

100 Nam, cur illa cadant magis, ab rebúsque recedant,
b Quàm quæ tenuia sunt, c ostendi est nulla potestas,
Sunt igitur tenues formarum, consimilésque
Effigia, singillatim quas cernere nemo

Cùm possit, tamen assiduo, crebróque repulso
105 Reiecta reddunt d speculorum ex æquore visum:
Nec ratione alia seruari posse videntur
Tantopere, ut similes reddantur cuique figura.
Nunc age, quàm tenui natura constet imago
Percipe: & imprimis quoniam primordia tantum

1 Sic leg. vt
supr. III. 190.
m Infr. V. 225.
n Ita vt nul-
lus luci pa-
teat aditus à
lateribus.

Celeriter
aptim cõ-
cepta à parte
supernâ.

P De suâ ex-
tremitate.
q Colorem.
r Supr. I. 522.
& 527.

f Sic Nonius.

[a Sic leg. vt
sit hiatus in
versu, fre-
quens Caro
nostro. Lâb.
esse in imag.

ad esse est rō
eivov, καὶ
δυσία.

b Versus hic
abest à Mss.
& glossam sa-
pit.

c Lamb. hisse-
di. malè, vt
supra. Vide
paulo post
174.

d Ex æquabi-
litate & la-
uore specu-
lorum. infrâ,
vers. 290. re-
petit.

• Animantiū. 110 Sunt infra nostros sensus, tantòque minora,
 sic sæpe ge- Quàm quæ primùm oculi ceptant non posse tueri.
 nus permu- Nunc tamen id quoq; vti confirmem, exordia rerum
 tat, vt supr. Cunctarum quàm sint subtilia, percipe paucis.
 vers. 60. Illu- Primùm animalia sunt iam partim tantula, eorum
 tum, vbi præ- 115 Tertia pars nulla vt possit ratione videri:
 cedit, lubrica c Harum intestinum quoduis quale esse putan-
 serpens. dum' st?

a Sic supr.
 III. 721.

b Virgil. pa-
 naceam. vo-
 cat. Reme-
 dium omniū
 morborum.
 * Vide Ind-
 cem, in Aër.
 c Impellen-
 tes, agitan-
 tes. Prisc. lib. IX.
 Vtitur En-
 nius lib. VII.
 Annal. & Ci-
 cero in Ara-
 to. Al. mul-
 centes. vel,
 mulcantes: ver-
 berantes.

d Sic Mss. vt
 sit hiatus fre-
 quens Lucre-
 tio.

e Ante. Ci-
 cero Verr. fre-
 ment. præter
 oculos Lollii. &
 Varro Eu-
 men. Præter
 matris Dūm
 adem.

f Lamb. ge-
 nantur. male.

Quid cordis globus? aut oculi? quid membra? quid
 artus?

Quantula sunt? quid præterea primordia quæque,
 Vnde anima, atq; animi constet natura, necessum' st?

120 Nonne vides, quàm sint subtilia, quàmq; minuta?

Præterea, quacumque suo de corpore odorem

[a Exspirant acrem, b panaces, absinthia tetra.

Abrotoniq; graues, & tristia centauria:

Horum vnumquoduis leuiter si forte ciebis.

125 Quamprimùm noscas rerum simulacra vagari

Multa modis multis, nulla vi, cassaq; sensu.

Quorum quantula pars sit imago, dicere nemo est

Qui possit, neque eam rationem reddere dictis.

Sed ne forte putes ea demum sola vagare.

130 Quæcumque ab rebus rerum simulacra recedunt;

Sunt etiam, quæ sponte sua gignuntur, & ipsa

Constituuntur in hoc calo, * qui dicitur aër:

Quæ multis formata modis sublimè feruntur;

Nec speciem mutare suam liquentia cessans.

135 Et cuiusquemodi formarum vertere in ora.

Vt nubes facile interdum concreescere in alto

Cernimus; & mundi speciem violare serenam,

Aëra c mulgentes motum. nam sæpe gigantum

Ora volare videntur, & umbram ducere latè:

140 Interdum montes d magni, auolsaq; saxa

Montibus anteire, & solem succedere c præter;

Inde alios trahere, atque inducere bellua nimbos.

Nunc ea quàm facili, & celeri ratione f gerantur.

Perpe-

Perpetuòque fluant ab rebus, lapsaq; cedant.

145 Semper enim summum g quidquid de rebus h
abundat,

Quod iaculentur: & hoc alias cum peruenit in res,
Transit, ut imprimis i vestem: sed ubi aspera saxa,
Aut in materiem ligni peruenit, ibi iam
Scinditur, ut nullum simulacrum reddere possit.

150 At cum splendida qua constant, opposita fuerunt,
Densaque, ut imprimis speculum st; nihil k occidit
horum:

Nam neq; uti vestem, possunt transire, neque ante
Scindi, quam meminit laeior praestare salutem.
Quapropter fit, ut hinc nobis simulacra [a gerantur.

155 Et quamuis subito, quouis in tempore, quamq;
Rem contra speculum ponas, apparet imago:

Perpetuò fluere ut noscas è corpore summo
Texturas * rerum tenuis, tenuisque figuras.

Ergo multa breui spatio simulacra geruntur;

160 Ut merito b celer his rebus dicatur origo,

c Et quasi multa breui spatio summittere debet
Lumina sol, ut perpetuò sint omnia plena.

Sic à rebus item simili ratione necesse est

Temporis in puncto rerum simulacra ferantur

165 Multa modis multis in cunctas undique partis:

Quandoquidem speculum d quodcunque obuerti-
mus oris,

Res tibi respondent simili forma, atque colore.

Praterea modo cum fuerit liquidissima cali

Tempestas, perquam subito fit turbida fœde

170 Undique, uti in tenebras omnis Acherunta c reari

Liquisse & magnas cali compleisse cavernas.

Vsq; adeò tetra nimborum nocte coorta,

Impendent atra formidinis ora supernè:

Quorum quantula pars sit imago, g dicere nemo est

175 Qui possit, neque eam rationem reddere dictis.

Nunc age, quam celeri motu simulacra ferantur,

z Quidque.

h Fluit.

i Tenuissi-

mam, ut Coā.

k Sic infra

ait, scinditur:

excidium in-

dicās & mox

opponit sa-

lutem.

[a Lamb. ge-

nantur, perpe-

ram.

* Meursius

leg. Extulit.

scite. Vide

Indic.

b celer. i.

c Nota vsum

particulæ

Quasi. Vete-

res eā vñ sus-

cepit.

& compara-

te pro, quem-

admodum ve-

luti. Vide Le-

xicon Plaut.

Sic noster

III. 148.

d Turneb.

quoicumq; ob-

uertimus aris

h.e. cuicum-

que speculi

parti.

e Iteratur hi

quatuor ver-

sus lib. VI.

250.

f Ennius vo-

cat cali ingen-

tes fornices.

g Sic supr. ior

ostendi est nulla

potestas

- Ponitur: extemplò calo stellante, serena
Sidera respondent in aqua radiantia mundi.
Iámne vides igitur, k quàm puncto tempore imago*
 215 *Ætherus ex oris ad terrarum accidat oras?
Quare etiam atque etiam minima hac fateare ne-
cesse est*
*Corpora, qua feriant oculos, visúmque laceasant;
Perpetuóque fluant certis ab rebus a odores:
Frigus ut à flumiis, calor à solè, b astus ab undis*
 220 *Æquoris, exesor mœrorum litora circum.
Nec varia cessant voces volitare per c aures.
Denique in os salsi venit humor sæpe saporis,
Cum mare versamur propter; dilutáque contrà
Cum tuimur misceri absinthia, d tangit amaror.*
 225 *Vsque adeo omnibus ab rebus res quaq; fluenter
Fertur, & in cunctas dimittitur undique partis.
c Nec mora, nec requies inter datur vlla fluendi:
Perpetuò quoniam sentimus, & omnia semper
Cernere, odorari licet f & sentire sonare.*
 230 *Præterea quoniam manibus tractata figura
In tenebris quadam, cognoscitur esse eadem, qua
Cernitur in luce, & claro candore; necesse est
Consimili caussa tactum, visúmque moueri.
Nunc igitur, si quadratum tentamus; & id nos*
 235 *Commouet in tenebris: in g luci qua poterit res
Accidere ad speciem, quadrata nisi eius imago?
Esse in imaginibus quapropter caussa videtur
Cernendi, neque posse sine his res vlla videri.
Nunc ea qua dicor erum simulacra, feruntur*
 240 *Vndique; & in cunctas iaciuntur h didita partis.
Verùm nos oculis quia solis cernere quimus,*

I 4

k Quàm bre-
ui tempore.
l Infr. VI. 919.
[a Lamb.
obortu. male.
commemo-
rat Poëta esse
corpora pri-
mum quæ o-
culos, deinde
nares. vt sunt
odores, deinde
tactum, vt
frigus; aures,
vt soni; lin-
guam, vt sa-
pores feri-
ant. Idem
versus est VI.
924.
b Commo-
tio, vel impe-
tus maris. Sic
supr. I. 307.
infrà. VI. 920
& seqq.
c Vide infr.
VI. 929. Ita
dicit alibi
volitare, &
transuolita-
re, manare,
transmitte-
re, penetra-
re, peruolita-
re; transire
meare, trans-
re. Vide In-
Pro- dic. Sic Plaut.

Amph. I. i. v. 169. Aduolare. de voce, vsurpauit.

d Citat Agellius lib. I. cap. XXI. vers. 225. 226. sunt etiam VI. 931. 932.

e Imitatus est Virgilius Georg. II. & Æneid. VI.

f Lamb. exaudire sonorem. pessime.

g Pro, luce.

h Distributa, dissipata, dispersa.

i Os, faciem,
ad spectum.

k Et cuiusq;
rei distantia
cognoscim⁹,
seu interno-
scimus per
imagines.

l Sic infr. IV.
320.

m Lamb. pro-
tēdit, permul-
cet. supr. ver.
187.

[a Valde ce-
leri.

b Sic & Lāb. 155
legit.

c Pro, Qualis
res, ut sit ge-
neris muta-
tio.

d Singulam: 260
sequitur e-
nim: Sed ma-
gis uniuersum.
Sic supr. III.
390.

e Ita leg. ut sit
creticus, vel
fiat contra-
ctio: ut infr.
VI. 1065, &
1086.

f Sic leg. ut sit
versus miu-
rus. Lamb.
aliqua res.

g Nempe, vē-
tus.

h tō penitus,
&, in alto, ὡς ἀνὰ sunt.

i tō re producitur: ut saepe. Lamb. rem mota. Vide paulo post vers. 288.

k Cuius generis: quemadmodum.

Propterea sit, uti i speciem quò vertimus, omnes
Res ibi eam contrā feriant forma, atq; colore.

Et quantum k quaq; à nobis res absit, imago

245 Efficit, ut videamus, & interno scere l curat.

Nam cū mittitur, extemplo m procudit, agitque
Aëra, qui inter se cumq; est, oculosque locatus:

Isque ita per nostras acies perlabitur omnis

Et quasi perterget pupillas, atque ita transit.

250 Propterea sit, uti videamus quā procul absit

Res quaque: & quantoplus aëris antè agitur,

Et nostros oculos perterget longior aura;

Tam procul esse magis res quaq; remota videtur.

Scilicet hac a summè celeri ratione b geruntur,

255 c Quale sit ut videamus; & unā quā procul absit.

Illud in his rebus minimè mirabile habendum 'st,

Cur ea; qua feriant oculos simulacra, videri

Singula cū nequeant, res ipsa perspiciantur:

Ventus enim quoq; paullatim cū verberat, & cū

260 Acre ferit frigus, non d priuam quamq; solemus

Particulam venti sentire, & frigoris eius;

Sed magis e uniuersum, fieriq; perinde videmus

Corpore tum plagas in nostro, tamquam f aliqua res

g Verberet, atque sui det sensum corporis extrā,

265 Præterea lapidem digito cū tundimus, ipsum

Tangimus extremum saxi, summūmq; colorem:

Nec sentimus eum tactu, verū magis ipsam

Duritiem h penitus saxi sentimus in alto.

Nunc age, cur ultra speculum videatur imago,

270 Percipe nam certè penitus i remota videtur.

Quod k genus illa, foris qua verè transpiciuntur,

Ianua cū per se transpectum præbet apertum,

Multa facitq; foris ex adibus ut videantur.

Ipse etenim duplici, geminōque sit aëre visus.

275 Pri-

- 275 Primus enim est, l citra postis quàm cernitur aër;
 Inde fores ipsa dextrâ, lauaque sequuntur.
 Pòst extraria lux oculos perterget, & aër
 Alter, & illa, foris qua verè transpiciuntur.
 Sic ubi se primùm speculi proiecit imago,
 280 Dum venit ad nostras acies, m procudit, agitque
 Aëra, qui inter se cumq; est, oculòsque locatus:
 Et facit, ut prius hunc omnem sentire queamus,
 Quam speculum. sed ubi speculum quoque sensimus
 Còtinuò hæc in id, à nobis qua fertur imago, (ipsum;
 285 Peruenit, & nostros oculos reiecta renisit;
 Atque alium pra se propellens aëra voluit
 Et facit, ut prius hunc, quàm se videamus: eòq;
 Distare à speculo tantum [a remota videtur.
 b Quare etiam atq; etiam minimè c mirari par est
 290 Illis, qua reddunt speculorum ex aquore visum
 Aëribus binis, quoniam res confit utrâque.
 Nunc ea, qua nobis membrorum dextera pars est,
 In speculis fit d ut laua videatur, eò quòd
 c Planiciem ad speculi veniens cùm offendit imago,
 295 Non conuertitur incolumis; sed recta retrorsum
 Sic eliditur, ut si quis prius, arida quàm sit
 f Cretea persona, allidat pileæ trabive;
 Atque ea continuò rectam si fronte figuram
 Seruet, & elisam retrò sese exprimat ipsa:
 300 Fiet, ut antè oculus fuerit qui dexter, hic idem
 Nunc sit lauus, & è lauo sit g mutua dexter.
 Fit quoq;, de speculo in speculū ut tradatur imago:
 Quinque etiam h sex ut fieri simulacra fuerint.
 Nam quacumq; retro parte interiore latebunt;
 305 Inde tamen, quamuis tortè, penitúsque remota
 Omnia, per flexos aditus educta licebit
 Pluribus hac speculis videantur in adibus esse.
 Vsq; eadè è speculo in spèculum tralucet imago:
 Et cùm laua data est, fit rursus, ut dextera fiat:
 310 Inde retrorsum i reddit, & conuertit eòdem.

l Citra ostiū,
 fores, ianuā.
 sic supr. III.
 369.

m Lamb. pro-
 trudit.

a Vide paulo
 ante ver. 270.

b Hos tres ver-
 sus Lambinus
 ut spurios de-
 lendos cēset.
 perperā: cum
 bonus sit sen-
 sus.

c Lamb. mira-
 rier est par.

d Sic correxit
 Muretus: vt
 τὴν una in
 laua: produ-
 catur: & sit
 tribrachys
 pro dactylo.

e Aliàs vocat
 aquor speculi:
 Suprà v. 105.

290. & lib. I.
 glaciam aris.

f Lamb. ma-
 lit. Cressam
 personam.

g Mutuo.

h Sic Horat.
 lib. I. Epist. I.
 sed septim: &
 Terent. Eu-
 nuch.

i τὴν reddit
 absolute ac-
 cipitur; vt cō-
 uertit. Et est
 choreus pro,
 spōdeo. infr.
 vers. 323.

a Quorum
dextra par-
tes nostris
dextris re-
spondent.

b Teres spe-
culi figura,
instar colum-
nae.

c Videlicet i-
maginem.

d Ingressi an-
quē.

e Vide Labe-
ri versus huc
pertinentes
apud Agell.

lib. 10. ca. 17.

f Elegantem
autem reddit
rationē Ca-
rus, cur oculi
splēdore of-
fendantur.

g Lamb. ten-
dere. vt supra
l. 66.

h Sic disposi-
tura, l. 1025.

i Al. lutea.

k Vide Indi-
cein.

l Qui morbo
regio labo-
rant Nonius.

m Tribrachys
pro spondeo
iendactylo.

n vel leg. mlt.
vt supr. l. 70.

o Irritat.

p Sic & Obsi-
do, confido, De-
fido: apud Lu-
cret.

Quinetiam quaecumque latiuscula sunt speculorum
Adsimili lateris flexura pradita nostri:

a Dextera ea propter nobis simulacra remittunt,

Aut quia de speculo in speculum transfertur imago;

315 Inde ad nos elisa bis aduolat: aut etiam quod
Circumagitur, cum venit imago; propterea quod
Flexa b figura docet speculi c conuertier ad nos.

d Endogredi porrò pariter simulacra, pedemque
Ponere nobiscum credas, gestumq; imitari;

320 Propterea quia, de speculi qua parte recedas,
Continuò nequeunt illinc simulacra reuerti:

Omnia quandoquidem cogit natura referri,

Ac resilire ab rebus ad aquos reddita flexus.

e Splendida porrò oculi fugitant, vitantq; tueri:

325 Sole etiam cecat, contrà si f cernere pergas;

Propterea quia vis magna est ipsius; & altè

Aëra per purum grauitèr simulacra feruntur.

Et feriunt oculos turbantia g composaturas.

Praterea splendor, quicumque est acer, adurit

330 Sape oculos, idè quod semina possidet ignis
Multa, dolorem oculis qua gignunt insinuando.

h Lurida praterea fiunt quaecumque tuentur

i Arquati, quia luxoris de corpore eorum

Semina multa fluunt simulacris obuia rerum;

335 Multaque sunt oculis in eorum deniq; mixta.

Qua contage sua palloribus omnia pingunt:

E tenebris autem, qua sunt in luce, tuemur;

Propterea, quia cum propior caliginis aër

Ater k init oculos prior, l & possidet apertos;

340 Insequitur candens confestim lucidus aër,

Qui quasi purgat eos, ac nigras discutit umbras

Aëris illius: nam multis partibus hic est

Mobilior, multisq; mīputior, & magis pollens.

Qui simul atque vias oculorum luce repleuit;

145 Atque patefecit, quas antè obsiderat ater;

Continuò rerum simulacra ad aperta sequuntur;

Qua

Quae sita sunt in luce, laceffuntq; ut videamus.

Quod contra facere in tenebris è luce nequimus;

Propterea, quia posterior caliginis aër

350 *Crassior insequitur, qui cuncta foramina complet;*

Obsiditq; vias oculorum, ne simulacra

Possint ullarum rerum a contacta moueri.

Quadratasq; procul turris cum cernimus urbis,

10 *Propterea fit, uti vidcatur saepe rotunda,*

315 *Angulus obtusus quia longè cernitur omnis,*

Sine etiam potius non cernitur, ac perit eius

Plaga, nec ad nostras acies perlabitur ictus;

Aëraper multum quia dum simulacra feruntur,

Cogit b hebescere eum crebris offensibus aër;

360 *Hinc ubi suffugit sensum simul angulus omnis,*

Fit, quasi ut ad c tornum saxorum structa tuantur;

Non tamen ut coram qua sunt, verèq; rotunda,

Sed quasi d adumbratim paulùm simulata videtur.

Vmbra videtur item nobis in sole moueri,

365 *Et vestigia nostra sequi, gestumque imitari,*

Aëra si credas priuatum lumine posse

Endogredi, motus hominum, gest usq; sequentem.

Nam nihil esse potest aliud nisi lumine e cassus

Aër, id quod nos vmbra perhibere suemus.

370 *Nimirum, quia terra locis ex ordine certis*

Lumine priuatur solis, quacumque meandis

f Officimus; repletur item, quod liquimus eius.

Propterea fit, uti videatur, quae fuit vmbra

Corporis, è regione eadem nos usque secuta.

375 *Semper enim noua se radiorum lumina fundunt,*

Primaq; dispercunt, quasi carmine g lana trahatur.

Propterea facile e spoliatur lumine terra;

Et repletur item, nigrasq; sibi abluit, umbras.

[a *Nec tamen hic oculos falli concedimus hilum.*

380 *Nam quocumq; loco sit lux, atque vmbra, tueri*

Illorum' st. eadem verò sint lumina, necne;

Vmbraq; quae fuit hic, eadem num transeat illuc;

^a Alii : consen-

^{sta} : hoc est congregata, collecta. Vide Indicem.
^b Obtundi angulum, siue anguli ictum.

^c Saxa quae structa sunt videantur.

Lamb. quasi tornata. ^{terop-}

^d *Quæra.*

^d *τοπωδὺς.*

non ad amul-
sim, non ex-
quisite rotun-
da, paulum
similata.

^e Vacuus.

^f Obstatum soli.

^g Trahere lu-
nam, est nex-
Vide Lexic.
in Carmine.

[^a Deinceps demonstra-
bit sensus es-
se certos ac
veros, eorum
que fallacias
nasci ab ani-
mi opinatu.
Vide & infra
IV. 466.

b Nempe no-
ua se radio-
rum lumina
identidem
fundere, &
prima quæq;
disperire.
c Tmesis.
d Præter quos
agimus & im-
pellimus na-
uim.
e Sic V. l. 251.
f Lamb. et.
g Coniuncti
& continen-
tes: vnum
montem ef-
ficere viden-
tur.

a Verutum ge-
nus pili. Vide
Festum, No-
nium & Cha-
ris. lib. I.

b Collectio
aquæ, seu a-
qua collecta.
Horat. Epist.
ad Vellam:

Collectosne bi-
bant umbres,
puteosne peron-
as.

c Qui inter
Ripulit, vel
stet anastro-
phe.

d Per vias la-
pidibus stra-
tas.

An potius fiat, paullo b quod diximus autè;
Hoc animi demum ratio discernere debet:
385 Nec possunt oculi naturam noscere rerum.
Proinde animi vitium hoc oculus adfingere noli.
Qua vehimur naui, fertur, cum stare videtur;
Quæ manet in statione, ea c præter creditur ire:
Et fugere ad puppim colles, campiq; videntur,
390 Quos agimus d præter nauim, veluq; volamus.
Sidera cessare c æthereis adfixa cauernis
Cuncta videntur, f & assiduo sunt omnia motu:
Quandoquidem longos obitus exorta reuifunt,
Cum per mensa suo sunt calum corpore claro.
395 Solq; pari ratione manere, & luna videtur
In statione; ea qua ferri res indicat ipsa.
Exstantesq; procul medio de gurgite montes,
Classibus inter quos liber patet exitus; g iidem
Apparent: & longè diuolsi licet, ingens
400 Infula coniunctis tamen ex his una videtur.
Atria versari, & circumcurfare columna
Vsq; eadè sit uti pueri videantur, ubi ipsi
Deserunt verti, vix ut iam credere possint,
Non supra sese ruere omnia tecta minari.
405 Iamq; rubrum tremulis iubar ignibus erigere altè
Cum cœptat natura; supraque extollere montes:
Quo: ubi tum supra sol montis esse videtur,
Comminus ipse suo contingens feruidus igni;
Vix absunt nobis missus his mille sagitta;
410 Vix etiam cursus quingentos sape [a veruti.
Inter eos, solèmq; iacent immania ponti
Æquora, substrata æthereis ingentibus oris:
Interiecta que sunt terrarum millia multa;
Quæ varia retinent gentes, & sacra ferarum.
415 At b collectus aqua digitum non altior vnum,
Qui c lapides inter sistit per d strata viarum,
e Despectum prabet sub terras impete tanto,

4 ter.

• Adspectum è loco superiore tantâ altitudine.

*A terris quantum cali patet altus hiatus:
Nubila despicere, & calum ut videre videre, &
420 Corpora, mirandè, sub terras abdita celo.
Denique, ubi in medio nobis equus acer obhesit
Flumine, & in rapidas amnis despeximus undas:
Stantis equi corpus transuorsum ferre videtur
Vis, & in aduersum flumen contrudere g raptim.
425 Et quocumque oculos traiecimus, omnia ferri,
Et fluere adsimili nobis ratione videntur.
Porticus aequali quamuis est denique ductu,
Stansq; in perpetuum paribus suffulta columnis:
h Longè tamen parte ab summa cum tota videtur.
430 Paullatim trahit angustis fastigia coni,
Tecta solo iungens, atque omnia dextera lauis;
Donec in obscurum coni conduxit acumen.
In pelago nautis ex undis ortus, in undis
Sol sit uti videatur obire, & i condere lumen:
435 Quippe ubi nihil aliud nisi aquam, calumque
tuentur,
k Ne leuiter credas labefactari undique sensus.
At maris ignaris, in portu clauda videntur
Nauigia, aplustris fractis, obnitier undis.
Nam quacumq; supra rorem salis edita pars est
440 Remorum, recta est, & recta superne l gubernata:
Quae demersa liquore obeunt, refracta videntur
Omnia conuerti, sursumq; supina reuerti;
Et reflexa propè [a in summo fluitare liquore.
Raraq; per calum cum venti b nubila portant
445 Tempore nocturno; tum splendida signa videntur
Labier aduersum nimbos, atque ire superne
Longè aliam in partem, quàm quò ratione feruntur.
At si forte oculo manus uni subdita subter
Pressis; c cum quodam sensu sit, uti videantur*

f Hesiod.
Theogon.
ὄον ἔργον
is' a' πὸ γαίης
e Celeriter &
rapientis in
morem. supr.
l. 662. π
mirande vers.
420. est, mire.
b π e corti-
pitur: ut in
superne, appri-
ms. charè.
Lamb. Longa-
Vide, supr.
IV. 355.

i Absconde-
re, occultare.
k Vine, vel, ut
non q. d. Non
est mirum, si
nautis Sol in
undis obire
& occidere
videatur,
quippe cum
præter celum
& aquam ni-
hil cernant,
ne forte leui-
ter ac temere
credas sensus
vndiq; labe-
factari.
l Guberna-
cula. Nonius,
infr. VI. 186.
a Al. ut. Al.
Omnia, flexa: ut π
a prod. ob Pr.

b Nubes inanes & pellucas.

c Lambia, Tressit cum: q. s. f.

- a Metaph. à 450 Omnia, qua tuimur, fieri tum bina tuendo;
 floribus ar- Bina lucernarum d florentia lumina flammis,
 borum. Binaq; per totas adis geminare suppellex:
 c Putamus. Et duplicis hominum facies; & corpora bina.
 f Vel quia tri- Denique cùm suavi deuinxit membra sopore
 stia, vel quia 455 Somnus, & in summa corpus iacet omne quiete:
 feucros & Tum vigilare tamen nobis, & membra mouere
 πρὸς αἰς decent, vel
 quia sacrâ in- Nostra videmur, & in noctis caligine caca
 fra V. 1189. Cernere e censemus solem, lumenque diurnum:
 e Opinatio- Conclusoq; loco calum, mare, flumina, montes
 nes. versu 460 Mutare, & campos pedibus transire videmus.
 preced. leg. Et sonitus audire, f seuera silentia noctis
 ex Festo Ne- Vndique cùm consent; & reddere dicta tacentes.
 quiquam. h. e. Ceterea de genere hoc mirando multa videmus;
 frustra. Vide Quæ violare fidem quasi sensibus omnia querunt;
 Indicem. 465 Ne quidquam, quoniam pars horum maxima fallit
 h Lamb. hos Propter g opinatus animi, quos addimus ipsi,
 duos versus Pro visis ut sint, qua non sunt sensibus visa.
 e βελίγει. h Nā nihil i egregius est, quàm res discernere apertas
 i Magis egre- A dubiis, animus quas ab se protinus abdit.
 gium. Sic exi-
 gnus Vlpia- 470 Denique, nihil sciri si quis putat, id quoq; nescit,
 nus. & Cato, An sciri possit, quom se nihil scire fatetur.
 andustriorem, Hunc igitur k contra mittam contendere caussam,
 iter arduius in- Qui [a capite ipse suo instituit vestigia retrò.
 noxiorem. Lu- Et tamen hoc quoque uti concedam scire; at id
 cill. strenuor. ipsum
 Plaut. indu-
 strior. Pacuv. 475 Quaram, cùm in rebus veri nihil videris antè;
 egregiissima Vnde sciat, quid sit scire, & nescire vicissim.
 forma. Notitiam veri qua res, falsiq; creavit;
 k Anastre- Et dubium certo qua res differre probavit.
 phe. Contra Inuenies primis ab sensibus esse creatam
 hunc igitur
 omittā cont. 480 Notitiam veri, neq; b sensibus posse refelli:
 c. Sic Cic. Nam maiore fide debet reperiri et illud,
 Catil. Si cau- Sponte sua veris quod possit vincere falsa.
 sas contendere Quid maiore fide porro, quàm sensus haberi
 velimus. Al.
 hanc. Vide In-
 dic.

Debet?

[a Qui capite suo retro graditur, h. e. peruerso est indicio.

h Hanc lectionem postulat sententia. Lamb, sensus,

Debet? an ab sensu falso ratio orta, valebit.

485 Dicere eos contra, qua tota ab sensibus orta est?

Qui nisi sint, veri, ratio quoq; falsa fit omnis.

An poterunt oculos aures reprehendere? an aures

Tactus? an hunc porro tactum sapor arguet oris?

An confutabunt nares, oculi ve renucent?

490 Non, ut opinor, ita est. nam seorsum cuiq; potestas

Diuisa est; sua vis cuiq; est. idèoque necesse est,

Quod molle, aut durum est; gelidum feruensve;
seorsum

Id molle, aut durum; gelidum, feruensve videri:

Et c seorsum varios rerum sentire colores,

495 Et quacumq; coloribus sunt coniuncta necesse est.

Seorsus item sapor oris habet vim; seorsus odores

Nascuntur; seorsum sonitus: idèoque necesse est

Non possint alios alii conuincere sensus.

Nec porro poterunt ipsi d reprehendere sese:

500 Æqua fides quoniam debet semper haberi.

Proinde, quod in quoq; est his visum tempore, ve-
rum est.

Et si non poterit ratio dissolucere causas,

Curea, qua fuerint iuxtim quadrata, procul sint

Visa rotunda tamen praestat rationis agentem,

505 Reddere [a mendosè causas utriusq; figura,

Quàm manibus manifesta suis emittre b quaq;

Et violare fidem c primam, & conuellere tota

Fundamenta, quibus nixatur vita, salusq;

Non modò enim ratio ruat omnis; vita quoq; ipsa

510 Concidat ex templo, d nisi credere sensibus ausis,

Praecipitisq; locos vitare, & cetera, qua sint

In genere hoc fugienda; sequi, e contraria qua sint.

f Illa tibi est igitur verborum copia cassa.

Deniq; ut in fabrica, si praua est g regula prima;

515 Normaq; si fallax rectis regionibus exit;

c Est dissyl-
lab. vt paulo
post.

d Propter æ-
qualitatem
potestatis vi-
sus non po-
terit visum
refellere, nec
auditus audi-
tum, nec gu-
stus gustum.

[* Perperam,
male.

b Lamb. amitt-
tere quaquam;
h. t. villa, seu
aliqua.

c Eam scili-
cet, quæ de-
betur sensi-
bus.

d Si diffidas,
& fidem de-
roges sensi-
bus: fidicas,
sensus esse
fallaces, &
incertos.

e Scilicet, fu-
giendi. a. c.
qua sint ex-
petenda.

f Hunc ver-
sum in Mss.
sequitur ver-
sus: Omnis,
qua contra sen-
sus instructa
parata est. Sed

Et Gifanius de-
leuit vt in-
eptum.

g Regula est signum rectum, oblongum, & latum. γωνία, γωνίον.

h Libella cō-
stat regulis
duabus equa-
libus, ita iun-
ctis inter se
alteris duo-
bus capiti-
bus, & diua-
ricatis duo-
bus alteris, ut
rectum angu-
lum effici-
ant.

i Parte: ut su-
pra, contagi.
k Curuata,
obliqua, in-
flexa. Festus:
obstita. men-
dose. Passer-
iat. mendosa
actiis.

l Difficilis, a-
spera. Plaut.
Capt. scru-
polam viam
dixit.

m Apud A-
gell. lib. 10.
cap. 26. men-
dose legitur,
quantum.

n Nautica
vox est. Nam
flumina di-
cuntur radere
ripas, & strin-
gere. Virg.

Æn. VII. 10.

o neutro genere. Alias femineo usurpatur, apud Agell. lib. 10.
cap. 26. Vox dicitur gradi, sicut Sallustius, Scaphas progressas. Cato,
naues ambulare. Aristot. Anim. III. §. 27. ενα πρὸς τὴν ἀλὴν προgrei, dixit, &
ἐξ ὕδατος de aqua. Anim. VII. 102.

[a Usque ad noctem perductus.

b Ab aurora, seu à matutino tempore.

Et h libella aliqua si ex i parti claudicat hilum;
Omnia mendose fieri, atque k obstipa necessum est,
Prauā, cubantia, prona, supina, atque absona tecta;
Iam ruere ut quadam videantur velle, ruantq;

520 Proditā iudiciis fallacibus omnia primis:
Sic igitur ratio tibi rerum praua necesse est,
Falsaque sit, falsis quacunque ab sensibus orta est.
Nunc alii sensus quo pacto quisque suam rem
Sentiat, haud quaquā ratio l scruposa relicta est.

525 Principio auditur sonus, & vox omnis, in auris
Insinuata suo pepulere ubi corpore sensum.
Corpoream quoque enim vocem constare faten-
dum est.

Et sonitum; m quoniam possunt impellere sensus.
n Praterradit enim vox fauces saepe, facitque

530 Asperiora foris gradiens o arteria clamor.
Quippe, per angustum turba maiore coorta
Ire foras ubi cœperunt primordia vocum:
Scilicet expletis quoque ianua raditur oris.
Haud igitur dubium est, quin voces, verbaq; con-
stent.

535 Corporeis è principiis, ut ladere possint.
Nec te fallit item, quid corporis auferat, & quid
Detrahat ex hominum nervis, ac viribus ipsis
Perpetuus sermo a nigra noctis ad umbram,
Aurora b perductus ab exoriente nitore;

540 Prasertim si cum summo est clamore profusus.
Ergo corpoream vocem constare necesse est;
Multa loquens quoniam amittit de corpore partem.
Nec simili penetrant auris primordia forma,
Cum tuba depresso grauiter sub murmure mugit.

545 c Et

345 c Et reboat rautum retrocita bārbara bombum:

Vallibus & cygni d nece torti ex Heliconis
Cū liquidam tollunt lugubri voce querelam.
Hasce igitur penitus voces cū corpore nostro
Exprimimus, rectōq; foras emittimus ore;

350 Mobilis articulatur verborum & dādala lingua,
Formaturāq; labrorum pro parte figurat.

Asperitas autem vocis fit ab asperitate
Principiorum, & item lauor lauore creatur.

Ac, ubi non longum spatium est, unde illa profecta

355 Perueniat vox quaque; necesse est verba quoque
ipsa

Planè exaudiri, discerni q; articulati:

Seruat enim formaturam, seruat q; figuram.

At si interpositum spatium est sit longius a quo;

Ac: a per multum confundi verba necesse est,

360 Et conturbari vocem, dum transuolat auras.

Ergo fit, sonitum ut possis audire, ne q; illa

Internoſcere, verborum sententia qua sit.

Vsque adeo confusa venit vox, h inq; pedita.

Præterea edictum saepe unum i perciet auris

365 Omnibus in populo missum præconis ab ore.

In multas igitur voces vox una repente

Diffugit, in k priuas quoniam se diuidit auris;

Obsignans formam verbis, clarumq; sonorem.

At, qua pars vocum non auris a incidit ipsas,

370 Præterlata perit frustra diffusa per auras:

Pars b solidis adlisa locis reiecta sonorem

Reddit: & interdum frustratur imagine verbi.

Qua c bonè cum videas, rationem reddere possis

K

c Sic Catull.
Peleinupt.
viurpat pro,
resonare,
quali per ec-
cho reddere
vocem. Vir-
gil. imitatus
est Georg.

III. reboant
sylvæ; & ma-
gnus Olympus.
d h. e. morti
vicini.

e verborum
opifex, for-
matrix.

f Al. fit.

g Al. illum.

h tmesis: im-
pedita.

i ad omnium
aures perue-
nit, & ab o-
mnibus ex-
auditur. Vi-
de Iani Lang-
læi, Otii Se-
mestr. lib.

VII. cap. 19.
pag. 461.

k proprias,
singulas.

a Lamb. acci-
dit. Valer.

Tuto Flacc. lib. IV.

Protulit ira Te-

nis; vox hanc simul accidit aures. Attius Meleagro: Simul ac nota vox ad au-
res accidit. Cicero in Vatin. Non potui fas esse, verbum ex ore exire cuius-
quam, quod non iucundum, & honorificum ad aures meas accidat. Plautus Stich.

1. 2. vers. 31. accidit aures sonitus.

b Al. solis. Eccho. Vide Indicem, in Clamora.

c Sic MS.

- a desertā.
 Terent. 575 Saxa parvis formas verborum ex ordine reddant,
 Phorm de- Palantis comites cū montes inter opacos
 portarier in so- Quarimus, & magna dispersos voce ciemus.
 las terras. Sex e etiam septem loca vidi reddere voces.
 Plautus Rud. Vnam cū iaceres: ita colles collibus ipsa
 1.4. vers. 8.
 c Elegans di- 580 Verba repulsantes iterabant dicta referre.
 Qio Sex septē. Hac loca capripedes Satyros, Nymphasq; tenere
 Terent. Eu- Finitimi fingunt, & Faunos esse loquuntur:
 nuch. 2.3. & Quorum noctiuago strepitu, ludōq; iocanti
 Horatius ali- Adfirmant vulgō taciturna & silentia rumpi;
 bi vsurpant. 585 Chordarūmq; sonos fieri, dulcesq; querelas;
 f vocem mit- Tibia quas fundit digitis pulsata canentum;
 ti. Et genus agricolū latē sentiscere, cū Pan
 z pineam co- Pineae semiferi capitis g velamina quassans,
 ronam in ca- Vnco saepe labro h calamos percurrit hiantis;
 pite getit. 590 Fistula siluestrem ne cesset fundere musam.
 h Sic V. 1406. Cetera de genere hoc monstra, ac portēra loquuntur,
 i vt omnes Ne loca desertā ab diuis quōq; forte putentur
 homines au- Sola tenere; idcō iactant miracula dictis:
 ricularas ni- Aut aliqua ratione alia dycuntur: i vt omne
 mis audias 595 Humanum genus est avidum nimis auricularum.
 habent, & Quod superest, non est mirandum, qua ratione
 volunt sem- k Qua loca per nequeunt oculi res cernere apertas;
 per audire a- Hac loca per voces veniant, aurisq; laceasant.
 liquid noui! Conloquium clausis foribus quōq; saepe tenemus:
 Sic Catull. 600 Nimirum, quia vox per flexa foramina rerum
 Captare ahre Incolumis transire potest; simulacra a renutant:
 cupida, Plaut. Per scinduntur enim, nisi recta foramina tranant:
 Mil. aucupia Qualia sunt b vitri, species qua c trameat omnis.
 auribus facere. Præterea partis in cunctas diuiditur vox:
 Propert. lib. 3. Eleg. 5 su- 605 Ex aliis alia quoniam gignuntur, ubi una
 spensis auribus Diffiluit semel in multas exorta; quasi ignis
 ista bibam. Sape
 h anastrophe
 verborum:
 per qua loca.
 i Lamb. vide-
 mus.

a] renunt.

b scil. foramina.

c Sic trāsferre. Vide Varr. lib. IV. de Li. Trama, quēd trameat filum. Lambin. tranolat. Al. quā tram. Sic infr. VI. 348.

Sæpe solent scintilla suos se spargere in ignis.

Ergo replentur loca vocibus, abdita retrò

Omnia qua circum fuerint, sonituq; cidentur.

610 At simulacra viis directis omnia tendunt,

Vt sunt missa semel, quapropter cernere nemo

Se suprà potis est; at voces accipere extrà.

Et tamen ipsa quoque hac dum transit de clausa viarum

Vox, obtunditur, atque auris confusa penetrat:

615 Et sonitum potius, quàm verba, audire videmur.

Hæc quis sentimus succum, lingua atq; palatum;

Plusculum habent in se rationis, e plus operaiq;

Principio succum sentimus in ore, cibum cum

Mandendo exprimimus: ceu plenâ spongiâ aquai

620 Si quis forte manu premere, exficcareq; caput.

Inde quod exprimimus, per straulas omne palati

g Diditur, & rara per plexa foramina lingua.

Hæc ubi lauia sunt manantis h corpora succi;

Suauiter attingunt, & i suauiter omnia tractant

625 Humida linguai circum sudantia templa:

At contrà pungunt sensum, lacerantq; coorta;

Quanto quaq; magis sunt asperitate repleta.

Deinde voluptas est è succo in fine palati:

Cùm verò deorsum per fauces præcipitauit;

630 Nulla voluptas est, dum diditur omnis in artus.

Nec refert quidquàm, quo victu corpus alatur,

Dummodo, quod capias, concoctum didere possis

Artibus, & stomachi humedum seruare tenorem.

Nunc aliis aliis a cur sit cibus, ut videamus,

635 Expediam, quare ve, aliis quod triste, & amarum sit,

Hoc tamen esse aliis possit b praduice videri.

Tantq; in his rebus distantia, c differitasq; est;

Vt quod aliis cibus est, aliis d fuit acre venenum.

a Sic strata
viarum, aper-
ta domorum,
amara curarum,
vilia rerum.

e Sic MS.
f percauen-
nas & caui-
tates; seu
meatus, &
poros.

g dispersi-
tur, dissipa-
tur, differ-
tur.

h corpora
prima, ex
quibus suc-
cus aliquis
constat.

i suauiter
permulcent,
& delectant
linguam.

a Vide etiam
V. 898. & VI.
980. Docet
hic Poëta,
quare alia a-
liis contraria
sint.

b Al. perdulce.
c Citat No-
nius, h. e. dif-
ferentia.

K 2

Est

ferentia. Vtitur quoque Arnobius lib. II.

e Græci vo-
cant Hellebo-
rum.

f Plin. lib. 10.
cap. 23.

g per singula
animantium
genera.

h Sic MS.
Lambin cir-
cumcastrata:

περαχθην,
extremitas
cuiuslibet
rei. Vide su-
pra III. 210.

IV. 648. 658.

i ita ex semi-
nibus diffi-
milibus va-
riisq; figuris
constat.

k triangula,
τρίγωνα

l πολύγωνα.

m Sic VI. 306.

n quæ ubi
penetraue-
runt.

Est utique ut serpens hominis quæ tacta saluiis

640 Disperit, ac sese mandendo conficit ipsa.

Prætereà nobis e veratrum^m et acce venenum;

At capris adipēs, et scoturnicibus auget.

Id quibus ut fiat rebus cognoscere possis;

Principio meminisse decet, quæ diximus antè,

645 Semina multimodis in rebus mixta tenere.

Porrò omnes, quacumque cibum capiunt animan-
tes,

Ut sunt dissimiles extrinsecus, et generatim

Extima membrorum h circumtextura coercet;

i Proinde et seminibus distant, variantq; figuris.

650 Semina cum porrò distent: differre necesse est

Interualla, viasq; foramina quæ perhibemus,

Omnibus in membris, et in ore, ipsaq; palato.

Esse minora igitur quadam, maioraq; debent;

Esse k triquetra aliis, aliis quadrata necesse est:

655 Multa rotunda, modus multus l multangula quæ-
dam:

Namq; figurarum ut ratio, motusq; reposcunt:

Proinde foraminibus debent differre figura;

Et variare via, proinde ac textura coercet.

Hinc, ubi quod suauē est aliis, aliis fit amarum.

660 Illis, quæ suauē est, leuissima corpora debent

Contrectabiliter caulas intrare palati:

At contrà, quibus est eadem res intus acerbæ;

Aspera nimirum penetrant, humatq; fauces:

Nunc facile ex his est rebus cognoscere quæque.

m Sic VI. 306. 665 Quippe, ubi cui a febris bili superante coorta est,

Aut alia ratione aliqua est vis excita morbi;

Perturbatur ibi totum iam corpus, et omnes

Commutantur ibi positura principiorum:

Fit, prius ad sensum ut quæ corpora conueniebant,

670 Nunc non conueniant; et cætera sint magis apta,

Quæ b penetrata queunt sensum progignere aterbū.

Viraque enim sunt in mellis commista sapore,

Id quod iam c superà tibi sape ostendimus antè,

Nunc age, quo pacto naris adiectus odoris

675 *Tangat, agam, primum res multas esse necesse est,*

Vnde fluens d voluat varius se fluctus odorum.

Nam fluere, & mitti volgò, spargiq; putandum' st.

Verum alius alius magis est animantibus aptus,

Dissimilis propter formas. ideoq; per auras

680 *Mellis apes quamuis longè ducuntur odore:*

e Volturiiq; cadaueribus: tum t-fissa ferarum

Vngula quò tulerit gressum, g promissa canum vis

Ducit, & humanum longè praesentit odorem

h Romulidarum arcis seruator candidus anser,

685 *Sic aliis aliis nidor datus, ad sua quemque*

Pabula ducit, & à tetroresilire veneno

Cogit, eoq; modo seruantur sacra ferarum.

Hic odor ipse igitur, naris quicumque laceffit,

Est, i alio vt possit k permitti longius alter.

690 *Sed tamen haud l quisquam tam longè fertur eo-*
rum,

Quàm sonitus, quàm vox; mitto iam dicere, quàm
res,

Qua feriunt oculorum acies, visumq; laceffunt.

Errabundus enim tardè venit, ac perit antè

Paullatim facilis distractus in aëris auras:

* 695 *Ex alto primum quia vix emittitur ex re.*

Nam penitus fluere, m atq; recedere rebus odores

K 3

Signifi-

rum. Historiz meminit Cicero pro Roscio Amer. & Plin. lib. X. Li-
uius lib. V. Per arcem intelligit Capitolium.

i contingere potest, vt hic odor, quicumque nares laceffit, alius longius
alio ad nares perueniat.

k longè mitti, incitari. Sisenna lib. III. Et inde equum concitatum princeps
ad h. sium permittit aciem. Et lib. IV. Multi pramisso armis ex summo se
permitterent. Cæsar lib. VIII. de Bello Gallico: Quò tutior altitudine
esset, longiusque tela permitteret.

l pro. quidquam. vt sit mutatio generis.

m Sic supr. IV. 63. & IV. 738. IV. 858.

e libro II.

d Al. soluat.

e Plin. lib. 10.

cap. 6. narrat

vultures tri-

duo ante eo

volare, vbi

cadauera fu-

tura sunt;

quasi præ-

sensiant

multo ante

cadauerum

odorem.

f Periphra-

sis: pro, ex

ferè, quarum

vngulæ fissæ

sunt: vt cer-

ui.

g h. e. præ-

missa, ante

missa, aut

longius mis-

sa. Sic vsur-

patur Prodra.

Et est peri-

phr. h. e. ca-

nes odoratu

valentes &

sagaces. Vir-

gil. Odora ca-

num vis.

h Romano.

aversus seqq.
& sententia
postulant
hanc lectio-
nem: vt nihil
dicā de futu-
ra alioquin
βατολογία,
si legamus
conlabefacta:
vt Lamb.
h Lamb. voci.
Eleganter.
Nam com-
paratius
seu ἀπιδόως
non semper
connectit si-
miles casus.
Terent. Eun.
Prol. quam
ille qui petit.
pro. illum.
scil. plaga.
recens nun-
tiatrix rerū.
Sic IV. 1027.
VI. 76.
d Plin. lib. 10.
cap. 21. h. e.
suo complo-
su excutien-
tibus atque
expellentibus.

qui con-

suevit auroram clara voce vocare.

f Non. Plin. lib. 8. cap. 16. de leonibus.

8 tinesis: non queunt intueri.

h sese in fugam coniciunt. Oppian. Halieut. lib. 2. vers. 79. φηγὺς μεμνη-
μενοι.

i pungunt & stimulant.

k quantumvis feroces, & virtute fre-
l in redeundo.

l in redeundo.

m Haecenus docuit sine imaginibus sentiri & cerni non posse: nunc ne
quidem cogitari. Vide Cicer. ad Cassium lib. XV. Epist.

Significat, quod fracta magis redolere videntur.

Omnia, quod contrita, quod igni & concallescata.

Deinde videre licet maioribus esse creatum

700 Principiis b quam vox; quoniam per saxea septa

Non penetrat, quā vox vulgā, sonitusq; feruntur.

Quare etiam quod olet, non tam facile esse videbis

Inuestigare in qua sit regione locatum:

Refrigescit enim cunctando plaga per auras;

705 Nec calida ad sensus decurrit c nuntia rerum.

Errant saepe canes itaque, & vestigia quarunt.

Nec tamen hoc solis in odoribus, atq; saporum

In genere est: sed item species rerum, atq; colores

Non ita conueniunt ad sensus omnibus omnes,

710 Vt non sint alijs quadam magis acria visu.

Quinetiam gallum noctem d explaudentibus alia

Auroram clara c consuetum voce vocare,

f Nenu queunt rapidi contrā constare leones,

Ind; g tueri; ita continuò h meminere fugai:

715 Nimirum, quia sunt gallorum in corpore quadam

Semina, quae, cum sunt oculis immissa leonum,

Pupillas i interfodiunt, acrémq; dolorem

Præbent, vt nequeant contrā durare k feroces:

Cum tamen hæc nostras acies nihil laedere possint;

720 Aut quia non penetrant, aut quod penetrantibus
illis,

Exitus ex oculis liber datur, in l remeanda

Ladere ne possint ex vlla lumina parte.

m Nunc age, quæ moueant animum res accipe, &
unde,

Quæ

- Quæ veniunt, veniant in mentem, percipe paucis,
 725 Principio hoc dico, rerum simulacra vagari
 Multa modis multis in cunctas undiq; partis
 Tenuia, quæ facile inter se iunguntur in auris,
 Obuia cum veniunt, ut aranea, a bracteaq; auri.
 Quippe etenim multo magis hæc sunt tenuia textu,
 730 Quam quæ b percutiunt oculos, visumq; laceffunt:
 Corporis hæc quoniam penetrant per rara; cientesq;
 Tenuem animi naturam intus, sensumq; laceffunt.
 Centauros itaq;, & Scyllarum membra c videmus,
 Cerberæsq; canum facies, simulacrâq; eorum
 735 Quorum d morte obita tellus amplectitur ossa:
 Omne genus quoniam passim simulacra feruntur;
 Partim e sponte sua quæ fiunt aëre in ipso:
 Partim f quæ variis ab rebus cumq; recedunt:
 Et quæ consiunt ex horum facta figuris.
 740 Nam certè ex viuo Centauri non sit imago;
 Nulla fuit quoniam talis natura animantis.
 Verum ubi equi, atq; hominis casu concurrit imago;
 Hærescit facile extemplo, quod diximus antè,
 Propter subtilem naturam, & tenuia texta.
 745 Cetera de genere hoc eadem ratione creantur.
 Quæ cum mobili ter summa leuitate feruntur,
 Ut prius ostendi; facile uno commouet ictu
 Qualibet una animum nobis subtilis imago:
 Tenuis enim mens est, & mirè mobilis ipsa.
 750 Hæc fieri (ut memoro) facile hinc cognoscere possis,
 Quatinus hoc simile est oculis, quod mente videmus,
 Atque oculis g simili fieri ratione necesse est:
 Nunc igitur docui quoniam me fortè leones
 Cernere per simulacra, oculos quacumq; laceffunt.
 755 Scire licet mentem simili ratione moueri
 Per simulacra leonum cetera, quæ videt æquè,
 Nec minus, atque oculi; nisi quod magis tenuia cer-
 nit.
- Nec ratione alia, cum somnus membra profudit,

a & tenuissi-
ma auri vel-
uti membra-
na.

b Sic supra,
ferunt. IV.

692. Lamb.
percipiunt. vt
V. 604.

c videre vi-
demur, nem-
pe somnian-
tes.

d Sic I. 135.

e vt Cerbe-
rorum, Scyl-
larum, & si-
milium re-
rum, quæ se-
nunquam
fuerunt.

f imes: quæ
cumq;.

g & necesse
est nos cer-
nere mente
atq; animo
similiter o-
culis, h. e. si-
militer vt o-
culis vido-
mus.

g Hæc duo
sæpè coniun-
git. Vide In-
dicem. & Le-
xicon Plaut.
a mors cum
vitâ com-
mutata.

b obstricti,
& somno
quasi obice.
quodam im-
pediti. Sic
lib. II. 155.

c quem terra
humatum
tenet. Nota
Toti cum
accusat.

d memoria,
seu vis & po-
testas animi,
quâ res præ-
teritas me-
minimus.

Supra III.
1054.

e qui dormit,
quia vis me-
moriz sopita
est, non dis-
sentit, neque
negat, eum
esse mortuū,
quem sibi
vium cer-
nere videtur.

f aptè, compositè, numerosè. II. 636. Contrariū est extrâ numerū. V. 1400.

g Infrâ VI. 890. Endo, in.

h Tres hos versus inducit Lamb. nimis temerè: ob librorum consensum.

Reperitur autem hic versus infrâ IV. 800.

i suppetere, ἰναρξάν.

l Clarare oportet. Græca syntaxi. ὁμαρτάν.

m accurrit: quo verbo utitur Cicero lib. 2. de Diuinat. & lib. XV. Epist. ad

Mens g animi vigilat, nisi quod simulacra laceſſunt

760 Hæc eadem nostros animos, quæ, cū vigilamus:
Vſque adeo, certè ut videamur cernere eum, quem
Reddita a vitæ iam mors, & c terra potita est.

Hoc idè fieri cogit natura, quòd omnes
Corporis b effecti sensus per membra quiescunt, c

765 Nec possunt falsum veris convincere rebus.
Præterea d meminisse iacet, languetq; sopore;
Nec dissentit eum mortis, e letiq; potitum
Iam pridem, quem mens viuum se cernere credit.

Quòd superest, non est mirum simulacra moueri,
770 Brachiaq; in f numerū iactare, & cetera membra.

Nam fit, ut in somnis facere hoc videatur imago.
Quippe, ubi prima perit, aliq; est altera nata
g Endo statu; prior hæc gestum mutasse videtur.
Scilicet id fieri celeri ratione putandum f.

775 h Tanta est mobilitas, & rerum copia tanta,
Tantq; sensibili quous est tempore in vno;
Copia particularum ut possit i suppetere.
Multaq; in his rebus k queruntur, multaq; nobis

l Clarandum f, planè si res exponere aueamus.

780 Quaritur imprimis, quare, quod cuiq; libido
Venerit, ex templo mens cogitet eius id ipsum.
Anne voluntatem nostram simulacra tuentur?
Et simulac volumus, nobis m obcurrit imago?

Si mare, si terram cordi est, si deniq; cælum,

785 Conuentus hominum, pompam, conuiuia, pugnas:
Omnia sub verbone creat natura, paratq;?

Cum

Sic Plautus: potius hostium: h. e. in hostium potestatem
peruenit.

n aptè, compositè, numerosè. II. 636. Contrariū est extrâ numerū. V. 1400.

o Infrâ VI. 890. Endo, in.

p Tres hos versus inducit Lamb. nimis temerè: ob librorum consensum.

Reperitur autem hic versus infrâ IV. 800.

q suppetere, ἰναρξάν.

r Al. querendum.

s Clarare oportet. Græca syntaxi. ὁμαρτάν.

t accurrit: quo verbo utitur Cicero lib. 2. de Diuinat. & lib. XV. Epist. ad

Cassium. Vide Festum Ob pro Ab.

Cum praesertim aliis eadem in regione, locôq;

Longè dissimilis animus res cogitet omnis?

Quid porro, in numerum procedere cum simulacra

790 *Cernimus in somnis, & mollia membra mouere,*

Mollia mobiliter cum alternis brachia mittunt?

Et repetunt oculis gestum pede conuenienti?

Scilicet arte audent simulacra, & docta vagantur,

Nocturno facere ut possint in tempore ludos?

795 *An magis illud erit verum, quia tempore in uno*

Consentimus, id est, cum vox emittitur una;

Tempora multa latent, ratio qua comperit esse:

Propterea fit, uti quous in tempore quaque

Præsto sint simulacra locis in quibq; parata?

800 *Tanta est mobilitas, & rerum copia tanta.*

Et quia tenuia sunt, nisi b qua contendit, acutè

Cernere non potest animus. proinde c omnia, quæ sunt,

Præterea, pereunt, d nisi sic sese ipse parauit.

Ipse parat sese porro, speratq; futurum,

805 *Ut videat, f quod consequitur rem quamque: fit ergo.*

Nonne vides, oculos etiam, cum, tenuia quæ sint,

Cernere cæperunt, contendere se, atq; parare:

Nec sine eo fieri posse, ut cernamus acutè?

Et tamen in rebus quoque apertis noscere possis,

810 *Si non aduertas animum, proinde esse quasi omni*

Tempore semotum fuerit, longèq; remotum.

Cur igitur mirum sit, animus si cetera perdit,

K S

Præter, quæ accipitur: ut, contende-

re nervos, acies oculorum, vires. Infra IV. 986. & I. 66. vbi Nonius, tendere.

Atius apud Nonium: Contendere vim suam.

c *Omnia simulacra, quæ sunt præter illa, ad quæ cernenda animus sese contendit, & parat, pereunt.*

d *nisi sese contendit, ut ea cernere queat, nempe dum rerum consecutionem & seriem considerat.*

e *scil. ad cernendum.*

f *quod cuique rei est consequens.*

a *Sic Cicero*

tinctum esse

dixit pro Mi-

lon. & lib.

III. de Fin.

Sed infici tamè

iam debet in

artibus: quæ si

dum tener est,

combiberit.

Martial. Ce-

cropia madidus

Latiæ, Mi-

nerue. Hora-

tius: Socraticus

madet sermo-

nibus. Seneca:

Liberalia stu-

dia non illa,

quibus persui-

di satum est, sed

hec, quibus

tingendus est

animus. Au-

thor libri de

duplici mar-

tyrio: Cumque

intus madeant

spiritualibus

vitii.

b *Al. s. Ita*

mox. contende-

re se atque

parare. Tò

contendere, a-

Præter, quæ accipi-

tur: ut, contende-

- 81 *Præter, quàm quibus est in rebus q̄ deditus ipse;
 Deinde adopinamur de signis maximaparuis;
 Ac nos h in fraudem induimus, i frustramur id ipsi.
 Fit quoque, ut interdum non suppeditetur imago
 Eiusdem generis, sed femina qua fuit antè,
 In manibus vir tum factus videatur adesse:
 Aut alia ex alia facies, ataq̄ sequatur:
 82 *Quod ne miremur, sepor, atq̄ obliuia k curant.
 Illud in his rebus vitium vehementer inesto;
 Effugere illorumq̄ errorem l præmeditemur,
 Lumina qui faciunt oculorum clara creata,
 Prospicere ut possimus; & ut proferre viai
 83 *Proceros passus, ideò fastigia posse
 Surarum, ac feminum pedibus fundata plicari;
 Brachia tum porro validis ex apta lacertis
 Esse, manusq̄ datas utraq̄, à parte ministras,
 Ut facere ad vitam possimus, a qua foret usus:
 84 *Cetera de genere hoc b inter quacumq̄ pretantur;
 Omnia peruersa præpostera sunt ratione:
 Nihil c ideò quoniam natum' st in corpore, ut uti
 Possemus; sed quod natum' st, id procreat usum.
 Nec fuit ante d videre oculorum lumina nata:
 85 *Nec dictis orare prius, quàm lingua creata est:
 Sed potius longè lingua præcessit origo
 Sermone: multoq̄, creata sunt prius aures,
 Quàm sonus est auditus: & omnia deniq̄, membra
 Antè fuere, ut opinor, eorum quàm foret usus.
 86 *Haud igitur potuere utendi crescere caussa,
 At contrà conferre manu certamina pugna,
 Et lacerare artus, fœdarèq̄ membra cruore,
 Antè fuit multo, quàm lucida tela volarent:
 Et volnus vitare prius natura coëgit,
 87 *Quàm daret obiectum e parmaï laua per artam,
 Scilicet & fessum corpus mandare quieti,
 Multo antiquius est, quàm lecti mollia strata:
 Et sedare sitim prius est, quàm pocula, natum.
 f Hac*******

e h. e. parma obliiceret. Parma, breue scutum.

- f Hæc igitur possunt utendi cognita caussa
 850 Credier, ex usu qua sunt, vitæq; reperia.
 Illa quidem seorsum sunt omnia, qua prius ipsa
 Natâ, dedere sua pòst notitiâ utilitatis.
 Quo genere imprimis sensus, & membra videmus.
 Quare etiam atq; etiam procul est, ut credens possis
 855 Utilitatis ob officium potuisse creari.
 Illud item non est mirandum, corporis ipsa
 Quod natura cibum quarit cuiusq; animantis.
 Quippe etenim fluere, a atq; recedere corpora rebus
 Multis modis docui; sed plurima debent
 860 Ex animalibus his, qua sunt b exercita motu:
 Multaq; per sudorem ex alto pressâ feruntur;
 Multa per os exhalantur, cum languida anhelant.
 His igitur rebus rarescit corpus; & omnis
 Subruitur natura: dolor quam consequitur rem.
 865 Propterea capitur cibus, ut suffulciat artus;
 Et recreet vires c interdatus; atq; patentem
 Per membra ac venas ut amorem d obturet edendi.
 Humor item discedit in omnia, qua loca cumq;
 Poscunt humorum: glomeratâq; multa e vaporis
 870 Corpora, qua stomacho præbent incendia nostro;
 f Dissipat adueniens liquor, ac restinguit, ut ignem;
 Vrere ne possit calor amplius aridus artus.
 Sic igitur tibi g anghela sitis de corpore nostra
 Abluitur; sic expletur h ieiuna cupido.
 875 Nunc qui fiat, uti passus proferre queamus,
 Cum volumus, varièq; datum sit membra mouere:
 Et qua res tantum hoc oneris protrudere nostri
 Corporis i insuerit, dicam: tu percipe dicta.
 Dico k animo nostro primum simulacra meandi
 880 Accidere, atq; animum pulsare, ut diximus antè.
 Inde voluntas fit. neq; enim facere incipit ullam
 Rem quisquâ, quàm mens prouidit, quid velit, antè.

f nempe te-
 la. patma le-
 çus, pocula.

a Supra IV.
 696. Lamb.
 ac decedere. vt
 II. 1126.

b fatigata.
 c interea da-
 tus, interie-
 çus, additus
 planè refici-
 at. Tralatè.
 Doctè totum
 hunc locum
 explicat Io-
 sephus Ca-
 stilio: obser-
 uat. Dec. III.
 cap. VI.

d Fortè, ob-
 cludat, quod
 cõgruit ver-
 bo, patentem,
 vulgò obdu-
 ret. Castilio
 IC. obuertat.
 Vide Indicè.
 Virg. Æneid.
 lib. VIII. v.
 184.

e caloris.
 f discutit.
 g h. e. sic se-
 datur sitis,
 sic expletur
 fames.

h esurics, seu fames.

i insueuerit, solita sit.

k ad animum nostrum, vt supra IV. 236. & IV. 215.

l At id, quod
mens præui-
det, illius
rei, quam
quis facere
instituit, est
imago.

m imelis.

n animus fe-
rit animam,
per totum
corpus fu-
sam & per-
manantem.

o Sic V. 358.

a rōs in nauis
elidendū est.
b manus.

c de trochlea
machina vi-
de Isidor. E-
tymol. lib. 19
cap. 2.

d Tympanū
ῥόγρον γε-
nus rotæ est,
magno cir-
cuitu prædi-
tæ. cuius a-
xis fune ob-
uoluitur, in-
terea dum eā
circumagunt
homines, re-
gulas pro
gradibus af-
fixas, quasi
ascendentes,
e sursum tol-
lit.

f Sic Virgil.

Placidam per

membra quietē irrigat. Et Persius Sat. V. irriguis somnus. Metaph. à plantis,
quæ irrigatæ crescunt. Homerus Odys. β. 395.

h Hi uerius & supra
sunt IV. 180. h sapius neges.

i Sic infra vers. 921, 943, 957.

At, l quod prouidet, illius rei constat imago.

Ergo animus cum sese ita commouet, ut velit ire.
88 Inq; ingredi; ferit n extemplo, quæ in corpore toto

Per membra, atq; artus, animai dissita vis est:

Et facile est factu, o quoniam coniuncta tenetur:

Inde ea proporrò corpus ferit. atque ita tota

Paullatim moles protruditur, atque mouetur.

89 o Præterea tum rarefcit quoq; corpus; & aer.

Scilicet ut debet, qui semper mobilis exstat,

Per patefacta venit, penetratq; foramina largus:

Et dispergitur ad partis ita quasq; minutas

Corporis. hinc igitur rebus fit utrimque duabus.

89 f Corporis ut hæc a nauis uelis, ventosq; feratur.

Nec tamen illud in his rebus mirabile constat,

Tantula quod tantum corpus corpuscula possunt

Contorquere, & onus totum conuertere nostrum.

Quippe etenim ventus subrili corpore tenuis

90 o Trudit agens magnam magno molimine nauim:

Et manus una regit quanto vis impete euntem;

Atque gubernaculum contorquet quolibet b una:

Multaq; per c trochleas, & d tympana pondere ma-
gno

Commouet, atq; leui c sustollit machina nisu.

90 f Nunc quibus ille modis somnus per membra f quietē

Inrigit, atque animi curas è pectore soluat;

Suauidicis g potius, quàm multis versibus edam;

Paruus ut est cygni melior canor. ille gruum quàm

Clamor in æthereis dispersus nubibus austris.

91 o Tu mihi da tenuis auris, animumq; sagacem;

Ne fieri h negites, quæ dicam, posse; retròq;

Vera repulsanti discedas pectore dicta.

Tutemet in culpa cum sis, ne cernere possis.

Principio somnus fit, ubi est distracta per artus

91 f Vis animæ, partimq; i foras eiecta recessit;

Et

- Et partim contrusa magis concessit in altum.
 Dissoluuntur enim tum demum membra, fluuntq;
 Nam dubium non est, animam quin operasit
 Sensus hic in nobis: quem cum sopor impedit esse;
 920 Tum nobis animam perturbatam esse putandum est,
 Eiectamq; foras, non omnem, namq; iaceret
 Aeterno corpus persusum frigore leti:
 Quippe ubi nulla latens animam pars remaneret
 In membris; cinere ut a multa latet obrutus ignis;
 925 Unde reconstitui sensus per membra repente
 Possit, ut ex igni caco consurgere flamma.
 Sed quibus hac rebus nouitas confletur, & unde
 Perturbari anima, & corpus languescere possit,
 Expediam. tu fac b ne ventis verba profundam.
 930 Principio externa corpus de parte necessum est,
 Aeris quoniam vicinum tangitur auris,
 Tundier, atq; eitis crebropulsarier ictu.
 c Propterea q; ferè res omnes, aut corio sunt,
 Aut etiam conchis, aut callo, aut cortice tecta.
 935 Interiorem etiam partem spirantibus aer
 Verberat hic idem cum ducitur, atq; d reflatur.
 Quare utrimque secus cum corpus vapulet; & cum
 Perueniant plaga per parua foramina nobis
 Corporis ad primas partis, elementaq; prima:
 940 Fit quasi paullatim nobis per membra ruina.
 Conturbantur enim positura principiorum
 Corporis, atque animi sic, ut pars inde animam
 Eiciatur, & introrsum pars abdita cedat:
 I ars etiam distracta per artus, non queat esse
 945 Coniuncta inter se, nec motu e mutua fungi.
 Inter enim sapit f coitus natura, viasq;
 Ergo sensus abit mutatis motibus altè.
 Et quoniam non est, quasi quod suffulciat artus;
 Debile sit corpus, languescunt omnia membra:
 950 Brachia, palpebraeque cadunt, poplitesque g procu-
 bant.

a Nonius ci-
 tat, Cinis n.
 b tu fac, vt
 verba mea
 ad aures tuas
 perueniant,
 & in animo
 tuo penitus
 infideant, nō
 abs re negli-
 gantur, aut
 etiam respu-
 antur.
 c h. e. vt res
 sint ab iniu-
 ria aeris ex-
 terni tutio-
 res ac muni-
 tiores, aut
 corio, aut se-
 ta, tectæ sunt.
 Vide Cicer.
 lib. II de Na-
 tur. Deorū.
 Plin. lib. 7.
 proœm.
 d cum attra-
 hitur & cum
 respiratur,
 seu redditur.
 e mutuo: vt
 II. 75.
 f cœtus, tri-
 brachys pro
 dactylo.
 g Sic leg. Gif.
 vt sit luxatus
 versus, opti-
 mē cōgruens
 luxatis po-
 plitibus.
 Lamb. pro-
 cumbū. Tur-
 neb. Cubant
 pro.

Deinde

a Concludere est
impellere,
cogere. Lam-
bin. confusa.
b anima in
altiores par-
tes cogitur &
colligitur,
sen contru-
ditur. τὸ ὑψι-
or est ab-
strusior, re-
conditior.

Al. Arist. vi.
de etiam IV:

947.

c attenta, de-
fixa. Supra
301. Paulò
post vers. 963
Componere la-
ges est con-
ferre, & com-
parare, vel
eas dissiden-
tes concilia-
re. Est qui
malit legerè,
lites.

* Vide Indi-
cem.

d Sic leg. Gif.
ut sit pœon.
pro gerere. τὸ
de auge. Ho-
tat. deluigare,
desanire. Lu-
cret. dedicare.

Valer. lib. 3. Dememorans præsens, vires. Lamb. leg. cernere b. nimis licenter.
e nempe, naturam rerum querere.

f oculis & auribus percipere. Plautus vsurpat. & noster l. 301.

g τὸ ὑψι, pro ὑψι. Ennius Annal. 7. dūxissē ὑψι. Sic. familiās. pro familia.
Liuius, escās, monetās. Prisc. lib. 7. Fortè etiam legi potest Reliquiās, te-
tra syllab.

i sonantes. Metaph. k pulchritudines, species decoras, & venustas.

Deinde cibum sequitur somnus; quia qua facit aer.

Hæc eadem cibus, in venas dum diditur omnis,

Efficit, & multo sapor ille gratissimus exstat;

Quem satur aut lassus capias: quia plurima tum se

95 Corpora conturbant magno a concussa labore.

Fit ratione eadem coniectus porro animæ

b Altior, atque foras eiectus largior eius;

Et diuisior inter se, ac distractior intus;

Et quoi quisque ferè studio deuinctus adheret;

960 Aut quibus in rebus multum sumus antè morati:

Atque in qua ratione fuit c contenta magis mens,

In somnis eadem plerumque videmur obire:

Causidici causas agere,* & componere leges:

Endo operatores pugnare, ac prælia obire:

965 Nauta contractum cum ventis d degerere bellum:

Nos agere e hoc autem, & naturam querere rerum

Semper, & inuentam patriis exponere chartis.

Cetera sic studia, atque artes plerumq; videntur

In somnis animos hominum frustra tenere.

970 Et quicumque dies multos ex ordine ludis

Affiduas dederunt operas; plerumq; videmus,

Cum iam destiterunt ea sensibus & usurpare;

Atq; reliquias tamen esse vias in mente patentis,

Qua possint eadem rerum simulacra venire.

975 Per multos itaq; illa dies eadem obuersantur

Ante oculos; etiam vigilantes ut videantur

Cernere h saltantis, & mollia membra mouentis:

Et cithara liquidum carmen, chordastq; i loquentis

Auribus accipere; & confessum cernere eundem;

980 Scenarq; simul varios splendere & decores:

Vsq;

- Vsq̃ue adeò magni refert studium, atq; voluntas.
Et quibus in rebus consueverint esse operati
Non homines solum, sed verò animalia cuncta:
Quippe videbis equos fortis, cum membra iacebunt,
985 In somnis sudare tamen, spirareq; sape;
Et quasi de a palma summas contendere vires;
b Tunc quasi carceribus patefactis, c sape quiete.
Venantumq; d canes in molli sape quiete
Iactant crura tamen subito, vocesq; repente
990 Mittunt, & e crebras reducunt naribus auras,
Vt vestigia si teneant inuenta ferarum.
Experges factiq; sequuntur inania sape
Cervorum simulacra, fuga quasi dedita cernant:
Donec discussis redeant f terroribus ad se.
995 At consueti domi catulorum blanda propago
Degere, sape leuem ex oculis, volucremq; soporem
Discutere, & corpus de terra g conripere instant,
Proinde quasi h ignotas facies, atq; orantur:
Et quo quaque magis sunt aspera seminiorem;
1000 Tam magis in somnis eadem sentire necessum est.
At varia fugiunt volucres, pinnisq; repente
i Sollicitant diuinum nocturno tempore lucos,
k Accipitres somno in leni si praelia, pugnasq;
Edere sunt persectantes, visaq; volantes.
1005 Porro hominum mētes magnis quæ motibus edunt!
Magna etenim sape in somnis, faciuntq; geruntq;
Reges expugnant, capiuntur, praelia miscent:
l Tollunt clamores, quasi si iugulentur ibidem:
Multi depugnant, gemitusq; doloribus edunt;
1010 Et, quasi panthera morsu, sævi ve leonis
Mandantur, magnis clamoribus omnia complent.
Multi de magnis per somnum rebus loquuntur;
m Indiciòq; sui facti per sape fuere.*

a de victoria.

b Hic versus
viderur esse
notus.c Lamb. leg.
tempore pū-
cto.

d Prouerb.

e Hic versus
viderur esse
notus.f crebro re-
spirant; & at-
trahunt æ-
rem, quasi
odorantes
ferarum ve-
stigia.g Sic dixit su-
pra lib. 1. &
infra lib. 5.h animi terrore
discutere.i Consueti cum
infinitiuo.VI. 1041. Vi-
de Indicem.

k Virgil. Æn.

III. Corripio ē
stratū corpus.& noſter III.
164.l nam cani-
bus ignoti o-
mnes, etiam

m, qui num-

quam læserunt, hostium sunt loto. Plato lib. 2. de Rep.

i timore & pauore lucos complent, somniantes sibi à tergo instare acci-
pitres insectantes.k Nonius citat hunc versum. Accipitres. cū. l Virgil. Æneid. IX. undi-
que clamor tollitur. m & sape tuum factum indicauerunt. V. 1000.

*Multi mortem obeunt: multi, de montibus altis
 1015 Se quasi precipitent ad terram corpore toto,
 Exterrentur; & ex somno quasi mentibus capti,
 Vix ad se redeunt permoti corporis aethus.
 Flumen item sitiens, aut fontem propter amœnum
 Adsidet, & totum propè faucibus occupat amnem.*

*a Lamb. pusi.
 MS. pari. &*

*fic Turneb.
 Pueri, inquit*

*Carus, saepe
 putant se in*

*somnis pro-
 pè lacum ac*

*dolia vestem
 attollere, vt*

*meiant, cum
 interea lectū*

*lotio com-
 meiant.*

*b lotium
 percolatum*

*quasi per
 saccum.*

*Saccor, ari.
 c vestes stra-*

*gula auctæ
 ex Babylo-*

*nia, d. ueris
 coloribus in-*

*textis pictæ.
 Plaut. Stich. Babylonica peristromata, consutaq; tapetia.*

d lotio consperguntur à pueris somniantibus.

e h. e. ætus & feruore ætatis primū infan. h. e. qui incipiunt rebus Ve-

nereis idonei esse. Maturam diem verū seq. vocat adultam ætatem.

Virgil. Æneid. X. Reuoluta ruebat Matura iam luce dies. Vide Indicem.

f quæ nuntium formæ alicuius eximie ad eorum animos in somnis per-

ferunt. Nuntia: nuntiantia.

g qui vultus eximius & color.

h feminis & spiritus plena. Horat. lib. 2. Satyr. 7. Turgentis verbera cauda.

i Gifan. Seminis, aut, Fleminis. VI. 1062. Sic II. 354.

k polluant, maculent, inquinant.

l commouetur, concitatur.

m statim initio ætatis adultæ.

*1020 a Pueri saepe lacum propter, se, ac dolia curra
 Somno deuincti credunt extollere vestem,
 Totius humorem b saccatum vt corporis fundant:
 Cum c Babylonica magnifico splendore d rigantur.
 Tum, quibus ætatis e freta primitus insinuantur,
 1025 Semen ubi ipsa dies membris matura creauit;
 Conueniunt simulacra foris è corpore quoique
 Nuntia f præclari vultus, pulcriq; coloris;
 g Qui ciet inritans loca turgida semine multo:
 Vt quasi transactus h saepe omnibus rebus, profundat
 1030 i Fluminis ingentis fluctus, vestemq; k cruentent,
 Sollicitatur id in nobis, quod diximus antè,
 Semen, m adulta ætas cum primū roborat artus.
 Namq; alias aliud res commouet, atq; laceffit;
 Ex homine humanum semen ciet vna hominis vis:
 1035 Quod simulatq; suis eiectum sedibus exit,
 Per membra, atq; artus decedit corpore toto
 In loca conueniens neruorum certa, cietq;
 Continuo partis genitalis corporis ipsas.*

Inri-

- Inritata tument loca semine; sitq; voluntas
 1040 Eiicere id, quò se contendit dira libido:
 Idq; petit corpus mens, unde est saucia amore.
 n Namque omnes plerumque cadunt in volnus, &
 illam
 Emicat in partem sanguis, unde icimur ictu,
 Et si comminus est, hostem ruber occupat humor.
 1045 Sic igitur o Veneris qui telis accipit ictum,
 Siue p puer q membris muliebrib. hunc r iaculatur,
 Sen mulier toto iactans è corpore amorem;
 Vnde feritur, eò tendit, gestitque coire,
 Et iacere humorem in corpus de corpore ductum.
 1050 [a Namque voluptatem praesagit b multa cupido.
 Hac Venus est nobis: hinc autem est nomen amoris:
 Hinc c illa primum Veneris dulcedinis in cor
 Stillauit gutta, & successit d frigida cura.
 c Nam si abest, quod ames; praesto simulacra tamen
 sunt
 1055 Illius, & nomen dulce obuersatur ad auris.
 Sed fugitare decet simulacra, & pabula amoris
 f Abstergere sibi, atque aliò conuertere mentem;
 Et iacere humorem g conlectum in corpora quaque:
 Nec retinere semel h conuersum vnus amore;
 1060 Et seruare sibi curam, certumque dolorem:
 Vlcus enim viuescit, & inueterascit alendo,
 Inq; dies gliscit furor, atque arumna grauescit,
 Si non i prima nouis conturbes volnera plagis,
 Volgiuagaq; vagus Venere anterecentia cures,

L

1065 *Ant* 7. Al. Nam si

&: pro, nisi. Al. Nam si id. Nota vim amoris: quæ absentia impatienter fert. Aristot. lib. 9. Ethicor. tum reuera amat, cum & absentem desiderat, & praesentem concupiscit. Terent. Eunuch. 1. 2. vers. 113. Vide Patris mei, Philippi Parei, Electa Plaut. pag. 27. & Notas ad illum locum: item Analec. Plaut. pag. 160. & Bonfin. rerum Vng. Dec. III, lib. 3. pag. 407.

f Sic IV 1227. V. 8844. h. e. à se depellere. Al. Absterere.

g Al. congestum, vel, coniectum.

h Al. conceptum.

i Si non veterem amorem nouo amore deleas ex animo.

a Tres hos
 versus eradit
 Lamb. pessime.

o Qui amat,
 qui amore
 saucius est.

p Siue pueri
 amore captus
 est, vt eius
 flore & tatis
 abutatur ad
 rem Vene-
 ream.

q Mollibus:
 qualia sunt
 muliebria.

r Tamquam
 iaculo ferit.

[a Al. Iamque.
 IV. 1099.

b Acris libi-
 do.

c Ex amore, &
 cupiditate.

n a longum,
 ob P R.

d Horat. E-
 pist. ad Flor,
 Frigida cura-
 rum momenta.

e n i in se
 non eliditur.
 vt II. 617. V.

• Sic Varr. 1065 Aut aliò possis animi traducere motus.

lib. 2. de RR.

Sola exorto pu-

eros propellunt,

ut redintegran-

tes rursus ad

pactum alacris

res faciant.

• Plaut. Cur-

cul. Viden' ut

miserè moriun-

tur, nec queunt

complecti satis?

Mil. labra la-

bellis ferrumi-

maunt. Pseud.

ad labra label-

la adiungit. A-

sin linguam

lingua admo-

uent. Horat.

lib. I. Od. 13.

Impressit ma-

morem dente

labris notam.

• Al. adsi-

gunt.

• Illi rabiei.

ut supr. II.

unaq. figura.

Al. illac.

• Sed Venus,

seu res Vene-

rea, poenarū

& doloris

sensum au-

fert, aut cer-

te minuit.

[• Nota particulas: Quam, tam magis.

• Al. intro.

• Proceleusmaticus.

• Quæ frustra. h. e. quæ non tam sibi, quàm vento: ut ea ille differat, ca-
piat, sic mox frustraq. laborat.

• Restinguere. vi l. l. 827.

Nec Veneris fructu caret is, qui vitat amorem;
Sed potius, quæ sunt sine poena, commoda sumit:

Nam certe putæ est sanus magis inde voluptas;

Quàm miseris. etenim potiundi tempore in ipso

1070 Fluctuat incertis erroribus ardor amantum.

Nec constat quid primum oculis, manibusque fru-
antur.

Quod petiere premunt artè, faciuntq. dolorem

Corporis, & l. dentis inlidunt saepe labellis,

Osculaq. in adfigunt, quia non est pura voluptas:

1075 Et stimuli subsunt, qui instigant ledere id ipsum.

Quodcumque est, rabies unde illa hac germina
surgunt.

Sed leuiter poenas frangit Venus inter amorem,

Blandaq. refrenat morsus admixta voluptas.

Namque in eo spes est, unde est ardoris origo,

1080 Restingui quoq. posse ab eodem corpore flammam:

Quod fieri contra coram natura repugnat:

Vnàque res hac est, cuius quàm pluria habemus,

Tam magis ardescit dira cuppedine pectus.

Nam cibus, atq. humor membris adsumitur b. intus:

1085 Quæ quoniam certas possunt obsidere partes,

Hoc facile expletur laticum, frugumque cupido:

Ex hominis verò facie, pulcroque colore,

Nihil datur in corpus præter simulacra fruendum

c Tenuia, quæ d. vento spes captat saepe misella.

1090 Ut bibere in somnis sitiens cum querit, & humor

Non datur, ardorè in membris qui c. stinguerè possit;

Sed laticum simulacra petit, frustra que laborat;

In

- In medióque sicut torrenti flumine potans,
 Sic in amore Venus simulacrus ludit amantis:
 1095 Nec satiare queunt spectando corpora coram:
 Nec manibus quidquam teneris abraderet membris
 Possunt, errantes incerti corpore toto.
 Denique cum membris conlatis flore g' utuntur
 Etatis; h' dum iam praesagit gaudia corpus,
 1100 Atq; in eo est Venus, ut muliebria conferat i arua:
 Adfigunt avidè corpus, iunguntq; salinas
 Oris & inspirant pressantes dentibus ora,
 Nequiquam; quoniam nihil inde abraderet possunt,
 Nec penetrare, & abire in corpus corpore toto.
 1105 Nā k facere interdū id velle, & certare videntur:
 Usque adeo cupide Veneris compagibus herent,
 Membra voluptatis dum vi labefacta liquescunt.
 Tan-tem ubi se l'erupit nervis in conlecta cupido;
 Parua sit arderis violenti pausa parumper:
 1110 Inde redit rabies eadem, & furor ille renisist;
 Cum sibi, quod cupiant ipsi, contingere quarunt;
 Nec reperire, malū id possunt qua machina vincat.
 Usque adeo incerti tabescunt vulnere caco,
 Adde quòd [a] absument viris, pereuntq; labore.
 1115 Adde quòd alterius b sub nutu degitur atas.
 Labitur interna c res, & vadimonia fiunt:

L 2

Lan- pit se. Caelius lib. 8. Epist.

ad bellum se erumpit. Terent. quo nunc se proripit illo.

m Al. conlecta.

a Quæ ratio, quod inuentum, quæ ars. III. 958. Sic Polyb. lib. I
 871 ἀλλὰ τοῦ εὐποροῦ ἀπὸς τῆς τῆς πυχάνης διουσίας.

[a] Sic V. 1016.

b Sub alterius arbitrato, & imperio, ac dominatu. Amantes enim sunt
 ferui.

c Res familiaris οἶκτος, perit, dissipatur. De avaritia mulierum vide
 Gebhart. Crepund. lib. 3. cap. 22. Plaut. Trin. 2. 1. v. 17. illico res foras la-
 bitur. Truc. 1. 1. v. 24. Et amantes vocantur in ius, & datis vadibus pro-
 mittunt se iudicii diem obituros, atque in iudicio staturos. Hunc lo-
 cum Carus expressit ex Turpitii Pedio. Quæ se omitti ac desere: qua se semel
 nata, semper stundis Perdere, desegere, despoliare, opploreg, adea samā ac flagitia.

f Auferre;
 detrahere.g Nulla este-
 lisio vocalis.Nota: Flor a-
 tatur.h Sic fere su-
 pra IV. 1050.i Virg. Georg.
 III. obtusior u-suo sic genitali
 aruo. & infr.IV. 1266. Vi-
 de Indicem,

sive Lexicon.

k h. e. alter in
 corpus alte-rius corpore
 toto penetra-

re & introire.

l Transitiue
 capitur &Erumpere se.
 Agel. lib. XV.cap. XXII. in
 fugam se pro-rupit. Attius
 apud Non.stupiditate erū-
 pit se. Caelius

lib. 8. Epist.

d Metaph.

Plaut. Tri-
num. Dum il-
li agrotant.e Calcei Si-
cyonei reni-
dēt pulchre.
Mulsus v. 65.

δφθαλμὸς

ζαλόων. Vide

Notas meas
in eundem: si
placet.f Cerulei co-
loris.g Patrimo-
nia, bona a
patribus re-
lictā. Depin-git autē Lu-
cretius his
versibus pro-digos, viuis
coloribus.Vide Ritters-
hus. Cōment.
in XII. Tab.

cap. 15. p. 113.

h Fasciæ, co-

rollæ, redi-

micula.

i Varro Prometh.

k Plaut. Mostell.

l h. e. tum maximē cum amor suas delicias,

m In ganeis vitam conterere, & corporis vires absumere.

n Aut quod ea, quæ amatur, aliquid ambigue locuta est.

o Supr. l. 1032. v. 478.

p Imitatus est Terentius Eunuch. l. i. vers. 13. & Plaut. Mercat. Prolog.

q h. e. quæ oculis cernere queas: quæ sunt in promptu posita, & ma-

nifesta.

r Sic II. 673. IV. 1200.

s Nota. Nenja, quàm. l. l. 1035.

Languent officia; atque d agrotat fama vacillans:

Vnguenta, & pulcra in pedibus e Sicyonia rident:

Scilicet & grandes viridi cū luce smaragdi

1120 Auro includuntur; teriturque f thalassina vestis

Assidue, & Veneris sudorem exercita potat:

Et bene g parta patrum sunt h anademata, mitra:

Interdum in pallam, i Melitensia, Ciaque vertunt.

Eximia veste, & victu conuiuia, ludi,

1125 Pocula crebra, vnguenta, corona. ferta parantur:

Nequiquam; quoniam medio de fonte lepōrum

Surgit k amari aliquid, quod in ipsis l floribus angat:

Aut cū conscius ipse animus se forte remordet,

Desidiosē agere aetatem, m lustrisque perire.

1130 Aut quod in n ambiguo: verbū iaculata reliquit;

Quod cupido adfixum cordi o viuescit, ut ignis:

Aut nimium iactare oculos, aliūm ve tueri

Quod putat, in voltūque videt vestigia risus.

Atq; in p amore mala hæc proprio, summeq; secundo

1135 Inueniuntur: in aduerso verò, atq; inopi sunt,

q Prendere quæ possis oculorum lumine aperto

Innumerabilia, ut melius vigilare sit antè,

Qua docui ratione, cauereque, ne inliciaris.

Nam vitare, plagas in amoris ne r laciamur,

1140 Non f ita difficile est, quàm captum retibus ipsis

Exire.

Exire, & validos Veneris perumpere nodos.

Et tamen implicitus quoque possis, indē peditus

Effugere infestum, nisi tute tibi obuius obset;

Et pratermittas animi vitia omnia primum:

II 145 Tum qua corporis sunt eius, quā [a prapetis, ac vis,

(Nam hoc faciunt homines plerumq; cupidine caci;

Et tribuunt ea, qua non sunt his commoda verē.

Multimodis igitur prauas, turpisque videmus

Esse in deliciis, summōque in honore vigere:

II 150 b Atque alios alii invident, Venerēmq; suadent

Vt placent, quoniam fœdo adfliscantur amore;

Nec sua respiciunt miseri mala maxima sepe.

c Nigra Melichrus est: immunda & fœtida, d

acosmos:

Cæssa, e Palladion: f nervosa, & g lignea, h Dorcas:

II 155 Paruula, pumilio; i charitōn mia, tota k merū sal:

Magna, atque immanis; l cataplexis, plenaq; honoris:

Balba, loqui non quit; traulizi: muta, pudens est:

L 3

At d' ἀγορῆς:

lordida, im-

munda illuue, nihil ornata, neglecta, indecora.

e Parua Pallas, cæsis oculis prædita, γλαυκῶπις.

f Robusta: vel exsucca, mireque tenera, solido corpore, aut plena.

g Arido corpore & exsucco, ὑπόξυλος.

h δόρκα. Caprea. Est nomen meretriculę in Epigr. Græc. Tribuunt amatores exsuccis & arido corpore amiculis hoc nomen, nam durissimā cute & verē lignea bestiola illa dorcas est.

i χαρίτωνια. vna Charitum. Paruulam vocat, quia quæ parua sunt, venusta sunt, & lepore plena.

k Sumtum ex Afranio apud Prisc. lib. V. Aut quicquid loquitur, sal morum.

Sal pro lepore & sermonis χαμυλία. Plutarch. lib. V. Sympos. cap. 1.

Δια τῆς δι' ὅσους καὶ κρίας, γυναικὲς, τὸ μὴτι ἀργῶν, μὴτι ἀπιθατοῖ, αἰδᾷ μεμίζμειον χαίρει, καὶ κρηνην, ἀλμυρῶν καὶ δρυμὶ καλῶσι.

l κατὰ πᾶν ἡλξίς. horror, admiratio, obstupescitio. Quasi Dea aliqua corporis mole, ac magnitudine attonitos reddens, & in admirationem rapiens homines. Sic Prudent. de Cynthia: Fulua coma est, longæque manus, & maxima toto Corpora, & incedis vel lous digna fover.

m Τραυλίζεις. quod Germani vocant trispeln/quasi blaska linguā. Balbutire est Stamien.

e Et tamen etiam amore illaqueatus, exsoluere te possis, nisi tute tibi ob-
lis.

[a Al. percipis. non male.

b Hos tres versus non rectè delet Lamb. quia sunt in omnibus Mss. libb.

c melichros: mellitula, mellei coloris. Plaur. melculum. Vide Lexicon nostrum.

• Parua fax.
Vatro in A-
gathone a-
pud Non.
Virgindam.
Terent. vo-
cat Phanium.
• ἰχθὺς ἰγω-
μῖνος: ami-
cula gracilis.
P. παδῖν,
Gracilis. Vide
Lexicon, in
voce Macis.
• Turgidam,
pinguem, ob-
esam, amplā.
Al. lamiam: h.
e. mammo-
sam.
• Ceres illa
quā lacchus-
amat vel a-
mica lacchi.
Nota vsum
τῷ ab.

• Simis nari-
bus. Sileni, &
satiri simi
pinguntur.

• Formula vsitata Lucretio. Imitatus est Horat. lib. 1. Sat. 1. Cetera de ge-
nere hoc adeo sunt multa.

• Sed tamen demus eam esse eximiā formā, atque adeo ipsi Veneri pa-
rem: at alix sunt formosx: at sine hac antea viximus.

• Græc. τῶν τῶν αἰχμῶν. l. l. 1052.

• Imbuit.

• Vide Indic. Amator.

• Et fores superbæ puellæ. Horat. lib. 2. Od. 14. superbum pavimentum. Ma-
lim tamen hic.

[• Vnguento ex amaraco. Vide Indic.

• Etræ... asyndeton.

• Nec hoc ignorant nostræ puellæ, nā quos volunt in amore retinere, eos
non admittunt in eam familiaritatem, ut eis suas sordes domesticas a-
periant. Sic tralate vocat postscania vita, nempe actiones, quas celant
homines.

At flagrans, odiosa, loquacula; n Lampadion fit.
o Ischnon eromenion tum fit, cum viuere non quit
1160 Pra macie. p rhadine verò est, iam mortua tussi.
At q gemina, & mammosa, & Ceres est ipsa ab laccho.
Simula, Silena ac Saturæ est: labiosa, Philema.
i Cetera de genere hoc longum' st, si dicere coner,
Sed u tamen esto iam quantouis oris honore,
1165 Cui Veneris membris vis omnibus exoriatur:
Nempe alia quoque sunt; nempe hac sine viximus
antè;
Nempe eadem facit & scimus facere omnia x turpi.
Et miseram tetrīs se y suffit odoribus ipsa:
Quam famula longè fugitant, furtimq; cachinnant.
1170 At lacrumans exclusus* amator limina sepe
Floribus & fertis operit, z postisque superbos
Vnguit [a amaracino, & foribus miser oscula figit:
Quem si iam admissum, b venientē offenderit aura
Vnā modò, caussas abscondi querat honestas;
1175 Et meditata diu cadat altè sumpta querela;
Stultitiaque ibi se damnet, tribuisse quòd illi
Plus videat, quàm mortali concedere par est.
Nec c Veneres nostras hoc fallit. quo magis ipsa
Omnia summo opere hos vita post scania celant,
1180 Quos retinere volunt, adstrictosq; esse in amore;
Nequie-

Nequicquam, quoniam tu animo tamen omnia^{b h.e. diligen-}
 possis ter inquirere

Protrahere in lucem, atq; omnis anquirere^{b nifus.} in omnia stu-

Et si bello animo est, & non odiosa vicissim, in omnes fal-

Prætermittet te humanis concedere rebus. lacias & ar-

118 Nec mulier semper d' ficto suspirat amore:

Qua complexa viri corpus cum corpore iungit,

Et tenet e adfectu humectans oscula labris.

Nam f facit ex animo sapes, & g communia quarens

Gaudia, sollicitat h spatium decurrere amoris.

119 Nec ratione alia volucres, armenta, feraq;

Es pesudes, & equa maribus i subsidere possent;

Si non, ipsa quod illorum k subat, ardet abundans

Natura, & Venerem salientum lata retractant.

Nonne vides etiam quos mutua sapes voluptas

1195 Vinxit, ut in vinculis communibus excrucientur?

In triuiis quum sapes canes discedere auentes,

l Diuorsi cupide summis ex viribus tendunt;

Cum interea validis Veneris m compagibus herent:

Quod facerent nunquam, nisi mutua gaudia nossent;

1200 Quæ n lacere in fraudem possent, vinclosq; tenere.

Quare etiam, atque etiam, ut dico, est communis vo-
 luptas.

Et o commiscendo, cum semen forte virile

p Femina immulsis, subitâ vi conripuitque;

L 4

Tum

Et quærens communem cum viro voluptatem, studet rem Vene-
 ream perficere.

h Metaph. à stadiis. III. 1056. curriculum & stadium amoris.

i Succumbere.

k Subare ðgyar: quando quadrupedes feminæ appetunt coitum.

l Sæpe propalam in plateis non sine pudore conspiciamus vulgiuagam
 Venerem Canum qui magna cum difficultate cocunt. Vide Ritters-
 hus. in Oppian. Hal. I. vers. 532.

m Vinculis, nodis, copulis.

n Elicere.

o In commissione viri & feminæ.

p Immulgere: obscenum verbum de femina. ut Immolare de viro.

ter inquirere
 in omnia stu-
 dia puellarum,
 in omnes fal-
 lacias & ar-
 tes, quib' sua
 vitia legere
 annuntur.

Eodem nomi-
 ne etiam ali-
 bi vitur. Vi-
 de Indic.

c Sinet te
 ignoscere in-
 commodis
 humanis: si-
 net te cerne-
 re illa, spe-
 rans, fore, ut
 ea æquo ani-
 mo feras, tã-
 quã humana.
 d Vide Plaut.
 Cistellar. I. I.
 v. 38. & seqq.
 e Ab adfugo.

quod faciunt
 amantes ne-
 quam.

f Amat ex ani-
 mo; nẽ simu-
 lat amorem.

q iuxta, simili-
liter, æquali-
ter, pariter.
r h. e. simili-
tudinem v-
triusque pa-
rentis promi-
ſcuae & æqua-
liter referen-
tis.

[a Commiſit,
collitit. ad-
ue.

b Al. Et ne utr.

c Lamb. mul-
ta modis.

d Quæ patres
tradunt filiis
ſuis, qui ſu-
ſceptis libe-
ris patres
ſunt.

e Lamb. va-
ria.

f Al. nihilomi-
nus. vide ſupr.

II. 533.

g Genus.

h Duplici de
ſemine: pa-
trio & mater-
no. Partus. pro
eo, quod pa-
ritur.

i Vide Feſtũ.
Sic enim ſcri-
bendum: Su-
boles.

k Depellunt.

ſupr. IV. 1057

l Augent, ho-
norant. No-
ninus.

m Fatigant Deos precibus & hoſtiis.

n Supra modum: ſupra quam ſatis eſt.

Tum ſimiles matrum materno ſemine ſunt:
1205 Vt patribus patrio. ſed quos utriusque figura
Eſſe vides q iuxtim & miſcentes volta parentum;
Corpore de patrio, & materno ſanguine creſcunt,
Semina cùm Veneris ſtimulis excitata per artus
Obuia [a conſſixit conſpirans mutuus ardor:
1210 Et b neque utrum ſuperavit eorum, nec ſupera-
tum' ſt.

Fit quoque, ut interdum ſimiles exſiſtere auorum
Poſſint, & referant proauorum ſape figuras,
Propterea, quia c multimodus primordia multis
Mixa ſuo calant in corpore ſape parentes,

1215 Quæ d patribus patres tradunt à ſtirpe proſecta.
Inde Venus e varia producit ſorte figuras:
Maiorumque reſert voltus, vocéſque, comáſque.
Quandoquidem nihilo f magis hæc de ſemine
certo

Fiunt, quàm facies, & corpora, membræque nobis.

1220 Et muliebre oritur patrio de ſemine g ſacrum:
Maternòque mares exſiſtunt corpore creti.
Semper enim h partus duplici de ſemine conſtat:
Atque utri ſimile eſt magis id, quodcumque crea-
tur,

Eius habet plus parte aqua, quod cernere poſſis,
1225 Siue virum i ſuboles, ſiue eſt muliebris origo.

Nec diuina ſatum genitalem numina cuiquam

k Abſtergent, pater à natis ne dulcibus umquam
Appelletur, & ut ſterili Venere exigit auum:

Quod pleriq; putant; & multo ſanguine maſti

1230 Conſpergunt aras; l adolentq; altaria donis,
Ut gravidæ reddant uxores ſemine largo.

Nequiquam diuûm numen, ſortéſque m fatigant.

Nam ſteriles nimium craſſo ſunt ſemine partim:

Et liquido n præter iuſtum, tenuique viciſſim.

1235 Te-

- 1235 Tenue, o locus quia nō potest est p adfigi adhēsū, o Vasis muliebribus.
 Liquitur extemplō, & reuocatum cedit ab ortu: p Est hiatus vocalium. vide sup. 1209
 Crassius hoc porrō, quoniam concretius a quo Lamb. adfingere adhēsū.
 Mittitur; aut non tam prolixo pronolat icū; quod absolute foret positum, pro adfigi quod nō insolens tamen est: vti
 Aut penetrare locos a quē nequit; aut q penetratum Lamb. adfingere adhēsū.
 1240 Ægrē admiscetur muliebri semine semen. quod absolute foret positum, pro adfigi quod nō insolens tamen est: vti
 Nā multū [a harmonia Veneris differre videntur: nobiliss. Goldastus ad Columbanum pag. 121.
 Atque alias alij complent magis, ex aliisque q Aetiue: cum postquā penetrauit.
 Suscipiunt alia pondus magis, inq; grauescunt. supr. IV. 671.
 Et multa stériles b hymenais antē fuerunt Plaut. Menzch. Ain'
 1245 Pluribus; & nacta c post sunt tamē, vnde puellōs minis triginta amicam destinatam Philolechem? h. e. destinauiffe.
 Suscipere, & partu possent dīscere dulci. Constantinus Imp. l. 1.
 Et, quibus antē domi d fecunda sape nequissent C. Th. Cognouimus hanc essā
 Vxores parere, inuenta est illis quoque compar
 Natura, ut possent natis munire senectam.
 1250 Vsq; adeo magni e id refert, ut semina possint
 Seminibus commisceri genitaliter apta,
 Crassāq; conueniant liquidis, & liquida crassis.
 Atque adeo refert, quo victu vita colatur:
 Namq; aliis rebus conrescunt semina membris,
 1255 Atque aliis extenuantur, & tabentq; vicissim.
 Et quibus ipsa modis tractetur blanda voluptas,
 Id quoque permagni refert. nam more ferarum,
 Quadrupedūque magis ritu, plerūq; putantur
 Concipere vxores, quia sic g loca sumere possunt
 1260 Pectoribus positus sublati semina lumbis.
 Nec molles opus sunt motus vxoribus hilum.

L 5

Nam causam maxime reliquorum,

quod nonnulli captati aliquorum momentaneas necessitates sub hac conditione fundos opimes comparant. Captati, postquam captauerunt, quod mutatum est in Iustiniano.

[a Conuenientia.

b Nuptiis pluribus antea steriles fuerunt: & tamen postea alias nuptias nacti sunt, vnde fecundis esse experuunt.

c Sic VI. 1194.

d Sic Mss. Lamb. infecunda. male. Sape fit, ut fecunda vxor ex aliquo non concipiat: quia non est compar natura.

e Lamb. hoc ref.

f Et minuuntur. s Loca muliebria.

TITI
LVCRETII CARI
DE RERVM NATVRA,
LIBER QVINCTVS.

Vis potis est dignum e polenti pectore car-
men

Condere pro rerum maiestate, hisq; re-
pertis?

Qui se valet verbis tantum, queis pingere * laudes
Pro meritis, eius possit, qui talia nobis

5 Pectore parta suo, quas itaque premia liquit?

Nemo, ut opinor, erit mortali corpore cretus.

Nam si, ut ipsa petit maiestas cognita rerum,

Dicendum est; Deus ipse fuit, Deus, inclute Memmi,

Qui princeps vita rationem inuenit eam, qua

10 Nunc appellatur sapientia; quiq; per artem

Fluctibus è tantis vitam, tantisq; tenebris,

In tam tranquillo, et tam clara luce locauit.

Confer enim diuina aliorum antiqua reperta.

Namque g Ceres fertur fruges, Liberque liquoris

15 Vitigeni h laticem mortalibus instituisse;

Cum tamen his posset sine rebus vita manere:

Vt [a fama est aliquas etiam nunc viuere gentis.

b At bene non poterat sine puro pectore viui.

Quo magis hic meritò nobis Deus esse videtur:

20 Ex quo nunc etiam per magnas c didita gentis

Dulcia permulcent animos d solatia vita.

Herculis e antistare autem si facta putabis;

* Sic leg. ve-
teres enim
non gemina-
bant conso-
nantes. Festus.

* Lamb. qui
fundere laudes.

&c. quod
magis ad
meum sto-
machum. Vi-
de Indicem.

f Primus. l.
94.

g Virg. Geor.
l. 148. Ouid.
Metam. V.

342. Oppian.
Halieut. lib.
2. vers. 19.

h Vinum.

[a Vide Dio-
dorum Sicu-
lum. lib. III.

b Quia sence-
rum est nisi
vas, quod
cumque in
fundis ace-
scit. Horat.

c Dispersa.

d Sic VI 4.

e Antecede-

Lon. r.

f Herculis labores alibi legi possunt. Vide Plaut. in Persa.

g Pessiphraſis.

h Hiatus leonis:

h. e. leo.

h Aper Erymanthius

Virgil. vocat

suum horridum

Georg. IV.

i Quem Pasi-

phac adama-

uit, ex quo

natus est Mi-

notaurus.

k Cuius erāt

ceruices cen-

tum, & toti-

dem serpen-

tium capita,

quorum vno

abscisso duo

renasceban-

tur.

l Tripeſtorus:

pro, tripeſtor.

Sic Prudent.

unicolorus di-

xit: & verſicolorus paries.

m Prope Thraciam

Erat enim Diomedes Thrax.

n Bistonias vrbis & montis nomen in Arcadia.

o Acerbo adſpectu: acerbe intuens.

p Truncum.

q πελάγη. Vtitur quoque V L 619.

& quæ non præbent se nauigantibus placata, aut facilia, sed infesta &

inimica. Plautus Trin. vocat Neptunum ſeuurum. IV. 462. ſeuera ſilen-

tia noctis.

q Adſatietatem. h. e. valde repleta est terra ferarum.

r Pro, Scatit.

f Hiatus est vocalium. h. e. quæ tunc prælia nos inire oportet velimus,

nolimus?

• Cupiditatis? Vide Indic.

Longius à vera multo ratione ferere.

Quid f Nemeus enim nobis nunc magnus g hiatus

25 Ille leonis obesset, & horrens h Arcadius sus?

Denique quid i Creta taurus, k Lerna aq; pestis

Hydra venenatis posset vallata colubris?

Quid ve tripeſtora tergemini vis Geryonai;

Et Diomedus equi spirantes naribus ignem,

30 Thracen, Bistoniasq; plagas, atq; Ismara m propter,

Tantopere officerent nobis, vncisq; timenda

Vnguibus Arcadia volucres n Stymphâla colentes?

Aureaq; Hesperidum seruans fulgens mala

Asper, o acerba tuens, immani corpore serpens,

35 Arboris amplexus p stirpem, quid denique obesset;

Propter Atlanteum litus, q pelagæque ſeuera,

Quò neq; noſter adit quiſquam, nec barbarus aude?

Cetera de genere hoc quæ sunt portenta perempta,

Si non victa forent, quid tandem viua nocerent?

40 Nihil, ut opinor. ita ad r ſatietatem terra ferarum

Nunc etiam ſcatit, & trepido terrore repleta eſt

Per nemora ac montus magnos, ſiluasq; profundas:

Qua loca vitandi plerumq; eſt noſtra poteſtas.

At niſi purgatum eſt peſtus, quæ prælia nobis,

45 Atque pericula ſeſt ingratus inſinuandum!

Quanta conſcindunt hominem cuppedinis acres

Sollici-

Sollicitum cura! quantiſq; u perinde timores!

Quidve ſuperbia, [a ſpurcitia, ac petulātia, quantas

Efficiunt clades? quid luxus, deſidiéſque?

50 Hac igitur qui cuncta ſubegerit, ex animoq;

Expulerit dictis, non armis: nōne decebit

b Hunc hominem numero diuū dignari eſſe?

Cū bene praefertim multa, ac diuinitus ipſis

Immortalibus de diuis dare c dicta ſuērit;

55 Atque omnem rerum naturam d pandere dictis.

Cuius ego ingreſſus veſtigia, nunc rationes

Perſequer; ac doceo dictis, quo quaq; creata

Fœdere ſint, in eo quā ſit durare neceſſum;

Nec validas aui valeant reſcindere leges:

60 Quo genere imprimis animi natura reperta eſt

Natiuo primū conſiſtere corpore creta;

Nec poſſe incolumis magnum durare per aeuum:

Sed ſimulacra ſolere in ſomnis fallere mentem,

Cernere tū videamur eum, quem vita reliquit.

65 Quod ſupereſt, nunc c huc rationis detulit ordo,

Vt mihi mortali conſiſtere corpore mundum,

Natiuūmq; ſimul ratio reddunda ſit, eſſe:

Et quibus ille modis f congreſſus materiai

Fundarit terram, calum, mare, ſidera, ſolem,

70 Lunaīq; globum; tum qua tellure animantes

Exſtiterint; & qua nullo ſint tempore nata:

Quōve modo genus humanum variante loquela

Cœperit inter ſe g veſci per nomina rerum:

Et quibus ille modus diuū metus inſinuārit

75 Pectora, terrarū h qui in orbi ſancta tuetur

Fana, lacus, lucos, aras, ſimulacrāq; diuū.

Præterea ſolis curſus, lunaq; meatus

Expediam, qua vi ſelectat i natura gubernans:

Ne forte hīc inter calum, terrāque reamur.

a Libe-

tus ſeu cœtus primordiorum.

g Vti. Nonius.

h Hiatus vocalium.

i Sic paulo poſt verſ. 108.

u S'militer.

[a Lamb. ſpurcitias, petul. ſine copulā.

Nota etiam exemplum poſitionis a ſp. niſi excuſemus, quod ſuperbia re-

ouduſus

uſurpet Poëta: quod malim ad euitandas ſalebras numerorum: quas tamen non excuſem paulo poſt v. 80. b Siue Pythagoram, ſiue Thaletem: vt vult Lactantius:

c Verba de Diuis dare conſueuerit. d Sic l. 126.

rerum naturam expandere dictis.

e Docebit deinceps Poëta mundum & natum eſſe. & interituum quoq;

f Concilium primorū corporum: coi-

• Vide paulo ante vers. 48.
• Obsequentia, scilicet accommodantia.

• Hi versus iterantur VI. 57. & seqq.
• Lamb. geni. non bene. Geri, est à natura gubernante administrari.

• Nēpe Deos: quos superbos appellat II. 1089.

• Supr. I. 77. & VI. 65. repetitur hic versus.

• nix quidam delent.

• Intuere, aspice.

• Sic II. 1144.

• Protherapeuti & supr. 920. simile causā vititur.

• Visui. Notius Terent. Adelph. I. 1. ver. 38. vestium nimio indulges. in antiquae.

• Per quam partem. Nota fidei scribendum ob numeros.

• Via maxime propinqua. Ea enim maxime credimus, quæ cernimus & tangimus.

• Nempe precordia seu pectus. supr. III. 141. & II. 45.

• Al. natura. sed leg. fortuna. nam illud: Est ratio potius, respondet fortuna supra vers. 78.

- 80 a Libera sponte sua cursus lustrare perennis
b Morigera ad fruges augendas, atq; animantis:
Nēve aliqua diuūm volui ratione putemus.
c Nam, bene qui didicere deos securum agere auum.
Si tamen interea mirantur, quā ratione
85 Quaque dgeri possint, praesertim rebus in illis,
Qua supra caput aethereis cernuntur in oris;
Rursus in antiquas referuntur religiones,
Et dominos e acris adsciscunt, omnia posse
Quos miseri credunt, ignari quid queat esse,
90 Quid nequeat: finita potestas denique cuique
Quānam sit ratione, & veq; altè terminus herēat.
Quod superest, ne te g in promissis plura moremur,
Principio, maria, ac terras, calūmque b tuere:
Horum naturam triplicem, tria corpora, Memmi.
95 Tris species tam dissimilis, tria talia texta,
Vna dies i dabit exitio: multosque per annos
Sustentata ruet moles, & machina mundi.
k Nec me animi fallit, quā res noua, mirāque
menti,
Accidat, exitium cali, terraq; futurum;
100 Et quā difficile id mihi sit pervincere dictis:
Vt sit, ubi insolitam rem adportes auribus antè.
Nec tamen hanc possis oculorum subdere l visu,
Nec iacere mendo manus, via n qua munita fidei
o Proxima fert humanū in pectus; p templaq; mētis.
105 Sed tamen effabor: dictus dabit ipsa fidem res
Forstā, & grauitè terrarum motibus orbis
Omnia conquassari in paruo tempore cernes:
Quod procul à nobis flectat r fortuna gubernans;
Et ratio potius, quā res persuadeat ipsa.

100 Suc-

- 110 Succidere horrifono posse omnia victa fragore,
 Qua prius aggrediar quam de vet fundere fata.
 Sanctius, & multo certa ratione magis, quam
 Pythia qua tripode è Phœbi, laurôq, profatur;
 Multa tibi expediam b doctis solatia dictis:
- 115 c Relligione refrenatus ne forte rearis
 Terras, & solem, & calum, mare, sidera, lunam
 Corpore diuino desbere aeterna manere:
 d Propterea que putes ritu par esse gigantum
 Pendere eos pœnas immani pro scelere omnis,
- 120 Qui ratione sua disturbent mœnia mundi;
 Praclarumque velint cali restringere solem;
 e Immortalia mortali sermone f notantes.
 Qua procul usq, adeo diuino g ab numine distent,
 Inq, Deum numero qua sint indigna videri;
- 125 Notitiam potius prabere vt posse putentur,
 Quid sit vitali motu, sensûque remotum.
 Quippe h etenim non est, cum quouis corpore vt esse
 Posse animi natura putetur, consiliûmque.
 Sicut in i aethere non arbor, non a quore salso
- 130 Nubes esse queunt, neq, pisces viuere in aruis,
 Nec cruor in lignis, nec saxis succus inesse.
 Certum, ac dispositum f, ubi k quicquid crescat, &
 insit.
- Sic animi natura nequit sine corpore oriri
 Sola, neq, à neruis, & sanguine longiter esse.
- 135 Hoc si posset enim; multo prius ipsa animi vis
 In capite, aut humeris, aut imis calcibus esse
 Posset, & innasci quauis in parte soleret:
 Tandem in eodẽ homine, atq, in eodẽ vase maneret.
 Quod quoniam nẽstro quoq, constat corpore certum;
- 140 Dispositumq, videtur, ubi esse, & crescere possit

f Subter ca-
 dere
 e Metaph.
 supr. fundere
 laudes V. 1.
 vbi tamen
 leg. pingere.
 [a Supr. I. 718
 repetitur hic
 versus.
 b Dicta docta,
 frequentat
 Plautus. vide
 Lexicon Pl.
 c Superstitio-
 ne, & inani
 Deorũ metu
 repressus.
 d h. e. & iccir-
 co putes x-
 qui esse eos
 omnes dare
 pœnas pro
 suâ impietate:
 vt Gigan-
 tes impios,
 qui suis ratio-
 nibus mun-
 dũ interitu-
 rum esse pro-
 bare conan-
 tur. Rom. h. e.
 motu.
 e Calum, so-
 lem, lunam.
 f Mortalia ef-
 se dicentes.
 g n abdeest
 in Ms.

Seor- h Non enim

fieri potest, vt animus & consilium cum quouis corpore sit. Sic Ill.
 710. vbi hi versus iam sunt positi.

1 Duodecim hi versus inseqq. suprã positi sunt: lib. III. v. 716. & seqq.

k Quidque.

l Certum est.

Scorsum anima, atque animus: tanto magis infitiandum,

*Totum posse extra corpus, formamque animalem
Putribus in glebis terrarum, aut solis in igni,
Aut in aqua durare, aut altis aetheris oris.*

a Non potest fieri, ut ex
est omnis.

b Vix cogitatione & intelligentiâ comprehenditur. supr. IV. 759.

c Attingere, tangere.

d Tenues, quasi de corporeculis & primordiis, ex quibus Dii constant, facta.

e Festus, sollicitare est solo citare. h. e. ex suo loco mouere.

f in vllâ non eliditur.

g h. e. calum: respondet

τῷ ἴμῳ.

h Vide Cicer. lib. II. de Nat. Deor.

i Ante. Elegans particula quâ vsi & alii Auctores

145 Haud igitur constant diuino prädita sensu, Quandoquidem nequeunt vitaliter esse animata. Illud item [a] non est, ut possis credere, sedes Esse Deum sanctas in mundi partibus vllis.

150 Tenuis enim natura Deum, longèque remota Sensibus à nostris [b] animi vix mente videtur.

Qua quoniam manuum tactum suffugit & ictum: Tactile nihil nobis quod sit, [c] contingere debet.

Tangere enim non quit quod tangi non licet ipsum. Quare etiam sedes quoque nostris sedibus esse

155 Dissimiles debent, [d] tenues de corpore eorum: Quæ tibi posterius largo sermone probabo.

Dicere porro, hominum causa voluisse parare Praclaram mundi naturam, propterea que Id laudabile opus diuûm laudare decere,

160 Æternûmq; putare, atque immortale futurum; Nec fas esse, deum quod sit ratione vetusta

Gentibus humanis fundatum perpetuo aeo, e Sollicitare suis vllum ex sedibus vnuquam,

Nec verbis vexare; & ab imo euertere f summa;

165 Cetera de genere hoc adfingere, & addere, Memmi. Desipere est. quid enim immortalibus, atq; beatis

Gratia nostra queat largiri emolumenti, g

Ut nostra quidquam causa gerere aggrediantur? Quid venoni potuit tanto post antè quietos,

170 Inlicere, ut cuperent vitam mutare priorem? Nam gaudere nouis rebus debere videtur,

Cui veteres obsunt: sed, cui nihil accidit agri, Tempore h inante acto cum pulcrè degret aum;

Quid potuit nouitatis amorem accendere tali? **175** An credo, in tenebris vita, ac mœrore iacebat,

Donec diluxit rerum genitalis origo?

Quidve mali a fueret nobis non esse creatis?

Natus enim debet quicumq; est, velle manere

In vita, donec retinebit blanda voluptas.

180 Qui numquam verò vita gustauit amorem,

Nec fuit in numero; quid obest non esse creatum?

b Exemplum porrò gignundis rebus, & ipsa

c Notities hominum diuis unde insita primum,

Quid vellent facere ut scirent animòq; viderent?

185 Quòve modo est umquam vis cognita principiorū,

Quidnam inter sese permutato ordine possent?

Si non ipsa dedit specimen natura creandi?

Namq; ita multimodis multis primordia rerum

Ex infinito iam tempore percita plagis,

190 Poneribusq; suis consueverunt concita ferri,

Omnimodisq; coire, atq; omnia pertentare,

Quacumq; inter se possint congressa creare:

Ut non sit mirum si in talis disposituras

Deciderunt quoq; & in talis venere meatus,

195 Qualibus hac rerum d geritur nunc summa eno-
uando.

Quòd si iam f rerum ignorem primordia qua sint,

Hoc tamen ex ipsis cœli rationibus ausim

Confirmare, aliisq; ex rebus reddere multis,

Nequaquam nobis diuinitus esse g paratam

200 Naturam rerum: tanta stat pradita culpa.

Principio, quantum cœli regit h impetus ingens,

Inde i auidam partem montes, siluaq; ferarum

Possedere, tenent rupes, vastaq; paludes,

Et mare, quod latè terrarum distinet oras,

205 Inde duas porrò propè partu k feruidus ardor,

l Assiduusq; geli casus mortalibus aufert.

Quod superest arui, tamen id natura sua vi

m Sentibus obducas, ni vis humana n resistat,

Vitai causa valido consueta bidenti

210 Ingemere; & terram pressis proscindere aratri.

a sic leg. es-
ser.

b quod scil.
sequerentur.

c ipsa idea:
n errotia.

d Lamb. geni-
tur: male.

e ea, quæ ata-
te sunt con-
fecta.

f Hi versus
fuerunt su-
pra II. 177.

g libro II.
creatam.

h cœli ambi-
tus celerri-
mus, & volu-
bilissimus.

i h. e. magnā
partem, va-
stam & ingē-
tem, quasi a-
uidè occupa-
tam. Hypal-
lage.

k sub zonā
torridā.

l sub duabus
zonis extre-
mis nimio
frigore ri-
gentibus.

m Gelus, i. e.

Nonius.

n spinis ope-
riat.

o arando, fo-
diendo, pa-
stinando, co-
lendi dem-

245 Cū videam membra, ac partis, consumpta regni:

Scire licet, cœli quoq; idem, terraq; fuisse

b Principale aliquod tempus, clademq; futuram.

Illud in his rebus c ne arripuisse rearis

Memmi, quod terram, atq; ignem mortalia sumpsit

250 Esse, neq; humorem dubitavi, aurasq; perire;

Atque eadem gigni, rursusq; alescere dixi.

Principio pars terrarū non nulla perusta

Solibus assiduīs, multa pulsata pedum vi

Pulueris d exhalat nebulam, nubesq; volantis,

255 Quas validi toto dispergunt aëre venti.

Pars etiam glebarum ad diluvium reuocatur

Imbribus, & ripas radentia flumina rodunt.

Præterea, pro parte sua quodcumq; c alit auget,

f Roditur: & quoniam dubio procul esse videtur

260 Omniparens, eadem rerum commune sepulcrum:

Ergo terræ tibi g libatur, & aucta recrescit.

Quod superest, humore nouo mare, flumina, fontis

Semper abundare, & latitescere manare perennis,

Nihil opus est verbis, magnus h decursus aquarum

265 Vndique declarat: sed primum i quidquid aquarū

Tollitur, in summaq; fit, ut nihil humor abundet;

Partim quod validi k verrentes æquora venti

Diminuunt, radiisq; retexens æthereus sol;

M 2

Partim

ponere aliquid tibi & suo quasi iure, tamquam firmum certumque
sumere. Cicero lib. i. de Natur. Deorum: Arripere tibi videmini quasi vi-
stro iure rem nullo modo probabilem.

d Virgil. Georg. II. *Quæ tamen exhalat nebulam, fumosq; volucres.* Et infra V.
464. Sic quoque usurpat Exspirare. II. 354. & verbum Efflare. V. 651.

e Sic ista duo coniungit Poëta ἀσυνδίπτως: vt IV. 1192.

f diminuitur.

g τὸ tibi παρέλκει. Vide Lexicon Plaut. Lamb. limatur. h. e. deteritur.
ineptè.

h magnæ aquæ vndique decurrentes, siue fluiui in mare delabentes. Su-
pra I. 1029.

i quidque.

k sic paulò post V. 389. & I. 279.

b h. e. fuisse
tempus, quo
cœlū & terræ
principium
& originem
habuerunt,
& fore cū
intereant.
Vulgò, princi-
palis.

c Hiatus En-
nianus & Lu-
cretianus.

Cicero lib. 2.

de Orat. Ma-
gistrum au-

tem, quem

velleret, elige-

re: ne quidē,

si audiret L.

Crassum:

quod iste ar-

ripuit, & ita

se facturum

cōfirmavit,

sic quoque

usurpatur

τὸ sumere.

II. 547. h. e.

l Sic supra
lib. II. 471.
m & ad fon-
tes. Vide VI.
636.

a H. e. ex fon-
tibus sunt
fluvii, qui
rursum in
mare dela-
buntur, il-
ludque inte-
grant. Sic I.

1029. II. 591.
Plaut. in Pœ-
nolo 3.3.

vers. 14. Ho-
mer. Iliad. φ.
vers. 122.

b Virgil. Æn.
II. lens fluit
agmine Tibri.
Agmen pro
actu & ductu.
Macrobian. lib.

6. Saturn.
c singulas.

d Mare aeris.
Metaph. En-
nius apud

Fest. Crassa
pu'nis oritur,
omnem peruo-
lat cœli fretū.

Sic & Pelagus
vsurpatur. II. 550.

e Lamb. Recid. IV. 223.

f Sic V. 597.

g Supra IV. 375. & V. 661.

h quidque.

i Succedere sub solem: subire solem. Virgil. Georg. nōq. alto succedere em-
lo.

k Lamb. nubes.

l nisi suppetat.

m Virgil. Æneid. I. dependent lychni laquearibus aureis.

Partim quod subter per terras diditur omnis:

270 l Percolatur enim virus, retrōq. remanat
Materies humoris, & m ad caput amnibus omnis
Conuenit; a inde super terras fluit b agmine dulci,
Qua via secta semel liquido pede detulit undas.
Aera nunc igitur dicam, qui corpore toto

275 Innumerabiliter c priuā mutatur in horas.
Semper enim quodcumq. fluit de rebus, id omne
Aëris in magnum fertur d mare: qui nisi contrā
Corpora retribuat rebus, recreetq. fluentis;
Omnia iam resoluta forent, & in aera versa.

280 Haud igitur cessat gigni de rebus; & in res
e Recidere assidue, quoniam fluere omnia constat.
Largus f item liquidi fons luminis athereus sol
Inrigat assidue cœlum candore recenti,
g Suppeditatq. nouo confestim lumine lumen.

285 Nam primum h quidquid fulgoris disperit ej;
Quocumq. accidit, id licet hinc cognoscere possis,
Quod simulac primum nubes i succedere soli
Cœpere, & radios inter quasi rumpere lucis;
Extemplo inferior pars horum disperit omnis;

290 Terraq. inumbratur, quā k nimbi cumq. ferūt un-
Vt noscas splendore nouo res semper egerē;
Et primum iactum fulgoris quemq. perire;
Nec ratione alia res posse in sole videri;
Perpetuō l ni suppeditet lucis caput ipsum.

295 Quin etiam nocturna tibi, terrestria quæ sunt,
Lumina, m pendentes lychni, claraq. coruscis

n Ful-

- n Fulguribus pingues multa caligine teda,
 Consimili properant ratione, ardore ministro,
 o Suppeditare nouum lumen, tremere ignibus instāt;
 300 Instant, nec loca lux inter quasi rupta relinquit:
 Vsq̄ eadeo properanter ab omnibus ignibus eius
 Exitium celeri p̄ toleratur origine flamma.
 Sic igitur, solem, lunam, stellasq̄, putandum
 Ex alio, atq̄ alio lucem iactare a suboritu;
 305 Et primum quidquid flammai perdere semper:
 Inuiolabilia hac ne credas forte vigere.
 Deniq̄, non lapides quoq̄, vinci cernis b̄ ab auo?
 Non atlas turris ruere, & putrescere saxa?
 Non delubra deūm, simulacraq̄, fessa c̄ fatisci?
 310 Nec sanctum numen fati f̄ protollere finis
 Posse, neq̄, aduersus natura fœdera niri?
 Deniq̄, non monumenta virū dilapsa videmus,
 g Querere proporro sibi cumq̄, senescere credas?
 Non ruere auolsos silices à montibus altis?
 315 Nec validas cui vires perferre, patiq̄
 Finiti? neque enim caderent auolsa repenti,
 Ex infinito qua tempore pertolerassent
 Omnia h̄ tormenta atatis priuata fragore.
 Deniq̄, iam i tuere hoc circū, supraq̄, quod omnem
 320 Continet k̄ amplexu terram, quod l̄ procreat ex se
 Omnia, quod quidam memorant, recipitq̄, perem-
 pta;
 Totum natiuum mortali corpore constat.
 Nam quodcumq̄, alias ex se res auget, alitq̄,
 Deminui debet, recreari cū recipit res.
 325 Praterea s̄ nulla fuit m̄ genitalis origo
 Terrarum, & cœli; semperq̄, aterna fuere:
 Cur n̄ supera bellum Thebanum, & funera Troia,
 Non alias alii quoque res cecinere Poeta?

M 3

Quo

n Fulgoribus.
 o submini-
 strare, p̄be-
 re, *no ei sen,*
 actiue.
 p̄ sustenta-
 tur.
 a Sic Exortus.
 Est autem
 suboriri in al-
 terius locum
 oriri & exi-
 stere. Supr. I.
 1034, 1047. &
 II. 1136.
 b à tempore,
 à temporis
 longinquit-
 te.
 c defetisci.
 f proferre.
 Allusum ad
 id, quod su-
 pra I. 77. Vfus
 est hoc ver-
 bo Plautus.
 Vide Lexicō
 Plaut.
 s Sensus est:
 ut credas; ea
 quæzere sibi
 aliquando
 senectutem.
 Fortassis est
 versus no-
 thus.
 h Metaph. à
 tormentis
 bellicis.
 i à Tuor.
 k ambitu.

l tamquam pater.

m principalis, siue ad gignendum pertinens.

a Supra.

o imitatur
 hunc versum
 Gunther.
 lib. I. vers. 715
 & lib. VII.
 467.
 p mundus.
 q vt tibici-
 nes, fidici-
 nes, citharæ-
 di. Supra II.
 412.
 a Sic de se bis
 prædicat lib.
 I. & IV. Ania
 Pieridum per-
 agro lœca. Lau-
 dat hunc lo-
 cum Laetan-
 tius lib. III.
 de falsa sc-
 pient. cap.
 XVI. p. 225.
 b in Latinum
 sermonem.
 c calore.
 d ουιζήτης:
 vt supra II.
 1059. Tandem
 cooluerint. Sed
 nos aliam le-
 ctionem se-
 quimur ibi.
 e Sic quoq;
 loquitur I.
 631.

- Quò tot facta virum toties cecidere? neq; vsquam
 330 Æternis fama o monumentis insita florent?
 Verum vt opinor, habet nouitate q; summa; recensq;
 Natura est mundi, neque pridem exordia cepit.
 Quare etiam quadam nunc artes expoliuntur;
 Nunc etiam augescunt: nunc addita nauigiis sunt
 335 Multa: modò organici melicos peperere sonores.
 Deniq; natura hæc rerum, ratioq; reperta est
 Nuper, & hanc a primus cum primis ipse repertus
 Nunc ego sum, in b patrias qui possim vertere voces.
 Quòd si forte fuisse antehac eadem omnia credis;
 340 Sed periisse hominum torrenti sacra c vapore:
 Aut cecidisse urbis magno vexamine mundi:
 Aut ex imbris assiduis exisse rapaces
 Per terras amnes, atq; oppida d cooperuisse:
 Tanto quippe magis victus fateare necesse est,
 345 Exitium quoq; terrarum, cæliq; futurum.
 Nam cum restantis morbis, tantusq; periclis
 e Tentarentur; ibi si tristior incubuisset
 Causa, darent latè cladem, magnasq; ruinas.
 Nec ratione alia mortales esse videmur
 350 Inter nos; nisi quòd morbis a grescimus isdem,
 Atque illi, quos à vita natura remouit.
 Præterea quæcumq; manent æterna, necesse est
 Aut, quia sunt solido cum corpore, respuere ictus,
 Nec penetrare pari sibi quidquam, quod queat artas
 355 Dissociare intus partis; vt materiai
 Corpora sunt, quorum naturam ostendimus antè:
 Aut idèò durare ætatem posse per omnem,
 Plagarum quia sunt expertia; sicut inane est,
 Quòd manet intactum, neque ab ictu fungitur hi-
 lum:
 360 Aut etiam, quia nulla loci sit copia circum,
 Quò quoq; res possint discedere, dissoluiq;
 Sicur: animarum summa est æterna, neq; extrà
 Quis locus est, quò dissiliant; neq; corpora sunt, qua
 Possint

Possint incidere, & valida dissoluere plaga.

365 *As neque, uti docui, solido cum corpore mundi
Natura est, quoniam admixtum est in rebus inane:
Nec tamen est ut inane: neq; autem corpora desunt,
Ex infinito qua possint forte coorta
Conruere hanc rerum violento turbine summam.*

370 *Aut aliam quamuis cladem importare pericli.*

*Nec porro natura loci, spatiumq; profundi
Deficit, exspargi quò possint moenia mundi,*

Aut alia quamuis possint vi pulsa perire.

Haud igitur a leti praclusa est ianua caelo,

375 *Nec soli, terraq; , nec altis a quoris undis;
Sed b patet immani, & vasto respectat hiatu.*

Quare etiam nativa necessum est consiteare

Hac eadem neq; enim mortali corpore qua sunt,

Ex infinito iam tempore adhuc potuissent

380 *Immensi validas aui contemnere vires,*

Denique, tantopere inter se cùm maxima mundi

Pugnent membra, pio nequaquam concita bello;

Nonne vides aliquam longi certaminis ollis

Posse dari finem? vel cùm sol, & c vapor omnis

385 *Omnibus de potus humoribus c exsuperarint:*

*Quod facere intendunt, neque adhuc t conata patrã-
tur.*

Tantum g suppeditant amnes, ultroq; minantur

Omnia h diluuiare ex alto gurgite ponti:

Nequidquam, quoniam * verrentes a quora venti

390 *Diminuunt, radiusq; retexens athereus sol:*

Et siccare prius confidunt omnia posse,

Quàm liquor incepti possit contingere finem.

Tantum spirantes a quo certamine bellum

Magnis de rebus inter se i cernere certant,

395 *Cùm semel in terra fuerit k superantior ignis;*

Et semel, ut fama est, humor regnarit in aruis.

Ignis enim superavit, & l ambens multa perussis,

Auia cùm Phaethonta rapax vis solis equorum

a Sic supra
praclusa est
ianua menti.

III. 830.

b Sed ianua
leti valde la-
tè & vastè
retrosum
parefacta est.

c calor.

d exhaustis.

e superiores
fuerint.

f Sic Attrius
apud Noniũ:
Ego incipiam,
conata ex-
guar.

g usque adeo
suppetunt.

h diluuiè ob-
ruere.

* Vide supra
vers. 267. 268

I. 279. VI.

624. V. 1225.

i discernere,

& contro-

uersam di-

iudicare, ac

finire.

k potentior,
validior.

l ab Ambesse,

pro. Ambedo-

re. Metaph.

Æthere raptavit toto, terrasq; per omnis.

- 400 *At pater omnipotens ira tum percitus acri
Magnanimum Phaethonta repenti fulminis ictu
Deturbavit equis in terram; Solq; cadenti
Obuius, aeternam suscepit lampada mundi;
Disiectosq; redegit equos, iunxitq; tremantis,*

^a Sic supr. II.
644.

^b vicissim vi-
at.

^c Sic Cicero
sæpè loqui-
tur: ut homi-
num fama est.
Ideoq; Lam-
binus inter-
pungit post
hominum: &
pro vndis, le-
git, *urbes*.

^d repressi &
cohibiti
sunt.

^e congressus,
aceruus, coi-
tus primorū
corporum.

^f h. e. mare:
ut, *septa domo-
rum, vera viai,*
&c.

^g Supra I.
1020.

^h Lamb. quæ
ut convenē-
re; h. e. ea
principia,
quæ cum cō-
uenerunt, &
congressa
sunt. Vide
supr. II. 1059.
& hīc paulò
versu 445.

- 405 *Inde suum per iter recreauit cuncta gubernans:
Scilicet ut veteres Graiū cecinere Poeta.
Quod procul à vera a nimis est ratione repulsum.
Ignis enim superare potest, ubi materiai
Ex infinito sunt corpora plura coorta;*
- 410 *Inde cadunt vires aliqua ratione b reuictæ;
Aut pereunt res exusta torrentibus auris.
Humor item quondam cœpit superare coortus,
Ut c fama est, hominum multos quando obruit vn-
dis,*

Inde ubi vis aliqua ratione auersa recessit,

- 415 *Ex infinito fuerat quacumq; coorta:
d Constiterunt imbres, & flumina vim minuerunt.
Sed quibus ille modis e coniectus materiai
Fundarit cœlum, ac terram, f pontiq; profunda,
Solis Lunai cursus; ex ordine ponam.*
- 420 *g Nam certe neq; consilio primordia rerum
Ordine se quaq; atq; sagaci mente locarunt:
Nec quos quaq; darent motus, pepigere profectò:
Sed quia multa modis multis primordia rerum
Ex infinito iam tempore percita plagis,*

- 425 *Ponderibusq; suis consueverunt concita ferri,
Omnimodisq; coire, atq; omnia pertentare,
Quacumq; inter se possent congressa creare;
Propterea sit, ut magnum volgata per auum
Omnigenos cœtus, & motus experiundo,*

- 430 *Tandem conueniant; h ea qua coniuncta, repentè
Magnarum rerum fiant exordia sæpe,
Terrai, maris, & cœli, generisq; animantum
Hic neq; tum solis rota cerni lumine largo*

^a Alti-

- 435 *Alti uolans poterat, nec magni sidera mundi,
 Nec mare, nec cælum, nec deniq; terra, neq; aer,
 Nec similis nostris rebus res ulla videri;
 Sed noua tempestas quadam, molesq; coorta,
 Diffugere b inde loci partes cœpere, parēsq;
 Cum paribus iungi res, & c discludere mundum,*
 440 *Membræque diuidere, & magnas disponere par-*
tis
*Omnigenis è principiis: discordia quorum,
 Interualla, vias, connexus, pondera, plagas,
 Concurfus, motus turbabat, prælia miscens,
 Propter dissimilis formas, variasq; figuras;*
 445 *Quod non omnia sic poterant coniuncta manere,
 Nec motus inter sese dare d conuenientis:
 Hoc est à terris altum secernere cælum,
 Et seorsum mare uti secreto humore pateret;
 Seorsus item puri, secretiq; ætheris ignes.*
 450 *Quippe etenim primùm terræ corpora quaque,
 Propterea, quòderant grauia, & c perplexa, coibant
 In medio; f imas capiebant omnia sedes.
 Quæ quanto magis inter se perplexa coibant,
 Tam magis expressere ea, quæ mare, sidera, solem,*
 455 *Lunamq; efficerent, & magni g mœnia mundi.
 Omnia enim magis hac è lauibus, atq; rotundis
 Seminibus, multoq; minoribus sunt elementis,
 Quàm tellus. ideò per rara foramina terra
 Partibus erumpens primus se sustulit æther*
 460 *Signifer, & multos secum leuis abstulit ignis;
 Non alia longè ratione, ac sæpe videmus,
 Aurea cùm primùm h gemmantis rore per herbas
 Matutina rubent radiati lumina solis;
 i Exhalantq; lacus nebulam, flumiñq; perennes:*
 465 *Ipsa quoque interdum tellus fumare videtur.*

M 5

Omnia vocalium.

Hoc ab En-
 nio est apud
 Cicer. --- at
 Romulus pul-
 cer in alto

Quærit Auen-
 tino, seruat ge-
 nus altiuolan-
 tum. Hic ad
 Solis cur-
 sum.

b ab illo lo-
 co, vel tem-
 pore. Vtitur
 Ennius. Sic
 interea loci,
 Pacuuius.

Vbi loci.
 Plaut. Rud.
 2.7. vers. 13.

Quo loci.
 Plaut. Mo-
 stell. 4.2.
 vers. 53.

c discernere,
 distinguere,
 disparare.
 d non pote-
 rant princi-
 pia à terris
 cælum sepa-
 rare.

e implicata
 & connexa
 subsidebant
 in medio,
 qui locus est
 infimus.

f Vide V. 487
 Hiatus est

Nota particulas: *Quanto magis, tam magis.*

c cælum, Periphrasis. Suprà aliquoties.

h Sic II. 339.

i ἐξερχόμενος. Suprà.

† congre-
gantur.

‡ qui facile
diffunditur.

§ vasto & in-
genti. Supra

V. 202.

¶ Nemp̃e æ-
thera secuta
est creatio
Solis & Lu-
næ.

‡ Solis & Lu-
næ primor-
dia, ex quib̃
Sol & Luna
creati sunt.

§ Corpora viua
Solis & Lunæ
sic dicuntur,
quomodo

lacus vini, &
saxum vinum

à Virgilio:
vel quia sunt
tamquam

ignes: vt su-
pra l. 1032. &
IV. 1131.

Plaut. Aulul.
1. 2. vers. 15.

Virgil. Æn.
V. 743. Ho-

rat. lib. 3. Od. 21. viua lucerna.

h cuius generis: qualia.

† Sic paulò post vers. 518.

k mare. Sic V. 770. VI. 95, 481.

l Atticissimus. Epicurus apud Plutarch. ἐκωίδαν τὰς ὑποκειμένης τό-
πας: excauauit subiecta loca. Lamb. suffudit. h. e. subitus perfudit, & com-
pleuit.

m compellebant.

n nudam, nondum arboribus confitam, aut frugibus herbisque velli-
tam. Nota, Tam magis, & Tanto magis, in Epiphonematis.

o æquora maris. VI. 1140.

Omnia quæ sursum cùm b̃ conciliantur in alto;

Corpore concreto subtexunt nubila cœlum.

Sic igitur tum se leuis, ac c̃ diffusilis æther

Corpore concreto circumdatus undiq; sapsit:

470 Et latè diffusus in omnis undique partis,

Omnia sic d̃ audio complexu cetera sapsit.

e Hunc exordia sunt solis, lunæq; secuta:

(Inter utrosq; globi quorum vertuntur in auris:)

f Quæ neq; terra sibi adsciuit, nec maxumus æther:

475 Quod neque tam fuerint graua, vt depressa sede-
rent;

Nec leuia, vt possent per summas labier oras.

Et tamen inter utrosq; ita sunt, vt corpora g̃ viua

Verſent, & partes vt mundi totius exſtent.

Quod h̃ genus in nobis quadam licet in statione

480 Membra i manere, tamen cùm sint ea, quæ moue-
antur.

His igitur rebus retractis, terra repente,

Maxuma qua nunc se ponti k̃ plaga carula tendit,

Succidit, & salſo l̃ suffodit gurgite fossas.

Inq; dies quanto circum magis ætheris æstus,

485 Et radij solis m̃ cogebant undiq; terram

Verberibus crebris extrema ad limina ñ apertam,

In medio vt propulſa ſuo condensa coiret;

Tam magis expreſſus ſalſus de corpore ſudor

Augebat mare manando, o campôsq; natantis;

490 Et

- 490 Et tanto magis illa foras elapsa volabant
 Corpora multa vaporis, & aëris, atq; cœli
 p Densebant procul à terris fulgentia templa.
 q Sidebant campi, crescebant montibus altis
 Adscensus: neq; enim poterant r subsidere saxa,
 495 Nec pariter tantumdem omnes succumbere par-
 tes.

Sic igitur terra concreto corpore pondus
 Constituit, atq; omnis mundi quasi limus in imum
 Confluxit grauis, & subsedit funditus, ut fax.

- Inde mare, inde aër, inde ather ignifer ipse,
 500 Corporibus liquidis sunt omnia pura relictâ,
 Et leuicra aliis alia, & liquidissimus ather,
 Atq; leuissimus aëreas super influit auras;
 Nec liquidum corpus turbantibus aëris auris
 Commiscet: sinit hæc violentis omnia verti

- 505 Turbinibus: sinit incertis turbare procellis:
 Ipse suos a ignis certo fert b impete labens.
 Nam c modicè fluere, atq; vno posse athera nisu,
 Significat d Ponto mare, certo quod fluit æstu,
 Vnum labendi conseruans vsque tenorem.

- 510 Motibus astrorum nunc qua sit caussa canamus.
 Principio magnus cœli s; e vertitur orbis:
 Ex vtraq; polum f parti premere aëra nobis
 Dicendum st; & vtraq; tenere, & claudere vtrim-
 que:

Inde alium suprâ fluere, atq; intendere eodem,

- 515 Quod voluenda micant aterni sidera mundi:
 Ast alium subter, contrâ qui subuehat orbem:
 Vt fluuios versare rotas, atque g haustra videmus.
 Est h etiam quoque, vti possit cœlum omne manere
 In statione, tamen cùm lucida signa ferantur:
 520 Siue quod inclusi rapidi sunt atheris æstus;
 Quarentesq; viam circumuersantur; & ignes
 Passim per cœli voluunt se i inania templa:

p densebant.
 q subsidebāt.
 r h.e. ita si-
 dere, vt pla-
 nitiam effi-
 cerent.

a sua astra: ex
 quibus sint
 ignes, dicitur
 ignifer: &
 quia signa
 quædam,
 signifer.
 b impetu: vt
 sæpè.
 c moderatè:
 atque vno
 tenore.
 d in ponto.
 e vt partè
 vertitur.
 f parte: vt,
 voci, contagi:
 h. e. à dextra
 & leui parte
 premere at-
 que virgere
 polum.
 g τὰ ἀνω καὶ
 ῥοταρὺν κα-
 δι, ab hauri-
 endo. No-
 nius.
 h fieri etiam
 potest, vt
 cœlum flet,
 & sidera mo-
 ueantur.
 i Respicit ad
 inane, in quo
 omnia vol-

nuntur, & mouetur. Al. immania: vt apud Virgil. VI. Æneid. vers. 19.

Sive aliunde fluens alicunde extrinsecus aër
Versat agens ignis: sive ipsi serpere possunt,

525 Quò cuiusque cibus vocat, atq; inuitat euntis,
Flammea per cœlum pascentis corpora passim.
Nam quid in hoc mundo sit eorum, ponere certum
Difficile est: sed quid possit, fiatq; per omne
In variis mundis varia ratione creatis,

530 Id doceo; plurisq; sequor disponere causas,
Motibus astrorum; qua possint esse per omne.
E quibus una tamen sit & hac quoque causa neces-
se' sit,

Qua a vegeat motum signis; sed qua sit earum,
Præcipere, b haudquaquam' sit pedetentim progre-
dientis.

535 Terraq; ut in mediâ mundi regione quiescat,
Euanescere paulatim, & decrescere pondus
Conuenit; atque aliam naturam subter habere
Ex ineunte auo coniunctam, atq; uniter aptam
Partibus aëriis mundi; c quibus instat uiuit.

540 Propterea non est oneri; neq; deprimit auras:
Ut sua cuiq; homini nullo sunt pondere membra,
Nec caput est oneri collo, nec deniq; totum
Corporis in pedibus pondus sentimus inesse.

At quacumq; d foris veniunt, impostaq; nobis
545 Pondera sunt, laedunt, permulto sæpe minora:
Usque adeò magni refert, quid qua adiaceat res.

Sic igitur tellus non est aliena repente
Adlata, atq; auris aliunde obiecta alienis;
Sed pariter prima concepta ab origine mundi:

550 Certa q; pars eius, quasi nobis membra videntur,
Præterea grandi tonitru concussa repente
Terra, supra qua se sunt, concutit omnia motu:
Quod facere haud ulla posset ratione, nisi esset
Partibus aëriis mundi, cœlog; reuincta.

555 Nam communibus inter se radicibus harent
Ex ineunte auo coniuncta, atq; uniter apta.

Nonne

a Vegere est
incitare, im-
pellere, ve-
getare, mo-
uere, agitare.
ENN. Ambra-
cia. Equora
falsa veget in-
gentibus ventis.
Vide Noniū.

b Sic V. 1452.

c statum suū
conseruat.

Sic I. 1032.

h. e. firmiter
hæret, stabi-
lis manet.

d Sic Plau-
tus A sin. 2. 2.

vers. 53. &

Bacch. 4. 4.

vers. 6. Tergū

foris querere.

Sophocl.

Trachin.

Λα. διποροῖ

δι' ὁδὸν αὐτῶν

ἢ δι' ἐνδοχῶν

ἢ δι' ἰσχυρῶν

ἢ δι' ἰσχυρῶν

ἢ δι' ἰσχυρῶν

ἢ δι' ἰσχυρῶν

ἢ δι' ἰσχυρῶν.

Vide Indicē.

Nonne a vides etiam, quàm magno pondere nobis
Sustineat corpus tenuissima vis animai;
Propterea quia tam coniuncta, atque vniuer apta
est?

560 Denique iam saltu pernici tollere corpus
Quis potis est, nisi vis anima, quæ membra guber-
nat?

Iamne vides, quantum tenuis natura valere
Possit, ubi est coniuncta graui cum corpore, ut aer
Coniunctus terris, & nobis est animi vis?

565 Nec nimio solis maior rota, nec minor ardor
Esse potest, nostris quàm sensibus esse videtur:
Nam b quibus è spatiis cumq; ignes lumina possunt
Adicere, & calidum membris adflare vaporem,
Nihil visus interualla de corpore c libani

570 Flammarum, nihilo ad speciem st d contractior i-
gnis.

Proinde calor quoniam solis, lumenq; profusum
Perueniunt nostros ad sensus, & loca e fulgent;
Forma quoq; hinc solis debet & libiq; videri;
Nihil adeò ut possis plus, aut minus addere verè,

575 Lunaq; siue g notho fertur loca lumine lustrans,
Siue suam proprio inclat de corpore lucem,
Quidquid id est, nihilo fertur maiore figura;
Quàm, nostris oculis quàm cernimus esse videtur.
Nam prius omnia quæ longè h remota tuemur

580 Aëra per multum specie i confusa videntur,
Quàm minimum filum, quapropter luna necesse est,
Quandoquidem claram speciem, certamq; figuram
Præbet, ut est oris extremis tumq; notata,
i Quanta hæc quaq; fuat, tãta hinc videatur in alto.

585 Postre-

sent aurea. Lamb. tingunt. malè.

f illi & illim: pro, illic, antiquè.

r lucenon sua, sed aliena. Infra V. 703.

h rò re produc. ut in Recidere & id genus aliis apud nostrum. Sic & vacillo
primam habet communem. Supr. IV. 270.

i non subtiliter distincta neque definita: sed indistincte ipso adspectu.

k Lamb. Quanta hæc cumq;. rò fuat, est, st. Vide Lexic. Plaur.

a Vide III.

94. IV. 384.

b h. e. quibus
è spatiis i-
gnes ad ali-
quem locum
lumen iace-
re, & calorè
afflare pos-
sunt, ea ipsa
spatia seu in-
terualla ni-
hil de ipso i-
gnium ma-
gnitudine
detrahunt,
neque dimi-
nuunt, neq;
ignes illi ad
speciem sunt
vlla re mi-
nores. Adii-
cere ignes: ut
alibi, tacere
telum. Inde
adiectus. L. 689
c Sic leg.
Lamb. limat.
malè.
d minor.
e Fulgere lotus
dicitur lu-
mine illu-
stratus. Plau-
tus Amph. 5.
1. vers. 44.
Ades tota
confulgebant
sua, quasi es-

585 *Postremò quoscumque vides hinc ætheris ignis,
(Quandoquidem, quoscumque in terris cernimus i-
gnis.*

k lineamen-
tum, du&u,
extremitatē.

*Dum tremor est clarus, dum cernitur ardor eorum;
Perparuum quiddam interdum mutare videntur
Alterutram in partem k silum, quò longius absit)*

590 *Scire licet, perquam pauxillo posse minores
Esse, vel exigua maiores parte, breuiq;*

a Tam par-
uus: non ma-
ior, quàm vi-
deretur, aut nò
multò, for-
tasse etiam
minor.

*Illud item non est mirandum, qua ratione
a Tantalus ille queat tantum sol mittere lumen,
Quod maria, ac terras omnis, cælumq; rigando*

b Al. lumen,
non malè:

595 *Compleat, & calido perfundat cuncta vapore.
Nam licet hinc mundi patefactum totius unum
Largifluum fontem scatere, atque erumpere b flu-
men*

Quia Sol
fons omniū
ignium ac
luminum:
ad quem cō-
fluunt o-
mnes ignes.
Scatere est, à
scato. Vidē
Indicem. Sū-
pra IV. semē
hominis lar-
gē profusum
vocat flumen:
vt hic lumi-
nis copiam.
e ad quem
solem.

*Ex omni mundo, c quò sic elementa d vaporis
Undique cōnuentiant, & sic e coniectus eorum*

600 *Confluat, ex uno capite hic vt profluat ardor.*

*Nōne vides etiam quàm latè paruis aquai
Prata riget fons interdum, campisq; redundet?
Est feriam quoque, vti non magno solis ab igni
Aërag percipiat calidis feruoribus ardor;*

d caloris.

605 *Opportunus ita' st si forte, & idoneus aër,
Vt queat accendi paruis ardoribus ictus.*

*Quod h genus interdum segetes, stipulamq; videmus
i Accendere ex vna scintilla incendia passim.*

Forsitan & rosea sol altè lampade lucens

610 *k Possideat multum l cæcis feruoribus ignem
Circum se, m nullo qui sit fulgore notatus,*

e congestus, confluxus, congressus.

f fieri etiam potest. Nota particulas, Etiam quoque. Vide Lexic. Plaut.

g occupet, comprehendat. IV. 792.

h cuius generis; quemadmodum.

i Accendere est complere. Virgil. Æneid. VIII. Clamori incendunt cælum. & lib. IV. implent. In principio est pes Palimbaccheius: more Enniano. Lamb. Accipere: malè. Vide VI. 149.

k Fieri potest, vt possideat.

l obscuris, & oculorum sensum fugientibus.

m qui non fulgeat, & ideo non cernatur a nobis.

Æstife-

- Æstiferum ut tantum radiorum n̄ exaugeat iclum.*
Nec ratio solis simplex, nec certa pateſcit
Quo pacto æſtius è partibus agocerotis
 615 *Brumalis ō uideat flexus; atq; inde reuortens*
Canceris p̄ ut uertat metas ad ſolſtitialis:
Lunãq; menſibus id ſpatium uideatur obire;
Annua ſol in quo conſumit tempore curſu:
Non, inquam, ſimplex his rebus reddita cauſſa eſt.
 620 *Nam fieri vel cumprimis id poſſe uidetur,*
Democritiquod ſancta uiri ſententia ponit:
Quanto r̄ quaque magis ſint c̄ terram ſidera propter;
Tanto poſſe minus cum c̄ cœli turbine ferri.
Euaneſcere enim rapidas illius, & acris
 625 *Imminui ſubter uiris, ideog; a relinqui*
Pauſſatim ſolem cum poſterioribus ſignis,
Inferior multo quòd ſit, quàm feruida ſignã:
Et magis hoc lunam, quanto b̄ demiffior eiùs
Curſus abeſt procul à cœlo, terrisq; propinquat;
 630 *Tanto poſſe minus cum ſignis tendere curſum:*
Flaccidiore etiam quanto iam turbine fertur
Inferior, quàm ſol, tanto magis omnia ſigna
Hanc adipiſcuntur, circum, præterq; feruntur.
Propterea ſit, ut hæc ad ſignum quodq; reuerſi
 635 *Mobilius uideatur, ad hanc quia ſigna d̄ reuiſunt.*
Fit quoque, ut è mundi tranſuerſis partibus aër
Alternis certo fluere alter tempore poſſit,
Qui queat c̄ æſtius ſolem detrudere ſignis,
f̄ Brumalis uſque ad flexus, gelidumq; rigorem:
 640 *Et qui reiſciat gelidis à frigoris umbris,*
Æſtiferas uſque in partus, & feruida ſigna.

Et ra-

valdè au-
 geat. Terent.
 Heaut. 2. 2.
 verſ. 2 Plaut.
 Stich. 2. 2.
 verſ. 9, 32.
 ō ſolſtitium
 brumale.
 P ad ſolſtitii
 æſtium ſe
 uertat.
 q̄ Supra III.
 372.
 r̄ quanto ſint
 nobis pro-
 pinquiora,
 atque ita à
 cœlo remo-
 tiora.
 f̄ propè ter-
 ram.
 r̄ cœlo. Peri-
 phraſ. Quia
 turbine in
 morem cir-
 cumagitur
 & circum-
 uoluitur.
 a celeritate
 ſuperari.
 b̄ & quanto
 Lunæ curſus
 humilior &
 inferior cum
 ſit, longius
 abeſt à cœlo:
 tanto poſſe
 minus tende-

re, h. e. celerare, curſum contendere. Sic I. 66. Tendere oculos: ubi tamen
 tollere, leg.

c̄ languidiore & tardiore.

d Elegans ſyntaxis huius uerbi: ut VI. 1236. Vide etiam Lexicon Plaut.

ē à Cancro.

f̄ ad Capricornum, & ad brumam. Metaph. à ludis Circenſibus, in qui-
 bus ſit flexus quadrigarum.

extinctus
est. Existima-
uit Epicurus
astra orien-
tia accendi:
occidentia
extingui, τὸ

Efflare creg-

μηκῶς πο-

niturivt &

Exspirare. III.

721:

h conquassa-

tos & fractos

labore itine-

ris:

quz vis so-

lis supra ter-

ras pert. or-

bem.

cur tempo-

re certo au-

rorā existat

ποδοδάκτυ-

λῶν ἡδῆ.

a cuius gene-

ris: quemad-

modum. De

Ida monte

vide Diodor.

Siculum lib.

XVII.

h sic I. 175.

e lanugine.

V. 815, 887.

d Vide VI.

356.

e Lambinus

hunc versum

velit expun-

ctum.

Et ratione pari lunam, stellasq; putandum est,
Qua voluunt magnos in magnis orbibus annos,
Aëribus posse alternis à partibus ire.

645 Nonne vides etiam diuersis nubila ventis

Diuersas ire in partis, inferna supernis?

Qui minus illa queant per magnos aetheris orbis,

Æstibus inter se diuersis sidera ferri?

At nox obruit ingenti caligine terras;

650 Aut ubi de longo cursu sol ultima cæli

Impulit, atq; suos efflauit languidiis ignis

Concussos h iterare, & labefactos aëre multo:

Aut quia sub terras cursum conuertere cogit

Vis eadem, supera i qua terras pertulit orbem.

655 Tempore item certo roseam Matuta per oras

Ætheris auroram desert, & lumina pandit:

Aut quia sol idem sub terras ille reuertens

Anticipat cælum radiis accendere tentans:

Aut quia conueniunt ignes, & semina multa

660 Confluere ardoris consuerunt tempore certo,

Qua faciunt solis noua semper lumina gigni:

a Quod genus Idæus fama est, è montibus altis

Dispersos ignis orienti lumine cerni

Inde coire globum quasi in unum; & conficere or-

bem:

665 Nec tamen illud in his rebus mirabile debet

Esse, quod hac ignis tam certo tempore possint

Semina confluere, & solis reparare nitorem:

Multa videmus enim, certo quæ tempore fiunt

Omnibus in rebus, florescunt tempore certo

670 Arbuta, & certo demittunt tempore florem.

Nec minus in certo dentes cadere b imperat atas

Tempore, & impubem molli pubescere c veste,

Et pariter mollem malis demittere barbam.

Fulmina postremo, nix, imbres, nubila, venti,

675 d Non nimis incertis fiunt in partibus anni.

Namq; ubi sic e fuerunt caussarum exordia prima,

Atque

- Atque uti res mundi cecidère ab origine prima,
 f Consequa natura est iam rerum ex ordine certo.
 Crescere itémque dies licet, & g tabescere noctes,
 680 Et minui luces, h cum noctes augmina sumant;
 Aut quia solidem sub terras, atque superne,
 Imparibus currens i am fractibus ætheris oras
 Partit; & in partibus non aquas diuidit orbem:
 Et quod ab alterutra detraxit parte, reponit
 685 Eius in aduersa tanto plus parte relatus:
 k Donicum ad id signum cali peruénit, ubi anni
 l Nodus nocturnas exaquat lucibus umbras.
 Nam [a medio cursu statús aquilonis, & austris
 Distinet aquato b calum discrimine c metas,
 690 Propter d signiferi posituram totius orbis,
 Annua sol in quo e contundit temepora sepens,
 Obliquo terras, & calum lumine lustrans:
 Ut ratio declarat f eorum, qui loca cali
 Omnia dispositis signis ornata notarunt:
 695 Aut, quia crassior est certis in partibus aër,
 Sub terris idèd g tremulum iubar hesitat ignis,
 Nec penetrare potest, facile, atque emergere ad
 ortus.
 Propterea noctes h hiberno tempore longa
 Cessant, dum veniat radiatum insigne diei:
 700 Aut etiam, quia sic alternis partibus anni
 Tardius & citius consueverunt i consuere ignes,
 Qui faciant solem k certa de surgere parte.

N

Buna seu solstitiū
& brumam.

- b. n. calum est recti casus: sed status, patris.
 c. Solstitium & brumam: seu circulum Canceri, & circulum Capricorni,
 quæ sunt velut metæ solis: ad quas cum peruénit, iter suum flectit.
 d. Propter obliquum situm Zodiaci.
 e. Conterit, consumit. supr. V. 618.
 f. Astrologorum, & eorum, qui scripserunt *Phænomena*.
 g. Sol.
 h. Virgil. Georg. II. 480.
 i. Ex quibus noua semper solis lumina gignuntur: supr. V. 659.
 k. Anastrophæ: de certa parte surg.

f Consequens.
 g Sic II. 1170.
 Agit heic
 Poëta de die
 longo, & no-
 Æ breui.
 h Sic locutus
 est II. 180.
 i Curfibus &
 itineribus
 flexuosis.
 k Equinoctiū
 elegans de-
 scriptio.
 l Anni nodum
 vocat cum
 Solis circu-
 lum, qui ex-
 lum medio
 quasi cingu-
 lo cingit. Sic
 II. 948. nodis
 Veneris, IV.
 1141. nodis
 nimium exsol-
 uens IV. 7. &
 948. Cicero
 Partit. apto
 quasi verba-
 rum nodo.
 [a h. e. inter
 Aquilonem
 & Austrum,
 seu solstitiū
 & brumam.

- I Istalumine Solis. II. 799, 807. & supr. V. 606. Vnde verba radiatum. supr. V. 486.
- ⁹ Donec cōtra Solem: h. e. donec ei opposita.
- ⁿ Absconde- relumen ob- scurari. Sic Horat. condere diem. III 1104
- ⁰ Nota: quog; etiam. Vide Lex. Plaut. Idē dixerunt Anaximan- der & An- tiphon.
- ⁱ Nam fieri potest, ut sit corpus ali- quod aliud, quā Luna, quod vnā cū ea feratur & labatur: ei; occursando atque effici- endo faciat ut Luna va- rias formas reddat.
- ⁱ Scil. Luna.
- [ⁱ Chaldæi & Babylonij dediti studio Astrologiæ. Vide Diodor. Sic. lib. II. Plin. lib. 7 cap. 6. Lamb. Chaldaam.
- ⁱ In singulos dies interire, aboriri: antique. Lanch. abolescere h. e. detrescere.
- Luna potest solis radiis | percussa nitere;
- Inq; dies maius lumen conuertere nobis
- 705 Ad speciem, quantum solis secedit ab orbe;
- ⁱ Donicum eum contra pleno bene lumine fulsit;
- Atq; oriens, obitus, eius superedita vidit.
- Inde minutatim retrò quasi ⁱ condere lumen
- Deberitem, quanto propius iam solis ad ignem
- 710 Labitur ex alia signorum parte per orbem:
- Vt faciunt, lunam qui fingunt esse pilai
- Consimilem, cursūque viam sub sole tenere:
- Propterea fit, uti videantur dicere verum.
- Est o etiam quoq; uti proprio cum lumine possit
- 715 Voluier, & varias splendoris reddere formas:
- Corpus p enim licet esse aliud, quod fertur, & vnā
- Labitur omnimodis occursans, efficiensq;
- Nec potis est cerni, quia cassum lumine fertur.
- Versarique q potest, globus ut, si forte, pilai
- 720 Dimidia ex parti candenti lumine tinctus,
- Versandōque globum variantis edere formas.
- Deniq; eam partem, quacumque est ignibus aucta;
- Ad speciem vertit nobis, oculosque patenti,
- Inde minutatim retrò contorquet, & aufert
- 725 Luciferam partem glomeraminis atque pilai
- Vt Babylonica [a Chaldaum doctrina refutans
- Astrologorum artem contrā conuincere tendit:
- Proinde quasi fieri nequeat, quod pugnat uterque;
- Aut minus hoc illo sit cur amplectier ausis.
- 730 Denique, cur nequeat semper noua luna creari
- Ordine formarum certo, certisque figuris;
- Inq; dies priuos ⁱ aborisci quaque creata,
- Atque alia illius reparari in parte, locōque,

Diffi-

- Difficile est ratione docere, & c vincere verbis;
 5 Ordine cum videas tam certo multa creari.
 It ver, & Venus, & Veneris d prænuntius antè
 Pennatus graditur Zephyrus vestigia propter:
 Flora quibus mater praspargens antè viai
 Cuncta coloribus egregis, & odoribus opplet.
- 740 Inde loci sequitur Calor aridus, & comes una
 Poluerulenta Ceres, & Etesia flabra Aquilonum:
 Inde Austumn⁹ adi; graditur simulc Euius Euan:
 Inde alia tempestates, ventique sequuntur,
 Altitonans f Voltumnus, & Auster fulmine pollens.
- 745 Tandem Bruma niues adfert, pigrumq; rigorem
 Reddit; Hiems sequitur, crepitans * ac dentibus
 g Algor.
- Quo minus est mirum, si certo tempore Luna
 Gignitur, & certo deletur tempore rursus;
 Cum fieri possint tam certo tempore multa.
- 750 Solis item quoq; defectus, lunaq; latebras,
 Pluribus è causis fieri tibi posse putandum⁹ st.
 Nam cur Luna queat terram [a secludere solis
 Lumine, & à terris altum caput obstruere b eij,
 Obiciens c cacum radis ardentibus orbem;
- 755 Tempore eodem aliud facere id non posse putetur
- Corpus, quod cassum labatur lumine semper?
 d Solique suos etiam dimittere languidus ignis
 Tempore cur certone queat, recreareq; lumen,
 Cum loca prateritis flammis c infesta per auras,
- 760 Qua faciunt ignis f interstingui, atque perire?
 Et cur terra queat Lunam spoliare vicissim
 Lumine, & oppressum solem g super ipsa tenere,

N 2

h Men-

f Interea exstingui & perire.

g Alii supera; quod respondet, oppresso, & inferiori soli. H. e. cum Luna ipsa sit super, solem oppressum tenere. n super aduerbialiter capiendum.

c Sic Supr. II.
 747. & V.
 100. VI. 497.

d *æad ερμης*,
 præcursor,
 Venus enim
 tempore ver-
 no gaudet.

e Bacchus.

f Euronotus.

g Frigus. Sic
 Plautus Ru-
 dente 2. 6.

vers. 52. cre-
 pitare denti-
 bus. Lamb.

Algor.

[a Terram
 separare à so-
 lis lumine, &
 ita priuare ac
 spoliare.

b Scil. soli.

c Obscurum,
 & opacum.

d Hæc Xeno-
 phanis fuit
 opinio, qui
 putauit no-
 uos quotidie
 soles oriri &
 occidere.

e Flammis
 immoderatis
 oppleta, at-
 que occupa-
 ta. Sic II. 520.
 V. 981.

Er maiora, noua tellure, atque aethere adulta.

d Principio genus alituum, variaque volucres

800 Oua relinquebant c exclusa tempore verno:

f Folliculos ut nunc teretes astate cicadae

Linguunt, sponte sua victum, vitamque petentes.

Tum tibi terra dedit primum mortalia sacra:

Multus enim calor, atque humor superabat in aruis:

805 Hinc ubi quaq; loci regio opportuna dabatur,

g Crescebant uterih terra radicibus apti:

Quos ubi tempore maturo patefecerat aetas

Infantum; i fugiens humorom, aurásque petis-

sens;

Conuertebat k ibi natura foramina terra,

810 Et succum venis cogeat fundere apertis

Censimilem lactis; sicut nunc femina quaque

Cum peperit, dulci repletur lacte; quod omnis

Impetus in mammas conuertitur ille alimenti.

Terra cibum pueris, vestem vapor, herba cubile

815 Prebebat, multa & molli lanugine abundans.

At nouitas mundi nec frigora dura ciebat,

Nec nimios aestus, nec magnis viribus auras.

Omnia enim pariter crescunt, & roborum sumunt.

Quare etiam atque etiam maternum nomen [a a-

depta

820 Terra tenet meritò: quoniam genus ipsa creauit

Humanum; atq; animal propè certo tempore fudit

Omne, b quod in magnis bacchatur motibus passim;

Aëriasq; simul volucres variantibus formis.

Sed quia finem aliquam pariendi debet habere,

825 Destitit, c ut mulier spatio defessa vetusto.

Mutat enim mundi naturam totius aetas,

Ex alióque aliis status d excipere omnia debet,

N 3

Nec

b Quod passim per montes, bacchantium in morem vagatur.

c Sic supr. II. 1149.

d Subsequi omnia: succedere omnibus.

d Rationem primæ originis animantium ex sententia Anaximandri & aliorum Philosophorum explicat: & diffuse persequitur Diodorus Siculus libr. I. non longe à principio: quem vide.

e Gallinæ enim propter oua excludunt.

f Supr. IV. 56. tunicas teretes.

g Hunc versum profert Lactant. lib. II. de Orig. erroris cap. 12. ibi vide.

h h. e. inherentes & affixi terræ radicibus.

i Sic leg. non, fugens.

k Lamb. ibus: pro, sis.

[a Sic supr. I. 1067.

e Omnia mu-
tatur, & de-
migrant ex
sua forma. aut
ex sua formâ.

Gifan. migrat.
moden. sensu.

Sic apud A-
gell. asitani-
dum migrabat.

Titi n. apud
Nonium in

senium. Quod
pestes senia &

inuria semet a-
dibus emigra-
runt Sic &

ve s. seq. Ver
tere pro verti

positum,
f Sic II. 75.

8 Etate at-
que annis de-
bilitatum,

atque confe-
ctum,

h Vide La-
ctant. de Opi-
fic Dei cap. 6.

i Hic versus
ut nothus vi-
detur delen-
dus esse. Ar-

drogyni sunt,
qui utroque

sexu præditi
sunt.

k Al. muta.

l Sæpe utitur
hac voce. Vide Indic.

m Al. suat.

n Depulit: ut supr. I V. 1057. Sic autem Vett. Grammatici flectebant
perfectum.

o Nec potuere ad iustum ætatis robur & vigorem peruenire. Sic I. 555.

p Versus est hypermeter.

[Subaudi: debet, vel, necesse est.

Nec manet ulla sui similis res: omnia e migrant,
Omnia commutat natura, & vertere cogit.

830 Namque aliud f putrescit, & g auo debile lan-
guet:

Porro aliud concrescit, & è contemptibus exit.

Sic igitur mundi naturam totius ætas

Mutat, & ex alio terram status excipit alter.

Quod potuit, nequeat; possit quod non tulit antè.

835 Multaq; tum tellus etiam h portenta creare
onata est, mira facie, membrisq; coorta.

i Androgynum inter utras, nec utraque utrimque
remotum.

Orba pedum partim, manuum viduata vicissim:

k Multa sine ore etiam, sine vultu caca reperta.

840 Vincitq; membrorum per totum corpus adhesu;
Nec facere ut possent quidquam, nec cedere quo-
quam,

Nec vitare malum, nec sumere, quod m foret usus.

Cetera de genere hoc monstra, ac portenta creabat;

Nequiquam, quoniam natura o absterguit auctum,

845 Nec o potuere cupitum ætatis tangere florem.

Nec reperire cibum, nec iungi per Veneris res.

p Multa videmus enim rebus concurrere debere,

Vt propagando possint procudere sæcla:

Pabula primum ut sint; genitalia deinde per artus

850 Semina quæ possint membris manare remissis:

Feminaq; ut maribus coniungi possit, [a habere

Mutua queis nectant inter se gaudia, uterque.

Multaque tum interuisse animantum sæcla necesse
est,

Nec potuisse propagando procudere prolem.

855 Nam

- 85 Nam quacumque vides b vefci vitalibus auris,
 Aut dolus, aut virtus, aut deniq; * mobilitas est
 Ex ineunte auo genus id tutata refervans.
 c Multaq; sunt, nobis ex utilitate sua qua
 Commendata manent tutela tradita nostra.
- 86 Principio d genus acre leonum, c fauag; sacra
 Tutata est virtus, vulpes dolus, & fuga ceruus.
 At fleuifomna canum fido cum pectore corda.
 Et genus omne, quod est g veterino semine partum,
 Lanigeraq; simul pecudes, & h bucera sacra,
- 86 Omnia sunt hominum tutela tradita, Memmi.
 Nam cupide fugere feras, pacemque secuta
 Sunt, & larga suo sine pabula parta labore;
 Qua damus utilitatis eorum premia caussa.
 At queis nihil horum tribuit natura, nec ipsa
- 87 Sponte sua possent ut viuere, nec dare nobis
 Utilitatem aliquam, i quare pateremur eorum
 Prafidio nostro pasci genus, esseq; tutum:
 Scilicet hac alius prada, lucroq; iacebant,
 Endopedita suis fatalibus omnia vinculis;
- 87 Donicum ad interitum genus id natura redegit.
 Sed neq; k Centauri fuerunt, nec tempore in villo
 Esse queat l duplici natura, & corpore bino
 Ex alienigenis membris compacta m potestas,
 Hinc illinc n parvus, ut non sic esse potis sit.
- 88 [a Id licet hinc quamuis hebeti cognoscere corde.
 Principio b circum tribus actis impiger annis
 c Floret equus, puer haudquaquam. quin saepe et-
 iam d tunc
 Vbera mammarum infomnis e lactantia quarit.
 Post ubi equum valide vires atate senecta,
- 88 Membraq; deficiunt fugienti f languida vita:
- N 4 Tum te non possit
 esse parvis, sic, h. e. compactis/inter se diuersis animalibus.
 [a Nempe in Centauro non posse hinc illius parem vim esse.
 b Circiter: vel ut sit tmesis: circumactus.
 c Viget. d Quippe etiam cum tres annos natus est,
 e Lac suppeditantia.
 f Infra V. 987. labentis lumina vita.

b Virgil. Aen.
 l. 349.

* Casp. Bar-
 thius legit:
 Nobilitas. Vi-
 de Lexicon.

c Vi bones, o-
 ues, capiz-
 equi, mu-
 li, &c.

d Supr. III.
 743.

e Et genere
 animantum
 iracunda.

f Leuem so-
 mnus dor-
 mientes ca-
 nes. Vide Le-
 xicon nostru.

g Veterina ani-
 malia, quæ ve-
 here quid
 possunt: a ve-
 hendo. Fe-
 stus.

h Bores Fe-
 stus.

i Propter quã
 utilitatem.

k Sic IV. 740.

l Humana &
 equinã.

m Potentiã.

n Turneb.

leg. parvis, ut
 non sic esse potis
 sit: h. e. vt ex
 hac & illa par

920 Non tamen inter se possunt complexa creari.

a Sed sic quicq; suo ritu procedit; & omnia
Fœdere natura certo discrimina servant.

Et genus humanum multo fuit illud in auiis
Durius, ut decuit, tellus quod dura creasset:

925 Et maioribus, & solidis magis ossibus intus
Fundatum, & validis aptum per viscera nervis:
Nec facile ex astu, nec frigore quod caperetur;
Nec nouitate cibi, nec b labi corporis ulla.
Multaque per calum solis voluentia lusura

930 Volgiuago c vitam tractabant more ferarum.

Nec robuſ: us erat curui moderator aratri
Quisquam; nec scibat ferro d molirier arua;
Nec noua c defodere in terram virgulta, neq; altis
Arboribus veteres deciaere falcibus ramos.

935 Quod sol, atque imbres dederant, quod terra creâ-
rat

Sponte sua; satis id placabat pectora donum.

f Glandiferas inter curabant corpora quercus

Plerumque: & qua nunc hiberno tempore cernis

g Arbuta b pœniceo fieri matura colore;

940 Plurima tum tellus etiam maiora ferebat.

Multaq; praterea nouitas tum florida mundi

Pabula i dia tulit, miseris mortalibus k ampla.

l At sedare sitim fluuij, fontèsque m vocabant:

Vt nunc montibus è magis [a decursus aquarum

945 b Clarè citat ad se sitientia sacra ferarum.

Deniq; noctiuagi c siluestria templa tenebant

N s

Nym-

i Sua sponte, sine labore, & quasi diuinitus venientia ac nascentia. Al.
dura.

k Sufficientia; quibus contenti esse poterant.

l Inuitabant. m In Macrobio est ad.

[a Aqua decurrens: ex loco declini fluens supr. V. 267.

b n e in clarè corripitur. Al. Clauicittat latè. h. e. lato & dense agmine. Quod
sane rectum est: & Lucretianum: & sic legit Bernartius.

c h. e. antra & Nympharum domos.

a Vide supr.

II. 712, 908.

& paulo post
V. 1012.

Lamb. Res sic
queq; suo.

b Labè: vt,
celli p. vti &c.

c Vitam tra-
hebat, tra-
ducebant.

d Agros ecle-
re, & melio-
res reddere;
magno labo-
re inueterare
& exarare

e Sic iſſia V.
1361.

f Glans pri-
morum ho-
minu victus
fuit. inf. a V.
1415.

g Rubra po-
ma syluari;
quæ Plinius
vnedones vo-
cat.

h Sic Ms. an-
tique: vt. ma-
nera, pœnice.
Nota colo-
rem puniceū
rubicundum
esse. Sic Virg.
Æn. XII. 77.

Ex quibus
ibant; ex
quibus ma-
nabant.

Fluenta hu-
mida & li-
quida: vel
exibant laue-
re.

Refert ad
versum supe-
riorem, Lu-
brica, & Sca-
tere mediam
corripit. Vi-
de Indic.

Quæ inuen-
tor: ipsi, ci-
que qui pri-
mus gessit,
inuidiosæ &
pestiferæ fu-
erunt: vt in-
fra V. 1407.

Sic infra V.
1107.

Magna, Cæ-
sar impenso
pretio.

Multa viri-
bus corporis
abstinebant;
varo fugie-
bant, & ta-
roque metu
perterriti la-
tebras qua-
erebant, & la-
tebrarum pri-
sidio pericu-
lū vitabant.

Al. Apue-
ris.

[* Infestam faciebant: infestam habebant. sup. V. 759.

Nympharum d quibus exhibant humore fluentia
& Lubrica, proluvie larga lauere humida saxa;
Humida saxa super viridi stillantia musco;

950 Et spartim plano scatere, atq; erumpere campo.
Nec dum res igni scibant tractare, neque uti
g Pellibus, & spoliis corpus vestire ferarum:
Sed nemora, atq; cauos montis, siluasq; colebant,
Et frutices inter condebant squalida membra,

955 Verbera ventorum vitare, imbrésque coacti.
Nec h commune bonum poterant spectare, neq; vllis
Moribus inter se scibant, nec legibus uti.

Quod cuique obtulerat prada fortuna, ferebat,
Sponte sua; sibi quisque valere, & viuere doctus.

960 Et Venus in siluis inciebat corpora amantum.
Conciliabat enim vel mutua quamque cupido;
Vel violenta viri vis, atqui i impensa libido;
Vel pretium glandes, atq; arbuta, vel pira lecta.
Et manuum mira freti virtute, pedumque,

965 Consectabantur siluestria secla ferarum
Missilibus saxis, & magno pondere claua:
Multaque vincebant, vitabant parca latebris:
Setigerusq; pares suibus siluestribus membra
Nuda dabant terra nocturno tempore capti,

970 Circū se foliis ac frondibus inuoluentes:
Nec plangore diem magno, solēque per agros
Querebant pauidi, palantes noctis in umbris;
Sed taciti respectabant, somnōque sepulsi,
Dum rosea face inforret lumina calo:

975 Al paruis quōdenim consuerant cernere semper
Alternō tenebras, & lucem tempore gigni,
Non erat, ut fieri posset, mirarier umquam;
Nec diffidere, ne terras aterna teneret
Nox in perpetuum, detractō lumine solis:

980 Sed magis illud erat cura, quōd secla ferarum

[a Infestam miseris faciebant sape quietem;

Eiecti-

Eiectique domo fugiebant b saxeae tecta
Spumigeri suis aduentu, validique leonis:
Atque c intempesta cedebant nocte pauentes

985 Hospitibus sauis instrata cubilia frunde.

Nec nimio tum plus, quàm nunc, mortalia sacra
Dulcia linquebant d labentis lumina visa.

Vnus enim tum quisq; e magis deprensus eorum
Pabula viua feris praebebat, dentibus haustus:

990 Et nemora ac montis gemitu, siluâsque replebat,
Viua f videns viuo sepeliri viscera busto.

At, quos effugium seruârat; corpore adeso
Posteriùs tremulas super ulcera tetra tenentes
Palmas, g horriferis accibant vocibus Orcum:

995 Donicum eos vita priuârانت h vermina saua
Expertis opis, ignaros quid i vulnera vellent.

At non multa virum sub signis millia ducta

Vna dies dabat exitio; nec k turbida ponti

Æquora ladebant nauis ad saxa, virôsque:

1000 Sed temerè, l in cassum mare fluctibus saepe coor-
tis

Sauibat, m leuiterque minas* miscebat inanis.

Nec poterat quemquam placidi n pellacia ponti

Subdola o pellicere in fraudem p ridentibus undis.

Impioba nauigij ratio tum q caca iacebat.

1005 Tum penuria deinde cibi, languentia leto

Membra dabat; contrà nunc rerum copia mersat:

Illis imprudentes ipsi sibi saepe venenum

Verge-

b Antra, sax-
eas domos.

supr. V. 965.

siluestria tem-
pla.

c Plautus vo-
cat contici-
nium hostis.

d Al. Lamen-
tis. male. Vi-

de supra V.

885.

e Quam
nunc.

f Vide supr.

III. 1060.

Emnius: Vul-

turis, in siluis

miserum man-

debat homo-

men Heu quàm

crudeli conde-

bat membra se-

pulchro!

g Horribilib.

vocibus mor-

tem vocabât,

dolore cru-

ciati.

h Dolores ex

vermibus

membra cor-

rodentibus

ac depascen-

tibus.

i Quid vulnera postularent: quæ vulneribus essent adhibenda re-
media.

k Nec mare ventis turbatum & concitatum naues ad scopulos allide-
bat, & ita frangebatur.

l Tempestate commota mare irascebatur: quia nemo tum nauigabat.

m Sine periculo mortalium frustra minabatur fluctibus.

n Fallacia: & fallax æquoris tranquillitas, quæ postea in magnos fluctus
verti solet. supr. II. 559. Hæc fallacia vocatur lync.

o Suis blanditiis. I V. 1200. p placidis & lenibus, qui antea ignota.

q Quia ignorabant vires & naturas stirpium & animantium.

*Alituum porro genus alis omne videmus
Fidere; & à pennis tremulum petere auxiliatum.*

1040 Proinde putare à aliquē tum nomina distribuisse
Rebus; & inde homines didicisse vocabula prima;
Desipere est. nam cur hic posset cuncta notare
Vocibus, & varios sonitus emittere lingua;
Tempore b eodem alij facere id non quisse putentur?

1045 Præterea, si non alij quoq; vocibus vsi
Inter se fuerant; unde insita notities est
Utilitatis? & unde data est huic prima c potestas,
Quid vellet, facere ut scirent, animoq; viderent?
Cogere item plures unus, victosque domare

1050 Non poterat, rerum ut perdiscere nomina vellent,
Nec ratione docere vlla, suaderēque d surdis,
Quid sit opus facto: faciles neq; enim paterentur;
Nec ratione vlla sibi ferrent amplius auris
Vocis inauditos sonitus obtundere frustra.

1055 Postremò quid in hac mirabile tantopere est re,
Si genus humanum, cui vox, & lingua vigeret,
Pro vario sensu varias res voce notaret,
Cum pecudes c muta, cum deniq; sacra ferarum
Dissimilis soleant voces, variâsque ciere,

1060 Cum metus, aut dolor est, & cum iam f gaudia
gliscunt?

Quippe etenim id licet è rebus cognoscere apertis.
Inritata canum cum primùm magna g Molossūm
Mollia h ricta premunt duros nudantia dentes;
Longè alio sonitu rabie destrieta minantur:

1065 Et cum iam latrant, & vocibus omnia complent.
At catulos blandè cum lingua lambere tentant,
Aut ubi eos laclant pedibus, morsuq; petentes
k Suspensis teneros imitantur dentibus haustus;

Longè Rictum. sic
pilem, & pi-

laum: putens, putentum, vultus, vultum. Vtitur Cicero in Verrem apud
Nonium: etiam, fremunt. Ricta sunt labia. πυγγες.

i h. e. trahunt. Inde delectare, attrahere. Nonius. Lamb. iactare. male.

k Non grauitè impressis, sed subleuatis, supr. III. 197, VI. 1126.

a Pythagorâs
summa sapi-
entia fuisse
aiebat, quâ
rebus nomi-
na imposuif-
set. Idem Pla-
to in Craty-
lo.

b h. e. Si quis
vnus potuit
nomina re-
bus impone-
re: idem & a-
lius eodem
tempore fa-
cere potuit.
c Potestas fa-
ciendi, ut alii
intelligerēt,
quid sibi vel-
let.

d Non intel-
ligentibus.

e Rationis &
rationis ex-
pertes. supr.

II. 342, 1081.

f Sic Pacuius
apud Noni-
um: Sed misit,
quid sit animi.
horrescit. & gli-
scit gaudium.

g Gliscere est
crescere.

h Canum ex
Epiro.

i Aictus, &
Rictum. sic
pilem, & pi-

- Adulantur:** Longè alio pacto gannitu vocis **adulant:**
quod propriè 1070 **Et cum deserti baubantur in adibus, aut cum**
est canum: vt **Plorantes fugiunt summisso corpore plagas.**
& Baubari, **Denique non hinnitus item differre videtur,**
υλακτειν. **Inter equas, ubi equas florenti atate inuencus**
Vide Indi- [a] **Pinnigeri scuit calcaribus ictus amoris:**
cem. 1071 **Et fremitum patulis sub naribus edit ad arma?**
[a Cupidinis. **Et cum b sic alias concussis artibus hinnit?**
b Lamb: sis, **Postremò genus c alituum, variaq; volucres,**
pro, suis. vt. **Accipitres, atq; d ossifraga, mergique marinus**
supr. II. 1039. **Fluctibus in falsis victum, vitamque petentes,**
Per arma in- 1080 **Longè alias alio iaciunt in tempore voces;**
telligit vel **Et cum de victu certant, pradæque repugnant;**
Martia, vel **Et partim mutant cum tempestatibus unà**
Venerca. **Raucifonos cantus: e cornicum ut sacra vetusta,**
c Supr. V. **Cornorumque greges, ubi aquam dicuntur, &**
799. **imbris**
d Ossifraga, a- 1085 **Poscere, & interdum ventos, aurásque vocare.**
quila genus. **Ergo si varij sensus animalia cogunt.**
Plin. lib. X. **Muta tamen cum sint, varias emittere voces:**
cap. II. **Quanto mortalis magis æquum? si tum potuissè**
e Vide Virg. **Dissimilis alia, atque alia res voce notare?**
Georg. I. 388. 1090 **Illud in his rebus tacitus ne forte requiras;**
Hesiodus te- **Fulmen detulit in terras mortalibus ignem**
statur Corni- **Primitus: inde omni flammæ diditus ardor.**
cem viuere **Multa videmus enim caelestibus incita flammis**
annos fere **Fulgere, cum cali donauit plaga vapores.**
trecentos. 1095 **Et ramosa tamen cum f. ventis pulsa vacillans**
Horat. lib. 3. **Æstuat in ramos incumbens arboris arbor,**
Od. 17. annosa **Exprimitur validis exiritus viribus ignis:**
cornix. & lib. **Emicat interdum flammæ feruidus ardor.**
4. Od. 13. **g Mutua dum inter se rami, stirpèsq; teruntur.**
Cornicis vetu- 1100 **Quorum utrumq; dedisse potest mortalibus ignè.**
la. **Inde cibum coquere, ac flamma mollire vapore,**
f Supr. I. 896. **Sol docuit, quoniam mitescere multa videbant**
h Mutuo. Vi- **h Verberibus radiorum, atque astra victa per agros.**
de Indic.
h Supr. V.
416.

- Inq; dies magis hi victum, vitamque priorem
 1105 Commutare nouis monstrabant rebus, & igni,
 Ingenio qui prestabant, & corde augebant,
 Condere coeperunt tum urbis, arcemque locare
 Praesidium reges ipsi sibi, perfugiumque:
 Et pecudes, & agros diuisere, atque dedere
 1110 Pro facie cuiusque, & viribus, ingenioque.
 Nam b facies multum valuit, c viresque vigeant.
 Posterius d res inuenta est, aurumq; repertum:
 Quod facile & validis, & pulcris dempsit honorem.
 e Diuitioris enim sectam plerumq; sequuntur
 1115 Quamlibet & fories, & pulcro corpore f ceteri.
 Quod si quis vera vitam ratione gubernet;
 Diuitia grandes homini sunt, viuere parce
 Aequo animo: g neq; anim' st umquam paenuria parui.
 At claros se homines voluere esse, atque potentes,
 1120 Ut fundamento stabili fortuna maneret;
 Et placidam possent opulenti degere vitam:
 Nequiquam, quonia ad summum succedere honorem
 Certantes, iter infestum fecere viai.
 Et tamen e summo quasi fulmen deicit ictos.
 1125 Inuidia interdum h contemptim in tartara tetra:
 Ut satius multo iam sit parere quietum,
 Quam regere imperiores velle, & regna tenere.
 Proinde sine in cassum desessit sanguine i sudens
 Augustum per iser luctantes ambitionis:
 1130 Inuidia quoniam, ceu fulmine, summa k vaporat
 Plerumque, & qua sunt l alius magis edita cumque:
 Quandoquidem sapiunt alieno ex ore; petuntq;

a Et cordati
 erant: consilio & mente
 praeabant.
 Cor: pro animo.

b Species.

c Et qui viribus praestabant, erant in pretio, & aliis imperabant.

Sic Varro Margop. Quae potius urget, pisces ut sepe minutos. Magnus comest;

ut aues enat accipiter.

d Pecunia, bona fortuna.

Horat. lib. 2. Sat. 5. Et genus & virtus, nisi cum re, villor alga est.

e Ditionis. Vide Indicem.

f Creati. Neque enim hominibus defunt pauca, seu parua.

Ita sit, ut Sapiens nunquam egeat, sed semper sit diues. Vide Indicem in Diuitiis.

h A. Contemptus. rē res versu 1127. valet imperium & regnum. ut paulo post vers. 1163. Virgil. Postquam res Asia.

i Sine valde laborent. VI. 943. Sudant humores. VI. 1145. Plautus Pseud. I. 1. vers. 38. Flero drachmas argentis.

k Calent, ardent, flagrant.

l Quaecumque aliis sunt editiora atque altiora: quae propriae est indolis Inuidiae. Horat. Od. 10. feriuntq; summos culmina montes.

155 Perpetuò tamen id fore in clàm diffidere debet.

Quippe n' ubi se multi per somnia sape loquentes,
Aut morbo delirantes o prograxe ferantur;
Et p calata diu in medium peccata dedisse.

1160 Nunc qua catussa deum per magnas numina gen-
tis

Peruolgarit, & ararum compleuerit urbis;
Suscipiendâq; q curârit sollemnia sacra,
Qua nunc in magnus florent c sacra rebus locisq;
Vnde etiam nunc est mortalibus insitus horror,

1165 Qui delubra deum noua toto suscitât orbi
Terrarum, & festis cogit c celebrare diebus;
Non ita difficile est rationem reddere verbis.

Quippe etenim iam tum diuûm mortalia sacra
Egregias a animo facies vigilante videbant,

1170 Et magis b in somnis, mirando corporis c auctu.
His igitur sensum tribuebant propterea, quod
Membrâ mouere videbantur, vocesq; superbas
Mittere pro facie preclara, & viribus amplis.
Æternamq; d dabant vitam, quia semper eorum

1175 Suppeditabatur facies, & forma manebat;
Et etiam omnino, quos rantis viribus auctos
Non temere vlla vi conuinci posse putabant.
Fortunisq; idè f longè prestare putabant,
Quod mortis timor hâud quemquam vexaret eo-
rum:

O

1180 Et
1014.

in Terent. A-
delph. Si spe-
rat fore clam,
rursus ad inge-
nium redit.
n Supra IV.
1013.

o prograxi-
se. h. e. indi-
casse, palam
aperuisse, &
quasi in pu-
blico garrul-
se: vt abstrax-
III. 651. à
xox. & fit
procrago. Ali-
qui apud
Plautum A-
fin. Prol. ver-
su s. caue ne
graxu. sed
perperam.

p & diu oc-
cultata pet-
cata sua in
mediu pro-
tulisse & vul-
gasse.

q Supra V.
1014.

f est epanaphora vsitata: sacra, sacra. Terent. Hecyr. Prol. & Adelph. 5. 4.
f colere, & celebra reddere.

a h. e. animo depingebant, & informabant vigilantes.

b xox. t' oxap.

c mira corporis magnitudine. Sic quoque vsurpat t'ò augmen. Vide Indi-
cem. Ita Virg. de Creusa lib. II. & Liuius lib. I. de Romulo.

d & tribuebant ingentibus illis corporibus Deorum immortalitatem:
pulchra & valida illa Deorum corpora immortalia faciebant.

e Lambin. manet.

f eo fortunatissimos & beatissimos Deos esse putabant: quod metu mor-
tis vacabant.

g cœli mo-
tus ratos.
h Quod verū
esse negavit
supr. V. 147.
i Vide supra
IV. 462. Æ-
schylus He-
liad. apud A-
thenæum
lib. XI. *οὐρανὸς ἰστέος*
οὐρανὸς α-
μυλῶν.
k & tonitrua,
per quæ Dii
videntur ho-
minibus mi-
nare, & ter-
rorem inter-
re.
l Sic supr. II.
14.
m quod Epi-
curus dice-
bat alienum
esse à præstā-
tia naturæ.
Supr. II. 649.
n nostris po-
steris.
o velato ca-
pite erant,
qui Deos ve-
nerabantur.
Plaut. Am-
phitr. 5. 1.

- 1180 Et simul in somnus quia multa, & mira videbant
Efficere; & nullum capere ipsos inde laborem.
Præterea g cœli rationes ordine certo,
Et varia annorum cernebant tempora verti:
Nec poterant quibus id fieret cognoscere caussis.
1185 Ergo perfugium sibi habebant omnia diuæ
Tradere, & illorum nutu facere omnia sæcti.
In cœloq; h deūm sedes, & templa locarunt,
Per cœlum volui quia sol, & luna videtur;
Luna dies, & nox, & noctis signū i seueræ;
1190 Noctiuagaq; faces cœli, flammæq; volantes,
Nubila, ros, imbres, nix, venti, fulmina, grando,
Et rapidi fremitus, & k murmura magna minarū.
O genus infelix humanum, talia diuus
Cum tribuit facta, atq; m iras adiunxit acerbæ!
1195 Quantos tum gemitus ipsi sibi, quantaq; nobis
Volnera; quas lacrimas peperere n minoribus no-
stris!
Nec pietas ulla est o velatum sæpe videri
Vertier p ad lapidem, atq; omnis accedere ad aras;
Nec procumbere humi prostratum, & q pandere pat-
mas
1200 Ante deūm delubra; nec aras sanguine multo
Spargere quadrupedum, nec votis neclere vota;
Sed mage a placata posse omnia mente tueri.
Nam cum suspicimus magni cœlestia mundi
Templa super, stellisq; micantibus athera fixum;
1205 Et venit in mentem solis, lunæq; viarum;
Tunc aliis oppressa malis in pectora cura
Illa quoq; expergesuctum caput b erigere insit,
Ecquæ fortè deūm nobis immensa potestas
Sit, vario motu quæ candida sidera verset:

1210 Tem

vers. 42. Vide Barn. Briffon. de Form. lib. 1. p. 37.

p circumagi ad statuam lapideam, Romani Deos venerabantur dextror-
sum circumacto & versato corpore. Plaut. Curcul. 1. 1. vers. 70.

q tendere manus: quod solent orantes.

a Lamb. pacatā. Vide VI. 77. b caput attollere. Supr. III. 315. & I. 65.

- 1210 Tentat enim dubiam mentem rationis c egestas;
 Ecqua d nam fuerit mundi genitalis origo:
 Et simul ecqua sit finis, c quoad mœnia mundi,
 Et ftaciti motus hunc possint ferre laborem:
 An diuinitus aeterna donata salute,
 1215 Perpetuo possint anj labentia tractu,
 Immensi validas aui contemnere vires.
 Præterea cui non animus formidine diuûm
 Contrahitur; cui non g conrepunt membra pauore:
 Fulminis horribili cum plaga torrida tellus
 1220 Contremis, & magnum percurrunt murmura
 cœlum;
 Non populi, gentesq; tremunt? regesq; superbi
 h Conripiunt diuûm; perculsi membra timore,
 Ne quod ob admissum fœdè, dictum ve superbè
 Poenarum graue sit soluendi tempus k adactum?
 1225 Summa etiam cum vis violenti per mare venti
 Endoperatorem classis super æquora l verriet
 Cum validis pariter legionibus, atq; elephantis;
 Non diuûm in pacem votis adit, ac prece n quasit
 Ventorum pavidus paces, o animusq; secundas?
 1230 Nequiquam, quoniam violento turbine sape
 Conreptus nihilo fertur minus ad vada leti.
 Vsq; eadeo res humanas vis abdita quadam
 Obterit, & pulcros fascis, sauasq; a secures
 Proculcare, ac ludibrio sibi habere videtur.
 1235 Deniq; sub pedibus b tellus cum tota vacillat;
 Concussaq; cadunt vrbes, dubiaq; minantur;
 Quid mirum, si se c temnunt mortalia d sacra?
 Atq; potestates magnas, mirasq; relinquunt.

O 2

Ignoratio
 rationis &
 causæ.
 d num ali-
 qua.
 e vsque ad
 quem finem.
 f Lambin. Eo
 ianti.
 g contrahū-
 tur, & in vnū
 coguntur.
 Al. horrescunt:
 vt VI. 260.
 h celeriter
 contrahunt.
 IV. 81.
 i Sic supra I.
 13.
 k scilicet ad eos:
 h. e. tempus
 eis aduene-
 rit soluendi
 poenas. Sic
 Terent. He-
 aut. Prolog.
 dare crescendi
 copiam. Plaut.
 Capt. 4. 2.
 vers. 72.
 l impellit, in-
 stat, agitat. I.
 279.
 m Sic Plaut.
 Amph. 5. 1.
 vers. 75. Rud.
 1. 5. vers. 1.
 n orat, vel,
 quærit. Fe-

In

- stus. o ventos secundos.
 a Insignia hæc sunt magistratuum. III. 1011.
 b Terræ motus.
 c si tibi diffidunt, & ad Deos confugiunt, suæ imbecillitati diffiden-
 tes.
 d homines, genera humana.

In rebus viris diuūm, qua cuncta gubernent?

1240 Quod superest, as atque aurum, ferrumq; reper-
tum est,

Et simul argenti pondus, plumbiq; potestas;
Ignis ubi ingentis siluas ardore cremarat
Montibus in magnis, seu cœli fulmine misso;

c terroris in-
ferendi cau-

sa. τὸ ἐργὸ

valet *ῥοιαν*.

Festus.

f ita olim

pinguia red-

debant arua.

Virg. Georg.

l. 84. & Ho-

rat. lib. 2. Ep.

2.

g Al. aliu.

a tum venie-

bat eis in

mentem.

b quantum-

uis.

c instrumen-

ta apta ad

dolandum,

lauandum,

radendum,

perforandū.

Infr. vers.

1350.

d Al. dolare. vt

fit ceticus:

sed dolere No-

nus: vt iit

anapæstus.

Inde. dolabra:

& terebrum,

terebellum. Vi-

de Indicem.

e tmesis.

f auri & ar-

genti.

Siue quoddam inter se bellum siluestre gerentes,

1245 Hostibus intulerant ignem c formidinis ergo;

Siue quoddam inducti terræ bonitate, volebant

Pandere agros pinguis, & pascua reddere rura;

Siue feras interficere, & ditescere prada:

Nam fouea, atq; igni prius est venariæ ortum,

1250 Quam sapire plagis saltum, canibusq; ciere.

Quidquid id est, quacumque è caussa flammeus ar-
dor

Horribili sonitu siluas exederat g altas

Ab radicibus, & terram percoxerat igni;

Manabat venis feruentibus in loca terræ

1255 Concaua conueniens argenti riuus, & auri;

Æris item, & plumbi. qua cum concreta vide-
bant

Posteriori claro in terris splendere colore;

Tollebant nitido capti, lauiq; lepore,

Et simili formata videbant esse figura,

1260 Atq; lacunarum fuerant vestigia cuius.

Tum a penetrabat eos, posse hæc liquēfacta calore

Quamlibet in formam, & faciem decurrere rerum;

Et prorsum b quamuis in acuta, ac tenuia posse

Mucronum duci fastigia procudendo,

1265 Vt sibi tela c parent, siluasq; excidere possint;

Materiemq; d dolere, lauare, & radere tigna,

Et terebrare etiam, ac pertundere, e perq; forare.

Nec minus argento facere hæc, auroq; parabant,

Quam validi primum violentis viribus æris,

1270 Nequiquam; quoniam cedebat victa f potestas,

Nec poterat pariter durum sufferre laborem.

Nam

Nam fuit in g pretio magis as, aurumq, iacebat
 Propter h inutilitatem hebeti mucrone retusum.
 Nunc iacet as, aurum in summum successit honorē.

1275 Sic i voluenda atas commutat tempora rerum.

Quod fuit in pretio, sit nullo deniq, honore:
 Porro aliud k succedit, & è contemptibus exit;
 Inq, dies magis appetitur: florciq, repertum
 Laudibus, & miro est mortalis inter honore.

1280 Nunc tibi quo pacto ferri natura reperta

Sit, facile est ipsi per te cognoscere, Memmi.
 Arma antiqua manus, ungues, dentesq, fuerunt,
 Et lapides, & item silvarum fragmina rami;
 Et flamma, atq, ignes, l postquam sunt cognita pri-
 mum.

1285 Posterius ferri vis est, arisq, reperta:

Et prior m aris erat, quam ferri cognitus usus:
 Quo facilis magis est natura, & copia maior.
 Ære solum terra tractabant, areq, belli
 Miscebant fluctus, & vulnera vassa n serebant;

1290 Et pecus, atq, agros adimebant: nam facile ollis

Omnia cedebant armatis nuda, & inerma.
 Inde minutatim processit ferreus ensis,
 Versaq, in a opprobrium species est salcis ahena,
 Et ferro cæpere solum b proscindere terra,

1295 Exæquatq, sunt c creperi certamina belli.

Et prius d est armatum in equi conscendere costas,
 Et moderarier hunc frenis, dextraq, e vegere,

se conferere: manum conferere. Plaut. Aulul. pugnas ferere. Statius librare vul-
 nera. Achill. II. vers. 425.

a Virgil. Georg. I. Et curua rigidum falces constantur in ensen. Apud Macro-
 b. obscurum. Al. obscænum.

b Supra V. 210. id est, vi ferro arare cœperunt: sic & peratque ferro insti-
 tuerunt homines pugnare, & ferro committere aleam præliorum.

c dubii, ahcipitis. Nonius & Festus.

d scil. inuentum.

e luxatus verius est. Vegere valet incitare, impellere, vegetare, mouere,
 agitare. Notat enim actionem. Nonius in Diu. Ennius apud Festum
 Metonymia. Hic capiendum de equite, qui equum regit.

& propterea
 quod solidi-
 us & durius
 est auro.

h quia aurū
 mollius est
 ære & ferro.
 i volubilis.

Virg. Æneid.

IX. voluenda
 dies. & lib. I.
 voluendū men-
 sibz.

k Sic supra
 V. 829. & II.
 75.

l quia ignis
 non fuit co-
 gnitus vnā
 cum homi-
 nibz natis.
 Supr. V. 951.
 m Ouid. Fast.

IV. Ære erat
 in pretio, cha-
 lybū iam mas-
 sa placebat.

n Metaph.
 qua variè v-
 tuntur au-
 thores. Tac-
 tus: pralis se-
 vere. Liuius:

O 3 Quam pugnam inter

fā duobus
equis tracto.
8 & prius est
inuentum
curru biugo
belli pericu-
la tentare,
quam qua-
drigis vii.

Supra III.
643.

Elephantos.
Vide Varro.
LL. lib. VI. &
Plin. lib. 8.
cap. 9. Et Le-
xicon, siue
Indicem no-
strum.
k elephan-
tos: quibus
proboscis
flexilis, volu-
bilis, & pli-
cabilis, loco
manus est.
II. 537.

l & indies
belli terro-
res auxit.
m Lamb. ex
MSS. proenere,
bene.

n Al. doctori-
bus.

o Supra III. 644.

p Supra II. 632.

q leonum pectora, equorum hinnitu & fremitu perterrita. Equites sunt
rectores leonum. Fremitus est hinnitus equorum; pectora perterr. h. e. a-
nimos perterritos.

r leonum femina.

s deligata, & soluta, circumplexa ad terram affigebant.

t fractos, impulsos. Virg. Æneid. X 497. & XII 640. Bibaculus apud Ma-
crob. lib. VI. Illa graui subito deuictus volnere habenas. Misit equi.

v prouebant.

Quam f biugo curru belli tentare pericla;

Et biugo g prius est, quam bus contingere binos,

1300 Et quam h falciferos, inuentū, adscendere currus.

Inde boues i Lucas turrito corpore tetros

k Anguimānos belli docuerunt volnera Poeni.

Sufferre, & magnas Martis turbare, cateruas.

Sic aliud ex alio peperit discordia tristis,

1305 Horribile humanis quod gentibus esset in armis.

Inq; dies belli terroribus l addidit augmen.

Tentarunt etiam tauros in m munere belli:

Expertiq; suos sauos sunt mittere in hostis:

Et validos Parthipra se misere leones

1310 Cum n ductoribus armatis, seuq; magistris i

Qui moderarier his possent, vinclisq; tenere;

Nequicquam; quoniam permixta cade o calentes

Turbabant seu nullo discrimine turmas,

Terrificas p capitum quatientes vndiq; cristas.

1315 Nec poterant equites fremitu perterrita q equorū

Pectora mulcere, & frenus conuertere in hostis.

Inritata r lea iaciebant corpora saltu

Vndiq; , & aduersum venientibus ora patebant:

Et nec opinantis a tergo diripiebant:

1320 s Deplexaq; dabant in terram volnere r victos

Morsibus adfixa validis, atq; unguibus uncis.

Iactabantq; suos tauri, pedibusq; terebant;

Et latera, ac ventres hauriebant subter equorum

Cornibus, ad terramq; minanti mente u ruebant.

1325 At

- 1335 *At validis socios cadebant dentibus apri.
Tela infracta suo tinguentes sanguine saui:
In se fracta suo tinguentes sanguine tela.
Permixtasq; dabant equitum, peditumq; ruinas.
Nam transuersa feros a exibant dentis adauctus*
- 1330 *Iumenta; aut pedibus ventos erecta petebant:
Nequiquam; quoniam ab nervis succisa videres
Concidere, atq; graui terram consternere casu.
Sic, quos ante domi domitos satis esse putabant,
Efferuiscere cernebant in rebus agundis,*
- 1315 *Volneribus, clamore, fuga, terrore, tumultu.
Nec poterant ullam partem reducere corum:
Diffugiebat enim varium genus omne ferarum:
Ut nunc saepe boues b templis, ferro male cesa,
Diffugiunt, fera facta suis cum multa dedere.*
- 1340 *Sic fuit, c ut facerent: sed vix adducor, ut ante
Non quierint animo presentire, atq; d videre,
Quam commune malum e fueret, sedumq; futurum.
Et magis id possis factum contendere in omni,
In variis mundis, varia ratione creatis,*
- 1345 *Quam certo, atq; vno terrarum quolibet orbi.
Sed facere id non tam vincendi spe voluerunt,
Quam dare e quod gemerent hostes, ipsiq; perire,
Qui numero diffidebant, armisq; vacabant.
Nexilus ante fuit vestis, quam textile tegmen:*
- 1350 *Textile post ferrum f; quia ferro tela paratur:
Nec ratione g alia possunt tam lauia gigni
h Insilia, ac i fusi, radii, k scapiq; sonantes.
Et facere ante viros lanam natura coegit,
Quam muliebre genus: nam longe prestat in arte,*
- 1355 *Et sollertius est multo genus omne virile:
Agricola donec vitio vertere seueri,*

a effugiebāt,
declinabant,
euadebant.

VI. 1215. &
1203. Virgil.
Æneid. XI.
vim viribus
exit. & V. Cor-
pora tela modo,
atq; oculi vi-
gilantibus exit.
Metaph. à
gladiatorib?
Cicero Cat-
til. I. cap. VI.

Quot ego tuas
petitiones cor-
pore excessi.
vbi Lambin.
enasi, vel, effu-
gi, vel, exis.

b Lamb. boues
Luca. Gifan.
boues Luca
ferro male ma-
ctata. ut sit
versus hy-
permeter.

c sic fieri po-
tuit, ut face-
rent.

d prauidere.
e antiquè.

Vide Indicē,
exempla ex
Lucret.

Vt f propter
quod.

O 4

e scil. quam ferro.

h textorum tela quædam. German. Schamföf.

Sic arteria, orum.

i x λω σ η β ε c.

k α α δ ε μ. Instrumenta textoris, quorum pulsu tela

coarctatur, & condensatur.

• scil. vellēt.
b in opere
rustico faci-
endo, agro
colendo.

Durare est
verbum ful-
lonicum, du-
rum & callo-
sum redde-
re. Vide Lex,

Plaut.
c exemplum,
seu documē-
tum sationis,
d cadentes
ex arborib⁹,
e foetus ar-
borum pul-
lulantium.
f Supra V.

933.
h indulgere
hoc loco est
exercere &
colere mol-
liter, ac sua-
uiter.

h adscende-
re, sursum
cedere. Vir-
gil. de oppi-
do in monte
posito: parue
succedimus
vrbi. III. 609.
VI. 401.

i locum infe-
riorem. v. q. 17

lucum-infra.

k tmesis: intercurrere.

l mitibus. Virgil. Tityro: sunt nobis mitta poma.

m circumfata. n delectare.

o Et Fauonii docuerunt rusticos cicutas inflare ex eo, quod calami ab
iis agitari sibilos edebant.

p calamos, cannas.

q quidque.

Ve muliebribus id manibus concedere vellent;

Atq; ipsi a potius durum sufferre laborem:

Atq; opere in b duro durarent membra, manusq;

1360 At c specimen sationis, & insitionis origo.

Ipsa fuit rerum primum natura creatrix.

Arboribus quoniam bacca, glandesq; d caduca.

Tempestiua dabant e pullorum examina subter:

Inde etiam lubitum f stirpes committere ramis;

1365 Et f noua defodere in terram virgulta per agros.

Inde aliam, atq; aliam culturam dulcis agelli

Tentabant, fructusq; feros mansuescere terra

Cernebant g indulgendo, blandeq; colendo.

Inq; dies magis in montem h succedere siluas

1370 Cogebant, infraq; i locum concedere cultis:

Prata, lacus, riuos, segetes, vinetaq; laeta

Collibus, & campis vt haberent: atq; olearum

Carula distinguens k inter plaga currere posset

Per tumulos, & conuallis, camposq; profusa:

1375 Vt nunc esse vides vario distincta lepore

Omnia, qua pomis inter sita l dulcibus ornant;

Arbustisq; tenent felicibus m obsita circum.

At liquidas auium voces imitauer ore

Ante fuit multo, quam leuia carmina cantu

1380 Concelebrare homines possent, aurumq; n iuuare.

Et zephyri o caua per calamorum sibila primum

Agrestis docuero cauas inflare p cicutas.

Inde minutatim dulcis didicere querelas;

Tibia quas fundit digitis pulsata canentum.

1385 Auia per nemora, ac siluas, saltusq; reperta,

Per loca pastorum deserta, atq; otia dia.

Sic vnum q quidquid paullatim protrahit etas

In medium, ratioq; in luminis eruit oras.

Hec

- Hæc a animos ollis mulcebant, atq; iuuabant*
 1390 *Cum b satiati cibi. nam tum sunt omnia c cordi.*
Sape itaq; inter se prostrati in gramine molli
Propter d aque riuum, sub ramis arboris alta
Non magnis opibus incundè corpora habebant:
Præsertim cùm tempestas d ridebat; & anni
 1395 *e Temporapingebant viridantis floribus herbas,*
Tum ioca, tum sermo, tum dulces esse cachinni
Consuerunt: agrestis enim tum musa vigeat:
Tum caput, atque humeros plexis redimire f corol-
lis,
Floribus, & foliis lasciuiæ lata * monebat;
 1400 *Atque g extra numerum procedere membra mo-*
uentes

- Duriter, & h duro terram pede pellere matrem:*
Vnde oriebantur risus, dulcesq; cachinni:
Omnia quod noua tum magis hæc, & mira vige-
bant.
Et vigilantibus hinc aderant i solatia somni,
 1405 *Ducere multimodis voces, & flectere cantus;*
Et k supera calamos unco percurrere labro.
Vnde etiam vigiles nunc hæc accepta tuentur:
Et numerum seruare genus didicere; neque hilo
l Maiore interea capiunt dulcedine fructum,
 1410 *Quàm siluestre genus capiebat m terrigenarum.*
Nam quod adest præsto (nisi quid cognouimus ante

O S

Suauius

quibus non modo vina & calices coronare mos erat, verum etiam capita colla, ipsosque adeo humeros discumbentium. Quo spectat etiam Tibulli illud: Et capita & collo mollia feta gerat. Vide Indicem nostrum: & Iani Douſæ Commentar. in Horat. p. 654.

* Douſa l. iubeat. citato loco.

e Supra contrarium IV. 789. Vide Indicem.

k & saltare duriter: & quasi terram calcibus petere. Horat. lib. I. Od. 17. Nunc est bibendum, &c.

i Sic alibi solatia vitæ.

k Supra: in superiore parte calamorum, IV. 590.

l Lamb. Maiorem.

m primorum illorum hominum è terra natorum: paulò post 1426.

a his rudes
 illi homines
 mulcebantur,
 ac delectabatur
 eo ipsi
 tempore,
 quo epulabantur,
 & satiabantur,
 agresti musica
 animos
 suos oblectabant.
 b satietate.
 c grata.
 d Virgil. in
 Phærmac. expressit:
 h. e. propeaq;
 d cùm per
 anni tempus
 licebat: cùm
 anni tempestas
 erat tepida & serena.
 II. 32.
 e Ver & Æstas.
 f Respicit
 Poëta ad corollarum
 eius seculi in conuiuiis
 luxum.

& ferè e-
 uenit, vt res
 posterior
 melior prio-
 ra reperta
 perdat, atq;
 ex animo de-
 leat: & im-
 mutet sensus
 ad pristina:
 h.e. faciat, vt
 pristina non
 æquè sint
 grata, neque
 iucunda sen-
 sibus, atque
 antea fuerât.

o de qua su-
 pra V. 1009.

quam puto
 ita fuisse in-
 uentori ipsi
 inuidiosam,
 vt is, qui pri-
 mus eam ges-
 sit per inli-
 dias ab aliis
 interfectus
 fuerit.

q h.e. diuer-
 sis in parti-
 bus conta-
 minasse ve-
 stem multo
 sanguine.

a vexât, tran-
 quillè viue-
 re non si-
 nunt.

b homines ex terra natos; vt paulò ante vers. 1410. Vide Ennii dictum a-
 pud Nonium in *Blutum*.

c quia non est contentus paruo, & modico.

d Describere est partiti, & quasi terminis positus, ac per limites diuidere,
 & suam cuique partem attribuere.

Suauius) imprimis placet, & pollere videtur.
Posteriorq; n ferè melior res, illa reperta
Perdit, & inmutat sensus ad pristina quaq;.
 1415 *Sic odium cepit glandis: sic illa relicta,*
Sirata cubilia sunt herbis, & frondibus aucta.
q Pellis item cecidit, vestis contempta ferina;
Quam preor inuidia tali tunc esse repertam,
Vt letum insidiis, qui gessit primus, obiret:
 1420 *Et tandem inter eos q distractum sanguine multo*
Dispersisse, neque in fructum conuertere quisse.
Tunc igitur pelles: nunc aurum, & purpura curis
a Exercent hominum vitam, belloq; fatigant.
Quo magis in nobis, vt opinor, culpa residit.
 1425 *Frigus enim nudos sine pellibus excruciat*
b Terrigenas: at nos nihil ladir veste carere
Purpurea, atq; auro, signisq; ingentibus apta:
Dum plebeia tamen sit, que defendere possit.
Ergo hominum genus in cassum, frustra que clabo-
rat,
 1430 *Semper, & in curis consumit inanibus auum:*
Nimirum, quia non cognouit, qua sit habendi
Finis, & omnino quoad crescat vera voluptas:
Idq; minutatim vitam prouexit in altum;
Et belli magnos commouit funditus æstus.
 1435 *At vigilēs mundi magnum & versatile tem-*
plum
Sol & Luna suo lustrantes lumine circum
Perdocuere homines annorum tempora vertis
Et certa ratione geri rem, atq; ordine certo.
Iam validis septi degebant turribus auum:
 1440 *Et diuisa colebatur, d descriptaq; tellus.*

Tum

- Tum mare e veliuolis florebat nauibus f ponti:
 Auxilia, & socios iam pacto fœdere habebant:
 Carminibus cum res gestas cœpere poëta
 Tradere: nec g multo prius sunt elementa reperta.
 1445 Propterea, quid h sit prius actum, respicere atas
 Nostra nequit, nisi quâ ratio vestigia monstrat.
 Nauigia, atq; agri culturas, mœnia, leges,
 Arma, vias, vestes, & cetera de genere horum
 Præmia; delicias quoq; vita funditus omnis,
 1450 Carmina, picturas, & dedala signa polire,
 Vfus, & impigra simul experientia mentis
 Paullatim docuit i pedesentim progredientis.
 Sic unum quidquid paullatim a protrahit atas
 In medium, ratioq; in luminis eruit b oras.
 1455 Namq; aliud ex alio clarescere corde videbant
 Artibus, ad summum donec venêre cacumen.

e Veliuola na-
 ues elegan-
 tiusest, quâ,
 mare veliuo-
 lum. Seruius
 in I. Æneid.

f Al. pandi-
 h.e. curuis.
 g Scil. quam
 Poëtæ res ge-
 stas carmini-
 bus persequi
 cœperunt.

h priusquam
 scil. elemen-
 ta litterarum
 essent reper-
 ta.

i Supra V.

TITI 534.

a Supra I. 409. in lucem trahere.

b Ora luminis vita. Alibi: luminis auras.

TITI
LVCRETII CARI
DE RERVM NATVRA,
LIBER SEXTVS.

Justin. lib.
II. p. 19. Edit.
Bongars. de
Atheniensibus:
Primi lanificii & olei
& viri usum
docuere: avaro
quoq; & ferere
frumenta. g. a-
dem vescenti-
bus monstra-
runt. &c. Vi-
de ibi plura:
& Aelian. lib.
3. cap. 38. p.
130. Cic. pro
Flacco. Iso-

RIMÆ c frugiferos fetus mortalibus a-
gris,

Dididerunt quondam præclaro nomine
Athena:

Et recreauerunt vitam, legesq; e rogariūt:

Et prima dederunt solatia dulcia vitæ;

Cum genuere & virum tali cumq; corde repertum,

Omnia h veridico qui quondam ex ore profudit:

Cuius & extincti propter diuina reperta

Diuulgata vetus iam ad cælum gloria fertur.

Nam cum vidit hic, ad victum qua flagitat usus,

Er, per qua possent vitam i consistere tutam,

Omnia iam ferme mortalibus esse & parata;

Diuitiis homines, & honore, & laude potentis

Affluere

erat. Panegy. Aristid. Smyrn. in Panath. Diodor. Sicul. lib. XIII. Plin. lib.
VII. cap. LVI.

distributed.

gulerunt.

Epicurum Atheniensem, Neoclis & Chærestратz filium.

g tali sapientia præditum.

h Vide supra III. 1.

i Consistere vitam. est efficere, constituere, stabilire. Sallust. Jugurth. Dein
breui cognitu insidit paulisper agmen constitit. Agell. lib 5. cap. 10. Et cum ad
iudices consicienda consistendaq; causa gratia venisset. Sic etiam vsurpabant
Insistendi verbum.

k in medio quasi posita, & parabilia.

- Affluere, atq; bona gnatorum excellere fama;
Nec minus esse domi l cuiquam tamen anxia corda.*
- 15 *Atque animum infestis cogi seruire querelis:
Intellexit, ibi vitium vas efficere ipsum;
Omniaq; illius vitio corrumpier intus,
Qua m conlata foris, & commoda cumq; venirent.
Partim n quod fluxum, peritumq; esse videbat;*
- 20 *Vt nulla posset ratione explier umquam:
Partim quod teiro quasi conspurcare sapore.
Omnia cernebat, quacumq; receperat a intus.
b Veridicus igitur purgauit pectora dictis;
Et finem statuit c cupidinis, atq; timoris:*
- 25 *Exposuitq; bonum summum, quod tendimus omnes,
Quid foret; atq; viam monstrauit d tramite prono.
Qua possemus ad id c recto contendere cursu;
Quidve mali foret in rebus mortalibus passim;
f Quod fluere naturai, variq; volares;*
- 30 *Seu casu, seu vi quod sic natura parasset:
Et quibus e g portis occurrere cuiq; deberet.
Et genus humanum frustra plerumq; probauit
Vultere h curarum tristis in pectore fluctus.
Nam i veluti pueri trepidant, atq; omnia cecis*
- 35 *In tenebris metunt: sic nos in luce timemus
Interdum, nihilo quae sunt metuenda magis, quam
Quae pueri in tenebris pauitant, finguntq; futura.
Hunc igitur terrorem animi, tenebrasq; necesse est
Non radij solis, nec lucida k tela diei*
- 40 *Discutiant, sed natura species, ratioq;
Quo magis inceptum pergam pertexere dictis.
Et quoniam l docui mundi mortalia templa
Esse, & natiuo consistere corpore caelum;
Et quacumq; in eo fiunt, fieriq; necesse est.*
- 45 *Pleraq; dissolui: quae restant percipe porrò;*

Quant-
hi versus po-
siti fuerunt.

* radii solis: quod iis tanquam telis in omnes partes proiectis orbis ter-
rarum impleatur & illustretur. Supra I. 147. II. 59.
† superiori libro. Templum, pro caelo, Templa calis. Vide Indicem.

m A. 2279-
 ex 205. Con-
 fer cū seqq.
 91.
 n Al. votorum.
 Lamb. uin-
 cendi. qui &
 sup. positi-
 tios parat.
 o Gifan. fusi-
 runt.
 p mutata in
 fauorem
 propitium.
 q tam m. 801;
 ad terram
 abiciunt.
 Laetantius
 citat aduer-
 sus eos, qui
 statuas co-
 lunt. lib. II.
 Diuin. Instit.

a Positi sunt
 supra V. 83.
 Imitatus est
 Horat. lib. I.
 Sat. 9.

b Supra I. 76.
 V. 90.

c Supra I. 77.

d Supra III.
 233. aliena sa-
 lutis.

e deminuta,
 contracta: vt
 saepe apud
 Lucret. Liba-
 re, Delibare.

Lamb. Delibrata, vel, Delimata.

f in animo habeat, vehementer cupiat. III. 1. 11. Auratus legit imbibit, in-
 cipiat. Plaut. Mil. 4. 1. vers. 23. atq. ab illo imbibit abire.

g paulo ante, vers. 33. h diuinæ formæ memoriæ refrigerantia. IV. 1027.

Quandoquidem semel insignem conscendere in tur-
 rum

h Ventorum exhortantur spes; atq. obtinere rursum

Quæ o fuerant, sunt placato conuersa p fauore.

Cetera quæ fieri in terris, cœlōq. tuentur

50 Mortales, pauidis cū pendunt mentibus sape,

Efficiunt animos q humilis formidine diuū;

Depressosq. premunt ad terram, propterea quod

Ignorantia caussarum conferre deorum

Cogit ad imperium res, & concedere regnum.

55 Quorum operum caussas nulla ratione videre

Possunt, ac fieri diuino numine rentur.

Nam, a bene qui didicere deos securum agere auum;

Si tamen interea mirantur, quæ ratione

Quæq. geri possint, præsertim rebus in illis,

60 Quæ supra caput at heretis cernuntur in oris:

Rursus in antiquas referuntur religiones;

Et dominos acris adsciscunt; omnia posse

Quos miseri credunt: ignari, quid queat esse,

Quid b nequeat; finita potestas; deniq. cuiq.

65 Quanam sit ratione, s vtq. altè terminus heret.

Quo magis errantes ceca ratione feruntur.

Quæ nisi respicit ex animo, longeq. remittis

Diis indigna putando, d alienaq. pacis eorum;

e Delibata defem per te tibi numina sancta

70 Sæpe aderunt. non quo violari summa defem vis

Possit, vt ex ira panas petere f imbibat acris:

Sed quia tute tibi placida cum pace quietos

Constitues magnos irarum g voluere fluctus;

Nec delubra deū placido cum pectore adibis,

75 Nec, de corpore quæ sancto simulacra feruntur

In mentis hominum diuina h nuntia forme,

Suscipere hac animi tranquilla pace valebis.

Inde

Inde videre licet, qualis iam vita sequatur.

Quam quidem ut à nobis ratio verissima longè

80 Reiciat, quamquam sunt à me multi a profectis;

Multa tamen restant, & sunt ornanda politis

Versibus, & ratio superùm, i cœliq; tenenda,

Sunt tempestates, & fulmina clara canenda,

Quid faciant, & qua de causa cumq; ferantur;

83 Netrepides a cœli diuisis partibus amens,

b Vnde volans ignis peruenierit, aut in c utram se

Verterit hinc partem, quo pacto per loca septa

d Insinuarit, & hinc dominatus ut extulerit se.

c Quorum operum causas nulla ratione videre

90 Possunt, ac fieri diuino numine rentur.

Tu mihi suprema præscripta fad candida calcis

Currenti spatium præmonstra callida masa,

Calliope, requies hominum, diuinæq; voluptas:

Te duce ut insoni capiam cum laude coronam.

95 Principio tonitru quatiantur g carula cœli

Propterea, quia h concurrunt sublime volantes

Æthereæ nubes contrà pugnantibus ventis.

Nec fit enim i sonitus cœli de parte serena:

Verum, ubicumque magis denso sunt k agmine nu-

bes,

100 Tam magis hinc magno fremitus fit murmurare saepe.

Præterea neq; tam condenso corpore nubes

Esse queunt, quàm sunt lapides, ac tigna; neque au-

tem

Tam tenues, quàm sunt nebula, fumiq; volantes:

Nam aut cadere l abrupto deberent pondere pressa,

105 Ut lapides; aut, ut fumus, constare nequirent,

Nec cohibere niues gelidas, & grandinis imbres.

Dant etiam sonitum m patuli super æquora mundi,

Carbasus n ut quondam magnis intenta theatris

Dat est. infr. 246.

k denso actu & ductu. V. 272. Nota particulas: magis, tam magis.

l Sic Virg. Æneid. III. Abrupti nubibus ignes. Et supra l. 214.

m super mundi planitiem.

n quemadmodum interdum velum theatris intentum sonitum adere solet. Supr. IV. 74.

l Vide l. 127.

Sic alibi, ratio

natura species-

que. Vide etiã

II. 1089.

a Hanc Erru-

torum ha-

inspicum di-

sciplinam

vide apud

Cicer. lib. II.

de Diuin.

b Repetun-

tur hi versus

infra 382.

c dextram an

sinistram.

d Absolure.

fabierit, in-

travit, pene-

tratit.

e vide paulò

ante ss.

f h. e. ad finē

curriculi.

Ennius vo-

cat carceres

pictos, Vatro

castem candi-

dum. Alias

dicitur Meta.

g cœlum cz-

ruleum.

h Supr. II. 266

i non est m

tonat ab ea

parte cœli,

quæ serena

o Al. muris

p Al. auris

q tralatè

Horat. lib. 4.

Od. 14. hor-

rendamq; cultis

diluuiem me-

ditatur agri.

Sic etiam v-

surpatur & d

Dubitare.

r Supr. V. 959

& de sole V.

1103.

s verberant.

a Vide supra

II. 1045. Ta-

ctus corporis: h.

e. corpus. Sic

II. 1045. Ta-

ctus animi: h.

e. animus.

Sic vires agri-

colarum dixit

noſter II.

1160. Virgil.

vires ateli.

b radit, mul-

cet, tangit.

c donec calor

ille & ignis

compressus

eruperit e

nubibus.

d diſceſſiſſe,

diſſoluta eſ-

ſe, & dirupta.

e in nubes ſeſe induit, & inuoluit.

f terrorem inter crepandum incutiente.

g emiſſa.

h Venti, aëris. Sic Varro Antabatis:

Anima ut conſuſa in veſica, quando eſt

arte ligata, ſi perculerit, aëra reddet.

i cum magno ſonitu dirupta. infra 284.

k quæ non ſunt æquabilia, ſed arborum ramoſarum inſtar partibus con-

ſtant eminentibus, & huc & illuc proiectis. Sic II. 446. V. 1095.

l Laurus ventus ſpirans ab occaſu æſtiuo. l. 290. V. 741.

Dat crepitum o malos inter iactata trabisq;

110 Interdum perſciſſa furit petulantibus p euris,

Et fragilis ſonitus chartarum q commeditatur.

Id quoq; enim genus in tonitru cognoscere poſſis;

Aut ubi ſuſpenſam veſtem, charias ve volantis

r Verberibus venti verſant, ſ planguntq; per auras:

115 Fit quoque enim interdum, ut non tam concurrere
nubes

Frontibus aduerſis poſſint, quàm de latere ire

Diuerſo motu radentes corporis a tactum:

Aridus unde auris b terget ſonus ille, diuq;

Ducitur, c exierit donec regionibus aris.

120 Hoc etiam pacto tonitru concuſſa videntur

Omnia ſape graui tremere, & diuolſa repente

Maxima d diſſiſſiſſe capaxis mœnia mundi;

Cum ſubito validi venti conlecta procella

Nubibus e intorſit ſeſe, concluſaq; ibidem

125 Turbine verſanti magis ac magis undique nubem

Cogit, uti fiat ſpiſſo caua corpore circum.

Poſt ubi commouit vis eius, & impetus acer;

Tum f perterrita crepo ſonitu dat g inſiſſa fragorem:

Nec mirum; cum plena h anima veſicula parua

130 Sape ita dat pariter ſonitum i diſploſa repente.

Eſt etiam ratio cum venti nubila perflant,

Ut ſonitus faciant. etenim k ramoſa videmus

Nubila ſape modis multis, atq; aſpera ferri.

Scilicet ut crebram ſilua cum flamina l cauri

135 Perflant, dant ſonitum frondes, ramiq; fragorem.

Fit quoq; ut interdum validi vis incita venti

Perſcin-

*Perfcindat nubem perfringens impete recto :
Nam quid possit ibi flatus, manifesta docet res :
Hic, ubi lenior est, in terra cum tamen alta*

140 *Arbusta euoluens radicibus haurit ab imis.*

*Sunt etiam fluctus per nubila, qui quasi murmur
Dant infringendo grauitur; quod item fit in altis
Fluminibus, magnôq; mari, cum frangitur astu.
Fit quoque, uti è m nube in n nubem vis incidit ar-
dens*

145 *Fulminis, o hac multo si forte humore recepit
Ignem, continuò magno p clamore trucidet.*

*Vt calidus candens ferrum è fornacibus q olim
[a Stridit, ubi in gelidum properè demersimus imbrè.
Aridior porro si nubes b accipit ignem,*

150 *Vritur ingenti sonitu succensa repente :*

*c Lauricomos ut si per montis flamma vagetur,
Turbine ventorum comburens impete magno.
Nec res d vlla magis, quàm Phœbi Delphica laurus
Terribili sonitu flamma c crepitante crematur.*

155 *Denique sape f geli multus fragor, atque ruina
Grandinis, in magnis sonitum dat nubibus altè.
Ventus enim cum g confereat, franguntur in artum
Concreti montes nimborum, & grandine mixti.*

h Fulgit item, nubes ignis cum semina multa

160 *Excussere suo concursu, i cen lapidem si
Percutiat lapis, aut ferrum : nam tum quoq; lumen
Exilit, & claras scintillas dissipat ignis.*

*Sed tonitrum fit uti pòst auribus accipiamus,
Fulgere quàm cernant oculi; quia semper ad aures*

165 *Tardius k adueniunt, quàm, visum quæ moneant
res.*

*Id licet hinc etiam cognoscere; cadere si quem
Ancipiti videas ferro procul arboris m auctum;
Antè fit ut cernas iclum, quàm plaga per n aures*

m Aridâ.

n Vuidam & madidam.

o Vuida.

p Magno sono. Metaph. q Aliquando.

[a Vide Pri- scian.

b Sup. V. 608. vt Lamb. Accipere.

c Lauris vestitos & coopertos.

d Vide Plin. lib. XV. c. vlt.

e Vide Macrobi. lib. 6. c. 4. Saturn.

f Vide Non. Marcell. & Indic.

infr. § 77. gelum.

g Cogit, condensat, & cõplet nubes.

Plaut. Effer-

ciera.

h Sic Nonius.

Vide Indic.

i Supr. l. 382.

k Nempe res,

quæ auditu percipiuntur.

l Plin. lib. 2.

cap. 54.

m Arborem.

Vide Indic.

o Fulgur.

Desupr. 118. 167. gere aures.

- e In eodem
 tempore, at-
 que ignis. Sic
 loquitur Ho-
 rat. lib. 1. E-
 pist. 10. An-
 nummus pariter
 vetulis, notisq;
 columbis.
 p Cogi, con-
 crescere. Sic
 Nruus: For-
 tescere.
 q Infra 305.
 r Volubilis.
 V. 1275.
 [a Micantia,
 vibrantia.
 b Lacessit, &
 prouocat au-
 diendi sen-
 sum. Lamb.
 atigit. Supr.
 III. 936. vbi
 tamen adigit.
 leg.
 c Quam lu-
 mina, quæ ad
 oculos no-
 stros peru-
 dunt.
 d Et simul al-
 te exaggera-
 tis & coacer-
 uatis. inf. 245
 e Mirâ cele-
 ritate. Sic IV.
 901. V. 506. &
 & infr. 238.
 f Nec te decipiat: quod ex locis infernis magis cernimus, quam late pa-
 teant nubila.
 g Ex terrâ, ex loco infimo. Sic superne IV. 440.
 h Quam quantum existent sursum versus, pissa, & densa.
 i Supr. II. 113.
 k Sedatis & stratis ventis.
 l Supr. I. 761. & infra 457.
- Det sonitum: si o fulgorem quoque cernimus antè,
 170 Quam tonitrum accipimus, pariter p qui mitti-
 tur igni,
 E simili caussa, & concursu natus eodem.
 Hoc etiam pacto volucris loca lumine tinguunt
 Nubes, & tremulo tempestas impete fulgit,
 Ventus ubi inuasit nubem, & versatus ibidem
 175 Fecit ut antè cauam docui q spissescere nubem:
 Mobilitate sua feruiscit, ut omnia motu
 Percalēfacta vides ardescere: r plumbea verò
 Glans etiam longo cursu s voluenda liquecit.
 Ergo feruidus hic nubem cū perscidit atram;
 180 Dissipat ardoris quasi per vim expressa repentē
 Semina, quæ faciunt [a nictantia fulgura flammæ;
 Inde sonus sequitur, qui tardius b adlicit auris,
 Quam quæ perueniunt oculos ad c lumina nostros.
 Scilicet hoc densis sit nubibus, & d simul aliè
 185 Exstructis aliis alias super impete e miro.
 Nec tibi sit fraudi, quod nos g infernè videmus,
 Quam sint lata magis, quam sursum h exstructa
 quid exstent.
 i Contemplator enim cum montibus adsimulata
 Nubila portabunt venti transuersa per auras:
 190 Aut ubi per magnos montis cumulata videbis
 Insuper esse alius alia, atque urgere superna
 In statione locata k sepultis undique ventis:
 Tum poteris magnas moles cognoscere eorum;
 Speluncasq; velut saxi pendentibus structas
 195 Cernere; quas venti cū n tempestate l coorta
 Complerunt, magno indignantur m murmure clausi
 Nubi-

Nubibus, in caueisque ferarum more minantur.
Nunc hinc, nunc illinc fremitus per nubila mittunt:
Quarentesque viam circumuersantur; & ignis

200 Semina n̄ conuoluunt è nubibus; atq; ita cogunt
Multa, rotantq; cauis flammam fornacibus intus,
Donec diuolſa n̄ fulserunt nube corusci.
Hac etiam fit vti de caussa mobilis ille
Deuolet in terram p̄ liquidi color aureus ignis;

205 Semina quòd nubes ipsas permulta necesse est
Ignis habere. etenim cùm sunt humore sine v̄llo,
Flammeus est plerumque colos, & splēdīdus ollis.
Quippe etenim solus de lumine multa necesse est
Concipere, vt meritò rubeant, ignēsq; profundant.

210 Hasce igitur cùm ventus q̄ agens contrusit in v-
num,

Compressitq; locum cogens; & expressa profundunt
Semina, quae [a] faciunt flamma fulgēre colores,
Fulgit item, cùm rareſcunt quoq; nubila cali.
Nam cùm ventus eas leuiter b̄ diducit euntis,

215 Dissoluitque cadant c̄ ingratis illa necesse est
Semina, quae faciunt fulgorem. tum sine tetro
Terrore, & sonitu, fulgit, nullòque tumultu.
Quod superest, qualinatura pradiſta conſtent
Fulmina, declarant iſtus, & inuſta vapore

220 Signa, netaq; grāuis d̄ halaotes fulfuris auras:
Ignis enim sunt hac, non venti signa, neq; imbris.
Præterea per se accendunt quoq; tecta domorum;
Et celeri flamma dominantur in edibus ipsis.
Hunc tibi subtilem cumprimis ignibus ignem

225 Conſtituit natura minutis, mobilib;que
Corporibus, cui nihil omnino c̄ obſistere poſſit.
Transit enim validè fulmen per ſapta domorum;
Clamor vti, ac voces: transit per ſaxa, per ara:
Et liquidum f̄ puncto facit aſ in tempore, & au-
rum.

230 Curat ḡ item vt vaſis integris vina repente

^a Corradunt,
colligunt.

^o Fulgorem
conceptum
ediderunt.

^p Lucidi, &
puri. Ma-
crob. lib. VI.
cap. V.

^q Impellens,
incitans.

^τ ἀπὸ θύμης.

[^a] Quae faci-
unt, vt flam-
ma exiſtat, &
fulgor oria-
tur, ſupr. V.

661, 760. &
VI. 17. 266.

ſit. & III. 108

^b Diſtrahit,
diuellit.

^c Inuite, ve-
lint, nolint.

^d Al. halantis:
vt referatur
ad auras: h. e.
exhalantis.

^e Infr. verſ.
330. ſupr. I.

489.

^f Sic ſæpelo-
quitur: pro,
puncto tempo-
ris. Vide In-
dic.

^g Supr. III.
128.

- h Sic I. 1093. *Diffugiant: quia nimirum facile omnia circum*
 ad flammās *Conlaxat, raréque facit i lateramina vasi.*
 transtulit. *Adueniens calor eius, k vt insinuatur in ipsum; &*
 Item I. 762. *Mobiliter soluens differt primordia vini:*
 ad fulmina, *Quod solus vapor i atatem non posse videtur*
 ad imbres, & 235 *Efficere, vsque adeò m tollens feruore corusco.*
 ad ventos. *Tantomobilior vis, & n dominantior hac est.*
 Plautus Au- *Nunc ea quo pacto gignantur; & impete tanto*
 lul. *Fiant, vt possint ictu discludere turris,*
Tu aquam effugisse dicito.
 i h. e. lateres: *Disturbare domos, auellere o tigna, trabésque,*
 seu, vas ex la- 240 *Et monumenta virum p commoliri, atque ciere,*
 tere fictum: *Exanimare homines, pecudes prosternere passim;*
 vas lateritiū. *Cetera de genere hoc, qua vi facere omnia possint,*
 Periphrasis *Expediam, a neque te in promissis b plura morabor.*
 Lucretiana. *Fulmina gignier è crassis, altèq; putandum 'st*
 Loquitur de 245 *Nubibus c exstructis. nam calo nulla sereno,*
 vase vinario. *Nec leniter densis mittuntur nubibus umquam.*
 Veteres au- *Nam dubio procul hoc fieri manifesta docet res,*
 tem in tectis *Quòd tunc per totum concrescunt aëra nubes*
 condebant *Undique, d uti tenebras omnis Acherunta reamur*
 sua vina. *Liquisse, & magnas cali complesse cauernas.*
 k Vbi, cum *Vsque adeò tetra nimborum nocte coorta*
 infin. 250 *Impendent atra formidinis ora supernæ,*
 i Longissimū *Cum commoliri tempestas fulmina cœptat.*
 tempus. Vi- *Præterea per sæpe niger quoq; per mare nimbus,*
 de Lexic. *Vt picis è calo demissum flumen, in undas*
 Plaut. *Sic cadit, & fertur tenebris procul, & trahit atram*
 m Supra pro- *Fulminibus gravidam tempestatem, atq; procellis,*
 tollere dixit. 255 *Ignibus, ac ventis cum primis ipse repletus;*
 n Potentior *In terra quoq; e vt horrescant, ac tecta requirant.*
 est hæc vis *Sic igitur supera nostrum capat esse putandum 'st*
 fulminis. *Tempestatem altam. neq; enim caligine tanta*
 o Sup. II. 196. *Obrue-*
 p Lamb. de- *moliri.*
 moliri. 260

Obrue-

283.

* Hi versus supra positi IV. 170.

* Homines.

- Obruerent terras, nisi *f* in adificata supernè
 Multa forent multis exempto nubila sole:
 265 Nec tanto possent *g* venientis opprimere imbri,
 Flumina abundare ut facerent, *h* campòsq; natæ,
 Si non exstructis foret aliè nubibus ather.
 His igitur ventis, atque ignibus *i* omnia plena
 Sunt: ideò *k* passim fremitus, & fulgura fiunt.
 270 Quippe etiam superà docui per multa *l* vaporis
 Semina habere cauas nubes; & multa necesse est
 Concipere ex solis radiis, ardorèque eorum.
 Hic ubi ventus eas idem qui cogit in unum
 Forte locum quemuis, expressit multa vaporis
 275 Semina, seque simul cum eo commiscuit igni;
 [*a* Insinuatus ibi vortex versatur in alto,
 Et calidis acuit fulmen fornacibus intus.
 Nam duplici ratione accenditur: ipse sua nam
 Mobilitate calescit, & *b* contagibus ignis.
 280 Inde, ubi percaluit vis venti, vel grauis ignis
 Impetus incessit; maturum tum quasi fulmen
 Percindit subito nubem, ferturque coruscis
 Omnia luminibus lustrans loca percitus ardor.
 Quem grauis insequitur sonitus; *c* displosa repente
 285 Opprimere ut cali videantur templa supernè.
 Inde tremor terras grauiter *d* pertentat, & altum
 Murmura percurrunt calum: nam tota ferè tum
 Tempestas concussa tremit, fremitusque mouentur.
 Quoc de concussu sequitur grauis imber, & *f* uber,
 290 Omnis uti videatur in imbrem vertier ather;
 Atque ita *g* precipitans ad diluuiem reuocare.
 Tantus discidio nubis, ventique procella,
 Mittitur ardenti sonitus cum prouolat ictu.
 Est etiam *h* cum vis extrinsecus incisa venti

P 3

295 In-

f Exaggerata
 & exstructa.
 Metaph.

g Al. viuentes.
h.e. homines
 siue animan-
 tes.

h Infr. 404. &
 & V. 489. Vi-
 de etià paulo
 ante ver. 212.

i Omnia aeris
 loca.

k Per totam
 cæli regionè,
 & per omnes
 ætheris par-
 tes tonitrua
 & fulmina
 gignantur.
l Caloris.

[*a* *b.e.* tum
 ventorū glo-
 bus intromis-
 sus circum-
 gitur in aère,
 & fulmen ve-
 luti quibus-
 dam calidis
 fornacibus
 intus fabri-
 catur, parat,
 excudit, &
 exacuit.

b è contractu.
 Vide Indic.

c Supr. 138.

d Percipit,
 peruadit, per
 mouet. Sæpe
 utitur Virgil.

e Ex quâ concussione, siue commotione.

f Multus & abundans.

g Præceps cadens.

h Græcismus. ἡν ὄπ. Interdum etiam vis venti extrinsecus incitata.

- i Supr. 281. 295 Incidit in validam i maturo fulmine nubem :
 k Perfregit. Quam cum k perfcidit, extemplo cadit igneus ille
 supr. 179. Vortex, quod patrio vocitamus nomine fulmen.
 l Inflamme- Hoc fit item in partus alias, quocumq; tulit vis.
 tur, exarde- Fit quoq; ut interdum venti vis missa sine igni,
 scat, ignem concipiat. 300 Ignescat tamen in spatio, longoque meatu,
 m Atque ita Dum venit, amittens in cursu corpora quædam
 ab igneâ natura aliena. m Grandia; qua nequeunt pariter penetrare per
 Ignis enim auras:
 cõstat ex cor- Atque alia ex ipso n conradens, aëre portat
 pusculis par- Parvula, qua faciunt ignem commixta volando.
 uulis & sub 305 l Non o alia longè ratione, ac plumbea sæpe
 tilibus: vt do- Feruida sit glans, in cursu, cum multa p rigoris
 cuit lib. II. Corpora dimittens, ignem concepit in auris.
 n Colligans, Fit quoque, vt [a ipsius plaga vis excitet ignem;
 sumens, con- Frigida cum venti pepulit vis missa sine igni:
 quirens, pe- 310 Nimirum quia cum vehementi perculit ictu,
 tens, infr. 443 Confluere ex ipso possunt elementa vaporis;
 & sup. I. 401. Et simul ex illa, b qua tum res excipit ictum:
 vbi tamen Vt c lapidem ferro cum cadimus, euolat ignis;
 contradere leg. Nec d quod frigida vis sit ferri, hoc secius illa
 • Supr. 178. 315 Semina concurrunt calidi fulgoris ad ictum.
 p Frigoris, vt Sic igitur quoq; res accendi fulmine debet,
 sæpe. Vide Opportuna e fuit si forte, & idonea flammis.
 l indic. Nec f temerè omnino planè vis frigida venti
 [• ipsius ictus? Esse potest, ex quo tanta vi immissa supernè est; l
 b Que percu- 320 Quin prius in cursu si non accenditur igni;
 titur ac pul- At tepefacta tamen veniat commixta calore.
 satur. Mobilitas autem sit fulminis, & grauis ictus;
 c Supr. 161. Et celeri fermè pergunt sic fulmina lapsu;
 d Nec quia Nubibus ipsa quidd omnino prius incita se vis
 ferrum frigi- 325 Concligit, & magnum g conamen sumit eundi.
 dum est, ideo Inde,
 minus illa
 caloris semi-
 na ad plagam
 concurrunt.
 e Si forte fuit
 apta ad ignem accipiendum.
 f Nec omnino sine magnâ causa aut ratione verius frigidus esse potest:
 ex quo tempore, siue loco, &c.
 h Infr. 309.

*Inde, ubi non potuit nubes h capere impetis i auctum;
Exprimitur vis, atq; ideo volat impete miro:
Vt validus qua de tormentis missa feruntur.
Adde k quod è paruis, ac lauibus est elementis;*

330 *Nec facile est tali natura l obsistere quidquam:
Iner m enim fugit, ac penetrat per n rara viarum.
Non igitur multis o offensibus in remorando
Hesitat. hanc ob rem celeri volat impete labens.
Deinde, quod omnino natura pondera p deosum*

335 *Omnia nituntur: cum plaga sit addita verò,
Mobilitas duplicatur, & impetus ille grauescit:
Vt vehementius, & citius, quacumque morantur
Obuia discutiat plagis, q itinerque sequatur.
Denique, quod longo venit impete, sumere debet*

340 *M. bilitatem, etiam atque etiam qua crescit
eundo,*

Vt validas auget vires, & roborat idum.

*Nam facit, v[a qua sint illius semina cumque,
E b regione locum quasi in unum cuncta ferantur,
Omnia coniciens in eum c voluentia cursum.*

345 *Forſan & ex ipſo veniens trahat aëre quadam
Corpora, qua plagis d intendant mobilitatē.
Incolumisq; venit per res, atque integra transit
Multa, foraminibus liquidus quia e trameat ignis:
Multaq; eſperfringit, cum corpora fulminis ipſa*

350 *g Corporib. rerū inciderint, h qua texta tenentur.
Dissoluit porro facile as, aurumque repente
Conferue facit; è paruis quia facta minutè
Corporibus i vis est, & lauibus ex elementis;
Qua facile insinuantur, & insinuata repente*

P 4

Dissol- V. 929.

Amplificent, augeant.

*e Supr. IV. 805. Quia scil. ignis per foramina rerum liquida h. e. paten-
tia & aperta transuolat.*

*f Scil. dura, solida, & resistantia: qualia sunt saxa: & id genus alia, quæ
fulmen perfringit.*

g In corpora rerum.

h Quâ parte res sunt densissimæ, solidissimæ & maximè contextæ.

i Vis æris & auri.

*l Recipere
tanquam vas
i Magnitudi-
nem seu in-
crementum.*

k Sup. II. 385.

l Sup. VI. 226

*m Nam fugit
inter omnes
res, in quas
incidit, si mo-
do sint raræ,
& non soli-
dæ.*

*n Per raras
vias, quæ in-
sunt in cor-
poribus non
solidis, sed
raris, quale
est lignum.*

*o Non igitur
offendit in
multas res, q
id remorari
possint.*

p Vide supr.

III. 1030. &

II. 185.

*q Vide No-
nium.*

*r Tmesis:
quæcumque
illius fulmi-
nis s. s.*

b Directo.

c Volubilia.

* Copulas,
compages,
coniunctiones.

l Sup. II. 1098

m Al. defunt.

n Vide Notum, & Carissimum, Agellum lib. 13. cap. 19. Fretum à ferendo: quia mare æstuat & effervescit.

o Requiritur, & vsui est. Vide Indic.

p Hiemis scil.

[a Pugnantes inter se hiemis & æstas.

b h. e. libros Tageticos, continentes Etruscorum disciplinam.

c Lamb. Indic.

d Hi versus supra positi.

36.

e Sup. II. 257.

f Quod omnes auersari debent.

Dissoluunt & nodos omnis, & vincla relaxant.

Auctumnóque magis stellis fulgentibus alta Concutitur | cali domus undiq; totaque tellus;

Et cum tempora se veris florentia pandunt.

Frigore enim m desunt ignes, ventique calore

360 Deficiunt, neque sunt tam denso corpore nubes.

Inter utrumq; igitur cum cali tempora constant:

Tum varia causa concurrunt fulminis omnes.

Nam n fretus ipse anni permiscet frigus, & æstum.

Quorum utrumq; o opus est fabricanaa ad fulmina nobis,

365 Ut discordia sit rerum, magnoque tumultu

Ignibus & ventis furibundus fluctuet aer.

Prima caloris enimpars, & postrema rigoris,

Tempus id est vernum. quare pugnare necesse est

Dissimilis inter se res, turbareque mixtas.

370 Et calor extremis primo cum p frigore mixtus

Voluitur, auctumni quod fertur nomine tempus.

Hic quoq; [a configunt hiemes æstatibus acres.

Propterea sunt hæc bella anni nominanda.

Nec mirum est, in eo si tempore plurima fiunt

375 Fulmina, tempestasque cietur turbida calo:

Ancipiti quoniam bello turbatur utrimque

Hinc flammis, illinc ventis, humoréque mixto.

Hoc est igniferi naturam fulminis ipsam

Perspicere, & qua vi faciat rem quamq; videre:

380 Non b Tyrrhena retro voluentem carmina frustra

c ludicia occulta diuim perquirere mentis:

Vnde volans ignis peruenierit, aut in utram se

Verterit hic parte: n quo pacto per loca sapta

Insinuarit, & hinc dominatus ut extulerit se:

385 Quid venocere queat de calo fulminis ictus.

Quod si Iupiter, atq; alij fulgentia diui

Terrifico quatiunt sonitu cœlestia templa,

Et iaciunt ignes, quo e ducit quemque voluptas:

Cur quibus incautum scelus & auersabile cumq; est,

- 300 Non faciunt, icti flammæ ut fulguris g edant
 Pectore perfixo h documen mortalibus acre?
 Et potius nulla sibi turpis conscius i reii,
 Voluitur in flammis innoxius, k inq; peditur,
 Turbine caelesti subito conreptus, & igni?
- 395 Cur etiam l loca sola petunt? frustra que laborant?
 m An tum brachia consuecunt, firmantq; lacertos?
 In terræque patris cur telum perpetuantur
 Obtundi? cur n ipse sinit, neq; parcat in o hostis?
 Denique cur numquam calo iacit undique p puro
- 400 Iuppiter in terras fulmen, sonitûsq; profundit?
 An simul ac nubes successere, q ipse in ea tum
 Descendit, propè ut hinc teli determinet ictus?
 In r mare qua porro mittit ratione? quid undas
 Arguit, & liquidam molem, [a campôsq; natantis?
- 405 Præterea, si vult caueamus fulminis ictum;
 Cur dubitat facere, ut possimus cernere missum?
 Si nec opinantis autem vult opprimere igni,
 Cur tonat ex illa parte, ut vitare queamus?
 Cur tenebras antè, & fremitus, & murmura concit?
- 410 Et simul in multas partis qui credere possis
 Mittere? an hoc ausis numquam contendere factum,
 Ut fierent ictus uno sub tempore plures?
 At b sæpe est numero factum, fieriq; necesse est,
 Ut plueret in multis regionibus, & cadere imbris,
- 415 Fulmina sic uno fieri sub tempore multa.
 Postremò c cur sancta deûm delubra, suâsq; que
 Discutit infesto præclaras fulmine sedes?
 Et beno facta deûm frangit simulacra? suisque
 Demit imaginibus violento vulnere honorem?
- 420 Altaque cur pleramque petit loca? plurimaque,
 d plus
 Montibus in summis vestigia cernimus ignis?
 Quod superest, facile est ex his cognoscere rebus,

g Lamb. ha-
 lent; ut infr.
 522. rehalat.
 h Documen-
 tum.
 i Sic leg. ex
 Mss. pro, nuf-
 li rei. antique.
 supr. II. 778.
 unaq; figura: vt
 ibi leg. Mure.
 k Tmesis.
 l Deserta &
 solitudines.
 m Lamb. An
 con brachia sue-
 faciunt: vt sit
 tmesis. IV. 67
 Vide Indicè,
 (consuecra,
 n Pater lupi-
 ter.
 q Scil. perdē-
 dos. Vide
 Virg. Æn. IV.
 208.
 p Supr. 247.
 q Infra 1260.
 r Vide Cicer.
 lib. II. de Di-
 uinat. Quid
 enim proficit,
 cum in medium
 mare fulmen
 iacit? &c.
 [Sic sæpe lo-
 quitur. Vide
 Indic.
 b Tmesis: sæpe
 numero.
 c Vide supr.
 II. 1100. &
 La&: lib. III.
 cap. XVII.

P 5 c Pre-

* Vide de his
Meteorolo-
gicos scripto-
res: inprimis
Epicurum a-
pud Laërtiū.

† Efficit. Vi-
de Indic.

‡ Venti vortex
est flatus cir-
cumactus &
circumuolu-
tus.

§ In lato ma-
ri, quo maior
est conspe-
ctus, quam in
terrâ, pro-
pter maris æ-
qualitatem
& planitiem.
¶ Coguntur.

• Al. compres-
sa.

- c Præstêras Graij quos ab re nominatarunt,
In mare qua missi veniant ratione superne.
- 425 Nam fit, ut interdum tamquam demissa columna
In mare de cælo descendat, quam freta circum
Ferviscunt graviter spirantibus incita flabris:
Et quacumq; in eo tum sunt deprensa tumultu
Nauigia, in summum veniunt vexata periculum.
- 430 Hoc fit, ubi interdum non quit vis incita venti
Rumpere, quam cœpit, nubem; sed deprimit, ut sit
In mare de cælo tamquam demissa columna
Paullatim, quasi quid pugno, brachiiq; superne
Coniectu trudatur, & extendatur in undas:
- 435 Quâ cum discidit; hinc prorumpitur in mare venti
Vis, & feruorem mirum [a] concinnat in undis.
Versabundus enim turbo descendit, & illam
Deducit pariter lento cum corpore nubem.
Quam simul ac gravidam detrusit ad aquora ponti;
- 440 Ille in aquam subito totum se immittit, & omne
Excitat ingenti sonitu mare feruere cogens.
Fit quoque, ut inuoluat b venti se nubibus ipse
Vortex contradens ex aëre semina nubis,
Et quasi demissum calo præstera imitetur.
- 445 Hic ubi se in terras demisit, dissolvitq;
Turbinis immanem vim pronomit, atq; procella.
Sed quia fit raro omnino, montisque necesse est
Officere in terris, apparet crebrius idem
Prospectu c maris in magno, caloque patenti.
- 450 Nubila d concresecunt, ubi corpora multa volando
Hoc super in cæli spatii coire repente
Asperiora, modis qua possent enodpedita
Exiguus, tamen inter se e comprehensa teneri.
Hac faciunt primûm paruas consistere nubes:
- 455 Inde ea comprehendunt inter se, cónque gregantur,
Et coniungenilo crescunt, ventisq; feruntur
Vsq; adeo, donec tempestas saua coorta est.
Fit quoque uti montis vicina cacumina calo

Quàm

Quàm sint quæq; magis, tanto magis edita fument

- 460 *Affiduè fulua nubis caligine crassa;
Propterea, quia cùm consistunt nubila primùm,
Antè videre oculi quàm possint tenuia, venti
Portantes cogunt ad summa cacumina montis.
Hic demum fit, uti turba maiore coorta,*
465 *Et condensa atq; arta apparere, & simul ipso
Vertice de montis videantur surgere in fæthram.
Nam loca declarat sursum ventosa patère
Res ipsa, & sensus, montis quèum adscendimus altos.
Præterea permulta mari quoque tollere toto*

f In aera lu-
cidum.

- 470 *Corpora naturam, [a] declarant litore vestes
Suspensa, cùm concipiunt humoris adhesum.
Quo magis ad nubes augendas multa videntur
Posse quoq; è salso consurgere b momine ponti,
Nam ratio cum sanguine abest humoribus omnis.*

[a] Sup. I. 305.

b Supr. III.
190.

- 475 *Præterea fluuiis ex omnibus, & simul ipsa
Surgere de terra nebulas, æstûmq; videmus;
Quæ velut halitus, hinc ita sursum expressa fe-
runtur,*

Suffunduntque sua calum caligine, & altas

c Sufficiunt nubes paullatim conueniundo.

c Suppedi-
tant.

- 480 *Urget enim quoque signiferi super d ætheris æstus,
Et quasi c densendo subtexit cerula nimbis.
Fit quoq; ut hunc veniant in cœtum extrinsecus illa
Corpora, quæ faciunt nubes, nimbósq; volantis.*

d Supr. V.

460.

e Densando:
ut sæpe. Vide

*f Innumerabilem enim numerum, summamque
profundi*

Indic.
f Sic supr. II.

- 485 *Esse infinitam docui; g quantâque volarent
Corpora mobilitate ostendi, quamque repenti
Immemorable per spatium transire so' crent.
Haud igitur mirum' si, si paruo tempore sæpe
Tam magnos montis tempestias, atque tenebra*

515.

g Lib. II. 141.

- 490 *Cooperiant maria, ac terras, h impensa superne:
Vndiq; quandoquidem per caulas ætheris omnis,
Et quasi per magni circum i spiracula mundi*

h h. e. effusa è
superâ regio-
ne.

i Aditus, fau-

Exitus, ces.

* Firmis-
mis rationi-
bus demon-
strabo. *supr.*
II. 747. Ho-
rat. lib. II.
Sat III. *Vin-*
cit enim fluitas
ratio insanire
nepotes.

[* Aquas cō-
ceptas & col-
lectas.

b Sic *supr.* V.
661. & VI.
212.
c Sic *supr.* II.
989.

d Iterum at-
que iterum
sursum ha-
lat.
e Sic Nonius.
Arque est
lis.

Exitus, introitusque elementis redditus exstat.
Nunc age, quo pacto pluvius concreseat in altis
495 *Nubibus humor, & in terras dimissus ut imber*
Decidat, expediam. primum iam semina aquai
Multa simul k vincam consurgere nubibus ipsis
Omnibus ex rebus, pariterq; ita crescere utrumque,
Et nubis, & aquam, quacumq; in nubibus exstat:
500 *Vt pariter nobis corpus cum sanguine crescit:*
Sudor item, atque humor quicumque est denique
membris.
Concipiunt etiam multum quoque saepe marinum
Humorem, veluti pendentia vellera lana,
Cum superà magnum venti mare nubila portant.
505 *Consimili ratione ex omnibus amnis humor*
Tollitur in nubes: quò cum bene semina aquarum
Multa modis multis conuenere undiq; adaucta;
Conferta nubes vi venti [a mittere certant
Dupliciter: nam vis venti contrudit; & ipsa
510 *Copia nimborum turba maiore coorta*
Vrget, & è supero premit, ac b facit effluere imbris.
Praterea cum rarescunt quoque nubila ventis,
Aut dissoluuntur solis super icta calore;
Mittunt humorem pluuium c stillantia, quasi igni
515 *Cera super calido tabescens multa lique scat.*
Sed vehemens imber fit, ubi vehementer utroque,
Nubila vicumulata premuntur, & impete venti.
At retinere diu pluuiam, longumque morari
Consuerunt, ubi multa fuerunt semina aquarum;
520 *Atque aliis alia nubes, nimbique rigantes,*
Insuper atque omni volgò de parte feruntur:
Terraque cum fumans humorem tota d rehalat.
Hinc ubi sol radiis tempestatem inter opacam
Aduersa fultis nimborum aspergine contrà,
525 *Tum color in nigris existit nubibus e arqui.*
Cetera que sursum crescunt, sursumque creantur;
Et que concrescunt in nubibus omnia, prorsum

Omnia,

- Omnia, nix, venti, grando, gelidaque pruina,
 Et vis magna f geli, magnum g duramen aquarum,
 530 Et mora, qua fluuios passim refrenat euntis:
 Perfacile est tamen hac reperire, h animóq; videre
 Omnia quo pacto fiant, quaréve creentur,
 Cum bene cogitoris, elementis redita qua sint.
 - Nunc age, * qua ratio terrai motibus exstet,
 535 Percipe, & imprimis terram fac ut esse rearis
 Subter item, ut supera ost, ventis, atque undique
 plenam
 Speluncis; multósq; lacus, multáque lacunas
 In gremio gerere, & rupes, deruptaque saxa:
 [a Multaque sub tergo terrai flumina tecta
 540 Voluere vi fluctus, submer/áq; saxa putandum' st.
 Undique enim b similem esse sui, res postulat ipsa.
 His igitur rebus subiunctis, suppositisque,
 Terra supernè tremis magnus concussa ruinis
 Subter, ubi ingentis speluncas subruit atas.
 545 Quippe cadunt toti montes, magnóq; repentè
 Concussu latè c dissipant inde tremoris:
 Et meriùd, quoniam plaustris concussa tremiscunt
 Tecta d viam propter non magno pondere tota.
 Nec minus exultantes, quàm ubi fortis equum vis
 550 Ferratos utrimque rotarum succutit orbes.
 Fit quoque, ubi in magnas e aqua vastasque la-
 cunas
 Gleba vetustate è terra pronoluitur ingens,
 Ut iactetur, aqua fluctu quoque terra vacillet:
 Ut vas in terra non quit constare, nisi humor
 555 Destitit in dubio fluctu iactarier intus.
 Praterea ventus cum per loca subcaua terra
 Conlectus parti ex una procumbit, & urget
 Obnixus magnis speluncas viribus altas;
 Incumbit tellus, quò venti prona premis vis:
 560 Tum, superà terram qua sunt f exstructa do-
 morum,

f Vide Noniũ.
 g Vis ca, quæ
 durat aquas,
 seu glacies.
 supr. l. 493.
 h sup. V. 1106.

* De terra-
 motu varias
 nunc adfert
 causas, Lu-
 cretius.

[a h. e. & mul-
 ta flumina
 sub terrâ lati-
 tãtia fluctua-
 re, & saxa v-
 nã secum ra-
 pere è locis
 plenioribus.
 b terram.

c In diuersas
 partes ser-
 punt, dima-
 nant, & diua-
 gantur.
 d ahaſtrophe.
 h. e. prope
 viam.

e n aqua
 primam pro-
 ducit: vi vulg
 Beda de
 Metris.

f More Lu-
 cretiano: vt,
 strata viarum
 vera viai, &c.
 Ad Periphrasim.

g Imminent.

h Sic paulo post 605.

[* Græcism? :

φοβῶνται

πιστεύειν.

b h. e. si autem non respirarent ventri: nulla res terram refrenaret; aut reprimeret, nulla; euntem & pereuntē, ab interitu retinere posset.

c Sic proprie usurpat hoc verbum, pro

sistere, αἰσάλα.

βῆν. Terent.

Pallio reprehendit.

d Reclinat.

Festus.

e Per suum pondus. Nota inuersam syntaxin.

f Per paulū.

g Vis statūs:

ut sape.

h Hiatum: ut sape.

i Vide Iustinum lib. 18.

k Vide Arist.

lib. 2. Meteor. cap. 8.

l Disturbauit: ut supra l. 70. imitat. Terent. Eunuch. Existumat esse, sic

existumet, sciant responsum, &c.

m Vide Plin. lib. 2. cap. 80.

n Deorsum, & quasi sub pedes,

Ad calumque magis quanto sunt edita quæque,

Inclinata g minent in eandem h prodita partem,

Protractaq; trabes impendent ire parata.

Et [a metuunt magni naturam credere mundi

565 Exitiale aliquod tempus, cladēque manere,

Cum videant tantam terrarum incumbere molem:

Quod b nisi respirent venti; non vlla refrenet

Res, neq; ab exitio possit c reprehendere euntem:

Nunc quia respirant alternis, inq; grauescunt,

570 Et quasi conlecti redeunt ceduntq; repulsi;

Sapius hanc obrem minitatur terra ruinas,

Quam facit: inclinatur enim retrōque d recellit.

Et recipit prolapsa suæ se in e pondere sedes.

Hac igitur ratione vacillant omnia testā,

575 Summam magis mediis, media imis, ima f perhilum.

Est hac eiusdem quoq; magni causa tremoris;

Ventus ubi, atque g anima subito vis maxima qua-

dam

Aut extrinsecus, aut ipsa ab tellure coorta

In loca se caua terræ coniecit, ibique

580 Speluncas inter magnas fremit antè tumultu:

Versabundāque portatur post incita cum vis

Exagitata foras erumpitur, & simulatam

Diffindens terram, magnum h concinnat hiatum.

In Tyria i Sidone quod accidit, & fuit k Ægis

585 In Peloponneso. quas exitus hic animæ

Disturbat vrbes, & terramotus obortus?

Multāque m praterea ceciderunt mœnia magnis

Motibus in terris, & multis per mare n pessum

Subsedere suis pariter cum ciuibus vrbes.

590 Quod nisi prorumpit, tamen impetus ipsa animæ

Et fera vis venti per crebra foramina terra

Disper-

Disperditur, ut horror, & incutit inde tremorem:

Frigus vii nostros penitus cū venit in artus;

Concutit inuitos cogens tremere, atque moueri.

595 *Ancipiti trepidant igitur terrore per urbs:*

Tecta supernè timent, a metuunt infernè, ca-
uernas

Terrai ne dissoluat natura repente;

Neu b distracta suūm latè dispandat hiatus;

Idq, suis confusa velit complere ruinis.

600 *Proinde c licet quamuis calum, terramq, reantur*

Incorrupta fore aeterna mandata saluti:

Attamen interdum praesens vis ipsa pericli

d Subditat hunc stimulum quadam de parte timorū,

Ne c pedibus raptim tellus subtrahā feratur

605 *In barathrum, rerūq, sequatur prodita summa*

Funditus, & fiat mundi confusa ruina,

Nunc ratio reddenda, f augmen cur nesciat aquor.

Principio mare mirantur non reddere maius

Naturam, quo fiat tantus g decursus aquarum:

610 *Omnia h quò veniant ex omni flumina parte.*

Adde vagos imbris, tempestatēque volantes:

Omnia quae maria, ac terras spargunt quae rigant-
que:

Adde suos fontes: tamen i ad maris omnia summam

Guttaū vix instar erunt vniū ad k augmen:

615 *Quo minū est mirum, mare non augefcere ma-*
gnum.

Praterea magnam Sol partem detrahit astu:

Quippe videmus enim vestes humore madentis

Exficcare suis radiis ardentibus solem.

^a Scil. homi-
nes à supe-
riore parte,
ne tecta cor-
ruant: & ab
inferiore, ne
terræ cauer-
nas repente
natura dissol-
uat.

^b h e. neue
terra simul
diuisa suūm
hiatum late
in diuersas
partes ape-
riat. Vide
haud dissimi-
lem descri-
ptionē Terre
motūs apud
Homerum.
Iliaδ. Y.
vers. 57. &
segg.

^c Quantum-
uis licet ho-
mines putent
mundum ef-
se immorta-
lem, & num-
quam interi-
turum. Nota
παράλογον:
vt versu 620.
Vide Lex.
At Plautinum.

Sic tum porò saepe apud nostrum. Vide Indic. & paulo post. 623.

^d Liuius dixit: subdaro, lib. VI.

^e Sic I. 1097.

^f Cur maius non fiat mare. Vide Aristot. lib. 2. Meteor.

^g Sic I. 283,

^h Supr. l. 1029. Plaut. Trucul. Nam hoc assimile est, quasi de flumio, qui aquam
detrinat sibi, &c.

ⁱ Si cum maris summa omnia comparentur. ^k Ad augendum mare.

1 Lamb. psila-
ge. bene. h. e.
maria.

m Degustet,
& ita detra-
hat, & demi-
nuat.

n Sic V. 267.
& 389.

o Et lutum,
quod erat
molle, dure-
scere.

[a Contra-
ctum, hau-
stum.

b Hic versus
& seqq. fue-
runt supr. V.
268.

c Sic Virgil.
Georg. I. 238.
Æn. VI. 899.
& XII. 368.

d Per crate-
res. infr. 701.
e Sic II. 354.

At l pelagi multa, & late substrata videmus.

620 Proinde licet quamuis ex uno quoque loco sol
Humoris paruum m delibet ab aquore partem;
Largiter in tanto spatio tamen auferet undis.
Tum porrò venti magnam quoq; tollere partem
Humoris possunt n verrentes aquora ponti:

625 Vna nocte vias quoniam per sepe videmus
Siccari, o mollesque luti concreescere crustas.
Præterea docui multum quoque tollere nubes
Humorem magno [a conceptum ex aquore ponti;
Et passim toto terrarum spargere in orbe;

630 Cum pluit in terris, & venti nubila portant.
Postremò, quoniam raro cum corpore tellus
Est, & coniuncta est oras maris undique cingens;
Debet, ut in mare de terris venit humor aquai,
In terras itidem manare ex aquore salso.

635 Percolatur b enim virus, retròque remanat
Materies humoris, & ad caput amnis omnis
Confluit: inde super terras redit agmine dulci;
Quà via c secta semel liquido pede detulit undas.
Nunc ratio qua sit, per d fauces montis ut Ætna

640 e Exspirent ignes interdum turbine tanto.
Expediam. neque enim media de clade coorta
Flamma tempestas Siculàm dominata per agros
Finitimis ad se conuertit gentibus ora,
Fumida cum cali scintillare omnia templa

645 Cernentes pauida complebant pectora cura.
Quid moliretur rerum natura nouarum.
Hiscet tibi in rebus latè est, altèque videndum,
Et longè cunctas in partis dispiciendum,
Ut freminiscaris summam rerum esse profundam.

650 Et videas calum summam totius unum
Quàm sit paruula pars, & quàm g multesima con-
stat;

Et quota pars homo sit terrarum totius unus.
Quod bene propositum si planè contineare,

f Sic I. 957. &
II. 89.

g Quàm sit
parua pars, si
cum toto cõ-
paretur.

Ac videas; planè mirari multa relinquo.

655 Num quis enim nostrum miratur, si quis in artus

Accepit calido febrim feruore coortam,

Aut alium quemuis morbi per membra dolorem?

h Obturgescit enim subito pes: arripit acer

Sape dolor dentes, oculos inuadit in ipsos:

660 Existit [a sacer ignis, & urit corpore serpens

Quamcumque arripuit partem; repitq; per artus:

Nimirum, quia sunt multarum semina rerum.

Et satis hac tellus morbi, calumque mali fert,

Vnde queat vis immensi procreescere morbi.

665 Sic igitur toti calo, terraq; putandum est,

Ex infinito satis omnia suppeditare,

Vnde repente queat tellus concussa moueri;

Pérque mare, & terras rapidus percurrere turbo;

Ignis abundare Aetnaus, b flammescere calum:

670 Id quoque enim fit, & ardescunt caelestia templa.

Vt tempestates pluuiæ c grauiore coortu

Sunt, ubi forte ita se tetulerunt semina aquarum.

At nimis est ingens incendiij turbidus ardor.

Scilicet & fluuius, qui non est, maximus ej est,

675 Qui non ante aliquem maiorem vidit; & ingens

Arbor, homóq; videtur, & omnia de genere omni,

d Maxima qua vidit quisque, hac ingentia fingit:

Cum tamen omnia cum calo, terraque, marique,

Nihil sint ad summam summam totius omnem.

680 Nunc tamen illa modis quibus inuitata repente

Flamma foras vastus Aetna fornacibus efflet,

Expediam. primum totius subcaua montis

Est natura, ferè silicum suffulta cauernis.

Omnibus est porro in speluncis ventus, & aër,

685 Ventus enim fit, ubi est agitando percitus aër.

Hic ubi percaluit, calefecitque omnia circum,

*b Al. Obbru-
tescit. vt III.
546.*

*[a Græcè ἐπυ-
σπλάσας. Vi-
de Cornel.
Celsum lib.
5. cap. 28.*

*b Fulgere, seu
flammam cō-
prehendere
& concipere.
c Maiores &
grauiiores
sunt; seu ma-
iori copiâ ca-
dunt.*

*d h. e. quibus
maiora num-
quam antea
vidit.*

e Quà parte
saxa tangit: &
vbi terram
calefecit, qua
eam tangit.

f In diuersas
partes fert.

[a Flatus, spi-
ritus, venti.

b Parte: vt
szpe.

c Mari. supr.
l. 386. & pau-
lo post vers.

712.

d Sic appellat
fauces illas in

summâ A-
ethnâ fumos

ac nebulas &
auras copiose

euomentes

& exspiran-
tes. Vide Tur-

neb. lib. 22.
Aduers. cap.

18.

e Vt causa il-
lius leti, quo

homo ille in-

terit, quæ v-

na est, dici

possit.

f Turba, quæ
circumliat,

& quæ ad au-

diendû con-

uenit.

g Lamb. astra-
ri. Vide supr.
vers. 696. Vi-

de, si vacat
Friderici VVendelini Admiranda Nilis: & alios authores in Lexico lau-

Saxa furens e quâ contingit, terrâmq; & ab ollis

Excussit calidum flammis velocibus ignem:

Tollit se, ac rectus ita faucibus eicit altè,

690 Funditque ardorem longè, longèque fauillam

Differt, & crassa voluit caligine fumum;

Extruditque simul mirando pondere saxa;

Ne dubites, quin hac a animati turbida sit vis.

Præterea magni ex b parti mare montis ad eius

695 Radices frangit fluctus, æstûmq; resorbet.

Ex hoc vsque c mare spelunca montis ad altas

Perveniant subter fauces. hac ire fatendum 'st,

Et penetrare mari penitus res cogit aperto

Atque efflare foras; ideòque extollere flammæ;

700 Saxa que subiectare, & arena tollere nimbos.

In summo sunt d ventigeni crateres, vt ipsi

Nomitant, nos quas fauces perhibemus, & ora.

Sunt aliquot quoque res, quarum vnâ dicere

causam

Non satis est, verum pluris, vnde vna tamen sit.

705 Corpus vt exanimum, si quod procul ipse iacere

Conspicias hominis; sit vt omnis dicere causas

Conueniat leti, e dicatur vt illius vnâ.

Nam neq; eum ferro, nec frigore vincere possis

Interisse; neque à morbo, neque sorte veneno:

710 Verum aliquid genere esse ex hoc, quod f contio

dicat;

Scimus: item in multis hoc rebus dicere habemus.

Nilus in g æstate crescit, campis que redundat

Vnicus in terris Ægypti totius annis:

Is rigat Ægyptum medium per sæpe calorem:

715 Aut quia sunt æstate aquilones ostia contra

Annit tempore eo, quo etesia flabra feruntur:

Et contra fluuium flantes remorantur, & undas

Cogen-

Cogentes sursum replent, coguntq; manere.

Nam dubio procul hac aduerso flabra feruntur

720 Flumine, quæ h gelidis à stellis axis aguntur.

Ille ex æstifera parti venit amnis ab i austro

Inter nigra virum, k percoctaque sacra calore,

Exoriens penitus media ab regione diei.

Est quoque, uti possit magnus [a congestus arena

725 Fluctibus aduersis b oppilare ostia contra,

Cum mare permotum ventis c ruit intus arenam.

Quos fit uti pacto liber minus exitus amni,

Et d proclius item fiat minus impetus undis.

Fit quoque, e uti pluuia forsan magis ad caput eius,

730 Tempore eo fiant, quo et estia flabra aquilonum

Nubila coniciunt in eas tunc omnia partis:

Scilicet ad mediam f regionem eiecta diei

Cum conuenerunt ibi ad altos denique montis

Contrusa nubes coguntur, vique premuntur.

735 g Forsit & Æthiopum penitus de montibus altis

h Crescat, ubi in campos albas i decedere ningues

k Tabificis l subigit radius Sol omnia lustrans.

Nunc age, auerna tibi quæ sint loca cumque, la-

cusque,

Expeditam, quali natura prædita consent.

740 Principio, quod auerna vocantur, nomen id ab re

Impositum 'st, quia sunt in aubus contraria cun-

ctus;

E regione ea quod loca cum venere volantes,

Remigij oblita pennarum vela remittunt,

Præcipitesque cadunt molli ceruice profusa

2 2

lib. 5. cap. 9. f Ad meridiem.

g Fortasse. antiquæ.

h Crescere possit.

i Descendere.

k Liquefcentibus: vim liquefaciendi habentibus. supr. II. 1170.

l Cogit. Virgil. Æneid. VI. subigit, sateri.

m aograz. Vide Virgil. Æneid. VI. 238.

h Al. geldi.

Quæ flabra
sunt à septē-
trionibus.

i à Meridie.

& ab axe illi

opposito.

k Sic infra

1107. Intelli-

git Æthiopa

qui calore

solis perusti

sunt.

[a Cumu-

lus.

b Obstat

tanquā mul-

ta pile, seu

columnæ cō-

fertim oppo-

sita. Vfus est

Cicero Phi-

lip. II. Græci

πλῆρ, den-

sare, consti-

pare.

civ: γγνικωε.

supr. I. 292.

Et apud Vir-

gil. lape.

d Vt sublimis,

gracilis. Et

Virgil. Æn.

VII. unanimes

aimare in pra-

lia fratres.

e Vide Plin.

- n h. e. eius ge- 745 *Interram, si forte ita fert natura locorum ;
neris. Aut in aquam, si forte lacus substratus auerno est.*
o Montes. n *Islacus est Cumas apud, & Vesuvi per o montis,
infr. 818. For- Oppleti calidis ubi fumant fontibus auctus.*
te leg. prope, Est & Athenais in mœnibus, arcis in ipso.
pro, per. Sed
hi duo versus 750 *Vertice, Palladis ad templum Tritonidos alma,
non videntur Lucretia-
ni. Vide Le- Quò numquam pennis appellant corpora rauca
xicon. Cornices, p non, cùm fumant altaria donis.*
p Ne tunc qui- q *Vsque adeò fugitant non iras Palladis acris
dem, cum ve- Pernigiliy caussa, Graiùm ut cecinere Poëta ;
risimile erat 755 Sed natura loci hoc opus efficit ipsa f suapte
cas maxime In Syria quoq, fertur item locus [a esse videri,
aduolaturas. Quadrupedes quoque quò simul ac vestigia pri-
mum*
q h. e. non *Intulerint ; graniter vis cogat b concidere ipsa,
quod fugiant Manibus c ut si sint dixis mactata repente.*
graues Palla- 760 *Omnia que naturali ratione geruntur ;
dis iras : sed Et quibus e caussis fiant, apparet origo :
quod talis sit Ianua ne d potius his Orci regionibus esse
illius loci na- Credatur posta : e hinc animas Acheruntis in oras
tura. Vide fa- f Ducere forte Deos manis g infernè reamur ;
bulam Meta- 765 h *Naribus alipedes ut cerui sape putantur
morph. lib. Ducere de latebris serpentia sacra ferarum.
II. Quod procul à vera quàm sit ratione repulsum,*
r Quia perui- *Perci-*
gilauit, ut E-
richthonium
in eâ cistâ in-
clusû videret
f Lamb. sua vi.*

[a Fertur, dicitur locus, qui videtur esse : nempe Plutonium, quod est in Hierapoli, non procul à Laodicæa: de quo Strabo lib. 13.

b Mutatio generis frequens. vide l. 352.

c Proinde ac si sint DIs Manibus repente immolata.

d h. e. hoc dico : nempe hæc omnia naturali ratione geri, & causam apparere, quamobrem fiant : ne forte potius Orci ianua credatur his regionibus esse posita, ut vulgo creditur. Plaut. Trinum. Acheruntis ostium in nostro est agro.

e Ex hac Orci ianua.

f Trahere. g h. e. ex inferis.

h Quemadmodum cerui alipedes : h. e. quibus pedes alarum sunt loco, & pedum celeritate præstantes, naribus serpentes e latebris ducere existimantur. Idem dicit Plin. lib. II. cap. 53. de Elephantis.

- Percipe: namque ipsa de re nunc dicere conor.
 Principio hoc dico, quod i dixi saepe quoque antè,
 770 In terra cuiusque modi rerum esse figuras;
 Multa, homini quæ sunt vitæ alia; multaq; morbos
 Incutere, & mortem quæ possunt accelerare;
 Et magis esse aliis alias animantibus aptas
 Res ad vitæ rationem k ostendimus antè,
 775 Propter dissimilem naturam, dissimilisque
 Texturas inter sese, primæque figuras.
 Multa meant inimica per aures, multa per ipsas
 Insinuant naris infesta, atque aspera tactu.
 Nec sunt multa parum tactu vitanda, neque
 autem
 780 Ad spectu fugienda, saporeque tristia quæ sint.
 Deinde videre licet, quàm multa sint homini res
 Acriter in infesto sensu, spurcæq; grauesque.
 Arborib; primùm n certis grauis umbra tributa est,
 Usque ad eò, capitis faciant ut saepe dolores,
 785 Si quis eas subter iacuit prostratus in herbis.
 Est etiam in magnis Heliconis montibus o arbos
 Floris odore hominem tetro consuetæ necare.
 Scilicet hæc idè [a terris ex omnia surgunt;
 Multa modis multis multarum semina rerum
 790 Quod permista gerit tellus, discretæque tradit.
 Nocturnumque recens extinctum lumen, ubi a-
 cris
 Nidore offendit nares, consopit ibidem:
 b Deicere ut priuos qui morbus saepe suëvit:
 Castoreoque c graui mulier sopita recumbit,
 795 Et manibus nitidum teneris d opus effluit eij,
 Tempore eo c si odorata est, quo menstrua soluit.
 Multæque præterea languentia membra per artus
 Soluunt, atque animum labefactant sedibus intus.

Q 3

Deni-

ad lanificium pertinentia: excidit ei de manibus.

e n i si non eliditur,

i Supra II.

333.

k Supr. IV.

634. V. 897.

PRO Texturas

Casaub. Exu-

nus leg. Epi-

curus, a' n' p-

poias vocat.

Vide Quint-

til. lib. 10. c. 11

l Lamb. odore.

bene: sed re-

clamantibus

libris.

m Infeste sen-

sui. Nonius.

leg. infestens

sensum.

n Vtiuglan-

dibus. Plin.

lib. 17. ca. 12.

o Taxum for-

te intelligit.

Plin. lib. 16.

cap. 10.

[a Anastro-

phe.]

b Infra 1030.

c Ob grauem

odorem.]

Grauidè c-

nim muli-

eres castorei

odore par-

tum abiici-

unt. Fiber a-

lias.

d Opus mu-

liebre: vt te-

la, & similia

339 Fit quoque, ut interdum vis hac, atq; æstus æuerni
 Aëra, qui inter aus cumque est, terramque locatus,
 Discutiat, propè uti locus hinc linguatur inanis:
 Cuius ubi è regione loci venèrè volantes;
 Claudicat extemplo & pinnarum nisus inanis:
 Et conamen d' virimque alarum proditur omne.
 Hic, ubi e nixarinequeunt, insistereque alis;
 Scilicet in terris delabi pondere cogit
 Natura: & vacuum propè iam per inane iacentes,
 Dispergunt animas per fcaulas corporis omnis.
 Frigidior porro in puteis æstate fit humor:
 Rarefcit quia terra calore, & semina si qua
 Forte g' vaporis habet, properè dimittit in auras.
 Quo magis est igitur tellus h' affecta calore:
 Hoc fit frigidior, qui terra est abditus, humor.
 Frigore i cum premitur porro omnis terra, coitque,
 Et quasi concrefcit: fit scilicet, ut coëundo
 Exprimat in puteos, si quem gerit ipsa calorem.
 Esse apud Ammonis sanum k fons luce diurna
 Frigidus, at calidus nocturno tempore fertur.
 Hunc homines fontem nimis admirantur, & acri
 Sole putant subter terras feruiscerè aptim,
 Nox ubi a terribili terras caligine textit.
 Quod nimis à vera est longè ratione remotum.

L 4

Quip- exprimat, h.

c. per compressionem emittat puteos in semine caloris, quæ in se continet.

* De hoc fonte sic Ouid. lib. XV. metam. Vers. 309. 310. medio tua Corniger
 Hammon Vnda die gelida est: ortuque obituque calefcit.

Curtius lib. III. Est etiam aliud Hammonis nemus: in medio habet fontem, aquam
 solis vocant. sub lucis ortum tepida manat: medio die, cum vehementissimus est
 calor frigida eadem sinit: inclinato in vespèram calefcit: medià nocte feruida ex-
 stuat: quoque propius nox vergit ad lucem, multum ex nocturno calore decrefcit
 donec sub ipsum dici ortum assueto tempore languescat. Plinius cap. 103. lib. 11.
 Ionis Hammonis fons: interdiu frigidus, noctibus feruet. Vide Fons. in Indice
 nostro.

* Quia tenebræ terrorem nuntiant sup. 11. 53.

Nusquam
 nisi possunt,
 aere discus-
 so. inane e-
 nim nulli rei
 subsistit. Vir-
 gil. Æn. IV.

252.

d à dextrâ &
 læuâ cona-
 tus.

e Conari, ni-
 ti. vide Indic.
 IV. 3.

f Per omnes
 corporis
 meatus III.

703.

g Caloris.
 h à sole cale-
 facta.

i Cum au-
 tem terra
 frigore com-
 primitur &
 contrahitur,
 & quasi con-
 crescit, fit, ut
 coëundo &
 cōcrescendo
 exprimatur, h.

b Subter terram, tam dēsam, & spissam.

c h. e. calore temperare, & calefacere.

d Intromittere, *ἐνσπνν-
νός.*

e Quae faciunt, ut huius fontis aqua fit tactu & gustatu calida. Beda leg. *aque.*

f Luci. ut sap.

g Solis: cuius æstus tremulus dicitur, quod in aqua tremulā tremere ipse quoque videatur.

h Quemadmodum. ut supr. II. 552. Nota o gelus. Nonius. V. 206. VI. 355, 529.

i Dimittit, o-mittit.

k Nervus pro glacie, quæ ut nervus col-
lum, ita aqua

Quippe ubi Sol nudum contrectans corpus aquai.

855 Non quierit calidum supera de reddere parte,
Cum superum lumen tanto fervore fruatur;

Qui queat hic subter tam crasso corpore b terram
Percoquere humorem & calido c sociare vaporis?
Præsertim cum vix possit per septa domorum

860 d Insinuare suum radiis ardentibus æstum?

Quæ ratio est igitur? nimirum terra magis quod
Rara tenet circum hunc fontem, quam cetera tel-
lus;

Multaq; sunt ignis prope semina corpus aquai.
Hinc ubi veriferis terram nox obruit umbris;

865 Exemplo subitus frigescit terra, coitque.

Hac ratione fit, ut tamquam compressa manu sit,
Exprimat in fontem, quæ semina cumque habet,
ignis,

Quæ calidum faciunt e laticis tactum, atq; saporem.
Inde ubi Sol radiis terram dimouit obortis;

870 Et rarefecit calido miscente vapore;

Rursus in antiquas redeunt primordia sedes
Ignis, & in terram cedit calor omnis aquai.
Frigidus hanc ob rem fit fons in luce diurna.
Præterea solis radiis iactatur aquai

875 Humor, & in luce tremulo rarefcit ab g æstu:

Propterea fit, uti quæ semina cumq; habet ignis,
Dimittat: h quasi sæpe gelum, quod continet in se,
i Mittit, & exsoluit glaciem, k nervosque relaxat.
Frigidus lest etiam fons, supra quem sita sæpe

880 Stuppa iacit flammæ concepto protinus igni;

Tedæque consimili ratione accensa per undas
Conlucet, quocumq; natans impellitur auris:

Nimirum quia sunt in aqua permulta vaporis

Semi-

adstringit glacies. Horat. vocat compedem lib. I. Epist. 3. & Varro Par-
menone. Lambin. nodosque.

¶ Talis fons est in Epiro, non longe à Dodenxi Iouis templo. Vide Me-
lam lib. II. Plin. lib. II. cap. 103.

- Semina, de a terrâque necesse est funditus ipsa*
 885 *Ignis corpora per totum consurgere fontem,*
Et simul exspirare foras, exireque in auras;
Non tam viua tamen, calidus queat ut fieri fons.
Præterea dispersa foras erumpere cogit
Visper aquam subito, sursumque ea conciliari.
 890 *c Quod genus endo mari spirat fons dulcis aquai;*
Qui d scatit; & salsas circum se dimouet undas.
Et multis alijs præbet regionibus æquor
Utilitatem opportunam sitientibus nautis,
Quod dulcis inter salsas interuomit undas.
 895 *Sic igitur per eum possunt erumpere fontem,*
Et scatere illa foras in stuppam semina: e quod cum
Conueniunt, aut cum tedai corpori adherent:
f Ardescunt facile extemplo: quia multa quoq; in se
Semina habent ignis stuppe, tedæq; g tenentes.
 900 *Nonne vides etiam nocturna ad lumina h lychni*
Nuper ubi exstinctum admonetas, accendier antè,
Quam tetigit flammam? tedamque pari ratione?
Multaque præterea prius ipso tacta vapore
Eminus ardescunt, quam comminus i imbuat ignis.
 905 *Hoc igitur fieri quoq; in illo fonte putandum' st.*
Quod superest, agere incipiam, quo fœdere fiat
Natura lapis hic ut ferrum ducere possit,
Quem magneta vocant patrio de nomine Graij,
Magnetum quia sit patrii in finibus ortus,
 910 *Hunc homines lapidem mirantur: l quippe ca-*
renam
Sape ex anellis reddit pendentibus ex se.
Quing; etenim licet interdum, pluresque videre
Ordine demissos lenibus iactarier in auris,
Vnus ubi ex uno dependet subter adherens;
 915 *Ex aliôque alius lapidis vim, vinclaque noscit.*

Q 5

Vsq; l

a In terrâ vim
 ignis esse, te-
 statur Ari-
 stot. lib. II.
 Meteor.

b Cogi, con-
 gregari.

c Cuius gene-
 ris, nò endo
 est in IV. 773.
 Lambinus
 malit indu.

d Scato. V. 597
 950. & paulo
 post,

e Ad quam
 stupam cum
 semina ignis
 conueniunt.
 f Stupa & ta-
 da.

g Supra I.
 1067.

h Lambinus
 lignum. Vide
 sup. II. 387.

i Metaph. à
 succis & o-
 doribus.

k Magnes à
 Magnesiâ ter-
 râ, in quâ pri-
 mum inuen-
 tus est. Alias
 Heraclius &
 Siderites. De
 quo lapide
 nunc differe-
 re incipit
 Poëta.

l Vide Plato-
 nem in Ione,

non longe à principio, & Lexicon nostrum; literâ M.
 m Al. hamis: ut mox, vinclaque noscit.

h. e. eo modo, ut permanet & perueniat ad multas res ferreas.

In rebus huius generis.

Nota syntaxis in Græcam, Lucretio familiaritatem.

Circuitio- nibus.

Supr. IV.

217. & seqq.

Supr. IV.

218.

8 Supr. IV.

322. vers. 931.

932. sunt etiam I V. 225.

226

h Supr. IV.

229.

In libro primo: ubi disputatum de Inani.

Declaratur, ostenditur.

Metaph. à

rebus animatis. Supr. V.

1128. & infr.

1145.

Al. Didit.

vide sup. l.

250.

Vsq̃ue adeò a permananter vis perualet eius.

Hoc b genus in rebus firmandum' st multa prius, quam

Ipsius rei rationem reddere possis:

Et nimium longis d ambagibus est adeundum.

920 Quo magis attentas auris, animumque reposco.

Principio omnibus à rebus quascumque videmus,

Perpetuò fluere, ac mitti fateare necesse est

Corpora, quæ feriant oculos, visumque lacessant:

Perpetuòque fluant certis ab rebus odores:

925 Frigus ut à fluuiis, calor à sole, æstus ab undis

Æquoris, exæsor mærorum litora propter

Nec varii cessant sonitus manare per g aures.

Denique in os falsi venit humor sæpe saporis,

Cum mare versamur propter; dilutaque contrà

930 Cùm tuimur misceri absinthia, tangit amaror.

Vsq̃ue adeò omnibus ab rebus res quæque fluenter

Fertur, & in cunctas dimittitur undique partès.

Nec mora, nec requies inter datur vlla fluendi:

Perpetuò quoniam sentimus, & omnia semper

935 h Cernere, odorari licet, & sentire sonare.

Nunc, omnes, repetam, quàm raro corpore sint res,

Commemorare; quod in i primo quoque carmine k claret.

Quippe etenim, quamquam multas hoc pertinet ad res

Noscere; cum primis hanc ad rem protinus ipsam,

940 Qua de differere aggredior, firmare necesse est.

Nihil esse in promptu, nisi corpus mixtum inani.

Principio fit, ut in speluncis saxa superna

Sudent l humore, & guttis manantibus stillent.

Manat item nobis è toto corpore sudor.

945 Crescit barba, pilique per omnia membra, per artus:

m Didit in venas cibus omnis, auget, alitque

Corporis extremas quoque partis, unguiculosque

Frigus item transire per as, calidumque vaporem

Sentimus; sentinus item transire per aurum,

950 Atque per argētum, quōd a pocula plena tenemus.

Denique per dissepta domorum saxea voces

Peruolitant, permanat b odos, frigusque, c vapos-
que.

Ignis: quin ferri quoque vim penetrare d sūcūit,

Vndique quā circum e coli lorica coërcet,

955 Morbida vis, quacumque extrinsecus insinuat.

Et tempestates terra, caloque coorta

f In calum terrāsque remotæ iure facessunt,

Quandoquidem nihil est g non raro corpore nexum.

Huc accedit, uti non omnia, qua iaciuntur

960 Corpora cumque ab rebus, eodem pradiata sensu,

Atque eodem pacto rebus sint omnibus apta.

Principio terram sol excoquit, & b facit are:

At glaciem dissoluit, & altis montibus altè

i Exstructas ningues radiis k tabescere cogit.

965 Denique cera l liquefcit in eius postea vapore.

Ignis item liquidum facit as, aurūque resoluit:

At coria, & carnem trahit, & m conducit in vnum.

Humor aqua porro ferrum n condurat ab igni:

At coria, & carnem mollit durata calore.

970 Barbigeras o oleaster eō inuat vsque capellas,

Diffuat ambrosia quasi verò, & nectare tinctus:

At nihil est homini, quod amarius frunde hac ex-
stet.

Denique p amaracinum fugitat ses, & timet omne

Vnguentum; nam setigeris subus acre venenum est:

Quod dic.

f Lamb. E calo emota, terraque repente facessunt. nimis licenter.

g Vide supr. l. 329. & 369.

h anastrophe. Sic Tibull. lib. 1. Eleg. ponitur ante.

i exaggeratas, ita confertas, & densas niues. supr. VI. 337.

k tabescere, liquefcere. supr. VI. 337.

l sic paulò post 1003.

m supr. l. 397.

n ferrum candens & igni calefactum aqua condurat.

o Capræ enim frondibus amaris, in talicibus delectantur,

p vnguentum ex amaraco.

a supr. l. 494.

b sic Nonius.

c & calor i-
gnis.

d nempe
morbidavis.

e Coli circus.

sive circulus
est pectus,

venter, & la-
tera, quo ve-

lut in orbem
ambit & cir-

cum venit in
testinum il-

lud, quod
volgò, calum

nominant.

τὸ κῆλξ est
ἐν πηγῇ. Erit

igitur ἐκ πα-

σις: vel leg-

collis, pro coli.

Gifan. malit
colobi circum.

Nam colobium
ambiebat

pectus, cui
colobio in-

ducebatur
insuper lori-

ca. Vide In-

- 1010 Quo minus est mirum, quod paullo diximus antè,
 Corpora si nequeunt de ferro plura coorta
 In vacuum ferri, quin annulus ipse sequatur:
 Quod a facit, & sequitur donec pervenit ad ipsum
 Iam lapidem, cakisq; in eo b compagibus hesit.
- 1015 Hoc fit item cunctas in partib; unae vacesit
 Cumque locus, siue ex transverso, siue c supernè,
 Corpora continuo in vacuum vicina feruntur:
 Quippe agitantur enim plâgis aliunde, nec ipsa
 Sponte sua sursum possunt consurgere in auras.
- 1020 Huc accedit item, quare queat id magis esse,
 Hac quoque res adiumento, motûq; iuuatur,
 Quod simul à fronte est anelli rarior aër
 Factus, inanitusque locus magis, ac vacuatus;
 Continuo fit, uti qui post est cumque locatus
- 1025 Aër, à tergo quasi prouehat, atque propellat.
 Semper e enim circumpositus res verberat aër.
 Sed tali fit uti propellat tempore ferrum,
 Parte quod ex una spatium vacat, & capit f in se.
 Hic ubi, quem memoro, per crebra foramina fer-
 ri est
- 1030 Prius ad partis subtiliter insinuatus;
 Trudit, & impellit, quasi navim, h velaq; ventus.
 Denique res omnes debent in corpore habere
 Aëra, quandoquidem raro sunt corpore, & aër
 Omnibus est rebus circumdatus, adpositusque.
- 1035 Hic igitur, penitus qui in ferro est abditus aër,
 Sollicito i motu semper iactatur, eoque
 k Verberat anellum dubio procul, & ciet intus
 Scilicet: l atq; eodem fertur, quod precipitant
 Iam semel; & m partem in vacuum conamina
 sumpsit.
- 1040 Fit quoque, ut à lapide hoc ferri natura recedat,
 Interdum fugere, atq; sequi n consueta vicissim.
- Exsul-
- a Consueta, cum infinitiuo. IV. 995. Vide Indic.

a Nempe se-
 quitur sua
 corpuscula,
 ex se exeun-
 tia in vacuū.
 b Vinculis,
 siue commis-
 suris, iun-
 cturis.
 c Siue ex lo-
 co superno
 magnes lo-
 cum vacuum
 reddet, aë-
 re plagis dis-
 cusso.
 d Simulat.
 que.
 e Supra IV.
 931.
 f Et spatium
 vacuum. seu
 locus ille à
 magnete va-
 cuatus reci-
 pit in se fer-
 rum.
 g Sup. VI. 26.
 793.
 h Supra IV.
 875.
 i Supra. I.
 343.
 k Quia sem-
 per moue-
 tur: ab aere
 circum posi-
 to iactatus.
 l Et in eun-
 dem locum.
 m Al. quam-
 que in par-
 tem.

Glutine & materies u taurino iungitur unà,
 Ut vitio vena tabularum sapius x hiscant,
 Quàm laxare queant compages y taurea vincla.

1070 Vitigeni z latices in aqua i fontibus aa audent
 Misceri, cum pix nequeat gravis, & leue bb olium.
 Purpureusque colos conchilii mergitur unà
 Corpore cum lana, dirimi qui non queat umquam,
 Non si Neptuni fluctu cc renouare operam des;

1075 Non, mare si totum velit eluere omnibus undis.
 Denique res a auro argentum copulat unà,
 Aëreaque res plumbo sit uti iungatur ab albo.
 Cetera iam quàm multa licet reperire! b quid ergo?
 Nec tibi tam longis opus est ambagibus usquam:

1080 Nec me tã multam hic operam consumere par est:
 Sed breuiter paucis restat comprehendere multa.
 Quorum ita textura ceciderunt c mutua contra,
 Ut caua conueniant plenis hac illius, illa
 Huiusque: inter se iunctura horum optima constat.

1085 Est etiam, quasi ut d anellis, hamisque plicata
 Inter se quadam possint c copulata teneri:
 Quod magis in lapide hoc fieri, ferroque videtur.
 Nunc, ratio qua sit morbis, aut unde repente
 Mortiferam possit cladem consilare coorta

1090 Morbida vis hominum generi. pecudumque ca-
 teruis,

Expediam, primùm multarum semina rerum
 Esse f supra decui, qua sint vitalia nobis:
 Et contra, qua g sint morbo, mortique necesse est
 Multa h volare, ea cum casu sunt forte coorta,

1095 Et perturbarunt calum: sit morbidus aer,

co omnia preferre oportet.

c mutuo: vt saepe.

d supr. VI. 911.

e supr. VI. 1065. Lainb. coplata.

f libro VI. 634. & V. 897. & VI.

g h.e. quæ sint morbida & mortifera semina.

h vt supr. VI. 29.

x lignum.

y ex auribus
 & genitali-
 bus tauri. Plin.
 lib. 8. 17.

x hiscant, hi-
 ent, laxentur
 disjungantur.
 y ex glutine
 taurino.

z vina: vt a-
 libi V. 15.

aa possunt.

infr. 1139.

bb quia non
 subedit, sed
 exitat, & su-
 pereminet
 humoribus
 omnibus:
 quia pluri-
 mum habent
 aeris.

cc lanam ad
 suum candor-
 em reuoca-
 re

d est hiatus
 vitatus Lu-
 cretio. Intel-
 ligit autem
 chrylocolla,
 h.e. auri glu-
 ten. Plin. lib.
 33. cap. 5.

e Quasi dicat
 Num me ic-

Atque circo hoc lo-

i Pestilentia.

Nonius.

k Lamb. pu-
trorem vt II.

871.

l Est frequē-

tatium : vt

multa alia a-

pud Lucret:

res. a. o. ei-

sus vsurpa-

tur vt sup. II.

1019.

m Qua parte

axis siue po-

lus arcticus,

qui nobis

sublimis sem

per apparet,

illis est de-

pressus: seu

qua parte

mundus in-

clinatus est

ad oram no-

bis ignotam.

Est autem

pars hæc me-

ridionalis seu

australis.

n Gades oppi-

dum & insu-

la : quæ ab

Oceano al-

luitur. In-

de fretum

Gaditanum,

quo Lybia ab Europa diuiditur.

[Britannia ab Aquilone, & à Septentrionibus : Ægyptii à meridie

& austro: Pontici à subfolano seu Euro & Oriente: Gaditani à Fa-

uonio & Occidente.

• Et morbi videntur generatim nationes ipsas infestas habere.

• Elephantiasis.

• In Attica tentantur pedes: quia Athenienses podagra laborant: Achi-

ui ex oculis laborant.

• Efficit. f Cogit.

Atque ea vis omnis morborum, i pestilitasque

Aut extrinsecus, vt nubes, nebulaq, supernè

Per calum veniunt; aut ipsa saepe coorta

De terra surgunt, vbi k putorem humida nacta est;

Intempestiuus pluuiisq, & solibus ista.

Nonne vides etiam cali nouitate, & aquarum

Tentari, procul à patria quicumque, domoque

Adueniunt? idè quia longè l discrepat res.

Nam quid Britannis calum differre putamus,

Et quod in Ægypto est, m quàm mundi claudicat

axis?

Quive quod in Ponto est, differre à n Gadibus, atq;

Vsq, ad nigra virum, percoctaque sacra calore?

Qua cum quattuor inter se diuersa videmus

[a Quattuor à ventis, & cali partibus esse?

Tum color, & facies hominum distare videntur

Largiter, & b morbi generatim sacra tenere.

Est c elephas morbus, qui propter flumina Nili

Gignitur Ægypto in media, neq, praterca vsquam.

d Atthide tentantur gressus; oculique in Achais

Finibus: inde alius alius locus est inimicus

Partibus, ac membris: varius c concinnat id aer.

Proinde vbi se calum, quod nobis forte alienum,

Commouet, atque aer inimicus serpere cœpit;

Vt nebula, ac nubes, paullatim repit, & omne

Qua graditur, conturbat, & immutare f coactat;

Fit quoq, vt, in nostrum cum venit deniq, calum,

Corrumpat, reddatque sui simile, atque alienum.

Hac igitur subitò clades noua, pestilitasque

Aut

- Aut in aquas cadit, aut fruges perfidit in ipsas,*
 II25 *Aut alios hominum pastus, pecudumque cibatus;*
Aut etiam suspensa manet vis aëre in ipso:
Et cum spirantes mixtas hinc ducimus auras,
Illam quoque in corpus pariter sorbere necesse est.
 g *Consimili ratione venit bubus quoque, saepe*
 II30 *Pestilientia, etiam hinc pecubus balantibus agror.*
Nec refert utrum nos in loca deveniamus
Nobis i aduersa, & k cali mutemus amictum:
An calum nobis ultro natura l corruptum
Deferat, aut aliquid, quod non consueuimus uti;
 II35 *Quod nos aduentu possit tentare recenti.*
Hæc ratio quondam morborum, & mortifer m æstus,
Finibus n Cecropiis funestos reddidit agros;
Vastauitque vias, exhaustit ciuibus urbem.
Nam penitus veniens Ægypti e finibus ortus,
 II40 *Aëra permensus multum, [a camposque natantis.*
Incubuit tandem populo b Pandionis: omnes
Inde, catervatim morbo, mori que dabantur.
Principio caput incensum feruore gerebant,
Et duplicem oculos suffusa luce rubentes.
 II45 *Sudabant etiam fauces intrinsecus atro*
Sanguine; & ulceribus vocis via septa coibat:
Atque animi interpres manabat lingua cruore,
Debilitata malis, motu grauis, aspera tactu.
Inde ubi per fauces pectus complerat, & ipsum
 II50 *Morbida vis in c cor mestum confluxerat agris;*
Omnia tum verò d vitæ claustra lababant.
Spiritus ore foras tetrum voluebat odorem,
Rancida quoque perolent proiecta cadavera ritu.

R

Atque

g Virg. Geor.
 II. Nec tam creber agens.
 &c. Elegans sequitur descriptio Pestis illius, quæ temporibus belli Peloponnesiaci Athenis acerrime saeuit, sumpta ex Thucydidis lib. II. Videat hic Lector admirabilem Lucretii doctrinam, & orationis copiam.
 h Pecus dicebant Vett. vt veru. Festus.
 i Nobis inimica & infecta.
 k h. e. cælum, & aerem mutemus: quo amicumur, dum nos amabit vnice.
 l Est pes creticus in quinta regione.
 m Al. aer.
 n Atticis.
 o Thucyd. lib. II. Initium

fecit primum ex Æthiopia ea, quæ est supra Ægyptum.

[a Maria & lacus. supra V. 489.

b Atheniensibus. Pandion Athenarum rex, Philomela & Progne pater.

c cor pro stomacho; more Græcorum.

d Supr. V. 225.

e Cogens, vt
 supra.
 f Eos, qui iam
 ante vi ipsius
 morbi defessi
 erant.
 g Gifan. Cor-
 pore: vt sit hia-
 tus Lucretia-
 nus & Ennia-
 nus.
 h Al. ad ossa.
 i Al. Vertier.
 supr. l. 209.
 Liuius dixit:
 uertere in per-
 nitiem Sic fla-
 grabat (in-
 quit) pars
 hominum,
 seu hominis
 intima, vt nul-
 lum quantū-
 uis leue ac
 tenue vesti-
 mētum pos-
 set membris
 uertere in v-
 tilitatem: i. e.
 afferre utili-
 tatem, seu ef-
 fectū utilitati.
 [a Sitis ingēs
 & infedabilis
 efficiebat, vt
 magna aquae
 copia, aqua
 pauca vide-
 retur.

* Significat

Lucretius, ita nouum & inusitatum morbi genus fuisse, vt Medici ni-
 hil excogitare potuerint, quod ad eum leuandum valeret. Vide Lexi-
 con in voce: *Medicina*: & *Mussare*.

b Sic alibi saepe. Vide Indio.

c Al. ant. Hi versus summi ex Hippocrate in Prognost.

Atque animi prorsum vires totius, & omne
 1155 Languibat corpus, leti iam limine in ipso.
 Intolerabilibusq; malis erat anxius angor
 Assiduē comes, & gemitu commixta querela,
 Singultusque frequens noctem persape, diēque
 Conripere assiduē neruos, & membra e coactans,
 1160 Dissoluebat eos defessos ante, & fatigans.
 Nec nimio cuiquam posses ardore tueri
 g Corpus in summo summam feruiscere partem;
 Sed potius tepidum manibus proponere tactum:
 Et simul ulceribus quasi inustis omne rubere
 1165 Corpus; vt est, per membra sacer cū diditur ignis.
 Intima pars homini verò flagrabat h a desca;
 Flagrabat stomacho flamma, vt fornacibus, intus:
 Nihil adeo posset cuiquam leue, tenuēque membris
 i Vertere in utilitatē ad ventum, & frigora semper
 1170 In fluuios partim gelidos ardentia morbo
 Membra dabant, nudum iacentes corpus in undas:
 Multi precipites lymphis putealibus altē
 Inciderunt ipso venientes ore patente.
 [a Insestabiliter sitis arida corpora mersans
 1175 Aequabat multum paruis humoribus imbrem.
 Nec requies erat vlla mali: defessa iacebant
 Corpora: * mussabat tacito medicina timore.
 Quippe patentia cū totas ardentia noctes
 Lumina versarent oculorum expertia somno.
 1180 Multaq; praeterea mortis tum signa dabantur:
 Perturbata b animi mens in marore, metūque;
 Triste supercilium; furiosus voltus, & acer:
 Sollicita porro, plenaq; sonoribus aures;
 Creber spiritus, c ac ingens, raroque coortus;

1180 SN-

- 1180 Sudorisq; madens per collum splendidus humor:
 Tenuia spūta, minuta, croci d contacta e colore,
 Salsaque, per fauces rauca vix edita iussi.
 In manibus verò f trahier nerui, & tremere artus:
 A pedibusq; minutatim g succedere frigus
- 1190 Non h dubitabat: itē ad supremum deniq; tempus
 Compressa nares; nasi primoris acumen
 Tenue, cauati oculi, caua tempora, frigida pellis,
 Duraque: inhorrebat i rictū: fions tenta k meabat.
 Nec nimio rigida^l post strati morte iacebant:
- 1195 Qd auòque m ferē candenti lumine solis,
 Aut etiam nona reddebant lampade vitam.
 Quorum si quis, vt est, vitarat funera leti
 Vlceribus tectus, & nigra prolunice alui;
 Posterius tamen hunc tabes, letūmq; manebat:
- 1200 Aut etiam multus capitis cum sepe dolore
 Conruptus sanguis o pletis ex naribusibat:
 Huc hominis tota vires, corpūsque fluebat,
 Profluuium porro qui tetri sanguinis acre
 Exierat; tamen in nervos huic mōrbus, & artus
- 1205 lbat, & in partis genitalis corporis ipsas.
 Et grauitē partim metuētes limina leti
 Viuebant ferro priuati parte virili:
 Et manibus sine nonnulli pedib;que, manebant
 In vita tamen, & perdebant lumina partim:
- 1210 Vsq; adeò mortis metus, his b inuaserat acer.

R. 2

Atque

d Lamb. con-
 tinctā. sup. II.
 735. 742. Al.
 contacta: vt ve-
 lata sup. IV.
 352.

e Crocei co-
 loris. ex con-
 tactu enim
 coloris alicu-
 ius contrahi-
 tur color. su-
 pra I V. 13.

f Nerui con-
 trahebantur,
 & tremebant
 artus.

g Sursum ire.
 sup. VI. 401.

h Audebat.
 sup. VI. 1070.
 & IV. 183.

Auratus leg.
 Endobitabat.

h. e. incipie-
 bat.

i rictum.
 Nonius, &

sup. V. 1063.

k Al. manebat.

Lamb. mine-

bat. h. e. im-

minebat. vt

sup. VI. 562.

l Supr. IV. 245.

m h. e. octauo fere, aut nono post quam xgrotare ceperant, die morie-
 bantur.

n Vt est aliquis: vel vt verū est aliquos effugisse.

o Repletis. Vide sup. II. 631. Al. pleris. Al. plenīs.

p Aufugerat, & vitauerat profluuium sanguinis. Sc. paulo post 1215. &
 V. 1329.

q Sic leg. Inuadere cum dandi casu sepe iungitur. Varro de vita P. R. Tanta
 inuasit cupiditas honorum plarisq; vt vel calum rueret, dummodo magistratum
 adipiscantur, exoptent. Cicero ad Tiron. Mirus inuaserat furor non solum im-
 probis, sed etiam his, qui boni habentur. Plautus Epia. co: lapsitudine
 inuaserunt misero in genūa flamina. Lamb. inuaserant.

• Cum infesta
pulta superiacerent
corporibus.

d Declinaret,
effugeret: ut paulo ante
1204.

e Diebus. Persius: multos
consumere soles.

f Nocte. Al. 1220
noxia. Lamb. noctibus f. f.

Barthius:

g Supr. s. 862.

Noctia. Vide

Lexicon.

h Rapiebantur funera:
non solemnium pompam ducebantur. πῶς
ὁππῶς.

i Lucem tueri. sup. III. 79.

k Sensus est: Simulatque morbo se correptos

senserunt, ut si morti damnati essent.

Est ellipsis τοῦ si. Thuyd.

ὁππῶς. Vide.

l Hunc ver-

sum Rutgerf. Var. lect. lib. 4. cap. 1. transponit post vers. 1235. Ex alio alius: &c. Idque vel primis cum. Expressum est ex Thucydide:

οὐκ ὄν ἔτι ἐγὼ πᾶσι ἰτέω &c. Vide locum.

[• Sic supr. II. 359. V. 635. Vide etiam Lexicon Plaut.

• Punibat.

Atque etiam quosdam cepere obliuia rerum
Cunctarum, neque se possent cognoscere ut ipsi.

Multaque humi cum inhumata c iacerent corpora
supra

Corporibus: tamen alituum genus, atque ferarum

1215 Aut procul absiliebat, ut acrem d exiret odorem:

Aut, ubi gustarat, languebat morte propinqua.

Nec tamen omnino temere illis e solibus vlla

Comparebat avis, nec f nocti sacra ferarum

Exibant siluis. languebant pleraque morbo,

1220 Et moriebantur. cum primis fida g canum vis

Strata viis animam ponebat in omnibus agram.

Extorquebat enim vitam vis morbida membris.

h Incomitata rapi certabant funera vasta.

Nec ratio remedij communis certa dabatur:

1225 Nam quod aliis dederat vitalis aëris auras

Voluere in ore licere, & cali i templa tueri;

Hoc aliis erat exitio, letumque parabat.

Illud in his rebus miserandum, & magnopere unum

Ærumnabile erat, quod ubi se quisque videbat

1230 Implicitum morbo, morti damnatus ut esset,

Deficiens animo mesto cum corde iacebat,

Funera respectans animam & mittebat ibidem.

Idq; vel imprimis cumulabat funere funus.

Quippe etenim nullo cessabant tempore apisci

1235 Ex aliis alios auidi contagia morbi.

Nam quicumq; suos fugitabant [a visere ad agros,

Vitæ nimium cupidi, mortisque timentes;

b Poenibat paullo post turpi morte malaque

Desertos, opus expertis incuria mactans,

1240 Lanigeras tamquam pecudes, & bucera sacra.

Qui

- Qui fuerant autem praesto, c contagibus ibant,
 Atque labore pudor quem tum cogebat obire,
 Blandaque lassorum vox mixta voce querela.
 Optimus hoc leti genus ergo quisque subibat.
- 1245 Inq; alius alium populum sepelire suorum
 Certantes, lacrumis lassi, luctuque redibant:
 Inde d bonam partem in e lectum maiore dabantur.
 Nec poterat quisquam reperiri, quem neq; morbus,
 Nec mors, nec luctus tentaret tempore tali.
- 1250 Præterea iam pastor, & f armentarius omnis,
 Et robustus item g curui moderator aratri,
 Languiebant: penitusq; h casis contrusa iacebant
 Corpora, paupertate & morbo dedita morti.
 Exanimis pueris i super exanimata parentum
- 1255 Corpora non numquam posses, retróque videre
 Matribus, & patribus natos super edere vitam.
 Nec k minimam partem ex agris l agroris in urbem
 Confluxit, languens quem contulit agricolarum
 Copia, conueniens ex omni morbida parte.
- 1260 Omnia m condebant loca, testáque: quo mage n
 eos tum
 Confertos ita aceruatim mors accumulabat.
 Mulia siti prostrata o viam per, p próq; voluta
 Corpora q silanos ad aquarum strata iacebant
 Interclusa anima nimia ab dulcedine aquai.
- 1265 Multaque per s populi passim loca prompta, viásq;
 R 3 Lan-

c Contag. o-
 bibant, inter-
 ibat. supr. III.
 527. cernimus
 ire.

d Sup. III. 64.
 & paulo post
 1257. Anti-
 profis.

e Horat. affli-
 gebantur lecto.

f Qui armen-
 tis præest: vt
 bubulus.

g Sup. V. 931.

h In casus cō-
 iecta.

i Super exa-
 nimis pueria.
 Anastrophe:
 vt paulo post
 1256.

k Paulo ante.
 1247.

l Al. alioris.

m Lamb. com-
 plebant.

n Sic Lamb.

Al. quo magis
 astu confectus

ia Thucyd.

Οἰκτῶν γὰρ οὐκ

ἰνὰ πύλας. Vide. Hoc dicit: Non parum stragis tam ingenti cladi
 accessisse ex iis, qui vndique hostem fugientes in urbem confluebant:
 Cum enim tantus esset eorum numerus, vt domus non sufficerent,
 in casulis ac tuguriis habitare coacti sunt, quæ cum ob anni tempus
 (æstus enim erat) nimio calore prope modum deflagrarent, ipso æstu
 confecti, alii super aliis exspirabant. Rutgers.

o Anastrophe.

p Tmesis: vt sæpe Lucr. Vfus est hoc verbo II. 469.

q Ad fontes: & aquarum rubos ac fistulas. Silanus x p r v o s.

r Spiritu intercluso atque extincto.

s Per loca publica in promptu posita, sactore, & laceris pannis cooperta.

- a Pellis sola
 super ossibus.
 Virgil. vix of-
 sibus haerent.
 Vide in Lexi-
 co : Corpus a- 1270 Omnia denique sancta Deum delubra replebat
 mittere. Corporibus mors exanimis, oneratæque passim
 b h.e. viscera Cuncta cadaveribus caelestum templa manebant,
 omnia sunt Hospitibus loca quæ complerant c adituantes.
 absorta, adeo Nec iam religio diuûm, nec numina magni
 vt sola pellis 1273 Pendebantur: d enim præsens dolor exsuperabat.
 restaret. Al. Nec mos ille sepultura remanebat in urbe,
 Vlceribus te- Vt e pius hic populus semper consuerat humari.
 tris. n sordi, Perturbatus enim totus trepidabat, & vnus
 pro, sorde: vt Quisq; suum pro re consortem maestus humabat.
 orbi, part, ur- 1280 Multaq; vis subita, & paupertas horrida f suasse.
 bi, coll. &c. Namque suos consanguineosq; aliena rogorum
 Virgil. pede, Insper exstructa ingenti clamore locabant,
 pro, pedi. Subdebantq; h facies; multo cum sanguine sape
 c Aeditui cõ- Rixantes potius, quam corpora desererentur.
 pleuerant ru-
 sticis & agri-
 colis.
 d Nota Enim
 initio sententiæ, pro, Etenim.
 e Pius populus Atheniensis. Vide Lexicon, in voce Pim.
 f Supr. l. 140.
 g h.e. super eos rogos exstructos, qui non erant sui.
 h Subiiciebant facies rogis.

F I N I S.

LEXICON

LVCRETIANVM,

SIVE IN

TITI LVCRETII

CARI

De Rerum Natura

Libros VI.

OMNIVM DICTIONVM, ET ELE-
gantiarum, INDEX absolutissimus; lingue
Romane studiosis apprime utilis:

IN QVO

Aliquam multa Poëtæ huius, & aliorum Auctorum
loca pleniùs explicantur, enodantur,
illustrantur:

Studio & labore

DANIELIS PAREI.

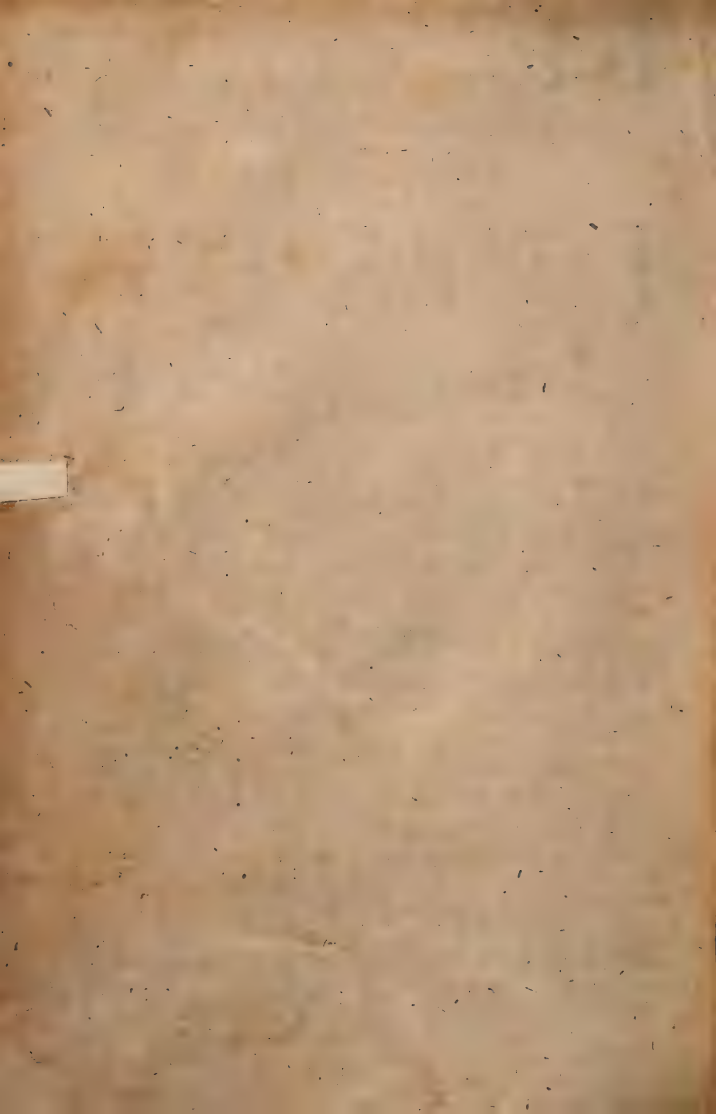
FRANCOFVRTI,

Typis excudebat Wolfgangus Hofmannus;
Impensis Guilielmi Firzeri.

ANNO M. DC. XXXI.

DANIELIS PAREI
IN
TITI LVCRETII
CARI,
De
RERV M NATVRA
Libros Sex,
LEXICON ABSOLVTISSIMVM
OMNIVM DICTIONVM ET ELE-
gantiarum.

*Numerus Romanus maior notat librum Poëta: Barbarus
- verò minor versum libri.*

A.

A *Finale contra vulga- à producitur ob Pr. IV. 1052. VI.
tos Grammaticorum 817. Adi Mantiss.
canones producitur. à littera extrita, κατὰ σιωπῆν.
I. 881. 1074. IV. 48. Φωδ. I. 657. IV. 1054. 1202. Lega
V. 569. Qua de re Mantiss.
vide Mantissam Lucretianam: à curis semotus. I. 45.
de Intervallis Vocalium. à nostris rebus semota. I. 58. II.
a corripitur, sequente s. vide Man- 467.
tiss. V. 48. & 80. à calis regionibus. I. 64.*

à rebus munita. III. 832. vide Mu-
nita.

à certo tempore. I. 554.

à cœlo repetunt. I. 781.

à terris procul. I. 1092. II. 1109. V.
492.

à terris cœlum omne retentant. II.
728.

à terris quantum cœli patet altus
hiatus. IV. 418.

à terris hoc est altum discernere cœ-
lum. V. 447.

à terris altum caput obstruere eij.
V. 753.

à cœlo procul abest, terrisq; propin-
quat. V. 629.

à vero quid distet, habebas. I. 758.

à verâ magnopere lapsi ratione vi-
dentur. I. 637. II. 176. Sic ibid.

vers. 711. Magnopere à vero,
longeq; errasse videntur. Et vers.

878. Quod tamen à verâ longe
ratione repulsum est. II. 81. A-

uius à verâ longe ratione vaga-
ris. Et vers. 229. Ausus à verâ

longe ratione recedit. Et vers.
644. Longè sunt tamen à vera

ratione repulsa. III. 836. Scilicet
à vera longe ratione remotum

est. V. 23. Longius à vera mul-
to ratione ferere. Et vers. 407.

Quod procul à vera nimis est
ratione repulsum. VI. 767.

Quod procul à vera quam sit
ratione repulsum, Perci. e. Et

vers. 853. Quod nimis à vera
longe est ratione remotum. I.

377. Scilicet id falsa totum ra-
tione receptum est. III. 106. Ma-
gnopere in quo mî diuersi errare
videntur. Vides, Et Carus no-
ster rem variet prodigialiter v-
nam.

à tergo qua procul prouehas, atque
propellat. IV. 194.

à tergo nec opinantes diripiebas. V.
1319.

à nobis quantum quaque res absit.
IV. 244.

à nobis quod procul flectat fortuna
gubernans. V. 108.

à nobis Et ratio verissima longe re-
liciat. VI. 79.

à me sunt multa profecta. VI. 80.

à se mittit. II. 1133.

à nostris animi sensibus longe re-
mota. V. 150.

à corpore nostro secreta. III. 626.

à nervis Et sanguine longius esse.
III. 791. V. 134.

à paruis. V. 975.

à medicina flectitur. III. 523.

à patribus fuga ceruis datur. III.
744.

à populo fasces petere. III. 1010.

à summo iam vertice rursum vol-
uitur. III. 1015.

à dubiis res discernere apertas. IV.
468.

à retro resillire veneno. IV. 686.

à stirpe profecta. IV. 1215.

à vita quos natura remouit. V. 351.

à pennis tremulum petere auxilia-
tum. V. 1039.

à mor-

- à natis dulcibus ne pater vsquam ab rebus letalibus munita tenetur.
appelletur. IV. 1227. III. 832.
- à patria procul quicunq; domoq; ab rebus recedunt, IV. 63. 100.
adueniunt. VI. 1102. 130. 738.
- à Saxo fugere vsq; adeo gestire vi- ab rebus fluant. IV. 144. 218. 225.
detur. VI. 1040. 226. VI. 924. 931. 932.
- Ab auro fulgor. II. 50. id est, auri. ab rebus resiliere ad aquos flexus.
Sic: IV. 323.
- ab Iaccho Ceres. VI. 1611. i. e. lac- ab re quos nominatarunt. VI. 423.
chi amica Ceres. Hac particula, ab origine prima. III. 332.
iuncta sexto casui, inducit vim ab origine prima mundi. V. 549.
patris Vide Mantissam. 677.
- ab artibus abscissum. III. 646. ab se quas animus protinus abdit,
ab exoriente aurora nitore, nigrai IV. 469.
noctis ad umbram. IV. 540. Sic ab se quoniam nihil mittere pos-
Plautus Amph. I. 1. v. 96. Hac sunt. II. 855.
- illic est pugnata pugna & que à ab se respuit. VI. 1052.
- mane ad vesperum. Lucilius a- ab sensibus ipse repugnat sensus. I.
pud Lactantium, lib. V. cap. 9. 693. II. 312. 313.
- de Iustit pag 384. Nunc vero à ab sensibus vage deerrarunt passim
mane ad noctem, festo atq; pro- motus omnes III. 874.
- fecto, Totus item pariterq; die, ab sentiferis motibus longe errant.
Cic. Sallustius bello Catilina- III 938.
- rio, c 36. ab ortu Solis ad occa- ab sensu falso ratio orta. IV. 486.
sum. Lucas, Actor. c. 28. v. 23. 522.
- απο τῶν αἰσθητικῶν, ab & ndis glaucis adspergit lictus. I.
719. IV. 219.
- ab ratione & iadetur. I. 933. IV. 10, ab undis sanis proiectus nauita. V.
1253 VI. 140. 223.
- ab repaullum recesseris. I. 410. ab hac vulgus abhorret. I. 943. IV.
20.
- ab ipsis rebus consequitur sensus. I. ab hac causa neq; conuelliatur ipse;
419. sed manet incolumis. III. 341.
- ab rerum motu, placidaq; quiete, ab astu rarefcit in luce. VI. 875.
- femotum. I. 463. ab diuinis loca diserta. IV. 593.
- ab rebus certis adiutamur, atq; a- ab dulci vita semota acris egestas.
limur nos I. 811. 812. III. 66.
- ab exitio neque res vlla refrenat. I. 849.

- ab asperitate principiorum fit aspe-
ritas vocis. IV. 552.
- ab ictu breuibz spatiis nexantur.
II. 98. III. 815.
- ab ignibus, ad gelidas hyemisq;
pruinās. II. 514.
- ab ipso letilimine ad vitam reuer-
ti. II. 958. 959.
- ab auro non lapides quoq; vinci cer-
nis? Gre. V. 307. & seq.
- ab igni solis non magno. V. 603.
- ab alterutra parte. V. 684.
- ab leto ea iam longiter errat. III.
667.
- ab ortu cedit reuocatum. IV. 1236.
- ab numina diuino distent. V.
123.
- ab igni humor aqua ferrum con-
durat. VI. 968.
- ab regione media diei exoriens pe-
nitius. VI. 723.
- ab summo Et tibi diffuat altus a-
ceruus. III. 198.
- ab imo euertere summa. V. 164.
- ABDIT quas ab se protinus ani-
mus. IV. 470.
- ABDITA auri. VI. 808. 809. id est,
aurum abditum. De hoc Atti-
cismo lege Mantissam: Daniel.
Vechner. Hellenolex. lib. I. p. 43.
Cunrad. Rittersh. ad Gunther.
pag. 43. & alios.
- abdita sub terras. IV. 421.
- abdita retro omnia qua circum-
fuerint. IV. 609.
- abdita via quadam res humanas
obterit. V. 1232.
- abdita pars introrsum cedat. IV.
943
- ABDITVS qui terra est. VI. 844
- abditus aer, qui infero est peni-
tus. VI. 1035
- ABEANT per inane profundum. I.
1099
- quod ABEST, quia semper aues,
praesentia temnis. III. 971. 1096
- abest, quod ames. IV. 1054
- abest procul à caelo, terrisq; pro-
pinquat. V. 629
- abest ratio. VI. 474
- ABEVNDI causas querat honestas.
IV. 1174
- ABEVNT unde, minuunt: quo ve-
nere, augmine donant. II. 72
- ABHINC aufer lacrimas barde,
& compeffe querelas. III. 968
- ABHORRET ab hac vulgus. I. 943
- ABIRE. II. 960 pro: mori. Veteres
mortis & obitus ipsius atroci-
tatem nominare nolentes, κατ'
ἐν φημισμὸν, abire dicebant
eum, qui moriebatur. Festus:
abiisse, pro, obiisse, dicebant. I-
tem: abitionem, antiqui dice-
bant mortem. Et hanc quidem
loquendi formulam Hebrais u-
sitatam fuisse, docet CL. Vir, lo.
Drusius, immortale Franeque-
rana Academia decus, Com-
mentar. in Genes. cap. 41. pag.
56. ex Genes. 15. 2. Iob. 14. 20.
Psalm. 125. 5. Latinos vero ita
loqui amauisse, innumeris ex-
emplis facile demonstrari po-
test:

test: è quibus hac pauca sufficiant. *Plautus*, in *Prologo Casina*, *ver.* 19. Ea tempestate flos Poetarum fuit, Qui nunc abierunt hinc in communem locum. *Eis τὸ ἴδιον τόπον*, ut loquitur *Lucas*, *Act. Apost.* 1.25. *Artemidorus* lib. I. cap. 18. *Καὶ τὸς ὁ τὸν ὅτι καλεῖται*, ὅτις, *rex rex de xepdu*. Iterum Decima illa *Musa*, *Stich.* IV. II. v. 52. *Iamne abiisse?* *Gelasius*, id est, virum inter viuos an mortuos numerari vis? Ita *Tertullianus* eleganter dixit, *derebus abire*, pro, *mori*, lib. 1. de *unie nuptiis*, ad *uxorem*, cap. 6. pag. 172. Cuius maritus *derebus abiit*. *Plinius* lib. 11. *Epist.* 1. Et ille quidem plenus annis abiit, plenus honoribus, illis etiam, quos recusauit. *Pedo* in *Elegia de morte Drusi*:

-- *Victoria parca est,*

Auctor ab ite operis, sed tamen exstat opus.

D. Hieronymus *Epist.* 25. de obitu *Blasilla*: Non quod lugenda sit illa, qua abiit: sed quod nobis impatientius sit dolendum, qui talem videre desuimus. *Ausonius* in *Epicedio Patris*: *Numine adorato Vita abitum petere*. *Claudianus*, de bello *Gildon*, & 291. 293. Cum diuus abirem, *Res incompuestas*, fateor, tumidasque reliqui. *Pha-*

drus. *Faq.* LXXVII.

Abiturus illuc, quo priores abierunt,

Quid mente caca miserum torques spiritum?

Sic vetua Inscriptio:

RECESSIT SVB

VIII. KAL. AVGVSTA.

P. C. LAMPADI. ET

ORESTIS. VV CC. IND. VIII.

Sicire, pro, *mori*, dixit *Carus* noster. III. 527. 528. VI. 563. 568.

Et *Papinius Statius*, lib. 11. *Epiced.* *Glaucia*, v. 219. -- *ibimus omnes*, *ibimus*, *immensa urnam quatit* *Æacus* *umbris*.

Propertius lib. 11. *Eleg.* 13. v. 51. 52. Tu tamen amisso nonnumquam flebis amico, *Fas est*, *preteritos semper amare viros*.

Huc pertinet & illud *Venusini Poeta*: lib. 1. *Carm.* Od. 28. & 15.

Omneis una manet nox, Et *calcanda semel via lethi*.

Inscriptio *Vetus Roma*, pag. DLXXVIII. V. XIT. ANN. XXVIII.

ABCESSIT. SELINVNT. PRI. ID. AVGVST. Et alia quadam.

pag. DCII. VILL. CVS. IN HORTIS. SALVSTIANIS. DECESSIT. NON. AVGVSTIS. *Minutius Fe-*

lx, *Octau.* ab init. Nec immerito discedens vir eximius, & sanctus, immensum sui desiderium nobis reliquit. Hinc hominē multis saculis premortuū, abentem, vocat *Vitruvius*, lib. 7. *Proem.*

Pari ἰν Φημισμῷ dixit *Plautus*, abire in corpus corporetoto. IV. Trin. II. 2. v. 14. Me ad plures penetraui.

PLVRES enim οἱ πλείονες, αὐτῶν τεθνηκότων. *Aristophanes* ἐκκλησιαζέσθαι. ἢ γεγεῦς αἰετῆκα ὡς τῶν πλείονων. Sic argute & etissimus *Poëta Lucilius*, mortuos opponit paucis; siquidem plures mortuorum, quam qui vitam uiuant. Sat. lib. XIV.

Nam paucis malo, si sapientibus, esse probatum;

ἢ πῶσιν νεκρὸς καταφθιμῶσιν αἰετῆς.

Obscure nimis & corrupte hæc circumferuntur apud *Nonium Marcellum*, in voce *Paucos*. Ita autem corrigendos esse, nullus dubito, tum ex materia libri XIV. quam indidem tractabat *Lucilius*, de sedata & tranquilla vita: tum vero ex horum versuum sensu. Ait enim: Longe prafero probari paucis, ac si sapientibus, id est, utpote qui sapiant; quam omnibus mortuis dominari. Sed de his hæctenus. Plura de hæc ἰν Φημισμῷ, præter ceteros, tradit eruditissimus *Ioh. Meursius*, de Funere, cap. 1. pag. 1. & seqq. & *Ian. Passerarius*, Coniectur. lib. cap. 2. pag. 9. & seqq.

abire nihil referret quedam. I. 680.

1104.

ABIT in somnum grauis, atq; obliuia quarit. III. 1080.

abit sensus mutatis motibus alte. IV. 47.

ABITVQ; manet incolumis. I. 457.

ABLATA recessit, profugit. III. 440. 718.

ABLVT sibi nigras umbras. IV. 378.

ABLVTVR anhela sitis. IV. 874.

ABNVIT sibi aternam naturam esse III. 642.

ABORIRI vocem, & infringi linguam. III. 156. id est, intercludi, intermori. *Aboriri* enim *Sox* dicitur μεταφορικῶς, quando præ metu, aut alia de causa deficit. Proprie autem, *aboriri*, locum habet in fœminis: & significat foetum abortiuum fieri, vel intempestive nasci. *Arnobius* lib. 3. aduersus gentes: Et quoniam quedam sunt fœminarum generis propria, sequitur, ut eas quoq; credamus circumactis persolvere suas mensibus leges: fastidiosas ducere atq; habere conceptus: *aboriri*, perferre. & præpropere partu septimanas edere aliquando focturas. *Azellius*, Noctium Atticarum scriptor sagacissimus, lib. XII. cap. 1. Quod quidem eadem & cordia, qua quibusdam com-

men-

mentitiis fraudibus vituntur, ABRADERE manibus. IV. 1096.
 ut fetus quoq; ipsi in corpore cõ-
 cepti aboriantur. id est, ante
 maturum partum eiciantur.
 Varro pro Callio, vel Fundanio,
 de admirandis rebus: Vinum,
 quod ibi natum sit in quodam
 loco, si pregnans biberit, fieri, &
 aboriatur: apud Nonium. In
 quibus verbis videtur deesse no-
 men fetus; ut sit sensus: fieri,
 ut fetus aboriatur, Potest ta-
 men absolute accipi, aboriatur,
 id est, abortus fiat Nonius
 Marcellus: Aboriatur, pro, ab-
 ortiat.

ABORISCI. V. 732. pro, aboriri, in-
 terire. Quod verbum de indu-
 stria retinuit Gifanius, ob li-
 brorum conspirationem: etiam-
 si nusquam id se legisse fateatur.
 Nam illi profecto (inquit) de
 sermone Græco, aut Romano,
 male merentur, qui ea, quæ non
 legerint, minusve intelligant,
 continuo obeo configunt. Cur
 autem orisci non liceat dicere;
 ut fatisci, apisci: ab apere, la-
 bassi, expergisci? &c. Lambi-
 nus tamen, nescio qua conie-
 cturæ ductus, reposuit abolescere:
 quod ait valere decrescere: &
 huic loco maxime convenire:
 quantumvis aboriri, in Co-
 dic. Venetis antiquis, & Parisi-
 ensibus, impressum sit.

Tralate, id est, difficulter, aut
 per vim, & quasi radendo au-
 ferre. Terent. Phorm. II. 2.
 v. 19. Aliis aliunde est pericu-
 lum, unde aliquid abradi po-
 test, id est, per vim auferri. Cic.
 pro Cecinna: Posteaquam vi-
 det, nihil se ab A. Cecinna posse
 litium terrore abraderi. Huic
 contrarium est, Corradere. Te-
 rent. Heaut. I. 1 v. 89. Nihil re-
 linquo in adibus, nec vas, nec
 vestimentum: Corrafi omnia.
 id est, omnia compilari, vendi-
 di.

ABROTONI græcis, & tristia cen-
 tauria. IV. 123. Abrotonum,
 duorum traditur generum à
 Plinio, lib. XXI. cap. 21. fol. 406.
 campestre, ac montanum; hoc
 feminam, illud marem, appet-
 lant. Græcè ἀβροτόνιον ἡλυδὸν,
 ἀβροτόνιον ἀγριον. Germanis:
 Abrotonum mas, Stabwurz.
 Abrotonum fœmina. Eopres-
 sen. Dicitur autem utrumque
 recte: Abrotonus, & Abroto-
 num: & est amaritudo absin-
 thij in hac herba: cuius odor,
 & sumus, vel ipsum obiectum,
 & sparsum humi, fugat animā-
 tia, quibus inest venenum. Lu-
 canus ib. IX. v. 921. ubi erudite
 recenset herbas mediæ contra
 serpentum venena:

Hic Ebulum stridet , peregrinaq;
Galbana sudant.

Et Tamarix non lata comas , Eoa-
que Costus,

Et Panacea potens , & Thessala
Centaurea,

Paucedanumq; sonans flammis, E-
rycinaq; Tapsos,

Et Lavices. fumoq; grauem serpen-
tibus trunt

Abrotonum , & longe nascentis
cornua cerui.

Synonymas αβροτον vocatur
αβρογκερον. Hesychius: Αβρο-
γκερον, αβροτον. Sed non ago
Botanicum. Lega, si vis, Plin lib.
21. c. 10 & 21. Theophrast. Hi-
stor. Plant. lib. 6. c. 7. Dioscorid.
lib. 3. cap. 29. Suidam, in voce,
Αβροτον. D. Petri Andrea
Matthioli, Herbar. German.
lib. 3. cap. 34. fol. 235. Scho-
liast. Nicandri in Ther. Colum-
mell. lib. 12. cap. 35. D. Ioh. Pe-
tri Lotichij, Commentar. lib. 2.
in Petron. Satyr. c. 16.

ABRVPTI ignes. II. 214. απρρωγ-
ης. Virgil. item locutus est, lib. 3.
Æn. 6. 199.

--abrupti nubibus ignes.

ABSCINDERE membra. III.
643

ABSCISSVM ab artibus. III. 646
abscissum caput , calido viuenteq;
trunco. III. 655

ABSCONDIRI flamma silvis. I.
902

ABSILIEBAT procul , ut acrem
exires odorem. VI. 1215

ABSINTHI amarum laticem per-
potet. I. 939

ABSINTHI tetra natura. II. 400

ABSINTHIA diluta cum tuimur
misceri, tangit amaror. IV. 224.
VI. 930

ABSINTHIA tetra. I. 934. IV. II.
122. id est, tetri odoris. Absin-
thium in genere neutro usurpa-
uit Lucretius : In masculino
Varro Quinquatribus ; Quid
medico mihi est opus nempa tuo,
absinthii ut bibam grauem, &
Castoreum leuemq; robur ? Ise-
dorus Orig. lib. 17. c. 9. Absin-
thium est amarum gustu, suauis
odore, temperamentum corpo-
ri praestans, cuius contusa folia
aufereendis doloribus, vel contu-
sioni corporum utilissima com-
probantur.

Huius herba naturam, ac me-
dicinas, ex Dioscoridis libro na-
turalis medicina tertio, ferme
ad verba exscripsit Plinius,
lib. 27. cap. 7. Hunc autem
Lucretij locum laudat Quinci-
lianus, Institut. Orat. lib. 3.
cap. 1. pag. III. editionis mea.
& D. Hieronymus, ad Ctes-
iphontem, aduersus Pelagium,
Tom. I. fol. 547. Vide infra: Me-
dentes.

ABSIT dolor corpore seipunctus.
II. 18

absit

LEXICON LVCRETIANVM.

- abstresprocul, longius.** IV. 144. abundant *herbarum genera de*
 150. 255. V. 589 *terris.* V. 918
- ABSONA cæta** IV. 18 **ABVNDANTI flumine.** I. 181
- ABSTERGENT salum genitalem.** **ABVNDARE.** IV. 89. 145. 918. VI.
 IV. 1227. id est, depellunt se- 266. pro, desluere, discedere. Ita
men. **Ennius lib. 15. Annal. semper**
ABSTERGERE pabula amoris. IV. abundantes hastas, dixit, id est,
 1057. Sic legendum videtur *resultantes.*
Lambino, & Gifanio: etiam **ABVNDAT rebus.** II. 1087. IV. 145
si omnes libri, & manuscri- **ABVNDET humor.** V. 264
pti, & vulgati, habeant, Ab- **ABVTI nomine Bacchi** II. 656
sterrere: quod loquendi genus est **abuti vim suam.** V. 1032. pro, &ti,
insolens & prope absonum. Hoc *& in usum producere, impende-*
autē, abstergere amoris pabula; *re: ut Iuriconsulti interdum*
ita consonum, atq; vsitatum, & t, *loquuntur: & Terent. Andr.*
abstergere molestiam, dolorem, *Prol. v. 5. Nam in prologis scri-*
metū, luctum. pro, depellere. Sic *bundis operam abutitur. Vbi vi-*
fere Linus & Casar dicunt, re- *de Donatum, & Noetum. A-*
mos detergere Vide infr Tergeri. *pud antiquos quidem, abuti,*
habuit accusatiuum, ut apud
ABSTERGVIT natura auctum. V. *Comicos Poeas: vix tamen La-*
 844. Ita ex veteri libro restituit *tine puritatis, & splendidioris*
Gifanius: vulg. absterruit. *sermonis amarus, modo cum ac-*
cusatiuo iūxerit, sed potius cum
ABSTRAHIT inuitum patrij ser- *ablatiuo.*
monis egestas III. 261
- ABSTRAHE** III. 651. pro, abstra- **AC.** I. 10. 17. 30. 154. 164. 279.
xisse. Sic: confluet. I. 985. pro 296. 340. 348. 353. 426. 472.
graxe. V. 1158 490. 510. 538. 824. 888. 953.
 1038. 1043. 1072. II. 169. 412.
 444. 449. 458. 474. 516. 588.
 641. 674. 680. 698. 727. 843.
 909. 951. 957. 1136. 1146.
 111. 8. 14. 129. 142. 165. 172.
 374. 386. 437. 441. 474. 547.
 787. 948. 974. 1045. 1045.
 1067. 2867. IV. 15. 49. 70.
 101. 211. 228. 325. 341. 356.
 358.
- ABSTVLIRIT inrenocabilis iam**
præterita atas I. 468
- ABSTVLIT multos secum leuis i-**
gnis. V. 460
- ABSVMVNT vires** IV. 1114
- ABSVNT.** III. 1032 IV. 409
- ABVNDANS natura** IV. 1192
- abundans he- ba multa & molli**
lanugine V. 815
- ABVNDANT rebus.** IV. 89.

DANIELIS PAREI

- 538.555.591.640.658.693.815. accendi fulmine. VI. 316.
 826.867.871.958.964.1145. ACCENDIER ante, quam tetigit
 1162. 1820. V. 42. 48. 53. 57. flammam. VI. 901.
 132. 175. 239. 245. 418. 461. ACCENDISSET clara fani certa-
 468. 594. 746. 843. 919. 970. mina belli I 475.
 1035. 1101. 1141. 1153. 1234. ACCENDITVR duplici ratione.
 1263. 1323. 352. 11385. 1435. VI. 278.
 VI. 56. 90. 102. 125. 200. 259. accenditur igni. VI. 320.
 260. 305. 329. 331. 401. 439. ACCENDUNT res rebus lumina. I.
 490. 511. 612. 654. 757. 922. 1108.
 1023. 1057. 1119. accendunt tecta domorum. VI.
 222.
ACCEDERE inuat integros fontes.
 I 925. IV. 2.
 accedere plura debent II. 1127.
 accedere ad aras. V. 1198.
 huc ACCEDIT. I. 192. 215. 565. Accensi sensus. II. 941.
 753. 11398. 1075. III. 460. Accensus sensus. III. 337.
ACCELERARE, qua possunt mor- ACCEPIT in artus febrim calido
 tem. VI. 772. feruore coortam. VI. 656.
ACCENDERE nouitatis amorem. accepit aris quaedam corpuscula.
 V. 174. Vulg. amore accedere. VI. 106.
 Sape pro accendere, & incendere, Accepta tumentur. V. 1407.
 scripserunt, accedere, & incende- ACCIBANT Heriferis vocibus
 re; & contra. Orcum. V. 994.
 accendere cœlum radiis. V. 658. ACCIDAT ad terrarum oras. IV.
 pro: complere. Ita & Virgilius, 215.
 lib. Æn. X. v. 895. Clamore in- accidat res noua, miraq; menti,
 cendunt cœlum Troesq; , Lati- V. 99.
 niq;. Vbi Seruius: incendunt, ACCIDERE ad speciem. IV. 236.
 exponit, implent. Ita accipi pos- accidere animo nostro simulacra
 set hoc Flacci, lib. I. cuius flam- meandi. IV. 879. 880.
 mata veneno. accidere ad aures tibi vehemen-
 accendere stipulam videmus ex ter noua res molitur. II. 1021.
 una scintilla incendia passim. V. Verbum accidere prauate sa-
 608. pius legitur Valer. Flacc. lib. IV.
ACCENDI ut queat paruis ardori- v. Protulit ira Iouis, vox hac
 bus ignis. V. 606. simul accidit aures. Sic fortassis
 legen-

legendum : cum in vulg. occidit, eccidit, excidit. & v. q. exciit. quod tamen retineri posset, etsi durius, pro, mouit, excitauit. Ita & Attius Meleagro, apud Non. Simul ac nota vox ad aures accidit. Plautus, Stich. I. 2. v. 31. Certo enim mihi paterne vocis sonitus auris accidit. Huc pertinent Ciceronis verba, è Vatiniana : Non putas fas esse, verbum ex ore exire cuiquam, quod non iucundum, & honorificum, ad aures tuas accidat. Vide infra : incidit vox aures.

accidere haud nobis quicquam ominino poterit. II. 854.

accidere cum ma' e possit. II. 877.

ACCIDIT cui nihil agri. V. 172.

accidit quocumq;. V. 286.

accidit in Tyria Sidon. VI. 584.

ACCINGERE contra. II. 1041.

Tralatio à re militari sumpta :

ut & alias saepe in hoc Poeta.

Terent. Eun. V. 9. v. 30. Accingar.

Vbi Donatus : Sic (inquit)

dicimus, in magnis crebus

suscipiendus. Et Stephanus Do-

letus : Accingere (inquit)

saepe pro instruere, vel arma-

re, accipitur. Interdum vero

pro aggredi, & suscipere ponunt

Latini : sed id maxime, cum

passiuum est. T. Liuius ab Urb.

Cond. lib. II. cap. Proinde in hoc

discrimen, si iuuas, accingere,

hoc est, aggredere hoc periculum; & vel, ad hoc periculum subeundum te para. Iterum Terent. Phorm. II. 2. v. 4. Tute hoc intristi, tibi omne est excedendum : accingere, hoc est, appara te, atq; exp. di. Virgil. lib. I. Æn. v. 210. Illi se prada accingunt, dapi usq; futuris, hoc est, interprete Seruio, sol. 183 studiose parant. ut lib. II. Æn. v. 235. Accingunt omnes operi. Suppresso accusatiuo. Accinctos enim industrios dicimus : sicut contra, negligentes discinctos vocamus.

ACCIPERE praeterea. I. 269.

accipe nunc age. IV. 723.

ACCIPERE voces extra. IV. 612.

accipere auribus cithara, liquidum carmen chordasq; loquentes IV. 978. 979.

ACCIPIAMVS auribus tonitrum.

VI. 163.

ACCIPIANT. I. 818. II. 761. 834.

ACCIPIAT, quos inter se dent motus. II. 1007.

accipiat quada' clementius a quo. III. 314.

ACCIPIET te iam non domus laeta III. 908.

ACCIPIMVS tonitrum. VI. 170.

ACCIPIT omnes in se letitia motus. III. 116. 117.

accipit venti caeca potestas. III. 249.

accipit idum Veneris telis. IV.

accipit ignem. VI. 149

ACCIPITER tremere per auras
aeris fugiens Veniente columba.

III. 753. *Auis*, ab accipiendo
dicta, aliarum auium rapax.

Virgil. lib. II. vers. 721. &
seqq.

Quam facile accipiter saxo sacer a-
les ob alto

Consequitur pennis sublimem in
nube columbam,

Compresamq; tinet pedibusq; eni-
scerat uncis.

Tum cruor, & vula labuntur ab
athere pluma.

Isidorus Orig lib 12. cap. 7. *Ac-
cipiter* auis animo plus arma-
ta, quam ungulus, virtutem
maiores in minore corpore ge-
stans. Hinc ab accipiendo. i. e. à
capiendo nomen sumpsit. Est e-
nim acris rapiendis aliis auiibus
auida, ideoq; vocatur accipiter.
i. e. raptor &c. Papias: *Accipiter*
auius ungulis armata, ab acci-
piendo dicta, quia sibi capiat, &
aliis rapiat. Glossa Isidori: *Ac-
cepta*, genus nouus. Leg. *Ac-
ceptor*, genus auius Ita enim *ac-
cipiter* etiam nominabatur. Vel:
Accepta, genus auius: quia olim
in Auspicis accepta erat, ac gra-
ta. Vide Plin. lib. 10. cap. 8.
fol. 174.

ACCIPITRES somno in leni si-
prelia, pigra q; Edere sunt per-

sectantes, visaq; volantes. IV.
1003. Profert hunc versum No-
nius Marcellus, ut probet, no-
men accipitris usurpari inter-
dum genere feminino.

ACCVMVLABAT quo mage eos
tum confertos aceruatim mors
VI. 1261.

ACCVMVLANTES eadem cali. III.

71.

ACER splendor adurit saepe oculos.

IV 329.

acerequus. IV. 422.

acer impetus. VI. 127.

acer dolor saepe arripit dentes:
oculos inuadit in ipsos. VI. 658.
659.

acer, & furiosus voltus. VI.
1182.

acer mortis metus visq; adeo his in-
uaserat. VI. 1210.

ACERBA res. IV. 662.

acerba tuens, asper, immani cor-
pore serpens. V. 34.

ACERBAS adiunxit iras. V.
1194.

ACERBIS in rebus multo acrius
aduertunt animos ad religio-
nem III. 53. 54

ACERBUM horrorem stridentis ser-
ra II. 410.

Dionys Lambin. Tralatio (in-
quit) est à gustandi sensu ad au-
ditum. Nam acerba sunt, qua
sunt lingua & palato ingrata,
propter insitam immaturita-
tem: Serra horror autem nō gu-
statum

- statum, sed auditum offendit.* acheruntis in aras. VI. 763. *Vi-*
Cic. lib. 5. Tuscul. cap. de Seruium ad Virgil. *Æn. lib.*
Surdi vocem citharedi non au- VI. fol. 404. 405. 416.
diunt; ne stridorem quidem ACHERVUSIA templa. I. 120. III.
ferra audiunt, tum cum acci- 25. 86. i. e. inferna regiones: ex
tur. Ennio.
 acerbum corpus. II. 471. pro a- acherusia templa Orci infera.
 maro. acherusia sit stultorum denique
 acerbum non inuenio qui non sit. visa. III. 1037. Egregia trala-
 III. 903 tio. i. e. anxia, sollicita, ardua,
 acerbum sensum progignere. IV. omnibus deniq; panis & crucia-
 671 tibus referta, quibus Tantalus,
 ACERVATIM mors ita eos con- & alij, affici apud inferos pusan-
 fertos tum accumulabat. VI. tur.
 1261
 ACERVI varians. I. 774.
 ACERVVS altus ut ab summo tibi
 diffluat. III. 198.
 ACHÆIS in finibus. VI. 114.
 ACHERVNTA ut in tenebras o-
 mnes rearis liquisse; & magnas
 cali compleffe cauernas. IV. 170.
 VI. 150. 151.
 ACHERVNTE infernas animas & a-
 gati. III. 629.
 acherunte profundo. III. 992. Ci-
 tat hunc versum Priscianus
 lib. I. & docet, Acherunte, le-
 gendum, per V. non Acheronte
 per O. idq; more vete-
 rum.
 acherunte nec Tityon volucres in-
 eunt iacentem. III. 998.
 acherunte ne forte animas rea-
 mur effugere. IV. 41
 ACHERVNTIS metus praecepta.
 III. 37.

ACOSMOS, ἀγροῦ, immunda, acie mortalibus documen. VI.

Et fatida. IV. 1153. Ait Poeta, 391.

puellas sordidas, Et inluvie, Et acie venenum est setigeris subus.

ait Terent. immundas, ac pu- VI. 974.

napis, ab amatoribus ὡς- ACREM Virtutem animi irritat I.

ῥοεικῶς vocitari ἀγροῦς, 69. 70.

quasi necdum ornatas, Et ut aciem expirant suū de corpore o-

Terent. Et Ouid. neglectas, ἀ- dorem. IV. 122.

τίκτας, non in ornādia se ni- aciem dolorem praebeant. IV. 717.

mium occupatas. Ouid. lib. I. E. aciem ore foras efflaret de corpore

leg. flammam. V. 904.

Antemeos oculos saepe est orna- aciem Et exiret odorem. VI.

ta, nec unquam 1115.

Brachia direpta saucia fe- ACRES quantae conscindunt homi-

cit acie. nem cupidinis ollicitum cura!

Saepe etiam nodum digestis ma- quantiūq; perinde timores. V. 46.

ne capillis 47.

Purpureo iacuit semisopita acies hiemes configunt aestatibus.

toro. VI. 372.

Tum quoq; erit neglecta decens: ACRI percussit thyrsos laudis spes

ut Thracia Bacche, magna meum cor. I. 920. 921.

Cum temere in viridi gra- ACRI perfurit cum fremitu, sauitq;

minelassa iacet. minaci murmure pontus. I. 275.

276.

De immunda ita Cic. ad Atti- acri iudicio perpende: Et si tibi ve-

cum, lib. IX. Epist. ra videtur ratio, dede manus:

Sicut in totis ignorantis alienan- aut, si falsa est, accingere contra.

tur immunda, insulsa, indeco- II. 1040.

ra: sic me, Et c.

ACRE frigus cum ventus verbe- acri pruina nix concreta cana ca-

rat, Et ferit. IV. 160. dens violat. III. 20.

acie suat venenum, quod aliis ci- acri voce increpet III. 967.

buis est. IV. 638. acri ira percitus. V. 400.

acie venenum nobis veratrum est. acri Sole subter terras feruiscere

IV. 641. raptim. VI. 851.

acie Senenum homini est. V. ACRIA corda quibus, iracundaq;

898. mens facile effervescit in ira. III.

acie leonum genus. V. 860. 295.

acria

acria visu. IV. 710

ACRIS Vis. I. 246

acris Vini vis penetravit. III. 478

acris egestas; & turpis contem-
ptus, ferme semota ab dulci vi-
ta, stabilique videntur. III.
65. 66.

acris ad iras proclivius hic decur-
rat III. 312

acris curas suscipere videmus a-
nimum, luctumq; metumq;
III. 462

acris Dominos adiscunt. V. 88:
VI. 62

acris imminui subter viris. V.
624

acris poenas ut ex ira petere imbi-
bat. VI. 71

acris iras Palladis usq; adeo non
fugitant. VI. 753

acris nidore offendit nares. VI.
792

ACRIOR ardoreffet. I. 650

ACRITER minus. II. 952

acriter infesto sensu; spurcaque,
gravesque, multa sunt homini
res. VI. 781. 782

ACRIVS multo in rebus acerbis
aduortunt animos ad religio-
nem III. 55. 54

acrius ex oculis micat ardor. III.
290

Sic legit Gifanius. At Lambi-
nus necessario legendum putat;
Acribus: quomodo Virgilius lo-

cutus est lib. XII. Æn. v. 101;
102

His agitur furiis totoq; ardentis ab
ore

Scintilla absistunt: oculis micat a-
cribus ignis.

Et Cic. lib. I. Tuscul. quest. cap.
Nec vero quisquam de hoc du-
bitare posset nisi idem nobis ac-
cideret, diligenter de animo co-
gitantibus, quod is sate usu ve-
nit, qui acribus oculis deficien-
tem solem intuentur, ut aspe-
ctum omnino amitterent. &c.
Vide infra: Mica.

acrius ex ira separat scisci, quam
concessum est legibus aequis. V.
1147

ACTARVM rerum omnium ut
exciderit retinentia. III.
686.

ACTIS annis circum tribus. V.
881.

ACTO tempore inan' e cum pulchre
degeret aium. V. 173.

ACTVM quodcumque erit. I.
470

actam quid sit prius, respicere atas
nostra nequit, nisi qua ratio ve-
stigia monstrat. V. 1445

ACTVS mellis cunctantior. III. 193
Tralate, fluxus.

ACVIT fulmen intus calidis forna-
cibus. VI. 277

ACVMEN donec in obscurum con-
duxit. IV. 432

- acumen tenue nasi primoris. VI. 1191
 Aevta mucronum fastigia. V. 1203
 Acute cernere non potus est animus. IV. 801
 acutē ut cernamus. IV. 808
 Acutis esse elementis. II. 462
 Ad aras tremebunda deducta est. I. 95. V. 1198
 ad arbitrium. II. 281
 ad aures tibi vehementer novae res molitur accidere. II. 1022.
 Vide supra: Accidere.
 ad acres iras proclivius hic decurrat. III. 312
 ad equos reddita flexus. IV. 323
 ad arma fremitum patulis sub naribus edit. V. 1075. Vide infra Arma.
 ad aras accedere. V. 1198. I. 95
 ad aures tardius adveniunt. VI. 165
 ad aquora ponti detrusit. VI. 439
 ad altas fauces VI. 696
 ad egros visere. VI. 1236. Vide Visere.
 ad coitum foret usus seminis spatio. I. 185
 ad calum fulgur se tollit. II. 237.
 ad credendum difficilis constat. II. 1025
 ad connubia Veneris. III. 779.
 ad caput nec opinanti mors astitit ante. III. 973
 ad calum cuius divulgata gloria fertur. VI. 8
 ad candida praescripta calcis suprema tu mihi currenti spatium praeponstra. VI. 91. 92
 ad calumq; magis quanto sunt edita quaeq; VI. 561
 ad caput amnibus omnibus confluit. VI. 636
 ad caput eius pluvia fiunt. VI. 729
 ad diluvium renocatur imbribus. V. 256. VI. 291
 ad extremum finem. II. 1114
 ad eum plerumq; reuertit vis, atq; iniuria, unde exorta est. V. 1151. 1152
 ad eius radices mare frangit fluctus VI. 694
 ad formam rerum certam. II. 379
 ad flexus usq; brumales, gelidumq; rigorem. V. 639
 ad flumina fabricanda opus est. VI. 364
 ad gestum. V. 1030
 ad humorem humor crescit. II. 1112
 ad hanc quia signa reuifunt. V. 635
 ad ipsas acies detrudit. III. 363
 ad iugulum, & superas succedere fauces. III. 609
 ad id signum caeli peruenit. V. 686
 ad

LEXICON LVCRETIANVM.

ad ignem solis labitur. V. 709
ad interitum redegit. V. 875
ad id recto contendere cursu. VI.

27

ad imperium res cogit. VI.

54

ad ictum calidi fulgoris semina
concurrunt. VI. 315

ad ipsum donec peruenit lapidem.
VI. 1014

ad limina extrema. V. 486

ad lapidem vertier. V. II. 98

ad lumina nocturna VI. 900

ad metas solstitiales. V. 616

ad mundi n. usatam redeo. V.

778

ad maris summam omnia vix gut-
taï instar erunt unius ad aug-
men. VI. 611. 614

ad nares, Venientes odores I. 299

ad naturam corporea. II. 10

ad nihilum interimat res. I. 216

ad nihilum haud possunt quæq; re-
uerti. I. 237. 716

ad nihilum haud redit res ulla. I.

248

ad nihilum reuocari. I. 266.

ad nihilum peritus res quæq; redif-
sent I. 541

ad nihilum occidet I. 668

ad nihilum ne tibi res redeant fun-
ditus omnes. I. 673

ad nihilum ne res redigantur fun-
ditus omnes. I. 790. II. 751

ad nihilum neq; res recidere posse
I. 856

ad nigraï noctis ad umbram, ab
exoriente aurora nitore. IV. 540
Vide supra.

Etq; ad nigra cirsim, percoctaq; sa-
cla calore. VI. 1107

ad numen mentis, momanq; moue-
tur. III. 145

ad nascendum certa loca non red-
disa cuiq; sunt. III. 619

ad nos neq; pertinet hilum. III.
843

ad nos nihil tamen hoc III. 858

ad nos pertineat. III. 863

ad nos nihil attinet. III. 865

ad nos minus esse putandum. III.
940

ad nos quam nihil fuerit. III.
986

ad nos aduelat. IV. 315

ad nos conuertier. IV. 317

ad nubes augendas. VI. 472

ad ortus cimius. I. 212 V. 212

ad offa permanat rigidum frigus. I.
355

ad oras si quis procurrat ultimus
extremas. I. 967

ad ortus emergere. V. 697

ad oculos nostros qua perueniunt
lumina. VI. 183

ad partes minutas corporis disper-
gitur. IV. 893

ad primas partes corporis. IV.
939.

ad pristina quæq; immutat sensus,
V. 1414.

- ad partes priuas subtiliter insinua-
tus est. VI. 1030
- ad rationem veram adhibete semo-
rum à curis. I. 45
- ad rationem veram nunc animum
nobis adhibe. II. 1021
- ad religionem acrius aduertunt a-
nimos acerbis in rebus. III.
54
- ad regna utrorum cadendum. III.
849
- ad regionem mediam. VI. 732
- ad res multas quamquam hoc per-
tinet noscere VI. 938
- ad rem hanc ipsam. VI. 939
- ad sensus nostros minimum esse vi-
detur. I. 750
- ad summas emergere opes, rerumq;
potiri. II. 13. III. 63
- ad sensus nostros paulatim exit. II.
138
- ad sidera mundi montes reieciunt
Voces clamore icti. II. 330
- ad stabulum crebra reuifit. II.
360
- ad sua quisq; fere decurrunt ubera
lactis. II. 370
- ad sua sacra recedunt. II. 1111.
- ad scopulum ire. II. 1171.
- ad speciem. III. 215. IV. 236. V.
570
- ad somnum si res redit, atq; quie-
tem III. 924
- ad speculi planiciem veniens. IV.
294
- ad sensum conueniebant. IV. 669.
239
- ad sensus nec calida decurrit nun-
tia rerum. IV. 705
- ad sensus colores non ita conueniunt
omnibus omnes IV. 709
- ad sensus nostros perueniunt. V.
572
- ad sua quemque pabula ducit. IV.
685
- ad se donec discussis redeant terro-
ribus. IV. 994
- ad se redeunt permoti corporis aestus
IV. 1017
- ad satietatem terra ferarum nunc et-
iam scatis. V. 40
- ad signum reuerti. V. 634
- ad se citat. V. 945
- ad summum succedere honorem. V.
1122
- ad summam facem turbasq; res re-
dibat. V. 1140
- ad summum donec venere cacu-
men. V. 1459
- ad summa cacumina montis. VI.
463
- ad summam summam totius omnē.
VI. 679
- ad se conuertit ora. VI. 643
- ad terram de calo: de terra ad sive-
ra mundi I. 787
- ad cetera domorum cum subsiliunt
ignes & celeri flamma degustant
igna, trabesq; II. 191. 192
- ad terrarum oras accidat aetheris
ex oris. IV. 215
- ad tornum saxorum structa tran-
tur. IV. 361

ad terram se quasi precipitens cor-
pore toto IV. 1015
ad terramq; minanti monte rue-
bant. V. 1324
ad terram premunt degressos. VI.
52
ad templum Palladis Tritonida
alma. VI. 750
ad tempus supremum. VI. 1190
ad vires principiorum quasi proxi-
ma sunt. II. 124
ad vitam dominantior, quam vis
animæ. III. 398
ad vitam renocantes. III. 469
ad villam currit agens mantos
precipitanter. III. 1077
ad umbram nigræ noctis. IV.
538
ad vadaleti. V. 1231
ad vinctum quæ flagitat usus.
VI. 9
ad vitæ rationem aptas res. VI.
774
ADACTA ictus. III. 172
ADACTVM tempus. V. 1224
ADACTVS dentis exhibant. V. 1329.
vide: exhibant.
ADAMANTINA saxa ictus con-
ternere sueta. II. 447. Sic Plin.
de adamantibus, lib. XXXVIII
cap. 4. Incudibus deprehendun-
tur, ita respuentes ictum, et fer-
rum utringq; dissulcet, &c. Vir-
gil. lib. VI. v. 552. 553. 554. Por-
ta aduersa, ingens, solidog; ada-
mante columna; Vis ut nulla

virum, non ipsi exscindere ferro
Calicola valeant. Vbi Servius:
Adamas (inquit) lapis est duris-
simus, & tanta soliditatis, ut
nec ferro possit infringi, quem
hircino sanguine frangi dicunt.
Itaq; adamas ex re dictus, quod
nulla vi domari, hoc est vinci, aut
frangi possit: à verbo δαμάζω,
quod domare significat, & par-
ti ulapriuante α.

Hinc adamantinum per meta-
phoram vocamus, quicquid du-
rissimum, aut inuictum, atque
inexpugnabile indicare vo-
lumus: propterea quod incredi-
bilis est ipsius adamantis du-
rities. Hesychius: Ἀδάμας. α-
νιώμων, ἀπειθής, ἀταμβής. ἰ-
χυρεός, καὶ ὁ λίθος. Ἀδαμαίπ-
να. τερρά. Papin. Statius, lib. I.
Sylu. II. v. 69

--at quondam lachrymis, & sup-
plice dextra,

Et votis precibus virum concede
moueri,

O genitrix, duro nec enim ex ad-
amante creati

Sed tua turba sumus--

Vide Claudij Dawquerij Ad-
notat. ad Q. Calabrum pag. 28.
29 Cal. Rhodig. Antiqu. Lect.
lib. XIX cap. 10. Isidor Orig. lib.
XIX. cap. 13. Francisci Ruci,
Medici Insulani, lib. II. de gem-
mis, cap. XV. pag. 50. & seqq.

DANIELIS PAREI

- C. Barthij Aduersar. Tom. I. lib. XXI. cap. 7. col. 1031. Mat-
thia Martinij Lexic. Philolog.
fol. 21 C. Iul. Solin Polyhist. cap.
65. fol. 137*
- ADAPERTARERUM simulacra.** IV.
346
- ADAVCTA** crescere. II. 564
- adaucta** undiq; conuenere. VI. 507
- ADAVCTV** hilari quacumq; vides
grandescere. II. 1120
- ADAVGESCIT** neq; quidquam, nec
deperit inde. II. 296
- ADCREDERE** hoc facile possis. III.
870. Sic. infra IV. 814. adop-
nari. Et Catullus in Carm. ad
Ipsith. adiubere. Linus, lib. 43.
adiuvare, dixit.
- ADDE** etiam. I. 712. 846. III. 841.
842. 1050. 1051. IV. 1114. 113.
VI 329. 611. 613
- ADDENDVM** erit partes alias. II.
491
- ADDERE** partes III. 514
- addere** cur amplius quaris. III.
955
- addere**, & affingere. V. 165.
- addere** vere nihil adeo ut possis
plus, aut minus. V. 574
- ADDIDIT** augmen. V. 1306
- ADDIMVS** ipsi opinatus animi. IV.
467
- ADDITA**, demptaq; quadam. II.
764
- addita** sunt multa. V. 314
- addita** vero cum sit plaga. VI. 335.
- ADDVCOR** vix ut, &c. V. 1340
- non ADDVNT** illud in his rebus.
- III 914
- ADEAT** brumales fluxus. V. 615
- ADEMIT** mortalem vitam mors
immortalis. III. 883
- ademit** tibi vna dies infesta tot
pramia vite. III. 912
- ADEMPA** anima circum, mem-
brisq; remotis, truncus. III. 405
- ADEMPTO** surgere crure. III.
653
- adempto** lumine animam mori-
bundo corpore sudis. III. 1047
- vsq; ADEO**. I. 412. 964. 1004.
1017. II. 368. 1026. 1149. 1162.
III. 79. 183. 255. 321. 392 524.
536. 623. IV. 125. 761. 1106.
1113. 1250. 125. V. 123. 301.
546. 574. 582. 232. VI. 457.
753. 184. 1108
- ADEPTA** est merito nomen mater-
num terra. II. 996. V. 793.
819
- ADEPTVS** ma'is mandaret. II.
637
- ADERANT** hinc vigilantibus sola-
tia somni. V. 1404
- ADERVNT**. VI. 70. pro erunt. sic
abstare, prostare, saepe dicebant
Veteres, cum maxime Co-
mici.
- ADES**, paucis dum versibus expe-
diamus. I. 499
- ADESA** flagrabat. VI. 1166
- ADESO** corpore V. 592.

Ad-

ADESSE Videatur. IV. 818

ADESSET omnibus ad id omne tempore. I. 337

quod ADEST preſto, niſi quid cognouiſſimus ante ſuauius, imprimis placet, & pollere videtur. V.

1411. 1412

ADEVNDVM eſt nimium longis ambagibus. VI. 919

ADFECTA ſimili figura. II. II. 341

ADFECTI omnibus ærumnis deniq; viuunt. II. 50

ADFECTIS morbo, ſomnoq; ſepul-
tus. I. 133

ADFERET quis nunquam. 2. III.
355

ADFERT bruma niues, pigrumq;
rigorem reddit. V. 745

ADFIGIT nos angor de ollis. III.
866

ADFICIUNTVR membra dolore
III. 497

ADFIGI adheſum, quia non potius
eſt locis IV. 1235

Oberius Giſanius ad hunc locum: Adfigere (inquit) abſolute fuit poſitum, pro, adfigi. Quod ſane vix admiferim, cum nuſquam id exſtet, & ſciam mendorum turbam ex hiatu exſtiſſe non paruum. Elegantiffimo autem Horatiuſ, ſed ἐπὶ γὰρ πρῶτον, lib. II. Sermon. Sat. 2. 6. 79. Atq; adfigit humo diuina particulam aura. Sic. vet. & vulg. pleriq; & antiquiſſimus meus

Reſtiſſime. Nam quod in q. vet. adfigit, (qua in re variatum ſape deprehendi) exſtat; nec tam elegans, immo nec Latinum ſatis videtur. Adfigere humi, terra & ad terram dicendum putem: adfigere humo, non memini legiſſe. Humo, dicent alij, i. e. ad humum. Sed pro eo humi dicebant veteres, & terra. Virgil. vt & Horat. lib. IV. Georg. v. ipſe feraces figat humo plantas. Ergo adfigere humo, ſeu terra, quaſi imprimere, πρῶτον δὲ Silius lib. I. v. 674. de legatis Saguntiniſ humi proſtratis: Adſigunt, proni ſqua'entia corpora terra. Eſi hic facilius admiferim, adſigunt: quod tamen maiorem in ſe continet vim, & caſum grauiorem. In Horatio etiam facile id recipiam, lib. I. Sermon Sat. I. v. 82. Aut alius caſus lecto te afflixit. ubi tamen vetuſtiſſimus Codex: adſixit: vt in vulg. Sed ſupra ſcriptum erat: vel adſixit. Prudent. I. in Symmach. v. de loue: ex optimo libro: Compreſſu immundo miſerum adſigens catamithum. Haſtenus Giſanius.

ADFIGUNT oscula IV. 1074
adfigunt auid corpus IV. 1101
ADFINE corpus vitius laborat. III.
 734. Vide: Affine.
ADFINGERE noli hoc animi vici-
 um oculis. IV. 387
adfingere & addere V. 165
ADFIRMANT IV. 585
ADFIXA sidera atbereis cauernis.
 IV. 391
ADFIXÆ morsibus validis. V.
 1321
ADFIXVM cordi vinefcit, vt ignis.
 IV. 1131
ADFLARE membris calidum Sa-
 pore V. 568
ADFLICTANTVR fædo amore. IV.
 1151
ADELIGIT II. 943. i. e. ad terram
 delicit, seu abiicit, αφορδίζει.
 Vide: Adfigi.
ADHERENS subter VI. 914
ADHERENT corpori. VI. 897
ADHERET corpus. III. 558. sic.
 Plaut. Men. 3. 2. & 11. Prandi, &
 potavi, scrtum accubui. Ouid.
 lib. III. Metam. v. 578
 Applicor, & dextris adducor li-
 tora remis. Sic vet. lib. rectissime
 vulg. ducor dextris ad. Tacitus.
 lib. XV. aduolui genua, dixit: &
 noster II. 124. animū hac aduer-
 tere. Ita & Cicero, Arato: Hy-
 dra tenet flexu, Craterram cor-
 pus adheret: quamuis aliter
 videatur ille versus interpun-

gendus. Corn. Nepos in Timo-
 theo: Omnesq; eas gentes, que
 mare illud adiacent. Solent in-
 terdum veteres particulam, seu
 prepositionem, verbo adscribe-
 re, nomini detraciam. Vide hic:
 Adiacere.
adheret quo studio quisq; fere da-
 vincius. IV. 959
ADHESV vinctaq; membrorum
 per totum corpus. V. 840
ADHESVM cor: ore. III. 383
adhesum locis quia non potis est
 affigi. IV. 1215
adhesum humoris concipiunt. VI.
 471
ADHIBE te semotum à curis &
 vacuas aures, Seram adratio-
 nem. I. 44. 45.
adhibe animum nobis Seram ad
 rationem. II. 1021
ADHIBENDA nec cuiquam est al-
 ma nutricis blanda, atq; infra-
 cta loquela. V. 230
ADHIBERE naturam clandesti-
 nam, cecamq; I. 778
adhibere plura possunt. I. 827
adhibere gignundis rebus odorem
 II. 854
ADHIBET stimulos torretq; fla-
 gellis, mens tibi conscia facti.
 III. 033
ADHVC I. 559 V. 279. 386
adhuc V. 1026 pro hætenus, huc-
 usque. Ita fire rebantur
 Veteres hac particula. Terent.
 Adel-

- Adelph. IV. 4. 6. Satis adhuc tuanos frustrata est fides.* ADIGIT nec desiderium nostri nos
Sillum. III. 936
- ADIACEAT quid quæres. V. 546. ADIMEBANT pecus atq; agros. V.
Ita Caesar lib. 6 de bello Gallico: 1290
- cap. C. Trebonium cum pari ADIMVS vita lumen III. 682. Bis
legionum numero ad eam regio- variata translatio: sicut III.
nem, qua Aduaticos adiacet. 862. 1056
- Vide: Adheret. ADIPES. IV. 642
- ADIBIS delubra Deum placido ADIPISCUNTVR hanc. V. 633
cum pectore. VI. 74
- ADICERE ignes lumina possunt. ADIRE quæ suadet mortalis. II. 171
V. 568. Sic restituit Lambinus,
cum vulgo legatur: adlicere. ADIT quo neq; noster quisquam,
plane mendose. Adicere enim n. c. barbarus audet V. 37
lumen, & calorem, translate
dictum, ut, iacere & mittere adit auctumnus: graditur simul
telum. Vnde Lucretius radios, Euius Euan. V. 742
& lumina solis, tela diei, non se-
mel appellat. Sic I. 663
Æstifer ignis & lumen iacit,
atq; vaporem. ADIVNXERE feras II. 604
Adicere telum, autem, est ita ADIVNXIT iras acerbas. V. 1194
telum iacere, ut ad locum, quem
petis, perueniat. Caesar lib. 3. Ne- ADIVTA morte aliena I. 264
que propter altitudinem facile
telum adiciebatur. Ex quo ad- ADIVTAMVR exim dubio procul,
iectus. Lucret. I. 689 atq; alimur nos, certis ab rebus.
--que mittere corpora possit I. 811. 812
- Sensibus, & nostros adiectu tangere ADIVVAT tener humor. I. 809
tactus. ADLATA tellus. V. 548
- ADIECTV tangere tactus. I. 689, ADICIT sonus tardius aures. VI.
id est, iactus ad sensus: appulsu, 182
- sen coniectu, qui ad nostros ia- ADLISA locis solidis pars vocum.
ctus perueniat. IV. 571
- ADIECTVS odoris quo pacto naues ADMIRANTVR omnia stolidi ma-
tangat. IV. 674 gis, amantq; &c. I. 641. &
segg.
- admirantur nimis hunc fontem
homines. VI. 850.

ADMISCENT nec tamen in eorum
corpus inane. I. 745

ADMISCETVR penetratum agre
muliebri semine semen. IV. 1240

Admiscere, veteribus promisce-

re, temperare, iungere, visitatum

est, ita ut sexto iungatur casui.

Cic. lib. 2. de Nat. Deor. ait :

aëra multo calore admixtum

esse. Caesar lib. 3. de bello ci-

uili : Est etiam genus radicit

inuentum ab iis, qui fuerant

cum Valerio, quod appellatur

Chara; quod admixtum lacte

multum inopiam leuat. Hac

vulgus ignorat.

ADMISSA peccata prateritis annis
remordent III. 840

ADMISSVM amatorem si offende-
rit aura, &c. IV. 1173

admissum fade, dictum & superbe.
V. 1223

ADMISTVM dicendum est rebus
inane. I. 369. 382. 655. 569. V.
366

ADMIXTA voluptas. IV. 1078

ADMONVIT matura & vetustas III.
1054

ADMOVEAS extinctum lychnum
nocturna ad lumina. VI. 900

ADNECTI non potuisse animas
corporibus vestris. III. 689

ADOLENT altaria donis. IV. 1230.

id est, augent, honorant: & ita

Nonius explicat. Virgilius 7.

Æn. 6.

Præterea castis adolet dum alta-
ria tedis. Alias adolere, est & erere,
αἶτ' ἐν φησὶ μοῦν. Virgil. Phar-
mac. Verbenæ q̄ adole pingues,
& masculatura.

ADOLEVIT ubi robustis viribus a-
tas, Consilium quoq; maius, &
auctior est animi vis. III. 450.
451

ADOPINAMVR de signis maxima
paruis. IV. 814. Sic III. 870. di-
xit, Accredere.

ADORITVR quicunq; commutare
animum, & in fit. III. 516

ADPARERET spatium cæli domus.
II. 1108. Sic ex vet. lib. restituit
Gifanius, id est, adquireret.
Verbum observatione dignissi-
mum. In al. aptaret, apariret,
apparet, aperiret.

ADPELLARE suemus I. 54

ADPORTANT anni tempora mor-
bos. V. 122

ADPORTES insolitam rem auri-
bus ante. V. 101

ADPOSITA corporis atque animi
primordia singula primis alter-
nis variare, acnectere membra.
III. 373. 374

ADPOSITVS est aër, & circum-
datus omnibus rebus. VI. 1034

ADSCENDIMVS montes a'tos, VI.
468

ADSCENBERE currus falciferos.
V. 1300

ADSCENDIT motus à principiis.
II. 137

Ad-

LEXICON LVCRETIANVM.

- ADSCENSVS** *crescebant montibus aliis.* V. 493
- ADSCISCVNT** *dominos acres.* V. 88. VI. 62
- ADSCIVIT** *qua neq; terra sibi, nec maximus aether.* V. 474
- ADSIDET** *flumen sitiens, aut fontem propter amœnum, & totum prope faucibus occupat amnem.* IV. 1018. 1019
- ADSIDVO** *motu res quaq; geruntur* I. 993
- adfiduo** *in motu sunt sidera.* IV. 393
- ADSIMVLENTVR** *totis animalibus.* II. 913
- ADSIMILI** *ratione inde sequetur.* II. 492
- adsimili** *flexura predita latiuscula nostrilatis.* IV. 312
- ADSIMILI** *nobis ratione videntur fluere.* IV. 426
- ADSIMVLATA** *montibus nubila.* VI. 188
- ADSINT** *mortalibus.* II. 1031
- ADSTAS** *quibus regionibus eius, nec refert* I. 963
- ADSISTENS** *frundi erum nemus querelus complet.* II. 359
- ADSPECTARI** *illum, claro qui incedit honore* III. 76
- ADSPECIV** *horribili mortalibus instans* I. 65
- adpectuq;** *suolacrumas effundere ciues* I. 91
- ADSPERGII** *litius glaucis ab undis.* I. 719
- ADSTANS** *sensu suo contaminat.* III. 897
- ADSTARE** *ante aras mœstum parentem.* I. 89
- ADSTAT** *certe equidem finis vita mortalibus, nec deuitari letum pote, quin obeamus.* III. 1092. 1093
- ADSTITIT** *ante nec opinanti mors ad caput.* III. 973
- ADSTRACTOSq;** *esse in amore.* IV. 180
- ADSVCTIS** *labris humectans oscula* IV. 1187
- ADSVMITVR** *humor membris intrus.* IV. 1084
- ADSVNT** *tempestates.* I. 178
- ADVENERIT** *colans.* III. 784
- ADVENIENS** *liquor disputat.* IV. 871
- adueniens** *calor.* VI. 233
- ADVENIT** *id, quod cam saepe debemus futuris ma erat.* III. 838
- ADVENIUNT** *semper tardius ad aure; quam visum quare moueant.* VI. 165
- adueniunt** *procul à patria, domoque.* VI. 1103
- ADVENTV** *quorum manet incolum natura, alituq;* I. 457
- aduentu** *spumigeri suis, validiq; leonis* V. 983
- aduentu** *quod nos possit tentare recenti.* VI. 1135
- ADVENTVMq;** *que tuum fugiunt venti.* I. 7

ADVERSA

ADVERSA in parte. V. 685

adversa fulsit nimborum aspergine. VI. 523

adversa in loca deveniamus, & celi mutemus amictum. VI. 1131

ADVERSO monte hoc est n. xan-tem trudere saxum. III. 1014

in adverso, atq; inopi amore. IV. 1135

adverso flumine flabra feruntur. VI. 720

ADVERSIS frontibus nubes concurrere possint. VI. 115

adversis fluctibus VI. 725

adversis in re' us, dubiisq; periculis. III. 56

in ADVERSVM flumen contrudere raptim. IV. 425

adversum nimbos splendida signa videntur labier. IV. 446

ADVERSUS natura fœderaniti. V. 311

ADVERTAS animum. III. 45. IV. 810

Tota Comica phrasis, qua sepe avertitur Plautus.

ADVERTERE animum hac. II. 114 Virgil. ita f. re lib. IV. Æn. v.

--- magicas inuitam accingier artes.

Et lib. IV. Georg. v.

Frigidus ut quondam silvas immurmurat auster. Ennius, apud Nonium: sed sonitus aures meas pedum pulsus increpat. Vide: Impendere saxa: &, Adharet corpus.

ADVERTUNT acrius animos ad religionem in rebus acerbis. III. 54. Vide Bernartij Notas ad Papin Statij Thebai. lib. I. v. 88. 89

ADVLANT gannitu vocis catuli. V. 1069. antiquè dictum, pro, adulantur. Sic Accius Prometheo: Pinnata cauda nostrum ad ilat sanguinem. Et Aulienus Periegesi:

--diti loca flumina adulant.

Ausonius Panegyrico: Centurias non adulaus, vocatis classibus non intremui. Valer. Max. lib. 4. c. 3. Et quidem est in MSS. omnibus. Si Dion. sium adulare Selles. Et Columella, lib. 7. cap. 12. de canibus: Quod illi quoque furem adulant.

Adulationem autem proprie blandimentum canum esse, docet Nonius. Cic. lib. 2. de Nat. Deor. c. Cani tam fida custodia, tamq; amant dominum adulatio.

ADVLATA atas cum primum roborat artus. IV. 1031

adulta nova tellure, atq; athere. V. 798

ADVLTA atatis paulatim scandere gradus. II. 1121

ADVLIVM robur, & vires frangit, & in partem peiorem liquitur atas II. 1129. 1130

ADVMBRATIM quasi paulum simulata videntur. IV. 363. id est, tumido's, non ad amussim, non exquisiter rotunda.

ADVO-

LEXICON LVCRETIANVM.

ADVOLAT ad nos. IV. 315

ADVRIT saepe oculos splendor, qui-
cumq; est acer. IV. 330

ex ADYIO tamquam cordis re-
sponsa dedere. I. 735. i. e. ex animi

recessu, ex animi penetralibus.

τῷ quasi; Poëta mollit tralatio-

nem. Ex adytis autem responsa

Effata reddebantur olim. He-

rodor. lib. 1. λέγεται Φαίλῳ ἐκ

τῶν ἀδύτων ῥημάτων φέρονται ὑπὸ

πρὸς τὸν ἀεὶ πύδην. Virgil. lib.

2. Æneidos, v. 153, adytis hac

tristia dicta reportat. Et lib. 6.

Æn. 98. Talibus ex adyto di-

ctus Cumæa Sibylla Horrendas

canit ambages, antroq; remugit,

Obscuris vera inuoluens.

per ÆDES. II. 24. IV. 453

ÆDIBVS ex magnis ille exit saepe

foras. III. 1074. IV. 273

in ædibus esse IV. 307

in ædibus deserti catuli bauban-

tur. V. 1070

in ædibus ipsis dominantur celeri

flamma. VI. 223

ÆDIS saepe suas disturbet. II.

1099

Ædis per totas. IV. 453

ÆDITVENTES. VI. 1273. i. e. adi-

tui. Profert hunc locum No-

ctum Atticarum scriptor, lib.

12. c. 10

ÆGER morbi causam non tenet.

I. I. 1084

ÆGIS fuit in Peloponneso. IV. 584

ÆGOCEROTIS. V. 614

Ægoceros, Latine dicitur Ca-
pricornus. Vide Hygin.

ÆGRAM ponebat animam. VI.

1221

ÆGRE magna Si multi pressimus.

II. 198

ægre est corpori. III. 837

ægre penetratum admiscetur mu-

liebrisemine semen. V. 1240

ægre misereq; III. 875

ÆGRESKIT animus. III. 522. Sic

Sidon. Apollin. lib. 3. Ep. 3.

Quorum expectationi agre/scen-

ti nulla salubrius, otiusq;, quam

tui aduentus remedia medica-

buntur. Cassiodor in prefat. lib.

2. Ægrescit profecto ingenium,

nisi iugilectione reparetur. Pa-

pian. Statius, Thebaid. 1. v. 400.

Tantum in corde sedens agrescit

cura parentis. II. 18. Insultare

malis rebusque agrescere letis.

XII. 194. Hu anxiam mentem a-

grescit curis.

ÆGRESKIMVS morbis iisdem. V.

350

ÆGRI cum dolet pes. III. 111

agri velut antea cō tempore nihil

sensimus. III. 845

agri cui nihil accidit. V. 172

ÆGRIS mistos vagitibus ploratus,

mortis comites, & funeris atri.

II. 579. 580

ægris doloribus cunctis priuatus.

III. 919

ægris

agris luctibus nimis indulges. III. *Vt quondam Marſaus amator originis, ille,*

947.948

agris mortalibus. VI. 1

agris morbida vis in cor mœſtum confluxerat. VI. 1150

ÆGROR ſæpe etiam pecubus balantibus venit. VI. 1130

Ægror, etiam morbum corporis interdum ſignificat.

ÆGRORIS nec minimam partem ex agris in Urbem confluxit, languens quem contulit agricolarum copia, conueniens ex omni morbida parte. VI. 1257. Et ſeqq. ic alibi dixit, amaror, putor, &c. Vide Auſon. Peppam, de uſu antiquæ locutionis, lib. 1. c. 8

ad ÆGROS fugitabant viſere, vitæ nimum cupidi, mortisque timentes. VI. 1236. 1237. Vide infra: Viſere ad agros.

ÆGROTAT fama ſacillans. IV. 1117. 1066. Quo verbo ſæpe utitur Demotheſes, pro, diffidiis & ſeditionibus laborare. Eſt autem egregia tralatio, à corpore animantium ad rem inaninem comportata. Oſtendit enim Lucretius, amantes nequere, neque fama parcere, ſed utriusq; iacturam facere: quod item docet pluribus Verſibus Horatius, lib. 1. Sat. 2. v.

ginis, ille,

Qui patrium mimæ donat fundumq; laetæq;

Nil fuerit mi (inquit) cum uxoribus umquam alienis:

Verum eſt cum mimis, eſt cum meretricibus, unde

Fama malum grauius, quam res trahit, &c.

Sic Plautus, cum idem quod Lucretius ſignificare vellet, & ipſe verbum aliunde ſumpſit: quod ſimile Galde Lucretiano eſt Ita enim in Bacchidibus induxit Piſtoclerum, probum adoleſcentem, qui tamen in propoſito non permansit, nec reſiſtere potuit illecebris meretricum, loquentem.

Quia iſthæc lepida ſunt memoratu. eadem in uſu: atq; ubi periculum facias, aculeata ſunt: animum ſodicant: bona diſſimulant facta, & famam ſauciant. Vt igitur famam, exiſtimationemq; amatoris egrotare dictum eſt, cum ſe totos tradunt libidibus: ita poſtulata meretricis, quia ſine damno pudoris effici non poterant, probi adoleſcētis famam ſauciare dicuntur. Sic fere Lactantius lib. 1. de falſa relig. cap. 9. Libidinem vocat pudoris ac fama debellatricem.

Vide-

LEXICON LVCRETIANVM.

Videtur etiam Lucretius expresse locum illum Turpilij Pedio:

Quaeso omitte ac desere: que te semel naſta ſemper ſtudit.

Perdere, detegere, deſpoliare, optereq; adeo famâ ac flagitio.

Præterea uſus eſt etiam *μεταφορεως* hoc verbo Plautus in *Trinummo*, loquens de bonis moribus: l. 1. v. 34.

Sed dum illi agrotant, interim mores mali, quaſi herba irrigua, ſuccreuerunt uberrime. Et l. 1. v. 8. Nam ſi in te agrotant artes antiquæ tuæ, ſiue immutare vis ingenium moribus, &c.

Varro lib. 1. de vita populi Romani, apud Nonium: Diſtractione ciuium elanguſcit bonum proprium ciuitatis, atque agrotare incipit, & conſene, ce-re. Et lib. 10. de lingua Latina: ſed hoc genere declinatio in communi conſuetudine, verborum agrotat, & languſcit. Vide Petri Victorij, Var. Lect. lib. 19. cap. 11. pag. 344. Iani Gebhardi Crepund. lib. 3. cap. 22. pag. 160. 161. Ioannis Paſſeratij prælectiones in Alb. Tibullum, fol. 123. Philippi Parei, patris mei, *Analeſta Plautina*.

ÆGRVM &c. corpus mentem ſanari. III. 107. 475

ÆGYPTI amnis Nilus VI. 713

Ægypti è finibus ortus. VI. 1139

ÆGYPTVM rigat Nilus. VI. 714.

Vide infra: Nilus.

ÆMVLÆ magnis amnibus inueniuntur venti corpora caca. I. 296

ÆNEADVM genetrix, hominum, diuinâq; voluptas, alma Venus. I. 12

Æneadarum, id eſt, Romanorum, qui ab *Ænea* prognati ſunt. Proferat hunc primum Verſum Priſcianus lib. 7. *Ænea* autem matrem eſſe Venerem, teſtantur: Homerus, I. liad. v.

Sophocles in *Laocoonte*, v. Virgil. lib. 1. *Æn.* Verſ. 3 lib. 7. verſ.

Titus Linius lib. 1. *Annal.* cap. Quemadmodum igitur à Romanis Mars, eo quod Romuli pater haberetur, Romani generis auctor dicebatur: ita Venus Romanorum genetrix appellabatur, propterea quod *Ænea* mater exiſtimabatur. Vide Arnobium lib. 4. aduerſus gentes. Ruſil. Itinerar. v. 67. 68. Ludouici Carriónis, *Emendat.* lib. 1. cap. 8. pag. 106

ÆQVA

Æqua videtur enim dementia di-
cere utrumq. I. 704

æqua fides quoniam debebit sem-
per haberi. IV. 500

æqua parte. IV. 1224

ÆQVABAT multum parvis hu-
moribus imbrem sitis arida. VI.
 1174. 1175

ÆQVALI ductu. IV. 427

ÆQVAS partes non omnia corpora
habere. III. 115

in non æquas partes diuidit or-
bem. V. 683

ÆQVATO discrimine. V. 689

ÆQVE. I. 364. 615. 848. 1074. II.
 48. 233. 239. III. 670. IV. 756.
 1239

ÆQVIS concessum est legibus. V.
 1148

non æquis ponderibus. II. 239

ÆQVO animo. I. 42. III. 976

ex æquo. I. 853. III. 126

æquo certamine geritur bellum. II.
 573. 574. V. 393. 394

æquo clementius. III. 314

æquo longius si interpositum sit
spatium. IV. 558

æquo concretius mittitur. IV.
 1237

æquo amplius. III. 966

æquo spirantes certamine bellum, in
magnis de rebus inter se cerne-
re certant. V. 393. 394. II. 573.
 574

æquo animo viuere parce, diuitia
grandes homini sunt. V. 1117.
 1118

ÆQVOR Ionium. I. 718

æquor bibulam pauit arenam. II.
 376

æquor cur augmen nesciat, ratio
redditur. VI. 607

æquor multis aliis regionibus pre-
bet utilitatem opportunam si-
tientibus nautis. VI. 892. 893

ÆQVORA mundi. VI. 107

æquora ponti: dent. I. 8

æquora mari magno turbantibus
ventis, iuave, et terra magnum
alterius spectare laborem. I I.
 1. 2.

æquora campi. III. 1016. id est, æ-
qualitas. Æquor enim Latinis
scriptoribus, quidquid planum
est: nec solum de mari, sed etiam
de terra, fluuiis, et cælo, &c. di-
citur.

æquora cum magni commorunt
venti, mare vertitur in canos
candenti marmore fluctus. II.
 765

æquora ponti. I. 8. II. 771. 780.
 IV. 411. V. 998. VI. 439.
 624

æquora validi verrentes venti. V.
 267. 388. 390. 1225. 1226. VI.
 624

ÆQVORE ponti. II. 780

in æquore salso ut spumantes ven-
torum validis feruiscunt viri-
bus unda. III. 494. 495. VI.
 634

æquore in alto non nubes esse
quæunt.

queunt, nec pisces vinere in arvis

III. 786

in æquore summo gelidi saxi cubas. III. 906

ex æquore speculorum reddunt visum. IV. 105. 290. Ibid. v. 294.

vocat. planiciem speculi.

ab æquore sol humoris paruari delibet partem. VI. 620

ex æquore ponti nubes tollere humorem. VI. 628

ÆQVORIS altu undis nec leti inuapraclusa est. V. 374

æquoris ab undis astus. IV. 120. VI. 915. 926

ad ÆQVOS flexum ab rebus reserire. IV. 323

ÆQVVM est. III. 514. V. 227. 1088

æquum esse, misererier imbecillorum omnium. V. 022

ÆRI. 185. 392. 395. 566. 775. 997. II. 574. 1109. III. 123. 235. 149.

270. 283. 294. IV. 275. 277. 338

339. 340. 150. 359. 368. 369. 890.

892. 935. 936. 951. 925. V. 435.

499. 523. 524. 564. 605. 636.

695. VI. 365. 366. 684. 685.

1022. 1026. 1033. 1034. 1035.

1095. 1116. 1118

ærcalum dicitur. IV. 1032. Vide infra: Cælo. & Iusti Lipsij Physiolog. Ssoic lib. II. Dissertat. XI

ÆRA. I. 713. 997. II. 106. 144. 145. 230. III. 234. IV. 247. 286:

326. 327. 358. 559. 138. V. 274:

275. 279. 512. 580. 604. VI.

249. 831. 1001. 1013. 1140

ÆREA res. VI. 1077

ÆRAS quod sol diuerberat undas. II. 151

æras super influit auras. I. 770. V. 502

ÆRIA volucres I. 12

ÆRIAS volucres variantibus formis. V. 813

ÆRIBVS IV. 291. V. 644

ÆRIIS auris. IV. 931

æriis partibus mundi. V. 535: 54

ÆRIS auras. I. 207. 781. 800. 803. 1085. II. 103. 104. 232.

233. 602. III. 237. 288. 293.

456. 572. 592. 753. IV. 187. 197.

251. 341. 694. V. 277. 490. 491:

503. VI. 1225. 1226

ÆRA aribus pulsarent. II. 636. Citat hunc Versum Carissus.

per æta. per saxa, valide transit fulmen. VI. 218

ÆRAQ; qua claustris restantia soci-ferantur II. 450

Obertus Gifanius ad hunc locum: Æra (inquit) restantia claustris: cardines intelligo. Virgil. Ciri: v. Sonitum nam fecerat illi Marmoreo æratius strides in limine cardo. De stridore cardinis idem Poeta lib. 1. Æv. v. 449. foribus cardo stridebat ænis. Et lib. VI. v. Tum de-

mum horrifono stridentes cardine sacra Panditur porta. Alluisse huc videtur Silius lib. 7. & de lupo: morsuq; quatit restantia claustra: quamquam ipsas fores intelligat Silius. Claustra etiam hic pro foribus accipienda sunt Et alias sepe. Male alij de possulo, aut cernice accipiunt; cum illa, ut puto, area plerumq; esse non soleat: & ea deniq; claustris, i.e. porta, seu, si ita velis, fera non restet, non obstat, non impedit aperiri ostium: quod faciunt cardines. Vide Iani Gebhardi Animadu. in. Tibul. lib.

I Eleg. 2. & 6. pag. 14

ÆRE renidescit tellus. II. 328

ÆRE, atq; argento, sternunt iter omne viarum. II. 626

ÆRE solum terra tractabant areq; belli miscebant fluctus: &c. V. 1288

ÆRE interposito usq; adeo à saxo fugere gestire videtur. VI. 1045. 1046

ÆRIBUS erapulsarent armati. II. 636

ÆRIS glacies flamma deuicta liquescit. I. 493

ÆRIS, auri, argenti, plumbi riuus. V. 1256

ÆRIS viribus Violentis. V. 1269

ÆRIS posterius ferriq; Vis est reperta. V. 1285

ÆRIS prior erat, quam ferri, cogni-

tus & sili. V. 1286. sic Ouid. lib. IV. Fast. v.

ÆS erat in pretio, chalybis iam massa placebat;

Eheu, perpetuo debuit illa tegi.

ÆRIS æstus ubi prius praecepit, ferriq; Vis possedit apertas. VI. 1048

ÆRIS corpuscula quadam accipit.

ÆRVNA grauescit in dies. IV. 1082

ÆRVNABILE magnopere erat. VI. 1229

ÆRVNARVM si certam finem esse viderent homines. I. 108

ÆRVMNIS omnibus adfecti. III. 50

ÆS, atq; aurum, ferrumq; & simul argenti pondus, plumbiq; potestas. V. 1240

ÆS magis fuit in pretio, aurumq; iacebat, propter inutilitatem, hebeti mucrone retusum. V. 1272

ÆS nunciacet, aurum in summum successit honorem. V. 1274

ÆS fulmen liquidum facit. VI. 229

ÆS facile dissoluit, aurumq; repente conferuescit fulmen VI. 351. 352

ÆS liquidum facit ignis, aurumq; resoluit. VI. 966. 1053

ÆSTA-

LEXICON LVCRETIANVM.

- ÆSTATE ut olim pum veteres ponunt tunicas cicada. IV. 56
 æstate folliculos ut nunc teretes cicada linguunt, sponte sua victum vitamq; potentes. V. 801.
 801
 in æstate Nilus crescit. VI. 712.
 Vide: Nilus.
 æstate sunt aquilones ostia contra anni tempore eo, quo etesia flabra feruntur. VI. 715. 716
 æstate cur frigidior in puteis sit humor. VI. 840
 ÆSTATIBVS configunt hiemes acres: propterea sunt hæc bella anni nominanda. VI. 372. 373
 ÆSTIBVS inter se diuersis sidera ferri. V. 648
 ÆSTIFER ignis vis lumen jactat, atq; vaporem. I. 663
 ÆSTIFERAS usq; in partes, & feruida signa. V. 641
 ÆSTIFERVM ut tantum radiorum exaugeat ictum. V. 612
 ÆSTIVIS è partibus. V. 614
 ÆSTV quo pacto fugerit. I. 308.
 Æstus, hic pro calore ponitur.
 æstu conlabefactatus rigor auri soluitur. I. 491
 æstu certo fluit mare. V. 508
 ex æstu nec facile, nec frigore quod caperetur. V. 917
 æstu victa per agros. V. 1103
 æstu cum frangitur. VI. 143
 æstu sol magnam partem detrahit. VI. 616
 ab æstu tremulo in luce rarefcit humor aquarum. VI. 875
 ÆSTVAT in ramos incumbens arboris arbor. V. 1096
 ÆSTVM permiscet, & anni frigus VI. 363
 æstum quasi quendam conciet. VI. 816
 æstum suum insinuare radijs ardentibus per septa domorum. VI. 860
 æstum qui discutit aëra plagis. VI. 1001
 æstum resorbet mare, & frangit fluctus. VI. 694. 695
 ÆSTVS diuersi materiai. II. 562
 æstus inclusi rapidi sunt atheris. V. 520
 æstus signiferi super atheris vrges. VI. 480
 æstus ab undis aquoris. VI. 915.
 IV. 219. pro commotione, vel impetu maris. Et ita Nonius, qui hunc versum profert.
 æstus belli magnos commouit funditus. V. 1434. Tralatio ab aquis i. e. tumultus bellicos.
 æstus calidos nec tuimur: nec frigora quimus usurpare oculis. I. 300
 æstus mentis. III. 174. pro motu, ut alias sæpe;
 æstus corporis. IV. 1017
 æstus atheris. V. 484
 æstus nec nimios ciebat nouitas mundi. V. 817

- æstus exæstuet tellus. VI. 816. ætas quam vespit, plus dispendij
 Sic supra: II. 1135 pro quam lar- faciant II. 1125
 gos exæstuat æstus non artus: ætas in partem peiorem liquitur.
 ut voluit Gifanius. Est ta- II. 1130
 men, qui corrigebat: largo ætas fracta est II. 1149
 se exæstuat æstus. id est, mo- ætas ubi robustis adoleuit vi-
 tu: iustitius: lib. cap. qua ribus, Consilium quoq; manus,
 materia in illis locis. passim & auctior est animi vis. III.
 è terra exæstuat. Vide An- 450. 451
 drea Schotti Observat. Poët. ætas post mortem. III. 860. 867.
 lib. II. cap. 21 1089
 æstus qua derigit. VI. 823 ætas postera, quam fortunam ve-
 æstus auerni VI. 830. 824 hat, in dubio est. III. 1099
 æstus ubi aris precipit, ferrig; ætas adules cum primum reboras
 vias possedit apertas. VI. artus. IV. 1032
 1047 ætas alterius sub nutu degitur. IV.
 æstus lapidis. VI. 1049. 1054 1115
 æstus ut peruolet intactus. VI. ætas in certo tempore cadere den-
 1037 tes imperat, & impubem molli
 æstus mortifer. VI. 1136. pro, pubescere veste, & pariter mol-
 morbo. lem malis demittere barbam.
 ATAS quacumq; vetustate amouet V. 6. 71.
 I. 125 ætas infantum quos ubi tempore
 ætas, diesq;, omnia debet. morta- maturo patefecerat. V. 807
 li corpore qua sunt, consumse ætas mundi totius naturam mu-
 antea. I. 232 233 rat. V. 826
 ætas irremovabilis abstulerit iam ætas voluenda sic commutat tem-
 præterita. I. 468 porarum. V. 1275
 ætas longa diei infinita anteaclis ætas quicquid paulatim protrahit
 temporis, &c I. 557 in medium. V. 1387
 ætas puero nimis improvida. I. 937. ætas nostra respicere nequit,
 IV. 14 quid sit prius actum, nisi
 ætas quantam copiam non enu- quaratio vestigia monstrat. V.
 merare queat omnis. II. 1069 1445
 ætas omnibus his debes consistere ætas ubi ingentes speluncas subruit
 rebus. II. 1118 VI. 554

- ætas, & alia ex alia facies sequa-*
tur. IV. 819
in ÆTATE antea cta si fuere I. 134.
 II. 298
ætate nunc aliena tua tamen o-
nia miste. III. 975
ætate florenti. V. 1073
ætate senecta, ubi valide vires
membraq; deficiunt fugienti
languida vita. V. 874 885
 ÆTATEM. VI. 235. i. e. longissi-
 mum tempus, diutissime. Sic
Plaut. Amph. IV. 2. v. 3. *Eo mo-*
do, & profecto viuas ætatem mi-
ser Curc. IV. 3. v. 12. *Sed viuas.*
per me ætatem quidem. *Pseud.*
 I. 5. v. 100. *Do ouem testem tibi*
te ætatem impune habiturum.
Pœn. III. 3. v. 23. *Bono si quid*
malefacias, ætatem expedit. Sic
Terent Eun.
Anabiye à milite. I. C. iam du-
 dum, ætatē. *Idem Heaut.* IV. 3.
 v. 18. *Quid (malum) me ætatem*
censes velle id assimularier. 2.
Et Hecyr. V. 1. v. 21. *Nam neq;*
ille hoc animo erit ætatem. *Vbi*
Donatus: Ætatem, tam diu,
 quam diu est ætas *Lucilius. Sat.*
Vt multos mensesq; dieq;
Non tamen ætatem tempestate hac
sceleris latentur.
Nonius Marcellus. Ætatem (in-
 quit) positum pro sæpe ac diu.
 ÆTATEM degere in aëre aperto
 cum validis venis. II. 510
ætatem superante cta cur me-
minisse nequimus. 2. III. 673
ætatem per omnem durare posse.
 III. 813
ætate in perpetuam. III. 1000
ætatem agere desidiose, lustrisq; pe-
rire. IV. 1129
 ÆTATIS summum periuadere si-
 nem, I. 555
ætatis adulta paulatim scandere
gradus II. 1121
ætatis spatium vetusto. II. 1171
ætatis cupitum tangere florim. III.
 772. V. 845
ætatis quibus freta primitus insi-
nuantur IV. 1024
ætatis flore videntur membris con-
latis. IV. 1099
 ÆTERNA materies. I. 239. 518.
 519. 540. 245
æterna hæc sint, necesse est. I.
 529
æterna pollentia simplicitate. I.
 605
æterna, atq; solida. I. 610
æterna hæc poss: manere, esto. II.
 906. III. 808. V. 117 325
æterna neue putes penes resi-
dere potesse corpora prima. II.
 1108
æterna est summarum summa III
 818 V. 362
ætæ pa mors tamen nihil minus
illa manebis. III. 105
æterna semper fuere. V. 326
æterna nox te terras teneret in
 C 3 per-

DANIELIS PAREI

perpetuum, detracto lumine solis.

V. 978

Æterna donata salute diuinitus. V.

1214

ÆTERNÆ mandata saluti. VI.

601

*ÆTERNAM sibi naturam abnuit
esse. III. 642*

*æternam suscepit lampada mun-
di. V. 403*

æternam dabant vitam. V. 1174

*ÆTERNAS quoniam pœnas in
morte timendum. I. 111*

*ÆTERNI temporis, non unius ho-
ra. III. 987. 1087*

*æterni sidera mundi quo voluenda
micant. V. 515*

*ÆTERNIS exponit versibus edens
Ennius. I. 121. Sic paulo ante. v.
118.*

*Ennius ut noster cecinit, qui pri-
mus amœna*

*Detulit ex Helicone perenni fronde
coronam.*

*Et v. 524. Semper florentis Ha-
meri. Tibull. lib. 4.*

*Non ego sum satis ad tanta prae-
cia laudis,*

*Ipsæ mihi nō si præscribat carmina
Phæbus,*

*Est tibi qui possit magnis se accin-
pererebus*

*Valgius, æterno propior non alter
Homero.*

*æternis fama monumentis insi-
ta florent facta virum. V. 330.*

*Sic Guntherus, cui Poëta noster
per familiaris fuit, lib. I. v. 715.
æterna laudis monumenta reli-
quit.*

*ÆTERNO deninctus vulnere amo-
ris I. 34*

æterno constat semine. I. 121

æterno corpore. I. 242. 500

æterno tempore. I. 629

*æterno velut certamine, prælia,
pugnaq; edere turmatim cer-
tantia. II. 117*

*æterno percipi a motu. II. 1053. IV.
28*

*æterno mortale iungere desipere
est. III. 802*

æterno tabescere luctu. III. 925

*æterno frigore lesi corpus persusum
iaceret. IV. 912*

*ÆTERNVM da dictis leporem. I.
28*

*æternum tempus potuisse manere.
I. 633*

*in æternum sepelire salutem. II.
570*

*æternum soporem. III. 467.
935*

*æternum non tamen poterit per-
ferre do orem. III. 1004*

*æternumq; daret matris sub pectore
vulnus. II. 638*

*æternumq; nulla dies nobis mor-
rorem ex pectore demet. III. 921*

*æternumq; putare opus atq; im-
mortale futurum. V. 160*

ÆTHER sidera pascit. I. 231

æther

æther pater imbres in gremium
matris terrai precipitauit. I. 250
251. Vide infra: Pater.

æther athera, ignem ignes procu-
dunt. II. 1113

æther innubilis large diffuso lumi-
ne videt. III. 21

æther signifer. V. 459

æther diffusilis. V. 468

æther maxumus. V. 474

æther ignifer. V. 499

æther liquidissimus. V. 501

æther si non exstructis foret. alte
nubibus. VI. 267

æther omnis uti videatur in im-
brem vertitur. VI. 290

ÆTHERA totum circum tremere
signis. I. 1087

æthera uno nisu posse modice flue-
re V. 507

æthera stellis micantibus fixum.
V. 1204

ætheraq; æther, & ignem ignes
producunt. II. 1113

in ÆTHERE non arbor esse potest.
V. 129

æthere raptauit toto, terrasq; per
omnes. V. 399

æthere adulta. V. 798

ÆTHERE ænubes concurrunt sub-
lime volantes, contra pugnantibus
ventis. VI. 97. IV. 182. 909

ætherea nubes: i e. aërea.

ÆTHEREAS auras. III. 406. Poë-
ta noster, & Virgilius saepe so-
cant, qua aliis in locis aëreus

appellant. Æther enim pro aëre
ab eisdem non raro poni solet. Id
quod Seruius etiam apud Vir-
gil. lib. I. En. indicauit.

in ÆTHEREIS dispersus nubi-
bus austri clamor gruum. IV.
182. 909

æthereis adfixa cauernis sidera
cuncta cessare videntur. IV.
391

æthereis oris ingentibus substrata
immania ponti aquora. IV.
412

æthereis cernuntur in oris. V. 86.
VI. 60. ignibus II. 1096

ÆTHEREVS uti exortus sol stellarum
Sic ille genus humanum inge-
nio superauit, & omnes praestrin-
xit. III. 1057

æthereus sol nimis torret feruori-
bus. V. 216

æthereus sol radijs retexens aqua-
ra diminuit. V. 268. 390

æthereus sol irrigat assidue ca-
lum candore recanti. V. 282.
283

ÆTHERIS labentes ignes. II. 1096.
1032. V. 449

ætheris oris. II. 998. III.
848

ætheris ex oris ad terrarum acci-
dat oras. IV. 215

ætheris astus. V. 484. 520

ætheris igniferi super astus. VI.
480

ætheris ignis. V. 585

per ætheris magnos orbes V. 647
 ætheris per oras matuta certo
 tempore roseam auroram de-
 fert, & lumina pandit. V. 655.
 656

per ætheris caulas omnes. VI.
 491

ÆTHIOPVM de montibus altis
 crescat, ubi in campos albas de-
 scendere ningues tabificis subigit
 radius sol omnia lustrans. VI.
 735-736-737

in ÆTHRAM vidantur surgere.

VI. 466. id est in aëra lucidum.

Quo nomine utuntur sapissime,
 qua Græci, qua Latini. He-
 ychius: Αἰθερ, αἰθερῆς αἰθήρ. εὐ-
 δῆα. αἰθερ καὶ αἰθήρ. Αἰθερὺς ἡ αἰθήρ.
 εὐδῆα ποιῶντες. Homer. Iliad. g.
 v. ποιήσων δ' αἰθέρω, δὲς δ' ὀφ-
 θαλμοῖσιν ἰδέσθαι. ad quem lo-
 cum Eustath. αἰθέρω λέγει τὸ
 λάμψιν, τὸ εὐδῆα, τὸ αἰ-
 θερῆα. id est, æthram dicit æ-
 rem lucidum, serenitatem, &
 cælum purum. Cic. lib. 11. de

Nat. Deor. aërem complexa
 summa pars cœli, qua Æthra
 dicitur, & suum retinet ardo-
 rem tenuem, & nulla admistio-
 ne concretum, & cum aëris ex-
 tremitate coniungitur. Macro-
 b. lib. 6. Saturn. cap. 4. pag. 454.
 Virgilius (inquit) inseruit operi
 suo & Græca verba; sed non
 primus hoc ausus. auctorum e-

nim veterum audaciam secu-
 tus. lib. III. Æn. v. 590, 591

Nam neq; erant astrorum ignes, nec
 lucidus æthra

Sidereâ polus: obcuro sed nubila
 cœlo.

Seruius ad hunc locum. fol. 303.

Per æthram sideream, hoc est,
 per splendorem ætheris. Sane æ-
 ther est ipsum elementum, æ-
 thra vero splendor ætheris. Sci-
 endum est, Homerum & æthe-
 rem, & aërem communis gene-
 ris dicere: quod de aëre nos non
 possumus dicere. De æthere, æ-
 thra factum est. Et secundum
 rationem istam potest & æther,
 & æthra, unum esse, ut nunc sit
 pro æthere sidereo. Sed & lib. 12.
 Æn. v. 247.

Namq; volans rubrâ fulvus Iouis
 ales in æthrâ,

Littoreas agitabat aues——

Ennius prior dixerat in sextode-
 cimo:

---interea, fax

Occidit Oceanumq; rubrâ tractim
 obruit æthrâ.

Et illius in Theutrate, apud
 Macro- lib. 6. c. 4. Flammæam
 per æthram alto feruidam ferrâ
 facem. Vfus est etiam Pruden-
 tius, hymno Epiphania, vers.
 36.

Quis ste tantus, inquit,
 Regnator, astris imperans,

Quem

LEXICON LYCRETIANVM.

Quem sic tremunt caelestia,
Cui lux & aethra inferniuntur?

Erasmus ad hunc locum: aethra (inquit) est purior calipars: habet enim & calum ipsum lucem suam. Et Georg. Fabricius: aethra est pars calis lucida, atq; ignea.

ÆTNA impetus eximius furit ignibus II. 593

De Ætina, & de ignibus ac murmuribus Ætina, lege Lucret. lib. VI. v. 639. & seqq. & adde elegantissimum Cornelij Seueri poema de Ætina, cum Notis Iosephi Scaligeri Plin. lib. II. cap. 106. Solin. Polyhist. cap. 11. Oros. lib. II. cap. 14. Iustin. Histor. lib. IV. cap. 1.

ÆTNA fornacibus vastis. VI. 681

ÆTNEA minantur murmura flammarum vrsus se conligere iras I. 722

ÆTNEVS ignis abundare, flammescere calum. VI. 669

ÆVI labentia tractu I. 1002. V. 1115

ævi hoc quodcumq; est, qualibus in tenebris vite, quævisq; periculis degitur. II. 15. 16

ævi corpus ubi iam validis quasiatum est viribus. III. 451. æuum, heic vitam sonat, & alias sæpe. Horat. lib. serm.

Dum licet in rebus incundis viue beatus,

Viue memor, quam sis æui brevis.

Proprie autem æuum (inquit Maurus) æternitatis est, quæ non nisi dijs conuenit. Ennius:

Romulus in calo cum dijs genitalibus æuum

Degit ———

Hinc Arnobio longæuus pro immortalis: atq; ita Poëta noster sane quam multis locis.

æui quod superest. III. 918

æui maiorem partem somno conteris III. 1061

æui nec validas valeant rescindereleges V. 19

æui validas viros perferre. V. 315

æui immensi validas contemnere vires V. 180. 1216

Æuo immortalis summa cum pace fruatur I. 5. II. 646

æuo, macieq; senescunt. I. 325

in æuo quid sit transactum. I. 460

æuo frangente priore I. 53

æuo quasi longinquo fluere omnia cernimus. II. 68

ex æuo ineunte nullo continetæ colore II. 742. III. 345. V. 538. 556. 817

æuo grandi quandoquidem cibus densq; defuit. II. 140.

ex æuo perdit enim, quod non proprium fuit eius III. 358

C 5 æuo

DANIELIS PAREI

- æuo expellitur.** III. 359. i.e. mori-
 tur. Sic esse in æuo, pro superesse,
 Sistere, Valere, ponitur. **Æuum i-**
 gitur hinc vitam sonat.
æuo fessa fatiscit. III. 459
æuo pereant priuata futuro. III. 487
ex æuo ineunte omnia membris ge-
 neraſcunt, ingenioq; III. 746
æuo florenta. III. 1022
æuo perpetuo fundatum. V. 162
ab æuo non lapides quoq; vinci car-
 nis? V. 307
æuo florente pueris iuuentas occi-
 pit, & molli veſtit lanugine ma-
 las. V. 866. 887. III. 1022
per Ævum. I. 549 634. 950. V. 62.
 428. II. 561. III. 605
æuum per omnem. II. 561. Sic III.
 605. non modo non omnem poſ-
 ſit durare per æuum. Hinc intel-
 ligimus, æuum uſurpatum eſſe à
 veteribus etiam in maſculino
 genere.
æuum anguſtis tolerarit finibus.
 II. 1168
æuum placidum degunt, vitamq;
 ſerenam. II. 1092
æuum ut ſterili Venere exigat. IV.
 1228
æuum ſecurum agere. V. 83. VI. 57
æuum pulchre degeret tempore in-
 ante aſto. V. 173
æuum colere. V. 1144
æuum conſumit in curis inanibus.
 V. 1430
æuum degebant validis turribus
 ſepti V. 1439
AFFECTA calore tellus. VI. 843. Sic
 Varro Eumenid. Luce locum
 adſciens.
AFFINE corpus vitiis laborat. III.
 734. Perelagante dicitur, affinis
 vitiis, pro, participes vitiſorum,
 ſel, alligatus & obnoxius vi-
 tiis. Sic Terent. Heant.
 Earum rerum affines, quas fert
 adoleſcentia. Sic Cic. affinis fa-
 cinori, & turpitudini. Sic Lin.
 noxa affinis. Iungitur enim cum
 generandi, vel cum dandi caſu,
 ἀδελφός. Sic autem dictum:
 vitiis adfine laborat; ut illud
 lib. I. v. 348. motu priuata care-
 rent
AFFLIGIT iſtus. II. 943
AFELYAT ſenſu corpus omne. III.
 686
AFFLVERE diuitiis, honore, laude.
 VI. 12. 13
AGAM. IV. 675
AGAT iure. III. 977
 nunc AGE. I. 951. II. 61 333. 528.
 729. III. 418. IV. 108. 176. 269.
 674
AGEDVM. III. 976
AGEBAT. III. 576
AGELLI dulcis culturam tenta-
 bant. V. 1366
AGENDIS in rebus cunctis. II.
 290
AGENDVM cum ſit præſertim
 multa

LEXICON LVERETIANVM.

- multa nouis verbis. I. 138. id est,*
cum multa sint nobis verba a-
genda seu agere oporteat.
Agendum enim actionem si-
gnificat, ut apud Græcos πει-
ρῆς, id est, agere oporteat:
cum multa nobis verba sine
innouanda: vel, cum multa
nobis nouis verbis sint appellan-
da.
agendum in discrimen. III. I.
727
AGENDVS metu: ille foras praecep-
 III. 37
AGENS animam. III. 494. *mori-*
bundus scilicet.
agens currit mannos ad villam
præcipitanter. III. 1077
agens ventus tradit magnam na-
uim magno molimine. IV. 899.
 900
agens ignis. V. 524
agens ventus contrahit in unum.
 VI. 210
AGENTIBVS ipsum. I. 441
AGERE nam neq; nos hoc patriâ
 tempore iniquo possumus aquo
 animo. I. 41
agere scintillas, ac latè differre fa-
uillam. II. 674
agere nihil illa foris tot corpora
materiai. II. 1055
agere sua per se sponte. II. 1090
agere incipiam tibi, quod vehe-
menter ad has res attines. IV. 33.
 VI. 906
agere caussidici causas, & compo-
ner: leges IV. 963
agere nos hoc. IV. 966
agere desidiose atatem, lustruq;
perire. IV. 1129
agere securum eum. V. 83. VI.
 17
AGERENT haud ita citam, ut nūc
 plerumq; eidemus. III. 1071
AGESIS. I. 265
AGIMVS quos præter nauim. IV.
 390
AGIT spumas III. 490
AGITANDO percutit aër. VI.
 685
AGITANTVR plagis VI. 1018
AGITARE noctes pariles diebus. I.
 1065
AGITATVR multimodis. III. 116
agitatur quanto plus aëris ante.
 IV. 251
AGITAT cum digitos propter ma-
 ribundus humi pes. III. 654
agitatur 25. VI. 1053
AGITQ; aëra, & procudit IV. 246.
 250
AGGREDIANTVR gerere quidquā
 nostr: causa. V. 168
AGGREDIOR differere de re. VI.
 940. 980
AGMINE dulci super terras fluit.
 V. 271
Agmen fluminis, i. e. actus, &
ductus, inquit Macrob. lib. 6.
Saturn c 4. Sic Enn. lib. 5. Quod
per amœnam urbem leni fluit
 agmine

- agmine flumen. Virgil. lib. 2. ram virgulta. V. 1365.
 Æn. v. 682. per agros solem querebant pauidi,
 Ad terram Hesperiam venies, & bi palantes noctis in umbris. V.
 Lydius, arua 971
 Inter optima virum, leni fluit a per agros astu sicca. V. 1103
 gmine Tybris. agros pingues pandere. V. 1147
 Et Georg lib. 1. & 322. Sape etiã agros diuisere V. 1109
 immensum cælo venit agmen agros adimebant. V. 1190
 aquarum. Seruus exponit impe- per agros flamma tempestas domi-
 tum. Et multis aliis rebus hoc nata VI. 642
 nomen adiungitur. agros funestos reddidit mortifer a-
 agmine dulci super terras redit. flus. VI. 1137
 VI. 637 AGVNDIS in rebus offeruiscere. V.
 agmine denso ubi sunt nubes. VI. I 34
 99 AGVNTVR qua gelidis à stellis a-
 AGNI satiati ludunt, blandeq; co- xis VI. 720
 niscant. II. 320 AHENA signa. I. 116
 agni petulci balantum pecudes. II. AHENA falcis V. 1293
 367 AHENIS in scaphis. VI. 1044
 AGNOSCAS facile. II. 402 AIHERNO percita motu. III. 33
 AGRESTIS docuere cauas inflare AIO III 180
 cicutas. V. 1382 AIUNT. I 372. II 743. 912
 agrestis Musa vigeat. V. 1397 ALARVM conamen proditur. VI.
 Imitatus est Virgilius in Eclo- 835
 giis. ALAT, auctes, & creet. I. 50
 AGRI modus minore esset II. 1169 ALATVR quo victu corpus, nec re-
 Agri culturas. V. 1447 fert quidquam. I. 631
 AGRICOLÆ seueri. V. 1356 ALBA ex albis principis esse. II.
 AGRICOLARVM vires conficimus. 730
 II. 1160 alba quoniam non ex albis crean-
 AGRIGENTINVS Empedocles, I. tur II. 789
 716 ALBAS nungues. VI. 736
 ex AGRIS in urbem confluxit, nec ALBESCERE aquora ponti nullo
 minimam partem agroris. VI. pacto possent II. 772
 1257 ex ALBIS principis alba esse. II.
 per AGROS nua defodere in ter- 730

LEXICON LVCRETIANVM.

ex albis quoniam non alba creantur. II. 789

ab ALBO plumbo & iungatur. VI. 1077

ALBUM, & candens, videatur. II. 770

album colorem sentire. II. 810. Iatere. 822

ALES pennis delata VI. 821

ALESCENDI donicum summum tetigere cacumen II. 1128

ALEXANDRI ignis Phrygio sub petiore gliscens I. 474

ALGOq; fameq; III. 733

Sic legit Nonius, hunc locum proferens, & docet, algo pro algore, usurpatum esse à veteribus. Sed Lambinus putat Nonium & sum esse corruptis libris, vel ipsum Nonium esse mendosum, & apud eundem legendum, algi, pro algore, & locos omnes, qui ab eo proferuntur, sic esse restituendos. Apud Priscianum enim lib. 5. vetus quidam Grammaticus in exr docet, usurpari à Latinis, algor, alioris, in tertia inflexione; & algius, algius, in quarta. Adde quod Sospater Carisius lib. 1. notat, algi dictum esse à Latinis, profertq; locum ex Plauto in Rudente. II. 7. v. 24. Tu vel suda, vel peri algi. Idem ille Grammaticus apud Priscianum alium locum Plauti in Vidularia; Inopiam,

luctum, maerorem, paupertatem, algum, famem.

ALGOR in igne gignit. III. 624

Algor crepitans dentibus. V. 746.

Hec est verissima Scriptura ex vet. lib. à Gifanio eruta. vulg. accentibus algi.

ALI, & crescere, grandescere, pro crescere. I. 191. 803. II. 546

ALIA. I. 280. 510. 549. II. 349.

690. 880. 980. III. 108. 628.

1008. IV. 106. 595. 819. 666.

756. 1190. V. 293. 349. 373.

461. 710. 733. 1029. 1089. VI.

303. 191. 305

ALIA. I. 163. 598. 812. 1043. II.

76. 364. III. 932. IV. 88. 606.

1166. 1243. V. 743. VI. 520

ALIAM. II. 285. III. 517. 705. 826.

IV. 448. V. 370. 537. 1366

ALIAS. I. 116. 358. 375. 801. II.

491. 492. IV. 1033. 1242. V.

323. 328. 1080. VI. 185. 298.

773. 1063. 1055

Alias. II. 602

ALID I. 262. 1105. III. 984. V.

1304. pro aliud. Sic saepe veteres.

Vide Priscian. lib. 12. Sospater lib. 2.

ALIBI. II. 1063

ALICVI. III. 946

ALIENA salutis. III. 833. Sic VI.

1063. Nec tamen hac ita sunt a-

liarum r. rum aliena. Sic Hora-

sius, Graci sermonis felicissimus

imitator, lib. II. Sermo 3. v.

Qui

Qui species alias veri, scelerisq; tu-
multu

Permixtas capiet, commotus ha-
bitur.

Sic habuit Vetus Codex Gifa-
nij, & omnes vulgati vete-
resq; aliorum libri. Nihil ergo
mutandum: quod alij faciunt
tamen. Alias veri, id est falsas,
& non veras, inquit Porphy-
rio. Recte Gracius diceret, i-
dēas πῆς & ἀληθῆς, seu πῆς ἀ-
ληθείας ἀλλας, id est, alias ve-
ri. Dicimus ergo; alius vero,
alius à vero, alius veri: quod
extremum totum est poeticum,
ut & primum. Sic, alienus à
vero, alienus vero, & veri, di-
xerunt veteres: aliena salutis,
rerum. Patrio casui iungi so-
let à veter. alienus, ut Graci
ἀλλοτῆς. Cic. 1. Academ. Et
uno nomine omnia, que essent a-
liena firma & constantis assen-
sionis.

aliena rogorum. VI. 1281. id est,
alienos rogos. Vide Mantif-
sam.

aliena turba. II. 550

aliena videmus reicere in terras
naturam. II. 712

aliena tua tamen aetate omnia
miste. III. 975

aliena tellus. V. 547

aliena morte adiuta. I. 264

alienaq; pacis eorum. VI. 68

ALIENIGENIS ex partibus esse no-
bis venas, sanguen, ossa, & ner-
uos. I. 859. 860. Expressit ele-
ganter Grac. αὐτομορφεῖς.

alienigenis ex rebus constare. I.
865. Alienigena res & partes:
i.e. penitus diuersa.

ex alienigenis consistant ligna,
necesse est. I. 872

ex alienigenis membris compacta
potestas. V. 878

ALIENO ex ore sapiunt. V. 1132

ALIENVM quod nobis forte. VI.
1117

alienum reddat, atq; sui simile.
VI. 1121

ALI. III. 551. 1041. 1242. IV. 499.
524. 1150. V. 328. 1044. 1045.
VI. 386

ALI. 113. I. 358. 441. 725. 801. 821.
II. 124. 179. 331. 506. 509. 690.
694. 697. III. 285. 315. 979.
1052. IV. 575. 606. 634. 635.
636. 638. 654. 659. 678. 685.
710. 787. 1255. 1254. V. 198.
501. 1008. 1131. 1206. VI. 185.
191. 520. 773. 892. 992. 1115.
1235

ALIMVR nos curis ab rebus. I.
811

ALIO. I. 263. 407. 821. 1107. II.
534. 775. 781. 793. 824. III. 3.
984. IV. 689. 772. 1057. 1065.
V. 304. 813. 827. 833. 1064.
1069. 1080. 1304. 1455. VI.
915. 986. 987

ALIO-

ALIOQVI. III. 415

ALIORVM. V. 13

ALIOS. II. 9. 10. 1063. 1073. III.

531. 611. IV. 142. 499. 1150. VI.

1125. 1235

AL'PEDES cerui naribus saepe pu-
tantur ducere de latebris serpen-
tis sacra ferarum. VI. 765. 766.

Alipedes, h. e. quibus pedes ala-
rum sunt loco Vnde Oppianus
Κω. β. v. 176. vocat, ἀκυπό-
δωι ἐλάφωι γόϑ, velocipedum
genus ceruorum. Virgilius tri-
buit hoc epitheton equis, lib. 7.

Æn. v. 177

Hec effatus, equos numero pater
eligit omni.

Stabant tercentum nitidi in prae-
sibus altis.

Omnibus extemplo Teucris subet
ordine duci

Instratos ostro alipedes, pictūq; ca-
petis.

Et lib. 12. Æn. v. 484.

Alipedumq; fugam cursu tentauit
equorum.

Sic Papin. Statius, Thebaid. lib.

5. v. 699. alipedum cursu, dixit.

Et simili compositione Auso-
nius:

Vincunt aripedes ter terno Nestore
cerui.

Hesychius χαλκῶ ποδας interpre-
tatur ἰκνέ ποδας.

ALIQVA. I. 586. 855. 1039. III.

442. 594. 633. 834. IV. 263. 517.

595. 666. V. 82. 410. 414

aliqua ratione. I. 108

ALIQVAM longi certaminis posse
dari finem. V. 383

aliquam finem pariendi debet ha-
bere. V. 824

aliquam utilitatem dare nobis
possent. V. 871

ALIQVAS etiam nunc viuere gen-
tes. V. 17

ALIQVE, & grandescere. I.
191

alique, & crescere. I. 803

alique, & procreescere. II. 546

ALIQVEM fructum capians dulce-
dinis alma. II. 969

aliquem cacum stimulam cordi
subesse. III. 888

aliquem tum nomina distribuisse
rebus. V. 1040

aliquem maiorem fluvium vidit.
VI. 675

ALIQVID. I. 433. 672. 971. 975.
III. 515. IV. 43. 1127. VI. 710.

1134

ALIQVIS. I. 391. II. 225. 929. III.
489

ALIQVO. II. 423. 425. 931. III.
224

ALIQVOD. I. 593. V. 246. VI.
565

ALIQVOT. VI. 703

ALIS explaudentibus gallum no-
ctem auroram clara consutum

voce vocare. IV. 711

alis fidere videmus alium ge-
nus

nus omne; & à pennis tremu-
lum petere auxiliatum. V. 1038.

1039

alis insistere, & nixari nequeunt.

VI. 836

ALIT tellus, atq; auget, generatim
pabula prabens. I. 229

alit cibus corpus & auget I. 858

alit qua nunc tellus, genuit eadem
ex/s. II. 1155

alit, atq; auget. V. 221. 257. 323.

VI. 946. I. 229

ALITIBVS auerna loca summitte-
re debent mortiferam vim. VI.
818

ALITVR genus ferarum I. 254

ALITVRM genus, variaq; vo'u-
cres. V. 799. 1077.

alituum genus omne videmus alis
fidere, & à pennis tremulum
petere auxiliatum. V. 1038.
1038

alituum genus, atq; ferarum. VI.
1214

Alituum, pro, alitum, dixit me-
tri causa interiecta syllaba. Vir-
gil. lib. 8. Æn v 27.

Nox erat, & terras animalia fessa
per omnes

Alituum, pecudumq; genus, sopor
alene habebat.

Seruius P. Danielis, in lib. 1.
Æn fol. 213. Alituum, ubi lo-
gismus, epenthesis est: sicut Ma-
uortis, vel induperatoris. Nam
alitum facit; vel Martis; vel

imperatoris. Et in lib. 6. Æn.
Latinitas (inquit) Gracos secu-
ta Genitino plurali syllabam
aut addit, aut detrahit. De ra-
xit Virgil. lib. 1. Arma virum.
Contra addidit, lib. 8. Alituum
pecudumq; genus: sicut Graci,
Μποτῶν ἰλιχωνιάδων. Sic Pa-
pinus Statius lib. 1. Silu. 2. v.
184

Alituum, pecudumq; mibi, duriq;
ferarum

Non reuocare greges ———

alituum cernimus oua vertier in
pulos animalis II. 926

ALIVD I. 263. 407. 469. 1107 II.

17. 506. 509 811. 1002. III. 1115.

285. 557. 979. 984. 1097. IV.

368. 436. V. 716. 755. 764. 830.

831. 1031. 1277. 1304. 1455. VI.

988 989. 990. 992

ALIVM II. 733. 923. III. 899. IV.

286. 1132. V. 514. 516. VI.

657

ALIVNDE II. 134. V. 523. 548. VI.

1018

ALIVS. III. 652. 653. IV. 634.

678. 685. V. 827. VI. 915.

1115

ALLIDAT pileum, trahive, IV.

297

ALMA Venus. I. 2. Gloss. alma, αλμα

αλμα, αλμα, αλμα, αλμα. Fe-

stus: Alma, sancta; siue pul-

chra; vel alens; ab alendo sci-

licet. Sic Virgil. Georg. lib. 1. v. 7.

Liber,

- Liber & alma Ceres. Seruius:*
alma, ab alendo: Ceres, à crean-
do dicta Idem Seruius: in lib. 10.
Æn. fol. 587. Alma proprietellus
est, ab eo quod nos alat: abusive
etiam aliis numinibus hoc epi-
theton datur. Ausonius: Orta
falo, suscepta solo, patre edita ca-
lo, Æneadum genetrix, hic habi-
to alma Venus.
alma mater terra. II. 990
ALMA dulcedinis aliquem fructum
capiant. II. 969
almæ nutritiæ blanda, atq; infracta
loquela. V. 211
ad almæ Palladus Tritonidos tem-
plum. VI. 750
ALMVS liquor aquarum. II.
390
ALSIA corpora frigus ferre non
possent cœli sub tegmine. V.
1014
Sic legit Lambinus, & Gifanius
& ita habent libri Mss. vulgati
vero, algida mendose. sunt au-
tem alsij, & alsiosi, qui frigus
ferre non possunt. Varro lib. II.
de re rustica, cap. 3. de capris:
Scabulatur pecus melius, ad hi-
bernos exortus spectat, quod est
alsiosum. Cic. ad Attic. lib. 5.
Ep. 8 nihil quietius nihil alsius,
nihil amanius Et ad Q. Fr. lib.
III. Ep. 17. iam apodyterio nihil
alsius, nihil muscosius. Plin. lib.
21. cap. 10. Abrotenum, &
adonium alsiosa admodum
sunt.
ALTA altaria. III. 432
alta trans maria. V. 912
alta arbuta. VI. 139
alta cali domus. VI. 357
ALTÆ arborum sub ramis. II. 30. V.
1329
ALTAM tempestatem. VI. 262
ALTAQVE recta. II. 1108
altaq; cœli procul à terris fulgentia
templa. V. 491
ALTARIA alta. III. 432
altaria donis adolent. IV. 1229
altaria fumant donis. VI. 752
in ALTAS aëris auras. III. 457
altas tutresuere. V. 308
altas silvas. V. 1252
altas nubes. VI. 479
altas speluncas. VI. 558
altas fauces spelunca. VI. 696
ALTE. I. 771. 589. II. 195. 197. 446.
105. IV. 326. 406. 947. 1175.
V. 91. 609. VI. 65. 156. 184. 245.
267. 647. 689. 963. 1172
ALTER. IV. 278. 688. V. 637.
833
ALTERIVS. I. 597. II. 2. 84. 273.
III. 434. IV. 1115
ALTERNIS I. 524. 767. 1009.
1064. pro, vicissim.
alternis. III. 374. IV. 791. V. 637.
700. 644. VI. 569
ALTERNO tempore lucem & tene-
bras gigni. V. 976
ALTERA. IV. 772

ALTERVM. I. 1010

ALTERVTRA parte. V. 684

ALTERVTRAM in partem. V. 589

ALTENVIRVM fatearis enim, sumasq; necesse est. I. 972

alterutrum nisi terminat alterum eorum. I. 1010

ALTIOR coniectus animarum. IV. 957

ALTIS ex montibus quod largis imbribus auget magnus decursus aquarum. I. 283

altis arboribus vicina cacumina summaterantur inter se. I. 89

altis sub asperis oris. III. 848. V. 144

altis de montibus se quasi precipitent ad terram corpore toto. IV. 1014. 1015

altis non mœnibus, non armis opus est, quæ sua tuteantur. V. 233. 234

altis à montibus ruere auolos filices. V. 314. 662

altis aquoris vadis. V. 375

altis montibus crescebant adscensus. V. 493. 494

altis arboribus veteres decidere falcibus ramos. V. 934

altis in fluminibus. VI. 142. 494

ALTITONANS Voltumnus. V. 744. Sic Ennius Iouem vocat altitonantem. Græcis ὑψιβετης. Cic. lib. I. de Diuinat. Nā pater altitonans stellanti nixus Olympo, Simili modo eundem

altisonum vocat ibid.

Hic Iouis altisoni subito pinnata fasces

Arboris è trunco ———

ALTIVOLANS solis rota. V. 434.

Nomen Poeticum, ab Ennio desumptum, apud Cic. lib. I. de diuinat. At Romulus pulcher in alto Querit Auentino, seruat genus altiuolantum. i. e. auium. Lucetius ad solis cursum transtulit. Mutua est in volatu & cursu apud omnes migratio.

ALTO in aequore non nubes esse queunt. III. 786

ex alto jacier, ac tergeri. IV. 71

ex alto veniunt. IV. 90

in alto nubes concrecere cernimus, IV. 136

ex alto in terras mittuntur. IV. 199

ex alto gurgite ponti omnia diluuiare. V. 388

in alto conciliantur. V. 466.

in alto tanta hinc videatur. V. 584

in alto insinuaturs ibi vortex versatur. VI. 276

ALTOS montes adscendimus. VI. 468

ad altos montes contrusa nubes co-guntur, vique premuntur. VI. 743

altos ramos interdum egigni corpore viuo. II. 701

in ALTVM soporem interdum graui lethargo fertur. III. 466

LEXICON LVCRETIANVM.

per altum ire iter dedit legionibus

III. 1044

in altum contrusa IV. 916

altum hoc est à terris secerpere ca-
lum. V. 447

altum caput obstruere ei à terris.
V. 753

in altum minutatim vitam pro-
uexit. V. 1433

akum coelum percurrunt murmu-
ra. VI. 286

ALTUS àceruus ut ab summo tibi
diffultat. III. 198

altus hiatus cœli quantum à terris
patet. IV. 418

ALVNTVR mortis formidine. III.
64 Oppido eleganter alatio : pro
diuturna, & longa fiunt.

aluntur variis rebus varia res. I.
815

aluntur quo corpora nostra. I. 881.

Sic Virgil. lib. 5. Æn. v. 230 suc-
cessus alere, dixit pro augere, a-
laciores reddere. Pacuvius Chry-
se. Quicquid est hoc, omnia ani-
mat, format, alit, auget, creat.

ex ALVO cum primum in luminis
oras nixibus matris natura pro-
fugit. V. 226. Vide Cunradi Rit-
tershus. Notas ad Oppian. Hali-
cut lib. I. v. 738. pag. 217. 218

aluo, & maternis membris reposta.
III. 347

AMABILE, neclatum, sine Venere
fit quidquam. I. 123.

AMANTIS in amore sic ludit Vê-
nus simulacris IV. 1094

AMANTQ; & admirantur solidi
omnia magis. I. 641

AMANTVM ardor fluctuat incertis
erroribus. IV. 1070

amantum corpora Venus in siluis
incipiebat. V. 960

AMARA, atq; aspera, videntur. II.
404. 463

AMARACINI blandum, stactaq;
liquorem II 847

AMARACINO superbo posteris un-
git. IV. 1172

AMARACINVM fugiat suus : & ti-
met omne unguentum : nam se-
tigeris subus acre Venenum est.
VI 976.

Amaracinum, ἀμαράκινον, un-
guentum est, ex amaraco factum.
Isidor. Orig. lib. 4. cap. 12 sunt &
unguenta quadam ab inuento-
tum nomine : ut AMARACI-
NVM Nam quidam tradit, re-
gium quendam puerum, AMARA-
CVM nomine, quâ plurima un-
guentorum genera ferentem, casu
prolapsum esse, & maiore ex cõ-
mixtione odorem creasse. Vnde
nunc optima unguenta AMARA-
CINA dicuntur. Hec Isidorus
desumpsit ex Seruio, ad lib. 10
Æn. v. 693

--- Sibi mollis amaracus illum
Floribus, & dulci aspirans comple-
ctitur umbra.

In Clementis Padagogo : τὸ τῶν
δὲ τῶν μύρον ἀπὸ τοῦ διαπορεῖ.

D 1 Agir-

- ἀγρίων, καὶ μετὰ δεινόν, καὶ βα- amarum aliis sit, quod suave,
 σίλειον. Equidem omnino τὸ βα- & praduice est aliis. IV. 653.
 σίλειον, regium unguentum, ni- 659
 hil aliud esse puto, quā amara- AMATOR exclusus. IV. 1170
 cinum. Ab huius excellentia, & AMBAGIBVS nimium longis est
 praeipuo inter herbas odore, ad- adeundum. VI. 919
 agium illud vetus exortum, ambagibus tam longis nec tibi o-
 quod & superat Agellius, Noct. pus est usquam. VI. 1079
 Attic. lib. 10. cap. ult. Nihil AMBENS ignis superavit, & multa
 cum fidibus graculo: nihil cum perussit. V. 397
 amaracino sui. Nihil enim mi- Ambens, tralatum ad ignem:
 nus conuenit rostro suillo, quam ut alibi ambedere, degustare:
 delicie & unguenaria, quippe cui venit ab ambesse: antiqu. pro
 id demum dulce olet, quod coe- ambedere: ab esse, ens.
 num olet. Vide Adag. Erasmi. AMBIGITVR status. III. 1088. i. e.
 fol. 440. 441. Dioscorid. lib. 3. de statu. Ita Cic. caput agitur.
 Plin. lib. 13. cap. 1. & lib. 21. cap. quod apud Cic in Lelio, ex noct.
 22. Philippi Beroaldi Syllog. II. Att. lib. 1. c. 3. restituendum est.
 Annotas. cap. 14. pag. 305. Io- AMBITIONIS angustum per iter
 han. Passeras. in illud Catulli lucantes. V. 11292
 Carm. 62. vers. 7. Cinge tempo- AMBROSIA quasi vero, & nectare
 ra floribus suauolentis amaraci. tinctus. VI. 791. Seruius ad Vir-
 fol. 5. gil lib. 11. AEn. fol. 686. Ambro-
 AMARI quid sit. III. 923 sia, est cibus Deorum: nectar,
 amari aliquid, urgit medio de fon- potus. He yehius: Ἀμβροσία,
 teleporum, quod in ipsis floribus iuώδης, ἡδύ. Ἀμβροσία, δαίμα,
 angat. IV. 1126 καὶ αἰνίσταται, καὶ ἡ τιμὴ ἡ αὐ-
 AMARIVS frunde hac exstet. VI. τερφῆ.
 972
 AMAROR tangit, diluta cum tui- AMENS ne tropides. VI. 85. id est.
 mur mi cere absinthia. IV. 224. censternatus. Sic Virgil. lib. 4.
 VI. 930. Vide Agell. Noct. At- AEn. v. 279
 tic lib. 1 cap. 21 At vero Aeneas aspectu obmutuit
 AMARVM absinthij laticem per- amens,
 potet. IV. 15 Arrectaq; horrore coma, & vox
 amarum, & triste est. IV. 635 faucibus haesit.
 quod AMES, abest. IV. 1054

AMETVR muliercula. IV. 1272

AMFRACTIBVS magnis aquor flu-
itans circum. I. 718. i. e. circuitio-
nibus fractis. Cicero: Longo ami-
fractu circumscripta oratio. Idem
solis amfractu, dixit Virgil. lib.
II. Æn. 6. 522.

Est curuo amfractu valles accom-
moda fraudi.

Am enim in iunctura significat
plerumq; circum.

amfractibus imparibus currens
sol. V. 682. i. e. cursibus, & itine-
ribus flexuosis. Caesar lib. 6. de
bello Gall. oppidi murus à plani-
tie, atq; initio adscensus, recta
regione, (si nullus amfractus
intercederet) cito cc. passus,
aberat.

AMICITIÆ suavis sperata volu-
ptas, & tua me virtus quemuis
efferre laborem sua let. I. 140.
141

AMICITIAI vincula rûpere. III. 83

AMICITIEM coeperunt iungere
habentes finitima inter se, nec
ledere, nec violare. V. 1018. 1019
Sofip. Charis. lib. 1. pag 94. Ami-
cittes, (inquit) Plinius secundus
sermonis dubij lib. 6. Vt planities
inquit, luxuries, mollities, & si-
milis, veteri dignitate. Ca erû
rationis via debet amicitia dici,
omnia enim nomina, qua nomi-
natio plurali x Syllaba finiun-
tur, c deposita, reddunt nomina-

tiço singulari spaciem sui iuris ac
forma. Quod si manus veterû li-
cètia porrigemus, potest & copies,
& obervantes, & beneuolèties,
dicier. Sic Lucret. III. 59. auari-
ties, dixit. Cic. pro Sexio Roscio
Amerino: In urbe luxuries crea-
tur.

AMICTVM cali mutemus. VI. 1132.
i. e. cœlum mutemus, calum au-
tem, i. e. aërem, quo videmur a-
miciri, quia nos ambit undiq;
Sic Ennius venusta cortinâ cali
dixit. Virgil. nubium amictum.
Varro velum dixit. Simili fere
ratione dicta vestis fluminis ele-
gâtissime ab Ausonio in Mosella.
Nauiger undifona dudum me mole
Sarauius

Torta veste vocat—
Virgil. lib. 8. 6.

Contra autem magno marentem
corpore Nilum,

Pandentemq; sinus, & torta veste
vocantem

Carulæum in gremium—

Tortam vestem, & cornua cur
tribuant fluminibus Poëta, no-
tum est. Horatius eodem modo,
nube amiciri, dixit. lib. 1. Od. 2.
v. 31.

— tandem vixias precamur
Nube candenteis humeros amictus
Augur Apollo.

Vide infra: Tegmine cœli.

AMISSA solent reparari. I. 1035

amissa vi. l. 1076

AMISSAM leuam III. 650

AMISSIS partibus III. 717

AMISSO corpora I. 809. Vide infra: Corpus amittere.

AMISSOS accendere sensus; II.

957

AMISSVM fetum conspiciere. II.

358

AMITTANT. I. 317

AMITTENS corpus. I. 309. 1037.

VI. 301. Vide infra: Corpus amittere.

AMITTIT vitam, sensumq. III.

770

amittit de corpore partem. I V.

543

AMITTUNT Vera via, ardua

dum metuunt. I 659

apud AMMONIS sanum fons. VI.

848

Jupiter Ammon, qui cornutus

pingebatur, & fingeatur, ab a-

rena dictus est, quam ἀμμὼν

Græci vocant: quia locus, in

quo colitur, undiq. desertus, &

aridus, & arenis coopertus est:

De quo, & de hoc fonte lege Ar-

rianum lib. 3. & Curtium lib. 4.

Plin. lib. 2. cap. 103. Pompon.

Mel. lib. 1. cap. 8. Antigæum,

historiarum admirabilium οὐρα-

γωγῆ.

AMNEM totum propa faucibus oc-

cupat. IV. 1019

AMNES integrent mare auium

largis fluminis undis. I. 1030

amnes rapaces per terras exisse ex
imbribus assiduis, atque oppida
coopernisse. V. 343

amnes tantum suppeditant, ul-
troque minantur omnia dilu-
uiare ex alto gurgite ponti. V.

387

AMNIliter minus exitus, & pro-
clivus, item minus fiat impetus
vndis. VI. 727

AMNIBVS magnis amula inueni-
untur. I. 297

amnibus ad caput conuenit, inde
super terras fluit agmine dulci.
V. 271. VI. 636

AMNIS rapidos tranant. I. 15

amnis turbidus magno imbri mo-
libus incurrens validis cum vi-
ribus. I. 287

amnis in rapidas undas desperi-
mus. IV. 423

amnis unicus in terris Ægypti to-
tius, Nilus. VI. 713

amnis ille ex aestifera parti venit
ab austro. VI. 721

AMCENQ ex Helicone. I. 117

AMCENVM proptex fontem adsidet,
IV. 1018

AMORE. I. 36. 473. III. 1086. IV.
1041. 1059. 1134. 1151. 1180.
1185

AMOREM. I. 19. 912. III. 5. IV.
1047. 2066. 1077 1276. V. 174
180

amorem edendi obturet. IV. 867.
i.e. famem depellat, Vide: Obturet.

AMQ-

AMORIS. I. 34. IV. 1051. 1056. AMPLEXVS arboris stirpem. V.

1074. 1139. 1189

AMOVET atas vetustate. I. 225

AMPLA pabula miseris mortalibus
tulit. V. 942

AMPECTIER ausis minus hoc il-
lo. V. 7. 9

AMPLE TITVR quorum offat el-
lus morte obita. I. 135. IV. 735

AMPLEXI habent peruerse prima
viai. I. 1067. i. e. amp exi sunt,
& ten nt peruerse prima ele-
menta. & primo viai natura
inuestiganda: quia statim ab ini-
tione n sunt ingressi veram na-
tura cognoscenda viam, sed lon-
ge diuersam. Iam vero amplexi
habent, sic dictum, ut à Virgilio
lib. 1. Æn. v.

--- & diuim amplexa simulacra
tenebant.

Et ab ipso Lucretio, VI. 899. Se-
mina habent ignis teda, stup-
paq; tenentes. Et à M. Tullio pro
Sylla. Illud erat genus hominum
horribile, & pertimescendum,
qui tanto amore suas possession-
es amplexi tenebant, ut ab his
membra diuelli citius ac distra-
hi diceret. idem lib. 2. de natura
Deorum: Quocirca sapientem
esse mundum necesse est, natu-
ramq; eam, quæ res omnes com-
plexa teneat.

AMPLEXV terram omnem conti-
net. V. 320

35

AMPLIOR quanto, & latior est res.

II. 1131

AMPLIS viribus. V. 1173

AMPLIVS equo. I. 652. III. 955.
966 IV. 872. V. 1053

AN credo. V. 175. An iunctum ver-
bo credo, non tam quærit, quam
affirmat ioco & serio: ut Sul-
picius apud Cic. An illi me credo
Siceri doles?

ANADEMATA fiunt mitra. IV.

1022. i. e. fascia, corolla, redimi-
cula.

Sic enim auctor vocabularij
Latino Græci. Redimicula, in-
quit, αἰ ἀδὴ μῆγε. quamquam
Festus docet. redimicula à mu-
lieribus vocari catellas quibus
utuntur ornatus causa. Hesy-
chius: Ἀναδίσκη, μίτρος, αἰ ἀ-
δὴ μῆγε. οἱ δὲ, εἰδὲ ἡ γῆρας ἐπὶ
καὶ φάλη. Lucil. Sat. lib. 9. spi-
ram, pallas, rediumicula promit
Virgil. lib. 9. Æn. v. 614

Vobis picta croco, & fulgenti muri-
ce vestis:

Desidia cordi: iuuat indulgere
choreis:

Et tunica manicas, & habent redi-
micula mitra.

Quidam apud Lucretium legi
volunt: anademata mitra: con-
tinenter, & sine distinctione &

interpretatur vincula, quibus
mitra vincitur, capitiq;ue religa-
tur: ut mitra sit numeri singula-
ris Patrij casus. Veruntamen li-
cet etiam legere disiunctim, &
anademata, & mitras, capitis
esse ornamenta intelligamus.
Vide Andrea Schotti Observat.
Poët. lib. II. cap. 58.

ANAXAGORÆ scrutemur homa-
orian. l. 829

ANAXAGORAS id sibi sumit. I.
874

ANCIPIITI mucrone. II. 519

ancipiti ferro. VI. 167

ancipiti bello turbatur. VI.
376

ancipiti trepidant terro: per urbes.
595

ancipiti refutatu convincere fal-
sum. III. 526

ANCISA recenti solnere tortari.
III. 961

ANCUS bonus lumina etiam reli-
quit. II. III. 1039. i. e. mortuus
est & Ancus. Hoc, vel simile,
quid in ore videtur habuisse Ro-
mani, cum exemplo adducto
mortem, aut si quid humanitus
contingeret, a quo ferendum ani-
mo, docere vellent. Ancum enim
Martium Regem magnificisse
Veteres videntur, & dignum im-
mortalitati credidisse. Certe fuit
Ancus cuilibet superiorum (in-
quit Livius lib. I.) regum belli

pacisq; & artibus, & gloria par.
De eodem legendus Dionysius
Halicarnass. Eo referri potest il-
lud Ennij apud Festum lib. 17.
Postquam lumina se oculis bo-
nus Ancus reliquit: Et si id aliter
etiam accipi possit. Sic Horatius
lib. I. Epist. VI. ad Namicium v.
27

Ire tamen restat, Numa quò deue-
nit, & Ancus.

Id est mori tamen necesse est. Et
efficax sano consolatio est, cum
præstantium virorum mortis ex-
emplo omnibus semel morien-
dum esse ostendimus. Idem Ho-
rat. lib. 4. Od. 7. v. 15.

Nos ubi decidimus, quo Tullus di-
ues, & Ancus,

Pulvis & umbra sumus.

Hos duos Romanorum reges
coniunxit etiam Iuvenalis,
quamquam alia de re loquens,
Sat. V. v.

--- Pretio maiore paratus,
quam fuit & Tulli census, pu-
gnacis & Anci. Huc spectant
& illa Horatij, lib. 1. Od. 28.
v. 7. Occidit & Pelopis geni-
tor, coniuncta Deorum: Titho-
nusq; remotus in auras, &c.

Et Ovid. lib. 3. de ponto:

Occidit & Theseus, & qui comita-
uit Orestem,

Sed tamen in laudes vivit & sterq;
suas.

Pul-

Pulcherrime etiam Lucretius
noster, ut Epicureum decibat,
post enumeratos alios, qui morti
concessere, III. 1056. Ipse Epi-
curus obit decurso lumine vita,
Qui genus humanum ingenio
superauit, & omnes Prastrinxit,
Stellas exortus uti athereus
Sol.

ANDROGYNV. V. 837

Hunc versum Lambinus omni-
no delendum censuit, ut spu-
rium, & ab aliquo nugatore in-
culcatum. Varie tamen legitur
in codicibus & MSS. & vulga-
tis.

Androgyni autem sunt, qui &
troque sexu pradi sunt, plane
monstra natura, sed non, qualia
hic describit Lucretius qui de iis
loquitur, quae adollescere, aut o-
mnino aetatem agere nequie-
runt.

At Androgyni, qui sunt iidem
hermaphroditi, & viuunt, &
adollescunt, & senescunt. Itaq;
quaritur l. p. l. b. 1. ad Sabinum,
utrius sexus habendus sit her-
maphroditus? & Lucilius lib.
30. imberbos appellat, quasi
mulieribus, quam viris simili-
res, apud Nonium: Inberbi, an-
drogyni, barbari mæchocinadi.
Hesychius: Ἀδρόγυνος, ὁ ἐκ-
μὲν φερόμενος, καὶ ὁ ἀνδρὸς, ἡ-
γεῖται ὁ ἀνδρὸς. Vide Cal.

Rhedig lect. Antiqu. lib. 15. cap.
11. & lib. 19 cap. 12. fol. 899. Cic.
l. b. 1. de diuinat. Quid ortus an-
drogyni? nonne fatale quod-
dam monstrum fuit? Plin. lib. 7.
cap. 2. Androgyni: esse utriusq;
natura. Calliphanes tradit.
Agell lib. 9. cap. 4. Gignun-
tur homines utriusque sexus,
quos Hermaphroditos vocamus,
olim Androgynos vocatos, & in
prodigiis habitos, num vero in
deliciis?

Liu. lib. 7. bell. Pun. Sinuisse
natum ambiguo inter marem
& feminam sexu infantem,
quos Androgynos Vulgus, ut
pleraque faciliore ad duplican-
da verba Græco sermone appel-
lat.

ANELLI. VI. 1022

ex ANELLIS pendentibus saepe ca-
tenam reddidit ex se. VI. 911

anel. is, l. amicus, plicata inter se,
quodam possint copulata teneri.
VI. 85

ANELLVM verberat. VI. 1037

ANGAT in ipsis floribus: IV.
1127. id est, & exet, atque cru-
ciet. Proprie angere, est eneca-
re, siue suffocare. Silius lib. 13.
vers.

Atq; anrens str. q. manu sua
gutturale linor. Vias C. Barthij
Aduersar lib. 24. cap. 19

ANGELLIS paulum prostantibus.

II. 428. id est, angululus.

ANGIT. III. 108;

ANGOR nec iam de ollis nos afficit.

III 366

angor anxius quem exest. III.

1007

angor anxius intolerabilibus malis erat adsidue comes, & gemitu commixta querela. VI. 1156-

1157

ANGORE animi magno. III. 917

ANGVIMANOS elefantos. II. 537.

Anguimanus dicitur, qui est manibus flexibilibus, lubricisq;, serpentis modo.

Anguimani igitur vocati sunt elephantes; quia proboscis eorum, que manus vocatur, in omnem partem, anguium more, facile flectitur, & vertitur. Sic V. 1032

Inde boues lucas turrato corpore tetros Anguimanos belli docuerunt & vulnera Poeni sufferre, & magnas Martis turbare castruas.

Isidor. Orig. lib. 12. cap. 11. Elephantem Graci à magnitudine corporis vocatum putant, quod formam montis praeferat. Apud Indos autem à voce BARRO vocatur. Vnde & vox eius BARRITVS dicitur, & dentes eius EBVR. Rostrum autem PROBOSCIS dicitur, quo

ille pabulum ori admouet, & est angui similis, & alio munus eburneo, &c.

Lactant. Firmian. de opificio Dei, cap. 5.

Sicut manus ex loco, unde oriuntur à corpore, ubique versus moueri, speciosum; multum & utile fuit: Sic profecto, si hoc idem etiam cubitis accederet, & superuacuum esset huiusmodi motus, & turpis. Iam enim manus amissa dignitate, quam nunc habet. mobilitate nimia proboscidi similis videretur, essetq; homo plane anguimanus: quod genus in illa immanissima bellua mirabiliter effectum est. Deus enim, qui providentiam & potestatem suam multarum rerum mirabili varietate voluit ostendere, quoniam caput eius animalis non tam longe porrexerat, & terram posset ore contingere, quod erat futurum horribile, atque tetrum; & quia os ipsum profusis dentibus sic armauerat, ut etiam si contingeret, pascendi tamens facultatem dentes adimerent; produxit inter eos à summa fronte molle ac flexibile membrum, quo prendere, quo tenere quidlibet posset: ut rationem victus capiendi vel dentium prominens magnitudo, vel

LEXICON LUCRETIANVM.

Vel cernicis breuitas non impe-
diret.

Cic. lib. 1. de nat. Deor. Manus
etiam data elefantis, quia pro-
pter magnitudinem corporis dis-
ficiles aditus habebant ad pa-
stum. Plin. lib. 8. cap. 10. & 12.
mandunt ore; spirant & bibunt,
odoranturq; haud improprie ap-
pellata manu.

Arist. Histor. Anim. lib. 1. cap. 9.
Τοῖς δ' ἐλέφασιν ὁμυκτηρὺν γί-
νεται μεκρὺς καὶ ἰσχυρὸς, καὶ ῥῆ-
ται αὐτῷ ὡς περ χειρὶ. περὶ στή-
θεσιν γὰρ καὶ λαμβανέτω
καὶ εἰς τὸ σῶμα περισφίρεται τὴν
σφραγὴν, καὶ τὴν ὑγρὰν, καὶ τὴν
ξηρὰν, μόνον πῶς ζῶν. *Ælian.*
lib. 8. cap. 27. ὀρεγόντων στήθα-
ς ἐπίμως περισφίρεται, καὶ ὕδωρ
περτείνοντι πίνοι, καὶ οἶνοι
ἐγχεόντων εἰς τὰς περβοσκίδας,
οἷδε τὴν φιλοτησίαν σὺν αἰνι-
γοῦται. Sic Oppianus, Κυρ. β. v.
489 & seqq. inter cetera canit
de proboscide: v. 120. & seqq.
τὰ πρὸς ὀφθαλμοῖς τελέεσσι με-
οῖες ἢ κατ' ἐκεῖνο δέμας, μετὰ
λοιπῇ εἶντες, τ' δ' ἥτις μεσση-
ρὺς ὑπεκπερθεῖ μετὰ λῆρὶς,
λεπτή τε, σκολιή τε, περβοσκίδα
τὴν καλίσσι. Κεῖνη θηρὺς ἴφου
παλάμην. κεῖνη τὰ θέλονται
δὼς ἔρδουσι —

ut ANGVIS vestem relinquere
gauderet. III. 614

ANGVLVS obtusus, quia longe cor-
nitur omnis IV. 355

angulus omnis ubi suffugit sen-
sum, &c. IV. 360

ANGVSTI fastigia conj. IV. 431

ANGVSTI tolerarit finibus auum.
II. 1168

ANGVSTOQ; fretu rapidum mare
diuidit undæ. I. 720

per ANGVSTVM ire feras. IV.
532

angustum per iter ambitionis lu-
stantes. V. 1129

ANHELA sitis de corpore nostro ab-
luitur IV. 875

ANHELIANT languida. IV. 862

ANHELAT, torquetur, extensus
nervos. III. 491

ANIMA. I. 131. 715. III. 144. 276.
282. 357. 400. 417. 563. 566.
565. 595. 633. 706. 798. IV. 119.
928. V. 141. 1264

ANIMÆ. I. 122. 715. 948. III. 36.
132. 144. 213. 229. 276. 278.
281. 310. 332. 581. 187. 190.
600. 713. 728. 738. 857. 859.
IV. 916. V. 561. VI. 1129. 577

animæ leues aurarum. V. 237.

Ventorū flatūs elegantē animæ
dicta Lucretio pluries. Item Ho-
rat. ib. 4. Od. 1. impellunt ani-
mæ linthea Thraciæ. Etiam Claud.
lib. 1. de raptu Proserpine; Virg.
lib. 8. Æn. ac plur. b. Vide Illu-
stris Don Ios ph. Ant Consal. de
Salus Comment. in Petron. p. 156.

ANI-

DANIELIS PAREI

- ANIMAL.** I. 112. II. 1039. III. 131. 608. 700. 756. 769. 801. IV. 920. VI. 798. 221. 1232
151. 162. 255. 315. 342. 345. 381. 381. 394. 398. 407. 456. 500. animam *agens* III. 494
537. 579. 581. 625. 639. 657. animam *moribundo corpore fudit*
571. 714. 828. 851. IV. 886. 918. *lumine adempto.* III. 1047
923. 942. 956. V. 184. 558. VI. animam *agram ponebat.* VI. 12 21
585. 590. 693 ANIMANS *res.* I. 773
- ANIMAL in magnis bacchatur** animans *aër.* III. 574
- montibus passim.* V. 821 ANIMANTEM. II. 667. 941. 942.
- ANIMALE** *genus.* I. 227. *Quod cū* III. 667
- ratione dictum inde despicio (in-* ANIMANTES. I. 807. 820. III.
- quit Charis. lib. 1. pan. 94. quod* 750. IV. 646. V. 70
- nullum nomen est, cuius a no-* ANIMANTIBVS. II. 256 III. 418.
- minatiuo plurali nominatiuus* IV. 678. VI. 773. 984.
- singularia duabus syllabis cre-* ANIMANTIS. II. 936 1414. III.
- scat, quam rationem si prout* 389. IV. 711 857. V. 81
- volueris obtinere, consuetudinis* ANIMANTVM. I. 4194 350. 1931
- elegantiam relegabis. Sed Cha-* 1036 II. 77. 879. 919. 1061.
- risus non videtur animaduer-* 1069. III. 267. 721. 432 853.
- tisse, hoc loco animale esse adie-* 917
- ctum.* Et II. 727. animalia ANIMARVM. III. 723. 783
- corpora.* Et II. 925. animales ANIMAS, II. 761. III. 419. 631.
- pullos. Et III. 636. totum esse* 666. 667. 688. 723. 779. VI.
- animale videmus.* V. 142. ani- 763. 839
- malem formam.* animas *secundas ventorum.* V.
- ANIMALIA.** I. 744. 109. II. 532. 1229
817. 869 900. 916. 971. II. 50. ANIMI *virtutem acrem inuitat*
- IV. 114. 983. V. 791. 906 795. I. 70
- 915 animi *vis.* I. 71 III. 178. 250. 500.
- ANIMALIBVS.** II. 913. 917. 908. 748. 766. 773. 792. V. 136. 564.
1078. IV. 860 VI. 1154
- ANIMALIS** *pullos oua alituum* animi *potestas.* III. 335. 559. 560.
- tertius cernimus.* II. 925. 926 681. 675
- ANIMAM.** III. 118. 137 147. 154. animi *natura.* I. 131. III. 35. 43.
160. 168. 217. 352. 423. 438. 161. 163 176. 204. 213. 238. 310.
484. 506. 542. 544. 580. 589. 561. 709. 790. 844. 857. 1017.

LEXICON LVCRETIANVM.

- IV. 30. 44. 19. 732. V. 60. 61. animo quoq; nihil prodesse putant
127. 128. dum II 39
- animi terror. I. 1146. II. 58. 16. III. ex animo expuere rationem desine
158 II. 1039. 1040
- animi ratione confirmare, apisci, ex animo respuis, longe q; remittit.
exsoluere I. 425. 448. II. 381 VI. 67
- animi iniectus II. 739 ex animo expulerit dictis, non ar-
animi sensus. II. 944. III. 99. 105. mis. V. 50. 51
- V. 150 anima vigilante videbant. V.
1169
- animi tactus II. 1045. animo praesentire, atq; videre. V.
1341
- animi mens, consiliumq; III. 403. animo deficiens mæsto cum corde
616. IV. 759. VI. 739 iacebat. VI. 1231
- animi vestigia prima. III. 310 animo, & mente, omne immen-
animi furor. III. 841 sum peragravit. I. 74
- animi pacem delibat. II. 14 animo aquo capis securam quie-
animi tranquilla pace. VI. 77 tem. III. 953
- animi curas è pectore soluat. IV. 906 ex animo miser. III. 110
- animi angore magno, metuq; se ex animo est etiam calor ille, quæ su-
dissoluant. III. 917 mis in ira. III. 290
- animi incerto fluitans errore vaga- animo malefactum cum perhibe-
rus. III. 1066 tur. III. 597
- animi nec me fallit. V. 98 animo bene si videant. III. 916
- animi motus IV. 1065 ex animo ut dicant. III. 928
- animi interpretæ lingua. VI. 1147 animo pondus inesse, quod se gra-
ex animi voluntate id procedere. II. uitate fatiget. III. 1068
- 270 animo quoniam tu possis omnia
ANIMO aquo neq; nos agere hoc protrahere in lucem. IV. 1181
- patriæ tempore iniquo possu- animo bello est. IV. 1183
- mus. I. 42 ex animo facit. IV. 1181
- ANIMO aquo viuere parce, diuitia animoq; viderent V. 1048
- grandes homini sunt V. 1117. III. ANIMOS religionum nodis exsol-
953 uere pergo. I. 930
- ANIMO satù hac vestigia parua sa- animos multo acrius aduertunt
gaci unt, per quæ possis cogno- ad religionem in rebus actibus.
scere cetera tuæ. I. 401. 403 III. 54 ani-

DANIELIS PAREI

animos ingratos, atq; impia pectora
volgi. II. 612

animos mortales, & natiuos esse
animantibus. II. 418

animos laceffunt. IV. 759

animos hominum, cetera studia,
atq; artes plerumq; videntur in
foris frustrata tenere. IV.
968

animos permulcent dulcia & ita
solatia V. 21

animos mulcebant. V. 1389

animos efficiunt humiles formidi-
ne diuum. VI. 51

ANIMVM si tibi forte tali ratio-
ne tenere verbis in nostris pos-
sem. I. 946. 947

animum aduertere. II. 124. III. 45.
54. 182

animum oblectare subitamq; a-
uertere curam II. 363

animum cura lenare. II. 365

animum religionem turpi cum tan-
gere parco. II. 680

animum cognoscere posse sagacem
II. 839

animum ipsum percutit II. 885

animum nobis adhibere veram ad-
rationem II. 10. I. 44. 45

animum mentem saepe vocamus.
III. 94

animum atq; animam dico con-
iuncta teneri inter se. III. 1. 6

animum mentemq; vocamus con-
siliu. III. 140

animum animamq; corporea con-

stare natura. III. 168

animum consentire nobis in corpo-
re cernit. III. 170

animum per oculos cernere posse
dicere desipere est. III. 360. 561

animum quoq; dicere credas, ani-
mam cum dicere pergam, mor-
talem esse docens. II. 423

animum qua moueant res, accipe.
IV. 723

animum ictu commouet imago.
IV. 748

animum pulsare. IV. 880

animum infestis cogi seruire que-
relis. VI. 15

animum sagacem, & aures tennes
da mihi. IV. 910

animum, & attentas aures repo-
sco. VI. 920

ANIMVS. II. 1042. III. 150. 175.
185. 370. 397. 417. 465. 512. 555.

566. 706. 735. 748. 1019. IV.
41. 470. 788. 802. 812. 884.
1217

Animus nec me fallit. I.
136

Animus conscius se remordet. IV.
1128

ANNE. I. 852. IV. 782

ANNI alternis partibus. I. 181. V.
674. 675. 700

anni sine certis imbribus latifcos
nequeat fetus summittere sel-
lus. I. 192. 193

anni tempora morbos adportant.
V. 221

anni

LEXICON LVCRETIANVM.

anni tempora conspergunt viri-
dantes floribus herbas. II. 32.
33.

anni tempora pingebant viridan-
tes floribus herbas, & tempestas
ridebat V. 1395

anni tibi nodus nocturnas exaequat
lucibus umbras V. 687

anni sunt hac bella nomenitanda.
VI 373

anni tempore eo. VI. 716

anni permiscet frigus, & aestum.
VI. 363

ANNIS multis solis redeuntibus. I.
311

Expressit vim Graci nominis
ἐνικνῶν, quod annum signifi-
cat; quasi in se ipsum rediens,
tanquam circulus quidam. Sic
Virgil. lib. 8. *Æn. v.*

Ex quo terdenis urbem redeunti-
bus annis

Astanius clari condet cognominis
Albam.

Horat. Sat. 2. lib. 2. v.

Siue diem festum rediens aduexerit
annus.

annis prateritis admissa peccata
remordent III 840

annis si tibi non iam corpus mar-
cet III 960

annis qui multis occidit ante. III.
1108

annis tribus circum actis. V 881

ANNORVM tempora mutare. II.
170

annorum varia cernebant tem-

pora Verbi V. 1183. 1437

per ANNOS multos seruata. I.
1027 V 96

annos magnos in magnis orbibus.
V. 643

ANNUA tempora consumit sol cur-
su V. 618

annua tempora sol serpens contun-
dit. V. 691

ANNVLVS in digito subtertenua-
tur habendo. I. 312. VI. 1006.

1012. Ouid. lib. 6. de Ponto, Eleg.
10. & 5. 6

Gutta auat lapidem, consumitur
annulus usu.

Et teritur pressa vomer aduncus
humo.

ANQUIRERE omnis nisus. IV.

1182. Sexcentis locis hoc verbum
computarunt quidam scioli in

acquirere, & inquirere, &c. ut
apud Sallust. de bello Jugurth. c.

ut primum veteres amicos mu-
neribus expleant, deinde novos

anquirant. Ita legendum puta-
uit Gifanius. in lib. 5. q. acquir.

in aliis, exquirant. Sic & legen-
dum in Cicer. Lelio extremo:

Semper alioqui anquirēdi sunt.
Liuuius lib. 2. bell. Pun. Seu legi-

bus, seu moribus malis, an-
quireret. id est, (ut vulgo lo-

quimur) faceret inquisitionem,
siue informationem. Idem Li-

uius, anquirere de aliquo crimi-
ne, dixit: pro quare, & iudi-

care lib. 6. ab Urbe: Sunt qui
dum in-

duum viros, qui de perduellione
anquirerent, creatos, authores
sint. Idem eleganter dixit an-
quiere capite, quod indocte di-
citur, criminaliter contra ali-
quem procedere. Lib. 8. ab Urbe:
Capite anquisitum ob rem bello
male gestam de imperatore nullo
ad eam diem esse.

ANSER candidus, Romulidarum
arcis seruator, humanum longe
praesentit odorem. IV. 683. 684.
Hanc rem tangit quoq; Virgil.
lib. 8. Æn. 6. 655

In summo custos Tarpeia Manlius
a. cis

Stabat pro templo, & Capitolia
celsa tenebat,
Romuleoq; recens horrebat regia
culmo.

Atq; hic auratis solitans argen-
teus anser

Porticibus, Gallos in limine adesse
canebat.

Seruius ad hunc locum, fol. 527.

Hic (inquit) in Capitolio satis
prudenter argenteum anserem
dixit. Nam quasi & epitheton
est coloris, & significauit rem
seram. Nam in Capitolio, in
honorem illius anseris, qui Gal-
lorum nuntiauerat aduentum,
positus fuerat anser argenteus.
Columella lib. 8. cap. 13. Anser
solertiore custodiam prabet,
quam canis. Nam clangore pro-

dit insidiantem; sicut etiam
memoria tradidit in obsidione
Capitolij, cum aduentu Gallo-
rum vociferatus est, canibus si-
lentibus. Vnde Ouid. lib. 1. Me-
tam. v. 538

--- nec seruatoris vigili Capi-
tolia voce

Cederet anseribus.

Et Prudent. lib. posteriori, con-
tra Symmach. v. 702. 703

Depulit hos nimbos equitum non
peruigil anser

Proditor occulti tenebrosâ nocte pe-
ricli:

Sed vis cruda virum, &c.

Vide Clarissimi Weitzij No-
tas, ad hunc locum, pag. 762.

Flor. lib. 1. cap. 13. Plin. lib. 10.
cap. 2. & lib. 29 cap. 3. Liu. dec.

1. lib. 5. Plutarch. Problem. &
in vita Camilli. Sidon. Apolli-
nar Panegy. Ma. oran. v. 82.

Ci. er. pro Roscio Amerino. Ar-
nob. lib. 6. cap. 200. & seq.

Veget. lib. 4. cap. 26. ibidemq;
Steuvechiû. Ouid. lib. 1. Fastor.

v. 453. Basil. M. hex. hom. 8.
p. 38. Alexand. ab Alexandro,

lib. 6. cap. 11.

ANTE. I. 62. 89. 233. 292. 342.

393. 394. 429. 531. 671. 792.

793. 845. 857. 905. 924. 996.

II. 112. 352. 731. 763. 924. 933.

936. 997. 1034. 1169. III. 67.

75. 186. 474. 484. 521. 539. 628.

812. IV. 1. 71. 251. 300. 345. ANTIQVVM genus pietate reple-
 384. 476. 644. 673. 693. 743. rum. II. 1167
 817. 834. 839. 843. 880 882. ANTISTARE autem Herculis , si
 960. 976. 1031. 1064. 1139. facta putabis. V. 12. Hunc Ver-
 1166. 1244. 1247. V. 101. 169. sum Lucret. à Crispino mutua-
 356. 736. 738. 834. 1134. 1138. tus videtur , quem in Heraclea
 1290. 1333. 1340. 1349. 1213. scripsit , apud Fabium Fulgen-
 1379. 1411. VI. 168. 169. 175. tium : Diuinis Virtutibus an-
 409. 462. 675. 769. 774. 803. tistas Alcides. Significat autem
 907. 994. 1008. 1010. 1050. praecllere. Tacit. Sed ut locis,
 1160. ordinibus , dignationibus anti-
 ANTEA. I. 1. 576 stent. Ita Catull. ad Verannium :
 ANTEACTA aetate. I. 234. II. antistans mihi nullibus trecent-
 298. is. Q. Claudius , apud Agell. in
 anteacta vita. III. 949 Noct. Attic. lib. 9. cap. 13. Vi-
 anteacta vetustas. III. 986 ribus , & magnitudine , & a-
 ANTEACTO tempore. III. 846 dolescentia , simulq; virtute ca-
 ANTEHAC. I. 541 teris antistabat. Symma-
 ANTEMNAS. II. 554 chus lib. 1. Ep. 1. Tibi igitur , qui
 Antemna , (ut scriptum est in prudentia ceteris antistas , o-
 vocabulario Cl. Puteani) xigas ptationis hu ius delego prouin-
 ωλοῖς , id est cornu natigij. ciam : Et lib. 4. Ep. 20. Apud re-
 ANTICIPAT sol coelum radiis ac- gratia fratris antistat. lib. 1.
 cendere tentans. V. 658 Epist. 31. quippe ita facundia
 ANTIQVA aliorum reperta diuina antistas ceteris , ut sit formi-
 confer. V. 13 do rescribere : ita benigne
 antiqua arma. V. 1282 nostra comprobas ; Et libeat
 in ANTIQVAS referuntur religio- non tacere.
 nes rursus. VI. 61 Probus in Aristide : In his autem
 in Antiquas rursus redeunt sedes. cognitum est , quanto antistares
 VI. 871 eloquentia innocentia.
 ANTIQVIVS multo est. IV. Vide L. Carrionis Antiqu. lect.
 847 lib. II. c. 19. pag. 54. Ioh. Sauaro-
 ANTIQVIS ex ordinibus. II. nis Notas in Siden. lib. 7. Epist.
 584 14. pag. 443
 ANTIQVO more. II. 610

ANXIA corda. VI. 14

ANXIVS angor quem exest. III.

1007

anxius angor intolerabilibus
malis erat assidue comes. VI.

1156

APERIRE liquidas vias I. 373

APERTA tibi faciemus. II. 181

in aperta, promptaque cali. VI.

817

APERTAM terram. V. 486

APERTAS res cerne. IV. 595

apertas discerneres à dubijs. IV.

468

apertas ferri vias possedit. VI.

1048

APERTE apparet. II. 140

APERTIS in rebus. I. 913. IV. 51.

809

apertis venis succum cogebat fun-
dere consimilem lectis. V. 810

apertis è rebus cognoscere. V.

1061

APERTO corpore, qui sunt. I.

297

in aperto III. 604

Dicen ti genus veteribus fami-
liare. Linius in aperto castra po-
nere, dixit.

aperto in aëre III. 509

aperto lumine oculorum IV. 1136.

V. 776

aperto mari. VI. 698

APERTOS oculos. IV. 339

APERTVM transpectum prabet.

IV. 272

ut APES floriferis in saltibus o-
mnia libant: omnia nos icidem
tuis ex chartis depascimur au-
rea d. & a. III. II. 12. Sic et Hora-
tius se cum apibus comparat, lib.
4. od. 4. v. 27

— ego apes Matina

More, modoq;

Grata carpentis thyma per la-
boremPlurimum, circa nemus, vni-
dique

Tyburis ripas operosa paruos

Carmina fingo.

Vide Mureti Var. Lect lib. 8.

cap. 1. pag. 1010. 1011. Merito i-
gitur Eustathius ait, apem,
ζῶον εἶναι συγχεῖν τῇ ποιήσει,
διὰ πὸν μύχτοι πὸν ἐπὶ τῇ ἐρ-
γασίᾳ, καὶ διὰ τὴν τῆ ἐργα-
στικὴν, καὶ τὸ τῆ κυρίας
ἀσυνήθειαν. ὡς πάντων μετρί-
χει καὶ ἡ ποίησις, πόνα περ εἰ-
ῆσαι, εἴδιν γὰρ τῶν καλῶν ποίε-
σιν, ἔχουσι δὲ καὶ γλυκυ-
τητα σὺν ὀλίγῳ, ἐναγλαῖζο-
μένη δὲ, καὶ τῇ τῆ μετρεῖ ἐν-
σωπείᾳ. Vfus est eadem com-
paratione et Simonides, ut
refert Ptolemaeus. πῶς αὖ πε-
ρ αἰδοίτο ἑαυτῆ, &c. hic ver-
bis: ὥσπερ γὰρ αἰετὶς ὁμιλεῖ
ὁ Σιμωνίδης φησὶ τὴν μέλιτ-
τιν, ξαντὴν μέλι μετὰ μέλιτος,
&c.

apes

apes mellis odore longe ducuntur.

IV.680

APISCI possit ratione animi. I.

844. Vtutur & hoc verbo lib 6.

v. 1234. Quippe etenim nullo

cessabant tempore apisci. Signi-

ficat autem comprehendere,

inuenire, consequi, adipisci: Vsi-

tatiū Lucretio, Plauto, Varroni,

M. Tullio, ceteris bonis scri-

ptoribus, qui delectati quando-

que sunt verbis antiquioribus.

Sic Ser. Sulpicius in epistola de o-

bitu Tullie, inquit; Magnamq;

ex ea re laudem apisci.

Cic. lib. 1. de Oratore: qui mi-

hi propè etiam n. mis duras le-

ges imponere vi us es huic ata-

ti: sed tamen ad id, quod cupiunt,

apiscendum prope necessarias.

Sic restituit Lambinus, au-

thoritare duorum codicum

fresus. Vulg. adipiscendum.

lib. 8 ad Attic. Ep. 22. ait e-

nim Lepidus, eum nescio quo

penetrasse itineribus, occultandi

sui causa, an maris apiscendi,

ne id quidem scit. Sic ha-

bent antiquiores Codices, teste

Victorio Vulg. adipiscendi:

Eiusdem verbi usurpatio Cor-

nelium Tacitum antiquarium

ostendit, lib. II. Annal. cap 31.

ac forte parua res magnum ad

certamen progressa, prauit in-

ueni materiam apiscendi fauoris.

i. e. obtinendi. Sext. Pompeius Fe-

stus: Aptus cum propria signifi-

catione intelligatur, poni tamen

solet pro adeptio: sicut apisci, pro

adipisci. Plaut. Rudent. Prol.

v. 17. Qui hic litem apisci postu-

lant periurio. Sic leg. ex MSS.

Pall. V. s. est & C. Fannius: hac

inquit, apiscuntur. Ita v. 1. Prisc.

lib. 8. vulg. adipiscuntur Ibidem

& Fabius Maximus: amitti, quā

apisci Sic & ibi vet. lib. Vulg. a-

dipisci.

Hoc verbum in editionibus ha-

ctenus apud Cic. Sallust. alios o-

mnes fere scriptores contamina-

rum fuit, supposito adipisci. De-

prauatū s. ap. etiam in libris iu-

ris. Sed odorati sunt eam frau-

dem docti viri. Nonius etiam:

apisci, interpretatur inuenire:

& Sisennam adducit, Hist. lib.

4. Itaq; postero deligato Signi-

num redeuntis apiscitur. Atq;

ita apud Lucretium accipi et-

iam potest percommode.

APLUSTRA fluitantia per ter-

rarum omnes oras. III. 555. Fe-

stus; Aplustrin, nauium orna-

menta, quasi amplustria, quia

erant amplius, quam essent vsu

necessaria.

Scriptum est in vocabulario

Latino Græco Cl. Puteani: A-

plustrum, πτερον πλοιοις, ως

επιπ. πτερον πλοιοις πτερον πλοιοις.

E 2 Cic.

- Cic in Arato: Nauibus absum-
ptis fluitantia querere, aplustra.*
*Idem ibid. Fulgent Argoa stellis
aplustria puppis. Sil. Ital lib. 10.*
*v. Et transstra, & mali, laceroq;
apustria bello. Priscia lib. 8. pag.*
*769. Aplustre, quamuis, fa-
ciat ablatiuum ab hoc aplu-
stri, nominatiuum tamen plu-
ralem non solum in a, sed et
in ia terminat. Et aplustra
enim, & aplustria antiqui pro-
tulisse inueniuntur. Iuuenal.*
Sat. 10.
- APLUSTRIS fractis. IV. 438*
APPARET aperte. II. 140
*apparet diuū numen, sedesque
quieta. III. 18*
apparet tibi horribile. III. 990
*apparet imago, quam rem contra
speculum ponas. IV. 156*
apparet crebrius idem. VI. 448
*apparet origo, quibus ē causis
fiant. VI. 761*
- APPARENT nusquam Acherusia
templa. III. 25*
*apparent quacūq; nobis simula-
cra. IV. 97*
- APPARERE illud unum. I. 876*
apparere arta atq; condensa. VI.
465
- APPARERET unde spatium cali
domus II. 1108.*
- APPELLATUR. V. 10*
*APPELLETUR pater à natis ne
dulcibus ōmquam. IV. 1218*
- APPELLVNT pennis. VI. 751*
APPETITUR in dies magis. V.
1278
- APSET tamen re. II. 658*
- APTA veste signis ingentibus. V.*
*1427. Sic Ennius dixit, calum
stellis ardentibus aptum.*
- apta res ex hoc fidem ducat. II.*
478. 522. Sic Cic. Tuscul. lib. 5.
*Fulgentem gladium ē lacunari
seta equina aptum demitti iussit
Idem Acad. lib. 2. Mundus vn-
diq; ex se aptus Et de Fin. lib. 4.*
*Ordo rerum conseruatus, & o-
mnia inter se apta, & connexa.*
- apta magis figura. II. 813*
apta sint magis cœtera. IV.
670
- ex apta brachia validis lacertis,
IV. 827. Vide infra: Ex apta.*
- apta genita uter semina possint se-
minibus commisceri. IV. 1150*
- apta ōniter, atq; ex ineunte auo
coniuncta. V. 555. 559. 538*
- apta sint omnibus rebus eodem pa-
cto. VI. 961*
- apta inter se singulariter. VI.*
1065
- APTAS res animantibus ad vitæ
rationem. VI. 773. IV. 678*
- APTI ē quibus sumus ōniter. III.*
852
- apti vniuersis consistimus. III.*
859
- apti te re radicibus crescebant & te-
ri. V. 806*

LEXICON LVCRETIANVM.

APTVM genus humanum validis
per viscera neruis. V. 926

APTVS alius alijs magis est ani-
mantibus. IV. 678 VI. 773

AQVA, qua fiunt corpora. I.
567

aqua mouetur, & tantillo momi-
ne fluctuat III. 190

in aqua durare. V. 144

in aqua permulsa sunt vaporis se-
mina. VI. 883

AQVAE, in magnas vastas lacu-
nas. VI. 551. Aqua, interdum
priorem producit, teste Beda,
lib. de metris, cap. 18. ubi de anti-
quorum libertate in numeris
versuum agit.

aquæ fluctu. VI. 553

aquæ cum mollis fertur na-
turæ repente flumine abundan-
ti I. 281

aquæ propter riuum. II. 30. V.
1392

aquæ humor. II. 167. III. 340. VI.
968

aquæ conlectus. IV. 416

AQUAI dulcis fons. VI. 890. 1264.

Sic & Græci, & Romani, &
Germani, vocant aquam fon-
tium, aut fulminum, non
salsam, contrariam marinæ.
Cic. lib. 6. in Verr. In hac insu-
la extrema est fons aqua
dulcis, cui nomen Arethusa
est.

Est lib. 3. de Nat. Deor. Alian-

tem solem, lunam, reliqua astra
aquis, alia dulcibus, alia mari-
tis. &c.

O. pius de bello Alexand. Nam
puteis f. ssis aquam dulcem re-
periri posse affirmabate,

aquai magnus decursus montibus
ex altis I. 183. V. 945

aquai venientis vim subitam nec
validi pontes possunt tolerare. I.
285

aquai liquidus humor I. 307. 349.
VI. 633. 874. III. 428

aquai liquor. I. 453

aquai flumine sitim sedantes. II.
662

aquai gelidæ stringor. III.
694

aquai spondor. IV. 211

aquai plenam spongiam manu
premere, & exsiccare. IV. 619.
620

aquai parvus fons interdum late
pratæ rigat, campisq; redundat.
V. 601. 602

aquai semina multa. VI. 496

aquai in feruentis solio. VI.
800

aquai corpus nudum sol contre-
ctans. VI. 854. 863

aquai calor omnis in terram cedit.
VI. 872

aquai in fontibus vitigeni latices
audent misceri. VI. 1070

aquai nimia dulcedine. VI.
1254

DANIELIS PAREI

- AQVAM**, cælumq; tuentur. IV. 435. V. 1084. VI. 803. 889
in aquam precipites cadunt. VI. 746
in aquam subito totum se immit- tit. VI. 440
AQVARVM liquidus humor in sa- xis permanat. I. 348
aquarum loca letantia contela- brant circum ripas, fontesq; la- cusq; II. 345
aquarum liquor almus II. 390
aquarum semina. VI. 306. 519. 672
aquarum magnum duramen. VI. 529
aquarum decursus fiat VI. 909
ad aquarum strata iacebant. VI. 1263
per AQVAS que nunc rerum simis- lacia videmus. I. 1058
per aquas cadunt II. 230
in aquas cadit. VI. 1124
AQVILONES quia sunt estate ostia contra anni tempore eo, quo ete- sia flabra feruntur. VI. 719
AQVILONIS flatus, & austri. V. 688
AQVILONVM etesia flabra. V. 741 VI. 730
ARA Panchaos exhalat propter o- dores. II. 417
ARANEÆ. IV. 728
ARANEÆ tenuia fila. III. 384
ARARVM qua causa compleverit Orbes. V. 1161
- ante ARAS adstare.* I. 89
ad aras tremebunda deducta est. I. 95
propter aras turicremas macellatus concidit. II. 353
aras conspurgunt mæsti mulso san- guine IV. 1230. V. 1200
ARATOR grandis caput quassans suspirat. II. 1163
ARATRI uncus ferreus occulte de- crescit vomer in arvis I. 313
aratrī curui moderator robustus. V. 911. VI. 1251
ARATRIS pressis terram proscin- dere. V. 210
ad ARBITRIVM II. 281
ARBOR. III. 786. V. 129. 1096. VI. 676
ARBORIS II. 30. V. 35. 1096. 1392 VI. 167
ARBORIBVS. I. 25. 165. 274. 896. 1091. V. 784. 934. 1362. VI. 783
ARBVSTA. I. 187. 284. 351. 805. 820 904. II. 189. 343 594. 698. 992. 1014. V. 679. 910. 919. 963. VI. 140
ARBVTA qua nunc hiberno tem- pore cernis paniceo fieri matura colore. V. 938. 939
arbuta, vel pira lecta V. 963.
Arbuta sunt rubra poma sil- uarum, qua Plinius unedones vocat
ARCADIÆ volucres uncis ungui- bus. V. 32

ARCA-

LEXICON LVCRETIANVM.

ARCADIVS *sus horrens.* V. 25
ARCEM *locare cœperunt Reges sibi praesidium, perfugium q̃.* V. 1107
ARCERI *tempore iniquo.* V. 183
ARCIS *Romulidarum seruator candidus anser* IV. 684
arcis *in ipso vertice* VI. 749
ARDENS *vis fulminis.* V. 144
ARDENT *sola terra multis locis succensa* II. 392
ARDENTI *mor u vulneris premat ista dolore.* III. 664
ardenti *sonitus cum prouolat ictu.* VI. 293
ARDENTIA *morbo membra in flusios gelidos dabant.* VI. 1170
**ardentia lumina. VI. 1178
ARDENTIBVS *lectis auxilium ferre* III. 1078
**ardentibus radiis. V. 754
ARDESCERE *vides omnia motu percalefacta.* VI. 177
ARDESCIT *dira cuppedine pactus.* IV. 1083
ARDESCUNT *Venero.* V. 895
ardescunt *cœlestia templa.* V. 1670. 898
ardescunt *eminus, quam comminus imbuat ignis.* VI. 904
ARDET *abundans natura.* IV. 1192
ARDOR. I. 650. 668. II. 212. III. 290. 478 IV. 1070. 1209. V. 205. 545. 587. 600. 604. 1092. 1098. 1251. VI. 183. 673****

ardor *sus est contrarius, siue voluptas est.* III. 252. **Ardor** *hic dolorem significat. Et sic fere Catullus usurpauit nomen ardoris in secundo carmine; Credo ut tum grauis acquiescat ardor. Ita fere Attius apud Nonium dixit, astum huiusmodi. Et iterum Catullus de nupt. Pelei: nostros ut lucius, nostraque incendia mentis, &c. Incendia, id est, ardorem, siue astum animi, qui dolore uritur. Ut cupiditate & ira, sic & dolore incendimur. Virg. lib. 4. Æn. v. Desine meq̃ tuus incendere, teq̃ querelis.*
Sic Terent.

Te ut male urat.

ARDORE. V. 298. 1142. VI. 272. 1161
ARDOREM. II. 211. IV. 1091. VI. 690
ARDORIBVS *paruis accendi queat.* V. 606
ARDORIS. I. 682. 702. 900. IV. 1079. 1109. V. 660. 180
ARDVA *dum metuunt, amittunt vera viai* I. 659
AREFACIT. VI. 962 *Poeta dixit, ut apud Caesarem, fere bene facito. Et apud Varronem. Quae sole perfracta sunt, ut excandescunt fecerunt. Ita in vet. lib. esse monuit P. Vi-*

DANIELIS PAREI

*Florus. Vide Auson. Popma, de-
usu antipr. locut. lib. I. cap. 16*

ARENAM bibulam litoris incurui
pauit aquor. II. 376. VI. 700

ARENÆ tollero nimbos. VI. 726

ARENÆ magnus congestus. VI. 724

ARGENTI. V. 1241. 1255. VI. 808

ARGENTO. II. 27. 626. VI. 990.
1268

ARGENTVM. I. 494. VI. 950.
1076

ARGVET sapor oris, confutabunt
nares; oculive reuincunt, IV.
488. 489

ARGVIT undas. VI. 404

ARGVMENTA multa prater ea ti-
bi possum commemorando, si-
dem dictis contradere nostris. I.
400. 401

ARGVMENTORVM copia missa
per aures. I. 417

ARIDA ligna explicat in flammis,
& in ignes omnia versat. II.
880

arida sitis torreat miseros. III.
931

arida sit Cretea persona. IV. 296

arida sitis insedabiliter corpora
mersans. VI. 1174 III. 931

ARIDIOR porro si nubes accipit i-
gnem. VI. 149

ARIDVS cibus, & tener humor nos
adiuuat. I. 808, 864

ridus calor ne possit amplius ar-
sus vtere. IV. 872. V. 740

ridus sonus terget aures. VI. 118.

Nonius Mariellus; *Aridum*
hoc loco interpretatur, horri-
cum, acutum. *Virgil. Georg. lib.*
I. v. 357

Continuo ventis surgentibus aut
fretaponti

Incipiunt agitata tumescere, & a-
ridus altis

Montis us audiri fragor, aut reso-
nantia longe

Littora misceri, & nemerum in-
crebescere murmur.

Vbi Seruius: *Aridus* (inquit)
fragor: i. e. sonitus, qualis so-
let fieri ex aridis, cum frangun-
tur, arboribus. Ergo ari-
dus, id est nimius. Omne enim
quod aridum est, cum frangi
caperit, nimium efficit sonum.
Fragor etiam à fractarum re-
rum nominatus est sonitu.
Sic Petron. Satir. pag. 17. Para-
tissimus puer, non minus me a-
rido cantico excepit.

Ita leg. vulg. acido. Sic & Ho-
merus καὶ φάλειος ἢ φ. aridum
vsurpat, cum dicit clypeum re-
nuisse aridum, *Iliad. s. v. 409.*
καὶ φάλειος δ' οἱ ἀπὸς ἐπιπύ-
ζεωτο & αὐστὴν ἔχον, i. e. aridū
autē eius clypeus, attingente re,
sonuit hasta.

ARMA Triviai virginis. I. 84

arma antiqua manus, ungues, den-
tesq; fuerunt. V. 1222

arma, vias, vestes & cetera de
gene-

genere horum premia. V. 1448
ad arma fremitum patulus sub na-
ribus edit V. 1075

Eleganter & apte castissimus
Poëta contendit militum Co-

cem & clamorem cum equo-
rum fremitu. Clamor ille & o-
lim, & hodie eadem voce ab in-
euntibus pralium edi solet. Ca-
terum alij hunc Titi locum de
armis & pralio Veneris accipi-
unt, ut Virg nocturna pralia di-
xisse constat.

ARMATA manus. II. 629

ARMATI pueri pulsarent aribus
ara. II. 636

armati comitantur magnam ma-
trem. II. 639

ARMATIS ollus facile omnia nuda,
& inerma cedebant. V. 1291

armatis ductoribus, sauiq; magi-
stris. V. 1310

ARMATVM in equi conscendere co-
stas. V. 1296

ARMENTA, atq; alie pecudes, ge-
nus omne ferarum. I. 163. II.
920. IV. 1190. V. 229

ARMENTARIUS, & pastor, & ro-
bustus item curui moderator a-
gri. VI. 1250

ARMIPOTENS Maiors belli fera
munera regit. I. 33

ARMIS ornatam classem, belli si-
mulacra cientem II. 42

armis, ac virtute, velint patriam
defendere terram. II. 640

non armis expuleris ex animo, sed
dictis. V. 51

non armis opus est, non moenibus
aliis, quæ sua tuteptur. V.
233

in armis horribile esset. V. 1305

armisq; vacabant V. 1348

ARMORVM sonitus nec metuant,
nec fera tela. II. 48

ARQUATI quæcunq; tuentur, lu-
rida fiunt. IV. 333

Arquati sunt, qui regio morbo
laborant. Nonius Marcellus:
ex emendatione Lambini: Ar-
quatus morbus dictus, (qui &
regius appellatur) quod arquo,
seu arco, id est, iridi, sit cōcolor
virore: vel quod ita stringat
corpora, ut in arcum ducat. Lu-
cilius:

Nos esse arquatos, surgamus, ea-
mus, agamus.

Varro Eumenidius: Nam ut
arquatis, quæ lutea non sunt, æ-
quæ ut quæ sunt, lutea videntur:
sic insani ac furiosi, sani & in-
sani videntur esse insani.

Celsus lib. 3. cap. 14. Æque no-
tus est morbus, quem interdum
arquatum, interdum regium
nominant Plin. lib. 22. cap. 24.

Varro regium cognominatum
morbum arquatum tradit. quo-
niam curetur mulso. Regius
autem dicitur, Et ait Cui-
dius:

Molliter excelsa quoniam curetur
in aula.

Iterum Nonius, in voce Arcus.
Arquati dicuntur, quibus color
& oculi virent, quasi in arqui
similitudinem.

Plin. lib. 27. cap. 12. Radicum
decoctum potum, sanat arqua-
tos.

ARQUI color in nigris existit nubi-
bus. VI. 125

Nonius Marcellus: Arcus (in-
quit) & arquus, hoc distant.
Arcus enim suspensus fornix
appellatur. Arquus non nisi, qui
in caelo apparet, quem Irim poë-
ta dixerunt: unde & arquati
dicuntur, quibus color & oculi
virent quasi in arqui similitu-
dinem. Sed Priscianus lib. 6.
pag. 712. probat ex Ciceron.
lib. 3 de Nat. Deor. arcum, arci,
in secunda quoque declinatione
usurpari pro arcu coelesti, id est,
iride. Ciceronis verba sunt:
Cur autem arci species non in
Deorum numero reponatur:
Existunt porro, aut certe appa-
rent tres colores in iride; puni-
ceus, viridis, purpureus. Inue-
nitur etiam arcus apud Gete-
res foeminini generis. Ennius
in XV. Annal. Arcus, ubi aspi-
ciunt mortalibus, qua perhi-
bentur.

ARRIDET tempestas, & anni tem-

pora conspergunt viridantes flo-
ribus herbas. II. 3 2. 33

ARRIPIT acerrime saepe dolor den-
tes, oculos inuadit ipsos. VI.
658

ARRIPVISSE me illud in his rebus
ne rearis, Memmi, quod terram
atque ignem mortalia sumpsi
esse, neque dubitavi, &c. 5.
248. id est ne forte me existimes
per vim & temere, & sine ratio-
ne assumpsisse, quasi ab te da-
tum, & concessum, id quod sumpsi
& posui, nempe partes mundi in-
terituras, &c.

Sic arripere, pro assumere,
aliquid non datum ab adver-
sario, neque probabile, & surpa-
uit Cic. lib. 1. de nat. Deor.
Primum igitur quidque consi-
deremus quale sit. Arripere e-
nim mihi videmini, quasi ve-
stro iure, rem nullo modo proba-
bilem. Sic fere etiam lib. 2. de or-
atore: Magistrum auiam,
quem vellet, eligeret; ne qui-
dem si audiret, L. Crassum:
quod iste arripuit, & ita se fa-
cturum confirmavit.

Sic dictum est illud à Che-
rea in Eunuchis: Submonuit
me Parmeno ibi seruus: quod
ego arripui. Vide P. Victo-
rij Castigat. in Cicer. Epist.
Pag. 479

ARRI-

LEXICON LVCRETIANVM.

- ARRIPUIT** *quancumq; partem.* artibus aliud ex alio clarescere corde videbant. VI. 1455
- VI. 661**
- ART** *portarum claustra constringere.* I 70
- arta** *sub iura, & leges, sponte sua cecidit.* V. 1116
- arta,** & *condensa apparere.* VI. 465
- ARTAS** *partes dissociare.* III. 810. V. 354
- ARTE** *madent simulacra.* I V. 793
- in arte longe praestat.* V. 1354
- arte prestant.* IV. 1072
- arte stipata cohaerent.* I. 603
- per ARTEM.* IV. 845. V. 10
- artem astrologorum contra conuincere tendit.* V. 727
- ARTERIA** *asperiora facit.* IV. 538.
- Lucretius arteria usurpauit in neutro genere, numero multitudinis, cum sit vsuatius in faeminino. Cicer. lib. 2. de nat. Deor. Primum enim à pulmonibus arteria vsque ad os intimum pertinet: per quam vox principium à mente ducens percipitur & funditur. Graeci æmeiav dicunt. Vide Turneb. Aduersar. lib. 10. cap. 19.*
- ARTES,** atq; *studia* IV. 968
- artes quadam nunc expoliuntur.* V 331
- ARTIBVS.** I. 260. III. 7. 621. 645. IV. 632. V. 1076. *pro membris ab artus,*
- ARTICVLAT** *voces nobilis verborum d. dala lingua* IV. 551
- Articulare voces, id est, formare, & figurare per quadam quasi membra. Hinc articulata vox, Apulero, id est, explanata, & formata.*
- ARTICVLATIM** *necesse est verba discerni, & plane exaudiri.* IV. 557. Sic Cic lib 1 de Legg.
- Qua fuisse olim disputabantur, ac libere, ea nunc articulatim distincteq; dicuntur. Et lib. VI. Epist 5. ad Attic. Valebis igitur, & puella salutem articulare dicces: pro, clare, aperte, & distincte.*
- ARTICVLIS** *ex omnibus, & nervis, atq; ossibus, exsoluere sese.* III. 618
- ARTIS** *religionum animos nodis exsoluere poro* I. 929. IV. 6
- artis regionibus exierit* VI. 119
- ARTVS.** II. 267. 271. 282. 681. 710. 947. 962. 1135. III. 130. 151. 157. 246. 284. 292. 343. 367. 393. 399. 402. 453. 490. 493. 530. 534. 587. 590. 704. 708. 711. 722. 738. 759. 769. 927. 960. IV. 117. 631. 842. 865. 872. 866. 1032. 1036. 1108. 914. 944. 948. V. 849. 896 VI. 157. 593. 655. 661. 797. 1188. 1204

ARVA

ARVA molliaterra.V.780

arua nec scibat ferro mollirier. V.

932

Aruum proprie terra, qua aratur. Nonius: Arua, neutri sunt generis. Virgil. lib. 4. Æn. v. 311.

Arua aliena petere. Fœm. Navius Lycurgo, lib. 2. Quaq; incedunt, omneis aruas obterunt.

Pacuvius: Postquam calamitas plures annos aruos caluitur. Festus: Aruum dicimus agrum necdum satum.

arua lumine conferit. II. 211

arua muliebria conferit. IV. 1100.

Sermo ἀνδρῶν. Sic fere Virgilius locutus, ubi de equis scribit, Georg. lib. 3. v. 136. Hoc faciunt, nimio ne luxu obtusior usus sit genitali aruo, & sulcos oblimet inerteis: Sed rapiat sitiens Venerem, interiusq; recondat. Vbi Servius:] pro muliebri (inquit) folliculo, quem scilicet vuluam vocant, & etiam

Plinius docet: nam folliculus ante dicebatur. Sic Sophocles in Oedipo tyr. Oedipum ipsum de se loquentem facit: τῷ τε ἄρ' αὖ ἡ γένει, ὅθεν αὖτὸς ἰστέον, id est, matrem suam arauit, ex qua ipse satum est. Sic in aruis genus humanum multo Plautus Aſinar. V. 2. 24. De quodam marito, qui scortabatur: fundum alienum arat in cultum familiarem deferit. Eo-

dem pertinet facetissimi Poëta

Martialis epigramma lib 7.

Milo domi non est: peregrè at Milone profecto,

Arua vacant: vxor non minus inde parit.

Cur sit ager sterilis, cur vxor fertilis? edam:

Quo fodiat ager, non habet; vxor habet.

Nec alio traxerim eiusdem Martialis epigramma 16. lib. 2.

Addixti, Labiene tres agellos:

Emisti, Labiene, tres cinados.

Padicas Labiene, tres agellos.

Nihil frequentius bonis criptoribus, quam agricultura vocabula transferre ad rem voluptatum. Vide Commentariū n. eum in Musæi Erotopagnion, & 138. pag. 101

ARVI quod superesset. V. 207

in ARVIS vncu aratri ferreus occulte decrescit vomer. I. 313. 314

aruis feris Vix supeditati. II. 1161

in aruis pisces viuere nequeunt. III. 787. V. 130

in aruis humor regnarit, superabat. V. 396. 804

in aruis genus humanum multo fuit durius. V. 923

ASSIDVAS dederunt operas ludis dies multos ex ordine. IV. 971

ASSI-

LEXICON LVCRETIANVM.

ASSIDVE. II. 591. IV. 1121. V. 281.

282. VI. 460. 1157. 1159

ASSIDVIS solibus pars terrai non-
nulla perusta. V. 252

ex assiduus imbris exisse rapa-
ces per terras amnes, atq; oppida
cooperuisse. V. 342. 343

ASSIDVO motu. I. 993. II. 96. IV.
393

assiduo. crebroque repulso. I V.
104

ASSIDVVS geli casus. V. 206

ASSIMVLATA. II. 978

ASSVMVNT sibi plura. II. 1122

ASPER lapis. III. 695

asper, acerbâ tuens, immani cor-
pore erpens V. 34. Sic Virgil.
Georg lib. 3. v. 149. Asper acer-
ba sonans.

ASPERA, atq; amara videntur. II.
404

aspera, atque molesta constat. II.
424

aspera magis esse. II. 470. IV.
999

aspera primordia. II. 476

aspera nimirum penetrant hama-
taq; fauces IV. 663

aspera nubila. VI. 133

aspera, atque infesta tactu. VI.
778

aspera q; inueniuntur. II. 903

ASPERGINE nimborum aduersa
fulsit sol. VI. 524

ASPERGVNT nubila nimbis. III.
20

ASPERIORA facit arteria. IV.

530

asperiora coiere repente. V I.
452

ASPERITATE sunt repleta. I V.
628

ASPERITAS vocis fit ab asperitate
principiorum. IV. 553

ASPEXERE numquam solis lumi-
na. II. 741

AST. V. 515

ASTROLOGORVM artem conuin-
cere tendit. V. 727

ASTRORVM motibus, qua sit
causa, canamus nunc. V. 510.
531

AT. I. 169. 244. 252. 307. 3410.

366. 443. 543. 561. 570. 632.

777. 802. 827. 856. 895. 990.

1085 II. 73. 149. 157. 167. 235.

355. 388. 392. 400. 404. 424.

466. 534. 539. 712. 757. 785.

1015. III. 25. 57. 187. 192. 199.

202. 300. 303. 357. 403. 407.

414. 484. 518. 537. 632. 641.

666. 731. 737. 777. 821. 877.

908. 920. 966. 032. 1082. IV.

93. 416. 438. 449. 475. 559.

570. 611. 613. 627. 642. 662.

883. 973. 995. 1001. 1158. 1161.

1170. V. 18. 44. 229. 365. 410.

544. 649. 816. 862. 869. 943.

992. 997. 1035. 1066. 1119.

1325. 1360. 1378. 1426. VI. 321.

413. 118. 619. 673. 849. 963.

967. 972. 976

ATQVE,

ATQVE. I. 35 74. 83. 109. 131. 163.

170. 171. 181. 229. 234.

254. 291. 337. 482. 500. 505.

514. 610. 636. 663. 706. 75.

759. 762. 764. 776. 781. 810.

811. 812. 816. 835. 845. 848.

912. 926. 978. 997. 1020. 1052.

1047. 1054. 1082. 1087. II. 10.

12. 54. 158. 199. 227. 230. 243.

351. 361. 377. 386. 95. 402.

404. 424. 441. 451. 457. 465.

466. 487. 510. 587. 622. 626.

716. 775. 811. 880. 917. 923.

932. 944. 986. 1045. 1062.

1072. 1117. 126. III 29. 36. 17.

61. 62. 87. 97. 122. 124. 132.

137. 138. 150. 152. 162. 165. 106.

212. 213. 229. 251. 255. 170.

276. 285. 330. 331. 345. 352. 363.

373. 417. 423. 455. 500. 532.

536. 550. 551. 552. 559. 566.

568. 574. 576. 577. 580. 585.

589. 621. 646. 687. 698. 704.

705. 706. 721. 738. 795. 798.

806. 841. 851. 850. 862. 887.

905. 924. 931. 942. 951. 957.

963. 992. 1007. 1013. 1018.

1036. 1050. 1060. 1066. 1080.

1081. 1094. 1108. IV. 3. 30. 39.

44. 88. I 9 143. 167. 183. 194.

216. 243. 249. 264. 286. 289.

298. 344. 345. 380. 447. 412.

518. 519. 575. 615. 617. 696.

707. 708. 742. 752. 757. 802.

897. 820. 854. 858. 866. 880.

886. 888. 889. 902. 904. 906.

932. 936. 957. 961. 968. 981.

998. 1031. 1036. 1057. 1084.

1062. 1100. 1134. 1135. 1150.

1156. 1181. 1201. 1221. 1242.

1253. 1255. 1262. 1264. V. 30.

45. 55. 81. 76. 138. 141. 160. 166.

215. 221. 232. 248. 250. 304.

351. 343. 421. 426. 456. 497.

502. 507. 514. 525. 537. 518.

548. 556. 559. 597. 615. 651. 677.

681. 697. 707. 257. 731. 786.

798. 804. 819. 821. 900. 903.

935. 950. 962. 963. 984. 1019.

1034. 1078. 1089. 1103. 1109.

1117. 1119. 1151. 1152. 1104.

1109. 1227. 1238. 1240. 1249.

1260. 1284. 1290. 1321. 1332.

1341. 1345. 1358. 1369. 1372.

1376. 1386. 1389. 1390. 1398.

1427. 1438. 1447. VI. 13. 15. 24.

26. 34. 47. 133. 155. 191. 200.

241. 258. 268. 293. 303. 327.

340. 347. 386. 446. 465. 489.

501. 520. 521. 536. 577. 594.

699. 778. 802. 830. 945. 950.

661. 989. 992. 996. 1025.

1018. 1041. 1053. 1096. 1106.

1118. 1122. 1147. 1154.

ATQVE. I. 65. III. 532. *Charisius**lib. 2. ex Acrone monuit, hunc**articulum in transiitione saepe**vet. & surpasse, aitq; Terent. ita**utrum in Adolph. I. 1. & atque ex**ma hic non natus est. Sic & no-**ster fere & sus est; & Propert.**lib. 2.**Atq;*

Atq; utinam Roma nemo esset di-
ues. *Episc.*
Stramineâ posset dux habitare
casâ.

ATER corrupti corporis humor. III

504

ater aër caliginis IV. 345

ATHENÆ prima frugiferos fœtus
mortalibus agris dididerunt
quondam. VI. 1. 2. Sic Cic. O-
rat. pro Flacco: Adsunt Athe-
nienses, Unde humanitas, do-
ctrina, religio, fruges, iura, le-
ges orta, atque in omnes terras
distributa putantur. Vide Iu-
stin. Histor. lib. 2. cap. 6. Diodor.

Sic lib. 13. Istoras. Panegy.

Ælian. lib. 3. cap. 38. Plin. lib. 7.
cap. 56. Polydor. Virgil. de In-
uent. rerum. lib. 3. cap. 2. pag.

219

ATHENÆIS in mœnibus. VI.

749

ATLANTEVM litus. V. 36. Ἀτ-
λαντίου.

ATQVI. I. 755

ATRA tartara. III. 980

ATRÆ formidinis ora impendent
superne IV. 173. VI. 253

ATRAM nubem. VI. 179

atram trahis fulminibus graui-
dam tempestatem, atq; procellis.

VI. 257. 258

ATRI funeris comites. III. 580

ATRO sanguine fauces sudabant.

VI. 1145

ATRIA versari videntur pueris.

IV. 402. Agell. lib. 16. cap. 5. a-
nimaduerti. quosdā haudqua-
quam indoctos viros opinari, ut-
stibulum esse partē domus prio-
rem, quam vulgus atrium vo-
cat. Festus: Atrium proprie est
genus aedificij, ante adem conti-
nens mediam aream, in quam
collecta ex omni tecto pluuia de-
scendit. Dictum autem atrium,
vel quia id genus aedificij Atria
primum in Etruria sit institu-
tum, vel quia à terra oriatur,
quasi aterreum. Vide Isidor. O-
rig. lib. 15. cap. 3.

ATTAMEN. III. 173. VI. 602

ATTENVARI dextras saluantum
tactu. I. 317

ATTENTAS aures, animumq; re-
posco. VI. 920

ATTIGERE summatis. III. 261.
pro attingere. Veteres enim tag-
re dicebant tangere Hinc tagax,
qui nimium etiam aliena tan-
git, furax. Festus: Tagax furun-
culus, à tagendo dictus. Cuius
vocabuli Lucilius memini: Et
mutonis manū perscribere posse
tagacem.

ATTIHIDE tentantur gressus. VI.
1114. h. e. Athenienses podagra
magna ex parte laborant. At-
this, Attica regio dicitur.

ATTINET ad nos nihil. III.

865

atti-

attinet vehementer ad has res. IV. auctum natura abstergit. V.

34

844

ATINGVNT suauiter linguam. auctum arboris cadere. VI. 167.

IV. 625

auctus arboris, pro arbore, fest
corpore arboris, ac mole, poni-
tur.

ATTRIBVAS. II. 835

ATTRIBVATUR III. 243

ATTRIBVI. I. 682. II. 913

ATTRIBVNT. II. 614

AVARITIES, & honorum caca
cupido, miseros homines cogunt
transcendere fines iuris. III. 59.

60

auctum impetis, ubi non potuit nu-
bes capere. VI. 326. auctus impe-
tis, est impetus grauior.

AVCTVS oppleti calidis fontibus
fumant. VI. 748

Auctus, us, hic pro scaturigine
sumitur.

AVCTA. I. 624. II. 1159. V. 260.

722. 1416

AVCTVMNO sudante vites fundi
videmus. I. 175

AVCTAM sensibus. III. 627

AVCTAS sensibus. III. 631

auctas spoliis IV. 60

AVCTVMNI quod fertur nomine
tempus. VI. 371

AVCTOS tantis viribus non teme-
re Ella vi conuinci posse puta-
bant V. 1176. 1177

AVCTVMNVS inde adit: graditur
simul Euius Euan. V. 742

AVDACTER inter reges versantur:
neq; reuerentur fulgorem ab au-
ro. II. 49

AVCTET, alacq; I. 50. Catull au-
ctare aliquem opes, dixit.

AVCTIFICI motus. II. 571. Id est,
incrementum corporis quotidia-
na humorum accessione.

AVDENT misceri vitigeni latices in
aquai fontibus. VI. 1070. Ad
res inanimas verbum tralatum
audent, id est, possunt. τρωπικῶς
σ. Vide: Dubitabat.

AVCTIOR rest animi & is, consi-
lium quoq; maius, ubi robustis
adoleuit viribus atas. III. 450.

451

AVDERENT. II. 1034

AVCTV infinito. II. 481

AVDET. V. 37

auctu mirando corporis. V. 1170

AVDI clarius, & cognosce, quod su-
perest. I. 919

AVCTVM est genus humanum. II.

AVDIERIT ploratus, mistos & agi-
tibus agris II. 579

973

auctum natura suis viribus & fre-
nat. II. 1119

AVDIRE, & cernere coram. I. 134.

IV. 462. 561. 615

AVDIS. VI. 813

ex AVDI-

LEXICON LVCRETIANVM.

- AVDITIS** potius, quam sensibus
ipsis, petunt res V. 1133. 1134
- AVDITVM** neque seorsum lingua,
nec aures per se possunt sentire.
III. 633
- AVDITVR**, IV. 526
- AVDITVS** quam sonus est, multo
prius creata, unt aures. IV. 837.
848
- AVELLERE** tigna, trabesq;. VI.
140
- AVELLI**, est diminui; I 606. 607
- AVEMVS** illud in his rebus te co-
gnoscere II. 116
- quod auemus**, abest. III. 1096.
1097
- AVENTEM** rationem reddere abs-
trahit inuitum patrij sermonis
egetas. III. 260
- AVENTES** di, cedere canes. IV. 1196
- AVERNA** loca. VI. 738. Sic vocat
genera iter omnia ea, qua te-
trum exhalant odorem Græci
ἀερνεία. Dicta autem sunt a-
uerha, quasi ἀοργα. id est sine
auihus: quia (ut ipse Lucret.
ait) sunt auihus contraria cun-
ctis, Virgilius lib. 6. Æn. vers.
242 eleganter Auernum descri-
bit:
- Spelunca alta fuit, vastoq; imma-
nis hiatus,
- Serpea, tuta latu nigro, nemorum.
quæ tenebris:
- Quam super haud vlla poterant
impurie volantes
- Tendere iter pennis**: talis sese ha-
litus atris
- Faucibus** effundens supera ad con-
uexa ferebat.
- Vnde locum Graij dixerunt** nomino
'Aogrov.
- Nonius Marcellus**: Auernus
lacus iccirco appellatus est, quia
est odor eius auihus. infestissimus.
Huius rei manifestator est Lu-
cretius lib. 6. 8. 738. Vnde & Vir-
gil. lib. 6. v. Inde ubi Genere ad
faucibus graue olentis auerni tol-
lunt se celeres. Isidor. Orig. lib.
13. c. 19. Auernus lacus vocatus
quia aues ibi superuolitare non
possent. Nam antea siluarum
densitate sic ambiebatur, ut ex-
halantis inde per angustias aquæ
sulphurea fetor grauissimus su-
peruolantes aues halitu suo ne-
caret.
- Sed Lucretius hoc loco de genere
ipso auernorum, non de uno a-
uerno loquitur.
- AVERNI** estus. VI. 840
- AVERSA** via I. 1039
- auersa via recessit. V. 414
- AVERSABILE** scelus. VI. 389. id est
horrendum, fugiendum, nefa-
rium, quod omnes auersari de-
bent.
- AVERTERE** subitam curam. II.
363
- AVERTIT** locis seminis ictum. IV.
1166

AVES quia semper quod abest, praesentia temnus III. 971

AVET mens II. 265

AVFER ab hinc lacrimas barde,
& compesce querelas. II. 971

AVFERET. VI. 622

AVFERT. III. 321. V. 206. 724. VI. 825

AVGE. II. 485

AVGEBAT mare manado, camposque naves. V. 489

AVGEBIT nummum I. 436.

ad AVGENDAS fruges. V. 81

ad augendas nubes. VI. 472

AVGENDIS rebus. I. 184

AVGENT labores II. 1162

AVGESCERE. II. 1107. V. 250. VI. 615

AVGESCUNT. II. 76. 877. V. 334

AVGET. I. 229, 282, 858 IV. 642. V. 211. 253. VI. 341. 946

AVGMEN corporis. II. 494. III. 269. pro, corpore.

augmen addidit. V. 1306

augmen nescit equor VI. 607

ad augmen unius. VI. 614

AVGMINA. II. 188 V. 680

AVGMINE grandi. I. 434

augmine donant. II. 72. i. e. augent.

augmine dempto. II. 1111

AVIA Pieridum per agro loca, nullius ante trita solo, &c. I. 924.

IV. 1. & seqq. Hanc eandem sententiam Lucretius propriis verbis expressit. V. 337.

Primus ipse cum primis repetitus

Nunc ego sum, in patrias qui possim
vertere voces

Propert. lib. III. Eleg. 1. v. 3. 4

Primus ego ingredior puro de fonte
sacerdos

Itala per Graios orgia ferre Choros.

Horat. lib. I. Epist. 19. v.

Libera per vacuum posui Gesticina
princeps:

Non aliena meo pressi pede.

Et mox: v.

Parios ego primus lambos Ostendi
Latio.

Virgil. lib. III. Georg. v. 10

Primus ego in patriam mecum modo
vita super sit,

Aonio rediens deducam vertice
Musas.

Ibid. v. 291. & seqq.

Sed me carnassi deserta per ardua
dulcis

Raptat amor: iuvat ire iugis, qua
nulla priorum

Castaliam molli diuertitur orbita
clino.

Iterum Horat. lib. II. Sat. 4. &

— ego facem primus & halae,

Primus & inveni piper album cum
sale nigro.

Et lib. 3 Od. 25. v. 7. 8

Dicam in signe recens, adhuc indi-
ctum ore alio.

Manilius, Astronom. lib. I. v. 4

*Carmine diuinas artes, & conscia
fati*

*Sidera diuerfos hominum varian-
tia casus,*

*Celestis rationis opus, deducere
Mundo*

*Aggrediōr, primusq; nouis Helico-
na mouere*

*Cantibus, & viridi nutantes Cer-
rice siluas.*

*Hospita sacra ferens nulli memora-
ta piorum.*

Oppianus, Ku. a. v. 20. 21

Εξεο, καὶ τευχία ἰππεύων
ἀταρπύχῃ

Τὴν μέγαν πῶν ἰπποῦς ἐν τῇ
σὺν ἀοιδῇ.

*Eia age flectamus deserta per aspe-
ra currum,*

*Qua nondum proprio callem quis
carmine triuit.*

*Iterum Manilius procemio lib.
II. v. 53. & seqq.*

*Integra quaramus rorantes prata
per herbas,*

*Vndamq; occultis meditantem
murmur in antru,*

*Quam neq; durato gustarint ore
Volucres,*

*Ipsē nec athereo Phabus libauerit
igni.*

*Nōstra loquar: nulli vatum debebi-
mus orsa.*

*Nec furtum, sed opus veniet, soloq;
volamus*

*In calum curru; propria rato pelli-
mus vndas:*

Eusebius quoq; similiter initio
historia Ecclesiastica gloriatur:
ἐπὶ καὶ ἀποστολῶν τῆς ὑπε-
ρίως ἰππεύουσας, οἷα πρὶ ἐν-
μῶν, καὶ ἀταρπύχῃ ὁδῶν ἐν χι-
τῶν. Vide Scaligeri Critic. cap.
9. Ouid. lib. 15. Metam. & 146.
& seqq.

*auia cum Phaëtonta rapax vis so-
lis equorū Æthere raptauit to-
to. V. 298*

*auia nemora peruolitantes & olucres
II. 144. 346. V. 1385*

*AVIBVS nouis frondiferas canere
& ndiq; siluas. I. 256*

*auibus cunctis sunt contraria a-
uerna loca. VI. 741. Vide A-
uerna.*

AVIDAM partem. V. 201

AVIDI adfigunt corpus. VI. 1101

*AVIDI conduplicant diuitias. III.
71. 72*

*AVIDO complexu quem tenet ather
II. 1064. i. e. vasto, ingenti. Insi-
gni tralatione: quod auidi & a-
uari non acquiescant paruis &
paucis tebus.*

*auido complexu sic cetera omnia
sapsit. V. 471*

AVIDOS visus pascit amore. I. 36

*AVIDVM mare largi fluminis vna
dus integrent amnes. I. 1029*

*auidum nimis auricularum est ge-
nus humanum IV. 595. i. e. auri-
culas nimis auidas habet, &
vult semper audire aliquid noui.*

Sic Cic. in Orat. Demosthenes AVRARVM leues anima. V. 237

non semper implet aures meas : AVRAS. I. 207. 770. 782. 800.

ita sunt auida & capaces. 802. 1085. II. 203. III. 223. 301.

Catullus Iulia & Malli Epithalamio: Netimens cupida nouos Ca- 401. 406. 457. 438. 545. 571.

ptet aure maritos. 592. IV. 36. 177. 561. 571. 679.

694. 704. 990. V. 213. 502.

Avis nec comparebat. VI. 831. 1118 540. 559. 784. 808. 817. 1085.

Avium frondsferas domos. I. 18. i. e. 2491. VI. 114. 189. 220. 302.

nidos. 819. 842. 886. 1019. 1127.

avium plumas, papposq; volantes 1225

III. 387

avium liquidas voces imitauer o- per auras aëris. III. 752. IV. 931.

re. V. 1378 pro. aëre. Sic Ennius dixit aërem

Avius à vera longe ratione vaga- spiritum.

ris. II. 81 AVRATA metalla VI. 811

avius à vera longe ratione recedit. aurata templa. II. 28

II. 229 AVREA iuvenum simulacra. II.

avius procul erras. II. 739 14

avius erra: saepe anemus III. 465 aurea pavonum sacra ridenti im-

AVLIDE. I. 84 buta lepore. II. 501

Avolsa fatis voluntas. II. 258 aurea arua II. 1153

avolsa caderent repente. V. 316 aurea dicta, depascimur perpetua

avolsaq; saxa montibus anteire, semper dignissima vita. III. 13.

& solem succedere prater. IV. Sic Cic. lib. 3. de nat. Deor. aurea-

140 la oratiuncula. Vide Iohan.

Avolsis radicibus. III. 564 à Wovveren Tractat. de Poly-

Avolsos filices ruere à montibus math. cap. 17. pag. 142. Ioh. Pas-

altis. V. 314 seratij Praelect. in Catull. fol.

Avorum similes liberi. IV. 1211. 20

1212 aurea cum primum gemmantes

Avra genitalis Favoni viget. I. rore per herbas matutina ru-

II bent radiati lumina solis. V.

aura. I. 852. III. 197. 233. 291. IV. 462. 463

252. 1173 aurea flumina per terras fluxisse.

Avram nullam mittat navibus. V. 909

II. 850 aureaq; Hesperidum setuans ful-

gentia mala. V. 33

AV-

LEXICON LVCRETIANVM.

AVRES qua belle tangere possunt. I.

644

aures, atq; Oculi, fixi manent cer-
to loco. III. 550

aures seorsum auditum per se non
possunt sentire. III. 634

per aures nec varia cessant voces
volitare. IV. 221. VI. 926

aures multo prius sunt creata,
quam est auditus. IV. 837

aures attentas, animumq; reposco.
VI. 920

aures vacuas, mihi, & te semotum
à curis adhibe veram ad ratio-
nem I. 44. 45

per aures & arj cessant sonitus ma-
nare. VI. 926. IV. 221

aures plena sonoris. VI. 1183.

AVREVS calor liquidi ignis. VI,
204

Sic Catull.

Viden' ut faces aureas quatiunt
comas?

Id est viden' ut faces vibrent
flammas auri colorem & splen-
dorem referentes? Pindarus ini-
tio Olymp. ὁ χρυσοῦς, αἰθέρειον
πῦρ. αἱ δὲ διαπερὶ πικρὸν. Et no-
ster V. 462

Aurea matutina rubens radiatilu-
mina solis.

Sic Bion χρυσοῖον φάει dixit, in
Bucolicis. Virgil. lib. IV.

Georg. v.

ubi pulsam hiemem Sol
aureus exit.

Et Ennius apud Cic lib. I. de
Diuin.

Simul aureus exoritur sol.

AVR rigor conlabefactatus solui-
tur aestu. I. 492

auri bractea IV. 728

auri abdita VI. 808

ex auri micis putat consistere posse
aurum. I. 838

AVRIBVS, naribus, oculis, orisq;
sapor, tetricus esset. II. 516

auribus accipere cithara liquidum
carmen. IV. 978 VI. 163

auribus insolitam rem adportes.
V. 101

auribus accipiamus tonitrum. VI.
163. IV. 978

AVRICVLARVM humanum genus
nimis est avidum. IV. 595. Lam-
binus ridicule auriculas expo-
nit auditores. Vide: Aui-
dum.

AVRIS. 387. 417. II. 1022. III.

157, 578, IV. 488, 526, 544.

565, 569, 570, 615, 727, 910,

931, 1055, V. 411, 473, 503.

548, 855, 1053, VI, 112, 164,

168, 182. 307. 777. 882,

913

aurisq; laceffant. IV. 598

aurisq; iunare. V. 1380

ab **AVRO** fulgorem non reueren-
tur. II. 50

auro includuntur grandes vi-
ridi cum luce smaragdi. IV.

1120

F 3

auro

DANIELIS PAREI

auro, signisq; ingentibus apta & esse. V. 1427

AVRORA nouo lumine spargit terras. II. 143

aurora neq; noctem secuta est. II. 578

AVRORAM clara consuetum voce vocare Gallum noctem ex-
plaudentibus alis. IV. 711. 712.
Vide: Gallum.

auroram roseam certotempore ma-
ruta per aetheris oras desert, &
lumina pandit. V. 655. 656

AVRORÆ ab exoriente ni ore, ni-
grai noctis ad umbram. IV. 540

AVRUM ex auri micis putat consi-
stere posse. I. 838

aurum in paruas partes discerpi-
tur. II. II. 828

aurum repertum posterius est. V. 1112

aurum, argentum, ferrum, &
plumbum, quemadmodum re-
pertum sit. V. 1240

aurum in summum successit ho-
norem, & iacet. V. 1274

aurum jacebat propter inutilita-
tem hebeti mucrone retusum. V. 1272

aurum nunc, & purpura, curis
exercent hominum vitam, bel-
loque fatigant. V. 1422. 1423.
Vide notas meas Politicas in lu-
stinum.

aurum, & liquidum facit asperum.

Est in tempore. VI. 229

per aurum frigus transire sentimus
VI. 949. 989. 1056

aurum repente conferuet facit. VI. 352

aurum resoluit ignis. VI. 966

AUSIM confirmare, alijsq; ex re-
bus reddere multis. II. 178. V. 198

AUSIS numquam consistere. II. 980

ausis credere sensibus. IV. 510

ausis amplectier. V. 729

ausis contendere, hoc nunquam fa-
ctum. VI. 411

AVSTER fulmine pollens. V. 744

AVSTRI in aethereis nubibus cla-
mor gruum dispersus. IV. 181. 909

austri, & aquilonis status. V. 689

ab **AVSTRO**. VI. 721

AUSVS est primum Graius homo
mortales contra tollere oculos,
primusq; obistere contra. I. 66.
67. Sic Germanicus in Arat.
Phenom. v. 11. 12

Nunc vacat audaces in calum tol-
lere vultus

Sideraq; & varios cali cognoscere
motus.

AVT. I. 223. 228. 240. 381. 382.
440. 441. 442. 449. 450. 677.
708. 760. 761. II. 83. 84. 245.
393. 394. 421. 437. 438. 526.
640. 692. 732. 781. 793. 799.
824. 907. 908. 931. 969. 1034.

1041.

1041. III. 7. 46. 96. 148. 221.
224. 429. 514. 515. 517. 526.
598. 615. 617. 793. 805. 809.
813. 816. 826. 829. 833. 834.
885. 886. 905. 952. 1081. 1008.
IV. 42. 117. 311. 315. 493.
494. 595. 666. 710. 819. 933.
954. 960. 1018. 1065. 1118.
1130. 1132. 1138. 1139. V. 136.
143. 144. 216. 217. 341. 342.
351. 357. 360. 370. 373. 411.
574. 650. 653. 657. 659. 681.
69. 700. 729. 856. 890. 911.
1015. 1027. 1060. 1077. 1080.
1158. 1330. VI. 86. 104. 105.
113. 161. 190. 382. 513. 578. 657.
715. 746. 804. 805. 897. 1088.
1092. 1098. 1124. 1125. 1126.
1134.

aut etiam. I. 1010. IV. 934. pro
aut. notatus digna particu-
la.

AVTEM. I. 363. 886. 1077. III.
823. IV. 337. 553. 996. 1051. V.
22. 367. VI. 102. 322. 407. 779.
1241.

Et autem. I. 1008.

Autem hoc loco eleganter iun-
gitur particula &, ac quarto
loco ponitur: & quod inane au-
tem est. Sic Vlp. Et generaliter
autem potest dici. Seneca: Et
hac autem qua non sunt rerum
natura complectitur. Agell. No-
scitanda probationes autem,
quas αὐτὰ καθ' αὐτὰς vocant, &c.

AVXILIA, & socios iam pacto fœ-
dere habebant. V. 1442. Ca-
strense vocabulum, pro fœdera-
tis militibus.

AVXILIATVM tremulum à pennis
petere aliquid genus omne vi-
demus. V. 1038. Auxiliatus, us,
nomen, ut suppetiatus; inquit
Non us.

AVXILIO omni vitæ indigus. V.
225

AVX. LIVM ferre instans tectis ar-
dentibus. III. 1079

Axis gelidi. VI. 720

axis mundi qua claudicat. VI.
1105

B.

BABYLONICA magnifico splen-
dore rigantur. IV. 1023. Baby-
lonica, vestes stragula auctæ ex
Babylonica, diversis coloribus
intextis pictæ. In Vocabulario
Latino-Græco sic explicatur:
Babylonicum, βαβυλωνίον, i. e.
vestis filis versicoloribus contex-
ta. Plautus Stichus, II. 3. & 53.
Tum Babylonica peristromata,
consutaq; capetia. Plin. lib. 8.
cap. 48.

Colores diversos pictura intex-
ere Babylon maxime celebrauit,
& nomen imposuit. Martial
lib. 8. Ep. 28.

Non ego pratulerim Babylonica pi-
cta superbe

Texta, Semiramia quæ varian-
tur acu.

Silius Ital. lib. 14 v.

fuluo certaret ut auro

Vestis, spirantes referens sub tegmi-
ne vultus,

Quæ radio celat Babylon--

Apul. Florid. lib. 1. Habebat cin-
ctum balthæum, quod genus pi-
ctura Babylonica miris colori-
bus variegatur.

Plura suppediabit Barnab.
Brisson. lib. II. de regno Per-
sarum. Rufin. lib. 7. belli Ind.
cap. 24

Babylonica Chaldaïm doctrina
refutans astrologorum artem
contra convincere tendit. V. 726
727

BACCÆ, glandesque caduca. V.
1362

BACCHATVR in magnis monti-
bus animal passim. V. 821.
Bacchari. pro discursare, errare,
trahere posuit, à Bacchidibus.

BACCHI nomine abuti. II. 655

Bacchi flos evanuit. III. 222. Vide
Flos.

BALANTIBVS pecubus etiam a-
gror venit. VI. 1130

BALANTVM pecudes II. 368. id est
oves. Sic Ennius in sexto, apud
Macrob. lib. 6. cap. 1. Balan-
tum pecudes quatit: Omnes

arma requirunt. Virgil. Georg.
lib. 1. v. 272

Insidias acribus moliri: incendere
vepres:

Balantumq; gregem fluvio mersare
salubri.

Et lib. 6. Æn. v. 518.

Quinq; greges illi balantum, quina
reditant

Armenta: Et terram centum verte-
bat aratri.

Auctor Peruigilij Veneris, & 82.

Subter umbras cum maritis ec-
ce balantum gregem. Festus:
Barrire elephantii dicuntur;
sicut oves dicimus balare, viq;
à sono ipso vocis. Sospiter In-
stitut. Grammat. lib. 1. pag. 245.
e. iis. Putsch. 100pg. Græciæ est di-
ctio ad imitandum sonum vocis
cōfecta: ut cum dicimus kinnire
equos, balare oves, stridere sal-
uas, & cetera huius similia M.
Fab. Quintilian. Institut. Orat.
lib. 1. cap. 5. pag. 32. editionis mea
Propria sunt verba cum id signi-
ficant, in quod primum denomi-
nata sunt. Tran lata, cū alium
naturæ intellectum, alium loco
præbent. Vñtatis tutius Sti-
mur: noua non sine quodam
periculo fingimus. Nam si re-
cepta sunt modicam laudem
afferunt orationi: repudiata,
etiam in iocos exeunt. Auden-
dum tamen.

Nam-

Namque ut Cicero ait, lib. i. de nat. Deor etiamque primo dura visa sunt, usu molliuntur. Sed minime nobis concessa est *ὁ νόμος τοῦ πεινῆ*. Quis enim ferat, si quid simile illis merito laudatis, *λιγὲς βίος*, & *σῖζες ὀφθαλμοὶς*, fingere audeamus? Iam ne talare quidem aut hinnire fortiter diceremus, nisi iudicio vetustatis niterentur. Glossarium optimum: *βληχμός*, balatus. Hesychius: *Βληχά. Φωνὴ πρὸς βᾶτων. Βληχίματα, βραὶ πρὸς βᾶταις*.

BALBA, loqui non quit, *τεωλιζει*. IV II 47.

BALBE significarent. V. 1021. i. e. balbutientes. Auctor vocabularij Latino Graci: Balbutit, *ἡ πῖα πρὸς πρὸς αἰζῶν τεωλιζει*. Hesychius: *τεωλιζει, ψεδιζει. τεωλὸς, ψεδὸς, τὴν γλῶττιν βεβλαμμένῃ*. Idem Hesych. *Ψεδὸς, ὁ τὸ σίγμα παχὺ πρὸς λίγων*. Nonius Marcellius: Balbe, obscure. Balbutire, est cum quadam lingua hesitatione, & confusione trepidare. Carolus Sigonius lib. de Nom. Rom pag. 1440.

A lingua Balbi, & Blasi dicuntur; quorum illud Aciliorum, hoc Semproniorum cognomen est. Sunt autem, qui R literam pronunciare non possunt,

quo vitio laboravit Demosthenes. Vnde est in i. de orat. Demosthenes ita balbus uir, ut eius artis, cui studebat, primam literam dicere non posset. Et in Priapo:

Quum loquor, Una mihi peccatur litera: nam pra, Pa dico semper, blasq; lingua mea est.

Isidor. Orig. lib. 10. pag. 1070. Balbus, à balando potius, quam loquendo dictus. Verba enim non explicat. Inde & blasus, quia verba frangit. Horat. lib. i. Sat. III. v. 48. Illum balbutit scaurum, prauis scutum male talis. Vt & vetus Commentator: Balbutiendo (inquit) blandimur infantibus. Pater autem balbutit scaurum, illum imitando.

in BARATHRYM nec quicquam, nec tartara deditur atra. III. 980

in Barathrum feratur. VI. 605. Hesychius: *Βαράθρυ, ὁ πυρρὸς βαθρῶν, γῆς βοθρῶν*.

BARBA crescit, piliq; per omnia membra, per artus VI 945

BARBAM mollem malis demittere. V. 673

BARBARA retrocita tuba reboat raucum bombum. IV. 546

BARBARICAE vestes. II. 499. i. e. Phrygia. Phrygae aut quissimi

vocabant barbaros. Hinc Virgil. Ciri buxum barbaricum, vocauit tibiā Phrygiā.

Idēve barbarico Cybeles antistita buxa. Id est, Phrygio. Et lib. II. Æn. v. e. elegantiss.

Fortē sacer Cybele Coreus, olimq;
sacerdos

Insignis longē Phrygiis fulgebat in
armis

Spumantemq; agitabat equum,
quem pellis aënis

In plumam squamis auro conserta
tegebat.

Pictus acutunicas, & barbarate-
gmina crurum.

Apuleius Florid. lib. I. Eo genitus Marsyas, cum in artificio patrissaret tibicinij, Phryx cetera, & barbarus, vultu ferino trux, illutibarbuis, spinis & pilis obsitus, &c. Ac si diceret: homo nihili, stupidus, sordidus. Cum enim hominem ineptum, rudem, & imperitum veteres indicare vellent,

Mysum, aut Phrygem dicebant.

Cicero Oratore: Quomodo igitur modo audiretur Mysus, aut Phryx Athenis, cum etiam Demosthenes agitur putidus? Et ad Q. Fratrem: Nisi forte me Paconij, nescio cuius hominis ne Græci quidem, ac Mysi aut Phrygis potius querelis

moueri putas, aut Tuscenij hominis furiosi ac sordidi vocibus. Phryges igitur & τ' ἰζοχὸ Barbari dicti; & Phrygia, Barbaria. Vnde apud eundem Apuleium, barbarica amicula, i. e. Phrygia: lib. 10. Metamorph. Et in modum Paridis Phrygiij pastoris, Barbaricis amiculis humeris defluentibus pulchrè indusiatus. Horat. lib. I. Epist. 11 v.

Gracia barbaria lentò commissa
duello.

Et Epod. 9. 6.

Sonante mixtum tibiis carmen lyra,

Hac Lydium, illis Barbarum.

Sic apud Lucretium: Barbarica vestes, id est, Phrygia: à quarum confectiōe Barbaricarij dicti L. I. l. 10. Cod. tit. lib. 10. c. Donatus in Virgilium: Barbaricarij dicuntur, qui ex auro exprimunt hominum formas, & animalium, & aliarum specierū imitātā subtilitate veritatē.

Phryges enim acupingedarū vestiti arte celebres; quam etiā ibi repertam scribit in III. Æneid. Seruius. Vnde Phrygiones: uti observauit doctissimus P. Colvius ad Apuleium: pag. 165.

166

BARBARVS quo adire non audeat.

V. 17

BARBIGERAS pecudes. V. 898

Bar,

Barbigeras capellas. VI. 970. Eleganter vetus Poëta de Hirco, Anthol. lib. 2. cap. 52

Εἰ τὸ τέλει πῶς αὐτὸς σοφίαν ποιῇ,

Καὶ τὸ γὰρ ἐν πῶς ἔνδοξος ἐν πῶς αὐτῶν.

Id est, ex versione Thoma Mori: Si promissa facis sapientem barba: quid obstat,

Barbatus possit quin caper esse Plato?

Vel. Hadriani Iunij:

Reddere si valeas sapientem barba profunda;

Esse potes doctus barbiger hirce Plato.

BARDE, aufer abhinc lacrimas, & compeſce querelas. III. 968

Hac lectio Gifanio placuit.

Barde, id est, stulte, ut paulo ante, & 951. Aequo animoque capis securam stulte quietem.

Glossa Isonis Magistri, in Prudent. d. 364. Bardus:

Stultus, ab e'efano. Lexicon vetus Græco-Latinum: Bardus, αἰὲς δnr, Begdis, ἀφ' ἑ. Vnde Homero Iliad. 4. v. equi βαγδῖσι dicti sunt tardi.

Paullus ex Festi libro secundo: ut quidem recte in Codice Veneto, & Basiliensi impressum est: Bardus stultus, à tarditate ingenij, appellatur. Cæcilius:

Nimi' audacem, nimisq; bardum, barbarum. Trahitur autem à Græco: quod illi βαγδῖς & dicunt. Vnde recte monuit doctissimus Merula in Ennii Annal. lib. 16. pag. 12 LX. Græcos etiam βαγδῖς enuntiassē: quod tamen, ut rarum & inusitatum, Lexicographus abiit innotatum. Ne quis igitur putet, Latinis Bardum esse per metathesin litterarum à βαγδῖς, sed nulla mutatione à βαγδῖς. Nonius Marcellus, ex eiusdem Merula emendatione: Bardum vi propria & ingenio tardum. Nam Græci βαγδῖς, tardos dicebant. Plautus pro tardo, & stulto posuit. Pers. II. 1. v. 2. Nimis tandem me quidem pro barda & pro russica reor habitam esse abste.

Barda, id est, ingenio tarda. Pro stulto, Bacchid. V 1. v. 2.

Quicunq; ubiq; sunt, qui suere, quiq; futuri sunt posthac stulti, stolidi, fatui, fungi, bardī, blenni, buccones, Solus ego omnes longe antedee stultitia, & moribus indoctis.

In veteri tamen quodam libro, apud Lucretium, legitur, barathre in al. barathro: quæ si vera est lectio, videtur Poëta sic vocasse eum, quem barathro,

Et morti vicinum, aut dignum iudicabat. Et ita quidem reposuit Lambinus: qui dicit, se reperisse in Thoma magistri Lexico: Βάρεθρ αρεσινικῶς, ὁ βαρεθρ αἰξί αἰθρωπ; ita ut fuerit convitium in eos, quos abominantur: Et baratrones sint dicti, tamquam digni, qui in baratrum conicerentur; ex consuetudine Atheniensium, qui maleficos in baratrum, ut Lacones in καὶ ἄδας qua erat ut puticuli Roma extra portam, coniciebant. Romanis quoque in eundem sensum dicebantur deturbati saxo; quod è saxo Tarpeio nefarii plerumque precipitentur: ut docet Illustrissimus Scaliger in Varron. de re Rust. pag. 224. Neuius: Deturbate saxo, homo non quisquilia. Ibidem Scaliger hunc versum Lucetij ita laudat: Aufer abhinc lacrimas baratro: compefce querelas.

BAVBANTVR in edibus catuli. V. 1070. Id est latrant. Factitium Verbum à voce canum. Nonius: Baubare, latrare, à canum voce. Glossar. Vet. Baubantur. ὑλακτεῖσιν. Baubant, latrant: ὑλακτεῖσιν. Smidas: βαύζων, ὑλακτῶν. He ychini: βαύζων, ὑλακτεῖν, ἄσπεφῶς λέγειν. scilicet more baubantium Theocriti:

Idyll. VI. v. 10. πάλιν ἂν ἴδῃ τὴν κυῖα βώλει ἄτοι, πῶν δὴ ὦν ἵπται σκοπὸς. ἃ δὲ βαύσδει εἰς ἄλλα διεκρήθη, id est, Ecce illa iterum canem petit, qua te sequitur custos ouium. ipsa vero latrat, In mare prospectans. Vbi vetus Scholiastes Zacharias Calliergus: ἃ δὲ βαύσδει.] αὐτῇ δὲ ἡ κύων ὑλακτεῖ εἰς τὴν θάλασσαν βλέπουσα. Τὸ βαύζειν, ἐπὶ τῶν σκυλακίων λέγεται κυρίως, ἐπὶ δὲ τῶν πελείων κυῶν, τὸ ὑλακτεῖν λέγεται. ὥς τι τὸ βαύσδει ἐν ταῦτα, αὐτὴ δὲ ὑλακτεῖ λέγειται.

BEATIS quid gratia nostra queat largiri emolumentum? V. 166

BELLA anni. V. 373. Sic vocat ea tempora, quibus crebriora sunt fulmina Et tonitrua.

BELLE tangere possunt aures vera. I. 643

BELLI fera munera Maioris armipotens regis. I. 32. Sic Manil. lib. 3.

Belli fero tractantur Marte cruenta.

Ouid.

Quis fuit horrendos, qui primus protulit enses?

Quam ferus, Et verè ferrens illa fuit.

Vide Arnob. lib. 3. aduers. gent.

belli saui clara certamina accendisset. I. 475. II. 5. 6.

belli

belli simulachra rientem classem
armis ornatam. I I. 41.

324

belli trepido tumultu. III. 847

belli fulmen. CARTHAGINIS horror,
SUSPIADES III. 1048

belli are miscebant fluctus, & vol-
nera vasta ferebant. V. 1289

belli creperi certamina exaequata
sunt V. 1295

belli certamina magna per campos
instructa suaue est tueri tua sine
parte periculi. II 5.6

belli tentare pericla. V. 1298

belli docuerunt vulnera sufferre, &
magnas Martis turbarē cater-
uas. V. 1302

belli terroribus addidit augmen.
V. 1306

belli in munere, tentarunt tauros.
V. 1307

belli magnos commouit funditus
astus. V. 1434

BELLO subactas gentes. I. 464

bello ancipiti turbatur utrimq;
VI. 375. Hic bellum sumitur
pro repugnantia, motu & tur-
batione: si ut & V. 382

bello pio concita membra. V. 382.
Sic Günther. lib. 6. & 498

--- Iustumq; piumq; fatentes, no-
mine quod regni geritur sub
principe, bellum. Lib. lib. 1. Puro
pioq; duello querendas censendo.
Sueton. Galb. cap. 10. Ut ne-
mini dubiū esset, iustum pium-

que, & fauentibus diis bellum
suscipi.

bello fatigant, & curis exercent
hominum vitam, aurum &
purpura. V. 1422. 1423

bello si animo est, & non odiosa
vicissim. IV. 1183

BELLVM, concordia, cetera. I.
456

bellum ex infinito tempore con-
tractum sic aequo geritur certa-
mine. II. 573. 574

bellum contractum cum ventis
degerere. IV. 965

bellum tantum spirantes aequo cer-
tamine magnis de rebus inter
se cernere certat. V. 394.
395

bellum inter se syluestre gerentes,
hostibus intulerant ignem, for-
midinis ergo. V. 1244. 1245

BELLVA inducere nimbos videtur.
IV. 142

BENE. I. 61. 127. 736. II 643. 650.
1088 III. 916. IV. 1122. V. 18,
83. 53. VI. 57. 418. 523. 506.
653

bene plenolumine. V. 706. Hac
particula saepe veteribus est co-
nstitutum, & pro valde ponitur.
Horat. lib. 3. Carm. Od. 24. &
50.

Scelerum si bene poenitet.

Ennius lib 1. Annal.

Accipe, daq; fidem, fidusq; fereb be-
ne firmum.

Iustit

- Iustinianus Imp. §. panales. BILI superante cui febris coorta est.*
Instit. de actionibus: Panales IV. 66§
quoque actiones Prator bene BINA. I. 533. IV. 451. 451. 4 3.
multas ex sua iurisdictione in- 454
troduxit. Petron. Satyr. Conten- BINIS IV. 291
tus hoc principio bene mane sur- BINO corpore. V. 877
rex. Varrò Eudamonibus: BINOS coniungere. V. 1298
Dum sermone canulam varia- BIS. IV. 315. 410. V. 1292. 1315
mus, interea tonuit bene tempe- BISTONIAS plagas. V. 20. id est.
state serena. Idem Varro Manio: Thracias, à Bistonia urbe; vel
alterum bene acceptum, dormi- à stagno Bistone: ex quo
re super amphitapa bene molli. Bistonides. Horat. lib. II. Od.
pro, valde molli. Cic. lib. 5. Epist. 19
12. ad Lucceum: Qui semel si- Bistonidum sine fraude tri-
nes cecundia transierit, eum nes.
bene & nauiter oportet esse im- BISVLCS pedibus vestigia pressa
pudentem. linqvit humi. II. 356
Gunther. lib. 10. §. 566. Bene BITVMEN tetro odore concrefcere.
munera magna erogat. Auctor VI. 807
de bello Hispaniensi tre- BLANDA voluptas. II. 964. IV.
decies hac particula in tan- 1256. 1078. V. 179
tillo opere, pro valde est & blanda catulorum propago con-
sus. sueta domi degere IV. 995
BIBERE sitiens in somnis quarit. blanda, atque infracta loquela. V.
IV. 1090 1231
BIBVLAM patit æquor arenam blandaq; lassorum vox mixta & o-
litoris incurui. II. 376. Sic Vir- ce querela. VI. 1243
gil. Georg. lib. I. §. 114. quidq; pa- BLANDE coniscant agni. II. 320
ludis collectum humorem bibu- blande catulos cum lingua lamba-
la deducit arenâ. retentant. V. 1066
BIDENTI validò consueta inge- blande colendo. V. 1368
mere vitæ caussa. V. 109 BLANDITIIS puri facile paren-
BIIUGO curru belli tentare peri- tum inganium fringere superbum.
cla. V. 1298 V. 1016. 1017
BIIUGOS leones in curru agitare. BLANDITIM. II. 173. pro blande:
II. 601 Elegantissimum aduerbium:

ut alibi exultim, propriim, ex-
offatim & similia.

In his enim fingendis admodum
felix Latina lingua. Complu-
ria exempla suppeditat Nobilif-
simus Casp. Bartheius ad Clau-
dianum.

BLANDVM per pectora amorem o-
mnibus incutiens. I 19

blandum amara ini, σταλαῖς li-
quore m. II. 846

BOMBVM raucum reboat tuba.

IV. 545

Bombus, sonus tubarum rau-
cus, nec valde acutus. Tra-
ctū à Græco βόμβος, quod cre-
pitum significat: vel ab ipso so-
nitu. Catull. Argonaut.

Plangebant alij proceris tympana
palmis,

Aut tereti tenues tinnitus are cie-
bant:

Multaq; raucifonos efflabant cor-
nuā bombos;

Barbaraq; horribili stridebat tibia
cantu.

Hesychius: Βομβώλιος, ὁ αὐ-
λῆτις, ἀπὸ τοῦ βομβέειν. Nero apud
Persium; Sat. I. v. 99. Torua
M. mallonēis implerunt cornua
bombis.

Apuleius Florid. Primus Hya-
gnis in canendo manus disca-
pedinauit; primus duas ti-
bias uno spiritu animauit:
primus laevis & dextris forami-

nibus, acuto tinnitu, graui
bombo concentum musicum mi-
scuit. Sic Seruius: Neptunus
ventis impleuit vela secundis.
Mo. u aqua ventus creatur, &
videmus in bombis organorum.
Musæus de amore Herus & Le-
andri, & 242. πᾶρ δὲ θαλάσσης
μαγιστῶν ῥοδίων πολυχῆος
βόμβον ἀκῶν. Vertit Guiliel-
mus de Mara: Cum vero flu-
ctus ad littora saepe sonantis
Audires tumidos ventorum fla-
mine bombos.

Sic bombos, imbrices, testas, in-
ter genera plausuum commo-
morat Suetonius in Nerone,
cap. 20. ad quem locum vi-
de Casauboni Adnimaduuer-
siones, pag. 273. Martianus
Capella, lib. 2. Sed ecce magno
tympani crepitu, crotalorumq;
tinnitu cœniuersa dissultant,
eo usque, ut musarum cantus
aliquanto bombis tympani ob-
tusior redderetur. Vtitur & A-
libi.

Proprie autem bombus apum
sonus est. Varro lib. 3. de re
rust cap. 16. Ex apibus conie-
cturam capiunt, si intus faci-
ant bombum. Festus: Bom-
bizatio est sonus apum, ab i-
pso sonitu dictus: sicut mu-
gitus boum, hinnitus equo-
rum.

Pro-

- Prudentius etiam doctissimus* bonis rebus explere I. I. 1017
Poëta eleganter hac voce utitur BONITATE terra inducti. V.
pro sonitu cornu, vel tibia: Apo- 1246
theos v. 913 BONOS rerum co'ores. II. 418
Adde & distinctum, quem musica BONVM commune spectare. V.
tibia; flatum, 956
Concipit; aut ille est presso modu- bonum sumtum, quo tendimus
lamine parcius; omnes VI. 25
Aut tumidum largo sublimat fla- BONVS Ancus etiam lumina sis
min-bombum, oculis reliquit. III. 1039. Vide
Aut rantos frangit modulos, aut Ancus.
leuis usurat, &c. BOVES conterimus, & vires agri-
Et Ennius sonitum pèdum ap- cularum conficimus. II. 1160
pellat bombum: uti obseruat boues Lucās turrilo corpore an-
Prudentij Glossator: Iso Magi- gu-manos. V. 1301. Vide Lucās
ster pag. 838. Sed non adscripsit boxes.
locum. BOVM natura placido magis aëre
BONA omniū sensibus, & mala viuit. III. 303
tactu II. 408 BRACHIA in numerum iactare;
bona valitudo corporis. III. & cetera membra IV. 770
103 brachia, palpebrae, cadunt, popli-
bona, magnaue pars seruabant tesq; procubant. IV. 950
foedera casti. V. 1024. Vide brachia mollia IV. 791
Pars. brachia validis exapta lateris.
bona gnatorum excellere fama. IV. 827
VI. 13 brachia consuescunt, firmantq; la-
BONAM pariem in lectum mæro- certos. VI. 396
redabantur. VI. 1247. Vide: BRACHII coniectu. VI. 434
Partem bonam: BRACTEAq; auti IV. 728
BONE. II. 7. IV. 573. VI. 996. pro BREVI in spatio mutantur secla a-
bene lia interdum scripsit Gi- nimantium. II. 77. IV. 159:
fanus ex vet. quod. Vide Sopi- 161
pat. Charis. lib. 1. breui parte V. 591
ô bone. III. 207 BREVIBVS spatiis II. 98
BONIS rebus optima regio multa BREVIS hic est fructus homullis:
munita vitum &c. I. 728 III. 928

breuis

breuis Hora longo ut spatium teratur. IV. 178

in BREVIATE corporis. II. 482

BREVITER paucis restas comprehendere multa. VI. 1081

BRITANNIS quid catum differre putamus? VI. 1104. Britannus, primam habet hic longam, nisi geminato T. scribendum quis putet, ut in veteribus libris fere exstat. Virgilius corripuit Eclog. I. v. 67

-- toto diuisos orbe Britannos.

BRVMA niues adfert, piorumq; rigorem reddit. V. 745

BRVMALES adeat flexus. V. 615

BVBVS saepe venit pestilientia. VI. 1129

BVCERA sacra V. 864. VI. 1240 id est boues valde cornuti. Bū namque particula intensiva est, xigou autem dicitur cornu. Lanigera pecudes, Lucretio sunt oues: bucora sacra, greges bouum, & vaccarum.

Festus: Bucerum pecus, de bubus dicimus. Ouid. Metamorph. lib. VI. v. 95

Et Nympha flerunt, & quisquis montibus illis

Lanigerosq; greges, armenaq; bucera, paucit.

id est omnes opiliones & armen-

tarij. Bucerum igitur pecus, quod gerit magna cornua. Glossa: Bucerum, γίγνα βαός. Agell. Noct. Attic. lib. II. cap. 1. Timaeus in historijs, quas oratione Graeca de rebus populi Romani composuit, & M Varro in antiquitatibus rerum humanarum terram Italianam de Graeco vocabulo appellatam scripserunt; quoniam boues Graeca veteri lingua Ἰταλὸς vocitatisunt, quorum in Italia magna copia fuerit, buceraq; in ea terra gigni nasciq; solita sint complurima. Coniectare autem possumus ob eandem causam, quod Italia tunc esset armenosissima, &c.

BVCERIAE greges, lanigera pecudes & equorum duellica proles. II. 661. Adducit hunc & Versum Nonius, & bucerias interpretatur bouum greges. Atqui bucerus, a, um: dicebant; non bucerius. Itaq; hic forte legendum buceraq; greges. Ut sit choreus i. loco: aut certe i interiectum à Poëta Versus causa: Et alibi, alituum

BVSTO horrifco cinerum. III. 920

busto vino viua videns sepeliri viscera. V. 991

• **Festus:** Bustum proprie dicitur locus, in quo mortuus est com bustus, & sepultus: diciturque bustum, quasi bene & stum. Vbi vero combustus quis tantum modo, alibi vero est sepultus, is locus ab urendo vstrina vocatur. Sed modo bustum, eo, quod sepelitur, sepulchra vocamus. *Lexicon Latino-Graecum* Vetus: *Bustum*, Ταφῆς, μνήμη πυρῆς.

C.

CACHINNI, dulcesq; risus. V. 1295. 1402

CACHINNANT furtim. IV. 1169

CACHINNENT risu tremulo. I. 917. II. 974

Apuleius Metamorph. lib. 3. Cāspicio prorsus totum populum risu cachinnabili diffluentem. *Pers. Sat. I. v. 12.* Quid faciam? sed

sum petulanti splene Cachinno i.e. irrisor *Satyr. Veteres Glossae,*

in hunc *Persij* locum: Cachinno nomen est, & declinatur per omnes Casus: Hic Cachinno. huius cachinnonis. Cachinnus est

cū voce risus lascivior, quē *Graeci* μωγῆς καὶ γέλωτος vocant. Sic apud

Tertullianum, de Cachinnari. pro, derideri. Idem *Persius*, *Sat.*

III. 6. 86, 87

His populus ridet, multumq; torosa inuentus

Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos.

Catull. Epigr. 29. Ridete quicquid est domi cachinnorum. *Nonius:* Cachinnare nō de risu tantum, sed & de sono vehementiore vetustas dici voluit. *Ascius*

Phanissis: simul & circum magna sonantibus *Excita* saxis seu

na sonando cum crepitu clangente cachinnant. *Vide:* *Ridere.*

CAEVMEN extremum quo iuq;

rei. I. 592. 749

cacumen summum alescendi tangeri. II. 1128. *Genusta* migratione, quod ibidem crescendi finem dixit. Sic & alibi *mucronis*

vocem migravit.

cacumen ad summum donec venire. V. V. 1456

CACVMINA summa. I. 896

cacumina montis vicina calo. VI. 458

cacumina summa montis. VI. 463

CADANT, ab rebusque recedant. IV. 63. 100

cadant ingratiss illa necesse est seminare. VI. 215

cadant primordia ferri. VI. 1005

CADAT sub sensus nostros. I. 447

cadat è regione loci. V. 823

cadat alte sumpta querela medi-

tata diu. IV. 1175. Sic dicta ex-
cidere, dixit Cic. lib. 3. Tusc. Ca-
dunt autem verba, quæ profer-
ri, & attolli non possunt, sed
irrita fiunt, & inania.

Ouid. Epist. III

At mea pro nullo pondere verba ca-
dunt.

Et in Ep. Sapphus:

Et Zephyri verba caduca ferunt.

Et in Ibin.

Et sit pars & ori nulla caduca mei.
lib. 1. Fast.

Templa patent, auresq; Desum, nec
lingua caducas

Concipit illa preces dictaq; pondus
habent.

Propert. lib. 1. Eleg. V.

Ah mea contemptus quoties ad li-
mina curres,

Cum tibi singultu sortita verba ca-
dunt.

Et Eleg. 10. v.

Neu si quid petijt, ingrata fronte
negaris,

Neu tibi pro vano verba benigna
cadant.

Eleg. 16. v.

At mea nocturno verba cadunt
Zephyro.

Eleg. 17

Omniaq; ingrato litore vota ca-
dunt.

Horat. lib. 8. Od. 1.

Cur facunda parum decoro
Inter verba cadit lingua silentio.

Vide Ioh. Passeratij Praelect. in
Propert. fol. 164

CADAVERE tetra torrent. II. 415.
Vide Iosephi Castalionis obser-
uat. Dec. 10. cap. 8. pag. 343.
344

Cadauera rãcida proiecta quo per-
olent ritu. VI. 1153

CADAVERA rancenti iam viscera
vermes exspirant. III. 710. 721

CADAVERIBVS & solurij ducun-
tur odore. IV. 681

cadaueribus onerata cuncta tem-
pla. VI. 12 72

CADENDVM & verorum ad regna.
III. 849. Lambinus legit: In du-

bioq; fuit, sub verorum regna
cadendum. Sic noster dixit. V.

1146. sponte sua cecidit sub la-
ges, arctaq; iura. Cic. pro Fon-
teio: Multoq; eius sudore sub-
pop. Rom. imperium ditionemq;
cecidere. Et Accus. lib. 5.

Numquam te sub legum & iu-
diciorum potestatem casurum es-
se putasti? Arnob. lib. 7. Auctos
imperij sineis, innumerasq; pro-
uincias, sub leges & estri cecidisse
dominatus.

CADENS nix cana. III. 21

CADENTI vultu, oculis. III. 467

cadenti solobuius, eternam susci-
pit lampada mundi. V. 403

CADENT, & cecidere. III. 983

CADERE in terram stellis, & sice-
ra cernis. II. 109

DANIELIS PAREI

cadere dentes in certo tempore im-
perat atas. V. 671
cadere abrupto pondere. VI. 104
cadere imbres. VI. 414
CADERENT per inane profun-
dum. II. 222
caderent auolsarepente. V. 316
CADIT in terras vis flammae. II.
215
cadit in undas. VI. 257. 1123
cadit fulmen. VI. 297
CADVCA glandes. V. 1362
CADVNT per aquas. II. 230
cadunt nimia leuitate plerumque
grauatim. III. 388
cadunt palpebra IV. 950
cadunt in volnus. IV. 1042
cadunt Gires aliqua ratione reui-
tae. V. 410
cadunt concussa urbes, dubiaque
minantur. V. 1236
cadunt montes magnoq; repente
concussa dissipant inde tremo-
res. VI. 545. 546
cadunt precipites in terram. VI.
744
CACA corpora. I. 277. 295. 237. 8.
e. qua cerni oculis non possunt,
qua sub aspectum non cadunt,
et cetera. Ut I. 778. naturam
clandestinam, cacamq; adhibere.
Virgii. Georg. 4.
--- Et spicula caca relinquunt.
Lib. 1. Aen.
--- Nimbasus Orion in vada
caca tulit.

Gifanius Lucretium caca pu-
sat appellasse principia, seu a-
tomos: Et sic Liuium scripsisse
lone:
Dirige odorisequos ad caca cubilia
canes.
Imitatus est Manil. lib. 1. de his
indiuindus corpusculis agens:
Cacaq; materies, calum perfecit, Et
orbem.
Sic noster II. 713. multa q; cacie
corporibus fugiunt e corpore per-
cita plagis.
caca primordia. I. 1101.
caca nox non tibi iter eripit. I.
1106. Sic IV. 457. in noctis cali-
gine caca. Hieron. Horror ca-
ca noctis. Pacuuius apud Cice-
ron lib. III. de orat. Tenebra con-
duplicantur, noctisq; Et nim-
bum occecat nigror.
Sic ab Apuleio lib. 5. Metam. ca-
ca tenebra vocantur. Virgil. lib.
II. Aen. 6. 397. Multaque per
cacam congressi praelia noctem
Conferimus. Et noster caci tene-
bris. II. 54. 745. 797. III. 87.
VI. 34. Et III. 305. caca caligi-
nis umbras suffundens.
Virgil. Aen. lib. 6. v.
Treis adeo incertos caca caligine
soles Erramus pelago, totidem si-
ne fidere noctes.
Papin. Stat. Thebaid. lib. 10. v.
558
Et pauor, Et caci fuga circum-
fusa tenebris. o ca-

8 cæca pectora, ô miserâs homi-
num mentes ! II. 14

cæca cupido honorum. III. 59

cæca venti potestas. III. 148.
270

cæca sine voltu reperta. V. 839

cæca iacebat improba nauigij ra-
tio. V. 1004. Alij leg. Improba
nauigij ratio tum caca latebat.
Poëti enim cacum est, quod la-
tet, quod non videtur, quod sen-
sui, aut intellectui non patet, &
ignotum est. Prudent, Periseph.
hymn. II. v. 269

Nam carceralis cecitas splendore
lucis fulgorat.

Ouid. Metamorph. lib. 7. v. 343

--- haud tamen ictus Vlla suos
spectare potest, oculosq; re-
flectunt.

Cacæq; dant sauis auersa vulnera
dextris.

Pluribus exemplis in re manife-
sta vel mediocriter eruditis nihil
est opus.

cæca ratione feruntur errantes.
VI. 66

CÆCÆ caliginis & umbras suffun-
dens. III. 305

CÆCAM & clandestinam natu-
ram adhibere. I. 778

CÆCAS causas nequeo exponere.
III. 317

cæcas latebras insinuare omnes,
& verum protrahere inde. I.

CÆCAT etiam sol contra si cernere
pergas. IV. 325

CÆCI homines. IV. 1146

CÆCIGENI solis qui lumina num-
quam adspexere II. 740. Caci-
geni sunt qui cacinati sunt. Glos-
sar. Cæcigena, τυφλογενής. Vide
Ventigenus.

CÆCIS in tenebris. II. 54. 745.
797. III. 87. VI. 34

cæcis plagis percita. II. 128. 713

cæcis feruoribus. V. 610

cæcis visceribus. VI. 1269

cæcis compagibus hastæ. VI. 1014

cæcis corporibus. I. 328. II. 714

cæcis ictibus. II. 135

ex CÆCO igni consurgere flamma
possit. IV. 926. Sic reposuit Lam-
binus, secutus auctoritatem li-
brorum MSS. Nam vulgati ha-
bent cæcto, quæ erat interpreta-
tio nominis caco.

cæco vulnere tabescunt. IV.
1113

Virgil lib. 10. Æn. v.

--- Nec iacta cacum dare cuspide
de vulnere.

cæco conrepta veneno. VI. 822

CÆCOS motus materiali subesse.
II. 127

CÆCVM radijs ardentibus or-
bem 754

cæcum aliquem cordi subesse sti-
mulum. III. 888

CÆDE permista. III. 644. V.
1312

DANIELIS PAREI

- CADEBANT** socios apri validis cæli lucida templa. I. 1012. 1062.
 dentibus. V. 1325 1096. II. 999. 1037. V. 491. 522
CADERE arboris æstium ferro an- VI. 644. 1226
 cipiti. VI. 166 cæli loca. I. 1060. V. 694
CÆDES, pugnamq; petissit. III. cæli tempora. I. 1064. V. 246
 649 cæli pro tempore. V. 232
CÆDEM cædi accumulantes. III. cæli carula. I. 1088. VI. 95. Vide:
 71 Carula.
CÆDIMVS ferro lapidem. VI. 313 ex ipsis cæli rationibus confirmare
CÆLANT. IV. 1179. 1214 II. 178. V. 197
CÆLARE. I. 90. II. 677 cæli nocturnas faces sublimis vo-
CÆLATA diu peccata in medium lantes II. 206
 dedisse. V. 1159 cæli clarum, purumq; colorem. II.
CÆLENT motus. II. 115 1028
CÆLESTEM fulminis ignem. II. cæli exordia. II. 1061. V. 432
 384 cæli liquidissima tempestas. IV.
CÆLESTI semine sumus omnes a- 168
 riundi. II. 989 cæli domus, atq; tecta. II. 1108.
 cælesti turbine, & igni, subito cõ- VI. 356
 reptus. VI. 394 cæli magnas compleffe cauernas.
CÆLESTIA magni mundi templa IV. 171
 V. 1203. VI. 387. 670 cæli per totum spatium diffundere
CÆLESTIBVS incita flammis mul- sese. IV. 201
 ta videmus fulgere. V. 1093 cæli à terris quantum pater altus
CÆLESTVM templa. VI. 1272 hiatus. IV. 418
CÆLI subter labentia signa. cæli præclarum velinus restringere
 I. 2 solem. V. 121
 cæli nubila. I. 6. 278 cæli quantum tegit impetus ingens
 cæli de summâ ratione differere V. 201
 incipiam. I. cæli genitælis origo. V. 326
 à cæli regionibus. I. 64 cæli magnus si vertitur orbis. V.
 cæli sublimis I. 340 511
 cæli fulmen transit per septa do- cum cæli turbine ferri. V. 623
 morum. I. 489 cæli ad id signum peruenit; & bi an-
 cæli sub tegmine. I. 986. II. 661. V. ni nodus nocturnas exæquat lu-
 1015 cibus umbras. V. 677

LEXICON LVCRETIANVM.

cæli cum donauit plaga vapores non cælo si mari, & mari terra
V. 1094 miscbitur. III. 855. Vide Misco-

cæli noctiuaga faces flammæq; va-
lantes. V. 1190

cæli fulmine misso. V. 1243

cæli diuisis partibus. VI. 85

cæli sonitus nec sit de parte serena.

VI. 98

cæli nubila rarefcunt. VI. 213

cæli aperta promptaq; VI. 817

cæli nouitate, & aquarum, tenta-
ri. VI. 1101

cæli spatium quadam de parte ve-
nenet. VI. 820

cæli mutemus amictum. VI. 1132.

Vide Amictum.

cæli inter ruinas. I. 1097

cæli serena concutiat sonitu. II.
1098

cæli exitium futurum. V. 99.

345

cæli ratio tenenda. VI. 82

CÆLO nos exaquat victoria. I.

79

cælo erumpere. I. 162

à cælo repetunt, atq; ignibus eius,
I. 781

de cælo ad terram meare. I.

786

de cælo demisit. II. 1153

de cælo cecidisse. V. 791

è cælo demissum fulmen. VI.

256

de cælo descendat. VI. 426

de cælo tamquam demissa. VI.

432. 444

cælo stellante. IV. 211

cælo sub terras abdita. IV. 420

cælo haud leti praelusa est ianua.

V. 374

à cælo procul abest, terrisq; propin-
quat. V. 629

in cælo desunt sedes, & templa lo-
carnunt. V. 1187.

cælo sereno. LI. 246

cælo tempestas cietur turbida. VI.

375

de cælo fulminis ictus. VI. 385

cælo puro. VI. 399

cælo vicina montis cacumina. VI.
458

cælo terraq; mariq; VI. 678

in cælo, & in terris. I. 152. VI. 49

cælo reuincta. V. 554

cælo recenti. V. 905

cælo patenti. VI. 449

cælo, terraq; tempestates coorta.
VI. 956

cælo in hoc constituuntur, qui di-
citur aër. IV. 132

Calum, pro aëre veteres cre-
berrime posuerunt: immo
& decennes pueri norunt. Vi-
de Varron. Seru. Lipsij Physiol.
Stoic. lib. 2. Dissert. II. Cic. Tu-
scul.

CALOS omnes conuertere. II.

1095

CÆLVM. I. 69. 819. 937. II. 163.

- 327.1013.1082. IV. 208. 395. *caerulea calis*. I. 1088. VI. 95. Sic En-
 420. 445. 460. 784. V. 69. 80. *nus lib. 1. Annal.*
 116. 183. 418. 435. 467. 518. 658 *Quamquam multa manus ad coi-*
 689. 692. 913. 929. 1188. 1120. *lei coirola templa*
 VI. 8. 43. 287. 478. 600. 669. *Tendebam lacrumans, & blanda*
 957. 1095. 1098. 1104. 1117. *voce vocabam.*
 1121. 1133 *Ibid.*
caelum placatum nitet diffuso lu- *Vnus erit, quem tu tolles in coirola*
mine. I. 9 *coilei*
caelum altum hoc est à terris fecer- *Templa. ———*
nere. V. 447 *apud Varron. lib. 6*
caelumq; I. 594. 725. II. 728. 1054 *CÆRVLEIS seminibus. II. 771*
 IV. 202. 436. V. 93. VI. 561. *inter CÆRVLEVUM virides miscere*
 663 *smaragdos. II. 804*
CÆRVLA qua sint, nunquam in *CÆSÆ boues ferro. V. 1338*
marmorum possunt migrare co- *CÆSIA. IV. 1154*
lorem. II. 773 *Cassius color, feritatis species, est*
caerulei mundi magni. V. 770 *leonibus particularis. Catull.*
caerulea plaga. V. 1373 *Solus in Lybia Indisq; tosta*
caerulea quasi densendo nimbus sub- *Cassio Geniam obuius leoni.*
texi. VI. 481 *Terent. Heaut. V. 5 &.*
caerulea ponti plaga. V. 482. id est, *S. Gnate mi, ego pol tibi dabo pu-*
mare. Virgil. maria caerulea sim- *ellam lepidam, quam tu facile a-*
pliciter appellauit. lib. III. Æn. *mes, Filiam Phanocrata nostri.*
vers. *C. L. rufamme illam Virginē ca-*
Annixi torquent spumas, & caru- *siam, parso ore, adunco naso? Es*
la verrunt. *Hecyr. III. 4. v. Par. At non no-*
Et lib. 8. Æn. v. *ni hominis faciem Pam. at faci-*
Hac inter tumidi late maris ibat i- *am, ut noueris: magnus, rubi-*
mago *cundus, crispus, crassus, cassius.*
Aurea; sed fluctu spumabant caru- *Par. Cadanerosa facies: diu illum*
la cano. *perduint. Vbi Donatus: Cassius*
Struuius: caerulea, i. e. maria. Cic. *i. e. glauci oculis, quasi felis ocu-*
 lib. 5. de Finibus: *los habens, & glaucos.*
Nam nemo umquam hac transue- *Cassius igitur color à Græcis glau-*
ctus caerulea cursu. *cus dicitur: quod verbum longo*

usu Latini Poëta suum fecerunt. Alij casium putant nominatum esse à cede. ut qui casius sit, eadem quodam modo oculis minari videatur: qualis pralio gaudens & cede, dicitur fuisse Minerva: ex quo illa ab antiquis vocata fuit Casia. Agell. tamen aliter, lib. 2. cap. 26. Nostris (inquit) Latini veteribus casia dicta est, quæ à Græcis γλαυκῶπις, ut Nigidius ait de colore cæli, quasi cælia. Rectius interpretatur Hesychius: γλαυκῆ, ἰχυρῶς, φοβερῶς, λούκῃ, γλαυκίων, καὶ πῶλητικὸν ἔμπροσθεν καὶ φοβερὸν βλέπων. γλαυκῶπις, φοβερῶς ἐν τῇ ὁρᾷ, λαμβάνει φθάρματα, ἐνὸς φθάρματος. Ergo Casius color is forsitan est, quem Aristoteles Charopon vocat. Sic enim ab illo dicitur leo, ab oculorum senectia, quem Catullus, Poëta doctissimus, casium appellat. Unde Hercules cognomento dictus fuit Charops, quasi iracunda intuens. Hesychius: χαρπὸς, ὡς χαρὴς. γλαυκὸς. ξανθὸς. φοβερός. χάρων, ὁ λείων. ἀπὸ τῆς χαρπότητος. χαρπὸν, ξανθόν, γλαυκόν, φοβερόν, ὡς φρεν.

CÆSVRA. III. 120

CÆTERA Vide: Cetera.

CALAMORVM sibilus. V. 1381

CALAMOS percurrunt biantes. IV.

589.

calamos & nunc percurrere labro. V.

1406

CALCARIBVS ictus amoris. V.

1074

Sic fere ventorum calcaria dixit Varro apud Ninium.

CALCE sola vides saxa coalescere.

VI. 1066

CALCIBVS imis. III. 793

CALCIS suprema præscripta ad candida in mihi currenti spatium præmonstra. VI. 91. Præscripta calcis, pro fine curriculi posuit. Nonius: Calx est finis. Sic calcem candidum dixit Varro Marcopoli, ὡς δὲ χῆς:

Nemini fortuna currum à carcere emissum intimo

Labi inoffensum per aquor candidum ad cal em finit.

Seneca Epistola 108. docet, eam, quam nunc in circo metam dicunt Latini, calcem antiquos appellasse, quia scilicet finis curriculi sæpe calce notaretur. Vbi tamen Lipsius, & Muretus legunt: Hanc quam nunc in circo cretam vocamus, calcem antiqui dicebant. Creta enim notabatur circus ad victoria notam. Plin. lib. 35. cap. 17. Est & vilissima (de creta loquitur) qua circum præducere ad victoria notam, pedesq; in alium trans-

G 5

mare

DANIELIS PAREI

- mare aduectorum denotare in- calidis feruoribus ardor. V. 604
 fluerunt maiores. Isidorus calidis fornacibus. VI. 147. 277
 Orig. lib. 18. cap. 34. Septem calidis fontibus. VI. 748
 spacia quadrige currunt, quo- calidis lauacris. VI. 799
 rum finis est creta. Cic. lib. 1. CALIDO, vinetiq; trunco, caput
 Tuscul. Nunc video calcem, ad abscissum. III. 655
 quem cum peruentum sit. Ha- calido vapore. V. 595. 796. VI.
 drian. Turneb. Adu. r. sar. lib. 2. 858. 870
 cap. 12. Ex eo (inquit) sic curri- calido super ignicera tabescens li-
 culi finis vocatus est, quod creta, quescit. VI. 515
 aut etiam calce notaretur; calido feruore febrim coortam ac-
 quod & Lucretius annotauit, cepit in artus. VI. 655
 cum praescripta candida dixit, CALIDOS aësus. I. 300
 intelligens praescriptum velut calidos ignes. I. 1086. II. 431
 cretatum finem. CALIDVM ignem. I. 647. VI. 688
 CALEFECIT omnia circum. VI. calidum flumen sanguinis exspi-
 686 rans de pectore. II. 354
 CALENTES permixta cade turba calidum, tepidumq; vaporem. II.
 bant sui nullo discrimine tur- 857. V. 568. III. 215
 mas. V. 1312. III. 644 calidum reddere. VI. 855
 CALESCIT vortex ipse sua mobili- calidum faciunt laetis tactum,
 tate, & contagibus ignis. VI. atq; saporem. VI. 868
 279 CALIDVS fons nocturno tempore
 CALIDA nec ad sensus decurrit fertur apud Ammonis fanum.
 nuncia rerum IV. 705 849. 887
 nec CALIDE citius decedunt cor- CALIGARE oculos. III. 157
 pore febres II. 34 CALIGINE noctis caca. IV. 457
 CALIDI plus est illis, quibus acria caligine multa. V. 297
 corda, iracundaq; mens facile caligine ingenti nox obruit terras,
 effrenauit in ira III. 295 V. 649
 calidi fulgoris ad ictum concu- caligine obruerent terras. VI.
 runt. VI. 315 262
 calidi vaporis. II. 843. III. 127. V. caligine crassa fulua nubis. VI,
 237 460
 CALIDIS torrescere flammis. III. caligine caelum suffundunt. VI.
 904 691

caligine crassa voluit fumum. VI.

691

caligine terribili nox, ubi terras
texit. VI. 852

CALIGINIS caca suffundens um-
bras III. 305

caliginis aer alter inuit oculos, &
possidet apertos. IV. 338. 350

CALLEN dicere multa. II. 976.
Glossar. Callet, οἶδιν, Vide No-
nium Marcellum.

CALLIDA illusa. VI. 92. Id est,
perita.

CALLIOPE, requies hominum, di-
uinumq; voluptas. VI. 93

CALLO, aut cortice restecta. IV.
934. Glossar. Callus, τῦλον,
Non male explicat V. Vocabul.
quod sit durities pedum, qua ter-
ram calcamus, & manuum du-
rities interior; ut Gallis est du-
rillon. Peratto, Callus est cutis
labore via in pedibus, aut alio o-
pere in manibus, parteve alia
corporis densior facta; nempe
etiam baiulatione onerum in
humeris.

Vnde Hesych. τῦλον, αἰὲν πᾶς
χερσὶ φλύκταιναι, αἰς ἀειοσπῆ-
νια, καὶ τῶν ὤμων. Τῦλοι, αἰὲν
καὶ αἰὲν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ τὰ τῶν
ἀχρὸφόρων ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν
μαλῶ.

Metaphorice est firmitas. Cic.
III. Tusc. quast. Magis me mo-
uerant subito adfecta parietum

ruina, quam ipsos Corinthios,
quorum animus diuturna cogi-
tatio callum vetustatis obduxe-
rat. Et Tusc. II. Ipse labor qua-
si callum quendam obducis do-
lori. lib. 9. ad Famil. Epist. 2.
Hec ego sufficiens, adhuc Ro-
ma maneo; & tamen ἀεὶ
ἡπὶς consuetudo diuturna cal-
lum iam obduxit stomacho
meo. Sunt, qui d. riuent à cala,
id est, ligno quod καλὸς Grecis;
ut scit quasi lignosa cutis, id est,
dura. Et vero ipsum durum est à
δύρον, hoc est, lignum.

CALOR ignibus coniunctus, &c.
I. 453. 1089. II. 668, 516. III.
129. 235. 248. 270. 284. IV.
219. 872. V. 571. 740. 804.
VI. 333. 367. 370. 924. 872.
991

calor est etiam ille, quem sumit in
ira, cum feruiat, & ex oculis
micat acrius ardor. III. 289.
290

CALORE solis superflua dissolun-
tur nubila. VI. 513. V. 571

calore terra rarefcit. VI. 841

calore frumenta fundi videmus. I.
174

calore liquefacta V. 1261

calore commixta reperfacta ve-
niat VI. 321

calore sensu deficiunt. VI. 359

calore percocta sacra. VI. 722

calore affecta cellus. VI. 843

calore

calore & carnem mollit durata. campos natantes. V. 489

VI. 969

CALOREM Sol tribuit. I. 785.

806

calorem per medium rigat Ægyptum Nilus. VI. 714

calorem gerit. VI. 847

CALORIS. III. 122

CAMPI per loca. II. 40

campi plani aquora raptim petit.

III. 1016

campi sidebant. V. 493

campi, & colles videntur ad puppim fugere. IV. 389

CAMPIS. II. 332. V. 1372. 602. VI.

712

ex CAMPO uno tondentes gramina. II. 659

campo plano scatera, atq; erumpere. V. 950

CAMPORVM loca cursu complent. II. 324

CAMPOS medios equites tramittunt valido quasientes impetu.

325

campos percurrrens ventus. I.

273

campos pedibus transire. I V.

460

in campos albas descendere ninguas. VI. 736

per campos profusa. V. 1374.

per campos instructa belli certamina magna sueri. II. 5. 6

campos natare facere. V I.

266

Sic vocat mare, aquora. Virgil.

lib. 6 Æn. v. 724. Principio ca-

lum, ac terras, camposq; liquen-

teis, &c. Id est, maria. Et noster

VI. 404. 1140.

camposq; virentes. I 13

camposq; per omnes florida fulserunt viridanti prasa colore. V.

782. 783

CANA cadens nix. III. 21. Horat.

lib. II. Sat. v. 41.

--hybernas canâ nive conspuet Alpeis.

Virgil. Georg. 1. & canis montibus. id est, albis ex nive.

CANAMVS, qua sit causa. V.

510

CANCERIS ut vertat motas ad solstitiales. V. 616. pro, cancri.

Ita fere è Casellio Mulciber

Mulciberis, & Mulcibri, habere

monuit Priscian. lib. 6. quam-

quam Gifanius hic legere ma-

luit, cancri, ut esset hiatus.

CANDENS lacteus humor. I.

288

candens ut videatur, & album.

II. 770

candens lucidus aer. IV. 340

candens ferrum. VI. 147

CANDENTI marmore fluctus incanos vertitur. II. 766

candenti lumine solis. VI. 1195

candenti lumine tinctus. V.

720

CAN-

CANDESCIT ferrum in igne. I.

490

CANDIDA qua cernis ante oculos.

II. 731. 791

candida loca clara luce. V. 777

candida sidera. V. 1109

candida praescripta calcis. VI. 91.

Vide Calcis.

CANDIDVS anser. VI. 684. Vide
Anser.

CANDOR veluti in viridi colli. II.

321

CANDORE marmoreo. II. 764

candore claro. IV. 232

candore recenti Aethereus Sol in-
rigit assidue caelum. V. 282

CANES montivaga. I. 404.

Gracorum exemplo d'ctum est,
qui hoc genere canes ad venan-
dum efferunt, rivas Iugur-
tis appellantes. Exempla ad ma-
num sunt. Sufficiat illud Clau-
diani, de laudibus Stiliconis:
lib. 3. v.

---variae formae & gentes se-
quuntur

Ingenioq; canes, illa grauioribus a-
pra

Morsibus, ha pedibus celeres, ha
nare sagaces, &c.

Sapè tamen promiscue videntur
Poëta.

canes saepe errant, & Vestigia qua-
runt. IV. 706

canes venantium in molli saepe
quiesce, laciatis crura tamen

subito, & cœcæ q. repente Mittunt,
& crebras reducunt naribus
auras, Vt vestigia si teneant in-
uenta ferarum. IV. 988. & seqq.

Alludis ad pro-¹⁷³rbium: canis
pradam somnians. Dixit au-
tem canes Venantium; quas
Terentius And. I. 1. v. elegan-
ter appellat canes ad Venan-
dum: pro canibus venaticis: de
qualoquendi formula lege Ha-
drian. Turnebi Aduersar. lib. 3.
cap. 23.

canes discedere auentes. IV.
1196

CANIBVS rapidis. V. 890

canibus ciere, & sapire plagis sal-
tum. V. 1250

CANIS Hyrcano de semine effuge-
ret cornigeri incursum cerui. III.
751

CANVM vis fida strata viis ani-
mam ponebat in omnibus a-
gram. IV. 682. VI. 1220

Cur primo inficiantur pestifera
lue bruta, & canes praecipue, e-
gregie docet Iacobus Pontanus
Iesuita Elæf. Metamorph. lib. 7.
v. 537. pag. 305

canum facies cerbereas. IV. 734

canum leuiforma fido cum pectore
corda. V. 862

Hoc Versu Carus noster el-
gantissime exprimit canum vigi-
lantiam, & fidem. Quade re le-
ge, si placeat, Plin. lib. 8. cap. 40.
Isidor.

- Isidor Orig. lib. 12. cap. 11. Caspar. Dornauy Amphitheatru Sapiencia Socratica locoseria. Philippi Camerarij, Meditat. Histor. Cent. 1. cap. 24. Lelij Bisciola, Morar. Subsecius. Tom. 1. lib. 17. cap. 11. fol. 1286. Scalig. Exercit. 202. Hermanni Lignaridi Oblectam. Academ. cap. 10. pag. 95. & seqq. Iusti Lipsij Centur. 1. ad Belg. Epist. 44 Ælian. Histor. Anim. lib. 7. cap. 13.*
CANUM irritata cum primum magna Molossus Mollia victa premunt auros nudantia dentes V. 1062
CANENTVM quas ilbia fundit digitis pulsata querelas. V. 1383
CANERE undiq; silvas frundiferas novis auib. I. 256
Canere silva dicitur lepidiss. à Poëta, ubi varia auium sacula liquidissimis vocibus passim cantillant. Vide doctissimi M. Ioannis Weitzij, amici nostri indulgentissimi, Notas in Peruigil. Veneris, v. 1.
CANOR parvus cygni melior est, ille gruum quam clamor in æthereis dispersus nubibus austri. IV. 181. 182. 908. 909
Eutyclus lib. 1. Grammat. à sudo, sudor; amo, amor: clamo, clamor: sono, sonor: etro, er-
ror: candeo, candor: algeo, al-
gor: oleo, olor: cano, canor, &c. Vide infra: Cygni. Glossar. Canor, & αἰπῶνα.
CANOS vertitur candenti marmore fluctus. II. 766
CANTV raucifono minantur cornua. II. 619
cantu concelebrare. V. 1379
CANTVS raucifonos mutant cum tempestatibus V. 1083
cantus flectere V. 1405
CAPACIS moenia mundi. VI. 122
CAPELLAS barbigeras. VI. 970
CAPERE humorem. I. 534. i. e. frigus in se recipere, & χαλκῶ.
capere nullam voluptatem ex se. II. 967
capere irarum fluctus in pectore. III. 299
capere laborem. V. 1181
capere, & ubi non potuit nubes impetis autum. VI. 326
CAPERETVR frigore. V. 927
CAPIAM insignis laude coronam. VI. 94
CAPIANT aliquem fructum dulcedinis almae. II. 969
capiant sensus, & puncto tempore reddant. II. 1004
CAPIAS soporem lassus, aut sacur. IV. 914
CAPIAT initium mouendi. I. 183
CAPIATVR decepta. I. 439
CAPIEBANT omnia imas sedes. V. 452

- CAPIEBAT** fructum. V. 1410
- CAPIS** a quo animo securam quietem III. 953
- CAPITIN** se. VI. 1028
- CAPITE**. III. 617. 793. IV. 473. V. 136
- capite ex vno hic, ut profluat ardor. V. 600
- Caput hic ponitur pro fonte, seu scaturigine.
- CAPITI** insignem coronam petere. I. 927. IV. 4
- CAPITIS** velamina quassans. IV. 588
- capitis summi praeclarum insigne. V. 1137
- capitis dolores. VI. 784
- CAPITVM** terrificas quatiētes nimine cristas. II. 632. V. 1314
- CAPITVR** nec bene pro meritis, nectangitur ira. I. 61. II. 650.
- Adducit hunc versum Nonius, & capi interpretatur propitiari.
- capitur propterea cibus, ut suffulciat artus. IV. 865
- CAPIVNT** alium sensum. II. 923
- capiunt cibum. IV. 646. Sic loquitur Terent. Cic. alij.
- capiunt maiore dulcedine fructum. V. 1409
- CAPIVNTVR**, praelia miscēt. IV. 1007
- CAPIPREDES** Satyros. IV. 581.
- Sic Horat. lib. 2. Carm. Od. 19. v. 4.
- Nympharūq; discentis, & aureis
- Capripedum** Satyrorum acutas.
- Panas dicit & Satyros, qui caprarum pedibus, & auriculis finguntur; inquit vetus Commentator. Hesychius: Τεγίγες, οὐτίγες, ἀπὸ τεγίγῃ ἀπὸ τῆς χεῖρ.
- CAPRIS** adipēs, & coturnicibus auget IV. 642
- CAPTA** lepore. I. 15
- CAPTAT** qua venso spes saepe mellis. I. 1089
- CAPTI** quasi mentibus. IV. 1016
- capti nocturno tempore. V. 969
- CAPTVM** retibus exire. IV. 1140
- CAPVT** à caeli regionibus ostendebat. I. 64
- caput summum cinxere corona. II. 606
- caput quassans suspirat. II. 1163
- caput in nullo interea sit dolore. III. 112
- caput esse quasi, & dominari in corpore toto consilium. III. 139
- caput, aut oculus cum tentante dolore leditur in nobis, non omni concruciamur corpore. III. 148
- caput supera cecidisse. III. 386
- caput abscissum calido, viuentēq; trunco. III. 655
- ad caput nec opinanti mors adstitit ante. III. 973
- caput sponte sua leto obuius obtulit ipse. III. 1055
- nec caput est oneri collo. V. 294.

DANIELIS PAREI

- caput altum à terris obstruere eij. **CARENTVM** luce. IV. 39
V. 751 **CARERE** veste. V. 1426
- caput experges factum erigere. V. **CARENT** sollicito motu priuata. I. 343
- 1207 **CARET** sine, modoq; I 962
- supra caput Æthereis, quæ cernuntur in oris. V. 86. VI. 60. caret vero sensu. II. 651. III. 357
261. 262 caret nec Veneris fructu, qui vitæ
- ad caput amnibus confluit. VI. amorem IV 1066
- 636 **CARMEN** liquidum cysgara. IV. 978
- caput fluij. VI. 719. Vide Hadrian. Turneb. Aduers. lib. 24. carmen quis potius est dignum polenti pectore condere pro rerum maiestate. V. 112
- cap. 40. **CARMINA** quin etiam diuini pectoris eius Vociferantur, & exponunt præ lara reposita. I. 731
- caput incensum seruire gerebant. VI. 1143
- CARBASVS** dat crepitum. VI. 108
- De velis loquitur, quæ in theatro extendebantur. Seruius in lib. 3. Æn. fol. 288
- carbasus genus lini est, quod abusiue plerumq; pro velo ponitur. Sane in numero singulari hac carbasus dicimus: in plurali hac carbasa. Vide Turneb. Aduers. lib. 24. cap. 40
- CARBONVM** grauis vis. VI. 802
- CARCER**, luela sceleris. III. 1030
- CARCERIBVS** patefactis. II. 264. IV. 987
- CAREAS** malis. II. 4
- CAREBIT** natura fundamenti. I. 573
- CARENTIBVS** vndiq; sensu. II. 988
- CAREN**VM luce. IV. 39
- CARERE** veste. V. 1426
- CARENT** sollicito motu priuata. I. 343
- CARET** sine, modoq; I 962
- caret vero sensu. II. 651. III. 357
- caret nec Veneris fructu, qui vitæ amorem IV 1066
- CARMEN** liquidum cysgara. IV. 978
- carmen quis potius est dignum polenti pectore condere pro rerum maiestate. V. 112
- CARMINA** quin etiam diuini pectoris eius Vociferantur, & exponunt præ lara reposita. I. 731
- carmina lucida pango obscura de re. I. 931. IV. 8
- carmina Phæbea dadala chordis oppressa silerent II. 504
- carmina digna tua pergæ disponere vita. III. 421
- carmina leuia carmina. V. 1379
- carmina picturas, & dadala signa polire. V. 1450. VI. 380
- quo **CARMINE** demum claratus possim præ pandere lumina mentis. I. 143
- carmine Pieris suauiloquenti volui tibi rationem exponere nostram, & quasi Musæo dulci contingere melle. I. 943.
- Sic sæpe sua Lucretius laudat carmina. I. 931. IV. 8. 9. 20. 21.

carmine in primo quod claret. VI.

937. i e primo libro.

carmine quasi lana trahatur. IV.

376

Lambinius & Gifanius legunt ex duobus MSS. Bertiniano & Memmiano : quasi in ignem lana trahatur. Alij: quasi marci-
ne. Alij quasi imagine. Alij qua-
si margine. Sed multis partibus
rectius, Illustrissimus Scaliger,
carmine. Nam carmen instru-
mentum est lanificum, quod in-
telligit luenaalis:

Qui docet obliquo lanam deducere
ferro.

Plaut. Menechm.

Inter ancillas sedere iubeas, lanam
carrere.

Ab eo carducius, qui aptus car-
renda lana. Huc pertinet illud
Tibulli, lib 1.

Tractaq; de nuceo vellere ducta
putat.

Vbi tracta neutro genere, & tra-
cta feminino, Græce sunt κατ-
εργα & ιερα. Glossa: Tracta,
ελκυσμα, μενεργα. Varro
Mutuum muli scabunt, & ei
ψαεσμε: Ut venalem tunicu-
lam poneret quotidie, ut vi-
ter torum, denique etiam suis
manibus lanæ tracta mini-
strasset infectori. Ab ea simili-
tudine in panificio tracta di-
cuntur; ut apud Catonem, &

Athenaeum. Putare autem est
prisca lingua purgare. Græci
putare lanam dicunt. καρκου-
δωζεν. Philatius Poëta: καρ-
κωδωζουσι αυτλω κατλαβον.
Grammatici exponunt. καλ-
εγουσι το εργα & ιερα; Latini
carrere. Titinnius Fullon.
Date pensam lanæ, qui non red-
det tempori Putatam recte, faci-
te, ut multetur malo. Inde
Glossa: Putatrix, κατδερα.
Hac I. Scaliger, Castigas. in Ti-
bull. pag. 121

CARMINIBVS capere Poëta res ge-
stas tradere. V. 1443

CARNEM trahit. VI. 967

carne molli. VI. 969

CARNIFICES conscientia. III.
1031

CAROS parentes prodiderunt. III.
85

CARTHAGINIS horror Scipio. III.
1048

CARVM, sanctum, & mirum vi-
detur. I. 730

CASAS, ac pelles, ignemq; pararunt.
V. 1009

CASIS contrusa iacebant corpora.
VI. 1251

CASSA formidine torpens. III.
995

caussa formidine sollicitam geris
mentem. III. 1063

calla copia verborum. IV.
513

cal-

casta sensu. IV. 126

CASSVM anima corpus. III. 563

castum lumine fertur. V. 719. 756

IV. 368. Statius Thebaid. II. 5.

15

--- Nec linida tabes inuidia,
quamquam functis & lu-
mine cassis, Desuit.

Virgil. lib. 2. Æn. v nunc cassum
lumine lugent i. e. mortuum, lu-
mine priuatum.

in cassum crebrius magnum ceci-
disse laborem II. 1164

in cassum, frustra; laborat sem-
per, & in curis consumit inani-
bus ærum, V. 1429. Cassum pro
inane veteres posuerunt. Et ar-
bitrandum est, eius vocis pro-
prietatem ab arancarum cassi-
bus ductam, quod sint leues
& nullius ponderis. Cassum igitur
dicitur inane, vacuum, &
quasi omni re carens. Glossar.
Cassum Κεῶν μὲν τινος, ἀνυγῶν.
cassus, κενός. Plaut. Pan. I. 2. &

147

Bene promittis multa ex multis:
omnia in cassum adūt. Sic Af-
franius cassam terriulam dixit,
pro minis inanibus: Truigno, a-
pud Non. in voce Numero: Nu-
mero inepti percussistis cassam
terriulam aduersary.

Cassus lumine aer est id quod nos
umbram perhibere suemus. IV,

368

CASTA nubendi tempore in ipso. I.

98

castaq; priuata Veneris connubia
lata Cognata sunt. V. 1011

CASTI seruabant fœdera. V.
1024

CASTOREOQ; graui mulier sepita
recumbit. VI. 794

Graue appellat Castoreum, pro-
pter odorem grauem. Nam gra-
uide mulieres castorei odore par-
tum abijciunt. Virgil. Georg. lib.
I. & 59. Viroia Castoreia dicit ab
eo, quod est Virus. Virosaq; pon-
tus Castorea.

Dictum autem Castorem à ca-
store, qui Latine siber appellatur
quem vulgo aiunt scientem, quā-
obrem expetatur, abscissis sibi
testiculis, effugere è manibus in-
sectantium. Quam opinionem
secutus etiā Cicero pro Æmilio
Scauro: Redimunt se inquit, ea
parte corporis, propter quam ma-
xime expetuntur. Sed negat hoc
Sextius medicus diligentissimus,
(ut tradit Plinius lib. 12. cap. 3.)
quia parui sint testiculi & sub-
stricti, & sp. na. adhaerentes, nec
adimi sine vita an malis possint.
Seruius ad Virgil. Geo. 2. lib. 1.
fol. 65. v. 59. Fibræ inquit, canes
sunt pontici, quorum testes apti
sunt medicaminibus, propter
quos & ibi se requiri senserunt, eos
secant.

De

LEXICON LVCRETIANVM.

De his Cicero pro Æmilio Seau-
ro; & Iuuenalis, Sat. 12. & 34

Castores autem à Castrando.

Virosa autem, aut fortia, aut cer-
te venenata. Nam licet sint

multis remedio, tamen pragnan-

tes eorum odore abijciunt & ege-

runt partum. Et virosa dicta, ab

eo, quod est virus. Alij fortia ac-

cipiunt à viribus. Hæc ille. Alij

tamen virosa d. ci malunt odo-

ris grauitate. Vnde Plin. lib. 12.

cap. 24. Castoreo odore, dixit,

pro fatido & putri, & al acuto Et

Lucretius Castoreo grani, id est,

odoris tetr., male & grauius o-

lenius.

Hesychius: Καστωρ, ζῷον, ἀφ' οὗ

ὀσφύς καὶ ὀσφύος. Iuuenalis Sat.

12. v. 34. 35

imitatus Castora, qui se

Eunuchum ipse facit, cupiens eua-

de e damno

Testiculorum: adeo medicatum in-

telligit inguen.

Vbi Petrus commentator: Ca-

storem (inquit) fibrum intelligit,

qui cum videris se obsideri, &

non posse euadere, testiculos suos

morsu auiolos prajicit. Intelligit

enim ob hanc rem, & capi: quia

ad medicamina valde sunt ne-

cessarij.

Videatur etiam Isidorus, orig.

lib. 12. cap. 2. Solin cap. 23. Mar-

cellin. lib. 17. Lexicon Etymolo-

gicum M. Mattinij fol. 405.

Rittershus. in 1. Haliens. Oppia-
ni.

CASV magno cecidere I. 741

casu hominis concurris imago. IV.

742

casu graui terram consternere. V.

1332

seu casu, seu vi. VI. 30

casu sunt forie coorta. VI. 1094

CASVMQ; timant, quemcumq; fe-

rat fors III. 996

CASVS stillicidij lapidem cauat I.

313. Vide stillicidij.

casus celerare necesse est. II. 131

casus quid ferat nobis, quine exi-

tus instet. II. 1100

casus assiduus ge'i. V. 206

CATAPLEXIS, plenaq; honoris.

IV 1156

Hubertus Gifan us: Cataple-

xis, inquit, καταπληxis, hor-

ror, admiratio, obstupefa-

ctio. Hic enim augustinus quid

significat vox ea; ut quasi dea

aliqua corporis mole ac magni-

tudine reddat attonitos, & in

sui admirationem rapiat homi-

nes: Sc enim καὶ ἀπληξίαν in

bonam partem accipi etiam so-

let, ut apud Virgil. Dido de Æn.

dignitate: Obstupuit primo ad-

spectu Daam ergo quasi facit eā,

qua maiore corporis aucta est.

Talis fere eras illa Phileta Ro-

mæni Cynthia:

Fulua coma est longa q; manus, &

maximato

H 2 Ger.

Corpore, & incedit Vel Ioue digna
soror.

Ea tamen erat non tam imma-
ni magnitudine, quam deco-
ra potius & modica, qualem
Varro Hecatöbe apud Nonium
laudat amiculam puram putam
proceram, candidam, teneram.
Hæc Gifanius.

CATENAM sæpe ex anellis penden-
tibus reddit VI. 910

CATENAS inter saludunt II. 630. *Catenas* ludere, si recta omni ex
parte scriptura, valet *catenas*
in choreis ducendis imitari,
quod restim ductare dicit Te-
rentius. Gifanius: *Catena*,
inquit, accipi possunt *Chorea*
adlusione facta ad restim, quam
olim ductitantes maxime in
rebus diuinis saltitabant.

In plerisque tamen vett. legitur
Caterua. forte optimè, ut sit
caterua sexti casus, pro *cater-
uatim*, *turbatim*, &c. positum.
Hadrian. Turneb. *Aduersar.* lib.
5. cap. 26. Apud Lucretium (in-
quit) lib. 2. v. 630. *hodie cater-
ue* parum fideliter excudunt
omnes. Sed *catenas* quid vetat
intelligere choreas *catenatim* cõ-
sertas, ut illos fanaticos se gladijs
lacerantes & cruentantes in
suo exultasse & luisse sanguine
& perniciem agitasse choreas
accipiamus? quod & à toto

Pœtarum choro medijs fidijs
concinitur, ut nemo dubitare
debeat.

CATERVAS Phrygias dant comi-
ses. II. 611

cateruas comitum II. 628

cateruas magnas Martis turbare.
V. 1303

CATERVATIM morbo, mortique
dabantur. VI. 1142. Sic Virgil.
lib. 3. Georg. v. 556

Itaque *cateruatim* dat stragem,
atque aggerat ipsis
Instabilis turpi dilapsa cadauera
tubo.

CATERVIS pecudum. VI. 1090

CATULI pantherarum. Scymniq;
leonum. V. 1035 Sernius ad Vir-
gil. *Æn.* lib. 2. fol. 141. *Catuli*
sunt liberi luporum, canumq;
serpentumque. Nonius Mar-
cellus: *Catuli* non solum canum
diminutivæ, verum omnium a-
nimalium appellantur.

Virgil Georg lib. 3. v. 145

Tempori non alio *catulorum* oblitus
leana.

Ibid. de serpentibus, v. 438

Cum positus novus exuvius nitidus-
que iuventa

Vo'uitur, aut *catulos* rectis, aut ova
relinquens

Ardius ad solem, & linguæ micæ
ore trisulcis.

Plautus Truculento, II. 2. v. 13

Itaque hercle ego hic te, mulier.
quasi

LEXICON LVCRETIANVM.

quasi sua catulos, pedibus pro-
 terram. Virgil. lib. 2. v.
 --lupi ceu raptores atra in nebu-
 la, quos improba Ventris
 Exegit cacos rabies, catuliq; relict
 Faucibus expectant siccis. ---
 CATVLORVM blanda propago
 consueta domi legere. IV. 995
 CATVLOS blande cum lingua
 lambere tentant V. 1066
 CAVA tibia mentis. II. 620
 caua Zephyri per ca'amorum si-
 bila primum agrestes docuere ca-
 uas inflare cicutas. V. 1381
 caua vti fiat spisso corpore circum.
 VI. 126
 caua in loca terrai se coniecit. VI.
 579. 1081
 caua tempora. VI. 1192
 CAVAM docui spissescere nubem.
 VI. 175
 CAVAS nubes. VI. 271
 CAVAT lapidem stillicidij casus. I.
 513. Vide Stillicidij casus.
 CAVATI oculi. VI. 1192.
 CAUDA pauonis larga luce reple-
 ta est. II. 805. Sic II. 501
 Aurea pauonum ridenti imbuta
 lepore secla
 Chrysippus pauonem vocat ani-
 mal cauda gratia natum. Ele-
 ganter etiā Martialis Poeta, de
 muscaria pauonina, lib. 14. 67
 Lambere qua turpes prohibet tua
 prandia muscas,
 Alicui eximia cauda superba fuit.

Idem de Pauone lib. 13. 70
 Miraris, quoties gemmanies expli-
 cat alas:
 Et poses hunc seuo tradere dure
 coco?
 Vide infra: Pauonis cauda.
 CAVDAM serpentis discindere fer-
 ro. III. III. 659
 CAVE II. 754
 in CAVEA viuere. III. 685
 CAVEAI subter confessum. IV. 76.
 Canea, hoc loco significat totum
 illum locum, in quo sedent spe-
 ctatores. Cic Catone: Vt turpio-
 re ambiuo magis delectatur,
 qui in prima canea spectat: dele-
 ctatur tamen etiam, qui in vlti-
 ma. Virgil. lib. 5. Æn. v. 339. &
 lib. 8. v. 636. confessum canea
 clamoribus implet. Seruius: fol.
 377. Per caueam platem signifi-
 cat. Nam canea con'essus est po-
 puli. Et in lib. 8. fol. 125. Canea
 est, ubi populus expectat. Plaut.
 Amph. Prol. v. 66
 Nunc hoc me orare à vobis iussit
 Iuppiter,
 Vt conquistore, singuli in subsellia
 Eant per totam caueam spectato-
 ribus.
 Et Truc. V. 1. v. 39. Venit in
 mentem tibi, quod Verbum in
 canea dixit Histrio.
 CAVEAMVS fulminis ictum. VI.
 405
 in CAVEIS ferarum more minan-
 tur. VI. 197 H 3 CA-

CAVERE, ne inlicaris. IV. II. 8

CAVERNAS magnas cali complex-
se. IV. 171. 391. VI. 251

Ita Ennius cali ingentes dixit
fornices Et Varro Marci pore:
aureas cali cavernas. Vide Cic.
lib. 3. de Orat. Et Varron. lib. 4.
de L. L. pag 6

cavernas terrai ne dissoluat natu-
rare pente. VI. 547

CAVERNIS athercis adfixa sidera
IV. 391

cavernis silicum suffulta. VI.
983

CAVIS fornacibus rotant flammā
inens. VI. 201

CAVOS montes, siluasq; colebant.
V. 953

per CAVLAS corporis eiicit, disper-
titur, dispergunt, &c. II. 949.

III. 256. 703. 708. IV. 621.

661. VI. 491 839. Festus: Caula

à cauo dicta. Antiquitus enim
ante usum tectorum oves in an-
tris claudabantur. Virgil. lib. II.

Æn. 660

Ac veluti pleno lupus insidiatus o-
vili,

Cum fremit ad caulas, &c.

Vbi Servius: Caulas, i. e. muni-
menta & sapia ovium

Est autem Gracum nomen, c de-
tracto. Nam, Graci autas vocāt
animalium receptacula.

Per caulas igitur. Lucretius in-
telligit partes cauas & inanes,
quas vulgo foramina. meatus,

seu poros appellamus, quod ob-
servatu aignissimum est.

CAVRI cum flamina crebram sil-
uam perflant, dant sonitum frū-
des, & amiq; fragorem, VI. 134.

Caurus, seu Corus, ventus est ab
occasu spirans aestivo; quem Gra-
ci δρῆςτος appellant. Hesych.
Ἀρχέπυ, οἱ ἐτήσιοι. δρῆςτος,
νότοιο, ἢ λεγομένη ἀδρυότι. π-
νὲς ἢ καλῶς. ὁμηρ. & γδ τίος κα-
ρῆς οἶδε. ἀνέμους. ἐπὶ ἑὶ παλαιός,
Virgil. Georg. l. b. 3. v. 278

In Boream, Caurumq; aut unde
niger imus Ausfer

Nascitur, & pluvio contristat friga-
re calum.

Vbi Servius: Caurum, pro Co-
rum: sicut saurex, pro forex:
caulis, pro colis. Ibid Virgil. v.
356. Semper hyems, semper spi-
rantes frigora Cauri. Agell.
Noct. Attic lib. 2. cap. 22. Cau-
rum, quem solent Graci δρῆςτος
vocare, aduersus Aquilonem
flāt.

CAVSA I. 238. 241. 1070 II. 174.

255. 421. 788 III. 47 325. 341.

349 410 503. 580. 594. IV.

1267. V. 157 168. 209. 510. 351.

618 773. 1160

nec causa moratur ulla. II.

1066

causa durior. III. 487

causa grauior. III. 602

causa paruula est IV. 193

cau-

causa consimili. IV. 231 VI. 171
causa tristior incubuisset. V. 348
quacumq; è causa. V. 1251. VI.

84

Vitæ causa. V. 209

cernendi causa. IV. 237

utendi causa. IV. 840 850

utilitatis causa. V. 868

Urbi causa. III. 413. Vide infra li-
tera V.

CAUSA varia concurrunt. VI.
362

CAUSAM ne causa ex infinito se-
quatur. II. 255

causam aliam esse. II. II. 285.

causam veram verbis exponere.
III. 965

causam morbi non tenet ager. III.
1084

causam contrahunt mittam con-
tendere. IV. 471

causam non poterit ratio dissolvere
IV. 502

causam dicere. VI. 793

CAUSANDO quamvis multa mo-
reris. I. 398. i. e. multas causas
asserendo : πολλα αἰτιασιζο-
μεν, πολλαὶ αἰτιασιζομεν
αἰτιασιζον. Cic. pro Rosc. Amer.
Nunquid causare, quin ab iudi-
cio discedas turpissime vi-
tus.

Virgil. Marid.

Causando nostras in longum ducis
amores.

Sueton. Neron. Causatus, non-

dum adesse fatalem horam. Item
Syllanum ad necem compulit,
causatus, quod se ingressum tur-
batus mare non esset secutus.
Vide Marcelli Donati Dilucid.
in Ælium Spartianum. pagina.

1076

CAUSARVM exordia prima. V.
676

causarum ignorantia. VI. 53

CAUSAS nullaratione videre pos-
sunt. I. 153. VI. 55. 89

causas cacas nequeo exponere. III.
317. Id est, causas occultas, ob-
scurasq; explicare.

causas reddere mendose. IV.
505

causas agere causidici, & compo-
nere leges. IV. 963

causas abeundi quarat honestas.
IV. 1174

causas plures sequor disponere. V.
530

causas dicere omnes. VI. 706

CAUSIDICI causas agere, & com-
ponere leges. IV. 963. Glossar.
causidicus, δικαλόγος. verissi-
ma hic continetur etymologia
causidici, à causis agendis, id est
litibus. Hodie causiscribi sunt
potius, quam causidici. Vide
Scip. Gentil. in Apuleij Apolo-
gia pagina.

in CAUSIS talibus I. 653

quibus causis id fiat, cognoscere. III.

1069

H 4

è cau-

de causis pluribus fieri tibi posse putandum est. V. 751

quibus causis id fieret, nec poterant cognoscere. V. 1184

de quibus causis fiant, apparet origo. VI. 761

CEA Vestis. IV. 1123

Sic recte restituit Gulielm. Pelliserius, Episcopus Mompessulanus secutus vestigia veterum codicum. Vulgari varie deprauati sunt. Vestes Melitenses, & Cea, in pretio fuisse, sciunt vel mediotriter docti. Plin. lib. 4. c. 1. 2. de Cea insula: Ex hac, inquit, perfectam delicatorem faminis vestem, auctor est. Varro Gifanius Ciam Vestem putat Lucretium dixisse, quam alij ceam: qua variantia in multis aliis nominibus est recepta. Alexandria, Alexandria, opia. Seleucia, Seleucea, & c. apud Cic. Priscian. lib. 1. §. 2. Vide etiam Iul. Solin. cap. 12.

CECIDERE grauiter magni magno casu. I. 741

Elegans palilogia: antiquis scriptoribus per famulatu. Sic dixit angor anxius, viuere vitam, & c. Tralate autem posuit, cecidere, pro, valde lapsi sunt, grauissime errauit.

Sic etiam ruinas facere dixit: ut CECINERE Grauium docti Poet. II. 600. V. 319. 406. VI. 754

cecidere, cadentq. III. 983

cecidere quo tot facta virum toties? V. 329

cecidere res mundi ab origine prima. V. 677

cecidere veneni in fontes. VI. 817

CECIDERUNT artus obtusis viribus. III. 453

ceciderunt multa mania magnis motibus in terris. VI. 587

ceciderunt mutua contra. VI. 1082

CECIDISSE magnum laborem crebrius in cassum II. 1164

cecidisse vietam vestem. III. 386

cecidisse dextram. III. 652

cecidisse urbes magno sexamine mundi. V. 341

cecidisse de calo animalia non possunt. V. 771

CECIDIT sponte sua sub leges, artaque iura. V. 1146

cecidit pellis, vestis contempta ferina. V. 1417

Cadere, tralate sumitur, pro abijci, contemni Tralatio sumpta videtur à comedijs, qua si placeant stare; si displiceant, cerni dicuntur. Id Horatius ita expressit:

Securus cadat, an recto stet fabula calo.

ut CECINERE Grauium docti Poet. II. 600. V. 319. 406. VI. 754

CEGINIT ut noster Ennius. I. 117

CECI-

CECROPIIS finibus. VI. 1137. Id
est, Atticis. Cecrops enim Athe-
niensium rex fuit. Vide Notas
meas in Iustini Histor. lib. 2.
cap. 6.

CEDANT lapsa. IV. 144

CEDAT intorsum pars abdita.
IV. 943

CEDEBANT intempesta nocte pa-
ucentes hospitibus seruis. V.
984

cedebant facile ollis armatis o-
mnia nuda, & inermia. V.
1291

CEDEBAT victa potestas. V.
1170

CEDENDI principium quoniam
nulla daret res. I. 39

CEDENTES quo possint confluere
Vnda. I. 374

CEDERE. I. 372. V. 841

CEDIT. III. 978. IV. I. 136. VI.
872

CEDUNT repulsi. II. 234. VI.
570

CELARE, atque intus habere. I.
514

CELARIER ignes non possunt vl-
lum tempus. I. 963

CELERARI casus necesse est. II.
231

CELERARE cogit festu diabus. V.
1166

CELER ut merito hic rebus dica-
tur origo IV. 160

Videtur Priscianus lib. 6. in di-

cars, ea tantum nomina, qua
C habeant ante ER, etiam in
foeminino habere ER, & in ma-
sculino etiam IS, Ut Ennius, a-
cris somnus. Nauius de bello
Panico: Fames acer augetur ho-
stibus, Verum ex Lucretio in-
telligimus, omnia ea adiectiua
in ER, etiam foeminina in ER
habuisse.

CELERANTIBVS auris. I. 387

Celerare, properare, Virgilius
alij.

CELERI nihil adeo ratione vide-
tur, quam si mens fieri proponit,
& inchoat ipsa. III. 183.

Sic Cic. 1. Tuscul. quæst. Nihil
est animo velocius; nulla est
celeritas, qua possit cum animi
celeritate contendere. Thales:
ταχὺς ὁ νῦς. 2. & ταχὺς ὁ νῦς ἔστι-
χον. Vide Rittersh. Commen-
tar. in Oppiani Halieut. V. v.

660 pag. 337

celeri flamma ignes degustant ti-
gna, trahesq. II. 191

celeri prigine flamma. V. 301

celeri flammâ dominantur in a-
dibus ipsis. VI. 223

celeri praeciderit idem. III. 637

celeri ratione gerantur. I V.
143

celeri ratione id fieri putandum
est IV. 774

celeri motu simulacra ferantur.
IV. 176. 210

H 5 celeri

- celeri lapsu pergunt fulmina. VI. 321
 celeri volat impete labens. VI. 184.
 CELERIS licet esse videre. IV. 184.
 CENSEMVS cernere. IV. 458. putamus, videmur.
 an CENSES, prohibere aliquid, ob stareq; posse? I. 971
 CENTAVRI feri fœdo pertorquent ora apore. I. 401
 centauri non sũ imago ex Ciuo. IV. 740
 centauri neq; fuerunt, nec esse possunt. V. 876. Vide Virgil. lib. 6. Æn. v.
 CENTAVRIA tristia, IV. 123. Festus: Centaurion, medicamentum à Chirone Centauro inuentum. Isidor. Orig. lib. 17. cap. 9. Centauriam Græci vocant, quoniam à Chirone Centauro fertur reperta. Eadem & λυμνιστόν, quia locus humectis nascitur: Eadem & fel terra, propter amaritudinem.
 Lucanus lib. 9.
 Et panacea potens, & Thessala Centaurea.
 Vide Lamberti Hortensij explanationes ad hunc locum, pag. 1013. 1014
 D'o corid lib. 3. Plin. lib. 25. c. 6.
 Lexicon Philolog. M. Martinij, pag. 428
- CENTAVROS, & Scyllarũ membra videmus. I V. 733. V. 889
 CEPERE etiam quasdam obliuia rerum cunctarum, neq; se possent cognoscere ut ipsi. VI. 1211
 CEPIT putror intēpestiuos obimbres. II. 927
 cepit sic odium glandis. V. 1415
 CERA quasi igni super calido tabescens multa liquecat. VI. 514. 965
 CERBEKEAS canum facies. I V. 734
 CERBERVS. III. 1025
 in CEREBRYM facile odor insinuatur. VI. 805
 CEREREM vocare si quis constituet fruges. II. 655. Vide Cic. lib. 1. de nat. Deor.
 CERES mammosa. IV. 1161. Lege Arnob. Aduers. gent. lib. 3. & 5.
 Ceres fertur fruges instituisse. V. 14 Virgil. lib. 1. Georg. v. 147. & seqq.
 Prima Ceres ferra mortaleis vertere terram
 Instituit, cum iam glandeis Dodo-
 na negaret.
 Lege Diodor. Sic lib. 5. Arnob. lib. 1. aduers. gent.
 CERES poluerulenta. V. 741
 CERNAMVS acute IV. 808
 CERNANT, IV. 993. VI. 164
 CERNAS. I. 347. II. 114. 661. VI. 168

CERNEBANT. V. 1183. 1334.

1378.

CERNEBAT. VI. 12.

CERNENDI stat Vincata potestas,

III. 410

cernendi causa. IV. 238

CERNENTES. VI. 645

CERNERE. I. 134. 301. 317. 593. CERNIS. V. 107

751. 1064. II. 4139. 248. 250. CERNI I. 268. V. 433. 663. 718

314. 315. 780. 826. 816. III. CERNIMVS. I. 209. 342. II. 68.

320. 360. 364. 1062. IV. 103. 779. 926. 983. III. 366. 432.

229. 241. 325. 459. 598. 612. 512. 527. IV. 137. 353. 790. V.

754. 761. 768. 802. 807. 913. 243. 578. 586. VI. 169. 421. 987

977. 979. 1224. V. 64. 975 VI. CERNIS. I. 911. II. 209. 213. 455.

195. 406. 935 531. 731. III. 170. 456. V. 307.

cernere intersecerant magnis de

rebus spirantes aquo certamine

bellum V. 393

Cernere bellum, eleganter de

Græco expressum: & decernere

bellum Κερνεν enim τὸν πόλε-

μον, καὶ ἀποκρινεν dicunt, i. e.

prelio dimicare, ac signis collatus

concurrere. V. 593 est Ennius, lib.

6. Annal.

Nec cauponantes bellum, sed belli-

gerantes:

Ferro, non auro, v. itam cernamus

Græc.

Et alibi:

Olli cernebant magnis de rebus a-

gentes.

Virgil lib XII. Æn. v.

Inter se coisse viros, & decernere

ferro.

Plaut. Bacchid. III. 2. vers. 15,

Nunc, Maesilache, specimen
specitur, nunc certamen cerni-
tur. Amph. Ar. uni. 2 v 3. Pro
paria cernit cum iustibus Vide
Senec. Epist. 58. Turneb. lib. 16.
cap. 33. & Scaliger in coniecta-
neis.

CERNIS. V. 107

CERNI I. 268. V. 433. 663. 718

CERNIMVS. I. 209. 342. II. 68.

779. 926. 983. III. 366. 432.

512. 527. IV. 137. 353. 790. V.

243. 578. 586. VI. 169. 421. 987

CERNIS. I. 911. II. 209. 213. 455.

531. 731. III. 170. 456. V. 307.

938

CERNIT IV. 757

CERNITVR. III. 107. IV. 231. 275.

355. 356 V. 587

CERNVNT I. 642. 617. 660

CERNVNTVR IV. 100. V. 86. VI.

60

CERTA, qui posset maior rebus

consistere. I. 168

certa semina rerum I. 176

certa materie. I. 203

certa vestigia viae insti erunt. I

406

certa corpora I. 521

certa finis. I. 112 II. 512

certa natura corporis II. 817

certa loca ad nascendum reddita

cuius sunt III. 619

certa vis animi crescit cum corpore

toto. III. 74. 765

certa vestigia formarum. IV. 85

certa

DANIELIS PAREI

certa in loca nervorum conveniens. certamina belli magna tueri. II.

IV. 1037

certa nec patescit ratio. V. 613

certa nec ratio remedij communis
dabatur. VI. 1224

certa pars. V. 510

certa multo ratione magis, quam
Pythia qua tripod ex Phabi,
lauroque profatur. I. 738. V.

112

certa ratione prebatum est. I. I.

93.

certa regione loci. II. 160. 293. III.

610

certa genitrix creata. II. 707

certa scilicet id fieri ratione necesse
est. II. 709

certa non esse in parte locatum sen-
sum animi. III. 105

certa non parte reponunt sensum
animi. III. 105

certa de parte surgere Solem. V.
702

certa mundi languescere parte. V.
768.

certa ratione gerire, atque ordine
certo. V. 1438

CERTABANT funera vasta inco-
mitata rapi. VI. 1213

CERTAM finem arumnarum, si
esse viderent homines. I. 107

certam formam. II. 379

certam figuram. V. 582

CERTAMEN magnum. V. 781

CERTAMINA clara saevi belli ac-
cendisset. I. 475

5.

certamina pugna conferre manus.

IV. 841

certamina creperi belli exaquata
sunt. V. 1295

CERTAMINE velut aeterno praelia
pugnascq; edere turmatim cer-
tantia. II. 117

certamine equo geritur ex infini-
to tempore contractum bellum.
II. 573

certamine equo spirantes bellum
magnis de rebus inter se cernere
certant. V. 393

CERTAMINIS longi nonne vides
ollis aliquam posse dari finem. V.
383

CERTANDI non ita sum cupidus,
quam propter amorem, quod se
imitari aueo. II. 5. 6

CERTANT magnis de rebus inter
se cernere. V. 394

certant conferta nubes. VI. 508

CERTANTES ad summum succe-
dere honorem. V. 1112

certantes populum sepelire. VI.
1245

CERTANTIA praelia. II. 118

CERTARE ingenio, contendere no-
bilitate. II. 11

certare videntur, & facere id vel-
le. IV. 1105

certare praeprae-ranter inter se.
III. 781.

CERTAS possunt obsidere partes.
IV. 1085

CER-

LEXICON LVCRETIANVM.

- CERTE.** I. 236 IOI9. II. 66. II. 126. **CERTVM**, ac dispositum est. III. 789. V. 132
- III. 627 IO92. IV. 70. 270. certum constat. III. 796. V. 139
740. 761. IO68. V. 420 certum ponere, difficile est. V. 517
- CERTIS** seminibus quæq; creantur. I. 169. II. 707 certum dolorem. IV. II60
- CERTIS** rebus. I. 173. 8II. IV. 218. VI. 924
- CERTIS** sine imbris anni latifcos nequeat fetus summittere telum. I. 192
- CERTIS** consisteret oris I. 683
- CERTIS** figuris. II. 816. V. 731
- CERTIS** reg. onibus. III. 618
- CERTIS** locis. IV. 370
- CERTIS** in partibus. V. 695
- CERTIS** arboribus gravis umbra tributa est. VI. 783
- CERTISSIMA** corpora. I. 675
- CERTIVS** quid nobis ipsis sensibus esse potest, qui vera ac falsa notemus? I. 700
- CERTO** semine paulatim crescunt. I. 189 IV. 1218
- CERTO** loca fixa manet. III. 550
- CERTO** impete. V. 506
- CERTO** flui: astu V. 508
- CERTO** natura fœdere omnia discrimina servant V. 921
- CERTO** tempore. I. 554. II. 293. V. 637. 655. 660. 666. 668. 669. 670. 671. 747. 748. 758. 821
- CERTO** ordine. II. 252. V. 678. 731. 735. II. 82. 1438
- CERTO.** II. 259. IV. 479. V. 749. 1345
- CERVI** cornigeri incursum effugeret. III. 752. Sic Oppianus Κω. β. v. 177. ceruorum genus vocat ιυκέρων: quod maribus propriū epitheton. Nam ut Pollux scribit, lib. V. τῶν ἰλαφῶν ἀκέρως ἢ ἰλάναι. δὲ ἀρρίῳ κερωφόεσ, ἢ κεράσῃς, ἢ ἰυκέρως, ἢ πλατύκέρως. ἢ ὑπέρκέρως. Vide Aristot. lib. 3. de part. anim. cap. 1. Rittershus. ad Oppian. pag. 59. 60 Scalig. lib. 3. Pœt. Lal. Bisciola, Horar. Subseciu. lib. 1. cap. 20. Tom 1. p. 60. Eustathij Suarij Analest. p. 4.
- CERVI** alipedes VI. 765. Vide supra: Alipedes.
- CERVIS** fuga à patribus datur, & patris paucior incitat artus, III. 743. V. 861
- CERVORVM** ventrosa magis frigida mens est, & gelidas citius per viscera concitat auræ, quæ tremulum faciunt membris exsistere motum III. 301 Vnde ab Oppiano, Κω. β. v. 181 ceruis tribuitur, ἀβληχρὴ κερὰ δὲ, καὶ θυμὸς ἰσχυρὸς αὐαλκίς. Et Halicarn. 4. & αὐαλκίῳ ἰλαφοῖ vocat.

cat. Adeo ut ipsorum timiditas
in proverbium abitrit: ἰλαφεὶς
αἰδῶ, ἐπὶ τῷ δεινῷ, ἐκ μὲν τοῦ
φῶς τῷ ζῶν. Δειλὸν γὰρ ἡ ἰλα-
φῶ. Suid & Zenob. Boëth.
lib. 4 d. Consol. Philos. Prof. 3.
Pavidus ac fugax non metuen-
da formidat: cerui similis ha-
beatut Homer Iliad. α. v. 225.
Κωδὸς ὁ μὲν τ' ἐχέει, καὶ οὐδὲν
ἐλ' ἰλαφῶ. Verba sunt Achil-
lis in Agamemnonem, impu-
dentiam & timiditatem ei ob-
ticientis. Vide Aristot. lib. 2. de
part. anim. cap. 4. Plin. lib. 8.
cap. 32.

ceruorum simulacra fuga quasi
deducta cernunt IV. 993

CERVOS, sauosq; Leones. III. 37
ceruos fuga tutata est V. 861

CERVVS senex cornua praelongare
linquere gaudet III. 615

CERVICETI retire posta I. 35
ceruice molli. VI. 744

CERVICES circum conumq; coro-
nat II. 801

CESSABANT VI. 1234

CESSANDO. II. 80

CESSANT II. 1141. IV. 134. 221. V.
699. VI. 927

CESSARE. I. 786 II. 79. IV. 392

CESSAT III. 1062. V. 280

CESSE. I. 1103. pro, cessisse. Sic Tur-
pilium Lindia apud Non. Consi-
lium cecepi, literas misi ad se-
nem nostrum, proceffe nobis ex

sententia mercaturam.

CESSET. IV. 591

CESSIT. III. 219. 224

CETERA I. 403. 456. 529. 697.

841. 8095. II. 103. 171. 657.

811. 1083. III. 13. 144. 391. 482.

746. 1097. IV. 464. 512. 592.

670. 741. 756. 770. 812. 830.

968. 1163. V. 38. 165. 471. 843.

891. 1448. VI. 49. 243. 526.

861. 1078

cetera. II. 858. 1083. Concise poni-

tur. Sapius apud alios inuenire-

tur, si non adiecta fere sset in e-

ditionib. vulgaris particula &

ut apud Cic. Top. In partit. one

quasi membra sunt; ut, corpo-

ris; caput, humeri, manus, la-

tera, crura, pedes, cetera.

CEV. II. 1032. III. 457. IV. 54.

619. 620. V. 1130. VI. 160

CHA. DÆVM astrologorum artem

Babylonica doctrina refutans.

V. 726. Lambinus Chaldaeam

legit, pro Chaldaicam. Chal-

deos autem astrolo. ie fuisse pe-

ritissimos, testatur Diodor. Sici-

lus, lib. 1. his verbis: Τῶν μὲν

τοὶ γὰρ Ἀγβεβυάσεβ αὐτὸς ἀσ-

τηκόντης, ὃν χαλδαῖοι μεγίστων

εἶναι ἐν ἀστρολογίᾳ τῶν ἀπαι-

τῶν αἰθρῶν ἐχέουσιν, καὶ διὸν

πλεῖστον ἐπιμάχων ἐπιήκων

πάντης τῆς ζωῆας.

Et Cicer. lib. 1. de divin. Chal-

dæi in Syria cognitione astro-

rum;

rum, sollertiaq; ingeniorum antecelluerunt. Vnde etiam sine adiuncto Chaldaei intelliguntur astrologi. Cato de re rust. Parasitum ne quem habeat victicus, aruspici ero, augurem, harilum, Chaldaum ne quem habeat. Ita in iure Ciuili, & Cic. saepe.

CHARITON κία IV II 5. Homerica clausula, Iliad ζ. 6. Ita Iunio: αὐτὸν ἴδ' ἐπὶ τῷ καὶ τοῖς χαρίτων μέγα ὁπλοπράται Δάσω ὁ πρὶς μὲν, &c. Musaeus de amore Herus & Leandri, v. 76

Τοῖς δ' ὅπως ὅπως παρὲν καὶ δὴ καὶ αὐτῶν π,

Καὶ πῶς κ' ἔπειτα ἔχει χαρίτων μέγα ὁπλοπράται.

Vide Commentarium meum, ad hunc locum, pag. 73. Obertus Gasanitus: Charites (inqui) olem semper adulescentula pingebantur, fortassis & parua: quod nusquam tamen legi, nec puto facile nuenari posse, cum diu omnibus iribatur magna, & maior humana statura. Neque vero necesse est, paruitatem Gratiarum hic cōminisci, cum Poëta Gratiarum ea de causa meminisset, quod ea quae parua sunt, venusta sint, & lepore gratia, plena, quod urbanitate, facetiis, χαρμωδικοῖς condita. Id quod χαρίων etiam Gracie

est. Hinc & Phornutus ait, Veneri adsidere Gracias, Suadellam, & Mercurium.

CHARTARVM fragilis sonitus. VI. III

CHARTAS volantes centi verberibus versant. VI. II 3.

CHARTIS ē tuis aurea depascimur dicta, III 10

CHARTIS patriis exponere. V. 967. deest, scriptis, libris. Horat. lib. 4. Od 9. Non ego te meus chartis inornatum si eri totus tuos patiar labores.

CHARYPDIS uasla I. 722. Quae fuit aquarum vorago. Homer. Odys. μ. Δια χαρυβδὸς αἰ ἀρ-ροῖβδὲς μέγα οὐδ' αἶψα. Hesychius: χαρυβδὸς, χάσμα θαλάσσης, ἢ καταιγι. χαρυβδὸς, ἀμβόβητος, ἢ αἰ ἀπὸ τοῦ ἡ θαλάσσης.

CHIMÆRA m. dia, prima leo, postrema draco. V. 903. Verba sunt Homeri, Iliad. ζ. v. 181. πρῶτον δὲ λέων, ὅππῃ δὲ Δρακὼν, μέσθ' ὃ χίμαιρα. Profert & Hesiod. Ti egon. & Cic. lib. 2. ad Attic. Ep st

Quod de Q. fratris Epistola scribit, ad me quoq; fuit, πρῶτον δὲ λέων, ὅππῃ δὲ. quid dicam, ne scio. Vide l. alij Biscoli, Horat. Subsecum Tom 2 pag. - 90

CHIMÆRAS flammam cetero spirantes ore II. 704. Virgil lib 6 Æ. v. 288

---flammisq; armata chimæ- cibum capiunt. IV. 646
ra. cibum querit. IV. 857

CHORDARVM sonos fieri, dulcesq; cibum sequitur somnus. IV. 951
querelas. IV. 585 cibum reperire. V. 846

per CHORDAS organici quæ mo- cibum coquere, ac flamma mollire
bilibus digitis experge facta figu- vapore. V. 1101

rant. II. 412 CIBVS dissipat sese in corpus ani-
CHORDAS loquentes auribus ac- mantum. I. 350

cipere. IV. 978 cibum diffunditur per ramos. I.
CHORDIS Phæbeaq; dedala car- 352

mina consimili ratione oppressa cibum aridius. I. 808. 864
silerent. II. 504 cibum auget corpus, alisque. I.

CHOREA pernice armati in nu- 858
merum pulsarent aribus ara. II. cibum fac le in venas omnes dedi-
635 tur. II. 11123. 1134. IV. 952. VI.

CIA vestis. IV. 1123. Vide: Cea. 946

CIBATUR à terris. I. 1092 cibum grandi ævo deniq; desit. II.
CIBATVS pecudum. V. 1125 1140

CIBI nouitate. V. 918 cibum omnia debet integrare no-
cibi satietate. V. 1390 uando. II. 1145

cibi penuria. V. 10051 cibum in membra, atq; artus didi-
CIBIS ex omnibus. II. 710 tur omnis. II. 904

cibis fulcire, ac omnia sustentare. cibum alius alius cur sit, expediam.
II. 1146 634

CIBO propagare genus, vitamq; cibum quod aliis est, a' iis suas acre
tueri. I. 194 Senenum IV. 638

eibo diffluit amittens corpus. I. cibum propterea capitur, ut sufful-
1017 ciat artus. IV. 865

CIBOS omnes commisto corpore cibum, atq; humor, membris adsu-
dicent esse. I. 861 mitur intus. IV. 1084

cibos omnes naturam in corpora vi- cibum cuiusq; quo vocat, atq; inui-
ua vertit. II. 878 sat eunt. V. 515

CIBVM prabere. III. 1005. V. CICADÆ cum veteres tunicas po-
815 nunt astate. IV. 56

cibum mandendo exprimimus. cicadæ folliculos ut nunc teretes
IV. 618 astate lingunt. V. 801.

CICV-

LEXICON LVCRETIANVM.

CICUTA pinguescere saepe barbigeras pecudes, homini, qua est acro venenum. V. 897

CICVTAS agrestis docuere cauas inflare. V. 1382

CIEBAT frigora dura. V. 816

CIEBIS leniter horum unumquodque. IV. 124

CIEMVS dispersos magna voce. IV. 577

CIENDVM est. III. 392

CIENTEM armis belli simulacra. II. 42. 324

CIENTQ; tenuem animi naturam intus. IV. 731

CIENTVR isti bus illorum cecis impulsu. II. 115

cientur sonitu. IV. 609

CIERE voces. V. 1059

ciere canibus. V. 1250

ciere, atq; commoliri monumenta Virum. VI. 241

CIERET, qua vis & causa. V. 773

CIET horrorem in membris, & concitat artus. III. 192

ciet semen, fluctus, &c. IV. 1028. 1034. 1164. VI. 1037

CIETVR. III. 152. 247

cietur tempestas turbida calo. VI. 375

CILICI roco cum scana persusare cens est. II. 416

CIMVS adortus I. 212. V. 212

CINEFACTVM te horrifico busto insatiabiliter desolebimus. II.

920. id est in cinerem dissolutum.

CINERE ut multa latet obrutus ignis. IV. 924

Sic Catull. ad Manlium: Troja Virum & Virtutum omnium acerbis cinis. Vide, Non. Sosp. Charis. Priscian.

CINEREM, fumumq; videri in lignis. I. 889

CINGENSORAS maris undiq; VI. 632

CINIS, fumus, & flamma in lignis si latet. I. 871

CINXERE murali caput summum corona. II. 606

CIRCVM. I. 387. 512. 718. 935. II. 327. 345. 618. 635. 801. 1105. 1143. III. 142. 405. 409. 816. 1019. IV. 12. 79. 220. 610. 626. V. 319. 360. 484. 611. 633. 7823. 881. 913. 970. 1377. 1436. VI. 126. 231. 426. 696. 829. 862. 891. 954

CIRCVMAGITVR. IV. 316

CIRCVMCAESIS lacer est undique membris. III. 404

CIRCVMCAESVRA membrorum extrema. III. 220. IV. 651

Expressit vocem Gracam, ἄκρον, i.e. ἄκρον & φησιν, extremitatem cuiuslibet rei, & extremum lineamentum, extremamque descriptionem. Arnobius quoque hac voce utitur, lib. 3. Deos filo atterminatis humano, & quod

- indignius multo est, terrenorum corporum circum casura finitis. *Plin. dixit circumcisura. Vide Priscian. lib.*
 Libri nonnulli tamen habent, circum-textura. *Vide CL. Salmasij Notas ad Tertullian. lib. de Pallio, pag. 338*
CIRCVMCIDAS aciem, solamq; re-
 linguas. III. 412
CIRCVMCVRSARE IV. 402
CIRCVMDATA infula I 87
CIRCVMDATVS undiq; V. 469
 circumdatus est omnibus rebus,
 adpositusq; VI. 1034
CIRCVMFVSA super iuvenes ex ore
 loquelas funde. I. 39
CIRCVMLITA nullo fuce. II. 744
CIRCVMPOSITVS aer res verberat
 VI. 1016
CIRCVMDEDIT vis atq; iniuria
 quemq; atq; unde exorta est,
 ad eū plerumq; reuertit. V. 1151.
*Circumretio, is, tre; significat,
 implicare, impedire Cic. 7. Verr.
 Nam ego tibi & illam salutem, ul-
 lum per fugium putem, quum te
 implicatum seueritate iudicum,
 circumretuum frequentia po-
 puli Romani esse videam.*
CIRCVMSPIRACVLA mundi. VI.
 492
*Ita scribendum putauit Gifani-
 us: ut alibi, Circumcasura. En-
 nius dixit, spiracula naru.*
CIRCVMSTANT, lacrimis toran-
 tes ora, genasq; III. 470
CIRCVMTREMERE athera signis.
 I. 1087
*Circumtremere ather dicitur
 stellas, seu signis, admirabili ele-
 gantia, cum stellis ut igneis tre-
 mor ac motitatio attribuitur;
 & conueniat potius. Verum ita
 fere dixit, loca fulgere, & siluas
 canere.*
CIRCVMVERSANTVR V. 521. VI.
 199
CIRCVMVOLITANT equites. II.
 325. *Doctissime! Alas enim e-
 quitum turmas appellant.*
CITA corpora I. 385. 995. II. 105
 cita superne. II. 84
CITAT ad se. V. 946
CITHARÆ liquidum carmen. IV.
 978
CITHARIS reboant laqueata, au-
 rataq; templa. II. 28
CITIVS. I. 556. II. 34. 161. 226.
 234 III. 301. 439. 3113. IV. 68.
 206. V. 701. VI. 336. 992
CITRA. IV. 275
CITROq; IV. 36
CIVES. I. 91
 cum **CIVIBVS** suis vrbes per mare
 pessum subfedere. VI. 589
 ciuibus exhausit urbem pestis. VI.
 11; 8
CIVILI sanguine rem conflant. III.
 70
 de **CLADE** media coorta flamma
 sempestas. VI. 641
CLA-

LEXICON LVCRETIANVM.

- CLADEM importare pericli. V. 370. III. 826
 cladem futuram. V. 247
 cladem late darent, magna q; rui-
 nas. V. 348
 cladem manere, & exitiale aliquod
 tempus VI 565
 cladem mortiferam conflare. VI.
 1089
 CLADÈS quantas efficiunt? V. 49
 clades noua, pestilenta. VI. 1123
 CLAM I. 476 V. 1156
 CLAMDESTINOS motus, cacosq;
 I. 778 II. 127
 CLAMOR, ac Voces. I. 489. VI.
 228
 clamor, singultus,urgia gliscunt.
 III. 431
 clamor graui in aethereis disper-
 sus nubibus austri IV. 182. 908
 Κλαγγὴν νεφέων appellatur
 ab Homero, Iliad. γ. ε. 3.
 4.5
 clamor feris gradiens. IV. 531
 CLAMORE cum summo profusus
 sermo. IV 540
 clamore vulneribus fuga, terrore,
 tumultu, efferuiscere. V 1335
 clamore magno trucidet. VI. 146
 clamore ingenti. VI. 1282
 clamoreq; montes icti reieclant
 voces ad sidera mundi. II. 329
 CLAMORES tollunt, quasi iugis
 lentur. IV. 1008
 CLAMORIBVS magni omnia cō-
 plent. IV. 1011
 CLARA propago. I. 42
 clara clueret. I. 119
 clara tua possim prapandere lumi-
 namenti. I. 144
 clara accendisset saui certamina
 belli. I. 475
 clara quæ nihilominus sunt. I.
 697
 clara flumina. I. 1001
 clara fulmina. VI 83
 clara voce Vocare. IV. 712
 clara oculorum lumina. IV. 813
 clara luce locauit. V. 12
 clara luce loca candida omnia con-
 uisunt lumine aperto. V.
 777
 CLARÆ coruscis fulguribus pin-
 gues multa caligine tecta. V. 296
 CLARAM speciem, certamq; figu-
 ram prabet. V. 582
 CLARANDA meis iam versibus
 esse. III. 36
 CLARANDVM multa nobis est,
 plane si res exponere auemus. IV.
 779
 Clarare, antiqu sine prapositio-
 ne, ut Clinare a libi: uentabant
 miniscitur, mentum, &c. V. 1117
 & Cic. prognost.
 Has autem, quæ sunt paruo sub cul-
 mine fusæ
 Consimili specie stellas, pariliq; ni-
 tore
 Non potuit nobis nota clarare fi-
 gura.
 Papinius Statius, Thebaid. V. 6.

DANIELIS PAREI

286. *Iter longa clarauit limite* claro sit rubra pyropo. II. 802
flamma. Ausonius. Pollet Ari- claro qui incedit honore. III. 76
stides, veteres qui clarat Athe- claro candore. IV. 232
nas. Plautus Mostellaria. III. 1. claro corpore. IV. 194
 & 107. *Speculo claras clarorem* claro splendere colore. V. 1257
merum. CLAROS voluere se homines esse,
 atq; potentes. V. 1119
 CLARAS scintillas dissipat ignis.
 VI. 162
 CLARE. citat. V. 945
Aduerbium posteriore breui. clarum calis, purumq; colorem. II.
Lambin. legit: Claricitat late si- 1028
zientia secla ferarum. Vt dictum clarum extollere lumen è tenebris
fit, claricitare, pro clare aut cla- I. I. I
ra voce citare: ut altitonans, clarum sonorem. IV. 569
pro alte tonans, altiuolans, pro CLARVS tremor. V. 587
alte volans, &c. Late autem, i e. CLASSEM late Sagari, ornatamq;
lato, magno & denso agmine. armis belli simulacra cientem.
Atque hac quidem scriptura pla- II. 41
cuit Simeoni Boscio. Classis hic ponitur pro exercitu.
 CLARESCERE aliud ex alio cor- Ita & sus videtur & Ouid. lib. 13.
 de Videbant artibus. V. Metam. v.
 1455 --- Alantq;
 CLARESCET aliud ex alio. I. Imperat Argolicam caelesti mun. re
 1105 Classem.
 CLARET in primo quoq; carmine. Paullus ex Festo: Classes cly-
 VI. 937 peatas antiqui dixerunt, quos
Clarere posuit, pro patere, perspi- nunc exercitus vocamus. Item:
cuum esse. Aliter Ennius apud Classis procincta, exercitus in-
Ciceronem de senectute: Ergo structus. Et: Procincta c' assis di-
magisq;, magisq; viri nunc glo- cebatur, cum exercitus cinctus e-
ria clares. rat Gabino cinctu confestim pu-
 CLARISSIMVS color pæniceus. II. gnaturus. Vetustius enim fuis
 829 multitudinem hominum, quam
 CLARIVS audi, & cognosce, quod nauium, classem appellari. Rur-
 superest I. 919 sus: Procinctam classem, i e. pa-
 CLARO comitari hymenao. I. 97 ratam ad bellum militum mul-

titudinem. Procincta classis dicebatur exercitus ad praelium instructus, & paratus: Sc.

Lex Numa: QVO IVS. AVSPICIO. CLASSE. PROCINCTA. OPEIMA. SPOLIA. CAPIVNTVR. IOVI. FERETRIO. BO-

VEM. CADITO. Vide Isidor. Orig. lib. 19 cap. 1. Seruium in lib.

1. Aen. fol. 170. Iusti Zinzerlingi Promulsidis Critic. cap. 29. pag. 93. Laetantij Not. ad Statij

Thebaid. lib. 3. pagin. 632. Pet. Gualth. Chabotij in Herat. Sat. Tom. II. fol. 31. Lexicon Philo-

logicum Matthie Martinij. CLASSI vt filix exitus faustusq; daretur. l. 100

CLASSIBVS liber patet exitus. IV. 398

CLASSIS endoperatorem verrit. V. 1226

CLAVDA nauigia maris ignavis in portu videntur, a plustis fractis, obnitier &ndis. IV. 437. Li

uius claudas, mutilasq; naues, dicit.

CLAVDICAT ingenium, delirat linguaq; mensq; III. 454. de a-

tate confectis. Eleganti tralatione, qua Cicero, & alij sapissime stuntur: pro, titubat, vacillat.

claudicat si libella aliqua ex parte hilum, omnia mendosa effici, atq; obstipa necesse est. IV.

516. Ita hunc locum emendauit Iohann. Passeratius, Praelect. in Catull. fol. 92. Vulgus autem

natare libram ait Glossa vet. Nato, νήχομα. Eleganter Manilius, lib. 4. &.

Hinc est mobilitas rerum, mutataque sepe Mens natat. ---

Id est, inconstans, & ad omnia se est, nusquam consistit. Albius Tibullus lib. 4. Paneg in

Messalam: v. 41. 42

Iusta pari premitur veluti eam pondere libra

Prona, nec hac plus parte sedet, nec surgit ab illa.

Qualis, inaequatum si quando nos erget & string,

Instabilis natat alterno depressior orbe.

claudicat extemplo pinnarum nisus inanis. VI. 834. de auer-

no. claudicat mundi axis V. 1105

CLAVSA domorum. l. 354

clausa viarum. IV. 613

Vide hoc Atticismo Mantissam.

CLAVSI nubibus venti magno indignantur murmure. VI. 197

CLAVSIS foribus. IV. 599

CLAVSTRA natura arca confingere. l. 71. i. e. natura secreta reuelare. Sic Cicer pro Murana:

Claustra nobilitatis refringere, dixit.

*claustra Vitai. I. 415. Ita alibi libi-
men, & Janua leti. III. 397. VI.
1151*

*CLAVSTRI restantia ara. II. 451
i.e. obices, & pessuli.*

*CLEMENTIVS a quo quedam ac-
cipiat. III. 314*

*CLINAMEN ex gui principiorum.
II. 291. i.e. declinatio: εκκλισις.
De inclinatione elementorum,
& primorum corporum.*

*CLINARE paulum necesse est cor-
pora. II. 243. Verbum Gracum
cuius composita magis in u-
su.*

CLVEANT. I. 631

CLVEBIT. III. 208

CLVENT. I. 449. II. 790

CLVERE. I. 480. II. 351. 524

CLVET. IV. 50

*CLVERET clara gens. I. 119. i.e. no-
minaretur. Ennius Ambracia:
Per gentes esse cluebat omnium
miserrimus. Nonius: Cluet, no-
minatur.*

*CLVNIBVS ipsa mulier Viri Vene-
rem si lata retractet, atq; exof-
fato ciet omni pectore fluctus,
proh bet se concipere, atq; r. pu-
gnat. IV. 1263. Clunes in Venere
mouere, meretricum est. Ita in
Priapeis, Carmine 26*

*Delicia populi, magno notissima
Circo*

*Quintia, vibratas docta mouere na-
res.*

*CRISSARE id vocabant antiqui
Lucil. Sat. II. 14 Crissabitq; &
si frumentum clunibu' vannat.*

*Carmen liberum de Telethusa:
Quae clunem tunica regente nul-
la*

*Extis aptius altiusq; motat,
Crissabu tibi fluctuante lumbo.
Iuuenal. Sat. VI. 323.*

*Ipsa Medullina frictum Crissantis
adorat.*

*Vbi vetus commentator: Cris-
sare (inquit) mulierum, ceuere
virorum est. Hinc ceuetes, molles
& obsceni appellantur. Persius
Sat. v. 101. An Romule ceues?
Vbi priscus Grammaticus: Mol-
les is? Molles & obscenos cluni-
um motus significat. ΑΛ' ΓΟΝ
ιμγι δέμεις λέγειν πείρε.*

*COACTA tempestate. I. 761. id est
accumulata, & maxima, quasi
densa, & exstructa. Obserua-
tione digna phrasis. Virgil. ita
fere dixit lib. 1. Georg. v. expres-
so hoc loco:*

*Sape e iam immanisum calo venit
agmen aquarum*

*Et sadam glomerant tempestatem
imbr. l. us atris*

Collecta ex alto nubes, &c.

*Coacta frustra tandem coierint.
II. 1053*

COACTANS membra. VI. 1159

COACTAT *immutare*. VI. 1120.
i.e. *vehementer cogit*.
COACTI *falso terrore homines re-*
fugisse volunt longe. III. 68
COACTI *imbres vitare*. V. 955
COACTO *concilio*. II. 933
COACTV *magno*. II. 273
COACTVS *subita vi morbi*. III.
488
COALESCERE *vides saxa*. V I.
1066. *Lambinus coalescere le-*
gendum putat, i.e. concrescere,
et conglutinari: et coalitam,
quod apud Agellium, Arnobium,
et alios reperitur, esse mendo-
sum, pro quo eo reponendum, cooli-
tum: ut figuratum sit à coala-
seendo; quemadmodum con-re-
tum, à concrescendo.
COEGIT *natura volnus vitare*.
IV. 845
COEGIT *natura viros lanam facere*.
V. 1353
in CÆNO, *et tenebris volui*. III.
77.
CÆNV *nobis teterrima cum sit*
spurcicies, eadem subus hac in-
cunda videtur, insatiabiliter
toti ut voluantur ibidem. V I.
976. *Lambin. leg. eadem subus*
hac res munda videtur. Plin.
lib. 8. cap. 51. Suum generi in
luto volutatio grata est. Id-
eoque à Latinis volutares: à
Græcis χαμυδαῖδες appellan-
tur.

Hesychius: χαμυδαῖδες, οἱ
οὖν ἐν τῷ τῷ χαμυδαῖδῃ τῷ
αὐτοῖς, et c. Horat. lib. 1. Epist. 2.
ad Lollium: v. 26. Vixisset ca-
nis immundus, vel amicus luto
sus. Et lib. 2. Epist. 2. v. 75. Hac
rabiosa fugit canis, hac lutu-
lenta ruit sus. Ideo à Plutarcho
in praeceptis de sanitate, dicitur
οὗς ὅθι φερυτὰ μαρμαρίσαι,
Sus colluvione insanienti, et im-
pense gaudens. D. Petrus Epist.
2. c. 2. v. 12. Συμβέθηκε ἡ αὐ-
τοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς περιγίαιας,
κύων ἐπιστρέφας ἐπὶ τὸ ἰδιον ἐξέ-
ρχεται: ἢ ὡς λυσαιμένη εἰς κύλι-
σμα βορβόρου. Sed accidit eis,
quod vero proverbio dici solet:
Canis reuersus est ad suū ipsius
vomitum: et sus loto ad volu-
tabrum canis. Hesych. Βορβορος,
ὄρετος, δυσώδης. βορβορον πῶν, αἴ-
μα, βορβόρον ἐν φερέσ. Glossar.
βορβορος, cænum.
CÆPERE. II. 159. V. 288. 437.
1249. 1443
CÆPERIT. V. 73
CÆPERVNT IV. 533. 807. V 10 8
1107
CÆPIT. III. 14. IV. 621. V. 332.
412. 1013. VI. 431. 1118
CÆPTANT. IV. 3
CÆPTA. IV. 407 VI. 154
CÆPTES I. 267
CÆPIVM *peritexere dictis repa-*
tam I. 418

DANIELIS PAREI

- COERCENS** *claustra vitæ. III.* **COGENTIBVS.** I. 897
 397
Coercere, est ambire, continere **COGNITA** *in promptu quæ sunt. II.*
circūplecti. Ita & arcere sapissi- 867
me Cic. usurpat. **cognita** *qua bene si teneas. II.*
COERCET *extima membrorum* 1088
circumtextura. IV. 648 **cognita** *res tibi in multis rebus v-*
coercet *undiq; circum colli lorica.* *tilis inuenietur. III. 207*
 VI. 954 **cognita** *hæc possunt utendi causa*
COETI. VI. 707 *credier. IV. 849*
COETV. I. 666. 774. 1046 **cognita** *ut ipsa petit maiestas re-*
COETVM *dissipat II. 1001* *rum. V. 7*
incatum hunc veniat. VI. 482 **cognita** *vis principiorum. V.*
COETVS. I. 1024. I. 429 185
COEVNDO. VI. 846 **cognita** *sunt. V. 1012. 1284*
COEVNTIBVS *inter se multis san-* **COGNITVS** *est ipsi. I. 685*
guinis guttis I. 837 **cognitus** *ferri vsus. V. 1286*
COGANT. I. 466 **COGNORIS.** VI. 533
COGANTVR II. 63. 155 **COGNOScant.** II. 741
COGAS. II. 497 **COGNOSCE,** & *clarius audi. I.*
COGAT. VI. 758 919
COGATVR. II. 291 **COGNOSCERE.** I. 403. 696. II.
COGI. I. 1018. VI. 15 142. 216. 349. 461. 839. III. 118.
COGIT. I. 499. 974. 1008. II. 1069. 1086. IV. 51. 643. 664.
 278. 886. IV. 322. 359. 687. 750. V. 286. 880. 1061. 1184.
 763. V. 653. 829. 1166. VI. 34. 1281. VI. 112. 166. 193. 422.
 126. 273. 698. 833. 888. 964. 1212.
 963 **COGNOSCITVR.** IV. 231
COGITET. IV. 781. 788 **COGNOSSE.** I. 331
COGITVR. II. 151. 182. III. 537. **COGNOVIMVS.** V. 1411
 VI. 1051 **COGNOVIT.** V. 1431
COGEBANT. V. 485. 1370 **COGOR.** I. 371
COGEBAT. V. 810. VI. 1242 **COGVNT.** II. 73. 420. 868. III. 60
COGENS. I. 323. VI. 211. 441. V. 1086. VI. 200. 463
 598 **coguntq;.** IV. 78. VI. 718
COGENTES, VI. 718 **COGVNTVR.** I. 1044. VI. 734

LEXICON LUCRETIANVM.

- COHERENT** *arte minimis stipata partibus.* I. 603
COHERET *inter se stipata materies* II. 66
coheret arte connexa. VI. 1008
COHIBENT. II. 1029
COHIBERE. I. 517. II. 677. III. 442, 574. VI. 106
COHIBERIER. III. 444
COHIBESSIT. III. 445. *antique, pro cohibuerit. Sic apud Cic. prohibessit, irrogassit, creassit, &c.*
COHIBET. I. 15536. VI. 815
COIERE. VI. 451
COIERINT. II. 1059
COIBANT, II. 549. V. 451. 453
COIBAT. VI. 1146
COIRE. I. 769. II. 563. III. 396. IV. 1048. V. 191. 426. 487. 664 *pro cuscivay. Ita enim Epicurus loquitur, intelligens atomorum connexiones, colligationes & adhesiones. Concurrere enim dicit Poëta, & congregi. Hinc & congressus, & catus vocat oratores, connexiones. Concilia vocat alibi, & connubia. Admirabili utitur copia hac in re eloquentissimus Poëta Lucretius. Vide Concilium, & Dissidium. Nam hoc aduersatur.*
COIRET. V. 487
COITQ; VI. 863. 845
COITV. II. 918. III. 858. *disylla-*
- bon, pro catu. Et proilium, &c. Martian.*
COITVM *seminis* I. 185
COITVS. IV. 946
COLATVR *quo i lu vita, refert.* IV. 1153
COLEBANT *siluas.* V. 953
COLEBATVR *tellus.* V. 1440
COLENDO *blande, & indulgendo cernebant fructus feros mansuescere terra.* V. 1368
COLENTES. V. 32
COLERE *anum.* V. 1144. 1149
COLI *circum lorica coercet.* VI. 954. *MSS. mire heic variant. Alij enim habent: Colli, alij corij, alij coli, alij corpus, alij coeli. Lambinus in contextum coniecit: Vndiq; qua circumcorij lorica coercet. Ita ut ex his verbis sententia elici possit: quoniam parte lorica circum & ambitum corij, quod lorica supponitur & subicitur, coërcat, ea parte vis morbi penetrare potest, aut consuevit. Licet etiam per corij circum pellem, qua totum hominis corpus ambit, intelligere. Neque vero nouum est, aut inusitatum, corium poni pro pelle, qua corpus hominis ambit. Nam vel Plautus unus huius significationis locuples autor esse potest Atq; ita quidam Lambinus suam scripturam tuetur. Gifanium vero mirifice hic lo-*

custorsit : cuius verba inuat apponere. Duas (inquit) hic proponam coniecturas, quarum posteriorem ego tamen magis probandam puto. Aut ergo putem legendum, coli circum: aut, colobi circum. Priorem scripturam cum exposuisssem Ioanni Goropio Becano, medicorum facile principi, magnopere ille probauit, & illustratam mihi reddidit, ut scilicet per coli circum, seu circulum, pectus, venter, ac latera intelligerentur, quae velut in orbem ambit, & circumuenit intestinum illud, quod vulgo colum vocant. Solum syllaba interuallum repugnat. Falluntur enim omnes, & Lexico-graphi, & Medici, qui hoc intestinum κάλοι vocant & scribunt, errore turpi, & ut ita dicam, Oecumenico. Primum verba inde deducta eum reuincunt. Nam perspicue docet Pollux, lib. 2. cap. 43. pag. 119. καλᾶζειν, καλᾶσιεν, &c. inde manare. Deinde Hesychius disertè κάλον scribit. & ait etiam notare ἐπε-εῖν: in quo quia series dictionum scio os illos fefellit, recta mansit scriptura. Miror tam pertinacem hic errorem. Nam ex versibus facile potuisset deprehendi. Serenus, ubi de colo sedando.

Cum colus, inuisum morbi genus, intima carpit. Damocrates apud Galen. lib. 8. αἰσινωδες. Φαρμακ. in carmine quodam:

Υπαρχοθείοις δὲ τοῖς πεπορθοῖσι δὶ-
λῶν

Διὰ σπυγχε κακῶσι, ἢ τῆς κα-
λίας,

Τῶν ἐντέρων τε καὶ κόλου, τῶν ἡπα-
τος, &c.

Vulg. κάλου. & paullo post in a-
lio malagmae:

Καὶ τῶ τοῦ εὐώδους τε καὶ τῆς ἡπα-
τος

Αἰθρῇ δὲ δέτεται, τὰς τε φεῶν τε καὶ
κόλου.

Vulg. κάλου. aliisq; locis lib. 9. in
elegia Philonis mansit incorru-
ptum:

Εἴτε κόλον πάχεις ἢ παρ᾽ ἑ-
δον, εἴτε περὶ ἡπαρ. Scribendum
ergo colus ubique, seu κόλ.

Quod si hic admittimus, aue-
ctasi & sus erit Poëta; aut ut
in qu. vet. & omnibus vulg.
est, legendum erit colli, pro co-
li, interi. Eto l, ut relligio, &c.

Verum altera coniectura, et-
si longius recedat à veteri Scri-
ptura, probabilior videtur.
Nam colobium ambiebat pec-
tus, cui colobio inducebatur in-
super lorica. Haecenus Gifa-
nius.

COLLECTI quasi rediit, ceduntq;
repulsi. VI. 570

- COLLES ad puppim fugere videntur IV. 379
colles collibus ipsis Verba repul-
santes iterabant dicta referre. IV. 579
COLLI. II. 317. 321. pro colle.
Mira erat Veteribus harum li-
terarum i & c, inter se com-
mutatio. Vide Macrobi. & Pri-
scian lib. 7.
COLLIBVS ipsis colles Verba re-
pulsantes iterabant dicta refer-
re. IV. 579
COLLO nec caput est oneri. V.
542
per COLLVM splendidus humor
sudoris madens. VI. 1185
collum coronat II. 801
COLOR, & sapor. II. 678. III.
268
color nullus omnino est materiai
corporibus. II. 736
color mutatur. II. 748
color qualis cecis poterit esse tene-
bris? II. 797
color paniceus multo clariissimus.
II. 819
color aureus liquidi ignis. V. I.
204
color in nigris existit nubibus
arqui. VI. 525
col r, & facies hominum distare
videntur largiter VI. 1110
COLORI Thessalico purpura tin-
cta II. 500
colore nouo rerum superata iace-
rept. II. 102
colore consini i tincta II. 735
cq ore nullo tincta. II. 742.
746
colore cane distinguas semina
rerum II. 751
colore nigro fuerint II. 763
colore alio atq; alio tincta semi-
na II. 775
colore nigrante. II. 793
colore nullo velata. II. 796
colore praedita sint. II. 812
colore vario. II. 824
colore quadam consp. are orba. II.
837
colore spoliata. II. 841
colore suo cogunt fluat. IV.
78.
colore simili atque forma res tibi
respondens. IV. 167. 243
colore pulchro. IV. 1087
colore viridi campos per omnes
florida fulserunt prata V. 782
colore paniceo arbusta fieri matu-
ra. V. 939
colore claro splendere. V. 1157
colore croci contacta VI. 1186
COLOREM mutant. I. 767
colorem alium quemuis quasunt
imputa. II. 733
colorem in marmo qm num-
quam possunt migrare. II. 774
colorem senescere dicitur album.
II. 810
colorem album ex albis pennis. II.
812
colorem stingui, rem. re possis. II.
827

DANIELIS PAREI

colorem efflare. II. 831
 colorem cœli clarum. purumq. II.
 1028
 colorem sacies videmus. IV.
 72.
 colorem summum. IV. 266
 COLORES bonos II. 418
 colores omnigenos gignunt, & va-
 riant. II. 758
 colores longe inter se dissimiles &
 varios. II. 782
 colores varij rerum impediunt,
 prohibentq. II. 785
 colores tribuamus principiis. II.
 788
 colores nequeunt sine luce esse. II.
 794
 colores mutat II. 103. 806
 colores scire licet nihil principiis
 opus esse. II. 814
 colores varios rerum. IV. 494
 colores non ita conueniunt ad
 sensibus omnibus omnes. IV.
 709
 colores flamma fulgere faciunt
 VI. 212
 colores quales, & quas hominum
 reddunt facies? VI. 812
 COLORIBVS omnigenis. II.
 810
 coloribus sunt coniuncta. IV.
 495
 coloribus egregiis, & odoribus
 cum cœa oples. V. 739
 COLORIS pulcri, tenuis. II. 756.
 817. VI. 93. 1027

COLOS flammæ & splendidus.
 VI. 207
 colos purpureus. VI. 1072. Sal-
 lust. de Catil. Igitur colos ei
 ex sanguis fœdi oculi. Sic ex
 Probo, & vetustis libris legen-
 dum.
 COLVBRIS venenatis. V. 27
 per COLVM vina videmus perflue-
 re II. 391. Lambin. Colum, vas
 ad colandum aptum, ex lapide,
 aut argilla. Gifan. Olim colo ad
 vina transmittenda, & puriora
 percolatione reddenda uteban-
 tur. Idq. vinarium dicebatur.
 Erat & niuarium colum, de
 quo Martial. lib. 14. Lemmat.
 93.
 COLVMBÆ Veniente tremore ac-
 cipiter fugians per auras æris.
 III. 752
 COLVMBARVM pluma in sole. II.
 800
 COLUMNA tamquam de cœlo de-
 missa in mare descendat. VI.
 425. 432
 COLUMNÆ circumcursare pueris
 videntur. IV. 401
 COLUMNIS paribus suffulta stans
 in perpetuum IV. 428
 COMBURENS flamma, turbine
 ventorum, impetemagno. VI.
 152
 COMAS refert. IV. 1217
 COMES formidinis frigida aura.
 III. 291

LEXICON LVCRETIANVM.

comes sequitur poluerulenta Ce-
res. V. 740

comes assidue erat intolerabilibus
malis anxius angor. VI. 1157

COMINVS. IV. 409. 1044. VI.
904

COMITANTVR armati magnam
matrem. II. 639

COMITARI claro hymenao. I.
97

COMITES mortis, & funeris atri,
sunt ploratus. II. 580

comites dant Phrygijs cateruas.
II. 612

comites Heliconiadum. III. 1051.

Id est, Musarum: admirabili
venustate dixit. Proponerat sibi

procedentes deas seu Musas, in q³
ut in pompa comites addebat

Poetas. Simulifere ratione se co-
mitem/enatus dixit Cic. in O-

rat. de arusp. resp. Plat. lib. 7. de
leg. Musarum ἱερόους vocat

Poetas. Sic Horatius ferè di-
xit Veneris sodalem, lib. 3. Od.

19.
Larga nec desunt Veneris sodali
Vina cratera.

comites palantes cum montes in-
ter opacos querimus, & magna

dispersos voce cernimus. IV. 576

COMITVM cateruas. II. 628

COMMEDITATVR. VI. 111

Tralate: ut alibi, dubitare. Ita
Horat. lib. 4. Ode penul. Herren-

damq³ cultis diluuiem medita-

tur agris. Sic Porph. sed vet. Gi-
sanij: comminitatur.

COMMEMORANDO multa tibi
possum argumenta fidem dictis

constraderenostria. I. 400

COMMEMORARE repetam. VI.
937

COMMEMORAT. I. 125

COMMENDARVNT pueros. V.
1020

COMMENDATA manent nobis
multa ex stilitate sua tutela

tradua nostra. V. 858

COMMISCENDO. IV. 1202

COMMISCIERI Et possint semina
seminibus IV. 1251

COMMISCET. V. 504

COMMISCVIT se ventus cū igni.
VI. 275

COMMISTA. I. 821. II. 884. III.
284. IV. 672. VI. 304. 321

commista querela gemitu. V I.
1157

COMMISTO corpore. I. 861

COMMITTERE stirpes ramis. V.
1364

COMMODA vita inlustrans.
III. 2

commoda omnia perfluxere per-
tusum quasi in vas congesta.

III 951

commoda sumit. IV. 1067

commoda que non sunt his verè.
IV. 1147

conmoda quacumq³ venirent.
VI. 18.

COM-

DANIELIS PAREI

COMMOLIRI, atq; ciere monu-
menta virum VI. 241.

commoliri tempestas fulmina ca-
ptat. VI. 54

COMMORVNT magni venti a-
quora. II. 765

COMMOTA est mens vehementi
metu. III. 13

COMMovET corpus. III. 147

cominuet nos in tenebris. IV.
235

commouet facile vno icu. IV.
747

commouet sese animus. IV. 884

commouet tympana pondere ma-
gno. IV. 904

commouet, atque laceffit. IV.
1033

cominuet se coelum VI. 1118

COMMovIT belli magno fundi-
tus astus V. 1434

commouit, & bi vis eius & impe-
tus acer. VI. 17

COMMVNE rerum sepulchrum.
V. 260. De terra Sic Catull. ad
Manlium:

Troja nefas, commune se-
pulchrum Europa, Asiaq;

Troja virum & virtutum omnium
acerba cinis.

Horat. lib. I. Serm. 8. v. 10.

Hoc misera plebi stabat commune
sepulchrum.

commune malum fueret. fœdum-
que futurum. V. 1342

commune bonum spectare. V. 996

Ita communis salus, i.e. bonum
publicum, ut Iurijcon. ult. lo-
quantur.

COMMVNIS salutis deesse. I. 43. i.e.
Reipublica. Ita Sisenna lib. 4.
Quondam Sabine feruntur vo-
uisse si res communis melioribus
locis constitisset.

COMMVNIA multis rebus. I. 196.
813. II. 694.

comunia elementa multis Ser-
bis. I. 813. II. 628

comunia semina. I. 894

comunia queren. gaudia IV.
1188

comunia pacis fœdera vclat
factis. V. 1154

COMMVNIBVS inter se radicibus
herent. III. 326. V. 555

comunibus motibus conflictat-
ur sensus. III. 336

comunibus vin. lis excrucien-
tur II. 1195

COMMVNIS singulis per se deliquat
I. 422

Communem sensum, intellige
hoc loco vel brinium animan-
tium comunem; vel sensum il-
lum, qui est præter quinq; sen-
sus distinctos notissimos: qui
de singulis rebus sub suos sin-
gulos sensus caduntibus commu-
niur iudicat. Horat. lib. I. Sat.
3. 6.

Communi sensu planè caret, inqui-
mus. chey. &c.

com-

LEXICON LVCRETIANVM.

communis littera II. 691
 communis voluptas. IV. 1201
 communis remedij nec ratio certa
 dabatur VI. 1224

COMMVTANTVR. IV. 668
 COMMVTARE. II. 129. 303. III.
 516. IO73. V. 1105

COMMVTARI. I. 586. II. 934
 COMMVTAT. V. 829. 1275
 in COMMVTATVM veniunt. I.
 794. i. e. mutationem. Sic colle-
 ctus, pro collectio.

COMMVTATVR. I. 581
 COMPACTA teneri. II. 446
 compacta potestus ex alienigenis
 membris. V. 878
 compactaq; membra animan-
 tum. V. 917

COMPAGES laxare queant taurca
 vincla VI. 1069

COMPAGIBVS Veneris vsq; adeo
 cupide herent. IV. 1106. id est
 tenacibus vinculis. Festina tra-
 latione. Sic I. 35. dixit Deuin-
 ctus volnere amoris. IV. 1146.
 Validos Veneris perrumpere no-
 dos Ibid. & 1199

Quos mutua saepe voluptas
 Vinxit, ut in vinculis commu-
 nibus excrucientur.

Auctor Peruigil. Ven. v. 26
 Cras ruborem, qui latebat veste
 testus ignea,

Vnico mariti nodo non pudebit sol-
 nere.

Hinc nexila connubium, apud

Prudent. III. Cathem. v. 75. A-
 puleus Anech. Copestorata ad-
 herent Veneris glutino. Id. lib. 2.
 amoris profundi pedicis aternis
 alligat.

Propert. lib. 2. Eleg. 15
 Atq; utinam harentes sic nos & in-
 cire catena

Velles, & numquam solueret Vlla
 dies.

Ouid. in Epist. Phedra.
 Illa coit firma generis junctura ca-
 tena;

Imposuit nodos cui Venus ipsa
 suos.

compagibus cecis haest. VI.
 1014

COMPAR natura inuenta est illis
 IV. 1248

COMPAEBAT. VI. 1218
 COMPERIT. IV. 797

COMPESCE querelas, barde, &
 aufer abhinc lacrimas. III.
 968

COMPLEAT. V. 595
 COMPLEBANT. VI. 645

COMPLENT. II. 324. IV. 1011.
 1242. V. 1065

COMPLERANT. VI. 1273
 COMPLERAT. VI. 1149

COMPLERE I. 389. VI. 599
 COMPLERENT. I. 522

COMPLERENTVR. IV. 1268
 COMPLERVNT. VI. 1196

COMPLESSE. IV. 171. VI. 251
 COMPLET. II. 358. IV. 350. V. 127

COM-

- COMPLEVERIT ararum urbes. V. 1161. pro, aris. Ita Sereres sap. ssi-
mè à Gracis.
- COMPLEXA meant inter se, conq;
globata. II. 1153
Compositum nomen est à con,
& plexa: ut perplexa, implexa:
non participium, à verbo com-
plector.
- complexa v'ri corpuscum corpore
iungit. IV. 1186
- complexa non tamen inter se pos-
sunt coeare. V. 710
- COMPLEXV auido quem tenet a-
ther. II. 1064.
- complexu auido cetera sapit, V.
471
- COMPONERE leges & causidici
causas agere. VI. 963. Sic Hora-
tius fere ponere leges dixit, ut
Græci νῆναι. lib. 1. Sat. 3. v. 105.
106
- Oppida coeperunt munire, & pone-
re leges:
- Ne quis fur esset, neu latro, neu quis
adulter.
- Componere leges; est conferre,
& comparare; vel eas dissiden-
tes conciliare; quod maximum
munus Iurisconsulti dicunt erudi-
tissimus Alciatus.
- COMPOSITVRAS turbantia. IV.
328
- COMPRENDVNT ea inter se, con-
que gregantur. VI. 455
- COMPRENDERE multa breuiter
- paucis restat. VI. 1081. Sic fere
Güntherus Poëta, lib. 1. v. 133.
- De multis modicam nitentur cude-
re summam, &c.
- COMPRESA inter se teneri. VI.
453. Alij compressa.
- COMPRESSA tanquam manus sit.
VI. 866
- COMPRESSÆ nares. VI. 1191
- COMPRESSIT cælum in nitanti
murmure. I. 69
- compressitq; locum cogens. VI.
211
- COMPTA figura I. 948
- compta vigeret IV. 31
- COMPTVS virgineos I. 87. pro or-
namentis dixit. Festus: Com-
ptus, id est, ornatus, à Græco de-
scendit, apud quos ἡσμεν dici-
tur comere: & κότμις, qui a-
pud nos comis: & come dicen-
tur capilli cum aliqua cura com-
positi.
- COMPVLSA ut numquam in con-
cilium possint coire. II. 563
- COMPVNGERE sensus corporis. II.
432
- COMPVNGVNT aciem, lacruma-
req; cogunt. II. 420
- CONAMEN magnum sumit eun-
di. VI. 315
- conamen alarum. VI. 835
- CONAMINA sumpsit in partem
vacuam. VI. 1039
- CONANTVR dare pueris absin-
thiatetra. I. 935. IV. 12

CON-

CONATA est portenta creare. V.

836

conata neq; adhuc patrantur. V.

386

Conata patrare, est instituta perficere, & ut Prudent. loquitur exerere. Sueton. Galba, cap. 17. Quo faciliorem occasionem M. Syluis O. honi prauis perficiendi conata Accius apud Nonium: Ego incipio: conata exsequar. Cornel. Nepos in Dione; Verens, ne prius consilium aperiretur suum, quam conata perficeret.

CONATVR adempto surgere crure. III. 653

CONCALEFACTA igni. IV. 698

CONCAVA cymbala. II. 619

concaua loca terra. V. 1255

CONCEDAM id quoq; II. 541. IV. 475

CONCEDAMVS. II. 657

CONCEDAS. I. 974

CONCEDAT. I. 1073

CONCEDE. III. 976

CONCEDERE. I. 397. 1078. II. 237. III. 541. IV. 1177. V. 1357. 1370. VI. 54

concedere te humanis rebus pretermittet. IV. 1184

Mire dixit Poëta: i. e. videre, quemadmodum se ornare & comere soleant, quantum cura temporisq; ei rei tribuere. Nam

per concedere, intelligit viuere quod prius est; Schemate contrario metalepsi. Sic ut vouere, & vota facere, pro optare, quod prius est, posuerunt veteres. Ouid. l. b. 2. Metam. v.

Effugere optat opes, & qua modo vouerat, odit.

CONCED' MVVS. IV. 379

CONCEDIS II 834

CONCEDIT. I. 607. 831. 843

CONCEDVNT numero. II. 377

Elegantè dicitur: nos illis numero concedimus: i. e. illi plures sunt, numero nos vincunt.

CONCELEBRANT latantia loca aquarum circa ripas. II. 345

CONCELEBRARE carmina canu. V. 1386

CONCELEBRANS mare nauigerum, & terra frugiferentes. l. 4. i. e. celebres & cultas redditus; vel colis & frequentas. Celebris enim apud antiquiores nihil aliud valet quam frequens. Cato lib. de re rust. c. 1. Oppidum validum prope fiet, aut mare, aut amnis, qua naues ambulant, aut via bona, celebrisq; Glossar. vet. Celebrat, Φημιζει, καὶ τῶν ἐγῶ. Celebrer ma, ἡ σιμῶς χηρὴ ἢ πελυαί ἢ πῶπ & πῶς ὁ πῶς ἢ καὶ ἰπὶ τῷ ἰπὶ Φανερὰτε. Celebrerrimus, τῶν ἰπῶν τῶν & ἰπὶ Φανερὰτε. Vide Non. Marcellum: & Iusti Zinzerlingi Critic. Iun-

K. nil.

nil. Pro muls. c. 11. Gasp. Schop-
pij, Verisimil. lib. 2. c. 10. Iohan.

Passerat. Praef. in Catull. p. 62

CONCEPIT glans ignem in auris.

VI. 307. 880. h. e. Et mulier se-
men contraxit, retinuit. Sic Ca-
tull. Argonaut. v. quam toto cō-
cepit pectore flammam. Et Vir-
gil. lib. 7. v. Toto percepit pectore
flammam.

Cesar lib. 2. de bell. Gall. Ignem
ita distulit ventus, ut agger plu-
zei, testudo, flammam, concipe-
rent.

CONCEPTA vis materiai. II. 545
concepta prima ab origine mundi.

V. 549

CONCEPTO igni. VI. 880

CONCEPTVM. I. 555. VI. 628

CONCESSIT. IV. 916. V. 1010

CONCESSVM est legibus equis. V.
1148

CONCHARVM purpura thessalico
sincta colore. II. 500. Vide Plin.
lib. 9 cap. 36

concharum genus. II. 374

CONCHILI colos purpureus. VI.
1072

CONCHIIS tecta res. IV. 934

CONCIDAT. IV. 511

CONCIDERE. III. 158. V. 1332. VI.
758

CONCIDERET. I. 99

CONCIDERIT. III. 586

CONCIDIT. II. 353. I. 490

CONCIET. VI. 826

CONCILIABAT enim vel mutua
quamq; cupido. V. 761

CONCILIANDI non habent ratio-
nem. 551

Conciliare utitur pro cogi, con-
gregari, in unum conduci: ut &
concilium. sape.

CONCILIANTVR corpora mate-
ria. II. 900. i. e. coniunguntur
copulantur. Contrar. tō permo-
uere: Et & apud Cic. permouere
& Conciliare iudicem.

conciliantur sursum in alto. V.
466. VI. 890

CONCILIARI cui possint incom-
moda. III. 878.

CONCILIATA non ex ullorum cō-
uentu. I. 604.

conciliata est. I. 1041

CONCILIATV condensio, paruo. I.
575. II. 99. 133

CONCILIIS rerum quae sunt reia-
ta. II. 109

conciliis, & discidiis exercita cre-
bris. II. 119

CONCILIO genitalli quae possent
arceri tempore iniquo. I. 183. i. e.
quae prohiberi possent, quominus
inter se congregarentur, & con-
uenirent ad rem aliquam gignē-
dam. Cōcilium, apud bonos scri-
ptores, per translationem, qua-
rumlibet rerum ac personarum
congregationem ac caelum si-
gnificat: Et hoc loco concilium
genitale, est congregatio corporū
pri-

LEXICON LVCRETIANVM.

- primorum ad gignendum valens. Proprie autem concilium, & conciliare, voces sunt fullonia, & docet Varro lib. 5. Vide Iosephi Scalligeri Coniect. in Varron. p. 82. Claudij Salmasij Notas in Tertulliani lib. de Pallio, p. 2. 17 238 Ioan. de Wouveren, in fidon. pag. 403. Lexicon Philo'ogicum Matth. Martinij, fol. 492. Francisci Iunij Nor. in Tertullian. de Pallio, fol. 2. Verba Varronis sunt: et cogitatione concilium: quod ut vestimentum apud fullonem cum cogitur, conciliari dicitur.*
- concilio principiorum constant. I. 484. Sic I. 517. 183. 771*
- concilium, pro casu, atomorum connexionem συνωδον vocat Epicurus.*
- concilio nec remorari. II. 564*
- in concilio sauas tolerare procellas. III. 807*
- ab concilio & coitu nihil facient. II. 918*
- in CONCILIUM humquam ut possint compulsæ coire. II. 563*
- CONCINNAT consuetudo amorem. IV. 1276*
- concinnat feruorem mirum in modis. VI. 436*
- concinnat magnum hiatus. VI. 583*
- concinnat id varius aer. VI. 1116*
- Concinnare, est conficere, componere, & quasi cinnum efficere.*
- Nonius Marcellus: Concinnare, à cinno, potionis genere, ex multis liquoribus confecto. Glossar. Græcus: concinnat, Στεφπποισι, i-πi συμφόρω συνωγ. τίβει, & δε-ληποισι, & συνωκινά ζετται, concinnasse, συνωκευγτηνέω, concinnatores, συνωκευγτες.*
- CONCINNIOR Venus ipsa ut viri esset. IV. 1269*
- CONCIPERE. III. 164. IV. 1262. VI. 209. 272*
- CONCIPITVR per Venerem omne genus animantium. I. 5*
- CONCIPIVNT humoris adhesionem. VI. 471*
- conciunt marinum humorem. VI. 502*
- CONCIT murmura. VI. 409*
- CONCITA. II. 239. 267. 439. V. 190. 382. 425*
- CONCITAT artus. III. 292*
- concitat gelidas auras per viscera. III. 301*
- CONCLVDERE. III. 575*
- CONCLVSA mouentur. III. 570*
- conclusa metuit manere in corpore putri. III. 775*
- conclusa procella. VI. 124*
- CONCLVSO loco. IV. 460*
- CONCOCTOSQ; suo contactos perdere viro. II. 852. i. e. Quia coctos. Nam quæ inter se commiscuntur ad unguenti altius compositionem concoqui debent. Plin. lib. 13. loquens de & quanto*

DANIELIS PAREI

- megatio : Huius proprietas ut ventiletur in coquendo , donec desinat olere : rursus, refrigeratum, odorem suum capit.*
Vide lac. Cuiac. obseru. pag. 495
CONCORDIA, bellum, cetera. I. 456
concordia non tamen omnimodis poterant gigni. V. 1023
CONCRESCAT. VI. 494
CONCRESCERE. I. 839. IV. 136. VI. 626. 807
CONCRESCIT. V. 831. VI. 846
CONCRESCUNT. IV. 1254. VI. 249 450. 527
CONCRETA. I. 1017. III. 20. V. 796. 1256
CONCRETI montes nimborum franguntur in artum, & grandinem mixti. VI. 158
CONCRETIVS a quo IV. 1237
CONCRETO corpore. V. 467. 468. 496
CONCRVCIAMVR. III. 149. *Elleganter to oum nūq̄ ex pressit: quo Cicero uti maluit ad Attic.*
Vide Rittershus. ad Gunther. pag. 85
CONCVLGATVR cupide nimis ante metutum. V. 1139
CONCVRRERE. V. 847. VI. 115
CONCVRRIT IV. 742
CONCVRRVNT. VI. 96. 315. 362
CONCVRSANT. II. 215
CONCVRSARE III. 396
CONCVRSO. I. 384. *pro, concursu. antique.*
CONCVRSV. VI. 160. 171
CONCVRSVS. I. 627. 685. II. 726. 1019. V. 442
CONCVSA magno labore corpora. IV. 955. *Hanc veram putat scripturam Gifanius: & concudere interpretatur impellere, cogere.*
CONCVSSA materies per artus. II. 947
concussa risu tremulo cachinnant I. 917. II. 974
concussa animai primordia. III. 394
concussa belli trepido tumultu. III. 847
concussa terra grandi tonitru. V. 551. VI. 120
concussa tempestas tremit. VI. 288
concussa terra magnis ruinis tremmit. VI. 543
concussa tecta plaustris tremiscunt. VI. 547
concussa tellus repente queat moveri. VI. 667
CONCVSSAQ; cadunt urbes, du-
biq; minantur. V. 1236
CONCVSSIS artibus hincit. V. 1076
CONCVSSOS ignes efflauit. V. 652
quo de CONCVSSV sequitur gravis imber, & vber. VI. 289
Concussu magno late dissipant inde tremoris. VI. 546

CON-

CONCVTIAT sonitu cali serena.

II. 1099. concussus cali, sunt
tonitrua. Ouid. lib. 15. Metam. 6.

811

Qua neq; concussum cali, nec ful-
minis iram,

Nec metunt illas tuta atq; eter-
na ruinas.

CONCVTIT omnia motu. V. 552

concutit frigus inuitos coe gens tre-
mere atq; moueri. VI. 594

CONCVTITUR sanguis. III. 240

concutitur stellis fulgentibus alta
cali domus. VI. 357

CONCVTIUNT venti. III. 19

CONDEBANT squalida membra
V. 954

condebant omnia loca, testaque.

VI. 1260. Lambin. leg. comple-
bant.

CONDENSA coiret. V. 487.

condensa, atq; aëta apparere. VI.
465

condensa, & contexta. IV. 55

CONDENSEAT se aër. I. 392

CONDENSO conciliatu artari pos-
sunt. I. 575

condenso agmine I. 599

condenso co-pore. VI. 101

CONDERE sacra viuendo. III.

1104

Sic dicimus condere frumenta
& fructus: v. l. v. condere mor-
tuum. S. c. Horat. Od. V. lib. 4. cō-
dit quisq; diem collibus in suis.
Videtur enim condere diem, qui

ad vesperum peruenit, & cui dies
totus consumptus est. Condere
igitur tempora, secula, annos di-
ci posse videtur, cui tempora, sa-
cula, anni consumpti & prate-
riti sunt. Tralationibus à funere
sumptis.

condere lumen. IV. 435. V. 708

condere carmen potenti pectore.
V. 2

condere caperunt vrbes. V. 1107

CONDICIONE eadem. II. 301. pro,
eodem pacto lege, modo.

CONDV CERE in vnum. I. 397. III.

535. VI. 967. i. e. contrahere,
συνάγει. Caesar lib. 2. de bell.

Gall. exercitus in vnum locum
conduci.

CONDV CIT in vnum VI. 967

CONDV CTIS partibus. I. 650

CONDV XIT in obscurum coni acu-
men IV. 413.

CONDVPLICANT primordia re-
rum. I. 712

conduplicant diuitias auidi. III.
71

CONDV RAT ferrum ab igne hu-
mor aqua. VI. 968

CONER si dicere, longum est. IV.
1165

CONIACIUNT II. 903. Sic legen-
dum putat Gifanius: ei si in libris
sit, cum faciunt. Sape enim ita
distracta inueniuntur verba iū-
cta maxime, si sunt rariora.
Paull. in Epit. Fest. Coniacerunt,

CONFECTI artus languent. III.

961

CONFER diuina aliorum antiqua
reperita. V. 13CONFERRE manu certamina pu-
gna. IV. 841conficere res ad deorum imperium.
VI. 53CONFERT tempora presentia tē-
poribus prateritis. II. 1165

CONFERCIT ventus VI. 157

CONFERTÆ nubes. VI. 508

CONFERTOS eos acervatim mors
accumulabat. VI. 1261. Sic Ru-
finus lib. 2. cap. 6. Plurimi au-
tem dum in fugam conferti pro-
ruunt, propria constipatione per-
culsi prouenerunt.CONFERYEFACIT aurum repen-
te. VI. 352CONFESTIM. II. 340. IV. 189. V.
284CONFICERE. II. 1142. III. 138. V.
664

CONF. CERENT. I. 904

CONFICERET. I. 239

CONFICIAT. II. 1001

CONFICIMVS. II. 1161

CONFICIT. IV. 640

CONFICIUNTUR. I. 533

CONFIDVNT. V. 391

CONFIERI. II. 1067. V. 839

Grati ouper *πρὸς* θεοῦ. Plant. Trin.
II. 4. 6. 7. Confis cito, quam si tu
formicis obicias papauerem.
pro, conficitur.

Virgil. lib. 4. Æn. v.

--nunc qua ratione quod instat
Confieri possit, paucis aduerte, do-
cebo.Terent. Adelph. V. 8. v. 23. Hoc
confis, quod volo. h. e. conficitur.
Columella lib. 5. c. 15. Tria sunt
stercoris genera prapipua: quod
ex auribus, quod ex pecudibus,
quod ex hominibus confis. Caesar
lib. 7. de bello Gall. c. 58. postquā
id difficilius confieri animaduex-
tit. Cic. lib. 8. ad Attic. Epist. 14.Commodius cadere non potuit,
quam ut res sine sanguine con-
ficeret Sic ex antiquis codicib. ca-
stigaui P. Victorius: vulg. confi-
ceretur. Vsus est etiam hoc Ser-
bo Ser. Sulpitius in epistola, qua
consolatur Ciceronem de Obitu
filia: inquit enim, propterea per
quos ea confieri debent, propin-
quos, ac familiares, ipsi pari mo-
lestia afficiuntur.CONFINGENT. III. 768. Al. ma-
iunt: confingent.

CONFINGUNT II. 175

CONFIRMARE animi quicquam
ratione queamus. I. 425confirmare ausim ex ipsis calira-
tionibus. II. 179

confirmare rebus. II. 185

CONFIRMATA vis animi. III.
772confirmata, atq; locata bene. VI.
996

CON-

LEXICON LVCRETIANVM.

- CONFIRMARI id quoq. IV. 112
CONFITEARE *neceſſe eſt.* I. 170.
825. II. 690. 865. 1072. III. 801
V. 77
CONFLANT *rem ſanguine ciuili.* III. 70
CONFARE *mortiferam cladem.* VI. 1090. Sic Salluſt. Catil. cap. 50. Conſlauerant illi inuidiam magnam. Terent. Eun. 5. 2 & 36. Sape ex malo principio magna familiaritas conſlata eſt. Pro- prie eſt ſimul flare: ut à ventis fieri videmus, cum maximo im- petu flant.
CONFLATVS amore ignis. I. 473
CONFLETVR quibus rebus hæc nouitas. IV. 917
CONFLICTATVR communibus moribus. III. 363
CONFLIGENDVM venientibus Endiæ, Penis. III. 846. Sic apud Salluſt. Cat. c. 66. Conſligere cū Antonio quamprimum.
CONFLIGVNT hiemes æſtatibus acres. VI. 372
CONFLIXIT. IV. 1209
CONFLVAT I. 388. V. 600
CONFLVERE quo poſſint cedentes vnda. I. 374
quo confluere, & ſedes ubi ponere poſſint. I. 992
confluere ſemina multa ardoris conſuerunt tempore certo. V. 660
667
confluere ignes conſuerunt. V. 701
confluere ex ipſo poſſunt elementa vaporis. VI. 311
CONFLVIT ad caput amnibus om- nus. VI. 637
CONFLVXERAT agris morbida ris in cor maſſum. VI. 1150
CONFLVXERE terendo Iegoi
CONFLVIERVNT ſemina rerum I. 177
CONFLVIST. I. 901. pro, conflu- xiſſet.
CONFLVXIT grauis limus in imū. V. 498
confluxit in urbem non minimā partem agroris. VI. 1258. Sic Sal- luſt. Cat. c. 37. confluxerunt Ro- mani ſicuti in ſentinam.
CONFRINGERE arcta portarum clauſtra. I. 70
CONFVNDERE ſenſus. II. 944
CONFVNDI verba aëra per mul- tum neceſſe eſt. IV. 560
CONFVNDVNTq; inter ſe concita ſenſum II. 439
CONFVSA longe nobis videntur. II. 321
confuſa venit vox, inq; pedita. IV. 363
confuſa vox aures penetrat. IV. 614
confuſa videntur ſpecie. V. 380
confuſa velit complere ruina. VI. 599
confuſa ruina mundi fiat. VI. 606
CONFVTABVNT nāres, oculiue reſurcent. IV. 490

quid CONGEMIS mortem, ac fletus? CONI angustis fastigia trahit. IV.

III. 948

430

CONGERERE in vas laticem per- in coni obscurum donec conduxit
tusum. III. 1023 acumen. IV. 433

CONGESTA peritusum in vas. III. coni perlabitur rigiditas & umbras. V.
950 763

CONGESTVS magnus arena. VI. CONICERE ut possis ex hoc. II.
724 110. I. 751

CONGLOMERARI si posset. III. conicere in loca semina rerum. II.
211. Conglomerare, & inuolue- 1071

re, superaddere, συνάποιεαι, En- CONICIENS fragmina silvarum.
nius Thyeste: Heu mea fortuna, I 282

ut omnia in me conglomeras coniciens omnia in eum soluen-
mala. Vide Glomerare. tia cursum. VI. 344

CONGLOBATA corpuscula. II. 153 CONICIUNT nubila. VI. 731

De atomis loquitur. Conglobo, CONIECIT se in loca caua terrarum.
συνάποιεω, coaduno. Lin. lib. 8. VI. 579

quum se in unum conglobassent. CONIECTA est in motus conveni-
Cic. lib. 2. de nat. deor. congl- entis I. 1028

batur & undiq; mare. IV. Acad. si- coniecta mente ad vitam possint
gura cōglobata. li. 2. de nat. deor. reueriri. II. 959. Lambinus le-

Terra undiq; in sese nutibus uis gendum putat coniecta mente:
conglobata. Plin. lib. 9. cap. 46. non, & in vulgatis, coniecta aut

Conglobatum corpus in pile mo- coniecta. Quid sit autem collige-
dum. Et lib. 23. cap. 1. Conglo- re se, & colligere animum, seu

batum sanguinem discutere. Sal- mentem, docet Cic. lib. 4. Tu-
lust. iugurth. cap. 113. Congloba- scul. quæ est. Quid est, & ipsum col-

nerat uti quosq; fors & R V. ligere, nisi dissipatas animi par-
Conglobata gentes antea. tes in suum locum cogere?

CONGRESSA peribunt. I. 760 qua coniecta, repente magnarum
congressa coibunt. II. 549. 939. V. rerum fierent exordia semper.
198. 427 II. 1060

CONGRESSVS material. II. 1061 coniecta sunt huc. II. 1072

V. 68. Ita vocat συστάς, ato- coniecta possunt moueri. IV. 352

morum, i. e. concilia, causas, conie- CONIECTVS material. V. 417.
ctus. &c. Ita II. 1059. V. 599. VI. 434 i. e.
con-

coniectio, congregatio, in unum co-
tio. Sic autem omnes atomo-
rum fere vocat. Et Poëta hoc
in re familiaria sunt hac verba
coniectus, disiectus, conici, disic-
ti, &c.

coniectus anima. IV. 936. i. e. coa-
ctio.

CONIECTV brachij trudatur. VI.
434. i. e. impetu.

CONISCANT blande, & ludunt
agni satiati. II. 320

Coniscare, est arictare cornibus
quod lasciuia agni & cnes faciunt
Virgil Georg lib. 2. &.

Ut cum pingues in gramine le-
to,

Inter se aauerfis luctantur cornibus
hadi.

Vstipat quoq; hanc vocem Cic.
in Pison. apud Quint. lib. 8. Ca-
put opponis, cū eo coniscans. Gi-
fanius tamen legendum cen-
set: corussant: ut & hoc sum-
pserint Romani à Grecis, apud
quos ῥοῦσσειν, & ῥοῦσσειν,
atq; etiam ῥοῦσσειν, id sonat,
quod arictare, seu committe-
re.

CONIVGIBVS rostris nil opus esse
videtur. IV. 1270

CONIVGIO corporis. III. 858. con-
iugium, connexio proprie. Alibi:
conciliatus, catus, concilium.

CONIVNCTA rebus. I. 449

coniuncta teneri inter se dico, a-
nimum atq; animam. III. 137.

Al. leg. conuincta. ut v. 417. ani-
ma atq; animus vincti sum fa-
dere semper.

coniuncta est causa salutis. III.
349

coniuncta res est, & unum inter
se. III. 425

coniuncta inter se. III. 560. IV.
945. V. 430. 445. 556. 569. 563.
1010. VI. 652. 1000.

coniuncta est causa duobus. III.
580

coniuncta sunt coloribus. IV.
496

coniuncta tenetur. IV. 887

CONIVNCIAM esse animam cum
animo. III. 160

coniunctam naturam atq; Eni-
teraptam. III. 350. V. 153

CONIVNCTVS aer terris. V. 564

CONIVNCTIS ex his insula una
videtur. IV. 401

CONIVNCTVM est. nonnumquā
sine perniali diffidio potius est
seungi, seq; gregari. I. 451. De-
clarat & desinit, quæ dicat con-
iuncta. Sunt igitur ea coniu-
cta, (inquit) quæ rei alicui siue
sit corpus, siue mane, ita adha-
rescant, & siue eius interitū se-
parari non possint: Et pondus
coniunctum est saxi, neq; ab ijs
segregari. Illo modo potest salua
saxorum natura Nam si pondus
saxo demus, iam desinat esse sa-
xum.

CONIVNGENDO *crescunt.* VI.

456

CONIVNGERE *bis binos.* V. 1298

CONIVNGI *ut possit femina maribus.* V. 851

CONIVNGIT *aliis aliud.* II. 1061.

CONLABASCUNT. III. 601

Lambin. Contabescunt.

CONLABEFAGTA *igni magis redolent.* IV. 701. Sic leg. Lambin. *al. concalefacta.*

CONLABEFACTATVS *rigor auri soluitur estu.* I. 492

CONLATA *foris & comoda cuncta venirent.* VI. 18

CONLATIS *membris flore atatis stuntur.* IV. 1098

CONLAXAT *fulmen facile omnia circum.* VI. 232

CONLECTA *cupido ubi se erupit nervus.* IV. 1108

conlecta *validi venti procella nubibus intorsit sese.* VI. 123

CONLECTVM *lapidum.* III. 199. *Al. coniectum.*

conlectum *humorem iacere in corpora quaq.* IV. 1058

CONLECTVS *aqua.* IV. 416. Sic reposuit Lambinus, secutus triū librorum MSS. obscura quadam & sfigia. Conlectum aqua autem interpretatur, collectionem aqua, seu aquam collectam. Horat. Epist. ad Vaalam: v.

Collectos ne bibant imbreis, putesosne peremnois.

Cornel. Seuerus in Aetna poemate: v.

Pellit opes collectus aqua.

Al. Coniectum aqua leg. & intelligunt aquam coniectam, & quae ex pluribus locis in unum fluxit. In quibusdam libris vulgatis, & in Parisiensibus, impressum est, commictus: quae Scriptura fortasse deprauata est ex ea, quae reperitur in Memmiano Codice, commixtus. Commixtus autem, seu comixtus, idem valet, quod commixtio, confusio, & colluuius.

conlectus *ventus.* VI. 557

CONLIDI *sine inani, nec quidquam posse videtur.* I. 532

CONLIGAT *ignis.* I. 1089

CONLIGERE *se rursum flammarum iras.* I. 723

CONLIGIT *se ipse correptus homo ex somno.* III. 939

conligit *se vis.* VI. 325

CONLOQVVM *clausis foribus quoq. saepe tenemus.* IV. 599

CONLVCEt *reda accensa per & ndas.* VI. 881

CONNECTA *exiguīs intervalis resultant.* II. 100. Sicut & ceteres, fluctum, fictum, aliaq. nonnulla; ita etiam nectum dixerunt saepe pro nexum.

CONNECTERE *pergam rem, quae ex hoc apta fidem ducat.* II. 477

521

CON-

- CONNECTI *hec tamen omnimodis posse putandum est.* II. 669
 connecti *terrestria membra marinis.* II. 703
 connecti *quoiquam non potuere.* II. 715
 CONNECTITVR *motus.* II. 211
 CONNECTIVS *aliud quidvis fingere* III. 557 *pro. connexus.*
 CONNEXA *est per venas, vè cæra, nervos.* III. 692
 connexa *arte coheret.* VI. 1008
 connexa *corpora convenientes efficiunt motus.* II. 711
 CONNEXÆ *subtiliter.* III. 741
 CONNEXVS *varios* I 616
 CONNEXUS, *pondæra, plagas.* II 725
 ICI8 V. 442
 connexus *corpus adheret.* III. 558
 CONNIVENT *Sol & Luna.* V. 776. *cum scilicet deficiunt. Al- lusit doctissimus Poëta ad hoc, quod Iouis oculum antiquitas solum appellare consuevit. An- crob. lib. 1. Saturn. cap. 21.*
 CONNIXA *feruntur.* II. 159. *Al. connexa.*
 connixa *studium mentis sequa-* II 268
 CONNVBIA *Veneris.* III. 778. *Ita modestè riu' p'it' indicat. Plau- tus nubere idem sonat. Vide Comment. meum in Musæum, v. 279*
 connubia *Veneris priuata casta.* V. 1011.
 CONOR *pangere versus de rerum natura* I. 25
 CONQR *ipsa de renunc dicere.* VI. 768
 CONQVASSARI *omnia in paruo tempore cernes* V. 107
 CONQVASSATVR *mens, & om- nis potestas anima.* III. 600
 CONQVASSATVM *corpus.* III. 442
 CONQVA *GLOBATA.* II. 153
 CONQVE *GREGANIVR.* VI. 455.
 CONQVE *PVTRESCVNT.* III. 344
Vide in Mantissa. Tmesis.
 CONQVERERETVR. III. 613
 CONQVIRI *debet materiali copia.* II. 267
 CONQVISITA *diu, dulciq; reperca labore carmina.* III. 420
 CONRADERE *fidem dictis.* I. 400.
Translate, pro undiq; colligere: ut Lambin. legit & explicat. Sed Gifanij lectio videtur eu- q' & xna rē: fidem contrade- re dictis: pro efficere, præsare. Ita enim conuifere, conuere, mul- taq; alia & suppat Cæcilius noster.
 CONRADENS VI 303. 443
 CONREPTA *caco veneno.* VI 822
 CONREPTVS *violento turbine.* V. 1211. VI. 394
 CONCEPTVS *homo ex sonno se con- tigit ipse* III. 99
 CONREPUNT *membra patere.* V. 1218. *Id est, sternuntur corpore prolapsa, mare repleunt.*
 Admi-

Admirabili translatione. Ita Horatius rugosum frigore pagum, dixit: Et Virgil. lib. 5. Æn. v. 431.

Tarda trementi genua labant. Oppian. Halient. 5. vers. 664. δειμνὴ καὶ κρυαῖα θυμὸν λυγρὸν ἄλκυοντος.

CONRIDENT omnia conrepta luce diei IV. 81

CONRIPERE ex somno corpus, mutareq; voltum III. 164

conripere instant corpus de terra. IV. 997

conripere assidue nervos diem. VI. 1159

CONRIPVNT vertice torto. I. 294

conripiunt reges superbi diuū percussi membra timore. V. 1222

CONRVERE hanc mentis violento turbine molem. III. 825. V. 369. pro, ruere, funditus euertere: Et commoliri alibi, & contrahere, ἐνεργῆσαι.

CONRVIT. VI. 824. absolute.

CONRVPTVS sanguis pletis ex naribusibat. VI. 1021

CONSANGVINEUM mensas odere, timentq; III. 73

CONSANGVINEOS suos aliena rogorum insuper exstructa ingenti clamore locabant. VI. 1281

CONSCENDERE armatum in equi coëlas. V. 1296

conscendere currum. VI. 46

CONSCIA sibi mens facti premittuens, adhibet stimulos, torretq; flagellis. III. 1032

CONSCINDVNT quanta hominem sollicitum cuppedinis acres cura. V. 46. id est, vexant, exercent.

CONSCISCANT sibi merenti peccatore letum. III. 81

CONSCIUS animus se remordet. IV. 1118

conscijs nulla sibi turpis reij. V. 1392

CONSECTABANTVR siluestria sacra ferarum missilibus saxis. V. 965

CONSENSV neq; contagia fient. III. 741

CONSENTIVS tempore in uno. IV. 796

CONSENTIRE. II. 716. 914. III. 154. 170

consentire una, & fungi mutua posse. III. 803. pro συμπαχεῖν, alibi, concruciari.

CONSEQVA natura. V. 678
Consequens, ut persicus, praeficius, &c.

CONSEQVITVR. III. 479. 943. IV. 805. 864

consequitur sensus. I. 460
Consequi, hic significat percipere adsequi. Auctor ad Herenn. lib. 1. Hac si et conquisite conscripsimus, ita tu diligenter fuerat consecutus.

CON-

LEXICON LVCRETIANVM.

- CONSERIT *arua lumine*. II. 211. CONSISTANT. II. 384
Id est, collustrat, complet. Tralatio insignis: alibi conuestire dixit. CONSISTAT. I. 872 II. 91
 CONSERAT *muliebria arua*. IV. 1100. *Vide Arua.* CONSISTERE. I. 168. 636. 706. 748. 752. 838. 980. 1070. II. 322. 337. 696. 905. III. 350. 606. IV. 99. V. 61. 66. 238. VI. 43. 454
 CONSERVANS. I. 509 consistere *nusquam ut ausis*. II. 980. Sic II. III. 8. *Omnibus his*
 CONSERVANT. I. 676 *atas debet consistere rebus: pro*
 CONSERVARE. I. 1041. II. 708 *resistere, non pergere ulterius. Sic*
 CONSESSVM IV. 76. 979 *Cic. pro Roscio Comado: Ipsa*
 CONSILIO, atq; sagaci mente. I. 1039. V. 420 *mibi veritas manum iniecit, &*
 consilio non debent tardata morari. II. 164 *paullisper consistere & commo-*
 CONSILIUM *Vita, & regimen, in quo locatum est.* III. 9, *consistere vitam.* VI. 10. *pro, effi-*
 Consilium *dominari in corpore to-* cere, *constituere.*
to, quod nos animum mentemq; CONSIDERET. I. 983
Vocamus. III. 140 CONSISTIMVS III. 859
 Consilium *maius, & auctior est animi vis, ubi robustis adoleuit viribus atas.* III. 451 CONSISTIT. I. 235. 420. 1026
 Consilium, & animi mens, numquam gignitur in capite, aut pedibus. III. 616. V. 128 CONSISTVNT. VI. 461
 CONSIMILE *quid facere.* III. 8 CONSOCIARE *motus.* II. 110
 CONSIMILEM *lunam, qui fingunt esse pilas.* V. 712 CONSOPIT *lumen nocturnum recens exstinctum.* VI. 792
 consimilem *lactis succum.* V. 811 CONSORS *erit in origine prima.* III. 773
 CONSIMILES *alie res.* IV. 89 CONSORTEM *quisq; suum pro remastus humabat.* VI. 1299
 consimiles *effigie.* IV. 101 *Confors, cognatus: proprie coheres. Vide Iac Cuiacij observ. pag. 195*
 CONSIMILIRATIONE. I. 841. 883. 915. 1095. II. 505. 675. 735. CONSORTI *predita vita.* III. 331
 806. III. 74. 183. IV. 233 V. 298. VI. 505. 881. 1129 CONSPECTV *ex hominum longe fugati.* III. 49
 CONSIMILIS *pars.* II. 1016 CONSPERGERE *tetram tabo.* III. 662

CON-

DANIELIS PAREI.

CONSPERGUNT <i>anni tempora</i> constat II. 94. <i>pro, certum est.</i>	
<i>viridantes floribus herbas.</i> II.	CONSTENT. I. 500. 619. II. 467.
33.	723. 858. 893. IV. 463. 535. VI.
conspargunt <i>aras multo sangui-</i>	218. 739
<i>ne mæsti.</i> IV. 1219	CONSTERNERE <i>terram graui ca-</i>
CONSPICERE. II. 358. IV. 1259	<i>su.</i> V. 1332
CONSPICIAS. VI. 706	CONSTET. I. 131. 502. 587. 955 II.
CONSPICIMVS. I. 316	585. 1025. III. 210. 1070. IV.
CONSPIRANS <i>mutum ardor.</i> IV.	108. 119. VI. 951
1209	CONSTITERIT <i>unde.</i> III. 179
CONSPURCARE <i>saporem tetro.</i>	CONSTITERINT. VI. 997
VI. 21. <i>Sic Columella lib. 8.</i>	CONSTITERVNT. V. 416
<i>cap. 3. Nam supersiliens aus</i>	CONSTITIT. I. 394 III. 441. V.
<i>proluuiæ ventris cibos & aquam</i>	497
<i>conspurcat.</i>	CONSTITVAS. I. 798. II. 419
CONSTABVNT. 609. 615	CONSTITVAT. III. 309
CONSTANT. I. 245. 484. 566. 581.	CONSTITVATVR. I. 966
632. 847. II. 337. 378. 448. 452.	CONSTITVERE. I. 708. V. 1143
463. 686. 693. 819. 1086. III.	CONSTITVES. I. 1104. II. 561. VI.
376. V. 145. 239. VI. 361	730
CONSTANTIOR <i>mellis est natu-</i>	CONSTITVET. II. 656
<i>ra.</i> III. 192	CONSTITISSE. II. 175
CONSTARE. I. 165. 302. 475.	CONSTITVIT. VI. 225
504. 512. 515. 600. 691. 794.	CONSTITVNT. I. 643. 743. 754.
865. 868. II. 385. 411. 418. 527.	820. II. 103. 669. 908
681. 690. 697. 721. 837. 866.	CONSTITVNTVR. IV. 132
979. III. 168. 181. 187. 205.	CONSVERANT <i>cernere.</i> V.
426. IV. 528. 542. 713. VI. 105.	957
554	CONSVERAT <i>humari.</i> VI. 1277
CONSTARENT. II. 771	CONSVERINT <i>quibus in rebus</i>
CONSTARET. I. 523	<i>esse operati.</i> IV. 982
CONSTAT. I. 204. 221. 480. 509.	CONSVERVNT <i>gigni.</i> II. 300
518. 578. 595. 948. II. 924. III.	confluunt <i>qua quasi, & sunt</i>
236. 672. 796. IV. 883. 896.	<i>munita viai.</i> III. 499
1071. 1222. V. 139. 281. 322. VI.	confluunt <i>scorta moneri.</i> IV.
1084	1167

con-

LEXICON LVCRETIANVM.

consuerunt ponderibus suis concita ferri. V. 190. 425
 consuerunt cōfluere semina multa ardoris. V. 660
 consuerunt confluere ignes. V. 701
 consuerunt dulces esse cackinni. V. 1397
 consuerunt longum morari pluuie, ubi multa fuerunt semina aquarum. VI. 519
 CONSVESCUNT brachia, firmatque lacertos. VI. 396. *οἰεγνλῶς*, pro, consuesfaciunt. Sic Horat. 1. Sermon. 4. Influxit pater Optimus hoc me. Sapius enim absoluta induunt transitiuorum naturam. Desuescere etiam *οἰεγνλῶς* usus est Terentius apud Nonium.
 CONSVETA domi degere. IV. 995
 consueta valido bidenti ingemere. V. 209
 consueta arbor floris odore retro hominem necare. VI. 787
 consueta sequi. VI. 1041
 CONSVETUDO continnat amorem. VI. 1276
 CONSVETVM gallum noctem explaudentibus alis auroram clara voce vocare. IV. 711
 CONSVESSET cogere. I. 612
 CONSVEVIMVS uti. VI. 1134
 CONSVÆVIT. vehemens violentia vini conturbare animam corpore in ipso. III. 484

CONSULTA principia. II. 97
 CONSVMENS materiem omnem. I. 226
 CONSVMERE nec me tam multam hic operam, par est. VI. 1080
 CONSVMIT tempora cursu. V. 618
 consumit in curis inanibus animum. V. 1430
 CONSVMPTA. V. 245
 CONSVMPSE. I. 233
 CONSVRGERE. IV. 926. VI. 473. 497. 886. 1029
 CONSVRGERENT. II. 1109
 CONSVRGIT. III. 105
 CONTACTA croci colore. VI. 1186. id est, croci coloris. Ex contactu enim coloris alicuius, contrahitur color. Al. *contincta legunt.*
 CONTAGTOS odores suo viro perdere. II. 852
 CONTAGE corporis multa mala fungitur animus. III. 735
 contage sua palloribus omnia pingunt. IV. 336. Contages, idem valet, quod contagium, seu contagio: qua sunt usitatiores. Vide Festum.
 CONTAGIA mutua discunt vitales motus. III. 346
 contagia morbi in animum penetrant. III. 472
 contagia consensu non fiunt, si anima corporibus iam perfectis insinuantur. III. 741

contagia auidi morbi nullo tem-
pore cessabant ex alius alios api-
sca. VI. 1215

2. CONTAGIBVS ignis calescit vor-
ax VI. 1279

contagibus habant. VI. 1241

CONTAMINAT corpus mortuum
sensu. III. 87

CONNECTVS. IV. 352. Id est, vn-
dique, & omnino rectus. Verbum
veteribus familiare, hodie vix
notum, & è Poëta nostro misere
à Marullo exturbatum.

CONTEGERIT. III. 860

CONTEMNERE ictus. II. 448

contemnere immensi ani validas
vires. V. 380. 1216

CONTEMPLATOR. II. II3. VI.
188

CONTEMPSIT. III. 1046

CONTEMPTA ne relinquant dona
mea. I. 47

contempta ferina vestis. V. 1417

CONTEMPTIM inuidia deicit i-
ctos in tartara tetra, quasi ful-
men. V. 1125

2. CONTEMPTIBVS exire. V. 811.
Locutio obseruatione dignissi-
ma: procrepere, alescere, maius
fieri, ex humili & abiecto loco e-
uadere.

CONTENDAT neq; inter se viri-
bus hilum. III. 785

quid enim contendat hirundo cy-
gnus? III. 6. Verbum conten-
dat coniunxit cum dandi casu,

Et Horat. Epist. ad Loll. lib. 1. 6.
mihi contendere noli. Vide: Cy-
gnis.

CONTENDERE causam. IV. 472.
Similis est ferè dictio & dicitur,
que caput agere, apud Cic. At-
tius Tereus: ut vim tuam con-
tendas ad maiestatem viri. Na-
uius Lycurgo: contendere i-
ram.

contendere se, atq; parare. IV.
807

contendere summas vires. IV.
986

contendere nobilitate, certare in-
genio II. 11

contendere id possis factum. V.
1343

contendere ausis, hoc numquam
factum. VI. 411

CONTENDIT. IV. 801. 1040

CONTENDUNT. I. 1060. IV.
92.

CONTENSO conciliatus. II. 99

CONTENTA nulla potest oculo-
rum acies tueri. I. 324. Sic A-
fran. Contendis oculos: dere-
pente avit caelo. Horat. Epist. 1.
lib.

Non possis oculos quantum contem-
dere Lynceus.

Vide infra:

Tendere oculos.

contenta fuit mens. IV. 961

CONTERIMVS boues. II.
1160

LEXICON LVCRETIANVM.

conterimus *aut partem maiorem*
somno. III. 1061

CONTRERERE *metu* II. 623

CONIEXTA, *condensaque.* IV.
55

CONTEXTA *cum sint.* III.
695

CONTEXTVM *dissolvere.* I.
243

CONTIGIT. III. 1097

CONTINCTA *colore.* II. 742

CONTINEANTVR. I. 817. 907.
1084. II. 760. 1006

CONTINEAT. III. 211

CONTINET. I. 157. V. 320 VI.
877

CONTINGENS *cuncta museo lepo-*
re. I. 932. 945. 936. IV. 9. 22.
VI. 1186

CONTINGENS *Sol feruidus ignis suo*
comminus. IV. 409. *Vide Ioh.*
Passeratij praefat. in Catull. sol.
71

CONTINGERE *museo quasi dulci*
melle I. 945. 932 IV. 12

CONTINGERE *florem aut.* I. 564

CONTINGERE *quarunt, quod cupi-*
ant ipsi IV. 1111

CONTINGERE *dabet.* V. 152

CONTINGERE *finem.* V. 392

CONTINGIT. VI. 687

CONTINGAS *colore semina re-*
rum II. 754

CONTINGVNT *prae in oras po-*
cula circum mellis dulci fla-
voque liquore. I. 936 IV. 13

CONTINVATO *vndiq; protelo*
plagarum. II. 331

CONTINVO. I. 792. II. 753 770.
1089. III. 521. IV. 284. 298. 321
346. 714. 1038. VI. 146. 1017.
1024

CONTIO *dicat.* VI. 710. *pro mul-*
titudine.

CONTORQVERE *navem.* IV. 898
Sic Titinnus Setina: sapientia
gubernator navem torquet, non
valentia.

CONTORQVET *gubernaculum.*
IV. 902

contorquet *retro* V. 724

CONTRA I. 69. 67. 113. 363. 366.
455. 521. 570. 693. 766. 779.
908. 1085. II. 73. 167. 235. 280.
392. 400. 404. 424. 712. 793.
867. 1041 III. 25. 109. 192. 199
691. 202. 354. 362. IV. 93. 156.
221. 243. 325. 348. 473. 486.
627. 662. 713. 718. 841. 1081.
V. 277. 386. 519. 706. 727.
1006. VI. 97. 524. 715. 717.
715. 919. 976. 1082. 1093

quod contra. I. 82. *Vide infra:*
Quod.

contra *pugnantibus ventis.* VI.
97

contra *pugnare, obsistere.* II.
280

CONTRACTA. 546

CONTRACTIOR *nis.* V. 570

CONTRACTVM *bullum ex infima*
po tempore. II. 574

L

con-

DANIELIS PAREI.

<i>contractum cum gentis degerere bellum.</i> IV. 965	CONTVLIT. II. 940. II. 1106. VI. 1258
CONTRADERE <i>fidem dictis</i> , I. 401. <i>Vide contradere.</i>	CONTVNDIT <i>tempora annua sol.</i> V. 691
CONTRAHITVR <i>animus formidine diuini</i> . V. 1218	CONTVRBANT. IV. 955
CONTRARIA <i>sibi multa esse cernunt</i> . I. 657	CONTVRBANTVR. IV. 641
contraria <i>qua sint</i> , sequi. IV. 513	CONTVRBARE. III. 484
contraria <i>sunt a quibus cunctis a-</i> <i>uerba loca</i> . VI. 741	CONTVRBARI. III. 485. I. V. 560
CONTRARIVS <i>ardor</i> . III. 252	CONTVRBANT. VI. 1120
CONTRACTABILITER. IV. 661	CONTVRBATVR. III. 501
CONTRACTANS <i>sol nudum corpus aquai</i> . VI. 854	CONTVRBES. IV. 1063
CONTREMIT <i>torrida tellus ful-</i> <i>minis horribili plaga</i> . V. 1220	CONVALLIS. V. 1374
CONTREMVERE <i>omnia bellitrepido concussa tumultu</i> . III. 848	CONVELLERE. IV. 608
CONTRITA <i>igni</i> . IV. 698	CONVELLITVR. III. 341
CONTRYDERE <i>raptim in aduersum flumen</i> . IV. 424	CONVENERE. VI. 507
CONTRVDIT <i>vis venti</i> . VI. 509	CONVENERVNT. VI. 733
CONTRVSA <i>vis anima</i> . IV. 916	CONVENIANT. IV. 670. 1252.
contrusa <i>corpora</i> . VI. 1253	V. 430. 599. 1083
CONTRVSAE <i>nubes coguntur ad altos montes</i> . VI. 734	CONVENIAT. VI. 707
CONTRVSIT <i>ventus agens in Genum</i> . VI. 210	CONVENIEBANT. III. 726
CONTVEARE. VI. 653	CONVENIEBAT. I. 879. II. 779.
CONTVIMVR. IV. 39. <i>pro, contue-</i> <i>mur.</i>	82 I. III. 683 IV. 669
	CONVENIENS. IV. 1037. V. 1255.
	VI. 1250
	CONVENIENTI <i>modo</i> . II. 939
	conuenienti <i>pede</i> . IV. 792
	CONVENIENTIS. I. 1028. II. 711.
	V. 446
	CONVENIT. II. 582. III. 56. 463
	696. V. 272. 537
	CONVENIVNDO. II. 921. VI. 479
	CONVENTVNT. II. 686. IV. 709
	1026. V. 659. 696. VI. 897
	CONVENTV <i>conciliata</i> . I. 604
	CONVENTVS <i>hominum</i> . IV. 785

CON-

LEXICON LVCRETIANVM.

- CONVERSA placato fauore. VI. 48
CONVERSVM humorem. IV. 1059
CONVERTANT. II. 1003
CONVERTEBAT. V. 809
CONVERTERE. II. 1095. IV. 898. 1057. V. 653. 704. III. 6. VI. 421
CONVERTI. IV. 443
CONVERTIER. I. 795. IV. 317
CONVERTIT. VI. 643. IV. 310. ab-
solute. Sic auertere, reddere &c. *Sisenna lib. 4. Protinus agros po-
pulabundus ad Nuceriam con-
vertit.*
CONVESTITVR. IV. 295. V. 813
CONVERTVNT corpora sese I. 678
CONVERTIRE sol soleat omnia lu-
ces sua. II. 147. *Tralate, & alibi
vestire. Ita Virgil. lib. 6. Æn.
vers.*
*Largior hic campos æther, &
lumine vestit.*
Purpureo.
Lucanus:
*Postquam se lumine vero
Induit.*
*Arnob. lib. I. Numquid ipse sids-
rum sol princeps, cuius omnia
luce vestiuntur, atq; animan-
tur calore: &c. Apuleius lib. de
mundo: superioris vicinia cla-
ritatis & propinqui caloris af-
flatu nutescit ac sinceriore inter-
dum luce vestitur.*
- CONVINCERE falsum ancipiti re.
futatu. III. 526
CONVINCRE sensus. IV. 499
convincere nec possunt falsum ve-
ris rebus. IV. 765
convincere refutans tendit astro-
logorum artem. V. 727
CONVINCI non temere & illa vi
posse putabant. V. 1177
CONVISENS oculis omnia loca, si
queas usquam conspiciere ami-
sum fetum. II. 357
CONVISERE possis res occultas. I. 145
CONVISVNT clara luce omnia cœ-
dida loca. V. 777
CONVIVA plenus vita recedit. III. 952
CONVIVIA victu parantur. IV. 785. II. 24
CONVOLSI penitus pereunt. III. 344
CONVOLVUNT ignis semina &
nubibus. VI. 200
COOPERIANT tenebra marin
VI. 490
COOPERTA pannis membra. VI. 343
COOPERVISSE amnes oppida. VI. 1267
COORTA tempestate. 761. VI. 956
coorta tetra nimborum nocte. IV. 172
*Al. coacta. Sed & sic saepe loquū-
tur scriptores. Noster V. 437*

DANIELIS PAREI

- Sed noua tempestas quedam, coorta portenta mira facie, mem-*
molesq; coorta. Et v. 1000. in *brisq; V. 836*
cassum mare fluctibus saepe coor- *coorta sunt casu. VI. 1094.*
tis. II. 552. Sed quasi naufragiis *1098*
magnis, multisq; coortis. VI. 195 *COORTA res. IV. 92*
quam venticum tempestate coor- *coortae tempestates terra, coeloq;*
ta complerunt. Ibid. v. 252. Vs- *VI. 956*
que adeo tetra nimborum nocte *COORTIS naufragiis magnis mul-*
coorta. Et G. 457. donec tempe- *tisq; II. 552*
stas saua coorta est. v. 510 *coortis fluctibus mare sauibas. V.*
Copia nimborum turba maiore *1000*
coorta. G. 641. media de clade *COORTAM naturam. III. 15*
coorta flamma tepestas. v. 671. *coortam febrim calida seruo-*
Vt tempestates pluua grauiore *re accepit in artus. VI. 656*
coortu sunt. *COORTO flammam flore fulserunt.*
Cic. Verr. III. Tanta subito tem- *I. 898*
pestates coorta sunt. Caesar lib. 4. *COORTV grauiore tempestates*
Tanta tempestas subito coorta *sunt. VI. 671*
est. Idem lib. 5. cap. Qui nuntia- *COORTVM diem II. 1104*
rant, superiore nocte maxima *COORTVS humor. V. 412*
coorta tempestate prope omnes *coortus spiritus. VI. 1184*
nauis afflicta. Id. eod. lib. ma- *COPIA argumentorum missa per*
ximo coorto Gento. Sallust. lu- *aures. I. 417*
gureh. cap. 86 Ventus coortus a- *copia rerum de nihilo renata vire-*
renam humo excitauit. *scat. I. 974 757*
COORTA vis. II. 506. III. 583. V. *copia quadam latitandi tenuis lin-*
415. VI. 577. 1090 *quitur. I. 873*
coorta corpora. III. 824. V. 368. *copia fuga prolatet effugium. I.*
409. VI. 109. VI. 1010 *981*
coorta primordia. IV. 532 *copia materiai. I. 984. 1015. 1034.*
coorta lacerant. IV. 626 *II. 262. 281. 295. II. 195*
coorta est febris bili superante. IV. *copia ingens patet. I. 1004*
665 *copia tanta, et neq; finis, neq; sū-*
coorta secla. V. 790 *ma sit & illa. II. 338*
coorta sunt animalia. V. *copia tanta, quantam enumera-*
797 *re non queas. II. 1068*

copia

copia animantium. III. 721
*copia loci nulla circum, quo res
 possint discedere.* III. 826. V.
 360
copia verborum cassa. IV. 514
copia rerum. IV. 775. 800. V.
 1006
copia particularum. IV. 777
copia maior. V. 1287
*copia nimborum turba maiore co-
 orta.* VI. 110
copia vitæ defiat. VI. 814
copia magna mali sit circum. VI.
 819
*copia agricolarum languens mor-
 bum contulit in urbem.* VI.
 1219
COPVLAT argentum auro. VI.
 1076
COPVLATA possint inter se teneri.
 VI. 1086
*COQVERE cibum, ac flamma
 mollire uapore.* V. 1101
*in COR mastum morbida vis con-
 fluxerat agris.* VI. 1150
*Poëta hoc loco, Thucydidem imi-
 tatus, cor, pro stomacho, siue ore
 ventriculi, posuit. Horat. sat. III.
 lib. 2. v.*
*Vt solet, in cor ira iectolateris miseri,
 capitisq; dolore.*
*COR meum acri percussit thyrso lau-
 dis spes magna.* I. 921
*Elegantissime dixit olor meum,
 pro me. Sic Propert. vita mea, pro
 ego. b Eleg. 2. Hic tu semper eris*

nostra gratissima vita. i. e. mihi.
Sic Papin. Statius. lib. 4. sylu. 4.
*v. 103. pectus amicitie, pro a-
 mico. Et Plantus, ætas mea pro,
 ego, tu. Pseud. 1. I. v. 109. & a-
 libi.*
*in cor Veneris dulcedinis stillauit
 gutta.* IV. 1052
CORAM. I. 134. IV. 362. 1801.
 1095
CORBIS. I. 812
CORDA quibus acria. III. 295
*corda leuisomna canum fido cum
 pectore.* V. 862
corda anxia. VI. 14
corda tua. I. 13
à CORDE creari initium motus. II.
 269
corde hebeti cognoscere. IV. 51. V.
 880
corde cum tali Cirium repertum.
 VI. 5
*corde cum masto iacebat animo
 deficiens.* VI. 1231
*corde vigeant, & ingenio pra-
 stabant.* V. 1106. i. e. cordati erant:
 consilio & mente prestabant.
*Cor pro animo posuerunt veteres
 ex quo cordati, & excordes.
 Ennius;*
*Egregie cordatus homo catus Ælius
 Sextus.*
*Horat. lib. 1. Epist. 2. v. fuisse
 turpis & excors. Auson. Qui re-
 minisco putat se dicere posse La-
 tino, Hic ubi con, criptum est, fa-
 cere*

Arnob. lib. 6. *Vsq̃ue adeone mor-
tales saculi illius ac temporis,
corde fuerant vacui?*

CORDI subesse cecum aliquem sti-
mulum. III. 888

Cordi est. IV. 784. pro, animo se-
det. Sic Catull. ad luuentium:
*Quitibi nunc cordi est, quem tu
præponere nobis audes, ab nescis
quod facinus facias. Idem alibi:
Parua mei mihi sunt cordi mo-
num entis sodalis. Lucil. lib. 26.
Et quod tibi maꝓn opere cordi est
mi vehementer displicet. Id.
Sat lib.*

*Si tibi porro idcirco isthac res cor-
di est, quod rere scilem. Noster
V. 1390*

*Nam tum sunt omnia cordi. V-
titur & Symmachus non semel:
si tibi cordi sum: si tibi voluntas
mea cordi est, &c. lib. 2. Epist.
66. lib. 3. Epist. 9. lib. 4. Epist. 66.*

lib. 5. ep. 18. lib. 9. ep. 40

Cordi adfixum. IV. 1131

CORDIS ex adyto responsa dedero.
I. 737

cordis curas inanes III. 117

cordis globus. IV. 117

CORIA, & carnem trahit, mollit,
VI. 967. 969

CORIO tetta res. IV. 933

CORNIBVS haeribant ventres sti-
biter equorum. V. 1313

CORNICES rauca. VI. 752

CORNICVM sacra vetusta. V.

1083. **Cornicem** nouem hominū
ætates viuere, testatur Hesiodus,
hoc est, annos fere trecentos. Sic
ille:

Ἐννέα τοι ζῶει θύεας λακέρυζα
κροῖων. i. e. nouem ætates viuunt
garrula cornix. Horat. lib. 3. Od.
17. v. 13. aqua nisi fallit augur
annosa cornix. Et lib. 4. Od. 13.
v. 25. Cornicis v. tula Ausonius
Idyll 18

Ter binos deciesq̃ nouem super exit
in annos,

Iusta senescentem quos implet vita
virovum.

Hos nonies superat viuendo garru-
la cornix.

Et quater egreditur cornicis facu-
la ceruus.

Alipedem ceruum ter circit coruus
& illum

Multiplicat nonies Phœnix repara-
bilis ales.

Sic Oppianus lib. 3. κων. v. 117
facit cornicem longauam: ἀετό-
εντα φύλα, πολὺ ζῶσι τε κροῖων τε.
aquilarum genera, & annosa
cornices, ac viuaces.

Arato est κροῖων ἐντα γήρα,
cornix nouem ætates viuens.
Vnde Maritallus, proverbialiter
dixit, lib. 10.

Et cornicibus omnibus supersles.

Plin. lib. 7. cap. Putauerunt au-
tem antiqui, cornices pluuiam
Crociuatione augurantes, eam
non

non tantum praesagire, sed etiam
vocare: qua ex opinione scripsit
Carnus noster, V. 1083. 1084

--cornicum ut sacra vetusta,

Carnorumq; greges, ubi aquam
dicuntur & imbres Poscere, &
interdum Ventos, auramq; vo-
care.

Vnde Horat. lib. 3. Od. 27. v. 10.
cornix dicitur imbrum diuina
avis imminuentum. Et lib. 3. Od.
17. v. 12. augur aqua. quod ele-
gans epitheton ab Euphorione
sumptum est, cuius ista citantur
verba ὁτι κρητὴς ὄτι κρητὴς
ἡγεῖται. Non dissimili modo O-
uid. lib. 2. Amor. 6 dixit:

Pluvia gracculus augur aqua
Virgil lib. 1. Georg. v.

Tum cornix plena pluuiam vocat
improba voce.

Prudent. Apotheos. v. 366

--sago clangore loquax, & stri-
dula cornix.

CORNIGERAS matres norunt te-
neri hedi tremulis cum vocibus
II. 368

CORNIGERI incurfus cerni. III.
752. Vide supra: Cerni

CORNUA rauis sono cantu minan-
tur. II. 619

cornua praelonga cerni. III. 615

cornua nata prius vitulo, quam
frontibus exstent, illis iratus pe-
tit, &c. V. 1033

per CORNV M transit lumen. II.

388. Cornus mascul. pro cornu.
Sic genus pro genu: & gelidus pro
gelu, dixerunt veteres. Priscian.
l. b. 6. cornum pro laterna sumit.
Plautus Amph.

Volcanum in cornu gerit.

COROLLIS plexis humeros & ca-
put redimire. M. 1398

CORONIS inumbrant poculorum
ora. III. 927. Hinc Virg.

--vinumq; coronant.

Homer. & ceteri dicunt. Flaccus sat.
III. lib. 2

—potus & ille

Dicitur ex collo furtim carpsisse co-
ronas.

CORONA murali caput summum
cinxere. II. 606

CORONA, ferta parantur. IV.
1125

CORONAM Ennius primus ama-
no detulit ex Helicone perenni
frunde. I. 1118

coronam insignem inde meo capi-
ti petere. I. 927

coronam capiam insigni cum lau-
ds. VI. 94

CORONAT cervices, collumq;. II.
808

CORPORA. I. 52. 55. 112. 167.
171. 196. 115. 219. 258. 269.
277. 295. 320. 356. 381. 384.
386. 391. 420. 427. 445. 483.
486. 510. 538. 552. 566. 609.
610. 679. 684. 688. 677. 798.
862. 881. 915. 950. 995. 1008.

1013, 1061, 1057, 1081, 1099,
1103, II. 31, 62, 71, 89, 90, 103,
125, 113, 187, 217, 226, 244,
298, 390, 467, 468, 485, 548,
589, 672, 711, 727, 735, 738,
743, 833, 842, 875, 877, 878,
898, 962, 994, 1001, 1009,
1055, 1081, 1105, III. 1126,
1116, 1122, 1142, 1151, II I.
122, 126, 130, 200, 439, 724,
738, 750, 761, 812, 819, 823,
IV. 51, 65, 217, 421, 454, 654,
660, 669, 858, 870, 915, 1058
1095, 1119, V. 94, 278, 356,
367, 409, 450, 477, 491, 521,
526, 899, 937, 960, 1014,
1317, 1393, VI. 301, 307, 346,
349, 450, 470, 483, 486, 751,
886, 923, 960, 1011, 1017,
1174, 1177, 1213, 1255, 1253,
1263, 1284

corpora minuta II. 117. de ato-
mis. Et sic alibi saepius hoc voca-
bulum usurpat Poeta.

CORPORE. I. 38, 232, 242, 246,
297, 347, 431, 443, 488, 500,
514, 518, 545, 755, 861, 1084,
II. 18, 34, 37, 194, 274, 311,
436, 438, 542, 452, 677, 702,
714, 845, 851, 859, 876, 905,
922, 948, 956, 1086, 1112. III.
110, 120, 139, 150, 156, 169,
170, 178, 214, 219, 224, 228,
276, 277, 282, 384, 391, 445,
446, 449, 484, 507, 509, 542,
555, 561, 565, 568, 576, 588,

595, 591, 601, 626, 635, 640,
649, 659, 667, 669, 680, 683,
701, 710, 715, 719, 767, 775,
790, 796, 821, 732, 756, 760,
766, 771, 801, 807, 856, 885,
896, 1005, 1047, IV. 31, 35,
44, 50, 57, 62, 82, 121, 157,
263, 333, 395, 527, 543, 549,
715, 832, 873, 885, 899, 1015,
1026, 1036, 1047, 1049, 1080,
1097, 1104, 1180, 1207, 1214,
1221, V. 6, 34, 61, 66, 117, 127,
133, 119, 155, 239, 242, 274,
322, 353, 365, 467, 378, 469,
488, 496, 563, 579, 576, 771,
809, 787, 877, 902, 904, 992,
1071, 1115, 1305, VI. 43, 75,
101, 126, 360, 631, 438, 660,
857, 944, 958, 936, 1006, 1034,
1033, 1059, 1073, 1266

CORPOREA natura constare. I.
302. III. 168

corporea natura stipata tenentur.
I 329

CORPOREAM naturam. II. 20.
III. 163, 176

corpoream rem II. 186

corpoream vocem IV 128, 541

CORPOREIS teis, ictus, laborat.
III. 177

CORPORI. I, 583. III. 837. VI.
897

CORPORIBVS. I. 328, 454, 629,
747, 843, 951, II. 9, 142, 714,
73, 958. III 181, 196, 206,
279, 281, 391, 427, 690, 730,
740,

740, IV. 184, V. 500, 891, 894,
VI. 226, 350, 353, 1214,
1271

CORPORIS. I. 593, 599. II. 433,
435, 440, 481, 483, 486, 489,
494, 599, 912, 935, 944. III.
100, 104, 256, 266, 269, 125,
335, 345, 373, 464, 504, 559,
577, 703, 851, 859, 1001. IV.
264, 374, 536, 731, 764, 856,
878, 894, 934, 942, 1017, 1012
1038, 1073, 1145, 1274. V. 543,
928, 1170. VI. 117, 839, 947,
1162, 1205, 1268

CORPORVM. I. 336, 361, 362, 366,
416, 482, 505

CORPV. I. 304, 350, 412, 479,
508, 509, 524, 584, 662, 666,
715, 770, 838, 1007. II. 232,
266, 271, 407, 459, 471. III.
107, 114, 119, 144, 147, 161,
164, 331, 351, 355, 357, 376,
441, 453, 460, 475, 511, 558,
561, 571, 574, 581, 586, 603,
672, 686, 603, 672, 686, 707,
734, 736, 799, 800, 894, 934,
960. IV. 424, 456, 632, 667,
846, 863, 888, 890, 897, 921,
928, 930, 937, 949, 997, 1049
1088, 1099, 1101, 1104, 1116,
V 142, 236, 503, 558, 560, 716,
756, 765, 840, 952, VI. 500,
705, 854, 863, 941, 1128, 1155,
1165, 1171, 1202

corpus amittere. I. 1037. 809. id
est, macrum fieri, & morbo ex-

haustis viribus totum languere,
valdeq; imbecillum esse. adeoq;
ossa atq; pellem. Sic Cic. lib. 7.
Epist. 16 ad Gallum: Ego cogito
hic commorari, quoad me resi-
ciam: nam & vires, & corpus
amisi: sed, si morbum depulero,
facile, ut spero, illa reuocabo.
Martialis, lib. spectaculorum,
qui est 1. Epigr. 7.

Vivebant laceri membris stillanti-
bus artus,
Inq; omni nusquam corpore corpus
erat.

Pens eodem modo Celus lib. 2.
cap. 2. Peius tamen signum est,
ubi aliquis contra consuetudi-
nem emacuit, & colorem ami-
sit. Horat. Epod. 17. v. 21. 22.

Fugit iuuentas, & verecundus co-
lor

Reliquit ossa pelle amicta lurida.
Hinc vetus illud verbum pu-
egipwddo: jactatū fuit in ma-
cilentos: Ossa atq; pellis totus est.
Plautus Captivus: I 2 v. 26.

Macesco, consinesco, & tabesco mi-
ser.

Ossa atq; pellis sum miser à macri-
tudine.

Et Aulularia: III. 6, v. 19. Et-
iam agnum misi. Ev. Quoqui-
dem agno sat jura Magus curio-
sum nusquam esse ullam be-
stiam. Ma. Volo ego ex rescire,
qui sit agnus curio. Ev. Qui ossa

L 5 atq;

atq; pellis totu' st, ita curā ma-
cet: Quin exta inspicere in so-
lectiam viuo licet, Ita is pellu-
cet quasi laterna Panica.

Curiosi, vulgo dixerim in gra-
ciles & macilentos: quasi i cura
ris semet conficerent & mace-
rarent. Afranius Priuigno, a-
pud Nonium, ex emendatione
Iani Guilielmi, Verisim. lib. 3.
cap. 8. Nemo illa viuit carie cu-
riosior. Vulg cariosior. Notum
est illud Coini Smyrnei, de
macilentis, lib. 9. αἰ δ' ὅστω
μῆν' ὀνδ' ἔλ'ν. Et Virgil. v.
101. Bucolico tertio: His cer-
tē (neque amor caussa est) sic
ossibus herent. Huic contra-
rium est, corpus facere, pro,
pinguescere, & nitidum be-
neq; curatā cute fieri, Et Hora-
tius loquitur. Atq; id & superauit
elegantissimus Phadrus, lib. 3.
Fab. 46. v. 4. s.

--Vnde sic quaso nites,

Aut quo cibo fecisti tantum corpo-
ris?

CORPUSCULA. II. 152. § 29. IV.
198. 897. VI. 1061

CORREPTA luce diei omnia cor-
rident. IV. 81

CORRIPUIT mulier subita vi se-
men virile. IV. 1203

CORRUMPAS luminis orbem. III.
411

CORRUMPAT. VI. 1122

CORRUMPIER. VI. 17

CORRUPTI corporis ater humor.
III. 504

CORRUPTVM coelum. VI. 1133

CORTEX, & membrana quasi
nominanda est. IV. 48. Pro-
fert hunc versum Nonius Mar-
cellus, ubi docet, nomen cortex
interdum reperiri generis fœmi-
nei: & praterea illum Virgilianum
in Sileno: Tum Phaëton-
tiadas musco circumdat amara
Corticis.

CORTICE de rerum summo. IV.
47. pro, extremitate & facie
rerum. Ita Varro αἰ γῆρας.
Corporeum corticem matura a-
nima facile relinquit. A libro
sumpta metaphora, quo summo
obducuntur arbores. Lambinus
tamen, secutus cod. Vaticanum
legit: summo de corpore earum:
& ait idem valere, quod δὲ τῆς
σωμάτων ἐπιπόλιν: quibus ver-
bis utebatur Epicurus, quæ La-
tinè reddita significant: de ex-
tremo corporum libramento:
seu, de corporum extremitate:
sive, ut vulgus loquitur, de su-
perficie.

cortice, aut callo tecta res. IV.
934

CORVORVM greges aquam dicun-
tur, & imbres poscere, & inter-
dum ventos, aurasq; vocare. V.
1084. Virgil. lib. I. Georg. v.

Tum

LEXICON LVCRETIANVM.

- Tum liquidas corui pressor ter gut-
ture voces,*
*Aut quater ingeminant, & saepe
cubilibus altis*
*Nescio qua prater solitum dulcedi-
nelati*
Inter se foliis strepitant.---
CORVOS volantes. II. 821
CORVSCI fulserunt. VI. 101
CORVSCIS fulguribus. V. 296
coruscis luminibus. VI. 282
CORVSCO feruore. VI. 236
in COSTAS equi conscendere. V.
1296
COTVRNICIBVS IV. 642
CRASSA caligine nabis. VI.
460
crassa & luit caligine fumum. VI.
691
crassaq; conueniant liquidis, &
liquida crassis IV. 1252
CRASSIOR caliginis aer. IV. 350
crassior est certis in partibus aer.
V. 695
CRASSIS conueniant liquida, &
crassa liquidis. IV. 1252
crassis nubibus. VI. 245
CRASSIVS mittitur. IV. 1237
CRASSO semine. IV. 1233
crasso corpore. VI. 87
CRATERES Aetna ventigeni, ut
Graci nominant, nos quas fau-
ces perhibemus, & ora. VI. 701.
*Apuleius retinuit vocem Gra-
cam lib. de Mundo. pag. 73. Ex
Aetna ceruicibus quondam effu-*
*sis crateribus per decliua, incen-
dio diuino torrentis vice, flam-
marum flumina concurrerunt.*
CREABAT monstra, ac portenta.
V. 843
CREANDI. V. 187
CREANDVM III. 239
CREANT. I. 901. III.
CREANTVR. I. 169. 669. II. 789.
IV. 745. V. 786. VI. 526
CREARAT. V. 935
CREARE I. 709. 909. II. 170. III.
240. V. 192. 427. 835. II. 42
CREARET. I. 683
CREARI. I. 155. 157. 265. 543.
571. 783. 828. 836. II. 269.
545. 613. 901. III. 34. 623.
IV. 29. 855. V. 730. 755. 916.
910
CREARINT. I. 798
CREARIT IV. 478
CREARVNT. II. 1154
CREASSET. I. 1017. II. 224. V.
914
CREAT. II. 1150. IV. 786
CREATA. I. 502. 772. 1016. II.
223. 423. 518. 572. 707. 938.
III. 191. 279. IV. 823. 835. V. 57.
732. 794
CREATÆ. I. 206. 646. IV.
837
CREATAM. II. 180. III. 230. 679.
IV. 480
creatam ex se prolem videre. V.
1012
CREATI. V. 1037

CREA-

CREATIS.V.177.529.1344

CREDATVR.VI.763

CREATRIX. I. 622. II. 1115. V.

CREDE III. 438.

1361

CREDENDVM. II. 1025

CREATVM II. 1054. III. 620. 898

CREDERE. I. 487. 617. 1050. II.

IV. 699. V. 181

495. 868. 1014. III. 889. IV.

CREATVR. I. 177. 780. III. 709.

403. 511. 855. V. 147. 780. VI.

IV. 554. 1223. VI. 1046

410. 564

CREATVS I. 733. II. 387

CREDIER IV. 850

CREAVIT. II. 1150. 1175. IV. 1025.

CREDIS. I. 1055. III. 509. 725. V.

V. 789. 810

319. 889

CREENTVR I. 763. VI. 532

CREDIT I. 696. 697. II. 125. 997.

CREET. I. 50

III. 382. IV. 768

CREBER spiritus. VI. 1184

credir animus. I. 617. i. e. credes

CREBRA reuifit ad stabulum, II.

quisquam, & in animum indu-

319. i. e. crebro.

cit Sic Ennius: lib. Annal.

crebra pocula. IV. 1115

---quem credidit esse meum cor

per crebra foramina terra di-

sua forem summum: &c.

spertitur fera vis venti. V. 591

CREDITA. I. 694

crebra foramina ferri. VI. 1029

CREDITVR IV. 389

CREBRAM siluam VI. 134

CREDO. V. 175

CREBRAS reducunt naribus au-

CREDVNT. IV. 1021. V. 79. VI.

ras. IV. 1990

63

CREBRIS impetibus ruunt. I.

CREMANTVR. II. 671

293

CREMARAT. V. 1242

crebris discidiis exercita. II. 119

CREMARENT. I. 504

crebris offensibus. IV. 359

CREMATVR VI. 154

crebris verberibus. V. 486

CREPAT. II. 1167. i. e. in ore semper

CREBRVS. II. 473. 1164. VI.

habet. Sic Horat. lib. 1. Epist. 2.

448

vers. Sulcos & vineta crepat

CREBKO. I. 1042. IV. 104. 932.

mera.

1268. 1177

Et lib. 2. Sat. 3. v.

CREDANT. II. 558

- Si quid Stertinius Geri cre-

CREDAS II. 731. 887. I. 424.

pat.

444. IV. 319. 366. 437. V. 306.

GREPERI certam na belli. V. 1295.

313

id est, dubij, ancipitis.

Festus:

Festus: Creperum, (inquit) dubium: unde increpitare; quia maledicta fere incerta & dubia sunt. Varro lib. 5. de lingua Lat. Crepusculum significat dubium. Ab eo res dubia dicta crepera: quod crepusculum, dies etiam-
 sum sit, an iam nox, multis dubium est. *Isidor. Orig. lib. 5. c. 31.* Crepusculum est dubia lux. Nam creperum dubium dicimus, hoc est inter lucem & tenebras. *Nonius Marcellus*: Crepera res proprie dicitur dubia: unde & crepusculum dicitur lux dubia: & senes decrepiti dicti, in dubio vita constituti: creperum bellum, anceps & dubium. *Accius Phanissis*: Qua ego cuncta esse fluxa in mea re crepera comperi. *Idem Telepho*: Nunc tu in re crepera tua, quid capias consilij vide. *Pacuvius Dulorestes*: Non veter animum egritudine in re crepera confici. *Lucil. Sat. 5*

Sanè tu solus magno in marore, metuq;

Tristitia in summâ, creperâq; inuentu salute.

Apuleius lib. De deo Socratis: Rebus creperis & afflictis spectatores deligendi sunt, qui nocte intempesta castra hostium penetrant. *Symmach. lib. 1. Epist. 1.* Res crepera atq; anceps dubium

me habet. Et *Epist. 13.* priusquam manifestus dies creperum noctis absolueret.

CREPITACVLA nec eis opus sunt V. 230. Sic legit *Salmasius*: & *Gifanius. Al.* Nec crepitacillis opus est. Dicuntur autem crepitacula à crepitu. *Martialis* in disticho, cuius lemma est, Crepitaculum:

Si quis plorator collo tibi vernula pendet,

Hac quatiâs tenerâ garrula sinistra manu.

Alij vocant crepundia. *Plaut. Cist. III. 1. & 5.* *Prudent. Peristeph. hymn. 14. & 784.* Vide *Arno. lib. 4.* *Martian. lib. 1.*

CREPITANS dentibus alior. V. 746. Sic *Plantus Rud. II. 6. & 52.* Crepitare dentibus, dixit. & *Luc. cap. 13. v. 8.* ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

CREPITANTE flamma terribili sonitu crematur. V. 154. Sic *Virgil. lib. 1. Georg.*

Atq; leuem stipulam crepitantibus urere flammis.

Prudent. Peristeph. hymn. 9. v. 156. flamma crepans volat in faciem.

CREPITVM dat. VI. 109
 CRESCAT II. 1076. III. 784. V. 132. 1432. VI. 736

CRESCEBANT. V. 493. 806

CRESGENDI. I. 578. II. 1114. V.

DANIELIS PAREI

CRESCENDO. I. 190
CRESCENT. II. 301
CRESCENTIA. II. 708
CRESCERE. I. 180. 323. 803.
 807. 857. II. 564. III. 447. 459.
 797. IV. 840. V. 140. 679. VI.
 498
CRESCIT. II. 1113. III. 339.
 348. 766. VI. 340. 500. 712.
 945
CRESCUNT. I. 189. 253. 351. 867.
 II. 189. III. 981. IV. 1207. V.
 229. 818. VI. 456. 526
CRESE. III. 684. *pro. creuisse.*
in CRETA. II. 634
creta mollia quaecunque videmus
mortali consistere corpore. II.
 905
creta animi natura. V. 61
CRETÆ *taurus.* V. 26
CRETAM *membris incussam.* III.
 383
CRETEA *persona.* IV. 297
CRETI *materno corpore.* IV.
 1121.
creti pulchro corpore. V. 1115
CRETUS *mortali corpore.* V. 6
CRIMINE *turpi fedati.* III.
 49.
CRISTAS *terrificas capitum qua-*
zientes. II. 632. V. 1314
CROCI *contacta colore.* VI.
 1186
CROCO *Ciliciscana perfusare-*
cens est. II. 416
Crocum Cilicium laudatur Et

oleum Venasranum, vinum
Falernum. Ouid. Fast. 4.
Terq; lauet nostras spica Cilissaco-
mas.
Plin lib. 21. cap. 6. Prima nobi-
litas est croco Cilicio in Coryco
monte, &c. Perfundebatur au-
tem scena croco. Horat. Epist. ad
August. 6. Recte, necne crocum,
floresq; perambulet Attra Fa-
bula, si dubitem, clament, per-
isse pudorem, &c.
CRUDELES, *cadem cadi accumu-*
lantes. III. 72
CRVENTENT *vestem.* IV. 1030.
Id est, fadent, inficiant. Cice-
ro: Scelere cruantare Remp. di-
xit.
CRVENTVM. V. 1137. *Id est, fa-*
dum, contaminatum, negle-
ctum.
cruentum caelum VI. 1133. *Ita le-*
git Lambinus. Gifan. vero, cor-
ruptum.
CRVOR. II. 668. III. 788. V. 131
CRVORE *membra fedare.* IV.
 842
cruore manabat lingua. VI. 1147
CRVOREM *manare.* I. 882
cruorem spargit. II. 195
CRVRA. III. 530 IV. 989
crura prapediuntur vacillanti. III.
 480
CRVRE. III. 653
CRVSTAS *luti molles concrecere.*
 VI. 626

CVBAN-

LEXICON LVCRETIANVM.

CVBANDVM. II. 36
 CVBANTIA *testa*. IV. 519
 CVBAT. III. 906
 CVBILE *herba praebebat*. V. 814
 CVBILIA *frunde instrata*. V. 985
cubilia herbis strata, & frondibus aucta. V. 1416.
 CVDERE. I. 1042
 CVDVNTVR. IV. 187
 CVI. I. 87. II. 543. III. 235. 403. 857. 878. 883. 1060. IV. 665. 1165. V. 172. 228. 1036. 1217. 1218. VI. 226
 CVIQVAM. II. 464. IV. 1226. V. 230. VI. 14. 1161. 1168
 CVIQVE. I. 76. 167. 588. II. 261. 302. 710. III. 619. 932. IV. 107. 491. 492. 780. V. 90. 541. 958. 1260. VI. 31. 64
 CVIAS. III. 462
 CVIVS. I. 149. II. 3. 281. IV. 1082. V. 56. VI. 7. 833
 CVIVSCVMQVE. IV. 50
 CVIVSQVE. I. 171. 247. 149. II. 397. III. 310. IV. 857. V. 525. III. 0. VI. 770
 CVIVSQVEMODI. IV. 135. *Fere, id est, quod Cic. alicubi ait, cuiusmodicumq; : etsi ipse Cic. altero etiam sit usus non semel. Pro Flacco: Sed tamen iudicium fieri videtur, cum tabula ille ipsa cuiusquomodum sunt, proferruntur.*

Sic & quisque plurimis locis a Prudentio, pro quicunque, seu quisquis usurpatur: quod hodie ferè cōtra fidem vet. lib. & Prudentij consuetudinem in quisquis mutatum est, ut ubique, quandoq; apud alios.

CVIVSVIS. II. 482
 CVIVSCVMQVE. III. 389
 CVLICES. III. 391
 CVLPA *tanta est praeclara*. II. 181
culpa tanta stans praeclara. V. 200
in culpa cum sis tutemur. IV. 913
culpa in nobis residit. V. 1424
 CVLTA, ac *deserta loca*. I. 164
culta loca incultis praestant. I. 209
 CVLTIS *locum concedere*. V. 1370
 CVLTO *multo corporis*. IV. 1274.
pro, cultu. antiquo. Cur enim hoc ad stipulansibus vet. libris non admittamus: cum angiporro, amfracto, euento, senato, offenso, concursu, multaq; id genus alia tam apud hunc Poëtam, quam apud alios antiquis magistros reperiantur? Terulliani porro locum de mulierum cultu elegantissimum iuvat adscribere, cuius hac de libro de habitu muliebri sunt.

DANIELIS PAREI

verba: *Habitus femina duplicem speciem circumfert, cultum, & ornatum: Cultum dicimus, quem mundum muliebrem vocant: ornatum, quem immundum muliebre, consuevit dici ille in auro, & argento, gemmis, & vestibus deputatur: iste in capillorum, & cutis, & earum partium corporis, quae oculos trahunt.*

CULTVRAM dulcis agelli tentabant. V. 1366

CULTVRAS agri. V. 147

CVM. I. 57. 62. 84. 127. 138. 177.

276, 281, 291, 319, 347, 380, 391, 406, 461, 508, 519, 568, 668, 749, 880, 882, 890, 907, 912, 935, 1063, 1075, II. 32, 41, 43, 53, 70, 85, 143, 175, 166, 190, 191, 194, 217, 248, 309, 315, 323, 338, 366, 415, 416, 435, 436, 438, 467, 524, 559, 624, 646, 679, 680, 689, 695, 740, 760, 765, 797, 805, 810, 811, 830, 848, 858, 871, 897, 916, 991, 994, 1005, 1012, 1010, 1042, 1056, 1065, 1066, 1138, 1165, 1169, III. 102, 103, 108, 110, 113, 147, 148, 160, 169, 202, 222, 224, 237, 290, 359, 363, 364, 375, 423, 440, 446, 477, 510, 581, 597, 601, 652, 635, 640, 646, 649, 950, 654, 668, 673, 682, 683, 684, 696, 701, 704, 732, 736,

748, 760, 766, 774, 809, 821, 837, 847, 851, 864, 868, 876, 893, 906, 934, 1020, 1064, 1079, 1097. IV. 4, 12, 31, 44, 56, 57, 58, 65, 74, 168, 200, 223, 224, 246, 258, 259, 265, 272, 275, 294, 309, 316, 338, 353, 388, 395, 407, 430, 445, 450, 455, 463, 472, 476, 541, 548, 549, 574, 577, 580, 588, 619, 630, 650, 716, 719, 728, 758, 760, 767, 781, 787, 791, 796, 806, 862, 876, 884, 913, 919, 936, 937, 965, 972, 984, 1023, 1032, 1090, 1098, 1128, 1159, 1186, 1198, 1202, 1208, V. 53, 64, 127, 173, 215, 245, 324, 346, 353, 381, 384, 395, 398, 438, 462, 466, 480, 519, 563, 623, 626, 630, 680, 714, 735, 749, 759, 776, 812, 899, 902, 1021, 1031, 1037, 1058, 1060, 1065, 1070, 1081, 1082, 1094, 1095, 1194, 1227, 1229, 1256, 1310, 1390, 1443. VI. 5, 9, 50, 72, 74, 94, 123, 131, 134, 139, 143, 157, 159, 179, 188, 195, 206, 210, 213, 214, 254, 275, 293, 294, 396, 306, 309, 310, 313, 335, 349, 358, 370, 435, 438, 461, 474, 504, 506, 511, 522, 573, 556, 566, 581, 569, 593, 630, 631, 644, 678, 726, 733, 742, 746, 752, 824, 827, 856, 929, 930, 950, 976, 981, 1044, 1057, 1071, 1073, 1094,

LEXICON LVCRETIANVM.

1094. 1108. 1121. 1127. 1178. CVMVLABAT *funere funus.* VI.
1200. 1283
cum I. 287. V. 365. 862. VI. 1231. CVMVLATA *alijs alia nubila su-*
Multis locis vsi hac particula per montes. VI. 190
sunt antiqui, & ubi tamen abesse
commodè posset. imitatione Gra-
ci sermonis Catull. bona cum
bona nubis alius Virgo. Et ibid.
transfer domine cum bono limen
aureolos pedes Cic II. offic. ac-
curr. se Romani, & cum prima
luce Pomponij domum venisse
dic tur. Ennius apud Donat.
Optima cum pulchris animis
Romana iuuenius. Cicero A-
rato.
--- *funestam magnis cum viribus*
amnem.
cum. II. 903. *pro. simuletiam,*
mirè usus est. exemplo Graci ser-
monis, ubi suu' id etiam so-
nat.
cum, cum. I. 127. 130
cum eo. VI. 275. *Hic M. non elidi-*
tur: quod neque huic, criptori,
nec alijs est inusitatum.
CVMES. III. 401. *pro, comes. Vnde*
Priscian lib. 1
CVM PRIMIS. I. 30. 716. II. 536,
848, III. 930, V. 337, 620, VI.
224. 259. 939. 1210
CVMQVE. II. 21, 71. 113, 404, 864,
III. 551, 954, 1089, IV. 247,
281, 189, 738, 808, V. 290, 313,
567, 583, VI. 18, 84, 342. 960.
1002, 1016, 1024
1233
CVMVLATA *alijs alia nubila su-*
per montes. VI. 190
cumulata nubila *vi premuntur.*
VI. 517
cumulata *iaceret materies omnis*
subsidente. I. 987
CUNCTA I. 621. 682. 763. 784.
932. II. 82. 190. 202. 1081. 1150
III. 239. IV. 9. 350. 363. 983. V.
50. 405. 595. 739. 794. 1042.
1239. VI. 343. 1272
CUNCTAE. I. 582. II. 760
CUNCTARVM. II. 333. III. 31. IV.
26. 113. VI. 1212
CUNCTAS. II. 130. 873. 1046. IV.
165. 126. 240. 726. VI. 648.
932. 1015
CUNCTIS. I. 217. 454. 994. II. 290
1027. 1132. III. 536. 929. VI.
741
CUNCTANDO IV. 704
CUNCTANTIOR *actius mellis,*
quam aqua. III. 193
CUNCTARIER *ante leti portas.*
III. 67
CUNCTATVR. II. 392. III. 408
CUNCTERE. VI. 799
CUPERENT. V. 170
CURIANT. IV. 111
CVPIDAM *equorum vim.* II.
265
CVPIDE. I. 16. 20. II. 199. IV. 1106
1106. 1179. V. 866. 1139
CVPIDI. III. 59. VI. 1237

DANIELIS PAREI

- CVPIDINE** caci homines. IV. cura semotus, metuque. II. 1146
CVPIDO. III. 1091. IV. 874. 1050. cura pauida complebant pectora. 1086. 11088. 1131. V. 961 VI. 645
CVPIDVS certandi. III. 5 cura animum lenare. II. 365
CVPIREI. I. 71. pro, cuperet. Sic parire dixit Ennius. Notant Novius, & Priscianus. CVRABANT corpora inter glandiferas quercus. V. 937
CVRA cuppedine scindunt. III. 1008
CVPIIS. I. 876 curæ cuppedinis a res quanta conscindunt hominem sollicitum! V. 46, 47
CVPIVVM. III. 772. V. 845 curæ illud erat magis. V. 980
CVPIVNT. III. 599 curæq; sequaces. II. 47
CVPEDINE medij. I. 1080 CVRAM subitam auertere, & animum oblectare. II. 363
cuppedine dira ardescit pectus. IV. 1083 curam servare, certumq; dolorem. IV. 1060
cuppedine scindunt cura. III. 1008. Sic Lambin. Al. torpedine. CVRANT obliuia, atque sopor, ne miremur. IV. 820
CVPEDINIS cura acres quanta conscindunt hominem sollicitum. V. 46. 47 curant corpora iucunde non magnis opibus sub ramis arboris alia. II. 31
CVR. I. 174, 199, 358, 645. II. 763, 819. III. 477, 483, 509, 616, 725, 731, 742, 745, 767, 915, 952, 955. IV. 63, 100, 257, 269, 504, 634, 812. V. 221, 327, 729, 730, 752, 758, 761, 768, 1042. VI. 389, 395, 397, 398, 399, 406, 408, 409, 416, 420, 607
CVRA frigida successit. IV. 1053 Verbo curandi, ut & tã præbendi, in rebus vita ac victus necessariis sepe utebantur vesteres. Hinc Cicero securare. Horat. Pelliculam, cusem, genium, membra, &c.
cura alius malis in pectore oppressa. V. 1106 Virgil.
cura solutum tempus. II. 45 Coniuncta, corpora. Terent.
Curasti te m. lster. CVRARE. III. 128
CVRARIT suscipienda sollemnia sacra. V. 1162

CVRA-

LEXICON LVCRETIANVM.

- CVRARVM** fontem obliuiscunt hunc esse timorem. III. 82
curarum fluctus tristis in pectore
 Soluere. VI. 33
CVRAS cordis inanes accipere. III. 117
curas animi è pectore soluat. IV. 906
CV RAT. IV. 245. VI. 230.
 Caesar fere dicit administrare, diligenter laborare, & munere fungi. Sallust. in Iugurth. Sulla cum equitatu apud dextimos: in sinistra parte Manlius curabat cum funditoribus.
CVRAVIT. V. 1014
CVRES. IV. 1064
CVRETAS nomine Graii quos memorant. II. 629. 633
 De quibus lege Diodor. Sic. lib. 1. & 5. Strabo. lib. 10. Arnob. lib. 3. Virgil. lib. 4. Georg. 6. 151
 à **CVRIS** semotum te adhibe Geram ad rationem. I. 43
curis multis urgeris miser undique. III. 1065
curis exercent hominum vitam, belloq; fatigant, aurum, & purpura. V. 1422
 in **curis** consumit inanibus animum. V. 1430
curis fatigat, inque motu male habet. III. 819
CVRRAT litora II. 691
CVRRERE. V. 1373
CVRRENS imparibus amfractibus. V. 682
CVURRENTI spatium prae monstra. VI. 92
CVRRIT III. 1077
CVRSANT. III. 163
CVRSORES quasi vitae lampadae tradunt. II. 78
CVRSV. I. 1001. II. 8. 323. V. 618, 650. 688. VI. 27, 178, 301, 306, 320
CVRSVM. V. 630, 653. VI. 344
CVRSVS. V. 78, 49, 80, 419, 629, 772, 712
curfus verus IV. 410.
 Sic vocat eleganter teli aut sagittae ictum, & volatum. Hinc & volatile telum. Prudent. Hamartia.
 Parthica non aequae ventos transcurrit arundo.
 in **CVRRV** biungos agitare leones. II. 601
 • **CVRRVM** conscendere ventorum exhortatur spes. VI. 46. Videatur currum, pro navi posuisse. Qua de re lege Mureti Var. lect. lib. 1. cap. 11. Rittershus. ad Opian. pag. 185. Iani Doussa Not. in Catull. cap. 6. pag. 35. And. Schotti obseru. Poet. lib. 2. c. 21. & Nod. Cic. lib. 1. cap. 22. Ioannis Meursij. Commentar. in Lycoph. 331
CVRRVS. III. 643. V. 1129 1300
CVRTA dolia. V. 1010. Sic vocat Poeta casa fracta ac mutila in angiportis meiendi causa disposita:
 M 2

sita : quæ de sic apud Macro-
b. Titius in ludices vinolen-
tos, nulla est in angiporto am-
phora, quam non impleant :
quippe qui æsicam plenam vini
habeant. Veteres autem cur-
tum vocabant, quicquid fra-
ctum, minutum, mutilum, ac
male paruum esset.

CURVI moderator aratri. V. 931.
VI. 1251

CUSTOS corporis animi pars no-
minis expers. III. 325

CYGNEA mele. II. 304. i.e. Can-
tiones cygnorum.

CYGNI Canor parvus melior est,
ille gruum quam clamor in æ-
thereis dispersus nubibus austru-
IV. 181. 908

Cum hoc loco maxime con-
gruit illud Antipatri in Erin-
nam, lib. 3. Anthol. λαίπερ
κύκνη μικρὸς βοῦς, ἢ κη-
λοῖων κρωμὸς, ἐν εἰαλειῶν
σκιδναίῳ, ἢ ἐφίλει, id est,
Est melior cygni vox unica,
quam quod in auras Cornicum
vernus garrulaturba crepat.

Cygni tollunt liquidam lugubri
voce querelam. IV. 547

De cygnorum cantu lege Pla-
ton. in Phædone. Iohan. Wei-
tzij Not. in Peruigil. Ven. v. 83.
Lauin. Torrentij, in Horat. lib.
2. Od. 20. v. 10. & lib. 4. Od. 3.
v. 19. 20. Frid. Tilemanni Dis-

curf. Philolog p. 97. & seqq. Bec-
manni Orig. pag. 333. & seqq.
Raderi Commentar. in Martial.
lib. 13. Lemmat. 72. fol. 800.
Plin. lib. 10. cap. 21. Ælian. lib.
2. cap. 32. Rittershus. Commen-
tar ad Oppian. Cyneg. lib. 2. v.
544. & alios Commentatores
ad Virgil. Æn. lib. 7. & 700. &
Cul. v. 97. Pet. Gualth. Chabo-
tij Not. ad Horat. lib. 2. Od. 10.
pag. 229. 230

CYGNIS quid contendat hirundo?

III. 7. Sic Virgil. Pharmac. Cer-
tent & cygnus & lula. Quadrabit
in eum, qui certat longe impar
cum superiore. Gemella sunt,
quæ leguntur apud Theocritum,
Idyl. 5. v. 136. Οὐ γὰρ τὸν, Λαί-
κων, πὸτ' ἀνδρία κίονας ἐρί-
δω, Οὐδ' ἐποπας κύκιοι.

Haud fas est, Lacon, philome-
lam ut prouocet umquam pica,
nec argutis epopa obstrepat im-
proba cygnis. Et apud eundem
in eadem Eclogâ, v. 29. σφαῖ-
βομβῶν τέτις ἐν αὐλῶν. Sci-
licet obstrepitans arguta vespa
cicada. Et Idyll. 2. v. 34. τῆς
δὲ πὸτ' ἀρεῖας ὡς πῆς ἐρίδω.
Symmach. lib. 1. Liceat inter o-
lores canores anferem strepere.
Virgil. Eclog. 9. & 36. Nam nec
adhuc Varro videor, nec dicere
Cinna digna; sed argutos inter
strepere anser olores.

CY-
M-

LEXICON LVCRETIANVM.

CYMBALA circumconcaua, rai-
cisonoq; minantur cornua can-
tu, & tympana tenta sonant.
II. 618

Ex hoc loco patet, Matris Deſem
magna telluris Idea 'acerdotes
tympana cum cymbalis habuſſe.
Qua de re lege Thom. D. m-
pſteri a. ad. ad Rom. Antiq. lib.
2 pag. 79. & ſeqq.

Cymbala autem dicta ſunt ἀν-
τικύπτεον, quaſi κύπελλον, quia
incurua, & caua. Itaq; epithe-
tum addidit valde a. commodat-
um.

D.

DA dictis aeternum leporem. I.
28.

da mihi tenues aures, animumq;
ſagacem. IV. 910

DABANT nuda membra terra. V.
969

dabant aeternam vitam. V. 1174

dabant in terram. V. 1320

dabant equitum pedumq; rui-
nas permixtas. V. 1328

dabant tempeſtiua pulorum exa-
gina. V. 1363

dabant in fluuiis gelidos ardentia
morbo membra VI. 1171

DABANTVR morbo, morti q; ca-
teruatim. VI. 1142

dabantur multa mortis ſigna. VI.
1180

dabantur bonam partem in lecti-
merore. VI. 1247

DABAT una dies exiſio multa
mill. a virum. V. 998

DABATVR regio loci opportuna. V.
805

dabatur nec ratio certa remedij
communis. VI. 1124

DABIT ſe foras. I. 1104

dabit exitio. V. 96 998

dabit ipſares dictis fidem. V. 105

DABVNT labem, putresque rui-
nas, mania mundi expugnata.
II. 1144

DADALA tellus tibi ſuaues ſum-
mitit flore. I. 7

dadala tellus generatim pabula
prabens I. 228

Festus: Dadalam à varie'ate
rerum, artificiorumq; dictam
eſſe apud Lucretium terram: a-
pud Ennium Mineruam: apud
Virgil. Circen: facile eſt intelli-
gere, cum Graeci δαίδαλιον ſi-
gnificet variare. Gloſſa vet.
ποικίλον, dadalum, varium.

Hefſychius: Δαίδαλιν, ποικί-
λιν. Δαίδαλιον, ποικί-
λιν. Δαίδαλειον, ποικίλον,
ἐκ γῆς. Δαίδαλιν, ποικίλιν.
Δαίδαλον, ποίημα, καὶ τὸ ἑρ-
μῆδρον, ὑποπλάττωος ζύλον.
Pauſanias in Boeoticis: οἱ πα-
λαι ἔδωκεν ὀνόματι δαίδαλα.
Prisci lignea ſigna dadala voca-
bant.

M 3 dadala

*Hoc tractū esse videtur à feris, auibus, piscibus. Nam fovea, pedica, nassa, area, esca decipiuntur atq; capiuntur, in damnumq; & incōmodum incidunt nō tamen pueri, qui epoto amaro absinthij poculo conualescunt. Donatus paulo aliter accipit, & capere, decipere interpretatur. Sic enim in Eunuch. III. Vers. Quia est & bonus dolus, quo à medentibus falli agros, non tamen decipi, Lucretius pōtate-
statur. Hadrian. Turneb. Ad-
uersar. lib 6. c. 14. fol. 188*

DECBT. IV. 644

DECERE. V. 159

DECERET VI. 31

DECERPERE novos flores iuuat. I. 926. IV. 3

DECESSE. I. 1103. pro, decessisse.

DECIDAT ut in terras demissus imber, expediam. VI. 446

DECIDERE veteres falcibus ramos V. 934

DECIDERUNT in tales dispositu-
ras V. 194

DECIDIT in barathrum, & atra
tartara. III. 646. 980

Vide Iani Gebhardi Crepund.
lib. 3. cap. 7

DECLARANT. VI. 219 470

DECLARAT. I. 365. V. 1632693.
VI. 467

DECLINAMVS motus. II. 259

DECLINANDO motus II. 253

DECLINARE quod nisi solerent.
II. 121

declinare sese recta regione viai.

II. 250. ἐπεγννωσ. Hinc πα-
γνωσ in noct. Att. lib. 10. cap.
8. naturali habitu declinatus.

DECORA delubra II. 352

DECORES varios scenai splendore
IV. 980

DECORIPARENTIBUS esse. II. 642

DECRUSGERE. V. 536

DECRESCIT I. 314

DECVIT. V. 924

DECVRRAT hic proclivius ad iras
acres. III. 312

DECVRRERE spatium amoris. IV.
1199

Eleganti, & honesta tralatione
significavit mulierem interdum
etiam amare ex animo, & cor-
pus suum cum viri corpore com-
mulentem ipsam quoq; commu-
nia ex re venerea gaudia percipe-
re properare. Est autem tralatio
ducta à stadijs, in quibus cur-
ritur. Simili tralatione dixit Gū-
therus Ligurin. lib. 10. v. 577
egregij decursa parte labo-
ris.

decurrere quamlibet in formam,
& faciem rerum. V. 1262

DECVRRIT ad sensus. IV. 805

DECVRRUNT ad sua quisq; & vera
latus. II. 370

DECVRSO lumine & ita obit. III.
1056

Al.

LEXICON LVCRETIANVM.

- Al. decurso limite Vita Tralatio*
est à cur oribus. Sic Terent. Adelph. V. 4. v. 6. Nam ego Vitam duram, quam vixi vsq; adhuc, prope iam decurso spatio, mitto. id est ad calcem, propter ipsos decursus metasq; viuendi: inquit Donatus. Plaut. Stich. I. 2. v. 4. quid mihi opus est decurso atatis spatio cum eis gerere bellum? Cic. pro Quinctio: prope acta iam atate, decursaq;. Et pro Celio in illo fluxu atatis, hæsiti ad metam Senec. de tranquill. animi: Non in cursu tantū, circiq; certamine; sed in his spatijs vita inierius flectendum est. Ouid. lib. Trist.
- Nam pede inoffenso spatium decurrere Vita
- Dignus es, Et fato candid. ore frui.
- Papinius Statius, lib. 5. Sylu. 3. v. 255.
- ô Pyllias aui transcendere metas,
- Et Teucres equare senes, ô digne videre
- Me similem.
- Iterum Ouid lib. 1. Trist. Eleg. 8. v. 1.
- Decur. inoffensa vita tibi tangere metam,
- Qui legi hoc nobis non inimicus opus.
- Et Martialis eleganter Vita cur. riculum aream vocat. Optat enim Vivere 75. annos i. e. tres areas. Nam una area vita humana. annorum est 25. lib. 10. Epig. 24
- Annos addite bis pro or nouenos: Ut nondum nimia piger senecta, Sed vita tribus aros peractis, Lucos Elysia petam puelle.
- quo DECVRVVM prope iam fiet, ire Et abire. II. 460
- DECVRVS magnus aquam montibus ex altis. I. 283, V. 264. 944. VI. 619
- Eregia trala io Virgil. imitatus lib. 11. Æn. v. 123. Aut ubi decurso rapido de montibus altis, Dant sonitum spumosi amnes, Et c. Id. in Daphnide:
- Saxosas inter decurrunt flumina vallis.
- DECVS Graia gentis Epicurus. III, 3
- DEDEMANUS II 1041 Vide infra: Manu
- DEDERANT V 635
- DEDERAT quod alijs vita es aeris auras voluere; hoc alijs erat exitio, letumq; parabat. VI. 1225
- DEDERE ex adyto tamquam cordis responsa I. 737
- dedere sera facta V. 1339. i. e. mala Et incommoda attulere. Sic vulnera dare dixit Ouid.
- dedere sua post notitiam utilitas. IV 852
- dedere pro viribus, ingenioq; V. 1159

DEDERINT spatium. I. 379

DEDERUNT discessum. IV. 45
re dictum: pro discesserunt.

dederunt assiduas operas ludis.
IV. 971

dederunt solatia dulcia vita.
VI. 4

DEDICAT. I. 367. 422. III. 209.

id est, adfirmat adfert: teste

Nonio: à dicare, id est, dicere,

eodem teste, de *avēnlexō* est:

ut de amare, degerere bellum,

Ec. Hinc & initio dialect Mar-

rian. dedicatiuas & abdicatiuas

Socat enunciationes, quas affir-

mativas & negativas vulgus

Logicorum appellat: Festus: De-

dicare proprie est dicendo defer-

re. Attius Alphesibæa: At ve-

rior, cum te esse Alcmaoniu fra-

trems factu dedicat. Apuleius in

libro *de equib. vias*. Dedicant

aliquid de quopiam: id est, ad-

firmant adferunt. Plaut. Mil.

Glor. III. 2. v. 30. Et tu ipse me

dixisse dedices, id est, adfirmes.

Frustra igitur Lambinus hac

loco deliquat reposuit: ut patet

ex hoc Luca Fruterij carmine

Parisii olim contra Lāmbinum

publice proposito, Anno Christi,

1565.

Dedicat in Caro est. quidni?

Marullus ait iste

Peieret, in Noni deliquat effoli-
bris.

Delicat in Noni tabulis pro dedicat
audis,

Sic Melicas Latio Media pascis
aves.

Dedicat antiquis, nostris est indi-
cat: atq;

Indicat his ipsis surgit origini-
bus.

Dicere ius Latium est, ius estq; di-
care Latinum,

Quodq; Latium est, vetus est:
quod vetus est, Latium est.

Qui locus est Veneri dictus sacer, il-
le dicatus,

Deq; dicatus is est omni para Ve-
neri.

Sic sic esse liquet, nil deliquat esse
Latinis,

Et genium Lambini huic generi
esse patrem.

Postume, quid tibi nunc merui pro
talibus optem?

Deliquat Et posthac possit acere
tibi:

Dedicat & possit veterum de more
placare;

© miserum adstricti consulis ar-
bitrium!

Qui Velit his oculos prastinguere,
commodus addat,

Mi satis est unum dedicat adse-
rere.

At tibi de scriptis Cari tam vana
meranti,

© decus, ô patria spes generosa
tua,

LEXICON LVCRETIANVM.

GIFANI, reddunt grates, quas cum
que mereris

Castalia Phæbo cum patre Pie-
rides.

Et tibi sit Galla conuitia temnere
lingua,

Certat enim pro te Teutonius ora
loqui.

DEDISSE ignem mortalibus. V.
1100

dedisse in medium calata diu pec-
cata V. 1119

DEDIT meatum. II. 208

dedit dulces fatus, & pabula lata.
ta. II. 1158

dedit res palam, ac docuit nos. III.
356. Dare, hic pro loqui ponitur.
Ita Gracii suum didonæ & surpæt
persæpo Terent.

Nunc quam obrem has partes didi-
cerim, paucis dabo.

dedit iter legionibus ire per altæm.
III. 1044

dedit ossa terra, proinde ac famul
infimus esset. III. 1049

dedit specimen natura creandi. V.
187

dedit terra tibi primum mortalia
sæcla. V. 803

DEDITA membra molli somno.
III. 113

dedita mens est in pugna studio.
III. 648. IV. 813.

Genus loquendi notandum, quo
stebantur veteres. Sic Ca-
tull. in Iul. & Manl. nuptias:

in mala deditus vir adultera.
Catolib de moribus: Poëtica
artis honos non erat, si quis in
care studebat, aut sese ad conui-
ua applicabat, grassator voca-
tatur.

dedita fuga. IV. 993

dedita morti morbo & paupertate
corpora penitus cassis contrusa
iacebant. VI. 1153. Sic I. IV. il. lib.
4. Æn. & dedita neci. Et Catull.
Marti dedita prada. id est, neci
data captiua.

DEDITVR cibus in venas. II.
1123

deditur in tartara atra. III. 980.
Al. decidit.

DEDITVS est quibus in rebus ipse.
IV. 813

DEDVCERE aliquem vero. I.
370

deducere pondera. II. 205
deducere cūctus m. mbris sensum.

III. 536

DEDVCIT dux vice dia voluptas.
II. 172

Hic deducere ad res Venereas ac
latas refertur. Sic & surpatur
sape à Terentio, Cicero, &
aliis. Et & arro deductæ.

DEDUCTA primordia II. 395

Hanc scripturam confirmant
Codices, Vaticanus, Martinia-
nus, & excussus Pictet ni, ac Pa-
risiensis.

Deducta autem Lambinus interpretatur, subtilia atq; attenuata. Virgil. Ecl. 6. v. 5. deductum dicere carmen Afran respondit voce deducta. Pompon. Vocem deducas oportet, ut mulieris Videantur verba. Lege Macrobius lib. 6. Saturni Giffanius diducta probat, & interpretatur distracta: quam scripseram tamquam mendosam, reiecit Lambinus. Vide Nicolai Erythraei Indicem in Virgilium, pag. 101. in voce, Deductum

DEERRARUNT vage passim motus ab sensibus omnes. III. 874

DEESSE communi saluti. I. 43

DEFECIT. I. 1038

DEFECTVS. V. 759

DEFENDERE patriam terram virtute. II. 641

defendere possit Vesta. V. 1428.

i. e. arcere iniurias caligine, depelle e. Sic saepe usurparunt Veteres.

Cato de re rust. Ea armenta aut crates ficarias imponuo, quae frigus defenderant & solem. Enn. Achille: serua ciues, defende hostes, dum potes defendere. Virgil. Eclog. 7. v. 47. constitit pecori de end re Et lib. 10.

Aen. v. 905. Hunc oro, defende furorem. h. e. prohibe. Quadrigarius Annal. Et quo maxime opus erat, à vinctis hostes defendere antefacillime.

Plautus Most. IV. 2. v. 20. maximam qui his iniuriam soribus defendas.

Martial lib. 7. Epigr. 35 subitō defendere nimbos. Cic. de senect. Defendit solus ardores, i. e. arcet.

Et pro Roscio Amer. Omnes hi, quos videtis adesse in hac causa iniuriam nouo scelere conflatae putant oportere defendi: defendere ipsi propter iniquitatem temporum non audent. Propert. lib. 1. 20. Nympharum cupidas semper defende rapinas.

DEFERAT nobis VI. 134

DEFERT per iras aethereus roseam auroram matuta. V. 656

DEFESSA aetatis spatia vetusto. II. 1171. V. 825

defessa iacebant corpora. VI. 1176

DEFESSOS eos ante dissoluebat. VI. 1160

DEFESSI sanguine sudant. VI. 1128

DEFESSVM genus humanum videri colere eum, et inimicis languerebat. V. 1144

DEFIAT. VI. 814 i. e. desit.

DEFIERE. I. 610

DEFICIENS animo maffo cum corde iacebat. VI. 1131

DEFICIT sensus. III. 548

deficit natura loci. III. 828. V. 372

DEFICIUNT omnia, atq; uno tempore desunt. III. 415

defi-

LEXICON LVCRETIANVM.

deficiunt membra fugienti lan-
guida vita. V. 885

deficiunt & vici calore. VI. 360

DEFIT. II. 1140. III. 121

DE FLEBIMVS te infatigabiliter, æ-
ternumq; nulla dies nobis ma-
iorem è pectore demet. III. 921.
911

DE FLVERE neque hilum. III. 519.
Alibi dixit: re. edere.

DE FODERE in ter. am. virgulta.
V. 933. 1365

DE GEBAŦ eum. V. 1419

DAGER: vitam diis dignam. III.
323 IV. 1275. V. 1121

degere etatem III. 10

degere consueta domi. IV. 996

degere Sitamplacidam, ac paca-
tam. V. 1155

DEGERERE bellum. IV. 965. Hic
re D: significatum Verbi am-
plioŦem, & vehementiorem fa-
cit. Sic IV. 1009.

Multi depugnant, gemitusq; dolo-
ribus edunt.

Sic Claudian. lib. 1. de laud. Stil.
v. 21 decertatos labores, dixit.
Papin. Stat. Thebaid lib. 1. v. 2.

Alternaq; regna profanis decerta-
ta odiis.

Horat. Carm. lib. 1.

Qui simul strauere ventos aquore
feruido depraliantes.

Et lib. de art. Poët. v. 94.

Iratusq; Chremes tumido delitigat
ore.

Et lib. 1. Epist. 3. v. 14. Antra.

gicâ defauit, & ampullatus in
arte.

Lib. 1. Od. 3. v. 13. Nectimuit
precipitem Africum decertan-
tem Aquilonibus. Calius ad
Cic. lib. 8. Epist. 17. Vestras co-
pias non noui: nostri valde de-
pugnare, & facile algere, & e-
surire consuerunt. Sic Ouid. Me-
tam. lib. 11. v. 332.

Quæ pater haud aliter, quam cau-
tes murmura ponti.

Accipie, & natam delamentatur
ademptam.

Ibid. v. 376.

-- demugit aq; paludes.

Sic apud alios, & pissime particu-
la DE significationi dat incre-
mentum.

DEGERET anum pulchre. V. 173.
1439

DEGITVR hoc ani, quodcumq; est,
quantis in tenebris vite, quan-
tisq; periculis? II. 16

degitur etas alterius sub nutu. IV.
1115

DEGVNT placidum anum, vi-
tamq; serenam II. 1092

DEGVSTANT ignes celeri flamma
igna trabeq; II. 192. Sic Vir-
gil lib. 2. Æn. v. 684. Lambe-
re flamma comas. Et lib. 12.
Æn. v. 376. Summum degustat
vulnere corpus. Horat. lib. 1. Sat.
5. v. 73. 74.

Nam & aga per ceterem dilap-
so flamma culinam

DANIELIS PAREI

*Vulcano, summum properabat
lambere tectum.*

DEICERE. VI. 793

DEIICIT. V. II. 24

DEINCEPS. II. 333

DEINDE. I. 390. 461. 746. 759.

785, 931. II. 901. III. 1011. IV.

8, 195, 629, 699, 814, 951. V.

849, 1005. VI. 334, 781

DELABI in terram. VI. 837

DELATA. VI. 821

DELATVM nomen III. 1333

DELECTI ductores Danaum, pri-
ma Gironum. 86. Vide Dilecti.

DELETVR certo tempore luna. V.
748

DELIBARE non Galemus, nec de-
minus hilum tempore de mor-
tu III. 1102

*Delibare, libare, delibatio: va-
lent decerpere, deminuere, con-
fringere, violare, auf. rre. Trala-
tio à Gino libato & delibato,
quod libando deminutum esse
intelligitur. Librarij saepe depra-
uarunt, nunc in librare, nunc in
delibrare, nunc in deliberare:
nunc in delimare.*

DELIBAT animi pacem III. 24,
id est, extenuat, diminuit. Al.
de ibrat.

DELIBATA nomina sancta VI.
96. Lambin. delibata, vel deli-
mata.

DELIBET Sol parvam humoris
partem ex aqore. VI. 621

DELICIAS substernere. II. 22

delicias vite. V. II. 49

in DELICIIS esse, summoq; in ho-
nore vigere. IV. II. 49

DELIRA hac, furiosaq; cernimus
esse. II. 983

delira fatur, & dementia. III.
465

DELIRANTES morbo. V. II. 58

DELIRAT linguaq; mensq;. III.
454

DELIRVM cum mihi, tum vanum
esse videtur. I. 698

Nonius Marcellus: Delirare,
est de recto recedere. Lira autem
est fossa recta, qua contra agros
zuendos ducitur, & in quam v-
ligo terra decurrat.

Metaphora igitur sumpta à re
rustica. Cum maxime autem
transfertur ad senum stultitiam.

Cic. lib. II. de diuinat. An censes
vllam anum tam deliram esse
futuram, ut somniis crederet?

Et Catone Maiore: Ista senilis
stultitia, qua deliratio appella-
ri solet, senum leuium est, non
omnium. Plaut. Epid. II. 3. S. II.
Profecto deliramus interdum se-
nei. Horat. Sat. 5. v. 71. Mulier
si forte dolosa, libertus ve, senem
delirum temperet, illis accedas
socius.

DELPHICA Phabi laurus. VI.
153

DELYBRA deum. II. 352. V. 309.

LEXICON LVCRETIANVM.

- 1165, 1100 VI. 74, 416. 12. i. e. **DEMP**TIS paucis, pauciq; tribu-
 Deorum simulacra, & statua. *is.* I. 799
 Nam delubrū dictum est quasi **D**EMPTO augmine. II. 1131
 delibrum: estq; iustis delibera- *dempto* tegmine. III 604
 tus, id est, lignum, cui cortex **DEM**VM. I. 143, 486. II. 853. III.
 detractus est; quod veneraban- *52. IV.* 129, 385, 917. *V.* 886.
 tur pro dio. Festus. *VI.* 464
DEMANT dolorem. II. 21
DEMENTIA videtur. I. 704
DEMENTIT enim, delirāq; fatur. **D**ENIQUE. I. 17, 76, 199, 238,
 III. 465. *V*isitatus Verbum est 278, 305, 358, 434, 464, 471,
 dementare. *551, 577, 588, 621, 763, 913,*
DEMERSA liquore. IV. 442 *979. II.* 130, 251, 431, 444,
DEMERSIMVS in gelidum im- *514, 678, 738, 745, 856, 895,*
 brem. VI. 148 *971, 989, 1080, 1140. III.* 50.
DEMET nulla dies nobis aeternum *59, 135, 158, 477, 127, 559,*
 marem exspectore. II. 21. III. *616, 742, 778, 786, 945, 989,*
 22. *1037, 1053, 1090. IV.* 222,
DEMIMVS hilum tempore demor- *335, 422, 428, 455, 471, 515,*
 tis. III. 1101 *784, 838, 1098. V.* 26, 35, 90,
DEMINVI. I. 606. V. 324 *233, 307, 312, 319, 336, 381,*
DEMISIT sein terras. II. 1153, VI. *435, 542, 560, 722, 730, 856,*
 445 *940, 1058, 1072, 1235, 1276,*
DEMISSA. VI. 425, 432 *VI.* 64, 155, 339, 399, 101,
DEMISSIOR. V. 628 *733, 799, 808, 919, 951, 965,*
DEMISSOS VI. 913 *973, 1032, 1076, 1121, 1190,*
DEMISSVM. VI. 256, 444 *1270*
DEMITTERE. V. 673 *denique. III. pro, tandem: ita ta-*
DEMITTUNT. V. 670 *men, ut non sit δὲ xλὺς, hoc*
DEMOCRITI sancta sententia. *modo: ita labora, & fructus*
 III. 372. V. 621 *tandem aliquis existat.*
DEMOCRITVS leto caput obuius **D**ENSEBANT. V. 492
 obtulit ipse. III. 1055 **D**ENSENDO VI. 481
DEMISIT honorem. V. 1113 **D**ENSERI. I. 656, 661
DEMPTA, & addita quadam. II. **D**ENSERIER. I. 395, 647. *Don-*
 769 *seri, usurpabant veteres sapiissi-*
me, pro densari: & densere, pro
densare.

DEN-

DANIELIS PARÆI

DENSIS ignibus. I. 654

densis nubi^{us}. VI. 184. 247

DENSO sunt agmine nubes. VI.

99

denso sunt corpore nubes. VI.

360

DENT motus inter se, accipiantq³.

I. 818 II. 761. 884. 1007

dent tibi fraudem. II. 187

DENTATA II. 432

DENTES. III. 693. IV. 1073. 1037

V. 671. 1063. 1282. VI. 659

DENTIBVS. IV. 1102, V. 746;

989, 1068, 1325

sub dentibus ipsis leti mortem ef-
fugiat I. 851

Dentes leti, eleganter vocal poë-
ta hiatus, fau^{es} mortis. Trala-
tio ducta est à feris, qua, quic-
quid inuadunt, dentibus dilä-
cerant & discerpunt. Non absi-
militer Nicander ὀδὸν & λοιμὸν
dixit, initio ἡμελων.

DENTIS inludunt sape labellis. IV.

1073

dentis adactus exhibant. V. 1329

DEORSVM. I. 362, II. 190, 202

206, 217, 221, 230, III. 1030,

IV. 630, VI. 314

DEORVMQVE IV. 77. VI. 53

DEOS. II. 175. V. 83. VI. 57,

764

DEPACTVS terminus vite. II

1085

DEPASCIMVR aurem dicta tuis e
chartis III. 12

DEPELLERE dictis nequeat ratio.

I. 322

DEPENDET. VI. 914

DEPERDERE sen^{um} Citalem. III.

528. V. 9. d^{isperdere}, fortassis;
dispergere: & m^x. dispersa.

DEPERIT. II. 296. pro, perit. Sic
Varro lib. 8. de L. L. ex sermone
si quid deperit.

DEPLEXÆ. V. 1320. Sic habent o-
mnes libri & manuscripti, &
typus excusi. Qua scriptura si
recta & vera est, dep^{lexa}, hoc
est, deligata & so^uta. Sed qui-
dam legi volunt dep^{exa}, id est,
horrida, seu lacera, κατ' ἀντι-
φρᾶσιν: Et apud Terent. He-
aut.

Adeo exornatum dabo, adeo de-
p^{exum}, ut, dum viuat, memine-
rit semper mei. Nam dep^{exus}
comptum & cultum significat.
Nonnulli deu^{exa}, id est, prona,
& deorsum ruentes.

DEPONERE onus. III. 1073

DEPONUNT corpora per pabula
lata. I. 258

DEPRENSA tumultu nauigia VI.
418

DEPRENSVS. V. 9. 988

DEPRESSA sederent. V. 475

DEPRESSO grauit^{er} sub murmu-
re mugit tuba. IV. 554

DEPRESSOS premunt ad terram.
VI. 52

DEPRIMIT. V. 540. VI. 431

DEPV-

LEXICON LVCRETIANVM.

- DEPVGNANT** multi, gemitusque doloribus edunt. IV. 1009. Vide Digerere bellum.
- DERIPTA** membrana summo de corpora verum. IV. 36.
- DERIDICVLVM** esse videtur. III. 779. de auget. vsus est etiam Plaud. Pseud. V. 5. v. 6. 7. Ego perirurare mauullem me miliens quam mihi illum verba per deridiculum dare. Amph. 2. 2. v. 78. Deridiculi gratia. Mil. II. 1. v. 14. Deridiculo esse. Apul. Florid. deridiculo haberi. Terent. Heaut. V. 1. v. 79. Quis tibi me pro deridiculo ac delectamento putat. Agell. lib. XIII. cap. 29. Pueri in ludo rudes, si eum libri accepissent, non y magis in legendo deridiculi fuissent, ita & sententias intercidebat, & Verba corrupte pronunciabat.
- DERIVARE** alio II. 365. i. e. conuertere alio: traducere alio: & alibi loquitur. Sic leg. Lambin. Deriuare enim alio, seu in aliam rem, seu in aliam personam, vsitatum bonis scriptoribus. Terent. Phorm.
- atque ex crimine hoc An-
siphonē eripiam, atq; in me omnē
iram deriuam senis? Cic. lib. 1.
accusat. alio responsonem suam
deriuauit. Et alibi.
- DERIGIT**. VI. 823. pro deorsum
sendis.
- DERIPERE** IV. 36. est deorsum
rapere, & el trahere: Tibull. lib. I.
sertaq; de sanctis deripuisse focis
Virgil. lib. I.
Te gora deripiunt costis.
- DERIPTA** saxa. VI. 535. i. e. pra-
rupta.
- DESCEDERE**. I. 680. pro, discedere.
Sic deuert culum, derigere, &c.
dixerunt an iqui.
- DESCENDAT** de caelo in mare. VI.
426.
- DESCENDIT** Iuppiter. VI. 402.
Descendere tum Iouem dicunt
Poëta, cum iam iam futurum
est, ut vel tones, vel pluat, & el
grandinet, vel ninguat, quasi
sine nubibus, & nisi è caelo in
nubes descendat, neque tonare,
neque pluuere, neque grandinare,
neque ningueret possit. Virgil.
Melib. Iuppiter & lazo descendet
plurimus imbris. Item Georgic.
II. v.
- Tum pater omnipotens facun-
dis imbribus æther coniugis in
gremium læta descendit. Et Ho-
rat. Od. 13. Epod. v.
- Horrida tempestas cælum con-
traxit, & imbreis, niuesq; deducunt
Iouem, &c.
- descendit** versabundus turbo. VI.
437.
- DESCINDERE**. III. 660.
- DESCISCERE**. I. 103.
- DESCRIPTAQUE** tellus. V. 1440.

- Describere, veteribus est parti-
 ri, & quasi terminis positus, ac
 per limites diuidere, & suam
 cuique partem attribuere: ut a-
 pud Virg. *Aeneas* facit: unde &
 pro digerere, recteque & ordine
 quid constituere sumitur: ut
 Rep. bene descripta nihil est pra-
 clarius. Ita Grac. *κατὰ μέρος* φερν,
 & *διὰ μέρος* φερν. Huius notione
 ignoratione multi multa pec-
 carunt in veterum scriptis: Et
 in hoc Poëta, pro descripta, erat
 discerta. Et apud Cic. vet. Rhet.
 lib. I. In praesentia tantummodo
 numeros, & modos, & partes
 argumentandi confuse & per-
 mixte dispersimus: post descri-
 pte & electe in genus quodque
 causa digeremus. Ita hodierna-
 te, auctore Ioachimo: olim
 Cuiuslibet libri habebant discre-
 ta.
- DESERERENTVR. VI. 1284.
 DESERIT. III. 124. 130.
 233.
 DESERTA. I. 164. II. 1100. IV.
 593. V. 1, 86.
 DESERTI catuli baubantur in a-
 dibus. V. 1070.
 DESERTOS, opis expertes. VI.
 1339.
 DESERTVM. I. 1102.
 DESIDERIO perfixa iuuenti. II.
 160.
 DESIDERIVM nec tibi iam et-
- rum verum superinsidet una.
 III. 915.
 desiderium cuius rei insident. III.
 932.
 desiderium nostri nos adigit nec
 ullum. III. 936.
 DESIDIES. V. 49. sic amicities, a-
 uarities, materies, &c.
 DESIDIOSE agere ata: em, lustris-
 que perire. IV. 1129.
 DESIERVNT. IV. 404.
 DESINE. II. 1038.
 DESIPERE EST. III. 362. 804. V.
 166. 1042.
 DESIPERENT homines. III.
 754.
 DESIPIENTIA fit. III.
 300.
 DESIPIT. III. 491.
 DESISTET. III. 984.
 DESIT. III. 255.
 DESPECTVM. IV. 418.
 DESPEXIMVS. IV. 423.
 DESPICERE unde queas alios
 passimque videre errare. II. 9.
 hoc est, ex quibus templis seu ar-
 tibus possis deorsum aspicere,
 &c. Hoc enim proprie valet de-
 spicere. Virgil. lib. I. *Aen.* 6.
 Despi: leni mare veliuolum,
 terraque iacentes. Claudian.
 Paneg. Manlii, de virtute: Im-
 motaque cunctis casibus ex
 alta mortalia despicit arce.
 despiciere nubila. IV. 419.
 DESTITERVNT. IV. 972.

DESTI-

LEXICON LVCRETIANVM.

DESTITIT. V. 825. VI. DETRAXIT quod sol ab altera-
555. tra orbis parte, eius in aduersa

DESTRICTA rabie. V. parte tanto plus reponis. V.
1064. 684.

DESVBITO. II. 265. III. DETRITA volgi pedibus strata
644. αὐτῶν pro, Valde viarum. I. 315.
subito. Vide Nonium.

DESVNT. III. 453. 823. V. 367. detrita cum sunt, minui Vide-
VI. 359. mus. I. 319.

DET. II. 488. IV. 264. VI. DETRUDERE solem signis astiniis.
169. V. 638.

DETRACTVM neque de ponder DETRVDIT. III. 363.
quicquam. III. 126. Al. de- DETRVSIT simul ac turbo nu-
tractum. bem grauidam ad aquora pon-
21. VI. 439.

DETERIORE forma mulier- DETVLIT. I. 118. V. 65. 273.
cula interdum amatur. IV. 1091. VI. 638.

DETERIORES in partes cedere DETVRBAVIT equis in ter-
II. 507. ram magnanimum Phaethon-
ia pater omnipotens. V. 402.

DE TREMINET prope hinc ictus. DEVENIAMVS in loca nobis ad-
VI. 402. uersa. VI. 1131.

DETRACTO corpore multo III. DEVENIUNT in sales dispositus-
120. ras. I. 1025.

detracto sanguine vniu. III. DEVICTA flamma glacies aris. I.
443. 493.

detracto lumine solis. V. 979. deuicta cogatur. II. 291.

DETRAHAT, & auferat DEVINCTI somno. IV.
quid ex hominum nervis sermo. 1021. Sic ibid. vers. 454. cum
IV. 538. suauis deuinxit membra so-
pore somnus. Catull. aut ut

DETRAHERE. III. 515. eam dulci deuinctam lumi-

DETRAHIT magnam par- na somno liqueris immemo-
tem maris sol astu. VI. 616. ri discedens pectore coniux.

DETRAHITVR. II. 924.

- Valer. fopor alligat artus. Virg. in Ciri, v. 106. Iamque adeo vulci deuinctus lumina somno nifuserat. Pari elegantia somno vincula tribuit Moschus, Idyll. II. v. 3. 4. ὅτε γλυκίων μέλιτ' βλεφάροισι ἰφίζων, λυσσελῆς, πιδ' αἶμα μαλακῶ κατὰ φάλα δισμῶ. Vide Iani Doufe, Filii Not. in Catull. cap. 6. p. 36. Ciacconii, & Coleri in Sallust. Iugurth. cap. 9. Arnob. lib. V. aduers. gent. Vincit somno, atque aliffimi soporis obliuione demersos.*
- DEVINCTVS** aeterno amoris vulnere. I. 34. Sic habent tres libri M. SS. *Furius Bibaculus: Ille grani subito deuinctus vulnere habenas misit equi. Virgil. lib. VIII. Æn. v. Tum pater aeterno fatur deuinctus amore. Sic Catull. mentem amore reuinciens. i. e. adstringens amoris vinculis. Copula enim & compedes in amore sunt. Horat. lib. I. Od. 13. Quos irrupta tenet copula. Et Od. 33. Venus grata detinuit compede. Tibull. lib. II. Eleg. 2. Flauaque coniugio vincula porte amor. Vide supra: Compagibus Veneris.*
- deuinctus alicui studio adheret. IV 959.*
- DEVITARI** letum non pore.
- DEVM** II. 598. 1091. V. 101. 148. 149. 309. 1160.
- DEVM**. I. 48. 68. II. 168. 352. 638. V. 1165. 1187. 1200. 1208. VI. 69. 70. 74. 416. 418. 1270.
- DEVS** V. 8. 19.
- DEVOLVIT** in terram. VI. 204.
- DEXTER** oculus qui fuit, hic idem nunc sit laeues, & è laeo sit mutus dexter. IV. 300. 301.
- DEXTERA**. II. 487. IV. 292. 309. 313. 432.
- DEXTRA**, laeuaque IV. 276.
- DEXTRAM**. III. 652.
- DEXTRAS** manu attenuari sapientia saluantum acta. I. 317. Vide Ioh. Meursij exercitat. Crit. Part. II. cap. 14.
- DEXTRIS** manibus aliquid tenere. II. 25.
- DIA** voluptas. II. 172.
- dia** pabula. V. 942.
- dia** otia. V. 1386.
- DIAS** in luminis oras exoritur ne quicquam sine Venere. I. 22.
- DICAM**. IV. 878. 911. V. 274.
- DICANT**. III. 928.
- DICAT**. II. 657. V. 909. VI. 710.
- DICATVR**. IV. 160. VI. 707.
- DICEBAT**. I. 883.
- DICEMVS**. III. 665.
- DICENDVM**. I. 382. V. 8. 513. VI. 980.
- DICENT**. I. 861. III. 761.
- DICERE**. I. 430. 690. 704. 830. II. 220. 360. 384. 767. 892. 976. I. 423. 424. 732. 1638. IV. 127.

LEXICON LVCRETIANVM.

- 127.147.486.691.1163.V.157. dictis diffidere I. 267. 333.
 713. VI. 703. 706. 711. 768. dictis fidem co- tra dere I. 401.
 979. dictis captum pertexere. I. 418
 DICAS. II. 791. dictis doctis- tionem reddere. II.
 DICET. II. 929. 983. III. 179. IV. 128. 175.
 DICI. I. 470. 765. II. 915. 1933. dictis tu te prabere memento. II.
 III. 420. VI. 723. II. 65. i. e. attende. Sic Lucil. lib.
 DICIT. I. 833. 27. Rem cognoscas simul, & di-
 DICITVR. II. 810. III. 103. IV. ctis animum attendas. Id. lib.
 132. 29. Præterea ut nostris animum
 DICO. II. 869. III. 94. 137 IV. 46. attendere dictis, atque adhibere
 229. 725. 879. 1101. VI. 769. velis.
 DICTA. II. 599. 729. II. 12. 163. dictis iactant miracula. IV. 595.
 IV. 463. 581. 878. 912. V. 54. dictis orare. IV. 835.
 Sapissime hac voce utitur Ca- dictis ex animo expulerit, non ar-
 rus. & amplius quid apud eum mis. V. 51.
 notat, quam vulgo. Accipit e- dictis doceo V. 57.
 num pro disputationibus, & ra- dictis pervincere. V. 100.
 tionibus philosophicis. Apud dictis dabit forsitan ipsares fidem.
 Græcos λόγος etiam ita variat. V. 165.
 sic Ennius dixisse videtur apud dictis doctis multa tibi expediam
 Ciceronem: solacia. V. 114.
 Versibus, quos olim Fauni ve- dictis veridicis purgavit pectora.
 resque canebant, VI. 23.
 Quum neque Musarum scapu- dictis pertexere pergam inceptum.
 los, quisquam superarat, Nec I. 418, VI. 41.
 dictis studiosus erat. dictis sequantur. III 916.
 DICTÆOS referunt Curetas. II. DICTVM superbe, & fœde admis-
 633. sum. V. 1223.
 DICTIS æternum leporem da diua DICVNT. I. 465. 1051. III. 101.
 Venus. I. 28. DICVNTVR. V. 1084.
 dictis terroloquis victus. I. 103. DIDICERE. V. 83. 1383. 1408. VI.
 dictis rerum naturam expandere, 57.
 pandere. I. 126. V. 55. DIDICISSE vocabula prima. V.
 dictis, & carmine præpandere lu- 1641.
 mina menti. I. 143. DIDIDERVNT prima Asthen-

DANIELIS PAREI

- mortalibus agris frugiferos fru-* DIEI species verna patefacta est.
ctus. VI. 2. *referata. viget genitalis aura fa-*
uoni. I. 10.
DIDITA simulacra in cunctas ja-
ciuntur partes. IV. 240. *diei non lucida tela, nec radii solis*
discutiant. I. 147. II. 59. III. 91.
DIDIT sensiferos motus prima per
artus. III. 246. VI. 39.
DEDITVR cibus in venas artus,
Ec. II. 134. III. 704. IV. *diei infinita longa atas antea*
temporis. I. 557.
623. 631. 952. V. 10. 267. VI. *diei luce conrepta omnia con-*
946. 1165. *dent.* IV. 81.
DIDITVS ardor. III. 478. *diei puncto.* IV. 200.
V. 1092. *Vtitur & hoc elegan-*
tissimo verbo Guntherus, lib.
VII. *Gers.* 467. *Præclarum-*
que sibi cupientes didere nomen.
Et Virgil. lib. VI. Æn. v. Di-
ditur hoc subito Troiana per op-
pidarumor. Et lib. VIII. &
123 tua terris didita fama. Sil.
Ital. lib. 1. Hinc fama in po-
pulos iurati didita belli. Glos-
far. vet. Dide, dia'dos, μίετορ.
Didita, dia'doferne.
DIDVET ventus nubis. VI. *DIEM* nec nox ulla, nec noctem
214. *aurora secuta est.* II. 578.
DIDVCTA spatio locorum. III. *diem primigenium maris, & ter-*
316. 395. *ra, solique coortum.* II. 1103.
DIDVCTAQVE III. 288. *Vide,* *diem plangere magna, solemque*
Deducta. *per agros quarebant pauidi, pa-*
lantes noctis in umbris. V. 971.
DIDVNTVR in artus per caulas *diem, noctemque.* VI. 1158.
corporis omnes. III. 708. IV. **DIES.** I. 233. 322. II. 12. III. 61.
140. *913. 912. IV. 970. 975. 1025.*
DIE natali priuata. III. 713. *1026. V. 96. 484. 679. 704.*
DIEBVS agitare noctes pariles. I. *732. 998. 1104. 1189. 1278.*
1065. *1369.*
diebus festis celebrare. V. 1166. **DIFFERITAS** tanta. & distantia
in his rebus est. IV. 637. *Pro-*
fert hunc Gersum Nonius: &
differitas, (inquit) pro differen-
tia. Vtitur & hac voce Arno-
bius lib. II. aduers. gent. Vultis
fauore deposito, cogitationibus
tacitis peruidere animantia nos
esse

LEXICON LVCRETIANVM.

- esse aut eonſimilia ceteris, aut non plurima differitate diſtan-
tia? Idem lib. VIII. Quid ergo
ceſſatis cuiuſlibet arboris vi-
ſcum ſine vlla paſſim differita-
te comburere?
- DIFFERRIER** igneis à medio. I.
1086.
- DIFFERRE**. II. 513. 674. 684.
724. III. 315. 382. IV. 479.
650. 657. 1241. V. 1072. VI.
1104. 1106.
- DIFFERT** nubila, fauillam, &c.
I. 272. II. 513. VI. 234. 691. i. e.
diſſpat, diſiicit. Virgil. Georg.
III. v. 19. Scythiaque, hiemes,
atque arida differt nubila. Ho-
rat. Od. X. Epod. Fractura quere-
mos differat. Idem ibid. Od. V.
Poſt inſepulta membra different
lupi.
- DIFFICILE** eſſe videtur. I. 487.
difficile eſt. I. 137. IV. 1140. V.
100. 517.
- difficile eſt** ratione docere, & vin-
cere verbis. V. 734.
- difficile non na eſt** rationem red-
dere & verbis. V. 1167.
- DIFFICILIS** res ad credendum.
II. 1025.
- DIFFIDERANT**. V. 1348.
- DIFFIDERE** dictis. I. 267. 333.
V. 978. II. 16.
- DIFFINDENS** terram. VI. 583.
- DIFFLVAT** ab ſummo tibi alius
aceruus. III. 198.
- diffuat ambroſia quaſi ſero, &
nectare iunctus. VI. 971.
- DIFFLVERE**, & diſcedere. III.
436.
- DIFFLVIT**. I. 1037.
- DIFFVGERE**. I. 762. II. 456. V.
437.
- DIFFVGERE** corpora pauca calo-
ris. III. 123.
- DIFFVGIANT**. I. 1094. III. 256.
diffugiant vaſſi integri vinare-
pente. VI. 231. Tralatio illu-
ſtris, & tamen uſitata, pro eo,
quod eſt, diffuuant, & dilaban-
tur. Idem I. 1094. ad flam-
mas tranſtulit. Et eod. lib. v.
762. ad fulmina, ad imbres, &
ad ventos. Sic Plautus Aulul. I.
2. & 16. Tu aquam auſugiſſe
dicito, ſi quis peret.
- DIFFVGIERAT**. V. 1337.
- DIFFVGIENT**. I. 761.
- DIFFVGIT**. III. 123. IV. 586.
- DIFFVGIUNT**. III. 16. V.
1339.
- DIFFVNDAT**. VI. 598.
- DIFFVNDERE**. IV. 261.
- DIFFVNDI** animam. III.
438.
- DIFFVNDITVR**. I. 353.
- DIFFVSA** anima vis. III.
584.
- diffuſa ſolute. IV. 53.
- diffuſa per auras pars vocum. IV.
573.

- DIFFUSA è rebus abundant. IV. DIGNATVR. II. 1037.
89.
- DIFFUSILIS aether. V. 468. i. e. DIGNISSIMA dicta perpetua sem-
diffusus. per Vita. III. 13.
- DIFFUSO lumine cœlum placa- DIGNVM pro rerum maiestate
tum nitet. I. 9. i. e. dispulsis, & carmen condere. V. 1. 2.
- discussis à sole tenebris. Sic III. DIIS dignam degere vitam. III.
22. semperque innubilis aether 323.
- integit & large diffuso lumine diis indigna putando, alienaque
ridet. pacis eorum. VI. 68.
- DIFFVSVS late in omnes undique DILANIATA anima foras disper-
partes. V. 470 sic Apuleius Me- gitur. III. 540. et alate.
- ram lib. II. In sperato lucro dif- DILAPSA monumenta virum vi-
fusus in gaudium. demus V. 312.
- DIGITIS mobilibus expergesacta. DILECTI ductores Danuvm, pri-
II. 411. ma virorum. I. 86. Theocrit.
- digitis canentum pulsata tibia. Idyll. 17, παῖδες ἐν πολίῳι πρῶ-
IV. 587. V. 1384. λελεγεμένοι, αὐτὸν ὁ φελός τι. i. e. vi-
in DIGITO annulus subtertenua- ri ex omnibus ciuitatibus dile-
tur habendo. I. 312. cti, quorum aliquis & sus esset.
- digito, monstrent, quæ sine presen- Admonendus est lector, in tri-
tia. V. 1031. bus libris MSS. dilecti scriptum
digito tundimus lapidem. IV. esse, quod probat Lambinus.
265. Nam Festus quoque testatur,
DIGITOS primum in pedibus li- dilectus militum, dixisse veteres
nescere, & ungues. III. 529. non delectus. sic Cic. Phil. V. Bel-
digitos agitat propter moribun- lo autem dubio quod potest esse
dus humi pes. III. 654. studium dilectus? Et paucis
DIGITVM non altior vnum con- verbis post: Tumultum decerni
lectus aqua. IV. 416. iustitiam edici, saga sumi dico
DIGNA iua pergam disponere car- oportere, dilectum haberi, sub-
mina vita. III. 421. latis vacationibus. Idem pro
DIGNAM diis degere vitam. III. Milone: Conuocabat tribus, se
323. interponebat, Collinam nouam
DIGNARTER nonne decebit hunc ex dilectu perditissimorum ci-
hominem esse numero diuum? uium conscribat. Sic Ennius:
V. 32. Quo vetti Argiui dilecti viri.

LEXICON LVCRETIANVM.

- Virgil. Ecl. IV. v altera qua ve-* DIMINVNT. V. 266. 390. Ita
hit Argo dilectos heroas. veteres pro diminuo dicebant.
Adiuv tamen Manutius Rat. Terent. Adolph. IV. 2. & Dim-
Orthograph p. 283. maluit scri- minuetur tibi quidem iam ce-
bere, delectus: à Verbo deligo: rebrum. Sic legit Priscian. lib. 1.
quo componitur ex de & lego: DIMISSA anima corpus caret un-
quasi de multis lego: ut dacerpo, dique sensu. III. 357.
quasi d: multis carpo. DIMISSVS imber in terras. VI.
495.
DILATA absinthia cum tuimur
misceri. tangit amaror. IV. 214 DIMITTAT. VI. 877.
VI. 930. diluit: Gifanius inter- DIMITTENS. VI. 307.
preatur aspersa, ut diluere elle- DIMITTERE. V. 757.
borum dixit Pers plerunque pro DIMITTIT. III. 340. VI. 842.
infirmare, ac deminuere, & si DIMITTITUR in cunctas endē-
sunt veteres. Hinc apud Rhetor- que partes. IV. 226. VI. 912.
es, diluere crimen, & apud DIMITTVNT suum sensum cor-
Horat. Curam diluere, & Cic. pore primordia. II. 921.
aliquando coniungit illa: dilue- DIMOVET circum se falsas endas.
re, & infirmare. VI. 891.
DILUVIARE minantur amnes om- DIMOVIT sol terram radius obor-
nia ex alto gurgite ponti. V. tis. VI. 869.
388. pro, dilui & obtrudere. DIOMEDIS equi spirantes navi-
ad DILVIEM renocatur imbri- bus ignem. V. 29.
bus pars glebarum. V. 256. VI. DIRA lubido IV. 1040. 1083.
291 sic Horat. lib. III. Od. 29. DIRECTA alto. II. 198.
v. 40. Cum fera diluvies quie- DIRECTIS suis tendunt. IV. 611
tos irritat amneis. Et lib IV. DIREMPTA morte. I. 114. Cic. I.
Od. 14. & 29. horrendamq; cul- Tusc. Est enim interitus quasi
tis diluvium meditatur agris. discessus & secretio, ac direm-
vide Nonium. ptus earum partium, quæ ante
interitum iunctione aliqua te-
nebantur.
DILVXIT donec rerum genitalis o-
rigo. V. 176.
DIMIDIA ex parte. V. 720.
DIMIÆ pars is pars semper habebit
d. midiam partem, nec res
perfiniet ulla. I. 610. 611.

DIRIPIEBANT à tergo nec opi-

DANIELIS PAREI

- uantes. V. 1319.*
DIS. II. 1090.
DISSÆPIT aër colles, atque aëra
montes. I. 997.
DISCEDANT ad semina rerum.
 II. 832.
DISCEDAS retroque vera, repul-
santi pectore dicta. IV. 911.
DISCEDERE laticem cernis. III.
 436.
discedere quo possint res. III. 817.
 V. 361.
discedere possis plenus rerum. III.
 974.
discedere canes auentes. I V.
 1196.
DISCEDUNT mania mundi. III.
 17. i. e. dissipantur, & disparan-
tur: vel diuiduntur, & hianti
ut apud Cic. Offic. III. Cum ter-
ra discessisset magnis quibus-
dam imbribus. Et Virgil. lib. IX.
Æn. v. Video medium discedere
cœlum.
discedunt sua quoique cibis ex
omnibus intus in artus corpora.
 II. 711.
DISCERNERE hoc animi demum
ratiodebet. IV. 386.
discernere res apertas à dubiis,
egregium est. IV. 469.
DISCERNI articulatim verba.
 IV. 557.
DISCERPERE. IV. 94.
DISCERPITVR aurum in paruas
partes II. 828.
DISCESSVM. IV. 45.
DISCIDIIS crebris exercita. II. 119.
DISCIDIO redeunt res in corpora
materiai. I. 249.
DISCIDIO sine perniciali non po-
tis est seungi, seque gregari. I.
 452.
discidio nubes, ventique procella,
tantus mittitur sonitus. VI.
 292.
DISCIDIVM parere partibus. I.
 220.
discidium animai III. 343. 581.
discidium ut nequeat fieri sine
peste, maloque. III. 348. I. 452.
discidium corporis, atque animai.
 III. 852. *Discidium vox Latina*
est, à verbo discindo nata: &
Salet idem, quod discissio, dis-
iunctio, dissolutio. Sape vitur
Lucretius, & alii boni scripto-
res. Vide Herc. Ciofan. Sulmo-
nens. Obseruat. in Quid. Me-
ram. lib. XIV. p. 89.
DISCIDIT. VI. 435.
DISCINDITVR. III. 670.
DISCISSA Eis animai III. 640.
Discindere hoc loco sumitur pro
dirimere, dispellere, separare.
Quod enim discinditur, diuel-
litur, ac disiungitur, & reuici-
tur. Ita usus est & Prudent.
Psychomach. pax inde fugatis
hostibus alma abgit bellum,
discinditur omnis terror,
DISCLVDERE mundum. V. 438.
i. e. disparare. Hoc verbo prater
ceteros

LEXICON LVCRETIANVM.

- ceteros delectatus est Prudentius. Vide Macrobius.
- discludere turreis ictu possint. VI. 239.
- DISCLYSIS ossibus, ac nervis. III. 172.
- DISCORDIA quorum motus turbat ac, praelia miscens. V. 441.
- discordia membra inter se. V. 892.
- discordia tristitia sic aliud ex alio peperit. V. 1304.
- discordia ut sit rerum, magnaque tumultu ignibus, & ventis furibundus fluctuet aer. VI. 365.
- discordia tanta creatur. VI. 1046.
- DISCREPAT. I. 633. Pereleganter & concise usus est: i.e. aduersatur sibi ac repugnat. hoc modo: si prima corpora dicis fragilia esse, seu non solida: repugnat hoc, quod tamen asseris, aeterna illa esse. Nam quae sunt fragilia, eadem intereunt. Verba sunt Giffanii.
- DISCREPITANS, & disiectum inter se. III. 805.
- DISCREPITANT. II. 1016.
- DISCREPAT. VI. 1163. pro, discrepat.
- DISCRETA tellus. VI. 590.
- in DISCRIMEN dum agendum videatur. III. 727.
- DISCRIMINE aquato. V. 679.
- discrimine nullo. V. 1313.
- DISCRIMINA seruant res omnes
- federe natura certo. V. 922.
- ubi DISCVBERE homines, tenentque pacula. III. 926.
- DICVNT. III. 346.
- DISCVSSIS donec terroribus redeant ad se. IV. 994.
- DISCVTERE, ac dissolvere quaeq. II. 951.
- discutere quasi iam leti dominantem in corpore motum. II. 957.
- DISCVTIANT terrorem animi, tenebrasque. I. 148. II. 69. III. 93. VI. 40.
- DISCVTIAT plagis obuia, quacumque morantur. VI. 338.
- discutiat aëra. VI. 832.
- DISCVTIT nigras aëris umbras. IV. 341.
- discutit Iupiter fulmine delubra deum, & praeclaras suas sedes. VI. 417.
- discutit aëra plagis. VI. 1007.
- DISERTIS, & sapientibus seminibus. II. 986.
- DISIECTARE debebunt astus diuersi materiae corpora sparsa. II. 553.
- disiectate solet transire. II. 562.
- DISIECTA res cogi nequisset. I. 1018.
- disiecta materies. II. 937.
- DISIECTATUR. Sive animarum III. 502.
- DISIECTIS partibus. I. 651.
- DISIE-

- DISIECTO S *redegit equos. V. 404.*
- DISIECTVS *materiai. III. 942.*
- Cui opponitur congressus, & concilium materiai.
- DISIUNCTVM *inter se, discrepi- tansque. III. 805.*
- DISPANDAT *neu terra late suum habitum. VI. 598. pro late & valde patefaciat.*
- DISPANSÆ *vestes in sole ferefcunt. I. 306. i.e. explicate.*
- DISPAR *rebus color. II. 737.*
- DISPENDII *plus faciant, quam refcitur atas. II. 1125.*
- DISPENSIS *membris. III. 1002.*
- DISPENDITVR. *II. 830.*
- DISPEREVT. *IV. 366. 376.*
- DISPERGITVR *I. 309. III. 540. IV. 893.*
- DISPERGVNT *nubes validi ven- ti. V. 254.*
- disperguunt *animas per caulas cor- poris omnes. VI. 839.*
- DISPERIT *cibus. III. 705.*
- disperit *serpens hominis contacta salinis IV. 640.*
- disperit *quicquid soli fulgoris. V. 285. 289.*
- DISPERSA *sunt latè. II. 1124.*
- disperfa *anima per auras. III. 545.*
- disperfa *vis. VIII. 888.*
- DISPERSAMQVE *foras per cau- las eicit omnes. II. 949.*
- DISPERSISSE *vestem sanguine multo. V. 1421.*
- DISPERSOS *comites magna voc- cimus. IV. 578. V. 663.*
- DISPERSVS *clamor gruum in a- thereis nubibus austri. IV. 182. 909.*
- DISPERTITA *anime Vis. I. 888. III. 639.*
- DISPERTITAM *anima naturam. III. 590.*
- DISPERTITVR *anima per caulas corporis omnes. III. 703.*
- disperitur *animai impetus per crebra foramina terra. VI. 592.*
- DISPICERE. *III. 565.*
- DISPICIANTVR. *III. 26.*
- DISPICIENDVM *longe in cunctas undique partes. VI. 648.*
- DISPLOSA *repente & scicula par- ua dat sonitum. VI. 130.*
- displosa *reponite opprimere ut co- li videantur templa superne. VI. 284.*
- DISPONERE *carmina. III. 421.*
- disponere *magnas partes. V. 439.*
- disponere *plures causas motibus astrarum. V. 530.*
- DISPOSITIS *signis omnia cœli lo- ca ornata notarunt. V. 694.*
- DISPOSITVM. *III. 789. 797. V. 132. 140.*
- DISPOSITVRAS. *V. 193. I. 1025.*
- Veteres hac Verborum forma studiosissime & crebantur: poste- riores fere in io fecerunt: ut dis- positio, &c.*

LEXICON LVCRETIANVM.

- DISPOSITA. I. 46. II. 643.
- DISPVLSA suo de cetu materiai copia. I. 1015.
- DISSÆPIT aer colles. I. 995.
- DISSEPTA domorum saxea. VI. 951.
- DISSENTIT. IV. 767.
- DISSERERE incipiam de summa cœliracione, & rerum primordiâ pandam. I. 49.
- disserere de quare aggredior, eam firmare necesse est. VI. 940.
- DISSERPUNT inde tremores. VI. 546. i. e. hinc inde existunt, seu exoriuntur. Tralatè.
- DISSICIETVR simul cum corpore discissa & dispersita vñ animai. III. 640. Difficere, pro diffecare & diuidere, usurpat: Et Virgil. lib. VII. Æn. v. 339. diffice compositam pacem, fere crimina belli. Navius in Gymnastico apud Non. Saxa syluas, lapides, montes, difficis, dispulueras. Et alii passim.
- DISSILIANI. I. 385. II. 86. V. 363.
- DISSILIVNT. I. 491. II. 105.
- DISSILVERE. I. 391.
- DISSILVISSE videntur diuolsa capaci mania mundi. VI. 122.
- DISSILVIT. IV. 607. Ita veteres sapissime loquebantur. hodie fore dissiluisse, indeque factum, & veteres libri multis modis sint deprauati.
- DISSIMILEM. V. 775. VI. 995.
- DISSIMILES. I. 245. 504. II. 685. 719. 784. IV. 647. V. 155.
- DISSIMILI figura, natura predicta, &c. II. 380. 409. 432. 663. 670. 696. 721. VI. 982.
- DISSIMILIS. II. 666. 780. 782. IV. 879. 788. V. 443. 1059. 1089. VI. 369.
- DISSITA per totum corpus anima. III. 144.
- dislita sunt rari per artus. III. 368.
- dislita vis animai per membra, atque artus. IV. 886.
- DISSOCIARE artas partes. III. 811. V. 355.
- DISSOLVANT animi magno sangore, metuq. III. 917.
- DISSOLVATQVE res. I. 223. 215.
- DISSOLVEBAT nervos, defessos ante fatigans. VI. 1160.
- DISSOLVENS, & disturbans. I. 559.
- DISSOLVERE quaque vis quorum contextum deberet. I. 243.
- diffoluere, ac discutere quaque. II. 951.
- diffoluere ut grauior paullo possit causa. III. 601.
- diffoluere valida plaga, & incidere. III. 820. V. 364.
- diffoluere causam non poterit ratio. IV. 503.
- DISSOLVI plagi non possunt, extrinsecus icta. I. 528. 546.
- diffolui

diffolui citius quidvis videmus,
quam refici. I. 556.

diffolui sic omnia debent. I. 1038.

III. 439. 456. 471. 579. 612.

613. 759. 817. V. 361. VI. 45.

DISSOLVIT in sua quidq; corpora
natura. I. 215.

diffoluit facile as fulmen. VI. 351.

diffoluit glaciem sol. VI. 963.

diffoluit ventus eas leuiter. VI. 215.

diffoluit, & dimisit se in terras.
VI. 445.

DISSOLVITVR. III. 702. 757.

DISSOLVUNT nodos omnes &
vin. la relaxant. VI. 355.

DISSOLVUNTVR. I. 319. 764. II. 945. III. 331. 707. IV. 917. VI. 313.

DISSVLTARE. III. 396. 570.

DISSVPAT. I. 350. II. 210. 1001.
IV. 871. V. 162. 180, i. e. diffi-
pat, & dispergit. Vltur & Mar-
cus Tullius in Latio: Contrabe-
re amicitiam. dissipare discor-
diam. Talia sunt illa: Simulare,
simulare: recuperare, recipera-
re, &c.

DISQVESVPATIS partibus. I. 651
i. e. disupatis, seu. dissipatis. tme-
fis. Fuit cum Lambinus putaret
legendum: disq; paratis. Dispa-
rare autē idem fere valet, quod
diducere, & disiungere. Caſar
lib. VII. de bello Gallico. Dispa-
randos, diducendosq; ad suos cu-

varer. Vitruv lib. II. cap. 2. Ex
his ergo congruentibus cum res
omnes coire nasciq; videantur,
& ea in infinitis generibus rerū,
natura essent disparata, &c.

DISTANT finita ratione creati.
II. 518.

distant seminibus, variantq; figu-
ris. IV. 649.

DISTANTIA. II. 334. 373. 496.
524. 669. III. 32. IV. 27. 637.

DISTARE. I. 825. II. 348. 442. IV.
288. VI. IIIO.

DISTENT. I. 613. II. 724. IV. 650.
V. 123.

DISTENTIS uberibus. I. 259. sic.
Horat. Epod. II. v. 45. 46. Clau-
densq; textis cratibus latum pu-
cus: distentia sicet ubera. Et
Virgil. Pollione, & ipsa lacte do-
mum referent distenta capella
& ubera Idē in Melibao, v. Thy-
sis oves: Corydon distentas lacte
capellas.

DISTERMINAT. II. 718.

DISTET quid à vero, habebas. I.
752.

DISTINCTA vario lepore omnia.
V. 1375.

DISTINCTA voce notamus ligam,
& igneis, I. 912.

DISTINCTVM est corpus inani al-
ternis. I. 325.

DISTINET. V. 204. 689.

DISTINGVENS. V. 1373.

DISTINGVERE. I. 527.

DISTRA-

LEXICON LVCRETIANVM.

- DISTRACTA** *per artus, &c. II. 502. III. 493. 857. IV. 32. 914. 944. VI. 598.*
DISTRACTAM, & *dispertitam animam naturam. III. 591. 801.*
DISTRAHITVR *in partes minus. II. 826.*
DISTRACTOR *eiectus animai. IV. 958.*
DISTRACTVM *inter eos. V. 1420.*
DISTRACTVS. *II. 830. IV. 694.*
DISTRIBVISSE. *V. 1040.*
DISTRIBVNTVR. *II. 1111.*
DISTVRBARE *domos. V. 240.*
DISTVRBAT *urbes. VI. 186. pro;*
disturbant: ut alibi, inuitas.
DISTVREANS, *dissolvensq; fre-*
gisset. I. 559.
DISTVRENT. *V. 120.*
DISTVRBET *edes suas. II. 1100.*
DITANTES *largifica stipe, are atq;*
argento sternunt iter omne via-
ra. II. 627. sic Turpilius Thra-
sistone: Dij me divitant. i. e. di-
sitem faciunt. Accus Assy-
nae: Nihil credo auguribus,
qui aures verbis divitant alie-
nas, suas ut anro locupletent do-
mos.
DITESCERE *prada. V. 1248.*
ditescere dulci partu. IV. 1246.
sua rissima tralatione; pro, au-
gori liberis.
DITI *de pectore largos haustus de*
suntibus magnus lingua suavis
sander. I. 413.
DIV. *III. 1103. 1106. IV. 1175. V.*
- II. 9. VI. 118. 518.*
DIVA *Venus. I. 12. 28. 38.*
DIVAE *numine conterere metus*
impia pectora volgi. II. 623.
DIVAM. *II. 640.*
DIVELLERE *magnos montes ma-*
nibus. I. 201.
DIVELLI *non sine perniciie posse*
videntur. III. 327. I. 452. III.
348.
DIVERBERAT *sol aereas undas.*
II. 151. i. e. dirimit.
DIVERBERET *istum. I. 222.*
DIVERSA. *I. 421. 428. II. 85. VI.*
1108.
DIVERSAS *ire in partes. V. 646.*
DIVERSI *in quo mi videntur ma-*
gnopere errare. II. 562.
diverſi tendunt. III. 106.
DIVERSIS. *V. 645. 648.*
DIVERSIVS. *III. 804.*
DIVERSO. *IV. 179. VI. 117.*
DIVI. *VI. 386.*
DIVIDERE. *I. 1065. V. 439.*
DIVIDIT. *I. 720. III. 272. IV.*
568. V. 683.
DIVIDITVR. *IV. 606.*
DIVINA. *III. 15. 28. IV. 1226. V.*
13. VI. 7.
DIVINAE. *II. 609. VI. 76.*
DIVINI *pectoris carmina. I. 731.*
DIVINITVS. *I. 116. 150. 736. II.*
180. IV. 1271. V. 53. 199. 1214.
DIVINO. *I. 154. V. 117. 123. 145.*
VI. 56. 90.
DIVIS. *III. 52. IV. 593. V. 54. 183.*
1185. 1193. VI. 59.

DIVISA.

DIVISA III. 265. 501. 668. IV. 492. V. 1440.

DIVISERE. V. 1109.

DIVISIS cœli partibus. VI. 85.

DIVITIÆ grandes homini sunt, Siuere parce equo animo: neq; est umquam penuria parui. V. 1117. 1118. Vide Lelii Bisciola, Hor. sub jicis. Tom. II. fol. 545.

diuitiæ, paupertas. I. 455.

DIVITIAS conducunt auidi. III. 70.

DIVITIIS affluere. VI. 12.

DIVITIORIS sectam p'orumque sequuntur. V. 1114.

DIVITIOR IV. 958. V. 1114. i. e. di-
tior. Sic Plant. Pseud. V. 2. v. 24.
Tam hoc numquam eris nam-
mo diuitior. Aul. V. 1. v. 12.
Di immortales, quibus & quã-
tis me donatis gaudis? qua-
drilbrem aulam auro onustam
habeo, quis me est diuitior?
Terent. Phorm. I. 1. v. 8. semper
aliquid addant diuitioribus.
Cic. Offic. II. Mamerco homini
diuitissimo. Cornel. Nepos in
Alcibiade: socerum habuit Hip-
ponicum, omnium Græcorum
diuitissimum.

Sub DIVO. IV. 211. pro, sub dio. Sic
Horat. lib. I. Od. 3. v. 23. Infi-
ma natus de gente sub diuo mo-
veris. Et lib. I. Od. 18. v. 13. Te
sub diuum raptam. lib. III. Od.
II. v. 5. Vitamque sub diuo, &

irepidus agat in rebus. Nepos in
Pausania: Quo facilius sub di-
uo interiret.

DIVOLGATA cuius gloria ad cœ-
lum fertur. VI. 8.

DIVOLSA mania mundi VI. 121.
202.

DIVOLSI IV. 400.

DIVORSI IV. 1197.

DIVRNA. VI. 848. 873.

DIVRNUM. IV. 459.

DIVUM I. 56. 158. 1013. II. 434.
645. III. 18. 996. IV. 1001.

1231. V. 52. 74. 76. 81. 159.

1217. 1222. 1218. 1239. VI. 51.

381. 1274.

diuum hominumque voluptas
alma Venus. I. 1.

diuum Voluptas, est hominum
requies, Calliope. VI. 93.

DIXI. VI. 561.

DIXIMVS. I. 734. 793. 845. 905.

II. 508. III. 539. IV. 71. 384.

644. 743. 880. 1031. V. 250.

VI. 1010.

DOCEO II. 747.

DOCEMVS. I. 501.

DOCENS. III. 424.

DOCEO magnis de rebus. I. 929

IV. 6. 57. 530.

DOCENTES II. 622.

DOCERE. V. 734. 1051.

DOCET. I. 891. II. 565. 588. III.

163. 691. IV. 317. VI. 138. 248.

DOCTA simulacra. IV. 793.

DOCTI cecinere Poëta. II. 600.

DOCTIS

DOCTIS dictis rationem reddere.

II. 985.

doctis quæ nequeat ratio depellere.

III. 312.

doctis dictis multa tibi expediam
solatia. V. 114.

DOCTRINA bene munita temo-
re edita sapientum templa se-
rena. II. 8.

doctrina polios constituas. III.
308.

doctrina Babylonica. V. 726.

DOCTRINARVM, atque leporum
reperiore. III. 1050.

quam DOCTVS non est equæ pul-
lus, quam fortis equi vis. III.
764.

doctus sibi valere, & viuere. V.
959.

DOCVRE. V. 1142. 1382.

DOCVRVNT. V. 1302.

DOCVI. I. 265. 539. 543. 949.
II. 339. 477. 498. 521. 528.
1048. III. 31. 427. 459. 501. 523.
821. IV. 26. 30. 753. 859. 1138.
V. 365. VI. 42. 175. 270. 485.
627. 1092.

DOCVIT. III. 356. 1045. V. 1102.
1452.

DOCVMEN mortalibus acre. VI.
391. i.e. documentum.

DOLERE materiem. V. 1266. Ita
ex veteri quodam codice scri-
psit Gifanius: ut sit anapa-
stus, siue antidactylus pro spon-
deo. Al. dolare: ut sit creticus.
Dolitus autem casco ano fa-

miliare fuisse, testis est Nonius,
qui citat Varronem Agathon:
Numnam celatus in manus cyc-
phus cælo dolitus artem osten-
tat Mentoris: pro dolatus, ab-
rasus, effossus.

DOLET agri pes. II. 111.

DOLIA curia. IV. 1020. Vide
Curia.

DOLOR quoi absit corpore seiun-
ctus. II. 18.

dolor ubi sit. II. 961.

dolor hucusque non temere po-
est penetrare. III. 253.

dolor, ac morbus, leti fabricator
vterq; est. III. 433.

dolor cum est, aut metus. V. 1060

dolor acer sæpe arripit dentes. VI.
659.

dolor præsens exsuperabat. VI.
1572.

dolor quam rem consequitur. IV.
894. Dolor, hoc loco est fames,
quæ in ediam consequitur: ut
erudite explicat Iosephus Ca-
ssa io, Observat. Dec. III. cap. 6.
pag. 142. quam interpretatio-
nem desumpsit ex Augustino,
Confess. lib. X. cap. 31. & bi, Dolo-
res (inquit) voluptate pollun-
tur. Nam fames, & si is, qui-
dam dolores sunt, & vult, & si-
cut febris necant, nisi alimen-
torum medicina succurrat.

DOLORE omni, & periculis pri-
uata. I. 59, II. 648.

○ dolore

DANIELIS PAREI

dolore tentari. II. 965.
 in dolore nullo sit caput. III. 112.
 dolore tentante caput aut oculus
 leditur in nobis. III. 148.
 dolore adficiuntur membra: III.
 496.
 dolore Volneris ardenti ut morsu
 premat icta. III. 664.
 dolore capitis VI. 1200.
 DOLOREM demant. II. 21.
 dolorem durum suscipere, & im-
 manes morbos. III. 461.
 dolorem non quit sentire. III.
 647.
 dolorem aeternum non poterit per-
 ferre. III. 1004.
 dolorem oculi gignunt insinuan-
 do IV. 331.
 dolorem acrem praebeant. IV. 717.
 dolorem certum, & curam sibi
 servare. IV. 1060.
 dolorem corporis faciunt, IV.
 1072.
 dolorem morbi accepit per mem-
 bra VI. 657.
 DOLORES capitis faciunt. VI.
 784.
 DOLORIBUS cunctis agris priva-
 tus. III. 919.
 doloribus gemitus edunt. IV.
 1009.
 DOLORIS. II. 466.
 DOLVM, & insidias vitare. II.
 557.
 DOLVS vulpibus, & fuga cervis
 a patribus datur. III. 743. V.
 361. Vide Vulpibus.

dolus, aut virtus. V. 856. Sic Vir-
 gil. Dolus, an virtus quis in ho-
 stes requirat?
 DOMARE. II. 1142. V. 1049.
 DOMI domitos. V. 1335. Hoc ex
 Plauti fonte videtur hausisse,
 Men. I. i. v. 29. domi domitus
 fui & que cum caris meis.
 domi esse quem pertasum est, III.
 1075.
 domi consueta degere catulorum
 blanda propago IV. 995.
 domi fecunda uxores. IV. 1247.
 domi esse cuiquam anxia corda.
 VI. 14.
 DOMINANTEM in corpore mo-
 tum discutere. II. 956.
 DOMINANTIOR ad Vitam a-
 nimus, quam vis animae III.
 398.
 dominantior vis fulminis calo-
 ris solis vapore VI. 237.
 DOMINANTVR celeri flamma
 adibus in ipsis. VI. 223.
 DOMINARI in corpore toto con-
 silium. III. 139.
 DOMINATA flamma potestas
 Siculum per agros VI. 123. 642.
 237. Sic Prudentius regnantes
 ignis dicit. Et Virgil. Ecl. V. v.
 38 Infelix lolium, & steriles do-
 minantur avena.
 DOMINATVR in nostro corpore
 III. 716. 339.
 DOMINATVS ignis. VI. 88. 384.
 DOMINIS superbus privatus natu-
 ra. II. 1089.

DOMI-

LÆXICON LVCRETIANVM.

- DOMINOS** acreis adſciſcunt. V. 133
à DOMO procul, & patria, adue-
 niunt. VI. 1102.
DOMOS diſturbare, auellere ti-
 gna trabesque VI. 240.
domos anium frundiferas. I. 18.
 i.e. nidos. Sic Virgil lib. II. Ge-
 org. v. 209. antiquasque domos
 anium.
DOMORVM clauſa. I. 354.
 domorum opaca II. 114.
 domorum reſta. II. 191. VI. 212.
 domorum ſapra VI. 227. 859.
 domorum ſupera terram qua
 ſunt exſtructa. VI. 160.
 domorum diſſapra VI. 951.
DOMVS argento fulget, auroque
 renidet II. 27.
domus cæli, altaque reſta. II.
 1108. Ita Horat lib. 1. Od. 3. v.
 poſt ignem ætherea domo ſub-
 ductum. Vide Caſp. Barhii
 Aduerſar. lib. LIX. cap. 13. fol.
 2802.
domus obruat feſſa ætatis ſpatio
 Geuſto. III. 776.
domus latere accipiet. III. 908.
DONA mea, ſtudio diſpoſta ſideli,
 ne contempta relinquant, intelle-
 cta prius quam ſint. Sc. l. 46.
dona pleraque II. 679.
DONANT augmine. II. 72.
DONARAT patrio nomine Re-
 gem I. 94.
DONATA æterna ſalute diuinitus.
 V. 1214.
DONAVIT cæli plaga vapores. V.
 1094.
- DONEC** I. 222. 898. II. 276. 947
 III. 617 IV. 433. 994. V. 176.
 179. 1356. 1456. VI. 119. 202.
 457. 1073.
DONICVM II. 1114. 1128. V. 686.
 706. 75. 993. pro donec. Vtitur
 etiam Plautus, & alii. Vide
 Soſip. Charis. Inſtitut. Gram-
 mat lib. II pag. 168. 178. edit.
 Helie Puteſchii.
DONIS adolent altaria. IV, 1229.
 donis fumant altaria. VI. 725.
DONVM id ſatis placabit pectora.
 V. 936.
DORCAS. IV. 1154. Nomen eſt
 muliebre. quod amatores tri-
 buunt ex ſuccis & arido corpore
 amicalis.
DRACO poſtrema, media Chima-
 ra, primaleo V. 903.
DVABVS. I. 419. 449. IV. 894.
DVARVM. I. 503.
DVAS. V. 205.
DVBIA Erbes minantur. V. 1236.
DVBIAM mentem tentat rationis
 egeſtas. V. 1210.
DVBIS in periculis. III. 55. 1090.
 IV. 470.
DVBIO procul. I. 811. II. 261. III.
 434. 639. 1099. V. 258. VI. 248.
 555. 719. 1037.
 in dubio fueret. III. 849.
DVBITAMVS. II. 201.
DVBITARE I. 332.
DVBITAS. II. 52. III. 583. 603.
DVBITABAT. VI. 1190.
DVBITABIS. III. 1059.

DANIELIS PAREI

- non DVBITANT. IV. 188. VI. DVCITVR, atque refatur aëer. VI. 1190. irala: e. 119.
- DVBIIAT. VI. 406. DVCUNT *dulcem Sitam.* II. 995.
- DVBITAVI V. 250. III. 1101.
- DVBITES. VI. 693. DVCUNTVR *alia aliqua ratione*
- DVBIVM certo quares differre proba: s. IV. 535. IV. 594.
- DVCAT fidem. II. 478. 522. ducuntur *apes mellis odore.* IV. 680.
- ducatur contra cum sensus eorum. DVCTA *multa mill a virum sub*
- III. 362. al. dicat. *signis una dies dabat exitio.* V. 997.
- DVCE te insignem capiam cum DVCTORES *Danaum dilecti.* I. 86
- laude coronam.* VI. 94. DVCTORIBVS *armatis, sauiq;*
- DVCENDO vitam nihil demimus *magistris.* V. 1310.
- de mortis tempore.* III. 1101. II. 995. DVCTV *aquali porticus.* IV. 428.
- DVCERE longos flammaram tra- DVCTVM *h. morem de corpore*
- ctus. II. 207. *jacere in corpus.* IV. 1049.
- ducere umbram late. IV. 139. DVCUNT manu II. 868.
- ducere voces, & flectere cantus ducunt *dulcem vitam, prolemque*
- V. 1405. *propagant.* II. 995.
- ducere animas inferne Acheron. DVELLIGA *equorum proles.* II. 660. *pro beatica. & exaixas. ut*
- us in oras.* VI. 764. *dounus, bonus. duident, bidens:*
- ducere de latebris serpentia sacra *duis, bis, &c.*
- ferarum VI. 766. DVCE nomen obuersatur ad au-
- ducere ferrum & lapis hic possit. res. IV. 1055.
- VI. 907. DVLCEDINE *tacita pectus tan-*
- DVCI in acuta fastigia. V. 1264. *gent.* III. 910.
- DVGIMVS spirantes auras mix- *dulcedine neque hilo maiore in-*
- tas. VI. 1127. *terea capiunt fructum.* V. 1409.
- DVCIT quo quemque voluptas. *dulcedine aquai nimia.* VI. 1264.
- II. 257. VI. 388. *Imitatus est* DVLCEDIN.S *alma capiant ali-*
- Virgil. Eclog. II. v. 65. trahit sua* *quem fructum.* II. 969.
- quemque voluptas.* *dulcedinis hinc illa primum in*
- ducit fidem. II. 522. 478. *cor stillantis Veneris gutta.* IV. 1052.
- ducit ad sua quemq; pabala. IV. 686.

- DVLCEM *ducunt vitam, prolemq;* DVLCEM. II. 473, *p dulcet. ut frigit, ridit. p friget, ridet, &c. An-*
liqui originis verbis utebatur.
& bi nos derivatis: ut Lucilius,
lente, nos, lentescio: senet, &c.
Vfus est & Paullinus: Nec
unda misso dulcuit ligno.
- DVLCEM nati. I 1909.
 dulces cachinni. IV. 1402.
 dulces querelas tibia quas fundit
 digitis pulsata canentum. IV.
 585.
- DVLCEM flauoque mellis liquore. I. DVM. I 179. 246. 434 499. 659.
 936. IV. 13. 947. 1043. II 658. 1123. III.
 68 593. 708. 1096. IV. 24. 90.
 280. 358. 561. 614. 631. 592.
 1107. 1099 V. 587. 699. 736.
 769. 951. 974. 1428. VI. 301.
- dulci meo labore dila quesita
 percipe II. 29.
 dulci ab vita semota egestas. III.
 66.
 dulci parva dutescere. IV. 1246.
 dulci agmine super terras fluit. V. DVMMODO. III. 411.
 272. DVNIAXAT. II. 122. 929. III.
 368.
- dulci lacte repletur. V. 812. DVO. I. 384. II. 692.
 dulci agmine super terras redit. DVOBVS. III. 580.
 VI. 637. DVPLEX. I. 503.
 dulci reperta labore. III. 420. DVPLICATVR. VI. 336.
 DVLCEM permulcent animos so- DVPLICI geminoq; aere. IV. 274.
 latia vite. V 21. duplici de semine partus constat.
 dulcia linguebant labentis lumi- I V. 1222.
 nae. V. 987. duplici natura, & corpore bino
 dulcia dederunt solatia &c. a. VI. 4 compacta. V. 877.
 DVLCEBVS natus. IV. 1227. duplici ratione. VI. 278.
 dulcibus pomis intersita. V. 1376. DVPLICIS hominum facies, &
 DVLCEVS nihil est. II. 7. corpora bina. IV. 453.
 DVLCEVS guttas. I. 884. duplicis oculos suffusus luce ruben-
 dulcis fetus II. 1158. tes. VI. 1144.
 dulcis agelli cultu. am. V. 1366. DVPLICITER. VI. 509.
 dulcis minutatim didicere quere- DVRA frigora ciebat. V. 816.
 las. V. 1383. dura quod tellus creasset. V. 924.
 dulcis aqua. VI. 890. dura bellis. VI. 1193.
- dulcis inter salsas interuomit m- DVRAMEN magnum aquarum,
 das. VI. 894. & mora, qua fluuios passim re-

frenat euntes. VI. 529. Dura-
men aquarum, dixit, pro glacie.
Sic Virgil. Georg. lib. IV. v. 135.
Et, cum tristis hyems et am-
nunc frigore saxa rumpere, &
glacie cursus frenaret aqua-
rum.

DVRARE aetatem per omnem,
magnum per animum. &c. III.
56. 605. 602. 339. 799. 813.
IV. 718. V. 58. 62. 144. 357.

DVRARENT membra, manusq;
opere in duro. V. 1359.

DVRATA, ac spissa. II. 444.
durata calore coria, & carnem
mollit humor aqua. VI. 969.

DVRATEVS equus. I. 476. i.e. li-
gneus. Δέξις enim antiquo
Gracorum sermone ξύλον sonat,
i.e. lignum. Hinc δέξιος, &
δέρσις, ligneus, Homerus
ἵπποι δέρσις ποιοῖ dixit, Odyss. θ.
v. 492. & seqq. 511. & seqq. &
Coint. Smyrnaeus, lib. XII. v.
134. & seqq. Aristot. δέξιον ἵπ-
πον. Palaphatus ξύλινος ἵππος.
Plantius Bacchid. IV. 9. & 19,
equum ligneum. Vide Claudii
Dausqueij Notas in Coint.
Smyrnaeum, pag. 244. & meas
in Iustinum, Trogi decurtato-
rem.

DVRI robora ferri. II. 449.

DVRIOR si aullo insinuarit caus-
sa. III. 486.

DVRISIMA quae sint ponderibus
solidis. II. 86.

DVRITER membra mouentes. V.
1401. Antiquum, teste Chara-
sio. Ennius Phaniassis: quam ti-
bi ex ore orationem auri er di-
ctis dedit? Ierens. Adelph. IV.
5. v. 18. Factum à vobis duriter,
immisericord terque, atque et-
iam si est pater, dicendum ma-
gis aperte, inliberaliter. Idem
And. I. I. v. 47. Pudice vitam,
parce ac duriter agebat. Ad
quem locum Donatus: Duriter,
inquit, i.e. sine sensu doloris, du-
re autem crudeliter. Illud ad la-
borem: hoc ad seuitiam rela-
tum est.

DVRITIEM saxi. IV. 268.

DVRIVS fuit genus humanum,
tellus quod prima creasset. V.
924.

DVRO pede pelleret terram matrem.
V. 1401.

DVRVM sufferre laborem III.
1013. V. 1271. 1358.

durum aut molle est. IV. 493.
494.

durum dolorem, & immanes
morbos suscipere. III. 461.

DUX quorum primus inuit praelia.
I. 638.

dux viae, dia voluptas. II. 172.

E

E. I. 150, 161, 185, 187, 204.
217, 235, 664, 810, 834,
867,

- 867, 910, 1060, 1083, 1090, 382, 662, 745, 760, 787,
 II. 2. 158. 194. 277. 383, 385, 952, 962, 974, 975. 1000,
 387, 402, 462, 465, 484, 538, 1110, 1167. V. 243, 250, 259,
 714. 758. 948. III. 219. 245, 339. 378, 654, 896. VI. 824,
 328, 546, 594, 695, 698, 762, 977.
 852, 857. 875. 879, 891, 912, eademque. II. 917.
 959. IV. 95. 97, 101, 116, 119, eadem ratione. I. 480. IV. 956.
 157, 186. 301. 308, 337, 348, VI. 992.
 274, 56, 629, 906, 1016. eadem una breuitate. II. 482. Sic
 1047. V. 11, 113, 236, 440, Lucilius lib. IX. sat. Nostamen
 456, 532, 567, 614, 636, 662, unum hoc faciemus, & uno
 711, 794, 83, 944, 1061, 1124. eodem, ut diximus, pacto scri-
 1231, 1277. VI. 31, 144, 147, bemus Et lib. XX. eodem & no
 171, 200, 245, 26, 279, 329, tempore. lib. XXVII. eadem u-
 343, 352, 473, 510, 552, 742, nâ maneat in sententia. lib.
 761, 823, 833, 944, 987, 1000. XXIX. eodem & no hi modo ra-
 1055. tiones subducent suas. Virgil.
 crebus vigere compta. IV. 31. Hic Ecl. VIII. & hac ut cera li-
 to e quasi παγιδες. Vide Tur- quescit uno eodemq; igni.
 neb. Aduersar. lib. XXII. cap. eadem aliis sopitu, quiete est. III.
 31. Brantii Not. in Apulii. p. 48. Sic Ouid. lib. XIII. Metam. &
 Salmasii in Florum. p. 27. Et nunc ille eadem nobis iuratus
 EA. I. 450. 486. 500, 618, 625, in arma. Tibullus. Non iidem
 796, 977. II. 133, 403, 545, 732 tibi sunt, aliisque triumphphi.
 763, 812, 819, 864, 893, 930, EADEM. I. 306.
 987, 1024, 1059. III. 243, 259, EAM. II. 236. III. 627. 838. IV. 94
 483, 666. 668, 677, 954 992, 128. 175. 247. V. 9. 722. VI.
 IV. 34, 129, 143, 239, 257, 292. 1062.
 298, 389, 397, 504, 888, 972, EADEM. I. 648. 676. VI. 562.
 1147. V. 454. 480, VI. 238, EAPROPTER. IV. 313. Varro, Her-
 455, 742 886, 3094, 1096. cules: apud Non. Hac propter o-
 ca. I. 508. 509. mnes, qui laborant, inuocant.
 EADEM. I. 51. 54. 238, 623, 819, Columella lib. VIII. de rerust. c.
 II. 300, 463, 718, 980, 1005, 14. & ea propter etiam tenerri-
 1013, 1014, 1070, 1155. III. ma pulicet sape XL. diebus red-
 122, 509, 879, 959, 961, 1036 ditur opima.
 1052. IV. 37, 231, 374, 381,

EAQVE. V. 430.

EARM. III. 914. IV. 47. 62. V. 533.

EAS. I. 764. II. 486. VI. 214. 273. 401. 731. 785.

EATQVE. VI. 1006.

EBRIVS *urgeris multis miser undiqz cu is.* III. 1065. *Venustissima tralatio. Sic Anacreon dixit, ἔγωπ μέρῳν. Horat. Od. 37 lib. I. & II. C'opatriam fortuna dulci ebriam. Theocritus in Dioscuris: πλὴν χάρις μέρῳν. Vide Notas meas ad Musai, & Mureti Var. Lect lib. V. cap. 16. Lambin. ad Horat. Od. 37. lib. I. v. II. 12.*

EBVRNO *vallo munitur.* II. 538.

ECQVÆ. V. 1208. 1211. 1212.

EDAM *suauidicia potius, quam mæltis versibus.* IV. 180. 907.

EDANT. II. 556. 617. VI. 390.

EDENDI *amorem obturet.* IV. 867.

EDENS *atennis exponit versibus.* I. 121.

EDERE. II. 118. 443. 815. III. 561. IV. 1004. V. 721. VI. 1256.

EDICTVM *sape unum perciet aures omnibus in populo missum preconiis ab ore.* IV. 565.

EDIT. V. 1075.

EDITA *doctrina sapientum templa serena.* II. 8.

edita pars remorum supra salis rorem. IV. 440.

edita quacumque sunt aliis magis, inuscia vaporant. V. 1131.

edita cacumina montis. VI. 459.

edita ad coelum. V. 561.

edita per fauces rancas tussi spuita. VI. 1187.

EDITVS *aër per os.* III. 123.

EDVCTA. IV. 306.

EDVNT. II. 612. IV. 1005. 1009.

EFFABOR. V. 105.

EFFERA *proles.* II. 604.

EFFERRE *quemuis laborem.* I. 141. *Sic apud Cic. in Sextriana, vetus quidam Poëta: si tu laborem summa cum cura efferas nullum. Sic MSS.*

EFFERT *Giuida tellus res teneras in luminis oras.* I. 179.

effert in lumina solis. II. 653.

EFFERVERE *vermes cernimus.* II. 926. *Virgil. lib. IV. Georg. v. 555. liquefacta bouum per viscera toto stridere apes utero, & ruptis effervere costis, immensasque trahi nubes.*

EFFERVESCIT *mens iracundia.* III. 296.

EFFERVISCERE *cernebant in rebus agundis.* V. 1334.

EFFETAQVE *tellus.* II. 992. 1149. *Effetam tellurem dicit eam, qua quasi exhausta, nihil, aut tam multa non affert, quam consuerit.*

EFFICE, V. I. 29.

EFFICERE. V. 118. VI. 16. 236.

EFFICERENT. V. 455.

EFFICIS. I. 10.

EFFICIT. I. 1029. II. 1002. IV.

- 245.953.VI.755.
EFFICITVR. II. 778.
EFFICIVNT I. 686. II. 712. 776. III. 228. V. 49. VI. 11.
EFFIGIÆ *tenuēs reddunt* *Et sum.* IV. 103.
EFFIGIES *rerum, tenuēsque figuras.* IV. 46. 83. *sic habent libri MSS. Plaut. Rud II. 4. v. 7. Proh dii immortales, Veneris effigia hac quidem est. Afranius Vopisco: cuius te suscitatur imago? cuius effigia cognatus parte. Apuleius de Deo Socratis: item Daorum effigia, & exuuiæ, templorum religiones, &c. Sic MSS. Leidens. & Basil.*
EFFLABET *ore foras acrem de corpore flammam.* V. 904.
EFFLARE *foras.* II. 831. VI. 699.
EFFLAVIT *languidus igneis.* V. 651.
EFFLET *flamma castis Ætæa fornacibus.* VI. 681.
EFFLVERE *facit imbres.* VI. 511.
EFFLVIT *ei manibus opus vitidum.* VI. 795.
EFFVGERE *Sitium, infestum amorem, &c.* II. 305. III. 1083. IV. 42. 822. 1143.
EFFVGERET *cornigeri incursum cerui.* III. 751.
EFFVGIAT *mortem leti sub dentibus ipsis.* I. 851.
EFFVGIVM *tibi præludit & cogit, ut concedas.* I. 973.
effugium *præludere cuncti.* I. 891. III. 525.
effugiū *prolatet fuga copia.* I. 973.
effugium *quos seruauit.* V. 992.
EFFVGIVNT *animopauide.* II. 44
EFFVNDERE. I. 91.
EFFVSVM *corpus onustum jacet sine sensu.* III. 114.
EFFVTIAT *ore multa simili ratione.* V. 908. Nonius docet, *effutire idem valere quod cum mendacio dicere, & profert hunc locum.*
EGEBAT *res nomine.* III. 135.
EGENTEM *rationis.* IV. 505.
EGENVS *lucis Tartarus.* III. 1025.
EGERER *rationis.* III. 44.
egere *splendore.* V. 291.
EGERET *semine.* I. 160.
EGESTAS *rationis.* II. 52.
egestas *acris femora ab dulci vita, stabilique* III. 65.
egestas *rationis tentas dubiam mentem.* V. 1210.
egestas *patri sermonis.* I. 831. III. 261.
propter, EGESTATEM *lingua, & rerum nouitatem.* I. 139. *Vide Manil. lib. III. v. 25. & seqq. Andr. Schotti, lib. IV. Tullian. quæst. cap. 18. & lib. V. cap. 4.*
EGIGNI *corpore viuo alios interdum ramos.* II. 702. *Egignere hic idem sonat quod efferre. Nam ut hoc, ita & illud rebus è terra existentibus ac exorientibus fere tribui solet. hinc gignentia Sallust. Iugurth. & Quænti, absolute, & Quænti.*

O 5 Ego

Ego. I. 25. III. 317. 941. IV. 18. V. 56. 338.

EGREDIENS II. 437.

EGREGIAS *divum facies animo vigilante videbant mortalia secla* V. 1169.

EGREGIE. I. 735. III. 205. pro, valde. Terent. Andr. Quam ego animo egregie charam pro Exore habuerim. Heaut. III. 1. v. 11. Ego profecto ingenio egregie ad miseras natus sum Cic. de clar. orat. Egregie subtilis scriptor atque elegans. Ennius apud Cic. lib. I. Tu. c. quest. § li. 1. de orat. Egregie cordatus homo catus Aelius Sextus Agellius li. XIII. cap. 29. No. 31. inquam, magister verbum illud, scilicet egregie vetus: Musicam, quæ sit abscondita, eam esse nulli rei.

EGREGIIS coloribus, & odoribus cuncta opplet. V. 739.

EGREGIVS nihil est, quam, &c. IV. 468 pro, magis egregium. sic Iuvenal. sat. XI. v. 11. Egregius canat, meliusq; miserrimus. Sic mirius, pro magis mirum, dixit Varro *γῶνι σκαῖον*.

Ei. I. 219.

EJECTA foras vis anima. III. 572. IV. 915. VI. 732.

EJECTAM foras animam. IV. 921.

EJECTI quæ domo fugiebant saxea tecta V. 982.

EJECTIS extra vitalibus auris. III. 578.

EJECTVM semē suis sedib. IV. 1035

EIECTVS animai largior. IV. 957.

EII. II. 134. III. 857. V. 285. 753. VI. 674. 795. pro, ei.

EIIICERE id, quo se contendit diralubido. IV. 1040.

EIIICIATUR pars animai. IV. 943.

EICIT per caulas omnes. II. 949. III. 891.

eicit sulci recta ratione vomerem. VI. 689. **Eicit** disyllabum est ut reice apud Virg. Menalca. Alij volunt esse proceleusmaticum pro dactylo: ut genua labant.

EIIICIUNTUR Voces pectoro ab imo. III. 58. 498. **Eijcere**, vel elicere vocem, veteres dicebant. Illud acrimoniam, ardorem, & *πῦρ* indicat: hoc calliditatem. Ita Ovid. in Fast. cum à lano responsa captaret, & eliceret, ait: Voce mea voces elicente Dei. Cic. pro Cal. Nonne ipsam domū metuet, ne quam vocem eijciat. Ita ibi legit Gifanius cum Lambino. vulg. eliciat. atq; ita apud hunc Poëtam depravata fuit scriptura. Hinc & iacere, & reiectare, & mittere vocem, aliis locis dicitur.

EIS. V. 230.

EIVS. I. 219. 721. 781. 963. II. 489. 735. III. 209. 236. 529. 358. 441. 735. IV. 49. 185. 236. 261. 356. 372. 781. 932. 957. 1145. 1224. V. 4301. 550. 628. 685. 707. VI. 127. 233. 694. 729. 916. 965.

EIVS-

- EIVSDEM.** III. 386. IV. 817. VI. 576. **ELISA** imago à speculo ad nos bis advolat. IV. 35.
- ELAPSA** est tibi vita imperfecta. III. 972. V. 490. **ELISAM** sese ipsa retro exprimat i-mago. IV. 299.
- ELEMENTA.** I. 81. 197. 823. II. 688. III. 375. V. 939. **ELVCET** natura profundi. II. 1049.
- ELEMENTIS.** I. 911. II. 393. 411. 462. 690. 979. III. 245. V. 457. VI. 329. 353. 493. 533. 1007. **ELVERE** non mare sit totum velit omnibus undis. VI. 1075.
- ELEPHANTIS** validus. V. 1227. **EMANARIT** extra corpus anima vis, diffusa ut fumus. III. 584.
- ELEPHANTOS** anguimanos, In-dia quorū milibus è mis'is val-lo mu'itur ebu' no. II. 337. **EMERGANT**, exsiliantq;. II. 200.
- Oppian. Kew. & v. 489. & seqq.** **EMERGERE** ad summas opes, re-rumq; potiri. II. 13. III. 63.
- Isidor. lib. XII. cap. 2. Plin. lib. VIII. cap. 1. Elian. Histor. Anim. Aristot. Histor. Anim. Ambros. lib. VI. Hexaem. ca. 5. Iusti Lipsij Cent. I. Epist. 50. Basilij Magni Hexaem. Hom. IX. & alios.** **emergere** ad ortus. V. 697.
- EMICAT** sanguis exultans. II. 195. IV. 1043.
- EMINEAT** interdum flammæ ferui-dus ardor. V. 1098. de fulmine. sic Sil. Ital. lib. XVII. v. Hinc ru-pte reboare poli, atq; hinc crebra micare fulmina.
- EMINEAT** ne quid, quod contra pugnet, & obster. I. 779.
- emineat** aliud alius magis, & sub-sit. III. 285.
- EMINVS** ardescunt tacta ipso va-pore. VI. 904.
- EMISSVM** res nulla moratur. IV. 1025. sic amissus apud Nepot. in Alcibiade: itaq; & Sicilia a-missum, & Lacedamoniorum victorias culpa sua tribubant.
- EMITTERE** Voces, varios lingua sonitus. IV. 507. V. 1043. 1087.
- EMITTIMVS** Voces foras recte ore. IV. 550.
- EMITTITVR** ex re. IV. 695.
- emittitur** vox una. IV. 796.

EMOLVMENTI quidquam largi-
rier V.167.

EMPEDOCLIS *Acragantini laus.*
I.719. *De quo multa Diogenes*
Laërtius.

ENDO.II.1094 IV.773.VI.890
pro.in.επεχαινω.

ENDOGREDI. I 81. IV.318.367.
pro,ingredi.

ENDOPEDIRI IV.68.

ENDOPEDITA. I.240. II.101.
458.V.874.VI.452.1008.*pro:*
impedita,implicita.

ENDOPERATOREM *classis.* V.
1226.

ENDOPERATORES *pugnare, ac*
prælia ob re. IV.964. *Ennius*
lib.I. Annal.apud Cic. Omnis
cura viris, vter esset endopera-
tor. Idem lib.16. Navorum im-
perium servare est endoperan-
tum. Ibid. Cum legionibus quom
proficiscitur endoperator.

ENIM. I. 56, 112, 232, 241, 304,
422, 489, 641, 650, 680, 683,
696, 699, 704, 767, 789, 811,
879, 933, 972, 1042, 1072, II.
86, 113, 128, 132, 188, 266, 288,
312, 384, 422, 434, 453, 475,
484, 516, 645, 682, 736, 748,
750, 767, 821, 943, 1042, 1145
1152. III. 6, 46, 65, 142, 163,
194, 233, 236, 247, 263, 340,
355, 358, 363, 366, 413, 465,
514, 561, 574, 600, 607, 702,

763, 732, 734, 740, 755, 757,
758, 792, 804, 837, 873, 875,
890, 893, 895, 931, 942, 978,
IV.10.145, 189, 219, 275, 365,
375, 510, 528, 530, 558, 603,
672, 693, 704, 749, 881, 917,
941, 946, 1061, 1222, 1265. V.
13, 24, 135, 149, 153, 166, 178,
268, 276, 316, 378, 397, 408,
826, 456, 494, 624, 668, 716,
804, 818, 847, 961, 975, 988,
1044, 1032, 1052, 1093, 1114,
1119, 1147, 1151, 1155, 1210,
1337, 1397, 1425, VI. 98, 111,
115, 157, 188, 221, 227, 262,
331, 359, 367, 437, 480, 484,
541, 572, 617, 635, 641, 655,
658, 670, 685, 912, 1018, 1026,
1056, 1222, 1278.

enim. II. 514. VI. 1275. *initio ora-*
tionis, pro etenim. Tarent. Hec.
II.1.v.41. Enim lassam oppido
rum ess: aiebant. Cic.ad Attic.
lib.IV. Macroni vix videor præ-
sto esse. Enim auctionem, &c.
enim. I. 680 II. 1145. III. 236. *Hac*
particula his locis non principi
statim subjicitur orationis ver-
bo, sed aliter etiam ac tertio. Ita
Cic.ad Attic. lib. XII. Drusia
cupit enim vendere. Et lib. XIV.
Odosa enim illa facerant legio-
nes venire.

ENNIVS *ut noster cecinit, qui sibi*
exortam semper florentis Homeri

commen-

LEXICON LVCRETIANVM.

- commemorat speciem.* I. 117. *reus* fol. III. 1066.
121. 124. 125. *Vide Commentatores ad Horat. lib. 1. Epist. 1. v.* *EPOTIS humoribus.* V. 385.
50. & seqq. & *Persii sat.* VI. 9. *EPVLIS nocturnis lumina Et sup-*
10. 11. *peditentur.* II. 26.
- ENSIS ferreus.* V. 1292. *EQA pullus non est tam doctus.*
- ENYMERARE quantam copiam* *quam fortis equi vis.* III. 764.
- atas animantium non queat om-* *IV. 1191.*
- nis.* II. 1068. *inter EQVAS & ibi equus florenti a-*
- EO.* I. 234. 442. II 187. 535. 808. *tate iuuenius pinnigeri se & it*
- III. 876. 1013. IV. 293. 808. *calcaribus ictus amoris.* V.
1079. 1100. V. 58. VI 44. 275. 1073.
374. 428. 716. 730. 796. 970. *EQVI Diomedis ignem spirantes.*
- 1014 1013. *V. 29.*
- EO* I. 69. II. 1133. III. 103. IV. 1048. *EQVIDEM.* III. 1092.
- EODEM.* I. 799. 816. 820. 909. II. *EQVIS insultans Xerxes.* III.
161. 298. 661. 1077. II. 74. 1046.
162. 502. 795. 871. IV. 66. 207. *equis deturbavit in terram.* V
310. 1000. V. 138. 240. 514. 402.
564. 755. 1044. VI. 171. 960. *EQVITES.* II. 325. V. 1315.
961. 1038. *EQVITYM. peditumq; uinas per-*
- EOQUE.* IV. 687. VI 1036. *mixtas dabant.* V. 1328.
- EORVM.* I. 745. 771. 850. 951. *EQVORVM.* II 264. 660. V. 398.
1010. II. 338. 972. III. 161. 380. 888 1315. 1321.
413. 422. 542. 930. IV. 99. *EQVOS fortes.* III. 651. IV. 984.
114. 335. 335. 690. 734. 839. *V. 404.*
1210. V. 155. 527. 587. 599. *EQVVM vis fortis.* VI. 549.
693. 868. 871. 988. 1174. 1179. *equum & ibi valide vires atate se-*
1336. VI. 68. 193. 272. *necta, membraq; deficiunt fugi-*
- EOS.* I. 134. 250. 694. III. 336. 361. *entis languida vita.* V. 884.
575. IV. 341. 412. 486. 862. V. *EQVVS durateus.* I. 477.
119. 995. 1067. 1202. 1420. VI. *equus acernobis obhasit.* IV. 422.
1160. 1260. *equus tribus annis circumactus*
- EPICVRVS genus humanum in-* *floret.* V. 881.
- genio superavit, & omnes pra-* *equus florenti atate iuuenius.* V.
- strinxit, stellas exor. ut & i athe-* 1073.
- ERRANT.* V. 451.

DANIELIS PAREI

- ERAT.** V. 931. 977. 980. 1286. VI. 1156. 1176. 1227. 1229. *e amiculagrâcilis. ἰσχυρὴν, ἀμικά, puella, quæ amatur. Ex quo ὑποκρίτης nomen ἰσχυρῶς.*
- ERECTA** iumenta ventos pedibus petebant V. 1330.
- EREPTA** res ex oculis repente. I. 219. **ERRABUNDVS** odor tardè venit. IV. 693.
- ERGO.** I. 72. 364. 443. 526. 538. 612. 962. II. 20. 494. 518. 624. 878. III. 78. 143. 176. 185. 217. 456. 522. 540. 668. 702. 757. 983. IV. 82. 159. 542. 562. 609. 805. 84. 947. V. 160. 1086. 1133. 1185. 1429. VI. 179. 10-8. **ERRANT** longe III. 938. *errant canes, & vestigia querunt. IV. 906.*
- ERGÒ** formidinis, leti. V. 124. VI. 1244. *Vide Festum.* **ERRANTEM** nec sinet dubitare. I. 3-2. **ERRANTES** incerti corpore toto. IV. 1097.
- ERIGERE**, supraq; montes extollere. IV. 406. **ERRANTES** caca ratione feruntur. VI 66. **ERIGERE** in luminis oras. V. 1207. **ERRARE** mihi in utraq; ratione videtur. I. 845. *errare passim, atq; etiam palantis querere vita. I. 10.*
- ERIMVS.** III. 851. 853. **ERRARE** in quo mî diversi magnopere videntur. III. 106. **ERIPLET** tibi iter. I. 1108. **ERRAS** procul avius. II. 739. **ERIPITVR.** III. 58. **ERRASSE** videntur mag opere à vero. I. 711. 637. II. 176. 81. 229. 644. III. 836. V. 23. 407. VI. 767.
- ERIS.** I. 717. II. 488. III. 918. **ERRAT.** I. 391. **ERIT.** I. 331. 424. 433. 435. 437. 439. 440. 442. 470. 608. 613. 854. 1104. II. 491. 544. 932. III. 574. 773. 1106. IV. 793. V. 6. 1134. **ERRATA** ius animus dementit, delirâq; satur. III. 464. *hand* erit, ut poterit. IV. 716. V. 977. sic V. 1340. *Vix adducor, ut ἔρε. II. 495. Non est, ut credere possis. Horat. lib. I. Epist. 12. v. 2. 3. Non est, ut copia maior ab love donari possit. ibi. Indo-cti non intelligentes hoc loquendi genus, sæpius vocem verisimile frustra intexuerunt.* **ERRAT** longiter ab leto. III. 677. **ERROR** vanus stolidus hac omnia finxerit. I. 1066. **ERROR** hic à principis est omnibus. II. 131. **ERRORE** animi incerto fluitans vagari. III. 1066. IV. 1070. **ERRO-**
- EROMENION** ichnon. IV. 1159. i.

LEXICON LVCRETIANVM.

- ERROREM** illorum effugere pra-
meditemur. IV. 822.
- ERRORIBVS** incertis fluctuat ar-
dor amantum. IV. 1070.
- ERVCTANS** faucibus horriferos
igneis. III. 1016.
- ERVIT.** V. 1388. 1454.
- ERVMPENS** per rara foramina
terra partibus, primus sese sustu-
lit aether. V. 459.
- ERVMPERE** I. 162. V. 597. 950.
VI. 888. 895.
- ERVMPITVR.** VI. 582. pro erum-
pit. Sic VI. 435. prorumpitur,
pro prorumpit. Vide Turneb.
Adversus lib. XXX. cap. 19.
- ERVNT.** II. 301. VI. 614.
- ERVPI** ubi se nervis collecta cu-
pido. IV. 1108. ἐρεγνῶς. Sic
Attius apud Nonium: Stupidi-
tate erumpit se. Virg. lib. IV. Ge-
org. v. 368. Et caput unde alius
primum se erumpit Enipeus. Et
lib. 1. Georg. v. Densa inter nu-
bila sese diversi erumpunt radij.
Varro Marci pore, ventiq; frigi-
do se ab axe eruperant. Calvus
Epist. 14. lib. 8. ad bellum se e-
rumpit. Et multi alij sic locuti
sunt.
- ERVPTOS** ignes faucibus evomat.
I. 724. ἐρεγνῶς: ut II. 214.
abrupti ignes. Sic Cic. in progno-
sticus Aratau: Astiferos validus e-
rūpūt flatib; ignes. ἐρεγνῶς.
Es. II. 849. III. 557. 918. 954.
- ESCIT.** I. 612. Festus erit interpre-
tatur. Vnde obescit, Et superescit:
apud Ennium, Et alios: pro
oberit, supererit.
- ESSE.** I. 24, 107, 120, 137, 210,
70, 347, 346, 365, 366, 283,
299, 422, 428, 431, 433, 442,
465, 466, 479, 487, 497, 500
501, 506, 516, 519, 546, 618,
620, 635, 645, 654, 657, 664,
679, 690, 641, 698, 700, 703,
705, 746, 750, 772, 780, 840
842, 860, 862, 872, 842, 942,
959, 961, 1068, II. 21, 46, 90,
180, 246, 279, 285, 341, 372,
403, 427, 445, 452, 458, 461,
462, 470, 481, 484, 496, 498
526, 527, 532, 535, 536, 567,
588, 626, 642, 658, 731, 747,
779, 786, 795, 797, 814, 818,
908, 909, 935, 683, 987, 1050,
1063, 1073, 1079, 1084, 1097
III. 56, 40, 41, 43, 75, 82, 99,
100, 103, 119, 139, 181, 160, 163
176, 217, 225, 230, 419, 421,
427, 463, 544, 553, 556, 591,
621, 633, 634, 636, 642, 665,
713, 740, 679, 687, 769, 779,
787, 791, 793, 797, 804, 818,
876, 880, 892, 898, 911, 935,
940, 941, 993, 1027, 1034,
1075, 1076, 1103, IV. 19, 99,
116, 184, 209, 231, 237, 253,
307, 368, 408, 480, 583, 636,
653, 654, 676, 699, 702, 797,
810, 828, 919, 920, 944,

973, 982, 1149, 1180, 1206,
1270. V. 19, 52, 67, 89, 118,
127, 130, 134, 136, 140, 146,
148, 154, 161, 177, 181, 199,
242, 243, 249, 258, 349, 531,
566, 578, 591, 666, 711, 716,
877, 879, 889, 911, 1022, 1119,
1259, 1333, 1375, 1396, 1416.
VI. 11, 14, 19, 43, 63, 102, 191,
261, 319, 485, 535, 541, 649,
710, 756, 762, 770, 773, 848.
941, 980, 983, 1020, 1059,
1092, 1107.

ESSENT. I. 167, 522. III. 750.

ESSET. I. 217, 241, 650, 335, 342.

II. 509, 1169. III. 850, 1049.

IV. 30, V. 553, 1305. VI. 1044.
1230.

EST. I. 10, 56, 67, 83, 96, 110, 128.

146, 188, 183, 205, 206, 245,

269, 330, 334, 360, 361, 362,

368, 381, 382, 385, 389, 399,

419, 451, 452, 458, 462, 465,

504, 505, 511, 544, 593, 617,

630, 652, 671, 716, 722, 785,

789, 792, 824, 868, 961, 972,

975, 976, 991, 1008, 1028.

1041, 1047, 1048, 1077. II. 3,

4, 7, 16, 58, 91, 93, 94, 124, 131,

181, 184, 190, 201, 205, 231,

243, 247, 258, 264, 272, 275,

302, 308, 377, 381, 390, 393,

416, 423, 425, 433, 435, 436,

442, 445, 464, 465, 471,

493, 512, 515, 525, 540, 568,

665, 666, 689, 699, 706, 720.

724, 736, 750, 753, 756, 768,

817, 826, 848, 860, 864, 871,

885, 972, 973, 996, 998, 1015,

1024, 1041, 1050, 1062, 1064,

1065, 1066, 1068, 1094, 1116,

1127, 1135, 1137, 1148, 1149.

III. 30, 91, 95, 115, 123, 129, 131,

136, 153, 161, 167, 192, 205, 212,

217, 232, 236, 243, 252, 268,

269, 275, 278, 289, 290, 293,

297, 300, 307, 308, 311, 325,

341, 349, 392, 404, 425, 451,

452, 469, 473, 514, 519, 533,

539, 544, 549, 579, 580, 597,

624, 625, 627, 648, 668, 669,

679, 681, 687, 689, 692, 726,

739, 768, 789, 804, 806, 808,

819, 822, 830, 831, 836, 837,

843, 861, 881, 902, 928, 923,

944, 947, 955, 972, 976, 979,

981, 995, 1006, 1009, 1012,

1014, 1022, 1029, 1052, 1060,

1083, 1099, 1248. IV. 19, 48,

64, 94, 127, 174, 181, 185, 191,

194, 203, 216, 232, 247, 256,

275, 289, 292, 309, 326, 329,

381, 418, 440, 441, 469, 486,

491, 492, 493, 496, 498, 502,

514, 515, 518, 522, 525, 535,

542, 555, 556, 560, 596, 597,

613, 629, 635, 638, 639, 641,

650, 654, 659, 660, 662, 664,

665, 666, 675, 678, 689, 708,

762, 769, 774, 776, 779,

784, 796, 800, 802, 812, 813,

832, 833, 835, 838, 847, 848,

854.

- 854, 856, 886, 887, 914, 918, 920, 930, 948, 1000, 1041, 1044, 1051, 1068, 1074, 1076, 1079, 1081, 1100, 1140, 1153, 1168, 1161, 1162, 1163, 1177, 1183, 1197, 1183, 1201, 1210, 1223, 1235. V. I, 8, 17, 43, 41, 44, 45, 60, 132, 166, 185, 230, 233, 227, 262, 333, 336, 344, 352, 362, 363, 366, 367, 374, 377, 407, 413, 447, 513, 518, 534, 547, 561, 563, 564, 570, 576, 577, 581, 583, 587, 592, 605, 619, 642, 662, 714, 718, 722, 734, 751, 836, 853, 863, 898, 1042, 1047, 1060, 1088, 1118, 1134, 1148, 1149, 1153, 1167, 1240, 1249, 1279, 1285, 1287, 1293, 1296, 1350. VI. 38, 44, 131, 139, 205, 208, 215, 237, 245, 261, 329, 368, 374, 378, 389, 413, 422, 457, 488, 501, 531, 536, 540, 615, 632, 665, 666, 683, 684, 685, 697, 724, 747, 749, 783, 786, 831, 843, 844, 853, 861, 879, 884, 917, 919, 972, 974, 1000, 1002, 1010, 1021, 1024, 1029, 1034, 1035, 1079, 1080, 1039, 3099, 1105, 1106, 1115, 1118, 1165.
- est cum. VI. 294, aliquando, interdum: ut Græc. *ἐν ὅπῃ, ἐν ὅσῃ*. Sic *Plautus Capt.* II. v. 77. *Et Horat. lib. I. Epist. X. v. 15. 17.* est ubi, dixerunt. Et *Cic. III. Verrina*: Est unde ius civile discitur.
- est etiam quoque *Græc. ἔτι, &c.* III. 293. V. 518, 603, 414.
- est oneri. V. 542. Sic dicimus: esse exisio, honori, solatio, emolumento, &c.
- est quare. V. 576. *Optimus dicendi modus, Sic Cic. ad Herenn. lib. IV.* Quid enim est, quare non omnes istam rem fugere ac vitare debeant? *Ibid.* Quid fuit, Iudices, quare in sententiis ferendis dubitaueritis? pro domo sua: Quid est, quare quisquam se mihi ipsa populari ratione anteponat?
- ESTO. II. 541, 906. III. 736. IV. 1194. *Aduerbium concedendi.*
- ET. I. 11, 44, 49, 52, 53, 54, 72, 89, 90, 114, 115, 126, 129, 139, 140, 142, 158, 162, 290, 258, 304, 332, 333, 351, 354, 367, 394, 397, 409, 443, 445, 536, 563, 595, 597, 619, 689, 694, 710, 714, 716, 732, 734, 742, 743, 755, 768, 770, 782, 817, 835, 859, 863, 866, 877, 884, 886, 907, 919, 922, 945, 992, 993, 1008, 1024, 1027, 1630, 1632, 1044, 1048, 1056, 1059, 1064, 1065, 1086, 1088, 1097, II. 3, 4, 32, 68, 75, 78, 93, 107, 112, 117, 119, 123, 134, 137, 142, 154, 161, 188, 189, 192, 198, 214, 278, 245, 252, 262, 383, 285, 291, 299, 300, 301, 306, 320, 322, 325, 332, 343, 346, 359, 391, 416, 420, 428, 446, 469

DANIELIS PAREI

479, 503, 506, 566, 576, 580, 594, 615, 652, 655, 657, 660, 664, 671, 677, 678, 686, 701, 760, 768, 769, 770, 809, 811, 817, 823, 744, 84, 849, 868, 874, 877, 879, 881, 884, 86, 888, 892, 894, 897, 943, 956, 974, 977, 984, 1000, 1004, 1010, 1013, 1047, 1061, 1068, 1070, 1074, 1076, 108, 1095, 1104, 1107, 1109, 1113, 1125, 1127, 1130, 112, 113, 1137, 1141, 118, 110, 1165, 1167, III. 22, 31, 37, 52, 59, 65, 73, 78, 79, 84, 96, 104, 109, 16, 117, 139, 145, 148, 161, 193, 206, 218, 235, 248, 270, 284, 292, 315, 362, 372, 395, 396, 401, 406, 408, 418, 430, 436, 439, 446, 436, 482, 490, 492, 492, 498, 409, 305, 511, 512, 516, 528, 3529, 550, 535, 548, 555, 563, 567, 576, 578, 596, 608, 601, 60, 616, 60, 615, 60, 641, 648, 655, 662, 682, 683, 694, 69, 697, 715, 727, 738, 744, 745, 776, 780, 845, 855, 890, 891, 896, 910, 934, 937, 96, 950, 960, 965, 907, 973, 979, 1025, 1042, 1046, 1059, 1062, 107, 1073, 1098, IV. 22, 27, 31, 35, 57, 58, 66, 69, 74, 77, 121, 131, 135, 137, 141, 143, 155, 177, 185, 190, 28, 233, 234, 240, 244, 245, 251, 255, 278, 285, 287,	299, 301, 309, 310, 326, 328, 339, 34, 365, 368, 378, 390, 393, 38, 40, 402, 420, 425, 42, 441, 444, 450, 457, 458, 461, 462, 463, 477, 479, 495, 496, 503, 508, 512, 517, 526, 537, 546, 547, 554, 614, 621, 625, 633, 635, 64, 662, 667, 60, 677, 683, 706, 744, 749, 752, 775, 783, 790, 791, 800, 824, 818, 84, 846, 81, 863, 866, 877, 890, 893, 898, 973, 979, 1025, 1012, 1046, 1059, 1062, 1057, 083, 1998, IV. 22, 27, 31, 35, 57, 58, 67, 68, 7, 76, 113, 131, 135, 137, 141, 143, 155, 177, 185, 190, 28, 233, 234, 240, 244, 245, 251, 255, 278, 285, 287, 299, 301, 309, 310, 326, 328, 339, 343, 365, 368, 37, 390, 396, 393, 396, 400, 402, 420, 425, 427, 441, 444, 456, 45, 458, 461, 462, 463, 477, 479, 495, 496, 503, 508, 512, 517, 526, 537, 546, 547, 554, 614, 623, 62, 633, 635, 649, 612, 67, 60, 677, 68, 706, 744, 745, 762, 775, 783, 90, 492, 500, 824, 838, 844, 846, 848, 853, 863, 866, 877, 890, 891, 98, 901, 903, 916, 727, 98, 937, 958, 959, 963, 966, 90, 977, 979, 982, 990, 1010, 1102, 1118, 1019, 1044, 1049, 1055, 1058, 1060, 061, 1073,

LEXICON LVCRETIANVM.

1073, 1076, 1090, 1122, 1141,
 1142, 1144, 1147, 1154, 1161,
 1167, 1172, 1175, 1183, 1187,
 1188, 1191, 1193, 1207, 1210,
 1219, 1228, 1234, 1244, 1246,
 1252, 1256, 1269, 1274, 12423.
 V. 12, 25, 71, 74, 93, 116, 132,
 140, 151, 210, 214, 244, 279,
 280, 288, 305, 308, 327, 337,
 364, 376, 384, 391, 396, 397,
 439, 448, 455, 460, 470,
 478, 483, 485, 490, 491, 498,
 501, 513, 521, 533, 536, 572,
 605, 809, 624, 680, 683, 684,
 710, 734, 736, 740, 741,
 748, 753, 767, 787, 798, 801,
 815, 818, 830, 831, 887, 888,
 901, 952, 1016, 1018, 1020,
 1039, 1043, 1056, 1060, 1065,
 1070, 1076, 1081, 1082,
 1084, 1106, 1109, 1113, 1115,
 1114, 1131, 1161, 1170, 1176,
 1187, 1189, 1199, 1205, 1212,
 1213, 1210, 1233, 1241, 1147,
 1248, 1253, 1256, 1263, 1166,
 1267, 1277, 1291, 1283, 1289,
 1296, 1297, 1300, 1309, 1316,
 1318, 1319, 1365, 1372, 1347,
 1403, 1404, 1408, 1416, 1430,
 1435, 1436, 1438, 1440, 1441,
 1448, 1450 VI. 3, 4, 10, 11, 18,
 24, 31, 32, 43, 44, 54, 61, 83, 88,
 106, 121, 117, 158, 162, 174,
 184, 199, 217, 223, 237, 241,
 251, 257, 271, 277, 279, 286,
 289, 311, 317, 322, 323, 325,
 337, 345, 354, 355, 358, 366,
 397, 370, 379, 388, 392, 410,

428, 437, 440, 456, 475,
 478, 481, 517, 527, 530, 538,
 547, 557, 582, 584, 591, 619,
 636, 648, 660, 663, 684, 697,
 700, 702, 717, 735, 747,
 746, 761, 773, 814, 819, 823,
 841, 886, 891, 892, 912, 943,
 956, 765, 971, 983, 998, 1028,
 1033, 1039, 1046, 1049, 1071,
 1093, 1095, 1105, 1111, 1119,
 1127, 1144.

& qua. us. & quis. III. 395.

ETENIM I. 104. II. 547. 91,
 III. 441, 802, IV. 274,
 729, 859, 896, 1006, 1069,
 V. 127, 241, 450, 1061, 168.
 VI. 132, 106, 208, 270, 816,
 938, 984, 1234.

ETIAM. I. 295, 311 630, 711,
 731, 781, 812, 1010, 1027,
 1047, 1090. II. 598, 110, 114,
 196, 110, 243, 263, 377, 426,
 493, 596, 687, 816, 842, 1011,
 1069, 1086. III. 209, 219,
 347, 464, 488 541, 577, 593,
 658, 687, 926, 963, 1038,
 1039, 1081. IV. 131, 209, 116,
 289, 303, 311, 315, 315, 356, 411,
 519 702, 711, 806, 854, 934,
 935, 944, 976, 1194, 1201,
 1279. V. 17, 20, 41, 154, 255,
 295, 333, 334, 360, 377, 518,
 557, 601, 603, 645, 790, 714,
 757, 855, 819, 835, 839, 882,
 905, 940, 1937, 1164, 1125,
 1267, 1307, 1364, 107,
 VI. 107, 120, 131, 141, 166,

- 172, 178, 203, 294, 313, 340, 395, 502, 741, 786, 799, 806, 879, 900, 979, 1042, 1085, 1101, 1126, 1146, 1130, 1130, 1145, 1196, 1200.
- etiam atque etiam. I. 295.
- etiam quoque. III. 123. V. 518. 603. 714. Sic Plaut. Pseud. I. 3. & 19. Fateor nempe conceptis Verbis, etiam consulis quoque. Et Asin. II. 4. v. 96. atque etiam tu quoque ipse si esses percunctatus me ex alius scio pol crederes nunc quod fers. Vetres Inscriptio, fol. CLXXIII. 2 M SEMPRONIVS. HYMNVS. ET. M. M. REBVRR. EIVS. FILII. NOMINE. SVO. MAGELVM. VETVSTATE CONLAPSV. RESTITVERVNT. ETIAMQVE. ET. MENSAS. LAPIDEAS. POSVERVNT.
- ESTI I. 120. 487. III. 856. V. 1155.
- ETESIA flabra Aquilonum V. 741. VI. 716. 730. Vide Isidor. Orig. lib. XIII cap. 11. Cic. de Nat. Deo. Plin. lib. 11. Histor. Nat. cap. 47. Aldi Manutii Scholia in Tul. Cas. lib. 11 de bello Ciu. pag. 213. 224. & de quasie. per epist. lib. 1. cap. 6. pag. 257. Ioh. à VVorveren Tra. ctat. de Polymathia, cap. 31. pag. 84. & seqq. Scholiast. Hesiodi. Lexicon Philologicum Matthie Martini, Isaaci Causaboni No-
- tas, ad lib. III Straton. pag. 57.
- EVAN Euius. V. 742.
- EVANESCERE paulatim colorem. II. 827. V. 536.
- evanescere pondus paulatim, & decrefcere. V. 536.
- evanescere paulatim rapidas foliis, & acreis vire. V. 624.
- EVANVIT. III. 222.
- EVELLERE odorem à turis glabris haud facile est. III. 328.
- EVENTA, corporis, loci, inanis, &c. I. 450. 458. 467. 481. Vulgo accidentia appellant.
- EVENTVM dici poterit, quodcumque erit actum. I. 470. Lege libellum Nobilissimi Dn. Ioh. à Münster, de Euentu.
- EVERTERE fundo pietatem. III. 84. Sic Virgil. lib. X. Æn. v. 88. Nesne tibi fluxas Phrygia res ver ere fundo conamur?
- EVIVS Euan. V. 742. Gifanius hoc nomen in vet. lib. Euhymus scriptum invenit.
- EV. I. 637. III. 151. 472. IV. 267, 359. 761. V. 64. 706. 1152. VI. 344. 708 895.
- EVNDEM. IV. 979.
- EVNDI. VI. 325.
- EVNDO. VI. 340.
- EVNT. III. 707.
- EVNTIEM. IV. 901. VI. 568.
- EVNTES. III. 385.
- EVNTI. III. 525.
- EVNTIS. V. 525. VI. 214. 530.

EVOLVAMVS, l. 952.

EVOLVENS *flauis alta arbuſta ra-*
dicibus haurit ab imis. VI. 140.

Euoluere arbores dicitur ventus,
quaſi extrahere & extirpare.
ſic oculos euoluere dixit Lucan.
lib. II. v. 184.

EVOMAT *faucibus eruptos ignes.*

I. 724. *ſic Apuleius Metam.*
lib. VI. Namque ſaxum inma-
ni magnitudine procerum, &
in acceſſa ſalebritate lubricum,
medius e faucibus lapidis fontes
horridos euomebat. Sil. Ital lib.
XVII. v. *Veſbins euomuit i-*
gnes. Virgil. lib. *Æn.* VIII. v.
198. *Huic monſtro Vulcanus e-*
rat pater; illius aſtros ore uomens
ignis, magna ſe mole ferebat. I-
bid. v. 252. *Faucibus ingentem*
fumum (mirabile dictu) euo-
mit. Et v. 259. *incendia vana*
vomentem.

EVRI *petulantibus furit.* VI. 110.

Al. aures,

EX I. 39, 55, 88, 118, 159, 164, 172.

186, 218, 263, 283, 407, 550,
554, 598, 604, 709, 615, 623,
629, 636, 646, 654, 661, 667,
669, 706, 714, 715, 717, 739,
751, 763, 772, 773, 795, 838,
840, 853, 855, 865, 809, 872,
989, 995, 1023, 1034, 1107. II.
69, 120, 178, 179, 241, 248,
255, 270, 305, 438, 451, 478,
522, 530, 574, 584, 612, 659,

662, 667, 690, 692, 697, 710,

730, 742, 777, 789, 819, 822,

865, 869, 872, 887, 891, 899,

901, 902, 928, 966, 967, 979,

980, 981, 984, 986, 998, 1032

1039, 1047, 1110, 1155, III. 10,

30, 34, 49, 108, 110, 126, 138,

158, 245, 268, 290, 345, 440,

447, 583, 705, 711, 719, 746,

824, 828, 928, 939, 979, 984,

1074, 1106, 1242, IV. 29, 71,

84, 90, 105, 199, 215, 273, 290,

370, 401, 434, 517, 338, 547,

576, 609, 664, 695, 721, 722,

739, 740, 819, 827, 850, 860,

861, 926, 970, 995, 1016,

1234, 1087, 1188, 1167. V. 20,

50, 189, 107, 198, 226, 304,

317, 320, 323, 342, 368, 379,

388, 409, 415, 419, 424, 512,

556, 598, 600, 608, 678, 667,

710, 720, 827, 833, 857, 858,

878, 888, 927, 1011, 1121, 1132,

1113, 1145, 1147, 1304, 1455.

VI. 6, 67, 71, 272, 302, 311, 319

345, 353, 408, 422, 443, 475,

498, 505, 538, 557, 610, 620,

634, 646, 666, 694, 710, 721,

788, 725, 911, 914, 915, 919,

1007, 1016, 1028, 1064, 1201.

1235.

ex animo miſer, clatatur corpore
toto. III. 110.

ex animo dicere, facere. III, 929.

IV. 1193. *Elegantiffima locutio.*

Sic Terent Eun. I. 2. v. 95. Vti-

P 3 nam

nam istuc verbum ex animo ac
 Gero dices. Et Adelp. I. v. 47.
 Ille quem beneficio adiungas, ex
 animo facit. Sic alii passim.
 ex in eunte a. uo. II. 743. III. 375. V.
 557.

ex infinito tempore. V. 189. 318.
 425.

ex ordine ponam. V. 410.

ex transuerso. VI. 1028.

EXAQUAT nos victoria coelo. I.
 79.

exaquat nocturnas lucibus um-
 bra, nodus anni. V. 687.

EXAQUATA creperi certamina
 belli. V. 1295.

EXASTVAT. II. 1135.

EXASTVET tellus necesse est o-
 mnes hos astus. VI. 816.

EXAGITATA foras erumpitur.
 VI. 382.

EXAMINA pullorum. V. 1363. pro
 multitudine arborum: itala e:
 ut apud alios saepe.

EXANGVIS. Et exos. III. 722.

EXANIMARE homines. VI. 242.

EXANIMIS pueris. VI. 1254.

exanimis corroribus omnia san-
 cta Deum delubra mors reple-
 ret. VI. 1271.

EXANIMO cum corpore I. 773.

EXANIMVM corpus. VI. 705.

EXAPTA brachia validus laceris
 IV. 827. Exaptus, à Grac.
 ἐξαπτόμενος, ἔξαπτος. Lucil. lib.

X. Pellicula extrema exaptum
 pendere opus ingens.

EXAUDIRI plane verba necesse est,
 ubi non longum spatium est,
 Unde vox profecta perueniat ad
 aures. IV. 557.

EXAUDIT voces. III. 468.

EXAUGEAT astisertum radiorum
 scitum. V. 612. Exauge: hic, pro
 valde augeat. αὐγῆν κῶς. Sic
 Terent. Heaut. II. 2. v. 3. Con-
 currunt multa opiniones, qua
 mihi animum exaugeant. Sym-
 mach. lib. I. Epist. 27. Optati
 sermonis tui fructum feramus,
 qui animum mihi exaugeat.

EXCELLERE omnibus rebus orna-
 tum quem tu voluisti. I. 27.

excellere bona gnatorum fama.
 VI. 13.

EXIERVNT. IV. 41.

EXCIDERE Silvas. V. 1265.

EXCIDERIT omnis actarum re-
 rum retinencia III. 676.

EXCIPERE ex alio alius status o-
 mnia debet. V. 827.

EXCIPIT plaga quoddam genus in
 se. II. 809.

excipit alter status ex alio terram.
 V. 833.

excipit scitum. VI. 312.

EXCITA vis morbi aliqua ratio-
 ne. IV. 666.

excita Veneris stimulis per artus
 semina. IV. 1208.

EXCI-

LEXICON LVCRETIANVM.

- EXCIDAT** ingenti sonitu mare
fer erecogen. VI. 441.
- EXCITET** ignem us plage ipsius
VI. 308.
- EXCITVR** pedibus sonitus II.
329.
- EXCLVSA** volucres tempore ver-
no oua relinquebant. V. 800.
Proprie & usitate dixit Galli
na enim & cetera aues pullos
exous excludere dicuntur.
- EXCLVSVS** amator. IV.
1170.
- EXCOQVIT** sol terram, & arefa-
cit VI. 962
- EXCRVCIABAT** terrigenas nudos
sine p l l bu frigus. V. 1425.
- EXCRVCIENTVR** in vncis com-
mibus. IV. 1195 *excruciantur*.
- EXCVSSERE** ignis semina multa
nubes suo con. urfu. VI. 160
- EXCVSSIT** ab ollis calidum flam-
mis velocibus ignem. V I.
668.
- EXEDERAT** siluas altas horri-
bili sonitu flammens ardor. VI.
1212.
- EXEMPLA** quarum nos per pauca
videmus. II. 140.
- EXEMPLARE** dare, & Vestigia
notitiae magnarum rerum po-
test dun a: at parua res. II. 123.
Veteres omnia in ar extule-
runt quoque in ar: ut pugillar,
pugillare, &c.
- EXEMPLVM**. V. 182.
- EXEMPTA** con: edas sine patere. I.
974.
- EXEMPTIS** finibus. I. 1005.
exemptis oculis. III. 369.
- EXEMPTOREBUS** inani. I. 660.
742.
- exempto** sole. VI. 264.
- EXERCENS** celum. II. 1101.
- EXERCENT** curu hominum vi-
tam, belloque fatigant, aurum
& purpura. V. 1421.
- EXERCITA** motu, conciliis disci-
diu, &c. II. 96. 119. V. 860.
1111. pro fatigata. agitata. Sui-
ton. de Tiberio: Pueris amo ha-
buit laboriosam, & exercitam.
vulg. exercitaram, Apuleius Me-
tam. lib V l. tantu arumnu ex-
ercita Virgil *Aen* l. l. v. nate,
Iliacis ex: cito facis.
- EXESOR** murorum astus. IV. 210.
VI. 926.
- EXEST** quem anxius angor. III.
1007. Sic Cic. lib. V. *Tusc.*
Quest. Ille beati quos nulli
metus terrent, nu' a agit di-
nes exedunt, &c. Et l b. l.
de fin. easque ipsas sollicitudines,
quibus eorum animi dies no-
tesque exeduntur, a diis im-
mortalibus supplicii causa im-
portari putant. *Ibid.* Exedunt
animos maiores, consueuntq;
curis.

Catull. de comâ Beren. carm. exhalat odores. II. 417.

67. v. 23. Cum penitus mœstas expedit cura medullas, &c. Sic EXHALENT aurata metalla, VI. 811.

Horat. lib. II. Od. II. v. 18. curas EDACES vocat, quas Græci γνο-
κός, & θυμολαγής μελιδω-
τας, & θυμολαγής, & θυμολαγής.
Idem Horat. lib. I. Od. 18. &.

4. neque mordaces aliter diffu-
giant sollicitudines. Plaut. E-
pid. III. I. & 2. Expectando exe-
dor mi' er, atque exenteror,
quomodo mihi Epidici blanda
d'cta eueniant; nimis diu ma-
ceror. Iterum Cic. 2. Tusc. Ægri-
tuda lacerat, exest animam,
planeque conficit. Virgil. lib. I.

Æn. v. 261. hac te cura remor-
det. Cornelius Gallus, E. eg. V.
v. 63.

Iurabam curis animum mor-
daci'bus uri;

Nec posse ad luxum tristitia cor-
da trahi.

Tertullian. in Genes. Carm. &.

33. Meretur solum mordaces sol-
uere curas.

EXHALANT lacus nebulam, flu-
uioque peremnes. V. 464. 243.

Sic Virgil. lib. II. Georg. v. Quæ
tamen exhalat nebulam, fu-
mosque volucreis.

EXHALANTVR per os IV. 862.

EXHALARE vapore altaria, ferre-
que fumum. III. 433.

EXHALAT nebulam. V. 243.

EXHAUSIT cinibus urbem pesti-
litas. VI. 1138. Sic se & Virgil.
lib. VIII. Æn. v. tot ferro saua
dedisset funera, tam multus & i-
duasset cinibus urbem.

EXHINC III. 161. Ita Priscian.
lib. X. Sueton liber. cap. 9. ad leg.
exen ut proin. Sallust. & alii di-
xerunt.

EXIBANT. V. 947-1129. VI. 1219.

EXIERAT acre profluvium seti-
sanguinis. VI. 1204.

EXIERIT. VI. 119.

EXIGAT. IV. 1228.

EXIGVÂ parte, breuique. V. 591.

EXIGVAM partem temporis. III.
4000.

EXIGVIS interuallis. II. 100.

exiguus modus. VI. 453.

EXIGVVM possent horai' sistere
tempus. I. 1014.

exiguum clinamen principiorum.
II. 292.

EXIGVVS, & leui tactus. I. 435.

EXILIT lumen, & claras scintil-
las dissipat ignis. VI. 162.

EXIMIA veste. IV. 1124.

EXIMIE, est lene disposita. II. 643.

EXIMIIS furit ignibus impetus
Æna. II. 593 i. e. maximis, in-
usitatis. Sic. Plaut. Trin. exi-
mios sumptus dixit.

EXIMIS munita locis. II. 607. i. e.
val.

LEXICON LVCRETIANVM.

- valde imis: αὐτὴν πικρῶς. ut edu-*
rus. Virgil. lib. IV. Georg. v. E-
dium. i. e. nimium duram,
validamque. Et II. Georg. & 65.
Plantus & edura coryli nascun-
tur: i. e. Valde dura.
- EXIMIT.** III. 277.
- EXIN.** III. 161.
- EXINDE.** V. 784.
- EXIRE** suis finibus, de falsis lacu-
nis, &c. III. 696. 774. IV. 92.
II 41.
- exire in auras, & simul exspirare*
feras. VI. 886.
- EXIRET** acrem adorem. VI. 1104.
1215 III. 696. V. 1329. Exire.
iunctum cum accusandi casu,
significat, vitare, declinare, ef-
fugere, euadere. Sic Virgil. lib. II.
Æn. v.
- *contra ille repugnans su-*
stinet à iugulo dextram, & vim
viribus exit. Et V. Æn. & cor-
pore tela modo atque oculis vi-
gilantibus exit. i. e. vitat, decli-
nat.
- EXISSE.** III. 590. V. 342. 792.
- EXISTERE.** IV. 1211.
- EXISTIE.** VI. 525. 660.
- EXISTVNT.** II. 795. V. 795.
- EXIT** in luminis oras. I. 170. 670.
791. II. 137. 752. III. 520. 074
IV. 516. 1635.
- exit è contemptibus. V. 831. 1277.*
- EXITIALE** aliquod tempus, cla-
demque manere naturam mun-
di. VI. 565.
- EXITIALES** mores. II. 569.
- ab EXITIO neque res ulla re-*
frenat. I. 849.
- exitio multorum perdocti quod*
sumus ante. III. 474.
- exitio dabit una dies maria, ter-*
ras, & cælum. V. 96.
- exitio dabit & na dies multa vi-*
rùm sub signis millia ducta. V.
998. Sic Horat. lib. I Od. 16. v.
17. 18. Ira Thyesten exitio gra-
ui strauere.
- ab exitio neque possit reprehende-*
re. VI. 568.
- exitio hoc erat aliis, letumque pa-*
rabat. VI. 1227.
- EXITVM** nullius patitur natura
videri. I. 224.
- exitium cæli, terraque futurum.*
V. 99. 345.
- exitium celeri toleratur origine*
flamma. V. 302.
- EXITVS** & classi felix saustusque
dare ur. I. 100.
- exitus qui instet, quidve ferat no-*
bis casus. III. 1100.
- exitus ex oculis liber datur. III.*
721,
- exitus iustroitusque elementis red-*
ditus exstat. VI. 493.
- exitus hic animæ disturbat & rbat.*
VI. 585.
- exitus liber minus amni fiat. VI.*
717.
- EXORDIA** solis, luna rerum, &c.
I. 149. II. 33. 1060. III. 31. 381.

IV.26.II. V. 3. 2. 4. I. 472.
676.

EXORERENTVR *subi'o incerto*
facto I. 180.

EXORERENTVR *aliis aliud pra-*
stantius II. 106.

EXORIATVR *omnibus membris*
vis Vene is IV. II65.

EXORIENS *penitus media ab re-*
gione diu VI. 723.

ab EXORIENTE *aurore nito e,*
nigra'i noctis ad umbram, ser-
maperductus IV. 540.

EXORIENTVR II. 791.

EXORITVR *nouus motus* I. 252.

EXORIVNTVR I. 869.

EXORTA *e terra repente arbusta*
f. l'rent I. 187.

EXORTA *renisun: longos obitus* IV.
394

EXORTA *Gox diffiluit in multas* IV.
607.

EXORTA *und' est vis, ad eum ple-*
rum uere eritit V. II52.

EXORTAM *speciem commemorat.*
I. 124.

EXORTVM *genus omne animan-*
tum I.

EXORTVS *athereus sol' stellas pra-*
strinxit III. 1058.

EXOS, *& exanguis animantium*
copia III. 722. sic vocat *vermes,*
& similia.

EXOSSATO *ciet omne pectore flu-*
ctus IV. 264. i.e. *omni pectore*
seu corpore exossatio, d' est,
ita infl. x0-, & inc. tva-

to, & exosse videntur, fluctus
commouet. In nonnullis libris
le. itur exossatim: quod si cui
probabitur magis, eadem ta-
men e it sententia, eademque
interpretatio quadrabit. Vide
Casp. Barthu Aduersar. lib.
XXXV. cap. 14. fol. 1611.

EXPANDERE *naturam rerum* I.
126.

EXPEDIAM: *tute dictis prabere*
memento II. 65. IV. 65. 929.
V. 79 I. 4. VI. 244. 496. 641.
682. 739 1091.

EXPEDIAMVS *paucis dum ver-*
sibus, ades I. 99.

EXPEDIEMVS II. 183.

EXPELLITVR *quo* III. 359.

EXPERGEFACTA. II. 413. *tralate,*
ad ueruos organorum.

EXPERGEFACTVM *caput* V.
1209.

EXPERGITVS. III. 943. i.e. *ab a'io*
e. citatus, quem solemus dicere
expergefactum: inquit Festus.
Glossi i'g'p'nd'ic. Lucil. E'io-
mno pueros cum mane expergi-
tu clamas. Diomedes: Expergi-
scor, e perreus: expe-gor, exper-
gitus. Accius Antigona Hui
vigiles, properate, expergite pe-
ctora tarda sopore, e. surgite,
EXPERIARE II. 443.

EXPERIENTIA *impigra mentis*
paullatim docuit pedetentim
progradientis V. 1411.

EXPERIVN-

LEXICON LVCRETIANVM.

EXPERIVNDQ. LIC 24. V. 429.

EXPERTS nominis. II. 243.
280.

expers funeris. II. 713.

expers diis. II. 1090. cum auferen-
dis casu: ut Plautus non semel
posuit.

EXPERTES opis. III. 688.

EXPERTI sunt. V.

EXPERTIA plagarum corpora. III.
814. V. 358.

expertia lumina somno. V.
1179.

EXPERTIS V 996. VI. 1139.

EXPERTVS II. 488.

EXPLAUDENTIBVS alis gallum
noctem auroram clara consue-
tum voce vocare. IV. 711. 712.
i. e. alis noctem cum sonitu, &
veluti plausu excusientibus at
que exturbantibus. Vide Plin.
lib. X. cap. 21. & infra Gallum.

EXPLEMVR numquam vitai fru-
ctibus. III. 1021.

EXPLENT agmine condense natu-
ram corporis. I. 599.

EXPLENTES ordine summam. II.
517.

EXPLIRE bonis rebus, satiareque
numquam. III. 1018. Nonius
Marcellus hos versus profere in
explere, & satiare: atque ita in-
terpretatur, explere quidem a-
nim. ū bonis rebus, si d. numquā
satiare: quasi explere minus sit,

quam satiare. Sed errat. Virgil.
Æn. I. v. Expleri mentem re-
quit, ardescitque iuend. Et lib.
III. v. Nam simul expletur de-
pibus, & inoque sepultus. Quis
non videt, hic expleri, & exple-
tus, idem valere, quod satiatus,
& satiatus?

EXPLERI nulla ratione potest. V.
VI. 10.

EXPLERIER ut nulla p. sset ra-
tione umquam VI. 10.

EXPLETIS quoque ianua radat
oris. IV. 534.

EXPLETVR ieiuna cupido I. 874.

expletur haud facile laticum, & u-
gumque cupido IV. 1086.

EXPLICAT in flammis arda li-
gna, & in ignes omnia vertit.
II. 881. sic Cornel. Seue uo. in
Æsna poematio, & 26. qua
causa p. reueneus explicat in uen-
sum flammis.

EXPOLIVNTR artes. V. 334. Sic
III. 108. d. Strina politos cor. Si-
tunt quosdam. Frequens et. in
elegante hominis p. g. Strina
dictio apud Ciceronem: & a-
lios. lib. XIII. ad Fam. Ep. 1. 1.
Est enim omni li. ep. 1. 1. Strina
politiſſimus.

Et lib. I. 1. pist. 9. 17. Strina
les Venarus caput, & Strina

- pectoris politissima arte perfecit, rum.V. 1028. VI. 274.
 reliquam partem corporis in- EXPRESSVS falsus de corpore sudor.
 choatam reliquit. Et in Orato- V. 488.
 re, cap. 51. Theodectes in primis EXPRIMVT. IV. 299. VI. 847.
 politus scriptor, atque artifex. 867.
 Hieron. Epist. 42. ad Niceam: EXPRIMIMVS. IV. 550. 620.
 Quanto magis igitur nos, expol- 622.
 lito iam artibus mundo, id non EXPRIMITVR gemitus. III.
 debemus omittere, quod illi sibi 496.
 praestiterunt, apud quos erat cru- exprimitur validis extritus viri-
 da rusticitas, & qui humanita- bus & nis. V. 1097. exprimere
 tem quodammodo nesciebant? hic significat, magna vi extor-
 Arnob lib. II. aduersus gent. Phi- quere.
 losophia, Musica, ceteraque o- EXPROMERE varias sensus cogit.
 mnes artes, quibus vita est ex- II. 886.
 cuta, & expolita communis. EXPVGNANT, capiuntur praelia
 EXPONERE facile est ipsam rem miscent. IV. 1007
 verbis. I. 832.
 exponere tibi & olui suauiloquenti EXPVGNATA moenia mundi II.
 carmine Pierio rationem no- II 44.
 stram. I. 944.
 exponere causas nequeo. EXPVLERIT distis ex animo, non
 III. 316. 697. 965. IV. 21779. armis. V. 51.
 967.
 EXPONIT aternis versibus. I. 121. EXSICCARE plenam spongiam a-
 III. 989. quai. IV. 621.
 EXPONUNT praelara reperta car- EXSILIAN, est emergant foras.
 mina diuini pectoris eius. I. 173. II. 200.
 1085.
 EXPORGERE. I. 930. EXSISTERE. I. 198. II. 701. 870.
 EXPOSUIT bonum summum, III. 155. 302. V. 213. pro: emer-
 quo tendimus omnes. VI. 25. gere, exoriri, prodire.
 EXPRESSA semina. VI. 180. 211. EXSISTIT. III. 533.
 477. EXSISTUNT. IV. 1221.
 EXPRESSA. II. 204. EXSOLVATVR omnis vita ex of-
 EXRESSIT utilitae nomina re fibus. I. 820.
 EXSOLVERE nexus. I. 220.

LEXICON LVCRETIANVM.

- exsoluere** *animos religionum* EXSTAT. I. 336. 525. 580. 594. II. 256. III. 195. 244. 943. 991. IV. 891. 953. *pro: est.* Sic & rē consistare non semel *vsurpauit* *Carus noster.*
- exsoluere** *nobis persfacile est animi ratione.* II. 381.
- exsoluere** *se se omnibus ē neruis, atque ossibus, articulisque.* III. 997. 698. Sic loquitur *Virgil.* lib. IV. & 695. & lib. XI. *Æn.* & 892.
- EX'OLVIT** *sape glaci m. nodos relaxat humor aqua* VI. 878.
- EXSPARGI** *quo possint mania mundi.* V. 372.
- EXSPERGI** *quo possit vis animai* III. 818. *pro: foras dissipari.*
- EXSPIRANS** *calidum de pectore flumen.* II. 354. *ἐκ πυρρῶς.*
- EXSPIRANT** *caduere rancenti iam viscere v. rmes* III. 720.
- expirant** *acrem d: corpore suo odorem.* IV. 122. Sic *Caesull.* de *Nupt. Pet. & Thet.* *suauis exspirant: castus odores lectulus.*
- EXSPIRARE** *foras, exireque in auras.* V. 886. *absolute.*
- EXSPIRENT** *ignes per fauces montis Ætna turbine tanto.* VI. 640.
- EXSPIRET.** VI. 810. 817.
- EXSPVRE** *ex animo rationem.* II. 1039 *pro, abicere.* Sic *Terent.* *Eun.* III. 1. v. 16. *Quasi ubi illam exspueret in seriam ex animo.* Vide *Iusti Zinzerlingi Crit. Promus.* cap. XI. 4. pag. 41.
- EXSTANT** II. 266. 97.
- EXSTAT.** I. 336. 525. 580. 594. II. 256. III. 195. 244. 943. 991. IV. 891. 953. *pro: est.* Sic & rē consistare non semel *vsurpauit* *Carus noster.*
- EXSTENT.** I. 618. V. 478. 1033. VI. 187.
- EXSTET.** I. 1100. III. 1001. V. 901. VI. 534. 972.
- cuius EXSTINCTI** *propter diuina reperta diuulgata & tunc iam ad cœum gloria fer. ur.* VI. 7. 8.
- EXSTITERVNT.** V. 71.
- EXSTRVCTAS** *alse nungues radiis tabescere cogit sol.* VI. 964.
- EXSTRVCTIS** *alte nubibus.* VI. 185. 246 267. i. e. exaggeratis, aggestis, accumulatis, densis. Vt *Virgil.* lib. 1. *Georg.* v. Ter pater exstructos dissecit fulmine montes.
- EXSVLTANS** *sanguis.* II. 195.
- EXSVLTANT** *in numerum.* II. 631.
- EXSVLTARE** *etiam Samothracia ferria* *Vide.* VI. 1042.
- EXSVLTAT** *in pectore pavor, atque metus.* III. 142.
- EXSVPERABAT** *prasens dolor.* VI. 1275.
- EXSVPERARE.** III. 1096.
- EXSVPERARINT** *cum sol & vapor omnis.* V. 385.
- EXSVPERATA** I. 234.
- EXSVRGENDI.** III. 175.

facile. IV. 1275, pro, ex animo,
facile est factu IV. 887.

FACILES, V. 1052.

FACILI, & celeri ratione geran-
tur. IV. 1143.

FACILIS. II. 1024. IV. 694.

FACIS. III. 919.

FACIT. I. 992. II. 292. III. 892. IV.

282. 287. 530. 951. II. 67. II. 88.

1273. V. 1031. VI. 229. 231.

342. 572. 962. 966. 1013.

facitque I. 271.

FACIENDUM est. III. 627.

FACIUNT. I. 747. 782. II. 253.

894. 903. III. 303. 738. 926.

1019. IV. 73. 823. II. 46. V. 661.

702. 711. 760. VI. 181. 212.

216. 304. 390. 454. 483. 866.

faciuntque IV. 1006. 1072.

FACTA I. 83. II. 378. III. 380. IV.

186. 739. V. 22. 329. 982. II. 94.

1339. VI. 352. 419.

FACTAM, III. 418.

FACTAS. I. 184.

FACTI. III. 1032. IV. 1031.

FACTIS fortibus. I. 296. III. 911.

IV. 1273. V. 1154.

FACTO. I. 940. IV. 17. V. 1052.

FACIV est facile. IV. 887.

FACTVM. III. 181. 163. V. 1343. VI.

411. 413.

factum male animo. III. 597.

FACTVS. II. 1056. IV. 818. VI.

1023.

FACULTAS secreta. I. 110. 173.

FACIEM qd summam, turbasque

res redibat. V. 240.

FACVLA. II. 430. Vide Commen-
tatores ad Horat. lib. II. Sat. 8.
6. 9.

FALCES QVÈ rapaces. III. 651.

FALCIBVS decidere altis arbori-
bus veteres ramos, V. 934.

FALCIFEROS currus. III. 643. V.
1299.

FALLACIBVS iudiciis IV. 521.

FALLAX norma si rectus regioni-
bus erit. IV. 515.

FALLERE mentem. V. 63.

FALLI oculos non concedimus hi-
um. IV. 379.

FALLIT nec me animus I. 136. sic

Terent. Heaut. IV. 1. v. 1. &

IV. 1. v. 1. nisi me animus fallit.

Sallust. Catilin. Nisi forte me

animus fallit.

fallit nec me animi. I. 910. V. 98.

Expressit hunc locum Virgil.

lib. III. Geo. g. 289. nec sum ani-

mi dubius. Terent. Eun. II. 1.

v. 43. Ut falsus animi est! Vide

Iusti. Zinzerlingi Critic. Pro-

mus s. cap. XLIV. pag. 133.

fallit horum pars maxima. IV
466.

fallit ne te i. em. IV. 536.

fallit nec hoc Veneres nostras. IV.
1178.

fallit diuini genus, humanumq;
V. 1155.

FALSA, ac Vera notemus. I. 700.

falsa si est ratio, accingere contra.
II. 1041.

falsa

LEXICON LVCRETIANVM.

- falsa vincere Veris* IV. 483
falsa ra io fit omnis IV. 487
falsa, & praua ratio tibi rerum fit
neceſſe eſt, falſis quacumq; ab
ſenſibus orta eſt. IV. 513
FALſÆ rationi uſq; adeo vera vi-
detur res occurrere. III. 524
FALſi, & Veri notitiam, quæ res FAMVLÆ. IV. II69
creariſt. IV. 478 FANA. V. 76
FALſis ab ſenſibus orta ratio. IV. FANVM Ammonis. VI. 848
523. 485 FAS nec eſſe. V. 161
FALſo terrore coacti homines. III. FASCES, ſauasq; ſecures à populo
68 perere. III. 1010
falſo ab ſenſuratio orta. IV. 485. FASTIGIA trahit anguſti conſi. IV.
523 431
FALſVM conuincere an ipi i reſu- faſtigia tenuia mucronum poſſe
ratu. III. 526 duci procudendo. V. 1264
falſum concedere, & dare. III. faſtigia iuraru IV. 825
541 Nihil elegantius dici potuit. ra-
falſum veris conuincere rebus. IV. zione pedum, qui baſum loco
765 habentur, ſurasq; velut faſtigia
FAMA Deum. I. 68 ſuſtinent.
fama ut eſt. III. 975. V. 17. 346. FATA fundere. V. II. Sic alibi re-
413. 662 ſponſa, id eſt, certa præcepta, ac
fama vacillans agrotat. IV. 1117 dicta: effata alij fere dicunt.
fama bona gnatorum excellere. VI. FATALIBVS vinclis endopedita. V.
13 874
FAMÆ aternis monumentis inſita FATEARE neceſſe eſt. I. 399. 617.
florent facta virum. V. 330. II. 284, 512, 1062. III. 471,
Sic Gunther. Ligurin. lib. 1. 519, 544, 678, 768. IV. 216.
715 V. 344. VI. 922
Æterna laudis monumenta reli- FATEARIS animæ alzarutrum, ſu-
quit. masq; neceſſe eſt. I. 972
FAME, morbis, algoq; ſollicita. III. FATENDVM eſt. I. 205, 462, 620,
733 961. II. 1082. III. 167. IV. 528.
FAMVL ac infumus eſſet. III. VI. 697
1049. Sic Enn. lib. 8. Annal. FATERI nos cogant. I. 466

FATETVR, *se nihil scire*. IV. faucibus totum prope occupat a-

472

mnum. IV. 1019

FATI *foederarumpat*. II. 254. i.e. faucibus rectis i a cicit alte. VI.
tollat fatum, seu fati necessita- 689
rem.

fati sanctum numen. V. 310

FAVILLAM late differre. II. 674

FATIGANS eos desessos ante. VI.
1160

fauillam longe differ. VI. 690

FATIGANT. IV. 1231. V. 1423

FAVONI genitalis aura referata
viget. II. 11

FATIGAT. III. 492. 839

FAVORE placato sunt conuersa.
VI. 48. Al. furor.

FATIGET. III. 1068

FAVSTO tempore tempestas indul-
get imbris. l. 804. Elegan-
ter : pro oportuno & idoneo
tempore. Contra alibi dicit: ini-
quum tempus.

FATIS auoisa voluntas. II. 258. i.e.
fatus non alligata.

FATISCI simulacra fessa, & delu-
bra Deum. V. 309

FATISCIT simul auo fessa. III.
459

FAVSTVS, & felix exitus ut classi
daretur. l. 100

FATVR. III. 465

FAX irai. III. 304. pro: ira, ardor.

FAUCES ad superas. III. 609

Venusta tralatione, cuius ra-
tionem ipsemet Poeta indicat.
Sic incensus ira vulgo dicitur.
Sic Cic. pro Milone, cap. 35. faces
invidia, dixit.

fauces praterradit vox sape. IV.
530

fauces penetrant aspera, hama-
taq. IV. 663

per fauces deorsum precipitauit
vo:uptas IV. 630. VI. 697

FEBRES nec calide citius decedunt
corpore, textilibus si in picturis,
estroq. rubenti iactetur, quam si
plebeia in vasse cubandum est.
II. 34. 35 36

fauces sudabant intrinsecus atro
sanguine. VI. 145. II 49

fauces rucas. VI. 1187

per fauces montis Aetna, Et ignes
expirant. VI 639

FEBRIM in artus accepit calido
feruore coortam. VI. 656

fauces quas nos perhibemus, &
ora, ipsi ventigenos crateres no-
mimant. VI. 702

FEBRIS, ubi cui bili superante co-
orta est, perturbatur item totum
iam corpus. IV. 665

FAUCIBVS eruptos iterum & euo-
mat ignis. l. 724

FECARE ruinas principis in re-
rum, & grauitur magni magno
cecideri ibi casu. l. 740. 741

faucibus eructans horriferos astus.

1026

fecce

fecere infellum iter viai. V.

1113

FECIT finem vitai. III. 1107. VI.

175

FECVNDÆ uxores quibusdam ci-
ris nequeunt parere, quia non est
compar natura. IV. 1247

FECVNDAM naturam. II. 533

FECVNDAS vertentes vomere gle-
bas. I. 211. V. 211

FELICIBVS arbutis tenent obstita
circum. V. 1377

Sic Horat. Epod. Od. II v. 13

Inutilesq; falce ramos amputans,
feliciores inserit.

Virgil. Georg. 2. 6.

Nec longum tempus, & ingens

Exit in cælum ramis felicibus ar-
bos.

FELIX, faustusq; exitus ut classi
daretur. I. 100

FEMINA que fuit ante, Vir tum
factus videatur adesse. IV. 817

femina semen virile immulsit. IV.
1103

femina facit ipsa suis interdum
factis, ut facile insuescat secum
vir degere vitam. IV. 1273

femina Et maribus coniungi pos-
sit. V. 851

FEMINVM pedibus fundata. IV.
826

FERA munera militiæ I. 29

fera munera belli Maiors armi-
potens regis I. 32

fera sifert ita voluntas. III. 46.

Sic Virgil. lib. Æn. v. 672. Sifert
ita corde voluntas.

fera facta ferarum sapient. III.

754

fera facta dedere V. 1339

fera eis venti. VI. 591

fera tela. II. 48

fera ferri corpora. II. 102. Sic En-
nius : feroque ornantur fer-
ro.

FERACES terras. II. 1096

FERÆ pecudes persultant pabula
lata. I. 14

FERÆQUE. II. 343. 920. III. 894.
IV. 1190. V. 219

FERAI naribus inueniunt canes
intectas frunde quietes. I. 404

FERANI ad cælum flammæ fol-
gura rursum. I. 725

FERANTVR. II. 202. 643. 697.
IV. 164. 176. 210. V. 519. 1159.
VI. 84. 343

FERARVM omne genus. I. 163.
254

ferarum vis magna. II. 539

ferarum generi montivago. II.
597

ferarum vires sape augefcunt de
nostro corpore II. 876

ferarum montivagum genus. II.
1079

ferarum dedit ingentia corpora
partu. II. 1151

ferarum parui. III. 778. 886

ferarum morsu. III. 902

ferarum ungula fissa. IV. 681

2 2 feras

ferarum vestigia inuenta. IV. FERENTVR simili ratione. II.

991

ferarum more. IV. 1257

ferarum scatis terra ad satietatem.

V. 40202

ferarum genus humana genti in-
festum. V. 219

ferarum more volgiuago vitam
tractabant. V. 930

ferarum spoliis corpus vestire. V.

952

ferarum more in caueis minan-
tur. VI. 197

ferarum, atq; alituum genus. VI.

1214

ferarum sacra siluestria, serpentina,
fera. II. 993, 1074. III. 754.

IV. 415, 687. V. 965, 980,

1058. VI. 766, 1218

FERAS. II. 604

feras fugere. V. 866

feras interficere, & ditoscere pra-
da. V. 1146

FIRAT quemcunque casum fors.
III. 997

ferat quid nobis casus, qui uo exi-
tus inflet I. I. 1100

FERATUR velis ventoque nauis.
IV. 895

feratur in baratrum pedibus ra-
ptim tellus subiecta. VI.

604

FERE. II. 370. IV. 933, 959. VI.
287, 683, 1195

FEREBAT plurima tum tellus et-
iam maiora V. 940, 958

299

FERERE longius multo à Gera ra-
tione. V. 23

FERIANT oculos, visumq; lacef-
sant. IV. 217

feriant forma, a'que colore. IV.

243

feriant oculos simulachra. IV.

217, 257. VI. 923

FERIAS tibi partem corporis. II.

441

FERINA vestis contempta. V.

1417

FERIQUE Centauri ora. II.

400

FERIS pabula uina praebebat. V.

989

FERIT acre frigus. IV. 260.

885

FERITVR unde mulier, eo tendit,
gestitq; coire. IV. 1048

FERIUNT oculos. IV. 217, 257,

338. VI. 923

feriunt oculorum acies, visumq;
laceffunt. IV. 692

FERME. V. 243 VI. II, 323. III. 65.

Videtur positum pro valde. Et apud Agell. lib. 14. cap. 2. ferme bonus vir. Liu. lib. 36. Ita numero non ferme impares futuros, sed ceteris omnibus superiores.

FERO diffiliunt, feruenti saxa Gapore. I. 491. Ita & l. pleriq; in q. sero feruentia. ut in vulg.

FERO-

LEXICON LVCRETIANVM.

FEROCES leones ut nequeant contra durare. IV. 718

FEROS exibant dentis adactus. V. 1329

feros fructus mansuescere terra cernebant indulgendo, blandeque colendo. V. 1367

FERRATOS virimque succutit rotarum orbes foris equum vis. VI. 550. Verbum est Ennianum: postquam discordia etra belliferratos postes, portasque refregit. Virgil. quoque:

Vndaque iam tergo ferratos sustinet orbes:

Lib. 3. Georg. v. Et alibi, ut Statius utitur. lib. 10. Theb. 6. 504. VII. 6. 499. VIII. 706. XI. 49.

FERRE arbores omnia possent. I. 166

ferre, patique, quasi deuota, cogatur. II. 291

ferre auxilium tectis ardentibus. III. 1078

ferre transuersum equi corpus. IV. 424

ferre frigus caeli sub tegmine non ita iam possent alia corpora. V. 1015

ferre hunc possint laborem. V. 1213

ferreque fumum. III. 433. pro, differre, dissipare. ut Plautus famam ferre dixit in Casina.

FERRENT nec ratione vlla. V. 1053

FERRETUR. II. 433

FERREA Samothracia VI. 1042. id est, ferreos annulos, à Samothracia, ubi primum fieri capti sunt, dictos: qui erant peruij. Et cassi, eoque gerebantur, quod aliquid haberent ἀλεξίφθορον, καὶ ἀλεξίκαρον.

ferrea texta. VI. 1052. id est, ferreus textus, et ferrum ipsum arctissime contextum.

FERREVS occultè decrescit vomer in aruis. I. 314

ferreus ensis inde minutatim processit. V. 1292

FERRI. I. 290, 1046. II. 83, 102, 161, 186, 239, 449. IV. 397, 426. V. 190, 425, 623, 1280, 648, 1285, 1286. VI. 133, 314, 953, 999. 1004, 1009, III. 1029, 1040, 1043, 1048, 1060

FERRO. III. 660. V. 932, 1294, 1338, 1350. VI. 167, 313, 708, 809, 1011, 1035, 1050, 1087, 1017

FERRUGINEA vela. IV. 74. Vide Festum: Isidor. Orig. lib. 19. cap. 28. Seruium ad Virgil. Georg. I. v. 467. Scalig. Exercit. 325. 12. pag. 1041. Lexicon Philologicum Matthia Martini.

FERRVM. I. 90, 490, 571. V. 2 3 1240.

DANIELIS PAREI

1140.1350.VI.147.161.907.	lustrans loca percitus ardor. VI.
1027	18
ferrum condurat ab igni hūmor	FERVENS, gelidumq; &ideri. IV.
aque. VI. 968	492
inter ferrum, & lapidem locatus.	FERVENTI saxa vapore. I. 491
VI. 1002	FERVENTIBUS manabat argenti
FERT satis morbi, & mali, tellus,	rius, & auri. V. 1254
coelumq;. VI. 663	FERVENTIS a iuā. VI. 800
fert si ita forte natura locorum.	FERVERE cum videas tuas legio-
VI. 745	nes per loca campi. II. 41. Trala-
fert si ita fera voluntas. III. 46.	te: ut alibi, ardere.
Alij: Si fert ita corde voluntas.	FERVIDA signa. V. 627. 641
Sic Ouid. Metam. lib. I. v. 1. In	feruida sit glans saepe plumbea. VI.
nova fert animus mutatas dice-	306
re formas Corpora Ibid. v. 670.	FERVIDVS sol comminus ipse suo
Si modo fert animus, gradere, &	contingens igni. IV. 409
scitabere ab ipso. Lucanus lib. I.	feruidus ardor. V. 205
& 67. Fert animus, causas tan-	feruidus ardor flammā. V. 1098
tarum expromere rerum Catul-	feruidus hic nubem cum perscidet
lus ad Furium & Aurelium:	atram. VI. 179
Omnia hac, quacūq; feret vo-	FERVISCERE. VI. 851. 1162
luntas Caelitum, tentare simul	FERVISCIT. III. 290. VI. 176
para. i. Virg lib 6. Æn. v. 675.	FERVISCUNT. III. 495. VI. 427.
Si fert ita corde voluntas.	Sic Pacuvius, capessere: Varro,
fert humanum in pectus, templaq;	algescere. Cic. incurvifcere: dixi-
mentis, rem fidei via proxima	runt: apud Nonium.
munita. V. 104	FERVNT infamem saepe vitam he-
FERTVR. I. 281. 727. 977. II. 619.	mines. III. 42
III. 466. 755. IV. 126. 284. 388.	ferunt fetus, variosq; lepōres. III.
690. V. 14. 277. 275 577. 631.	1020
716. 718. 1231. VI. 257. 371.	FERVNTVR. I 1074. II. 159. 190.
756. 849. 932. 1038	217. 226. 634. 844. III. 201.
fertur cuius extincti, propter di-	IV. 133. 203. 239. 327. 358. 448
uina reperta, divulgata vetus	701. 736. 746. 861. V. 290.
iam ad cœlum gloria. VI. 7. 8	633. VI. 66. 75. 328. 456. 477.
ferturq; cornu scis luminibus omnia	521. 716. 719. 1017

LEXICON LVCRETIANVM.

FERVORE corusco. VI. 236
feruore calido accepit febrem coor-
tam. VI. 656

feruore tanto superum lumen
fruat. VI. 856

feruore caput incensum gerebant.
VI. 1143

FERVOREM mirum concinnat in
vndis. VI. 436

FERVORIBVS nimis torret athe-
reus sol. V. 216

feruoribus calidis ardet. V. 604

feruoribus cecis possideat mul-
tum ignis circumse. V. 610

FESSA simul auro fatiscit. III. 459

fessa domus atatis spatio ve usto
obruat. III. 776

fessa simulacra fatisci. V. 309

FESSÆ pecudes pingues per pabula
lata corp. ra deponunt. I. 257

FESSVM corpus mandare quieti.
IV. 846

FESSVS satiate videndi. II. 1036

FESTIS celebrare diebus. V. 1166

FETA terra parit nitidas fruges,
arbusq; lata. II. 992

FETV nouo in luminis oras tollere
aliquid. V. 779

feru grauantur rami, & crescunt.
I. 253

FETVM amissum conspicer. II.
358

FETVS meliores reddere manibus.
I. 210

fetus latifcos nequeat summittere
tellus sine certis imbris anni.
I. 193

fetus in tempore fundunt arbusa,
& crescunt. I. 351

fetus mouet terra solis uapores so-
ta. I. 1031

fetus dulces dedit, & pabula lata.
II. 1158

fetus & q; adeo percunt, augentq;
labores. II. 1162

fetus ferunt annorum tempora,
& variosq; lepores. III. 1020

fetus frugiferos prima Athene
mortalib. agris dididerunt. VI. 1

FIANT. I. 129. 158 567. 568. II.
288. V. 431. VI. 239. 532. 730.
761

FIAT. I. 386 II. 1027. III. 1069.
IV. 384. 643. 875. VI. 126. 606.

728. 906. 609. V. 528

FICTA pedum pono in tuis nunc
pressis & stigia signis. III. 4. pro,
fixa. Diomedes lib. I. Figor, in-
quit, ambigue declinatur apud
veteres tempore perfecto. Repe-
rimus enim fictus, & fixus.

FICTO suspirat amore. IV. 1185

FIDA canum vis. VI. 1220

FIDE maiore debet reperiri illud,
sponte sua veris quod possit vin-
cere falsa. IV. 481

fide quid maiore, quam sensus ha-
beri debet. IV. 483

FIDEI via munita. V. 103

FIDELI studio disposita tibi do-
na in ea ne contempta relinquant.

I. 46

FIDEM dictis contradere. I. 401

- fidem ducat res ex hoc apta. II. fieri q; I. 661. IV. 262. VI. 44.
478, 522 413
- fidem violare. IV. 465 FIET. I. 864, 917, 980. III. 102,
413. IV. 300
- fidem primam violare, & conuel-
lere tota fundamenta, quibus
nixatur vita saluq; IV. 508
FIET foribus miser amator oscu-
la. IV. 1172
- fidem dabit dictus ipsa res forsitan. FIGURA. I. 359, 948. II. 341, 409,
V. 105 523, 670, 721, 778, 813, 1019.
IV. 230, 317, V. 577, 1259
- FIDERE videmus alis omne genus
alutuum, & à pennis tremulum
petere auxiliatum. V. 1038,
1039 FIGURÆ. I. 685. II. 483, 783. IV.
506, 657, 107, 1205
- FIDES prima, quo nisi fundata va-
lebit, haud erit quo confirmare
animi quidquam ratione quea-
mus I. 423 FIGURAM. II. 380, IV. 67, 298,
558. V. 582
- fides aqua quoniam debet sem-
per haberi. IV. 501 FIGURANT mobilibus digitis. II.
413. Figurare, & suus est doctissi-
mus Poëta in re musica, ut qui
non ignoraret, & ἡμῶν, apud
symphonicos esse usitatissima;
unde & ἡμῶν, apud A-
thenaum. Ita vocant gestus sal-
tationum organicis modulis ac-
commodatos: Latini staticulos
videntur dixisse; nos hodie pas-
sus dicimus.
- FIDO cum pectoris leuifomna ca-
num corda. V. 862. Horat. lib. I.
Carm. Od. I. canes appellat fi-
deles. Vide supra Canum.
- FIENT I. 699. III. 741 FIGURARVM. II. 479 III. 318.
IV. 656
- FIERENT. I. 159, 180, 186. II.
1060. VI. 412 FIGURAS. II. 490, 493, 588, 677.
IV. 38, 46, 158, 1212, 1216. V.
443. VI. 770, 776
- FIERI. I. 152, 154, 188, 205, 214,
357, 392, 652, 891, 914, II.
287, 565, 700, 706, 709,
739, 747, 794, 770, 808, 823,
933. III. 166, 183, 265, 286,
348, 691, 762, 881. IV. 301,
451, 518, 586, 750, 752, 763,
774, 808, 911, 1081. V. 620,
728, 749, 751, 771, 902, 939,
977. VI. 49 56, 70, 248, 415,
887, 905, 993, 1087 FIGURAT laborum formatura
vocem. IV. 552. id est, format,
creat, fingit, efficit.
- FIGURIS. II. 101, 335, 348, 513,
681, 684, 771, 816. III. 191,
247, IV. 649, 739. V. 242,
731

- figuris è paruis constare cælestem in fine palati voluptas è succo est.
fulminis ignem subtilem magis. IV.629
- II.385. Hoc persuasum atomi, id est, FINEM summum atatis perua-
individua corpuscula, vocan- re.I.555
- tur figura, propterea quod qua- finem omnino non esse se- andis
dam angulata sunt, quadam corporibus faciunt; neque pau-
hamata, quadam uncinata, sam stare fragori I 746.843
- quadam quadrata. Sic apud A- ad finem extremum perduxit. II.
ristot. Democriti sen-ent am re- III4
- fren- em sepe vocantur χιμα- finem vite atq; laboris facit. III.
ζα: uti notavit Hadrian. Tur- 957.1107
- neb. Aduersar.lib.5. cap.25 finem aliquam longi certaminis
ollis posse dari.V.384
- FILA tenuia aranei neque obuia finem incepti possit contingere. V.
sentimus, quando obretimur 392
- euntes.III.384. Vide Cl. Wei- finem statuit cuppedinis, atq; ti-
tzij Notas ad Theocrit. Idyll. moris.VI.24
- 15.V.100 finem certam si esse viderent aru-
FILATIM..II.830 mnarum homines. I.107. Sic
- FIL0 pariesse, similiq; adfecta fi- habent libri omnes MSS. Et a-
gura.II.141
- fil. subtili pradua.IV.86. hoc est, apud hunc scriptorem hoc nomen
subtili texturâ. Tralatio est à sepe in gener. fœminino & surpa-
telâ, seu lino, aut lanâ, qua di- tur: ut I.107,551,561.V.824;
gitis carpitur, ac deducitur. Fi- 384.II.512.III.1035
- lum interdum est res queq; ad FINES iuris transcendere. III. 60.
tenuitatem ducta. Sic Cic.lib.de offic. Sine dubio
finem & modum transeunt.
- FILVM.V.581,589. Filum tralatè Et alibi: qui semel fines vere-
textura. Filum autem Poëta cundia transiuit, is postea sit im-
extremitatem corporum ac re- pudentior.
- rum vocat: oras extremas ali- FINDI, & frangi in bina secando.
bi, circumtexturam, circum- I.533
- casuram, faciem, speciem, vo- FINGAS.I.915
- cat. FINGERE. I.104,709. II.144.
- FINE caret, modoq;. I.962 III.558
- sine fine, modoq;. spatium est. II. FINGIT. I.841,846. III.

DANIELIS PAREI

897. V. 906. VI. 677
FINGUNT. I. 371. 1081. IV. 586.
 V. 711
finguntq; II. 75. III. 90. VI.
 37
FINIAT. I. 959. 999
FINIBVS. I. 670. 721. 791. 1005.
 II. 612. 752. 1168. III. 520. VI.
 909. III. 5. 1137. 1139
FINIQVE locet se I. 976
FINIRE rem res videtur ante oculo-
 los. I. 996.
FINIRI. I. 1008
FINIS. I. 561. 577. 628. 951.
 980. II. 512. 1048. III. 60. 257.
 593. 1035. 1092. V. 310. 1112.
 1432.
FINIT. II. 516
FINITA. I. 76. 563. 588 II. 479.
 518. 525. 547. 560. V. 90. VI.
 64
FINITAM summam ma eria i cō-
 stare. II. 527
FINITI aut viros pati. V. 316
FINITIMA habentes inter se, a-
 micitiem coeperunt iungere. V.
 1019. id est, finitimi, seu finiti-
 mos agros habentes: ομοεγς.
FINITIMI. IV. 583
FINITIMIS ad se conuertit genti-
 bus ora. VI. 643
FINITIS figuris materiem differre.
 II. 513
FINITVM. I. 954. 957. 966. 984.
 II. 15
FINXERIT. I. 1066

FIRMANDVM est hoc genus in re-
 bus multa prius, quam ipsius
 rei rationem reddere possis. VI.
 917
FIRMANTEq; lacertos. VI. 396
FIRMARE. III. 320. VI. 940
FIRME. II. 118. pro, constanter, as-
 fidue. Vulgo, ferme.
FISSA ferarum ungula IV. 681
FISTVLA siluestrem ne cesset fun-
 dere Musam. IV. 587
FIT. I. 23, 39. II. 85, 395, 802, 803,
 828, 834, 952, 964, 1071. III. 6.
 III. 109, 120, 257, 500, 768,
 1037, 1021. IV. 154, 169, 242,
 250, 274, 293, 302, 309, 354,
 361, 403, 435, 450, 487, 553,
 562, 659, 660, 740, 771, 798,
 805, 816, 881, 894, 914, 940,
 949, 956, 1039, 1109, 1109,
 1159, 1211, 1272. V. 264, 428.
 634, 636, 713, 1276. VI. 98,
 100, 1005, 115, 134, 142, 144,
 163, 168, 184, 203, 298, 299,
 306, 308, 322, 425, 430, 442,
 447, 458, 464, 511, 516, 670,
 706, 727, 719, 801, 827, 830,
 840, 846, 866, 873, 876, 942,
 1015, 1024, 1027, 1049, 1061,
 1077, 1095, 1121
FIUNT. III. 333. IV. 61, 332, 737,
 1116, 1122, 1219, 1204. V. 668,
 675. VI. 44, 269, 374
FIXA manet certo loco. III. 550
FIXVM aethera stellis micantibus.
 V. 1204

LEXICON LVCRETIANVM.

- FLABRA** Etesia Aquilonum. V. 741. VI. 716, 719, 700
flabraq; ventorum violento turbine vexant. V. 218
FLABRIS sili isragis vexat montes supremos Genti vis, rapido percurrrens turbine. I. 275
flabris spirantibus incita freta grauius fruiſcunt. VI. 427
FLACCID. ORE turbine fertur. V. 631
FLAGELLIS tortet. III. 1033
FLAGITAT qua ad victum vsus. VI. 9
FLAGRABAT intima pars homini adesa: flagrabat stomacho flamma, Et fornacibus, intus. VI. 1166. 1177
FLAGRANS puella. IV. 1158. Translatione pereleganti: i. e. ardens, seu, proterua, Xantippe altera.
FLAMMA latet fumusq;, cinisq;. I. 871
flamma siluis abscondita. I. 902
flammâ celeri ignes degustant tigna trabesq;. II. 192
flamma neq; creari fluminibus solita est, neq; in igni gignier algor. III. 623
flamma possit consurgere ex igni caco. IV. 926
flamma soleat torrere, atq; vivere corpora fulua leonum. V. 899
flamma vagetur lauricomos per montes. VI. 151
flammâ celeri dominantur in ælibus. VI. 223
flamma foras esset castis Ætna fornacibus. VI. 681
flamma flagrabat stomacho, ut fornacibus, intus. VI. 1167
flammâ glacies aris denicta liquescit. I. 493
flammâ crepitante terribili sonitu crematur Phabi Delphica laurus. VI. 154. Ad hunc locum respexit Virgil. lib. 7. Æn. v.
Atque omnem ornatum flammâ crepitante cremari.
FLAMMÆ debent posse per auras aeris expressa sursum succedere. II. 203
flammæ origine celeri exitium tolleratur usq; adeo properanter ab omnibus ignibus eius. V. 302
flammæ vaporis mollire, ac cibum coquere. V. 1101
flammæ volantes, Et nocti vaga cœli faces. V. 1190
flammæ, atq; ignes. V. 1284
flammæ nictantia fulgura. VI. 181
flammæ colores, quæ faciunt fulgere. VI. 212
flammæ tempestas Siculum dominata per agros. VI. 642
FLAMMAI fulgura. I. 725
flammai flore coorio donec fulserunt. I. 898
flammai feruidus ardor emicat. V. 1098
FLAMMAM solis per cœli carula passis. I. 1088

- flammam tetro spirantes ore Chi- FLAMINA Genti. I. 290
maras. II. 704 flamina Cauri. VI. 134
- flammam restingui posse. IV. 1080 FLAMMIS hinc, illinc rigidis in-
fessa pruinis. II. 520
- flammam acrem efflaret ore foras. flammis interfia: malis ve fera-
rum. III. 886
- flaminam rotant cauis fornacibus flammis bina lucerna: nm lumina
intus. VI. 101 florentia IV. 451
- flammam antequam tetigit, ac- flammis loca infesta prateriit per
cendier. VI. 902 auras. V. 759
- FLAMMANTIA mœnia mundi. I. flammis cœlestibus fulgere. V.
73 1093
- FLAMMARVM conligere iras. I. flammis idoneares. VI. 37
713 flammis hinc curbatur, illinc ven-
flammarum Solucrum ritu diffu-
giunt. I. 1093 is. VI. 377
- flammarum corpora ne tibi dent in flammis voluitur innoxius. VI.
fraudem. II. 187 393
- flammarum longos tractus duce- flammis Gelocibus calidum ignem
re. II. 207. V. 270, 1092 excussit. VI. 688
- FLAMMAS. II. 456, 881. VI. 390, FLANTES contra fluuium venti.
699, 880 VI. 717
- FLAMMATA quacungq; igni cre- FLATVS quid ibi possit, manifesta
manatur. II. 671 docet res. VI. 138
- FLAMMEA vis cadit in terras vol- FLAVO, dulciq; mellis liquore. IV.
go. II. 215 13
- flammea per cœlum pascentis cor- FLECTAT qua vi natura guber-
pora passim. V. 526 nans solus cursus V. 709
- FLAMMEVS ardor horribili sonitu flectat quod procul à nobis fortuna
si uas exederat altas ab radici- gubernans. V. 108
- buis, & terram percoxerat igni. FLECTERE. III. 517. V. 1405
V. 1251 FLECTI. II. 282. III. 476, 756. V.
1186
- flammeus color, & splendidus. flecti medicinâ. II. 512, 513. id est,
VI. 107 regi.
- FLAMMESCERE cœlum querat FLECTITVR à medicinâ. III.
VI. 669 523

LEXICON LVCRETIANVM.

- FLENT** omnia guttis & veribus, & in saxis ac speluncis permanat aquarum liquidus humor. I. 349. IV. 100
- Flere:** eleganter pro stillare, rorare, usurpat Lucretius. Sic Prudent. Cathem hymn. 5. v.
- Ambusti** quoniam vis facit ignea nubem de madido flere cacumine. Et *ἄετι σφαῖραι*, hym. 10. v. Quem plaga sterat roscidis linoribus. Non ab similitudine Ouid. II Metam. v.
- Tum facta est** Libya raptis humoribus aestu
- Arida:** tunc nymphe passis fontibus lacusq;
- Deflevere comis**——
- Sicoptimus vet. Codex elegantissime: quasi desierunt flere, manare, stillare. Et verbum flendi venuste congruit comis passis. Nam hoc luctus indicium est. Columell. hort. Aut fons illacrimat putei non sede profunda.
- FLES** quid mortem, ac congemis? III. 948
- FLETI** sanguine II. 631. id est, respersi. Agis hic Poeta de Cybales sacerdotibus. Galli enim illi se crucientabant olim. Hinc & Lucanus Gallos hos vocat sanguineos.
- FLEXA** figura. IV. 117, 601
- FLEXIS** mutronibus, II. 427
- FLEXIT**, ubi iam semorbi causa. III. 503
- FLEXOS** aditus. IV. 306
- FLEXVM** iter. IV. 91
- FLEXVRA**. IV. 312
- FLEXVS** per omnes viarum manant. III. 588
- flexus** aquos. IV. 323
- flexus** v, q, ad brumales, gelidumque rigorem. V. 615, 639. Sicile, antea expressit *την πρὸς χειμῶνα*: ut Cicer. in Arato: Bruma i flectens conuorquet tempore cursum. Translatione sumpta à ludis Circensibus, in quibus cum ad metas quadriga peruenierint, flectendus cursus est, & meta feruidus sunt evitanda rotas: ut loquitur Horatius. Ex quo flexus appellantur à Latinis, *ἡμικίρκης*: à Græcis. Itaque statim Lucretius eadem translatione solstitium & brumam, solis metas appellat. V. 689
- Distinet** aquato solis discrimine metas.
- FLIXERE** II 85. pro, conflixero. Sic sentabant dicebant antiqui, pro aduentabant: apud Festum. Pacuvius Duloresta: Amplus rubicundo colore, & spectu proteruo ferox. pro, ad spectu.
- FLORA** quibus mater præsargens ante viam cuncta coloribus & odoribus opplet. V. 738, 739
- FLORE** flammae coorto fulserunt. I. 898.

I. 898. Sic IV. 451. Bina lucer-
narum florentia flammis. Ele-
gantissima translatione.

Sic Homer.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πύργος αὐθιγὸς ἀπὶ
πύργου, πύργου δὲ δόξ. Papin.

Stat. Thebaid. lib. 2. §. 276. ar-
cano florentes igne Smaragdos.

Attius: Ære, atque argento
feruere, igni insignibus florere.

Vide Cass. Barthij Aduersar.
lib. 7. cap. 11 pag. 331. Petri Col-
vij observat in Apuleium: pag.

100

Flora etatis utuntur membris con-
latis. IV. 1098. Al. legunt:

Deniq; cum membris collatis flore
fruuntur

Ætatis. —

Sic Catull. Argonaut. v. 402

Optavit genitor primaui funera
nati,

Liber ut innupta potiretur flore
nouerca.

Florem etatis appellat, quem
Græci ἄρτος, & ὀμῖνος dicunt.

FLOREAT summissa gens ani-
mantum, & uiuant labentes a-
lberis ignes. I. 1032

FLOREBAT nauibus velinolis
mare ponti. V. 1441. Elegantissi-
ma translatione. Exemplum apud
quosvis sunt obuia.

FLOREM summum etatis perua-
dere. I. 555

Flora etiam contingere. I. 564

florem cupitum etatis tangere.

III. 777. V. 845. i. e. ἀμύλω, in-
sum, & perfectum vigorem.

florem certo tempore demittunt
arbusa, & certo tempore flore-
scunt. V. 670

florem nardi, n. flar, qui naribus
halat. II. 847. Elegantissime:
pro nardi odore, & Unguento
suauissimo. Quod enim in quaq;
re pulcherrimum, purissimum,
ac prastantissimum est: id floris
nomine Veteres indigare vo-
luerunt. Exemplum occurrunt in-
numera, apud Græcos, & Latini-
nos scriptores.

FLORENT, & frondent per terras
iam omnia. V. 215

florēt quæ sacra magnis in rebus
locisq;. II. 63

florēt tot facta virum, nec q-
quam æternis fama monumen-
tis insita. V. 330. Florentissima
iterum translatione. Sic florem fa-
ma dixit Laberius in Mimis, a-
pud Macrob. Saturn. lib. 2. c. 7.

Si tibi erat libitum litterarum lau-
dibus

Floris cacumen nostra fama fran-
gere.

Sic Cicero sapissimè loquutus
est: & alij.

FLORENTE auo puellas. III. 1021

florēte auo tum demum pueris
iuuentas occipit, & molli vestit
lanugine malas. V. 886

FLO-

FLORENTI *etate iuuenas.* V. *floribus rosarum pingunt.* II.

1073

628

FLORENTIA *lumina flammis.* IV. 452. *Metaphora ducta ab arborum, aut aliarum rerum floribus. Al. flagrantia. Al. flammantia, legunt. Minus recte.*

floribus, & fertis limina operit amator. IV. 1171

FLORENTIA *tempora veris se pandunt.* VI. 358

floribus, & plexis corollis humeros redimere. V. 1399

FLORENTIBVS *tuis factis non poteris esse presidio* III. 911

floribus in ipsis, quid agat, medio de fonte leporum, iurgit amari aliquid. IV. 1126. 1127. *Pro. er- bialiter quasi dictum; pro, in voluptate ipsa. Sic Plaut. Amph.*

FLORERE *hinc latas urbes pueris videmus.* I. 255. *qua scil. pueris abundant. Sic Prudentius, urbem florere si pulchris, dixit.*

2. 2. v. 1. 2. 3. 4. Satin' parua res est voluptatum in vita, atq; in a'ate agunda, Praquam quod molestum 'st! ita quoiquam comparatum 'st in etate hominum, ita Dis est placitum, voluptatem ut mœror comes consequatur. Ouid. Metam. lib. 8. &

FLORERE *arbuta gemmis fuisse.* V. 910

FLORES *Veneri suaves da dala tel- lus summittit.* I. 8

454. Vsq; adeo nulla est sincera voluptas, sollicitamq; aliquid latis interuenit, Et Horat. lib. 2. Od. 16. v. 16. Nihil est ab omni parte beatum. Vide Cunrad's Rittersh. Notas, ad Günther. lib. 1 v. 603. pag. 37. 38. 30

FLORES *nosos iuuat decerpere, insignemq; meo capiti petere inde coronam.* I. 926. IV. 3

FLORESCERE *hac, ac contra illa senescere cogunt.* II. 73

FLORIDA fulserunt viridati pra- ta colore, campos per omnes. V. 783. Vide infra: fulserunt.

FLORESCUNT *tempore certo ar- buta, & certo demittunt tem- pore florem.* V. 669

FLORESCUNT, *robora sumunt, profi- ciunt.* V. 893. 894

FLORET *equus circum tribus actis impiger annis.* V. 882

FLORIDA mundi nouas. V. 941

FLORET *repertum laudibus, & miro est mortales inter honore.* V.

FLORIFERIS Et apes in saltibus omnia libant; Omnia nos iti- dem depascimur aurea dicta. III. 11. 12

1178

FLORIBVS *anni tempora consper- gunt viridantes herbas.* II. 33.

FLORIS odore tetro hominem ne- care cōsuea arbor est in magnis Heliconis montibus. VI. 786

1395

FLO

FLOS BACCHI euasuit. III. 222.
ideſt, odor, ſeu uinum præſtan-
tiſſimum, & optimum: ut
Plaut. Cist. 1.2.v.9. Quia ad-
eo flore me compleri Liberi. Id.
Caſ. 3.5.v.16. Niſi hac meraco
ſeſe uſpiam percuſſit flore Liberi.
Ennius Alceſtide: Hec anus
admodum friguitit, nimium ſe
ſauciauit flore Liberi. Pacuuius
Peribea: Poſtquam eſt hono-
ratus frugum, & floris Liberi.
Vide Lal. Biſciol. Hor. ſubſiciu.
lib. 6. cap. 18. Iterum Plaut.
Curc 1.2.v.1. Flos Ceteris uini
meis naribus obiectus eſt.

Adi & Hadrian. Turneb. Ad-
uerſar. lib. 29. cap. 34.

FLVANT perpetuo ab rebus, lapſa-
que ceſſant IV. 144

fluant certis ab rebus odores. IV.
218. VI. 924

FLVAT noſter è tedis terreſtribus
ortus. II. 383

fluat in foueam, ac manſueſcat.
II. 474

FLVCTIBVS quicquid obſtat. I.
289

fluclibus coortis mare ſauibat. V.
1000

fluclibus marinis in ſaliſis Ci-
clum, uitamque petentes. V.

1079

fluclibus aduerſis. VI. 725

fluclibus è tantis uitam, tantisq;
tenebris, in tam tranquillo, &

tam clara luce locauit. V. 11.
12

Sic Lucilius Sa. lib. 26. Te in
tranquillum ex ſanis transfer
tempeſtatibus. Huic contra-
rium eſt illud Ter. ntij, Phorm.
4.4.v.9. Em! Si quid uelis, huic
mandes! quod quidem recte cu-
ratum uelis; qui te ad ſcopu-
lum è tranquillo inſirat.

FLVCTIFRAGO ſuſpenſa in litore
veſtes urveſcunt I. 305. Nonius,
flucliuago, legit, in uoce ſereſco.
ut Papin. Stat. Sy' u. 4. I. 8. 84.
Flucliuagos nautas, ſcrutato-
resq; profundi. & Theb. 1. v.
271. Flucliuagam undam, di-
xit. Giſanius autem fluclifra-
gum littus, exponit, ad quod al-
liſi fluclus franguntur. Fragere
enim antiqui, pro frangere, u-
tebantur. Vide Turneb. Aduer-
ſar. lib. 6. cap. 14. & Lucret. VI.
685. Homer. Iliad. Δ. v. 422. &
ſeqq.

FLVCTV aqua terra vacillet. VI.
553

fluclu in dubio iactarier. VI. 555
fluclu pulſare ferrea texta. VI.

1051

fluclu Neptuni non ſi renoua eo-
peram des: Non, mare ſi totum
uelit eluere omnibus undis. VI.

1074, 1075

FLVCTVAT, & mouetur aqua
ſaxillo nomine. III. 190

flu-

LEXICON LVCRETIANVM.

- fluctuat incertis erroribus ardor a-
mantum. IV. 1070
- FLVCTVET aër magno tumultu
ignibus & verbis. VI. 365.
366
- FLVCTVS in canos candenti mar-
more vertitur mare, cum ma-
gni commorunt aquora venti.
II. 766
- nec fluctus per argentes, nec mare
saxa creant. II. 1154
- fluctus fluminis ingentis. IV.
1030
- fluctus ciet exossato omni pectore.
IV. 1164
- fluctus sunt etiam per nubila. VI.
141
- fluctus voluere vi. VI. 140
- fluctus frangit mare ad radices
montis, aestumq; resorbet. VI.
695
- fluctus belli miscebant arc, & vol-
vera vasta ferebant. V. 1289.
- pro, mo us belli ut Arnobius
lib. 2. fluctuare dixit, pro, moue-
ri. Sic V. 1414. Et belli magnos
commouit funditus aestus.
- fluctus odorum varius unde flu-
ens se voluat. IV. 676
- fluctus irarum nec capere in pecto-
re possunt. III. 299. Sic VI. 73.
magnos irarum voluere fluctus.
Ibid. 33. Voluere cura um tristes
in pectore fluctus. Imitatus est
Vergil. lib. 4. Aen. v. 531. ingemi-
nante cura, rursusq; resurgens
- fecit amor, magnoq; irarum
fluctuat aestu Et lib. 12. v. 468.
487. Vario nequicquam flu-
ctuat aestu, diuersaq; vocans a-
nimum in contraria cura. Ibid.
v. Irarum tantos voluit sub pe-
ctore fluctus. Catull. Argonaut.
& Magnus curarum fluctuat
vndis. Et Carm. 66. ad Orta-
lum, v. 3. 4.
- Nec potest est dulcis Musarum ex-
promere sauis
- Mens animi, tantis fluctuat ipsa
malis.
- Manilius lib. 5. v. 219
- Effrenos animos, violentaq; pecto-
ra singit,
- Irarumq; dabit fluctus.
- Musae de amore Herus & Le-
andri, v. 312. κυμαί: σου πο-
λυκλώπεισι μελέμναις: graui
curarum fluctuat aestu.
- FLVERAT huc hominis corpus, &
1012 vires VI. 1202
- FLVENDO omnia r. refacta. II.
1138
- FLVENS fluctus odorum. IV.
676
- fluens aër. V. 123
- FLVENTA lubrica V. 948
- FLVENTER IV. 225. VI. 934. A-
puleius Metam. lib. 2.
In effusum laxa crinem, & ca-
pillo fluenter undante, ede com-
plexus amabiles.
- FLVENTIS recreat V. 278

DANIELIS PAREI

FLVIDAS *frundes. II. 596. i. e. ca-*
ducas.

FLVET *agmine dulci. II. III7. V.*
272. 276. 508

FLVITANS *equor circum magni*
amfractibus. I. 718

FLUITANS *animi incerto errore Ga-*
garis. III. 1066

FLVITANT. *III. 1066*

FLVITANTIA *aplustra. II. 55*

FLVITARE. *II. 1009. IV. 78*

FLVMEN. *I. 191. IV. 425. 1018*

Flumen *luminis. V. 597. tralate.*

flumen *picis. VI. 256*

flumen *calidum sanguinis exspi-*
rans de pectore. 354

FLVMINA. *I. 231. 819. 1001. II.*
590. 1013. IV. 460. V. 256.
261. 416. 909. VI. 539. 610

flumina *Nili. VI. III2. pro, Nilo.*
Sic Martialis. deprensi flumina
Nili. Et Virgi. Permessi, Al-
phei, Melle flumina.

flumina *Magnesiæ saxi VI. 1062.*
Flumina hic sunt primordia à
magnete fluentia. Vulg. semina.
Sic Jere æstus & fl. etu: apidis,
apud eundem Carum. 10. rum.
VI. 1048. 1051

FLVMINE. *I. 282. II. 662. 666.*
IV. 429. 1093. VI. 720

FLVMINIBVS. *II. 938. VI. 143*

FLVMINIS. *I. 1029*

fluminis *fluctus. IV. 1030*

FLVVIDA *constant. II. 463*

FLVVIDVM *est. II. 465. pro, flui-*

dum. Sic Ouid. lib. 4. Metam.
in vet. Cod.

Fluidoq; *cruore rubentem indui-*
tur faciem.

Est lib. 15.

Nonne *vides quacumq; mora flu-*
uidoq; calore.

Vide Priscian. lib. 1. Lipsij Anti-
qu. Lect. lib. 2. cap. 22. p. 134

FLVVI. *II. 874. IV. 219. V. 464.*
943

FLVVIIS. *VI. 475. 925*

FLVVIOS. *I. 17. V. 517. VI. 530.*
1170

FLVVIVS *VI. 674*

FLVVITARE *in summo liquore.*
IV. 444

FLVVIVM *contra flantes etesia fla-*
bra. VI. 717

FLVVNT *semina IV. 334*

fluant *venti. I. 280. Erudite hoc*
verbum Lucretius ventis ad-
iungit. Nam ut aiunt Philoso-
phi fluit aeris est ventus. Ar-
nob. contra gent. lib. 7. Omnes
gentos aeris esse fluorem puls.
Varro, apud Seruium, ad lib. 6.
Æn. fol. 361. Nihil enim senti,
ut docti dixerunt, nisi aer mul-
tus fluens transversus. Hinc a-
pud Festum Confluges loca di-
cuntur, in qua undiq; concur-
ruunt venti.

fluant *membra, & dissoluntur.*
IV. 917

FLVXISSE *per terras aurea flumi-*
na. V. 910

FLV.

- FLVXVM, pertuſumq; eſſe videbat
 vas, ut nulla poſſet ratione ex-
 plicari umquam. VI. 19. 20
- FOEDA ſpecie tetri, turpeſq; ciden-
 tur. II. 421
- FOEDARE membra cruore. IV.
 842
- FOEDATI crimine turpi. II. 49-
 Sic Prudent. Ca hem. Proëm.
 v. II. 12
- Luxus petulans fœdauit iuue-
 nem nequitia ſordibus, ac luto.
 Id. Cathem. hymn. 6. & 53. 54.
 Qui coinquinaſſe vitiis cor
 impiant. Et Pſ. 1. v. 890.
 Cor vitiſſimum ſtercore ſo det.
- FOEDE. I. 61. 85 IV. 69. V.
 1223
- FOEDERA naturæ I. 579
 fœdera fatirumpat. II. 254
 fœdera animarum pacta. III. 783
 aduerſus fœdera natura niti. V.
 311
- fœdera ſeruabant caſti. V. 1024
 fœdera communia pacis violat fa-
 ctis. V. 1154
- FOEDERE ſunt vincti ſemper. III.
 417
- fœdere quo quaq; creati ſint, in eo
 quam ſis durare neceſſum. V. 58
 fœdere natura certo omnia diſcri-
 mina ſeruant. V. 922
- fœdere iam pacto auxilia, & ſo-
 cios habebant. V. 1442
- fœdere natura quo fiat, agere in-
 cipiam. VI. 906
- FOEDO pertorquent ora ſapore ſe.
 Centauri. II. 401
- fœdo adſtitiantur amore. IV.
 1151
- FOEDVM, & commune malum. V.
 1341
- FOEDVS igitur illud in his memi-
 niſſ. decebit. II. 890. Tranſtulit
 Poëta hoc vocabulum venuſtiſ-
 ſime à politicis actionibus ad di-
 ſputationes: Hoc inter nos fœ-
 dus eſto, ſit hoc inter nos conſti-
 tutum, ac certum. Sic fere I. 302
 Quantum cuiq; datum eſt
 per fœdera naturæ.
- FOETIDA, immunda, ἀργεῖα
 puella IV. 1153
- ut FOEX, ſubſedit funditus. V.
 498
- FOLGVR folgure quaſi protelo ſti-
 mulatur IV. 190
- FOLGVRA flammæ ad cœlum ſe-
 rant I. 725
- FOLGVRE folgur ſtimulatur. IV.
 190 Vide: Fulgur.
- FOLIIS, ac frondibus inuoluentes.
 V. 970
- foliis caput redimere. V. 1399
- FOLLICVLOS teretes aſtate cicada
 linguunt. V. 801
- FONS largus. V. 282
- Fons parvus aquæ interdum præ-
 ta riget. V. 602
- fons calidus. VI. 887
- fons apud Ammonis fanum ſer-
 tureſſe, luce diurna frigidus, ac

- calidus nocturno tempore: hunc homines fontem nimis admirantur.* VI. 848. 849. *Lege Arrian. lib. 3. Curt. lib. 4. Pompon. Mel. lib. 1. cap. 8. Solin. cap. 40.*
- fontes etiam frigidi, supra quem stuppa sita iacet flammam concepto protinus igne.* VI. 879. 880. *Vide Pompon. Mel. lib. 2. Plin. lib. 2. cap. 103*
- fontes dulcis aquae endo mari, qui scatit, & salas circum se dimouet undas.* VI. 890. 891
- FORTE** VI. 905
- fontes de medio lepōrum surgit amaris aliquid, quod in ipsis floribus angat.* IV. 1126.
- FORTEM.** III. 82. IV. 1018. V. 592. VI. 850. 862. 867. 885. 895
- FORTE.** I. 230. 925. II. 590. IV. 2. V. 943. VI. 613. 828
- FORTEBUS.** I. 412. VI. 248. 1. 70
- FORTE** integros inuauat accedere, atq; haurire. I. 925. IV. 2
- FORTE** sēq; lacusq; II. 345
- FORAMINA.** II. 386. 397. III. 589. IV. 350. 601. 603. 623. 651. 892. 938. V. 458. 809. VI. 591. 981. 1019
- FORAMINIBUS.** IV. 657. VI. 348
- FORAS.** I. 123. 977. 1105. II. 200. 949. III. 37. 498. 540. 587.
592. 604. 608. 614. 774. 1074. 533. 550. 915. 921. 957. V. 490. 904. VI. 582. 681. 699. 817. 886. 888. 896. 990. 1152
- FORE.** III. 487. 885. 899. V. 1156. VI. 601
- FORENT.** I. 181. 213. 242. 542. 553. 890. V. 39. 279. VI. 264
- FORES.** IV. 276
- FORET.** I. 184. 219. 427. 521. 682. 902. 984. 987. II. 213. III. 612. 749. IV. 829. 839. V. 842. 1015. VI. 26. 28. 267
- FORIBUS.** III. 361. IV. 600. 1172
- pro foribus sunt lumina nostra.* III. 366. 368. *Sic III. 370. postes elegantissime pro oculis ipsis posuisse videtur. Vnde Diog. Laert. Pythag. lib. 8. ἡλίου πύλας. καλεῖ τὸν ὀφθαλμὸν, solis ianuam appellat oculos. ἀνεγχεῖται.*
- FORIS.** II. 158. 1043. III. 1076. IV. 271. 273. 278. 531. 1026. VI. 18
- foris venientia pondera.* V. 544. *Vide Isaaci Casauboni Notas ad Diog. Laert. pag. 105*
- FORMA.** II. 336. 414. 712. IV. 243. 544. 1172. V. 573. 1175. VI. 894
- formâ simili atque colore.* IV. 1167
- FORME.** I. 473. II. 685. IV. 67. VI. 76

LEXICON LVCRETIANVM.

- FORMAM.** 379. IV. 49. 569 **FORMIS** II. 333. 334. 496. 757.
in formam, & faciem quamlibet 777. 815. III. 32. IV. 27. V.
rerum decurrere. V. 1162 823
FORMAMEN I. A. II. 818 *i. e. forma* **FORNACIEVS** VI. 147. 201. 277.
ma. 681. 1167
FORMARVM. II. 489. 494. 525. **FORS** *quemcumq; casum ferat, ti-*
IV. 85. 102. 135. V. 731 *ment mortales.* III. 997
FORMAS. II. 442. 80. 1003. **FORSAN.** VI. 345. 729
IV. 576. 679. V. 443. 715. **FORSIT.** I. 735. *pro fortasse. Pri-*
721 *scian lib 15 Dubitativa aduer-*
FORMATA multis modis. IV. 33. *bia sunt: forsan, fortassis, for-*
V. 1259 *tasse, fors, forsit.*
FORMATVRA IV. 552 **FORSITAN.** V. 106. 609
FORMATVRAM. IV. 558. *i. e. con- **FORTE** I. 80. 267. 466. 665. 769.
formationem, formam. Vt cur 798. 946. II. 40. 84. 125. 410.
etiam Arnobius hoc vocatulo 440. 490. 493. 630. 717. 730.
lib. 2. 738. 812. 841. 922. 929. 1034.
FORMIDINE mortis I. 46. 79 1057. III. 111. 534. 699. 723.
formidine cassa torpens. III. 995 129. 449. 93. 621. 753. 1128.
formidine cassa sollicitam geris 605. 719. 888 1090. 1208. VI.
mentem III. 1063 145. 274. 37. 672. 709. 745.
formidine animus contrahitur, 746. 764. 847. 1094. 1117
& conrepunt membra pauore. **FORTES,** & *ulchro corpore cre-*
V. 1217 *vi.* V. 1115
formidine diuini efficiunt ani- **FORTIBVS** *factis non poteris tibi,*
mos humiles. VI. 51 *tuisq; esse praesidio.* II. 912. *Sic*
FORMIDINIS comes frigida au- *legit Lambin. At Gifanius ma-*
ra, quae ciet horrorem in mem- *luit, florentibus: ut sit versus*
bris, & concitat artus. III. *diphilius. Sed Lambini lectio*
291 *multis exemplis potest corrob-*
formidinis atra impendent ora *rari.*
superne. IV. 173. VI. 253 **FORTIS** *equi vis.* III. 8. 764. VI.
formidinis ergo hostibus ignem 549. *Sic Ennius apud Cicer.*
intulerant. V. 1245 *de senect. Sicut fortis equus, spa-*
FORMIDO ita mortales continet *tio qui forse supremo, &c. Vir-*
omnes. I. 151 *gil. lib. 11. Aen. v. 705. quid tam**

DANIELIS PAREI

- egregium, si femina forti fides
equo: Vide Nonium.
- FORTVNA ut fundamento stili
maneret. I. 1120
- FORTUNA gubernans, quod procul à
nobis est. V. 108
- FORTVNAM quam vehat atas po-
stera, in dubio est, quid veferat
nobis casus, qui ve exitus instet.
II. 1109
- FORTVNAS laudat saepe parentis.
II. 1106
- FORTVNASQUE tuas omnes turbare
timore I. 106
- FORTVNIS ideo longe prestare pu-
tabant. V. 1178
- FOSSAS falso gurgite suffodis. V.
483
- FOTA terra solis vapore nonet fe-
tus. I. 1031
- FOVEA, atque igni prius est vena-
rier ortum, quam sapere plagis
satum, canibusque cedere. V. 1249.
1250
- in FOVEAM fluat, ac mansuescat.
II. 474
- FOVET sol, tribuitque calorem. I.
806
- FRACTA est atas, effetaque tellus.
II. 1149
- fracta magis redolere videntur. IV.
697
- fracta in se suo tingente sanguine tela. V. 1327
- FRACTIS aplustribus, obnitier un-
dis, IV. 439
- FRAGILI natura pradita con-
stant. I. 632
- FRAGILIS, onitus chartarum. VI.
111
- FRAGMINA coniciens silvarum,
artustaque tota. I. 284
- fragmina ramis silvarum. V. 1283
- FRAGOR multus geli, atque ruina
grandinis, saepe in magnis soni-
tum dat nubibus alte, VI. 155
- FRAGORE atatis priuata. V. 110.
318
- FRAGOREM dat perterriti crepo so-
nitu. VI. 128
- fragorem dant rami, & sonitum
frondes. VI. 135
- FRAGORI neque pausam stare. I.
747. i. e. corporum fractioni, di-
uisioni.
- FRAGOSA. II. 859. i. e. fragilia. Sic
apud Virgil lib. 7. Æn. &. Frago-
sus dat sonitum saxus, & torto
vertice torrens.
- FRANGENDI reddita finis certa
manet, quoniam refici rem
quamque videmus I. 561
- FRANGENDIS rebus finem natu-
ra parasset. I. 552
- frangendis corporibus reddita fi-
nis. I. 628
- FRANGENTE auro. I. 553
- nec FRANGI, nec findi in bina se-
cando. I. 533
- FRANGIT inde minutatim vi-
res, & robur adultum, & in
partem peiorem liquitur atas.
II. 1130

LEXICON LVCRETIANVM.

- II.1130. i. e. minuit vires. Ita frangi astum, dixit Varro.*
frangit leuiter pœnas Venus inter amore. IV. 1077
frangit benefacta deum simula- cra, & violento volvere demit honorem suis imaginibus. VI. 418
FRANGITVR astu mare. VI. 143
FRANGVNTVR in artum concreti montes nimborum, & grandine mixti. VI. 157
franguntur robore saxi fruges. I. 879. Vide Hadrian. Turneb. Aduersar. lib. 5. cap. 24
FRAVDEM netibi dent. II. 187
in fraudem nos induimus. I V. 815
in fraudem lacere possent. IV. 1200
in fraudem pellicere. V. 1003
FRAVDI netibi sit. VI. 186. Ele- gans dictio.
FREGERE pueri facile blanditiis parentum ingenium superbum. V. 1017
FREGISSET disturbans, dissol- uen q. I. 559
FREMITU m' tu. VI. 580
cum FREMITV acri ita perfurit, sensitq; minaci murmure pon- tus. I. 276
fremitu rumpunt pectora plerum- que gementes. III. 298
fremitu equorum pectora perter- rita, nec poterant equites mulce- re. VI. 1315
FREMITVM patulis sub naribus edit ad arma. V. 1079
FREMITVS rapidi, & murmura magna minarum. V. 1192
fremitus sit magno murmure. VI. 100
fremitus nunc hinc, nunc illinc per nubila mittunt. VI. 198
fremitus passim, & fugura fiunt. VI. 269
fremitus & murmura concit. VI. 409
fremitusq; mouentur, & tota fero- rum tempestas concussa tremis. V. 278
FRENIS hunc moderarier, dextra- que regere. V. 1297
frenis conuertere in hostes equo- rum pectora. V. 1216
FREQVENS singultus. VI. 1158
FRETA circum feruiscunt g' auiter sp'iantibus inci a flabris. VI. 426
freta atatis quibus primitus insi- nuantur. IV. 1024. Fretum a- tatis dixit, & astus, & feruor. Sic Flor lib. 2. cap. 26. Fretum adolecentie, dixit.
FRETA pondere res partim stant. VI. 1056
FRETV angusto rapidum mare di- uidit undis. I. 720
FRETVS ipse anni permiscet frigus & astum. VI. 363

- Fretus anni, egregia tralatione, id est, illud tempus, quod interiectum est, seu attingit unius ægis extremum, & alterius initium. Fretum est enim mare artum, interiectum inter duas regiones. Vide etiam Nonium.*
- FRIATIS** glebis terrarum, I. 886. *id est, comminutis, contritis. Varro de rer. rust. lib. I. cap. 9. Si sit terra alba, si nigra, si levis, que quum fodiatur, facile frietur. Hinc & friabilis, & friabile dicitur, quod facile friatur, & quasi manibus minutim conteritur. Plin. lib. 20. cap. 8. Optimaq; est, que candidissima; & friabilis, minimeq; ponderosa; quum teratur inter digitos, fermentescens. Id lib. 34. cap. 18. Melior hac, quanto magis aurei coloris quantoq; minus plumbo-sa, friabilis, & modico gravis.*
- FRIGESCIT** subtus terra. VI. 865
- FRIGIDA** est multa comes formidinis aura. III. 291
- frigida magis est ventosa ceruorum mens. III. 300*
- frigida cura successit. IV. 1053*
- frigida venti vis missa sine igni. VI. 309*
- frigida vis ferri. VI. 318*
- frigida membra. VI. 804*
- frigida pellis. VI. 1192*
- frigida quem semel est vitæ pa-*
- sa secuta, nec quinquam expargitur exstat. III. 944. Frigidam vite pausam eleganter vocat mortem, que est vite interruptio & cessatio.*
- FRIGIDIOR** in puteis æstate fit humor. VI. 844
- frigidior fit tellus, quo magis est affecta calore. VI. 844*
- FRIGIDVS** fons luce diurna, calidus nocturno tempore. VI. 849. 873. 879
- frigidus horror. VI. 1009*
- FRIGORA** nec quimus & surpare oculis I. 300
- frigora duraciebat. V. 816. VI. 1169*
- FRIGORE** leti. III. 402. IV. 922. III. 531
- frigore rigere, cum in summo gelidi cubat æquore saxi. III. 906. V. 927*
- frigore cum primo calor mixtus voluitur. VI. 380*
- frigore defuncti ignes, ventiq; calore deficiunt. VI. 379*
- frigore, nec ferro vincere possis eum interuisse. VI. 708*
- frigore premittitur terra. VI. 849*
- FRIGORIS** II. 843. IV. 261
- FRIGVS** I. 355. 494. 534. II. 526. 851. IV. 219. 260. V. 1014. 1415. VI. 363. 593. 925. 948. 1189
- frigusq; vaposq;. VI. 9*
- FRONDENT** cum iam per terras,

LEXICON LVCRETIANVM.

atq; omnia florent. V. 215. Sic
Virgi. Ecl. III. v.
 Et nunc omnis ager, nunc omnis
 parturit arbos,
 Nunc frondent siluæ, nunc formo-
 sissimus annus.
 FRONS tena meabat. VI. 1193
 FRONTE. I. 877. IV. 69. 95. 204.
 298. VI. 1021
 FRONTIBVS. V. 1033 116
 FRVENTVR oculis, manibusq; IV.
 1071
 FRVATVR immortalis auro summa
 cum pace. I. 57. II. 646
 fruatur mente iucundo sensu, cura
 semotus, metuq; II. 18
 fruatur superum lumen tanto fer-
 uore. VI. 856
 FRVCTIBVS Vitæ nec tamen ex-
 plemur umquam III. 1021
 FRVCTV Veneris nec caret is, qui
 vitat amorem. IV. 1066
 FRVCTVM aliquem capiant dul-
 cedinis alma II. 969
 fructum neq; hilo maiore interea
 capiunt dulcedine. V. 1409
 in fructum neq; conuerrere quisse. d
 V. 1421
 FRVCTVS nec iidem arboribus
 constare solent. I. 165
 fructus brevis hic est homullis.
 III. 928
 fructus. III. 954. pro, fructus, seu,
 usus est: à fruor. Sic III. 970.
 Omnia perfructus vitæ præ-
 mia. Prisc. ex Cic. Hortens. Et

amanitate summâ perfructus
 est. Sic in quadam inscriptione:
 pag. 986. C. NAEVIVS. OL.
 DROMO. ET NAEVIA. OL.
 PHILVMINA. LVM. LICVIT.
 SVAVITER. FRVCTI SVNT.
 ANNOS LV. & in alia, p. 204.
 QVOD. ANTE. K. IANVAR.
 PRIMAS. LANGENSES. FRV-
 CTI. SVNT. C. Velleius Paterc.
 lib. 2. cap. 104. Neq; illi specta-
 culo, quo fructus sum, simile
 condicio mortalis recipere vide-
 tur mihi.
 fructusq; feræ mansuescere terrâ
 cernebant indulgendo, blandeq;
 colendo. V. 1367
 FRVENDVM nihil datur in corpus
 præter simulacra tenuia. IV.
 1088
 FRVGES. I. 252, 744, 807, 820.
 879. 887. II. 170, 189, 594,
 613, 698, 992, 1014, 1156. V.
 14, 81, 919. VI. 1124
 fruges Cereem appellamus, vi-
 num Bacchum. II. 655
 FRVGIBVS subitus lapsus oppressus
 asper. III. 695
 FRVGIFERENTES terras concile-
 bras Venus. I. 3
 FRVGIFEROS fetus mortalibus a-
 gris prima dididerunt quondam
 præclaro nomine Athena. VI.
 1.2
 FRVGVM, & laticum cupido hoc
 hoc facile explatur. IV. 1086

- FRUMENTA calore fundi vide- FVCO nullo circumlita. II. 744
mus. I. 174 FVCVM mittunt. IV. 82
FRUMENTVM. II. 371 FVDIT. III. 1047. V. 821. 915
FRVNDE. I. II. 405. V. 985. VI. FVERANT. V. 1046. 1260. VI.
972 48. 1241
FRVNDES. I. 887. II. 596. VI. FVERAT. V. 415
135 FVERET. II. 849. V. 77. 1342
FRVNDESCERE arboribus sum- FVERINT. II. 763. III. 862. IV.
summos ramos. I. 1091 67. 504. 610. V. 475
FRUNDIFERAS domos anium. I. FVERIS. VI. 800
18 FVERIT. I. 970. III. 852. 882.
frundifera q; nouis aribus cane- 929. 987. IV. 168. 300. 811.
re undiq; siluas. I. 256 888. V. 54. 395. 1211
frundiferum ramus complet que- FVERUNT. IV. 1244. V. 676. 876.
relis. II. 359 1182. VI. 519
FRVSTRA. IV. 571. V. 1054. VI. FVGA. III. 743. V. 861
380 fuga cernos tutata est. V. 1335
frustra laborat. II. 1058. IV. 1092. FVGAE. I. 921. IV. 993
V. 1429. VI. 395 FVGAI. I. 1045. IV. 714
FRVTRAMVR id ipsi. IV. 815 FVGATI longe, & extorres patria.
FRVSTRATA. IV. 969 III. 48
FRVSTRATVR imagine verbi. IV. FVGE longe credere illud n his re-
573 bus. I. 1050. i. e. caue credas: no-
FRVTICES inter condebant squa- li credere. Sic Ouid. l. b. 2. Me-
lida membra. V. 954 tam. v. fugitq; accedere. Horat.
FRVVNTVR vi. a. III. 560 lib. 3. Od. 29 v. II. Omitte mi-
FVAT aliis acre venenum, quod a- rari. Et lib. I. Epist. 18. v. 79. de-
lius cibus est. IV. 638. V. 534 pro, ceptus omitte rueri. lib. I. Od. 9.
sit. Vide Nonium. 9. 13. Quid sit futurum cras, fu-
FVCATA qua sunt lepidio sonore. I. ge quarere. lib. 2. Od. 4. v. 22.
644. Translatio ab oculorum fuge suspicari.
sensu ad audit. m. Fucata enim FVGERE, IV. 390. V. 866. VI. 1041
oculis cernuntur; soni auditu IO45
sentiantur. Virgil. Georg. 4. v. FVGERIT. I. 308
Milesia veller. Nymphæ cap- FVGIANI. I. 658
bant hyalîs aure fucata colore. FVGIEBANT. V. 982

LEXICON LVCRETIANVM.

FVGIENDA IV. 513. VI. 780	FVIMVS. III. 866
FVGIANS. I. 1089. III. 231. 753. V. 808	FVISSE. III. 879. V. 249. 339
FVGIENTI <i>vitâ languida deficiunt membra. V. 885. Sic dixit vitam fugientem, & Latini dicunt, venenum fugiens, & literas fugientes. Præterea quam hîc fugientem appellavi: vitam, eam labentem nominavit, V. 987. Dulcia linguebant labentis lumina vita. Sic Horat. lib. 2. Od. 14. & Eheu, fugaces, Postume, Postume, labuntur anni. Ouid.</i>	FVISSENT. I. 344
Temporalabuntur, tacitisq; senescimus annis,	FVISSET. I. 471. 540. II. 1035
Et fugiunt freno non remorante dies.	FVIT. I. 393. 595. 671. 792. II. 294. 741. 753. 923. 997. III. 358. 521. 668. 678. 949. 1040. IV. 373. 382. 817. 834. 843. 661. V. 8. 181. 326. 923. 1134. 1272. 1276. 1340. 1349. 1361. 1379 VI. 317. 384
FVGIMVS quod ante. II. 924. pro, negavimus, non concessimus.	FVLCIRE cibis, ac omnia sustentare. II. 1146
FVGIT, ac penetrat per rara Sinuum. VI. 331	fulcite salutem ex aquo. III. 126
fugit. III. 1082. Elegantissima phrasis: se fugere studet, qui animum, & el animi affectionem mutare cupit. Vide Lambini & Torrentij Notas ad Horat. lib. 2. Od. 16. v. 18. 19. 20	FVLGENS Meiba ap purpura Thefsalico concharum tincta colore. II. 499
FVGITABANT, VI. 1236	FVLGENT loca V. 572
FVGITANT. IV. 324. II. 69. VI. 753	FVLGENTIA aurea mala. V. 33
FVGITARE. IV. 1056	fulgentia cœlis templa V. 492
FVGITAT. VI. 973	fulgentia cœlestia templa. VI. 386
FVGIVNT. I. 6. II. 714. IV. 1001. 1071	FVLGENTIBVS stellis. VI. 356
	FVLGERE. V. 1094. VI. 164. 212
	FVLGIDA cernere sæpe nequimus. III. 364
	FVLGIT. V. 767. VI. 159. 173. 213. 217. Sic leg. Non.
	FVLGORE nullo notatus ignis. V. 611
	FVLGOREM ab auro. II. 50. id est, auri.
	fulgorem cernimus ante, quam conitrum accipimus. VI. 169
	fulgorem faciente semina. VI. 216
	FVLGORIS. V. 285. 292. VI. 315

FVLGV^R in campis consistere vide-
tur. II. 312

fulgur ibi ad cœlum se tollit, to-
raq; circum are renidescit tellus.
II. 327 328

FVLGVRI^{BVS} tede coruscis. V.
297

FVLGVRI^S flammæ. VI. 390

FVLME^N cœli transit per septa do-
morum. I. 489. VI. 227.
228

fulmen detulit in terras mortali-
bus ignem primitus: inde omnis
flammarum diditus ardor. V.
1091

fulmen acuit calidis fornacibus
intus. 277

fulmen quasi maturum perscindit
subito nubem VI. 281

fulmen vocitamus patrio nomine
vorticem igneum. VI. 297

fulmen in terras Iuppi et sonitus.
que profundit. VI. 400

fulmen quasi è summo deicit ictos
invidia interdum contemptim
in tartara ietra. V. 1124.
1125

fulmen belli Scipiades. Carthagi-
nis horror. III. 1048. Sic Virgil.
lib. 6. *Æn.* v. 842. Duo fulmi-
na belli Scipiadæ, cladem Li-
byæ, dixit. Cic pro Corv. Balbo:
Cum duo fulmina nostri impe-
rij subito in Hispania Cn &
Pub. Scipiones extincti occidis-
sent. Sil. Ital. lib. 7. v. Hec ubi

nunc sunt Gracchi? aut ubi
nunc sunt fulmina gentis Sci-
piadæ? Sic Virgil. lib. 4. *Georg.*
v. 560. de Octaviano: Casar
dum manus ad altum fulmi-
nat Euphrat in beo: victorq;
Solentes per populos dat iura,
vi. m. q; affectat Olympo. Si
Lycophron Achillem vocat
πενταεγείωνος. Vide La-
l. Bisciola, Horar. Subsecin.
lib. 2. cap. 9.

FVLMI^{NA}. I. 68. 762 II. 213.
362. 1099. V. 674. 1191. VI.
83. 181. 219. 254 323. 364. 375.
415

fulmina gignier è crass, atq; pu-
tandum est nubibus obstructis,
VI. 245. Vide Lal. Bisciola
Hor. Subsecin. lib. 11. cap. 7. fol.
836

FVLMI^{NE}. V. 744. 1243. VI. 295.
316. 417

cen fulmine, inu diasumma va-
porant plerumq;, & qua sunt
aliis magis edita eumque. V.
1130

FVLMI^{NEVS} quare sit multo pe-
netralior ignis. II. 382

FVLMI^{NIBVS}. III. 624. VI.
258

FVLMI^{NIS} ictus de cœlo. II. 385.
III. 489. V. 401. 1229. VI.
145. 322. 349. 362. 378.
405

FVLSE^{RVNT}. I. 898. VI. 102

fulse-

LEXICON LVCRETIANVM.

- fullerunt florida prata. V. 783. FVNDAMENTO stabili fortuna
 Sic Moschus Idyll. II. 6. 70. co- manaret, & placidam possent o-
 lorem rosa vocat ἀγλαΐω πρε- pulenti degere vitam. V. 1120
 σοῖο πόδῃ, splendorem purpurea FVNDANT ut corporis totius hu-
 rosa. morem saccatum. IV. 1022
 FVLSIT. V. 706. VI. 524 FVNDARIT terram quibus modis
 FVLVA corpora leonum flamma congressus materiai. V. 69.
 soleat torrere. V. 899 418
 FVLVÆ nubis caligine. VI. 460 FVNDATA. I. 423 IV. 826
 FVMANS terra humorem tota re- FVNDATVM. V. 162. 926
 balat. VI. 322 FVNDE suaves ex ore loquelas. I.
 FVMANT calidis fontibus. VI. 40
 748 FVNDERE lachrymas salsas. I.
 FVMENT tanto magis ed ta assi- 125
 duè fulua nubis caligine crassa. fundere succum venis apertis. V.
 VI. 459 810
 FVMI, nebulae. III. 431 fundere Musam siluestrem fistula
 FVMIDA fax irai, suffundens ca- ne cesset. IV. 590
 ca caliginis umbræ. I. 305 qui fundere laudes pro meritis e-
 fumida cum cæli scintillare o- ius possis. V. 3 Sic legit Lambin.
 mnia temp'a cernentes pauida At Gifan. pingere. .
 complebant pectora curâ. VI. FVNDET lingua & s, adeo dii meo
 644 de pectore largos hausus de fon-
 FVMIQUE volantes. VI. 103 zibus magnis. I. 412. 413
 FVMVM. II. 456. 457. III. 433. IV. FVNDI vites autumno sudante
 54. VI. 691 videmus I. 175
 FVMVS. I. 871. III. 419. 437. 584. FVNDIT dulces querelas tibia, di-
 IV. 88. VI. 105 gitis pulsata canentum. IV. 587.
 FVNDAMENTA, quibus nitatur 1384
 summa salutis. II. 862 fundit sol ardorem. VI. 690
 fundamenta, quibus nixatur vi- FVNDITVS. I. 478. 572. 613. 668.
 ta, saluq. IV. 509 673. 755. 790. 796. 853. 954.
 fundamenta mota loco sunt. III. 991. II. 751. 755. 863. III. 38. V.
 587 498. 1434. 1449
 FVNDAMENTI principio funditus FVNDO pietatem evertens. III. 84.
 natura carebis. I. 573 pro funditus. Sic Virgil. lib. 10.
 Æn. v.

- Æn. 6.* Nosne tibi *fluxas Phry-* FVNGITVR. III. 735. 815. V. 359
gias vertere fundo conamur. i.e. patitur
Gisanius tamen heic funditus FVNIS aurea. II. 1153. Vide Ha-
repositus: Et sit dactylus in sine drian. Turneb. *Aduersar. lib. 5.*
versus. c. 25. & Macrobi. lib. 1. in somn.
FVNDVNT in tempore fetus. I. 351 Scip. c. 14. Proferi autem hunc
fundunt radios lumina solis per o- Lucretij versum Nonius in Vo-
paca domorum. II. 114. IV. 375. ce funis: & Agell. lib. 13. c. 19.
V. 571. Sic Vi. gil. notans, funis dictum esse à Lu-
ignēs fundunt lumina. cretio genere femineo, ut versus
Boethius de Con'olat. Philos. esset grandiore sono.
lib. 1. Metr. 7. & 1. 2. 3. 4.. FVNVS cumulabat funere. VI.
Nubibus atris Condita nullum 1133
Fundere possunt. Sidera lumen. FVBENS Ventus. VI. 687. Sic I.
FVNERA Troia. V. 327 275. Ita perfuri: acri cum ge-
funera leti vi: arat. VI. 1197 mi: u, sauitq; minaci murmure
funera vasta incommitata rapi cer- pontus. Virgil. lib. 2. *Æn. v.*
tabant. VI. 1223 In segetem veluti cum flamma
funera respectans animam mitte- furentibus austris incidit. Pru-
bat. VI. 1132 dent. Cathe. 6. 37. Increpa-
FVNERE miscetur vagor. II. 576 ventum furentem: quod pro-
funere in tristi fratrius gaudent. cellus tristibus vertat aquor. &c.
II. 72 Ausonius Mosell. V. 192. Non
funere cumulabat funus. VI. 1233 hic dira freti rabies, non saui
FVNERIS atri comes ploratus. II. furem um pralia Caurorum. lu-
180 uencus Poëta, Euang. Histō.
funeris expers. III. 713 lib. 3. Dicitis, agricolis nauisq;
FVNESTOS reddidit agros morti- Genire fragosam ventorum ra-
fer astus. VI. 1137 brem, tempestatumq; furoris.
FVNGI, & facere sine corpore nul- Musæus, 6. 142. καὶ τοῦ μὲν ἰσ-
la potest res. I. 443. i.e. agere, & διον πολὺν χῆρα βόμβον, elegan-
pati præter corpus, nihil potest. tissime dixit.
Vide Casp. Schopp. *Verisim. lib.* FVRERE. VI. 1043
3. c. 6. Yvonis Viliomari, aduers. FVRÆ. III. 1025
Rob. Tit. loc. Controu. lib. 2. c. 3, FVRIBVNDVS fluctuet aer ignibus
pag. 35. & ventis. VI. 366

LEXICON LVCRETIANVM.

FVRIOSA, & delira hac carnimus esse. II. 983

FVRIOSVS voltus, & acer. VI. 1182

FVRIT ignibus eximiis impetus *Ætne*. II. 593

furit petulantibus curis percussa. VI. 110

FVROR indies crescit, atq; arumna grauescit. IV. 1062

furor ille reuifcit, & redit rabies eadem. IV. 1110

FVROREM adde animi proprium, atq; obliuia rerum. III. 841

FVROKIS violenti signa, tela præpotant. II. 621

FVRTIM. IV. 11696. i. e. clam.

FVSA cum corpore peribit. III. 701, IV. 50

FVSI. V. 1352

FVTVRA. II. 57. III. 90. VI. 37

FVTVRI temporis. III. 988

FVTVRIS derebus eam sape macerat. III. 838

FVTVRO a quo priuata pereant. III. 487

FVTVRVM III. 875 889. 893. IV. 804. V. 99. 160. 345. 1342

G.

à **GADIBVS** differre. VI. 1106. *Inuenal* Sat. 10. v. 1. Omnibus in terris, quæ sunt à Gadibus, usq; auoram, & Gangem, pauci dinoscere possunt vera bona. - *Legesographos*.

GALLORVM in corpore quedam sunt semina, quæ cum sint oculis immissa leonum, pupillas interfodiunt. IV. 715. & seqq.

GALLOS attribuunt. II. 614. Vide Festum, & alios; & his matris magna comitibus.

GALLVM noct. in explaudentibus alis auroræ clara consuetū voce focare. IV. 711. *Apuleius Florid.* Natura quibusdam auibus breuem & temporarium cantum commodauit: hiru-
dini-
bus matutinum, cicadis meri-
dianum, noctuis serum, Glulis
vespertinum, bubonibus no-
cturnum, Gallis antelucanum.
Quippe hæc animalia inter se,
vario tempore, & vario modo,
occinunt & occipiunt carmine:
scilicet galli expurgifico, bubones
gemulo, vlule querulo, no-
ctue intorto, cicada obstrepe-
ro, hiru-
dines perarguto. De
à *Lex. Geog. & uia lege Plin. lib. 10.*
cap. 21. Ælian. lib. 4. Animal.
cap. 29. Gesner. lib. 3 Lucianum
in Gallo. Dan. Heinsij Lætion.
Theocrit. cap. 12 p. 318. Iohan.
Weitzij Notas in Prudent. p.
547. Iac. Pontani in Ouid. Me-
tam. fol. 446. Chabotij ad Ho-
rat. lib. 1. Serm. Sat. 1. v. 10 Mel-
lificium meum Atticum. Pars 1.
Tit. Anium p. 138. Matrh. 26.
v. 34. Plaut. Mil. Glor. 3. 1. & 95.
Ouid lib. 2. Fast. v.

GAN:

Gannitu vocis adulant. V. 1069.

Festus: Gannitio, canum querula murmuratio. Nonius Marcellus: Gannire cum sit proprium canum; Varro asinos rudere, canes gannire, pullos pipare dixit, &c.

GAUDENT in tristi funere fratris. III. 72

GAUDERE nouis rebus debere videtur, cui veteres obsunt. V. 171

GAUDERET. III. 615. pro, valde cuperet, mallet.

GAUDET sibi. III. 146

GAUDIA praesagit corpus. IV. 1099. Vide Commentatores ad illud Petronij:

Nam quis concubitus Veneris, quis gaudia nescit?

gaudia communia quarens. IV. 1189

gaudia nisi mutua nossent, hoc facerent numquam. IV. 1199

gaudia mihi uia neclant inter se. V. 852

gaudia gliscunt. V. 1060

GAZAE nihil nostro in corpore proficiunt, neque nobilitas, neque gloria regni. II. 37 38

GELI casus assiduus. V. 206. Gelu, ars monoporton esse vult: contra sentit auctoritas: inquit Nonius: laudans hunc versum, & VI. 155. 529

GELIDAE pruina, & subiti imbres

perimunt. V. 217. VI. 528

GELIDAI stringor aquai. III. 649

GELIDAM pruinam. II. 431

GELIDI Vestigia leti. III. 531

GELIDIS torpet telus perfixa pauoris. III. 306. Sic Papin. Stat. Thebaid. 12. & 168. Atque uno vultus pallore gelati. Theb. 4. v. 495. Gelati ora pauor, gressusque tremescunt. Theb. 10. v. 615. Monstrat enim, suadetque anxius alto Corda metu glaciante pater. iuuenal. Sat. 6. & 96. timent, pauidoque gelantur pectore, nec tremulis possunt insistere plantis. Tertull. Genes. pag 552

O Domine, adfatus pauido sub corde tremisco

Magnetuos, nudusque meum frigente fatigor.

gelidis reiciat à frigoris Embris, aestiferas usque in partes, & feruida signa. V. 640

gelidis à stellis axis aguntur. VI. 720

GELIDOS artus in leti frigore linquit III. 402

gelidos in flumina ardentia morbo membra dabant. VI. 1170

GELIDVM, feruensque videri. IV. 494

gelidum in imbrem demersimus. VI. 148

gelidum usque ad rigorem, & br-

brumales fluxus. V. 639

GELVM, quod continet in se, mittit, & exsoluit glaciū, nervosq; relaxat. VI. 877. Gelum perspicue hic neutri generis est: quamvis Nonius ponat gelu neutrum monoptoton: & gelus, li, lo, masculinum.

GEMENTES, qui plerumq; pectora fremitu rumpunt. III. 298

GEMERENT hostes. V. 1347

GEMINA & mammosa. IV. 1161.

Geminus videtur usum poeta, copiosissimus & castissimus scriptor pro pingui, turgido, obeso, amplo: ad similitudinem Graci sermonis; qui diuina ita saepe usurpant. Virgil. bis terve duplex, pro amplo & crasso posuit. Hinc & tergeminus, & septemgeminus, ac similia, pro ingenti, & amplissimo ac maximo. Vide Hadrian. Turneb. Aduersar. Et Ioh. Westzj. Notas ad Perugil. Ven. v. 14.

GEMINARE. IV. 453. Geminum & duplex esse: absolute: ut variare, precipitare.

GEMINO, & duplici sit aëre visus. IV. 274

GEMITV nemora, ac montes, situasq; replebat. V. 990

gemitu commixta querela. VI. 1137

GEMITVS exprimitur. III. 496
gemitus quantos tam ipsi sibi,

quantaq; nobis volnera, quam lacrumas peperere. V. 1195

gemitusq; doloribus edunt: & quasi panthera morsu, sauiq; leonis mandantur, magnis clamoribus omnia complens. IV.

1009 1010. 1011

GEMMANTES herba rore recenti.

II. 319. i. e. rore persusa, & ita gemmarum speciem pra se ferentes. Sic V. 462. aurea cum primum gemmantes rore per herbas Matutina rubent radiat lumina solis. Sic Manil. lib. 5. v. 254. Ille coles nitidis gemmantem floribus hortum, &c. Auctor Pervigil. Ven. v. 13. Ipsa gemois purpuram pingit annu floribus. Sic Buchananus, Psal. 133. Gemmulis argenteis roris pingi gramina, dixit. & Psalm. 110. Roris imber ante lucem argenteus vestit arua gemmeo decore. Virgil. in Calice, v. 69.

At pectore puro saepe super tenero prosterne gramina corpus, Florida cum tellus gemmantem picta per herbas
Vere nota: dulci distincta coloribus arua.

GEMMIS florere arbuta fuisse. V. 910

GENAS, & ora lacrimis salis humectant. I. 918

genas, & ora lacrimis spargunt rorantibus. II. 975

S

genas,

genas, *Gloria lacrumis rorantes.*

III. 470

GENERA. I. 887. II. 888. V. 919

GENERALES maculas corpori in-
esse. I. 583. i. e. sui generis, ac fa-
culi.

GENERASCUNT. Sic à labo, as,
labasco: descendit.

GENERATIM. I. 20, 227, 229,
563, 577, 590. II. 343, 664,
1087. IV. 647. VI. IIII

GENERE. II. 103, 372, 430, 535,
537, 567, 584, 665, 820, 1078,
III. 297, 482, 745. IV. 175,
464, 513, 592, 708, 830, 853,
1163. V. 38, 60, 165, 843, 891,
1448. VI. 243, 676, 710, 1059,
1064

GENERI. II. 597

GENERIS. IV. 817. II. 1061. V.
432

GENETRICE certa creata. II. 707

GENETRIX *Aeneadum*, Venus.
II. 11. 599

GENI. III. 799. antique, pro gi-
gni. Vide Priscian. lib. 10 p.
898. Ioh. Menrsij Append. Crit.
Arnob.

GENITA I. 266. 344

GENITA II. 720

GENITALE mundi tempus. II.
1103. Vide Turneb. *Aduersar.*
lib. 9 cap. 26.

GENITA EM satum IV. 1226

GENITALES rerum, auctificiq;
motus. II. 571

GENITALI concilio. I. 182

GENITALIA semina, corpora. I.
52. 167. II. 61. 548. V. 849

GENITALIS aurna Fauoni reſerata
viget. I. 11

genitalis. I. 437. 625. II. 228.
IV. 1038. V. 176. 325, 1211. VI.
1205

GENITALITER, ut semina semi-
nibus commisceri possint apta.
IV. 1251

GENITAM. II. 936. 1080

GENITAS. II. 62. 566

GENITIS. I. 511

GENITORIBVS. II. 615

GENITVM. I. 544

GENTES. II. 76. 610. 1034. IV.
419. V. 1221

gentes hominū varias. II. 1074.

Sic I. 119. Gentes Italas homi-
num, dixit, pro gentes hominum
Italarum. Conſuerunt enim Ge-
tere: adiectiuum nomen duobus
ſubſtantijs aptum ſepe tribue-
re illi, cui minus ex vi ipſa con-
ueniunt; idque vel elegantia, vel
verſus, vel veriusq; deniq; cau-
ſa Sic Virgil. Gens effrena Gi-
rūm: pro, ſerorum hominum.

GENTI V. 220

GENTIBVS. I. 727. II. 596. III.
1042. V. 162. 1305. VI. 643

GENTIS. I. 119. 465. V. 17. 20.
1160. 1113.

GENVERE Girum tali cum corde
reptum VI. 5

CEIT

LEXICON LVCRETIANVM.

GENVIT tellus eadem, quæ nunc
 alit, ex se. II. 1155

GENVS omne animantium: genus
 omne ferarum, &c. I. 4. 160,
 162, 163, 190, 195, 227, 254,
 1013, 1024. II. 174, 194, 304,
 342, 374, 698, 708, 809, 973,
 993, 1079, 1087, 1167. III.
 222, 267, 277, 308, 328, 432,
 597, 1057. IV. 271, 58, 596,
 736. V. 72, 219, 479, 607, 662,
 781, 799, 820, 857, 860, 863,
 872, 875, 900, 923, 1013, 1025,
 1038, 1056, 1077, 1144, 1155,
 1193, 1337, 1354, 1355, 1408,
 1410, 1429, 32, 112, 890, 917,
 1056, 1214, 1244

GERANTVR. I. 482, 568, 953. IV.
 143, 154

gerantur quæ vi quæq; in terris.
 I. 129. idest, administrantur.
 Tralatio à magistratibus, qui
 res gerunt: quod ipsum trala-
 tum est ab iis, qui onera gerunt,
 & sustinent.

GERAT. II. 242

GERATVR. II. 166

GEREBANT. VI. 1143

GERENTES. V. 1244

GERERE. II. 734. V. 168. VI.
 538

GERI. I. 442, 986. II. 1067. III.
 17. V. 85, 1438. VI. 59

GERIS sollicitam cassâ formidine
 mentem. III. 1063

GERIT res natura. I. 328. IV. 49.

VI. 790, 847. i.e. administrat,
 & moderatur, tamquam impe-
 ratrix. Sic Ennius apud Fest.
 lib. 2. Cum magno strepitu Vul-
 cani ventus gerit rem.

GERITVR. II. 573. V. 195

GERMINA unde illa hæc surgunt.
 IV. 1076

GERVNT, faciuntq; sæpe magna in
 somnis, reges extinguant, capi-
 untur, prælia miscent. IV. 1006

GERVNTVR. I. 472, 505, 627.
 993. III. 27, 434. IV. 159, 254.
 VI. 760

geruntur motus per membra. II.
 262. Gifanius interpretatur:
 procreantur, efficiuntur, produ-
 cuntur, oriuntur. Et sic gerendi
 verbum etiam accipit. II. 166.
 242. I. 478, 717. V. 95. VI.
 760. At Lambinus gerere ubi-
 us administrare explicat.

GERYONAI tergemini vis trape-
 clora. V. 28. Vide Notas meas in
 Iustin. m. Trogi Pompeij decur-
 ratorem, lib. cap.

GESSIT. I. 717. V. 1419

GESTARVM rerum nec Gessigia
 ulla tenemus. III. 674. Vide Be-
 horij Apophor. lib. 1. cap. 20.

GESTAS res. I. 478. V. 1443

GESTIRE videtur. VI. 1045

GESTIT, & tendit coire. IV. 1048

GESTV. V. 1021

GESTYM. IV. 773, 794. V. 1030

gestumq; IV. 319, 365

GESTVS, & motus. IV. 367

GIGANTVM ora volare videntur,
& umbram ducere late. VI.

138

gigantum ritu pendere pœnas. V.

18

GIGNANT. II. 62

GIGNANTVR. II. 300. VI.

238

GIGNATVR. II. 1076

GIGNERE. II. 228. 241. 921

GIGNI. I. 150. 172. 264. 783.

836. II. 300. 869. 887. 892.

900. 928. III. 466. 458. V.

251. 280. 661. 906. 976. 1023.

1351

GIGNIER. III. 624. VI. 245.

807

GIGNIMVR. III. 682

GIGNITVR. III. 179. 338. 617. V.

748. VI. 1113

GIGNVNDIS rebus. I. 204. 707.

777. II. 758. IV. 331

GIGNVNTVR. I. 767. II. 188.

807. IV. 131. 606

GLACIEM exsoluit, neruosq; rela-
xat. VI. 878

glaciem dissoluit, & altis mon-
tibus alce exstructas ningues ra-
diis tabescere cogit. VI. 962.

963

GLACIES aris flamma deuicta li-
quescit. I. 493

Glaciem aris, audaciâ in loquē-
do pene temerariâ dixit Pœta,
pro soliditate, rigore, ac duritie,

quod talis glacies sit: unde &
VI. 529. magnam duramen a-
quarum, glaciem vocauit. Vi-
de Turneb. *Aduersar. lib. 6. cap.*
14.

GLANDES. V. 693. 1362

GLANDIFERAS inter carabant
corpora quercus. V. 937. Vide
hac de re, *Alexand. ab Alexan-*
dro, lib. 3. cap. 2. Ælian. lib. 3.
Var. Histor. cap. 39. Plin. lib. 7.
c. 56. & lib. 16. procœm. & ibid.
cap. 5. & 6. Thom. Dempster.
Antiquit. Roman. lib. 2. pag.
114. Wolfgangi Seberi Discurs.
Philolog. de Agriculturâ, pag.
7. 8. & eiusdem Not. ad Iul.
Polluc. lib. 1. pag. 21. Ioh. Meur-
sij Commentar. in Lycophron,
pag. 213. 214. M. Ioh. Weitzij
ad Prudent. cont. Symmach.
lib. 2. v. 282 & alios.

GLANDIS odium sic cepit: sic illa
relicta, strata cubilia sunt her-
bus, & frondibus aucta. V.
1415

GLANS plumbea longo cursu vol-
uenda liquecit. VI. 178. 306

GLAUCIS aspergit lœtus ab un-
dis. I. 719

GLEBA vetustate d' terrâ prouolui-
tur ingens. VI. 552

GLEBARVM pars ad diluuium re-
uocatur imbribus. V. 2. 5

GLEBAS fecundas vertentes so-
mere. I. 211. V. 211

LEXICON LVCRETIANVM.

- GLEBIS** è turis euellere odorem hand facile est. II. 328
Gleba turis dicitur, & mica salis. Seruius in l. Georg p. 64.
Tura enim à tundendo dicta esse voluerunt, à glebis tunsis, cum quibus dicitur fluens de arboribus coalescere.
glebi q; II. 896
GLISCENS ignis. I. 474. Vide Festum: Nonium Marcellum: Seruium ad lib. 12. Æn. Casp. Barthij Aduersar. lib. 35. cap. 20. Lotichij Notas ad Petron. p. 321. Iani Gebhardi Crepund. lib. II. cap. 5
GLISCIT furor in diis, atq; armata grauescit. IV. 1062
GLISCUNT iurgia. III. 481
gliscunt gaudia. V. 1060
GLOBI. V. 473
GLOBOSA. II. 467
GLOBVM. V. 70. 664. 721
Globus pile. V. 719
globus cordis. IV. 117. i. e. cor: ut, rota, & orbis solus.
GLOMERAMEN in unum conu-niunt. II. 685
GLOMERAMINA. II. 453. 685. V. 725. Sic vocat atomos rotundas.
GLOMERAMINIS. V. 725
GLOMERANTIA. II. 453
GLOMERARE. III. 542
GLOMERATA. III. 498. IV. 369
GLOMERE. I. 360
GLORIA regni. II. 38
gloria cuius divulgata virtus iam ad cælum fertur. V. 18
GLVTINE iungitur. VI. 1067
GNATORVM bona excellere fama. VI. 13
GRADIENS clamor, & vox per arteriam. IV. 530
GRADITVR. V. 737. 742. VI. 1120
GRADVS aetatis paulatim scandens ad adultæ. II. 1111
GRÆCI quam memorant. I. 80
GRAIÆ gentis decus. III. 3
GRAII. II. 629. III. 101. VI. 423. 908
GRAIORVM. I. 136
GRAIOS. I. 640
GRAIVGINARVM. I. 477. id est, Græcorum.
GRAIVM. II. 600. V. 406. VI. 754
GRAIVS homo Epicurus. I. 66
GRAMINA condenses campo. II. 659
in GRAMINE molli prostrati propter aquarium, sub ramis arboris alta, iucunda corpora curant. II. 29 V. 1191
GRANDES. IV. 1119. V. 1117
GRANDESCERE. I. 191. II. 1120
GRANDESCUNT. II. 1159
GRANDI. I. 434 II. 1140. V. 551
S 3 GRAN-

- GRANDIA. I. 189. VI. 305
 GRANDINÆ mixti montes nim-
 borum. VI. 158
 GRANDINIS. VI. 108. 156
 GRANDIOR ictus. II. 942
 grandior, et minorq. III. 969
 GRANDIS arator caput quassans
 suspirat. II. 1163
 GRANDO. V. 1191. VI. 528
 GRATA fuit tibi vita antea. III. 949
 GRATIA nostra quid largiri
 queat emolumentum. V. 167
 GRATIVS interdum, neq. natura
 ipsa requirit. II. 123
 GRAVANTVR setu arbores. I. 153
 GRAVATIM III. 388
 GRAVE poenarum sit solvendi tem-
 pus adactum V. 1224
 GRAVES abrotoni. IV. 113
 GRAVESCANT. III. 1036. pro, in-
 graescent.
 GRAVESCIT erumna atq. in dies
 gliscit furor IV. 1072
 grauescit imperus, & mobilitas
 duplicatur. VI. 336
 GRAVESQVE SCS VI. 782
 inque GRAVESCUNT. IV. 1243
 GRAVI. I. 63. III. 466. V. 563.
 1332. VI. 121. 794
 GRAVIA V. 411. 475
 GRAVIDÆ sacerent mulieres, &
 crebro complerentur IV. 1168
 GRAVIDAM tempestatem. VI.
 258
 grauidam nubem. VI. 439
 GRAVIDAS reddant Exores semi-
 nelargo. IV. 1231
 GRAVIOR. III. 602
 GRAVIOIRA II. 225. 241
 GRAVTORE VI. 671
 GRAYIORIBVS. II. 234
 GRAVIS. I. 640. III. 1080. V.
 498. VI. 220. 280. 284. 289.
 322. 783. 802. 1071. 1148
 GRAVISSIMVS multo sopor ille
 exstat. IV. 953
 GRAVITAS. III. 479
 GRAVITATE. II. 83. III. 1068
 GRAVITER. I. 741. IV. 327. 545.
 V. 196. VI. 142. 286. 427. 758.
 1106
 GRAVIYS I. 366
 GREGES cornuorum. V. 1084
 greges buceria. II. 661. Vide
 Non.
 Gremio terra. VI. 538
 in Gremium inuim. qui sepe se re-
 ficit, eterno deuincluz solnere
 amoris. I. 33
 in gremium matris terrai praci-
 pitavit imbres pater aether. I.
 251
 gremium telluris. II. 375
 GRESSVM quo tulerit. IV. 682
 GRESSVS. VI. 1114
 GRVVM clamor in aethereis disper-
 sus nubibus assiri. IV. 181. 182.
 908. 909. Homero dicitur,
 κλαγγὴν καὶ αἰὼν ἐρεώδη αἶθερ.
 Clangor gruum in aere. Op-
 pian. Halieut. I. v. 612. ὑψιπύ-

αἰετὸς ἡ ἀετὸς ἡ ἐγφῶναι.
aie-volans gruum ca-us in aë-
re clangentium.

GVBERNA II. 553. IV. 440. No-
nius docet, gub rna possum esse
ab antiquis, pro gubernacula:
ut à Lucilio lib. 20. Sat. Provas
despoliate, & detond. te guber-
na. Auctor Vocabularij Latino-
Graeci: Gubernum, κυβερνιον.

GVBERNACLVN conorquet. IV.
902

GVBERNANS natura. V. 79

gubernans cuncta. V. 405

gubernans fortuna V 108

GVBERNANT vitam. III. 551

GVBERNAS rerum naturam. I.

21.

GVBERNAT membra. V. 561

GVBERNENT cuncta. V. 1239

GVBERNET vitam vera ratione.
V. 1116

GVRGITE de medio. IV. 398

gurgite ex alto portu omnia dilu-
uare. V. 388

gurgite salso suffodit fossas. V. 483

GVSTARAT. VI. 1216

GVSTAVIT nunquam Sita amo-
rem. V. 180. Tralate. Vide Casp.
Barthij Aduers. lib. 10. c. 15.

GVTTA dulcedinis Venerea stilla-
uit in cor. V. 1053. Sic Euripi-
des in Hippolyto, & ἔγωγε, ἔγωγε,
ὅς κεν' οὐ μὲν τῶν σῶζεις πόδες.

GVTTA imbris caderent. II. 222

GVTTAI vix instar erunt unius
ad augmen. VI. 614

GVTTAS dulces. I. 884

guttas liquentes humorum. II.
991

guttas humoris in saxa cadentes,
longo in spatio pertundere saxa.
IV. 1279

GVTTIS sanguinis inter se multis
coeuntibus. I. 837. Plaut. Most.
II. 2. v. 75. eleganter, guttam
sanguinis vix habere, dixit, pro,
nimium esse timidum.

guttis vberibus flent omnia, & in
saxis ac speluncis permanat a-
quarum liquidus humor. I. 349.
Sic VI. 942. Fit, ut in spe'uncis
saxa superna fudent humore, &
guttus manantibus stillent.

H.

HABEANT, quicquid est. III.
136

HABEAT. II. 290

HABEBANT. V. 1185. 1393. 1442

HABEBAS. I. 755

HABEBIT. I. 610

HABEMVS quampluria, tam ma-
gis ardescit dira cuppedine po-
tus. IV. 1082

habemus dicere hoc in multis ra-
tibus. VI. 711. Elegans Attici-
smus ἡγοῦμαι λέγειν. Sic Cic. pro
Quinctio: Verum his de rebus
non necesse habeo dicere ea que
me P. Quinctius cupit comme-
morare. Et pro sexio Roscio
Amerino:

S. 4

Habeo

DANIELIS PAREI

- Habeo etiam dicere, quem contra morem maiorum, &c. Pro L. Corn Balbo: Quid habes igitur dicere de Gaditana federe eiusmodi? lib. 2. Epist. ad Attic. De Rep. nihil habeo ad te scribere. lib. 3. de nat. Deor. Hac fere dicere habui de natura Deorum. Vtitur & Agell. lib. 14. cap. 1.**
- HABENAS profundi habere endo manu. II. 1094**
- HABENDA. I. 127. III. 533. 831**
- HABENDI finis. V. 1431**
- HABENDO multis annis annulus indigito subtercenuatur. I. 312**
- HABENDVM. IV. 256**
- HABENIS inuissis. V. 785**
- HABENT. I. 752. 1067. II. 551. IV. 618**
- habent tenentes. VI. 899. id est, continent. seu potius habent. & exen apud Gracos eadem est ratio. Sic I. 1067. amplexi habent.**
- HABENTES finitima inter se. V. 1018.**
- HABERE. I. 367. 514. 584. 625. 862. 957. II. 90. 581. 907. 1093. III. 126. V. 537. 824. 851. 1234. VI. 206. 271. 983. 1032**
- HABIRENT. I. 649. V. 1372**
- HABERI. III. 716. IV. 484. 501**
- HABET. I. 649. 962. II. 589. 591. 591. III. 839. IV. 497. 1224. VI. 842. 867. 876. 1050**
- habet nouitatem. V. 331. i.e. noua est.**
- HABETVR. III. 844**
- HABITVM Vitalem corporis effe. III. 100**
- HABVISSE. I. 729. III. 667**
- HAC, illac. VI. 991**
- hâc ratione. I. 916. 943. 1070. 1105. III. 142. 275. 341. IV. 20. 1166. V. 1055. VI. 203. 574. 663. 647. 866. 972**
- hâc re. I. 172. pro, ideo, ea de causa. Sic III. 28. his rebus, pro, ob has res, propterea. Sic Varro: Hâc re medicos exquisitum conuocabat, ut conualesceret. Ita in Priapeis, Carm. 16. v. 4.**
- Hac re quod metuas adire, non est.**
- HAC. I. 54, 235, 320, 402, 421, 458, 466, 467, 528, 539, 679. 786, 941, 960, 1026, 1066, 1104, 1106. II. 46, 73, 102, 106, 124, 167, 201, 231, 256, 258, 286, 405, 445, 468, 599, 672, 681, 730, 839, 897, 906, 982, 983, 1035, 1043, 1086. III. 63, 104, 127, 126, 209, 232, 239, 274, 280, 319, 324, 434, 507, 601, 709, 879, 926, 983, 1027, 1036. IV. 18, 61, 80, 200, 203, 216, 254, 284, 307, 582, 599, 614, 617, 624, 719, 729.**

- 729, 731, 750, 760, 773, 849, 895, 927, 952, 1051, 1076, 1082, 1134, 1218. V. 50, 195, 218, 243, 306, 336, 378, 456, 504, 532, 584, 634, 666, 873, 1161, 1268, 1389, 1403, 1407. VI. 77, 145, 121, 237, 373, 454, 531, 576, 677, 693, 719, 788, 824, 830, 977, 996, 1021, 1063, 1083, 1123, 1136
- HÆRENT** *communibus inter se radicibus ex ineunte ano coniuncta, atq; uniter apta.* V. 555. 556
- HALANTES** *sulfuris auras.* VI. 220
- HALAT** *nectar naribus.* II. 847. *absolute, ut supra exspirare.*
- HALITVS.** VI. 477
- HAMATA** *corpora.* II. 468, 394. 405, 445
- hamata,** & *aspera penetrant fauces.* IV. 963
- HAMATIS** *elementis, principiis.* II. 405, 445
- hamatis,** *perque plicatis.* II. 394
- HAMIS** *plicata inter se quadam possint copulata seueri.* VI. 1085
- HANC.** I. 783. II. 600, 610. III. 258, 444, 825. V. 102, 337, 369, 633, 635, 1149. VI. 333, 371, 873, 939
- HARMONIÆ** *Veneris.* IV. 1241. *Sic vocat continentiam, congruentiam. ἀρμονίας τῆς σωματικῆς. Ἀρχαλᾶν, dixit Epicrates in Antilaide, apud Athenæum.*
- HARMONIAI.** III. 132
- HARMONIAM.** III. 101, 119
- HARVM.** IV. 116
- HASCE.** III. 135. IV. 549. VI. 210
- HAVD.** I. 137, 248, 262, 338, 357, 388, 424, 427, 788, 1079. II. 233, 240, 413, 746, 749, 970, 1152. III. 15, 429, 311, 572, 683, 718, 830, 853, 937, 1071, 1083, 1152. IV. 555, 690, 840. V. 145, 280, 374, 534, 553, 882, 1179. VI. 488
- hauderit, ut.** III 716. *pro, non poterit. Sic loquitur V. 977. 1340, 147*
- HAVDOVAQVAM.** IV. 525
- HAVRIBANT.** V. 1322. *Vide Non.*
- HAVRIRE** *iuvat, atq; integros accedere fontes.* I. 926. IV. 3. *Sic Lucil. lib. 30. Sat. Quantum haurire animus Musarum è fontibus gestit.*
- HAVRIT** *radicibus ab imis.* VI. 140. *3. e. euellit.*
- HAVSTRA** *fluuios versare.* V. 17. *Citat hunc versum Nonius, docens, haurstra proprie dici rotarum cados, ab hauriendo nominatos. Græc. αὐτλία. Vide Francisci Iunij Notas ad Manil. pag. 83*

- HAVSTVS** l'rgos de fontibus ma-
gnis lingua meo iuavis disci de
pecto effundet. I. 412
- haustus** dentibus, pabula viua fe-
ris irabebat. V. 989
- haustus teneros imitantur denti-
bus** V. 1008
- HEBESCERE** V. 359
- HEBETI** cognoscere corde. V. 51 V.
880
- hebeti mucrone retusum aurum.**
V. 1273
- HELICONE** ex amano Ennius
primus d. tulit perenni frunde
coronam. I. 118
- HELICONIADVM** comites. III.
1051 Sic vocat Poetas.
- HELICONIS.** III. 133. IV. 574. VI.
786
- HERACLITVS** I. 638
- HERBA.** V. 84
- HERBÆ.** II. 319 361. 665
- HERBARVM** I. 887. V. 781. 919
- HERBAS.** I. 260. 883. II. 33. V.
462. 788. 1393
- HERBIS.** V. 1416. VI. 785
- HERCVLIS.** V. 22
- HEREAT.** I. 77. 589. V. 91. VI.
65.
- HERENT.** III. 326. I V. 1106.
3198. V. 555
- HERERE.** I. 601. III. 460
- HERESCERE.** II. 476
- HERESCIT.** IV. 743
- HERET.** III. 141. 194. 408. 618.
1083
- HESIT.** VI. 1014
- HESITAT.** V. 696. VI. 333
- HESPERIDVM.** V. 33
- HI.** I. 655
- HIANTIS** vitæ. II. 1098
- HIANTES** calamos. IV. 590
- HIATV.** V. 376
- HIATVM.** VI. 583. 598
- HIATVS** cœli altus quantum pa-
tet a terras. IV. 419
- hiatus** Leonis. V. 24. i. e. leo. Imitatus est Manilius, lib. 5. v.
- Cum vero in rastos surgit Neme-
aus hiatus.**
- HIBERNO** tempore. V. 938. 698
- HIC.** I. 692, 696, 722, 734, 873.
II. 131, 387, 629, 654, 657,
1056, 1064, 1119. III. 142, 143,
312, 382, 688, 919, 936. V. 19,
80, 468, 481, 600, 1042. VI.
917, 927, 938, 945, 964,
985, 686, 836, 857, 907, 1029,
1035, 1044, 1080
- hic.** II. 575. IV. 379. V. 433. VI.
139. 372
- HIEMES** acres configunt aestati-
bus: propterea sunt hac bella
anni nomine anda. VI. 372
- HIEMIS** gelidas ad pruinas, ab i-
gnibus. II. 514
- HIEMS** sequitur, crepitans ac den-
tibus albor. V. 746
- HILARI** adausu grandescere. II.
1120
- HILO** neq. maiore capiunt dulco-
dine fructum. V. 1408

- HILVM** neq; ad nos per inet: hi. **HOC**. I. 41. 411. 439. 565. 652.
lum nec concedimus, Sc. III. 671. 729. 751. 791. 978. II. 16.
 211. 319. 786. 815. 843. 881. 52. 120. 124. 178. 246. 299.
 895. 1101. IV. 379. 517. 1261. 398. 488. 522. 753. 826. III.
 V. 359. VI. 575. *Vide Priscian.* 368. 417. 481. 521. 726. 745.
lib. 6. & Nonium. 792. 858. 879. 921. 930. 946.
HINC. I. 149. 254. 255. 257. 788. 1014. 1022. 1038. 1082.
 259. 317. II. 142. 262. 520. IV. 132. 165. 209. 385. 387.
 667. 831. 879. III. 45. 125. 464. 475. 513. 592. 636. 707.
 182. 894. 1037. IV. 51. 154. 725. 745. 751. 763. 771. 830.
 360. 659. 750. 894. 1051. 877. 966. 1086. 1146. 1163.
 1052. V. 286. 585. 584. 596. 1178. 1237. V. 38. 135. 197.
 805. 880. 1404. VI. 87. 88. 319. 447. 527. 628. 729. 843.
 100. 166. 198. 377. 384. 402. 907. VI. 120. 172. 184. 243.
 435. 477. 525. 763. 832. 864. 248. 298. 314. 378. 411. 430.
 910. 998. 1127. 451. 696. 711. 755. 769. 844.
HINCILLINC. II. 214. V. 573. 879. 905. 917. 938. 979. 1000.
HINNIT *equus*. V. 1076. 1003. 1015. 1040. 1055. 1064.
HINNITVS. V. 1072. 1087. 1244
HIRVND *quid enim contendat* hoc accedit. 565. III. 460. *pro*
cygnis? III. 6. *huc.*
HIS. I. 80. 370. 449. 537. 1050. **HODIERNO** *lumine*. III.
 II. 43. 184. 216. 216. 261. 581. 1106
 718. 890. 1033. 1077. 1118. **HOMERI** *semper florentis*. I.
 III. 28. 34. 242. 268. 320. 321. 124
 734. 736. 914. IV. 29. 160. **HOMERVS** *Genus Heliconiadum*
 238. 256. 401. 502. 633. 664. *comium sceptris potius est*. III.
 778. 821. 860. 863. 896. 1147. 1051
 V. 16. 243. 619. 665. 1090. **HOEDI** *teneri tremulis vocibus*
 1171. VI. 268. 422. 542. 762. *cornigeras norunt matres*. II.
 1054. 1210. 366. III. 7. 8
HISCANT *sapius*. VI. 1068 **HOMINE**. III. 556. 795. IV. 1034.
HISCE. VI. 647. V. 138. 818
HISCENDI *est nulla potestas*. IV. **HOMINEM**. III. 55. 165. 212. 477.
 64. *Sic legit Lambinus. At Gi-* 527. 547. 884. V. 52. 46. 911.
fanus: ostendi. Vide Nonium. VI. 707

HOMINES. I. 108, 161, 199. II.
351, 910. III. 41, 60, 68, 85,
159, 754, 927, 1067. IV. 983,
1146. V. 1041, 1119, 114, 1380,
1437. VI. 11, 242, 850, 910

HOMINI. V. 541, 898. VI. 771,
781, 972, 1166

HOMINIBVS III. 646

HOMINIS. III. 96, 132, 549. IV.
639, 742, 1034, 1087. VI. 706,
1202

HOMINVM. I. 1467. II. 47, 415,
701, 1074, 1080. III. 49, 308,
316, 761. IV. 367, 454, 518,
785, 969, 1005. V. 157, 183,
340, 413, 865, 1423, 1429

HOMO. I. 66. III. 939. VI. 652,
676

HOMOEOMERIAN. I. 829,
832

HOMVLLIS brevis hic est fructus.
III. 928

MONESTAS causas abeundi que-
rat. IV. 1174

HONORE claro incedit. III.
76

honore in summo vigore, & esse
in deliciis. IV. 1149

honore sit nullo deniqz, quod fuit
in pretio. V. 1276

honore miro est inter mortales. V.
1279

honore affluere. VI. 12

honore oris. IV. 1164. i.e. decore,
pulchritudine. Sic Virgil.

Et letos oculis afflavit honores.

Et lib. I. Æn. v. 32.

Et genus inuisum, & rapti Gany-
medæ honores.

Quod propter formam dici, no-
tat Seruus. Vide Franc. Douze

Notas, ad illud Lucili:

Et pedibus lauâ Sicyonia demit
honestâ.

HONOREM pulcrum dempsit. V.
1113

honorem ad summum succedere
certantes, iter infestum fecere
Giaz. V. 1122

honorem magnum lugebat. V.
1138

honorem in summum successit
aurum, acet as. V. 1274

honorem demit imaginibus vio-
lento solvere. VI. 419

HONORIS plena. IV. 1156

HONORVM ceca cupido, & aua-
rities, cogunt miserâ homines
fines iuris transcendere. III. 59,
60

HORA brevis longo spatio teratur.
IV. 178

HORÆ non unius, sed temporis
eterni ambigitur status. III.
1087

HORAI tempus exiguum. I.
1014

HORAS in priuas mutatur. V.
275

HORRESCANT, ac tecta requi-
rant. VI. 260

HORRENS Arcadius sus. V. 25
HOR-

HORRIBILE num quid ibi apparet? num triste videtur quidquam? III. 990

horribile esset. VI. 1305

HORRIBILI plagâ fulminis torrida tellus contremis, & magnum percurrunt murmura cœlum. V. 1219. 1220

horribili sonitu flammens ardor siluas exederat altas V. 1252

HORRIBILIS de saxo iactus. III. 1030

HORRIDA vis leti. III. 171

horrida omnia a concussa telli trepido tumultu contremuere. III. 848

horrida membra padore. VI. 1267

horrida paupertas suasisit. VI. 1280

HORRIFERIS accibant vocibus Orcum. V. 994

HORRIFEROS eructans faucibus æstus. III. 1026

HORRIFERVM genus, natura fera, um, humana genti infestum, terraq; mariq;. V. 119. 220

HORRIFICE IV. 40. II. 609. i.e. religiose, & cum veneratione, vel venerande. Sic apud Virgil. lib. 1. Æn. v. Horrentiq; artum nemus imminet umbrâ. Et lib. 6. v. 9. 10. At pius Æneas arces, quibus ætus Apollo Præsides, horrendaq; procul secreta Sibylla, &c. Lib. 7. v.

Horrendum siluis, & religione parentum. Sic Petron. Satyr. Protogenis rudimenta non sine horrore tractavi. Id est, non sine religionis metu, & reuerentiâ. Et alibi: Vt q; nostrum religiosissimis iuravit verbis inter nos perituum esse tam horribile secretum. i.e. sacrum, verendum, & quod hominum mentibus tacitam quandam religionem incutiat.

HORRIFICO busto te cineractum insatiabiliter deslebimus. III. 920

HORRISONO fragore victa succidere. V. 110

HORROR, & diuina quædam voluptas his rebus me percussit. III. 29.

Horror, hic pro ingenti admiratione ponitur.

HORROR mortalibus insitus est. V. 1164

horror incutit tremorem. VI. 592

horror frigidus validi ferri. VI. 1009. pro, ferrum. Sic alibi, glaciem aris dixit.

horror Carthaginiæ Scipiades, belli fulmen. III. 1048

Sic Cilius Italicus de Marcello, lib. 1. v.

Iacet campis Carthaginiæ horror. **HORROREM** acerbum serra stridentis. II. 411

horro-

DANIELIS PAREI

- honorem *ciet in membris, & cō-* HVMANVM *genus, &c.* II. 174,
citat artus. III. 292 342, 698, 973, 993. III. 38.
HVRVM I. 450, 861. II. 103, 347. 1057. IV. 595, 683, 1034. V.
III. 240. IV. 124, 469, 439. V. 1025, 1056, 1144, 1155, 1193.
94 289, 869, 891, 1448. VI. VI. 32
1084 HVMARI *consuerat pius populus.*
VI 1277
HOSPITIBVS. V. 985. VI. 1273 HVMECTENT *oscula labris adsu-*
HOSTEM. IV. 1044 *ctus.* IV. 1187
HOSTES. V. 1308 HVMECTANS *ora, genasq; lacru-*
HOSTIA *concideret mactatum mœ-*
staparentis. I. 99 *mis (salsis.)* I. 918
HOSTIBVS. V. 1245 HVMECTVM *stomachi tenorem*
HOSTIS. V. 1316. VI. 398 *seruare.* IV. 633
HVC. I. 192, 212, 753. II. 130. HVMERIS. III. 793. V. 136
1072, 1075, III. 253. V. 65. VI. HVMEROS. V. 1398
959, 1020, 1203 HVM. II. 356. III. 654, 656. V.
HVIC. II. 932. V. 1047. VI. 1204. 224, 1199. VI. 1213
HVIVSQVE. VI. 1084 HVMIDA. II. 871. IV. 626. V.
HVMABAT *quisq; suum pro re.* 948, 949. VI. 1099
consortem mœstus. VI. 1279 HVMILES *animos efficiunt formi-*
HVMANA. I. 62, 733, 756. III. HVMOR. I. 258, 307, 309, 349,
767. V. 208 808, 882. II. 197, 473, 668,
HVMANA *genti.* V. 220 III. 340, 428, 504. IV.
HVMANAS *res vix abdita que-* 221, 868, 1044, 1084, 1090.
dam obterit. V. 1232 V. 136, 264, 396, 412, 804. VI.
HVMANIS. I. 727. II. 595, III. 495, 501, 554, 633, 840, 844,
850. V. 162, 1305 875, 928, 968, 1185
humanis *rationibus, ac modera-* HVMORE. V. 261, 448, 947. VI.
is. II. 169. i. e. *accuratis, & com-* 145, 206, 617, 943
positis. HVMOREM. I. 534, 708, 785,
humanis *cōcedere rebus.* IV. 1184 846, 1083. II. 1112. III. 436.
HVMANOS. III. 80, 81. i. e. *ho-* IV. 869, 1049, 1058. V. 249,
mines. Ita Varro Marjōpoli *de* 808. VI. 503, 514, 522, 626,
de xōv. Natura humanis omnia 858
sunt paria. humorem *fascatum totius corpo-*
ris

LEXICON LVCRETIANVM.

vis fundant. IV. 1022. Sic ele-
gantissimi lotium appellat. Lo-
tium enim nihil a iudeis quam
humor corporis saccatus, i.e. per
totum corpus, quasi per saccum,
percolatus. Vnde Sammonicus:
Quod facit ex asino saccatus
corporis humor. Arnob. lib. 2.
aduers. gent. Corporibus inuolu-
ta inter pituitas & sanguinem
degeret: inter stercoreis hos vires,
& saccati obscenissimas serias.
Sic Apuleio, lib. 1. Metam. lo-
tium dicitur spurcissimus hu-
mor. Vlp. lib. 14. D. de edilit. e-
dict. Humor collectus vesica.

HVMOREQVE. VI. 377

HVMORIBVS. I. 840. V. 385. VI.
474. II 75

HVMORIS. IV. 1280. VI. 471.

621. 624. 636

HVMORVM. II. 991

HVNC. I. 38. 90. 146. II. 58. 61.
734. 1057. III. 82. 83. 91. 159.
253. IV. 282. 287. 473. 489.
1046. V. 472. 1213. 1297. VI.
38. 224. 482. 603. 850. 862.

II 99

HYDRA Lerneæ pestis venenatis
vallata colubris. V. 27

HYMENÆIS pluribus mul'ta steri-
les ante fuerunt, nacta post sunt
tamen, unde pueros suscipere,
& partu possent dare, cere dulci.
IV. 1244. & seqq.

HYMENA O clero comitari I. 97

HYRCANO de semine canis effu-
geret cornigeri incursum cerui.
III. 751

I.

ab **JACCHO** Ceres. VI. 1161. id est,
Cere: illa, quam Iacchus amat:
& el, Ceres, amica acchi.

JACEBANT. V. 873. VI. 1176,
1194. 1252, 1263

JACEBAT. V. 175, 1004, 1272. VI.
1231

jacebat subuersa pristina maiestas
fortiorum. V. 1135. Iacere hic
iracundiæ significat contemptum,
neglectum esse. Sic V. 1274.
Nunciatus es, aurum in sum-
mum successit honorem. Sic alij
sapissime locuti sunt. Vide No-
nium.

JACEBUNT. IV. 984

JACENT. I. 988. II. 117. IV. 412

JACENTEM. III. 901. 1006. 998

JACENTES VI. 838

JACERE. IV. 1049. 1058. V. 103

JACERENT. II. 502. IV. 1268. VI.
1213

JACERES unam vocem. IV. 580.

Sic II. 58. 498. eiciuntur vo-
ces. Sic Plant. Pœn. I. 2. 6. 61. En
monstrum mulieris! tantilla
tanta verba funditat, id est, ia-
ctat, deini fundam,

JACERET. I. 62. IV. 921

JACET. II. 313. III. 124. IV. 456.
766. V. 224. 1274

JACI:

JACI. IV. 66

JACIANTVR. IV. 240

JACIATQVE I. 968

JACIEBANT. V. 1317

JACIENTES. VI. 1171

JACIER. IV. 70

JACIT. I. 663. VI. 399. 880

JACITVR. IV. 94

JACIVNT. II. 845. V. 1080. VI.

388

JACIYNTVR. VI. 959

JACTABANT. V. 1322

JACTANDO. III. 492

JACTANS *10 oð corpore amorem.*

IV. 1047

JACIANT *miracula diotia.* IV.

293

jactanterura. IV. 989

JACTARE. II. 882. IV. 770. 1132.

V. 304

JACTARI. II. 88. 121. 548. III.

49.

JACTARIER. VI. 555. 913

JACTAT *suam proprio de corpore**lucem.* V. 576

JACIATA. VI. 109

JACTATVR. VI. 874. 1036

JACTANTVR *morbis.* III. 508

JACTERIS. II. 36

JACTVM. V. 292

JACTVS *horribilis de saxo deor-**sum.* III. 1030

JACVIT. VI. 765

JACVLANDO II. 1106

JACVLATVR *hanc puor mem-**bris muliebribus.* IV. 1046

JAM. I. 55. 156. 315. 369. 418. 429.

440. 468. 531. 550. 577. 594.

606. 613. 618. 623. 756. 758.

809. 856. 913. 920. 966. 984.

989. 1069 II. 171. 314. 333.

426. 430. 431. 447. 480. 499.

906. 956. 958. 950. 1017.

1036. 1050. 1116. 1149. III. 1.

36. 67. 85. 219. 124. 235. 369.

452. 482. 503. 541. 598. 661.

677. 680. 720. 730. 739. 745.

777. 866. 881. 908. 915. 929.

960. 964. 976. 1015. 1025.

1060. 1085. 1106. IV. 85. 114.

185. 214. 404. 406. 520. 667.

673. 691. 762. 972. 1099.

1160. 1164. 1173. V. 180. 196.

215. 279. 319. 379. 424. 560.

631. 678. 709. 1015. 1025.

1036. 1060. 1065. 1126. 1168.

1439. 1442. VI. 11. 8. 78. 496.

827. 838. 1014. 1039. 1078.

1155. 1250. 1260.

JAMNE. II. 277. 882. V. 562

JAMPRIDEM. IV. 768

JANVA *leti.* I. 1104. *hoc est, causa**& fenestra interitus: lepidissi-**ma translatione. Sic III. 830.**Haut igitur leti praelusa est ja-**nua menti: qui versus repeti-**tur.* V. 374.*Pater isti janua leco. Arnob.**lib. 2. Omnis enim passio leti**atq; interitus janua est. Onid.**lib. 1. Metam. v. 662. praelusaq;**janua leti aeternum nostros la-**ctos*

LEXICON LVCRETIANVM.

- Aut extendit in aenum. Sil. Ital.* ICTOS.V.1124
lib.1 v.187.188 ICTV.I.222.II.84,98,272,807,
Hac ut velle queat, nullos vos in- 952. III. 489,637,815. IV.
nuida tanto 747,932,1043,1238,1277.
Armanit natura bono, quã janua V. 339,401. VI. 239,293,
moris. 310
Valer. Flacc. lib.3.6. ICTVM.II.950. IV. 1045,1266.
Paset ollis janua leti. Id lib.4.v. VICI,612. VI. 168,312,315,
Premia sed manes, reclusaq; 341,405
ianua leti. Sic etiam limen e- ICTVS. I. 241,448,492. III.
ti, Et leti portas; dixit noster. 809. IV. 357. V. 353,606,
II.958 III.67. VI.1155.1206. 1074. VI. 219,32,385,402,
Papin. Stat. lib.5. Sylu. III. v. 412
257. Sed nec leti tibi janua tri- ID. I. 337,368,377,391,419,
stis quippe leues cause, nec segnis 433,439,451,516,531,667,
labe senili Exitus, instanti pra- 749,874,897,933. II. 63,
misit membra sepulcro. 140,183,193,245,270,292,
janua orci. VI.762. Sic Plantus 464,527,541,509,770,866,
Acheruntis oslium dixit. 885,999. III.136,181,513,413,
janua oris. IV.533. mira di- 582,645,838,865,872,1022,
ctio. 1069,1096. IV. 10,11,73,
janua transpectum prabet aper- 112,234,284,369,471,475,
tum. IV.272 494,643,673,774,799,815,
IBANT. VI.1241 813,1031,1040,1105,1112,
IBAT. VI.1201.1205 1223,2150,1257. V. 100,159,
IBI. I.741,1070,1089. II.74, 207,276,286,530,577,617,
128,327,1044 III.214,990. 620,686,755,857,875,880,
IV.76,243,667,668,1176. 936,1044,1061,1134,1156,
V.347,809. VI.16,338,276, 1184,1251,1343,1346,1357.
579,723,822,828 VI. 27,112,166,368,670,
IBIDEM III.1094. IV.1008. VI. 640,993,1020,1116
174,124,792,978,1232 IDQVE III.141,146. IV.1041.V.
ICIMVR. IV.1043 143. VI.599
ICIT. III.161 IDEAM. II.611
ICTA. III.664. VI.513,1100 IPEIS montibus altis. V.662
ICTI. II.330. VI.390 IDEM. I.692,819,842. II.284,
ICTIENS. I.1053. II.135 473,857,990. IV.300,936.

T V.657,

- V. 617, 681. VI. 273, 448. IDEO I. 815, 805, 1087. II. 386, 395. III. 570, 585, 813, 816, 831 IV. 89, 350, 594, 763, 825, 832, V. 450, II 78. VI. 269, 327, 357, 699, 788, 103
ideoq. IV. 492, 498, 679. V. 625
IDIPSV. IV. 781, 1075
IDONEA, & opportuna res. VI. 317
IDONEVS, & opportunus aer. V. 605
JEIUNA succo corpora II. 884
ieiuna cupido sic expletur. IV. 864
IGITUR. I. 146, 305, 237, 248, 262, 277, 290, 309, 319, 318, 338, 368, 381, 418, 510, 518, 905, 956, 1000, 1079. II. 203, 212, 240, 277, 508, 567, 676, 681, 685, 882, 890, 915, 970, 1138, 1143. III. 91, 119, 200, 204, 238, 242, 324, 435, 501, 666, 738, 830, 843, 923, 940, 988. IV. 46, 85, 102, 204, 214, 234, 473, 514, 522, 535, 549, 567, 653, 688, 753, 812, 849, 863, 873, 894, 1045, 1148. V. 50, 145, 274, 280, 303, 374, 468, 481, 496, 547, 832, 1171, 1422. VI. 23, 38, 210, 261, 268, 316, 332, 361, 488, 542, 574, 595, 665, 816, 840, 843, 861, 895, 905, 1035, 1055, 1060, 1123
IGNARI. II. 167. V. 39. VI. 63
IGNARIS. IV. 438
IGNAROS. V. 996
in IGNE ferrum candescit. I. 490
IGNEA corpora rerum. I. 677
IGNEM. I. 538, 636, 647, 690, 691, 696, 706, 744, 782, 798, 840. II. 384, 673, 1115. IV. 366, 376, 871. V. 29, 248, 610, 709, 1000, 1091, 1100, 1245. VI. 146, 149, 224, 304, 307, 308, 688
IGNES. I. 656, 910, 1032. II. 214, 431, 1113. IV. 54. V. 449, 521, 567, 659, 661, 701, 1284. VI. 209, 359, 388, 640
IGNESCAT vextivus. VI. 300
IGNEVS ille vortex; quod patrio Vocitamus nomine fulmen. VI. 296, 297
IGNI. I. 636, 646, 687, 706, 713, 715. II. 671. III. 624. IV. 409, 698, 926. V. 143, 603, 951, 1105, 1249, 1253. VI. 170, 275, 299, 309, 320, 394, 407, 514, 880, 968
IGNIBVS. I. 453, 654, 781, 840. II. 514, 593, 1096. III. 904. IV. 406. V. 299, 301, 722. VI. 224, 239, 268, 266
IGNIFER ether. V. 499. Sic Clc. Arato: Igniferum mulgens tremebundis aethera pennis. Vide Lal. Bisciol. Hor. Subseciu. lib. 12. cap. 2. fol. 817

LEXICON LVCRETIANVM.

IGNIFERAS *lampadas manibus*

1106.1107. IV. 905. 908.853.

retinentia dextris. II. 25

1110. V. 25. 68. 74. 4. 7. 593.

IGNITERI *fulminis naturam perspicere. V. 378*

657.813. VI. 118. 203. 296. 336. 440. 721. 1276

IGNIS. I. 474. 648. 649. 663. 666. 683. 686. 703. 724. 769.

ille. IV. 181. V. 923. *elegantia gratia adhibitum. Non eo Virgil.*

852. 899. 912. 1086. 1089. II. 191. 382. 386. 591. 881 IV. 310.

Mulum ille & terris iactatus, & alto.

607. 608. 924. 1131. V. 395. 397. 408. 460. 506. 524. 586.

ILLI I. 845. IV. 1176. V. 351. 1007.

666. 696. 757. 760. 1014. 1197. 1242. VI. 86. 159. 162.

illi. I. 1063. *antiquum aduerbium, positum pro illic.*

199. 104. 206. 221. 279. 280. 313. 348. 382. 421. 660. 669.

ILLIC. II. 575

863. 867. 872. 876. 885. 899. 904. 953. 966. 1165

ILLIM. V. 573. *pro, illinc.*

IGNORANTIA *causarum. VI. 53*

ILLIS. I. 51. 554. 623. 772. 1077.

IGNORATUR *enim, qua sit natura animae I. 112*

II. 333. 612. 819. 967. III. 295. 665. IV. 290. 660. 720. 1248. V. 85. 1014 VI. 59. 1217

IGNOREM. II. 177. V. 196

ILLIVS. I. 792. II. 753. 768. III. 521. 856. IV. 342. 883. 1055. V. 624. 733. VI. 17. 342. 707. 824. 1083

IGNOTAS *facies. IV. 998*

ILLO. III. 115. 502. V. 729. VI. 905

IDEM. IV. 399

ILLORVM I. 766. II. 135. III. 469. IV. 60. 381. 1192. V. 1186

ILLA. I. 620. 765. II. 73. 139. 389.

illorumq; IV. 822

451. 1055. III. 271. 309. 414.

ILLVC. II. 130. IV. 383

711. 937. 1105. IV. 63. 100. 271.

ILLVD. I. 80. 370. 875. 1050. II. 184. 116. 308. 581. 890. 932.

278. 514. 555. 562. 851. 975.

III. 320. 321. 755. 914. 896.

1052. V. 490. 647. 1207. 1413.

923. 1097. IV. 256. 482. 795.

1415. VI. 215. 314. 408. 482.

821. 856. 896. V. 147. 247.

680. 896. 1083. 1128

529. 665. 923. 980. 1090. VI. 1054.

illa. VI. 312

ILLAC. VI. 991

ILLAE. IV. 1076. *pro, illius.*

ILLAM. III. 134. IV. 1042. VI. 437

ILLE. I. 390. II. 990. III. 37. 289.

293. 312. 313. 537. 1074. 1043.

- ILLVM. II. 633. III. 75, 76, 515, 878
 ILLVSTRANS commoda vita. III. 22
 IM. III. 877. pro, eum.
 IMA. I. 1054. II. 487. VI. 575
 IMAGINE IV. 573
 IMAGINIBVS. III. 431. IV. 99. 237. VI. 419
 IMAGO. III. 3. 609. IV. 49, 61, 108, 156, 177, 174, 214, 236, 244, 269, 279, 284, 292, 302, 308, 314, 316, 740, 742, 748, 771, 783, 816, 883
 IMAS capiebant omnia sedes. V. 452
 IMBECILLA nimis primordia fingit. I. 846. III. 604
 IMBECILLORVM esse aquum miserier omnium. V. 1022
 IMBER. VI. 198, 295, 16
 IMBIBAT petere exira pœnas acres. VI. 71. Sic III. 1011. Qui petere à populo fasces, seuasq; secures imbibit. hoc est, induxit in animum petere; hoc sibi persuasit, honores esse petendos. Sic Cic. Orat pro Quintio: Quod si facere nolit, atq; imbibit, eiusmo'i rationibus illum ad suas condiciones perducere: se enim nihil &c. Vide Mureti Var. Lect. lib. 1. cap. 6. pag. 901. & P. Coluij Notas in Apuleij lib. de Philoso; h. pag. 211
 IMBREM gigni. 783
 imbrem in gelidum, ubi propere demersimus. VI. 148
 imbrem sequitur grauis imber, & uber: omnes ut in imbrem descendunt vertier ather. VI. 288, 289
 imbrem paruis humoribus aquabat. VI. 1174
 IMBRES pereunt, & bi eos pater ather in gremium matris terrai præcipit. I. 250. 251
 imbres, vento q; videmus diffingere, tempestate coacta. I. 761. 762
 imbres subiti perimunt, gelidaq; pruina. V. 217
 imbres constiterunt, & flumina vim minuerunt. VI. 416
 imbres, nubila, venti, incertis in partibus anni fiunt. V. 674
 quod imbres dederant, atq; sol. V. 935
 imbres, nubila, ros, nix, Ventis, grando, & rapidi fremitus, & murmura magna minarum. V. 1191. 1192
 imbres grandinis, nec nives gelidas cohibere. VI. 106
 imbres Vagos, tempestatesq; volantes adde. VI. 611
 IMBRI magno molibus incurrens validis cum viribus amnis, dat sonitus magno stragem. I. 286, 715
 ex imbri terra m creati. I. 784
 imbr

LEXICON LVCRETIANVM.

- imbri nec tanto possent venientes
opprimere. VI. 265
- IMBRIBVS sine certis anni letifi-
cos nequeat f. tus summittere
tellus. I. 192
- imbribus largis auget montibus
ex altis magnus decursus aqvi.
I. 282
- Imbribus tempestas indulget tem-
pore fausto. I. 805
- imbribus ex tem; estiuus pu rorem
sibinacta est humida tellus. II.
872
- imbribus pars glebarum ad dilu-
uium reuocatur V. 256
- imbribus ex assiduus exisse rapa-
ces per terras amnes, atq; oppida
cooperuisse. V. 342. 796
- per IMBRIVS transuersos volare
fulmina cernis. II. 213
- imbris uti gutta cadeant per ina-
ne profundum. III. 212
- per imbris sunt quasi putrefacta.
II. 897. 927
- imbris, & aquam dicuntur posce-
re, & interdum ventos, auras,
que vocare. V. 1084.
- imbris signa. VI. 221
- imbris cadere, & pluuere in multis
regionibus. 414
- imbris effluere facit ipsa copia
nimborum VI. 510. 511
- IMBVAT ignis. VI. 904
- IMBVTA lepore ridenti aurea pa-
uonum sacra. II. 501
- imbuta qua sunt alium quemuis
colorem. II. 773. Sic legit Gi-
fan. At Lambinus induta ma-
nult.
- IMIS abrad cibus. I. 352. VI.
140
- im's cal'cibus III. 793. V. 16
- imis media recta vacillant. VI.
575
- IMITANTVR. II. 664. V.
1068
- IMITARI te aueo. III. 5 II. 716.
IV. 319 365
- IMITARIER. V. 1378
- IMITETVR. VI. 444
- IMMANEM cum turbinis atq; pro-
cella promouit. VI. 446
- IMMANI maximitate esse. II.
497
- immani proiectu corporis exslet.
III. 1001
- immani corpore serpens. V. 34
- immani pro scelere pendere poenas.
V. 119
- immani patet, & vasto respectat
hinc. V. 376
- IMMANIA ponti aquora. IV.
412
- IMMANIS morbos suscipere, du-
rumq; dolorem. III. 461
- immanis, atq; magna. IV. 1156
- IMMATVRAMORS. V. 221
- IMMEMORABILE per spatium
transcurrere. IV. 1292. VI. 487
- IMMENZA potestas. V. 1208
- IMMENS. II. 1093. III. 868. V.
380. 1216. VI. 664

DANIELIS PAREY

IMMENSVM omne peragravit mente animoq. I. 74	ab IMO. III. 38 imo pectore. III. 57
immensum an pateat, vasteq. profundum. I. 955. II. 92. 590	ex imo. III. 583 ab imo euertere summa. V. 164
IMMINVI acres vires. V. 625	IMBRIEVS currens amfractibus. V. 682
IMMINVIT Venus vires. V. 1016	IMPEDIAT. III. 323
IMMISSA leonum oculis semina. IV. 716	IMPEDIATVR. VI. 812
immissa vis venti superne. VI. 119	IMPEDIT. IV. 919
IMMISSIS habentis. V. 785. h. e. po- testate facta.	IMPEDIVNT. II. 785
IMMISTA. I. 893. III. 393	IMPEDIVNTVR. II. 946
IMMISTAS. I. 875	IMPELLANT. VI. 1062
IMMITTIT se totum in aquam. VI. 440	IMPELLERE. I. 303. IV. 529. VI. 1015
IMMODERATVM. I. 1011	IMPELLIER. VI. 1058
IMMORTALE. III. 519. V. 166	IMPELLIT. VI. 1031
IMMORTALEM. III. 756	IMPELLITVR. VI. 882
IMMORTALI. I. 57. 236. 545. II. 646. III. 777. 806	IMPENDENS saxum. III. 994
IMMORTALIA. II. 861. V. 122	IMPENDENT mare saxa. I. 326. pro, mari, in mare, impendent. Sic Terent. Phorm.
IMMORTALIBVS. V. 54. 166	Ita nunc imperatum tanta te im- pendent mala.
IMMORTALIS. III. 612, 625, 672, 716, 749, 780, 831, 883	impudent atre formidinis ora superne IV. 173. VI. 253
IMMVL SIT subita & i, corri- puitq. femina semen viri. IV. 1103. Lambin legit. com- mulxit.	impudent ire para e protrahita trabes VI. 563
IMMVNDA, & fetida, ἀργαῖα. IV. 1153	IMPENSA libido. V. 961. VI. 490. i. e. rehemens, & immoderata, nihil pensi habens. Sic Liu. lib. 2. & Caesar lib. 4. de bello Gall.
IMMVTABILE. I. 789. II. 750	Quod impenso Canichani pretio. IMPERAT. V. 671
IMMVTARE. VI. 1120	IMPERFECTA. III. 972
IMMVTAT. V. 1414	IMPERIO regere res, & regna tene- re. V. 1127

IMPE-

LEXICON LVCRETIANVM.

IMPERITARVNT. III. 1042	IMPORTARE <i>cladem pericli</i> . III.
IMPERIVM. I. 1012. V. 1141. VI.	826. V. 370
57	IMPOSITVM <i>ignibus</i> . III. 904
IMPETE. II. 326. IV. 418. 901.	impositum <i>nomen ab re</i> . V. I,
V. 911. 506. VI. 137. 152. 173.	741
185, 238, 327, 331, 336, 339,	IMPOSTAQVE <i>nobis pondera sunt</i> .
517	V. 514
IMPETIBVS <i>crebris</i> . I. 293	IMPRIMIS. III. 297. IV. 780. 853.
IMPETIS <i>auctum, & bi non potuit</i>	V. 60. 1412. VI. 1233
<i>nubes capere</i> . VI. 326	IMPROBA <i>navigij ratio tum caca</i>
IMPETVS. V. 813. VI. 127. 781.	<i>iacebat</i> . V. 1004
590. 728	IMPROBE. III. 1040
impetus <i>Ætna</i> . II. 593. <i>pro, Æt-</i>	IMPROVIDA <i>atas puerorum</i> . I.
<i>na. Sic Ennius lib. 4. impetum</i>	937. IV. 14
<i>navis, dixit.</i>	ex IMPROVISO <i>ceu sint obiecta</i>
impetus <i>cœli ingens quantum te-</i>	<i>repente</i> . II. 1032
<i>git</i> . V. 201. <i>Sic vocat cœli ambi-</i>	IMPRVDENTES. V. 1007
<i>tum celerissimum, & solubilissi-</i>	IMPVBEM <i>molli pubescere veste,</i>
<i>imum. Cic lib. 2 de Nat. Deor.</i>	<i>& pariter mollem malis demit-</i>
<i>Cum autem impetum cœli ad-</i>	<i>tere barbaram</i> . V. 672
<i>mirabili cum celeritate moveri</i>	IMPVLIT. V. 651
<i>vertiq; videamus. &c.</i>	IMPVISA. II. 135
IMPIA <i>rationis inire elementa,</i>	IMPVLSI. II. 272
<i>viamq; endogredi sceleris</i> . I.	IMVM. I. 985. 991. II. 89. V. 497
81.	IN. I. 3, 22, 26, 33, 36, 43, 53,
impia, atq; <i>scelerosa facta peperit</i>	63, 80, 93, 98, 130, 152, 170,
<i>sapius olim religio</i> . I. 83	173, 179, 210, 215, 227, 234,
IMPIGER <i>equus floret</i> . V. 881	249, 251, 270, 292, 305, 306,
IMPIGRÆ <i>simul experientia</i>	309, 312, 314, 310, 327, 330,
<i>mentis paulatim docuit pede-</i>	334, 337, 348, 350, 351, 352,
<i>dentim progredientis</i> . V. 1451	360, 361, 366, 370, 379, 397,
IMPLEXIS <i>principiis</i> . III. 332. <i>h. e.</i>	399, 408, 415, 421, 442, 446,
<i>implicatus.</i>	460, 427, 482, 488, 490, 497,
IMPLICITVM <i>morbo</i> . VI. 1230	505, 511, 513, 569, 582, 621,
IMPLICITVS, <i>inque pedibus</i> . IV.	653, 658, 666, 691, 710, 717,
1142	729, 740, 745, 748, 764, 771,

DANIELIS PAREI

774, 777, 781, 794, 802, 814,
 822, 842, 844, 850, 862, 868,
 871, 877, 881, 889, 894, 895,
 91, 922, 947, 964, 983, 994,
 1025, 1026, 1035, 1050, 1051,
 1054, 1055, 1057, 1060, 1062,
 1076, 1080, 1082, II, 15, 29,
 35, 36, 37, 55, 90, 106, 116,
 121, 125, 130, 139, 148, 159,
 184, 187, 190, 205, 205, 208,
 209, 212, 211, 215, 216, 241,
 259, 284, 297, 290, 298, 308,
 309, 317, 322, 332, 372, 399,
 415, 436, 438, 447, 454, 474,
 476, 482, 500, 508, 511, 535,
 557, 543, 550, 553, 567, 570,
 583, 589, 601, 601, 603, 617,
 631, 634, 636, 653, 665, 666,
 672, 682, 685, 687, 694, 780,
 710, 713, 738, 744, 748, 766,
 774, 779, 780, 78, 796, 809,
 818, 820, 825, 828, 851, 867,
 875, 888, 881, 883, 90, 925,
 956, 963, 998, 1009, 1017,
 1037, 1046, 1073, 1075, 1100,
 1123, 1130, 1132, 1134, 1164,
 111, 28, 53, 55, 56, 72, 77, 88,
 90, 95, 99, 106, 107, 112, 115,
 116, 118, 121, 128, 134, 139, 139,
 141, 149, 170, 186, 207, 223,
 257, 267, 275, 277, 289, 292,
 296, 299, 320, 321, 358, 380,
 391, 392, 401, 402, 403, 408,
 432, 437, 451, 464, 466, 472,
 478, 484, 506, 507, 509, 529,
 535, 538, 542, 554, 571, 575,

576, 588, 591, 592, 604, 610,
 611, 617, 624, 641, 645, 648,
 660, 665, 667, 670, 672,
 684, 685, 704, 706, 707,
 708, 710, 715, 719, 724, 727,
 767, 773, 775, 781, 786, 787,
 787, 793, 794, 795, 796, 801,
 807, 822, 842, 849, 871, 875,
 876, 880, 889, 894, 899, 902,
 905, 906, 914, 930, 950, 955,
 980, 993, 996, 1006, 1009,
 1013, 1023, 1028, 1088, 1090,
 IV, 24, 31, 38, 45, 52, 59, 69, 95,
 96, 132, 135, 136, 155, 164, 165,
 170, 179, 182, 185, 193, 199,
 204, 213, 221, 231, 232, 235,
 237, 263, 240, 256, 268, 284,
 293, 302, 307, 308, 314, 337,
 335, 347, 364, 366, 376, 389,
 397, 412, 429, 433, 434, 438,
 444, 448, 456, 458, 475, 501,
 511, 515, 526, 566, 567, 568,
 607, 608, 619, 629, 631, 637,
 645, 652, 672, 694, 703, 708,
 707, 715, 721, 724, 726, 727,
 737, 770, 775, 776, 778, 787,
 789, 790, 795, 798, 799, 809,
 813, 815, 818, 821, 832, 868,
 885, 909, 913, 916, 919, 924,
 952, 960, 961, 962, 979, 973,
 982, 985, 988, 1009, 1003,
 1006, 1031, 1037, 1042, 1043,
 1049, 1052, 1058, 1069, 1079,
 1088, 1090, 1091, 1093, 1094,
 1100, 1104, 1118, 1113, 1127,
 1130, 1133, 1134, 1135, 1139,
 1149,

LEXICON LVCRETIANVM.

1149, 1182, 1195, 1196, 1200,
 1214, 1276, 1278, 1279, 1280.
V. 12, 58, 75, 86, 87, 92, 104,
 104, 107, 129, 130, 136, 137,
 138, 143, 144, 145, 175, 179, 181,
 194, 213, 235, 247, 261, 275,
 277, 279, 280, 299, 338, 366,
 395, 397, 402, 452, 466, 470,
 475, 476, 479, 487, 497,
 519, 527, 529, 535, 586, 589,
 618, 641, 645, 664, 665, 669,
 671, 675, 683, 685, 691, 695,
 704, 729, 780, 787, 804, 813,
 822, 876, 883, 901, 907, 914,
 923, 936, 960, 972, 979, 1003,
 1010, 1019, 1070, 1079, 1091,
 1096, 1104, 1129, 1159, 1163, *in m.* 11. 766. *geminatur.* *Sic Cic.*
 1170, 1180, 1205, 1206, 1219,
 1243, 1254, 1262, 1267, 1274,
 1278, 1243, 1296, 1306, 1307,
 1308, 3316, 1320, 1327, 1334,
 1343, 1344, 1354, 1365, 1391,
 1414, 1419, 1430, 1433, 1454. *in m.* 11. 511. *magis:* *ut apud alios*
persape.
VI. 28, 33, 37, 44, 49, 55, 59,
 60, 61, 76, 86, 112, 139, 142, *in quo iam genere.* 11. 447
 144, 148, 156, 157, 192, 197, *INÆDIFICATA* *superne multa*
 204, 220, 223, 229, 233, 244, *multo nubila, exempta sole.* *VI.*
 256, 260, 273, 276, 290, 295, 263
 298, 300, 301, 306, 307, 320, *INANE.* *I.* 330, 334, 342, 369,
 332, 345, 344, 374, 382, 393,
 397, 398, 400, 401, 403, 410,
 414, 421, 424, 426, 428, 432,
 434, 435, 436, 440, 445, 448,
 449, 451, 466, 482, 494, 495,
 499, 506, 515, 527, 533, 554,
 555, 564, 573, 579, 584, 585,
 588, 593, 605, 629, 610, 632,
 633, 634, 647, 648, 655, 659,
 684, 701, 711, 712, 731, 733,
 736, 745, 746, 749, 756, 758,
 763, 770, 785, 786, 800, 801,
 803, 806, 813, 815, 817, 819,
 837, 840, 842, 847, 867, 873,
 875, 877, 883, 886, 898, 905,
 909, 918, 932, 937, 941, 842,
 946, 957, 967, 985, 1004,
 1005, 1012, 1015, 1017, 1019,
 1028, 1032, 1035, 1039, 1044,
 1050, 1054, 1059, 1070, 1087,
 1105, 1106, 1114, 1124, 1126,
 1128, 1131, 1155, 1162, 1181,
 1206, 1257, 1276

DANIELIS PAREI

367. IOI2. VI. 838
per inane II. 95, 104, 108, 115,
 150, 157, 202, 217, 222, 226,
 238
INANES. I. 639
INANI. I. 396, 431, 454, 510,
 524, 532, 548, 660, 742, 1007,
 1076. II. 121. V. 907. VI.
 941
INANIA. I. 223, 356. IV. 992
inania temp'a coeli. V. 522. *Lam-*
bin. immania magis probat.
INANISVS in curis consumit a-
uum. V. 1430
INANIS I. 363, 365. III. 117, 996.
 V. 100. VI. 832, 834
INANITVR, *ubi spatium, mul-*
tusq; vacet in medio locus. VI.
 1003
INANITVS. VI. 1023
INANTEACIO tempore. V. 173.
Sic Feudsl. iur. Compilatores in
forma iurisi. andi fidelitatis,
lib. 2. Tit. 5. A modo inantea ero
fidelis huic, &c.
INAVDITOS vocis sonitus. V.
 1054
INCAVTVM scelus auersabile qui-
buscumq; est. VI. 389
INCEDIT claro honore. III.
 76
INCENDIA creant syluis. I. 901
incendia stomacho nostra prae bent.
 IV. 870
incendia passim accendere ex una
scintilla. V. 608
INCENDII nimis est ingens turba-
us ardor VI. 673
INCENSVM caput seruire ge e-
bant. VI. 114;
INCEPTI possit contingere finem.
 V. 192
INCEPTVM pergam pertexere di-
ctis. VI. 41
INCERTI eriantes corpore toto.
 IV. 1097
incerti tabescunt volnere caco. IV.
 113
INCERTIS locis. II. 219
incertis erroribus fluctuat ardor
amanum. I. 1070
incertis turbare p ocellis. V. 505
incertis in partibus anni. V. 675
INCER. O par ucultra. I. 164
inceniospatio. I. 131
INCERTVM constet. I. 587
INCESSIT gravis ignis impetus.
 VI. 281
INCESTE. I. 98. h. e. impure.
INCHOAT. III. 184
INCIDERE. II. 217. 240. III. 820,
 364
INCIDERINT. VI. 350
INCIDERVNT multi praecipites
lymphic putealibus. VI. 1173
INCIDIT pars vocum aures. IV.
 569
incidit vis ardens fulminis è nube
in nubem. VI. 144. 295
INCIEBAT in syluis Venus corpora
amantum. V. 960. *Lamhin. leg.*
iungebat.

LEXICON LVCRETIANVM.

- INCILET. & increpet iure. III. INCOLVMIS. I. 457 II. 70. III.
978. Vide Nonium. 342. 400. 415. IV. 62. 295. V.
INCIPIAM differere. I. 49. IV. 33. 62. VI. 347
VI. 906 INCOMITATA VI. 1213
non INCIPIIT facere ullam rem INCOMMODA, cui possint conci-
quisquam, quam mens promittit, liari. III. 878
quid velit, ante. IV. 881. 882 INCONSTANTER III. 492
INCITATA uis uenti verberat portas. INCORRUPTA fore aeterna man-
I. 271. V. 1093. VI. 136. 294, da: a salute. VI. 601
324. 427. 430. 581 INCREPET, incile q̄. III. 946.
INCITAT patris paucior artus. III. 977
744 increpet, & inclamet uoce acri.
INCLAMET magis, & uoce incre- III. 967
pet acri. III. 967 INCUBUISSET tristior causa. V.
INCLINATA minent in eandem 347
prodit a partem. VI. 562 INCUBUIT tandem populo Pan-
INCLINATUR terra, retroq; recel- dionis. VI. 1141
lit VI. 572 INCULTIS praestare uidemus culta
INCLVDVNTVR auro grandes loca. I. 208
Smaragdi uiridi luce. IV. 1119 INCUMBENS in ramos arboris ar-
INCLVSAMCENIA. IV. 79 bor. V. 1096
INCLVSIRAPIDI sunt arboris astus. INCUMBERE tantam terrarum
V. 520 molem. VI. 566
INCLVSVM spatium. I. 983 INCUMBIT tellus. VI. 559
INCLVTA Venus. I. 40 INCVRIA mactans desertos.
INCLVTE. III. 10. V. 8 INCVRSVM cornigeri cerui. III.
INCOLVME aliquid superare ne- 752
cesse est ullus, ne tibi res redeant INCVRVI lictoris mollibus undis
ad nihilum funditus omnes. I. bibulam lauit aquor arenam.
671. 672 II. 376
INCOLVMEM animam ire foras de INCVSSAM cretam membris sice-
corpore toto. III. 608 re. III. 383
INCOLVMES, & saluas exire. III. INCVSSIT suauem mihi in pectus
697 amorem Musarum. I. 922
INCOLVMI remanent res corpore. INCVTERE morbos, & mortem
I. 242 qua possunt accelerare. VI. 772
INCV

DANIELIS PAREI

- INCVTIENS** omnibus blandum indicioq; sui facti persape fuerit
per pectora amorem. I. 19
IV. 1013
- INCVTIT** inde tremorem. VI. 592
INDICIVM mortalibus edant. II. 556
- INDE**. I. 14. 156. 170. 409. 698. 927. II. 133. 271. 296. 491. 980. 1002. II. 29. III. 248. 249. 450. 503. 530. 653. 890. 1041. IV. 4. 142. 276. 305. 310. 315. 622. 881. 888. 942. 1068. 1103. 1110. 1216. V. 202. 205. 272. 405. 410. 414. 437. 499. 514. 615. 664. 708. 424. 740. 742. 743. 1009. 1041. 1092. 1181. 1292. 1301. 1364. 1376. 1383. V. 78. 182. 280. 286. 455. 546. 592. 637. 869. 1115. 1142. 1149. 1247
- INDIGA** nihil nostri, ipsa suis pol-
lens opibus. I. 60. II. 649
- INDIGNA**, qua sint in deum nu-
mero videri. V. 124
- indigna** diis putando, alienaq; pa-
cis eorum VI. 68
- INDIGNABERE**. III. 1059
- INDIGNANTVR** magno murmu-
re clausi nubibus ventis. VI. 196
- Sic Virgil. lib 1 Æn. 6. 59.*
- Illi indignantes magno cum mur-
mure montes*
- Circum clausi a fremunt.*
- INDIGNARIER** videas hominem. III. 884
- INDIGNATVR**. III. 898
- INDIGNOS** esse putandos. II. 616
- indignos**, inque merentes. II. 1102
- INDEPTA** simul atq; hominem le-
ni secura quies est. III. 213
- INDIA** munitur vallo eburno. II. 537
- INDICAT**. I. 802. III. 694. IV. 397
- INDICE** mente. II. 1078. Vide Li-
psij Epist. quest. lib. 5. Epist. 12.
pag 327
- INDICIO** nobis est tactus uterq;. II. 435
- INDIGVS** omni vitæ auxilio. V. 224
- INDVCERE** quo quamq; pergis, te
sequitur cupide. I. 16
- inducere** nimbos. IV. 142
- INDVCTI** terra bonitate, Sole-
bant pandere agros pingues, et
pascua reddere rura. V. 1246
- INDVCIT** noctes vigilare serenas. I. 142
- INDVIMVS** nos in fraudem. IV. 818

LEXICON LVCRETIANVM.

- 815 Sic. Cic. Verr. Hic Videte, in
quot laqueos se induerit.
- INDVLGENDO, blandeq; colendo
cernebant fructus feroces man, us-
scere terra. V. 1368
- INDVLGES nimis agris luctibus.
III. 948
- INDVLGET tempestas imbris
tempore fausto. I. 804
- INERMIA & nuda facile cedebat
armatis. V. 1191
- INESSE. III. 635, 788, 1067. V.
131, 543, 910
- INEST. I. 171, 173
- INESTO illud in his rebus vitium
vehementer IV. 821
- INEVNT. III. 998
- ex INEVNTE ano. II. 742. III. 345,
746. V. 538, 556, 857
- INFAMEM ferunt vitam. III.
42
- INFANS. V. 124
- INFANTIA lingua videtur pro-
trahere ad gestum pueros. V.
1030
- ex INFANTIBVS parvis fie-
rent subito iuvenes. I. 186
- INFANTVM atas. V. 808
- INFELIX genus humanum. V.
1193
- INFENSVS, atque iratus Un. V.
1034
- INFERIAS mittunt manibus di-
uis. III. 53
- INFERIOR pars. V. 189, 617,
632
- INFERIORA loca. I. 1061
- INFERIORES partibus eggegia
mul is, multoq; minores. I. 734,
735
- INFERNA. V. 646
- INFERNAS animas. III. 629
- INFERNE. VI. 596, 186, 764
- INFERRET dum rosea face sol lu-
mina caelo V. 974
- INFERRI nobis solita est animi
vinata potestas III. 681
- INFESSA pruinis rigidis. II. 520.
al. infessa. Vide Hadrian. Tur-
neb. Aduers. lib. 27. cap. 14. pag.
1016
- FENESTRA corpora plagis domare.
II. 1142
- infesta una dies ademisti tibi tot
pram a vita III. 913
- infesta loca flammis. V. 759
- INFESTAM miseris faciebant saepe
quietem V. 981
- INFESTIS querelis animum cogi
seruire. VI. 15
- INFESTO fulmine discutit pracla-
ras sedes. VI. 417
- infesto sensu VI. 782
- INFESTVM effugere IV. 1143
- infestum humana genti genus fe-
rarum. V. 320
- infestum iter vini fecere. V.
1123
- INFICIVNT. IV. 78
- INFIDI mari insidias, viresq;
dolumq; se vitare vellent. II.
557

Vide

Vide Notas meas ad Musæum, INFRA. II. 1047. III. 27 275. V.

6. 299

110

INFINITA *etas, diesq.* I. 233

infra locus. V. pro, inferior locus.

infinita *summa*. I. 614

Sic Terent. Heaut. I. 1. v. 1. nuper
notitia.

infinita *omnia*, eddat. I. 1009

infinita *vis materiai*. I. 1049.

infra longe II. 312

1069

infinita *cluere*. II. 524, 544

infinita *rerum primordia*. II. 568,

INFRACTA, atque blanda alma

nutricis loquela. V. 231. i. e. fra-

cta, & decurtata. solent n. pa-

tres, & matres verbis & curatis

ad pueros infantes, non integris.

Sic Arnob. lib. 4. De Iove lo-

quens: Atque ut fletum pone-

ret ineptissime tractum crepita-

culis obticuit auditis: & ad so-

mnos inductus est in mollissimis

cunis iacens, & Vocibus de in-

itus est infractis. Vide Ludo. iii

Cresollij Vacat. Autumn. lib. 3.

c. 5. Sect. 1. & 2.

1043

INFINITAE *diei*. I. 558

INFINITAS II. 526

INFINITIS. I. 609. 615. II. 496

ex INFINITO *tempore*, &c. I. 550.

989. 995. 1023. 1034. II. 225.

481. 530. 74. III. 824. V. 189.

317. 368. 379. 409. 415. 424.

VI. 666.

INFINITVM *spatium*. I. 1051,

965

INFIRMIS *artibus*. I. 260

INFRINGENDO *grauiter mut-*

mur dant. VI. 142

INFIRMO *velut pueri, teneroq;*

Sagantur corpore: sic animi

sequitur sententia tenuis. III.

448

INFRINGI *linguam, vocemq;* ab-

or. ri. III. 156

INFINIT. III. 516. V. 1207

INFVLA, cui simul virgineos cir-

cum data comptus ex utraq; pa-

tri malarum parte profusa est. I.

87. Vide Turneb. Aduersar. lib.

28. cap. 6.

INFICIANDVM *tanto magis*. III.

798. V. 141

INFVMYS *proinde ac famul esset*.

III. 1049

INFLAMMASSET. *equus Perga-*

ma. I. 477

INFLARE *cicutas cauas*. V. 1392.

Sic Virgil. in Daphn. &

Tu calamos inflare leues, ego dicere

versus.

INFVSIO *lymptharum rore superne*.

I. 456

INFLVIT *ether super aëreas an-*

nas. V. 504

INGEMERE. V. 210

INGEMIT, & *tremat artus*. III.

490

INGE-

- INGENIO certare, contendere nobilitate II. II. III. 746
- ingenio, qui genus humanum superauit, & omnes praestinxit stellas exortus sui atherius sol. III. 1067
- ingenio, & viribus V. 1110
- ingenio, qui praestabant, & corde uigebant. V. 1106
- INGENIVM claudicat, delirat linguaq; men. q; III. 454
- INGENS. I. 1004. IV. 400. V. 201. VI. 552. 675. 673. 1184
- INGENTI caligine nox obruit terras. V. 649
- ingenti sonitu uritur succensa superne. V. 150
- ingenti sonitu excitat mare feruere cogens. VI. 441
- INGENTIA hac fingit, maximaque uidet quisq; VI. 667
- INGENTIBVS aetherei oris. IV. 413
- ingentibus signis apta. V. 1427
- INGENTIS. I. 272. II. 954. IV. 1030 V. 1242. VI. 144. 1282
- INGENVIFONTES. I. 230
- INGRATA commoda interiere, & quasi pertusum congesta in Gas perfluxere. III. 950. 951
- INGRATI genitoribus inuenerint. II. 615
- INGRATIS III. 1083. V. 45. VI. 215. Aduerbialiter. Vide Cass. Schoppij Verisimil. lib. I. cap. 20. pag. 71
- INGRATAM animi naturam passere semper. III. 1017
- INGRATAQUE vita, & imperfecta tibi elapsa est. II. 972.
- INGRATVM occidat omne, & pereat male. III. 956
- INGRAUESCUNT, & suscipiunt magis pondus IV. 1243. VI. 69
- INGRESSVS cuius ego vestigia, nunc rationes persequor. V. 56
- INHANS in te. l. 36. pro, mirifice appetens, & deditus, cupidusque.
- INHORREBAT rictum. VI. 1193
- INHUMATA corpora multa, cum humi iacerent supra corporibus. VI. 1213
- INIECTVS animi. II. 739. Sic Cic. iniicere animum, dixit, lib. I. de nat. Deor.
- INIMICA loca luminibus propriis. V. 769
- inimica per aures multa meant, multa per ipsas insinuant nares infesta, atque aspera tactu. VI. 777
- INIMICVS locus. VI. 1115
- inimicus aer serpere coepit. V. 1118
- ex INIMICITIIS languebat genus humanum desessum vi colere auum. V. 1145
- INIQVO patriae tempore. I. 411. 183
- INIRE impia rationis elementa. I. 81.

INIT OCULOS prior ater caliginis aer.

IV. 339

INIVRIA, atque vis circumretit

quemq; atque Unde exor. a est,
ad eum plerumq; reuertit. V.

1151. 112

INITIVM. I. 13. 383. II. 269. III.

272

INLICERE ante quietos, ut, &c.

V. 170

INLICEARIS, cauere, & Vigi-

lare IV. 1148

INLICIT, & ducit, ut, &c. II.

787

INLIDVNT dentes sapelabellis.

IV. 1073

INLVSTRARE Latinis versibus

difficile esse Graiorum obscura
reperta. I. 137

INLVVIE corporis. VI. 1268. Vti-

tur & Terent. Eun. V. 4. v. 15.

harum Sidere inluuiem, for-
des inopiam, &c.

INMERENTES, atq; indignos exa-

minas. II. 1102

INNASCI. III. 794. V. 137

INNATA nobis est hac potestas. II.

286

INNOXIVS. & nulli turpis rei sibi

conscius. VI. 393

INNVBILVS ether integit, & lar

ge diffuso lumine ridet. III.

21.

INNVMERABILEM numerum.

VI. 484

INNVMERABILIA. IV. 1137

INNVMERABILIBVS plagis & exa-

ta per annum. I. 634

INNVMERABILITER V. 275

INNVMERABILINUMERO. II.

1084. Vide Ioh. Meursij Cri-
tic. Arnob. lib. 3. cap. 5. pag.
88.

INNVMERONUMERO. II. 1052.

Formula elegans & Quoniam
de qua lege Latij Bisciola Hor.Subseciu. lib. 4. cap. 13. pag.
283

INOLENTIS oliui. II. 849. id est,

non olemis, odore carentis. Sc
impensus apud Festum, pro, non
pensus.

in INOPI, atq; aduerso amore. IV.

1115

INPRIMIS. II. 619. 447. 1078.

III. 297. IV. 109. 209. 780.

853. V. 60. 1412. VI. 535.

1233

IMPVLSA momine paruo possint

moveri. III. 189

INQVAM. II. 258. III. 342

INQVEVALEBVNT. II. 301

inque merentes. II. 1102

inque pedis III. 485

inque pedis vox IV. 563

inque tueri IV. 714

inque gressi. IV. 815

inque pedibus & implicitus. IV.

1142

inque grauescunt, & suscipiunt

magis pendus. V. 1243

inque pedisur. VI. 393

INQVIS.

LEXICON LVCRETIANVM.

- INQVIS.** I. 302, 895
INREVOCABILIS abstuleris iam
præterita ætas. I. 468
INRIDENT alij alios. IV. 1150
INRIGAT assidue cœlum candore
recenti. V. 283
INRIGET somnus per membra
quietem. IV. 905. Vide Ijaaci
Caſauboni Notas ad Perſij Sat.
pag. 390
INRITANS, qui ciet loca turgida
semine multo. IV. 1028
INRITAT acrem virtutem animi.
I. 70. pro, irritauit.
INRITATA tument loca semine,
fitq; voluntas eijcere id, quo
se contendit dira libido. IV.
1039
inritata lea iaciebant corpora sal-
tu undiq; . V. 1317
inritata flamma. VI. 680
inritata canum cum p. imum ma-
gna molossum mollia ricta pre-
munt duos nudantia dentes. V.
1062. Vide Plaut. Captiv. 3. 1.
2. 25. Nanius in voce Irritare.
Francisci Douza Not. in Lucil.
lib. 1. pag. 112. Iosephi Scali-
geri Coniectan. ad Varron. pag.
119
INRVMPERE queat coorta noua
Sis. II. 306
INSATIABILITER te desſebimus,
æternumque nulla dies nobis
marorem è pectore demet. III.
921
insatiabiliter toti voluantur ibi-
dem. VI. 978
INSCIVS. III. 892
INSEDABILITER sitis arida cor-
pora mergens aquabat multum
paruis humoribus imbrem. VI.
1174
INSENSIBILIBVS principiis. II.
865, 849, 887
INSEQVITVR. III. 173, 401. IV.
340, 184, 350
INSERTIM. II. 114
INSEDEAT rei alicuius desiderium.
III. 932
INSIDIA insidi maris, Siresq;
dolumq; ut vitare velint. II.
557
INSIDIIS ut letum, qui gessit pri-
mus, obiret. V. 1419
INSIGNE radia um diei dum ve-
niat. V. 699
insigne præclarum capiti summi.
V. 1137. Sic vocat d. adema-
gium
INSIGNEM conscendere currum.
VI. 46
insignemq; meo capiti patere inde
coronam. I. 927. IV. 4
INSIGNI. II. 608. VI. 94
INSIGNIBVS. III. 1029
INSIGNIS. III. 1029
INSILIA. V. 1351. Lambin. legit:
insubula. Vide Lexicon Philo-
logicum Marthia Martini, pag.
1281. 1288
INSINVANDO. IV. 331. Lege Inſi
V
Lipſy

DANIELIS PAREI

<i>Lipsij Physiolog. Stoic. lib. 3. Dis-</i>	INSTANS <i>horribili super aspectu</i>
<i>sert. 7. pag. 160</i>	<i>mortalibus. I. 65</i>
INSINVARE. I. 409. VI. 860	INSTANT. IV. 997. V. 299.
INSINVANT. VI. 778	300
INSINVANTVR. IV. 1024. VI.	INSTAR <i>guttai vixerunt. VI.</i>
351	614
INSINVARI. III. 723	INSTAT. II. 112. III. 652
INSINVARINT. III. 486	INSTET. I. 461. III. 1100
INSINVARIT. V. 74. VI. 88.	INSTIGANT <i>stimuli ladere. IV.</i>
384	1075
INSINVAT. II. 436	INSTINCTVS <i>amore Musarum. I.</i>
INSINVATA. IV. 527. VI. 354	923
INSINVATAM <i>animam. III. 699</i>	INSTITERVNT <i>cum semel vesti-</i>
INSINVATAS <i>animas III. 690</i>	<i>gia certa viae. I. 406</i>
INSINVATVR. II. 683. III. 672.	INSTITVAS <i>facere. II. 848</i>
VI. 233. 802. 955	INSTITVISSE <i>fertur Ceres fruges,</i>
INSINVATVS VI. 1030. 276	<i>Liber liquoris vitigeni laticem.</i>
INSINVENTVR. III. 730. 739	V. 15
INSINVET <i>se pecudes. I. 116 pro. si-</i>	INSTITVIT <i>capite ipse suo Vesti-</i>
<i>nuet, seu insinuet se in pecu-</i>	<i>gia retro IV. 474</i>
<i>des.</i>	<i>Sic Virgil. lib. 7. v.</i>
INSINVETVR. I. 113. III. 782,	<i>Vestigia nuda sinistri</i>
784	<i>Instituere pedis.</i>
INSIT. III. 789. V. 132	INSTRATA <i>cubilia frunde. V.</i>
INSITA <i>notities hominum diuis.</i>	985
V. 183	INSIRVCTA <i>belli certamina per</i>
<i>insita facta florent aternis monu-</i>	<i>campos. II. 6</i>
<i>mentis. V. 330</i>	INSVERIT IV. 878
<i>insita terra. V. 539</i>	INSVESCAT. IV. 1275
INSITIONIS <i>origo. V. 1360</i>	INSVLA I. 717. IV. 401
INSITVS <i>ignis lignis non est. I.</i>	INSULTANS <i>equis Xerxes. III.</i>
899	1046
<i>insitus est mortalibus horror. V.</i>	INSVMVS. III. 1094
1164	INSVNT. III. 715. VI. 984
INSPIRANT <i>pressantes dentibus</i>	INSVPER. VI. 191, 521, 1282
<i>ora. IV. 1102</i>	INTACTILE <i>erit. I. 437</i>

INTA-

L E X I C O N L V C R E T I A N V M.

INTACTVM manet, neq; ab ictu
fungitur hitum. III. 815. V. 59
INTACTVS. I. 454. Verbum fi-
ctum: τὸ ἀφαιεῖς: ut incultus
apud Sallust. contrarius cul-
turi.
intactus est locus, inane, vacans-
que. I. 334
INTECTAS frunde quietes. I. 405
INTEGIT innubius aether. III. 22
INTEGRA res atq; incolumis. III.
706. VI. 347
INTEGRARE omnia debet cibus
nouando. II. 1145
INTEGRENT amnes audium ma-
re. I. 1030
INTEGRIS vasis Sina repente dif-
fugiant. VI. 230
INTEGROS iuuat accedere fontes,
atq; haurire. I. 925. IV. 2. S. c
Mamilius lib. 2. v. 50. Et seqq.
Integra quaramus rotantes prata
per herbas, &c.
Horat. lib. I. Carm. Od. 26. v. 6.
O qua fontibus integris gaudes,
Et hoc est, nōdum ab ullo hau-
stus, incorruptis.
INTELLECTA prius quam sint
mea dona, studio disposita fideli,
ne contempnare relinquas. I. 47
INTELLEXIT. VI. 16
INTEMPESTA nocte. V. 984. Vide
Festum: Et Isidor. Orig. lib. 5.
cap. 31. pag. 939
INTENDANT mobilitatem plagis.
VI. 346

INTENDERE iustam litteram. III.
964
intendere eodem V. 114
INTENDVNI facere, neq; adine
conata patrantur V. 386
INTENTA. IV. 74. VI. 108
INTER. I. 240, 244, 354, 375,
384, 612, 639, 640, 760, 768;
786, 818, 824, 837, 897, 908;
909, 911, 1098. II. 29, 49, 66,
75, 153, 154. 348, 351, 372,
380, 394, 396, 405, 409, 439;
445, 453, 460, 483, 517, 523,
604, 630, 689, 693, 696, 720;
761, 782, 921, 940, 1007. III.
138, 194, 259, 263, 264, 284;
307, 326, 333, 336, 425, 460;
651, 782, 785, 805, 873. IV. 42;
192, 223, 247, 281, 399, 412;
414, 577, 727, 830, 933, 945,
958, 946, 1077. V. 80, 168;
288, 300, 350, 381, 394, 427,
446, 453, 473, 477, 555, 648;
837, 852, 852, 917, 920, 937;
954, 957, 109, 1046, 1073;
1199, 1244, 1279, 1301, 1373;
1420. VI. 105, 331, 361, 369;
453, 455, 523, 580, 776, 831;
894, 982, 1002, 1065, 1108;
1060, 1084, 1186
inter se comprehendere. III. 259.
VI. 453, 455
inter se vesi. V. 73
INTERCVRRAT quaedam distan-
tia forma. II. 373
INTERCLVSA. VI. 1184

IN-

DANIELIS PAREI

INTERNATVS. IV. 866. <i>h.e.in-</i>	INTERIMAT <i>res ad nihilum.</i> I.
<i>reiectus, adhibitus.</i>	216
INTERDVM. I. 273, 293, 1044,	INTERIMANT <i>sensum.</i> III.
II. 21, 56, 282, 702, 803, 1010,	288
III. 89, 175, 382, 466, 1038.	INTERIT. III. 201, 540,
IV. 136, 140, 573, 816, 1104,	757
1123, 121, 1271. V. 214, 465,	<i>ad</i> INTERITVM <i>redegit.</i> V.
588, 602, 607, 1085, 1098,	875
1125. VI. 110, 115, 136, 299,	INTERNOSCERE <i>curat.</i> IV. 245,
415, 430, 602, 640. 830, 921,	563
1041	INTERPOSITO <i>ere.</i> VI. 1046
INTEREA. I. 29, 938. III. 112,	INTERPOSITVM <i>spa um longius</i>
1034. IV. 15, 1116, 1198. V. 84,	<i>aquo.</i> IV. 559
1409. V. 58	INTERPRES <i>animi lingua.</i> VI.
INTEREAT. I. 114. III. 392	1147
INTEREANT. III. 760	INTERPRETANTVR. IV. 830
INTEREVNT. III. 78	INTERRVMPAT <i>radios lucis.</i> V.
INTERFIAT. III. 886. <i>Interferi,</i>	766
<i>Gifanius interpretatur, inte-</i>	INTERRVPTA <i>lux.</i> III. 864
<i>fici, absumi, deuorari. Particula</i>	INTERSITA <i>dulcibus pomis.</i> V.
<i>inter est capitalis, & Qdugl-</i>	1376
<i>x9.</i>	INTERSTINGVI <i>ignes.</i> V.
INTERFICERE <i>feras, & discere</i>	760
<i>prada.</i> V. 1148	INTERVALLA. II. 725, 1018. III.
INTERFODIUNT <i>pupillas.</i> IV.	381. IV. 651. V. 441, 569
717	INTERVALLIS. II. 97, 100, 106,
INTERIECTA <i>est vitai pausa.</i> III.	295. II. 395, 569
873	INTERVALLVM <i>aëris.</i> IV. 187,
<i>interiecta sunt terrarum millia</i>	197
<i>multa.</i> IV. 414	INTERVOMIT <i>aquas dulces.</i> VI.
INTERIERE <i>ingrata commoda.</i>	894
III. 951	INTESTINVM. II. 290. IV.
INTERIISSE. III. 679. V. 853	116
INTERIIT. III. 800	INTIMA <i>pars.</i> VI. 1166
INTERIORE <i>parte latabunt.</i> IV.	INTOLERABILIBVS <i>malis</i>
304	<i>erat anxius angor assidue comes,</i>
	<i>& ge-</i>

LEXICON LVCRETIANVM.

- Et gemitu commixta querela.** INVASIT ventus nubem. VI.
 VI. 1156 174
INTORSIT sese nubibus validi INVECTA magnas per urbes. II.
Sente conlecta procella. VI. 624
 114
INTRA. III. 593. II. 715. *INVENIAM, Et machiner tibi,*
 III 6 *quod placeas, nihil est.* III. 958
INTRARE caulas palati. IV. *INVENIAS.* II. 1079
 661 *INVENIENTES.* I. 736
INTRINSECVS. I. 1040. III. 699. *INVENIES.* I. 450. II. 348, 676.
 VI. 1145 IV. 480
INTRODVXERVNT animas sensi- *INVENIETVR.* III. 208
bus auctas III. 631 *INVENIO.* III. 903
INTROITVS. VI. 493 *INVENIT.* V. 9. VI. 1050
INTROITVQVE suo perumpere *INVENIVNT naribus canes inte-*
corpus. II. 407 *ctas frunde quietes.* I. 405
INTRORSVM. III. 535. IV. *INVENIVNTVR.* I. 297. III. 203.
 943 IV. 1135
INTVLERANT hostibus ignem *INVENTA vestigia, natura.* IV.
formidinis ergo. V. 1245 991, 1248. V. 1112
INTVS. I. 223, 367, 514, 536. II. *INVENTAM naturam patriis ex-*
 710, 963. III. 173. IV. 80, 662, *ponere chartis.* IV. 967
 732, 958, 1084. V. 355, 726, *INVENTI sint ingrati genitoribus.*
 798, 1037, 1043 II. 615
INVADIT in ipsos oculos saepe do- *INVENTOR, Et pater rerum.*
lor. VI. 659 III. 9
INVALIDIS viribus. I. 969. i. e. *INVENTVM.* V. 1299
valde validis. αὐτὴν ἰκνῶς. Sic *INVERSIS, quæ sub verbis latitan-*
Sil. Ital. lib. I. v. tia cernunt. I. 642
Invalidam duris euellit ab ossibus *INVESTIGARE non tam facile esse*
hastam. videbis. IV. 703
INVASERAT his usq; adeo mortis *INVETERASCIT Sileus alendo.* IV.
metus acer. VI. 1210. *Al. incus-* 1060
ferat. Al. inceserat. Lambin. *INVICTA corpora.* I. 950
Usq; adeo incussus mortis metus *INVIDA natura.* I. 321
his erat acer. *INVIDIA macerat, illum esse ante*
oculos potentem. III. 75

- inuidia interdum è summo qua- propter INVILITATEM aurum
si flumen dedit ictos contem- iacebat heberi mucrone retu-
pium in tarza a. esra. V. 1125.
sum V. 1273
1418 JOCANTE ludo. IV. 584.
inuidia quoniam, ceu fulmine, JOCVNDE. II. 403
summa vaporant perumq. & JONIVM aquor. I. 719
que ju it aliis magis edicta cum JOVIS. II. 633
que V. 1150 IPHIANASSAI. I. 85
INVIOLABILIA hac nec credas for- IPSA. I. 60, 760, 910. II. 232
te age. e V. 306 101, 158, 260, 265, 289, 713,
INVITANT herba II. 319 649, 868, 979, 1006, 1038,
INVITAT euntes cibus. V. 525 1056, 1157, 1158. III. 47, 184,
I. VITIS nobis. II. 275 225, 276, 281, 386, 792, 946.
INVITOS cogit procedere sape. II. IV. 131, 299, 397, 510, 556,
158 614, 640, 749, 851, 856, 1025,
INVITOS incutit cogens tremere fri- 1161, 1168, 1192, 1256, 1263,
cus. VI. 594 1269, 1273. V. 7105, 109, 135,
INVITVM al. strabit. III. 261 182, 187, 235, 465, 469, 762,
INVLA sapores. II. 410 Columel- 767, 820, 903, 1020, 1361.
la lib. 12. cap. 46. inulam ait esse VII. 268, 324, 349, 468, 475,
herbam amaram. Lege Botani- 509, 541, 578, 590, 602, 755,
co. 758, 806, 847, 884, 979, 1018,
INVUMBRANT ora coronis. III. 1048
9-7 IPSA. I. 253, 848, 1048. III.
INVUMBRATUR terra, qua nimbi 632, 729, 731. IV. 258, 276,
cumq. feruntur. V. 290 1178
INVOLVAT se nubibus vortex. IPSAM. I. 832. II. 936. III. 534.
I. 442 663. VI. 378. 939
INVOLVENTES se foliis circum. IPSAQVE. VI. 163, 172, 1084. III.
V. 970 325
INVURGET vitulus cornibus. V. IPSAS. III. 363. IV. 370, 1038. VI.
1034 205, 777, 1124, 1205
INVUSTA Sapore signa. VI. IPSE. I. 397, 407, 693, 864. II.
219 4, 440, 1090. III. 150, 341,
INVUSTIS v. ceribus rubera corpus. 555, 876, 888, 892, 895, 919,
VI. 1164 1043, 1055. IV. 274, 409,
688,

- 688,803,804,813,1128. V. 8, *ex ira acrius se quisq; parabat ul-*
 337,429,506. VI. 259 278, *cisci.* V. 1147
 363,398,401,442,705,1006, IRACVNDa *mens facile efferviscit*
 1012 *in ira.* III. 296
 IPSI. I. 695. II. 745. III. 77. IRARVM *fluctus nec capere in pe-*
 134,366. IV. 4,403,467,500, *store possunt.* III. 299
 815. V. 124,1007,1008,1108, irarum *magnos solvere fluctus.*
 1195,1281,1347,1358. V. 701, VI. 73
 1212 IRAS *flammarum conligere.* I. 723
 IPSIS. I. 459 469,699,822,851. iras *ad acres proclivius decurrat.*
 II. 178,687,1011,1017. III. III. 312
 320. I V. 538, 580, 1127, iras *adiunxit acerbas* IV. 1194
 1140. V. 53,197,1133. VI. 223. iras *acres Palladis fugitant.* VI.
 497 753
 IPSIVS. IV. 326. VI. 308, IRAI *fax.* III. 304
 918 IRATVS, *atq; insensus.* V. 1034
 IPSE I. 98. II. 116, 438, 798, IRE I. 380, 969. II. 150, 155, 275,
 958. II. 129, 484, 507, 555, 960, 1045, 1170. III. 531, 595,
 576, 591, 601, 684. IV. 652, 608, 624, 762, 1044. IV.
 737, 1069. VI. 303, 311, 345, 206, 389, 447, 533, 884. V.
 465, 749, 903, 1126, 1155, 644, 646. VI. 116, 697, 991
 1173 ire. III. 527. VI. 563, 568. *pro, mori.*
 IPSOS. V. 1181 VI. 659, 818 *Vide supra. Abire.*
 IPSVM. I. 433, 441, 597, 709, Is. I. 387. II. 149. III. 179. IV.
 1055. II. 885. III. 460, 884. IV. 1066. VI. 714
 72, 265, 267, 283, 475. V. 153, ISCHANON *eromenion.* IV. 1159.
 294, 1145. VI. 16, 233, 1013, *i.e. amicula gracilis.*
 1144 ISDEM. II. 692. V. 350
 IRA *tangitur.* II. 650, I. 61 ISMARA. V. 30
 ex ira *poenas petere imbibat acres.* ISQVE IV. 248
 VI. 71 ISTA. I. 528. III. 430
 ex ira *sumit calcrem, cum ferui-* IT. II. 682 V. 736
 scit, & ex oculis *micat acrius* IRA. I. 15, 35, 151, 275, 286, 479,
 ardor. III. 289 529, 684, 761, 769, 892, 1109,
 ex ira *facile effervescit mens ira-* II. 224, 227, 368, 480, 587,
 cunda. III. 296 720, 780, 858, 900, 1124.
 V 4 III.

DANIELIS PAREI

- III. 5, 46, 181, 201, 332, 621, *per iter angustum ambitionis lu-*
 644. 683, 692, 718, 783, 1071. *Stantes.* V. II 29
- IV. 2, 8, 249, 490, 580, 709, *ITERABANT dicta referre colles.*
 714, 884, 888, 893, 1140. V. IV. 580
- 40, 188, 400, 477, 605, 1015, *ITERE.* V 562. *pro, itinere. Vide*
 1167. VI. 130, 200, 291, 477, *Nonium.*
- 498, 672, 689, 148, 1006, *ITEMQVE dedit legionibus ire per*
 1016, 1063, 1082 *altum.* III. 1044
- ita, quam.* II. 1035. IV. 1140. *pro,* *ITERVM.* I. 724. III. 862
tam quam. *ITIDEM.* II. 873. III 2. VI. 634
- ITALAS gentes. I. 119 *ITINER si quat. r.* VI. 338. *pro, i-*
 ITALIAE terrarum oras. I. 721. *ter. Vide Non.*
- de Pauli Merula Not. ad Ennij* *ITVM repentis animantis.* III.
lib. 1. Annal. pag. 43 389.
- ITAQVE. II. 659. III. 107, 155, *Itus, pro incessu, suis itione di-*
 603. IV. 706, 733, 795. V. *xit. Vtutur etiam hac voce Ar-*
 1391 *nobius lib. 6. An habent itus li-*
 ITEM. I. 266, 394, 459, 534, *beros, cum libuerit abire quo-*
 753, 870, 952. II. 259, 354, *cumq; & ab suis sedibus simul-*
 507, 576, 683, 992, 1017. III. *ac isq; discedere?*
986. IV. 58, 163, 164, 368, 372, *JVBAR tremulis ignibus.* IV. 406.
 378, 497, 537, 554, 708, 856, *V. 696*
 868, 1018. V. 147, 282, 412, *JVCVNDATA voluptas.* II. 3. V. 896.
 449, 592, 655, 709, 750, *VI. 977*
 1049, 1072, 1283, 1296, 1417, *JVCVNDE corpora habebant non*
 VI. 142, 19, 113, 230, 298, *magnis opibus.* V. 1393. *Sic II.*
 501, 536, 711, 728, 756, 944, *31. Non magnis opibus iucunde*
 949, 966, 1055, 1020, 1190, *corpora curant.*
- 1251 *JVCVNDO sensu.* II 19
- itemq;* II. 1025. V. 679 *JVDICIA oculi & diuini perquire-*
 ITER omne viarum. II. 626 *re mentis.* VI. 381
- iter infestum fecere viai.* V. 1123. *JVDICIIS fallacibus.* IV. 521
- Sic Apuleius Metamorph. lib 2.* *JVDICIO acri perpende rationem;*
& maris, & via confeceris i-
ter. *& si tibi vera videtur, dede*
manus aut. si falsa est, accingere
contra. II. 1040
- iter inflexum.* IV 91. V. 405

JVGERA. III. 1002

JVGLENTVR. IV. 1008

JVGVLVM. III. 609

JVMETA. V. 1330

JVNCTVM. III. 807

JVNCTVRA horum optima. VI.
1084

JUNGATVR. VI. 1077

JUNGENS tecta solo. IV. 432

JUNGBAT Venus in siluis corpora
amantium. V. 960

JUNGENTES. I. 713

JUNGERE III. 801. V. 1018

JUNGI res parvas cum paribus cape-
re. V. 438

iungi per Veneris res. V. 846

JUNGIT. IV. 1186

JUNGITVR sensus. II. 903. VI.
1067JUNGUNT salivas oris. IV.
1101JUNGUNTVR facile inter se. IV.
727

JUNXITQVE V. 404

JUPITER. VI. 386, 400

JVRA constituere. V. 1143

jura arca. V. 1146

JVRS fines transcendere. III.
61.JVRE. II. 426, 1138. III. 977. VI.
957JVRGIA gliscunt. III. 481. Vide
Nonium.JVSTAM sustinere licet. III.
964

præter JVSTVM. IV. 1234

JVABANT. V. 1389

JVARE tu sola tranquilla paca
poies mortales I. 31. V. 1380JVAT integros accedere fontes. I.
925. IV. 2. 3. Iuvare, pro do-
lectare, tristissimum Sott. Poë-
tæ.juvare. II. 422, 437. VI. 970. I.
926JVATVR res adiumento. VI.
1021

JVENCI. II. 360

JVENCVS equus florenti ætate. V.
1033JVENES fierent subito ex infan-
tibus parvis. I. 186JVVENTAS pueris ævo florante oc-
cipit, & molli vestit lanugine
malas. V. 886. Sic Virgil. lib. 8.
Æt. v.Tum mihi prima genas vestibat
flore juvenæ.

Et lib. 9. v. 181.

Ora puer primâ signans insonsa
juvenatâ.JVVENVM aurea simulacra. II.
24.JVXTIM. IV. 504, 1206. pro, æ-
qualiter, similiter, pariter. Sal-
lust. bello Jugurth. Hyemem atq;
æstatem iuxta pati. Plaut. An-
lu ar.Dixi tibi mater : iuxta mecum
remtenes.

Idem Trinummo :

Iuxtaq; eam cura cum meâ.

V S

LABA-

L.

LABABANT Vitai claustra. VI.
II5I

LABARE nec ratione alia queunt
tentata. I. 530

LABASCIT, & Vincitur in longo
spatio. I. 537. IV. 1278

LABATVR corpus cassum lumine.
V. 756

LABEFACIA anima. II. 594. Ci-
cero lib. 4. Acad. Qu. c. 4. causa
labefacta est. Sic ibi MSS. Pall.

labefacta membra Si Soluptatis.
IV 1107

LABEFACIANT multa animam.
VI. 798

LABEFACIARI undique sensus.
IV. 437

LABEFACIAT sensus. I. 694

LABEFACIOS ignes aere mu'to.
V. 652

LABELLIS dentes inlidunt. IV.
1073

LABEM dabunt, putresq; ruinas
mania mundi expugnata. II.
1144

LABENDI unum conseruans usq;
renorem. V. 509

LABENS. V. 506. VI. 333

LABENTES atheris ignes viuant.
I. 1032. Vide Calij Rhodigini.
Antiq. lib. 11. c. 5. pag. 484

LABENTIA calisigna I. 2

labentia flumina perpetuo aui
tractu. I. 1002. II. 362. V. 1215

LABENTIS vita dulcia lumina
linquebant. V. 987

LABI corporis. V. 928 pro, labe.

LABIER. IV. 447. V. 476

LABIOSA, *Φίλημα*. IV. 1162. o. o.
qua est labiis prominentibus. si-
ue magnis.

LABITVR interea res, & vadimo-
nia sunt: languent officia, at-
que agrotat fama vacillans. IV.
1116. 1116. Vide Iani Gebhar-
di Cripund. lib. 3. cap. 22. pag.
160

labitur. V. 710. 717

LABORANT res, & pereunt, neq;
ab exitio res ulla refrenat. I.
848

laborant frustra. VI. 395

LABORAT ictu. III. 177

laborat magis corpus his Vitiis
adsine. III. 734

laborat frustra. IV. 1092

laborat frustra, & incassum, &
in curis consumit inanibus a-
uum. V. 1429

LABORE sine nostro. I. 213

labore prestante niti ad summas
emergere opes. II. 12 III. 62

labore dulci dicta quesita. II.
729

labore nostro aucta grandescunt.
II 1159

labore dulci reperta carmina. III.
420

labore magno concussa corpora.
IV. 955

labo-

- labore pereunt, & absumunt vi-
res. IV. 114
- labore sine suo larga pabula par-
ta. V. 867
- labore, pudor quem tum coge-
bat obire. VI. 1242
- LABOREM quemvis efferre sua-
det suavis amicitia sperata vo-
luptas. I. 141
- laborem magnum alterius à terra
spectare II. 2 Vide Cassp. Ba-
thij Aduersar. fol. 1504
- laborem magnum crebrius in cas-
sum cecidisse II. 1164
- laborem suscipiunt. I. 1367
- laborem durum sufferre. III.
1013
- laborem hunc possint ferre. V.
1213, 1271, 1358
- LABORENT. II. 968. III. 731
- LABORES augent. I. 1161
- LABORET in tenebris omnis vita.
II. 53
- LABORIS finem facis III. 957
- LABRIS. IV. 1187
- LABRO. IV. 590. V. 1406
- LABRORVM. I. 938. IV. 1552
- LACER est circumcassus undique
membris. III. 404
- LACERANT sensum III. 1007
- lacerant, & pungunt. IV. 617
- LACERARE arius IV. 842
- LACERARI III. 901
- LACERATO oculo. III. 409
- LACERE ignem. II. 673. Al. in-
care.
- lacere in fraudem. IV. 1200. Fe-
sius: Laci; in fraudem indu-
cis. Lax enim, fraud est. Inde est:
allicere, lactat, delectat, oble-
ctat.
- LACERENT volucres, & fera in
morte corpus. I. 1894
- LACERIS IV. 817
- LACERTOS consuefaciunt, fir-
mantq; VI. 396
- LACESSANT. IV. 217, 599. VI.
923
- LACESSIT IV. 688, 1033
- LACESSUNT. II. 136 IV. 692,
732, 3634, 714, 759
- LACIAMVR ne in plagas amoris.
IV. 1139
- LACRYMANS amator. IV. 1170
- LACRYMARE cogunt. II. 420
- LACRYMAS effundere falsas. I.
91, 125
- lacrimas aufer abhinc barde, &
compesce querelas. III. 966
- LACRYMIS falsis humectent ora,
genasq; I. 918
- lacrumis spargunt rorantibus o-
ra genasq; II. 975
- lacrumis rorantis ora, genasq;
III. 470
- lacrumis lassi, luctuq; redibant.
VI. 1246
- LACTANT eos pedibus. V. 1067.
Lambin leg. lactant.
- LACTE. I. 261. V. 812
- LACTEVS humor uberibus manat
distentis. I. 258

Vide La'ij Bisciola, Hor. Subse-
cius lib.9. cap.1. fol.638

Et detondit agros letos, atq; oppida
capit.

LACTIS. I. 885. II. 370, 398. V.
811

LÆTANTIA loca aquarum. I I.
344

LACVM saepe pueri prope se, ac do-
lia curta somno deuincti credunt
extollere vestem, totius humo-
rem saccatum, Et corporis fun-
dant. IV. 1020

LÆTAS vrbes pueris florere vide-
mus. I. 255

LÆTATUR corpore toto. III.
100

LACVNARVM Gessigia. V. 1260.
Sic vocat strias eas, quas au-
rum, as, &c. liquefactum per so-
lum fluitans efficit, terra quasi
exesa.

LÆTIFICOS nequeat fetus sum-
mittere tellus. I. 193

LÆTITIÆ motus. III. 117. 143

LÆTITIAQVE viget animus. III.
151

LACVNAS. I. 115. III. 1045. VI.
537. 551

LÆTVM nihil fit, nec amabile
quicquam sine Venere. I. 23

LACVNIS. V. 792

LÆVA cum data est, fit rursum, Et
dextera fiat IV. 309

LACVS. V. 464, 1131. VI. 537,
746, 747. II. 345

Læuaq; dextraq; sequuntur. IV.
276, 815

lacus, lucos, ara, simulacraq; di-
uūm. V. 76

LÆVAM amissam. III. 650

LÆDEBANT naues ad saxa. V.
999

LÆVARE, & raderetigna. V.
1266

LÆDERE. II. 429, 469. IV. 536,
719, 722. IO 75. V. 1019

LÆVIQVE lepore. V. 1258

LÆDIT. II. 436. V. 1426

LÆVIA. II. 426, 624. V. 1351,
1379

LÆDITVR. III. 149, 150

LÆVIBVS. II. 402, 411, 431, 457,
465, 466, 470. III. 206, 245.

LÆDVNT. V. 545

V. 456. VI. 329, 353

LÆTA. I. 14, 257, 384. II. 317,
343, 364, 594, 596, 698, 879,
992, 1156, 1158. III. 908. IV.
1193, 1263. V. 919, 1011, 1371,
1399

LÆVIS transmutans dextera. II.
487. IV. 432

lætaq; arbuta. II. 992

LÆVISSIMA corpora. IV. 660.
III. 201

læta cineta V. 1371. Sic Ennius a-
pud Prisc. lib. 10.

de LÆVO sit mutua dexter. IV.
301

LÆVOR. IV. 353, 554

LÆVORE. II. 423. IV. 554

LÆVIS.

LEVVS. IV. 301

LAMBERE lingua catulos. V.
1060

LAMENTETVR obitum miser am-
plius aquo. III. 966

LAMINA. III. 1031. De hoc genere
tormenti. Vide Commentatores
ad Horat. lib. 1. Epist. v. 36. &
Prudent. hymn. 14. &. 486. 760.
Lexicon Philolog. Matth. Mar-
tini. pag. 1364. 1365. Cassp. Bar-
thij Aduersar. lib. 12. cap. 12.
fol 688. Ioh. Brodai Miscellan.
lib. 2. cap. 10. Thesaur. Critic.
Tom. 2. pag. 475

LAMPADA vitæ quasi cursores
tradunt. II. 78. Sumptum à lu-
dis, quos faciebant Athenienses,
quosq; ἀγωνας λαμπιδέχους
appellabant: in quibus, qui
currebat, lampada tenebat, &
cursu confecto, ei, qui postea cur-
surus erat, lampada tradebat.
Significabatur autem per hanc
lampadem, & cursum, vitæ hu-
mane breuitas. Qua de re vide
Aristophanis Scholiasten. Vsur-
pat hoc & Plauti lib. 6. de Legg.
ἡντιοντες καὶ ἑπείεροντες παύ-
δας, καὶ ἡπείε λαμπίδα τῶν
βίων ὡς ἀδιδόντες ἄλλοις ἐξ ἄλ-
λων. Id est, gignentem & alentes
liberos, vitam tamquam lam-
pada aliis ex aliis tradentes. Vi-
de Commentar. Isaaci Casau-
boni ad Persij Sat. 6. v. 61. Ioh.

Meursij Graciam Feriatam,
lib. 5 pag. 185. & seqq. Erasmi
Adag pag. 1462

lampada mundi aternam susce-
pit. V. 403. Vide Francisci Iunij
Not. ad Manil. pag. 21

LAMPADAS igniferas manibus
retinentia dextris, lumina no-
turnis epulis & suppeditentur.
II. 25. Lege has de re Fuluij Vr-
sini Appendic. de Triclin. pag.
190

LAMPADÆ rosea sol lucens. V.
609

lampadæ nona reddebant vitam.
VI. 1196

LAMPADION. IV. 1158. Ita suas
delicias, puellas loquaculas, &
petulantiore, ἀποκαρτεροῦσιν
appellanti amatores. Varro A-
gathone:

Quid tristiore video te esse? num
angit hac

Lampadion? ecquid familiaris fi-
lius

Amat, nec spes est auxiliij argenta-
rii?

LANA trahatur carmine. IV. 366,
376

LANÆ. I. 307. VI. 503, 1073

LANAM facere. V. 1353

LANGVEBAT ex inim. citius. V.
1145

languebat corpus. VI. 1155

languebat morte propinqua. VI.
1216

LAN-

- LANGVEBANT *pleraque morbo.* LAPIDES.II.888.IV.417.V.307
VI.1219,1252 1283.VI.102,105
- LANGVENS *agricolarum copia.* LAPIDI *lapidem terimus.* I. 882.
VI.1258 *Vide Hadriani Turnebi Aduer-*
- LANGVENT *artus confecti.* III. *sar.lib 5.cap.24 pag.164,165*
961 LAPIDIS.VI.915,1049
- languent *officia, atq; egrotat fa-* LAPIDVM.III.199
ma vacillans. IV.III. LAPIS. III.695. VI.161,907;
1044
- LANGVENTIA *membra leto da-* LAPSA *cedant.* IV.100 144
bat penuria cibi. V. 1005. VI. LAPSI *magnopere videntur à ve-*
797 *raratione.* I.637.II.176
- LANGVENTES *sopore.* IV.40 LAPSV *cile i pergunt fulmina.* VI.
LANGVESCERE. III. 596,1054. 323
- IV.928.V.768 LAQUEATA, *aurataq; templa.* II.
LANGVESCUNT *omnia membra.* 28. *Vide Isidor. Orig.lib.19.cap.*
IV.949 11. *Lexicon Philolog. M. Marti-*
- LANGVET *sopore.* IV.166 *nij. Seruim ad Virgil. lib.1.*
languet *xuo debile.* V.830 *Æn.6.-27. Plin.lib.33.c.3.*
- LANGVIDA *membra.* IV.862.V. LARGA *luce repleta est.* II.805
885.VI.1266 *larga pabula suo sine labore parta.*
LANGVIDIOR. I.651 V.867
- LANGVIDVS. V.651,757 *larga proluvie lauere humida sa-*
LANGVOR *insequitur.* III.173 *xa.* V.948
- LANIGERÆ *pecudes.* I. 885. II. LARGE. III.22.V.234
- 318,660.V.864 LARGIFICA *stipe ditantes.* II.
LANIGERAS *tanquam pecudes,* 726. *Sic alibi dixit: Terrificus.*
& buccra sacra, mactans. VI. *Tertullian.lib.3. Aduers. Mar-*
1240 *cion. Mortificumq; cibum in vi-*
- LANGVINE *molli abundans her-* *talem transtulit escam. Apu-*
ba. V.815 *leus Floridor. lib.2. Iouis stella*
lanugine *molli iuuentas vestit* *benefica, Veneris voluptifica.*
malas. V.887 *Valer. Max. lib.5.cap.3. Vtq;*
- LAPIDE. VI. 1000, 1040, 1055, *mortifico vulnere ictus. Virgil.*
1087 *lib.8.& Vulnificusq; chalybs.*
- LAPIDEM I.313,882. IV.262.V. LARGIFLVVM *fontem scatere.* V.
1198. VI.160,313,910,1002, 597
1014

LEXICON LVCRETIANVM.

- LARGIOR.** IV. 957
LARGIRE tempus fugai. I. 1046
LARGIRIER quid enim immortalibus gratia nostra queat e-molumenti? V. 167
LARGIS in bribus auget montibus ex altis magnus decurſus aquai. I. 282
largis fluminis undis audum mare integrent amnes. I. 1029
LARGITER distare videntur. VI. 612. IIII
LARGO semine, ut gravidas red-dant uxores. IV. 1230
largo sermone probabo. V. 156
largo lumine. V. 433
LARGOS haustus de fontibus magnis lingua meo suavis diti de pectore fundet. I. 412
largose exstuat artus. II. 1135
LARGVS aer penetrat foramina. IV. 892
largus fons. V. 282
LASCIVA per herbas ludit. I. 260
LASCIVIA lata. V. 1399
LASSI lachrymis, luctuq. VI. 1246
LASSORVM vox. VI. 1243
LASSVS. IV. 954
LATA sint. VI. 187
LATE. II. 674, 1124. IV. 139, 588. V. 204, 248, 470, 601. VI. 546, 598, 619, 647
LATEBRAS luna. I. 408 III. 504. V. 750
LATEBRIS pauca citabant. V. 967. VI. 766
LATEBVNT. IV. 304
LATENS. III. 278. IV. 923
LATENT. IV. 797
LATENTIPARTE. III. 108
LATERA. V. 1323
LATERAMINA vasi. VI. 232. i. e. vas ex latere fictum: vas lat-ricium.
LATERE I. 890, 893, II. 1047. VI. 416
LATERIS. IV. 312
LATET. I. 871. III. 274, 281. IV. 924
LATICEM. I. 939. III. 436, 1023. IV. 16. V. 15
LATICES. I. 372 379, 884. III. 193. V. 262. VI. 1070
LATICIS. II. 656. VI. 868
LATICVM. IV. 1086, 1092
LATINIS versib. illustrare. I. 137
LATIORES. II. 1132
LATITANDI tenuis copia lingui-tur I. 873
LATITANTIA inuersis sub ver-bis. 642
LATITARE. I. 775, 888
LATRANT canes, & Vocibus om-nia complent. V. 1065
LATRARE nihil aliud sibi natu-ram II. 17. Vicitur Poeta En-niano verbo, quod, interprete Festo, est potcere. Versus Enni ex lat apud Varr. lib. 6. de lin-gua. lat animus cu pectore attrat.

Vide Hadrian. Turneb. Aduer-
sar. lib. 2. cap. 2. Petri Victorij
Var. Lect. lib. 10. cap. 7. pag.

147

LAVSCVLA. IV. 311

LAVACRIS. VI. 799

LAVDABILE opus. V. 159

LAVDARE. V. 159

LAVDAT fortunas saepe parentis.

II. 1166

LAVDE potentes affluere, & hono-
re, atq; bona gnatorum excellere
fama. VI. 12

cum laude insigni capiam coro-
nam. VI. 94

LAVDES quis pingere pro meritis
eius possit? 3.

LAVDIBVS floret repertum. & mi-
ro est mortales inter honore. V.

1279

LAVDIS. III. 45

laudis spes magna acri thyrsos per-
cussit meum cor I. 921. Vide

Lel. Bisciol. Hor. Subiectu. lib. 5.
cap. 2. pag. 404

LAVERE. V. 948. Vide Non &
Ioh. Metrisij Crit. Arnob. lib. 7.

c. 5 pag. 139

LAVRICOMOS per monte flam-
ma vegetur: turbine ventorum
comburens impete magno. VI.

151. 152. hoc est, laurus vestitus,

& coopertos montes. Comas e-
leganter appellat folia arboris
lauri. Virgil. lib. 7. v. Laurus
erat tecti medio in penetrabilibus

atq; Tecta comam.-- Horat.
lib. 4. Od. 7. v.

Diffugere nives, redeunt iam
gramina campus: arboribusq;
coma. Lactant. de Resurrect.

Dom.

Mollia purpureum pingunt violam-
via campum:

Prata virent herbis: & micat
herba comis.

Suntq; hyemis tempus foliorum cri-
nere fusio,

Iam reparat viridans frondea
tectum nemus.

Mista salix, abies, corylus, siler, ul-
mus, acer, nux,

Plaudit quaq; suis arbor amena
comis.

Et paullo post:

Hinc tibi sylva comis, plaudit quo-
que campus aristis:

Hinc grates tacito palmite vitis
agit.

Tertullian. de Iudic. Dom. fol.

547

Porrexit similes non illis India lu-
cos,

Non ita densa leuat in monte ca-
cumina pinus,

Nec sic alticoma est umbra crispa-
ta cupressas.

ex LAVRO, & tripode Phabi pro-
fatur. I. 739. V. 113

LAVRVS Phabi Delphica terribili
sonitu flamma crepitante cre-
mat. VI. 153. 154

Vide

Vide Lalij Bisciola, Hor. Subse-
 cin. Tom. 1. lib. 12. cap. 3. p. 899,
 900
 LAXARE compages.
 LEÆ irritata corpora inciebant
 saltu. V. 1317
 LECTA. V. 963
 LECTIMOLLIASTRATA. IV. 817
 LECTVM. VI. 1247
 LEGELETI soluias. III. 688
 LEGES anirefcindere. IV. 963. V.
 59.
 fab leges, arcaq; iura sponte sua
 cecidit. V. 1146
 leges, agriculturas, mania. V.
 1447
 LEGIBVS. II. 718. V. 997, 1143,
 1148
 LEGIONES magna. II. 40, 323
 LEGIONIBVS. III. 1044. V.
 1227
 LENI in somno. IV. 1003
 LENIOR flatus. VI. 139
 LENTA. II. 8, 9
 LENTO corpore. VI. 438
 LEO prima, postrema draco, media
 ipsa Chimara. V. 903
 LEONES validi, rapidi, &c. II.
 601. III. 307. IV. 703, 755. V.
 1309
 LEONIS. IV. 1010. V. 25, 983
 LEONVM vis violenta; genus a-
 cres; &c. III. 293, 743. IV. 716,
 756. V. 860, 898. 035
 LEPIDO qua sunt fucata sonore. I.
 644

LEPORE Museo consingens cun-
 ctia. I. 932. IV. 9. III. 1050
 lepore capta, te sequitur. I. 15
 lepore videnti imbuta aurea pa-
 uonum sacra. II. 501
 lepore perfusa omnia conridenz.
 IV. 80
 lepore nitido, leuiq; capiti. V. 1258
 lepore vario distincta omnia. V.
 1375
 LEPOREM æternum da dictis, di-
 na. I. 18
 LEPORES varios ferunt annorum
 tempora. III. 1020
 LEPORVM, atq; doctrinarum re-
 pertores. III. 1050
 leporum medio de fonte surgit a-
 mari aliquid, quod in ipsi flori-
 bus angat. IV. 1126. Vide Cassp.
 Barthij Aduersar. Tom. 1. lib.
 35. c. 8. pag. 1645
 LERNEA pestis, hydra. V. 26
 LETALIBVS ab rebus munita te-
 necur. III. 832
 LETHARGI in nigras mergitur
 undas. III. 842
 LETHARGO graui fertur in al-
 tum animus. III. 466. Latini
 veternum vocant. Vide Isidor.
 Orig. lib. 4. cap. 6.
 LETI. I. 244, 811, 1104. II. 916,
 956, 95. III. 42, 67, 171, 402,
 463, 473, 531, 688, 810. IV.
 767, 922. V. 374, 1231. VI.
 1155, 1171, 1206, 1244
 LITO. III. 677, 918, 943. V. 1055
 X LETVM.

DANIELIS PAREI

- LETVM** III. 81. 1093. V. 1419. VI. 1227
LEVARE *animum cura*. II. 365
LEVE. VI. 1071, 1168
LEVEM *ex oculis, volucremque, soporem discutere*. IV. 996
LEVES *aurarum anima*. V. 237
LEVI. V. 862, 904
LEVIA. V. 476
LEVIBVS III. 195. VI. 913
LEVIS. I. 435. III. 197, 419. IV. 183. V. 460, 468
LEVIORES *aliis alia*. V. 501
LEVIORES. II. 217, 240
LEVISOMNA *canum fida cum pe-ctore corda*. V. 862
Vide supra: Canum.
LEVISSIMVS *ether*. V. 502
LEVITATE. III. 388. IV. 746. 103
LEVITER. III. 1277. IV. 124, 837. 1077. V. 1000. VI. 214, 247
LEVIVS *videtur*. I. 364
LIBANT *apes omnia floriferis in saltibus*. III. 2. 214, 717. V. 261, 569. *Al. limant. Vide Turneb. Aduersar. lib. 29. cap. 24. Lal. Biscola, Hor. Subseciv. lib. 6. cap. 16. Tom. 1. p. 456. M. Anton. Mureti Var. Lect. lib. 8. cap. 1.*
LIBATA. III. 717
LIBATVM. III. 214
LIBATVR V. 260. *Lambin. lima-pro, minuitur.*
LIBEAT. III. 541
- LIBELLA** *claudica*. IV. 517. *Vi-de Lexicon Etymolog. Matthie Martini, pag. 1497. Gulielmi Budai Annotat. Prior. in Pandect pag. 367*
LIBER. II. 1045. IV. 399, 721. VI. 717
liber, Vini inuentor. V. 14
LIBERA. I. 1046. II. 256, 1089. 520 V. 80
LIBERTAS I. 455
LIBIDO *impensa*. V. 962
LICEBIT. I. 670. III. 929. IV. 506
LICERE. VI. 1226
LICET. I. 347, 859, 892. II. 142, 535, 743, 796, 808, 814, 847, 849, 870, 928, 965. III. 45, 230, 887, 935, 1104. IV. 11, 184, 219, 400, 699, 755, 1056. V. 183, 246, 286, 479, 590, 596, 679, 716, 880, 897, 908, 1061. VI. 78, 166, 600, 620, 781, 912, 935, 1070
licet quamvis: attamen, &c. VI. 600. *Pareicon observatione dignum.*
licet per nos. III. 935. *id est, non recusamus, vel non obsecramus, quo minus, &c.*
LIGNEA, & *neruosa*. I V. 1154.
Eleganter ita vocat puellam a-rido corpore & exsucco. Atque ita Catullus Furij nouercam vo-cat: Est pulcre tibi u tuu paren-te, & cum coniuge lignea pa-ritur.

LEXICON LVCRETIANVM.

- ventis. Et mox: Atqui corpora* LINQVEBANT labentis *Vita dul-*
ficciora cornu, aut si quid magis cia lumina. V. 987
aridum est, habetis. Verum iam LINQVERE ardoris naturam so-
ante elegantissimus Comicus lam. I. 602
Alexis: αρεγιπαρεγι, το δ' αλ- LINQVI naturarum vestigia par-
λο σῶμα τὸ ζῶον. Hinc ἐν ζυ- uula. III. 221
λοκύμῃ femina dicitur turpi LINQVIT humi pedibus vestigia
forma apud Eustath. Vide Petri pressa b. sulcis. II. 356. 475
Victorij Var. Lect lib. 19. c. 24. linquit gelido artus in less frigo-
pag. 354 re. III. 402
- LIGNIS non est tamen insitus i- LINQVITVR hic tenuis latitandi
gnus. 899 copia quadam 873 II. 913. V.
743
- LIMINA. I. 1109. III. 1079. IV. LINQVUNT vacuum tempus, cu-
1170. V. 486. VI. 1206 raq. solutum. II. 45
LINIMINE lessi II. 958. VI. 1155, linquunt lumina moribundi III.
1207 543
- LIMVS omnis quasi mundi in i- LINQVUNTVR semina. III. 714,
mum confluit graui, & obse- 715
dit funditus, ut fax. V. 497
- LINGVA, animi interpret: &c. linquuntur in paruo tempore ta-
I. 413, 830. III. 480, 63 3, 658, li II. 554
454. IV. 551, 835, 1056, 1066. LINTEA fucum mittunt de sum-
VI. 1117 mo corpore IV. 82
- LINGVA egestas, varij sonitus, LIQVEFACTA calore. V. 1261
&c. I. 139. II. 399. IV. 613, 836. LIQVENTES humorum guttas. II.
V. 1017, 1030, 1043 990
- LINGVAI humida templa. IV. LIQVENTIA simul acra. IV. 134
626 LIQVIRIT. III. 719
- LINGVA obscuram. I. 639 LIQVESCAT cera super igni cali-
linguam infringi, Vocemq; abori- do tabescens. VI. 115
is. III. 156 LIQVESCIT cera. I. 493. VI. 178,
965
- LINQVUNT astate cicada fellicu- LIQVISCUNT membra Ei Colu-
losterores. V. 802 ptaris labefacta. IV. 1107
- LINQVANT loca. I. 374 LIQVIDA semina. II. 452. IV.
832 1152

- LIQVIDAM. III. 40. IV. 548. VI. 404
LIQVIDAS. I. 373. V. 213, 1378
LIQVIDI luminis largus fons. V. 282
LIQVIDI ignis color aureus. VI. 204
    Lege Macrob. lib. 6. Saturn. c. 5.
    & Hadrian. Turneb. Aduersar. lib. 10. cap. 8. pag. 310.
LIQVIDIS sociibus loca omnia complent volucres. II. 145. Sic Virgil. Georg. lib. 1. v.
Tum liquidas corui presso ter gutture voces,
Aut quater ingeminant, &c.
    Liquida voces, sunt clara, limpida. Hostius belli Histrici lib. 2. apud Macrob. Saturn. lib. 6. c. 3. Non si mihi lingua centum, atque ora, sent totidem, linguaq; liquata.
liquidis conueniant crassa, & liquida crassis. IV. 1252. Vide Iosephi Scaligeri Castigat. in Catull. pag. 57. Ioh. Isaaci Pontani in Macrob. Saturn. lib. 5. cap. 18. Ioh. Passeratij Praelect. in Tibull. fol. 112.
liquidis corporibus sunt omnia purare licita. V. 500
liquidis foraminibus trameas ignis. VI. 348
LIQVIDISSIMA coeli tempestas. VI. 168
LIQVIDISSIMVS ather. V. 501
LIQVIDO semine. IV. 1234
liquido pede. V. 273. VI. 638. Vide Ioh. Passeratij Praelectiones in Catullum. pag. 59.
LIQVIDVM cithara carmen, chorodasq; loquentes, auribus accipere. IV. 978. id est. facile, molle, non horridum, aut affectatum. Calpurnius Eclog. IV. v. 149
Tam liquidum, tam dulce canis, ut non ego malum,
Quod Peligna solent examina, lambere n. et ar.
    Lege Casp. Barthij Aduersar. lib. 9. cap. 9.
liquidum corpus. V. 505
liquidum as, & aurum. VI. 129, 966
LIQVIDVS humor aquarum. I. 349. III. 428
LIQVIMVS. IV. 372
LIQVISSE animam. IV. 171. VI. 251. *λεπτοψυχία reddit.*
LIQVIT nobis quasita pramia. V. 5
LIQVITVR in partem peiorem aetas. II. 1140. Tralace, ab aqnis.
liquitur ex templo tenue semen. IV. 1236
LIQVOR aquarum. I. 453, 864
liquor almus aquarum. II. 390. IV. 871. V. 392
LIQVORE mellis dulci, flauoq; I. 936. IV. 13.

LEXICON LVCRETIANVM.

Sic Virgil. Georg. lib. 4. v.

— *hinc cœli tempore cerio*

*Dulcia mellapremes ; nec tantum
dulcia, quantum*

*Et liquida, & durum Bacchi do-
mitura saporem.*

*Vbi Seruius : Liquida, id est, de-
fecata, sine sordibus.*

LIQVORE in summo fluuicare. IV 443

LIQVOREM blandum amaracini, stactag. II. 846

LIQVORES mellis, & lactis. II. 398

LIQVORI terram iungentes. I. 713

LIQVORIS. I. 1082

*liquoris vitigeni laticem fertur
Liber mortalibus instituiffe. V. 14.*

LIQVORVM rorem I. 770

LITEM iustam intendere. III. 964

LITORA circum. IV. 220

litora propter. VI. 925

LITORA in fluctifrago. I 305. VI. 470

LITORIS incurui. II. 376

LITTERA currat II. 691

LITVS adspersit glaucis ab undis. I. 719

litus Atlantæum V. 36

LIVESCERE digitos in pedibus. II. 529

LOCA. I. 209, 373, 572, 924. 1060. II. 40, 145, 323, 344,

353, 1071. III. 142, 619. IV.

1, 575, 579, 582, 593, 598, 599, 609, 868, 1028, 1037, 1039.

V. 43, 300, 572, 693, 759, 769, 777, 1254, 1388, 1396.

VI. 87, 172, 283, 383, 395, 420, 467, 556, 738, 742, 818,

1131, 1261, 1263, 1273

LOCA Pieridum ania peragro, nullius ante trita solo. IV. 1

loca, & loci. IV. 1028, 1030. 1255, 1239. uterus, & sedes se-

minis virilis. Vido Notas Illu-

strus Don. Gonsal. de Salas in

Petronium, pag. 158

loca camporum. II. 323, i. e. cam-

ps. Ita fere prata camporum di-

xit Ennius apud Macrob.

LOCABANT. VI 1282

LOCANS. II. 480

LOCARE. V. 2107

LOCARIS. I. 978

LOCARVNT. I. 1020. V. 421,

1187

LOCATA. I. 877. II. 883, 1012.

IV. 95, 69. VI. 192, 996,

1060

LOCATAM. III. 610

LOCATVM. III. 95, 99. IV.

703

LOCATVS. IV. 247, 281. VI. 831,

1002, 1024

LOCAVIT vitam in tranquillo.

V. 12

LOCET. I. 976

LOCX. I. 482, 505, 1000. II. 162,

- 260, 293, 1042. III. 816, 827.
 IV. 207. V. 360, 171, 437, 740,
 789, 805, 1163. VI. 735, 823,
 833
 LOCIS. II. 219, 592, 607, 1097,
 1110 IV. 370, 572, 799, 1235,
 1266
 LOCO. II. 534. III. 210, 549, 586.
 IV. 380, 460, 787. V. 733. VI.
 620
 LOCORVM. II. 316. VI. 745
 LOCOS. IV. 512, 1239
 LOCVM. I. 376, 390, 444, 964.
 II. 159, 964. III. 1075. IV.
 179, 227, 1370. VI. 211, 274,
 343
 LOCVS. I. 334, 426, 472. 953,
 1068, 1072, 1075. II. 184,
 331, 1066. III. 255, 537, 819. V.
 363. VI. 756, 832, 1004, 1016,
 1023, 1115
 LONGE I. 58, 73, 230, 504, 711,
 878, 970, 1050, 1071. II. 81,
 105, 229, 312, 321, 334, 442,
 644, 647, 669, 695, 782, 880.
 III. 48, 69, 429, 836, 938. IV.
 355, 400, 430, 448, 680, 690,
 683, 788, 811, 836. V. 149, 461,
 579, 1029, 1064, 1069, 1080,
 1178, 1354. VI. 67, 79, 305,
 648, 690, 853, 1103
 longè repulsum à vera ratione. I.
 637, 711, 878. II. 176, 81, 229,
 644. III. 836. V. 23, 407. VI.
 767, 853
 longè longèq; recurfant. II. 105.
 Elegans geminatio, frequens o-
 ptima utque veterum scripto-
 rum. Sic Tibullus lib. 3. Eleg. 6.
 v. 21.
 Iam Venit iratus nimium nimi-
 umq; seuerus.
 Et lib. 1. Eleg. 6. v. v't.
 Candidior semper, candidiorq; ve-
 ni.
 Plaut. Aulul. Prolog. v. 18.
 Atq; ille verò minus minusq;
 Curare, minusq; me impartire ho-
 noribus.
 Silius Ital. lib. 15. v.
 Consul ouans maior maiorq; vi-
 deri.
 LONGI certaminis finem dari. V.
 383
 LONGIS. VI. 919, 1079
 LONGIOR. IV. 250
 LONGINOVO quo fluere omnia.
 II. 68
 LONGITER errat ab leto. III.
 677. V. 134. pro, longe.
 LONGIVS multo à vera ratione
 ferere. I. 960. III. 791. IV. 206,
 559, 689. V. 23, 589
 LONGO. IV. 178, 1280, 1278. V.
 650. VI. 178, 300, 339
 LONGOS. II. 207. IV. 394
 LONGVM. IV. 555. II. 63. VI. 518
 LOQVACVLA. IV. 1158
 LOQVELA blanda, atq; infracta.
 V. 72, 232
 LOQVELAS suaves ex ore funde. I.
 32. Sic Virgil. lib. 5. Æn. v.
 fundiq;

fuditq; has ore loquelas.
LOQVENS multa IV. 543
LOQVENTES chordas accipere au-
 ribus. IV. 978. V. 1157
LOQVI II. 981 IV. 1157
LOQVNTVR monstra, ac perten-
 ta. V. 183, 592, 1012
LORICA coli. VI. 954
LVBIDO IV. 780, 1040
LVBITVM III. 660. V. 1364
LVBRICA serpens exiit in ffinis
 vestem. IV. 18
LVCAS boues turrito corpore tectos
 Anguimanos, belli docuerunt
 volnera Paeni Sufferre, & Ma-
 gnas Martis turbare cateruas,
 V. 1301, 1302, 1303.
 Glossar. ἐλεφάντῳ, Vos Luca,
 Barrius.
Lucil. lib. 6. Satyr.
Quem neq; Lucanis oriundi mon-
tibus tauri
Ducere pro telo validis cervicibus
possent.
Vide sodes Plin. Histor. Nat.
lib. 8. cap. 6. Isidor. Orig. lib. 12.
cap. 11. Iosephi Scaligeri Con-
iectan. in Varron. lib. 6. de
lingua Latina pag. 189, 190.
Hinc prouerbiū illud Ennia-
nūm:
Prius pariet locusta lucam bouem.
LVCE II. 55, 147, 794, 799. 805,
 1030. III. 88. IV. 39, 81, 2, 2,
 317, 344, 347, 1119. V. 12, 777.
 VI. 35, 848, 873, 875, 1144

LVCEM II. 795. IV. 1182. V. 304,
 576, 9-6
LVCEM Sol rosea lampade. V.
 609
LVCEM florentia lumina
 flammis. IV. 451
LVCEM minui, cum noctes augmi-
 na sumant V. 680
LVCI IV. 135. pro, luce.
LVCEM auxi nodus nocturnas
 exaquat umbras. V. 687
LVCIDA tela diei. I. 147. II. 59,
 III. 92 IV. 843, VI. 39
 lucida signa. V. 519
 lucida cœli templa. II. 1037
 lucida carmina pango. I. 951
LVCIDVS aer candens. IV. 340
LVCIFERAM partem. V. 725
LVCIS III. 1025. V. 288, 294
 lucis videnda, & vita, sapi adeo
 percipit humanos odium, & sibi
 consciscant merenti pectore la-
 tum. III. 80
LVCOS IV. 1002. V. 76. Vide Phi-
 lippi Rubenij Elect. lib. 2. c. 14.
 pag. 84.
LVCRO, & prada hac alii ince-
 bant. V. 873
LVCTANTES per angustum iter
 ambitionis V. 1129
LVCTIBVS agris nimis indulges.
 III. 948
LVCTV aeterno tabescere. III.
 935
 luctu, & lachrymis lassæ redibant.
 VI. 1246

LUCTVM, metumq; & curas a-
cres animum suscipere. III. 462.
LUCTVS quem non tentaret tem-
pore ali, non poterat quisquam
reperiri. VI. 1249
LVDI. IV. 1124
LVDIBRIA hac, & ridicula esse vi-
demus II. 46
LVDIBRIO habere, & proculcare.
V. 1234
LVDIFICETVR alas puerorum. I.
937. IV. 14
LVDIS. IV. 970
LVDIT amantes Venus simula-
cris. I. 1261. IV. 1094
LVDO iocanti IV. 584
LVDOS. IV. 794
LVDUNT casenas, II. 320, 631.
Mira locutio
LVELA sceleris carcer III. 1029
LVGBAT honorem. V. 1138. infi-
gni: tralatione.
LVGERE, & dolere. III. 900
LVGVRI voce liquidam tollunt
querelam. IV. 48
lugubri vagitu locum complet. V.
227
LUMBIS sublati. IV. 1200
LVMEN. I. 663. II. 194, 388, 673.
III. 416, 682. IV. 189, 435,
459. V. 284, 299. 571, 593,
704, 708, 758, 766. VI. 161,
791
lumen tam clarum è tenebris tan-
tis extollere, qui primus potuisti,
inlustrans commoda vite. III. 1.

Vide Cass. Barthij Animad-
uers. ad Gratij Cyneget. pag.
81.

LVMINA. I. 5, 144, 227, 987. II.
16, 107, 113, 161, 653, 740.
III. 365, 368, 543, 862, 1039.
IV. 162, 208, 365, 375, 381,
452, 722, 823, 834. V. 296,
463, 567, 656, 661, 974, 987.
VI. 183, 900, 1179, 1209

lumina solus visis exortum gentes
animantium. I. 5. pro. solem. Sic
Græci sapissime, Φά & ἡελίοιο,
& λαμπεῖ Φά & ἡελίοιο, di-
xerunt.

in lumina solis effert II. 653

lumina ita rebus res accendunt. I.
1108.

Prouerbialis locutio. Sic Cic. o-
rat. antequam ites in exilium:
Vos, vos, bestior, Dii immorta-
les, qui mea menti lumina pra-
tulistis, quum consensum con-
iura ionis exstixi. Et 1. Cati-
lin. Quod an non sit praferre
facem ad libidinem adulescen-
tulo? Ennius apud Cic. I. of-
fic.

Homo qui erranti comiter mon-
strat viam,

Quasi lumen de suo lumine accen-
dat facit.

Ve nihilominus ipsis luceat, cum
illi accenderit.

LVMINE. I. 9. II. 116, 139, 143, 211,
798. III. 1048, 1066, 1107. IV.

- 189, 366, 367, 368, 1136. V. LVRORIS *semina*. IV. 331. *Glossa*
 284, 433, 575, 663, 692, 714, *Isidori: Luvor, color luteus.*
 706, 718, 753, 756, 762, 774. LVSTRA *multa per cœum solis*
 776, 979, 1436. VI. 172, 208, *voluentia*. V. 929
 371, 377, 1159 LVSTRANS *terras, & cœlum ob-*
 lumine *via decurso*. III. 1056. *liquo lumine sol.* V. 575, 692,
Sic Cic. I. de diuinat. VI. 281, 737
 Luce *serenanti vici lumina li-* LVSTRANTES *suo lumine cir-*
quit. cum. V. 1436
Inscriptio vetus, fol. DCLVI. LVSTRARE *curfus poremnes.* V.
 FINITO LVMINE. VITÆ. 80
 LVMINIBVS III. 365. V. 765. VI. LVSTRIS *perire, & desidiose ata-*
 283. *tem agere.* IV. 1129. *Vide Fe-*
in LVMINIS dias oras exoritur. I. *stum.*
 22 170, 179. II. 389, 577, 617, LVTEA, *ruffaq; Gela.* IV. *Hoc est,*
 807. III. 411. V. 125, 282, 779. *lutei coloris, seu rubicundi, aut*
 1388, 1454. *Vsitatum genus lo-* *crocei. Lege Lexicographos a-*
que di Ennio, Arnobio, Virgi- *lios.*
lio, & aliis.
 LVNA. IV. 396. V. 581, 703, 730, LVTI *mollis & na nocte persapsi &*
 747. 752, 767, 1188, 1189, *demus concrescere crustas.* VI.
 1436, 575, 617 626. *id est, luctum, quod erat*
 LVNÆ I. 118 II. 103. V. 78, 472, *molle, durescere.*
 750, 764, 772, 1205 LVX IV. 185, 199, 777, 380. VI.
 LVNAM. II. 1083. V. 116, 303, 455, LVXVS, *desidiesq; efficiunt clades.*
 628, 643, 711, 761 V. 49
 LVNAI. V. 70, 419 LYCHNI *pendentes.* V. 296
 LVIRIDA *fiunt, quacunq; tuentur* VI. 900
atquati IV. 332. *Auctor Voca-* LYMPHARVM *rore infuso.* I.
bularij Latino Graci: Luri- 496
duς, αχρὺς, πῖλιος, ἡπτεαχρὺς, LYMPHIS *putealibus.* VI. 1172
Vide Festum: Isidor. Orig. lib.
 10. pag. 1079. *Hadrian. Tur-*
neb. Aduersar. lib. 6. cap. 17. Le-
xicon Etymologicum M. Mar-
tinij, pag. 1716. Scalig. Exercit.
 325, 12. & 16.

M.

MACERAT, *inque metu male*
habet, curiq; fatigat. III.

339

X 5

ma-

macerat inuidia, ante oculos il-
lum esse potentem. III. 75. Locu-
tio Terentio Plauto, & aliis sa-
miliaris.

MACHINA. IV. III. 2. V. 57,
904

MACHINER quod tibi, inueni m-
que, quod placeat, nihil est. III.
918

MACIE, & euo senescunt. I.
325

pra macie viuere non quit. IV.
II 60

MACTANS lanigeras tamquam
pecudes, & bucera sacra. VI.
1239

MACTANT nigras pecudes, &
manibus d. us inferias mittunt.
III. 52

MACTATA manibus diuis. VI.
759

MACTATV parentis mesta hostia
concideret 199. id est, macta-
tione & immolatione à parente
facta.

MACVLAS generales corpori inas-
se. I. 583

MACVLAT metus poenarum
premia vite. V. II 50. Tralate.

MADENS sudoris per collum splen-
didus humor. V. I. 1185

MADENT arte simulacra. IV.
793. Tralate. Sic Martial. lib. 7.
Epigr. 78. v. 2.

Cuius Cicrop à pectora vete ma-
dent.

Vide Iohan. Passerat. prelecti in
Propert. fol. 608. Hadrian.
Turneb. Aduersar. lib. 13. cap.
20.

MADENTES vestes humore ex-
siccare solem radiis ardentibus.
VI. 617

MADET mens. III. 480. Tralate.
Sic Martial.

Mens non ebria, sed soluta cu-
ris.

Sil Ital. lib. 7.
Subitiq; bonis mens agra nata-
bat.

MAGE. IV. 79, 343, 757. V. 1204,
1260. pro, magis.

MAGIS. I. 28, 66, 240, 481, 536,
537, 575, 639, 641, 701, 730,
738, 765, 877, 1061. II. 56, 88,
96, 99, 124, 197, 199, 294,
394, 405, 428, 429, 445, 452,
470, 476, 532, 586, 813, 828,
868, 1025, 1033, 1039, 1084,
111. 41, 45, 55, 89, 127, 153,
193, 194, 202, 203, 245, 275,
285, 300, 303, 369, 397, 430,
445, 547, 614, 701, 734, 798,
805, 831, 967, 996, 1036. IV.
55, 63, 80, 100, 125, 262, 267,
628, 670, 678, 697, 710, 719,
725, 916, 966, 999, 1000,
1068, 1083, 1178, 1218, 1223,
1242, 1243. V. 19, 112, 141,
314, 453, 454, 456, 484, 488,
490, 622, 628, 632, 925, 980,
988, 1088, 1104, 1131, 1134,
1145

- 1145, 1170, 1272, 1278, 1287, magnas ruinas, & late cladem
 1343, 1379, 1403, 1424. VI. aarent. V. 3+8
 41, 66, 99, 100, 115, 153, 187, MAGNES lapis. VI. 1044
 459, 472, 561, 575, 725, 773, Vide Isidor. Orig. lib. 17. cap. 4.
 843, 682, 920, 1007, 1020, Platon. in Ione. Plin. lib. 36. cap.
 1023, 1087 16. Francisci Ruëi, de gemmis,
 quo magis, tam magis, eo magis. I. lib. 2. cap. 24. pag. 65. & seqq.
 18, 69, 536 III. 55 Ioh. Magiri Comment. in Phy-
 magis, aut minus. I. 240 siolog. lib. 5. cap. 2. pag. 443. &
 in hilo magis, quam. II. 56. II. 89. alios.
 IV. 1218
 hoc magis. II. 124
 quam magis, tam: ita pluria. II. MAGNESII flumina saxi. VI.
 197, 587. IV. 1082 1061
 quanto magis: hoc magis est, &c. MAGNETA vocant patrio de no-
 825, 826. IV. 79, 80 mine Graij, Magnetum, quia
 multo magis, quam. IV. 719 sit patris in sinibus ortus. VI.
 MAGISTRATVM partim docuere 908, 909
 creare, iurâq; constituere, ut
 vellent legibus uti. V. 1142
 MAGISTRIS sanis. V. 1310
 MAGNA. I. 726, 921. II. 5, 198, MAGNI. I. 741, 816. II. 759, 765,
 598. III. 407. IV. 326, 1006, 882, 893, 1143. IV. 140, 981,
 1156. V. 1024, 1062, 1192. VI. 1250. V. 434, 455, 770, 846,
 529, 815, 829 1203. VI. 492, 564, 576, 644,
 MAGNÆ legiones cursu loca cam- 1274
 porum complent. II. 323
 MAGNAM. II. 602, 639. IV. 900. MAGNIFICO splendore rigantur.
 VI. 616, 623 IV. 1023
 MAGNANIMVM Phaëthonta de- MAGNI nec pendebantur diuina
 turbanit. V. 401 numina. VI. 1275
 MAGNARVM. II. 122, 1060. V. magni &sq; adeo refert. I. 816.
 431 906. II. 759, 882, 893. IV. 981,
 MAGNAS. II. 608, 624. IV. 171. 1250
 V. 20, 439, 1160, 1130, 1303. MAGNIS. I. 274, 296, 412, 718,
 VI. 193, 255, 551, 580 895, 929, 1083. II. 31, 97, 552,
 106, 273. III. 569, 1072. IV.
 6, 74, 1005, 1011, 1012. V. 394,
 643, 817, 812, 944, 1163, 1243,
 1393. VI. 108, 156, 543, 558, 587,
 586

DANIELIS PAREI

- MAGNO.** I. 286, 288, 741. II. 1. 121. III. 101, 917, 999. IV. 900 940
903, 955. V. 214, 341, 557, 603, 971, 966. VI. 100, 146, 152, 196, 449, 548, 628
magnoq; II. 273. VI. 143, 365, 545
MAGNOPER à vera lapsivatio-
ne videntur. I. 637, 711. II. 176. III. 106. VI. 1228
MAGNOS. I. 201, 1027. V. 42, 647, 1434. VI. 73, 190, 489
magnos in magnis orbibus annos.
V. 643. pro anno 12. mensium
videtur positus magnus an-
nus.
MAGNUM. I. 364, 1016, 1094.
II. 1, 64, 104, 108, 553, 1026,
1106, 1164. III. 994, 1043. V.
V. 62, 785, 1118, 1220, 1435. V.
VI. 325, 504, 529, 583, 615
magnum mare. V. 277. VI. 615
**magnum alterius spectare labo-
rem.** II. 2. id est, difficilem, peri-
culosum. Translatione sumpta
à mari magno.
MAGNVS. I. 283. V. 262, 511. VI. 724
MAIESTAS, ut ipsa petit cognita
verum, dicendum est. V. 7
maiestas soliorum pristina, &
sepius superba, subuersa iace-
bant. V. 1136
MAIOR. III. 942. V. 565, 1287
- MAIORA.** II. 136. IV. 653. V. 798,
MAIORE. I. 359. III. 538. IV. 484,
482, 532. V. 577, 1409. VI. 464, 510
MAIORES exigua parte, breuiq;
V. 591
MAIORVM refert Soltus vocesq;
IV. 1217
MAIUS. III. 451. V. 704. VI. 608
MALA. II. 408. III. 311, 735,
1091. IV. 1152, 1134. V. 33. VI. 1238
MALARVM ex utraq; parte. I. 88
MALAS molli lanugine cecidit iu-
uentas. V. 887
MALE. III. 876. V. 1338
male habet animam in metu, cu-
riq; fatigat. III. 839
MALEFACTIS insignibus. III. 1028
MALEFACTVM animo. III. 597
Genus loquendi vsitatum vete-
ribus, cum significare volebant
ἀποτυχία, seu animi defe-
ctionem. Plaut. Mil. Glor.
Postquam abs te abiit, animo ma-
lesactum est huic reperi e mi-
sera.
MALI. III. 641, 930, 1064. V. 177. VI. 28, 663, 829, 811, 1176
MALIS. II. 4, 902, 673, 1206. III. 886. VI. 1148, 1156

malis

- malis ne eum mandaret. II. 639. MANANDO. III. 707. V. 409
 id est, ne maxillis eum permis- MANANT. III. 587
 teret, & ita deuoraret. Satur- MANANTIBVS. VI. 943
 nus enim filios suos deuorare so- MANANTIS. IV. 624
 litus esse fingitur. MANARE. I. 882. V. 262, 850. VI.
 sine MALO, & peste, discidium ut 634, 925, 988
 fieri nequeat. III. 348 MANAT. I. 259. VI. 944
 MALORVM. I. 101. III. 1034. V. MANCVPI vita nulli datur, omni-
 228 bus vsu. III. 985
 MALOS. II. 554. IV. 75. VI. Vide Gulielmi Budæi Annotat.
 109 Prior. in Pandect. pag. 68. &
 MALVM. III. 254, 902. IV. III. 2. seqq. Cunradi Rutterhusij
 V. 842, 1342 Commentar. ad Instit. Iur. lib.
 MAMMARVM ubera lactantia 2. Tit. I. pag. 150. Iacobi Ra-
 querit puer. V. 883 ua. di ad Legg. 12. Tab. cap. 16.
 in MAMMAS conuertitur omnis pag. 48. & seqq. Iul. Casar.
 impetus alimenti, cum femina Scalig. Poët. lib. 3. cap. 101. pag.
 peperit. V. 813 386.
 MAMMOSA. IV. 1161 MANDANTVR sauleonis morsu.
 Olim in maximo pudore fue- IV. 3011
 runt uberiores & maiores ma- MANDARE quieti fessum corpus.
 milla; & etiamnum hoc puel- IV. 846
 larum visum habetur maxi- MANDARET malis. II. 637
 mum. Laberius in Salinatore, Sic vetus Poëta apud Cic. lib. 3.
 apud Agell. lib. III. cap. 12. de Orat.
 Non mammosa, non annosa, non Impius hortatur me frater, ut
 bibosa, non procax. meos malis
 MANABAT in loca terra concaua. Miser mandem natos.
 V. 1254 Hadrian. Turneb. Aduersar. lib.
 manabat lingua cruore. VI. 7. cap. 18.
 1254 MANDATA aterna saluti. V. I.
 MANABILE frigus. I. 534. VI. 603
 805 Virgil. lib. 1. Georg. & pene- MANDATVM memori mente te-
 trabile. nere. II. 581
 MANABILIS plaga mora. VI. MANDENDO. IV. 619, 640
 805 MANEAT. III. 815

MANEBANT. VI. 1208, 1272

MANEBAT. V. 1175. VI. 1199

MANEBIT. III. 1105

MANENDC *atas in statu temporis aeterni.* I. 1. 1089

MANENT. III. 808. V. 352, 859

MANERE. I. 633, 776, 1071. II.

70, 842, 906. III. 775. IV.

396. V. 116, 117, 108, 445, 480,

518. VI. 565, 718

manere aliquem. II. 1086. i.e. *paratum esse, impendere.* Cic. *Philipp.* 2. *Cuius quidem tibi factum, sicut C. Curioni, manet.* Plaut.

Meum bonum me, te tuum maneat malum.

MANERET. III. 795. V. 138.

1120

MANET. I. 363, 457, 562. II.

1070, 1086. III. 58, 342, 403.

550. IV. 389. V. 359, 828. VI.

1126

MANIBVS. I. 95, 201, 209. II. 25.

III. 52, 617. IV. 130, 507, 1071.

1096. V. 913, 1357. VI. 759,

195, 1163, 1188, 1208

MANIFESTA docet res. I. 802,

854, 891. II. 565, 866. III. 30,

681. IV. 507. VI. 138, 248

MANIFESTAS *contra res veras q̃*

repugnat. III. 354

MANIFESTVM est. I. 188

manifestum, *et omnib. in prom-*

ptu esse v demus. II. 184, 246

MANNOS *agens, currit ad villam*

precipitanter. III. 1077. *Man-*
nus parvus erat equus, inter de-
litias Principum haberi solitus.

Glossar. Mannis βῆρ' ἵππος. Vi-
de Lexicon Etymolog. M. Mar-
tinij: Et lac. Cuiac. obseru. lib.
II. c. 16. pag 501. Commentato-
res ad Horat. Epod. 4. v. 14.

MANIS Deos ducere inferne rea-
mur animas Acheruntis in o-
ras. VI. 764

MANSIT incolumis. III. 409

MANSVESCAT humor. II.

474

MANSVESCERE *fructus ferost ter-*
ra cernebant indulgendo, blan-
deg, colendo. V. 1367

Virgil. lib. 2. Georg. 8.

Salsa autem tellus, et qua perhi-
betur amara,

Frugibus infelix, ea nec mansuescit
arando.

MANV. I. 495. II. 378, 440, 1094.

IV. 621, 841. VI. 867

MANVDVCUNT, *et credere so-*

gunt. II. 868. *Eleganter Graco-*

rum χειρὶ ἄγειν expressit. Vi-

de Hadrian. Turneb. Aduersar.

lib. 5. cap. 25.

MANVS. II. 629, 911. III. 96, 512,

632. IV. 449, 901. V. 103, 1282

manus dexteram osi edunt attenuari

sape salutantum tactu. I. 317

manus dede, si tibi vera videtur

ratio: aut, si falsa est, accingere

contra. II. 1041, 1126

Dare manus, est se victum agnoscere. Victi enim sponte manus ad vincula offerunt. Sic Cic. de amicitia: Ad extremum det manus, sinciꝑ, se pariat. Et ad Attic. lib. 2. Epist. 22. Aiebat, illum primo sane multa cōtra; ad extremum autem manus dedisse. Caesar. lib. 5. de bello Gallico, cap. 31. Res disputatioꝛe ad mediam noctem perducitur. Tandem dat Costa pꝛ motus manus. Superat sententia Sabini, &c. Hor. Epod. 17. v. 1. Iam iam efficaci do manus scientia supplex. Vir. il lib. 2. Æn. v. Neque ipse manus feritate dedisset. Et lib. 12. v. Do, quod vis, & me victusq; volensq; remitto. Arnob. lib. 1. Sed concedamus interdum manum vestris opinatiōibus dantes Sidon. ad Polemiū: Quod si aliquis secus, atq; assero, rem se habere censuerit, do quidem absens obrectatoribus manus. Sospiter Charis. lib. 1. pag. 94. Si manus veterum licentia porrigemus. Calpurn. Eclog. 1. & 46. Dum populos Deus ipse reget; dabis impia scietas post tergum Bellona manus; spoliataq; telis in sua vesanos torquebit viscera mortuus.

MANVVM. V. 151, 838, 964

MARCES, omnia vitæ præmia perfructus. III. 970

MARCE iam corpus annis, & artus confecti languent. III. 990. Sic Ouid. Amor. lib. 1. Eleg. 13.

Curego plectar amans, si vir tibi marcet ab annis?

Non me nupsisti conciliante senī.

MARE. I. 3, 230, 278, 326, 729, 819, 998, 1012, 1029. II. 553, 590, 654, 727, 765, 1013, 1083, 1107, 1154. III. 855, 1043. IV. 202, 213, 460, 784, V. 69, 116, 204, 261, 277, 435, 448, 454, 489, 499, 508, 1000, 1225, 1441. VI. 255, 403, 424, 426, 432, 435, 441, 504, 588, 608, 615, 633, 668, 694, 716, 729, 1075

mare. VI. 696. pro mari. Vide Iussu Zinzerlingi Critic. Iuuenil. Promuls. cap. 16. p. 48.

mare æris. V. 277. Ita Ennius apud Festum: Crassapulus oritur, omnem peruolat cœli fretum.

mare ponti veliuolis florebat nauibus V. 1041. Sic Lilius Helena, apud Macrob. lib. 6. cap. 5. Tu qui permensus ponti maria alta veliuola. Virgil. Georg. lib. 1. v. 356. Continuo ventus surgentibus, aut freta ponti Incipiunt agitata tumescere. Sic Ouid. lib. 7 Metam. & dixit Oceani mare.

mare magnum. II. 553. III. 043. V. 277. VI. 443, 504, 616

De quo

DANIELIS PAREI

- De quo lege Isidor. Orig. lib. 13. cap. 16. Iani Douza patris Pra-
cidan. cap. 6. & Filij Notas in
Catull. cap. 1. pag. 26. Pauli Me-
rule, ad Ennij lib. 17. Annal.
pag. 10XCI & seqq.
- MARES** existunt materno corpo-
re creti. IV. 1121
- MARI** magno. I. 2. III. 850, 855.
V. 220. VI. 143, 469, 678, 698,
890
- MARIA**. I. 17, 30, 340. V. 93, 594,
912. VI. 490, 612
- MARIBVS** equa subsidere possent.
IV. 1191
- MARIS**. II. 776, 1061, 1104. IV.
438, 449. V. 432. VI. 613,
632
- maris infidi insidias, viresq;, do-
lumq;, vitare**. II. 559
- maris sudor**. II. 464. id est, aqua
marina. Empedoclis est hoc, qui
dicebat, mare esse sudorem ter-
ra: & testatur Aristot. lib. 2.
μεττωε. cap. 3.
- MARINIS** multa connecti terre-
stria membra. II. 703
- marinis fluctibus** mergi. V. 1078
- MARINVM** humorem concipiunt.
VI. 502
- MARMORE** candenti vertitur
mare in cano. fluctus. II. 766
- MARMOREVM** in colorem migra-
re. II. 774
- MARMOREO** fieri possint candore
repente. II. 764
- MARTIS** magnas cateruas tur-
bare. V. 1303
- MATER**. I. 168. II. 350, 355, 991.
V. 738
- mater Desm magna**. II. 598
- De qua Herodian. lib. 1. c. 35. &
infiniti alij.**
- MATERIA**. I. 191
- MATERIAI**. I. 249, 516, 552, 565,
914, 984, 995, 1015, 1033, 1105
II. 62, 88, 126, 141, 167, 266,
281, 294, 304, 526, 529, 544,
562, 665, 734, 736, 898, 967,
1000, 1017, 1055, 1063. III.
194, 811, 869, 942. V. 68, 355,
408, 417
- MATERIAE**. I. 584, II. 425, 550.
III. 867
- MATERIAM**. I. 512. III. 860. II.
274
- MATERIEM**. I. 512, 226, 635, 705.
II. 512. III. 1276
- MATERIES**. I. 171, 203, 239, 345,
471, 518, 540, 547, 626, 988,
1039. II. 67, 68, 917, 947,
1065. III. 981. VI. 636, 1059,
1067
- MATERNIS** membris, alioq; re-
posta. III. 147
- MATERNO**. IV. 1024, 1027,
1221
- MATERNVM**. II. 996. V. 793,
819
- MATREM**. II. 349, 611, 628, 639,
661, 145
- MATRES**. II. 637

MATRI.

LEXICON LVCRETIANVM.

- MATRI.** II. 638
MATRIBVS. VI. 1256
MATRIS. I. 251. II. 609. 615. V. 226
MATRV. IV. 77. 1204
MATVRA *arbusa paniceo fieri colore.* V. 939
matura dies semen creauit. IV. 1025
matura vetustas admonuit. III. 1053
MATVRO *tempore.* V. 807
maturo fulmine VI. 295
MATVRVM *fulmen perscindit subito nubem.* VI. 281
MATVTA *tempore certo roseam auroram per oras aetheris defert, & lumina pandit.* V. 655
MATVTINA *rubent radiati lumina solis.* V. 463
MAVIS. I. 970
MAVOLT. II. 656
MAVORS *armipotens belli fera munera regit,* I. 32. *per epen-thesin, pro Mars.* Virgil. lib. 9. *Æn. v.*
Hic Mars armipotens animum viresq; Latinis addidit.
MAXIMA. IV. 466, 824, II. 52. V. 244, 381. VI. 122, 577, 677
MAXIMVS *fluminis.* VI. 674
MAXVMITATE *immani esse.* II. 497. *Sic apud Plaut. in Asinar. Optumitas, & opulenti-
tas.*
Me. I. 136, 140, II. 892, III. 28.

- V. 98. VI. 80, 753, 1080**
me fingere possum. I. 104. *me o-
nsum est, & elegantia tantum
gratia adiunxit: ut apud Plaut.
Epid. I. 2. v. 17. IV. 8. v. 18.
Stich. 4. IV. 1. v. 32. Sallust. Ca-
tilin. cap. 1. Omnes homines, qui
se se student prestare caeteris ani-
malibus. Et alij saepe.*
MEA. I. 46.
MEABAT. VI. 1193
MEANDI. II. 64. IV. 879
MEANDO. I. 1003
MEANT *voces in: er septa.* I. 354,
 157. IV. 879, 777
MEANTIEM *rem.* I. 438
MEANTES. IV. 371
MEANTVM I. 318
MEARE. I. 428, 786. II. 186, 247.
 VI. 990
MEAT *per inane vacuum.* II.
 150
MEATV. VI. 300
MEATVM. II. 208
MEATVS. I. 128. II. 955. V. 78,
 194, 772
MEDENTES *absinthia tetra cum
dare conantur pueris; prius oras
pocula circum contingunt mel-
lis dulci flavoq; liquore.* I. 934.
 IV. 11. *Vide Quintilian. lib. 3.
cap. 1. Conradi Rittersh. Com-
mentar. ad L. XXIII. de Reg.
Iur. pag. 17, 18, 19. Lactant lib.
5. cap. 1. Hiron. Epist. 7. ad La-
tam. pag. 51. Plutarch. mæc*

- noīdus wjorīns. fere sub finem* MEDITATA diu cadat alte sum-
Chrysoſt.lib. 1. de ſacerd. & lib. ptaquerela. IV. 1175
 1. aduerſus Iudeos. Medentes MEDIVM. 1. 1051, 1054, 1068,
autem appellat Medicos: ut O- 1069, 1078, 1082, 1159. III.
uid.lib. 15. Metam. & Poſtquam 637. V. 1388, 1454. VI. 714
mortalia cernunt tentamenta MEDVLLIS. III. 251
nihil, nihil artes poſſe meden- MEIS Verſibus claranda eſſe. III.
tum. 36
 MEDIAM regionem diei. VI. 723, MELE Muſea II 4 2. id eſt. can-
 712 tilenae Muſicas. Sic cygnea me-
 MED A. III. 414. V. 903, 535. VI. le dixit. II. 504. Inſcriptio ve-
 573, 643, 721, 1113 tus, pag. 654.
 MEDICINA ſt. Et. III. 512. 523 POLLIA SATVRNINA. PA-
 medicina tanto timore muſſa- RENS. TRIGINTA. PER AN-
 bat. VI. 1177 NOS. VIXIT. ET. ENITVIT.
 1. leantiffima locutio. Sic Ouid. DOCTA. SONARE. MELE.
 lib. 7. Metam. v 526 MELIBOEA ſulzens purpura. II.
 Dum viſum eſt mortale malum, 499. Vide Commenta. ores ad
 tantaq; latebat illud Virgil. lib. 5. Aen. v. 250
 Cauſa nocens clauis, pugnatum Iſpis præcipuos ductoribus addit
 eſt arte medendi: honores:
 Exitium ſuperabat opem, quæ Vi- Victori chlamydē auratam, quam
 ctajacbat. plurima circum
 Silius Ital. Purpura Maandro duplici Meli-
 Succubuit Medicina malis. bea cucurrit.
 MEDII. I. 1080. II. 516 MELICHRVS, nigra eſt. IV. 1153.
 MEDIIIS. VI. 575 Vide Scholiaſten Calliergum ad
 MEDIO. I. 1086, 1089. IV. 398, Theocriti Id. II. 10. v. 26. 27. &
 422, 1093. V. 425, 487, 688. Pet. Gualth. Chapot. in Horat.
 VI. 801, 1004 lib. I. Sat. 3 pag. 49
 medio de fon e leporum ſurgit a- MELICOS peperere ſonores orga-
 ma. aliquid, quod in iſſis flori- nici V. 335
 bus ang. IV. 1126 MELIOR. III 1040. IV. 181, 988.
 MELIOS repente tramittunt va- V. 1413
 lido quatiētes impete campos. MELIORA fieri ſponte ſua videret.
 II. 225 I. 214

MELIORES. I. 209. II. 508

MELITENSIA, Ciacq. IV. 1123.

Cl. Salmasius in Tertull. lib. de Pallio, pag. 181. legit: Maledensia Coa: qua tenuissima fuisse, nemo ignorat.

MELIVS. III. 1076. IV. 1137

MELLE quasi Mu'eo dulci contingere. I. 945. III. 905. IV. 22. Ita appellat Poëta ingeniosissimus, ἐπιμυήτωρ, & quasi diluens translationem, orationis elegantiam ac suauitatem. Suavis enim atq; gratius orna a oratio frequentissime mellis dulcedini componitur. Exempla innumera sunt obuia, apud Homerum, Theocritum, Symmachum, & alios.

MELLIS dulci flauoq; liquore. I. 936. III. 129, 398, 507. IV. 13, 672, 680

MEMBRA. I. 414. II. 262, 276, 282, 703. III. 113, 152, 154, 163, 374, 492, 496, 595, 643, 700, 704, 780. IV. 117, 455, 457, 733, 758, 764, 770, 790, 838, 842, 853, 867, 876, 886, 905, 917, 925, 940, 949, 977, 984, 1036, 1107. V. 241, 245, 382, 480, 541, 550, 561, 892, 917, 954, 978, 1006, 1172, 1218, 1222, 1359, 1400. VI. 637, 797, 804, 945, 1159, 1165, 1171, 1266

membraq;. IV. 1219. V. 439, 885.

MEMBRANA, vel cortex nominanda est. IV. 48

membrana tenuis summi coloris cum iacitur. IV. 93

MEMBRANÆ. IV. 35

MEMBRANIS nascentes cum vituli de corpore summo mittunt. IV. 57

MEMBRATIM. II. 528

MEMBRIS. III. 118, 121, 128, 277, 292, 302, 343, 383, 404, 440, 536, 684, 718, 745, 774, 1002. IV. 612, 924, 1025, 1046, 1084, 1091, 1096, 1098, 1165, 1254. V. 568, 787, 850, 878. VI. 501, 825, 1116, 1168, 1222

membrisq;. III. 405. V. 836

MEMORORVM. II. 910. III. 220, 622. IV. 291, 648. V. 840, 911

MEMENTO u te dictis prabere. II. 65

MEMINERE continuo fugai. IV. 714

Figuratum loquendi genus: ut apud Homer. Iliad. τ. & 148 νῦν δὲ μνησόμεθα χαίμενς. Oppian. Halienc. I. & 631. ἵστ' εἰ μὲν ὁμοῦ ποιοῦνται, i.e. reditum parant.

MEMINISSE. II. 890. III. 673. IV. 644, 766

MEMINIT leuor prestare salutem. IV. 153. Tralatè ad res animas: ut dubitare, considerare, &c.

MEMMI. I. 42, 411, 1050. II. 142,

181. V. 8, 94, 165, 248, 865.

MEMMIADÆ. I. 26

MEMMIVS. I. 44. *Rectus, pro vo-*
candi casu. Al. tamen legunt:
Memmiada.MEMORANT. I. 830. II. 630, III.
643, 1023. V. 321MEMORARE *queam*. VI. 1065MEMORES *motus mentis langue-*
scere. III. 1054MEMORI *mandatum mente te-*
nere. II. 582memori *tamen nec id quimus re-*
prehendere mente. III. 872

Eri MEMORO. II. 11

ut *memoro hac fieri, facile hinc*
cogno, cere possis. II. 1029MENDOSE *omnia fieri, atq. obsti-*
pra necessum est. IV. 518mendose *causas reddere*. IV. 505MENS. II. 260, 265, 3044. III.
105, 143, 153, 184, 240, 296,

300, 403, 480, 549, 600, 612,

646, 648, 934, 1032. IV. 749,

759, 768, 781, 882, 961, 1041

mens *animi, consiliumq.* III. 616.IV. 759. V. 150. VI. 1181. *ψυχήs**ὁρῆs*, *Aristot. Metaph. Ita con-**iuncte videntur hac particula**lingua Latina auctores. Plaut.**Cist. II. I. v. 5. 6. Epid. IV. 1. v. 1.**Et seqq. Trin. II. 4. v. 53. Catul-**lus ad Ortalum: Nec potis est**d. lces Musarum expromere fa-**tas mens animi. Horat. lib. 1. E-**pist. 14. ad Villicum. v. 8. Ta-*
men istuc mens animusq. fere.
Papinius Statius lib. 2. Sylv. I.
v. 103. Et te iam facerat illi
*mens animusq. patrem.*MENSAS *consanguineum odere,*
timentq. III. 73

MENSIBVS. III. 1108. V. 617

MENSQVE, *Et lingua delirat, Et*
claudicat ingenium. III. 454MENSTRA *dum rigidas con-*
perlabitur Endas. V. 763menstrua *solvit mulier*. VI. 796MENTE. I. 74, 923, 1020. II. 18,
582, 959, 1078. III. 15, 241,
399, 872. IV. 751, 973. V. 150,
421, 1202, 1324MENTEM. III. 94, 140, 447,
475, 511, 513, 767, 1063. IV.
729, 755, 1057. V. 631, 1205,
1210MENTES. I. 132. II. 14. IV. 37,
1005MENTI. I. 144. II. 743. III. 730.
V. 98

MENTIBVS. IV. 1016. VI. 50

MENTIS. I. 261. II. 265, 265, 610,
675. III. 145, 174, 229, 821,
825, 1054. V. 104, 1451. VI. 76,
381

MEO. I. 413, 927, 929. IV. 4

MERGI, *marinis fluctibus in falsis*
vidium, Etiamq. petentes. V.
1078. *Servius in 1. Georg. Mer-*
gisunt monnulli, quos cornos a-
quaticos vocant. Varro lib. 4. de
L. L.

LEXICON LVCRETIANVM.

- L.L.** Mergus dicitur, quod mergenda in aquam capiet escam. *uenit, iter cursumq; suum fle-*
tit.
Gloss. Mergus, cuiusvis. Vide He- **METV** muta. I. 92
psych. Suidam. Isidor. Orig. lib. metu, & cura semotus. II. 19
 12. cap. 7. Iul. Cas. Scalig. Exer- metu contertere II. 61;
 cit. 233 pag. 729 & alios. metu vehementi magis est comota
MERGITVR in nigras undas le- mens III. 153
 thargi. III. 842 in metu male habet, & macerat,
mergitur una corpore cum lana curusq; fatigat. III. 839
 colos purpureus conchylij. VI. in metu, & mœrore perturbata a-
 1072 nimi mens. VI. 1181
pro MERITIS eius quis pingere **METVENDA** nihilo sunt magis,
 laudes possit. V. 4 quam que pueri in tenetris pa-
MERITO. I. 107, 481. II. 697, nitant, singuntq; futura. II. 56,
 996. III. 716, 967. IV. 160. V. 57 III. 89. VI. 36, 37
 793, 820. VI. 209, 547 **METVENTES** lumina leti. VI.
MERO lacte. I. 261. Id est, recenti, 1206
 bono, puro, putoq;. **METVIT.** III. 775, 1036
MERSANS in edabiliter sitis ari- **METVM**, luctumq;, & curas acres
 da corpora. VI. 1174 animum suscipere. III. 462
MERSAT nunc rerum copia. V. **METVS.** II. 47. III. 37, 142, 248,
 1006 996, 1028, V. 74, 1060, 1150.
MERV saltota. IV. 115 VI. 1220
METALLA aurata. VI. 811 **METVTVM** nimis ante. V. 1139.
METAS ad solstitiales se vertat. Vide Priscian. lib. 10.
 V. 616. Id est, & vulgus loqui- **METVNT.** I. 659. II. 48, 55. III.
 tur, ad solstitium astiuum se 88. VI. 35, 564, 596
 vertat. Parastralione dixit. V. **MEVM** cor percussit thyrso acri
 615. brumales flexus: Tεγ- laudis spes magna. I. 921
 νας χερσενας: ut hic Tεγ νας **MI** magnopere errare videntur.
 Tεενας. III. 106. pro, mihi.
metas coelum distinet. V. 689. Id **MIA** Chariton. IV. 1155 Vide No-
 est. solstitium & brumam; seu tas meas ad Musaeu. 77. de a-
 circulum cancri; & circulum more Herus & Leandri.
 Capricorni. Sunt enim ve' uti **MICAT** ex oculis acrius ardor:
 meta solis: ad quas cum per- III. 290. de iraca. Lege Senec.
 lib. 1

- lib. 1. de ra. cap. 1. Homer. I. MILITIAI fera munera, effice,
lia. 1. a. v. 104 Od. ff. Δ. v. 661, ut interea per marii ac terras
612. H. si d. Asp. 388. Nonn. omnes sopita quiescant. I. 29,
Dionys. lib. 48. v. 371. Virgil. 30
lib. 2. Æn. v. 209. & lib. 12. v. MINACI murmure sanit potus. I.
101, 102. Sil Ital. ib. 11. v. 219. 276. V. 1000, 1001, 1192. Sic
Ouid. Metam lib. 3. & 31. Plaut. Museus, & 32C. Κῆρ Νότ' ἐγ
Captiu. 1. 4 v. 42. Menachm. Βορίλ' μεράλας ἀφέντες ἀ-
5. 2. & 6. Papin. Stat. Thebard. πειλάς. Cicer. Arat. Phenom.
lib. 11. v. 532. & 72.
MICANT æterni sidera mundi. V. Nec metuunt canos minitandi
515 murmure fluctus.
MICANTIBVS stellis athera fi- Arator in Act. Apost. lib. 2.
xum. V. 1204 Non pelagi, cœliq; minas, non tris-
MICIS ex auri putat consistere tulisses
posse aurum. I. 838. Micas auri, lactu. & opulantis onus, nec turbi-
venuste vocat ramenta auri, netanto
seu refegmina. Græci ψήγες auri Desperata salus gemeret consinia
auri appellant, id est. minutam mortis.
auri scrobem. Hadrian. Tur- MINANTI mente ad terram rue-
nch. Aduer. ar. lib. 18. cap. 6. bant. V. 1324
MIGRANT II. 758. V. 828 MINANTIS serpentis. III. 658
MIGRARE nunquam in marmo- MINANT VR. II. 619, 387a
reum possunt co orem. II. 774. 1064, 1136. VI. 197
migrare, pro mutari. & in Noct. MINARI tecti ruere. IV. 404
Actic. Cassianidum migrabat. MINARVM magna murmura V.
Titinnus apud Non. Quor pe- 1192
stes, senia, & iurgia sese met a- MINAS miscebat inanes. V. 1001.
dibus emigrarunt. MINENT. VI. 562 pro imminet.
MIHI I. 44, 698, 844. IV. 910. Sic mentum, pro commentum,
V. 66, 100. VI. 91, 1064 munico, pro communico, & c. di-
MILLE sa ita missus IV 410 xerunt antiqui.
MILLIA. III. 725. IV. 414. V. MINIS obsistere vatum. I.
997 109
MILLIBVS è multis. J I. MINIMA constat natura. I. 595,
538 619

minima corpora. IV. 216. Gifan.

legit, mina. Lambin misse.

MINIMAM inter rerum, & sum-
mam. I. 612

MINIMAS in partes resolu. I.
621

MINIME id mirabile cuiquam.
II. 464, 851. IV. 256, 289

MINIMIS è partibus esse corpora
prima. II. 484

minimis partibus stipata coha-
rent arte. I. 603

MINIMUM. I. 608, 748, 750,
752. II. 244, V. 581

MINISTRAS manus datas à par-
te & itaq, ut facere ad vitam
possimus, qua foret usus. IV.
828, 829

MINISTRAT natura, quantum
opus est. II. 1148

MINISTRO ardore. V. 298

MINISTROS ferrum celare. I.
90

ministros, atque socios scelerum.
III. 61

MINITATVR terra ruinas. VI.
571

MINITANTI murmure. I. 68

MINOR. III. 1169. III. 225. V.
565

MINORA. II. 389. III. 375. IV.
115, 653. V. 545

MINORES. I. 735. V. 590

MINORIBVS. III. 427. V.
457

minoribus nostris quas lacrimas

peperere. V. 1196, pro, posteris.

Arnob. lib. 3. Minorum trans-
mutu etati.

MINVERVNT flumina vim, &
constiterunt umbres. V. 416

MINVI I. 319. II. 67. V. 680

MINVS. I. 240, 367, 697, 780,
976, 1003. II. 351, 457, 533,

784, 786, 839, 952, 987, 1034.

III. 96, 548, 940, 941, 983,

1103, 1105, 1106. IV. 68,

757. V. 574, 623, 630, 647,

681, 729, 748, 797, 1231,

1268. VI. 14, 549, 615, 727,

728, 1010

quod non minus fiat mirabile cun-
ctis. II. 1027. Sic legit Gifan At

Lambin. minuant mirari o-
mnis.

MINVTA. II. 115. III. 227. IV. 66,
120. VI. 186

MINVTAS fruges. I. 879
minutas in partes res distrahitur.

II. 825. IV. 893

MINVTATIM. II. 1129. V. 708,

724, 1292, 383, 1433. V. 1189

MINVIE. I. 388. VI. 352

MINVTIOR est multis partibus.
IV. 343

MINVTIS. I. 834, 835. III. 108,
180, 280, 426. IV. 183, 186.

VI. 225

MINVTOS. I. 890

MINVVNT. II. 72

MINVVNTVR alie gentes, alie
augefcunt. II. 76

Y 4 MIRA

MIRA facie portenta. V. 836

mira virtute manuum pedumque
freti. V. 964

mira, & multa videbant efficere.
V. 1180

mira, & noua hac vigeant. V.
1403

MIRABILE illud in his rebus non
est. II. 308

mirabile id minime cuiquam. II.
464

mirabile nil quidquam, neq; adeo
magnum, quod non minus fiat
mirabile cunctis paullatim. I. I.
1026. 1027

quid mirabile magis his rebus po-
terat dici? II. 1033

mirabile illud in his rebus minime
habendum est. IV. 256

nec mirabile tamen illud in his re-
bus constat. IV. 896

nec mirabile tamen illud in his re-
bus debet esse. V. 663

quid mirabile in hac tantopere est
re? V. 1055

MIRACULA jactant dictus. IV.
594

MIRANDA. I. 726. II. 1035

MIRANDE. IV. 410

MIRANDO. IV. 464. V. 1170. IV.
692

MIRANDVM non est. IV. 597.
856. V. 592

MIRANTVR. I. 722. V. 84. VI. 58,
608. 910

MIRARI minime par est. IV. 289,
VI. 654. 1054

MIRARIER. V. 977

MIRATVR. VI. 655

MIRAS figuras. IV. 39

miras potestates. V. 1238

MIRE mobilis mens. IV. 749

quod ne MIREMVR. IV. 820

MIRIS modus. I. 123

MIRO impete. VI. 185. 327

miro est mortales inter honore, &
flore laudibus. V. 1279

Sic Virg. lib. 4. Æn. v. 458. mi-
ro quod honore colebat.

MIRVM carumq; & sanctum. I.
730

mirum non est. II. 86. 338. IV. 769
812. V. 193. 747. 797. 1237.

VI. 129. 374. 436. 183. 615.
1010

MISCEBAT minas inanes. V.
1001

MISCEBANT belli fluctus, & sol-
nera vasta ferebant. V. 1289

Sic Cornel. Tacit. Histor. lib. 3.
cap. 73. Irrumpunt Vitelliani, &
cuncta sanguine, ferro, flammis-
que miscent.

MISCEBITVR terra mari, & ma-
re calo. III. 855. Iuuenal. Sat. VI.
6. 284

Clames licet, & mare calo
Confundas, homo sum.

Horat. lib. I. Epist. 16. ad Quin-
tium. v. 54

Miscebis sacra profanis. Liv. lib.
4. cap. 3. Quid tandem est cur
calum ac terras miscabant? I-
dem

LEXICON LVCRETIANVM.

- dem alibi, Quid est, quod calum MISERANDVM illud in rebus, &
terra, & terram calo misceant? magnopere unum arumnabile
Virgil lib. 12. Æn. v. 204. 205 erat. VI. 1228
- nec me & ulla solentem ô MISERAS hominum mentes, ô
Auertet; non si tellurem effundat pectora caca. II. 14
in undas, MISERE. III. 912, 886, V. 1309
- Diluuium miscens, ca'umve in tar- MISERERIE imbecillorum o-
tara soluat. mnium, esse equum. V. 1022
- Et lib. 5. Æn. v. 790 MISERET ipse sui. III. 895
- Maria omnia calo MISERI. III. 51, IV. 1152, V. 89,
Miscuit, Æolijs ne quicquam fracta VI. 63
procellis. MISERIS. IV. 1069, V. 981
- Iterum Iuuenal. Sat. 2. v. 25. miseris mortalibus. V. 942, sic sa-
Quis calum terris non misceat, pe Graci: δι'λοις βεργῶσις
& mare ca'oe? Lucian. in Prometheo: τῇ γῇ τὴν ἑαυτὸν ἀνὰ με-
μικταί. miseris modis distracta laborent.
III. 508
- MISCENS pralia. V. 443 MISERO. III. 912
- MISCENTE calido vapore, VI. MISEROS homines, III. 60
870 nec MISERVVM fieri, qui non est,
III. 881
- MISCENTES Golia parentum. IV. MISSA, I. 417, IV. 612, VI. 128,
1206 299, 309, 328
- MISCERE inter ca'uleum virides MISSI in mare. VI. 424
smaragdus, II. 804. Absol- MISSILIBVS saxis confectabantur
lute, syluestria sacra ferarum, V.
966
- MISCERI, II. 18, IV. 224, VI. 930 MISSIS imaginibus, IV. 99
1071
- MISCETVR funere vagor, II. MISSVM, I. 970, 976, II. 998, IV
566, VI. 406
- MISELLA spes qua Gento saepe ca- MISSVS sagitta, IV. 409, Vide
ptat, IV. 1089 Sauaron, ad Sidon. Epist. pag.
348
- MISER. III. 119, 966, 994, 1065, MISTA, I. 824, 876, II. 889, III.
IV. 1172 234
- nec MISERÆ prodesse in tali tem- MISTAS res, I. 892
- & MISERAM tetris se sufficit odori- MISTO sanguine, I. 866
bus ipsa. IV. 1168

- MISTOS** in corpore odores. II. MITTIT. II. 149, 1133. III. 523.
851 VI. 401, 878
- de MISTURA** rerum multa dicere MITTITVR. IV. 246, 1238. VI.
callent. II. 976 170, 293
- MISTVS** videbitur aër cum terra MITTO iam dicere. IV. 691
simul. I. 775. III. 235 MITTVNT. II. 1122. III. 53. IV.
- MITESCERE** multa videbant 52, 54, 58, 83, 791, 990. VI.
verberibus radiorum, atq; estu 198, 516
victa per agros. V. 1102 MITTVNTVR. IV. 196, 199. VI.
- MITRÆ**. IV. 1122. Vide Ser- 247
uum ad Virgil. lib. 9. Æn. MIXTA. II. 466, 470. III. 259.
G. 616. & lib. 4. v. 216. Isidor. 271, 278. IV. 335, 645, 1214.
Orig. lib. 9. cap. 31. Casp Bar- VI. 1243
- thij Aduersar. lib. 8. cap. 4. & MIXTAS. V. 916. VI. 369, 370.
Commentarium meum ad Mu- 1127
sai Erotopagnion, v. 272. Clau- MIXTI grandine. VI. 158
dij Dausqueij Adnotat. ad Q. MIXTIM. III. 567
Calabrum, pag. 97 MIXTO humore. VI. 377
- MITTAM** contendere causam MIXTVM corpus inani. VI. 921
contrahunt. IV. 472 MOBILE quod tan opere est. III.
- MITTAT**. II. 1099. III. 946 187
- mittat naribus auram. I. I. MOBILIBVS digitis. II. 413
850 mobilibusq; corporibus. VI. 225
- MITTE**. III. 975 MOBILIOR multis partibus. IV.
mitte illud in his rebus mirari. 343
VI. 1054 mobilior vis, & dominantior
hæc est. VI. 237
- MITTEBAT** animam. VI. 1212
- MITTERE** vocem, &c. I. 662, 749, 891. 203
- 688, 880, 885. II. 834, 835. IV. MOBILITATA feruntur. III.
83. V. 593, 1173, 1308. VI. 411, 201
- 508 MOBILITANTVR omnia. III.
mittere varios lingua sonitus na- 249
- tura subiecit. V. 1028 MOBILITAS rerum. II. 64, 141.
MITTI. IV. 62, 627. IV. 912 IV. 177, 775, 800. V. 856. VI.
- MITTIER** tenuis figuras. IV. 47 322

LEXICON LVCRETIANVM.

MOBILITATE. II. 160. III. 647.

VI. 176, 279, 489

MOBILITATEM. VI. 340, 346

MOBILITER. I. 746. IV. 791. VI.

234

MOBILIVS. III. 244. V. 635

MODERANTER endo manu habere & alidas habenas. II. 1094

MODERARIER equum frenis, dextraq; vegere. V. 1197

moderariet huc possent, vinclisq; tenere. V. 1311

MODERATIM crescere cogens. I.

325

MODERATIS, ac humanis rationibus. II. 169

MODERATOR robustus curui aratri. V. 931. VI. 1251. Sic Virgil. Pollione, Eclog. IV. v. 41.

Robustus quoque iam tauris iuga soluet arator.

MODI. IV. 135, 170

MODICE fluere V. 507

MODIS. I. 123, 341, 726, 759, 1022. II. 115, 653. III. 260, 508. IV. 126, 133, 165, 645, 655, 726, 859, 905, 1256, 1274. V. 68, 74, 417, 423. VI. 451, 507, 680, 789

MODO. I. 158, 821, 962. II. 432, 773, 939. III. 34, 605, 774, 1082. IV. 29, 32, 168, 510, 687, 1174. V. 72, 185, 335, 774

MODVM. I. 1006. III. 383. IV.

138

MODVS agri. II. 1169. *Adi sodes Commentatores ad Plaut. Aulul. Prol. v. 13. Horat. lib. 2. serm. Sat. VI. & 1.*

MOENERA fera belli Mavors armipotens regit. I. 32. *pro, muneribus. & p. 11. & 1.*

MOENIA mundi flammantia. I. 73, 1093. II. 1043, 1143. III. 16. V. 120, 372, 455, 5212. Sic Manil.

Quum tantas strueret moles per moenia mundi.

Lege Hadrian. Turneb. *Adversar. lib. 6. cap. 6. & Ludouici Carrionis, Antiqu. Lection. lib. 3. cap. 19. pag. 88.*

moenia theatri IV. 80.

non MOENIBVS altis, non armis opus est, quae sua iutentur. V. 233

moenibus Athenais. VI. 749

MOERENTI pectore sibi consciscant letum. III. 81

in MOERORE, ac tenebris Vita jacebat. V. 175

in moerore, metuq; perturbata animi mens. VI. 1181

moerore bonam partem in lectum dabantur. VI. 147

MOEROREM aeternum nulla dies nobis e pectore demet. III. 921

MOERORVM exesor. IV, 220. VI. 926 *pro, murorum. Vide Seru. ad Virgil. lib. 10. Aen. & 24*

MOER

MQUESTA. I. 99

MOESTA conspergunt aras sanguine. IV. 1219

MOESTO cum corde jacebat deficiens animo. IV. 1231

MOESTVM parentem. I. 89

mœstum in cor morbida vis agris confluxit. at VI. 1150

MOESTVS quisq; suum consortem habebat. VI. 1279

MOLEM mentis III. 825

molem liquulam. VI. 404

molem tantam terrarum cum videant incumbere. VI. 566

MOLES tota paulatim protruditur. IV. 889

moles, & machina mundi, multos per annos sustentata ruet. IV. 97

moles, & noua tempestas quadam coorta. IV. 437

moles magnas cognoscere. VI. 193

moles quasi mali in pectore. III. 1070

Sic Cic. lib. 3. Tuscul. aut semper aliquam molem meditabar mali & lib. 4. ex quodam poetâ: maior mihi moles, maius miscendum malum.

MOLESTA, atq; aspera constat. II. 424

MOLIBVS incurrens validis cum viribus amnis. I. 287

MOLIMINE magno nauim magnam trudit ventus. IV. 900

quid MOLIRETVR rerum natura nouarum VI. 946

MOLIRIER arua nec scibat ferro moderator aratri. V. 932. id est magno labore inuertere, & exarare. Sic fere Virgil. G. org. lib. 4. & 331

Fer stabulis inimicum ignem, atq; interficemesses:

Vresata, & validam in vites molire bipennem.

MOLITVR tibi Vehementer nouares ad aures accedere. II. 1022

MOLOSSVM canum victa. V. 1062
Suidas: μολοσός και μολοστος κύων, ὁ ποιμενικός, και μέγας.

MOLLE. IV. 492. 493

MOLLEM malis demittere barbaram. V. 673

nec MOLLES opus sunt molius uxoribus hilum. IV. 1261

MOLLESCERE capit humanum genus. V. 1013

MOLLI. II. 29, IV, 988, V. 672, 815, 887, 1391, VI, 744

MOLLIA. I. 567, 570, 754, II, 859, 903, 905, IV, 790, 791, 847, 977, V. 778, 1063

MOLLIBVS undis litoreis incuruis bibulam pauit aquor arenam. II. 375. Sic I 281

mollem aquam vocat, qua non ita concitari solet et mare. Virgil. imitatus est lib. 10. Æn. v. 817

Ille suo cum gurgite flauo accepit
venientem, ac mollibus extulit
undis. Sic molliur mare, vala-
re dixit Cic. lib. 3. de Orat. Agell.
lib. 19. cap. 1 sed postea cum Brū-
dusium aduentaremus mollitia-
que essent venti, maris, percun-
ctatus eum sum, &c.

MOLLIER flamma, vapore. V.

II CI

MOLLIRI debet effera proles, offi-
ciji victa parentum. II. 605

MOLLIS aqua natura. I. 281

mollis res rarasq; relinquunt. I.

743

molli luti concrevere crustas. VI.

626

MOLLIT carnem durata calore.

VI. 969

MOMEN. III. 145

MOMINE uti paruo possint impul-
sa moueri. III. 189. Vide Festum

& Ioh. Meursij Critic. Arnob.
lib. 2. cap. p. 41

momine ponti VI. 483, Sic apel-
lat agitationem, & motum ma-
ris.

MONEBAT lasciui aleta. V. 1399.

MONERE. III. 854

MONSTRA, ac portenta loquuntur
de genere hoc. IV. 591. Sic lib. 5
v. 843

cetera de genere hoc monstra, ac
portenta creabat Plaut. A sin. II.
2. v. 23 pro monstro extemplo est
quando, qui sudat, tremis. Te-
rens. And. 1. 5, vers. 15, Aliquid

monstri alunt, Eun. 2. 3. & 44.

Eho? nonne hoc monstri simile
est? quid ais? Phorm. V. 8. v. 61.

Monstri, ita me Dij ament, si-
mile. Valer. Max. lib. 4. cap. 3.

Pro monstro eam Socem acce-
pit. Lucilius sat. lib. 26. Nunc
ignobilis his mirum ac mon-
strificabile. Vide Nonium: &
Festum.

MONSTRABANT. V. IIOS

MONSTRAUIT viam tramite
prono. VI. 26

MONSTRAT ratio Vestigia. V.
1446

MONTE aduerso hoc est nixan-
tem trudere statum: quod tamen
à summo jam vertice rursum
voluitur, & plani raptim petit
aquora campi. III. 1014, 1015,
1016

in MONTEM succedere sylvas coge-
bant. V. 1369

MONTES magnos manibus diuel-
lere. I. 201

montes clamore icli riuictant vo-
ces ad sidera mundi: &c. II. 329.

IV 399, 407, 439, 577, V. 202

VI. 545

montes nimborum. VI. 158, pro
mole, magnitudine aut multi-
tudine posuisse videtur. Sic Vir-
gil. Æn. lib. 1. & aqua montem,
dixit. Et Agell. lib. 16. montes
arenarum. Ouid Trist.

At miserum, quanti montes vol-
uuntur aquarum.

Lucilius : Tanti se tempe-
statjs montes ad sidera tol-
lunt.

*Imitatus est Virgilius lib. 5.
Æn. vers. 457. & 12. vers.
553*

MONTIBVS. I. 183, 895,
1083. II. 331. IV. 141,
1014. V. 314, 493, 822,
944, 1243. VI. 188, 421,
735

mora, qua fluuios passim refre-
nat exntes. VI. 530, 805,
933

MONTIBVS *Ideis* alijs. V.
662

MORAEOR te neque in promissis
plura. VI. 244

MONTIS. I. 17, 274. IV. 408,
447, 458, 463, 466, 468,
489, 639, 682, 694, 733,
747

MORANTVR. VI. 37

MORARI. I. 1042

MONTIVAGÆ canes. I.
404

morari neq; consilio debent tarda-
ta. II. 164

MONTIVAGO generi ferarum II.
597

morati rem haud possunt. II.
233

MONTIVAGVM genus ferarum.
II. 107.

morati longum, & diu retinere.
VI. 518

*Sic Papin. Stat. Thebaid. lib. 1.
v. 581.*

MORATI sumus quibus in rebus
multum ante. IV. 960

*Auis rura eligit, ac natum septa
inter ouilia furtim montiuago
pecoris custodi mandat alen-
dum.*

MORATVR cum nec res, nec cau-
sa vlla, geri debent nimirum,
& consieri res. II. 1066. IV.
205

MONVMENTA virum dilapsa vi-
demus. V. 312

MORBI contagia penetrant in a-
nimum. III. 472

MONVMENTIS aternis fama in-
sita florent facta virum. V.
330

morbi & subita coactus, ut ful-
minis ictu, concidit. III.
488

nec MORA, nec requies datur vlla
fluendi. IV. 227.

morbi vis distracta per artus
turbat agens animam. III.
493

mor-

- morbi , ubi se flexit causa ,
 reditque in latebras ater corru-
 pti corporis humor. III. 503,
 504
 morbi est, cum corpori agrè est III.
 837
 morbi causam non tenet ager. III.
 1084
 morbi vis aliqua est excita. IV.
 666
 morbi , si quis in artus accepit
 calido febrim fervore coor-
 tam , aut alium quemvis
 morbi per membra dolorem. VI.
 657
 morbi immensi vis , unde queat
 pro crescere. VI. 664
 morbi auidi contagia. VI.
 1235
 MORBIDA vis. VI. 955
 morbida vis in cor maestum
 confluxerat agris. V I.
 1150
 morbida vis extorquebat vitam
 membris. VI. 1222
 morbida agricolarum copia con-
 veniens ex omni parte. VI.
 1259
 MORBIDVS aer. VI. 1095
 MORBIS in corporis auius errat
 saepe animus. III. 464
 morbis tantis corpore in ipso ja-
 centur , miseriisque modi dis-
 tracta laborent. III. 107,
 508
 morbis sollicita , algosq; , fameq;
 III. 733
 morbis agrestimus idem. V.
 350
 morbis que sit ratio , nunc expe-
 diam. VI. 1089
 morbis tantis , tantisq; periculis
 cum restarentur. V 346.
 Tralate.
 MORBO adfectis, somnoq; sepultis.
 I. 133
 morbo del rantes. V. 1158. VI.
 709
 morbo , mortique caterva-
 tim dabantur. VI 1093,
 1142
 morbo ardentia membra. VI.
 1170
 morbo languebant pleraque , &
 moriebantur. VI. 1219
 morbo , ubi se quisq; videbat im-
 plicium , morti damnatus ve-
 esset. VI. 1230
 morbo, morti dedita corpora jace-
 bant. VI. 1253

MORBORVM *hac quondam ratio, & mortifer astus.* VI. 1136
 morborum *vis, pestilientiaq.* VI.
 1096

MORBOS *immanes suscipere, durumq.* dolerem III. 461
 morbos *anni tempora adportant.*
 V. 122

morbos *incutere, & mortem accelerare.* VI. 772

MORBVS, *ac dolor, leti fabricator uterq.* est. III. 473, 694. VI.
 793

morbis *elephas.*

morbis *huic in nervos & artusibat.* VI. 1204

morbis *quem non, nec mors, nec luctus tentaret tempore tali, nec poterat quisquam reperiri.* VI.
 1248, 1249

MORIS *solemni.* I. 69

more *antiquo.* II. 610

more *volgiuago ferarum vitam tractabant.* V. 930. VI. 197

ne MOREMVR *te in promissis plura* V. 92. VI. 244

MORERIS *quamvis multa causando.* I. 398

MORESQUE *parentum.* I. 591

mores *sequaces.* III. 316

MORETVR *nobis in membris vitata* III. 121, 128

MORI *pedes, & crura cernimus; post inde per artus ire alios trahim gelidi vestigia leti.* III.
 530

MORIBVNDI *lingunt lumina particularim.* III. 543

MORIBVNDI *corpore fudit animam lumine adempto.* III.
 1047

MORIBVNDOS *nobis deserit artus ventus citalis in corpore.*
 III. 130

moribundos *tenuis quedam aura deserit mista vapore.* III.
 233

MORIBVNDVS *pes.* III. 654

MORIBVS *permisistis animantes essent.* III. 750

moribus *nec vni conveniunt.* V.
 895

moribus *nec vllis inter se scibant, nec legibus.* i. V. 956. 957

moribus *ventorum.* I. 196. *Tralate.*

MORIEBANTVR, *& languebant pleraq.* morbo. VI. 1220

MORIENS *non iam dissolui conquereretur.* III. 613

MORIGERA. V. 81

MORIGERIS *modis, & mundo corporis cultu, facit femina, & facile insuescat secum vir degera vitam.* IV. 1274, 1275

Adi Lexicon Plantinum Philippi Parei, patris mei, & Commentarium meum in Musaeum,
 pag. 97, 98

MORITVRVS *sis nunquam.* III.
 963

MORS. I. 671. 792. II. 753. 1000.
 III.

- III. 215, 521, 843, 877, 883, 880, 889, 894, 899, 902 930,
973. IV. 762. V. 222. VI. 1249. 1036, 1103. I. 1257. VI. 1194,
1261, 1271 1216, 1238
- MORSIBVS *adfixe validis, atque* MORTEM. I. 851 III. 339, 572,
unguibus unctis. V. 1321 885, 940, 948, 989, 1089. IV.
MORSV, *volneris ardenti preme-* 43, 1014. VI. 772
- bat.* III. 664, 902. IV. 1010. V. MORTI, & *morbo cateruatim*
1036, 1067 *dabantur,* &c. VI. 1093, 1142,
1230, 1253
- MORSVS *refrenas admixta blan-* MORTIFER *astus.* VI. 1136
da voluptas. IV. 1078
- MORTALE. I. 217, 1113. III. 669, MORTIFERAM *vim.* VI. 819
802, 806 *mortiferam possit cladem conflagra-*
MORTALEM. III. 424, 513, 544, *re coorta morbida vis hominum*
769, 883, 898 *generi.* VI. 1089, 1090
- MORTALES. II. 75. III. 99. V. MORTIS. II. 44, 580. III. 39, 64,
349. VI. 50 79, 1102. IV. 767. V. 1179. VI.
MORTALI *corpore, quae sunt,* 696, 1180, 1210, 1237
- &c.* I. 232, 755. II. 905. IV. MORTVA *tussi.* IV. 1160
1177. V. 6, 69, 122, 239, 322,
378 *mortua, cui vita est prope iam vi-*
MORTALIA. II. 858, 1090. II. 52. *uo, atque videnti.* I. 1060. *Vi-*
III. 522, 780. V. 243, 248, *de tussi Lipsij Notas, ad Sene-*
789, 803, 986, 1168, 1237. VI. *cam, de Tranquill. An. cap. 3.*
42. *pag. 629*
nec Mos ille sepultura remanebat
in urbe VI. 1275
- MORTALIBVS. I. 65 II. 556, 917, MOTA. I. 1074. III. 586
978, 1031, 1157, 844, 1088, MOTIBVS. II. 183, 286, 895. III.
1092. V. 15, 206, 242, 942, 258, 264, 337, 938. IV. 947,
1091, 1100, 1364. VI. 1, 11, 28, 1005. V. 106, 510, 531. VI. 534,
391 588
- MORTALIS. I. 32, 157, 854. II. MOTV. I. 343, 381, 463, 800, 993.
171, 625. III. 418, 533, 947. V. II. 61, 96, 297, 509, 1053. IV.
1088, 1279 28, 33, 176, 210, 393, 860, 945.
mortalis *tollere contra est oculos* V. 552, 1209. VI. 117, 176, 1021,
ausus, primusque abstinere con- 1036, 1148
tra. I. 66
- MORTE. I. 3, 114, 135, 264. III. MOTVM II. 956. III. 302. V. 533
Z. Mo-

DANIELIS PAREI

- MOTVS.** I. 591, 742, 813, 908, **MVCRONVM** f. *stigia*. 1264
 1024, 1028. II. 30, 26, 228, **MVGIT** *tuba depresso grauius sub*
 262, 137, 244, 251, 253, 259, *murmure*. I. 544
 269, 307, 311, 314, 316, 369, *Eadem translatione dixit Minu-*
 577, 712, 716, 726, 761, 884, *tus Felix, Octau pag 3. Nubi-*
 940, 946, 953, 968, 1007, *bus collidentibus tonitrua mu-*
 1019. II. 117, 241, 246, 272, *gire, ruilare fulgura, fulmina*
 273, 346, 380, 561, 571, 575, *pramicare, &c.*
 869, 874, 1014. IV. 367, 654, **MVLCEBANT** *ollis animos*. V.
 106, 1261. V. 422, 429, 442, 1389
 446, 1213 **MVLCERE** *pectora equorum*. V.
MOVEANT. IV. 723. VI. 165 1316
MOVEANTVR. II. 138. V. 480 **MVLGET** *causa, iuuat q.* II. 422
MOVENDI initium, unde capiat **MVLGENTES** *aera motu*. IV. 138.
res. I. 383 *pro impellentes, agitantés. En-*
MOVENTES. V. 1400 *nitus lib. 7. Annal. Miserae huc*
MOVENTIS. IV. 977 *nauem compulsum fluctibus*
MOVENTVR motus. I. 421, 821. *portus. Cic. Arato, de aquila:*
 II. 110, 132. III. 570. VI. 288 *Igniferum mulgens tremebun-*
MOVERE. IV. 457, 790, 876. V. *dis athera pennis. Lambinusta-*
 1172 *men legere maluit: Aëra mul-*
MOVERI. I. 335, 341, 375. III. 189, *centes motu. Simeoni Bosio pla-*
 237, 572. IV. 233, 35, 364, 755, *cebat: Aëra mulcantes motu.*
 769, 1267. VI. 594, 667 *Sed Gifanianam lectionem pro-*
quod MOVET, & varios sensus *bat eruditissimus Paulus Meru-*
expromere cogit II. 886 *la, in suo Commentar. ad Ennii*
MOVETVR. III. 145, 190, 430, *Annal pag. 413*
 431. IV. 889 **MVLIEIRE** *oritur paruo de semi-*
MOX. V. 1134 *ne, factum*. IV. 1220 V. 1020
MVCRONE ancipiti & imq. no- *mulicbre genus*. V. 1354
tantur. II. 519. *Tralate, pro, si-*
ne.
mucione hebeti retusum aurum **MVLIEBRI** *semine egre admisce-*
jacebat propter inutili. atem. V. *tur semen penetratum*. IV. 1240
 1273 **MVLIEBRIA** *conferat arua.* I V.
MVCRONIBVS flexis. II. 427 1100
 1046 **MVLIEBRIBUS** *membris*. IV.
 1046 *mulic-*

LEXICON LVCRETIANVM.

- muliebribus manibus. V. 1357
 MULIEBRIS origo IV. 1125
 MULIER totojactans è corpore amore. IV. 1047
 mulier ficto suspirat amore. IV. 1185
 mulier prohibet se concipere, atque repugnat, clunibus ipsa Viri Venerem, si lata retrahet. IV. 1262
 mulier spatio defessa vetusto. V. 825
 mulier coniuncta viro concessit in Gnum. V. 1010
 mulier sopita recumbit. VI. 794
 MULIERCVLA deteriore forma, ut ametur. IV. 1272
 MVLTÀ. I. 104, 138, 152, 197, 341, 398, 657, 728, 756, 823, 900, 1022, 1047. II. 115, 128, 536, 653, 678, 688, 691, 694, 722, 1015, 1085, 1124. III. 98, 127, 237, 291, 375, 392, 725, 735. IV. 66, 70, 126, 159, 161, 165, 273, 331, 534, 414, 464, 543, 655, 726, 797, 862, 869, 924, 1050. V. 53, 114, 252, 297, 335, 397, 423, 491, 659, 668, 738, 749, 790, 835, 839, 847, 908, 914, 929, 945, 967, 997, 1093, 1102, 1180, 1339. VI. 80, 159, 201, 208, 264, 271, 274, 306, 348, 497, 507, 519, 616, 654, 771, 777, 898, 917, 1078, 1081, 1094, 1262
 multa parum. II. 336, 691, 712. VI. 779, 1064
 multaq;. I. 202, 400, 401. II. 108, 703, 715, 976. III. 359. IV. 335, 778, 861, 903. V. 795, 835, 853, 858. VI. 349, 539, 587, 771, 797, 863, 903, 1180, 1213, 1265, 1280
 MVLTÀ. III. 266. IV. 53, 1244. VI. 781
 MVLTANGVLA multis modis. IV. 655. Expressit Gracum nomen, πολύζω. α.
 MVLTARVM. I. 814, 894. II. 652, 676, 695. VI. 662, 789, 1091
 MVLTAS. II. 586. III. 660, 667, 670. IV. 567, 607, 675. VI. 410, 537, 938
 MVLTESIMA pars. VI. 651. πολλο-
 τμήτης Græcis, una voce. Sic Agell, lib. 16. cap. 1. Ista tamen omnia que aut temere, aut astute vera dicunt, præ cateris, que mentiuntur, pars ea non est millesima.
 MVLTÀ. II. 198. III. 1041. IV. 645, 1009, 1012, 1014. V. 1157. VI. 1172
 MVLTIGENIS quam sint varia figuris. II. 335
 MVLTIMODI motus materialis. III. 870
 MVLTIMODIS. I. 813, 893. II. 1053, 1058, 1127. III. 116, 589, 621. IV. 1148. V. 188, 1405. VI. 994. Sic sapissime in MSS. reperitur, pro multis modis.

multimodis multis. IV. 1213. V.
188. *hoc est, multiplicibus
varietatibus: ait Baptista
Pius.*

MULTIPLICIS loci spatium trās-
currere. II. 162

MULTIS rebus, &c. I. 196, 311,
331, 735, 813, 823, 837. II. 179,
534, 552, 592, 688. III. 207,
315, 1040, 1065, 1108. IV. 180,
342, 343, 907, 1213. V. 188,
198. VI. 264, 332, 414, 588,
711, 789, 892

multis modis varia ratione coor-
ta. I. 341, 726, 759, 1022, 115,
653. IV. 126, 133, 165, 655, 716,
859. V. 423, 790. VI. 133,
789

multis multimodis. IV. 1213. V.
188

multis annis ante. III. 1108

multis rebus melior. I. 1040. Vi-
de: Rebus.

multis egregiè partibus inferiores,
multoq; minores. I. 75

multis partibus hic est mobilior,
multisq; minutior, & magis
pollens. IV. 342, 343

MULTO meliora, &c. I. 214, 367.

738 II. 161, 382, 791, 829, 1169.

III. 120, 792, 940. IV. 68,

729, 843, 847, 953, 1028, 1229

V. 23, 135, 627, 652, 923, 1126,

1200, 1355, 1359, 1420, 1444.

VI. 112, 145, 1285

multoq; minores, &c. I. 735.

III. 53, 427, 438. IV. 837. V.
457

MULTORVM exitio perdocti,
quod sumus ante. III. 474

MULTOS. I. 1027. II. 277. IV.

970. V. 96, 413, 460. VI.

537

multos per annos. IV. 97

MULTVM. II. 483. IV. 358, 560,

960, 1241. V. 580, 610, 1111.

VI. 502, 627, 1080, 1140,

1175

MULTVS. V. 804. VI. 155, 1103,

1200

MVNDI flammantia mœnia:

mundi sidera, mundi machina,

&c. I. 73, 78, 1052. II. 330,

1103, 1143. III. 16. IV. 137, 211.

V. 97, 120, 121, 147, 148, 240,

244, 245, 331, 332, 341, 365,

366, 372, 381, 434, 455, 478,

497, 515, 535, 539, 554, 636,

770, 816, 826, 832, 941, 942,

1203, 1204, 1210, 1211, 1212.

VI. 42, 107, 122, 992, 564,

1105. V. 1435. Vide Hadrian.

Turneb. Aduersar. lib. 19. cap.

24. Scaligeri Not. ad Manil.

pag. 390

mundi prima ab origine. V. 549,

677. III. 332

MVNDIS variis variâ ratione

creatis. V. 529, 1344

MVNDI ex omni. V. 598

mundo corporis cultu femina. IV.

1274. Festus: Mundus etiam

dici-

LEXICON LVCRETIANVM.

- dicitur ornatus muliebris. Vide Tertulliani lib. de habitu mulieris: & Isidor. Orig. lib. 19. cap. 22.*
- MVNDVM.** V. 66, 439
- MVNERE** belli. V. 1107
- MVNIFICAT** tacitâ mortales muta salute. II. 625
- MVNIRE** senectam natis. IV. 1149
- MVNITA** regio multa virum vi. I. 728
- munita ex imis locis, quod sustinet Vrbes.* II. 607
- munita via fidei.* V. 103
- munita viai.* III. 499. Sic *clausa via, dixit.*
- munita ab rebus letalibus.* III. 832. *id est, tuta ab ea parte, quæ res letales eam ledere, & perimere possent.* Sic Agell. lib. 13. cap. 29. dixit. Valere ab oculis. Sueton. Tiberio, cap. 9. à curia præstantior. Apuleius Metam. lib. 1. de aquis steriles.
- munita tenere edita doctrina sapientum templa serena.* II. 7. Vide Morelli Notas in Statij lib. 2. Sylu. 2. v. 125
- MVNITVR** Gallo eburno. II. 538
- MVRALI** caput summum cinxore corona. II. 608. Vide Iacobi Pontani Not. ad Ouid. Metam. lib. 10. v. 696.
- quasi MVRMVR dant fluctus in-*
- fringendo grauitè.* VI. 141. III. 1046. I. 276. Virgil. Georg. lib. 1. v. 356. & seqq. lib. 1. Æn. 6. 124. I. 10 & 212. Lucan. lib. 1. v. 262. Propert. lib. 1. Eleg. 8. v. 5. 6. & alij creberrime sic locuti sunt.
- MVRMURA** Æinea minantur flammarum rursus se conligere iras I. 723
- murmura ponti.* II. 1046
- murmura magna minarum.* V. 1192
- murmura percurrunt magnum cælum.* V. 1220. VI. 287, 100, 408, 409. I. 69. Sic Virgil. Georg. lib. 4. v. 210. & lib. 4. Æn. 6. 160. Interea magno misceri murmure cælum incipit: insequitur commissa grandine nimbus. Tertull. de Iudic. Dom.
- Tunc fragor insolitus, tunc maxima murmura cœli,*
Adueniente Deo, totius iudice mundi,
Vis diuina micat, hinc totus murmurat orbis,
Hinc trepidans penitus, vel quanta est, terramugit.
- MVRMVR** sub depresso grauitertuba mugit, & reboat rancum retrocita barbara bemburn. IV. 544, 545. Sic Propert. lib. 4. Eleg. 4. Adde Hymenæe modos, tubicen fera murmura

conde. Ibid. v. 10. 11. Quid tum
Roma fuit. tubicen vicina Cu-
retis. Cum quaereret lenso mur-
mur saxa iouis?

murmure minitanti compressit
caelum. I. 69

murmure minaci sauit pontus. I.
276

murmure magno fit fremitus VI.
99. 100

murmure magno indignantur
venti. VI. 126

MUSA agrestis tum vigebat. V.
1397

musæ, Callida Calliope. VI. 938

MVSÆ, vnde prius nulli velarint
tempera. I. 928. IV. 5

MVSAM siluestrem fistula ne ces-
set sundere. IV. 590. Sic Virgil.
Eclog. 1. v. 2.

Siluestrem tenui Musam medita-
ris avenâ.

MVSARVM amorē suauem mi in
pectus incussit. I. 923. Sic Theo-
critus etiam Musarum amorem
jactat. Idyll. 9. v. 31 & seqq. Et
Virgil. Georg. lib. 2. v. 475

MVSCO super viridi stillantia hu-
mida saxa. V. 949

MVSEA mela. II. 412

MVSEO contingens cuncta lepore.
I. 932. 945

MVSSANT. I. 657. Vide Nonium
Ma-cellum: & Festum.

MVSSABAT tacito medicina ti-
more. VI. 1177

MVTA metu. I. 92. Sic loquitur
Virg. l. lib. 9. Æn. v. 339. 340.
341. & lib. 11. v. 718 Plaut. Ca-
sin. 3. 5. v. 13.

muta munificat tacita salute. II.
625

muta, pudens est, traulize, balba,
loqui non quit. IV. 1175

muta tamen cum sint anima-
lia, Varias emittere voces. V.
1087

MVTABILITATE sensus. II. 930

MVTÆ pecudes. V. 1058

mutæq; natantes squamigerum
pecudes. II. 342. 1080. Vide
Commentatores ad illud Hora-
tij lib. IV. Od. 3. v. 19. O mutis
quoq; piscibus donatura cygni, si
libeat sonum. Et Isaaci Castu-
boni Animaduers. in Athenae-
um, lib. 8. cap. 1. pag. 362.

MVTANTI. I. 677. 686. 767. V.
1082

MVTANTVR sacra animantium
in breui spatio. II. 77

MVTARE. I. 376. 666. 786. II.
170. 307. III. 164. 749. IV.
134. 461. V. 170. 588

MVTARENTVR fructus. I. 166

MVTARI. I. 681. 1020

MVTARIER. I. 801

MVTAS squamigerum pecudes. II.
1080

MVTASSE gestum videtur. IV.
773

MVTAT. II. 808. 826. V. 833

MVTA-

LEXICON LVCRETIANVM.

MVTATA. I. 909, 1022. III. **NAM.** I. 31, 41, 48, 59, 95, 107,
 769 159, 186, 217, 260, 378, 389,
MVTATIS. I. 91 IV. 247 393, 420, 431, 449, 486, 407,
MVTATO. I. 677, 686, 800, III. 532, 556, 585, 589, 613, 645,
 756 670, 693, 778, 791, 850, 975,
MVTATVM. I. 670, 791. II. 220. 105, 1029, 1036, 1068. II.
 752 III. 520, 585 54, 66, 82, 84 177, 194, 230,
MVTATVR. II. 748, 798, III. 757. 261, 264, 274, 296, 304, 317,
 V. 275 338, 352, 465, 506, 509, 592,
MVTATVS. II. 769 648, 700, 710, 719, 752, 773,
MVTENVS *caeli amictum.* VI. 903, 950, 958, 1022, 1070,
 132 1091, 1110, 1120, 1126. III.
MVTENTQVE II. 1003 14, 41, 57, 85, 87, 326, 374,
MVIET *naturam.* I. 771 375, 382, 399, 429, 434, 448,
MVTVA *inter se mortales viuunt.* 520, 473, 675, 689, 844, 868,
 II. 75 IV. 301, 945, V. 1099 902, 935, 949, 958, 1012. IV.
mutua contagia. III. 346 2, 59, 63, 70, 100, 138, 146,
mutua fungi pcesse. III. 803 304, 342, 368, 380, 388, 440,
mutua quos saepe voluptas vinxit. 481, 491, 677, 696, 720, 771,
 IV. 1194 918, 1033, 1054, 1068, 1084,
mutua nisi gaudia noissent, face- 1105, 1139, 1188, 1262, 1233,
rent numquam. IV. 1199 1241, 1257, 1273, 1277. V. 7.
mutua neant inter se gaudia. V. 171, 285, 322, 346, 420, 507,
 852 527, 532, 555, 567, 579, 596,
mutua cupido. V. 961, VI. 1082 620, 688, 752, 791, 855, 866,
MVIVVS *ardor conspirans.* IV. 914, 1042, 1111, 1139, 1144,
 1209 1203, 1121, 1134, 1249, 1272,
 1290, 1390, 1329, 1411 VI. 9,
 34, 57, 104, 138, 191, 214, 28,
 246, 248, 287, 342, 363, 425,
 467, 469, 474, 509, 719,
 768, 974, 986, 991, 1104,
 1139.

N.

NACTA *est putorem humida*
terra. VI. 1099
NACTÆ *post sunt tamen mulie-*
res steriles, unde puellios, uscipere,
et partu possent discescere dulci.
 IV. 1245, 1246

namque. I. 10, 330, 404, 469,
 819, 957, 1103, 1107. II. 246,
 482, 583, 802 910, 1013. III.

DANIELIS PAREI

- 197, 692. IV. 76, 656, 921, NASCI. I. 160. II. 1010
 1042, 1050, 1079, 1146, 1254. NASCIMVR. III. 987
 V. 14, 676, 830, 1455. VI. NASCVNTVR IV. 498
 1281 NASI *p. imoris acumen tenue*. VI.
 NANT oculi: *madet mens*. III. 1191
 481. *imitatus est Virgil. lib. 4.* NATA. I. 113. II. 436, 732. III.
Georg. v. 496. & lib. 5. Æn. v. 710. IV. 772, 834, 852. V.
 856 1033
 NARDI *florem*. II. 847 *Lege Isi-* NATÆ *sint nullo tempore*, V.
dor. Orig. lib. 17. cap. 9. Com- 71.
mentatores ad Horat. lib. 2. NATALI *die neq; videtur esse pri-*
Carm. Od. 11. & 16. Matthia *uata natura anima, nec funeris*
Mar: inij Lexicon Philologi- *expers*. III. 712, 713
cum. pag. 2133. Isaaci Casaubo- *quocumq; NATANS impellitur*
ni Not. ad Marci, cap. 14, v. 3. & *auris*. VI. 882
Eiusdem Exercit. aduersus Ba- NATANTES *tonfas*. II. 554
ronium, 14. 13. pag. 244. Da- *natantes campos*. V. 479. VI.
niel. Heinsij Aristarch in Nonn. 1140. *Virgil. lib. 3. Georg. v.*
Ioh. cap. 25 pag. 449, 450, 451. 198
Abrahami Sculteti obseruat. NATARE *campos, & facerent, &*
Theolog. in Marcum. cap. 80. *flumina abunda. c. VI. 266.*
pag. 121, 122. Casp. Hofmanni, *Natare dicuntur campi, qui a-*
Medici Alto fini, Var. Lect. lib. *qua sunt oppressi. Sic Cic. in An-*
3. cap. 12. pag. 115, 116 *ton. natabant pauimenta vi-*
 NARES. II. 415. III. 633. IV. 490. *no.*
 VI. 792, 1191
 naresve *sciorum secreta à nobis* NATIS. IV. 1227, 1240
nequeunt sentire, neq; esse. III. NATIVA. I. 754. V. 377, 244
 552 NATIVO. II. 542, 1086. V. 61,
 239, 242. VI. 43
 NARIBVS. I. 405. II. 510, 847, NATIVVM. V. 67, 322
 850. IV. 990. V. 29, 1075. VI. NATIVOS *animantibus, & mor-*
 765, 1201 *tales esse animos*. III. 418
 NARIS. IV. 674, 688, 778 NATOS *patribus super edere vi-*
 NASCENDVM. III. 619 *tam* VI. 1256
 NASCENTES *Situli*. IV. 18 NATVM. IV. 832, 833, 848. V.
 NASCENTIBVS. I. 113. III. 672 911

NA-

LEXICON LVCRETIANVM.

NATVS.II.223.III.882.V.170. NATVRAI.I.579,1108.II.302.

VI.171

VI.29

NATVRA. I. 50,51,56,112,131, NATVRALI ratione geruntur.VI.

194,199,216,224,263,281, 760

321,328,363,419,432,446, NATVRAM. I. 21,126,591,599,

457,503,551,573,595,607, 649,676,678,682,687,702,

619,622,632,797,848,915, 768,771,775,948,1052.II,

960,1000,1007,1011,1016, 17,20,168,181,183,533,664.

1078. II. 23,208,224,237, 705,713,810,876,936. III,

242,313,368,378,400,645, 15,43,138,162,176,209,229.

719,757,817,878,943,1049, 271,331,360,457,590,642,

1056,1088,1115,1119,1137, 705,812,965,1086. VI. 25,

1149.III.23,29,135,168,186, 386,732,744,966. V. 55,94,

192,204,213,236,242,274, 158,200,316,537,827,832,

303,324,319,517,532,562, 1352.VI.378,470,564,609,

625,671,709,713,790,822, 983,995

827,857,945,988.IV.30,44, NATVRARVM *vestigia* *linqui*

108,119,322,407,741,762, *paruula*.III.321

786,844,857,864,946,1081, NATVRAS.I.710.III.316

1193,1249. V.60,79,128,133, NAVFRAGIIS *magnis*, *multisq;*

149,187,203,219,216,240, *coortis*.II.552

332,336,351,366,371,562, NAVI *vehimur*.IV.187

678,829,844,869,875,877, NAVIBVS *veliuo'is* *florebat* *mare*

1027,1280,1361.VI.30,218, *ponti*.V.1441

225,597,646,683,739,745, NAVIGERVM *mare*.I.3.

755,838,982,993,1040, NAVIGIA *clauda*. IV. 438. V.

1060,1133 1447

natura.I.25,236,303,530 nauigia *in summum* *veniunt ve-*

natura *bonum*. III. 303. *id est*, *bo-* *xata periculum*.VI.429

nes. Sic V. 219. *natura ferarum*, NAVIGII *improbaratio* *tum ceca*

id est, *fera*.III.119. *natura mel-* *jacebat*. V.1004

lis, *id est*, *mel*. NAVIGIIS. V.334

naturaq;. I.322,498 II.232. V. NAVIM *agimus*, *velisq;* *Solamus*.

235 IV.390

NATVRAE. I. 71,148. II.60. III. nauim *magnam* *magno molimi-*

83,310. V.311,922. VI.40,330, *ne trudit* *gentis*.IV.900

334,907,1109 Z s nauim

naum impellit. VI. 1031

NAVIS ingen is ruit ventus. I.

272

navis velis, ventoq; feratur. IV.

895

navis ad saxa nec turbida lade-
bant ponti aquora. V. 1000

NAVITA aus proelitus ab un-
dis. V. 224. pro. nauta: poe-
tica.

NAVITER. I. 525

NAVITÆ contractum cum ventis
degerere bellum, &c. IV. 965

NAVITIS. IV. 434. VI. 893

NE. I. 46, 80, 267, 370, 414,
466, 779, 796, 920, 1007,
1013, 1095. II. 174, 187, 244,
256, 288, 289, 410, 497, 637,
658, 730, 747, 751, 755, 841,
863. III. 431, 725, 891, 776,
1036. IV. 41, 129, 351, 437, 591,
722, 820, 872, 911, 913, 919,
1138, 1149, 1227, 126. V. 92,
155, 109, 247, 306, 375, 888,
978, 1090, 1213. VI. 85, 362,
547, 604, 693

ne. I. 807. II. 140. pro. non. &c. &c.

NEBULA, ac fumus, d. cedit in au-
ras III. 29. 417. VI. 1119

NEBULÆ, & fumi. III. 431. VI.
103, 1097

nec NEBULAM noctis, neq; a-
rani tenuia fila obvia senti-
mus, quando obretimur euntes.
III. 384

nebulam exhalant lacus, fluminq;
perennes. V. 464

nebulam pulvis exhalat. V.
254. Tralate: ut aiibi sape.

NEBULAS de terra surgere vide-
mus. VI. 476

NEC. I. 22, 23, 42, 61, 68, 93,
136, 147, 165, 184, 194, 263,
270, 280, 285, 299, 300, 301,
308, 325, 326, 329, 333, 395,
396, 444, 447, 448, 462,
472, 476, 480, 513, 525, 530,
533, 534, 535, 581, 595, 611,
660, 648, 673, 730, 746, 830,
842, 952, 986, 1003, 1012,
1013, 1021, 1040, 1075, 1077,
1091, 1093. II. 27, 28, 72, 48,
51, 109, 118, 152, 157, 165,
191, 201, 223, 244, 253, 259,
260, 273, 293, 294, 295, 296,
303, 349, 350, 351, 361, 364,
426, 453, 460, 467, 468, 564,
569, 571, 578, 585, 910, 699,
760, 812, 819, 845, 855, 816,
857, 867, 909, 911, 934, 939,
1000, 1066, 1134, 1135, 1141,
1147, 1154, 1170. III. 19, 26,
44, 167, 221, 232, 235, 239,
253, 265, 275, 299, 304, 306,
311, 318, 338, 339, 383, 384,
386, 387, 389, 390, 468, 518,
532, 545, 561, 562, 569, 607,
609, 628, 632, 634, 650, 652,
674, 688, 696, 713, 739, 764,
787, 788, 810, 823, 827, 860,
866, 872, 881, 899, 901, 909,

LEXICON LVCRETIANVM.

- 914, 933, 936, 943, 980, 983,
 994, 998, 999, 1005, 1012,
 1021, 1034, 1035, 1094, 1093,
 1095, 1101, 1102, 1106. IV. 37,
 91, 106, 134, 221, 227, 267,
 357, 379, 386, 500, 537, 544,
 593, 632, 707, 757, 758, 765,
 767, 808, 834, 835, 896, 945,
 1071, 1095, 1096, 1104, 1112,
 1152, 1178, 1185, 1190, 1210,
 1226, 1261, 1271. V. 37, 59, 62,
 80, 82, 98, 102, 131, 164, 230,
 232, 293, 300, 310, 315, 346,
 349, 354, 367, 375, 422, 434,
 435, 436, 446, 474, 476, 495,
 503, 542, 565, 613, 665, 718,
 792, 816, 817, 828, 841, 842,
 845, 846, 854, 869, 870, 876,
 893, 895, 927, 928, 931, 933,
 951, 957, 981, 986, 998, 1019,
 1026, 1051, 1053, 1153, 1184,
 1197, 1199, 1200, 1201, 1271,
 1278, 135, 1319, 1336, 1441.
 VI. 74, 75, 98, 106, 129, 153,
 186, 247, 265, 314, 318, 330,
 374, 407, 549, 708, 779, 927,
 33, 1007, 1018, 1063, 1079,
 1080, 113, 1161, 1176, 1274,
 1276.
- NECARE *hominem tetra odore*.
 VI. 787
 NECE. IV. 547
 NECESSE est. I. 56, 146, 269, 302,
 385, 388, 399, 506, 512, 539,
 600, 607, 630, 672, 824, 868,
 872, 972, 1047. II. 58, 82, 231,
 243, 442, 512, 264, 377, 445,
 456, 525, 645, 689, 709, 720,
 750, 860, 864, 1062, 1066,
 1072. III. 91, 176, 205, 217,
 236, 242, 245, 283, 315, 339,
 471, 544, 579, 678, 768, 800,
 808, 979, 916. IV. 97, 216,
 232, 492, 496, 498, 522, 542,
 556, 650, 654, 675, 752. V. 344,
 362, 532, 581, 853. VI. 38, 44,
 205, 208, 215, 271, 368, 413,
 447, 884, 922, 940, 1000,
 1091, 1128
 NECESSVM est. II. 468, 724,
 IV. 119, 518, 1000. V. 58, 377,
 930
 NECNE III. 714. IV. 381
 NECOPINANTI *mors ad caput*
adpiscit ante III. 973
 NECTANT *inter se gaudia mu-*
tua. V. 852
 NECTAR, *qui naribus balat*. II.
 847. *Nectar, pro odore suauissi-*
mo posuit: ut alij saepe.
 NECTARE, *& ambrosia tinctus*.
 VI. 971
 NECTERE *membra*. III. 374
 nectere *vota votis*. V. 1201. *Vide:*
Vota.
 NEDVM. I. 953
 NEGAT *ratio vera, & re clamat,*
credere posse animum. I. 616
 NEGET. I. 703. III. 888
ne NEGITES *fieri posse, qua di-*
cam; re reddq; vera repulanti di-
scedas pectore dicta; tunc me in
culpa

DANIELIS PAREI

- culpa cum sis. ne cernere possis.* NEQUE. I. 23, 41, 122, 216, 266, 307, 428, 479, 532, 534, 544, 596, 606, 687, 690, 715, 747, 843, 894, 856, 987, 1001, 1019, 1053, 1060, 1069. II. 23, 38, 50, 59, 86, 87, 90, 64, 215, 241, 296, 304, 305, 339, 378, 427, 539, 546, 570, 578, 603, 715, 737, 795, 834, 866, 911, 1024, 1148. III. 19, 20, 23, 39, 92, 119, 126, 147, 196, 226, 244, 253, 341, 366, 382, 384, 408, 518, 519, 551, 623, 624, 632, 633, 687, 689, 712, 731, 732, 740, 741, 781, 791, 815, 818, 819, 821, 823, 847, 881, 895, 908, 909, 027. IV. 1752, 238, 481, 562, 881, 1210. V 37, 130, 133, 134, 249, 311, 316, 329, 332, 359, 362, 363, 365, 367, 378, 386, 420, 433, 435, 474, 475, 494, 540, 775, 791, 876, 889, 893, 894, 896, 933, 911, 956, 1002, 1118, 1135, 1408, 1421. VI. 101, 102, 221, 244, 262, 360, 398, 568, 641, 708, 709, 779, 1050, 1113, 1212, 1248
- IV. 911, 912, 913. Idem Verbum ex MS. Paris. S. Victoris restituendum Ciceroni Acad. Qu. lib. 4. cap. 22. quam multos annos esse negitauisset. Vulg. negasset.*
- NEMO. II. 1036. IV. 103, 127, 174, 112. V. 6
- NEMEÆVS magnus hiatus leonis. V. 24
- NEMORA auiā peruolitantes aues. II. 144, 346
- nemora, atque cauos montes, siluas colebant. V. 951, 990
- per nemora auiā, ac siluas, saltusque reperta, per loca pastorum deserta, atq; otia dia. V. 1384, 1386
- NEMPE. I. 385, 486, 907. IV. 1166, 1167. V. 42
- NEMVS frūdiserum II. 359
- NENV potest. III. 200. IV. 713. pro, non potest. antique. Vide Nonium.
- NEPTUNI corpus acerbum. II. 471
- non, si Neptuni fluctu renouare operam des: non, mare si totum velit eluere omnibus undis: dirimi color queat umquam. VI. 1073, 1074, 1075
- NEPTVNVM mare vocare constituer. II. 654
- NEQVAQVAM. I. 509. II. 180. III. 371. V. 382
- neq; & trum. IV. 1210. Sic MSS. Vulg. neutrum.
- NEQVEANT. I. 580, 795. II. 909. IV. 718, V. 213. IV. 258
- NEQVEAS cernere. II. 314
- NEQVEAT. I. 76, 193, 588. III. 322, 348, 581, 606. V. 90, 728, 758, 764, 768, 834. VI. 64, 1071
- NE-

LEXICON LVCRETIANVM.

- NEQVEO *nunc cacas exponere causas.* III. 317
- NEQVEVNT. I. 172. 268. 594. II. 794. 888. 920. 935. III. 553. IV. 321. 598. V. 146. 730. VI. 302. 836. 1011. 1058
- NEQVIBVNT *ore pisces.* I. 380
- NEQVICQVAM. II. 1147. IV. 1181. 1231. V. 844. 1312
- NEQVIDQVAM. IV. 466. V. 389
- NEQVIQVAM. IV. 1103 1126. V. 1122. 1270. 1331. *pro, nequidquam. Sic saepe MSS. Vide Festum.*
- NEQVIMVS. III. 673, 364. IV. 348
- NEQVIRENT. VI. 105
- NEQVISSENT. IV. 1247
- NEQVIT. II. 386. III. 399. 442. 564. 790. IV. 1239. V. 1446
- NERVI, & *artus.* II. 668
- NERVIS. I. 810. 866. II. 904. III. 127. 698. 691. IV. 538. 1108. V. 134. 926. 1331
- NERVORVM. I. 861. IV. 1037
- NERVOS. I. 860. III. 218. 941. 568. 692. VI. 1159. 1204
- neruosq; *relaxat.* VI. 878
- NERVOSA *femina.* IV. 1154. *Id est, robusta: aut potius exsucca, mireq; tenera, solidoq; corpore, aut plena: ut explicat Giffanius. Al. nanosq; legunt.*
- NESCIAT, *cur equor augmen.* VI. 697
- NESCIRE, & *quarere semper.* III. 1072
- nescire, & *scire vicissim quid sit, unde sciat.* IV. 476
- NESCIT *id quoq; nihil sciri, si quis putat, an sciri possit, quom se nihil scire fatesur.* IV. 470. 471
- NEV. II. 414
- NEVE. I. 1096. II. 418, 558. 1007. III. 43
- NEXA *inter se.* II. 405
- NEXAM *animam per venas, viscera, nervos.* III. 218
- NEXANTVR *ab icu.* II. 98. *Al. vexantur.*
- NEXILIS *ante fuit vestis, quam textile regmen.* V. 1349
- NEXVM. VI. 915
- NEXVS. I. 220. 240. 244. *pro atomorum colligatione accipit Giffanius. Cicero connexiones & complexiones vocat.*
- NI. II. 887. III. 24. 761. 1070. 1080. 1099. 1867. IV. 65. 96. V. 208. 294. 543
- NIVE. II. 733. 887 *pro, ne. Donat. ad Terent. Eun. II. 3.*
- NICTANTIA *fulgura flamma.* VI. 181. *Elegan. tralatio, pro, micantia, seu, vibrantia.*
- NIDOR *penetrat.* II. 682. IV. 685
- NIDORE *acri offendit nares.* VI. 792
- NIDORIS *odores.* VI. 987

NIGER

NIGER *nimbus per mare in En-*
das cadit. VI. 255

NIGRA *cluent.* II. 790

nigra *me'ichrus est.* IV. 1153

nigra *virum, percoctasq; sacra ca-*
lore. VI. 722. 1107

nigra *proluvie alui.* VI. 1198

NIGRAI *noctis ad umbram.* IV.
539

qua NIGRANT, *nigro de semine*
nata II. 732

NIGRANTE *colore.* II. 792

NIGRAS *discutit umbras.* IV. 341

nigras *ab'uit umbras.* IV. 378

nigras *ma'tant pecudes.* III. 52

NIGRIS. II. 790. VI. 525

NIGRO. II. 732. 763. 823

NIGRORE *mortis omnia suffun-*
dans. III. 39

NIGROS *fieri nigro de semine cy-*
gnos II. 823

NIGRVM. II. 767. 811

NIHIL. I. 60. 155. 160. 103. 188.

205. 265. 430. 497. 516. 520.

543. 544. 554. 613. 647. 652.

662. 680. 771. 891. 991. 961.

999. 1068. 1100. II. 7. 17. 73.

39. 90. 224. 249. 237. 583.

649. 672. 706. 783. 814. 855.

896. 919. 1026. 1035. 1055.

III. 166. 214. 215. 225. 231.

240. 264. 323. 566. 843. 845.

858. 865. 880. 941. 959. 986.

IV. 94. 368. 436. 469. 471.

472. 476. 719. 832. 1088.

1103. 1270. V. 40. 152. 172.

262. 264. 569. 574. 869. 916.

1426. VI. 226. 679. 941. 972.

988. 1168

NIHILO. I. 156. 159. 180. 185.

205. 266. 342. 669. 697. II. 56.

287. 1116. III. 89. 96. 1076.

1105. IV. 1218. V. 570. 577.

1231. VI. 36

è nihilo *nullam rem gigni diuini-*
tus umquam. I. 150

NIHILVM. I. 216. 227. 248

266. 341. 544. 668. 674. 756.

790. 796. 856. II. 751. 755.

863

NILI *propter flumina Ægypto in*
media. VI. 1112

NILVS *in estate crescit, campisq;*

redundat unicus in terras Æ-

gypti totius annis, &c. VI. 712.

& seqq. De Nili prestantia,

lege peculiarem libellum do-

ctissimi Marci Friderici Wen-

delini, Scholæ Servestane Recto-

ris vigilantissimi, quem inscri-

psit: Admiranda Nili. Adi-

etiam Isidor. Orig. lib. 13. cap.

21. Petri Martyris legat. Baby-

lon. lib. 3. pag. 439. & seqq. Mi-

chaëlis Hebereri Historiam sue

seruitutis Ægyptiaca, lib. 2. c. 3.

Pet. Fab. lib. 3. Semestr. cap. 15.

Plin. lib. 5. cap. 9. 10. Heliodor.

Æthiop. lib. 9. Ammian. Mar-

cellin. Histor. lib. 22. cap. 34. &

seqq. Laly Bisciole, Hor. Subse-

ciu. Tom. 2. lib. 5. cap. 6. pag. 393.

& seqq.

LEXICON LVCRETIANVM.

Et seqq. Et lib. 1. cap. 8. pag. 33.

34 31. Et infinitos alios.

NIMBI. V. 290. VI. 520

NIMBIS III. 19 VI. 481

NIMBORVM. I. 805. IV. 172. VI.

168. 252. 510. 524

NIMBOS. IV. 142. 447. VI. 483

nimbos arena tollere. VI. 700.

Tralace; Et apud alios sapissi-
me.

NIMBUS niger. VI. 255

NIMIA dulcedine aquai. V I.

1264

NIMIIS torret feruoribus athe-
reu. sol. V. 216

NIMIO maior. V. 565

nimio ardere. VI. 1161. 1194

nimio plus. V. 986. pro, multo
plus. Elegantissima particula.
Vide Lexicon Plautinum Phi-
lippi Parei, patris mei oculissi-
mi.

NIMIOS aestus. V. 815

NIMIKVM. I. 277. 365. 368. 524.

561. 585. 595. 668. 813. 990. II.

94. 160. 340. 393. 888. 937.

1067. III. 195. 227. 493. 539.

567. 992. IV. 370. 601. 663.

715. V. 1431. VI. 231. 310. 662.

861. 883. 1047

NIMIS. I. 846. III. 304. 947. IV.

596. V. 407. 675. 1139. VI. 673.

850. 853

NIMIVM. III. 608. IV. 1132. 1233.

VI. 919. 1237

NINGVNT rosarum floribus. II.

627. lralatè, id est, tantam ro-
sarum optam effundunt, atq;
aspergunt, v. nungere, seu nen-
guere videantur: sicut explicat
Lambinus. At Gijaniu. pin-
gunt legit.

NINGVES albas in campos dece-

dere. VI. 7: 6 pro, niuss & xai-

xw. Vide Seru. um ad Virgil lib.

4 En p. 29. Scsip. Charis. lib.

1 p 71. Pri cian. lib. 6 p 724

NISI. I. 239. 264. 350. 410. 423.

444. 516. 521 540. 608. 691.

804. 808. 959. 1010. 1033.

1092. II. 17. 221. 389. 544. 933.

951. III. 483. 773. 964. IV. 236.

368. 436. 487. 511. 603. 757.

759. 801. 803. 1199. 1143. V.

44. 277. 553. 550. 561. 1415.

1446. VI. 67. 263. 514. 567.

804. 941

NISV leui sustollit machina. IV.

904

nisu no. V. 507

NISVS pedum transmaria alta,

ut ponere posset. V. 912

nifus pinnarum inanis claudica

exemplo. VI. 834

nifus omnes anquirere. IV. 1182

NITATVR hi fundamentis sum-

ma saluti. II 862

NITENTIBVS / quamigeris. I 372

NITERE potest luna, radius solis

percussa. V. 703

NITET placatum coelum diffuso

lumine. I. 9

NITI.

NITI. I. 1051. 1082

niti prestante labore, noctes atque
dies ad summas emergere opes.

II. 12. III. 62

niti aduersus natura fœdera. VI.

311

NITIDÆ surgunt fruges, ramiq;

Sirecunt arboribus. I. 252. II.

189. 594. Id est, opime, pingues,

uberis. Sic Virgil lib. 1. Georg. v.

153. & lib. 2 v 211

NITIDAS fruges, arbuſtaq; lata.

II. 594. 992. 1156

NITIDO capti, leniq; lepore. V.

1258

NITIDVM opus manibus teneris

effluit eij. VI. 795

NITIER omnia sursum. I. 1057

NITORE. II. 781. 786. 818. IV.

540. V. 767

NITOREM purum, viridem, so-

lus, &c. II. 776, 1030. V. 667.

781

NITVNTVR deorsum pōde a. VI.

335

NIVE. II. 733 pro, neve.

NIVES bruma adfert, pigrumq;

rigorem reddit. V. 745

niues gelidas, & grandinis im-

bres. VI. 106

NIX acra cōcreta pruina, II. 1150.

III. 20. V. 674. 1191

NIXA sint omnia in medium. I.

1057

NIXANTEM hoc est aduerso tru-

dere monte saxum, &c. III.

1014

NIXARI nequeunt, insisteriq;

alia. VI. 836. Sic MSS. Al. ni-

ctari. Vide Festum: & Pau i

Merula Commentar. in Ennij

Annal. pag. 513. 514. Scaligeri

Not. ad Festum: & Nonium

Marcellum. Leuius. Torrentij

Not. ad Horat. lib. 4. Od. 4. v. 8.

pag. 290.

NIXATVR quibus fundamentis

vita salusq;. IV. 509. II. 862

NIXIBVS ex aluo matris cum pri-

mum in luminis oras natura

profudit. V. 226

NIXVS in hoc vno nouitatis no-

mine, inani. V. 907

neq; NOBILITAS, neq; gaze, neq;

gloria regni, in corpore nostro

quicquam proficiunt. II. 38

nobilitas, aut dolus, aut virtus.

V. 856. Lege Casp. Barb. Not.

ad Cir. Virg. pag. 64. Al. hic le-

gunt, mobilitas.

NOBILITATE contendere, certare

ingenio. II. 11

NOBIS I. 75, 102, 128, 132, 149,

415, 699, 831. 859. II. 107, 112,

180, 275, 286, 321, 381, 433,

433, 444, 911, 1021, 1048. III.

9115, 1211, 130, 149, 170, 232,

337, 365, 369, 376, 392, 434,

553, 628, 680, 700, 853, 862.

865, 880, 922, 988, 993, 1009,

1006, 1019, 1100. IV. 37, 97,

154, 244, 284, 292, 313, 364,

410, 422, 427, 457, 641, 748,

778,

LEXICON LVCRETIANVM.

- 778, 783, 919, 920, 938, 940,
1051, 1219. V. 4, 19, 24, 31, 44,
108, 177, 152, 199, 479, 512,
544, 550, 557, 564, 704, 723,
858, 870, 1195, 1208, 1424.
VI. 79, 364, 500, 944,
976, 997, 1092, 1117, 1132,
1133
nobis. V. 1208. *παρίλαει*.
NOBISCVM. I. 114. 1064. IV. 319
NOCEANT. III. 835
NOCENTES. II. 1101
NOCERE *quid queat de caelo ful-*
minis ictus VI. 385
NOCERENT. V. 39
NOCTE. IV. 172. V. 984. VI. 252.
625
NOCTEM. II. 578. IV. 711. VI. 1158
NOCTES. I. 142. 1062. II. 12. V.
679, 680, 698. VI. 1178
NOCTI. VI. 1218. *pro nocte. Lam-*
bin. noctibus.
NOCTIS. I. 1063. III. 62. IV. 458.
462, 539. V. 972, 1189
NOCTIVAGÆ *faces celi, flamma*
que volantes. V. 1190
NOCTIVAGI *homines*. V. 947
NOCTIVAGO *Faunorum strepi-*
tu. IV. 384
NOCTVRNA *lumina*. V. 295. VI.
900
NOCTVRNAS *faces cœli sublime*
volantes. II. 206
nocturnas, *ubi ex aequali anni no-*
- du lucibus & umbras*. V. 686.
687
NOCTVRNIS *epulis lumina, ut*
suppeditentur. II. 26
NOCTVRNO *partu tempore, &c.*
I. 477. IV. 445. 794. 1002. V.
969. VI. 849
NOCTVRNVN *recens exstinctum*
lumen. VI. 791
NODIS *artus religionum ani-*
mos exsoluere pergo. I. 930.
IV. 7
NODOS *vitales anima è corpore*
solvit. II. 948
nodos *dissoluant omnes, & vin-*
clare laxant. VI. 355
nodos *Veneris Galidos per rumpe-*
re. IV. 1141
NODVS, *ubi anni nocturnas exa-*
quat lucibus umbras. V. 687.
Nodum *anni dixit translate,*
pro eo Solis circulo, qui cœlurn
medium quasi cingulo cingit, ac
circumdat.
NOLI *hoc animi vitium oculis*
ad fingere. IV. 386
NOMEN. II. 210. 996. III. 133.
145. 422. IV. 1051. 1055. V.
793. 819. VI. 740
NOMINA. III. 318. V. 73. 1040.
1050
NOMINAT. I. 695
NOMINE. I. 94. II. 629. 655. III.
135. V. 907. VI. 2. 297. 371.
473. 908
NOMINIS III. 78. 143. 280

NOMINITAMVS.III.353

NOMINITANDA.IV.48.VI.373

NOMINITANT VI.701

NOMINITARVNT.VI.423

NON. I. 96,147,176,200,203,

342,343,335,393,459,479,

508,512,515,604,613,625,

664,679,697,746,751,773,

891,903,914,933,939,942,

960,92,977,1073,1081,

1107. II. 3,24,31,40,59,66,

150,209,247,239,264,308,

366,337,340,371,395,425,

458,480,484,491,498,515,

527,543,546,551,579,682,

691,693,722,721,726,788,

789,808,816,819,833,835,

836,854,880,891,928,930,

933,967,984,986,1015,

1027,1069,1084,1124,1168,

III. 3,5,64,92,99,104,105,

125,149,150,19,235,317,

327,340,342,356,358,366,

407,413,455,473,605,613,

619,647,765,777,783,786,

788,833,851,853,855,881,

887,890,903,908,911,914,

950,952,957,960,967,1002,

1004,1084,1087,1106.IV.3,

10,16,19,7,71,188,260,295,

356,362,405,416,468,491,

499,503,510,555,570,670,

597,696,702,709,710,720,

740,769,802,810,817,856,

918,921,944,948,983,1074,

1091,1140,1147,1159,1183,

1192,1233,1238. V.18,39,51,

127,129,147,153,181,177,

187,193,211,233,251,307,

308,309,311,314,328,445,

460,540,547,592,603,699,

675,683,754,834,879,920,

977,1015,1023,1029,1050,

1045,1167,1172,1177,1217,

1218,1221,1228,1341,1346,

1393,1431.VI.39,70,115,221,

235,267,305,320,326,332,

380,390,410,548,554,567,

608,615,674,675,702,704,

752,753,855,887,958,959,

1055,1063,1074,1075,1334,

1190

non est illud, ut possis credere. V.

147-977-1340.III.716

non,non. VI.752,753,1075,

1074,1076. Sic Virgil. lib. 2.

Æn. v. 421.

Non tali auxilio, nec defensoribus

istis,

Tempus eget: non, si ipse meus nunc

afforet Hector.

non, si terra mari miscabitur, &

mare cælo.III.855

non erimus tum.III.853. Comita

phrasia.

non quierint.V.1341. pro, nequis-

runt. Sic Ennius apud Cic. lib. 7.

Epist. ad Trebat. 6. Qui ipsius si-

bi sapiens prodesse non quit, ne-

quidquam sapit.

NONA reddebāt lampade vitam.

II.928.930

NON-

LEXICON LVCRETIANVM.

- NONDVM** clueant & illo tentata **NOSSENT** nisi gaudia mutua,
 periclo. I. 631 *numquam facerent.* IV. 1199
NONNE videre? II. 16 **NOSTER.** I. 117. II. 383. 387. V.
nonne vides? II. 207, 263, 1196. 37.
 III. 167. 991. IV. 120. 206. **NOSTRA.** I. 122. 840, 881, 1061,
 806. II. 94. 1279. V. 51. 383. III. 368, 612, 867, 873. IV.
 357. 601. 645. VI. 806. 365, 458. V. 43, 167, 168,
 813. 900. 1101. *Hoc principio* 1446
mire delectatus est Lucretius: **NOSTRÆ.** III. 44. 743. V. 859
quem imitatus interdum Vir- **NOSTRAM.** I. 944. III. 860. 989.
gilius. IV. 21. 781
NONNVLII. VI. 1208 **NOSTRAS.** IV. 248. 280. 357.
NORMA, si fallax rectis regioni- 719. 1178
bis exit. &c. IV. 515. *Vide Bu-* **NOSTRI.** I. 60. 593. II. 599.
daum: & Isidor. Orig. lib. 19. 649. III. 864. 937. IV. 43. 312.
cap. 18. Lexicon Philologicum 877
Matthia Martinij. Plin. lib. 36. **NOSTRIS.** I. 58. 333. 401. 822.
cap. 22. 855. 947. II. 69. 312. 406. 647.
NORVNT matres cornigeras, & 687. 1014. III. 277. 393. 690.
mulis cum vocibus hadi II. 367 IV. 24. 1270. V. 150. 154. 436.
NOS. I. 41, 52, 79, 211, 466, 754. 566. 578. 1196
 808, 811, 1063, II. 55. 540, 745. **NOSTRO.** I. 26. 213. 447. II. 37.
 III. 3, 12, 88, 140, 386, 843, 194. 279. 876. 1159. III. 275.
 858, 863, 865, 866, 879, 920, 391. 445. 626. 710. 796. 856.
 935, 936, 940, 986, 1091. IV. IV. 263. 549. 870. 873. 879. V.
 40, 234, 241, 315, 317, 364, 139. 871
 369, 374, 815, 966. V. 350, **NOSTROS.** I. 689. 750. II. 138.
 1426. VI. 35, 186, 975, 1131, III. 489. 937. IV. 110. 252.
 1135 285. 760. V. 572. VI. 183.
NOSCAS. II. 684, 1005. IV. 125, 593
 157. V. 291 **NOSTRVM.** I. 254. III. 946. IV.
NOSCERE. I. 190. II. 831. III. 36, 898. VI. 261. 655. 1121
 125, 159. 419. 468. 589. IV. 386. **NOTA** inter se homines cluere. II.
 809. V. 773. VI. 939 351
NOSCIT. VI. 916 **NOTA** & granis balantes sulfuris
NOSMET. III. 628 *as.* VI. 220

DANIELIS PAREI

- NOTANTES *immortalia mortali* NOVATVR *sic semper rerum sum-*
sermone. V. 122 *ma* II. 74
 NOTANTVR *utrimq; ancipiti* NOVELLAS *mentes.* I. 261
mucrone. II. 519 NOVEM *disperſis iugera mem-*
 NOTARE *verbis res.* V. 1089. *bris.* III. 1002
 1042 NOVET *fetus terra vapore ſolis*
 NOTARET *voce varias res pro* fota. I. 1031
vario ſenſu. V. 1057 NOVI *quid.* V. 169
 NOTARVNT *omnia cœli loca.* V. NOVIS *rebus.* I. 138. 256. IV.
 694 1063. V. 171. 1105
 NOTATA. V. 583 NOVITAS. IV. 927. V. 816.
 NOTATVS, *qui ſit nullo fulgore.* 941
 V. 611 NOVITATE. II. 968. 1038. III.
 NOTEMVS I. 700. 912 152. 978. V. 928. VI. 1101
 NOTHO *lumine luſtrans localis-* NOVITATEM. I. 139 II. 494. V.
na. V. 575. *id eſt, alieno, non ſuo,* 331. 778
& ſuæ. Catull. NOVITATIS. V. 174. 907
 Tupotens Trivia, & notho es di- NOVO. II. 143. 502. V. 261. 284.
ctâ lumine luna. 291. 779
 NOTISQVE. II. 840. NOVOS *decerpere flores juvat.*
 NOTITIAI *ſeſtigia dare.* II. I. 926. II. 80. IV. 3.
 123 NOVVM *lumen ſuppeditare.* V.
 NOTITIAM. II. 744. IV. 478. 299
 481. 852. V. 125 NOVVS *ſemper exoritur ordine*
 NOTITIBS *Unde inſua?* V. 183. certo II. 252
 1046 NOX *cacatiter eripiet.* I. 1108
 NOTVM, & proprium quiddam nec nox vlla diem, neque noctem
requirit. II. 365 *aurora ſecuta eſt, quæ non au-*
 NOVA. I. 259. II. 306. 1022. *dierit miſtos vagitibus ægris*
 1023. III. 867. 899. 1095. IV. *ploratus.* II. 578. 579
 365. 375. V. 98. 436. 661. 730. NOX *obruit ingenti caligine terras.*
 788. 798. 905. 933. 1165. 1365. V. 649
 1403. VI. 1123 NOX *aterna ne terras tenerat in*
 NOVANDO. II. 1145. V. 195 *perpetuum, detracto lumine ſo-*
 NOVARE. II. 1137 *lis.* V. 979
 NOVARVM *rerum quid molire-* NOX, & noctis ſigna ſeuera. V.
tur. VI. 646 1189 NOX

LEXICON LVCRETIANVM.

- nox**, ubi terribili terras caligine nuda, & inerma omnia, facile ca-
 texit. VI. 852 debant ollis armatis. V. 1291
nox, ubi roriferis terram obruit NVDANTIA duos dentes. V.
 umbris. VI. 864 1063
nox nimborum tetra coorta. IV. NVDOS sine pellibus frigus excru-
 172. Sic Virgil. lib. I. Æn. v. ciabat terrigenas. V. 1423
 nimborum in nocte corusca. NVDVM corpus aquarum contreflans
 & NUBE in nubem vis incidit ar- sol VI. 854
 dens fulminis. VI. 144 nudum jacentes corpus in undas.
nube diuolsa fulserunt corusci. VI. VI. 1171
 202 NVDVS humi jacet. V. 224
NVBEM. VI. 125. 137. 144. 174. NVLLA. I. 110. 153. 182. 213. 242.
 175. 179. 281. 295. 431. 304. 324. 339. 443. 446. 471.
 438 485. 628. 772. 933. 991. II. 94.
NVBENDI tempore in ipso. I. 235. 692. 756. 1048. 1075. III.
 98 102. 152. 816. 922. 1024. IV. 4.
NVBES. III. 787. IV. 136. V. 130. 101. 115. 126. 205. 631. 741.
 253. 287. VI. 97. 99. 101. 115. 923. V. 325. 360. VI. 246
 149. 159. 173. 205. 249. 271. nulla. I. 219. 310. 335. 344. 437.
 316. 360. 401. 454. 472. 479. 601. VI. 20. 55. 89
 483. 506. 520. 627. 734. 1097. NVLLÆ. 1033. V. 251
 119 nullæ sibi turpis conscius rei. VI.
NVBIEVS. II. 214. 1098. IV. 909. 392
 VI. 124. 156. 184. 197. 200. NVLLAM. I. 150. 551. II. 185. 850.
 246. 247. 267. 324. 442. 495. 966. III. 360
 497. 499. 525. 527 NVLLAS. II. 12. III. 719
in nubibus austri æthereis disper- NVLLI. I. 928. II. 235. III. 985.
sus clamor gruum IV. 182. IV. 5.
NVBILA. I. 6. 272. 278. III. 19. NVLLIS jam prætita partibus ex-
 IV. 410. 445. V. 467. 645. stens. I. 618
 674. 1191. VI. 131. 133. 141. 189. NVLLIVS. I. 224. 924. 958.
 189. 213. 264. 450. 461. 504. IV. 1
 512. 517. 630. 731 NVLLO. I. 956. II. 742. 744. 772.
NVBIS. VI. 292. 443. 460. 499 792. 796. 965. 1050. III. 112.
NVDA membra dabant terra. V. 882. V. 715. 541. 661. 1276.
 969 1313. VI. 117. 1234

DANIELIS PAREI

NVLLVM. I. 427. III. 899. V.
1181

NVLLVS. II. 736. 738

NVM. IV. 382

NVMEN. II. 614. III. 18. 145 IV.
1131. V. 310

NVMERO. I. 432. 446. 691.

II. 620. 1052. 1084. III. 367.

781. V. 52. 124. 1348. VI.
413

in numero, qui numquam fuit,

nec vita gustavit amorem: quid

obest non esse creatum? V. 180.

181. *Vide Commentatores ad*

Horat. lib. 1. Epist. 18. v. 59

NVMERVM. I. 436. II. 535. 631.

636. IV. 770. 789. V. 1400.

1408. VI. 484

NVMINA. II. 434. IV. 1226. V.

1160. VI. 69. 1274

NVMINE. I. 154. II. 168. 613.

632. IV. 179. V. 123. VI. 56.

90.

NVNC. I. 110. 169. 212. 244.

265. 340. 502. 561. 630. 675.

829. 919. 923. 941. 951. 961.

993. II. 130. 141. 183. 184.

214. 297. 333. 575. 608. 670.

729. 747. 864. 1021. 1031.

1159. 1068. 1155. 719. III. 113.

137. 178. 204. 259. 418. 435.

518. 679. 861. 865. 871. 975.

879. 990. 1071. IV. 18. 33.

108. 112. 143. 176. 494. 234.

239. 269. 292. 301. 614. 664.

674. 723. 753. 875. V. 10. 18.

20. 24. 52. 56. 65. 195. 274.

333. 334. 338. 482. 510. 575.

738. 778. 795. 801. 811. 918.

938. 944. 986. 1006. 1008.

1058. 1134. 1148. 1160. 1163.

1164. 1274. 1180. 1338. 1375.

1407. 1422. VI. 198. 238. 524.

534. 568. 569. 607. 936. 739.

655. 680. 1088

nunc jam repetam captum perte-

xere dictis. I. 418

at nunc. I. 254. 340. 168

NVNQVAM. I. 451. 473. 560. 788.

1017. II. 563. 740. 774. III.

159. 612. 615. 984. 1018. IV.

1199. V. 180. VI. 399. 411. 751.

931. 1251

NVNTIA rerum plaga. IV. 701

nuntia praelari voltus simulacra.

IV. 1027

nuntia divina forma simulacra.

I. 66

NVPER. 337. VI. 901

NVSQVAM. I. 980. II. 980. III.

25. 536

NVTRICIS alma blanda, atque

infracta loquela V. 231

NVTY sub alterius degitur atas.

IV. 1115

nutu illorum facere omnia flecti.

V. 1186

NYPHARVM siluestria templa

nocturni tenebant. V. 947

NYPHAS senere hac loca. I V.

581

O.

OBIECTA repente mortalibus. II.

1032. V. 548

OBIECTVM parmae daret. IV.

845

OBIENS cacum radiis ardentibus orbem. V. 754

OBIIT Sis. I. 212

OBIRE videatur sol, & condere lumen. IV. 434

obire in somnis eadem plerumque videmur. IV. 962

obire praelia, endoperatores pugnare. IV. 964

obire videamur id spatium. V. 617

obire quoque modo soleant off. cto lumine. V. 774

obire laborem quem tum cogebat pudor. VI. 1242

OBIRET letum insidius, qui gessit primus. V. 1419

OBIT ipse Epseurus decur solumine Sis. I. 1056

OBITA morte quorum tellus amplectitur ossa. I. 115. IV. 735

post OBITVM. III. 861

obitum lamentetur miser amplius aquo. III. 966

OBITVS longos exorta reuifunt. IV. 393. V. 707

OBLATO ictu. II. 952

OBLATVM ictum. II. 951

OBIECTARE animum, subitamque auertere curam. II. 365

OBLIQUA non posse mutare pondus. II. 147

O Miseras hominum mentes, o pectora caca. II. 14. Proferi hunc Versum Lactant. lib. I. insit.

o bona. III. 207

o genus infelix humanum. V. 193

OB quas res. I. 155

ob obscuram linguam. I. 639

ob officium militatus. IV. 855

ob admissum foede, dictum vesuperbe. IV. 1223

ob hanc rem. III. 248. II. 49. VI. 333. 571. 873

OBVRTESCAT. III. 546. Festus: Obbruit, obstupuit; à bruto, quod antiqui pro graui, interdum pro stupido dixerunt. Afranius: Non possum verbum facere: obbruiti. Vide Turneb. Aduersar. lib. IO. cap. 8

OBCVRIT nobis imago. IV. 783. pro, accurrit.

OBVOCAT sentibus. V. 208

OBVOCERE tenebris terras. V. 775

OBEAMVS leum. III. 1093

OBEAT. I. 247

OPESSET. V. 25. 35

quid OBEST, non esse creatum? V. 181

OBEVNT multi morsem. IV. 1014

OBHESIT nobis equus acer. IV. 422

- obliquâ, aut rectâ percussus luce
refulget. II. 799
- OBLIQVO terras & cœlum lumi-
ne lustrans. V. 692
- OBLIQVOS motus ne fingere vi-
deamur. II. 245
- OBLITÆ Solantes remigij pen-
narum vela remittunt. VI.
743
- OBLITI fontem curarum, hunc
esse timerem. III. 82
- OBLITIA verum. III. 841. 1080.
IV. 820. VI. 1211
- OENITIER undas. IV. 459
- OBNIXVS ventus magnis spe-
luncas viribus altas rigit. VI.
558
- OBORTIS radiis, ubi sol terram
dimouit. VI. 289
- OBORTVS terra motus disturbat
urbes. VI. 568
- in OBPROBRIVM Versa est species
falcis ahenæ. V. 1293
- OBRETIMVR euntes. III. 385
- OBRYAT ne domus, ætatis spatio
fessa vetusto. III. 777
- OBRVERENT terras caligine. VI.
263
- OBRVIT multos hominum undis.
V. 413
- obruit nox ingenti caligine terras.
V. 649
- obruit nox terram voriferis um-
bris. VI. 864
- OBRVTVS ignis cinere latet. IV.
924
- OBSCVRA Grajorum reperta dis-
ficile in usurare Latinis versibus
esse. I. 136. 420
- obscurâ de re tam lucida pango
carmina. I. 931. IV. 8
- ob OBSCVRAM linguam clarus
Heraclius. I. 639
- in OBSQVRVM cont. conduxit a-
cumen. IV. 432
- OBSEDERAT. IV. 345
- OBSIDERE possunt certas partes.
IV. 085
- OBSIDIT vias oculorum. IV.
331
- OBSIGNANS formam verbis, cla-
rumq; sonorem. IV. 568
- OBSIGNATVM illud in his quoq;
rebus habere conuenit, & me-
mori mandatum mente tenere.
II. 581 582. Tralate, à tabulis
obsignatis.
- OBSISTERE contra est ausus. I.
67
- obstistere minis vatum. I. 109
- obstistere, cui nihil omnino possit.
VI. 226
- obstistere nec tali natura facile est
quidquam. VI. 330
- OBSITA circum arboribus felici-
bus V. 1377
- OBSTANT, & efficiunt nihil, quo
minus, &c. II. 783
- OBSTARE, acque officere. I.
337
- obstare, & prohibere, an aliquid
censes? I. 971

- obstare, & contra pugnare, quod possit. II. 280
- OBSTAT quicquid fluctibus. I. 289
- nec obstat, quin. &c. III. 26
- OBSTES nisi tute tibi obuius. IV. II43
- OBSTET, & contra pugnet. I. 779
- obstet neque quidquam à tergis. II. 87
- obstet, qui contra, & pugnes. II. 793
- OBSTIPA, atq; mend se omnia fieri, necessum est. IV. 517. Festus, obstita legit. mendose. Vido Pauli Merula Not. ad Enny Annal. pag 432.
- OBSTRERE caput alicui. V. 753
- OBVSNT. V. 172
- OBTERIT, & prosulcare, ac ludi-
brio sibi habere videtur. V. 1233. Obterere, hic significat
reicere, contemnere, &c. Graci
notē et etiā dicunt Plaut. Curc.
4.4.2. 17.
- Mea q; pugna praliarē plurima ob-
trita jacent.
- OBTERITVR religio pedibus sub-
iecta vicissim. I. 79
- OBTINEAT. II. 1003
- OBTITVM pondere terra. III. 907
- OBTULERAT, quod cuiq; preda
forum, ferebat. V. 958
- OBTVLIT Democri us sponte
sua obuius leto caput. III. 1055
- OBTVNDERE aures frustra. V. 1054
- OBTVNDITVR vox. IV. 615
- OBTVNDI patris telum perpeti-
untur. VI. 398
- OBTVRET cibus per membra, ac
venas patentem amorem eden-
di. IV. 867. Al. obduret. Al. ob-
cludat. Al. obuertat. Lige Iose-
phi Castationis obseru. Dec. III.
cap. 6. pag. 143
- OBTVRGESCIT enim subito pes.
VI. 658
- OBTVSIS ceciderunt viribus ar-
tus. III. 453
- OBTVSVS angulus. IV. 355
- OBVERSA cauda pavonis mutat
colores. II. 806
- OBVERSATVR ad aures nomen
dulce. IV. 1055
- OBVERSANTVR eadem ante ocu-
los. IV. 975
- OBVERTIMVS oris speculum. IV. 166
- OBVIA res. I. 132
- obuia cita superne cum flixere. II. 84
- obuia nec sentimus aranei tenuia
fila, quando obrezimur cuntes.
III. 384. 385
- obuia eadem nobis Vigilantibus
mentes terrificant. IV. 57
- obuia semina fluunt. IV. 334
- obuia cum veniunt. IV. 728

obuia quaecumq; morantur discu-
riat plagis. I. 338

obuia rursum que fuerant, sunt
placato conuersa fauore. VI. 47.
Lambin. leg. obuia cursu qua
fuerant, sunt placato conuersa
furore.

OBVIVS sponte sua caput leto ob-
tulit. III. 1055

obuius nisi tute tibi obles. IV.
1143

obuius Sol cadēti, eternam susce-
pit lampada mundi. V. 403

OCIVS multo, & citius. III.
439

OCVLL. I. 310. II. 547. III. 97.
414. 481. 550. 632. IV. III 117.

824. 586. 490. 598. 757. 164.
462. III 4. 1192

OCVLIS. I. 218. 268. 301. 855. II.
69. 375. 510. 836. III. 225. 290.

369. 467. 1039. IV. 241. 335.
387. 716. 721. 751. 752. 792.

996. 1071. V. 578

oculis dolorem gignunt insinuan-
do. IV. 331

ex oculis acribus micat ardor.
III. 290

OCVLO lacerato circum, si pupu-
la mansit incolumis, stat cer-
nendi viuata potestas. III. 409.

410. IV. 449

OCVLORVM. I. 324. IV. 351. 692.
823. 834. 1136. V. 102. VI. 1179

OCVLOS. I. 62, 67, 342, 996. II.
112. 419. 731. III. 75. 148.

157. 186. 360. 489. 552. 1009.

IV. 217. 252. 257. 277. 285.
328. 379. 330. 339. 426. 488.
754. 806. 976. 1132. VI. 183.
659. 923. 1144

oculosq; III. 656. IV. 247. 281.
V. 723

oculos primum mortales tollere
contra est ausus Graius homo.
I. 66. Ios. Scaliger, Comment. in
Cir. Virgil. & 6. 7. 8. pag. 47. ita
legit hunc versum: Qui primus
caelo est oculos attollere contra
ausus.

OCVLVS. III. 565. IV. 300

OCCIDAT genus humanum. II.
174

occidat ingratum omne, & per-
eat male. II. 956

OCCIDET ad nihilum funditus.
I. 668

OCCIDERVNT, magnis, qui gen-
tibus imperitarunt. III. 1042

OCCIDIT extemplo lumen, tene-
braeq; sequuntur. III. 419

occidit mensibus atq; annis mul-
tis ante III. 1108

occidit causa II. 789. i. e. nulla
est. Tralate.

OCCIPIT pueris, auro florente, ju-
uentas. & molli vestit lanugine
malas. V. 887

OCCISIS Regibus, subuersa jace-
bat pristina majestas soliorum,

& sceptris superba. V. 1135,
1136

OCCVLTAS responitus conuiscere
possis. I. 145

LEXICON LVCRETIANVM.

OCCVLTASSE. II. 634
OCCVLTÆ *mentis* *judicia* per-
quirere. VI. 381

OCCVLTÆ *decre'* cit. I. 314
OCCVLTIS *de rebus* hauderit quo
referentes *confirmare* *animi*
quidquam *ratione* *queamus*. I.
424

OCCVPAT *prope* *totum* *amnem*
faucibus. IV. 1019
occupat *hostem* *ryber* *humor*. IV.
1044

OCCVPET *locum*. I. 390
OCCVRRERENT *dulces* *nati* *oscula*
praripere. III. 909

OCCVRRERE *usq;* *adeo* *vera* *res*
videtur *falsa* *rationi*, *et* *effu-*
gium *precludere* *eunti*, *ancipiti-*
que *refutatu* *convincere* *falsum*.
III. 524. 525. 526. *Tralate*: *ut*
apud *Cornel. Tacit.* *lib.* 14. *Sen-*
tentia *Cassij* *nemo* *unus* *con-*
traire *ausus* *est*.

OCCVRRRI *quibus* *è* *portis* *cuiq;*
deceret. VI. 31

OCCVRSANS *omnimodis*, *offi-*
ciensq;. V. 717

OCTAVO *cadenti* *lumine* *solis*.
VI. 1195

ODIOSA, *loquacula*. IV. 1158

ODIVM *vita* *percipit* *humanos*.
III. 80

odium *glandis*. V. 1415

ODOR. II. 503. III. 268. IV. 688.
VI. 801

ODORARI. IV. 229. VI. 935

ODORATA *est*. VI. 796

ODORE. II. 679, 8, 8. III. 73, 582.
IV. 680. VI. 787, 807

ODOREM. II. 834, 845, 854.
III. 228, 328. IV. 121, 683. VI.
1215

odorem *tetrum* *spiritus* *ore* *foras*
voluebat, *rancida* *quo* *perolent*
projecta *cadavera* *ritu*. VI. 1152.
1153. *Vide* *Iani* *Rutgerfij* *Var.*
Leñ. *lib.* 5. c. 17. pag. 505

ODORES. I. 298. II. 417. 835. 851.
IV. 218. 497. 697. VI. 810.
924. 987

ODORIBVS. IV. 707. 1168. V.
739

ODORIS *quo* *pactò* *naris* *adiectus*
tangat. IV. 674

ODORVM *fluctus*. IV. 676

ODOS, IV. 88. VI. 885. 952. *pro*,
odor.

OFFECTI *sensus*. IV. 764. i. e. ob-
structi.

OFFECTO *lumine*. V. 774

OFFENDERIT. IV. 1173

OFFENDIT. III. 171. IV. 294. VI.
792

OFFENSANDO. II. 1057

OFFENSARE *cogitur*. V. 1. 1051

OFFENSIBVS. IV. 359. VI. 332

OFFENSIV. II. 438. III. 955

OFFENSVS. II. 123. i. e. *occursatio*.
Epicurus *αὐτοῦ πῶς* *vocat*.

OFFICERE, *atq;* *obstare*. I. 337. VI.
448

OFFICERENT *santopere* *nobis*.
V. 31

OFFI-

DANIELIS PAREI

- OFFICIA languent. IV. 1117
- OFFICIAT, prohibeatq³, quo minus, &c. I. 975
- OFFICIENS, & occusans omnimodis. V. 717
- OFFICIIS parentum molliri. II. 605
- OFFICIMVS. IV. 372
- OFFICIVM. I. 336. 362. IV. 885
- OFFICIVNT, obstantq³, nihil, quo minus, &c. II. 783
- OFFICIVNIVR. II. 155
- OLEARVM carula plaga distinguens. V. 1372
- OLEASTER juuat usq³ barbigeras capellas, diffusat ambrosiam quasi vero, & nestare in datus: at nihil est homini, quod amariius frunde hac exstet. VI. 970. 971, 972
- OLESCENDI summum tetigere cacumen. II. 1128. Al. alescendi.
- OLET. IV. 702
- OLIM. I. 81. IV. 55
- OLIVI inolentis natura. II. 849
- OLIVVM tardum cunctatur. II. 392
- olium leue. VI. 1071
- OLLI. V. 383
- OLLIS. I. 672. II. 63. 1001. III. 272. 866. IV. 177. V. 1290. 1389. VI. 207. 687. pro, illis.
- OMNE. I. 4. 74. 160. 163. 350. 85
- 521, 523, 954. 956, 965, 967, 973, 982, 999, 1022, 1024. II. 52, 305, 371, 547, 626, 728, 784, 1047, 1087, 1106. III. 686, 868, 956. IV. 456, 595, 622, 736. V. 276, 518, 528, 531, 822, 863, 900, 1025, 1038, 1337, 1355. VI. 440, 835, 973, 1119, 1154, 1164
- OMNEM. I. 226, 947, 1041. II. 274, 306, 561. III. 605, 813, IV. 24, 76, 282, 921. V. 55, 357. VI. 679
- OMNES. I. 106, 166, 248, 673, 790, 796, 1097, 751, 755, 831, 863, 910, 989, 994, 1002, 1095. III. 588, 598, 874. IV. 242, 646, 667, 709, 763, 933, 1042. V. 495. VI. 25, 362, 836, 936, 1032, 1141
- OMNI. I. 26, 59, 337, 430, 768. II. 305, 648, 651, 820, 1097. III. 30, 149, 324, 456, 568, 577, 991. IV. 96, 810, 1264. V. 224, 598, 1343. VI. 521, 610, 676, 1259
- OMNIA. I. 55, 166, 172, 188, 232, 302, 330, 349, 362, 376, 390, 535, 566, 575, 581, 641, 661, 694, 701, 710, 714, 764, 1037, 1051, 1054, 1056, 1066, 1081. II. 54, 68, 88, 174, 221, 309, 321, 337, 340, 560, 147, 238, 288, 357, 408, 457, 508, 693, 700, 706, 718, 723, 817, 833, 836, 860, 865, 881, 991, 1013,

- 1015, 1031, 1090, 1110, 1115, 1139, 1145, 1146, 1170. *III.* omnigenis princip u. V. 440
 11, 12, 23, 39, 45, 87, 125, 215, 249, 251, 254, 331, 451, 661, 745, 847, 912, 950, 959, 961, 962, 970, 975, 982, 993. *IV.* OMNIGENOS gignunt, varianti q̃
 colores. *II* 758
 omnigenos catus. *V.* 429
 OMNIMODIS. *I.* 683. *II.* 488. 699. *III.* 407. *V.* 191. 426. 717. 1023. &c, multimodis. *Vide*
Henrici Stephani Emendat. in Agell. Noct. Attic. pag. 110. III.
 OMNINO. *I.* 344, 428, 746, 863, 1069. *II.* 21, 249, 427, 736, 748, 843, 891, 912. *III.* 243, 497, 854. *V.* 1176. 1432. *VI.* 226, 318, 324, 334, 447, 5217
 OMNIPARENS terra. *II.* 259
 OMNIPARENTES terras. *II.* 705
 OMNIPOTENS pater. *V.* 400
 OMNIS. *I.* 30, 50, 56, 151, 138, 353, 409, 416, 419, 478, 502, 558, 572, 613, 669, 690, 710, 801, 803, 809, 853, 861, 864, 874, 988, 998, 1072, 1105. *II.* 53, 210, 251, 266, 268, 312, 422, 486, 555, 645, 748, 830, 878, 879, 903, 943, 947, 949, 1069, 1095, 1123. *III.* 116, 194, 219, 256, 505, 601, 618, 667, 703, 704, 708, 1057, 1088. *IV.* 88, 170, 248, 355, 360, 510, 526, 604, 631, 788, 863, 952, 1182. *V.* 119, 240, 267, 384, 399, 470, 497, 594, 782, 812, 1092, 1198, 1449. *VI.* 250, 290,
- 1015, 1031, 1090, 1110, 1115, 1139, 1145, 1146, 1170. *III.* omnigenis princip u. V. 440
 11, 12, 23, 39, 45, 87, 125, 215, 249, 251, 254, 331, 451, 661, 745, 847, 912, 950, 959, 961, 962, 970, 975, 982, 993. *IV.* OMNIGENOS gignunt, varianti q̃
 colores. *II* 758
 omnigenos catus. *V.* 429
 OMNIMODIS. *I.* 683. *II.* 488. 699. *III.* 407. *V.* 191. 426. 717. 1023. &c, multimodis. *Vide*
Henrici Stephani Emendat. in Agell. Noct. Attic. pag. 110. III.
 OMNINO. *I.* 344, 428, 746, 863, 1069. *II.* 21, 249, 427, 736, 748, 843, 891, 912. *III.* 243, 497, 854. *V.* 1176. 1432. *VI.* 226, 318, 324, 334, 447, 5217
 OMNIPARENS terra. *II.* 259
 OMNIPARENTES terras. *II.* 705
 OMNIPOTENS pater. *V.* 400
 OMNIS. *I.* 30, 50, 56, 151, 138, 353, 409, 416, 419, 478, 502, 558, 572, 613, 669, 690, 710, 801, 803, 809, 853, 861, 864, 874, 988, 998, 1072, 1105. *II.* 53, 210, 251, 266, 268, 312, 422, 486, 555, 645, 748, 830, 878, 879, 903, 943, 947, 949, 1069, 1095, 1123. *III.* 116, 194, 219, 256, 505, 601, 618, 667, 703, 704, 708, 1057, 1088. *IV.* 88, 170, 248, 355, 360, 510, 526, 604, 631, 788, 863, 952, 1182. *V.* 119, 240, 267, 384, 399, 470, 497, 594, 782, 812, 1092, 1198, 1449. *VI.* 250, 290,
- OMNIBVS. *I.* 19, 27, 148, 159, 172, 338, 661, 810, 874. *II.* 131, 175, 337, 340, 667, 692, 693, 710, 723, 835, 891, 1097, 1110, 1118. *III.* 50, 569, 287, 440, 665, 698, 850, 985. *IV.* 225, 566, 652, 709, 1029, 1031, 1165. *V.* 234, 301, 385, 669. *VI.* 475, 498, 505, 684, 825, 921, 931, 961, 1034, 1075, 1221

290. 355. 474. 491. 636. 706. opere in tali quod cohibet vis magna. VI. 815
816. 845. 872. 946. 998. 1098. 1250
- OMNITVENTES sensus. II. 940
- OMNIVM. I. 119. III. 676. V. 1022
- ONERATA passim cuncta cadaveribus coelestium templa manebant. VI. 1271
- ONERI non est, nec pondus sensimus inesse. V. 540. 542
- ONERIS tantum protrudere. IV. 877
- ONVS totum conuertere nostrum. IV. 398
- ONVS deponere. III. 1073
- ONVSIVM corpus. III. 114
- OPACA domorum. II. 114
- OPACAM inter tempestatem. VI. 523
- OPACOS inter montes. IV. 577
- OPELLA parua. I. 1106
- OPERA. I. 158. IV. 918
- OPERAI plus, & rationis, habent in se. IV. 618
- OPERAM des. VI. 1074
- operam nec me tam multam hic consumere par est; sed breuiter paucis restat comprehendere multa. VI. 1080. 1081
- OPERAS assiduas dederunt ludis. IV. 971
- OPERATI esse quibus in rebus consuerint. IV. 982
- OPERE in duro durarent membra, manusq;. V. 1359
- OPERIT limina floribus, & fertis. IV. 1171
- quorum OPERVM causas nulla ratione videre possunt, ac fieri diuino numine rentur. I. 153. 154. VI. 55. 56. 89. 90
- OPES ad summas emergere, rerumq; potiri. II. 13. III. 63
- OPIBVS suis pollens, nihil indiga nostri. I. 60. II. 649
- opibus non magnis iucunde corpora curant. II. 31
- opibus non magnis iucunde corpora habebant. V. 1393
- OPIMA rebus bonis regio, multa munita virum &c. I. 728
- nec-OPINANTI mors ad caput adsticit ante. III. 973
- neq;-OPINANTIS tenebris obducere terras. V. 775
- nec-OPINANTES à tergo diripiebant. V. 1319
- nec-opinantes vult opprimere igni. VI. 407
- OPINATVS animi. IV. 467
- OPINOR. I. 396. 684. 853. II. 184. 201. 551. 1035. 1152. III. 627. 677. 890. 977. 1012. IV. 491. 839. V. 6. 40. 331. 1424
- OPIS expertis. V. 796
- OPORTET. I. 777. 1073
- OPPIDA. R. 343
- OPPILARE ostia contra fluctibus aduersis. VI. 725

LEXICON LVCRETIANVM.

- Elegans verbum, quod à Græco fonte manauit. Illus enim πλεῖν & α' et, densare, constipare, cogere, seu coactare: more τῶν πλοποιῶν. Cic. 2. Philip. Hisq; oppilatis, impetum tuum compressisset. Plaut. Rud. 4.1. v. 14. Iam meus oppilabit aures tuâ vaniloquentiâ. Vide Iosephi Scaligeri *Auson. Lect.* lib. 2. cap. 22. pag. 212
- OPPLENT loca liquidu vocibus aues. II. 145
- OPPLET cuncta coloribus egregiis, & odoribus. V. 739
- OPPLETI calidis, ubi fumant fontibus auctis. VI. 748
- OPPORTVNA tibi cluebit es, & in multis rebus Scilis inuenietur. III. 208
- opportuna loci regio dabatur. V. 805
- opportuna si forte fuit, & idonea flammis. VI. 117
- OPPORTVNAM utilitatem præbet VI. 894
- OPPORTVNVS ita est, si forte, & idoneus aer V. 605
- OPPRESSA Vita graui sub tellurione. I. 63
- oppressa silerent carmina. I. 1. 505
- oppressa cura aliis malis in pectore. V. 1206
- OPPRESSV valido. I. 850
- OPPRESSVM solem. V. 762
- OPPRESSVS lapu. III. 695
- OPPRIMERE. VI. 265, 285, 407
- OPTIMA junctura. VI. 1084
- OPTIMVS quisq; leti genus subibat. VI. 1244
- OPTVMA vxor. III. 909. Sic Inscriptio *Setus*: pag. 630.
- VXORI. OPTIMÆ. ET. INCOMPARABILI. & pag. 800.
- CONIVGI. OPTIMÆ. ET. BENED. DE SE MERITÆ. CVM. QVA. VIXIT. SINE. VLLA. QVERELLA. & pag. 775.
- VXORI. OPTIMÆ. SANCTISSIMÆ. CASTISSIMÆ. FIDELISSIMÆ.
- OPVLENTI placidam possent degere vitam. V. 1121
- OPVS est. I. 206, 1049. II. 21, 923, 1137, 1148. III. 981. IV. 1161, 1270. V. 159, 233, 260, 1052. VI. 34, 755, 795, 1079
- opus nihil esse colores principis. II. 814. Vide Nonium.
- opus nec eis sunt crepitacula. V. 230. Vide Claudij Salmasij *Not. ad Tertullian. lib. de Pallio.*
- ORA, genasq; lacrumis falsis humectent. I. 918
- ora, genasq; lacrumis rorantibus spargunt. 975
- ora, genasq; lacrumis rorantes. III. 470
- ora inuibrant coronis. III. 927

DANIELIS PAREI

ora gigantum saepe volare viden-
tur, & umbram ducere late. IV.
139

ora atra formidinis impendent su-
perne. IV. 173

ora, atque ignotas facies proinde
quasi tuantur. IV. 998

ora dentibus pressantes. IV. 1102

ora aduersum venientibus pate-
bant. V. 1318

ora ad se conuertit finitimis genti-
bus. VI. 643

ora, & fauces quas perhibemus. V.
702

ORARE dictis. 1V. 835

ORAS in luminis dias exoritur. I.
21.

oras in luminis exit, & enascitur.
I. 170

oras in luminis teneras effert. L.

oras luminis visentes. II. 577

oras in luminis viam progeniem
edant. Il. 617

bras in luminis cum primum ni-
xibus ex aluo matris natura
profudit. V. 225. 226

bras in luminis nono fetu tollere.
V.779

1454

ras Italiae terrarum. I. 721

ras pocula circum contingunt
mellis dulci flauoq; liquore. I.
935. IV 12

ad oras extremas ultimas, si quis

procurrat. I. 968. 978.

or as terrarum omnes. 11. 555

as ad terrarum accidat aetheris
ex oris. IV. 215

as terrarum late distinet mare.
V.204

as per summas, Et possent labier.
V. 476

oras atheris. V. 655. 682

as maris undique cingens. VI.
532

oras Acheruntis. VI. 763

BA colore quadam constare. II.
837

da pedum partim, manuum vi-
duas a vicissim. V. 838. Vide Fe-
stum.

RBATA mater. II. 355

ORBE *terrarum* toto. VI.
629

ORBEM *terrarium*. II. 613.

57, 1054. V. 516. 654

em conficere, & quasi coire
globum in unum. V. 66

tem in partes non aquas divi-
dit. V. 683. 710; 754.

em luminis dummodo ne so-
um corumpas. III. 411

em Solis. V. 703. 765

BES terrarum. II. 1C73

es totarum feriatos utrimq;
accutit fortis equum vis. VI.

BI. II. 543. V. 75, II 65, 13 + 5.
ro, orbe. ἀρχαῖος.

ORBI:

LEXICON LVCRETIANVM.

- ORBIVS *in magnis magnos vol-*
unt annos. V. 643
- ORBIS *terrarum.* V. 106. 511.
647. 690
- orbis *splendidus.* III. 415. *i. e. ocu-*
lus. Et apud Prudent. Cathem.
v. 36.
- ORCI *tenebras* & *fat,* & *fastasq;* *la-*
tunas. I. 115
- ORCI *janua.* VI. 762
- ORCVN *accabant horrifera voc-*
bus. V. 994
- ORDIA *prima.* IV. 32
- ORDINE. I. 582. 598. 677. 681.
686. 800. 826. 1020. II. 252.
517. 883. 1012. III. 514. 758.
871. IV. 66. 370. 576. 648.
970. V. 186. 419. 421. 678.
731. 735. 1182. 1438. VI.
913
- ORDINIBVS II. 895. 899
- ORDO. I. 685. II. 488. 492. 768.
109 III. 622. V. 65
- ORE. I. 37. 39. II. 399. 401. 704.
III. 498. 663. IV. 550. 566. 619.
652. V. 839. 904. 908. 1132.
1378. VI. 6. 116. 1152. 1173.
1226
- ORGANICI *melicos peperere fo-*
nore. V. 335
- organici *per chordas musca mele*
mobilibus digitis experefacta
figurant. II. 412. 413
- ORGANICO *salu Heliconis.* III.
133
- ORIENTVR. II. 591
- ORIEBANTVR *visus, dulcesq;* *ca-*
chinni. V. 1402
- ORIENS. V. 707
- ORIENTI *lumine.* V. 663
- ab ORIGINE *prima.* III. 332. 773.
V. 302. 302. 549. 677
- neq; ORIGINIS *esse putandum est*
expertes animas, nec leti lege so-
lutas. III. 687
- ORIGO. IV. 160. 836. 1079.
1225. V. 176. 325. 1211. 1360.
VI. 761
- ORIRI. I. 75. 161. 204. 587.
II. 929. III. 790. 984. V.
133
- ORIS. I. 983. II. 510. 998. III.
848. IV. 166. 215. 413. 497.
489. 534. 1102. 1164. V. 86.
144. 583. VI. 60
- ORITVR. III. 273. 319. IV.
1220
- ORIVNDI *sumus omnes celesti*
femine. II. 989
- ORNANDA *sunt multa politis*
versibus. VI. 81
- ORNANT. V. 1376
- ORNATA. V. 694
- ORNATAM *classen armis, belli*
simulacra ciensem. II. 42
- ORNATVM *quem cu omnibus*
voluisti excellere rebus. I. 27
- ORTA. IV. 485. 486. 523
- ORTAE *res.* IV. 90
- ab ORTV *renocatum cedit.* IV.
1236
- ORTVM. V. 1249

- ORTVS. I. 212. II. 146, 383, 387. ostendi est nulla potestas. IV. 64.
IV. 434. V. 212, 697. VI. 909, 101. 747. VI. 486
1139
OS. I. 852. III. 123. IV. 222. VI. OSTENDIMVS. I. 429, III. 812.
928 IV. 673. V. 356. VI. 774. 994
OSCITAT extemplo. III. 1079 OSTENDVNT. I. 317
OSCVLA praripere nec dulces nati ostia nec recta viarum sunt, qua
occurrent. III. 910 contendunt exire. IV. 91. 92
oscula figit foribus miser amator. ostia Nili. VI. 715. 725. Vide O-
IV. 1172 uid. lib. 2. Metam. v. 255. Virgil.
oscula adfigunt, & dentes inli- lib. 6. Æn. & 800. Prudent. lib.
dunt sape labellis. IV. 1074 2. cōtra Symmach. & 603. Plin.
oscula humectans adfuctis labris. lib. 5. c. 10. Ammian. Marcellin.
IV. 1187 Histor. lib. 22. cap. 36. & supra:
OSSA. I. 355, 834, 859, 863. II. Nilus.
668. III. 124, 568, 693, 1049. OSTRO inrabenti, & textilibus
IV 737 picturus iactetis. II 35. Adi No-
ossa quorum tellus amplectitur num: & Commentatores ad
morte obita. I. 135 Virgil. lib. 1. Æn. v. 639. lib. 5. v.
OSSIBVS I. 810, 835, 866. III. 110. lib. 11. v. 72. lib. 11. v. 67. Et
172, 251, 698. V. 925. VI. P. Gualth. Chaborij, in Horat.
1268 lib. 3. Carm. Od. 19. pag. 322.
OSSIFRAGÆ. V. 1078. Vide Fe- OTIA dia. V. 1386
stum in Voce: Sanguis. Rin. OVA alituum cernimus in pullos
lib. 10. cap. 3. & lib. 30. cap. 7. I- animalis vertier. II. 925
sidor. Orig. lib. 12. cap. 7. Glossar. oua relinquebant exclusa volucres
Ossifragus: οσσιόπτης, οσσιλά- tempore & verno. V. 799, 800
της, οσσιλάτης, & οσσιλάτης.
OSTENDAM suauiloquis paucis P.
versibus. II. 529
OSTENDANT. I. 583
OSTENDEBAT. I. 64
OSTENDERE. I. 576. II. 1023
OSTENDET. I. 775
OSTENDI pluribus, & certa ra- per pabula lata pecudes fessa pin-
tione probatum est. II. 93 gues corpora deponunt. I. 257
pabu-

PABULA lata persultant fera
pecudes. I. 14
pabula præbens dadala tellus, a-
lit, atq; auget. I. 229
per pabula lata pecudes fessa pin-
gues corpora deponunt. I. 257
pabu-

pabula lata montiuago generi po-
sit prabere ferarum. I. 1. 317.
364. 596. 597. 874
pabula praber, quibus omnes cor-
porapascunt. II. 994
ad pabula sua quemq; ducit. IV.
686. V. 849.
pabula larga parsa sine suo labore.
V. 867
pabula dia tuli, miseria mortali-
bus ampla V. 942
pabula vina feris prabebat. V. 989
pabula amoris. IV. 1056. Trala-
te. ut saepe apud alios.
PACATAM, ac placidam degere
vitam. V. 1153
PACATI status aëris III. 293
PACE tranquilla tu sola potes
mortales iuuare. I. 1
pace cum summâ immortali auro
fruat. I. 5. II. 646
pace tranquilla sancta Deûmpe-
ctora, que placidum degunt a-
nimum, vitamq; serenam. II. 1091
1092
pace cum placida tute tibi consti-
tues magnos irarum voluere
fluctus. VI. 72. 73
pace animi tranquilla hac susci-
pere valebis. VI. 77
PACEM placidam petens. I. 40
pacem animi neq; illa res delibat
tempore in illo. III. 24
pacem secuta sunt. V. 866
pacem diuinum votis adit, ac prae-
quæsit. V. 1228

PACES ventorum, animasq; se-
cundas. V. 1229. Pari tralatio-
ne Virgii. lib. I. v. 315. Omnia
ventorum concurrere praelia vi-
di. Ouid. lib. 2. Amer. Eleg. II.
Et nobis alij ventorum praelia
narrent. Ausonius Moseil.
C. 293. Non hic dira freti ra-
bies, non saeva furentum pra-
lia Caurorum Arator Poeta,
in Act. A. ost. lib. 2. Caru ei
pax victa maris, furit undique
pontus.
PACIS fœdera communia violat
factu. V. 1154
pacis deorum indigna, alienaq;
putando. VI. 68
PACTA fœdera III. 783
quo PACTO. I. 84. 307. 308. 568.
788. 910. 971. 1033. II. 549.
749. 772. 800. 1050. III. 3.
259. IV. 524. 575. 674. V. 614.
1079. 1260. 1280. VI. 87. 120.
172. 238. 383. 494. 532. 961.
1052
pacto fœdere, auxilio & socios jam
habebant. V. 1442
PÆDORE horrida membra. V. 1.
1267 id est putore ac foetore, ex
illuvie & angustis locorum, &
mœrore, ac aegritudine contra-
cto. Vide Festum: & Nonium.
PÆNVRIA parui numquam est.
V. 1118
pœnvria cibi, languëtia leto mem-
bra dabat. V. 1005

- PALAM res manifesta indicat. I. de PALMA, quasi summas com-
802 tendere vires. IV. 986
- palam fieri utrumq; , manifesta PALMAS tremulas super ulcera
doceres. II. 565 tetra tenentes. V. 994
- palam est. II. 568
- PALANTES noctis in umbris pa-
mudi V. 972
- PALANTIS vite viam querere. II.
10.
- palantis comites cum montes in-
ter opacos quarimus, & magna
disperfos voce ciemus. IV. 576.
577. Palare, à palis castrorum,
hoc est, iudibus, modo huc, mo-
do illuc translatus, pro vagari,
& errare & surparunt veteres.
Glossar. Παλάτιον, πέμπεται. Pa-
lantes, πέμπετομας. Palor, πέμ-
πομας, πέμπομας, vagor, error.
Onomastic. Πα'ο, πατ'αλδ'ω.
Palor aris, πέμπετομας. Pala-
tim, πατ'αλδ'ω.
- PALANTIA sidera passim. II.
1029. Egregium stellarum epi-
theton. Vide Commentatores ad
illud Virgi ij lib. 9. Æn. v. 21.
Video medium discedere coelum,
palantesq; polo stellas.
- PALATI per caulas omne diditur,
quod exprimimus; & rara per
plexæ foramina lingua. IV. 621.
622
- in palati sine voluptas est è succo.
IV. 628
- palati caulas intrare. IV. 661.
- PALATVM, atq; lingua. IV. 616
- de PALMA, quasi summas com-
tendere vires. IV. 986
- PALMAS tremulas super ulcera
tetra tenentes. V. 994
- palmas pante ante Deum delu-
bra, & procumbere humi pro-
stratum. V. 1199
- PALMIS tympana tanta tonant.
II. 618
- PALPEBRÆ cadunt IV. 950
- PALVDES vasta. V. 203
- PALLADION. IV. 1154. id est. par-
ua Pallas. Ita vocitabant deli-
cias suas adulescentes casis oculi-
lis preditas: qualis pingitur Mi-
nerua.
- PALLADIS ad templum Trisoni-
dos alma. VI. 750
- in PALLAM interdum Melitensia.
Ciq; vertunt. IV. 1123. Vide
Nonium & Lexicon Plauti-
num Philippi Parei patris mei.
Isidor. Orig. lib. 19. cap. 25.
- PALLENTIA simulacra miris
modis. I. 123
- PALLORIBVS omnia pingunt. IV.
336
- PALLOREM, & sudores exsistere
toto corpore, & infring. lin-
guam, & vocemq; aboriri. II. 155.
156
- PAN pinea semiferi capitis vela-
mina quassans IV. 588. Vide
Seruum ad Virgil. Ecl. v. 31. 32.
33.
- PANACES. IV. 122. Herba genus
est,

- est. grauis odoris. Vide Seruium, Lambertum Hortensium, & alios Commentatores, ad Virgil. lib. 12. *Æn.* v. 419. Plin. lib. 25. cap. 4. Isidor. Orig. lib. 17. cap. 9. Henrici Stephani Theaur. lingua Græc. Tom. 1. pag. 268. Dioscorid. lib. 3. cap. 55. 56. 57. Hesychius: *παναχαις*, βοτάνη πρὸς τὴν ποταμῶν οὐρανὸν καλεῖται.
- PANCHÆOS** odores exhalat. II. 417 id est, Arabicos. Apuleius lib. de mundo, pag. 74. Videat q̄ illam ciuitatem pariter spirantem
- Panchæus** odoribus, & graueolentibus canis, &c.
- Virgil. Georg. lib. 2 v. 139.
- Totaq̄ thuriferis Panchaia pinguis arenæ.
- Claudian lib. 2. de rapto Proserp. v. 81.
- Quidquid thuriferis spirat Panchaia siluis.
- Festus: Arabicè olet: i. e. ex odoribus Arabicis. Vide etiam Isidor. Orig. lib. 14. cap. 3. Plaut. *Pan.* 5. 4. v. 6. Mil. Glor. 2. v. 1. 2. Propert. lib. 2. Eleg. 29. v. 17. Papin. Stat. Sylu. 1. 4. v. 105
- PANDAM**, & differere incipiam. L 49
- PANDERE** dictis omnem rerum naturam. V. 55
- pandere** volebant agros pingues,
- & pascua reddere rura. V. 1247
- pandere** palmas ante Deum delubra. V. 1199
- PANDIONIS** populo. VI. 1141
- PANDIS** nauibus mare veliuolum florebat. V. 144. i. e. curuis. Vt Virgil. Georg. lib. 2. v. 445. Et pandas ratibus posuere carinas. Atq̄ hanc quidem lectionem defendit Lambinus: Gissanio vero hac magis arrisit: Tum mare veliuolum florebat nauibus ponti.
- PANDIS** lumina. V. 656
- PANDUNT** se tempora veris florentia. VI. 358
- PANGERÈ** conor versus de rerum natura. I. 25
- PANGO** lucida carmina de re tam obscura. IV. 8. Vide Festum: & Commentatores ad Horat. lib. 1. Epist. ad Loll. v. 40. & ad Pisones, v. 416. Martial. lib. 11. Epigr. 3.
- PANNIS** cooperta membra. VI. 1267. i. e. non vestibus nitidis amicta, sed pannis laceris, ac fordidis obsita. Lego Marciij Not. ad Persium, pag. 213. & aliorum ad Terent. Heaut. 2. 3. v. 53. Eun. 2. 2. v. 5. Nonium Marcellum: & Cass. Barthij Aduersar. lib. 19. cap. 11. pag. 983
- quasi **PANTHERÆ** morsu, sauique leonis, mandantur, magnis

DANIELIS PAREI

- clamoribus omnia complēt.* IV. PARENTIBVS decori, & praefidia
 1010.1011 esse. II. 642
- PANTHERARVM catuli, Scym- PARENTIS. I. 99. II. 1166. III. 85.
 niq; leonum V. 1035. *Legē Plin.*
lib. 8 cap. 17. Oppiani Cyneget.
lib. 3 v. 6: & scq. IV. 973
- PAPAVERVM aceruus. III. 197 PARENTVM. I. 591. II. 605. 663.
 PAPPOS volantes. III. 387. *Vide*
Isaum. IV. 1206. V. 1013. VI. 1254
- PAR. I. 189. 361. 458. II. 98. 124.
 737. 848 III. 181. IV. 289.
 1177 V. 118. 879. VI. 1080
- PARABAT. V. 1147. VI. 1227 PARERE. I. 220. IV. 1248. V.
 PARABANT. V. 1268 1126
- PARANTVR. IV. 1125. V. 1350 PARES fetigeris suis. V. 968
- PARARE. I. 199. IV. 807. V. 157 pares cum paribus iungi res. V.
 PARASSET. I. 551. VI. 30 437
- PARAT. IV. 86. 804 PARET. III. 145
- PARATA. II. 1065. IV. 204. VI. PARI. I. 88. II. 341. 515. IV. 191.
 II. 997 396. V. 642. 902
- PARATÆ trabesire. VI. 563 PARIA. II. 337. 693. 723
- PARATAM diuinitus esse natu- PARIBVS. IV. 429. V. 438
- ram. V. 199 PARIENDI finem aliquam debet
 PARAVIT ipse sese. IV. 803. 804 habere. V. 824
- PARCE vivere, aequo animo, diui- PARILI ratione. II. 374
- tia grandes homini sunt. V. 117. PARILIS noctes agitare diebus. I.
 Terent. Andr. I. v. 47. *Pudica*
vitam, parce ac duriter agebat:
lana aete a victum quaritans. 1065
- PARCIT. VI. 398 PARIS formas. IV. 475
- PARENT. II. 642. V. 1255 PARITER. I. 844. II. 819. 1095.
 PARENTANT, & nigras mactane III. 169. 309. 446. 447. 458.
 pecudes. III. 51. *Glossar. Paren-*
tar, δεικνύσκειν ἐν τοῖς τεύχεσιν. 476. 498. 748. 766. 771. 934.
 IV. 318. V. 495. 549. 673. 818.
 893. 1227. 1271. VI. 130. 170.
 302. 438. 500. 589. 1128
- PARENTEM mastum. I. 89 PARIVNT vermiculos. II. 898
- PARENTES. IV. 1214 PARMAI obiectum daret. IV. 845.
 i. e. parmam obiceret. *Glossar.*
Parma, δεξιὸν ὄπλον. Vide
Nonium: & Isidor. Orig. lib. 18.
cap. 12.
- PARS. I. 597. 610. 1104. II. 912.
 1015. III. 104. 132. 144. 151.
 400.

LEXICON LVCRETIANVM.

400. 414. 549. IV. 115. 127. *Inde bonam partem in lectum ma-*
 174, 292, 440. 466. 570. 571. *rore dabantur.*

923. 942. 943. 944. V. 251. 255. *Locutio veteribus familiarissi-*
 289. 550. 1024. VI. 367. 651. *ma. Cic. lib. 8 ad fam. Epist. 9.*
 652. 1166 *Soles licenter, Et ego, maiorem*

partem mihi curare.

Et offic lib. 1. Maximam par-
tem ad injuriam faciendam ag-
grediuntur nonnulli, ut adipi-
scantur ea, quae concupierunt.

Orat. Perfecti magnam partem
ex ambis nostra constat oratio.
Cesar lib. 4. de bello Gallico.
Neque multum frumento: sed
maximam partem lacte, atque
pecore ciuunt. Et lib. 1. Eos im-
peditos & inopinantes a gressus
magnam partem concidit. Sic
alij sapissime.

Quando. TV. BONA. PATER-
NA. AVITAQUE. NEQVITIA.
TVA. DISPARDIS. LIBEROSQ.
TVOS. AD. EGESTATEM. PER-
DVCIS. EA. RE. COMMERCIO.
TIBI. INTERDICO.

PARTES. I. 88, 437, 667, 806, PARTES. I. 309, 1005. II. 509,
 842. II. 6, 200, 235. III. 30, *1046, 1132. III. 97, 256. IV.*
 99, 102, 105, 108, 407, 794. *165, 1085. V. 437, 478, 495.*
 IV. 304, 320, 430, 517, 552, *VI. 932, 947*

PARTHI validos pra se misere leo-
 722, 828, 930, 1224. V. 137, *nes. V. 1309*

PARTI. III. 611. V. 512, 710.
 257, 591, 684, 685, 702, 710, *VI. 473, 557, 694, 721. pro,*
 733, 768. VI. 98, 408, 521, *parte.*

PARTIBVS. I. 181, 219, 217,
 603, 610, 820, 1028, 1207, *594, 603, 609, 615, 618, 624,*
 1259 *650, 664, 860, 994. II. 158,*

404, 1073. III. 546, 717. V.
148, 459, 539, 554, 614, 636,
644, 675, 695, 700. VI. 85,
1109, 1116

partem non minimam. III. 64.
 96, 400, 637, 663, 1042, 1061. *VI. 1257. & VI. 1274*

partibus multis egregia inferiores,
 IV. 448, 543, 915, 1043. V. *Bb 4*

mult-

multoq; minores. I. 735. Egre-
gium dicendigenus. Sic IV. 342.
Nam multis partibus h.c. est
mobilior, multisq; minutior, &
magis pollens. Calvus ad Cic. lib.
8. Epist. 9. Turpet tibi erit, Pa-
thysium Curioni decem panthe-
ras misisse, te non multis parti-
bus plures Cic. lib. 1. ad Fam. E-
pist. 2. Perspiciebant enim, in
Hortensij sententiam multis
partibus plures utros: quam-
quam aperte Volcatio assenti-
rentur. Idem in Academicis:
quibus efficitur, solem multis
partibus maiorem esse, quam
terram. lib. 3. de Finibus: mul-
tis partibus malit: pro, multo
malit. Caesar lib. 3. de bello ciui-
li: Eo fama jam praecurrerat de
prelio Dyrrhachino, quod mul-
tis auxerat partibus. Ibid. Ex-
ercitus numero multis partibus
inferior. Suetonius in Iulio,
cap. Innumeras aduersaria-
rum copias multis partibus i-
psi pauciores facile superaue-
runt.

PARTICIPEM leti quoq; conue-
nit esse. III. 463

PARTICIPENTVR sensu dentes.
III. 693

PARTICVLÆ. III. 709

PARTICVLAM. IV. 261

PARTICVLARVM. IV. 777

PARTICVLAS. II. 832

PARTICVLATIM. III. 543

PARTICVLIS. III. 666

PARTIM. I. 483, 484. II. 97. III.

78. IV. 53, 55, 114, 737, 738,

915, 916, 1233. V. 265, 267,

858, 950, 1142. VI. 19, 21,

1056, 1057, 1082, 1170, 1206,

1209

PARTIS. I. 397, 598, 610, 648,

863, 965. II. 92, 110, 208, 211,

486, 491, 508, 825, 828, 907.

III. 125, 114, 514, 518, 535, 641,

660, 670, 719, 758. IV. 226,

240, 605, 726, 893, 939,

1038. V. 205, 241, 245, 355,

439, 470, 641, 646, 683. VI.

731, 298, 410, 468, 1015, 1030

1205

PARTIT, & in partes non aquas
diuidit orbem. V. 683. Vide No-
nium.

PARTITA per artus. III. 711

PARTO. II. 680

PARTV incerto. I. 164. II. 931

partu ingentia ferarum corpora
dedit. II. 1151

partu ditescere dulci. IV. 1246

partu nocturno Grajugenarum. I.

476

PARTVM non fieri, nisi concilio
ante coacto. II. 993

partum genus veterino semine. V.
863

PARTVS. III. 778, 811, IV.
1222

PARVA. I. 401, 862, 1106. II.

LEXICON LVCRETIANVM.

- 122, 1150. IV. 938, 1109. VI. PARVULA. III. 322. IV. 193, 1155.
129 VI. 304, 651
- PARVAM *partem humoris*. VI. PARVVS IV. 181 908. V. 601
621 PASCENTIS *corpora passim*. V.
PARVAS. I. 309. II. 828. VI. 326
- 454 PASCERE. II. 705. III. 1018
- PARVI *est numquam penuria*. V. pascere oculos. II. 419. *id est, de-*
1118 *lectare* *Ut Terent Phorm.* I. 2.
PARTIS. I. 186, 839. II. 385. III. 635. *Restabat aliud nihil, ni-*
191, 206, 245, 247, 279, 814. *si oculos pascere. Et noster* I. 36.
V. 606, 975. VI. 329, 352, *Pascit amore auidos inhians in*
1175 *te, Dea, visus. Plaut. Pan.* 5. 4.
PARVISSIMA *corpora*. I. 608, 614. III. 200. *Sic Festus:*
Spara parvissimi generis jacula,
à spargendo dicta. Varro Papi
papa: At rictus oris candidi
parvissimus, ut refrenato risu
roseo. I. sider. Orig. lib. 4. cap. 8.
Hordeolus est parvissima, &
purulenta collectio in capillis
palpebrarum constituta, &c.
Vide Cass. Barthij Aduersar.
Tom. 1. lib. 35. cap. 9. pag. 1648.
- PARVVM *multa*. II. 336, 651, 722. *Semper honos, nomenq; tuum, lau-*
VI. 779, 1064. *Sic Cic. pro desq; manebunt.*
Plancio: *Sed si parum multi* PASCVA *reddere rura, & agros*
multi sunt, qui nobilitatem a- *pingues pandere.* V. 1247
ment, num ista est nostra culpa? PASCUNT *corpora pabulis.* II.
Ibid. *Mihi ad defendendum* 994
Plancium parum multa parum PASSIM. I. 822. II. 9, 686, 1029.
justa necessitudines erant. III. 874. IV. 736. V. 522, 526,
PARVMPER *fit parva pausa*. IV. 608, 822. VI. 28, 242, 269,
1109 530, 629, 1265, 1271
- PARVO. I. 434. II. 133. III. 189, PASSVS *proceros vias proferre.* IV.
211, 554. V. 107. VI. 488, 813 825, 875

DANIELIS PAREI

- PASTOR, & armentarius omnis, pater omnipotens. V. 400
 & robustus item cū vi moder- pater aether imbres in gremium
 rator aratri. VI. 12. O. 1251 terrarū matris præcipuauit. I.
 PASTORVM loca deserta, atque 250. Vide Commentatores ad
 otia dia. V. 1386 Virgil. lib. 2. Georg. v. 325. &
 PASTVS hominum, pecudumq; Natal. Com. Mytholog. lib. 2.
 cibatus. VI. 1125 c. 1 pag. 103.
 PATER. I. 955. IOII pater, & rerum inuentor, tu pa-
 PATEBANT ora. V. 1318 tria nobis suppeditas præcepta.
 PATEFACTA est species verna diui. III. 9. 10. de Epicuro. Sic Cic.
 I. 10. I. 892 lib. 3. de nat. Deor. de Zenone:
 PATEFACTIS carceribus. II. 263. Nihil igitur adjert pater isti
 IV. 987 Stoicorum, quæ e mundum ra-
 PATEFACTVM. V. 596 tione vti putemus. lib. 2. de O-
 PATEFECERAT atas. V. 807 rat. ut ille pater eloquentia dese-
 PATEFECIT, atq; vias oculorum Isocrates scripsit. Horat. lib. 1.
 lucere plenit. IV. 345 Sat. 3. v. 126. Non nosti, inquit,
 PATEFIET omnis causa, & quid pater Chrysippus dicat?
 facile hinc ratio reddetur. VI. Petron. Satyr.
 999 Ipse pater veri doctus Epicurus in
 PATEFIT. I. 177 arte,
 PATENS. III. 310 iussit, & hanc vitam dixit ha-
 PATENTE ore. VI. 1173 bere deos.
 PATENTEM amorem edundi per Ennius lib. 1. Annal.
 membra, ac venas & obture. — ô Romule, Romule, dis, ô,
 IV. 866 qualem te patria custodem dî
 PATENTICOELO. VI. 449 genuerunt. Tu produxisti nos in-
 PATENTIS oculos. III. 656. V. 723 tra luminis oras, ô pater, ô geni-
 PATENTIA cum totas ardentia tor, ô sanguen diis oriundum.
 noctes lumina versarent oculo- Vide Ioh. Passeratij Praelect. in
 rum expertia somno. VI. 1178. Propert. fol. 415.
 1179 PATERE. I. 974. II. 92. VI. 467
 PATER est omnibus illis idem. II. PATERET mare. V. 448.
 990 PATEREMVR. V. 871
 pater à natis dulcibus ne um- PATERENTVR non faciles; nec
 quam appellatur. IV. 1227 ratione & la ferrent. V. 1052

PATE-

PATESCIT nec certa ratio. V. 613.

PATET liber exitus. IV. 398

quantum patet à terra alius hiat-
tus caeli. IV. 418

patet immani, & vasto respectat
hiatu. V. 376

PATI. III. 810. V. 354

pati, & ferre. II. 291

pati & perferre. V. 315

PATITVR. I. 224 264. II. 943

PATRANT bene paria, sunt ana-
demaia mitra. IV. 1122. i.e. be-
ne paria parentum luxu ac ve-
neri nimium indulgere dissipare
solent. Glossar patrat, πα-
τραται, πατραι, πατραι, πατραι, πατραι.
Glossator Persij, Sat. I. v.
18. & Isidor. Orig. lib. 9 c. 1. pa-
tratio est rei Venerae perfectio,
vel consummatio, unde & pa-
tres dicti, eo quod patratiōe fi-
lios procreant. Vide Andrea
Schotti observ. Poët. lib. 2. c. 58.
pag. 114. 115. & Iosephi Scali-
geri Not. ad illud Catulli, Car-
min. 30.

Quid est? an hac sinistra liberali-
tas

Parum expatratuit? an parum bel-
luatus est?

Paterna primum lancinata sunt
bona.

PATRANTVR conata. V. 386. Sic

Paut. Asin. I. 1. 6. 101. & Pœn.

V. v. Incipere multo est, quam

patrare facilius. id est, consum-

mare, ad exitum perducere Cio.
lib. 1. ad Attic. Epist. 11. 160-
82 & promissa patratuit. Tu
mandata effice, qua recepisti.
Marius Victor lib. 3. Ille Dei
monitus servare libenter assue-
tus raptim properat mandata
patrare. Sallust. Iugurth. cap. 21.
Uno eodemq; die inter duos Re-
ges captum, atq; patratum bel-
lum foret. Et Catilin. cap. 56.
Sperabat propediem magnas co-
pias e habiturum. si Roma socij
incapta patratuiss. nt. Cornel.
Tacit. lib. 11. Ac ni praelium nox
diremisset, capta patrataq; ex-
pugnatio eundem intra diem
foret.

PATRES qua patribus tradunt à
stirpe profecta. IV. 1215

PATRIAI hoc tempore iniquo. I.
41.

PATRIA nobis suppediat praece-
pta. III. 9.

patria extorres, longeq; fugati con-
spectu ex hominum. II. 48

à patria procul, domoq; adueni-
unt. VI. 1101

PATRIAM terram virtute defen-
dere. II. 641

patriam, caroque parentes prodide-
runt. III. 85

in PATRIAS, qui possim vertere
voces. V. 338

PATRIBVS. III. 744. IV. 1205,
1215, VI. 1256

PATRII

DANIELIS PAREI

- PATRII** sermonis eestas non no-
stra dicere lingua concedit. I.
831. I. 1. 261
- PATRIO** princeps donat nomine
Regem. I. 94
- PATRIO** nomine vocitamus. I. 297
- PATRIO**, & materno semine. IV.
1205
- PATRIO** corpore, & materno san-
guine. IV. 1207
- PATRIO** de semine oritur muliebre
saculum. IV. 1220
- PATRIIS** exponere chartis. IV.
967. I. 831. III. 261. VI.
908
- PATRIS**. VI. 397
- PATRIVS** pauor incitat artus. III.
744
- PATRVN**, matrumq. I. V. 77.
1122. Vide Turnib. Aduersar.
lib. 4. cap. 8.
- PATVLI** super aquora mundi. VI.
107
- PATVLIS** sub naribus fremitum
edit ad arma. V. 1075
- PAVCA** Videmus opus esse omnino.
II. 20. III. 122. IV. 69. V.
967
- PAVCIS** dum versibus expediamus,
ades. I. 499
- PAVCIS** licet hinc cognoscere. II.
142
- PAVCIS** versibus suauiloquis osten-
dam. II. 528
- PAVCIS** percipa. IV. 724
- PAVCIS** breuiter restat comprehen-
dere multa. VI. 1081
- PAVCIS**, & paruis de corporibus
creata est. III. 279
- PAVCIS** demptis, paucisq. tributis.
I. 799
- PAVCULA** cetera de genere horum.
II. 104
- PAVENTES**. V. 984
- PAVIDA** complebant pectora cu-
ra. VI. 645
- PAVIDA** & relligiones timefacta,
mortisq. timores, effugiunt. II.
44.
- PAVIDI**, palantes noctis in um-
bris, quarebant solem. V. 972
- PAVIDIS** cum pendent mentibus
sape. VI. 50
- PAVIDVS** prece ventorum paces
quesit. V. 1229
- PAVIT** aquor arenam bibulam.
II. 376
- PAVITANT** pueri in tenebris. II.
57. III. 90. VI. 37
- PAVLLATIM**. I. 179. 323. 1092.
II. 138. 827. 1121. 1028. 1170.
III. 106. 527. IV. 259. 431. 889.
940. V. 536. 626. 1452. 1453.
VI. 433. 479. III 9
- PAVLLO** ostendimus ante. I. 429.
531. 793. 905. IV. 383. VI. 994.
1010
- PAVLLO** pluribus auge. II. 485
- PAVLLO** inter se mutata. I. 909.
911
- PAVLLO** ante nigro, qua fuerint co-
lore, marmoreo fieri possint can-
dore repente. II. 763

paullo

paullo citius. III. 313

paullo durior, grauior causa. III.

486, 602

paullo post. VI. 1238

paullo maiora. II. 136

PAVLLVM. I. 411. II. 219, 243,

428. IV. 363. Vide Iusti Zin-

zerlingi Critic. Promuls. cap. 4.

pag. 15, 16

PAVONIS cauda larga cum luce

repleta est. II. 805

PAVONVM aurea sacra, videnti

imbuta lepore. II. 501. Lega

Mosch Idyll. 11. v. 59, 60. Op-

pian. Kw. v. v. 343, 344. Cyn.

β v. 589. & seqq. Horat. lib. 1.

Sat. 2. v. 26. Cic. lib. 3. de Fin.

bon. & mal. C. Plin. Histor.

Nat. lib. 10. cap. 20. & lib. 1. O-

rig. lib. 12. cap. 7. Aelian lib. 3.

Histor. Anim. cap. 42. & lib. 5.

cap. 31. Gregor. Nazianzen. ad-

uersus mulieres. Ouid. lib. 1. de

arte amandi: & lib. 13. Me-

tam. & 802

PAVOR, ac metus hic exultat. III.

142

PAVOR patrius incitat arcus. III.

744

PAVORIS telis gelidu perfixa tor-

pes. III. 306

PAVPERTAS horrida multa sua-

sit. I. 456. VI. 1180

PAVPERTATE, & morbo, de-

dita morbi corpora iacebant. VI.

1253

PAVSA frigida vitæ quem semel

est secuta, nec quicquam exper-

gitus exstat. III. 944

PAVSA vitæ interiecta est. III.

873

PAVSA ardoris violenti parua sit

parumper. IV. 1109

PAVSAM neq; stare fragori nec fi-

nem esse secandis corporibus fa-

ciunt. I. 746, 747

PAVSAM nec dare. II. 118. Pausam

pro fine, saepe posuerunt veteres.

Lucil. Sat. lib. 1. Hac & b dicta

didit, pausam facit ore loquen-

di. Accius Epigono: Et nobis

datur bona pausa loquendi. Q.

Claudius, Annal. lib. 1. apud

Agell lib. 9 cap. 13. Pugna facta

pausa est Ennius Annal lib 10.

qua deniq; causa pugnandi fie-

ret, dicitur: et pausa laboris. Et

in fragmentis: pausam fecere

frimendi. Inscriptio vetus, pag.

690.

JAM. DATVS. EST. FINIS. VI-

TA. IAM. PAVSA MALORVM.

Plaut. Pers. 5. 2. v. 37. da pau-

sam. Rud. 4. 6. v. 1. Aliquando

oscu'andi melius est, & xor, pau-

sam fieri. Vide Nōnium Mar-

cellum.

PAVXILLIS atq; minutis ossibus,

visceribus. I. 834, 835

perquam pauxillis esse creatam

seminibus. III. 230

perquam PAVXILLO posse minor

- res esse, vel exigua maiores par-
te, breuiq. V. 590. 591
- PECCATA pręteritis annis ad-
missa remordent. III. 840
- peccata calata aiu in modum de-
disse. V. 1159
- PECTORA I. 19. II. 622. 741.
1091. III. 298. V. 75. 936. 1316.
VI. 645
- PECTORE. I. 413. 474. II. 279.
354. III. 57, 81, 294, 299, 922,
999, 1070. IV. 906, 912,
1264. V. 518, 862, 1206. VI.
33, 74, 391
- PECTORIBVS. IV. 1260
- PECTORIS. I. 731. III. 141
- PECTVS. III. 910. IV. 1083. V. 44.
104. VI. 1149
- PECVBVS balantibus. VI. 1130.
II. 369. Vide Pristiam. lib. 6. &
Nonium.
- PECVDES fera persultant pabula
lata. I. 14. 116
- pecudes alia, armenta, genus o-
mne ferarum. I. 163
- pecudes fessa pingues per pabula
lata corpora deponunt. I. 257.
258
- pecudes lanigera reptant in colli-
tudentes pabula lata. II. 317.
518. 875
- pecudes, fera, & armenta. IV.
1191
- pecudes nigrae mactant. III. 52
- pecudes varia crescunt, armen-
ta, feraq. V. 229
- pecudes lanigera, & buccera sa-
cla. V. 864. VI. 1240
- pecudes barbigeras. V. 898
- pecudes mixtas inter se potuisse
creari, compactaq. membra a-
nimantium. V. 917
- pecudes muta, & sacra ferarum.
V. 1058
- pecudes prostrernete passim. VI.
242
- pecudes balantium. II. 368
- pecudes squamigerum, natantes
muta. II. 343. 1081. Pecus non
solum quadrupes animal, & erū
omnia animalia pecudes dicun-
tur. Vide Nonium.
- PECVS, atq. agros adimebant. V.
1290
- PEDE. IV. 792. V. 273. 1401. VI.
638
- PEDEM ponere. IV. 318. 319. III.
390. 391. V. 912
- PEDES, & cura mori. III. 530
- PEDETENTIM progredientis. V.
534. 1452
- PEDIBVS. I. 78, 200, 315, 1097.
II. 329, 356. III. 27, 529, 617,
1045. IV. 401, 826, 1118. V.
543, 1036, 1067, 1138, 1235,
1322, 1330. VI. 604, 1189,
1208
- PEDVM pono & vestigia sicla pressis
signis. III. 4. 390. V. 252. 838,
912. 964
- PEIÖREM in partem liquitur &
tas. II. 1130
- PELAGE seuera. V. 36. VI. 619
- in PELAGO. IV. 433

- pelago in tanto materia, turbatq; in terra sistere terram. II. 602
 aliena. II. 550. Tralate PENDET è tuo resupini spiritus o-
 PELLACIA placidi ponti cum ri- re. I. 37
 det. II. 559. V. 1002. 1003. i.e. PENES aterna residere. II. 1008.
 fallacia, & fallax aquoris tran- Vide Turneb. Adue. s. lib. 5. cap.
 quillitas, qua postea in magnos, 26.
 & horribiles fluctus interdum PENETRABAT eos. V. 1161
 versi solet. PENETRAL- M ignem, quibus o-
 PELLERE. II. 219 monia conficiuntur. I. 535
 pellere pede duro terram matrem. PENETRALEQUE frigus. I. 494.
 V. 1401. Sic Enn. Annal. lib. 1. Lege Hieron. Magij Miscell. lib.
 Adeste Musæ, qua pedibus ma- I. 6. 17. p. 129. 1100. 1101
 gnum pulsatis Olympum. PENETRALIOR ignis fulmineus.
 PELLERES tunc, nunc aurum & pur- II. 382
 pura curis exercent hominum PENETRANT. III. 472. IV. 344.
 vitam. V. 1422 663. 720. 741
 sine PELLIBVS nudos frigus excru- PENETRANTIBVS IV. 729
 ciabat terrigenas. V. 1425. 959. PENEIRARE. II. 414. 459. III.
 Vide Hieron. Magij Miscell. seu 253. 810. IV. 196. 1104. 1239. V.
 Var Lect. lib. 3. c. 7 p. 1376 354. 697. VI. 302. 698. 953
 PELLICERES in fraudem. V. 1003. 986
 Festus Pompejus: Pellexit, in PENETRARI nequeat Vis. II. 539
 fraudem induxit: Pell. cator, PENETRAT. II. 682. IV. 615. 701.
 qui pellicit ad fraudem. 892. VI. 331
 PELLICIAT vim ferri. VI. PENETRATA. I. 529. IV. 671
 PELLIS. V. 1009. 1417. VI. 1192. PENETRATVM agere admiscetur
 1268 muliebri semine semen. IV. 1239
 PELLIT vis externa, & inuitos co- PENETRAVIT. III. 477
 git, precipitesq; rapit. II. 278. 279 PENETRET. I. 223
 PELOPONNESO. VI. 585 PENITVS. I. 145. 226. 262. 529.
 PENDEBANTVR magni. VI. 275 537. 541. II. 946. 539. III. 274.
 PENDENT. I. 694. VI. 50 344. 583. 586. IV. 71. 198. 268.
 PENDENTES lychni. V. 296 270. 305. 549. 696. V. 400.
 PENDENTIBVS saxi, anellus. IV. VI. 593. 698. 723. 735. 809.
 194. 911 1035. 1139. 1252
 PENDERE. I. 361. V. 119 PENNARVM vela remi sunt vo-
 pendere aëris in spatio, neq; posse lun. es remigij obliæ. VI. 743
 pen-

DANIELIS PAREI

pennarum *nifus inanis claudi-*
cat. VI. 834

PENNATVS *graditur Zephyrus.*
V. 737

PENNIPOVENTVM *corpora. II.*
867. V. 787

PENNIS *jaclare colorem. II.*
822

à pennis *tremulum petere auxi-*
liatum. V. 1038, 1039. VI 751,
821

PENVRIA *cibi languentia leto*
membra dabat. V. 1005, 118

PEPERERE *organici melicos sono-*
res. V. 335

PEPERIT *religio scelerosa, atque*
impia facta I. 83

cum peperit femina, dulci reple-
tur lacte. V. 812

peperit *sic aliud ex alio discordia*
tristis. V. 1304

PEPIGERE. I. 1021. V. 422

PEPVLERE. IV. 526

PEPVLIT *vis frigida Genti. VI.*
309

PER. I. 4, 17, 19, 30, 56, 119, 223,
257, 260, 340, 353, 403, 407,
414, 419, 422, 438, 440,
445, 459, 462, 466, 479, 489,
506, 549, 579, 596, 600, 627,
634, 709, 950, 1010, 16, 1022,
5027, 1058, 1073, 1088, 1099.
II. 6, 24, 40, 64, 82, 97, 114,
132, 145, 173, 203, 213, 230,
241, 242, 256, 257, 262, 266,
267, 271, 276, 282, 302, 364.

388, 391, 397, 412, 437, 473,
547, 555, 561, 608, 613, 624,
645, 705, 897, 949, 962,
1047, 1048, 1090, 1168. III.
17, 27, 121, 144, 146, 152, 154,
180, 188, 218, 230, 246, 256,
273, 284, 301, 337, 338, 361,
393, 399, 493, 530, 534, 545,
555, 566, 568, 590, 634, 685,
562, 567, 605, 692, 700, 703,
708, 769, 711, 752, 813, 935,
937, 970, 1043, 1044. IV. 36,
75, 192, 197, 201, 202, 221,
208, 272, 306, 327, 358, 445,
453, 417, 532, 560, 571, 575,
598, 599, 601, 621, 623, 630,
679, 700, 704, 731, 754, 756,
764, 845, 861, 862, 867, 905,
903, 914, 925, 938, 940, 944,
892, 1012, 1036, 1208. V. 10,
20, 42, 62, 73, 96, 215, 267,
343, 357, 399, 405, 421, 458,
462, 476, 522, 526, 528, 531,
580, 647, 655, 710, 719, 770,
782, 784, 840, 846, 849, 896,
909, 926, 929, 971, 1103,
1129, 1157, 1160, 1188, 1225,
1267, 1281, 1365, 1574, 1381,
1385, 1386. VI. 10, 69, 87, 180,
189, 198, 114, 141, 51, 168,
222, 227, 228, 249, 255, 302,
311, 347, 383, 487, 491, 492,
556, 575, 591, 595, 639, 642,
657, 661, 747, 777, 797, 838,
859, 881, 885, 889, 895, 927,
945, 948, 949, 950, 988, 989,
1029.

- 1029, 1053, 1098, 1149, 1185,
1187, 1265
- PERAGRANS *virides saltus*. II. 355
peragrans *cetera consimili men-
tu ratione, inueniens*. II. 675
- PERAGRAT *loca luminibus pro-
priis inimica*. V. 769
- PERAGRAVIT *omne immensum
mente, animoq;*. I. 74. II. 675
- PERAGRO *loca anxia Pteridum,
nullius ante trita solo*. I. 924. IV. 1.
- PERCALEFACTA *Gides ardesce-
re*. VI. 177
- PERCALVIT, *ubi vis senti, vel
gravis ignis impetus incessit*. VI. 280
- percaluit, *calefecitq; omnia cir-
cum*. VI. 686
- PERCIET *aures edictum*. IV. 564
perciēt *feres vlla*. III. 185
- PERCIIT *me his rebus diuina
quedam voluptas, atq; horror*. III. 28. 29. *Al. percipit*.
- PERCIPE *paucis dicta meo dulci
quesita labore*. II. 335. 730. III. 136. IV. 109. 113. 270. 724. 878. VI. 43. 535. 798
- PERCIPIAT *aëra calidis feruori-
bus ardor*. V. 604
- PARCIPIT *vite humanos odium,
luciq; videnda*. III. 80
- percipit *rem suam in se*. VI. 985
- PERCIPIUNT *oculos, visumq;*
- laceffunt*. IV. 730. *Al. percipi-
unt*.
- PERCIT *irai fax*. III. 304
- PERCITA *plagis vexantur: perci-
ta motu aeterno*. I. 1023. II. 128. 714. 1053. IV. 28. III. 33. V. 189. 424
- PERCITVS *ardor*. VI. 283
- percitus *aër agitando*. VI. 685
- PERCOCTA *calore, & nigra & i-
râmsacta*. VI. 722. 1107
- PERCOLATVR *humor, virus*. II. 474. V. 268. VI. 635
- PERCOQVARE *humorem*. VI. 858
- PERCOXERAT *ardor flammæ
terram*. V. 1253
- PERCVLIT *vehementi ictu*. VI. 38.
- PERCVLSI *membratimore*. V. 1222. *Al. percussi*.
- PERCVRRENS *campos rapido
turbine*. I. 273
- PERCVRRERE *flumina cursu*. I. 1001
- percurrere *calamos unco labro*. V. 1406
- percurrere *per mare, & terras*. VI. 668
- PERCVRRIT *calamos hiantes en-
colabro*. IV. 589. V. 1406
- PERCVRRUNT *marmura ma-
gnum cœlum*. V. 1220. VI. 287
- PERCVRSVS *item in proclina
volubilis exstat*. II. 454. *Al. pro-
cursus*.

DANIELIS PAREI

- PERCVSSA. I. 261, III. 161, V. 703
- PERCVSSÆ corda tua &c. I. 13. At. perculsa.
- PERCVSSIT thyrsos laudis spes magna meum cor. I. 921
- PERCVSSVS luce refulget. II. 779
- PERCVTIAT ceu, si lapidem lapis. VI 161
- PERCVTIT animum ipsum, mouet, & varios sensus expromere cogit. II. 885, 886
- PERCVTIUNT oculos. visumq; la- cessunt. IV. 730, 692
- PERDEBANT lumina partim. VI. 1209
- PERDELIRVM esse videtur. I. 692, αἰετῶν αἰῶν.
- PERDERE. II. 832, V. 308
- PERDISCERE rerum nomina vel- lent. V. 1050
- PERDIT. III. 338, 359, IV. 812, V. 1414
- PERDOGTI quod sumus ante mul- to um exitio. III. 474
- PERDOQVERE homines. V. 1437
- PERDVCRE /acla. V. 1026
- PERDVCTVS parua opella, hac si pernosces. I. 1105, Lambin. leg. perfunctus.
- PERDVCTVS sermo ab exoriente aurora nitore, nigra noctis ad umbram. IV. 540
- PERDVLCCE alijs possit esse vide- ri, alijs quod trists, & ama- rum. IV. 635, 636, At. pra- dulce.
- PERDVXIT ad extremum perfice- sinem. II. 1114, 115
- PEREANT auopriuata futuro. III. 487
- PEREAT dispersa per auras. III. 545
- PEREAT male, & ingratum occidat omne. III. 956
- PEREMPTA. I. 51, IV. 44, V. 38, 321
- PEREMPTI morte. III. 1103
- PEREMPTVM lugere. III. 900
- peremptum genus humanum fo- ret omne. V. 1025
- PERENNES fluuij. V. 464
- PERENNI frunde coronam detu- lit ex Helicone. I. 118
- perenni, atq; immortalijunctum. III. 806
- PERENNIS cursus. V. 80
- perennis latices manare. V. 262
- PERESA pars oculi III. 414
- peresa saxa vesq; sale mare qua impendunt. I. 326
- PEREVNT. I. 250, 262, 849, 916, II. 1162, 1138, III. 344, IV. 803, V. 411
- percutitq; labores, & absument vires. IV. 1114
- PERFACILE est animiratione ex- soluere nobis, quare, &c. II. 381
- perfacile extemplo rationem red- dit

LEXICON LVCRETIANVM.

- dere possis , cur ? &c. II. 762
 PERFACILE est tamen hac reperire ,
 animoq; videre , quare ? &c. VI. 531
 PERFECTA. II. 409, 523, 676, III. 247
 PERFECTIS corporibus III 739
 PERFECTO solamni more sacro-
 rum. I. 97
 PERFECTO corpore. III. 680
 PERFECTVM corporis augmen. III. 169
 PERFERRE aeternum do'rem. III. 343, 581, 1004. V. 315
 PERFICE ad extremum finem
 donicum omnia perduxit re-
 rum natura creatrix. II. 1115.
 Vide Non.
 PERFINIET necres vlla. I. 611
 PERFIXA desiderio inuenci. II. 360
 perfixa pauoris gelidis telis torpet.
 III. 306
 PERFIKO pectore isti. VI. 391
 PERFLANT venti nubila. VI. 131
 perflant crebram siluam flamina
 Cauri. V. 135
 PERFLVERE subito per collum vi-
 na videmus. II. 392
 PERFLVCTVAT artus copia ani-
 mantum. III. 722
 PERFLVXERE , atq; ingrata in-
 seriere commoda , quasi conge-
 stas in vas pertusum. III. 950.
 931
 PERFRINGENS impete recto vie
 genti perfindat nubem. VI. 137
 PERFRINGIT multa ignis fulmi-
 neus. VI. 349
 PERFRVCTVS omnia vitæ pra-
 mia. III. 970
 PERFRVGVIVM , praesidiumque. V. 1108
 perfugium sibi habebant. V. 1185
 PERFRVNCTA vita , omni ate se-
 quentur. III. 982
 PERFRVNDAT cuncta calido va-
 pore. V. 595
 PERFRVNDENS omnia luce. II. 147
 PERFRVIT acri cum fremitu , sa-
 uitq; minaci murmure pontus.
 I. 275, 276
 PERFVSA croco cilici scana. II. 416
 perfusa omnigenis coloribus. II. 820
 perfusa tepore. IV. 80
 PERFVSVM corpus frigore leti. IV. 912
 PERGAM connectere rem , quæ ex
 hoc apta fidem ducas. II. 477,
 521
 pergam rationem reddere dictis.
 III. 179
 pergam dicere , carmina disponere.
 III. 421, 423
 pergam inceptum pertexere dictis.
 VI. 41
 PERGAMA Troiæ. I. 476

DANIELIS PAREI

- PERGAS si cernere contra, sol es- pericli cladem importare. III. 827.
iam cacat. IV. 325 V. 370
- PERGAT concedere. I. 1078. II. pericli vis praesens. VI. 602
- 237 PERICLIS quantis degitur hoc a-
PERGE. I. ui quodcumq; est. II. 15
- PERGES omnia viuendo Gincere periclis priuata, priuata dolore o-
sacra. III. 962 mni. II. 848
- PERGIS quoquamq; inducere, te periclis in dubiis, aduersisq; in re-
sequitur cupido. I. 16 bus. III. 55. 56. 1090
- PERGIT animi confundere sensus. periclis tantis, tantisq; morbis
II. 944 cum res tentarentur. V. 346
- PERGO exsoluere animum artis PERICLO ullo tentata, qua non-
relligionum nodis. IV. 7 dum clueant. I. 630
- PERGVNT fulmina celeri lapsu. PERICLVN in summum Geniunt
VI. 313 tentata. VI. 429
- PERHIBEMVS. IV. 651 PERICVLA. V. 45
- perhibemus nos, ipsi nominant. PERIERE profusa. III. 954
- VI. 702 PERIISSE necesse est, corpus ubi
interiit. III. 800
- PERHIBERE suemus. IV. 369 periiſſe hominum torrenti sacra
vapores. V. 340
- PERHIBETVR. III. 597 PERIMIT penitus. I. 226
- PERHIBIT. III. 701 PERIMVNT subiti imbres, gelidaq;
peruina. V. 217
- PERIBVNT. I. 760 PERINDE. IV. 262. V. 47
- PERICLA non ulla sunt jam im- PERIRE. I. 855. III. 438. 829.
mortali. III. 777 1010. IV. 1129. V. 249. 260.
pericla belli tentare. V. 1298 291. 373. 3347. VI. 813. 1267
- PARICLI sine parte tua suauis est PERIRET res quaeq; ex oculis re-
belli certamina magna tueri. II. pente crepta. I. 218
6. Sic fere loquitur Cic. lib. 5. PERIT. IV. 356. 571. 693
- ad fam. Epist. 12. Habet prae- PERITAT. III. 711. Sic Plaut.
riti doloris secunda recordatio de- Capt. 3. v. 32. Qui per virtutem
lectationem: ceteris vero, nulla peruat, non interit.
- perfunctis propria molestia, ca- PERLABIER supra solis orbem. V.
sus alienos sine ullo dolore inu- 765
- entibus, etiam ipsa misericordia
est iucunda. Vide Andr. Schot-
zi Scholia in Pronerk. Zenobij.
pag. 76.

LEXICON LVCRETIANVM.

- PERLABITVR *coni rigidas um-*
bras. V. 736
- perlabitur *per nostras acies.* IV.
248
- perlabitur *ictus ad nostras acies.*
IV. 357. Sic Virgil. lib. 7. Æn. v.
646
- Ad nos *Six tenuis fama perlabitur*
aura.
- PERMAGNI *referre.* I. 906. IV.
1250
- PERMANANTVR *usque adeo vi-*
perualet eius. VI. 916
- PERMANARE. II. 397. III. 254.
700. IV. 197
- PERMANAT. I. 348. 355. 494.
III. 702. VI. 952
- PERMANENT. I. 122
- PERMENZA *sunt cœlum suo clare*
corpore IV. 394
- PERMENSVS *aer multum, cam-*
posq; natante. VI. 1140
- PERMISCET *frigus & æstus fre-*
tus ipse anni. VI. 363
- PERMISTA. II. 768. 988. III.
644. VI. 790
- PERMISTAM *animam corpore to-*
to. III. 352
- PERMISTIS *animantes moribus*
essent. III. 750
- PERMISTO *semine constet.* II.
585. 686
- PERMITTI *longius alio ater odor*
potest. IV. 689
- PERMIXTA *cado calentes turba-*
bant seui nullo discrimine tur-
mas. V. 1312
- PERMIXTAS. I. 1098. V. 1328
- PERMOTA. II. 899
- PERMOTI *corporis æstu.* IV. 1017
- PERMOTVM *mare ventis ruit in-*
tus arenam. VI. 726
- PERMVLCENT *animos dulcia so-*
lacia vita. V. 21
- PERMVLT. II. 1077. VI. 205.
270. 469. 883. 1000
- PERMVLTTO *minora.* V. 545
- PERMVLTOS *dies.* IV. 975
- PERMVLTANTVR. II. 1020
- PERMVLTATO *ordine principio-*
rum. I. 826. V. 186
- PERNICE *chorea.* II. 635
- PERNICI *saltu corpus tollere.* V.
560
- PERNICIALI *sine discidio num-*
quam potis est seiungi, seq; gre-
gari. I. 451. 452
- PERNICIE *diuelli non posse*
videntur. III. 317
- PERNICIE *non fiet eorum.* III.
433
- PERNOSCERE *ut possit, aduertac*
animum. III. 182
- PERNOSCES *si hac parua perdu-*
ctus opella. I. 1105
- PEROLENT *proiecta cadauera.*
VI. 1153
- PERPARVIS *esse seminibus.* III.
317
- PERPARVVM *quiddam interdum*
mutare videntur. V. 588
- PERPAYCA *exempla videmus.* II.
540

DANIELIS PAREI

- PERPENDE acri iudicio rationem; perq; mare, & terras. VI. 668
 & si tibi vera videtur, dede ma- perq; forare, ac pertundere, & te-
 nus; aut, si falsa est, accingere rebrare. V. 1267
 contra. II. 1040. 1041 perq; plicatis. II. 394
- PERPETIVNTVR. II. 1147. VI. 397 perq; Solare mare, ac terras, cæ-
 PERPETVA vita semper dignissi- lumq; rigare. IV. 202
- ma dicta aurca. III. 13 PER SE esse, puramq; I. 506
- PERPETVAM atatem possent re- Mira dictio, id est, cum alio nul-
 perire profecto. III. 1000 lo junctum esse, aut consocia-
 PERPETVO. I. 950. 1002. tum: sed unum simplex, ac me-
 II. 570. 572. IV. 157. 162. rum.
144. 218. 228. V. 162. 294. PERQVIRERE iudicia occulta di-
 1156. 1215. VI. 922. 924. 934 uum mentis retrouoluentem
- in PERPETVVM stans paribus sus- Tyrrhena carmina. VI. 381
- fu:ta ruinas. IV. 428 PERRVMPERE corpus introitus suo.
- PERPETVVS sermo, nigra noctis II. 407
- ad umbram, perductus ab au- perirumpere validos Veneris no-
 rora exoriente nitore. IV. 538. dos. IV. 1141
- 539 PERSAPE. I. 404. IV. 183. 1013.
- PERPLEXA. V. 451. 453 VI. 255. 625. 714. 1156
- PERPLEXIS figuris. II. 101. 458. PER SCIDIT atram nubem vis
 462. id est, inter se connexis, & venti. VI. 179. 296
- colligatis. PER SCINDAT nubem vis incita
 PERPOTET amarum absinthij la- venti. VI. 137
- ticem. I. 938. IV. 15 PER SCINDIT subito nubem. VI.
- PERQVAM rotundis seminibus 282
- constare, perquamq; minutis. PER SCINDVNIVR simulacra.
- III. 188. 205 IV. 603
- perquam subito. IV. 169 PER SCISSA furit petulantibus
- perquam pauxillo posse minores Euris. VI. 110
- esse, vel exigua, maiores parte, PER SCRVTARI II. 165
- breuiq; V. 590. 591 PER SECTANTES columbas visa
- PERQVE ciarum omnes flexus. III. accipitres. IV. 1004
- 588 PER SEDERIT humor aquai I. 309
- perq; aeris intervalum non dubi- PER SENTISCVNT viscera. III.
- tant transire. IV. 187 750

- P**ERSEQVOR *rationes, ac doceo dictis.* V. 57
- PERSIDIT** *fruges in ipsas.* VI. 1124
- PERSONA** *cerea.* IV. 297. *id est simulacrum, imaginacula, & aliquid aliud e cera confectum.*
- persona eripitur, manet res.* III. 58. *Vide Iani Langletii Oc. Semestr lib. 8. c. 9. p. 519. & seqq.*
- PERSPICERE** I. 478. VI. 379
- PERSPICIANTVR** IV. 258
- PERSPICIEMVS** I. 157
- PERSPICIS** *omnem naturam rerum, ac presentis utilitatem.* I. 947. IV. 24
- PERSPICVVM** *est.* 275
- PERSVADEAT** *ratio potius, quam res ipsa.* V. 109
- PERSVLTA** *nt pabula leta fera pecudes.* I. 14
- quem PERTÆSVM est esse domi.* III. 1075
- pertæsum est homines vi colere aulim.* V. 1149
- PERTENTARE** *omnia.* V. 191. 426
- PERTENTAT** *tremor grauitcr terras, & altum murmur apercurunt coelum.* VI. 286. *i. e. percipit, peruadit, permouet.* Virgil. lib. 3. Georg. 6. 250. *Nonne vides, ut tota tremor pertentes equorum corpora?*
- PERTERGET** *pupillas, oculos.* IV. 249 252. 277
- PERTERRICREPO** *sonitu dat fragorem.* VI. 128. *Sic Varro Eumenid. Perterricrepas vocibus solitans aures vulgi.*
- PERTERRITA** *equorum pectora.* V. 1315
- PERTEXERE** *captum dictis repetam.* I. 418. *Sic VI. 41. Quomagis incaptum pergam pertexere dictis.* Virgil Cir. v. 9. *Non tamen absistam captum detexere munus.* Metaphora sumpta à lanificio, vel texturâ. Auson. Mosell. v. 294. *Licet hic commercia lingua jungere, & alterno sermonem texere pulsus.* Ibid. v. 414. 415. *At modo captum detexatur opus, dila à laude virorum.*
- PERTEXIT** *frigida membra.* VI. 804
- PERTINEAT** *ad nos.* III. 863
- PARTINET** *ad nos, neque hilum.* III. 843
- pertinet ad res multas hoc noscere, cum primis ad hanc rem protinus ipsam, quâ de differere aggreddior firmare necesse est.* VI. 938. 939.
- PERTOLERASSENT** *omnia tormenta acatis.* V. 317
- PERTVLIT** V. 654
- PERTORQVINT** *ora fado sapore.* II. 401
- PERTVNDERE** *saxa, tigna.* IV. 1180. V. 1267

DANIELIS PAREI

- PERTVRBARI**, unde anima pos-
sit. IV. 928
- PERTVRBARVNT**. VI. 1095
- PERTVRBATA** animi mens. VI.
- PERTVRBATAM** animā. IV. 920
1181
- PERTVRBATVR** in morbo totum
corpus. IV. 667
- PERTVRBATVS** enim totus trepi-
dabat. VI. 1278
- PERTVRBANTVR** omnia. III.
254
- PERTVRBES** colorem. II. 773
- PERTVSV** congesta quasi in vas
commoda perfluxere, atque
ingrata interior. III. 950, 951
- percutum** laticem congerere in
vas, quod tamen expleri nul-
la ratione potestur. III. 1023,
1024
- percutum** & fluxum esse videbat,
ut nulla posset ratione explerier
umquam. VI. 19. 20
- PERVADERE** summum atatis fi-
nem. I. 558
- PERVALET** permanenter. VI.
916
- PERVENERIT**. VI. 86. 382
- PERVENIAT**. IV. 556
- PERVENIANT**. IV. 938
- PERVENIT**. IV. 285. V. 686. VI.
1013
- PERVENIVNT**. V. 572. VI. 183.
697
- PERVERSA**. IV. 831
- PERVERSE**. I. 1067
- PERVICIT** viuida vis animi. I.
71.
- PERVIDEAMVS** I. 954
- PERVIDEAS**. I. 1109. II. 89
- PERVIGILII** causa. VI. 754
- PERVINCERE** dictis, difficile sit.
V. 100
- PERVOLET**. VI. 1058
- PERVOLITANT**. VI. 952
- PERVOLITANTES**. II. 144. 546
- PERVOLGANT**. II. 163. 346.
IV. 208. Vide Turneb. lib. 23.
cap 16.
- PERVOLGARIT**. V. 1161
- PERVOLIT**. II. 1045. Veteres volui
pro velit dixisse, monet Priscian.
lib. 10.
- PERVSSIT** multa ignis ambiens.
V. 397
- PERVSTA** pars terrarū solibus ad-
siduus. V. 251
- PES**. III. 3. 96. 654. VI. 658
- pes fluminis**. V. 272. 273. VI.
637. 638. Lege Commentato-
res ad Horat. Epod. 16. v. 48.
& Virgil. lib. 9. Æn. v. 115,
Cul. v. 17.
- PESSVM** subfedere urbes multa.
VI. 88
- sine PESTE**, maloq; discidium ne-
queat fieri. III. 348
- PESTILITAS** quoq; venit bubus
sape. etiam pecubus balantibus
agror. VI. 1130
- pestiliras**, & vis omnia morbo-
rum. VI. 1096

pesti-

LEXICON LVCRETIANVM.

pestilitas, & clades noua. VI.
1123

PESTIS Lernaæ hydra, venenatis
Callatæ colubus. V. 26. 27

PETEBAT sibi imperium, ac sum-
matum. V. 1141

PETEBAT terram genibus summis-
sa I. 92. Petere terram, est in-
clinare se, & vergere in terram.
Virgil. lib. 3. Æn. v. 91. Summis-
si patimur terram, & vox ser-
tur ad aures.

PETEBANT ventos pedibus. V.
1330

PETENS placidam Romanis in-
cluta pacem. I. 40

PETENTES. III. 86. V. 802. 1067.
1079

PETERE. III. 663. 1012. VI.
71.

PETERE iuuat meo capiti insignem
coronam. I. 927. IV. 4.

PETERE à pennis tremulum auxi-
liatum. V. 1039

PETERE à populo imbibit seuas so-
cures, & fascas. III. 1010

quod PETIERE, premunt arte. IV.
1072

PETISSENS auras. V. 808

PETISSIT cades. III. 649. Vida
Festum.

PETIT. I. 1078. II. 237. 910. III.
1016. 1081. IV. 1041. 1092. V.
7. 1034. VI. 420

PETITVS terra suauis. III. 173

PETVLANTIA, superbia, spurci-

tia, quantas efficiunt clades?
V. 48

PETVLANTIBVS Euris perscissa
carbasus. VI. 110. Adi Com-
mentatores ad Virgil. lib. 1. Æn.
v. 536. Horat. lib. 1. Carm.
Od. 26. v. 1. 2. 3. Epod. 16. v. 21.
22.

PETVLCI agni. II. 367. i. e. lasciu-
exultantes: ab appetendo. Vnde
& meretrices petulcas dicimus.
Virgil. Georg. lib. 4. v. 10. Neq;
oues, hædiqu; petulci floribus in-
sulentur.

PETVNT loca sola. VI. 395

PHAETHONTA. V. 398. 401

PHILEMA. IV. 1162

PHOEBEA dadala chordis carmi-
na consimili ratione oppressa si-
lerant. II. 504. 505

PHOEBI. I. 739. V. 1113. VI. 153

PHRYGIAS catervas. II. 611

PHRYGIO stimulat numero cana
tibia mentis II. 620

phrygio sub pectore gliscens ignis
Alexandri. I. 474

PHRYGIOS quos memorant Graij
nomine Curetæ. II. 630

PICIS à cælo demissum flumen.
VI. 256

PICTORES, & scriptorum sacra
priora. III. 630

PICTVRAS, & dadala signa poli-
re. V. 1450

PICTVRIS in textilibus iactentis,
II. 35

PIERIDVM auia peragro loca,
nullius antetrita solo. I. 924.
IV.1.

PIERIO carmine suauiloquenti
volui tibi rationem exponere no-
stram. I. 944. IV. 21.

PIETAS nec ulla est V. 1197

PIETATE repletum genus. II.
1167

PIETATEM euertere fun. litus. III.
84

nisi PIGRARIS, paulumve reces-
seris abre I. 410

PIGRI latices magis, & cunctan-
tior actus. III. 193

PIGRVM rigorem reddit bruma.
V. 745. Virgil. lib. 4. Georg. V.
259.

Ignavaq; fame, & contracto frigo-
re pigra.

Tertull. Genes. pigro ne frigora
membra rigeant.

PILÆVE, trahive IV. 297

PILAI. V. 711. 719. 725

PILI primi, setaq; creantur qua-
d. upedum in membris, & cor-
pore pennipotentum. V. 786.
787.

PINEA semiferi capitis Selamina
quassans. IV. 588

PINGEBANT anni tempora Siri-
dantes floribus herbas. V. 1395.
Virgil. Cul. v. 69. 70. Florida
cum tellus gemmantes picta per
herbas Vere notat dulci distin-
cta coloribus arua. Vitalis: Flo-

re solum vario depingit odorise-
rum ver. Pom. ejanus: Vere te-
pit picto Zephyrus spirantibus
aer. Lactant de Resurrect. Dom.
S. 13. & seqq.

Mollia purpureum pingunt viola-
ria campum,

Prata Sirent herbis, & micat
herba comis.

Paullatim subeunt stellantia lu-
mina florum,

Floribus arident gramina cun-
cta suis.

PINGERE telluris gremium. II.
375

pingere laudes. V. 3. Al. fun-
dere.

PINGUNT omnia palloribus. IV.
336

pingunt rosarum floribus. II. 617.
Lambin. leg. pingunt.

PINGVES pecudes fessa per pabula
lata corpora deponunt. I. 257

pingues multa caligine teda clara
coruscis fulguribus. V. 297

PINGVESCEKE saepe cicuta barbi-
geras pec. des. V. 897

PINGVIS agros volebant pandere,
& pascua reddere rura. V. 1247

PINNIGERI sauit calcaribus i-
ctus amoris. V. 1074

PINNARVM nifus inanis. VI.
835

PINNIS. IV. 1001

PIO nequaquam conscita bello. V.
382. Sic Sueton. Galb. c. 10. Vi-

nimini

LEXICON LVCRETIANVM.

- nemini dubium esset, justum,* PLACATO sunt conuersa fauore.
piumq;, & fauentibus diis tel- VI 48
lum suscipi. Günther. lib. 6. &. P. ACATVM niter diffuso lumine
 498. *Iustumq;, piumq;, facien-* cælum: & tibi videnti aquora
tes, nomine quod regni geritur ponti. I. 9. Al pacatum.
sub Principe, bellum. quod PLACIAT, nihil est, quod in-
 ueniam. III. 959
 PIRA lecta. V. 963
 PISCES. I. 373. 380. III. 787. V. PLACET. V. 1412
 130 PLACENT. IV. 1151
 PIVS populus. VI. 1277. Lege Ni- PLACIDA cum pace quietos consti-
colai Lœnsis, Miscellan. lib. 3. tues magnos irarum voluere
 c. 19. p. 370 371 fluctus. VI. 72
 PIX grauis, & leue oliuum. VI. placidâ quiete. I. 463
 1071 PLACIDAM pacem petens. I.
 pix, lamina, tede. III. 1031. Pice 40.
feruente infusa olim hominum placidam possent opulenti degere
maleficorum corpora, ureban- & vitam. V. 1121
tur. Plaut. Capt. 3. 4. & 65. A- placidam, ac pacatam degere vi-
tra pix te agitet apud carnisfi- tam, nec facile est, qui violat
cem, tuoq; capiti inluceat. In- factis communia fœdera pacis.
scriptio vitus pag. 6011. V. 1153 1154
 HÆC. STIGMATA. ÆTER- PLACIDI pellacia ponti subdola
 NA. ACTE. LIBERTÆ. SCRIP- ridet. II. 559. V. 1002
 PTA. SVNT. VENENARIÆ. PLACIDO aere. III. 303
 ET. PERFIDÆ. DOLOSÆ. placido cum pectore. VI. 74
 DVRI. PECTORIS. CLAVOM. PLACIDVM degunt animum, vitam-
 ET. RESTEM. SPARTEAM. que serenam. II. 1092
 VT. SIBI. COLLVM. ALLIGET. PLAGA. II. 223. III. 820. IV.
 ET. PICEM. CANDENTEM. 188, 357. 704. V. 364. 482.
 PECTVS. MALVM. COMBV- 1094, 1294, 1373. VI. 168.
 RAT. SVVM. 335
 PLACABAT pectora donum. V. PLAGÆ. I. 1040, 1048. II.
 936 809, 954, 1018. IV. 938. VI.
 PLACATA posse omnia mente tue- 308. 805
ri. V. 1202. Lambin. leg. pacata PLAGARVM. II. 531. III. 814. V.
mente. 358

DANIELIS PAREI

PLAGAS. I. 626. II. 217. 288. 285.
725. IV. 263. II 39. V. 30. 441.
1071

PLAGIS. I. 528. 638. II. 128. II 10.
II 39. II 42. IV. 1063. V. 189.
424. 1250. VI. 338. 346. 1018.
1001

PLANE. IV. 557. 779. VI. 318.
953. 654

PLANGENTES *fluctus*. II 1154

PLANGORE magno. V. 971

PLANGUNT per auras. VI.
114

PLANI campi raptim petit aquo-
ra. III. 1016

PLANITIEM speculi. IV. 294

PLANO scatere, atque erumpere
campa. V. 950

de plano hoc tibi possum p. omitte-
re. I. 411 i. e. quasi ex a quo loco,
non è superiore, ut qui sedent in
tribunali, vel concionantur:
vel, & alij explicant, liquido, &
sine d. bio, non multa in sumpta
opera, magna cura adhibita.
Lege Turnebi Aduersar. lib. 28.
cap. 21. Franc. Polleti Histor. Fo-
ri Romani, lib. 1. cap. 5. pag.
38.

PLANVM facere, atq; probare, II.
932

PLAVSTRIS concussa tremiscunt.
VI. 547

PLEBEIA in veste cubandum est.
II. 36 V. 1428. i. e. Gili. Propert.
lib. 2. Eleg. 25. & 45.

Illaq; plebejo vel sit sandycis ami-
ctu

PLENA. I. 376. IV. 162. VI. 129.
268. 950. 1049

PLENA honoris. IV. 1156

PLENAM. IV. 620. VI. 336

PLENÆ sononibus aures. VI. 1183

PLENIOR. VI. 800

PLENIS. VI. 1083

PLENO. I. 527. V. 706

PLENUM. I. 525

PLENVS, ac satur rerum possis dis-
cedere. III. 974

plenus vite continua. III. 952

PLERAQVE. II. 679. VI. 45.
1219

quod PLERIQUE putant. IV.
1219

PLERVMQVE. I. 941. III. 257.
298. 388. 1071. IV. 18962. 971.
1042. 1258. V. 43. 1114. 1131.
1146. 1152. VI. 32. 207. 420

PLETIS ex naribus ibat conru-
ptus sanguis. VI. 1201. pro, re-
plexis. Al. leg. plenis.

PLEXA foramina lingua. IV.
623

PLEXIS redimire corollis, caput,
atq; humeros. V. 1398. Festus:
Plexa, colligata significat, ex
Græcis, qui id $\mu\pi\epsilon\pi\lambda\epsilon\gamma\mu\epsilon\pi\omicron\nu$
dicunt.

PLICARI surarum fastigia. IV.
826

PLICATA hamis inter se quedam
possint copulata teneri. VI. 1086
PLQ-

LEXICON LVCRETIANVM.

- PLORANTES** *fugiant summisso corpore plagas.* V. 1071
- PLORATVS** *missos vagitibus agris, mortis comites, & funerie atri* II. 580
- PLVERE** *in multis regionibus, & cadere imbres, sub uno tempore necesse est.* VI. 414
- PLVIT** *in terris, & venti nubila portant.* VI. 630
- PLVMA** *columbarum.* II. 800
- pluma,** atq; **pili** *primum, setaeque creantur quadrupedum in membris.* V. 786
- PLVMAS** *avium, papposq; volantes.* III. 387
- PLVMBEA** *glans longo cursu voluendaliquescit.* VI. 177. 305
- PLVMBI** *potestas.* V. 1241
- PLVMBO** *albo.* I. 361. VI. 1077
- PLVRA.** 827. II. 1122. V. 92. 797. VI. 244. 1011
- PLVRES.** VI. 412. 912
- PLVRIA.** I. 876. II. 1133. IV. 1082. Sic Terent. *Adelph.* 1. 2. v. 44. *Te pluria in hac re peccare, ostendam.* Vide *Agell. Noct. Attic. lib. 5. cap. 21*
- PLVRIBVS.** II. 93. 485. 1245. IV. 307. V. 751
- PLVRIMA.** IV. 954. V. 930. VI. 374. 420
- PLVRIS.** V. 530 1049
- PLVS.** I. 366 365. II. 100. 244
- III. 6. 1125 III. 295. IV. 251. 618. 1177. 1224. V. 409. 574. 685. 986
- plus parte.** II. 200. *Locutio elegantissima; qua etiam & usus est Ouid. lib. 3. Trist. Eleg. 3. v. Omnia cum subeant, vincis tamen omnia coniux,*
- Et plus in nostro pectore parte tenes.*
- Et lib. 5. Trist. El. II. v.*
- Quippe simul nobis habitat discrimine nullo*
- Barbarus, & recti plus quoque parte tenet.*
- Vide Iusti Zinzerlingi Critic. Iuuenil. Promus. c. 51 p. 168*
- PLVSCVLVM** *habent in se rationis, plusq; operai.* IV. 617
- PLVIA.** I. 876. II. 587. VI. 518
- PLVVIÆ.** VI. 671. 729
- PLVVIS** *intempestius, & solibus icta.* VI. 1100
- PLVVIVS** *humor quo pacto concrescat in altis nubibus.* VI. 494. 495
- POCVLA.** I. 495. 935. III. 927. IV. 12. 848. 1125. VI. 950
- sine POENA* *qua sunt, commoda sumit.* IV. 1067
- POENARVM.** III. 1028. 1035. V. 1150. 1224
- POENAS.** I. 3. IV. 1077. V. 119. VI. 71.
- POINI.** V. 302

DANIELIS PAREI

POENIBAT. VI. 12. 8	PONAM ex ordine. V. 419
POENICEO colore natura arbusta. V. 939	PONAS rem contra speculum. IV. 156
POENICEVS color multo clarissimus II. 819. V. de Agell. Noct. Attic. lib. 3. c. 9	PONDERA. I. 626, 1056, II. 190, 205, 247, 285, 725, 1018. V. 441, 545, VI. 334
POENIS Endiq ³ Venien ³ ibus ad confligendum III. 846	PONDERE. I. 319, 363, III. 202, 226, 907, IV. 903, V. 541, 557, 966, VI. 104, 548, 573, 692, 837, 1056
POETÆ docti cecinere. II. 600. V. 428, 406 VI. 754	PONDERIBVS. I. 985, 1074, II. 87, 218, 231, 239, V. 190, 425
POETÆ capere carminibus res gestas tradere. V. 1443	PONDERIS. I. 1076, III. 221, 231
POLENTI pectore carmen condere. 4. I. Al. prestanti. Festus: Polet, pollet: quin nondum geminabant antiqui consonanteis.	PONDVS I. 453. II. 288 III. 215, 1068 V. 541, 1241
POLIRE dadala signa. V. 1450	PONDUS suscipiunt alia ex alijs magis, inq ³ grauescunt. IV. 143
POLITIS versibus sunt ornanda. VI. 81	Sic vocat τὸ ἐμβρυον, fetumque, qui in lucem nondum editus est. Ouid. lib. 7. Metam. versf.
POLITOS quosdam constituat natura III. 308	Vexerat illa grauem maturo pondere Ventrem.
POLLENS ipsa suis opibus, nihil indiga nostri. I. 60. II. 649	Arnob. lib. 3. Auet inquam videre deas grauidas, deas fetas, gliscentibusq ³ per dies aluis intestini ponderis morositate cunctari.
POLLENS mage aër. IV. 343	PONEBAT animam egram vijs in omnibus. VI. 1211
POLLENS fulmine Auster. V. 744	PONERE. I. 992. IV. 319. V. 527, 912
POLLENTIA solida simplicitate. I. 574, 605	PONIT. III. 372. VI. 621
POLLERE videtur, & imprimis placet. V. 1412	
POLVERVLENTA Ceres. V. 741	
POLVM ex utraq ³ parte premere aëra nobis. V. 512	
POMIS dulcibus interstita ornant. V. 1376	
POMPAM, conuiuia, pugnas. IV. 785	

LEXICON LVCRETIANVM.

- PONITVR** sub dino splendor a-
quæ. IV. 212
- PONO** vestigia in tuis pedum si-
gnis ficta. III. 4, 391, IV. 56
- PONTES** salidi. I. 285
- PONTI** humorem I. 1083
- ponti** placidi pellacia subdola cum
ridet. II. 559, V. 1002
- ponti** murmura. III. 1046
- ponti** ex alto gurgite omnia dilu-
uare. V. 388
- ponti** plaga carula. V. 482
- ponti** mare Geluolis florebat na-
uibus. V. 1441
- ponti** profunda. V. 418
- ponti** aquora immania, turbi-
da, &c. I. 8, II. 771, 780, IV.
412, V. 998, VI. 419, 624.
628
- PONTO** V. 508, VI. 1106
- PONTVM** pedibus per vada pos-
sent transire. I. 200
- PONTVS** sauit minaci murmure.
I. 276
- PONVNT** prima pedum vestigia.
III. 391
- ponunt** veteres tunicas astate ci-
cada. IV. 56
- POPLITES** procubant. IV. 950 **Pe-**
rotus: Poples, pars pedis, qua
genus opposita est, dicta quod
post plicetur. Glossar. Poples, αἰ-
χύλη. Poplites αἰχύλη.
- POPVLII** gentesq; tremunt. V. 1221
VI. 1265
- POPVLO** fassus, sauasq; secu-
- res imbibit petere.* III. 1010, IV.
566, VI. 1141
- POPVLVM** sepelire. VI. 1245
- POPVLVS** pius. VI. 1277
- PORGO** religionum animos nodis
exsoluere. I. 930, pro, pergo.
- PORRO.** I. 184, 194, 254, 298,
315, 379, 387, 444, 466, 483,
508, 516, 520, 529, 580, 592,
628, 651, 690, 1006. II. 104,
136, 271, 295, 571, 594, 669,
671, 724, 811, 885, 902, 1044,
III. 23, 134, 167, 234, 360,
496, 827, IV. 318, 324, 484,
489, 500, 646, 650, 804, 827
926, 1005, 1237, V. 157, 182,
205, 223, 371, 831, 1038, 1277,
VI. 45, 149, 351, 403, 623, 654,
840, 845, 968, 1183, 1203
- PORTABVNT.** VI. 189
- PORTANT.** I. 294, 445, VI. 504,
630
- PORTANTES.** VI. 463
- PORTARVM** claustra confringe-
re. I. 71
- PORTAS.** I. 316
- portas** leti cunctarier ante. III.
67. *vide supra: laxius leti.*
- PORTAT.** VI. 303
- PORTATVR.** VI. 581
- PORTENTA,** ac monstra. II. 700.
IV. 592, V. 38, 831, 843
- PORTIS** è quibus occurrere cuiq; de-
ce. et. VI. 31, *Tralatione milita-
ri. Vide Hadrian. Turneb. Ad-
uersar. lib. 2. c. 12*

in PORTV clauda videntur nau-
gia. IV. 438

PORTVS. I. 271

POSCERE. V. 1085

POSCVNT. IV. 869

POSITIS. IV. 1260

POSITVRA. I. 685, 817, 907. II.

760, 1006, 1016, 1019

POSITVRAE. II. 945, IV. 668, 941

POSITVRAM. V. 690

POSITVRIS. II. 895

POSSE. I. 155, 198, 205, 265, 270,

375, 488, 532, 543, 556, 617,

652, 706, 714, 799, 838, 856,

914, 958, 971, 1053, 1055,

1060, 1092. II. 79, 168, 185,

203, 247, 264, 287, 350, 498,

566, 603, 699, 708, 739, 743,

808, 839, 901, 906, 928, 930,

950, 965. III. 166, 240, 311,

327, 334, 360, 444, 476, 510,

512, 534, 542, 566, 697, 724,

759, 999, 803, 813, 881. VI.

3, 43, 106, 192, 238, 366, 481,

808, 825, 911, 1080. V. 62,

88, 110, 115, 128, 142, 293,

311, 357, 384, 391, 507, 590,

620, 623, 630, 644, 751, 755,

889, 1177, 1202, 1263. VI. 62,

235, 473

posse conservare videmus. II.

708.

Venustum apud Poetas usum

habet vocabulū Possū, quan-

do cum aliis verbis cōiunctum,

eorum vicem periphrastice im-

plet. Exemplamulta congestio.

Gulielmus Canterus, Nouar.

Leet. lib. 2. c. 2. p. 540

POSSEDERE. V. 203

POSSEDIT. VI. 1048

POSSEM. I. 943, IV. 24

POSSEMVVS. IV. 833, V. 773, VI.

27.

POSSENT. I. 166, 183, 185, 200,

336, 356, 427, 586, 590, 645,

903, 1014, 1040. II. 507, 772,

774, 1007. III. 100, 1067,

IV. 1191, 1200, 1246, 1249, V.

186, 427, 476, 841, 870, 1121,

1311, 1389. VI. 10, 265, 452,

1212

POSSES. I. 767. VI. 1161.

1155

POSSET. I. 97, 160, 161, 168,

220, 138, 396, 554, 560, 986,

1034. II. 350. III. 211, 792,

794. V. 16, 27, 135, 137, 553,

771, 912, 1015, 1042, 116, 1373.

VI. 20

POSSIDAT. I. 386

POSSIDEANTVR. I. 390

POSSIDEAT. V. 610

POSSIDET. II. 586. IV. 330.

339

POSSIDIT. I. 964

POSSIM. I. 114, 1004. V. 338.

749

POSSIMVS. II. 315, III. 1103, IV.

824, 829. VI. 406

POSSINT. I. 105, 207, 374, 442,

527, 546, 564, 566, 807, 992,

1002,

- 1001, 1046, 1048, 1062, POSSVNT. I. 154, 237, 285, 303,
1076. II. 22, 228, 396, 443, 529, 576, 625, 643, 828 1041,
459, 469, 563, 623, 673, 764, 1079, 1310. II. 233, 403, 419,
914, 918, 959, 971. III. 8, 189, 429, 476, 484, 572, 697, 855.
395, 737, 817, 820, 824, 878. III. 299, 343, 569 572, 634,
IV. 29, 66, 352, 404, 499, 1027. IV. 87, 386, 529, 765,
536, 719, 722, 794, 974, 1212, 849, 897, 1097, 1003, 1112,
1250. V. 85, 192, 361, 364, 368, 1259. V. 524, 567, 791, 920,
372, 373, 531, 666, 848, 850, 1351. VI. 56, 90, 311, 624, 772,
1213, 1215, 1265. VI. 59, 116, 895, 1019
239, 243, 462, 1086
POSSIS. I. 145, 190, 317, 403, POST. I. 373. II. 299, 1103. III.
430, 478, 481, 751. II. 120, 452, 530, 572, 861, 885, 929,
220, 248, 384, 495, 762, 826, 989, 1089, 1097. IV. 43, 277,
831. III. 118, 126, 182, 368, 852, 1245. V. 169, 884, 1350.
371, 419, 589, 870, 974, 1038. VI. 127, 163, 581, 1024, 1194,
IV. 562, 574, 643, 750, 809, post-inde. III. 530
854, 913, 926, 1065, 1136, POSTA. I. 1057. III. 871. VI. 763,
1142, 1181, 1224. V. 102, 147, 965. *pro, posita.*
286, 574, 1343. VI. 112, 410, POSTSCENIA *Gita.* IV. 1179
708, 918 POSTERA *sacla.* III. 981
POSSIT. I. 75, 195, 204, 371, postera *atq. quam fortunam ve-*
440, 587, 662, 688, 980, *rat, in dubio est.* III. 1099
1007, 1070. II. 250, 280, POSTERIOR. IV. 349. V. 1413.
304, 545, 595, 597, 786, 851. VI. 1049
III. 159, 285, 602, 605, 620, POSTERIORIBVS *signis.* V. 626
716, 797, 828, 829, 876, 900, POSTERIVS. II. 182. V. 156, 993,
925, 1073, 1035. IV. 94, 104, 1112, 1257, 1285. VI. 827,
115, 128, 175, 472, 483, 636, 1199
689, 777, 872, 928, 1091. V. POSTHAC. I. 596
4, 140, 392, 518, 522, 563, 637, POSTHOC. II. 299. *de xainas. pro*
714, 834, 851, 1032, 1428. VI. *posthac.*
71, 138, 226, 568, 724, 859, POSTIVS *ipsis sublati* III. 370.
907, 1090, 1135 *Postes, pro oculis ipsis passuisse*
POSSVM. I. 400, 104, 411 *videtur Poeta. Prudentibus vo-*
POSSVMVS. I. 42. III. 629 *cas fenestras. Hamartig. v. 878.*

<i>Impediuntq; sagas obducto hu-</i> <i>more fenestras.</i>	POTERANT. V. 445, 494, 956, 1184, 315, 1336
<i>Lege Hadrian. Turneb. Aduer-</i> <i>sar. lib. 20. cap. 22.</i>	POTERAT. II. 1033. V. 18, 414, 1002, 1023, 1050, 1271. VI. 1248
<i>citra POSTIS qui cernitur aer. IV.</i> 275	POTERIS. I. 408. III. 911. VI. 193
<i>Postis superbos enquit amaracino,</i> <i>& foribus miser oscula figit. IV.</i> 1171	POTERIT. I. 388, 470, 572, 772. II. 546, 797, III. 575, 774, 854, 1004. IV. 235. V. 902
<i>POSTO corpore. III. 885</i>	POTERO. III. 263
<i>POSTQVAM. III. 836. 1053. V.</i> 1009. 1284	POTERVNT. I. 378, 380, 656. II. 240, 915, III. 740. IV. 488, 500
<i>POSTREMIS ossibus, atq; medul-</i> <i>lis. III. 251</i>	POTES. I. 31. III. 1064
<i>POSTREMO. I. 208, 250, 322,</i> 384, 889, 996. II. 371, 408, 455, 833. IV. 96. V. 586, 674, 903, 1055, 1077. VI. 416, 631	POTESSE. I. 665. II. 225, 1008. III. 320. <i>pro posse. Vide Iusti</i> <i>Lipsij Var. Lect. lib. 1. cap. 14.</i> <i>pag. 4.</i>
<i>POSTVLAT res ipsa, VI. 541</i>	POTEST. I. 304, 324, 395, 443, 446, 485, 513, 516, 519, 700, 1068. II. 121, 136, 303, 984, III. 197, 200, 253, 339, 562, 626, 631, 941. IV. 368, 602. V. 408, 566, 697, 703, 719, 1100 VI. 19
<i>POSTVLET ordo. II. 492</i>	POTESTAS. 76, 588. II. 286. III. 248, 265, 270, 278, 287, 338, 410, 600, 675, 681. IV. 491. V. 43, 90, 878, 1047, 1208, 1241, 1270. VI. 64
<i>POTANS in medio torrenti flumi-</i> <i>ne sicut IV. 1093</i>	<i>potestas nulla est ostendi. IV. 64.</i> 101
<i>POTAT & festis Veneris sudorem</i> <i>exercita. III. 1093</i>	<i>potestas anima. III. 857</i>
<i>nec POTE deuitari letum quin ob-</i> <i>eamus. III. 1093 id est, impos-</i> <i>bile est. Sic Catull.</i>	<i>potestas plumbi. V. 1241. pro,</i> <i>plumbo. &c. &c. &c.</i>
<i>Hoc facies, siue id non pote, siue</i> <i>pote,</i>	
<i>POTENTEM illum esse ante ocu-</i> <i>los, macerat inuidia. III. 75</i>	
<i>POIENTES rerum, & Reges, ma-</i> <i>gnis qui gentibus imperitarunt.</i> II. 49. III. 1041. V. 1119	
<i>potentes homines diuitiis, hono-</i> <i>re, & laude affluere. VI. 12</i>	

LEXICON LVCRETIANVM.

- POTESTATES. II. 587. V. 1238
 POTESTVR. III. 1024
 POTIRI rerum, & ad summas
 emergere opes. II. 13. Velleius
 Paterc. lib. 1. Princeps rerum po-
 titus est.
 POTIS est. I. 452. II. 849, 911,
 1094. III. 469, 557, 1083. IV.
 613, 802, 1235. V. 1561, 718,
 879. Vide Seruium ad Virgil.
 lib. 3. Æn. v. pag. 307
 POTISSIMA, & prima. III.
 782
 POTITA est terra. IV. 762
 POTITVM mortis, letiq;. IV.
 767
 POTITVR multarum rerum. II.
 652
 POTITVS sceptrum Homerus. III.
 1052
 POTIVNDI tempore in ipso. IV.
 1069
 POTIVS. I. 196, 797, 940, 1017.
 II. 958. III. 957, 963. IV. 17,
 180, 356, 384, 616, 836, 907,
 1067, 1133. V. 109, 125,
 1358. VI. 392, 762, 1163,
 1284
 POTVERE. II. 110. 715. 840.
 845
 POTVISSE. I. 633. III. 689. IV.
 855. V. 854, 906, 916
 POTVISSENT. V. 179
 POTVISSET. V. 1026
 POTVISTI. III. 2.
 POTVIT. I. 101. 200. V. 169, 174,
 834. VI. 326
 PRÆ IV. 286, 1160. V. 1309
 PRÆEBAT terra cibum pueris,
 vestem vapor, herba cubile. V.
 815
 præbebat seris pabula vina. V.
 989
 PRÆBENS pabula generatim tel-
 lus, alit, atq; auget I 229
 PRÆBENT acrem dolorem. IV.
 718
 præbent incendia stomacho no-
 stro. IV. 870
 PRÆBERE locum. I. 444
 præbere tu te dictis memento. II.
 65.
 præbere notitiam. V. 125
 præbere cibum, pabula. I. 229. II.
 597. III. 1005. V. 815. 989
 PRÆBET pabula, quibus omnes
 corpora pascunt. II. 994
 præbet janua transpectum aper-
 tum. IV. 172
 præbet despectum. IV. 418
 præbet certam figuram. V. 583
 præbet utilitatem opportunam.
 VI. 891
 PRÆCELLERE mobilitate. II.
 160
 PRÆCEPIMVS aquam ante. VI.
 903
 PRÆCEPIT. VI. 1048
 PRÆCEPS foras agendus Ache-
 runtis motus. III. 37

DANIELIS PAREI

- PRÆCEPTA patria nobis suppedi-
tus. I. I. 10
- PRÆCESSIT sermonem lingua ori-
go. IV. 836, VI. 1048
- PRÆCIDERIT celeri ictu. III.
637
- PRÆCIPERE, haudquaquam est,
pedetentim progredientis. V.
534
- PRÆCIPITANS imber. VI. 291
- PRÆCIPITANT ex supero. II. 248
- PRÆCIPITANTER currit. III.
1077
- PRÆCIPITAVIT. I. 251, IV. 620.
VI 1038
- PRÆCIPITENT. IV. 1015
- PRÆCIPITES lymphis inciderunt.
IV. 1015
- præcipites cadunt rapit. II. 279,
VI. 744
- PRÆCLARA reperta. I. 732
- præclara luce. II 1030
- PRÆCLARAM mundi naturam.
V. 158
- PRÆCLARAS sedes. VI. 417
- PRÆCLARI vultus, pulcriq; colo-
ris. IV. 1027
- PRÆCLARIVS nihil, nec sanctum
magis hoc Giro, regio habuisse
v detur. I 729
- PRÆCLARO homine. VI. 2
- PRÆCLARVM. V. 1137
- præclarum uelint calice stingere.
solem V. 121
- PRÆCLVDERE eunti effugium, &
occurrere falsa rationi Vera
videtur res, ancipitiq; refusatu
conuincere falsum III. 524. 525.
526
- PRÆCLVDITTIBI effugium. I.
973
- PRÆCLVSA est leti janua. III.
830. V. 374
- PRÆCLVSIT specum videndi. I.
521
- PRÆCONIS ab ore missum edi-
tum. IV. 566 Vide Iani Lan-
glai oc. semestr. lib. 7. cap. 19. pag.
461
- PRÆCVRRERE cogor, ne te de-
ducere vero possit, quod qui-
am fingunt. I. 371, Tralare!
Lege Tacit. Aduersar. lib 5.
cap. 24
- PRÆDA repugnant, & de victu
certant. V. 1081
- præda ditescere, & feras interfici-
re. V. 1248
- PRÆDÆ hæc alijs, lucroq; jace-
bant V. 873
- prædæ quod: uig; obtulerat fortu-
na V. 958
- PRÆDICARE. II. 640
- PRÆDITA. I. 236, 618, 632, 797,
847, 915, II. 181, 336, 608, 722,
757, 813, 894, 970, III. 333, IV.
86, 98, 95, 312, VI. 218, 739,
960, 982
- prædita stat tanta culpa. V. 200,
In malam partem.

PRÆ.

LEXICON LVCRETIANVM.

- PRÆDVLCÆ. IV. 636. *At per-*
dulce.
- PRÆFRACTA forens. I. 90
- PRÆLIA primus iniit dux. I. 638
- prælia miscens. IV. 1007. V.
 441
- qua prælia nobis, atque peri-
 cula est ingratus insinuandum.
 V. 44
- PRÆLONGACORNU CERCI. III.
 615
- PRÆMEDITEMVR IV. 822
- PRÆMIA vite III. 91, 970, V.
 5, 868, 1150, 1449
- PRÆMONSTRA spatium curren-
 ti. VI. 92
- PRÆNVTIVS Veneris Zephyrus.
 VI. 736
- PRÆPANDERE lumina menti. I.
 144
- PRÆPEDIVNTVR crura vacillan-
 ti. III. 365 479
- PRÆPETIS. IV. 1145
- PRÆPORTANT signa vio-
 lentii furoris. II. 621, id est præ
 se ferunt. Sic Catullus: Frons
 expirantis præportat pectoris
 iras.
- PRÆPOSTA, parata. VI. 997
- PRÆPOSTERA omnia sunt per-
 uersatione. IV. 811
- PRÆPOSTERVS ordo. III. 622
- PRÆPROPERANTER. III.
 781
- PRÆRIPERE oscula. III.
 910
- PRÆSAGIT. III. 315, IV. 1050,
 1099. *Vide Festum*
- PRÆSCRIPTA ad candida calcis
 currenti spatium præmonstra.
 VI. 91. *Lege Turneb. Aduersar.*
lib. 2. cap 12
- PRÆSENS vis ipsa periculi. VI.
 602
- præsens dolor exsuperabat. VI.
 1275
- PRÆSENTIA temnis, quia semper
 aues, quæ abest. III. 971
- PRÆSENTIRE animo atq; videre.
 V. 1341
- PRÆSENTIS, ac perspicis utilita-
 tem. IV. 25
- PRÆSENTIT odorem anser. IV.
 683
- PRÆSERTIM. I. 138. II. 32, 53,
 315, 1057. III. 364, IV. 65, 541,
 787, V. 55, 85, 1394. VI. 59.
 819
- PRÆSIDIO non poteris esse
 tuus factus florentibus. III.
 912
- præsidio nostro pasci genus, esseq;
 totum. V. 872
- præsidio parent, decoriq; parenti-
 bus esse II. 642
- PRÆSIDIUM, perfugiumq;. V.
 1108
- PRÆSPARGENS. V. 738
- PRÆSTABANT ingenio, & corde
 vigeant. V. 1106
- PRÆSTANTE labore niti ad sum-
 mas emergere opes. IV. 12. III. 62

DANIELIS PAREI

PRÆSTANTIVS alijs aliud exore-
retur. II. 506

PRÆSTARE videmus incultis cul-
ta loca I. 208, 358

præstare salutem. IV. 153

præstare longè putabunt. V.
1178

PRÆSTAT se incolumem. III.
211

præstat longè I. I. 430

præstat, quam &c. IV. 504

præstat longè in arte. V.
1354

præstat mors omnia, vitalem præ-
ter sensum, calidumq; vaporem.
III. 215

PRÆSTERAS Graij quos ab re no-
mini arunt. VI. 423 Suidas :
πρὸς τῆς ἀρετῆς, καὶ πρὸς τῆς
πύριον ἀρετῆς, ἢ νέφους ἀει-
χελὶν πρὸς τῆς πρὸς μὲν τῆς βί-
αιον πρὸς τῆς.

PRÆSTO est locus, nec res, nec
caussa moratur ulla. II. 1066

præsto omnibus in locis omni
tempore. II. 1097. III. 779. IV.
799. 1034. VI. 1241

PRÆSTRINXIT omnes, stellas
exortus vti æthereus sol. III.

1058. Sic saepe locuti sunt scri-
ptores, Lucil. Sat 30 præstrin-
gatiq; oculorum aciem splen-
dore micanti. Plaut. Mil. I. 1.
vers. 4. & Merc. V. 3 vers 7.
Oculorum tibi præstringit a-
ciem. Cic. lib. 4. ad Tiberon. E-

xistimat, se gemma nitore, &
auri splendore aspectus omni-
um præstringere. Et lib. 4. de
fin. bon. & mal. aciem ani-
morum nostrorum virtutis
splendore præstringitis. Lib.
1. De diuinat. Quorum & trumq;
præstringere aciem mentis
solet. Varro Andabatis :
Nec mirum, si cæcitis. Aurum
enim non minus præstringit o-
culos quam ὀπίδος ἀκρότης.
Vide I urneb. Aduersarior lib.
29. capit. 17. & Budæi Anno-
tat. Prior. in Pandect pag. 534.
Laëtant lib. 3. de falsâ sapientiâ
cap. 17.

PRÆTER. I. 445, 1102. II. 285, 919
III. 216. IV. 1088. 1234.

præter solem succedere. IV. 141

Id est, sursum ire, & subire &
tra solem : vel potius ante so-
lem, & è regione solis. Præter
enim interdum idem valet,
quod ante.

præter, quam. III. 837. IV. 813. II.
311

præter iustum IV. 1234. παρὰ δι-
καιοσύνην.

PRÆTEREA. I. 120. 125. 174,
346, 430, 440, 468, 511, 540,
608, 658, 701, 867, 982, 1081,
II. 118, 323, 342, 366, 388,
672, 756, 783, 794, 816, 873,
924, 942, 961, 1065, 1156. III.
113, 165, 338, 359, 368, 446.

LEXICON LVCRETIANVM.

- 475, 625, 671, 680, 714, 808, PRAVA regula. IV. 515
 950, 968, 1094. IV. 83, 118, praua teſta. IV. 59
 128, 168, 198, 230, 265, 332, praua, falſaq; ratio. IV. 522
 329, 565, 606, 644, 766, 803, PRAVAS, turpeſq; videmus eſſe in
 890, V. 78, 209, 257, 325, delicijs. IV. 1148
 332, 531, 945, 1031, 1045, 1173, PRECE quaſit. V. 1228
 1182, 1227. VI. 101, 222, 255, PREMAT. III. 664
 406, 469, 475, 512, 516, 587, PREMERE. I. 362. IV. 621, V.
 616, 627, 694, 227, 797, 512
 874, 888, 903, 988, 1113, 1180, PREMIT. VI. 511, 559
 1250, PREMITVR. VI. 845
 PRÆTERIIT loca. V. 759, PREMVT IV. 1072. V. 1063, VI.
 PRÆTERIT. II. 1102, 52.
 PRÆTERITIS temporibus. II. PREMVTVR. VI. 517, 734
 1166, PRENDERE quæ poſſis ocularum
 præteritis annis admiſſa peccata lumine aperto. IV. 1136
 remordent. III. 840, PRESSA. IV. 861
 PRÆTERITVM ſpatium immenſi PRESSÆ. II. 356. VI. 104
 temporis. III. 869, PRESSANTES dentibus ora. IV,
 PRÆTERIATA pars virorum. IV. 1102. Vide luſti Zinz. erlingi
 571, Critic. Iuuen. cap. 38. p. 114
 PRÆTERMITTAS animi vitia. PRESSIMYS agre magna vi. II.
 IV. 1144, 198
 PRÆTERMITTET te humanis PRESSIS ſignis veſtigio pono. III. 4.
 concedere rebus. IV. 1184, ſic Virgil. lib. 6. Æn. v. 331. Ve-
 PRÆTERQVE feruntur. V. 633, ſtigia preſſit.
 præterq; meantum. I. 318, pieſſis aratris terram proſcindere.
 PRÆTERRADIT vox fauces ſape. V. 210
 IV. 530. Vide Ludonici Creſol- PRESSIT. IV. 449
 liij Vacat. Autumn. Lib. 3. ca- PRESTERA demiſſum calo imite-
 pit. 8, tur. VI. 444
 PRATA riget interdum ſons paruuſ PRESTERAS quos Graij nomini-
 aquai. V. 602, tarunt a' ve. VI. 423
 præta florida fulſerunt ſiridanti PRESTO adeſt. V. 1411
 colore campos por omnes. V. 783, in PRETIO fuit magis aſ, aurum-
 1371, quæ jacebat, nunc jacet aſ,

DANIELIS PAREI

- aurum in summum successit honorem, &c VI. 1272. & seqq.*
- PRETIUM. I. 963. pro, pramio. & apud alios saepe.
- PRIDEM exordia capit. V. 332
- PRIMA. I. 55, 171, 423, 510, 538, 597, 877, 1067. II. 90, 132, 448, 485, 89, 842, 1009. III. 246, 247, 310, 369, 381, 439, 782, 773, 784, 785. IV. 32, 69, 95, 204, 366, 515, 772, 939, 1063. V. 549, 679, 903, 677, 1041, 1047. VI. 367
- prima Civorum. I. 86. τὰ πρῶτα τῶν αὐτῶν.
- prima ab origine. III. 332
- PRIMÆ Athena dederunt dulcia solatia vite. VI. 1. 4
- PRIMAM fidem violare, & consuellere tota fundamenta, quibus nixa ut vita salusq;. IV. 507, 508. pro, principia consuellere. Elegantissime.
- PRIMAS. I. 939. VI. 776
- PRIMIGENVM diem maris, & terra. II. 1104
- PRIMIS. I. 55 II. 684. III. 3713. IV. 186, 420. 521
- PRIMITVS. IV. 1024. V. 1092. pro, primum.
- PRIMO. VI. 370, 826, 937
- PRIMORDIA. I. 49, 182, 219, 268, 485, 501, 548, 570, 585, 602, 711, 783, 765, 777, 788, 814, 816, 827, 846, 847, 906, 916, 1019, 1102. II. 79, 83, 131, 156, 165, 177, 253, 309, 339, 396, 414, 475, 478, 522, 560, 567, 652, 695, 749, 853, 882, 915, 965, 977, 1005. III. 237, 263, 373, 364, 569, 938. IV. 45, 109, 118, 533, 544, 1213. V. 188, 196, 420, 423, 426, VI. 234, 871, 1004
- PRIMORIS nasi acumen. VI. 1191
- PRIMORIBVS elementis. VI. 1007. i.e. primus.
- PRIMORVM natura jacet. II. 313
- PRIMUM I. 12, 66, 161, 383, 389, 545, 742, 782, 929. II. 143, 270, 612, 624, 893, 1024, 1031, 1157. III. 94, 273, 505, 529, 1086. IV. 3, 6, 114, 125, 193, 211, 279, 675, 695, 879, 1032, 1052, 1071, 1144. V. 183, 225, 263, 285, 287, 292, 305, 450, 779, 786, 788, 803, 849, 915, 1062, 1269, 1284, 1361, 1381. VI. 454, 461, 496, 682, 757, 783, 821, 1066, 1091
- PRIMVS. I. 67, 117, 638. II. 95. III. 2. IV. 275. V. 337, 459, 1419
- PRINCEPS. I. 94. V. 9. pro primus. Sic etiam utuntur hac voce Cicero, Horatius: & alij quā plurimi. Vide Pauli Leopardi Emendat. lib. c. 24. p. 105.

PRIN-

LEXICON LVCRETIANVM.

PRINCIPIALE. II. 4. 3. V. PRIVAM *venti particulam.* IV.

27

26.

PRINCIPIIS. I. 198, 740, 1045. PRIVAS. III. 724. IV. 568. VI.

II. 131, 137, 224, 443, 471, 731,

1030

756, 769, 788, 814, 860, 866,

privas *in horas* V. 275. i.e. *singulas.* Vide *Festum* : *Nonium*

972. III. 319, 332, 428. IV.

Marcelium : *Agell.* Noct.

536, 700. V. 440

Attic. lib. 10. c. 20.

PRINCIPIO. I. 271, 503, 573 II.

PRIVANDVM *est corpora mota.* I.

598, 1047, 1046. III. 120, 180,

381

426. IV. 52, 183, 526, 619,

PRIVARVNT *eos vita.* V. 998

644, 725, 914, 930. V. 93, 203,

PRIVATA *dolore omni, priuata*

230, 251, 511, 781, 719, 860,

periculis. I. 59 II. 648

881. VI. 95, 608, 700, 769,

privata *cibo natura animantium.*

921, 942, 962, 1000, 1143

I. 1036

PRINCIPIORVM. I. 244, 484.

privata *et spoliata rebus.* II. 840.

990. II. 134, 292, 573, 584,

841

587, 670, 721, 817, 945, 967.

privata *anuo futuro.* III. 487

III. 263. IV. 554, 668, 941. V.

privata *natali.* III. 712

185, 1011

privata *etatus fragore.* V. 318

PRINCIPIVM. I. 149, 329, 707,

privata *carent.* I. 343

833. II. 254, 262, 935

PRIVATI *parte virili.* VI. 1207

PRIOR. III. 949. IV. 339, 773. V.

PRIVATVM *lumine.* IV. 366

1296

PRIVATVR *lumine solis.* IV.

PRIORA *saecula scriptorum.* III.

371

630

PRIVATVS *magna parte animar.*

PRIORE *anuo.* I. 553

III. 408

PRIOREM. III. 663, 770. V.

privatus *cunctis doloribus agris.*

1104, 170

III. 99

PRISTINA *majestas soliorum*

PRIVOS *in dies* V. 732, 275. VI.

subuersa jacebat. V. 1136

793. i.e. *singulos.*

ad *pristina quaeq; immutat sen-*

PRIVS. I. 47, 414, 928, 935, 1103.

sus. V. 1414. *Glossar.* *Pristina,*

II. 831. III. 392, 591, 609, 792,

de xua.

835. IV. 5, 12, 182, 287, 296,

PRIVA *pedum vestigia.* III. 390. i.

669, 747, 835, 837, 844, 848,

e. occulta, non publica, aut com-

851. V. 3, 135, 1033, 1249, 1296.

munia.

Dd 5 VI.

- VI. 320. 324, 804, 903, 917, PROBABO *largo* sermone. V.
980. 1047 156
- PRO I. 247. III. 521 PROBARE, atq; planum facere. II.
932
- PRO ponderibus. II. 231, i.e. ratione
ponderis, & gravitatis. PROBARI nec res ulla vera ratione
potest I. 513
- PRO diuina numina sancta. II.
434 probari non posse, supra jam do-
cui. II. 498
- PRO sancta Deum tranquilla pecto-
rapace. II. 1091 PROBARIT. IV. 479
- PRO foribus sunt lumina nostra. I. 368 PROBATA res ante, testor. I.
857
- PRO malefactis insignibus in vi-
ta est metus prauarum, insignis. PROBATVM est certa ratione, &
pluribus ostendi. II. 93
- III. 028 PROBAVI, & docui. II. 527
- PRO visis ut sint, que non sunt sen-
sibus visa. IV. 467 PROBAVI. VI. 32
- PRO parte sua. IV. 552. I. 806. V.
258 PROBETVR res ipsa III. 47
- PRO rerum maiestate carmen con-
dere. V. 2 PROCEDERE. I. 338, 378 II. 270,
278, IV. 789. V. 1400
- PRO meritis laudes pingere. V. 4 PROCEDIMVS. II. 272
- PRO scelere immuni penas pendere.
V. 119 PROCEDIT quicque suo ritu. V.
921
- PRO tempore celi varias quarunt
vestes. V. 232 PROCELLA validi venti subito
conlecta, VI. 123, 292
- PRO vario sensu varias res voce no-
taret. V. 1059 PROCELLA, atq; turbinis imma-
nem vim prouomit. VI. 446
- PRO viribus, ingenioq;. V. 1110. II
1173 PROCELLIS incertis turbare sunt
& violentis omnia versi turbi-
nibus. V. 505
- PRO re. VI. 1279. Aurea dictio,
culgo non satis nota sic Sallust.
Iugurth. cap. 90. pro copia rei.
i.e. prout res postulat, aut se da-
bat. procellis, atq; fulminibus gra-
uidam tempestatem trahis. VI.
258
- PRO AVORVM figuras r. ferant. PROCEROS seuas tolerare in con-
cilio. III. 807. Tralate.
PROCERO corpore III. 659
- IV. 1212 PROCEROS passus Gaius proferre.
IV. 825

- PROCESSIT** *viuida vis animi longe extra flammantia mania mundi.* I. 73
- PROCESSIT** *minuatim ferreus ensis.* V. 292
- PROCLIVE.** II. 454
- PROCLIVIUS** *multo exorientur candida de nullo, quam de nigrante colore.* II. 791
- PROCLIUIUS** *hiciras decurrat ad aeres.* III. 312
- PROCLIVIUS** *item fiat minus impetus undis.* VI. 728. *vulg. procliuis contra vetustatem. sic sublimus, gracilis, unanims, &c. dicebant.*
- PROCREAT.** II. 879, IV. 833, V. 320
- PROCRESCERE.** I. 715, II. 546, 566, VI. 664
- PROCVBANT** *poblites.* IV. 950
Lambis, poplitesq; procumbunt.
- PROCVBVERE** *venti.* I. 291
- PROCVDENDO** *in acuta ac tenuia duci posse mucronum fastigia.* V. 1264
- PROCVDERE** *sacla, prolem, propagando.* V. 848, 854
- PROCVDIT.** *agitq; aera.* IV. 246.
Tralaei e. e. propellit. Al. protrudunt, legunt.
- PROCVDITVR** *uiuendo nec noua cilla voluptas.* III. 1095. *Vide P. Victorij Var. Lect. lib. 17. cap. 16.*
- PROCVNDVNT** *igni ignem.* I. 1113
- PROCVL** *dubio.* I. 811, II. 261, III. 734, 639, V. 259, VI. 248, 1037
- procul à terris.** II. 1109, V. 493
- procul à tergo** *prouehat, atq; propellat.* IV. 194
- procul absit.** IV. 350, 255
- tam procul esse magis res quaq; remotà videtur.* IV. 253
- procul cernimus.** IV. 313, 504, VI. 167, 705
- procul est,** *Et credere possis.* IV. 854
- quod procul à nobis flectat:** *fortuna gubernans.* V. 108
- procul usq; ad eo diuino ab numine distent.** V. 123
- quod procul à vera nimis est ratione repulsum.** V. 407, VI. 767
- procul à calo abest, terrisq; propinquat.** V. 629
- procul à patria domoq; adueniunt.** VI. 1102
- procul absiliebat,** *ut acrem exiret odorem.* VI. 1215
- PROCVLCARE** *acludibrio sibi habere videtur.* V. 1234
- PROCVMBERE** *humiprostratum.* V. 1199
- PROCVMBIT** VI. 557
- PROCVRRAT** *ad oras extremas.* I. 967
- PROCVRSVS** *item in procline volubilis exstat.* II. 454
- PRODESSE** *nec misera in tali tempore quibat.* I. 93

- prodesse nihil animo quoq; pu-
tandum. II. 39
- PRODESS ET nihil I. 647
- PRODIDERUNT patriam, carosq;
parentes. III. 86
- PRODITA sunt. III. 993
- prodita ruant. IV. 321
- prodita rerum summa sequatur
funditus. Et fiat mundi confu-
saruina. VI. 605. Festus: Pro-
dit, memoria porro dat: Et sal-
lit: item ex interiore loco proce-
dit: item perdit.
- prodita extra corpus. III. 603. i. e.
foras edita Et prolata.
- prodita minent in eandem incli-
nata partem. VI. 562. i. e. proje-
cta, edita.
- PRODITUR utrimq; conamen a-
larum. VI. 835
- proditur extra. II. 931. i. e. foras e-
ditur
- PRODV CIT figuras varia sorte.
IV. 1216
- PROFATVR ex tripode, Et lauro
Phabi. I. 739. V. 113
- PROFECTA unde illa perveniat
Soc. IV. 555
- PROFECTA à stirpe. IV. 1215
- profecta sunt à me multa. VI.
80.
- PROFECTO. I. 242, 977, 1021,
III. 1000, 1027, V. 422
- PROFERET nova aetas. III. 867
- PROFERRE proprium vocamen.
II. 656
- proferte viai proceros passus. IV.
814, 875
- PROFLERIER possint in teneras
aëris auras I. 07
- PROFICIVNT mihi nostro in cor-
pore gaze. II. 38
- neq; proficiunt atate senectæ. V.
894
- PROFLVAT ardor Cno ex capite.
V. 600
- PROFVVIVM acre tetri sanguis
extrat VI. 1203
- PROFVDIT somnus membra. IV.
758
- profudit puerum ex aluo matris
in luminis oru. V. 226
- profudit omnia veridico ex ore.
VI. 6
- PROFVCIT III. 718
- PROFVND A. II. 1052
- profunda ponti. V. 418
- PROFVNDAM ne ventis Verba. IV.
929
- profundam esse rerum summam.
V. 649
- PROFVNDANT fulminis ingentis
fluctus. IV. 1029
- profundant ignes. VI. 209
- PROFVNDAS silvas. V. 42
- PROFVNDI spatium. I. 1000. III.
817. V. 371
- profundi natura elucet. II.
1049
- profundi quis habere endo manus
validus potu est moderari et ha-
benas. II. 1093

- profundi *ummam esse infinitam an prohibere aliqui denses, ob-*
docui. VI. 484 *stareq; posse.* I. 971
- PROFVNDIT Iuppiter in terras PROHIBENT, *impediuntque.* I I.
fulmen, sonitusq; VI. 400 785
- PROFVNDO Acherunte. III. 992 PROHIBET, *ne &c.* II. 288
- PROFVNDVM per inane abeant. I. prohibet illum. III. 877
- 1099, II 95. 222 prohibet mulier, *se concipere, atq;*
repugnat, clunibus ipsa viri ve-
nerem si lata retractet. IV. 1261,
 VI. 211 1263
- PROFVSA. I. 88. III. 954. V. PROIECIT *se speculi imago.* IV.
 1174 279. II. 283. *Vide Macro. lib. 6.*
 PROFVSÆ *molli ceruice in terram.* cap. 4
- VI. 744 PROIECTA. II. 283. VI. 1153
- PROFVSVM lumen. V. 571. 766 PROIECTO corpore. III. 896
- PROFVSVS sermo cum summo cla- PROIECTV *immani corporis ex-*
more. IV. 540 *stet.* III. 1001
- PROGENIEM *viuam in oras lumi-* PROIECTVS *navita sanis ab un-*
nis edant. II. 617 *du.* V. 211
- PROGIGNERE. II. 80 IV. 611 PROINDE. 672, II. 754. III. 884
- PROGIGNI. II. 545, 566 1104, 1049, 1067, IV. 387,
 502, 658, 802, 810, 998, V. 571
- PROGRAXE. V. 1158. *pro progra-* 728, 1040, 1128
- xisse. id est indicasse, à gravo* PROINDE. IV. 649, 657. *pro ita sa-*
præterit. graxit ab ἐγγεῖα ita *tis mirè.*
- ab ἐγγεῖα, campso dixisse En-* PROLAPSA cadunt. III. 592. VI.
nium, notat Priscianus. Simplic 573-1005
- Verbo utitur Plautus in Prologo* PROLATET *effugium fuga copia.* I.
Afin. 981
- Ago nunc reside, caue modo, ne* PROLEM. II. 350. 1080. V. 854
- graxis.* PROLEM *propagant* II. 995
- PROGREDIENTIS *pedetentim.* V. prolem *ex se videre creatam.* V.
 534, 1452 1012
- PROGREDIMVR. II. 257 PROLES. I. 259. II. 349 III. 660
- PROHIBEAT, *officiatque.* I. PROLIQXO *proholar* *istm.* IV.
 975 1238
- PROHIBERE *queas rem.* I. 838

- PROLVVIE larva lauere humida in promptu cognita quæ sunt. II.
 saxa. V. 948 867
 proluvie alui nigra. VI. 1198 in promptu. III. 107. cui opponi-
 PROMERITIS nec bene capitur, tur, & 108. in parte latenti.
 nectangitur ira. l. 61. II. 650. in promptu ante oculos videtur.
 i. e. merita. Sic Pacuvius Dulo- I. l. 186
 restes; Si ita sunt promerita ve- in promptu esse. VI. 841
 stra, æquid arare & queam. Vi- PRONA testis IV. 919
 de Turneb. Adversar. lib. 29. prona & is venti premi. VI. 557
 cap. 20. PRONO tramite & iam monstra-
 PROMISSA carum vis. IV. 681. uit VI. 26
 i. e. canes odoratu valentes, & PROPAGANDO possint procudere
 sagaces: è longinquo loco odores per la. prolem VI. 48, 854
 sentientes. PROPAGANT stragem. l. 180
 in PROMISSIS ne te plura more- propagant prolem. 995
 mur. V. 92 PROPAGARE genus posset, & itaq;
 in promissis neq; te plura mora- tueri. l. l. 95
 ber. VI. 239 PROPAGO. l. 42. IV. 965. V. 1026
 PROMITTERE hoc tibi de plano PROPE I. 960. III. 929, 1060.
 possum. l. 411 IV. 1019. V. 205, 821. VI. 831,
 promittere hoc possis. III. 378. 404, 883, 838, 1269
 pro, adfirmare. PROPELLAT. IV. 194. VI. 1025,
 PROMITTIT. III. 890. pro, adfir- 1027.
 mat. Cic lib. I. ad fam. Epist. 10. PROPELLENS præ se alium aera.
 Appio contestans omnes Deos IV. 286
 promitto, atq; confirmo. lib. 3. PROPELLERE membra. III. 163
 offic. adfirmate promitto. PROPELLIT corpus, & icit. III.
 PROMPTA, & aperta cæli. VI. 161
 817 PROPERANS urbem petit, atq; re-
 prompta per loca, viasq;. VI. 1265 nisit III. 1081
 in PROMPTU, primaq; in fronte PROPERANT, atq; instant. V.
 loca. l. 877. IV. 95 298
 in promptu omnibus, manife- PROPERANTER. V. 301
 stumq; esse videmus. II. 148. PROPERE. VI. 184, 842
 246 PROFINQVA moris languerat.
 in promptu quorum natura tene- VI. 116
 tur. II. 583

LEXICON LVCRETIANVM.

PROPINQVAT terris, & procul <i>abest à cælo.</i> V. 629	186. 242. 250. 316. 320. 326. 338. 349. 354. 367. 373. 377.
PROPIOR caliginis aër. IV. 338	798. 865. 933. 1213. V. 118. 158.
PROPIVS. V. 709	428. 451. 540. 559. 634. 698.
PROPONERE nobis possumus III. 628	713. 918. 1445. VI. 52. 96. 373. 461. 829. 047
proponere manibus tepidum sa- ctum VI. 1163	PROPVLSA. V. 487.
PROPONIT mens fieri, & inchoat <i>ipsa.</i> III. 184	PROQVAM. II. 1135. III. 200. pro, <i>perquam.</i>
proponit sibi, futurum, ut. III. 893	PRORAM. II. 554
PROPORRO. II. 977. III. 276. 282 IV. 888. 313	PRORVMPERE. II. 264
PROPOSITVM bene, si plane con- <i>turare.</i> 653	PRORVMPIT. VI. 590
PROPRIE. I. 780. V. 985	PRORVMPITVR in mare vis ven- ti VI. 435
PROPRIO. II. 311. 845. III. 135. 1005. IV. 1134. V. 676. 714	PRORSVM. I. 748. 1003. 1091. II. 300. III. 44. 274. 1101. V. 1263. VI. 527. 1154
PROPRIVM. II. 973. 365. 656. III. 358. 841	PRORSVS. III. 515
PROPRITIM. II. 973	PROSCINDERE terram pressis a- ratris V. 210. Virgil. lib. II. Ge- org. v. 237. Et validis terram proscinde iuuenis. Ouid. lib. 7. Metam. v. 118. 119
PROPRIVS amor IV. 1134. i. e. sta- bilis, & perpetuus. Viide Non.	Suppositosq; iugo, pondus graue co- git aratri
PROPTER. I. 90. 139. 316. II. 30. 417. III. 5654. IV. 223. 313. 467. 679. 744 V. 30. 36. 443. 690. 737. 1273. 1392. VI. 7. 775. 926. 929. 995. III. 1	Ducere, & insuetum ferro proscin- dere campum.
propter viam: propter aras: pro- pter fontem, lacum. &c. II. 353. IV. 1019. 1020. V. 622. VI. 548. pro, iuxta, prope.	PROSPECTV maris in magno, ca- loq; patenti. VI. 449
PROPTEREA. I. 614. II. 71. 232. 400. 639. 734. 759. 798. 834. 853. III. 226. 573. 1084. IV.	PROSPICERE. II. 1044. IV. 824
	PROSTANTIBVS angelis. II. 428
	PROSTERNERE pecudes passim. VI. 242
	PROSTRATA siti proq; voluta corpora per viam jacebant. VI. 1262

PRO-

DANIELIS PAREI

PROSTRATI in gramine molli,
propteraquærium. II. 29. V.
1391

PROSTRATVM humi procumbe-
re. V. 1. 99

PROSTRATVS in herbu jacuit.
VI. 785

PROTELO plagarum undiq; con-
tinuato II. 531

PROTELO quasi stimulatursoligure
solgur. IV. 19 .i.e. impulsu per-
petuo producto, & continuo.
Tralatio à rerustica. Ad No-
nium: & Scaligeri Catalect.
Virgil. p. 240. Turneb. Aduer-
sar. lib. 24. cap. 42. Donat. ad
Terent. Phorm. I. 4. v 36.

PROTINVS. IV. 470. VI. 880

PROTOLLERE finesfati. V. 310.
.i.e. diem mortisproferre.

PROTRACTÆ trabes impendent
ireparata. VI. 563

PROTRAHERE verum. I. 409. i.
e. in lucemtrahere.

protrahere in lucem. IV. 1182

protrahere ad gestum pueros vi-
detur ipsa infantia lingua. V.
1030

PROTRAHIT in medium, & in
luminis eruit oras. V. 1387,
1453, 1159. Virgil. lib. 2. Æn. v.
113

PROTRUDERATantum oneris. IV.
877

PROTRUDIT, agitq; aëra. IV.
246. 281. Al. prociat.

PROTRUDITVR paulatim tota
moles corporis. IV. 889

PROVEHAT, atquepropellat. IV.
149 VI. 1015

PROVEXIT vitam in altum. V.
1433

PROVIDIT mens ante. IV.
882

PROVIDET IV. 883

PROVOLAT sonitus ardentiictu.
IV. 1238. VI. 293

PROVOLVI simul ut possint, tade-
rese. II. 469

PROVOLUITVR gleba è terra in
magnas aqua, vastasq; lacunas.
VI. 552

PROVOLVTA corpora, & pro-
strata, per viam jacebant. VI.
1262

PROVOMIT immensam vim tur-
binis. VI. 446. Tralate.

PROXIMA sunt ad vires princi-
piorum. II. 134

proxima via. V. 104. Id est, pri-
ma.

PRVDENS puer nec sit ullus. III.
763

PRVINA acri concreta nix. III.
20.

PRVINÆ gelida. V. 217. VI.
528

PRVINAM gelidam. II. 431

PRVINAS gelidæ hiemus. II.
514

PRVINIS rigidis infessa. II. 520

PVBESCERE molli veste. V. 672

PRVDENS

PVDENS est. IV. 1157
 PVDOR cogebat adire laborem. VI.
 1242
 PVDOREM vexare. III. 83
 PVELIAS auro florente. III. 1022
 PVLLOS suscipere, & partu di-
 tescere dulci. IV. 1246
 PVER III. 763, IV. 1046. V. 882,
 223
 PVERI. II. 54, 57, 577, 635. III.
 87, 90, 448. IV. 1020. V. 1016.
 VI. 34, 17
 PVERIS. I. 255, 934. IV. II. 403,
 V. 814, 886. VI. 1254
 PVERORVM. I. 937. IV. 14
 PVEROS. V. 1020, 030
 PVERVM. II. 635
 in PVGNÆ studio dedita mens est.
 III. 648
 pugnae certamina conferre manu.
 IV. 841
 PVGNAM, cadesq; petiisset. III.
 649
 PVGNANT. II. 409, 867
 PVGNANTIBVS tentis. VI. 97
 PVGNARE. II. 2880, IV. 964. VI.
 368
 PVGNAS, & praelia edereturma-
 tim certantia. II. 117. IV. 785.
 1004
 PVGNAT. V. 728
 PVGNENT. II. 205
 PVGNET. I. 779. II. 793
 PVGNO. VI. 433
 PVLERA in pedibus sicyonia ridet.
 IV. 1118

PVLCRE cum degeret aenum. V.
 173
 PVLCRI coloris. IV. 1027
 PVLCRIS, & validis dempsit ho-
 norem. V. 1113
 PVLICRO corpore creti. V. 1115
 pulcricolo. IV. 1087
 PVLICROS fascies. V. 1233
 PVLLORYM tempestiuu dabant ex
 amina subser. V. 1363. Tralate,
 pro arboribus nouellis.
 in PVLLOS animalis vertier oua
 cernimus altituum. II. 925
 PVLLOS equa. III. 764
 PVLSA. III. 829, 835. V. 373,
 1095
 PVLSAE. IV. 880. VI. 1051
 PVLSAE. II. 635
 PVLSAE. IV. 932
 PVLSAFA. IV. 587, V. 252. 1384
 PVLVERIS. III. 382. V. 253
 PVMILIO, parvula. IV. 1155. i. e.
 humilis statura.
 PVMCTO temporis. I. 1100
 pvmcto diei. IV. 200
 pvmcto tempore. II. 263, 455.
 1004. IV. 164. 193, 214. VI.
 229
 PVNGERE. II. 459
 PVNGVNT. IV. 626
 PVPILLAS pertergat: interfodiunt
 IV. 249. 717
 PVPIM. IV. 389
 PVPVLA. II. 810. III. 409. *Leges*
Iusti Lipsi Physiol. Stoic. lib. 3.
cap. 16. & Christiani Beemanni
Es Ma.

DANIELIS PAREI

<i>Manuduction. ad Lingm. Lat.</i>	PVTANDVM. II. 39. 193. pag. 198. 199	699. 808. 1050. III. 311. 669.
PVRA voluptas non est. IV.	1074	687. 689. 804. 940. IV. 116.
pura sunt omnia relictā. V.	500	677. 744. 920. V. 303. 642.
PVRAM esse necesse est. I. 506		751. VI. 245. 261. 540. 665. 905
puram, & liquidam voluptatem.	III. 40	PVTANT. IV. 1229. VI. 851
PVRGAT eos IV. 342		PVTANTVR. II. 426. IV. 1258. VI. 763
PVRGATVM est pectus. V. 44		PVTARE. III. 803. V. 160. 1040
PVRGAVIT pectora veridicus dictis.	VI. 23	PVTARI. I. 766. II. 908. V. 240
PVRI. IV. 1020. pro, pueri. <i>δὲ παῖ- νες.</i>		PVTARIT. III. 98
PVRO ex igni sunt creata. I.	646	PVTARVNT. I. 635. 705. 708
sine puro pectore non bene poterat	<i>vinl. V. 18</i>	PVTAS. I. 769. 914. II. 79 III. 534. 699
PVRPVRA. II. 500. 829.	1422	PVTAT. I. 392. 839. 841. IV. 471. 1133
PVRPVREA veste carere. V.	1427	PVTEALIBVS lymphis. VI. 1172 in PVTEIS humer. VI. 840
PVRPVRAI vestis clarum splendo- rem. II. 51		PVTENTVR. I. 346. IV. 593. V. 125. 1044
PVRPVREVS colos conchily. VI.	1072	PVTENVS. V. 82
PVRVM. I. 658. II. 776. 1028		PVTES. I. 197. II. 410. 414. 470. 717. 851. 1008. IV. 129. V. 118
purum per aëra. IV. 327		PVTETVR. I. 865. V. 129. 755
PVTA voluptas. IV. 1068		PVTOREM humida terra nata est. VI. 1099
PVTABANT. V. 1177. 1178. 1333		PVTRE corpus. III. 585. Al. pute. antique.
PVTABIS. V. 22		PVTRAFACIA sunt per imbres. II. 897
PVTAMVS. VI. 1104		PVTRESCERE saxa cornis. V. 308
PVTANDA. III. 232		
PVTANDO. VI. 68		
PVTANDOS II. 716		

PVTRESCIT aliud, & auo debi.
le languet. V. 8, 0

PVTRI in corpore. III 775

PVTIBVS in glebis terrarum. V.
143

putri fragosa, cana corpore raro.
II, 859. sic legis Turneb. Aduer-
sar. lib. 10. c. 8.

PVTRISQVE ruinas dabunt. II.
1144

PVTOR terram cepit intempesti-
uos ob imbres. II 927

PVTOREM sibi nata humida
tellus. II. 871

PYROPO claro sic rubra II. 802
Pyropus, genus est metalli. Lam-
bin. leg. ru. rofit clara pyropo. Ex
Ouid. Metam. lib. 2. v.

Clara micante auro, flammaz i-
mitante pyropo.

PYTHIA qua tripode ex Phabi,
lauroq; profatur. I. 739. V. 113

Q.

QVA. I. 129. 204. 267. 289.
356. 421. 480. 508. 568. 589.
854. 948. II. 66. 375. 549. 682.
849. III. 244. 366. 499. 737.
IV. 92. 320. 388. 597. 701.
703. 961. 974. 1138. V. 79. 84.
273. 290. 482. 502. 771. 850.
1446. VI. 27. 58. 84. 342. 350.
379. 493. 424. 638. 687.
823. 980. 954. 1050. 1105.
1120

QVACVMQVE. I. 507. 508. 1103.
IV. 371. 1251

QVADAM. II. 962. VI. 603.
820

QVADRATA. IV. 236. 504.
654

QVADRATAS procul turres cum
cernimus urbis, propterea fit uti
videantur saxe rotunda. &c. IV.
353. Petronius:

Fallunt nos oculi, vagiq; sensus
Oppressa ratione mentiuntur.
Nam turris, prope qua quadrata
surgit,

Attritis procul angulis rotatur.
Vide Isidor. Orig. lib. 15. c. 1.

QVADRATO. II. 779

QVADRATVM. II. 778. 784. IV.
234

QVADRVPEDES. VI. 756

QVADRVPEVVM. II. 536. V. 787.
1201. IV. 1258

QVE. I. 3, 21, 52, 64, 105, 112.
119, 132, 182, 211, 219, 222,
232, 269, 278, 291, 302, 320,
316, 342, 403, 447, 461, 481,
500, 501, 518, 522, 527, 567,
600, 603, 614, 618, 619, 624,
652, 627, 631, 642, 643, 676,
697, 726, 739, 754, 793, 795,
825, 647, 869, 901, 1031.
1056, 1058, 1084, II 21, 56,
57, 63, 71, 86, 104, 109, 125,
133, 136, 139, 141, 156, 171,
177, 181, 182, 228, 300, 315,
321, 344, 346, 586, 403, 404,

DANIELIS PAREI

412, 422, 426, 428, 436, 443,
 444, 450, 452, 455, 463, 477.
 484, 511, 521, 523, 525, 579,
 623, 643, 669, 715, 726, 731,
 732, 733, 738, 763, 773, 776,
 787, 790, 801, 812, 813, 819,
 840, 850, 858, 864, 867, 894,
 895, 977, 987, 1031, 1059,
 1070, 1076, 1083, 1088, 1092,
 1106, 1150, 1155, 1159. III. 60,
 89, 127, 135, 160, 207, 241,
 246, 292, 272, 302, 322, 391,
 629, 668, 678, 710, 711, 782,
 784, 824, 854, 819, 951, 982,
 985, 1022, 1035, 1089, 1091.
IV. 3, 34, 35, 40, 48, 64, 66,
 86, 101, 131, 133, 177, 187,
 194, 198, 204, 217, 232, 235,
 239, 257, 271, 278, 284, 290,
 292, 331, 336, 337, 347, 373,
 382, 389, 397, 415, 442, 451,
 465, 468, 478, 479, 486, 504,
 512, 513, 563, 570, 574, 598,
 604, 610, 639, 644, 651, 669,
 671, 692, 716, 723, 724, 727,
 730, 737, 738, 739, 746, 756,
 760, 797, 801, 802, 806, 817,
 829, 850, 860, 870, 877, 887,
 911, 951, 1005, 1085, 1089,
 1112, 1136, 1145, 1147, 1167,
 1186, 1200, 1215. **V.** 9, 38, 43,
 44, 86, 70, 71, 111, 113, 123,
 124, 153, 156, 196, 295, 317,
 363, 368, 453, 454, 466, 474,
 478, 480, 510, 531, 533, 561,
 579, 643, 654, 663, 668, 760,

773, 852, 858, 868, 893, 898,
 916, 938, 1016, 1013, 1160,
 1131, 1163, 1209, 1228, 1239,
 1256, 1276, 1428, 14331. **VI.** 9,
 10, 18, 36, 37, 45, 48, 49, 60,
 67, 75, 165, 181, 183, 212, 216,
 302, 304, 312, 328, 340, 342,
 346, 452, 477, 526, 527, 530,
 533, 560, 612, 639, 677, 720,
 760, 772, 780, 861, 866, 925,
 959, 999, 1065, 1088, 1092,
 1092, 1008. 1273

QVÆCVMQVE. I. 225, 262, 322,
 325, 449, 522, 542, 669, 867,
 1041. 1074. **II.** 99, 210, 424,
 671, 891, 904, 1120. **III.** 27,
 482, 485, 808, 992. **IV.** 97,
 121, 130, 304, 411, 332, 440,
 496, 523, 646, 754, 830. **V.**
 192, 352, 415, 425, 544, 722,
 855. **VI.** 22, 44, 337, 428, 499,
 638, 867, 876, 959

QVÆDAM. I. 123, 629, 680, 681,
 684, 797, 873. **II.** 373, 380,
 497, 532, 532, 560, 769, 837,
 838. **III.** 28, 233, 241, 242,
 314. **IV.** 231, 520, 653, 655,
 710, 715. **V.** 333, 436, 479,
 1232. **VI.** 301, 345, 577, 1061,
 1086

QVÆLIBET. IV. 748

QVÆNAM. I. 951

QVÆQVE. I. 129, 157, 169, 191,
 213, 237, 215, 221, 243, 218,
 356, 381, 383, 471, 482, 505,
 541, 546, 579, 608, 627, 828,

LEXICON LVCRETIANVM.

- 953, 993, 1021. II. 152, 165, **QUALIA**. II. 334. III. 31. IV. 27.
 203, 206, 396, 453, 664, 720, 604
 759, 825, 883, 951, 971, 1012, **QUALIBVS**. I. 1026. II. 15. IV.
 1071. II. 34, 202, 701, 728. 195
 IV. 45, 84, 118, 119, 225, 244, **QUALIS**. II. 797. 1064. VI. 78,
 251, 253, 507, 556, 628. 664, 810, 812
 798, 999, 1058. V. 57, 85, 421, **QVAM**. I. 47, 104, 198, 281, 344,
 422, 450, 584, 622, 732, 805, 416, 448, 557, 566, 649, 703,
 811. VI. 59, 459, 561, 931, 718, 738, 766, 830, 833, 854,
 983 1061, 1071. II. 7, 36, 146,
QVARAM. III. 762. IV. 476 161, 197, 244, 257, 265, 334,
QVERAT. IV. 1174 335, 365, 383, 390, 429, 488,
QVAREBANT. V. 972 586, 656, 796, 842, 838, 840,
QVARENS IV. 1188 851, 927, 953, 960, 1036, 1117.
QVARENDVM. III. 727, 923 1122, 1125, 1269. III. 5, 32, 42,
QVARENTEM. I. 143 47, 89, 101, 111, 181, 185, 188,
QVARENTES. V. 521. VI. 199 230, 376, 194, 398, 428, 592,
QVARERE. I. 332. II. 10. 848, 710, 764, 806, 835, 837, 870,
 III. 1072. IV. 966. V. 313. VI. 941, 983, 986, 987, 1040,
 771. 1085, 1099. IV. 255, 285, 287,
QVARES. I. 103 296, 448, 469, 484, 507,
QVERIMVS. I. 369. IV. 578 616, 691, 730, 790, 813, 835,
QVERIS III. 955 839, 843, 864, 838, 845, 847,
QVERIT. II. 1042. III. 517. 1080 848, 882, 907, 907, 1069,
 IV. 857. 1090. V. 883 1082, 1140, 1145, 1169, 1177,
QVERITVR. IV. 780 1219. V. 58, 98, 100, 109, 111,
QVERVNT. II. 977. IV. 465, 112, 392, 458, 557, 566, 578,
 706. III. V. 232 581, 601, 627, 632, 900, 986,
QVERVNTVR. IV. 778 1032, 1033, 1227, 1133, 1134,
QVÆSIT *prece pauidus ventorum* 1148, 1250, 1286, 1298, 1299.
paces. 1319, 1342, 1547, 1349, 1354,
QVÆSITA. II. 729. V. 5. 214 1410, 1438. VI. 36, 79, 102,
QVÆVE. II. 63 116, 153, 163, 164, 165, 168,
QVÆLE. II. 121. IV. 116. 255 170, 183, 187, 296, 426, 431,
QVÆLI. I. 817. 885, 907. II. 760. 433, 439, 459, 462, 549, 572,
 813, 883, 1006, 1012. III. 178, 651, 767, 781, 801, 803, 814,
 VI. 218. 739 **Ec** 3 862,

DANIELIS PAREI

861,902,904,917,936,979. QVANTA. II. 196. V. 584, 1195.

1009, 1069, 1078, 1184 VI. 485

QVAMCVNQVE VI. 661

QVANTÆ conscindunt hominem
cuppēdinis acres sollicitum cu-

QVAM DE. I. 640

ra. V. 46

QVAM PLVRIA habemus, tam
magis ardescit dirā cuppēdine
pectus. IV. 1082

QVANTAS efficiunt clades. V.
48.

quàm magis, tam magis I. 536

QVANTI timores. V. 47

quàm magis, tanto magis. VI. 459

QVANTIS in periculis degitur ho-
ui, quodcumq; est. II. 15

QVAMLIBET. I. 292. II. 541. III.

quantis intervalis. III. 395

1001. V. 1115. 1262

QVAMQVAM. II. 277. VI. 80

QVANTO. II. 825. 1131. IV. 68

QVAMQVE. I. 16. 562. II. 67. 233.

79, 251, 628. V. 453. 484. 621.

318. 941. III. 210. IV. 120. 155.

628 611. 709. 1088

260. 805. V. 961. 379. 486.

quanto lauiissima sunt, ita mobi-
lia. a feruntur III. 200

938

QVAMVIS. I. 346. 376. 387. 398.

quanto magis, hoc magis. II. 825

435. 613. II. 177. 391. 440.

quanto minus. IV. 68

604. 643. 667. 942. III. 98.

quanto magis, tam magis. IV. 79.

308. 404. 415. 517. 706. 736.

quanto magis, tam magis. V. 453.

826. 888. IV. 428. 680. 1277.

484

V. 370. 880. 1263

quanto plus, tam magis. IV. 251

quamuis licet. VI. 60. 600

quanto magis, tanto minus. V.

QVANAM ratione I. 77. V. 91. VI.

623

65.

quanto inferior, tanto magis. V.

QVANDO. I. 207. 467. 495. 581.

631. 632

II. 706. 964. III. 385. 547. V.

quanto demissior, tanto minus. V.

234. 413

622

quando. I. 188. 263 pro, quoniam.

QVANTOS gemitus, quas lacru-
mas peperere. V. 1195

QVANDOQVDEM. I. 296. 580.

II. 967. 978. 1085. 1140. III.

QVANTOVIS impetu. IV. 901

458. 472. 558. 844. I V. 98.

quantovis oris honore esto. IV.

166. 322. 394. 1218. V. 164.

1164

582. 586. 1132. VI. 56. 491. 958.

QVANTVLA, II. 893. III. 369. IV.

1013

118. 127. 174

QVANQVAM. I. 736. II. 204.

QVANTVM. I. 360. II. 190. 201.

177. III. 937

1051

LEXICON LVCRETIANVM.

- 205, 247, 382, 1068, 1137,
1148. IV. 244. 419. V. 201.
562, 705
- QVAPROPTER**. I. 127, 334, 398,
557. 655. 705. 793. II. 37. 154.
238, 297. 442, 996. 1038.
1082. III. 131, 669, 678, 712.
IV. 154, 191, 237, 612. V. 244,
581. VI. 996
- quapropter, ubi**. II. 113
- QVARE**. I. 78, 295, 701, 760,
844, 1047. II. 243, 284, 308,
382, 389, 377, 495, 598, 958,
1062. III. 229, 463, 471, 517,
687, 759, 800. IV. 216, 289,
702, 780, 854, 937, 1201. V.
154, 222, 333, 377, 819, 871,
905. VI. 368, 1020
- quareve**. II. 731. IV. 635. VI. 532
- QVARTA natura**. III. 242
- QVARVM**. II. 540, 896. III. 186.
V. 262. VI. 703
- QVAS**. I. 310. III. 19. IV. 103, 345,
470, 587, 893. V. 254, 1296,
1384. VI. 195, 585, 702, 812
- quas obres**. I. 155
- QVASCVMQVE**. II. 208. VI. 921
- QVASI**. I. 452, 445, 992, 1084.
II. 68, 78, 134, 289, 291, 446,
552, 897, 956. III. 67, 139,
148, 175, 257, 266, 281, 441,
499, 505, 556, 596, 708, 817,
950, 1073, 1078. IV. 22, 35,
48, 161, 187, 190, 197, 249,
361, 363, 386, 376, 465, 607,
810, 940, 948, 986, 987, 993,
- 998, 1008, 1010, 1015, 1016,
1029. V. 288, 300, 361, 497,
550, 708, 728, 776, 1124. VI.
21, 141, 180, 281, 343, 433,
444, 481, 492, 514, 570, 826,
846, 877, 1025, 1031, 1085,
1164
- quasi**. II. 552. IV. 161, 606. VI.
877. *συμπελίκως & compara-*
te, pro, quemadmodum, sicut:
veluti.
- quasi vero**. VI. 971
- QVASSANS caput**. II. 1163. IV.
589
- QVASSATIS undiq; vasis diffue-**
re humorem. & laticem disce-
dere cernis. III. 435
- QVASSATVM est corpus validie**
viribus aui, & obtusis cecide-
runt viribus artus. III. 452
- QVAMVIS penetrare queant res**.
IV. 196
- QVATIENTES valido impete**
campos. II. 326
- quatientes capitum terrificas cri-**
stas. II. 632. V. 1314
- QVATINVS**. II. 925, III. 219. IV.
751
- QVATIVNT terrifico sonitu coe-**
lestia templa. VI. 387
- QVATIVNTVR tonitru carulaca-**
li. VI. 95
- QVATTVOR**. I. 714, 763. VI.
1108, 1109
- QVAVIS re**. I. 461, 1071. III. 794.
799, 1008. V. 137, 373

DANIELIS PAREI

QVEAM.VI.1065

QVEAMVS.I.425.III.835.IV.
182.875.VI.408

QVEANT.I.571,579,601.828.

II.987.III.369.IV.196.V.

647.VI.1069

QVEAS.II.9

QVEAT.I.157,438,517,654.II.

306,357,1069 1071.1136.III.

765,810.IV.944.V.89.167,

354,593,606,638,852,761,

877.VI.63,385,664.667.857

887,1020,1073

QVEATVR.I.1043.pro,queat.

Priscian.lib.8

QVEIS.IV.660,799.V.3.234.

852,869

QVEM.I.26,68,695,717,964.

II.149,159,577,1064.III.94,

289,353,944,1007,1075,

1082.IV.179,761,768,919,

954,1173.V.64 VI.166,284,

847,9879,908,1029,1248

QVEMCVNQVE.II.745.III.

997

QVEMQVAM.I.462.II.3.III.889.

V.1002,1179

QVEMQVE.I.389.II.257,720,

1019.III.611.IV.685.V.292.

1151.VI.388

QVENDAM.III.100.VI.826

QVEMVIS.I.141.II.733.VI.274.

657

QVERATVR.III.969

QVERCVS *inter glandiferas cura-*
*bant corpus.*V.937

QVERELA *meditata diu cadat al-*

*te sumpta.*IV.1175

querela *gemitu commixta.* VI.

1157

QVERELA *Voce mixta blanda las-*

*sorum vox.*VI.1243

QVERELAM *liquidam tollunt lu-*

*gubri voce.*IV.548

QVERELAS *compesce, & aufer ab*

*hinc lacrimas, barde.*III.968

querelas *dulces dicere, tibia quas*

fundit digitu pulsata canentum.

IV.586.V.1383. *Vide cōmenta-*

tores ad Horat. lib.3. Od 7, v.30.

neq; in vias sub cantu querule

despice tibia.

QVEREIS *complet frondiferum*

*nemus.*II.358

querelis *infestis cogi seruire ani-*

*um.*VI.15

QVERENTVR.III.77

QVEVNT.I.530,765,826.II.

362,365,569,818.III.485,

787.IV.69,691,713,1095.V.

130.VI.102

QVI.I.117,168,200,640,700,

705,707,712,714,765,II.

242,250,400,543,614,617,

633,740,793,798,807,847,

901,915,987,III.2,38,76,

130,174,294,298,341,388,

444,445,469,539,551,588,

739,853,858,866,881,900,

903,966,1002,1003,1010,

1034,1040,1042,1043,1057,

1061,1076,1107,1108,IV.

LEXICON LVCRETIANVM.

128. 132. 175. 247. 181. 300.
 341. 344. 350. 417. 474. 487.
 823. 875. 891. 1028. 1045. 1066
 1075. 1091. 1178. V. 4. 9. 10.
 50. 75. 83. 120. 274. 277. 338.
 363. 516. 611. 638. 540. 647.
 693. 702. 711. 902. 906. 1106.
 1154. 1111. 1348. 1348. 1429. VI.
 6. 57. 141. 170. 182. 273. 410.
 484. 674. 675. 844. 891. 1001
 1002. 1024. 1035. 1073. 1112.
 1103
 qui. VI. 793. *pro. quis.*
 QVIA. I. 169. 176. 203. 221.
 244. 373. 392. 498. 624. 657.
 813. 991. 1022. II. 3. 4. 71. 232.
 337. 393. 612. 614. 640. 652.
 693. 898. 937. III. 195. 227.
 279. 365. 443. 496. 500. 567.
 573. 586. 747. 765. 809. 814.
 816. 833. 834. 971. 1084. IV.
 90. 186. 241. 314. 310. 326.
 333. 338. 349. 355. 358. 370.
 601. 693. 715. 720. 745. 801.
 951. 954. 1074. 1213. 1235.
 1259. V. 35. 353. 358. 358. 360.
 423. 559. 635. 653. 657. 659.
 681. 695. 700. 718. 824. 918.
 1174. 1180. 1184. 1188. 1350.
 1431. VI. 72. 96. 231. 310. 348.
 352. 447. 461. 534. 569. 662.
 715. 741. 841. 883. 898. 908.
 1057
 QVIBVS. I. 143. 145. 235. 335.
 564. 817. 907. 963. II. 4. 140.
 390. 678. 758. 760. 862. 884.
 940. 973. 994. 1012. III. 259.
 295. 376. 709. 852. 8. 9. 1069.
 IV. 19. 31. 509. 643. 662. 813.
 905. 927. 960. 982. 1024.
 1247. 1256. V. 68. 74. 238.
 417. 512. 537. 567. 738. 947.
 1415. VI. 31. 185. 189. 680. 761
 QVICQVAM. II. 85. 6. 934. III. 275.
 V. 841
 QVICQVE. V. 921
 QVICQVID. II. 955. III. 136. IV.
 145. V. 577
 QVICVMQVE. I. 708. III. 516.
 IV. 329. 688. V. 178. VI. 501.
 631. 970. 1102. 1236
 QVID. I. 75. 76. 204. 217. 327.
 440. 460. 461. 579. 580. 585.
 588. 612. 699. 758. 779. 852.
 979. II. 12. 311. 885. 923. 950.
 973. 1033. 1044. III. 6. 56.
 355. 583. 603. 804. 835. 923.
 947. 948. 964. 999. 1064. 1072
 IV. 30. 117. 204. 477. 484.
 537. 789. 882. 1071. V. 24. 26.
 39. 49. 89. 90. 166. 174. 181.
 527. 528. 546. 776. 996. 1048.
 1052. 1055. 1237. 1445. VI. 26.
 63. 64. 84. 158. 187. 403. 433.
 646. 811. 1978. 1014
 QVIDAM. I. 371. 41. 167. 331. III.
 268. V. 321
 QVIDDAM. I. 789. II. 280. 365.
 750. 778. III. 286. 892. V. 588
 QVIDEM. I. 999. II. 651. 451. III.
 918. IV. 851. VI. 79
 quidem vero. V. 899
 E 6 5 QVID.

DANIELIS PAREI

- QVIDNAM.** III. 7. V. 186
QVIDQVAM. I. 22, 23, 338, 425, 487, 513, 581, 606, 748, 1055, 1070. II. 87, 296, 305, 585, 1026. III. 44, 226, 244, 129, 810, 853, 863, 980, 991, 999. IV. 632, 1096. V. 354, VI. 330
QVIDQUE. I. 774. II. 166, 586. III. 334. V. 168
QVIDQVID. I. 289 III. 620, 789. V. 132, 263, 285, 305, 771, 1453
quicquid id est. V. 377, 1251. *Virgil. lib. 2. Æn. v. 49. Quidquid id est, timeo Danaos.*
QVIDVE. III. 774, 1100. V. 28, 48, 169, 177. VI. 28, 1106
QVIDVIS. I. 556. III. 557
QUIERINT. V. 1341
QUIERIT. VI. 855
QUIES nulla est reddita. II. 94
quies leti secunda simul atq; hominem est indepta. III. 212
QUIESCANT sopita fera munera militiæ, per maria, ac terras. I. 30
QUIESCAT terra. V. 535
QUIESCUNT sopita. III. 934. IV. 764
QUIESSET. I. 345
QUIETÆ sedes. III. 18
QUIETE summa stare. II. 310
quiete eadem aliis sopitus est. III. 1052
quiete in summa corpus jacet. IV. 456
quiete in molli. IV. 987, 988
ad QUIETEM, & somnum res redit. III. 924
quietem securam, cur non capis a quo animo? III. 953
quietem infestam miseris faciebant sape. V. 981
QUIETES intactas frunde naribus inveniunt canes. I. 405
QUIETI mandare fessum corpus. IV. 846
QUIETOS. V. 169. VI. 72
QUIETVM. II. 238. IV. 905. V. 1126
QVIMVS. I. 300. II. 139, 836. III. 872. IV. 241
QVIN. I. 311, 731, 781, 797, 821, 914, 1078, 1108. II. 202, 237, 373, 687, 825, 1011, 1024, 1077. III. 26, 254, 312, 331, 464, 488, 541, 582, 583, 593, 603, 658, 939, 1093. IV. 311, 535, 711, 918. V. 180, 882. VI. 320, 693, 953 1012
quin tamen. II. 29
QVINGENTOS cursus. IV. 411
QVINQUE IV. 303. VI. 912
QUIPPE. I. 104, 152, 167, 182, 242, 610, 774, 988, 1090. II. 547, 791, 870, 981, 1131. III. 195, 431, 441, 802, 1076. IV. 436, 532, 665, 729, 772, 899, 923, 984. V. 127, 241, 344, 450, 897, 1061, 1157, 1168. VI. 208, 270, 545, 826, 854, 910, 938, 984, 1018, 1178
quippe

quippe enim. VI. 617

quippe etenim. VI. 1234

quippe ita. I. 151

quippe, ubi. I. 167. III. 431. IV.

435, 665

QVIS. I. 751, 967. II. 250, 1093,

1095. III. 351, 355, 819. IV. 296,

471, 617, 621. V. 1, 561. VI. 483,

655, 785, 1197

QVISQVAM. I. 448, 701, 1075.

III. 607, 925, 933, 943. IV.

690, 882. V. 37, 932. VI. 1248

QVISQVE. I. 964. II. 370, 460,

488. III. 235, 893, 1072, 1081,

1085. IV. 524, 959. V. 959, 988,

1032, 1141, 1147. VI. 677,

985, 1244, 1279

QVISSE. V. 1044, 1421

QVISVE. V. 3

QVAT. III. 555. IV. 1157, 1159. V.

153. VI. 430, 554

QVO. I. 16, 28, 84, 122, 143, 158,

206, 307, 308, 374, 378, 380,

421, 423, 424, 472, 482, 505,

536, 546, 568, 699, 742, 780,

881, 910, 923, 953, 960, 970,

976, 992, 1075. II. 32, 61, 88,

150, 163, 226, 257, 297, 304,

318, 430, 447, 470, 476, 549,

608, 612, 691, 724, 784, 786,

786, 800, 960, 1044, 1045.

III. 55, 95, 297, 537, 819,

828, 1088, 1103. IV. 67, 185,

108, 242, 448, 524, 575, 632,

674, 682, 653, 999, 1000, 1253.

V. 20, 37, 57, 60, 329, 361, 363,

372, 515, 525, 589, 598, 614,

618, 691, 747, 797, 915, 1145,

1280, 1287, 1424. VI. 25, 41,

66, 70, 87, 238, 289, 319,

383, 388, 472, 494, 506, 532,

559, 609, 610, 815, 716, 727,

730, 751, 757, 821, 824, 843,

896, 906, 920, 1010, 1038,

1052, 1153

quo magis, tam magis. IV. 999

quo pacto. II. 800

QVOAD. II. 819. V. 1212, 1432

QVOCVMQVE. II. 773. III. 51. IV.

380 426. VI. 298, 882

QVOD. I. 44, 55, 81, 94, 152, 173,

213, 221, 234, 268, 282, 331,

335, 336, 352, 356, 364, 368,

369, 371, 386, 391, 393, 394,

410, 426, 429, 430, 432, 437,

439, 451, 507, 515, 517, 520,

523, 531, 544, 559, 593, 652,

662, 665, 671, 692, 698, 746,

750, 725, 779, 788, 791, 845,

874, 878, 902, 905, 919, 929,

931, 952, 956, 959, 967, 975,

999, 1001, 1008, 1033, 1051,

1054, 1067, 1072, 1077, 1078,

1089. II. 39, 46, 94, 126, 151,

183, 194, 220, 221, 225, 237,

248, 254, 280, 336, 357, 368,

460, 463, 465, 480, 490, 498,

527, 532, 546, 584, 585, 604,

607, 723, 734, 747, 749, 753,

759, 767, 771, 798, 869, 885,

886, 888, 918, 922, 923, 924,

929, 931, 997, 998, 1009,

1027, 1034 1101, 1116, 1117,
 1137, 1148. III. 6, 29, 41, 47,
 101, 107, 115, 140, 187, 212,
 222, 236, 259, 267, 277, 328,
 351, 358, 366, 372, 386, 432,
 441, 474, 483, 497, 519, 521,
 534, 556, 597, 612, 641, 645,
 648, 691, 699, 702, 715, 723,
 749, 755, 757, 771, 796, 806,
 810, 815, 831, 832, 837, 838,
 842, 890, 916, 919, 931, 941,
 947, 956, 958, 959, 971, 1012,
 1015, 1019, 1024, 1068, 1096,
 1123, 1276. IV. 4, 6, 8, 33, 49,
 94, 159, 203, 211, 271, 293,
 315, 316, 330, 348, 369, 372,
 384, 483, 493, 502, 597, 622,
 635, 638, 659, 673, 697, 698,
 702, 720, 743, 751, 757, 759,
 763, 769, 780, 805, 820, 833,
 857, 883, 897, 948, 1031,
 1035, 1054, 1072, 1081, 1114,
 1122, 1127, 1130, 1131, 1133,
 1176, 1192, 1199, 1224, 1229,
 1270, 1277. V. 19, 65, 108,
 139, 152, 153, 161, 196, 204,
 248, 257, 261, 265, 267, 287,
 319, 320, 321, 339, 350, 354,
 352, 386, 407, 445, 451, 475,
 479, 508, 520, 553, 594, 607,
 621, 627, 662, 666, 770, 812,
 822, 834, 847, 863, 912, 914,
 924, 927, 934, 935, 958, 975,
 980, 1113, 1116, 1147, 1171,
 1179, 1223, 1240, 1244, 1246,
 1276, 1305, 1347, 1403, 1411.

VI. 19, 21, 29, 30, 52, 141, 186,
 205, 218, 235, 249, 314, 324,
 329, 334, 339, 371, 386, 421,
 567, 590, 655, 700, 705, 740,
 742, 767, 769, 790, 829, 853,
 861, 877, 890, 891, 906, 937,
 972, 975, 980, 998, 1010,
 1013, 1022, 1028, 1053, 1054,
 1056, 1087, 1105, 1106, 1117,
 1134, 1135

quod genus. II. 194. III. 222.
 267. 277. 328. 432. IV. 271,
 V 479

quod contra. I. 82. *Modus loquen-*
di bonis scriptoribus usitatissi-
mus. Sic Cic. pro P. Quinctio:
Reliquum est, ut eum nemo ju-
dictio defenderit: quod contra
copiosissime defensum esse con-
tendi. Et in Catone: Cuius à
me corpus crematum est: quod
contra decuit ab illo meum. I-
tem in Lelio: Peccasse se non
anguntur: oburgari moleste fe-
runt: quod contra oportebat,
delicto dolere, obiurgatione gau-
dere. Sallust. Jugurth. c. 94. quod
contra est.

quod nisi. VI. 567. pro, nisi.

quod nunc. I. 221

quod superest. I. 44. 919. II. 39.
 183. 490. 546. III. 351. 919.
 IV. 597. 769. 1276. V. 65. 261.
 770. 1240. VI. 218. 422. 906.
 998

QVODAM. II. 803. 807. IV. 450

QVOD.

LEXICON LVCRETIANVM.

QVODCVMQVE. I. 177, 433, 440.
470, 670. 683, 780, 791. II.
16, 752, 981. III. 520. IV. 166,
1076, 1223. V. 276, 286, 323,
901

QVODDAM. II. 254. 809

QVOD SI. II. 983

QVODQVE. I. 1092. II. 373. V.
634

QVODVIS. II. 343, 371. III. 606.
1104. IV. 116

QVOI. I. 616. II. 17. III. 999. IV.
959. *pro, cui.*

QVOIQVAM. II. 715. IV. 1026

QVOIQVAM. IV. 1026

QVOIVSQVE. I. 592. II. 1077

QVOLIBET. IV. 902. V. 1345

QVOM. III. 442

QVONDAM. II. 634. III. 1043.
V. 412. VI. 2. 6. 108. 1136

QVONIAM. I. 3. 4. 21. 32. 208.

265. 303. 339. 345. 362. 503.

511. 525. 543. 562. 569. 577.

592. 597. 600. 616. 619. 632.

675. 743. 793. 858. 891. 941.

949. 961. 1018. 1081. II. 37.

67. 82. 91. 94. 187. 378. 477.

511. 521. 528. 747. 789. 794.

807. 809. 816. 833. 836. 855.

961. 1147. III. 31. 61. 131.

166. 177. 204. 231. 240. 349.

426. 435. 437. 511. 532. 539.

546. 580. 635. 670. 717.

769. 796. 822. 877. VI. 18.

26. 30. 52. 84. 95. 109. 193.

228. 230. 291. 456. 501. 529.

543. 568. 606. 695. 731. 736.

741. 751. 832. 887. 931. 848.

1085. 1103. 1128. 1151. 1181.

1237. V. 139. 151. 181. 236.

258. 366. 389. 770. 794.

820. 844. 1102. 1122. 1130.

1130. 1270. 1312. 1331. 1362.

VI. 42. 376. 543. 625. 631.

934

QVOQVAM. I. 1053. V. 841

QVOQVE. I. 290. 320. 327. 373.

536. 542. 584. 587. 620. 809.

883. 879. 910. 933. 1035. 1048.

II. 22. 39. 126. 139. 184. 212.

116. 281. 284. 314. 509. 513.

541. 581. 666. 743. 774. 821.

952. 979. 1020. 1143. III. 34.

118. 209. 242. 293. 329. 350.

367. 413. 424. 438. 451. 456.

463. 471. 513. 630. 693. 759.

766. 796. 863. 876. 1009.

1043. IV. 10. 29. 61. 72. 83.

112. 259. 283. 302. 471. 475.

487. 502. 510. 528. 534. 556.

593. 600. 614. 809. 816. 890.

1080. 1142. 1166. 1211. 1248.

1257. V. 139. 154. 194. 246.

307. 328. 345. 465. 518. 532.

573. 603. 636. 714. 750. 918.

1045. 1207. 1449. VI. 112.

115. 136. 144. 161. 169. 213.

223. 255. 260. 299. 308. 316.

373. 442. 458. 469. 473.

480. 482. 502. 512. 551. 553.

670. 676. 703. 724. 729. 757.

769. 806. 828. 830. 898. 905.

937.

937, 947, 953, 1021, 1040, RADENTES *corporistatum*, VI.
1121, 1128, 1129

157

QVOQVOVORSVM. II. 1051

QVORSVM. I. 135, 153, 188, 242,
456, 467, 575, 638, 716, 758,

677, 891, 973, II. 174, 537, 565,
583, 706, 968, III. 317, 812-

1051, IV. 127, 174, 584, 735, V.

241, 356, 440, 473, 892, 1100,

VI. 55, 89, 364, 985, 1082,

1197

QVOS. I. 25, 734, 845, 908, 1021,

II. 242, 630, 1007, III. 521,

576, 867, IV. 391, 399, 408,

467, 1180, 1194, 1205, V. 89,

351, 422, 807, 992, 1176, 1331,

VI. 63, 423, 815

QVOSCVMQVE. V. 585, 586

QVOSDAM. III. 309, VI. 1211

QVOT. III. 318

QVOTA. VI. 652

QVOVE. I. 51, IV. 32, V. 72, 185,

774

QVOVIS. I. 102, II. 567, 665, 781,

793, 818, 824, III. 267, IV. 155,

776, 798, V. 127

QVVM. IV. 1196, VI. 468

R.

RABIE *descripta* minantur. V.
1064

RABIES *Unde ille hac germina sur-*
gunt. IV. 1076

rabies *eadem* redit, & *furor ille*

reuiisit. IV. 1110

RADENTIA *flumina* ripas *ro-*
dunt. V. 256. *Tralate.* Virgil.
lib. 7. Æn. v.

Proxima *Circeæ* raduntur *littora*
terra.

RADERE *tigna.* V. 1266

RADIANTIA *sidera mundi.* IV.

213

RADIATI *solis* *matutina* *lumina*
rubent. V. 463

RADIATVM *insigne diei.* V. 999

RADICES *montis.* VI. 695

radices *saxi.* II. 102. *Vide Turneb.*

Aduersar. lib. 5. c. 27

RADICIBVS *vsq;* *ab* *imis* *altis* *ab*
radicibus. I. 352, III. 316, V. 555,

806, 1253, VI. 140

nec RADICITVS *euelli* *malaposse*
putandum est. III. 311

radicitus *è* *vita* *se* *collit,* & *icis.*

III. 891

non RADII *solis,* *neq;* *lucida*
tela diei *discutiant.* I. 147, II.

59, III. 92, V. 485, 1352, VI.

93

RADIIS *solis.* II. 125, V. 266, 390.

658, 703, 754, VI. 272, 513,

618, 737, 860, 869, 874.

964

RADIORVM *lumine* *in ipso.*

II. 116, IV. 365, 375, V. 612,

1103

RADIOS *fundunt* *solis* *lumina.* II.

114

radios,

LEXICON LVCRETIANVM.

- radios inter quasi rumpere lucis** RAPI incomitata certabant fune-
 V.288 ra vasta.VI.1213
radios interrumpat, lumenq; pro- in RAPIDAS amnis despeximus
fusum. V.766 Gndas.IV.423.V.624
RADITVR ianua expletis oris. IV. Inscriptio Vetus: pag.161
 534
RAMENTA ferri. VI.1043
RAMI, stirpesq;. V.1099
rami, silvarum fragmina. V.
 1283
rami fragorem dant. VI.135
rami virescunt arboribus cres-
cunt ipsa, fetuq; grauantur. I.
 252
sub RAMIS arboris alta. II.30. V.
 1364.1392
RAMOS. I.353.1091. II.702. V.
 934.1066
RAMOSA arbor. V.1095
ramosa nubila, atq; aspera. VI.
 132
RAMOSIS principijs. II.446. i.e.
 firmis solidis
RANCENTI iam viscere ceda-
uera vermes expirant. III.
 720
RANCIDA quo perolem projecta
cadavera riuu. VI.1153
RAPACES per terras amnes ex
imtribus assiduis exisse. V.342
 Sic I. 17. Per maria, ac montes
 fluuiosq; rapaces. Ouid. Metam.
 lib.8. v.551. Nec te committit ra-
 pacibus Gndas.
rapaces falces. III.651
RAPAX vis equorum. V.358

CALCAMVS. RAPIDAS. SVBIB-
 CTI. GVRGITIS. VNDAS. ET.
 LIBET. IRATÆ. CERNERE.
 MYRMVRA. AQVÆ.

RAPIDI venti. I.292
rapidi leones IV.713
rapidi fremitus, & murmura ma-
gna minarum V.1192

RAPIDIS canibus. V.890
RAPIDO percurreris turbine ven-
tus. I.273

RAPIDOS tranant amnes I.15
RAPIDVM mare. I.720

RAPIDVS turbo per terras queat
percurrere. VI.668

RAPQVE, & tre. II.279

RAPTAM Tyndaridem. I.464

RAPTANT turbine. I.279

RAPTAVIT athere toto Phaë-
thonta rapax auia vis equorum.
 V.399

RAPTIM. I.662.1097. II.1016.
 IV.425. VI.604.81

RARA. II.532.859. III.859.136.
 367. IV.195.445.731. V.458.
 VI.131.862

RARÆ perplexa foramina lingua.
 IV.623

RARAS, & molles res relinquunt,
 I.743

RA-

RAREFACTA. II. 1138
 RAREFACTVM. III. 443
 RAREFECIT. VI. 870
 RAREFIERI. I. 648
 RAREQVE FACIT *lateramina*
Vasi. VI. 232
 RARESCIT. IV. 863. 890. VI. 841
 875
 RARESCVNT. VI. 213. 512
 RARIOR. VI. 1022
 RARIQVE. I. 656
 RARISQVE. I. 654
 RARVS. III. 445
 RARO. I. 347. VI. 447. 631. 936.
 958. 1033. 1037. 1184
 RATIO. I. 110. 128. 498. 572.
 616. 941. II. 472. 666. 718.
 III. 14. 162. 322. IV. 18. 385.
 485. 487. 503. 510. 522. 525.
 657. 797. V. 67. 109. 144. 6. 613.
 693. 1004. VI. 79. 82. 131
 474. 534. 607. 659. 861. 998.
 1088. 1136. 1224
 RATIOQVE. I. 148. III. 93. V. 336.
 1388. 1454. VI. 40. 572
 RATIONE. I. 48. 53. 77. 108. 129.
 130. 153. 280. 410. 310. 335.
 341. 344. 357. 368. 377. 395.
 423. 448. 480. 530. 549. 586.
 601. 637. 665. 738. 841. 844.
 878. 883. 816. 933. 946. 1059.
 1079. 1095. II. 81. 93. 166. 176.
 229. 299. 349. 374. 377. 381.
 479. 492. 505. 515. 518. 644.
 675. 709. 806. 856. 880. 1042
 1071. 1082. III. 74. 183. 283.

573. 628. 666. 755. 834. 836.
 1014. IV. 4. 23. 106. 115. 143.
 163. 191. 254. 396. 427. 448.
 595. 597. 666. 745. 752. 755.
 758. 774. 831. 961. 1138. 1190.
 V. 23. 82. 84. 91. 112. 120. 161.
 293. 298. 349. 407. 410. 414.
 461. 529. 553. 562. 642. 734.
 771. 790. 908. 1029. 1051.
 1053. 1116. 1344. 1351. 1438.
 VI. 20. 55. 58. 65. 66. 89. 278.
 305. 403. 424. 505. 574. 760.
 853. 866. 881. 902. 1129
 RATIONEM. I. 45. 944. II. 551.
 762. 985. 1021. 1039. III. 179.
 260. IV. 21. 128. 175. 573. V. 9.
 1167. VI. 774. 918
 RATIONES. I. 105. V. 56. 1182
 RATIONI. III. 514
 RATIONIBVS. II. 169. 178. V.
 197
 RATIONIS. I. 81. II. 52. III. 44.
 IV. 505. 618. V. 65. 1210
 RAVCÆ. VI. 751
 RAVCAS *per fauces.* VI. 1187
 RAVCVM *bombum reboas tuba.*
 IV. 546
Ennius lib. 3. Annal.
Cumq; caput caderet sonitum tuba
sola peregit,
Et pereunte viro, rauco sonus are
cacurrit.
 RAVCISONO *minantur cornua*
cantu. II. 619
 RAVCISONOS *cantus.* V. 1083. *sic*
Catull. Carm. 65

LEXICON LVCRETIANVM.

Multaq; raucifonos efflabant cornua bombos.

RE. I. 172, 410, 416, 825, 931. II. 47, 658, 899. III. 442. IV. 8, 695. V. 3, 1055. VI. 423, 740, 768, 979

REAMVR. II. 930. IV. 41. V. 80. VI. 250, 764

REANTVR. VI. 600

REAPSE II. 658

REARIS I. 80, 652. II. 730. IV. 170. V. 15, 247. VI. 535

REBOANT *citharis laqueata, aurataq; templa* II. 18

REBOAT *tubaraucum bombum.* IV. 546. *Virg. lib. 3. Georg. v. Reboant silua, & magnus Olympus.*

REBVS. I. 27, 43, 52, 58, 80, 127, 159, 168, 173, 184, 196, 203, 206, 270, 330, 312, 331, 359, 369, 370, 382, 399, 408, 420, 424, 450, 459, 469, 488, 497, 511, 537, 547, 552, 563, 569, 578, 607, 630, 651, 658, 660, 707, 714, 728, 742, 748, 752, 763, 777, 801, 812, 814, 815, 842, 865, 875, 892, 894, 913, 929, 1004, 1026, 1050, 3104, 1109. II. 43, 175, 179, 184, 216, 261, 290, 308, 511, 581, 647, 694, 737, 840, 854, 861, 1010, 1017, 1033, 1087, 1118, 1126. III. 28, 53, 56, 207, 315, 320, 371, 812, 837, 838, 914, 1018, 1040, 1085. IV. 6,

31, 47, 52, 62, 65, 89 130, 144, 145, 160, 161, 217, 225, 256, 323, 476, 637, 643, 645, 664, 696, 738, 765, 778, 809, 813, 821, 858, 863, 894, 896, 927, 960, 982, 1012, 1029, 1184, 1234. V. 16, 85, 171, 182, 198, 247, 276, 278, 280, 366, 394, 436, 481, 619, 665, 669, 847, 1041, 1061, 1090, 1105, 1163, 1239, 1334. VI. 28, 59, 422, 498, 542, 647, 711, 917, 921, 924, 931, 960, 961, 981, 1034, 1054, 1228

rebus *ex multis reddere.* II. 179, 511. *pro, argumentis, rationibus, quibus fidem facimus.*

rebus *multis melior fuit.* III. 1040

rebus *relictis.* III. 1085. *Elegans locutio: qua etiam utitur Flaut. Epid. 4. 2. v. 35. Truc. 2. 1. v. 25. Cist. 1. 1. v. 6. Stich. 2. 3. v. 37. Terent. And. 2. 5. v. 1. Eun. 1. 2. v. 86. Heaut. 4. 7. v. 12. Horat. iib. 1. Epist. 5. v. 30. Cic. lib. 3. de Orat. Caesar. lib. 7. de bello Gall. c. 34. Cyprian. lib. 1. Epist. 2. & lib. 3. Epist. 13. & alij passim.*

RECEDANT *ab rebus.* IV. 63, 100

RECEDAS *de speculi parte.* IV. 320

RECEDAT *à lapide ferri natura.* VI. 1040

Ff

RECE-

DANIELIS PARÆI

- RECEDENS** in *deserta* II. 1100
RECEDERE, II. 1126. IV. 696, 858
RECEDIS, ut *plenus vita conuiua*. III. 952
RECEDIT, II. 229, III. 7. III. 1011
RECEDVNT, II. 4. III. 834. IV. 130, 738
RECELLIT retro. VI. 572. *Festus: Recellere, reclinare, & excellere, in altum extollere.*
RECENS, II. 416. III. 706. V. 331. VI. 791
RECENTI, II. 319. III. 671. V. 283, 905. VI. 135
RECENTIA, IV. 1064
RECEPERAT intus. VI. 22
RECIPIT, VI. 145
RECEPTA, II. 110
RECEPTANT, II. 999
RECEPTAT, III. 506
RECEPIVM, I. 377
RECESSERIS paululum abre. I. 410
RECESSEBIT, III. 726
RECESSIT, II. 991. III. 213, 440, 717. IV. 915. V. 414
RECIDERE, I. 1061. V. 281
recidere ad nihilum, I. 856
RECIPIT, III. 240. V. 321. VI. 573
recipit res recreari, V. 314
RECLAMAT ratio *uera*, negat q̃, credere posse *animum*, I. 616
RECLYSA *officia*, III. 367
RECLYSIS *foribus*, III. 361
RECONFLARI *sensus possit*. IV. 925. *Tralatio ab igne.*
RECREARE nos interdum *videtur*, VI. 975
recreare lumen, V. 758. i. e. *denuo, iterum cre-re*. *Glossa. Recrea io, παλιγγενεσία.*
RECREARI cum *recipit res*, V. 314. i. e. *rursus creari incipit.*
RECREATA, I. 940. IV. 17
RECREAVERVNT *vitam Athenae, legesq; rogarunt*, VI. 3
RECREAVIT suum per *iter cuncta gubernans*, V. 405
RECREET *viros cibis interdatus, & suffulciat artus*, IV. 866
rectet fluentes, V. 278
RECRESKIT terra, V. 160
RECTA *regione viai*, II. 249, 799, IV. 91, 295, 441. 603, 1265
RECTAM *figuram seruet*, IV. 298
RECTIS *regionibus exit norma fal-lax*, IV. 516
rectis faucibus cicit, VI. 689
RECTIVS *inde perspiciemus*, I. 156
RECTO *ad id contendere cursu*, VI. 27.
recto impete perfringens, VI. 137
recto foras amittimus ore, IV. 549
RECIVM per *inane fiuntur corpora*, II. 217, 226
RECVBANTEM *in corpore sancto*, I. 38

LEXICON LVCRETIANVM.

RECUMBIT <i>mulier graui castoreo</i> <i>sopita.</i> VI. 794	reddat. IV. 310. <i>absolute.</i>
RECVRSA NT <i>longè longeq.</i> II. 105	REDDITA. I. 203, 561, 577, 628; II. 44, 141, 511, 679, 757, III. 619, IV. 178, 323, V. 619. VI. 533 981
REDACTA <i>forent.</i> I. 553. <i>Al. redi-</i> <i>cta.</i>	reddita <i>uita mors.</i> IV. 762
REDDANT <i>sensus.</i> II. 1004	REDDITVS <i>introitus.</i> VI. 493
reddant <i>verborum formas.</i> IV. 576	REDDVND A. I. 53. V. 67
reddant <i>gravidas uxores semine</i> <i>largo.</i> IV. 1231	REDDVNT. IV. 105, 209. VI. 812
REDDANTVR <i>similes cuiq.</i> <i>figu-</i> <i>ra.</i> IV. 107	REDEANT. I. 673. 796. II. 755. 863. IV. 994
REDDAT <i>sui simile.</i> I. 1009. VI. 1122	REDEGERIT <i>rursum.</i> III. 861
REDDE <i>nomen.</i> III. 132	REDEGIT. V. 404. 875
REDDEBANT <i>uitam.</i> VI. 1196	REDEO. V. 778
REDDEND A <i>nunc ratio, tur, &c.</i> VI. 607	REDEVNT. I. 249. III. 1020. IV. 1017. VI. 570. 871
REDDERE. II. 228, 762, 889. 985. III. 179, 260. IV. 128, 175, 463, 506, 574, 579. V. 198, 715. II. 67. 1247. VI. 608. 855 910	REDEVNTIBVS <i>solis annis multis.</i> I. 311. <i>Expressit vim Græce nomi-</i> <i>nis, cuius rōs. Virgil. lib. 8. Æn.</i> <i>vers.</i>
reddere <i>ex robis multis, & con-</i> <i>firmare hoc ausim.</i> II. 179	Ex quo <i>terdenis</i> <i>verbum redeuntibus</i> <i>annis</i>
REDDETVR <i>hinc facile ratio, &</i> <i>omnis caussa patefiat.</i> VI. 998	Ascanius <i>clari condet cognominis</i> <i>Albam.</i>
REDDI <i>possint mollia.</i> I. 566	Horatius <i>Sat. II. 2. &</i>
reddi <i>non poterit ratio.</i> I. 572	<i>Sive diem festum rediens aduext-</i> <i>rit annis.</i>
REDDER <i>fetus manibus melio-</i> <i>res.</i> I. 209. <i>Al. reddere. Leges Cass.</i> <i>Barthij Adversar. lib. 17. c. 5</i>	REDIBANT. VI. 1246
REDDIDIT. III. 657. VI. 1137	REDIBAT. V. 1140
REDDIT. IV. 573. V. 746. VI. 971	REDIRET. IV. 32
	REDIMIRE <i>caput, atq.</i> <i>humeros,</i> <i>plexis corollis.</i> V. 1398
	REDISSENT. I. 541
	REDIT. I. 248 III. 503, 506. 924. IV. 1150. VI. 637
	REDOLERE. IV. 697

DANIELIS PAREI

REDVCERE. V. 1336	REFRENAT. I. 849. II. 1119. IV. 1078. VI. 530
REDVCIT in lumina Vita I. 228	REFRENATVR. II. 283
REDVCTVM. I. 228	REFRENATVS. V. 115
REDVCVNT. IV. 990	REFRENAVIT. II. 276
REDVNDAT campis Nilus. VI. 712. i. e. effluit, & effunditur in campos.	REFRENET. VI. 567
REDVND ET campis paruus aqua fons. V. 602	REFRIGESCIT enim cunctando plaga per auras. IV. 704
REFECTA. I. 235	REFVGISSE. III. 69
REFELLI sensibus. IV. 481	REFVLGET. II. 799
REFERANT proauorum figuras. IV. 1212	REFVTANS artem contra conuincere tendit. V. 726
quo REFEREMVS enim. I. 699. Tralatè.	REFVTANT neq; id manifesta. II. 866
quo REFERENTES. I. 424	REFVTAT. III. 351. absolute, pro, dissentit, non admittit. Lambin. leg. renutat.
REFERRE. I. 590. 900. II. 883. 893. 1005. IV. 581	REFVTATV ancipiti conuincere falsum. III. 526
REFERRET nihil. I. 680	REFVTET id res vera. II. 245
REFERRI. IV. 322	quis REGERE immensi summam, quis habere profundiendo manu validas potus est moderanter habenas? II. 1093
REFERT. I. 816. 963. II. 759. 812. 1011. III. 545. IV. 632. 981. 1217. 1250. 1253. 1257. V. 546. VI. 1131	regere imperio res velle, & regna tenere. V. 1127
refert. I. 75. Tralatio à re militari. Virgil. lib. 4. Æn. v.	regere totum hominem, & versare videtur. III. 165. i. e. coërcere moderari, continere. Virgil.
Egregiam vero laudem, & spolia amplare feris.	Ille regit dictis animos, & pectora mulcet.
REFERVNT. II. 633	REGES verumq; potētes. II. 49. III. 1041. IV. 1007. V. 1108. 1221
REFERVNTVR. V. 87. VI. 61	REGIBVS occisis, subuersa jacebat pristina maiestas soliorum, & sceptris superba V. 1135
REFICI. I. 517. 557. 561	
REFICIT. I. 34. 263	
REFLATVR aer. IV. 936	
REFLEXA. IV. 444	
REFRACTA. IV. 442	

LEXICON LVCRETIANVM.

- REGIGNI. V. 245
 REGIMEN *Gita in mente locatum*
est. III. 95
 REGIO *loci opportuna dabatur.* V.
 805
 REGIONE. I. 956. 1039. 1071. II. 249.
 266. 293. 534. III. 141. 610.
 IV. 374. 703. 787. 1265. V. 535.
 VI. 343. 723. 742. 823. 833
regione tota errantes feruntur.
 VI. 66. *Gifan. leg. caca ratione*
feruntur.
 REGIONEM *ad mediam conueni-*
runt. VI. 732
 REGIONIBVS. I. 64. 469. 963. III.
 618. IV. 516. VI. 119. 414. 762.
 892
 REGIT *Mauors armipotens belli*
feramunera. I. 33
 REGIT *una manus quantouis impete*
euntem. IV. 901
 REGNA *tenere, & imperiores rege-*
re velle. III. 849. V. 1127
 REGNARI *humor in aruis.* V.
 396
 REGNI *gloria* II. 38
 REGNUM, & *imperium.* VI. 54
 REGULA *prima si praua est, nor-*
magis si fallax rectis regionibus
exit, & libella aliqua si ex par-
te claudicat hilum, omnia men-
dose fieri, atq; obstipa necessum
est. IV. 514. & *seqq. Vide Isidor.*
Orig. lib. 6. capit. 16. & lib. 19.
cap. 18. Senec. Epist. 122. Glos-
- far. Regula, κανών Varinius Le-*
xicographus ita definit: κανών
ἐστὶ μέτρον ἢ ἀξία φέρειν, πᾶσι
ἀποδείξειν καὶ ἀπαρτῆσαι μὲν
αὐτὸς ἐπιδοχόμους.
- REHALAT *terra fumans humo-*
rem. VI. 522
 REI. III. 394. IV. 883
 REICERE II. 713
 REICIAT. V. 640. VI. 80
 REIECTA. II. 109. IV. 572
 REIECTA *crebro repulsa.* IV. 105
 REIECTANT *voces ad sidera mun-*
di. II. 330
 REII. I. 688. II. 3. 236. 548. VI. 392.
 918
 RELATVS. V. 685
 RELAXANT *vincla.* VI. 355
 RELAXAT *nodos.* VI. 878
 RELICTA. IV. 525. V. 500. 1415
 RELICTI. III. 343
 RELICTIS *rebus.* III. 1085
 RELINQVAS *contempta dona.* I. 47
relinquas solam. I. 517 III. 412
relinquas mirari multa. VI.
 654
 RELINQVAT. I. 703
 RELINQVEBANT *Solucres onia.* V.
 800
 RELINQVERE. I. 658. III.
 614
 RELINQVI. I. 446. 656. IV. 43
relinqui. V. 625. *pro, superari cur-*
su celeritate.
 RELINQVIT. I. 965. III. 40. 124.
 309. V. 300

RELINQVNT. I. 743. V. 1238
RELIOVIT. III. 1039. IV. 1130. V.

64.

RELIOVO. III. 649

RELLATVM. II. 999

RELLIGIO. I. 78. 83. 101. VI.
1274

RELLIGIONE. I. 63. II. 680. V.
115. Glossar. Religiosus, δεισιδαι-
μων, θεοσεβής. Religio, ἡθνησία,
εὐσεβεία, ἀγθεοίς, καὶ αἰδῶ. Re-
ligione, ἀκαθείας, ἡ αἰδῶς.

RELLIGIONEM. III. 54

RELLIGIONES. V. 87. VI. 61

RELLIGIONIBVS. I. 109

RELLIGIÓNIS. II. 43

RELLIGIONVM nodis artis ani-
mum exfoluere pergo. I. 930. IV.
7. Vide Lactant. lib. 4. de vera
sapientia, cap. 28.

RELIQVI. II. 953

RELIQVIARVM. II. 1100

RELIQVIAS. III. 657. IV. 973.
VI. 825

RELIQVVO. I. 650. II. 953

REM. I. 150, 198, 264, 438, 562,
832, 691, 996, 1018. II. 67, 185,
233, 477, 521, 921, 1141. III.
70, 258, 360, 565, 623. IV. 156,
524, 805, 864, 882. V. 101,
1149, 1438. VI. 333, 379, 571,
873, 939, 985

REMANAT. V. 168. VI. 635

REMANEBAT. VI. 1276

REMANENT. I. 46

REMANERET. IV. 923

REMANSIT cui mens, animusq.
III. 403

REMASSE, III. 69. pro remeasse.
Vulg. remosse. Vide Pauli Meru-
la Not. ad Ennij Annal. lib. 1.
pag. 187. 188. Et loh. Meursij E-
xercit. Critic. Part. 1. ad Plauti
Truculent. cap. 1. pag. 245.

REMEANDO. IV. 721

REMENSVM est. II. 515

REMIGII oblita aues pennarum
vela remittunt. VI. 743
Elegantitralatione: ut Virgil.
lib. 1. Æp. v.

Volat ille per aëra magnum remi-
gion alarum.

Et lib. 6. v.

Tibi. Phabe, sa: rauit remigio ala-
rum.

Apuleius Metam. lib. 5. Sed ubi
remigia pluma raptū mātutum
proceritas spatij fecerat alienū.
Et lib. 6. de aquila volatu: Re-
migium dextrā levāq. porrigēs.
Et de Deo Socratis: Aëra proxi-
mum terra volitando transcer-
berant. Ceterum cum illis fessa
sunt remigia pennarum, terra,
seu portus est. Lucianus Timo-
ne, de Mercurio, qui in cælum
remolarat. ὁ μὲν ἀπὸ λήλυθες, αἰς
δοκεῖ. περμαίεσθαι γὰρ τῇ εἰσι-
αία τῶν πτερόων.

REMIGRANT. II. 964

REMINISCARIS. VI. 649

REMINISCERE. III. 89

REMIS-

REMISSIS *membris*. V. 850

REMITTANT. II. 114

REMITTIS. VI. 67

REMITTIT. II. 199

REMITTUNT. IV. 313. VI. 743

REMONET. III. 896

in REMORANDO multis *offensibus* *hesitat*. VI. 332

REMORARI. II. 564

REMORATVR. II. 157

REMORDENT *peccata prateritis annis* *admissa*. III. 840

REMORDET *sc. animus conscius*.

IV. 1128. *Tralate. Minut. Felix*

Octav. Iam dudum me Octavij

nostri acriter angit, & remordet

oratio. Ruffinus Ecclesiast. hist.

lib. 6. cap. 6. Vehementissime

momordit hic sermo Demetrii.

Celius Sedul. Paschal. Carm.

lib. 3. quam fama nocens, &

plurima vita mordebant delicta

sua de muliere, peccata sua de-

flente.

REMORVM *pars supra salis rorem* *edita*. IV. 441

REMOTA *longe à sensibus nostris*.

II. 838. IV. 270. 288. 305. V.

149. 579

REMOTA *tempestatas*. VI. 957

REMOTIS. II. 534. III. 405

REMOTVM *est longe à verâ ra-*

tione, &c. III. 836. IV. 811. V.

126. 837. VI. 813

quos REMOVIT *natura à vita*. V.

351

RENATA *denihilo*. I. 674. 757

RENIDESCIT *are telius*. II. 328.

i. e. splendore armorum perfusa

hilaritatē quandam pra se fert;

& quasi risu diffundit spectato-

rem. Virgil. Georg. lib. 2 v. 282.

Late fluctuat omnis *are renidenti* *tellus.*

RENIDET *auro domus, & argento*

fulget. II. 27. *Tralate. Papias:*

Renidens, interdum splendens,

interdum ridens. Glossarium

vetus: Renidet, ρενιδᾶ, αὐ-

λαμπει. Reniduit, ῥενιδάσθαι.

Vide Henr. Steph. Emendat. ad

Agell. Not. Attic. pag. 107

RENOVARE *colorem Neptuni flu-*

ctu. VI. 1074

RENOVENT *fontes mare*. II. 591

RENTVR. I. 154, 714. II. 168. VI.

56, 90

RENTANT. IV. 601

RENTAT. III. 315. *i. e. renuit, ne-*

gat, non vult. Al. refutat. Pru-

dent. Hamartig.

Ille *gradum celerat fugiens: contra*

ille renutat.

REOR. V. 1418

REPARANDIS *rebus materies, ut*

suppeditet. I. 547

REPARARE. I. 550, 623. III. 979.

V. 667

REPARARI. I. 560, 1035. V. 733

REPARCENT *facere*. I. 667. *Ele-*

ganter, reparcit facere, i. e. non

parcis facere. Sic parcis facere,

dic-

dicimus: pro, abstinere à facto, non sult facere. Vide Turneb.

REPENTE. I. 187, 218, 281. II.

85, 315, 395, 764, 943, 1032,

1059. III. 945. IV. 567, 925,

989, 1001. V. 16, 401, 430,

481, 547, 551. VI. 121, 130, 150,

180, 230, 284, 351, 354, 451,

486, 545, 597, 667, 680, 759,

1088

REPENTI fulminis ictu. V. 401.

Cic lib. 3. Tusc. Quamquam

hostium repens aduentus magis

aliquanto conturbat, quam ex-

spectatus.

REPENTIS an: mantis itum. III.

389

REPERIRE. II. 849. III. 318,

1000, 1064. IV. 1112. V. 846.

VI. 531, 1078

REPERIRI. I. 488. VI. 1248

REPERIRIER. IV. 482

REPERTA. I. 136, 247, 412, 504,

732. II. 425. III. 131, 204, 238,

420. IV. 850. V. 13, 60, 336,

839, 1280, 1285, 1385, 1413,

1444. VI. 7.

REPERTAM. V. 1418

REPERTIS. V. 2.

REPERTORES doctrinarum, atq;

laporum III 1050

REPERTVM I 952. V. 1112, 1240,

1278. VI. 5.

REPERTVS ipse primus sum, qui

possim. Ec. V. 337

REPETAM captum pertexere di-

ctu. I. 418

REPENTENTIA nostri cum semel

sit interrupta. III. 864. i. e. *an:*

memoris recordatio, & retinencia

quadam: à repetendo. Auctor

vocabularij Latino Græci: Re-

petentia, ἐπανάληψις.

REPETVNT. I. 781. IV. 792

REPIT per artus. VI. 661, III 9

REPLEBAT. V. 990

REPLENT. VI. 718

REPLENTVR. IV. 609

REPLERAT. VI. 1270

REPLERI. II. 535

REPLETA. II. 805. IV. 626. V.

41.

REPLETVM. II. 1167

REPLETVR. I. 394. IV. 368, 372,

378. V. 812

REPLETVS. VI. 259

REPLEVIT. IV. 344

REPONIT. V. 684

REPONVNT. III. 105

REPOSCIT. II. 386

REPOSCO. VI. 920

REPOSCVNT. VI. 656

REPOSTA. I. 35. III. 347

reposita tereti cervice I. 35

REPREHENDERE. II I. 599. IV.

488. VI. 568

reprehendere memori mente. III.

872

REPRENDERE. IV. 500

REPTANT lanigera pecudes. II I.

318

REPVGNANT. V. 1036,

1081

REPV-

LEXICON LVCRETIANVM.

REPVGNAT. I. 693. II. 354. 1162

IV. 1081

REPVLSA. II. 129. 644

REPVLSENTES. IV. 481

REPVLSENTI. IV. 962

REPVLSE. VI. 570

REPVLSE. IV. 104

REPVLSEVM *est à vera ratione.* I.

808. V. 407. VI. 767

REPVTAS. III. 25

REQVIES I. 990. IV. 227. VI. 93.

933. II. 6

REQVIESCERE. I. 1057

REQVIRANT. VI. 260

REQVIRAS. V. 1090

REQVIRIT. II. 23. 365. III. 933

REQVIRO I. 645

REQVIRVNT. I. 640

RERVVM. I. 21. 25. 53. 49. 126. 119.

176. 210. 235. 268. 298. 333.

446. 463. 471. 483. 485. 498.

501. 502. 504. 517. 570. 585.

612. 622. 635. 653. 674. 679.

691. 705. 710. 712. 740. 756.

757. 765. 783. 814. 827. 833.

894. 916. 948. 1006. 1019.

1045. 1058. 1098. II. 49. 74.

79. 80. 83. 109. 110. 122. 132.

177. 304. 307. 309. 333. 379.

418. 478. 522. 530. 567. 571.

575. 652. 676. 683. 659. 754.

785. 788. 795. 832. 853. 882.

896. 915. 976. 1005. 1023.

1057. 1060. 1070. 1115. III.

9. 15. 31. 228. 319. 674. 676.

841. 915. 945. 974. 978. 1086.

IV. 25. 35. 46. 112. 98. 125. 130.

158. 164. 198. 210. 239. 334.

346. 352. 386. 495. 522. 601.

705. 708. 725. 775. 800. 966.

974. V. 2. 7. 55. 73. 176. 188.

195. 196. 200. 235. 238. 259.

336. 369. 420. 423. 432. 914.

1006. 028. 1050. 1262. 1275.

1361. VI. 350. 365. 605. 646.

649. 662. 770. 789. 995. 1063.

1091. 1211

RES. I. 50. 132. 145. 155. 157.

179. 216. 222. 218. 238. 246.

248. 292. 304. 328. 336. 339.

346. 359. 375. 383. 442. 443.

461. 472. 478. 482. 502. 505.

513. 541. 550. 611. 6. 7. 645.

673. 678. 690. 709. 743. 764.

766. 772. 790. 796. 802. 803.

812. 815. 823. 848. 849. 853.

856. 857. 875. 891. 892. 953.

986. 993. 996. 1080. 1109. II.

60. 62. 112. 157. 173. 242. 245.

289. 435. 437. 502. 542. 565.

566. 686. 720. 751. 755. 786.

825. 863. 873. 891. 910. 1000.

1003. 1016. 1020. 1022. 1024.

1048. 1066. 1067. 1075. 1131.

III. 17. 24. 34. 35. 47. 58.

135. 147. 185. 207. 209. 225.

384. 386. 370. 425. 525. 623.

691. 817. 924. IV. 29. 33. 53.

84. 88. 167. 183. 196. 205. 225.

235. 238. 243. 244. 251. 253.

258. 263. 291. 397. 469. 478.

479. 598. 662. 675. 691. 723.

Ff 5

779.

DANIELIS PAREI

- 779, 788, 877, 933, 1033, rescindere *Viam. II. 406. i. e. ap-*
 1082, 1116. V. 98, 105, 109, *rare, ac facere, se munire viam*
 280, 291, 293, 323, 324, 328, *Al. leg. restringere.*
 361, 411, 436, 438, 546, 677, RESERATA *viget genitalis aura*
 828, 846, 951, 1057, 1089 *Fauoni. I. 11*
 1137, 1140, 1191, 1232, 1413, RESERVANS. I. 697 V. 857
 1413, 1443. VI. 54, 138, 153, RESIDERE. II. 1008 III. 399
 165, 248, 312, 316, 347, 369, RESIDIT. II. 283, V. 1424
 468, 541, 568, 698, 703, 774, RESILIRE. I. 1044. IV. 323.
 781, 931, 936, 938, 1007, 1021 686
 1016, 1032, 1055, 1076, 1077 RESISTAT. V. 208
 1103 RESOLVANT. II. 62
 res interea labitur, & Cadimon a RESOLVAT. I. 51, 415
 fiunt. IV. 116. RESOLVI. I. 621. 1053. V.
 Res, pro patrimonio hic ponitur. 771
 P. aut. Most. Argum. & 2. RESOLVIT aurum. VI. 969
 Omnemq; absenterem suo absumit RESOLVTA forent, & in aëra ver-
 patre. sa. V. 279
 res Veneris. II. 173, 437. V. 846 RESOLVTO corporis omni tegmi-
 Hebraismus. sic Ouid, lib 2. de ne. III. 577
 remed. Amor.
 Ille quod à Veneris rebus surgente RESORBET. VI. 695, 1053
 puella RESPECTABAT. V. 973
 Vidit in immundo signa pudenda RESPECTANS. VI. 1232
 toro. RESPECTAT. V. 376
 Graci quoq; imitati sunt. Mu- RESPICE III. 986
 saeus. v. 141. μετ' ἐξ ἑοῦ κ' ἐπ' ἐξ ὅς *RESPICERE, quid sit prius a-*
 ἰεγὰ. *ctum, etas nostra nequit; nisi*
 res regere imperio, & regna tenere *qua ratio vestigia monstrat. V.*
 V. 1117 1445
 RESCINDERE leges validas. V. RESPICIAS. III. 868
 59. Iuris hoc est vocabulum. sic RESPICIVNT nec sua miserimale
 Terent. Phorm. Mihi non vici- maxima sepe. IV. 1152-
 tur, quod sit factum legibus re- RESPIRANT. VI. 569
 s. indiposse. Salust. Iugurth. c. II. RESPIRENT venti. VI. 567
 Oportere quinquennij consulta, RESPONDEMVS. III. 964
 & decreta omnia rescindi, RESPONDENT. IV. 167, 213

- RESPONSA *dedere ex adyto cor-* RETINENTIA. II. 25. III. 676. 864
dis. I. 737 *i e d'ad'v'm's, conseruatio.*
- RESPVAT. II. 197 RETINENTQVE *parentum natu-*
 RESPVERE *ictus.* III. 809. V. *ram.* II. 663
- 353 RETINENTVR II. 453
- RESPVIE *ex animo, longeq; remit-* RETINERE. III. 19. 258. IV. 1059
tis. VI. 67 *1180. VI, 518*
- RESPVITVR *imber.* II. 389 RETINERI. II. 468
- RESTANDI *est nulla voluptas.* I. RETORTA *est.* III. 30. *vulg. rete-*
110. pro resistendi. Ita Salust. a- *cta,*
pu'd Non. RETRACTAT *salientum Venerem.*
Validam urbem multos dies restan- IV. 1193
ti. in pugnando vicit. RETRACTET *mulier clunibus*
 RESTANT. III. 961. VI. 45. 81 *Venerem viri.* IV. 1263. *Vido*
 RESTANTIA. II. 450 *Donat. in Terent. Eun.* III. I
- RESTAT. III. 548, 1089. VI. RETRACTIS *rebus.* V. 481
- 1081 RETRAHVNTVR, & *officiuntur,*
 RESTET I. 1003. V. 228 *viri cogantur tardius ire.* II.
 RESTINGVERE *praclarum cali so-* 154. *id est retinentur, retardan-*
lam. V. 121 *tur. Tralate.*
- RESTINGVI *posse flammam.* IV. RETRIBVAT *rebus corpora.* V. 278
- 1080 RETRO. I. 1057. II. 507. 509.
 RESTINGVIT *ignem, urere ne* 515. 997. II. 109. 661. IV. 299.
possit calor amplius. IV. 871 304. 474. 609. V. 708. 724.
 RESULTANT. II. 97. 100 VI. 380
- RESPINI *spiritus ore.* I. 37 RETROQ; I. 766. 784. II. 129. 283.
 RETENTANT *calum omne a ter-* IV. 19. 911. V. 268. VI. 635.
ris. II. 728 1255
- RETEXENS. V. 266 RETROQ; *abhorret.* I. 942. *i. e. hor-*
 RETEXI. I. 529 *rendo retro cedit, refugit, & re-*
 RETIBVS *captum exire.* IV. *formidat.* Virg lib. 2. *Aen. v.*
 1140 *Obstupuit, retroq; pedem cum voca*
 RETINEBIT *terraru millia mul-* *repressit, &c.*
ta. IV. 414 RETROCITA *tuba.* IV. 546. *i. e.*
 RETINENTES *manu pocula rite.* *Slro citroq; ducta.*
 I. 495 RETRORSVM. IV. 295. 510

DANIELIS PAREI

- RETUSVM *hebesi mucrone au-* RICTA *mollia canum.* V. 1063.
rum. V. 1273 *Vide Nonium*
- REVELLI *queant nulla ratione.* I. 601
- REVERENTVR *fulgorem ab auro.* II. 50
- REVERTENS *Sol sub terras.* V. 657
- REVERTI. I. 237, 756, 784.
II. 129, 859. IV. 321. 443. V. 634
- REVERTIT *subito.* III. 1075
revertit *plerumq; Vis & iniuria*
ad eum, Unde exorta est. V. 1152
- REVICTÆ *Vires calunt.* V. 410
- REVINCENT *oculi, & nares con-*
futabunt. IV. 490
- REVINCTA *calo.* V. 554
- REVISIT. II. 359. III. 1081, IV. 285, 1110
- REVISUNT *exorta longos obitus.* IV. 394
- reuisunt *ad hanc.* V. 635
- REVOCANTES III. 469
- REVOCARE. II. 955. III. 929. VI. 291
- REVOCARI. I. 266, 544
- REVOCATVM *cedit ab ortu.* IV. 1236
- REVOMIT. II. 199. *Tralate. ut ali-*
bi, exspuere.
- REVOCATVR. V. 255
- REVORTENS. V. 615
- RHADINE. IV. 1160
- RICTVM *inhorrebat.* VI. 1193
- RIDENT *equora ponti.* I. 8. II. 569. V. 1003. *Tralatione ele-*
ganti: i.e. sua tranquillitate hi-
laritatem quandam pra se fe-
runt. Hinc Catullus, maris ca-
chinno, d xis. Vide Rittershusij
Not. ad Oppian. Halieut. 4. v.
334
- RIDEAT *tempestas anni, & anni*
tempora pingebant viridintes
floribus herbas. V. 1395. *Pul-*
cherrima iterum tralatione.
Oppian. Halieut. 1. 6. 459
Ἀλλ' ὁπότε αὐθιγέρας ἐπὶ χθονὸς
εἶαρε ὤρεαι
Πορφύρεον γιλάσωσι, ἀναπύσῃ
δὲ γάλασσα
Χείματ' ἐνδιόωσι, γαλῶναι δὲ
ῥήνται
ἢ πια κυμαίνουσι —
Antipater Sidon. lib. 1. Antho-
log. cap. 56.
Ἀκμαῖ' ῥοδῆν ἐνὶ δούμῳ· ἔδδ'
γάλασσα
Πορφύρεα πωμερῇ φεικί χαρταστο-
μῆν.
Ἦν δὲ πλάσσει μὲν ἰωάρεφα γυ-
ρε χαλιδῶν
Οἰκία. λειμῶνι δ' αἶβρε γιλά
πίταλα.
I.e. interprete Hier. Megifero:
Iam tempus se credere aquis, caliq;
marisq;
Compressa est rabies, iraq; fra-
cta salis: Iamq;

Iamq; adeo tignus nidum suspen
dit hirundo:

*Mellis odorato cespite ridet hu
mus.*

*RIDENT pulcra in pedibus Sicyo
nia: IV. 1118. Lego commenta
tores ad illud Hor. lib. 6. Carm.
od. II. 6. 6. Ridet argento domus.*

*RIDENTI imbuta lepore aurea
pauonum sacra. II. 501*

RIDENTIBVS undis. V. 1003

RIDERE. II. 981. 984

RIDET. II. 559

*ridet aether diffuso lumine largo,
III. 22*

*RIDICULA hac, ludibriaq; vide
mus. II. 49*

*RIGANDO calum compleat. V.
594*

RIGANTES nimbi. VI. 510

RIGANTQVE. VI. 612

RIGANTVR Babylonica. IV. 1023

RIGARE calum. IV. 202

RIGAT Ægyptum Nilus. VI. 714

RIGERE frigore. III. 905

*RIGET prata fons parvus aquarū V.
602*

*RIGIDA morte strati iacebant.
VI. 1194*

RIGIDAS umbras. V. 703

RIGIDIS pruinis infessa. II. 510

*RIGIDVM permanat frigus ad ossa.
I. 355*

*RIGOR auri. I. 492. Vide Sernium
ad Virgil. Georg. lib. I. v. 143 &
Gifanij obseruationes Lingua
Latina, pag. 217*

RIGOREM gelidum. V. 639

rigorem pigrum reddit. V. 745

RIGORIS. VI. 306, 567

*circum RIPAS, fontesq; lacusq; II.
345*

*ripas radentia flumina rodunt. V.
256*

*RIPIS summis cadentia flumina.
II. 362*

*RISV tremulo concussa cachin
nant. II. 974. sic Persius sat. 3. v.*

*Ingeminat tremulos naso crispante
cachinnos*

*RISVS & stigia in vultu videt. IV.
1133*

*risus oriebantur, dulcesq; cachinni.
V. 1402*

*RITE manu pocula retinentes. I.
495*

*RITV volucrum flammaram. I.
495. i. e. more. τρεπτα*

ritu quadrupedum. IV. 1258

ritu gigantum. V. 118

ritu suo procedit. V. 921

*quo ritu. VI. 1133. i. e. quomode,
quemadmodum.*

RIVOS. V. 1371

*RIVVM propter aqua. II. 30. V.
1392*

RIVVS argenti, & auri. V. 1255

*RIXANTES multo cum sanguine
VI. 1284*

ROBORA duri ferri. II. 449

*robora censumum mittunt ignes
que vaporem. IV. 54*

*robora sumunt, & crescunt. V. 818.
893*

- ROBORAT, & validas auget vi-
res. VI. 341
- ROBORAT artus cum primum adul-
ta atas. IV. 1031
- ROBORE saxi. I. 380. pro, saxo.
- ROBUR adultum frangit, & in
partem peiorem liquitur atas.
II. 1129
- ROBUR, pix, lamina, tede. III. 1031.
Robur, genus supplicij, equuleus
à Poëta intelligitur, in quo insi-
dentes miserrime torquebantur
homines. Vide Turneb. Aduer-
sar. lib. 20. cap. 26. & lib. 23.
cap. 21.
- ROBUSTIS, ubi adoleuit viribus
atas. III. 450
- ROBUSTVS curui moderator ara-
tri. V. 931. VI. 1251. Virgil. Ecl.
IV. v. 41.
- Robustus quoque iam tauris juga
soluet arator.
- RODITVR. V. 258
- RODVNT ripas radentia flumina.
V. 256. Tralace. i. e. latèter exe-
dunt. ut Horat. lib. 1. Od. 31. &.
- Rura qua Liris quieta mordet a-
qua.
- ROGARVNT leges. VI. 3. i. e. rula-
runt.
- ROGORVM aliena exstructa in-
genti clamore locabant. VI. 1182
- ROMANIS. I. 40
- ROMVLIDARVM arcis seruator
ansir. IV. 684
- RORANTES lacrumis ora, genas-
que. III. 470
- RORANTIBVS lacrumis spargunt
ora, genasq. II. 975. i. e. stillan-
tibus. Sic author Perugilij Ve-
neris, & 17. roris guttas appellat
lachrymas. Claudian. lib. 1. de
raptu Proserp. v. 193. Heu quo-
ties prasaga mali violauit obor-
to rore genas. Sil. Ital. lib. 2. v.
112. Paruaq. oculos jam luce
natantes irrorat lacrumis. Ho-
rat. lib. 1. de Arte Poët. vers.
430. Stillabit amicis ex oculis
rorem.
- RORE lympharum infuso super-
no. I. 496
- RORE recenti gemmantes herba. II.
391. V. 462, 463
- RORE herba vigentes. II. 361
- ROREM. IV. 439
- ROREM liquorum. I. 770. & Peg-
sias, pro, aqua. Sic author Per-
ugilij Veneris v. 15. roris aquas,
dixit. & Horat. lib. 3. Od. 23. v.
16. aquam marinam vocat ma-
rinum rorem.
- RORIFERIS terram nox obruit
umbris. VI. 864
- ROSAM vero, frumenta calore, vi-
tes autumno fundi sudante vi-
demus. I. 174, 175
- ROSARVM floribus pingunt. II.
627
- ROSEA sol alte lampade fulgens.
V. 609
- ROSCA dum face sol inferret lumina
calo. V. 974
- ROSEAM matuta per oras aetheris
auro-

LEXICON LVCRETIANVM.

- miroram* defert. & lumina pandit. V. 655, 656
- ROTA solis. V. 433, 565. pro solis rotundo globo. Vide Turneb. Aduersar. lib. 18. cap. 27.
- ROTANTI turbine. I. 294
- ROTANTQVE canis flammam fornacibus intus. VI. 201
- ROTARVM succutit ortes. VI. 550
- ROTAS III. 651. V. 517
- ROTVNDA. IV. 362, 504, 655
- ROTVNDÆ turres. IV. 354
- ROTVNDIS. II. 402, 451, 457, 465, 466. III. 187, 196, 206. V. 456
- RVANT cæli conitralia templa superne. I. 1096
- ruant quadam, & ruere velle videantur. IV. 519
- RVAT ratio omnis, vita quoq; ipsa concidat extemplo. IV. 509
- RVBEANT, ignesq; profundant. VI. 209
- RVBENT radiati lumina solis. V. 463
- RVBENTES oculos luce suffusa. VI. 1144
- RVBENTI ostro jactetur. II. 35
- RVBER occupat humor. IV. 1044
- RVBERE corpus ulceribus quasi iniectis, ut est, per membra sacer cum diditur ignis. VI. 1164
- RVBRA sit claro pyropo. II. 802
- RVBRVM jubar tremulis ignibus erigere alte cum capiat natura. IV. 405
- RVBANT ad terram minante mente. 1324
- RVERE. IV. 405, 520. V. 30. 314
- RVET moles, & machina mundi. V. 97
- RVINA. III. 585. IV. 940. VI. 155, 606
- RVINAS. I. 1098, II. 144. V. 348, 1328. VI. 571, 802
- ruinas fecere in principiis rerum, & grauiter magni magno cecidere ibi casu. I. 740, 741. Translate.
- RVINIS magnis concussa terra. VI. 543
- ruinis complero. VI. 599
- RVIT naues ventis, & nubila differt. I. 272, 288, 289. Active. pro, affligit, proruit. Sic Phædrus lib. 2. fab. 37. Contra potentes nemo est munitus sa: Si vero accessit consiliator maleficus, vis & nequitia, quicquid oppugnat, ruit.
- ruit arenam mare ventis permotum. VI. 726
- RVMPAT fadera. II. 254
- RVMPERE vincula amicitia, & in summa, pietatem euertera funditus. III. 84
- rumpere radios lucis. V. 288
- rumpere nonquit vis incisa vultu. VI. 431

RVMPI taciturna silentia. IV. facer ignis per membra cum didi-
 584 tur. VI. 1165. Gloss. sacer ignis.
 Sic Virgil. lib. 10. Æn. v. ἱερὸς πῖλος. Vide Corn. Cels.
 Quid me alta silentia cogis lib. 5. cap. 28. & Commentato-
 Rumpere? res ad illud Virgil. lib. 3. Georg.

Horat. Epod. V. v. Sed dubius,

Unde rumperet silentium, misit Nec longo deinde moranti

Thyestes preces.

Tempore contactos artus sacer ignis
 edebat.

RVMPVNT pectora fremitu ge-
 mentes. III. 298

RVPES. V. 203. VI. 538

RVRA pasqua reddere. V. 1247

RVR SVM. I. 51. 215. 308. 660.

723. 725. 764. II. 480. 999. factorum more antiquo. II. 610

III. 956. 1015. IV. 309. V. 776. SACCATVM humorem corporis
 VI. 47 fundant. IV. 1022. Vide Hu-
 morem.

rursum redegerit. III. 861

RVR SVS. II. 305. III. 122. V. SÆCLA ferarum, animantium, ho-
 748 minum, buccera, &c. I. 20. 467.

rursus refici L 557

rursus reuocare II. 955

rursus in antiquas referuntur ril-
 ligationes. V. 87. VI. 67

rursus in antiquas redeunt sedes.

VI. 871

Pleonasmus, Plauto, Teren-
 zio, Ciceroni, & alijs frequen-
 tissimus.

rursusq; augescere. V. 251

RVSSEA, & lutea vela. IV. 73

RVVNT impetibus crebris. I. 192

590. 1090. II. 77. 173. 502. 993.

1074. III. 1151. III. 630. 754.

962. 981. 1104. IV. 415. 687.

V. 340. 403. 789. 848. 853.

860. 864. 963. 980. 986. 1026

1058. 1083. 1168. 1237. VI.

722. 966. 1007. III. 1240.

1218

sæcla vitalia multa viuendo cin-
 cere. I. 202

SÆCLVM muliebri oritur pa-
 trio de semine. IV. 1220. V.

1020

SÆCLI quouique sient. II.

1077

SÆPE. I. 33. 318. 816. 879. 881.

886. 895. 906. II. 288. 316. 317.

352.

S.

SACER ignis existit, & urit cor.
 Spora serpens. VI. 660

LEXICON LVCRETIANVM.

- 352, 669, 767, 777, 821, 876, *saenas secures imbibit petere.* III.
 953, 1000, 1101, 1166, III. 41, 1010
 74, 85, 94, 103, 107, 109, 121, *saenas secures proculcare.* V.
 159, 340, 364, 488, 527, 594, 1233
 644, 650, 751, 838, 871, 627, *SAVI.* V. 1313, 1326
 1064, 1074. IV. 38, 40, 59, 72, *saui certamina belli* I. 475
 138, 222, 330, 354, 411, 530, *SAVIAT* exercens telum. II.
 665, 590, 640, 608, 673, 706, 1101
 985, 987, 988, 992, 996, 1006, *SAVIBAT* mare fluctibus coortis.
 1020, 1029, 1073, 1089, 1152, V. 1001
 1170, 1188, 1194, 1197, 1212, *SAVIQUE* leonis morsu mandan-
 1214, 1247, V. 431, 461, 545, tur. IV. 1010
 882, 981, 1000, 1007, 1137, *SAVIRE.* IV. 1000
 1230, 1297, 1391, 1338. VI. 50, *SAVIS* projectus ab undis, navi-
 70, 100, 121, 130, 133, 155, 305, ra. V. 123
 413, 488, 502, 659, 765, 769, *sauiis* hospitibus. V. 985
 784, 797, 801, 877, 879, 911, *sauiis* magistris. V. 1310
 928, 1013, 1129, 1200, 1283, *SAVIT* calcaribus ictus amoris. V.
SAPIVS. I. 82, VI. 571, 1068 1074
SAPSIT undiq; circumdatus. V. *sauiit* minaci murmure pontus. I.
 469 276
saepsit omnia cetera auido comple- *SAVOS* mittere in hostes. V.
 xu. V. 471 1308
SAPTI validis turribus degebant *sauos* leones. III. 307
 anum. V. 1439
SAPTA, & clausa domorum. I. 354
 499, VI. 227
sapta loca. IV. 700. VI. 87, 383,
 1146
SAVA vermina vita eos priuarunt.
 V. 995
saeva tempestas coorta est. VI.
 457
saeva facia. V. 860
SAVAS tolerare procellas. III.
 807

sagaci mente. I. 1020. V. 421

Gg

SA-

- SAGITTAE missus. IV. 410
 SAGITTIS Veneris. IV. 1271
 SAL merum. IV. 1155. Sumptum ex Afranio in Compitalibus, apud Priscian. lib. 5. aut quicquid loquitur, sal merum.
 SALE vesco qua saxa peresa impendent mare. I. 326
 SALICES tenera, atq; herbarore vigentes. II. 361
 SALIENTVM Venerem retractat. IV. 1193
 SALIRENT arbuta. I. 187
 SALIS supra rorem. IV. 440
 SALIVAS oris iungunt. IV. 1101
 SALIVIS hominis contracta serpens disperit, ac sese mandendo, conficit ipsa. IV. 639. Vide Lelij Bisciole Hor. subsecius. lib. 19. cap. 10.
 SALSA. VI. 1187
 SALSAS fundere lachrymas. I. 125
 Salsas pedibus superire lacunas. III. 1045
 Salsas circum se dimouet undas. VI. 891
 Salsas inter undas dulces interuomit. VI. 894
 SALSII saporis humor. IV. 222. VI. 928
 SALSIS lacrumis humectant ora, genasq; I. 618
 SALSIS lacunia. V. 792
 salis in fluctibus Victum Vitamq; petentes. V. 1079
 SALSO in aquore. III. 494. V. 129. VI. 634
 salso suffodit gurgite fossas. V. 483
 è salso consurgere momine ponti. VI. 473
 SALSVS de corpore sudor expressus. V. 488
 SALTANTIS, & mollia membra mouentis. IV. 977
 in SALTIBVS floriferis apes omnia libant. III. 11
 SALTIV. V. 1317
 saltu pernici tollere corpus. V. 560
 saltu Heliconis. III. 133
 SALTVM sapire plagas, canibusq; cie. e. V. 1250
 SALTVS virides p. ragnans. II. 355. V. 1285
 SALVAS, & incolumes III. 697
 SALVS, & vita nixatur fundamētis. II. 862. IV. 508
 SALVTANTVM tactu, praterq; meantum. I. 318
 SALVTEM sepelire in aeternum. II. 570
 salutem fulcire. III. 126
 salutem prestare. IV. 153
 SALVTIS summa nixatur his fundamentis. II. 862. IV. 508
 salutis caussa est. III. 325
 salutis caussa conjuncta est. III. 349

- Salutis aliena III. 833
 SALVTE tacita munificat mortales. II. 625
 Salute aterna donata diuinitus. V. 1214
 SALVTI communi deesse I. 43
 salutis aterna mandata incorrupta fore. VI. 601
 S AM O T H R A C I A ferrea. VI. 1042. Vide Turneb. Aduersar. lib. 20. cap. 11. Isider. lib. 19. cap. 32
 SANARI mentem, corpus ut agrum III. 475. 511
 SANCITVM quandoquidem existat I. 580
 SANCTA. I. 1013. II. 434 1091. III. 372. V. 75. 621. VI. 69. 416. 1270
 SANCIA Sides Deum V. 148
 SANCTIVS. I. 738. V. 112
 SANCTO corpore. I. 38. VI. 75
 SANCTVM numen fati. V. 310
 SANGVEN. I. 836. 859. Vide Nonium & Charis. lib. 1.
 SANGVINE. I. 85. 866. II. 631. III. 70. 684. IV. 1229. V. 134. 1200 1128. 1326. 1327. 1420. VI. 474. 500. 1146. 1283
 sanguine materno crescunt. IV. 1207
 SANGVINIS. I. 837. 881. II. 354. III. 43. V. 901. VI. 1203
 SANGVIS. II. 194. III. 250. IV. 1014. VI. 1201. L. 852
 SANIS IV. 1068
 SAPERE ex alijs. II. 982
 sapere, & doctis rationem reddere dictus. II. 985
 SAPERENT. III. 754
 SAPIT. III. 146. IV. 946
 S A P I V N T alieno ex ore. V. 1132
 SAPIENTI stulta queat fieri. III. 762
 SAPIENTIA V. 10
 SAPIENTIBVS, atq; disertis. II. 986
 SAPIENTVM templa edicta doctrina serena II. 8
 sapientum multa turba putaris. III. 98
 SAPOR. II. 678 683. III. 168. IV. 489. 497
 SAPORE. I. 884. II. 401. IV. 672. VI. 21. 780
 SAPOREM II. 856. VI. 868. 986
 SAPORES II. 430. 503
 SAPORIUS. II. 50
 SAVORIS. IV. 222. VI. 928
 SAVORVM IV. 707
 SAT sunt ad sensum cuncta creandum III. 239
 SATIARE, pascere, & explorare bonis rebus. III. 1018
 satiare nec queunt spectando corpora coram IV. 1095
 S A T I A T E videndi fessius. II. 103
 cum SATIATE cibi animos iuuabant. V. 1390. pro, satietate. Vide Nonium Marcellum.

DANIELIS PAREI

SCRVTEMVR. I. 829

SCRVTENTVR *sub magno pectore.*

III. 999

SCYLLARVM *membra.* IV. 733

SCYLLAS *rapidis canibus succin-*
das semimarinis corporibus. V.

891

SOYMNII *leonum, & catuli pan-*
therarum V. 1035. *Hesych. σκυ-*
μιον, ὁ σκύλαξ & λέων.
σκύμνος, ἐκ γούνης λέοντος, καὶ
ἀλφειοζώου. Vide Polluc. lib. 5.
cap. II.

SE. I. 33, 56, 116, 240, 244, 366,
375, 392, 397, 419, 422,
440, 438, 445, 459, 462, 466,
479, 106, 108, 596, 600, 662,

709, 719, 760, 768, 786, 818,
824, 837, 862, 897, 908, 909,

911, 976, 1020, 1055, 1097.

II. 29, 66, 75, 153, 154, 190,
201, 205, 219, 241, 247, 327,

348, 351, 372, 380, 394, 396,

405, 409, 439, 453, 460, 483,

523, 586, 589, 608, 610, 645,

689, 692, 696, 720, 761, 781,

809, 855, 874, 909, 921, 940,

966, 1007, 1023, 1029, 1048,

1090, 1122, 1133, 1155. III. 43,

68, 77, 116, 138, 146, 171,

184, 185, 194, 210, 220, 264,

272, 284, 326, 331, 338, 421,

503, 538, 551, 560, 562, 566,

613, 634, 685, 703, 719, 782,

785, 805, 884, 889, 891, 895,

897, 898, 899, 900, 917, 933,

939, 1082. IV. 247, 272, 279,

281, 286, 287, 355, 375, 470,

472, 568, 613, 618, 676, 727,

768, 807, 945, 954, 958, 994,

1015, 1017, 1020, 1040, 108,

1128, 1168, 1176, 1262. V. 73,

192, 320, 323, 381, 394, 421,

427, 453, 459, 468, 482, 522,

552, 555, 611, 648, 852, 892,

913, 917, 920, 945, 970, 1012,

1019, 1046, 1099, 1119, 1147,

1157, 1237, 1244, 1309, 1327,

1391. VI. 86, 88, 222, 324, 358,

369, 382, 384, 440, 442, 445,

453, 455, 573, 579, 643, 672,

689, 877, 891, 898, 982,

985

sc. II. 250. III. 697, 705, 884. πα-

γέλαι.

scq; I. 452. III. 663. VI. 275

SECANDIS *corporibus, neq; finem*

eff. I. 843

SECANDO *in bina findi.* I. 533

SECEdit *ab urbe quantum solis.*

V. 705

SECERNAT *veramq; partem suor-*

sum. III. 638

SECERNERE *hoc est cælum altum*

à terris. V. 447

SECERNIER *Et nihil unum pos-*

sit, nec stasio fieri diuisa possi-

bas III. 264

SECERNVNDI *est ratio, seorsumq;*

videndi. II. 472

SECERNVNT *terras, ac mare co-*

tum, cælumq; à terris omnare-

ten-

- tentant, & corpora sejungunt.* II. SECVS. IV. 937
 728 SECVTA. II. 578. III. 944. IV
 SECIVS. VI. 314 364. 374. V. 472
 SECLVDERE *terram folis lumine.* SECVTA *pacem sunt.* V. 866
 V. 752 SED. I. 69, 98, 123, 140, 148,
 SECRETA. I. 173, 194. II. 842. 911. 166, 248, 320, 418, 459, 481,
 III. 553. 626. IV. 87 485, 498, 605, 657, 832, 875,
 SECRETI *atheris ignes.* V. 449 920, 934, 940, 949, 1022,
 SECRETO *humore seorsum mare*
pateret. V. 448 1066, 1081. II. 4, 7, 60, 96,
 SECRETVM *fuit.* I. 196 153, 234, 249, 260, 289, 337,
 Secretum, & *si junctum esse ab*
inani. I. 431 428, 462, 463, 541, 552, 693,
 SECTA *via* V. 273. VI. 638. *Vir-*
gil. lib. 6. Æn. v. 717, 723, 727, 790, 815, 841,
Ille viam fecit ad naues. 866, 893, 906, 1001, 1024,
Et lib. 12. v. Sic Turno, quacum-
que viam fecit, agmina cedunt. 1039, 1084, 1127, 1155. III. 93,
 SECTAM *sequuntur.* V. 1114 127, 139, 262, 257, 266, 295,
 SECVM III. 234. IV. 1275 V. 460 336, 343, 344, 361, 401, 554,
 SECVNDAS *animas & ventorum*
paces pauidus prece quasit. V. 606, 614, 617, 685, 736, 892,
 1229 971, 994, 1003, 1006, 1028,
 SECVNDO *amore.* IV. 1134 1096. IV 17, 26, 129, 262, 283,
 SECVNDVM *has res.* III. 35 295, 363, 690, 708, 817, 833,
 SECVRA *quies leti hominem est*
indepta. III. 212 836, 859, 927, 983, 1056,
 SECVRAM *quietem animo capis.*
 III. 953 1067, 1077, 1092, 1164, 1050.
 SECVRES *sauas, & fasces à populo*
petere imbibit. III. 1010 V. 63, 105, 172, 263, 340, 376,
 secures *sauas, & pulcros fasces*
proculca. e. V. 1233 417, 423, 436, 528, 594, 824,
 SECVRIVS *omni somno exstat.* III. 876, 921, 953, 973, 1000,
 991 1202, 1340, 1346. VI. 40, 72,
 SECVRVN *agere animum.* V. 83. VI. 163, 431, 447, 516, 755, 1027,
 57. 1081, 1163
 sed vero. IV. 983. *pro, sed at-*
iam.
 sed magis. I. 481, 605. & c. *Sed po-*
tius, quin potius.
 SEDANTES *sitim flumine aquai.*
 II. 62
 SEDARE *tumultus.* II. 954
 sedare *sitim.* IV. 848. V. 943

SEDERENT *depressa*. V. 475

SEDES. I. 992. III. 18. V. 147.
158, 452, 1187, VI. 417, 573,
871

SEDIBVS. II. 601, 963, III. 618.
IV. 1035. V. 154. 163. VI.
798

SEGETES. V. 607, 1371

SEIVNGTA & *semota longe à*
nostris rebus. I. 58. II. 647.
860

SEIVNGTVM, *secretumq; esse abi-*
nani I. 431

SEIVNGTVS *dolor absit*. II. 18

SEIVNGI, *seq; gregari numquam*
potis est sine perniciali discidio.
I. 452

SEIVNGVNT, & *secernunt* II. 727

SEMEL. I. 406. 1028. II. 560. III.
440. 864. 944. IV. 607. 612.
1059. V. 273. 395; 396. VI. 46.
638. 1019

SEMEN. IV. 1025. 1032. 1034.
1202. 1240

SEMIANIMO *corpore tum lan-*
guida membra videres. VI.
1266

SEMIFERAS *hominum species ex-*
sistere. II. 701

SEMIFERI *capitis velamina*. IV.
588

Virgil. lib. 10. Æn. 6. 212

Spumea *semifero sub pectore mur-*
murat Unda.

SEMI-MARINIS *corporibus scyllas*.
890

SEMINA. I. 53, 176, 501, 607,
893, 600, II. 439, 480, 496,
676, 724, 754, 759, 775, 832,
1052, 1057, 1070, 1106, III.

128, 227, 393, 497, 714, 728,
871, IV. 330, 334, 645, 650,
716, 1208, 1250, 1254, 1260,
V. 659, 667, 811, 850, 614, VI.
159, 181, 200, 205, 212, 216,
271, 275, 315, 342, 443, 496,
506, 519, 662, 672, 789, 841,
867, 876, 884, 896, 899, 1001,
1091

SEMINE. I. 160, 189, 206, 221,
II. 419, 585, 686, 732, 523, 989,
III. 747, 751, 765, IV. 1028,
1039, 1204, 1218, 1220, 1222,
1230, 1233, 1240, V. 863, 888

SEMINIBVS. I. 169, II. 284, 707,
772, 986, 988, 1068, III. 188,
218, 231, IV. 1251, 649, V.
457

SEMINIO III. 743, 765

SEMINIORVM. IV. 999

SEMINIS. I. 185, IV. 1266

SEMINIVM *triste lionum*, III.
743

SEMOTA *à nostris rebus, seiuncta-*
que longe. I. 58, II. 647

SEMOTA *ab dulci vita, stabiliq;*
videntur. III. 66

SEMOTVM *te à curis adhibe Co-*
ram ad rationem. I. 45

semotum *ab rerum motu, placi-*
daq; quiets. I. 463

LEXICON LVCRETIANVM.

- semotum fuerit, longeque remo-*
rum IV. 811
- SEMOTVS cura, metuque*, II. 19
- SEMPER*. I. 332, 610, 676, 981,
 993, II. 75, 112, 121, 251, 252,
 299, 1060. III. 13, 417, 761,
 959, 971, 979, 1005, 1011,
 1013, 1017, 1072, 1098. IV.
 145, 228, 365, 375, 501, 891,
 968, 1185, 1222. V. 262, 276,
 291, 305, 661, 730, 756, 975,
 1174, 1430. VI. 164, 451, 934,
 1026, 1036, 1169, 1277
- Semper florentis Homeri*. I. 124.
Per vphi respondens Graco aeu-
galeis. Vide Passeratij Praelect.
in Catull. fol. 128.
- SENECTA atate*. V. 884, 894
- SENECTAM natis munire*. IV.
 1249
- SENECTIS membris*. III. 774
- SENECTVS tarda per membra ser-*
pat, & in nobis vitae claustra
resoluat. I. 414
- SENESCERE*. II. 73. III. 447. V.
 313
- SENESCVNT aue, macieque*. I.
 325
- SENEX ceruus*. 615
- SENIORQUE*. I. 969
- SENSIBILI tempore*. IV. 776
- SENSIBVS*. I. 689, 693, 700. II.
 312, 407, 408, 684, 928. III.
 563, 627, 631, 874. IV. 465,
 468, 480, 481, 486, 511, 523,
 972. VI. 150, 566, 1133
- SENSIFER* Unde oritur primum
per vscera motus. III. 273
- SENSIFERIS motibus*. III.
 938
- SENSIFEROS motus*. III. 241,
 246, 380, 571
- SENSILE*. II. 887, 894, 901
- SENSILIA*. II. 892
- SENSILIBVS*. II. 901
- SENSIMVS*. I. 496. III. 845. IV.
 283
- SENSIT*. I. 90
- SENSV*. II. 19, 399, 611, 809, 914,
 930, 970, 988. III. 102, 114,
 357, 538, 686, 693, 897. IV.
 126, 450, 485. V. 126, 145,
 1057. VI. 782, 960
- SENSVM*. II. 439, 889, 907, 912,
 922. III. 99, 105, 216, 288,
 239, 353, 528, 536, 636, 889.
 IV. 264, 360, 517, 627, 669,
 671. V. 1171
- sensumque*. III. 770, 854. IV.
 732
- SENSVS*. I. 303, 423, 447, 460,
 593, 693, 696, 750, 960. II.
 138, 403, 422, 429, 432, 435,
 443, 469, 879, 886, 892, 903,
 910, 928, 930, 936, 941, 944,
 957, 972, 1004. III. 337, 362,
 363, 506, 529, 547, 551, 611. IV.
 110, 437, 484, 499, 524, 529,
 705, 709, 764, 853, 919, 925,
 947. V. 572, 1086, 1414. VI.
 468, 984
- sensus animi*. III. 99, 579

DANIELIS PAREI

SENTENTIA. III. 312. 449. IV. SEPULTI *ſomno*. V. 973. Sic En-
563 nius:

ſententia ſancta Democriti, quod Nunc hoſtes vino domiti, ſomnoq;
ponit. V. 621 ſepulti.

SENTIAT. III. 1076. IV. 525 Virgil. lib. 2. Æn. 6. 265.

SENTIBVS obducit. II. 461. V. Inuadunt urbem ſomno vinoq;
208. i. e. ſpinis operiat. pultam.

SENTIMVS. I. 298. II. 746. III. E. lib. 9. v. 189.

382. 385. 390. 447. 635. IV. Somno, vinoq;
228. 267. 268. 617. 619. V. 543. ſepulti procubue-
re.

VI 934. 949

SEPULTIS ſomno, morboq;
adſe-

SENTIRE. I. 462. II. 810. 864.

dis. I. 133

902. 909. 971. 987. III. 335. ſepultis undiq;
ventis VI. 192

351. 355. 553. 607. 626. 634. ſepultis viſceribus. VI. 1269

647. 835. 1067. IV. 229. 261. SEPULTVRÆ ille mos, nec rema-
nebat in urbe, ut pius hic popu-
lus ſemper conſuerat humari.

282. 495. VI. 935

VI. 1275

SENTISCANT. III. 394

SENTISCERE IV. 588

SENTIT. II. 811. III. 856. V. SEQVACES cura. II. 47

1032

ſequaces mores. III. 316

SEORSVM. II. 472. 683. III. 287. SEQVANTVR. I. 1095. III. 916

552. 565. 632. 633. 638. 661. SEQVAR. 978. II. 981

798. IV. 491. 493. 495. 498. SEQVATVR. I. 461. 960. II. 255.

751. V. 141. 448

268. IV. 819. VI. 78. 338. 605.

SEORSVS. IV. 497. V. 449. *pro,*

1006, 1012

ſeorſum. Sic ruruſus, & rurſum,

SEQUENTEM. IV. 367

&c. dicimus.

SEQUENTI. IV. 188

SEPELIRE *populum*. VI. 1245

SEQUENTVR. III. 982

ſepelire ſalutem in æternum. II.

SEQVIMVR. I. 156

570. *Tralate, pro, penitus de-
lere.* SEQVETVR. I. 436. II. 491. III.
666

SEPELIRI videns vinn viſcera vi-
no buſto. V. 991

SEQUI. IV. 365. 513. VI. 1041

SEPTEM. IV. 579

SEQVITVR. I. 16. III. 449. 623.

SEPVLCRM commune, terra. V.

743. IV. 951. V. 740. 746. VI.

259

182. 289. 1013

SEQVOR. III. 3. V. 530

SEQV

LEXICON LVCRETIANVM.

- SEQVNTVR. III. 416, 482. IV. sermo, joca, & dulces cachinni. V.
276, 346, 99. V. 743, III 4. 1396
- VI. 808 SERMONE mortali immortalia,
notantes. V. 122
- SERBANT vulnera vasta. II 89. sermone largo probabo. V. 156
- V. Tralate, Sil. Ital. lib. 5. & 236. SERMONEM longe processit lingua
origo. IV. 837
- Qui jam vicina ferebat SERMONIS patrij egestas. I. 831.
Vulnera pugnantis tergo — III. 261
- Vide Iusti Zinz. rlingi Promuls. Critic. Iuuenil. cap.
- SERENA templa sapientum. II. 8 SERPAT tarda senectus per mem-
serena sidera. IV. 212 bra, & in nobis vitæ claustra
serena de parte cali non fit sonitus. resoluat I. 415. Sic loquitur Pru-
VI 98 den. Cathem. Proëm. v. 22, 23.
serena cali. II. 1098 & Theocritus Idyll. 14. v. 68.
SERENAM speciem mundi viola- 69. 70.
- re. IV. 137 SERPENS hominis contacta sali-
serenam vitam, & placidum de- uis disperit, ac sese mandando
gunt auum. II. 1092. Trala- conficit ipsa. IV. 639
- te. SERPENS immani corpore. V. 34
- SERENAS noctes vigilare. I. 142. serpens sol annua contundit tem-
Lege Anon. Muresi. Var. Lect. para. V. 691
- lib 18. 6. 13 pag. 1214. serpens sacer ignis urit corpore
SERENO vultu, & pectore tran- quamcumq; arripuit partem, re-
quillo. III. 294 pitq; per artus. VI. 660
- SERENO calo. VI. 246 serpens lubrica exiit in spinis ve-
STEM. IV. 58. Lege Papin. Stat.
- SERENVM lumen. II. 119 lib. 4. Thebaid. & 189. & seqq.
- SERESCUNT festes disfranse in Plin. lib. 8 cap. 27. Virgil. lib. 2.
sole. I. 306. Ad. Turneb. Aduer- Æn. v. 471. & seqq. Georg. 3.
sar. lib. 6. cap. 14. & Nonium v. 437.
- Marcellum. SERPENTIA sacra ferarum. V. 1.
766
- SERIS vix arvis suppeditati & q; SERPENTIS caudam in multas
adeo pereunt fetus, augentq; la- partes discindere ferro. III. 659
- bores. II. 1161 SERPERE possunt. V. 524
- SERMO perpetuus, perductus ab SERPERE capit aër inimicus. VI. 1118
- aurora exoriente nitore, nigraï noctis ad umbram. IV. 538, 539. SER-

DANIELIS PAREI

- SERRÆ** *stridentis acerbum hor-*
rorem. II. 410. *Sic Auson. Mo-*
sell. v. 363.
Stridentesq; *trahens per leuia mar.*
mora ferras.
SERTA *parantur.* IV. 1125
SERTIS, *& floribus limina operit.*
 IV. 1171
SERVABANT *federa casti.* V.
 1024
SERVANS. V. 33
SERVANT. I. 190. V. 922
SERVANTVR. IV. 687
SERVARAT. V. 992
SERVARE. II. 572. IV. 67. 633.
 1060. V. 1408
SERVARI. IV. 106
SERVAT. III. 656. 14. 558
SERVATA. I. 549. 1027
SERVATOR *Romulid-rum arcis*
candidus anser. IV. 684
SERVET. IV. 299
SERVIRE *querelis infestis.* VI.
 15.
SERVITIVM. I. 455
SERVVS. VI 804
SESE. I. 350, 670. II. 435, 445,
 588, 873. III. 259, 575, 697.
 IV. 201, 299, 405, 474, 500,
 640, 803, 804, 884. V.
 168, 446, 957. 1024. V. 124,
 776
sefe. II. 350. *παρόλκai.*
SETÆ *creantur quadrupedum in*
membris. V. 786
SETIGERIS *pares suis siluestri-*
bus. V. 968
setigeris *subus acre Venenum est*
amaracinus. VI. 974
SEV. III. 523. IV. 1047. V. 1243.
 VI. 30
SEVERA *silentia noctis.* IV. 462
seuera signa noctis. V. 1188
seuera pelage. V. 36. *id est, non*
nauigabilia, sed infesta nauigan-
tibus.
SEVERI *agricola* V. 1358
SEX *quinq;* IV. 303
sex septem IV. 578
SI. I. 107, 159, 176, 180, 185, 203,
 213, 217, 226, 234, 235, 342,
 360, 385, 391, 396, 417, 435,
 471, 515, 510, 538, 551, 585,
 621, 628, 646, 648, 655, 665,
 667, 682, 703, 798, 847, 868,
 871, 902, 914, 941, 946, 966,
 983, 1055. 1069, 1106. II. 14,
 35, 36, 46, 225, 251, 311, 357,
 440, 457, 480, 490, 493,
 560, 672, 756, 738, 771, 871,
 922, 929, 972, 1015, 1031,
 1040, 1068, 1088. III. 46, 111,
 211, 330, 351, 356, 368, 407,
 409, 414, 486, 534, 541, 556,
 574, 612, 619, 652, 637, 658,
 671, 675, 680, 699, 708, 715,
 723, 747, 749, 765, 792, 831,
 855, 859, 902, 949, 916, 941,
 945, 962, 960, 963, 969,
 1032, 1067, 1085. IV. 23, 124,
 198, 234, 296, 296, 366, 374,
 449, 471, 503, 515, 516, 517,
 541, 559, 621, 779, 784, 812,
 819.

LEXICON LVCRETIANVM.

- 810, 991, 1003, 1008, 1044, 729. 788. 832. 879. 921. 1076.
1054, 1063, 1163, 1173, 1183, 1275. 1304. 1333. 1387. 1415.
1192, 1263. V. 7, 22, 39, 84, 1453. V. 30. 35. 261. 316. 323.
135, 187, 196, 211, 325, 339, 347, 407. 415. 665. 818. 895
511, 570, 605, 719, 747, 767, SICVLVM per agros flamma tem-
797, 1056, 1086, 1237. VI. pestas dominata. VI. 642
58, 145, 149, 151, 160, 166, 169, SICVT. II. 846. III. 814. V. 129.
267, 320, 325 386, 405, 488, 358. 362. 811
653, 655, 705, 740, 745, 746, SICVTI. II. 536. III. 838
719, 785, 799, 1011, 1011, SICCARE. V. 391
1075, 1197 SICCARI. VI. 626
si non. II. 40. pro, nisi. Gracorum SICYNIA pulchra in pedibus vi-
ei non expressit, ut a ius particu- dent. IV. 1118. Hesych. Σικυνί-
las sapē. α, ἡ ποδὶ καὶ γυμνασία, καὶ
SIBI. I. 124, 146, 165, 506, 657, ψιδία. Lege Polluc. lib. 7. c. 21.
760, 874, 916, 943, 946, 973, Festum: Clem. Alexandrin. Pa-
1006. II. 17, 871, 977, 1122, dagog. lib. 2. c. c. 2. Virgil. Cir. v.
I. 1. 81, 146, 178, 334, 518, 591, 169. Pauli Leopardi Emendas.
607, 642, 685, 729, 338, 774, lib. 1. c. 11. pag 7.
810, 889, 893, 906, 933, 1032, SIDEBANT campi. V. 493
1072. IV. 43, 68, 378, 1060, SIDERA. I. 1063. II. 209. 1029.
1057. V. 313, 354, 474, 959, IV. 213. 392. V. 69. 116. 515.
1007, 1053, 1108, 1185, 1195, 622. 1209
VI. 392, 341 sidera pascit aether. I. 231. Virgil.
SIBILA causa calamorum. V. 1381 lib AEn. v.
SIC. I. 290. 375. 407. 801. 835, polus dum sidera pascet.
1009. 1037. II. 55. 74. 79. 137, sidera mundi. I. 787. II. 310. V.
203. 508. 560. 573. 694. 836, 434
1017. 1079. 1080. 1143. III. SIDERE. III. 383. pro, insidere.
29. 88. 105. 150. 170. 280. 308, SIBI. II. 960. pro, sic.
342. 345. 462. 555. 566. 631, SIENT. II. 1077
918. 935. 946. 984. 1010. IV. SIGNA. I. 2. II. 621. III. 512.
18. 163. 279. 296. 512. 685, IV. 446. V. 519. 627. 632. 635.
803. 873. 874. 942. 968. 1045, 641. 1199. 1450. VI. 220. 221.
1094. 1259. V. 133. 303. 445, 1181
471. 547. 598. 599. 676. 700, signa athena. I. 316

- Vide Alciat. pag. 27. Iur lib. 8. cap. 10*
- SIGNIFER *ather. V. 460*
- SIGNIFERI *propter posituram totius orbis. V. 690*
- signiferi *super aetheris astus. VI. 481*
- SIGNIFICARE *volunt. II. 616*
- SIGNIFICARENT *babè. V. 1021*
- SIGNIFICAT. *IV. 697. V. 508*
- SIGNIFICANT. *I. 13. II. 127. 640. 1014. III. 486*
- SIGNI. *V. 916*
- SIGNIS. *I. 1087. III. 4. IV. 814. V. 626. 630. 694. 1427*
- signis *in tuis pressis ficta pedum poro vestigia. III. 4. signa appellat scripta, aut Philosophiae decreta: ut, signa Epicuri, Platonis, i. e. sententia, dogmata. Tralace.*
- sub signis *multa virum millia ducta. V. 997*
- sic *Plaut. Pseud.*
- Omnes ordines *sub signis ducam.*
- Vide Manutij Not. in Cic. Epist. ad Fam. pag. 1097. § 1156*
- SIGNORVM. *V. 710*
- SIGNVM *I. 880. V. 634. 686*
- SILANOS *ad aquarum. VI. 1263. i. e. ad fontes, ad aquarum rubos, siue salientes, siue scatebras, siue fistulas, ex quibus erumpit, quibus appellant Græci, Corn. Cels. lib. 3. cap. 18. Confert etiam*
- aliquid ad somnum Silanus iuxta cadens.*
- SILENA, *ac iatura est. IV. 1162*
- silenas *vocant suas delicias amatores, quæ similes sunt navi- bus.*
- SILENTIA *taciturna rumpi. IV. 584*
- silentia *noctis senera. IV. 461*
- SILERENT. *II. 05*
- SILICES *validi, ac dura robora ferri. II. 449*
- SILICVM *suffultu cavernis. VI. 683*
- SILVÆ *ferarum. V. 202*
- SILVAM *crebram flamina cauli- pe flant. VI. VI. 134*
- SILVARVM. *I. 1284. V. 1283*
- SILVAS. *I. 256. 904. V. 981. 999. 1242. 1252. 1265. 1385. 1369*
- silvasq; *profundas. V. 42*
- SILVESTRE *bellum inter se geren- tes. V. 1244*
- silvestre *genus torrigendarum. V. 1410*
- SILVESTREM *musam ne cesset fi- stula fundere. IV. 590*
- Vide Erythraei Indicem in Vir- giliū p. 494*
- SILVESTRIA *templa nympha- rum. V. 947*
- silvestria *sacla ferarum. V. 965*
- SILVESTREBVVS *setigeris suisbus. V. 968*

LEXICON LVCRETIANVM.

- SILVIFRAGIS** *flabris vexat vis*
venti montes / upremos. I. 275
SILVIS. I. 901. 902. V. 960. VI.
 1219
SIMILE. II. 272. 1050. 372. IV.
 751. 1221. VI. 1122
SIMILEM. IV. 49. VI. 541
SIMILES. I. 598. IV. 107. 1204.
 1211
SIMILI. I. 847. 1059. 299. 339.
 377. 414. 418. 523. 722. 856.
 1071. 1082. II. 341. 884. III.
 573. IV. 163. 167. 544. 910.
 752. 757. V. 908. 1259. VI.
 171
SIMILIA. II. 908
SIMILIS. II. 525. 543. V. 436.
 828
SIMPLEX. III. 132. V. 613. 619
SIMPLICE *natura.* II. 101
SIMPLICITATE. I. 548 574. 601
 605. II. 156
SIMVL. I. 10. 87. 89 114. 563. 569
 776. 922. 1038. 1086. II. 154.
 469 III. 14. 212. 459. 640. 648
 668. IV. 211. 344. 360. 1269.
 V. 67. 244. 742. 823. 864 1189
 1241. 1451. VI. 184. 275. 312.
 401. 439. 465. 475. 497. 886.
 821. 1043. 1164
simul. VI. 1022. *pro. simulatq.*
SIMVLA. *Silena, ac Satura est.* IV.
 1162
SIMYLAC. IV. 783. V. 287. VI.
 757
SIMVLACRA. I. 123. 1058. II. 24.
 42. 324. III. 434. IV. 34. 97.
 125. 130. 154. 159. 164. 176.
 191. 239. 257. 303. 313. 318.
 321. 327. 346. 351. 358. 602. 611
 725. 736. 754. 756. 759. 769.
 782. 789. 793. 799. 879 974.
 993. 1026. 1054. 1056. 1088
 1092.
simulacraq. IV. 39. 734. V. 76.
 309
simulacra belli cientem classem.
 II. 42. 318
SIMVLACRIS. IV. 334. 1094
SIMVLACRVM. II. 111
SIMVLATA. I. 687. *i.e. similia.*
simulata videntur. IV. 363
SIMVLATAM *terram.* VI. 582
SIMVLATQVE. IV. 1035
SIN. I. 437. II. 775. III. 761. 718.
 594
SINCERA *natura.* III. 533
SINCERIS *membris.* III. 718
SINCERVM *sonera.* III. 888
SINE. I. 158. 192. 198. 213. 363.
 396. 443. 541. 510. 532. 538.
 594. 1052. II. 6. 19. 168. 425.
 794. 809. 858. 934. III. 114.
 116. 167. 327. 334. 348. 413.
 509. 555. 561. 732. 790. IV.
 670. 808 1067. 1160. V. 16. 18.
 133 839. 867. 1028. 1425. VI.
 206. 216. 299. 309. 1053.
 1208
nec SINET errantem dubitare, &
querere semper. I. 332
SINGILLATIM. II. 152. IV. 87. 103
 SIN-

DANIELIS PAREI

SINGVLAR. II. 165, 396, 397. III,
373, IV. 258

SINGVLARITER. VI. 1065

SINGVLTVS, *clamor, iurgiagli-*
cunt. III. 481

singultusq; *frequens.* VI. 1158

SINIT, V. 504, 505. VI. 388

SINT. I. 47, 138, 356, 376, 539.

876, 977, 979, 1054, II. 86,

177, 334, 335, 316, 525, 615, 692

695, 722, 735, 773, 796, 813,

860, 881, 894, 895, 916, 917,

977, 1012, 1015, 1232, 1078,

III. 32, 696, 729, 870, 913, IV.

27, 65, 113, 120, 127, 162, 381,

408, 564, 512, 513, 559, 710,

779, 806, V. 58, 71, 101, 124,

106, 480, 622, 849, 1015, 1078

1212, VI. 187, 342, 459, 533,

693, 738, 781, 828, 759, 936,

961, 981, 1029, 1093

SIQVA. VI. 841

SIQVIS. II. 654. V. 1116

SIS. III. 963, 1039. IV. 913. *pro,*
suu.

SISTARE. I. 1014, 1055. II. 603.

absolute, pro, consistere, perma-

nere esse. Cic. 5. Verrin. Qui Rēp.

sistere negat posse, & ad eque-

streum ordinem indicia referun-

tur.

SISTIT. IV. 417

SISYPHVS. III. 1009

SIT. I. 77, 112, 113, 417, 432, 434.

460, 589, 614, 895, 951, 952,

953, 959, 1069. II. 52, 63, 121.

141, 338, 339, 490, 324, 543, 658

784, 802, 982, 1042, 1044,

1056, III. 112, 178, 235, 294,

365, 366, 660, 763, 816, 864,

903, 910, 1035, 1064, 1088,

IV. 174, 178, 255, 296, 501, 380

477, 523, 563, 634, 703, 876,

919, 1137, V. 59, 67, 91, 100,

126, 152, 161, 193, 360, 510, 527,

532, 533, 611, 627, 794, 1052,

1126, 1242, 1208, 1224, 1228,

1281, 1428, 1431, 1445, VI. 65,

186, 314, 335, 365, 431, 482, 639,

651, 652, 685, 704, 767, 805,

821, 829, 844, 866, 909, 976,

1088

SITA *sunt.* I. 421, 427. II. 801.

III. 307, 861, IV. 347, VI.

879

SITI *prostrata corpora jacebant.*

VI. 1262

SITIENS IV. 1019, 1090

SITIEN^TIA *secla ferarum.* V.

945

SITIEN^TIBVS *nautis,* VI.

893

SITIM *sedantes flumine aquai.* II.

662, IV. 848, V. 9, 43

SITIS *exurat miseros, atq; arida*

torreat. ISI. 931

sitis *anhela sic tibi de corpore nostro*

abluitur, sic expletur ieiuna cu-

pido. IV. 873.

sitis *arida insedabiliter corpora*

mersans. VI. 1174

sitis

LEXICON LVCRETIANVM.

- litis aqua tenet vitas semper hian-*
tu. III. 1098
SITIT in medio torrenti flumine
potans, frustra, laboras. IV.
 1093
SITVM. III. 905
SIVE. I. 861. 975. 1017. III. 134.
 252. 522. 557. IV. 238. 356.
 1046. V. 510. 523. 524. 575.
 566, 1244, 1246, 1248. VI.
 1001, 1016
SMARAGDI grandes viri cum luce
nuro includuntur. IV. 1119
SMARAGDOS virides inter caru-
leum miscere. II. 804. *Vide Isi-*
dor. lib. 16. c. 7
SOCIAM Venirem studio scriben-
dis versibus esse. I. 24
SMYRNA odor, mellisq; sapor. II.
 502
SOCIARE. VI. 858
SOCIOS. III. 61. V. 1325. 1442
SOL. II. 146. 149. 151. 200. III.
 1058. IV. 47. 162. 325. 408.
 435. V. 216. 266. 282. 384. 390.
 593, 609, 618, 632, 650, 657,
 681, 691, 935, 974, 1102, 1188,
 1436, VI. 616, 620, 737, 858,
 896, 962
solq;. I. 806, IV. 396, V. 402,
 757
SOLA. II. 542, 717, 912, III.
 562, 791, 1002, IV. 129, 575,
 594, V. 134, VI. 395, 523
 0660
Sola terra. II. 592. V. 1288, 1294
Sola loca. VI. 393
Sola, & unica. II. 1076
SOLAM. I. 702. III. 154, 412,
 685
SOLATIA dulcia vita animos per-
mulcent. V. 21
Solatia multa tibi expediam di die.
 V. 114
Solaria somni hinc aderant vigi-
lantibus. V. 1404
Solaria dulcia vita prima dederunt
Athena. VI. 4
SOLE. I. 306, II. 800, IV. 219,
 364, V. 293, 712, VI. 264, 851,
 925
SOLEAT. II. 146, V. 900
SOLEANT. II. 952, V. 774, 1059,
 VI. 814
SOLEM. I. 1063, II. 1013, 1083, IV.
 412, 459, V. 65, 303, 414, 626,
 638, 707, 744, 762, 971, VI.
 618
Solem tali. V. 121
SOLEMNI more sacrorum perfecto.
 I. 96
SOLEMVS. IV. 260
SOLENT. I. 1035, V. 643
SOLERE. II. 406, III. 119, 700.
 V. 63
SOLERENT. I. 165. II. 221. VI.
 487
SOLERET. III. 749, 794, V. 137
SOLET. II. 553, IV. 608
SOLI. V. 287, 375
SOLIBVS, & pluuijs intempestiuis
ista. VI. 1100

DANIELIS PAREI

- solibus assiduis perusta terrarum pars, SOLEMNI more sacrorum perfe-*
V.252 Ho.I.96
solibus illis.VI.1217 pro diebus. SOLLEMNIA sacra suscipienda
SOL'DA. I. 510.538.574.548, curavit.V.1162
602.620.II.156 SOLLERTIVS V.1008
SOLIDÆ res.I 346 sollertius multo est genus omne
SOLIDAM materiam I.512 virile.V.1355
SOLIDI usq; adeo in rebus nihil SOLLICITÆ.III.733.VI.1183
esse videtur.I 497 SOLLICITAM geris cassa formi-
SOLIDIS.I.985.II.87.IV.572.V. dine mentem.II.1063
925 SOLLICITANT.IV.1002
SOLIDISSIMA.I.565.949 SOLLICITARE suis ex sedibus.V.
SOLIDO.I.500.518.III.809.821. 163
V.353.365 SOLLICITAT.IV.1189
solido corpore.I.486.488 SOLLICITATA corpora.II.963
SOLIDVM.I.515.521 SOLL CITATVR.IV.1031
SOLIO feruentis aquarum.V.800 SOLLICITO motu priuata care-
SOLIORVM pristina maiestas sub- rent.I.43
uersa jacebat. Et sceptrum super- sollicito motu semper jactatur.
ba,Regibus occisus.V.1136 VI.1036
SOLIS.I.5,128,147,987,1030, SOLLICITVM hominem quanta
1088. II. 59, 107, 113, 125, concindunt cuppedinis acres cu-
139, 161, 163, 212, 653, 740, ra.V.47
1030,1104. III. 92.IV.185, SOLO.I.636.826 II.841
199,241,371,707.V.78,143, solo nullius antetrita loca.I.925.
398,419,433,463,472,485, IV.2.
565,571,573,603,613,667, SOLSTITIALES ad metas seuer-
703,705,709,750,773,796, tit.VI.616. i.e. Et vulgus loqui-
752, 765, 979, 1195, 1205. tur,ad solstitium æstiuum.
VI. 39, 208, 235, 272, 513, SOLVAT animi curas è pectore.IV.
874 906
solis multis redeuntibus annis. I. SOLVANT.III 288
311 SOLVENDI pœnarum tempus ad-
solis voluentia lustra.V.929 actum.V.1224
SOLITA est.III.624.681 SOLVENS.VI.234
SOLITI sumus vocare.I.458 SOLVENTES.I.1000

Sol-

LEXICON LVCRETIANVM.

- SOLVI.** III. 287
SOLVIT. I. 948. VI. 796
SOLVITVR *est rigor auri.* I. 492
SOLVM. I. 212. II. 716. III. 146. IV. 71. 98. V. 212
Solum terra V. 1294. 1288
SOLVTA corpora materiai. I. 1016. 1094
SOLVTAS. *lege leti animas.* III. 668
SOLVTE. IV. 53
SOLVTVM cura pectus. II. 44
SOLVUNT membra languentia. VI. 862
SOMNI solatia hinc aderant *Sigilantibus.* V. 1404
SOMNIA. I. 105. III. 1062. V. 1157
SOMNIS. III. 432. IV. 38. 771. 790. 962. 969. 985. 1009. 1006. 1090. V. 883. 1170. 1180
SOMNO. III. 113. 164. 906. 939. 991. 1061. IV. 1003. 1016. 1021. V. 973. 1179
Somno sepultis. I. 133
SOMNVM. III. 924. 1080. IV. 1012
SOMNVS. IV. 445. 758. 905. 414. 951
SONANTES scapi. V. 1352
SONANTI sonitu. I. 825
SONARE. IV. 229
sonere. III. 157. 887. *pro sonare, antique. Vide Non.*
SONITV. I. 288. 825. II. 844. 1099. V. 1064. 1252. VI. 128. 150. 54. 217. 387. 441
sonituq; II. 838. IV. 610
SONITVM. II. 851. IV. 529. 562. 616. VI. 107. 110. 335. 56. 169
SONITVS. II. 483. 29. 8. IV. 462. 458. 891. V. 1043. 1053. 1054. VI. 3. 98. 132. 284. 253. 927. 985
sonitusq; IV. 701. VI. 400
SONORE *lepidio sunt fucata.* I. 644
SONOREM reddit. IV. 571
sonorem clarum. IV. 568
SONORES melicos peperere organi. V. 335
SONORIBVS plena aures. VI. 1183
SONVS. IV. 526. 586. 838. VI. 118. 182
SOPITA quiescans per maria ac terras fera munera militum. I. 30.
sopita quiescunt pariter mens & corpus. III. 934
sopita mulier recumbit graui Castoreo. VI. 794
SOPITI in somnis. III. 432
SOPITVS leto es. III. 918
sopitus quiete est. III. 1052
SOPOR. IV. 820. 919. 953
SOPORE. IV. 40. 455. 766
SOPOREM. III. 467. 935. IV. 996
SORBERE auras. VI. 1128

DANIELIS PAREI

- SORDI sepulcris visceribus.* VI. 1269 SPECIE. II. 421, 663, IV. 98, 580
- pro, sorde.*
- SORTE varia.* IV. 1216 SPECIEM. I. 125, 321, II. 489, 701, III. 215, IV. 19, 77, 134, 137, 236, 242, V. 187, 570, 582, 597, VI. 40
- Sortes fatigant.* IV. 1232
- SPARGERE humorem, aras multo sanguine, &c.* IV. 618, V. 1201, 629
- ad speciem nobis vertit.* V. 723
- SPARGI, & mitti.* IV. 677 SPECIES. I. 10, 148, II. 364, 2023, 1035, III. 93, 236, 242, IV. 604, 708, V. 95, 570, 1293, VI. 991
- SPARGIT aurora novo lumine terras.* II. 143
- Spargit cruorem.* II. 195 SPECIMEN verum esse videtur IV. 209
- SPARGUNT ora genasque lacrimis rorantibus.* II. 975
- spargunt, rigantque maria acter-ras.* I. 612
- Specimen dedit.* V. 187
- SPARSA.* II. 561
- SPECTANDO nec satiare queunt corpora coram.* IV. 1095
- SPATIIS breuibus.* II. II. 98, V. 567
- SPECTARE.* II. 2, III. 55, 361, 780, V. 956
- S P A T I O.* I. 181, 184, 234, II. 77, 219, 316, 602, 1171, III. 265, 776, IV. 178, 159, 161, 1278, 1280, V. 825, VI. 200, 451, 622
- SPECVLII.* IV. 279, 294, 317, 320
- SPECVLIS.* IV. 96, 307
- SPECVLO.* IV. 228, 303, 308, 314
- S P A T I V M.* I. 379, 389, 446, 472, 501, 523, 527, 953, 967, 982, 1000, 1045, 1072, 1102, II. 91, 162, 1108, 1051, III. 827, 869, 201, IV. 207, 555, 559, V. 371, 617, VI. 92, 487, 820, 1003, 1028
- SPECVLORVM.* IV. 105, 290, 311
- SPECVLVM.* III. 988, IV. 156, 269, 283, 293, 302, 308, 314
- speculum oris.* IV. 166
- SPELVNCÆ.* V. 696
- SPELVNCAS.* VI. 194, 544, 558, 580
- SPELVNCIS.* I. 348, VI. 537, 684, 942
- Spacium decurrere amoris.* IV. 1189
- SPERANTIBVS.* VI. 427
- spacium pramonstra currenti.* VI. 92.
- SPERATA voluptas suavis amicitia quemus efferre laborem suadet.* I. 140
- SPERATQVE.* IV. 804
- SPES.*
- SPERARE vincendi non tam facere vo-luerunt, quam dare, quod gemit rem hostes.* V. 1346

LEXICON LYCRETIANVM.

- SPES. I. 921. IV. 1079, 1089. VI. SPLENDORE *magnifico rigantur*
 47. IV. 1023
 SPICLORVM. III. 199 splendore nouo res semper egera. V.
 in SPINIS exiit vestem serpens. 291
 IV. 59 splendore in omni. IV. 96
 SPIRANTES naribus ignem. V. SPLENDORIS varias reddere for-
 29. mas. V. 761
 spirantes aquo certamine bellum. SPOLIATA colore corpora. II. 851
 V. 393 SPOLIATVR. IV. 367, 377
 spirantes mixtas hinc ducimus SPOLIIS volitantibus auctas Ge-
 auras. VI. 1127 pres. IV. 60
 SPIRANTIBVS. IV. 935 spolijs corpus vestire ferarum. V.
 SPIRANTIS. II. 704 952
 SPIRARE IV. 985 SPONGIAM aquai plenam manu
 SPIRAT. VI. 890 premere. IV. 620
 SPIRITVS I. 37, III. 323. V. 1152, SPONTE. I. 1062. II. 193, 1057,
 1184 1090, 1157. III. 33, 1055, IV.
 SPISSA, acidurata videntur. II. 28, 131, 483, 737. V. 80, 213,
 444 802, 807, 936, 959, 1146. VI.
 SPISSO corpora nubes. VI. 126 1019
 SPISSESCERE nubem fecit ventus sponte sua multo fieri meliora vi-
 VI. 175 i.e. cogi, concretere. dere. I. 214
 SPLENDERA varios decores scenai. SPVMAS agit, ingemit, & tremat
 IV. 980 artus. III. 490
 splendere claxo colore. V. 1257 SPVMANTES, & in aquore salso
 SPLENDIDA oculi fugitant, & itat- ventorum validis feruiscent vi-
 que tueri. IV. 324 ribus & da III. 494 495
 splendida signa. IV. 446 SPVMIGERI suis aduentu, validi-
 SPLENDIDVS orbis III. 415 que leonis. V. 983. Virgil. lib. 4.
 splendidus, & flammens colos. VI. AEn. 6. 158. 159
 107 SPVRCA res. VI. 782
 splendidus sudoris humor madens SPVRCITIA, superbia, petulantia,
 per collum. VI. 1185 quantas efficiunt clades? V. 48
 SPLENDOR aquai IV. 211 SPVRCITIES teterrima, canum.
 splendor, quicumq; & acer, a- VI. 977
 duris saepe oculos. IV. 329 SQUALIDA II. 468, i.e. aspera.

Squalida membra. V. 954

SQUALORE materia. II. 425

SQVAMIGERI. I. 378

SQVAMIGERIS. I. 172

*SQVAMIGERVM genus, & volu-
cres.* I. 162

Squamigerum pecudes. II. 343.
1081. i. e. pisces.

*STABILI fundamento fortuna
maneret.* V. 1120

*à stabili & dulci Vita semota vi-
dentur* III. 66

STABILITA eo magis magis sunt.
III. 203

ad STABVLVM crebra reuifit. II.
350

STACTÆ liquorem. II. 846. Vide
Isidor. Orig. ib. 4. cap. 12. l. aaci

*Casauboni An madu ad Athe-
nai* ib. 15. cap. 11 fol. 616. *Casp.*

*Hofmanni, Var. Lect. lib. 3. c. 5.
p. 103. 104. Theoph. 9. Hist. 4.*

Plin. lib. 12. cap. 15

STANS. IV. 429

STANT. VI. 1056

STARE. I. 747, 1052, 1076. II.
310, 332. IV. 388

stare. I. 564. *pro esse.*

STAT. III. 400. V. 200

STATIONE. IV. 389, 397. V. 479.
519. VI. 192

STANTIS. IV. 424

STATV. IV. 773

STATVAI. III. 78. *Al. statua-
rum.*

STATVIT. VI. 14

STATVS. III. 1088. V. 688, 833.
827

status pacati aëris. III. 193

STELLAS. II, 209. III. 1058. V.
303, 642

STELLANTE cælo. IV. 212

*STELLIS micantibus athena fi-
xum.* V. 1204

*stellis fulgentibus alta concutitur
cæli domus.* VI. 356

à stellis gelidis axis aguntur. VI.
720

*STERCORE de tetro videre licet
vivos existere vermes.* II. 871

*STERILA sonitu, & succo jaco jeku-
na feruntur.* II. 844. *ἰακώκωνος.*
Adi Festum

STERILES vnares. IV. 1233

STERILI Venere exigat auum. IV.
1228

*STERNIT arboribus vis & enti, ra-
pido turbine campos peccuriens.*

I. 274

*STERNVNT iter omne viarum a-
re & argento.* II. 626

STERTIS vigilans. III. 1062. *Vi-
de infra: Vigilans.*

STILLANTIA. V. 949. VI. 514

*STILLAVIT gutta dulcedinis in
cor.* IV. 1053

STILLENT guttus manantibus.
VI. 943

*STILICIDII casus lapidem ca-
uat.* I. 131. IV. 1279. *Vide*

*Commentatores ad illud Ovidii
lib. 4. de Ponto, Eleg. 10. v. 5. 6.*

LEXICON LVCRETIANVM.

- Guttā cauat lapidem. consumi-
tur annulus usu, & teritur pres-
sa vomer aduncus humo. Et*
*Metam. lib. 4. & 526. 527. Ti-
bull lib. 1. Eleg. 4. v. 17. 18. Pro-
pert. lib. 2. Eleg. 25 v. 15. 16. Plu-
tarch. & c.*
- STIMVLANT. II. 620
STIMVLATVR. IV. 190
STIMVLI. IV. 1075
STIMVLIS. IV. 1208
STIMVLOS. III. 1033
STIMVLVM. III. 888. VI. 603
STINGVERE ardorem. IV. 1091
STINGVI. I. 666
stingui colorem. II. 827. *pro, ex-
stingui. Veteres verbis originis,
& verbis non iunctis & si sunt
plurimis. Vide Priscian. lib. 10.*
STIPATA. I. 329, 345, 603. II. 66.
294
STIPATIS ē partibus esse I. 664
STIPE largifica ditantes II. 627
STIRPE *ut vix humana videtur
creatus. I. 733*
à stirpe profecta IV. 121
STIRPEM arboris amplexus. V.
35.
STIRPES & rami inter se mutua
teruntur. V. 1099
stirpes committere ramis. V.
1364
STOLIDI omnia magis admiran-
tur, amantiq. I. 641
STOLIDIS hac omnia sinxerit va-
nus error. I. 1066
- STOMACHI humectum seruare
tenorem. IV. 633
STOMACHO prabent incendia no-
stro. IV. 870
STOMACHO flagrabat flamma,
ut fornacibus, intus VI. 1167
STRAGEM propagant. I. 280
stragem dat sonitu magno. I.
228
STRATA jacebant. IV. 417. 847.
V. 1416. VI. 1221. 1263
strata viarum saxea volgi pedibus
detri a. I. 315
STRATI morte jacebant. VI.
1194
STRAVIT Xerxes viam per mare
magnum III. 1044
STREPITV noctiuago IV. 583
STRIDENTIS ferræ acerbum hor-
rorem. II. 410
STRIDIT ferrum cadens calidis &
fornacibus. VI. 148
STRINGERE nulla potest vis. I.
486. *e. detrahere, auellere, dimi-
nuere. Vide Turneb. Aduersar.
lib. 5. c. 24.*
STRINGOR gelidæ aquæ. III. 694
STRVCTA saxorum. IV. 361
STRVCTAS speluncas. VI. 194
STVDEAT cognoscere naturam
rerum. III. 1086
STVDEO te sociam scribendis ver-
sibus esse. I. 4
STVDIA, atq. artes. IV. 968
STVDIO fideli disposta dona mea ne
contempta relinquant. I. 46

- in studio pugna dedita mens est. SVAPTE. VI. 755
 III. 648 SVAS. II. 1100, VI. 416, 573
 studio quoi quisq; ferè deuinctus SVASIT. VI. 1280
 adhaeret. IV. 959 SVAVE est II. 1, 4, 5, IV. 660
 STVDIVM mentis connixa sequa- suaue quod est alijs, alijs sit ama-
 tur. II. 268 rum. IV. 659
 studium atq; voluntas. IV. 981 SVAVEM amorem Musarum mihi
 STULTA queat fieri è sapienti. III. in pectus incussit. I. 922
 763 SVAVI deuinxit membra sopore so-
 STVL. E. III. 953 mnus, & in summa corpus jacet
 STULTITIÆ sedamnet. IV. 1176 omne quiete. IV. 454, 455
 STULTORVM vna fit Acherusia. SVAVIDICIS potius, quam multis
 III. 1037 versibus, edam. IV. 180, 907
 STVPPA jacet flammæ concepto SVAVILOQVENTI carmine Pie-
 protinus gni. VI. 880 rio volui tibi rationem expo-
 STVPPÆ semina habent ignis, teda- nere nostram. I. 943, IV. 20,
 que tenentes. VI. 899 Ennianum vocabulum, ex lib. 9.
 STVPPAM, VI. 896 Annal.
 STYMPHALA colentes Arcadie vo- SVAVILOQVIS, nunc age, paucis
 lucres V. 32 versibus ostendam. 528
 SVA. I. 191, 214, 251, 806, 1062, SVAVIS de talia selus tibi summis-
 1078, II. 4, 81, 147, 193, 237, tit flores. I. 7
 261, 370, 710, 1057, 1900, 1110 suaui ex ore loquelas funde. I.
 III. 33, 611, 1055, IV. 28, 45, 30,
 131, 336, 483, 492, 685, 737, suaui amicitia sperata voluptas.
 1152, 1267, V. 80, 120, 203, 151
 213, 234, 257, 541, 802, 852, suaui lingua largos haustus, de
 870, 916, 959, 1146, VI. 167 fontibus magnis meo diti de pa-
 478, 478, 1812 tore fundet. I. 413
 suaui II. 185 suaui terra petitus. III. 174
 SVADENT. IV. 1150 suaui ungueri spiritus diffugit in
 SVADERE. I. 101, V. 1051 auras. III. 223
 SVADET. I. 142, II. 171 SVAVITER attingunt, & suauiter
 SVÆ IV. 852 omnia trahebant. IV. 625
 SVAM, I. 774, IV. 134, 524, V. 576 SVAVIS nisi quid cognovimus an-
 1032, VI. 983, 985 te. V. 1412

LEXICON LVCRETIANVM.

- SVR. I. 63, 188, 447, 474, 642, 851, 986, 1056. II. 30, 638, 661. III. 27, 848, 999. IV. 211, 418, 421, 545, 786, 1115. V. 653, 657, 681, 696, 712, 997, 1075, 1138, 1146, 1235, 1392. VI. 412, 415, 539
sub diuo. IV. 211
sub caele segmine. V. 1015
SVBACTAS bello Trojugenas gentes. I. 464
SVRAT, ardet abundans natura, & Venerem salientem lata restrañant. IV. 1192. Glossar. Vet. Subat, ὁ γὰρ. Surit, καὶ πρὸς.
SVBCAVA loca terra. VI. 556. 682
SVBDEBANT faces. VI. 1283
SVBDERE rem oculorum visu. V. 102
SVBDITA manus. IV. 449
subdira fax irai. III. 304. i. e. subiecta. Adi lan. Gebhard. Crepund. lib. I. cap. 14 pag. 44.
SVBDITAT hunc stimulum timoris praesens vis ipsa periculi. VI. 653
SVEDITVS lapis magnae scaphis abentis. VI. 1044
SVBDOLA cum ridet placidi pella-cia ponsi. II. 559. V. 1003
SVBDVCAT se terra pedibus rapsum. I. 1097
SVBDVCERE ex oculis vetustatem. II. 69
SVBEANT. III. 737
SVBEGERIT cuncta, ex animoq; expulerit, dictis, non armis. V. 50.
SVBEGIT natura varios lingua sonitus mittere. V. 1027
SVBESSE. II. 127. III. 887
SVBEST. III. 274, 285. pro, lacte.
SVBIBAT hoc leti genus optimus quisq;. VI. 1244
SVBIECTA sine vi sponte sua id facere putantur est. II. 193
subiecta pedibus obsteritur relligio. I. 78
SVBIECTARE saxa. VI. 700. i. e. sursum jacere.
SVBIGENTES terrarum solum. I. 212. V. 212. i. e. mollientes, colentes.
SVBITA Si morbo coactus, Si fulminis ictu, considit. III. 488
subita Si conripuit. IV. 1203
subita vis, & paupertas horrida, multa nascit. VI. 1280
SVBITAM vim venientis aquae, nec validi possunt pontes tolerare. I. 1286
subitam auertere curam. II. 363
SVBITI permunt imbres, gelidaq; pruina. V. 217
SVBITIS è frugibus lapis asper oppressus. III. 695
SVBITO. I. 180, 186, 279, 1094. II. 146, 395, 1010. III. 1075. 637. IV. 155, 169, 989. VI. 123, 282, 394, 440, 577, 658, 889. 1123

DANIELIS PAREI

SVBIVNCTIS, <i>suppositusq; rebus.</i>	SVBSIT. III. 285
VI. 542	SVBSTERNERE <i>nullas possint delicias.</i> II. 22
SVBIVNGAS <i>uno</i> III. 422	SVBSTRATA. VI. 619
SYBLATA <i>virum manibus.</i> I. 95	SVBSTRATAS. VI. 746
SVBLATIS <i>postibus ipsis.</i> III. 370	SVBSUNT. IV. 1075
sublati <i>semina lumbis.</i> IV. 1260	SVBTER. I. 2. II. 328. IV. 76. 449.
SVBLIME <i>volantes nocturnas facies celi.</i> II. 206. IV. 133. VI. 69.	V. 516 537. 1123. 1163. VI. 536. 524. 697. 785. 810. 851. 857. 914
SVBLIMA <i>celi.</i> I. 340	SVBTERTENVATUR <i>habendo annulus in digito.</i> I. 312
SVBLIMEM <i>in curru.</i> II. 601	SVBTEXIT. VI. 481
SVBMENSA <i>saxa.</i> VI. 540	SVBTENVNT. V. 467
SVBMITTERE <i>vide: summittere,</i>	SVBTILAM. II. 385. III. 180. IV. 644. VI. 224
SVBOLES <i>virum, siue est muliebris origo.</i> IV. 1225	SVBTILI. IV. 86. 899
SVBORIRI, I. 1034. 1047. II. 1136	SVBTILIA. IV. 113. 120
SVBORTV. V. 304	SVBTILIBVS. III. 196
SVBRVIT <i>ingentes speluncas.</i> VI. 544	SVBTILIS. IV. 748
SVBRVITVR <i>omnis natura.</i> IV. 864. <i>Vide Iosephi Cast. Obser. Dec. 3. c. 6. p. 14</i>	SVBTILITER. III. 740. VI. 1030
SVBSEDERE <i>peffum cum cinibus Vrbes.</i> VI. 589	SVBTRACTA. VI. 604
SVBSEDIT <i>funditus; ut fax.</i> V. 498	SVBTVS. I. 1059. VI. 865
SVBSEQUITVR. II. 494	SVBVEHAT. V. 516
SVBSIDENDO. I. 989	SVBVERSA <i>jacebat pristina majestas soliorum, & sceptris superba.</i> V. 1135
SVBSIDERE <i>eque moribus possent.</i> IV. 1191	SVBVS <i>setigeris.</i> VI. 974. 977
subsidere <i>saxa non poterant.</i> V. 494	SVCCEDERE. II. 204. IV. 141. V. 1122. 1359. VI. 1189
SVBSILIVNT. II. 191	succedere <i>soli nubes capere.</i> V. 287. <i>i. e. subire solem, seu succedere sub solem.</i>
SVBSISTERE. I. 1077. II. 1236	succedere <i>superas fauces.</i> III. 609. VI. 401

LEXICON LVCRETIANVM.

SVCCEdit V.1277	SVDOR <i>maru.</i> II. 464. i. e. <i>aqua marina.</i>
SVCCENSA <i>locis multis ardent solaterra.</i> II. 592	SUDOR <i>falsus expressus de corpore augebat mare manando.</i> V. 488
Succensa <i>vrur ingenti sonitu.</i> VI. 150	SUDOR, <i>item, atq; humor, quicumq; est deniq; embria.</i> VI. 501
SUCCESSERE VI. 401	SUDOR <i>manat nobis è toto corpore</i> VI. 944
SUCCESSIT. IV. 1053. V. 1274	per SVDOREM <i>multa ex a'to pressa feruntur.</i> IV. 861
SVCCL. IV. 614	SUDOREM <i>Veneris exereita potat.</i> IV. 1121
SVCCEIDERE <i>horrifona posse omnia uicta fragore.</i> V. 110	SVDORES, & <i>pallorem exsistere toto corpore.</i> III. 155
Succidere <i>artus.</i> III. 157	SVDORIS <i>madens per collum splendidus humor.</i> VI. 185
SVCCEIDIT V. 483	SVEMVS. I. 543, 301, IV. 369
SVCCEINCTAS <i>Scyllas rapidis canibus.</i> V. 890. <i>Virgil. Ecl. VI. v. 75</i>	SVES <i>sauros experti sunt mittere in hostes.</i> V. 1308
SVCCEIS. VI. 987	SUES <i>tauri iactabant, pedibusq; re-rebans.</i> V. 1122
SVCCEISA. V. 1331	SVETA II. 448
SVCCEO II. 844. IV. 619	SVETIS. II. 902
SVCCEOS. III. 227	SVEVIT. VI. 793, 953
SVCCEVM. IV. 617, 619. V. 810	SVFFERRE <i>durum aborem.</i> III. 1013. V. 1271, 1358
SVCCEVMBERE V. 495	SUFFERRE <i>belli vulnera</i> V. 1360
SVCCEVMBVNT. II. 1139	SUFFICIT. III. 705
SVCCEVRRERE. V. 764	SUFFICIVNT. II. 107. VI. 479
SVCCEVS. II. 682, 683. III. 224. 788. V. 131	SUFFIRE <i>terras ignibus aethereis.</i> II. 1096
SVCCEVIT <i>to arum Orbes.</i> VI. 550	SUFFIT <i>se tetricis odoribus.</i> IV. 1168
SVDABANT <i>fructus inarinfecus a'tro sanguine.</i> VI. 1145. V. 1128	SUFFOCARI. III. 905
SVDANTE <i>autumno cistes fundi videmus.</i> I. 175. <i>Lambin. leg. suadente.</i>	SUFFODIAT. V. 483
SVDANTIA <i>lingua et impla humida</i> IV. 626	SUFFVGIT. IV. 360. V. 151
SVDARE <i>in seminis.</i> IV. 985	
SVDENT <i>sanguine.</i> V. 1128	
Sudent <i>humore saxa. & guttis manantibus stillent.</i> VI. 943	

DANIELIS PAREI

- ut SVFFVLCIAT artus, & recreat* SVMMA. I. 48, 50, 57, 235, 332, 614, 806, 1006, 1043, 1054.
Sires, propterea capitur cibus. II. 70, 74, 90, 487, 646, 696, 862, 1075, 1041. III. 515. IV. 430, 456, 746. V. 164, 195, 238, 331, 1130 1226. VI. 70, 463, 575, 605
 IV. 865, 948
SVFFVLTA columnis. IV. 419
suffulta silicibus cauernis. VI. 683
SVFFVNDENS. III. 39, 305
SVFFVNDVNT. VI. 478
SVFFVSA luce rubentes oculos. VI. 1144
 summa neq; sit vlla II. 339
 summa rerum. I. 756. II. 303, 310
SVI. III. 892, 395. IV. 264, 1013. V. 828. VI. 1122
SVIBVS fetigeris pares. V. 968. VI. 974
 summa summarum. III. 818. V. 362. Vide Turneb. Aduersar. lib. 10. c. 25. lib. 29. c. 34.
SVIS. I. 60, 670, 791. II. 101, 158, 649, 752, 963. III. 520, 546. IV. 507, 1035, 1273. V. 163, 190, 425, 874, 983, 1119, 1339. VI. 418, 589, 599, 618, 1008
 summa ab imo euertere. V. 164
 in summa. III. 84
 SVMMA. I. 1051
 SVMMAI. I. 951, 982. VI. 650
 summa summa. VI. 679
 SVMMAM. I. 436, 616, 703, 706, 961, 1040. II. 512, 517, 526, 530, 1093. V. 369, 1140. VI. 484, 613, 649
SVLCI recta regione viaq; eiicit vomerem, atque locus auertit feminis istum. IV. 1265. *αλαν- γεας.*
 summam rerum. II. 303
 summam summa. VI. 679
 summam rerum, minimamq;. I. 612
SVLPVRIS auras halantes. VI. 220
 SVMARVM summa. III. 818. V. 362
SVLPVR in ipsa terra gignier. VI. 806
 SVMAS. II. 13. IV. 986. V. 476
SVM ego primus repertus, qui pos- sim, &c. V. 338
 SVMATIM, ut potero attingere, tanquam. III. 162
 SVMANT. V. 680. VI. 752
 SVMATVM, ac imperium sibi quisq; patebat. V. 1141
 sumant oculi. II. 542. *Diale- ctice.*
 SVMERE. II. 347. VII. 371. IV. 1159. V. 842. VI. 339
 SVMET hinc exordia. I. 149
 SVMIT. I. 874. III. 289. IV. 1067. VI. 325
 SVMME celeri rationa geruntur. IV. 1. e. valde celeri.

sum-

LEXICON LVCRETIANVM.

summè secundo amore. IV. 1134
SYMMI. IV. 93. V. 1137
SYMMIS. II. 361, 1009. IV. 65,
 72, 1197. VI. 421
SYMMISSA genibus terram pete-
bat. I. 92
summissa gens animantium flo-
reat. I. 1031
SYMMISSE corpore. V. 1071
SYMMITTERE tellus nequeat le-
viscosos fetus. I. 193
summittere lumen II. 673
summittere debet sol multa lu-
mina brevis spatio. IV. 161
summittere morsiferam vim. VI.
 818
SYMMITTIT flores suaves dadala
tellus. I. 8, 193
SYMMO. II. 210. III. 198, 257,
 1015. IV. 35, 47, 57, 62, 82, 84,
 157, 444, 541. V. 1124. VI.
 701, 1162
summo in honore vigere, & in de-
licis esse. IV. 1149
SYMMOPERE. IV. 1179
SYMMOS. I. 1091. III. 63
SYMMVM. I. 555, 889. II. 606,
 1128. IV. 145, 266. V. 1122,
 1274, 1456. VI. 25, 419
SYMPSI, neq; dubitavi, & dixi. V.
 248
SYMPSIT conamina. VI. 1039
SYMPTA a te diu meditata que-
rela cadat. IV. 1175
SYMVNT. II. 188. V. 818, 893
SYMVS. I. 458. II. 989. III. 474,
 851, 879

SVNT. I. 55, 232, 236, 277, 295,
 297, 319, 403, 420, 421, 483,
 485, 510, 526, 539, 548, 544,
 602, 614, 615, 619, 624, 638,
 644, 646, 676, 684, 687,
 697, 759, 827, 847, 848, 868,
 885, 900, 911, 1056. II. 24, 56,
 109, 133, 134, 156, 298, 378,
 390, 926, 457, 511, 523, 644,
 669, 679, 733, 757, 775, 819,
 840, 843, 858, 867, 897, 967.
 1072, 1083, 1105, 1124, 1139.
 III. 89, 127, 201, 203, 239, 318,
 325, 368, 417, 483, 499, 550,
 586, 588, 620, 732, 777, 783,
 809, 812, 814, 819, 871, 959,
 993, 1027. IV. 64, 69, 79, 85,
 92, 98, 101, 102, 110, 114, 118,
 131, 186, 204, 311, 335, 337,
 347, 362, 393, 395, 414, 468,
 496, 604, 612, 624, 628,
 647, 672, 715, 716, 729, 801,
 802, 831, 837, 850, 851, 860,
 933, 999, 1004, 1054, 1067,
 1135, 1145, 1147, 1166, 1233,
 1245, 1261. V. 38, 230, 295,
 334, 353, 356, 318, 363, 378,
 409, 457, 472, 477, 500, 520,
 541, 545, 552, 794, 797, 858,
 865, 867, 868, 1117, 1012,
 1037, 1131, 1184, 1295, 1308,
 1390, 1416, 1444. VI. 36,
 48, 80, 81, 83, 99, 102, 103,
 141, 206, 221, 269, 360,
 373, 428, 560, 561, 662, 672,
 701, 703, 715, 741, 771, 779,
 863,

863. 883. 1035. 1057. 1063. SVPERANTE bili febris coorta est.
1094 IV. 665

SVO. I. 91. 176. 514. 1015. II. 372. SVPERANTEACTAM aetatem me-
407. 852. III. 747. 765. 897. minisse nequimus. III. 673

IV. 78. 121. 395. 409. 474. 527. SVPERANTIOR ignis. V. 395. i. 6.
1214. V. 5. 487. 767. 867. 921. supe ior.

1326. 1327. 1436. VI. 160. SVPERANTVR, & superant. II.
1052 576

SVORVM VI. 1245

SVPERARE necesse est corpora re-
bus I. 630

SVOS. II. 955. IV. 608. V. 506.

651. 757. VI. 613. 1236. 1281

superare aliquid incolume neces-
se est ollis. I. 672

SVPELLAX IV. 453

SVPER. I. 39. 65. III. 673. 892.

superare motus exitiales. II. 569

V. 272. 762. 949. 993. 1204.

superare potest ignis. V. 408

VI. 185. 480. 505. 513. 637. 1254

superare quondam capis humor
coortus. V. 412

1258. 1268.

super. V. 502. oro, desuper.

superare quiddam immutabile,
necesse est. II. 750. i. e. superesse.

super equora. V. 1226. VI. 107.

SVPERAS fauces. III. 609

Ita Ennius apud Macrob. lib.

SVPERATA jacerent. II. 502

6. cap. 1. navis labitur super un-

SVPERATVM est. IV. 1210

das

super aspectu horribili mortalibus

SVPERAVIT, & superatum est. IV.

instans. I. 65

1210

super ignis. I. 649. id est superus, ca-

superavit ignis. V. 395

lestis.

superavit Epicurus genus huma-

SVPERA. I. 429. 531. II. 475. III.

num ingenio, & omnes praestrin-

366. IV. 673. V. 327. 654.

xit stellas, exortus uti asteris

1406. VI. 161. 270. 504. 536.

sol. III. 1057. 1058

560. 855. pro, supra.

SVPERBA (ceptra, & pristina ma-

SVPERABAT in a-nis multus hu-

jestas foliorum, subversa jace-

mor. V. 804. id est abundabat.

bant. V. 1136.

Virgil. Georg. lib. 1. v. 189. si su-

SVPERBAS voces mittere. V.

perant fetus, pariter frumenta

1172

sequuntur.

SVPERBE dictum. 1223

SVPERANT, & superantur. II.

SVPERBI Reges. V. 1221

575

SVPERBIA, spurcicia, ac etulan-

sia,

LEXICON LVCRETIANVM.

- ita, quantas efficiunt clades.* V. SVPPEDITARE. I. 1038. II. 1136.
 48. IV. 777, V. 299, VI. 666
 SVPEROS *postes unguis amaracino* SVPPEDITAS. III. 10
 IV. 1171 SVPPEDITAT. II. 23, 237, V.
 SVPARBVM *ingenium parentum* 284
pueri blanditijs fregero. V. 1017 SVPPEDITATI. II. 1161
 SVPERCILIVM *triste, furiosus vul-* SVPPEDITATVR. IV. 189
tus & acer. VI. 1182 SVPPEDITENTVR II. 26. VI.
 SVPEREDITA. V. 707 1084
 SVPEREST, V. 92. 207. VI. 979 SVPPEDITET. I. 347. V. 294
 quod *superest.* I. 44, 919. II. 39, SVPPEDITETVR. IV. 816
 183, 490, 546, III. 351, 919. SVPPETERE. I. 1048
 IV. 597, 769, 1270, V. 65, 261, SVPPLEERI. I. 1043
 770, 1240, VI. 218, 422, 906, SVPPPOSITIS, & *subiunctis rebus.*
 998 VI. 542
 SVPERINSIDET. III. 915 SVPPRA. I. 541, 734, 845, II. 498,
 SVPERIRE III. 1054, *observatione* IV. 405, 408, 440, 613. V. 86,
dignum Verbum. 514, 552, 765, VI. 60, 879,
 SVPERIS I 127 1092, 1213
 SVPERNA VI. 191 supraq; II. 1047. IV. 407. V. 319
 SVPERNE. I. 496, 1094. II. 84, SVPPREMÆ *prescripta ad candida*
 1152. III. 907, IV. 173, 440, *calces currenti tu mihi spatium*
 447, 681, VI. 253, 263, 285, *pramonstra.* VI. 91
 319, 424, 433, 490, 543, 896, SVPPREMO *tempore.* I. 546. II.
 1016 1097 599
 SVPERNIS. V. 646 SVPPREMOS *montes.* I. 274
 SVPERO. II. 227, 241, 248, VI. SVPPREMVM *tempus.* VI. 1190
 511 SVRRARVM *fastigia* IV. 816
 SVPERVM *lumen.* VI. 856 SVRDIS *suadere non poterat, quid*
facio sit opus. V. 1051. *Alludie*
 SVPERVM *ratio.* VI. 82 *ad prouerbiu Terentianum,*
 SVPPNA. IV. 443, 519 *Heaut.* II. 1. v. *Surdo narras fa-*
 SVPPEDITABATVR. V. 1175 *bulam Symmach. lib. 9. Ep. 69.*
 SVPPEDITANT. I. 231. V. *Hor. lib. 11. Ep. 20*
 387 SVRGERE. III. 653. V. 702. VI.
 SVPPEDITANTVR. I. 994. II. 466, 476
 568

SVRGIT. IV. 1127. VI. 819
 SVRGVNT. I. 252, IV. 1076. VI.
 788, 1099
 SVRPERE. II. 314. *pro. surripere,*
adimere, minuere. Utitur Ho-
rat. lib. 4. Od. 13. & 20. Es lib. 2.
Sat. 3. v. 283.
 SVRSVM. I. 1056. II. 186, 188, 189,
 189, 199, 204. IV. 443. V. 446,
 VI. 187, 477, 526, 1019
fursum loca. VI. 467. i.e. editiora
loca. Græcorum ritu.
 fursumque. II. 186. VI. 526.
 889
 SVS horrens Arcadius, V. 25
 sus fugitat amaracinum, & si-
 met omne unguentum. VI. 972,
 972
 SVSCEPIT. V. 403
 SVSCIPERE. III. 313, 461. IV.
 1248. VI. 77
 SVSCIPIENDA. V. 1162
 SVSCIPIT. III. 406
 SVSCIPIVNT. III. 367. IV.
 1243
 SVSCITAT. V. 1165
 SVSPENSA auras, lenisq;. III.
 197, i.e. placida, lenis, silens.
suspensa manet vis aëre in ipso.
 VI. 1126
 SVSPENSA in littore vestes vus-
 scunt. I. 305. VI. 471
 SVSSENSAM vestem. VI. 113
 SVSPENSIS dentibus. V. 1078. i.e.
 non graviter impressis, sed suble-
 natis.

SVSPICERE. II. 1037
 SVSPICIENS. I. 35
 SVSPICIMVS. VI. 203
 SVSPIRAT. II. 1163. IV. 1185
 SVSTENTARE. II. 1146
 SVSTENTATA. V. 97
 SVSTINEAT. V. 558
 SVSTINET. II. 607
 SVSTOLLIT machina leui nisa.
 IV. 904
 SVSTVLIT. V. 459, 789
 SVVM. II. 854, 922. V. 405. VI.
 598, 860, 1279
 SVVS. V. 767. *oixā*, & vulgo
 dicimus, proprius.
 SYDERA. V. 454, 648
 SYDONE in Tyria quod accidit.
 VI. 584

T.

TABE nimborum arbusa va-
 cillant. I. 805. i. e. nimbis
 noxiis & pestiferis.
 TABENT. IV. 1255
 TABES hac, letumq; manebat. IV.
 1199
 TABESCAT retro odore. III.
 582
 TABESCENS cera super igni cali-
 dolique scat, VI. 515
 TABESCERE II. 1170. III. 925.
 V. 679. VI. 964
 TABESCUNT Golnere caco. IV.
 1113

TABI-

LEXICON LVCRETIANVM.

- TABIFICIS *radiis sol omnia lu-* TAM. I. 343, 537, 729, 854, 931
strans. VI. 737 II. 199, 395, 837, 1024, 1026,
 TABO *conspargere terram.* III. 1086. III. 30, 195, 196, 690,
 662 IV. 702, 1000, 1083, 1138. V.
 TABVLARYM. VI. 1068 95, 954, 478, 488, 559, 666,
 TACENTIS *reddere dicta.* IV. 463 735, 749, 900, 1346. VI. 100,
 TACITA *salu e munificat morta-* 101, 103, 115, 360, 476, 489,
les. II. 615 678, 857, 884, 1079, 1080
tacita pectus dulcedine tangent. TAMEN. I. 120, 140, 267, 299,
 III. 910 302, 329, 347, 388, 399, 498,
 TACITI *motus.* 1213 566, 614, 629, 703, 734, 745,
 TACITO *timore mussabat medi-* 821, 832, 839, 842, 878, 899,
cina. VI. 1177 1011, 1044, 1048. II. 29, 70,
 TACITVRNA *silentia rumpi.* IV. 178, 201, 264, 331, 371, 348,
 584 458, 460, 467, 468, 541, 644,
 TACITVS *ne forte requirat.* V. 672, 689, 696, 699, 741, 865,
 1090 889, 897, 906, 918, 907. III.
 TACTA. IV. 639. VI. 903 51, 57, 108, 115, 220, 225, 232,
 TACTILE V. 152 339, 262, 268, 309, 408, 537,
 TACTV. I. 318. II. 408, 741. III. 544, 554, 594, 646, 686, 707,
 166. IV. 267. VI. 778, 779, 726, 736, 739, 762, 823, 858,
 1148 863, 872, 937, 961, 975, 982,
 TACTVM. III. 167. IV. 237, 489. 1004, 1015, 1021, 1017, 1034,
 V. 151. VI. 868, 1163 1105, IV. 104, 113, 305, 362,
tactum corporis. VI. 117. *pro, cor-* 379, 430, 457, 475, 505, 614,
pore: ut alibi: tactus animi, 616, 680, 690, 719, 809, 996,
pro, animo. 973, 985, 989, 1054, 1142, 164
 TACTVS. I. 241, 435, 454. II. 433. 1184, 1204, 1245, 1278. V. 14,
 434, 815. IV. 489 16, 84, 102, 105, 197, 207, 214,
 TALES. II. 126 322, 167, 477, 480, 519, 532,
 TAL. I. 93, 395, 797, 946, 1079. 622, 665, 767, 916, 920, 1023
 II. 146. III. 554. IV. 17. V. 1428. 1087, 1095, 1156, 1176, 1351,
 VI. 5, 330, 815, 1027, 1249 1428, VI. 58, 71, 139, 300, 321,
 TALIA. V. 4, 95, 905, 1193 453, 531, 590, 613, 704,
 TALIBVS. I. 43, 408, 653 887, 1063, 1199, 1209,
 TALIS. I. 1013. II. 1062. IV. 741. 1214
 V. 194, 195

DANIELIS PAREI

- TANDEM.** I. 378. 1025, II. 851. 675. 689. 770, 924. 947.
 1059. III. 603. 728. 795. IV. 1090, IV. 107. V. 31. 81. 1055
 1108. V. 39. 138. 430. 845, 1420
VI. 1141
TANGAM, *ut potero summatim*
attingere. III. 262
TANGAT. IV. 675
TANGERE. I. 304, 643, 689,
 II. 403, 680. II. 772, V. 193,
 845
TANGET. III. 910
TANGI. I. 340. V. 153
TANGIMVS. II. 726. IV. 266
TANGIS. II. 812
TANGIT. IV. 224. VI. 930
TANGITVR. II. 650. IV. 931
tangitur ira. I. 61
TANQVAM. I. 737. II. 931. III.
 930. 1070. IV. 263. VI. 428.
 432. 866. 975. 1240
TANTA. 654. 902, II. 181. 338.
 530, 665, 666, 1068. III. 580,
 537, 585. 721, 1070, 1091. IV.
 617, 775, 776, 800. V. 200,
 584. VI. 262, 319, 1046
TANTALVS *cassa formidine tor-*
pens. III. 995
TANILLO *momine.* III. 190
TANTIS. III. I. 507. V. II. 346.
 1176
TANTO. II. 550. III. 701. 798.
 IV. 418. V. 169. 344. 490. 623.
 630. 632. 685. 711. VI. 237. 238.
 265. 459. 622. 640. 856
tanto minora quam. IV. 110
TANTOPERE, II. 169. III. 187.

675. 689. 770, 924. 947.
 1090, IV. 107. V. 31. 81. 1055
TANTOS *homines* I. 199
TANTVLA *pars.* III. 414. IV. 114.
 897
TANTVLVS *sol.* V. 593
TANTVM. I. 101. 826. II. 1136. IV.
 109. 288. 877. 897. V. 3228.
 387. 391. 593. 612
tantum quod. II. 220. *Vetus parti-*
cula, vulgo non satis nota. omi-
tu hic, pro, ut tā um, ut solum.
Vide Petri Victorij Castigat. in
Cic. Epist. p. 71. 72.
TANTVMDEM. I. 360. 361. V.
 495
TANTVS. VI. 292. 609
TARDA *prius membra senectus*
serpat. Et in nobis vit. i claustra
resoluat. I. 414
TARDATA *consilio non debent*
morari. II. 164
TARDE *senis errabundus.* IV.
 693
TARDESCIT *lingua, madet mem.*
 III. 480
TARDIVS. II. 140. 155. V. 701. VI.
 165. 182
TARDVM *cunctatur cliuvm.* II.
 392
TARTARA. III. 42. 980. V. 112.
TARTARVS *lucis egenus, horri-*
res eructans, faucibus aestus. III.
 1029
TAVROS *etiam tentant in mu-*
nere belli. V. 1307

TAV-

LEXICON LYCRETIANVM.

- TAVREA** vincla laxare queant tegmine dempto. III. 604
compages, VI. 1069
- TAVRI** sues jactabant, pedibusq;
terebant. V. 1322
- TAVRINO** glutine jungitur. VI.
1067
- TAVRVS** Creta. V. 26
- TE** I. 4. 6. 12. 16. 12. 24. 36. 44.
18. 370. 407. II. 65 124. 216.
III. 3. 6. 908. 920. 982. IV. 537.
1184. V. 92. 1281. VI. 69. 94.
244
- TECTA** II. 191 1108. IV. 405. 412
519. VI. 222. 260. 536. 548. 578
596. 1260
- TECTÆ** fera sunt omnes res aut co-
rio, aut etiam conchis, aut callo,
aut cortice. IV. 933. 934
- TECTIS** ardentibus auxilium fer-
re. III. 1078
- TEDA** clara fulguribus coruscis.
V. 297
- teda**, pix, lamina. III. 1031. i. e. fa-
ces ardentes, quæ oculis, alijsq; son-
ituum partibus admota eos mise-
rum in modum cruciabant. Le-
ge Ioannis Brodai, Miscell. lib.
II. c. 10. p. 475.
- teda**q; VI. 902
- TEDAI** VI. 897
- è tēda**q; creatus II. 387. VI. 881
- è TEDIS** terrestribus ortus. II. 383.
Legē Plin lib 16. c. 10.
- TEGMEN** textile. V. 1349
- TEGMINE** sub cali. I. 986. II. 661.
Eleganter dictum. Ad Ioh. Pas-
seratij Praelect. in Catul. fol. 88
- tegmine dempto. III. 604
- tegmine corporis. III. 578 pro, cor-
pore.
- TELA** fera, nec sonitus armorum
metuunt. II. 48
- tela præportant violenti signa fu-
roris II. 621
- tela luoida volarent. IV. 843
- tela infraßta suo tingentes sangui-
nesauri. V. 1326
- tela paratur ferro. V. 1350
- tela ut ubi parent silvasq; excide-
re possint. V. 1265. Telum heic
pro, securi, aut simili instrumen-
to videtur posuisse Lucretius. Est
enim vox π α υ δ ε ι τ α ς, ut IC. i do-
cent,
- non tela diei neq; radij solis di-
scutiant. I. 147. II. 59. III. 921.
VI. 39
- TELI** ictus. 402
- TELIS** corporeis, ictuq; laborat.
III. 177
- telis ge idis pauoris perfixa torpet.
III. 306
- telis Veneris accipis ictum. IV.
1045
- TELO** I. 979
- TELV**M volatile jaceat. I. 968
- telum exercens sauiat. III. 1101
- telum perpetuuntur obtundi. VI.
397
- TELVRE**. V. 70. 798. 905. VI.
578
- TELVREM** magnam. II. 603
- TELV**RIIS gremium. II. 375

- TELLVS I. 7. 137, 178, 193, 228, 1012, II. 328, 589, 872. II. 49, 1155, III. 26, IV. 735, V. 235, 458, 465, 547, 788, 835, 915, 924, 940, 1119, 1223, 1440. VI. 357, 559, 604, 631, 663, 667, 816, 841, 852
- TEMERE II. 1058, V. 1000. II. 77. VI. 318. 1217
- TEMNIS praesentia: & semper aues quod abest. III. 971
- TEMNUNT se mortalia sacra. V. 1237
- TEMPESTAS aridat, & anni tempora conspergunt viridantes herbas. II. 32, 33, V. 1344. 1395
- tempeestas liquidissima cali modo cum fuerit, perquam subito fit turbida fide undique. IV. 188. 169
- tempeestas nisi indulget tempore fausto imbribus. I. 804
- tempeestas noua quadam, molesq; coorta. V. 436
- tempeestas tremulo impetu fulgit. VI. 173
- tempeestas commoliri fulmina capiat. VI. 254
- tempeestas concussa tremis fremi- tibusq; mouentur. VI. 288
- tempeestas saua coorta est VI. 477
- tempeestas flamma Siculam domi- nata per agros. VI. 641
- tempeestas cietur turbida calo. VI. 375
- TEMPESTATE coorta. I. 761
- tempestate coorta. VI. 195
- TEMPESTATEM trahit atræ, ful- minibus grauidam atq; procellis. VI. 258
- tempestatem altam. VI. 262
- tempestatem inter opacam. VI. 523
- TEMPESTATES dum ad iunt & Siuida tollus tuto res teneras of- fert in luminis oras. I. 178. 179
- tempestates inde alia, ventiq; se- quantur V. 743
- tempestates sunt, & fulmina cla- ra canenda. VI. 83
- tempestates pluuia grassiore coor- tusunt. VI. 671
- tempestates terra, calog; coorta. VI. 956
- tempestates volantes. VI. 611
- TEMPESTATIBVS. V. 1082
- TEMPESTIVA dabant pullorum examina subter. V. 1363
- TEMPLA. I. 1012. 1062. 1096. II. 28, 999. III. 25, 86. IV. 616, V. 104, 512, 946, 1187, 1204, VI. 42, 285, 387, 644, 670, 1226. 1272
- templa Acherusia. I. 120. pro infe- rorum loco.
- templa cali lucida. II. 1037. V. 491. 492. I. 1012
- templa edita sapientum doctrina se- rena munita tenera II. 8
- templa mentis. V. 104
- templa humida linguas circa su- dan.

LEXICON LVCRETIANVM.

- dantia*. IV. 625. *templum lingua* *TEMPORIS*. I. 558, 1100. III. 400
vocat palatum, & egregia trala- 868, 978, 989, 1087, IV 164,
tionem. Vide Laliy Bisciola Hor. 193
Subsciu lib. 8 c. 9. Tom. 1. *TEMPVS*. I. 459, 462, 633, 903.
TEMPUS *bonas diffugiunt.* V. 1045. II. 1103. III. 606, V. 246
1338 VI. 368, 371, 565, 1190
TEMPVVM mundi magnum & *tempus horai exiguum,* I.
versatile. V. 1435, 1204 1014
templum Palladi Tritonidos al- *tempus vacuum relinquunt.* II, 45,
ma. VI. 750 *pro, tempora sen caput totum,*
TEMPORA. I. 565, 928, 1064, *in quo veteres nonnulli animum*
II. 33, 170, 1165. III. 24, 1019, *ponebant.*
IV. 5, 797, V. 121, 618, 691, *TENDERE cursum.* V. 630. i. e. au-
1183, 1275, 1395, 1437. VI. 358, *gere.* VI. 26, 27
361, 1192 *quo TENDIMVS omnes.* VI.
TEMPORE. I. 16, 41, 93, 98, 102, 25.
176, 183, 320, 327, 337, 351, *ed TENDIT.* IV. 1048. V. 727
388, 447, 546, 560, 554, 560, *tendit se plaga ponti.* V. 482, *id est*
919, 768, 804, 989, 1035. II, *porrigit.*
146, 165, 218, 236, 259, 263, *TENDVNT.* IV. 179. 611, 1197
293, 455, 558, 574, 651, 1004, *TENEANT vestigia ferarum in-*
1097. III. 115, 253, 455, 533, *uenta.* IV. 991
554, 596, 845, 876, 882, 1102, *TENEAS bene cognita.* II. 1088
IV. 208, 214, 446, 502, 776, *TENEbant sylvestria templa.* V.
794, 795, 798, 811, 1002, 1069 946
V. 71, 107, 173, 189, 232, *TENEBRÆ sequuntur, & lumen*
317, 379, 424, 637, 655, 660, *occidit.* III. 416
666, 668, 669, 670, 672, 698, *tenebræ hic pro cacitate ponun-*
747, 748, 749, 755, 758, 764, *tur: & apud Prudent. Cathem.*
800, 807, 821, 876, 915, 938, *hymn. 9. v. 34*
969, 976, 1044, 1080. VI. 229 *tenebræ cooperiant maria aeter-*
374, 414, 415, 488, 716, 730, *ras.* VI. 489
796, 813, 849, 1027, 1234, *TENEBRAS.* I. 115, 146. II. 58,
1194 1098. III. 91. IV. 170. V. 976,
VI. 28, 250, 409
TEMPORIBVS præteritis tempora *TENEBRIS.* II. 53, 55, 57, 745.
præsentia confert. II. 1165

DANIELIS PAREI

797. III. 77. 88. 90 IV. 231, in TENERO tenerascere corpore
236, 348, V. 11, 175, 775, VI. 35, mentem. III. 767
30, 75 tenero corpore, & infirmo, vagā-
de tenebris tantu tam clarum ex-
tollere lumen qui primus po-
nuisti, in ustrans commoda vita
III. 1.2
tenebris in qualibus vita, quan-
tusque periculis, degitur hoc aui,
quodcumq; est. II. 15. 16
TENENDA ratio superum, caliq;
VI. 82.
TENENT. III. 926. V. 203 1377
TENENTES. V. 93. VI. 899
TENENTVR. I. 329. III. 568 373,
VI. 350
TENER humor. I. 808
TENERÆ salices, atq; herba rore
Sigaretes II. 361
TENERAS res effert in luminis o-
ras. I. 179
teneras in aëris auras possint pro-
ferrier. I.
teneras per herbas ludis. I. 260
TENERASCERE. III. 766
TENERE. I. 946. II. 755, 912,
III. 381, 582. IV. 23, 582 594,
969, 1200. V. 513, 712, 761,
1131, VI. 4
TENERET culta, ac deserta. I.
164
teneret. I. 239. V. 978
TENERENT. I. 512 682
TENERI. I. 1079, II. 366, 405,
III. 137, VI. 453, 1086
TENERIS membris. IV. 1096
TENERO tenerascere corpore
mentem. III. 767
tenero corpore, & infirmo, vagā-
tur pueri. III. 448
TENEROS haustus. V. 1068
per TENERVM aëra peruolitantes
volucres. II. 145
TENET. I. 508, 1007, II. 512,
1064, 1170. III. 650, 1084,
1098, IV. 1187, V. 820, VI.
863
TENETVR. I. 583, 937, III. 313,
524, 832, IV. 887
TENOREM stomachi humidum
seruare IV. 633
tenorem unum conseruans. V.
509
TENTA frons meabat. VI. 1193
tentatympana tonant palmis. I. I.
618. Lege P. Victorij Castigat. in
Cic. Ep p. 485
TENTABANT aliam atq; aliam
culturam ducis agelli. V. 1367
TENTAMVS. IV. 234 Elegantissi-
mè hoc verbo usus est Lucretius
pro eo, quod Graci ψηλαφει. nos
tasten.
TENTANT calum radijs accende-
re V. 658
TENTANT catulos blande cum
lingua lambere. V. 1066
TENTANTE dolore. III. 148
TENTANTVR gressus. VI. 1135
TENTARE aduentu recenti. VI.
1135
TENTARET quem tempore caline-

LEXICON LVCRETIANVM.

- que mors, neq; morbus, nec luctus, non poterat quisquam reperiri. VI. 1248, 1249. Sic noster saepe loquitur. I. 631. II. 966. III. 148. V. 347
- TENTARENTVR tantis morbis, tantuq; periculis. V. 347.
- TENTARI dolore. II. 966
- tentari caliditate, & aquarum. VI. 1102
- TENTARVNT etiam tauro, in munere belli. V. 1307
- TENTAT enim dubiam mentem rationis egestas. V. 1210
- TENTATA nec ratione alia queunt labare. I. 330
- tentata his rebus penitus labascit. I. 537
- tentata periculo. I. 631
- TENVE. IV. 1235, VI. 1168, 1192
- TENVEM. III. 426. IV. 732
- TENVES. IV. 102. VI. 155, 103
- tenues aures da mihi, animumq; sagacem. IV. 910
- TENVI. III. 210, 430. IV. 408, 1234
- TENVIA. III. 384. IV. 64, 101, 727, 729, 744, 757, 801, 806, 1089, V. 1263, VI. 462, 1186
- TENVIS. I. 873, 938, 1085, II. 237, III. 223, 439, IV. 61, 83, 93, 158, 749, 899, 810, V. 149, 562
- TENVISSIMA vis animarum. V. 558
- qua TENVIUS & mobilius nihil existat. III. 244
- TENVS laborum. IV. 15
- TEPEFACTA tamen veniat commixta calore. VI. 321
- TEPIDVM manibus proponere tantum. VI. 1163
- tepidum & calidum vaporem. II. 857
- TEPORES medij, calor, ac frigus. II. 516
- TEPORIS frigoris, calidiq; vaporis. II. 842
- TERANTVR inter se arboribus summa cacumina, I. 896
- TERATVR brevis hora longo spatio. IV. 178
- TEREBANT pedibus. V. 1322
- TEREBRARE, dolere, leuare, radere, pertundere, perq; forare signa. V. 1266, 1267
- TERENDO. I. 900
- TERETES cicada. V. 801
- TERETI ceruicereposita. I. 35
- TERGEMINI Geryonai vis tripliciora. V. 18. Horatius teramplu Geryonem dixit.
- TERGERI. IV. 70. i. e. deradi. Vide Turneb. Aduersar. lib. 7. c. 11.
- TERGIS. II. 87
- TERGO. IV. 194, V. 1319, VI. 1015
- sub tergo terrarum. VI. 539
- TERIMVS lapidi lapidem. I. 882
- TERITVR thalassina vestis affidue. IV. 1120
- TERMINAT mare terras omnes. I. 898
- terminat alterutrum alterum eorum. I. 1010

DANIELIS PAREI

terminat eadem ratio res omnes.

II. 718. *Ab leg. eadem ratio determinat omnes.*

TERMINVS vite. II. 1085

qui terminus esse malorum possit, nec, qua sit poenarum denique finis, videt. III. 1034

terminus ut a te habeat. I. 77.
589. V. 91. VI. 65. *Vide Turneb. Aduersar. lib. 18. cap. 5.*

TERRA. I. 161, 567, 715, 776, 784, 787, 803, 867, 1030, 1090, 1097. II. 2, 603, 651, 888, 991, 997, 1112. III. 174, 645, 855. IV. 11, 367, 370, 377, 762, 997. V. 40, 260, 395, 435, 474, 481, 761, 794, 814, 935, 803, 820, 1377. VI. 139, 260, 543, 552, 553, 554, 562, 575, 770, 782, 806, 819, 844, 845, 861, 865, 956, 1099

terraq;. I. 171. II. 938. III. 173, 850. V. 220, 246, 290, 535. VI. 397, 522, 678, 884

TERRÆ. II. 592, 1104, 1107. III. 907, 1049. V. 458, 496, 778, 806, 806, 809, 969, 1246, 1254, 1288, 1294. VI. 556, 591

terraq;. I. 769. V. 99. VI. 665

TERRÆMOTVS obortus. VI. 586

TERRAI. I. 212, 251. II. 1061. III. 1003, V. 212, 236, 251,

432, 450. VI. 534, 539, 579, 597, 652, 809

TERRAM. I. 92, 787. II. 109, 603, 641, 926. III. 662. IV. 784, 1015. V. 69, 210, 248, 320, 402, 418, 485, 612, 752, 833, 933, 1253, 1320, 1324, 1332, 1365, 1401. VI. 52, 204, 535, 560, 583, 600, 745, 857, 864, 869, 872, 962

terramq;. I. 713, 781, 1057. II. 1081, V. 80. VI. 887, 831

terramve. I. 709

TERRARVM. I. 717, 886, 1082. II. 543, 555, 613, 657, 1054, 1073. IV. 215, 414. V. 75, 106, 143, 204, 326, 345, 1166, 1345. VI. 566, 629

terrarum Italia oras. I. 721

TERRAS. I. 3, 30, 278, 340, 819, 868, 998. II. 143, 212, 215, 256, 473, 608, 705, 713, 727, 998, 1013, 1096. IV. 199, 202, 418, 421. V. 93, 136, 215, 267, 272, 343, 649, 653, 654, 657, 681, 692, 775, 909, 978, 1091. VI. 263, 286, 400, 445, 490, 495, 634

terrasq;. V. 399. VI. 957

TERRENO qua corpore contingantur. I. 1084. II. 1112

TERRASTRIA membra. II. 703

terrestria animalia. V. 295, 792

TERRESTRIBVS sedes. II. 383

TER-

LEXICON LVCRETIANVM.

- TERRIBILI** sonitu flamma crepit
ante crematur. VI. 154
terribili caligine nox seras texit.
VI. 852
TERRIFICANT mentes. I. 133.
IV. 38
TERRIFICAS caput quatiens
numine cristas. II. 632. V. 1314
TERRIFICO quatiunt sonitu cele-
stia templa. VI. 387
TERRIGENARVM. V. 1410
TERRIGINAS. V. 1426
TERRILOQVIS victus dictus. I.
103
TERRIS. I. 63, 130, 152, 210,
868, 869, 888, 1056, 1060,
1092, II. 476, 534, 728, 938;
1109. IV. 419, V. 447, 492, 564
586, 629, 696, 753, 795, 901,
914, 918, 1257. VI. 49, 448,
588, 630, 633, 713, 788,
837
TERRORE sal o coacti. III. 68
terrore trepido repleta est. V. 41,
1335
terrore ancipiti trepidans per vr-
bes. 595
TERROREM animi discutiant. I.
146. VI. 217. II. 58. III. 91
TERRORES animi diffugiunt. III.
16.
TERRORIBVS discussis redeant ad
se. IV. 994
terroribus belli addidit augmen-
tum. V. 1306
TERTIA. I. 432, 443. IV. 115
TERTIVS. III. 314
TERVNTVR inter serami, stirpesq;
V. 1099
TESTOR res ante probatas. I.
857
TETIGIT limina villa. III. 1079
tetigit flammam. VI. 902
TETERRIMA spurcities, canum.
VI. 976
TETIGERE summum cacumen a-
lescendi. II. 1128
TETRA. I. 934. II. 400. 415.
IV. 122. 172, V. 993. II. 25. VI.
352
TETRI. II. 421. 445. VI. 1703
TETRIS IV. 1168. VI. 1198
TETRIVS esset. II. 509
TETRO. II. 871. 704. III. 582. IV.
686. VI. 212. 16. 787. 809
TETROS anguinos. V. 1301
TETRV voluebat odorem spiri-
tus ore foras. VI. 672
TETVLERVNT. VI. 672. *ἄφρων ὡς*
pro, tulerunt. Vt apud Terent.
Andr.
Nam polsi scissem, numquam huc
retulissem pedem.
TEXIT nox terras terribili caligine.
VI. 852
TEXTA. IV. 744. V. 95. VI. 350
texta ferrea. VI. 1052
TEXTILE tegmen, ferrum. V. 1349.
1350
TEXTILIBVS in picturis, ostroq;
rubenti jacteris. II. 35
TEXTV tenuia sunt. IV. 729
li 5 **Tex-**

DANIELIS PAREI

- TEXTURA. I. 247. III. 210. IV. tibi. II. 1036. IV. 33. Parelco^o, ut
165, 648, 658
TEXTURA. VI. 1082
TEXTURAS. IV. 118
texturas dissimiles inter se. VI.
776
THALASSINA vestis. IV. i. e. ca-
rulei coloris. Plant. Mil. 4. 4. v.
43. Palliolum habeas ferrugi-
neum. Nam is color thalassicus.
THEATRI mania. IV. 79
THEATRIS. IV. 74. VI. 108
THEBANVM bellum, & funera
Troje. V. 327
THESSALICO colore concharum
tincta purpura. II. 500
THRACEN. V. 30
THYRSO acri percussit laudis spes
magna meum cor. I. 921. Ele-
gans tralatio. Ad hunc Lucretij
thyrsus seu *εὐρύστηρος* allu-
siffe videri potest Papin. Stat.
Sylu. III. 7. v. 76. Cedet Musa
rudis feroci Ennij, & docti fu-
ror ardens Lucretij.
TIBI. I. 46, 48, 104, 331, 400,
411, 416, 429, 531, 620, 673,
796, 1107. II. 43, 187, 441,
499, 738, 755, 785, 863, 1022,
1040. III. 198, 207, 280, 658,
913, 914, 947, 949, 958, 960,
972, 1038, 1064. IV. 20, 23,
167, 408, 514, 522, 575, 673,
873, 1079, 1143. V. 114, 260,
295, 751, 803, 1280, 1384. VI.
63, 72, 186, 224, 647, 738
tibi iuavis dadala tellus summit-
tit flores, & bident aquora pon-
ti. I. 7. 8. i. e. tuo commodo. Lege
Cass. Barth. Aduersar. lib. 12.
cap. 4.
TIBIA caua Phrygio numero. II.
620
tibia fundit querelas dulces, digi-
tis pulsata canentum. IV. 586
TIGNA II. 190, 192. V. 1266. VI.
102, 240
TIMENDÆ V. 31
TIMEFACTÆ religiones. II. 43.
Rarum est hoc verbū, egregium
tamen. Pacuuius Peribacā, apud
Nonium. Triplici pertimefactus
marere animus incertè errans
vagat. Vide P. Victorij Castigat.
in Cic. Epist. pag. 126
TIMEMVS. II. 55. III. 88. VI. 35
TIMENDOS esse morbos. III. 41
TIMENDVM. I. III. III. 880
TIMET. III. 994. VI. 973
TIMENT. III. 73, 994. VI. 596
TIMOR mortis Sexares. V. 1179
TIMORE. I. 106. III. 74. V. 1222
TIMOREM fontem esse curarum.
III. 82
TIMORES II. 44. V. 47
TIMORIS atq; cuppedinis finem
statuit. VI. 24

LEXICON LVCRETIANVM.

- timoris subditat hunc stimulum. tollere oculos contra. I. 66. Non-
 VI. 603. ni us legis: rendere oculos.
- TINCTA colore. II. 500 735, 746. TOLLERET. II. 1109
 775 TOLLIT. II. 327 III. 891. VI. 689
 TINCTVS candēti lumine. V. 710 TOLLITVR. V. 264. VI. 506
 tinctus nectare & ambrosia. VI. TOLLVNT. II. 577. IV. 548
 971 tollunt clamores, quasi si jugulen-
 TINGVENTES. I. 932, 936, 945. tur. IV. 1008
 IV. 9, 22. V. 1326, 1327. pro, TONANT tympana. II. 618
 tingentes. antique. Priscian. lib. TONAT. VI. 408
 10. Tinguo, vel tingo. tinxī. TONDENTES pabula leta. II. 317
 TINGVNT loca lumine. VI. 172. tondentes gramina campo lani-
 i e. illustrant. gera pecudes. II. 659. i. e. depa-
 TITILLARE. II. 429. Eleganti scentes. Tralatione frequēti a-
 tralatione expressit Epicuri παρ- pūd bonos scriptores. Vrg Georg.
 ζελισμὸν. lib. I. v. 290. Et lib. 3. Aen. v.
 TITYOS quis in hac vita? III. 543. equos in gramine vidi: on-
 1006. dentes campum late. Et Culice,
 TITYON Acherunte jacentem & 56. Tondentur tenero viri-
 non ineunt ut lucres. III 998 dantia gramina morsu.
- TOLERARE. vim subitam veni- TONITRALIA templa coeli. I.
 entis aquae. I. 286 1096. i. e. coelum, in quo tonitrua
 tolerare sanas procellas. III. 807 fiunt. Gracis βεργετα.
- TOLERATVR exitium lucis celeri TONITRV grandis concussa terra.
 flamma origine. V. 301. i. e. sus- V. 551. VI. 112, 120
 tentatur. tonitru quatinuntur carula coeli.
 TOLERARIT per facile aium an- VI 95
 gustis finibus. II. 1168 TONITRV auribus accipiamus.
 TOLLAT. I. 701 VI. 163, 170 pro, tonitru. Plaut.
 TOLLEBANT I. 1258 Amphitr. Strepitus, crepitus, so-
 TOLLENS. VI. 236. absoluto, pro, nitus, tonitrus.
- superans, prestans. Alij legunt: TONSAS natantes. II. 554. i. e. re-
 poilens. vulg. candens. mos fluctuantes. Glossar. & c. x. d.
 TOLLERE. V. 569. VI. 469, 623, πη, rimus, consa. Festus: Ton-
 627, 700 sam Ennius significat remum,
 tollere nouo fetu in luminis oras, quod quasi condatur ferro.
 V. 780

TOR

DANIELIS PAREI

TORMENTA *etatis*. V. 318

TORMENTIS *validis*. VI. 326

ad TORNVM *saxorum structa*
tuantur IV. 361. Lambin. legit:

Fit, quasi cornuta ut saxorum
structa tuantur. πτεριδωδῆα.
id est, rotundata & cornu facta.
Hesych. Τόρνῳ, ἐκ χαλκῶν πε-
τρικῶν, ἃ τὰ στρογγύλα χίμαρα
περιγυφεται.

TORPENS *casta formi iuno*. III.
995

TORPET *gelidis telis paucoris per-*
fixa. III. 306

TORPEDINE *cure scindunt*. III.
1008. Al. cupedine. Vide Tur-
nob *Aduersar. lib. 10. cap. 8.*

TORQUETVR, *anhelat*. 491

TORREAT, atq; *exurat miseros si-*
tis arida. III. 911

TORRENT *setra cadauera*. II.
415

TORRENTI *fl. mine in medio si-*
tit potans. IV. 1093

torrenti *vapore*. 340

TORRENTIBVS *auris res exusta*
percutiunt. V. 411

TORRERE, atq; *uere*. V. 900

TORRET *nimius feruoribus athe-*
rens sol. V. 216

TORRESCERE *flammi ignibus*
impositum calidus. III. 904

TORRET *flagellis*. III. 1033. Tra-
late. Vt Arnob. lib. 3. Omn'a haec
mala, quibus uror, torreo, ve-
xor, vestri numinis aurruncato
clemensia.

TORRIDA *tellus contremis ful-*
minis horribili plaga. V. 1219

TORTARI *volnere*. II. 962. i. e.
torqueri.

TORTE VI. 305

TORTI *nece cygni*. IV. i. e. marti
vicini. Tralate.

TORTO *vertice*. I. 193

TOT. II. 1015. III. 313, 913. V.
319

TOTA. I. 284. II. 719, 786. IV.
430, 486, 508, 1155. V. 1235.

VI. 287, 357, 522, 548

TOTAE *vires hominis*. VI. 1202

TOTAM. I. 768 III. 217

TOTAS. I. 352. III. 665. IV. 454.
VI. 1178

TOTI. VI. 541, 665, 978

TOTIDEM. I. 870

TOTIES. I. 590. V. 329

TOTIS. II. 908, 913, 978. III.
621

TOTIVS. I. 982. II. 39, 274,
489. III. 97, 276, 281, 1003.

IV. 1022. V. 478, 596, 690,
816. VI. 650, 652, 679, 682,

713, 1154

TOTO. II. 541. III. 110, 214,
219, 228, 139, 155, 277, 282,

330, 352, 565, 595, 608, 635,
748, 801. IV. 885, 1015, 1036,

1047, 1097, 1104. V. 254, 274,
399, 1165. VI. 469, 629, 944,

1006

TOTVM. I. 377, 388, 1087. II.
266, 271, 727. III. 17, 144,

165,

LEXICON LYCRETIANVM.

- 165, 411, 547, 636, 691, 799. TRADVCERE. IV. 1065
 IV. 201, 667, 898, 1019. V. TRADVNT. II. 78. 672. IV.
 142, 542, 832, 840, 913. VI. 1215
 249, 440, 885, 1073 TRAFERRI. III. 518. *antique, pro,*
 TOTVS perturbatus trepidabat. *transferri.*
 VI. 1178 TRAHAT. VI. 345
 TRABIS. II. 192, 196. IV. 75. VI. TRAHATVR quasi in ignem lana.
 340, 563 IV. 176
 TRABI. IV. 297 TRAHERE. I. 397. III. 535. IV.
 TRABIS. VI. 109 142
 TRACTABANT *are solum terra.* TRAHIER. VI. 1188
 V. 1288 TRAHIT. III. 134. 363. IV. 431.
 tractabant *vitam volgiuago more*
ferarum. V. 930 i.e. trahabant,
ducebant. VI. 257. 965
 TRACTANT. IV. 625 TRAIICERE. III. 514
 TRACTARE. V. 951 TRAIICVNTVR. III. 758
 TRACTARI *morfu ferarum. III.*
903. i.e. dilaniari. I traho, ut ra-
pui, à rapio. TRAIICIMVS *oculos quocumq;*
 TRACTATA. I. 942. IV. 19. IV. *trahatio sumpta à telis missi-*
 230 *libus.*
 TRACTENTVR. II. 399 TRALVCET *imagoè speculo in spe-*
 TRACTETVR. IV. 1236 *culum. IV. 308*
 TRACTIM. III. 531 TRAMEAT. IV. 604
 TRACTV *aus. I. 1002. V.*
 1215 *Sic Varro lib. 4. de L. L. Trama,*
 TRACTVS *longi flammaram. II.*
 107 *quod trameat filum.*
 TRACTVM *corporis ra lentes, VI.*
 117. *aliq legunt sactum cor-*
 poris. TRAMITE *prono viam monstra-*
 TRADATVR. IV. 302 *uis, qua possemus ad id recto con-*
 TRADERE. V. 186. 1444 *tendere cursu. VI. 26*
 TRADIT. VI. 790 TRAMITTUNT *valido quaten-*
 TRADITA. V. 859. 865 *tes impeto campos. II. 326. Sic*
 Virgil. lib. 4. *Æn. v. 154. Trans-*
 mittunt *cursu Campos. Adi Lu-*
 donicij Carrionis *Emendat. lib. 1.*
 c. 11. p. 118
 TRANANT *trapidos amnes. I.*
 15.
 tranant *foramina. IV. 602. trala-*
 to *pro, transeunt.*

TRA-

- TRANANTIBVS *auras*. IV. 177.
i.e. transeuntibus.
 qua TRANET, neq. habet. VI.
 1050. *i.e. transeat.*
 TRANQUILLA pace *juuare mor-*
tales. I. 31. II. 1091
 tranquilla pace *animi*. VI. 77
 TRANQUILLO pectore, vultuq;
sereno. III. 294
in tam tranquillo vitam locavit
è tantis fluctibus V. 12. Sic Lu-
cil. Te in tranquillum exsais
transfert tempestatibus.
 TRANS *ma-ia alta pedum nixus*
ut ponere possit. V. 912
 TRANSACTIS omnibus rebus.
 IV. 1619
 TRANSACTVM quid sit *in aeo*. I.
 1460
 TRANSCENDERE *fines iuris*. III.
 60. Sic Cic. lib. 8. *ad fam. Epist.*
 12. *Qui semel fines verecundia*
transierit, eum bene & nauter
oportet esse impudentem.
 TRANSCURRERE. II. 162. IV.
 192. 207
 TRANSEAT. IV. 383
 TRANSFER. I. 870
 TRANSFERRI. III. 318
 TRANSFERTVR. IV. 314
 TRANSIRE. I. 201, 357, 483 II.
 386. IV. 188, 461, 602. V. 228.
 VI. 487, 989, 948, 949
 TRANSIT. I. 489. II. 388. IV. 149
 614. VI. 227, 228, 347
 TRANSMITTERE VI. 992
 TRANSMVTANS. II. 487
 TRANSPECTVM *præbet apertum*
 IV. 272
 TRANSPICIVNTVR. IV. 271,
 278
 TRANSTRA *disiectare solet ma-*
gnum mare. II. 553
 TRANSTVLERVNT. III. 135
 TRANSVERSA. V. 1329. VI. 189
 TRANSVERSIS. V. 636
 TRANSVERSO. VI. 1016
 TRANSVERSOS *volare per im-*
bres fulmina cernis. II. 213
 TRANSVOLAT *auras*. IV. 561
 TRANSVOLITANT *clausa do-*
morum I. 355
 TRANSVORSVM. IV. 424
 TRAVLIZEI. IV. 1157. *τραυλίζη,*
ψαλίζη, τραυλὸς ψαλὸς, τῶ
γλωτταν βεβλαμενός, ait
Hesych.
 TRAXERE III. 134
 TREMEVNDIA. I. 95
 TREMENTIA. IV. 75
 TREMENTIS. V. 404
 TREMERE. III. 645. V. 299. VI.
 121. 1186
tremere, aq. moveri. VI. 594
 TREMERET *per auras aeris acci-*
piter fugiens, veniente colum-
ba. III. 752
 TREMISCVNT *icta planstris cō-*
cussa VI. 547
 TREMIS. III. 490. VI. 288, 543
 TREMOR *terras graviter percen-*
tat. VI. 286

LEXICON LVCRETIANVM.

- tremor ignis clarus. V. 587, 299
 TREMOREM incutit. VI. 592
 TREMORIS causa. VI. 546, 576
 TREMVLAS palmas super ulcera tetra tenentes. V. 993
 TREMVLS Vocibus hadi. II. 366
 tremulis artibus hadi. III. 7
 tremulis ignibus jubar. IV. 406
 TREMVLO risu concussa cecident. I. 917. II. 974
 tremulo tempestas impete fulgit. VI. 173
 tremulo rarescit ab aestu. VI. 875
 TREMVLM faciunt membris exsistere morum. III. 102
 tremulum jubar ignis. V. 696
 tremulum petere à pennis auxiliatum. V. 1039
 TREMVNT gentes. V. 1225
 TREPIDABAT. VI. 1278
 TREPIDANT. II. 54, 963. VI. 34, 595
 TREPIDARE. III. 1090
 TREPIDATUR. III. 598
 TREPIDES. VI. 85
 TREPIDO belli concussa tumultu. III. 847
 trepido terrore repleta est. V. 41.
 TRIA. V. 94, 95
 TRIBVAMVS. II. 787
 TRIBVBANT. V. 1171
 TRIBVENDVS. II. 972
 TRIBVI. III. 5. 8
 TRIBVISSE. IV. 1176
 TRIBVIT. I. 323, 806. V. 869, 1154
 TRIBVUNT. IV. 1147
 TRIBVS. II. 485. V. 881
 TRIBVTIS paucis, paucisq; demptis. I. 799
 TRIPECTORA vis Geryonai. V. 28
 Tripetorū, pro tripetor, dixit: ut Prudentius Enicolarus, pro Enicolar.
 TRIPLEX. III. 238
 TRIPLICEM. V. 94
 TRIPLICI. V. 902
 TRIPODE ex Phabi lauroq; certa ratione prosa ur. I. 739. V. 112, 113. Sic inscriptio vetus, fol. 789. 6. Ficta putat frontem trahis? ac enigmata Sphingis credis? sunt Pythio vera magis tripode.
 TRIQUETRA esse aliis, aliis quadrata, necesse est. IV. 654
 TRIQUETRIS terrarum in oris. I. 717 Sic vocat Sec. liam.
 TRISTE. III. 742, 990. IV. 635. VI. 1182
 TRISTI in funere fratris gaudent. III. 72
 TRISTIA. IV. 123. VI. 780
 TRISTIOR. I. 942. IV. 19. V. 347
 TRISTIS. III. 1011. V. 1304. VI. 33
 TRITA loca nullius ante solo. I. 923. IV. 2
 TRITONIDOS Palladis almae templum. VI. 730

TRIVIAI virginis arma. l. 84

in TRIVIIS. IV. II 96

TROCHLEAS. IV. 903. Vide Iſidor. Etymolog. lib. 19. cap. 2.

TROLE funera. V. 327

TROIANIS nec clam Pergama Grajugenarum inflammasset duratens equus nocturno partu. I. 476

TROIUGENAS gentes bello subactas. l. 465

TRUCIDET ignem magno clamore. VI. 146 ab animalibus ad inanima facta tralatio venusta. Nam ignis vivere dicitur. Sic & interficere messes, dixit Virgil.

TRVDATVR. VI. 434

TRVDERE. III. 1014

TRVDIT. IV. 900, VI. 1031

TRVDVNT. I. 292

TRVNCO. III. 655

TRVNCOS, ac ramos. l. 353

TRVNCOS, adempta anima circum, membrisque remotis: circumcaesis lacer undique membris. III. 405

TV. l. 26, 31, 38. II. 65, 410, 493. III. 9, 139, 422, 918, 1040, 1059. IV. 878, 910, 929, 1181. VI. 91

TVA. l. 13, 140, 140, 144. III. 14, 29, 421, 975

sua sine parte pericli. II. 6

TVANTVR. IV. 361. πυνθ-
xōs.

tuantur ignotas facies, atque ora IV. 998

TVAS. l. 106. II. 40

TVRA depresso grauter sub murmure mugit, & reboat rancum retrocita barbara bombum. IV. 545

TVDITANTIA. II. 1141. III. 395, i. e. propellentia, protrudentia. Adi Festum.

TVMVR. IV. 537. V. 579

TVENDO. IV. 451

TVENS acerba. V. 34

TVENTVR. l. 152, II. 941. IV. 332, 436, 782, V. 1047, VI. 49

TVERE. V. 93, 319

TVERI. l. 195, 324. II. 5. IV. 3, 324, 380, 714, II. 32. V. 1262. VI. 1161, 1226

TVETVR. V. 75

TVIMVR. l. 300. IV. 224, 451, VI. 930. id est. cornimus. Vide Festum.

TVIS. III. 3, 10, 911

TVLERIT. IV. 682

TVLIT. II. 260. V. 834, 942, VI. 298

TVM. l. 130, 156, 298, 316, 392, 426, 461, 493, 510, 592, 698. II. 45, 274, 397, 671, 706, 787, 835, 924, 1099. III. 135, 250, 367, 505, 600, 682, 711, 853, 869, 933. IV. 263, 408, 446, 451, 457, 681, 818, 827, 890, 917, 920, 954, 1024, 114, 51159, 1204. V. 70, 223, 400, 433, 468,

LEXICON LVCRETIANVM.

- 468, 788, 797, 803, 835, 853, 909, 940, 941, 986, 988, 1004
 1005, 1013, 1025, 1036, 1040,
 1088, 1107, 1178, 1195, 1261,
 1390, 1396, 1397, 1398, 1403,
 1422, 1441, VI. 128, 161,
 193, 216, 281, 287, 312, 362,
 396, 401, 428, 525, 560, 643,
 841, 1061, 1110, 1151, 1180, 1260
 1266
 tum porro. II. 787, 885
 TVMENT. IV. 1039
 TVMIDOS perfluctuat artus. III.
 712
 TVMVLOS. V. 1374
 TVMVLTIV. III. 817, V. 1335, VI.
 217, 345, 428, 580
 TVMVLTVS sedare. II. 954
 TVNC. I. 493, III. 876, 937, IV.
 987, V. 882, 1018, 1206, 1418,
 VI. 249, 741
 TVNDIER. IV. 932
 TVNDIMVS. IV. 265
 TVNDITVR. IV. 1277
 TVNICAS. IV. 56
 TVO. I. 37, 38
 TVRBA. I. 1105, II. 550, III. 98, IV.
 532, VI. 464, 510
 TVRBABANT. V. 1313
 TVRBABAT. V. 442
 TVRBATVR. VI. 379
 TVRBÆ. II. 126, III. 942
 TVRBAM & vulgum animan-
 tum. II. 919
 TVRBANT. III. 438
 TVREANTIA. IV. 328
 TVRBANTIBVS. II. I. V. 503
 TVRBARE *fortunas timore*. I.
 106
 turbare in solis radijs videntur.
 II. 125. *absolute. id est turbas ex-
 citare.*
 turbare procellis. V. 505
 turbareq; VI. 1303, 369
 ad TVRBAS, & summam facem,
 res redibat. V. 1140
 TVRBAT. III. 38, 494
 TVREIDA tempestas. IV. 169, V.
 998, VI. 375, 693
 TVRBIDVS amnis. I. 186
 turbidus ardor incendij. VI.
 673
 TVRBINÆ. I. 273, 279, 494, III.
 825, V. 218, 125, 369, 631, 1230,
 VI. 152, 394, 640
 turbine cali. V. 623, *pro, calo, vel
 rotunditate cali & lubili.*
 TVRBINIBVS V. 505
 TVRBINIS immanem vim prouo-
 mit, atq; procella. VI. 446
 TVRBO & versabundus descendit.
 VI. 437
 turbo rapidus. VI. 668
 TVRGIDA loca. IV. 1028
 TVRRICREMAS aras. II. 353
 TVRIS odorem. III. 328
 TVRMAS turbabant sicut nullo di-
 scrimine permixti a cæde calentem
 V. 1313
 TVRMATIM. II. 118
 TVRPARVNT sanguine facto. I.
 85.

DANIELIS PAREI

- TVRPES**, & tetri, fada specie vi-
 dentur. II. 421
TVRPI. II. 680. I. 49. V. 623,
 IV. 1167. VI. 1130
TVRPIS IV. 1148. VI. 392
TVRRRES quadratas. IV. 353
TVRKIEVS validis septi. V.
 1439
TVRRIS. V. 308. VI. 239
TVRRITO corpore bones lucas. V.
 1301
TVSSI mortua. IV. 1160
TVTAM vitam consistere. VI.
 10.
TVTATA est virtus. V. 857
TVTE. I. 269. 401. 407. II. 441.
 III. 1038. IV. 575. 1143. VI.
 72.
TVTELE nostra tradita commen-
data manent. V. 859. 865
TVTEMET. I. 101. IV. 903
TVTENTVR su. V. 234
TVTO. I. 733
TVTVM esse presidio nostro. V.
 872
TVVM. I. 7. 12. 33
TYMPANA tanta tonant pal-
mis, & cymbala circum con-
 caua, raucisonoq; minantur
 cornu cantu. II. 618, 619. Hunc
 locum illustrat Marcellus Do-
 natius, Dilucidat. in Sueton. c. 68
 p. 471. & seqq.
TYNDARIDEM. I. 464
TYNDARIDIS I. 473
TYRIA sidone. VI. 584
TYRRHENA retro voluentem car-
 mina frustra. VI. 380
 V.
VACABANT armis. V. 1348
VACANS, & inane. I. 314.
 444
VACARET. I. 507. VI. 1028
VACEFIT. VI. 1003. Verbum ra-
 rum, sed Lucretio dignum. Vide
 Lud. Carrionus Antiqu. Lexion.
 lib. 1. c. 18. p. 25.
VACET. II. 1051
VACILLANS. III. 505. V. 1095
 vacillans fama agrotat. IV.
 1117
VACILLANT omnia recta. VI.
 574
VACILLANTI crura prapediun-
tur. III. 480
VACILLAT tellus sub pedibus. V.
 1235
VACILLEN arbuta tabe vim-
 borum. I. 805
VACILET terra aque fluctu. VI.
 553
VACVAS aures mihi & semotum
 à curis adhibe veram ad ratio-
 nem. I. 44. 45
VACVATVS, & inanitus locus. VI.
 1023
VACVI. I. 367
VACVVM. I. 393. 394. 439.
 526. II. 45. 757. 202. 236
 VI

VI. 838. 1002. 1012. 1017.	VAGOS imbrēs, tempestatesq; vos 1039 lantes. VI. 611
VACUUM inane. .523	VAGVS. IV. 1064
per VADA pedibus pontum possent transire. I. 200	VALEANT. V. 59
ad vada leti fertur. V. 1231. i. e. mo- ritur. tralate	VALEBIS. VI. 77
VADIMONIA fiunt, & labi tur res. IV. 1116. Prouerbiāli- ter.	VALEBIT I. 423. 596. IV. 485
VAGANTVR. II. 82. 104. 108. III. 448 IV. 793	VALEBUNT. II. 301
VAGARE. IV. 129, antique, pro, Gagari. Vide Nonium.	VALEMVS. III. 258. 1102
VAGARI. I. 1059 II. 41. IV. 50. 125 725. III. 629	VALENT. III. 560
VAGARIS longe auius à vera va- tione. II. 81	VALENTIS. III. 104
vagaris animi incerto fluitans er- rore. III. 1066	VALERE. V. 562. 959
VAGATVR immatura mors. V. 222	VALERENT I. 108
VAGEQVE deerrarunt. III. 873	VALERET. I. 623
VAGETVR flammā lauricomos per montes. VI. 151	VALESCAT. I. 940 IV. 17
VAGITIBVS agris mistos ploratus audiarit, moris comites, & fu- neris atri. II. 579	VALET. IV. 3. VI. 1005
VAGITVM. II. 639	VALETUDO bona corporis. III. 105
VAGITVQVE lugubri locum com- plet. V. 227	VALIDA. III. 820. V. 364
VAGOR miscetur funere. II. 576, pro, vagitur. Enn. lib. 16. Annal.	VALIDÆ Gires. V. 884
Qui clamos oppugnantis vagore Solanti.	VALIDAM nubem. VI. 195
	VALIDAS. I. 576. II. 102. 1094. V. 59. 315. 380. 1216. VI. 341.
	VALIDE fulmen transit per septa domorum. VI. 227
	VALIDI. I. 285. 571. II. 449. V. 254 265. 983. 1269. VI. 123. 136. 1009
	VALIDIS. I. 287. 897. 1198. V. 921 1097. 1227. 132. 1375. 1439. VI. 328
	VALIDO. I. 850. II. 326. V. 209
	VALIDOS. IV. 1141. V. 1309
	VALIDVM flumen I. 291
	VALLATA colubris venenatis hy- dra. V. 27

DANIELIS PAREI

- VALLO** munitur eburno. II. 538
VALVIT. V. IIII
VANVM mihi & delirum esse videtur. I. 698
VANVS error stolidis hac omnia finxerit. I. 1066
VAPOR. II. 149. III. 234. IV. 88, 185, 200, V. 384, 814, VI. 235
VAPORANT. V. II30
VAPORE. I. 491 1030, III. 234, V. 340, 595, 796, 1101, VI. 219, 879, 903, 965
VAPOREM. II. 857, III. 216, 340, 433. IV. 54. V. 568, VI. 948
VAPORES. V. 237, 1094
VAPORI. VI. 858
VAPORIS. II. 152, 843, III. 127. IV. 869, V. 491, 598, VI. 270, 274, 311, 842, 883
VAPOS. VI. 952, pro, Vapor.
VAPVLET. IV. 937
VARIA. I. 341. IV. 1216, V. 529. 790, 1183, 1244
VARIÆ. I. 582, 645, 815, 828, II. 144, 344, 610, IV. 221, 415, 1001, V. 229, 799, 1077, VI. 361
VARIANS multi modis. VI. 994
VARIANTE loquelâ. V. 72
VARIANTES edere talis Garijs formis. II. 815
VARIANTIARUM. I. 653. III. 319
VARIANTIBVS formis. V. 823
VARIANTIS. I. 774. V. 721
VARIANTQVE. II. 758. IV. 649
VARIAS. II. 62, 88, 677, III. 316, V. 232, 443, 715, 1057, 1059, 1087
VARIATA II. 355
VARIANT. II. 242
VARIEQVE. IV. 876. VI. 29
VARIH. II. 785, V. 1086. VI. 917. 984
VARIIS. I. 815, II. 681, 757, 777, 790, 815, 1074, III. 23, IV. 27, 738, V. 529, 784, 1334. VI. 981
VARIO. II. 96, 824, V. 1057, 1209 1375
VARIOS. I. 298, 626, II. 443, 782 886, III. 1020. IV. 495, 580, V. 772, 1027, 1043
VARIVM genus omne ferarum. V. 1337
VARIVS. IV. 676 VI. III6
VAS. III. 441, 556. VI. 16. 554
in vas quasi pertusum congesta comoda perfluxerunt, & ingrata intrierunt. III. 950, 1023
VASE in eodem, atq; in eodem homine maneret. III. 795. V. 138
VASILATERAMINA. VI. 232. *vas, & vasum dixerunt antiqui.*
VASIS. III. 435. VI. 230
VASTA. I. 722. V. 1289. VI. 1233
VASTÆ paludes. V. 203

LEXICON LVCRETIANVM.

VASTAS lacunas orci visat. I.	273, 280, 326, 430, 431, 450
II4	516, 519, 523, 544, 549, 511 ^a
VASTAVIT vias, funestos reddidit agros, & exhaustis ciuibus vr- bem. VI. II37	577, 672, 685, 686, 736, 748 ^a 791, 808, 833, 836, 852, 854 ^a 864, 869, 901, 914, 996, 1003, 1020, 1061, 1099, 1117, 1149,
VASTE profundum. I. 955	1216, 1229
VASTIS Ætna fornacibus. VI.	vbi enim. III. 163, pro cum e- nim.
681	
VASTO respectat hiatu. V. 376	
VATVM terroloquis victus dictis. I.	VBICVMQVE. I. 979
102	VEGEAT. V. 533
Vatum minis obsistere. I. 109	VEGERE. V. 1297. pro, vegetare: vegetum reddere.
VBER, & grauis imber sequitur.	VEHAT. III. 1099
VI 289	VEHEMENS III. 487. VI. 516
VBERA mammarum lactantia,	VEHEMENTER. II. 1022, IV. 35.
querit. V. 883	821
vbera lactis. I 885. II. 370	VEHEMENTI perculitictu. VI.
VBERIBVS manat dissentis can- dens lacteus humor. I. 259	310
vberibus flent omnia guttis. I.	VEHEMENTIVS. VI. 337
349	VEHIMVR. IV. 388
VBI. I. 155, 167, 171, 181, 242,	VEL. I. 434. II. 435, 436, 485,
239, 259, 610, 853, 915, 988,	III. 354. IV. 48. V. 384. 591,
1068, II. 90, 260, 313, 473,	720, 765, 961, 962, 963, VI.
486, 549, 768, 828, 916, 1116,	280
III. 109, 143, 219, 431, 432,	VELA ruffa, & lucea. IV. 73.
450, 452, 503, 507, 598, 729,	vela pennarum remittunt aues,
789, 797, 800, 851, 884, 926,	remigy oblita. VI. 743, trala- tè.
IV. 146, 203, 279, 283, 360,	
403, 422, 436, 445, 527, 533,	VELAMINA capitis quassans. IV.
606, 624, 659, 665, 742, 772,	589
914, 923, 1025, 1108, V. 101,	VELARINT tempora muse. I. 928.
132, 140, 404, 414, 555, 563,	IV. 5
620, 650, 676, 686, 805, 807,	VELATA colore. II. 796, tralate.
884, 1073, 1084, 1157, 1242,	VELATVM saepe videri & tertier ad lapidem. V. 1197
VI. 99, 113, 127, 139, 174, 190,	

DANIELIS PARÆI

VELIS <i>ventoq; feratur naus.</i> IV. 895	VENENA <i>ipsa sibi inter se, & inimiga modis multis sunt.</i> I. 759
VELIS <i>volamus.</i> IV. 390	VENENATIS <i>colubris.</i> V. 27
VELIVOLIS <i>nauib; ponti mare florebat.</i> V. 1441	VENENET <i>spatium cali.</i> VI. 820.
VELINT. I. 558. 641. V. 121	<i>i.e. corrumpat, inficiat.</i>
VELIT. I. 702. II. 1044. III. 1072. IV. 882. 884. VI. 1075	VENENTVR. III. 728
VELLE, IV. 520. 1105. V. 178. 1127	VENENI. VI. 827
VELLERA <i>lana pendentia.</i> VI. 503	VENENO. III. 502. IV. 686. VI. 709
VELLET. V. 1048	VENENVM. IV. 638. 641. V. 898. 1007. VI. 974
VELLENT. V. 184. 996. 1050. 1143. 1357	VENERE. I. 1057. III. 51. IV. 1064. 1128. V. 124. 805. 1456. VI. 742. 833
VELO <i>IBVS flammis calidum excussit ignem.</i> VI. 688	VENEREM. IV. 1150. 1193. 1263
VELVT. II. 117. III. 448. 550. 685. 845. VI. 194. 477	VENERES. IV. 1178
VELVTI. I. 291. 934. 1036. II. 322. 54. 719. III. 87. 552. IV. 2. VI. 34. 503	VENERIS. II. 173. 437. 921. III. 778. IV. 1106. 1045. 1208. 1066. 1141. 1156. 1198. 1121. 1208. 1241. 1271. V. 736. 746. 1011
VEMENTI <i>metu commota est mens</i> III. 153; <i>pro, vehementi.</i>	VENERIT. IV. 781.
VENE. II. 668. 1147	VENIAT. I. 976. V. 699. VI. 321
VENAS. I. 859. 863. III. 1117. 1123. 1134. III. 124. 478. 567. 692. IV. 867. 932. VI. 808. 926	VENIANT. I. 1043. IV. 599. 724. VI. 424. 482. 610
VENANTVM <i>canes.</i> IV. 988. <i>pro, venatorum. Sic a tibi Medicos appellat Medentes.</i>	VENIENS. IV. 124. VI. 345. 1139
VENARIER <i>fouea atque igni ortum est prius, quam sapere plagis, altum, canibusq; ciere.</i> V. 1249	VENIENTE <i>columba accipiter fugiens tremores.</i> III. 753
	VENIENTEM. IV. 1173
	VENIENTES. I. 296. A. I. 1173
	VENIENTIBVS. III. 846. V. 1348

- VENIENTIS.** I. 285. VI. 265
VENIRE. III. 724. IV. 974
VENIRENT. VI. 18
VENIS. II. 904. III. 443. 567. V. 810. 1254
VENIT. IV. 222. 280. 316. 693. 892. 1101. VI. 101. 339. 347. 593. 633. 722. 628. 1049. 1121. 1129
VENIVNT. I. 794. III. 833. 834. IV. 90. 724. 728. V. 544. VI. 429. 1098
VENTIT. I. 6. 271. 277. 290. 296. II. 657. III. 19. 127. 248. 270. IV. 445. 254. 265. 674. 1191. 1225. VI. 114. 113. 131. 136. 189. 195. 221. 28. 294. 299. 306. 318. 380. 430. 435. 442. 462. 504. 508. 509. 517. 528. 359. 561. 623. 930. 701
VENTIGENI crateres. VI. 701. *Vide* Turneb. *Aduersar. lib.* 22. c. 18.
VENTIQUE. V. 743. VI. 292. 359
VENTIS. II. 1. III. 510. IV. 965. V. 645. 1095. VI. 97. 192. 259. 268. 366. 377. 456. 512. 536. 726. 1109
ventis ne verba profundam, tu fac. 929. 1089
Proverbialis locutio omnibus linguis, & scriptoribus frequentissime usurpata.
VENTO que spes captat saepe misella. IV. 1989
VENTO feratur navis. IV. 895
VENTORVM. III. 495. V. 218. 955. 1229. VI. 47. 152
VENTOSA magis cernorum frigida mens est. III. 300
ventosa loca. VI. 467
VENTRES. V. 1323
VENTVM. VI. 1169
VENTVS. III. 129. 283. 2864. VI. 210. 214. 273. 556. 577. 684. 685. 899. 1031
VENVS. I. 2. III. 218. 1051. IV. 1077. 1094. 1100. 1216. 1269. V. 1026
VEPRES auctas spolijs. IV. 60
VER. V. 736
VERA ratio clamat, negatq; credere posse animum. I. 616
vera requirunt. I. 640
vera viai amittunt, ardua dum metuunt. I. 959
vera, ac falsa notamus. I. 700
vera res id refutet. II. 245
vera si tibi videtur ratio dede manus: aut si falsa est, accingere contra. II. 1040
vera res usque adeo falsa rationi videtur occurrere & effugium praeludere cuncti, ancipiti- quere fusatu conuincere falsum. III. 524
vera dicta repulsare. IV. 912
vera voluptas quoad crescat. V. 1432
vera morte. III. 899
verare. II. 48

- vera ratione vitam gubernet. V. 1116
 vera ratione res non potest probari. I. 513
 à vera ratione longe auius vagaris. II. 81
 à vera ratione longe auius recedit. II. 129
 à vera ratione longe sunt repulsa. II. 645. V. 407. VI. 767
 à vera ratione longe remotū est. III. 836. VI. 853
 à vera ratione magnopere lapsi videntur. I. 637. II. 176
 à vera ratione multo longius ferere. V. 23
 VERÆ voces pectore ab imo eijciuntur. III. 57
 VERAM ad rationem te semotum à curis adhibe. I. 45. II. 1021
 veram rem. I. 691
 contra VERAS & manifestas res repugnat. III. 354
 VERATRVM nobis est acre Genenum. at capris adipos, & cosurnicibus auget. IV. 641
 VERBA. I. 824. 910. II. 689. IV. 535, 556, 560, 581, 616
 verba ne ventis profundam, us fac. IV. 929
 VERBERA, carnifices, robur, pix, lamina, teda. III. 1051
 verbera ventorum. V. 955. i. e. collisio, concursatio. Gracis αἰσμοφδοεῖα.
 VERBERAT cum Ventus paulatim, & acre ferit frigus. IV. 259
 verberat aer. IV. 936. VI. 1026. 1037
 verberat sis venti. I. 271
 VERBERET aliquares. IV. 264
 VERBERIBVS radiorum. V. 486. 1103. tralate.
 VERBI imagine frustratur. IV. 572
 verbi canssa, III. 423. Gracis, λόγος καὶ αἰτία.
 VERBIS. I. 138. 198 813. 831, 870. II. 988 III. 665. 569, V. 3. 161, 262. 734. 1167
 VERBO. IV. 786
 VERBORVM. IV. 514, 551, 563, 576 1130
 VEREROSAM, frumenta calore, vites autumno fundi sudante videmus. I. 174
 VERE. I. 696. IV. 271. 278. 1147. 362
 VEREOR, ne tarda prius per membra senectus serpat, quam &c. I. 414. 80
 VERGEBANT sape sibi venenum imprudentes. V. 1008
 VERGITVR solis ardor in terras. II. 211. id est propendet, profunditur.
 VERISIMILE esse nullo pacto putandum est. II. 1050
 VERI nihil in rebus viderit ante. IV. 476

LEXICON LVCRETIANVM.

veri notitiam, falsiq; quæ res crea-
 rit. IV. 477
 veri nisi sint, ratio quoq; falsa sit
 omnis. IV. 486
 VERIDICO ex ore, qui quondam
 omnia profudit. VI. 6
 VERIDICIS igitur purgavit pe-
 ctora dictu. VI. 23
 VERIS vincere falsa. IV. 482
 veris rebus convincere falsum. IV.
 763
 veris tempora florentia se pan-
 dunt. IV. 358
 VERISSIMA ratio. VI. 79
 VERMES viuos de stercore terro ex-
 sistere. II. 870
 vermes exspirant cadauera. III.
 720
 VERMIBVS animas extrinsecus
 extenuari. III. 724
 VERMICVLORVM. III. 729
 VERMICVLOS pariunt. II.
 898
 VERMINA sua. V. 995
*Vermen dixit, pro vermis: Et a-
 libi sanguen. Festus: Vermina
 dicuntur dolores corporis cum
 quodam minuto motu, quasi à
 vermibus scindatur.*
 VERMIS offeruescere terram cer-
 nimus. II. 926
 VERNA diei species simulac pate-
 facta est, & reuerata uiget geni-
 talis aura Favoni. I. 1011
 VERNØ tempore. V. 800
 VERNVM tempus. VI. 368

VERO. I. 370, 646, 711, 728,
 999. II. 593, 651, 787. III. 969,
 1025, 1059. IV. 381, 630 983,
 1087, 1135, 1060. V. 180,
 899. VI. 177, 335, 971, 1151,
 1166
 VERRENTES aquora validi ven-
 ti. V. 267, 389. VI. 624
 VERRIT vis venti endoperato-
 rem. V. 1226
 VERRVNT venti nubila coeli. I.
 279, 280
 VERSA. V. 279, 1293
 VERSABVNDÀ vis. VI. 581
 VERSABVNDVS turbo descendit.
 VI. 437
 VERSAMVR. III. 1094. IV. 223.
 VI. 929
 VERSANDO. V. 721
 VERSANT. VI. 114
 VERSANTI turbine nubem cogit.
 VI. 125
 VERSANTVR. II. 50
 VERSARE. III. 165. V. 517
 VERSARENT. VI. 1179
 VERSARI. IV. 402. V. 719
 VERSAT. II. 881. V. 514
 VERSATILE, & magnum mundi
 templum. V. 1435
 VERSATVR II. 112. VI. 276
 VERSATVS. VI. 174
 VERSENT. V. 478
 VERSET. V. 1209
 VERSIBVS scribendis te sociam
 Judeo esse. I. 24

- Verfibus aternis edens exponit En-**
nus. I. 121
verfibus Latinis illustrare Gra-
iorum ob/cura reperta. I.
 137
verfibus omnis argumentorum
copia fit miffa per aures. I.
 416
verfibus dum paucis expediamus,
ad. I. 499
verfibus in noftris ipsis multa
elementa vides multis com-
muniis verbis. I. 822. II. 687.
 IOII
verfibus in noftris fit tibi forte ani-
mm tali ratione tenere poffem.
 I. 947. IV. 24
verfibus fuaviloquis paucis osten-
dam. II. 529
verfibus meis claranda effe. III.
 36.
verfibus fuavidicis potius, quam
multis, edam IV. 180 907
verfibus politis multa sunt ornan-
da. VI. 82
VERSUS. II. 689
VERTAT. V. 616. 829. VI. 1169.
absolute.
VERTENTES Gomere fecundas
glebas. I. 211. V. 211
VERTERE. I. 782. II. 252. 306.
 873. IV. 135. V. 829. 913
vertere *Vita rationes.* I. 105. *pro,*
enervare.
vertere utilitatem. VI. 1169. *Ele-*
gans locutio.
- VERTERE** *utio.* V. 1356
VERTERIT. VI. 87
VERTI. II. 744. IV. 504. 1183.
 1437
VERTICE *summo.* I. 293. II. 210.
 III. 1015. VI. 466. 750
VERTIER. I. 710. II. 925. VI.
 290
vertier *ad lapidem.* V. 1198. *id est,*
c. cum agi ad statuum lapi-
deam.
VERTIMVS. IV. 242
VERTIT. II. 879. V. 723
VERTITVR, II. 766. III. 593. V.
 511
VERTVNT. II. 874. 875. V.
 1123
VERTVNTVR, V. 473
VERVM, I. 402. 409. 684. 821.
 893. 900. II. 813. 1016. III.
 100. 153. 610. IV. 26. 72. 209.
 241. 267. 502. 678. 724. 795.
 V. 331. 713. VI. 99. 704.
 914
VERTVI. IV. 410
VESCI *de terra morsalis facula,* I.
 1090
vesci *inter fe per nomina verum va-*
riante loquela. V. 73
vesci *ut talibus auris.* V. 855. *Virg.*
lib. I. En. v. 546. 547
VESCO *sals saxa perosa.* I. 326.
Vide Agell. lib. 16. cap. 5. & Fe-
stum.
VESICULA *parua plena anima.* VI.
 139

LEXICON LVCRETIANVM.

- VESTE** I. 36. IV. 1134. V. 672. *VETERINO semine partum gentes.*
 1426 *V. 863. 888. Vide Festum.*
VESTEM IV. 59. 1021. 1030. V. *VETERIS ponunt tunicas astate*
 814. VI. 113 *cicada.* IV. 56
vestem aranea. III. 387 *VETITI.* III. 46
vestem relinquere, Et *anguis* *VETVS gloria diuulgata ad calum*
 III. 614. *admirabili v. nusta,* *fertur.* VI 8
te. Vestis, videtur generaliter *VETVSTA ratione.* V. 161
continere omne regimentum, *vetusta sacra cornicum.* V. 1083
aut quidquid operis rem quam- *VETVSTAS extrusa semper rerum*
cunq3. *novitate cedit.* III. 978
VESTES. I. 305. II. 499. V. 144. *vetustas matura admonuit.* III.
 VI. 470. 617 1053
VESTIGIA. I. 402. 406. II. 123. *VETVSTATE quacunq3 amouet a-*
 356. III. 310. 321. 390. 331. 674. *tas.* I. 215
 IV. 85. 365 474. 7V7. 961. 1133 *vetustate gleba è terra pronoluitur*
 V. 56, 737. 1260. 1446. VI. 421 *ingens.* VI. 552
 757 *VETVSTATEM ex oculis subduo-*
vestigia pedum ficta pono in tuis *re.* II. 69
pressis signis III. 4. *à gladiatori.* *VETVSTO ætatis spatio defessa.* II.
bis sumpta tralatio. 1171 III. 776. V. 825
VESTIS. II 51. IV. 1120. V. 232. *VEXAMINE mundi magno.* V.
 924. 1349. 1417 351
VESTIT iuuentas molli tanugine *VEXANT flabra ventorum & iolen-*
malu. V. 887. 672 *to turbine.* V. 218
Tralatione celebri. Vide Ery- *VEXANTIA turbineraptant.* I. 279
thrai Indicem, ad illud Verg. lib. *VEXANTVR percita plagis.* I.
 8. *Æn. 6. 160. Tum mihi pri-* 1023
ma genas vestibat flore iuuen- *VEXARE hunc pudorem, hunc Sin-*
ta. pa. 623 *cula amicitiai rumpere.* III. 83
VESVVI per montes. VI. 747. *Ve* *vexare verbis, & ab imo euertere*
suus, vel Vesuvius, mons est *summa.* V. 164
Campania, ab astu & igne no- *VEXARET haud quemquam co-*
bilissimus. *rum mortis timor.* V. 1179
VETERES. II. 600. V. 172. 406. *VEXARI quemquam non est in-*
 934 *cunda voluptas.* II. 3. 4

DANIELIS PAREI

VEXAT venti vis siliis fragis flabris
supremos montes. I. 175

VEXATA per anum innumerabili-
bus plagis. I. 634

VEXATA nauigia in summum ve-
niunt periculum VI. 429

VI. I. 13, 129, 219, 568, 728, 855,
1076. II. 63, 193, 196, 198,
289, 338, 549, 962. III. 29,
160, 334, 488, 829. IV. 126,
1107, 1203. V. 79, 207, 252,
373, 1149, 1177. VI. 30,
243, 319, 379, 508, 517, 540,
734

VIA. III. 737. IV. 1265. V. 103. VI.
638, 1146

VIA. II. 1018. IV. 658

VIA. I. 406, 1039, 1067. II. 249.
III. 499. IV. 824. V. 738,
1113

viai vera amittunt, ardua dum
metuunt. I. 659

VIAM I. 81. II. 10, 129. III. 1043,
V. 521, 712. VI. 26, 199, 548,
1262

VIARVM. I. 315, 956. II. 626. III.
588. IV. 91, 417, 614. V. 1205.
VI. 331, 993

VIAS. I. 373. II. 406, 725. IV.
344, 351, 651, 946. V. 441,
1448. VI. 625, 985, 1048. 1138,
1265

vias. IV. 973 pro, via. Sic En-
nius lib. 7. Annal. Dux ipse
vias.

vias leti vitare. II. 916. Sic Horat.
lib. 1. Carm. Od. 28. V. 16. Omnes

una manet nox, & calcanda se-
mel via leti.

VIBRANTE lingua. III. 658

VICINA. I. 869. VI. 458

VICINVM. IV. 931

VICISSIM. I. 78. III. 109, 196.
IV. 477, 1183, 1234, 1255. V.
761, 838. VI. 1041

VICTA. I. 855. II. 605. V. 39, 110,
1101, 1270. Multis locis Poëta
hoc vocabulo Victus dicitur pro
labefactatus, fractus, conuul-
sus, &c.

VICTÆ res mediij cupidin-. I.
1080

VICTOR. I. 75

VICTORIA nos exaequat cælo. I.
79.

VICTOS domare. V. 1049

victos vulnere dabant in terram.
V. 1310. Al. leg. victos.

quo VICTV corpus alatur, nec re-
fert quicquam IV. 632, 1124
quo victu vita colatur, refert. IV.
1253

de victu certant, pradaq; repu-
gnant. V. 1081

VICTVM, moresq; parentum. I.
591

victum sponte sua, vitamq; peten-
tes cicada. V. 802

victum fluctibus in salis vitamq;
petentes margi. V. 1079

victum, vitamq; priorem cōmuta-
re nouis monstrabant rebus. V.

1104

LEXICON LVCRETIANVM.

- ad victum, qua flagitat & sus.* VI. VIDEBITVR. I. 775
 9. VIDELICET. I. 210, 834
VICTVS fatens necesse est. I. 617. VIDEMVR. IV. 458, 461, 616, 962.
 V. 344 V. 349
victus semper, tristitudoq; recedit. III. VIDEMVS I. 175. 196. 208. 255.
 IOII 319. 358. 542. 556. 562. 754.
 VIDEAM. V. 245 762. 854. 1058. II. 20. 46. 67.
 VIDEAMVR. I. 134. II. 245. IV. 148. 246. 287. 350. 374. 391.
 761. V. 64 460. 536. 708. 712. 767. 864.
 VIDEAMVS. I. 740. III. 460. 896. 904. 987. 1009. III. 154.
 IV. 245, 250, 255, 287, 347, 158. 166. 458. 476. 512. 636.
 634 941. 1071. IV. 59. 70. 262.
 VIDEANT. I. 1063. II. 166. III. 464. 733. 751. 853. 971. 1148.
 916. VI. 566 V. 241. 312. 461. 517. 607. 668.
 VIDEANTVR. II. 556. IV. 273, 847. 892. 1038. 1093. VI. 132.
 307, 354, 403, 450, 520, 186. 476. 617. 619. 625. 921.
 976. V. 635, 713. VI. 285, II 08
 466 VIDENDA. III. 80
 VIDIARE. IV. 420 VIDENDI. I. 321. II. 472. 1036
 VIDEAS. I. 664. II. 41, 269. III. VIDENDVM. I. 131. 465. VI.
 349, 884. IV. 574. V. 735. VI. 647
 167, 650, 854 VIDENS. V. 991
 VIDEAT. III. 1085. IV. 805, VIDENTI *acque vino mortua, cui*
 1177 *vita est prope.* III. 1060
 VIDEATVR. I. 733, 959. II. 70, VIDENTVR. I. 262. 637. 711. II.
 310, 770, 803. III. 286, 444. 115. 176. 321. 404. 421. III. 66.
 645, 684, 727. IV. 269, 373, 106. 327. 566. 696. 1067. IV.
 435, 771, 818, V. 584, 617. VI. 106. 120. 139. 363. 390. 393.
 298 427. 438. 442. 446. 697. 968.
 VIDEBANT. V. 1012, 1169, 1180, 1105. 1241. V. 550. 580. 588. VI.
 1256, 1259, 1455 120. 472. III 10
 VIDEBANTVR. V. 1172 VIDEO. III. 17. 320
 VIDEBAT. V. 1394. VI 19 VIDERE. I. 153. 310. 407. II. 9. 16.
 VIDEBIS. I. 450. II. 115, 128, 372. 870. IV. 184. 420. 699. 834. V.
 IV. 702, 984. VI. 190 897. 1012, 1341. VI. 55. 78. 89.
 VIDI BIT. VI. 1229 379. 462. 531. 781. 912. 1255

VIDE-

VIDERENT. I. 107. VI. 84. 1048

VIDERES. I. 214. 357. II. 700. V. 1331. VI. 1266

VIDERI. I. 224. 270. 887. 559. III. 538. IV. 87. 115. 238. 257. 494. 636. V. 124. 293. 436. 578. 1197. VI. 756

VIDERIMVS I. 115

VIDERIT. IV. 467

VIDES. I. 823. 905. II. 196. 207. 263. 277. 463. 532. 678. 688. 882. 1120. IV. 206. 214. 806. 114. 1200. 1279. V. 383. 557. 562. 585. 601. 645. 855. 1375. VI. 177. 806. 813. 900. 1066. 1101

VIDET. III. 890. 1034. IV. 756. 1133

VIDETVR. I. 364. 487. 497. 532. 602. 628. 704. 726. 730. 750. 844. 933. 941. 958. 996. II. 332. 738. 80. 1040. 1088. III. 35. 113. 165. 186. 225. 334. 339. 369. 524. 556. 594. 607. 712. 737. 779. 797. 990. 1096. IV. 4. 18. 200. 237. 253. 270. 288. 364. 388. 396. 401. 408. 424. 430. 773. 1072. 1270. V. 19. 140. 150. 171. 238. 258. 465. 566. 578. 620. 1029. 1188. 2234. 1412. VI. 235. 676. 975. 977. 980. 988. 991. 1045. 1059. 1087

VIDI. IV. 579. VI. 1042

VIDIT. V. 707. VI. 9. 675. 677

VIDVATA manuum. V. 838. Gra-
cismus.

VIETAM vestem. III. 386. i. e. mol-
lem Vide Donat. ad Tarent.
Eun. IV. 4. v. 21. Iulii Zinzer-
ling. Crit. Promus f. cap. 5. g. 17.

VIGANT quibus modis compta
III. 260

vigant inter se commista. III.
184

VIGEBANT corde, & ingenio pra-
stabant. V. 1106

vigebant vires, & facies multum
valuit. V. 1111

vigebant hac mira, & noua. V.
1403

VIGEBAT tum musa agrestis. V.
1397

VIGENTES herba rore II. 361

VIGENTI mente auia Pieridum
perago loca. I. 923

VIGERE in honore summo, & in
delituisse. IV. 1149

vigere ne credas hac inuolabilia.
V. 306

VIGERET. IV. 31. V. 1056

VIGESCERE. I. 757. Al. virefcere.

VIGET reſerata genitalis aura Fa-
uoni. I. 11

viget latiſſima animus III. 151

VIGILAMVS. IV. 760

VIGILANS ſteris. III. 1062. Pro-
uerbium in hominem tardum,
hebetem, leuem & inconfidera-
tum. Viſitur etiam Plautus,
Amph. II. & 63. | Pſeud. I. 3. v.
151, Cap. 4. 2. Terent. And.
& V. 6. v. 7, 8. Lucan. Sat. I. v. 57

LEXICON LVCRETIANVM.

- VIGILANTE animo. V. 1169
 VIGILANTES. IV. 976
 VIGILANTIBVS I. 132, IV. 37. V. 1069
 1404
 VIGILARE. I. 142, IV. 457. 1137
 VIGILES. V. 1407. 1455
 VIIS directis omnia tendunt. IV. 611
 viis in omnibus animam ponebat agram. VI. 1221
 VILLÆ limina tetigit. III. 1079
 ad VILLAM precipitanter currit. III. 1077
 VIM. I. 286, II. 265, III. 483, IV. 497, V. 416, 1012. VI. 180. 446
 819, 915, 953, 999
 VINA. II. 391. V. 230
 VINCAM. VI. 497
 VINCAT. IV. 1112
 VINCEBANT multa. V. 967
 VINCENDI spe non tam facere id
 soluerunt, quam dare quod ge-
 merent hostes. V. 1346
 VINCERE vinendo multa vitalia
 sacra. I. 203, III. 962
 vincere motus vitales. II. 95, 954
 VINCERE verbis, & ratione docere,
 difficile est. V. 734. 100. II. 747.
 VI. 497, 708, Pulchre dictum,
 pro, argumentis docere, confir-
 mare euincere, ostendere.
 VINCI lapides cernis ab anno. V. 317
 VINCITVR in longo spatio tamen,
 atq; labascit. IV. 1278
- VINCLA relaxant, & nodos omnes
 dissolunt. VI. 355
 vincla laxare queant compages. V.
 1069
 vinclaq; nescit. VI. 915
 VINCLIS in communibus excru-
 cientur. IV. 1195
 vinclis fat alibus endopedita. V. 784
 vinclis tenere. V. 1311
 VINCLVM extremum reprehende-
 re. II. 599
 VINCO quod quoniam fieri, nunc
 esse docet. II. 747
 VINCTA membra totum per totum
 corpus adheſu. V. 840
 VINCTI sunt fadere semper. III.
 417. al. iuncti.
 VINCTOS tenere, & in fraudem
 lacere. IV. 1200
 VINCVLA amicitia rumpere, &
 in summa, pietatem euertere
 funditus. III. 83
 VINCUNT. I. 486
 VINDICIT senexq; hilum. III. 895.
 pro, & indicat. antiquè.
 VENIATA lata collibus. V. 1371
 VINI. III. 477. VI. 234. 805
 VINXIT quos mutua voluptas. IV.
 1195
 VIOLARE mundi speciem se re-
 nam. IV. 137
 violare fidem. IV. 464
 violare fidem primam, & conuel-
 lere tota fundamenta, quibus ni-
 scatur vita saluaq;. IV. 507. 508
 violare, & ledere. V. 1019

DANIELIS PAREI

- VIOLARI possit summa deum Vis. VI.70
- VIOLARINT numen matris & ingrati genitoribus inuenti sint II. 614
- VIOLAT nix cana cadens. III. 21.
- violat factis communia fadera pacis. II. 54
- VIOLENTA vis leonum. III. 297
- violenta viri Vis, atq; impensa libido. V. 962
- VIOLENTI furoris signa tela praeporant. II. 621
- violenti ardoris parua sit paussa parumper. IV. 1109
- violenti Gentis vis. V. 1125
- VIOLENTIA vini Vehemens. III. 483
- violentia acris triste leonum seminum sequitur. III. 297. 743
- VIOLENTIS turbinibus haec omnia verti. V. 504
- violentis viribus aris. V. 1269
- VIOLENTO turbine. III. 825. V. 218. 369. 1230
- violento vulnere demit imagibus honorem. VI. 419
- VIR. IV. 818. 1275
- VIRENTES per campos I. 18
- VIRES. I. 576. II. 134. 557. 877. 1129. III. 599. IV. 866. 986. V. 315. 380. 884. 1060. IIII. VI. 341. 1154. 1202
- VIRESCAT de nihilo
- VIRGINEOS coeptus circumdata. I. 87. Sic vocare videtur vietas virginales.
- VIRGINIS Triuii. I. 84
- VIRGULTA noua defodere in terram. V. 933. 1365
- VIRGULTA, & herbas tellus sustulit. V. 788
- VIRI. II. 475. III. 372. IV. 1186. 1263. V. 621. 962
- VIRIBUS. I. 287. 969. II. 273. 1119. III. 450. 452. 453. 495. 785. IV. 538. 1197. V. 817. 1097. 1110. 1173. 1176. 1168. VI. 558
- VIRIDANTI colore florida fulserunt prae campos per omnes. V. 783
- VIRIDANTES herbas anni tempora conspergunt floribus. II. 33.
- VIRIDEM nitorem terra dedit. V. 781
- VIRIDES saltus peragrans. II. 335
- VIRIDI in colle. II. 312
- viridi cum luce Smaragdi auro includuntur. IV. 1119
- viridi super musco humida saxa stillantia. V. 949
- VIRIDIS inter Smaragdos caruleum miscere. II. 804. IV. 1119
- VIRILE genus omne multo est solertius. V. 1355
- VIRILI parte priuati ferra. VI. 1207

VIRIS.

LEXICON LVCRETIANVM.

- VIRITIM.** II. 1169
VIRO. II. 852, V. 1010
VIRORVM prima. I. I. 86
VIROS. V. 999. 1353
VIRTUS tua, & sperata voluptas
 suavis amici ia, me quemus
 efferre laborem suades. I. 140
 aut virtus, aut dolus. V. 856
 virtus tutata est sana secla fera-
 rum. V. 861
VIRTUTE velint patriam defende-
 re terram. II. 641
 virtute mira manuum pedumq;
 freti V. 964, Vide Eust. Suarii
 Analect. lib. 2. c. 4. p. 74. 75
VIRTVTEM acrem animi inritat.
 I. 70
VIRVM. II. 328. IV. 1225. VI. 5
 virum. I. 95, 723, V. 312, 319, 997
 VI. 241, 722, 1107
VIRVS Ionium glaucis ab undis a-
 spersit. I. 719
 virus enim percolatur, retroq; re-
 manat materies humorum, V. 170
 VI. 635
VIS. I. 222, 228, 243, 247,
 271, 485, 724, 1049, II. 215,
 277, 303, 306, 540, 544, 786,
 III. 8, 171, 266, 272, 280, 297,
 278, 498, 477, 487, 493, 500,
 584, 638, 639, 646, 748, 746,
 766, 792, IV. 326, 423, 492,
 666, 682, 886, 915, 1043, 1165,
 V. 28, 135, 208, 398, 414, 558,
 561, 564, 654, 773, 879, 962,
 1155, 1225, 1232, 1285, VI. 70,
 127, 136, 144, 200, 237, 204,
 298, 299, 308, 309, 314, 318,
 324, 327, 353, 436, 509, 529,
 549, 559, 577, 581, 602, 693,
 758, 802, 815, 824, 830, 889,
 916, 955, 1096, 1126, 1220,
 1222, 1280
 vis animi, I. 72. III. 773. i. e. ani-
 mus.
 vis venti. I. 271. VI. 430, 591
 vis morbi immensi unde queat pro-
 crescere. VI. 664. I. 7. 666
 vis morbida in cor mastrum conflu-
 xerat agris. VI. 1150
 vis Epicuri. III. 29, i. e. summa eius
 ingenij vis.
 vis flammea. II. 215. i. e. maximus
 ignis.
 vis promissa canum. IV. 682. i. e. ca-
 nos promissi, seu longè missi.
 vis equi fortis. III. 8. II. 264. 265, i.
 u. equus. πειραφεγνκός.
 vis magna. VI. 81. sic vocat imperi-
 um & potestatem, qua in metal-
 lum, & ad opus metalli damnā-
 tur quidam, ibiq; adseruantur
 diligentissime.
VISA quae non sunt sensibus, pro, vi-
 sis ut sent. IV. 467
VISAE volantes. IV. 1004
VISAT tenebras Orci, vastasq; la-
 cunas I. 115
VISCERA. II. 668, 962, III. 218,
 250, 273, 201, 379, 337, 567,
 692, V. 929, 991
VISCERE. III. 257, 720. Vide Cass.
 LI Bar-

- ibij Notas ad Nemesian. Cyn-*
get. v. 119. p. 269.
VISCERIBVS. I. 836, II. 904, VI.
 1269
VISCERIS. V. 901
VISCVS *visceribus gigni.* I. 836.
Adducit hunc verum Nonius.
VISENDA *et miranda regio, rebus*
opima bonis, multa munita
circum vi. I. 727. 782.
VISENTES *luminis oras.* II.
 577
VISERE *ad egros.* VI. 1236 V. 635;
 II. 359. *Elegantissimum hoc di-*
cendi genus veteribus per fuit
familiares, hodie vix notum. Vititur
eodem Agellius Noct. Att. lib. 13.
c. 29. lib. 11. c. 26. lib. 18. c. 8. Plaut
Bacch. III. 5. & 4. Capt. I. 2. v. 23
24 IV. 2. v. 114. Ep. II. 2. v. 118.
Mil. Glor. II. 6. v. 40. Truc. II. 6.
v. 16. 17. Ter. Hec. I. 2 v. 114. II. 1.
v. 40. And. II. 1 v. 17e
pro VISIS ut sint, quoniam sunt sen-
sibus visa. IV. 467.
VISIA *exortum lumina solis.* I. 5.
 II. 577
VISV *acria sint.* IV. 710
visu oculorum subdere. V. 102. *pro,*
visui.
VISVM. I. 308, IV. 105, 217, 233.
 290, 502, 602, 730, VI. 161,
 923
VISVS, I. 74. V. 569
visus audios pascit amore. I. 36
VITA I. 61, 809. II. 66, 111, 128,
 313, 403, 408, 421, 891, 919,
 955, 972, 982, 985, 993, 996,
 1009, 1028, 1037, 1960, IV.
 509, 510, 1251, V. 16, 64, 175,
 179, 228, 351, 885, 995, VI. 78,
 828
vita fruuntur. III. 560
ex vita, et visu sunt reperta. IV.
 850
VITABANT *paucalatebris.* V.
 967
VITAE. I. 105, 227 II. 10, 15. 53,
 172, 1085, III. 2, 13, 63, 79, 95,
 255, 548, 593, 682, 862, 911,
 952, 957, 1056, 1092, IV. 1179,
 V. 9, 21, 180, 987, 1150, 1449,
 VI. 4, 825
VITALI. II. 78, III. 397, 873, 944,
 970 1021, 1091, 1098, 1107. V.
 762, V. 109, 225, VI. 774, 814.
 1151, 1237
VITALEM. II. 889, III. 100, 216.
 528, 636, 656
VITALES *motus,* II. 946, 953, II. 7
i.e. genitales, auctificos.
VITALI. II. 914, IV. 57, V. 126
VITALIA. I. 102, II. 575, VI. 77,
 1092
VITALIBVS. III. 578, V. 855
VITALIS. II. 717, 939, 948, III. 129
 346, 406, 561, VI. 1225
VITALITER *nequaunt esse anima-*
ta. V. 146
VITAM. I. 195, 578, II. 959, 995
 1092, III. 38, 42, 171, 258, 300,
 398, 469, 551, 770, 883, 933,
 1071

LEXICON LVCRETIANVM.

- 1071, 1101, IV. 829, 1275. V. 11. vitium fas efficere ipsum. VI. 16
 170, 804, 930, 1079, 1104. VITRI foramina recta sunt. IV.
 1116, 1121. 1153, 1174, 1423, 604
 1433. VI. 3, 10, 1196, 1222, VITRO. VI. 990
 1256 VITULO prius quam cornua nata
 VITANDA, & fugienda sunt. VI. fr. rictus exstent, illis iratus pe-
 779 tit atque insensus inurget. V.
 VITANDI potestas est. V. 43 1033
 VITANT, & fugiant. IV. VITULORVM. II. 364
 324 VITVLVS maculae 11352
 VITARAT. VI. 1197 V. VA II. 878. 962, V. 39, 989. 991
 VITARE. II. 558, 916, III. 86, IV. VI. 887
 512, 844, 1139, V. 842, 955, VI. viua corpora olis & luna. I. 477
 408 VIVA progeniem in oras luminis
 VITAT amorem. IV. 1066 edant. II. 617
 VITES autumnno fundi sudante VIVANT labentes aetheris ignes. I.
 videmus. I. 175 1012. IV. 1131 tra ate.
 VITIA animi, & corporis. IV. VIVATA potestas. III. 410. 559,
 1144 681. i.e. vegeta. & ignis.
 VITIATA est animi potestas. III. VIVEBANT metuentes lumina. VI.
 675 1207
 VITIGENI liquoris laticem Li. VIVENDO multa vitalia sacra
 berum mortalibus instituisse. V. vincere. I. 202, III. 962, 1095,
 vitigeni latices in aqua fontibus 1104
 VI. 1070 VIVENTE trunco caput abscissum.
 VITIIS his ad fine corpus laborat. III. 655
 III. 734 VIVERE. III. 102 513, 685, 787.
 VITIO vertere. V. 1356 IV. 1159, V. 17, 130, 870, 959,
 vitio illius omnia corrumpier in- 1117
 rus. VI. 17 VIVESCIT, ut ignis. IV. 1131. I.
 vitio vena tabularum saepius hi- 1032
 scant. VI. 1068 viuescit vlcus, & inueterascit al-
 VITIVM hoc animi noli adfingere do, inq. dies gliscit furor, atq. a-
 oculis. IV. 387 rumna grauescit. IV. 1061
 vitium illud in his rebus vehemē- VIVI non poterat bene sine puro po-
 ter inesto. IV. 821 tere. V. 8

DANIELIS PAREI

- VIVIDA *vis animi* peruenit. I. 72.
- VIVIT *natura bouum placido magis aëre* III. 303.
- viuit, & *athereas vitalis suscipit auras*. III. 406.
- viuit *terra*. V. 539. *pro, est, permanet.*
- VIVO *corpore ramos interdum egigni*. II. 702.
- viuo *busto vincta videns sepeliri viscera*. V. 991.
- viuo atq; *videnti mortua cui Vita est*. III. 1060. *Proverbij speciem habet. Sic Cic. Quint.* viuo *videntiq; ducitur funus. Terent. Eun. I. i. v. 27. Et prudens, sciens, viuus, vidensq; perco; nec, quid agam, scio. Plaut. Most. II. I. v. 79.*
- VIVOS *videre licet exsistere vermes stercore de retro*. II. 870.
- viuum *quem mens se cernere credit*. IV. 768.
- VIVUNT. II. 75. 663 III. 50.
- VIVVS. III. 893. 900 IV. 42.
- VIX. I. 733 II. 1159. 1161. III. 828. IV. 404. 410. 411. 695. 1017. V. 150. 1037 1340. VI. 614. 859. 1187.
- VIXIMVS. IV. 1166.
- VLCERA *retra*. V. 993.
- VLCERIBVS *vocis via sapta coibat*. VI. 1146.
- vleceribus *quasi iniustus crone rubere corpus*. VI. 1164.
- vleceribus *retris, & nigra prolunio alui*. VI. 1198.
- VLCISCI *se quisq; parabat acrimo ex ira*. V. 1148.
- VLCVS *enim viuescit, & inuestrascit alendo*. IV. 1061.
- VLLA. I. 248. 357. 513. 611. 665. 667. 842. 849. 956 II. 158. 303. 362. 578. 911. 1024. 1067. III. 23. 104. 147. 185. 400. 674. 777. 1095. IV. 227. 238. 722. V. 436. 828. 918. 1051. 1053. 1177. 1197. IV. 153. 567. 933. 1007. 1176. 1217.
- VLLA rei. I. 687. *pro, Silius.*
- VLLAM. I. 198. 263. 437. 690. 1018. II. 921. 1141. III. 39. 564. IV. 881. V. 1336.
- VLLARVM. IV. 352.
- VLLAS. III. 641.
- VLLIS. I. 624. 1052. V. 148. 956.
- VLLIVS. II. 935.
- VLLLO. I. 447. 631. 788. II. 231. 558. 746. 749. 970. III. 24. 444. V. 553. 876. VI. 206.
- VLLORVM. I. 604.
- VLLVM. I. 903. II. 304. 845. III. 367. 936. V. 163.
- VLLVS. III. 763.
- VLTIMA *naturæ peruideas*. I. 1107.
- vltimacali. V. 650, *i. e. occidua cali partes.*
- VLTIMVS *extremas procurras ad oras*. I. 968.
- VLTRA. I. 959. IV. 269.
- VLTRO. VI. 1133. V. 387.
- VMBRA *videtur nobis in sole mueri*. IV. 364.

LEXICON LVCRETIANVM.

umbra corporis. IV. 373	915. V. 716, 740, 1082. VI.
umbra, atq; lux. IV. 380.	1067, 1072, 1076
umbra grauis tributa est arbori.	VNAM. II. 667. III. 1, 8, 667. IV.
bus certis. VI. 783	580. 17. 703
UMBRAM nos perhibere suemus,	VNCA flexis mucronibus. II.
aëra lumine cassum. IV. 369	427
umbram ducere latè. IV. 139	VNC S unguibus timenda Arca-
umbram ad nigraï noctis perdu-	dia volucres. V. 31. 1321
ctus sermo, ab aurore exoriente	VNCO (apè labro calamos percur-
nitore. IV. 539	rit hiantis. IV. 590. V.
UMBRANTES matrem II. 628	1406
UMBRAQUE qua fuit hic, eadem	VNCVS aratri ferreus oculi è de-
nunc transeat illic. IV. 382	crecit vomer in arum. I.
UMBRAS. IV. 41, 341, 368, 378.	313
V. 68, 763	VNDÆ. I. 374, 380. III. 495.
umbras cæcæ caliginis suffundens.	VNDAS. I. 1083. III. 842. IV.
III. 305	423. V. 273. VI. 256. 403.
UMBRIS in noctis palantes. V.	434. 638. 717. 881. 891. 894.
972	1171
umbris rorisq; is nox terram obru-	vndas aëreas sol diuerberat. II.
it IV. 864	151
umbris frigoris gelidis. V. 640	VNDÆ. I. 50, 75, 124, 131, 157,
UMQVAM. I. 150, 299, 595, 795.	227 229, 230, 231, 383, 502,
II. 224, 240, 294. III. 304.	571, 601, 606, 694, 695, 828,
338. 385, 529. 1011, 1012. IV.	1035. II. 9. 72. 156. 258. 286,
1127. V. 163, 977. VI. 20.	306, 331, 471, 545, 549, 568.
247. 1073.	590, 591, 595, 596, 673, 726,
VNA I. 416. II. 482, 778, 917,	990, 1107, 1137. III. 68, 175.
1075. III. 549, 668, 726, 913.	273, 319, 468, 720, 721,
IV. 401, 567, 606, 748, 796.	1069. V. 5. 119, 477, 555,
901, 902, 1034, 1082, 1174.	676, 723, 925, 927, 1043,
V. 96, 532, 608, 902, 998. VI.	1048, 1076, 1079, 1245. V.
557, 625, 704, 707, 1028,	183, 1046, 1047, 1150, 1152,
1268	1164, 1402, 1407 IV. 86. 110.
vna. I. 1044. II. 599, 678, 888.	326, 382, 664, 667, 704, 1015.
III. 169, 446, 683, 760, 802.	1088

DANIELIS PAREI

- VNDIQUE.** I. 256, 329, 345, 983. 556, 559.
 985, 1005, 104, 1049. II. 92, VNIVORSVM. IV. 262. *Vide Ia-*
 511, 914, 988, 1046, 1051, 1132. *ni Ruigersii Var. Lect. l. b.* VI.
 III. 387, 404, 435 547, 548, *cap. i. pag. 545.*
 846, 1065. IV. 165, 170, 126, VNIVS. II. 379, 484, 548. III.
 104, 437, 463, 726. V. 263. 266, 1087. IV. 1059. VI.
 469, 470, 485, 599, 1314, 1059. VI. 614.
 1318. VI. 125, 19, 250 357, 399. VNO. I. 388. II. 584, 659, 662.
 491, 507, 536, 541, 632, 932. 781, 786, 284. III. 455 532.
 954. IV. 747, 776, 795. V. 507.
VNDIS. I. 288, 719, 1029. II. 600, 907 1345. VI. 412, 415.
 375. IV. 219, 413, 434, 439. V. 914.
 223, 355, 1003. VI. 436, 621. vno. I. I. 422. *pro, Gni.*
 728, 925. VNOQVOQVE VI. 610.
vndis omnibus non mare si totum VNVM. I. 397. II. 158 159, 347.
velit elucere VI. 1075. 685, 776, 1054. III. 264, 269.
VNGVENTA, & pulcra in pedibus 287, 425, 535. IV. 416, 565. V.
sicyonia vident. IV. 1118. 509, 596, 664, 010 1453. VI.
vnguenta, corona, ferta parantur. 210 273, 343, 650, 967, 1228.
 IV. 1125. VNVMQVIDQVID. V. 1387.
VNGVENTI suavis spiritus diffu- VNVMQVODVIS IV. 114.
git in auras. II. 213. VNVS. III. 1051. V. 988, 1049. VI.
VNGVENTVM omne timet sus. 652, 914, 1278.
 VI. 974. VOBIS. I. 642.
VNGVES. V. 1037, 1282. VOCABAN. V. 943.
VNGVIBVS Encis. V. 32, 1036. VOCABVLA. V. 1041.
 1321. VOCAMEN. II. 656. *Vtitur inter-*
VNGVICVLOS. VI. 947. *dum hoc vocabulo Solinus.*
VNGVIS. III. 529. VOCANT. IV. 908.
VNGVIT amaracino superbos po- VOCANTES. II. 318.
stes IV. 1172. VOCANTVR. VI. 740.
VNI. IV. 419. VOCARE. I. 53, 458, 481 II. 654.
VNICA. II. 542, 1084, 1076. IV. 712.
VNICVS. VI. 713. VOCAT. V. 525.
VNIS. III. 617. V. 895. VOCE. I. 912. III. 967. IV. 543.
VNITAR. III. 852, 859. V. 538. 579, 712. V. 1089. VI. 1243.
 VOCEM.

LEXICON LVCRETIANVM.

- VOCES. II. 331. III. 945. 1356. IV. VOLARENT *cor, ora.* VI. 485.
 518 5. 2. 561. volarent *lucida tela.* IV. 843.
 VOCES I. 301. 354. 490. II. *Virgil. lib. X. Æn. v. 883 lib.*
 330. III. 57. 468 IV. 221. 535. *XII. v. 923. lib. IX. 6. 698.*
 549. 567. 579 599 613. V. 338. VOLARET. VI. 19.
 1059. 1080. 1087. 1172. 1378. VOLAT. VI. 327. 333.
 1405. IV. 228. 951. VOLATILE *celum iaceat.* I.
 VOCESQ; IV. 989. 1217. 918.
 VOCIBVS. II. 145. 366. IV. 609. VOLEBANT. V. 1246.
 V. 994. 1021. 1043. 1045. VOLES. II. 490. 493.
 1065. VOLGATA. IV. 75.
 VOCIFERANTVR *carmina diuini pectoris eius, & exponunt
 præclaræ reperta.* I. 731. 732. volgata *magnum per animum.* V.
 VOCIFERANTVR *ara claustris* 428.
restantia II. 450. VOLGI. I. 315. II. 622. V. 1138
 VOCIFERARI *capis ratio tua.* III. *pro. vulgi.*
 14. VOLGIVAGO *vitam tractabant
 more ferarum.* V. 930.
 VOCIFERATVR *res ipsa.* II. VOLGIVAGA *Venus.* IV. 1064.
 1049. *Græci πῶλονμος. Vide Iosephi
 Scaligeri Coniectan. ad Varron.
 pag. 29. & 123. 224. Passera.
 ty Prælect. in Catull. fol. 149.
 Apuleij Apolog. pag. 281.*
 VOCIS. III. 49. IV. 553. V. 1054. VOLGO. I. 215. 337. 693. 700.
 106. VI. 1146. IV. 73. 86. 677. 701. V. 509.
 VOCITAMVS *patrio nomine.* VI. volgò. I. 238. 904. *pro. passim.*
 297. VOLGVN *tur. amq; animantium.*
 VOCITANT. II. 611. II. 9. 916. *multitudinem.*
 VOCVM. IV. 533 570. VOLGVVS. I. 943 IV. 20.
 VOLABANT. V. 490. VOLITANT. III. 733. IV. 36.
 VOLAMVS *Velis.* IV. 390. 86.
 VOLANDO. VI. 304. 410. VOLITANTIBVS *spoliis vepres
 auctas.* IV. 60.
 VOLANS. III. 784. VI. 86. 383. VOLITARE. I. 950. II. 380. IV.
 VOLANTES. IV. 1004 V. 1190. 42. 221.
 VI. 96. 103. 611. 742. 833. VOLITENT. II. 1053. III. 35.
 VOLANTIS. II. 206. 821. III. IV. 28.
 387. V. 253 VI. 113. 483.
 VOLANTVM *corpora.* II. 1081.
 VOLARE. I. 970. 1062. II. 213. IV. 139. 202. VI. 1094.

DANIELIS PAREI

- VOLNERA** prima nouis plagis con-
turbes. IV. 1063
- volnera** quid uellent, ignaros. V.
996
- volnera** castra ferebant. V.
1289
- volnera** belli, sufferre, & magnas
Martis turbare cateruas. V.
1302
- volnera** uita. III. 63. Eleganter pro
molestijs, & anxietatibus.
- volnera** quanta, quā uos gemitus,
quas lacrimas peperere. V.
1196
- VOLNERE** recenti tortari. III.
662
- volnere** caco tabescunt. IV.
1113
- volnere** victos in terram dabant.
V. 1320
- volnere** Violento demit imagini-
bus honorem. VI. 419
- volnere** aeterno amoris deninctus.
I. 34. tralate.
- VOLNERIBVS**, clamore, fuga, ter-
rore, tumultu. V. 1335
- VOLNERIS** ardenti ut morsu pre-
mat ista dolore. III. 664
- VOLNVS** vitare prius natura coë-
git, quam daret objectum par-
maileua per artem. IV. 844
- in volnus** cadunt. IV. 1042
- VOLTA** parentum. IV. 1206. Sic
Ennius apud Non. Auerfabun-
tur semper uos, uestraque
volta.
- VOLTIV**. IV. 1133. V. 839
- VOLTVM**. III. 164. 619
- VOLTURI** cadaueribus ducuntur.
IV. 681. Plin. lib. 10. c. 6.
- VOLTURNVS** altisonans, & Au-
ster fulmine pollens. V. 644. Plin.
Nat. Hist. lib. 11. c. 47. & lib. 18.
c. 34. Agell. Noct. Attic. lib. 2. c.
22.
- VOLTUS**. III. 468 596. IV. 1217
- voltus** furiosus, & acer. VI.
1182
- VOLVANTVR** sues insatiabiliter
in cano. VI. 978. Hinc sues ap-
pellantur Volutares, Græci xu-
mauorades,
- VOLVAT** varius se fluctus odorum
IV. 676
- VOLVBILIBVS** figuris creata. III.
191
- VOLVBILIS** procursus. II. 454
- VOLVCREM** soporem discutere. IV.
996
- VOLVCRES**, I. 11. 162. 582. II. 144
344, III. 894, 988, 1007, IV.
1001. V. 32. 799. 823
- VOLVCRI** hac leuitate feruntur.
IV. 293
- volucris** lumine loca tingunt nubes.
VI. 172
- VOLVCVRVM** flammarum ritu. I.
1093
- VOLVEBAT** spiritus ore foras te-
trum odorem. VI. 1152
- VOLVENDA** micant aeterni sidera
mundi. V. 515

LEXICON LVCRETIANVM.

- voluenda glans plumbea longo VOLVNTATEM nostram simula-
 cur siliquescit. VI. 178 cra tuuntur. IV. 782
 voluenda etas commutat tempo- VOLVPTAS. I. 140, II. 3, 172,
 rararum V. 1275 257, 964, III. 28, 252 1095 IV.
 VOLVENTEM. VI. 380 629, 631, 1068, 1078, 1256, V.
 VOLVENTES flumina fontes. II. 179, 1432, VI. 93, 388, 1194,
 590 1201
 VOLVENTIA. 17, 344 voluptas hominum diuūmq;, al-
 voluentia lustra multa solis per ma Venus. I. 1
 calum. V. 929. i. e. volubi. VOLVPTATEM nullam capere ex
 lia. se. II. 906
 VOLVERE multa sub tergo terrai voluptatem neq;, collam esse li.
 fluminata. VI. 540 quidam. III. 40
 voluere in ore vitales aeris auras. voluptatem presagit multa cupi-
 VI. 1226 do. IV. 1050
 voluere curarum tristes in pectore VOLVPTATIS membra si labefa-
 fluctus. VI. 33 cta liquecunt. IV. 1107.
 voluere magnos irarum fluctus. VOLVTET mente. III. 241
 VI. 73 VOLVUNT se per calinania tem-
 VOLVERE. V. 1119 pla. V. 522
 VOLVERVNT. V. 1346 VOMENDA sit vita. VI. 828
 VOLVI. I. 943, III. 77, IV. 25, V. VOMER vnus aratri ferreus de-
 82, 1188 crescit in aruis, I. 314
 VOLVIER. V. 715 VOMEREM eijcit mulier recta re-
 VOLVISSSE. V. 157 gione. v. ag, IV. 1266
 VOLVISTI. I. 27 Nouè, & miretrata dictio.
 VOLVIT. I. 288, IV. 69, 286 Vide sulcus: & Arua mulie-
 VOLVITVR. III. 1016, VI. 371. bria.
 393 VORSVM vndiq;, II. 1051
 VOLVMVS. II. 861, IV. 787, 876. VORSVS. I. 824 II. 188
 VOLVNT. II. 616, IV. 1180 VORTEX insinuatus versatur in
 VOLVNTAS. II. 258, 261, 276, alio. VI. 276
 III. 46, 175, IV. 881, 981, vortex igneus, quod patrio vocita-
 1039 mus nomine fulmen. VI. 297
 ex voluntate animi procedere. II. vortex venti se inuoluat nubibus.
 270 VI. 443

VOS. II. 927.

VOTA neſtere voſis, V. 1201. E-
gregie hunc locum illuſtravit
ampliſſimus Dn. Ian. Kuiger-
ſius, Var. Lect lib. V. cap. 5. pag.
459 & ſeqq.

VOTIS neſtere vota V. 1201.

VOIS adit, & prece quaſit pacem
diuim. V. 1228.

VOX IV. 526 530, 556, 564,
567, 601, 605, 615, 691, 700,
701, 790. V. 1056. VI. 1243.

in VRBE nec mos ille ſepultura re-
manebat VI. 1276.

VRBEM petiit a q̄ reuſit prope-
rans III. 101.

VRBEM exhauſit ciuibus. VI. 1138.

in vibeni ex agris non minimam
agroris confluxit VI. 1257.

VRRES I. 255 II. 97, 607, 614.

III 901, 907, 996 1065, 1081.

VI. 353 871. V. 341, 900, 1207

II. 1236, VI. 150, 191, 490

511, 557, 586, 589, 595, 660,

1138, 1157, 1276.

VRBIS. IV. 353. V. 341, 1107.

1161, VI. 595

VRERE ne poſſit calor amplius
aridus aridus IV. 871.

VRGERE. VI. 191.

VRGERIS brius multis miſer
undiq; curus III. 1065.

VRGERI. III. 907.

VRGETA. III. 996. VI. 480.

311, 57.

VAIT corpore ſerpens ignis. VI. 660

VRITVR ingenti ſonitu ſuccenſa
repente. VI. 150.

VRIT, acerari, dolere. III. 901.

VRSIMVS, & magnâ vi preſſi-
mus. II. 197.

VSQVAM I. 427. II. 109, 357.

IV. 1027. V. 329. VI. 1058.

1079, 1113.

VSQVE. I. 352, 412, 553, 964,

1004. II. 365, 530, 1044.

1161. III. 79 258, 255, 321,

392, 524, 623, 1094. IV. 125.

364, 374, 761 981, 1106, 1113,

1250. V. 123, 301, 109, 546,

639 641, 1212. VI. 457, 753,

784, 970, 1107.

vsque adeo. I. 497. II. 1162, IV.

172, 195, 308, 403, 564. VI.

236, 252, 696, 916, 931, 1045,

1210.

VSII ſunt inter ſe alii vocibus. V.

1045.

ex VSV qua ſunt, vitæq; reperta.

IV. 850.

vsu omnibus datur Vita, nulli

mancupio. III. 985.

VSVM procreat. IV. 833.

VSVRPARE oculis, ſenſibus, &c.

I. 54, 301. IV. 972. i. e. cernere,

ſentire.

VSVS qua flagitat ad victum.

VI. 9.

vsus, & impigra ſimul experien-

tia mentis paulatim docuit pe-

descentim progredientis, V. 1451.

vsus foret. I. 184, 219. IV. 829,

LEXICON LVCRETIANVM.

839. V. 842. 1286. i. e. opus.
*Loquendi formula Plauto per-
 familiaris.*

VT. I. 20. 29. 70. 96. 117. 189. 190
 196. 197. 404. 414. 415. 419.
 422. 458. 478. 481. 547. 554.
 582. 589. 613. 664. 684. 720.
 733. 751. 761. 771. 773. 851.
 853. 874. 895. 908. 917. 959.
 1009. 1028. 1029. 1046.
 1048. 1058. 1100. II. 17. 26.
 85. 120. 138. 166. 173. 184.
 200. 264. 268. 269. 272.
 339. 402. 440. 456. 461. 469.
 474. 492. 49. 508. 539. 551.
 556. 558. 563. 640. 657. 684.
 697. 23. 765. 770. 777.
 787. 826. 828. 831. 835. 851.
 888. 900. 913. 914. 918. 920.
 935. 971. 980. 982. 1003.
 1005. 1028. 1035. 1075. 1098.
 1116. 1124. 1152. 1163. III.
 2. 63. 81. 103. 118. 125. 159.
 182. 191. 262. 264. 286. 323.
 348. 349. 361. 368. 409. 419.
 459. 460. 475. 489. 494. 501.
 511. 528. 539. 564. 589. 602.
 611. 614. 622. 627. 645. 664.
 676. 677. 686. 694. 704.
 716. 719. 726. 760. 784. 784.
 811. 823. 861. 875. 890. 918.
 928. 952. 977. 981. 995.
 1071. 1072. IV. 18. 55. 71. 107.
 115. 136. 154. 157. 162. 178.
 181. 196. 219. 245. 255. 282.

287. 293. 296. 302. 303. 309.
 347. 362. 404. 414. 468. 491.
 515. 520. 536. 562. 595. 612.
 634. 636. 638. 636. 643. 647.
 656. 669. 689. 694. 805. 808.
 816. 824. 829. 832. 839. 854.
 865. 867. 871. 880. 884. 891.
 895. 908. 924. 926. 942. 976.
 991. 1022. 1029. 1090. 1100.
 1131. 1137. 1151. 1195. 1201.
 1205. 1211. 1228. 1230. 1249.
 1250. 1250. 1269. 1250. 1269.
 1272. 1275. V. 6. 7. 17. 40. 66.
 69. 91. 101. 125. 27. 147. 168.
 170. 184. 193. 223. 227. 291.
 331. 355. 367. 396. 406. 413.
 428. 476. 477. 478. 487. 498.
 517. 535. 541. 563. 574. 583.
 600. 606. 612. 616. 634. 636.
 693. 825. 841. 848. 849. 870.
 879. 902. 912. 915. 944. 977.
 1014. 1031. 1048. 1050. 1083.
 1120. 1126. 1165. 1338. 1340.
 13572. 1375. 1419. VI. 20. 65.
 71. 79. 88. 94. 105. 108. 115. 132.
 134. 136. 147. 151. 160. 168.
 175. 176. 209. 230. 233. 239.
 256. 260. 266. 273. 285. 299.
 300. 308. 313. 328. 37. 342.
 345. 376. 384. 390. 462. 406.
 408. 412. 420. 425. 442. 482.
 495. 500. 535. 536. 553. 554.
 592. 633. 648. 670. 701. 701.
 705. 706. 707. 754. 759. 765.
 784. 793. 811. 820. 830.
 846.

DANIELIS PAREI

- 846,866,887,907,925,942, VTILITAS *expressis nomina ve-*
 978,1031,1040,1050,1064. *rum.V.1028*
 1068,1083,1097,1119,1165, ex VTILITATE *suâ nobis com-*
 1197,1212,1230 *mendata manent tutela tradita*
 vsq; I. 77. IV. 1005 *nostra.V.858.*
 VTARE *licebit totidem Verbis. I.* VTILITATEM *presentis IV.25*
 870 *utilitatem aliquam dare.V.871*
 VTENDI *caussâ crescere haud po-* utilitatem *opportunam prabet.*
 tuere.IV.840,849,850 *VI.893*
 VTERI *terra radicibus apti cresce-* in utilitatem *vertere.VI.1169*
 bant.V.806 VTILITATIS *ob officium. IV.*
 VTERQUE. II. 433. III. 473, V. 855
 728,852 *utilitatis eorum causâ.V.868*
 VTIL. I.134,192,215,453,479, utilitatis *notities insita est. V.*
 565,663,864,880,992,II.12. 1047
 III,155,222,339,395,398, VTIQUE. II. 569. IV. 639
 459,454,541,779,802,803, VTRÆQUE. IV.84
 952,1048. III.120,189,460, VTRAM. VI.86,782
 523,563,584,681,693,821, VTRAMQUE. I. 506. III. 638
 894. IV. 112,170,199,242, VTRAQUE. I. 88. IV. 291,312.
 250,354,373,403,411,410, 672,828.V.837,513
 475,798,832,875. V. 365, VTRAS.V.837
 448,518,603,677,713,714, VTRASQUE,VI.1060
 951,957,1143. VI. 126,144, VTRI.IV.1223
 163,193,203,228,250,290, VTRIMQUE. II. 512,519. III. 336.
 458,464,724,727,729,801, 659. IV. 894,937. V. 513,837.
 816,827,832,959,1024, 837,550,835
 1027,1077 VTRIVSQUE. IV. 506,1205
 quod uti non consueuimus. VI. VTRORVM. III. 849
 II34 VTROQUE. I. 844. II. 1047. IV.
 VTILE erit tibi in multis rebus hoc 36,17,516
 cognosse. I. 331. III. 208 VTROSQUE. III. 307. V. 473,
 utile corpus facere. III. 736 477
 VTILIS hac r. s. cognita tibi in VTRVM. I. 661,876,954,969.
 multis rebus inuenietur, & op- III. 545,728. IV. 1210. VI.
 portuna cluebit. III, 207, 208. 1131.

VTRVM-

LEXICON LVCRETIANVM.

- VIRVMQVE. I. 495. 704. 758.
973. II. 517. 565. III. 422.
669. V. 1100. VI. 361. 364.
498.
- VTVNTVR *flore atatis membris*
conlatis. IV. 1098.
- VVESCUNT *vestes suspensa flucti-*
frago in hitor. I. 306. & *ue. cere,*
est humescere, humidum &
uuidum fieri. Verbum rarum.
Vide Francisci Luisini Parerg.
lib. II cap. 25 pag. 477.
- VVLGO. III. 167. IV. 585. VI.
521. *Vide: Volgò.*
- VVLNVS *atenum daret matri*
sub pectore. II. 638. *Vide: vol-*
nus.
- VVLPE *dolus tutatus est fuga*
cervus. V. 861.
- VVLPIBVS *dolus, & fuga cervis à*
patribus datur, & patrius pa-
nor incitat artus. III. 743. *Vi-*
de Isidor. Orig. lib. XII. cap. II.
- D. Basilij Hexaëm. Homil. IX.
Oppian. Cyneget. lib. IV. v. 445.
& seqq. Ælian. Histor. Anim.
lib. VI. cap. 64.
- VULT. III. 518. 774. VI. 405.
407.
- VULTV. III. 294. 467.
- VULTVS *praelari nuntia, pulcriq;*
coloris. IV. 1027. *Vide: Sol-*
tus.
- VXOR optuma. III. 908. *Vide*
Optima.
- VXORES. IV. 1230. 1248. 1259.
- VXORIBVS. IV. 1261.
- Z.
- ZEPHYRI *causa per calamo-*
rum sibila primum agrestis
docuere causas inflare cicutas.
V. 1381.
- ZEPHYRVS *Veneris prænuntius*
pennatus graditur. V. 737.

F I N I S

LEXICI LVCRETIANI

MANTIS.

MANTISSA
 LVCRETIANA,
 IN QVA ELEGANTIÆ
 QVAEDAM LVCRETII SVB
 GENERALES TITVLOS
 REFERVNTVR.

DE VERSIBVS HEROICIS ET RARIS
 eorum numeris accurata explicatio.

Ex Collectaneis O. B. G. I. F. in Lucretium.

LITER olim Antiquitas doctrinam & elegantiam in numeris versibusque suis solita est inuoluere, quam hodie dum faciunt ij, qui eruditionis laudem venantur in Poësi. Neque enim hæc in solâ numerorum aut pedum iustâ connectione posita est: sed ne serua sit liberius interdum venustatis scientiæq; alas explicare solet. Inde factum, vt communes vulgario q; Grammaticorum Canones nonnunquam in syllabarum pedumque interuallis violare minime debitarint diuino Poëseos magistri. Quod qti adamussim nō obseruarunt, corrumpendis potius Authoribus quàm Græcis quàm Latinis fuerunt, quam corrigendis illustrandisue. Accidit id cum primis Tito nostro, qui ea propter non vnas persensit plagas à suis medicis: quemadmodum optimus eius Alelepius, vit summus, OBERTVS GEFANVS, insigni & eruditâ tractatunculâ omnem metricam Lucretianam dilu-

dilucide explicauit, atque in tres fere partes distribuit. Agitur enim

Primum de iis versibus, vbi quid videatur ex vulgari versuum ratione desiderari: vt si *Iambus*, *Choreus*, *tribrachys*, vel quis alius pes eius interualli reperiatur.

Deinde de iis, in quibus superfit quidquam: nempe vbi *Creticus*, *Palimbacchius*, *Molossus*, aut alij pedes maiores exstant.

Postremo de aliis, vt ita dicam, versuum adfectionibus (nam Eustathius *πέντε μέτρων* vnde appellat) generatim. cuiusmodi sunt, *de Inciso*, *Hiati*, *Episynaloephe*, *Syncopa*. Noua quantitatibus seu syllabarum quarundam interualli ratione: & quaedam alia generis eiusdem.

De I.

Primi generis tres sunt versus, *Miuri*, *Acephali*, & *Lagari*.

Miurum versum vocant antiqui, in quo extremo Iambus est loco Spondæi aut Chorei.

Nomen habet *παρὰ τὸ καὶ τὴν ὄψιν*: quod quasi cauda illi sit deminuta h. e. extremitas claudicat. De quo egregie Athenæus lib. XI. V. pag. 632 his verbis ita ait:

Studio Musices veteres admodum captos fuisse liquet ex Homero, qui propterea quod vniuersam poesim suam canebat certis numeris, atque modo, versus non dubitauit multos facere, ἀκέφαλος, καὶ λαγάρης, ἰτιδὶ καὶ ὄψιν (absque capite, & subinanes, & ad extremum curtatos) Xenophanes & ceteri, Solon, Theognis, Phocylides, Perianther Corinthius Elegorum scriptor, & ex ceteris omnes, qui modos carminibus suis non admodumauerunt, versus condunt metrorum ordine, ac mensurâ, idque laborant, ne capite versus careant, ne ad finem sint mutili, ne tamquam graciliores sint, ac nimis extenuati. Versibus caput deest, qui à principio claudicant: h. e. qui incipiunt à breui syllabâ: (ἀκίφαλοι.)

ἰτιδὶ ὅς τις τι, καὶ ἑξ ἑξ ὁποῖος ἰσχυροῦ.

Ἐπίτονος πέντε τοῦ βόδου ἰφι πταμύοιο.

Lagari autem & tenuiores, in quorum medio breui occurrit syllaba, vt:

Αἰφ' αὖτ' Αἰνείαν ἦδ' ὦ φίλον Ἀγχίππε.

τῶν αὖτ' ἠγήσθην Ασκληπιδῆ δύο παῖδες.

Μεῖς ἐγὼ νεοτρυφῶντες, qui ad exitum ἔσ' finem sunt eiusmodi: Et,

τῶν αὖτ' ἠγήσθην ὅπως ἰδὼν αἴολον ὄφιν:

καλὴ Κατσίπεια θεοῖς δέμοις εἰκῆα.

τῷ φέρεγ' ἐμπλήσας ἀσπὸν μέγαν, ἐνδὲ καὶ ἤϊα.

De iisdem etiam quædam adnotavit Eustathius in Iliad.

Terentianus autem eleganter versum Miurum ita describit:

Dactylici finem versus si claudit Iambus,

Hoc est pro longa brevis ut penultima fiat.

Deinde hæc addit:

Auribus acciderit nouitas inopina, melius

Versus ut hic resonare potest, ita si cecineris:

Ite domum satura, venit Hesperus, ite satura.

Nile parce propera, sitiunt fata, Nile propera

Heus puer ut mea sint sibi Cilica carmina vides.

Si nusquam hoc aliquis lectum putat, ecce dabitur

Versus Homericus Ausonio resonans ita modo,

Quem μεῖς ἐγὼ Achaica gens vocitare solita est:

Attoniti Troës viso serpente pavitant.

Liuius ille vetus Grajo cognomine sua

Inserit Inonis Versu puto tale docimen.

Premisso heroæ subiungit namq; μεῖς ἐγὼ,

Hymnum purpureo furas include cothurno;

Balthæus ἔσ' reuocet volucres in pectore sinus,

Pressaδ' iam grauida crepitent tibi terga pharetra:

Dirige odorisequos ad cara cubilia canes.

Eadem ferè habet Victorinus lib. II. de ratione carminum, ubi de viriis versuum, qui hoc quoque addit, hunc versum etiam *Teliambum* quod iambo claudatur, vocitari, & Homerum non tantum in duobus corpusculis Iliados & Odyss. his versibus *Teliambis* frequenter vsum, sed & in eo carmine, cui *Margite* nomen est, eundem herois hexametris trimetros Iambicos tamquam pares numero miscuisse. Hodie in Homeri rapsodiis pauca exstant, deprauatis credo multis locis. quod & huic nostro & aliis Poëtis accidit. Vfus est enim Ennius aliquando his versibus, vt lib. VII. apud Fest. Sos.

Sic leg. puto. vulg. *Disciteq; ô. Et in v. q. c. Discite & o. annon*
subolet mendum?

Possent huc referri ea, in quibus *m* non exteritur. Sed ad ec̃thli-
 psin referri debet. Egregie etiam Ioh. Ruvius in versibus Comicis
 de hiatu commentatus est. Vide infra de Interuallis vocalium.

ECTHLIPSIS & de *M* non extrita.

Sic vocant veteres cum eliditur consonans cum sua vocali. vt:
Multum ille & terris. &c.

Tò *S* interdum abiecerunt in metiendo, vt *infantibus paucis.*
 Quo d Cicero, Quinctil. & Victorinus etiam confirmant. Inter-
 dum quoque vna cum proxima adiuncta q; vocali exteri solet, id
 quod insolentius est & rarius.

Lucil. lib. XXX. apud Nonium:

Aut operatus aliquo incelebri cum aequalibus fano. In quo versu
 vtraque exterendi ratio est.

Terent. Eunuch: *Iugularas hominem. quid ille? TH mutus illi-*
co. nisi in ille quis alterum l in metiendo dicat liquefcere: vt ali-
 bi sæpe apud Terent. Idem in Andr.

Numquam praponens se illis; ita vt facillimè

Sine venia laudem inuenias, & amicos pares.

Sic eos versus legend. assero, consentientibus libb. vet. Pri-
 sciano lib. I. & aliis. Carull.

Primitus & tenera virens spica mollis arista.

Sic leg. Virgil. lib XII. *Æneid.*

Inter se coisse viros, & decernere ferro.

Sic ibi V. q. I. Itaque Priscian. lib. I. legit.

Et VII. *Hic specus horrendus, & saui spiracula Dis.*

Sic v. q. vt ipse Seruius. Et Georg. II.

Aut ouum fetus, aut vrentes culta capellas.

Ita enim & ibi o. ferel. V. & Grammatici legunt. Non temere
 sunt suis sedibus permouenda antiquitatis insignia, tam idoneis
 testibus ac tabulis corroborata. Vide Lucræt. IV. 895. & forte III.
 494. V. 879. & forte V. 1125. VI. 762. nisi ibi potius facias disyll.

Tò *M*. non exteritur sæpenumero apud veteres, id quod admo-
 nuit & Priscian. lib. I.

Ennius:

Na

Dum

Dum quidem unus homo Romanus toga superescit.

Sic leg. puto apud Festum *superescit*, ubi & mox; qui hinc *superescit*. & c. leg. puto.

Ouid. *Metamorph.* VII. ut est in opt. MSS.

Isse sub amplexus quondam Asopidos Aëgae.

Sed malim ut in al. v. *quondam Asopidos Aëgina*, ut os produxerit. *Asop.* prima est longa. ut lib. VI. *Asopida luserit igneus*: ubi male vulg. *Danaën* accipiunt. vulg. etiam aliter multo, in versu supr. Plautus *Epidico*.

Is sibi nunc alteram ablegione abduxit animi causa. Versus est trochaicus quadratus catalecticus. Et leg. *abduxit* ex v.l. nam vulg. *adduxit*. Ita etiam locutus est Terent. *Phorm.* act. 3. CH. *Transgredi.* DE. *quid ait tandem?* CH. *abduci non potest?* Sic & ibi v.l. habent.

Lucilius apud Nonium *Attendere* lib. XXIX.

Præterea ut nostris animum attendere dictis.

Ita leg. puto.

Idem lib. VII. apud Nonium *Contendere*.

Hunc ne, inquam, Hyacintho hominem Cortinis potentis.

Delictus f. *Delictus*) *Contendi*?

Et XXX. apud Nonium *Dicare*.

— Sic ubi ad aures

Fama tuam pugnam claram adluta dicasset.

Varro *Eumenid.*

Quid quasi non curat tantidem Aristoteles.

Prud. ut. in Romano:

Natura vestrum atq. origo calitum.

Ita v. q. recte. Ibidem:

Hydrina iustus usum ire vulnera. Ita vet. libb. optime. *Vstum ire*, id est, *irere*. q. vet. *Estuire*. Etiam recte. Et rectius fortasse. ut in iure civili *cred. tui*, *debitui*, &c. de quibus Ant. Angust. lib. 2. cap. 2. vulg. *ustulare*: quod ex glossa contra vet. libb. irrepfit. In eodem Romano:

Nil in deorum oblâtraret dedecus. Sic lib. vet. recte. vulg. *oblactaret*, quod illi loco minime convenit, imo *oblaterare* dicimus. Vide Festum *blaterare*: etsi *deblacterare* scribatur in eodem Festo. male. Lucilius lib. XXX.

Deblateras blennius bonus rusticus, concinis una. apud Nonium *Deblaterare*. Et

LVCRETIANA.

Et lib. in Symmach

Muneris autorem ipso de munere pendas.

Sic leg. ex vet. lib. sequitur enim *a. ernus, mortalis: & ibi est, munerus.*

Terent. Eunuch. act. 3. Sc. 2. *Vna ire cum amico imperatorem in via.* Sic leg. ex vet. lib. & scena 3. *Non maior: Teas, quam ego sum maiuscula est.* Sic ex vet. lib. leg. vt multis aliis locis vulgo mutatis.

Lucil. lib. I.

Prætexta ac tunica Lydorum opus sordidum omne.

Ennius lib. X.

Insignita fere tum millia militum octo.

Virgil. lib. VI.

— *præsumq; reliquit*

Æthereum sensum, atq; aure simplicis ignem. Ita fere vet. lib. vulgo tamen, & Probus, *aurai.* Idem lib. I.

Troas reliquias Danaum immitis Achilli.

Ita fere vet. vulg. atq; i. *Achilli.*

Et lib. IV. Georg.

Et caput unde altus primum erumpit. Enipeus Sic veteres q. alij vt vulg. *se erump.* etiam recte: immo elegantius.

Vide Lucret. I. 336, 361, 362, 482, II. 465, 482. III. 197, 2096. V. 163, 686, VI. 275, 941, 955.

SYNECOPHONESIS, seu EPISYNALOEPIA.

Ita appellari dicit Victorinus cum duæ vocales in vnam syllabam coeunt, & coguntur. vt P. Varro:

Cum te flagranti deiecit fulmine Phaethon.

Virgilius: *villis inerosum atq; unguibus auris.*

Et lib. V.

Punitis ibant euincti tempora tanius.

Ibidem:

Implenturq; super puppes semiusta madescunt

Robora

E: lib. XII.

Ac velut Edonij Borea. Sic vet. lib. Ibidem:

Fil'a prima manu floreat Lau'nia crines.

Ita vet. q. vt & Seruius ait, vulg. *flauos*. Lib III. *Fama est Encelad: semiustum fulmine corpus.* Sic omnes vet. vulg. *sem.ustum.*

Prudent. Diptycho:

— *jam deerant vina ministris.*

Sic leg. ex vet. cod.

Catull. de Calio & Quintio:

Flos Veronensium depereunt inuenum.

Sic etiam legend. puto illum eiusdem ad Caluum: *Curtam scrinia, Casios, Aquinios.* vulg. *Aquinos*: Gentem Aquinorum apud Romanos fuisse ex eo etiam liquet, quod Macrobi. lib. I. Sat. cap. 16. Aquinij cuiusdam auguris, & quod maxime huc facit, ipse M. Tull. Aquinij huius vt mali Poetae commemorat lib. V. Tuscul. *Adhuc (inquit) neminem cognoui Poetam (Et mihi fuit cum Aquinio amicitia) qui sibi non optimus videretur.* Sic & Virgilius dixit: *Vis Et Tarquinius Reges,* vt tò *Tarquinius* sit trisyllab. Et quia apud Catullum hanc gentem restituimus, illustremus apud eundem & aliam. Ait lepidissimus Poeta:

Marrucine Asini manu sinistra.

Asiniam hanc gentem apud Marrucinos fuisse nobilem conicio ex Epit. Liuii lib. 7. 3. *Sed Et (inquit Florus) C. M. praelio Marfos fudit, Hirco Asinio pratore Marrucinatorum occiso.* Praetorem ibi vocat *ερατνρ*. recta est ergo eo in loco v. c. scriptura, vbi subiecerunt alii, *Inter cenam Asini,* vt apud Sophoclem *ἐν δειπνοῖς παρ' αἰνῶ.* Sed nihil mirandum facile sine vet. lib. Nunc ad rem. Epitaphio:

Luctuosumq; mihi, quid scio quid fueris.

Et in alio:

Vnanimi Calpurniano sociata marito.

Lucilius: *Maluisti dici Grace ergo prator Athenis.* Cicero lib. II. de Consul. *Semianimum Et varia,* &c. Prudent. *Psychom. pulcherq; topazion.* Ita leg. ex vet. cod. *τοπιζιος* & *ωιζιος* lapis pretiosus. Vide Hesych. Vulgo *topazion.* male. Horat. lib. 2. Sat. 2.

Iusciniis soliti impensa prandere coemptis.

Idem

LVCRETIANA.

Idem lib. i. Sat. - *Vindemiator & inuictus.*

Sic vet. lib. & in P. rlio Satyr 2. leg. puto ex vet. cod — *ô si*
Ebullia patru' pr. clarum unus. nam vulg. *Ebul'et*, Latium
 non est. *Ebullire* enim dicimus, non, *Ebulliare*. Et Sat. 6. fortasse
 rectius legatur ex v. c.

Hereat in stultus brevis ut semiuncia res i.

Et Sat. III.

Iam pridem hunc sepelij. in eodem c. Sat. V.

Cliumq; ad Vir ij.

Mag' ster artis, ingenijq; largitor.

Verum de huiusmodi calibus & duobus iis concurrentibus, an
 exprimi in scriptura debeant, diuigenter scripsit Ioh. Pierius in
 lib. i. *Aeneid.* ibi *Hic tamen ille urbem Patavi.* Et; *Ocnotrij coluere*
virij; alijsq; in locis, quibus hoc addas licet Martiani iudicium:
M. lintera etiam neutra finiuntur: ut telum, scamnum. Sed hoc anim-
advertimus cum non inatino ante ult: mam syllabam habent geni-
sino singulari, item dativo & ablativo pluralibus eandem geminare de-
bent, ut lilium, folium, &c. Sed consuetudo, (inquit) & auctoritas ve-
terum ingenij, consilij, imperij, per tres syllabas maluit dicere. De hac
 synecphona si exempla quædam reperti possent ex iis, quæ de da-
 ctylico versu, & aliis quibusdã rariotibus pedibus diximus, si
 quis ita malit.

DE INTERVALLIS VOCALIVM

RARIORIBVS.

A sæpe à vet. contra vulgatos Grammaticorum Canones
 productum reperitur. *Lucret. I. 881, 1074. IV. 48. V. 569. Enni-*
us lib. 8.

Iamq; fere pulvis fulua volat.

Virg. I. Dona dehinc auro grauida, sectoq; elephanto. Prudent. lib.
1. in Symm. Mimica ridendaq; suis. Et præfat. Psychom. Nequa
fidelis. ita I. Idem lib. II. Symm. Flore pudicitia: pudor a'mus & atria
seruat. Virgil. Dona dehinc auro grauia, sectoq; elephanto. Ouid. II.
Metam. Surgit l'umo pigra, semesarumq; relinquit Corpora. ita O. v.
fere. Valer. lib. i. oritur clamor, dextrag; sequentum. ita leg. ex O. v.
Terent. Heaut. ut est in omnibus v. I. Si qua laboriosa est, ad me
curritur. vulg. fere, Laboria, a si qua, male: contra elegantiam &
vet. libb.

Ouid. XIII. Metam. Sic Hecuba postquam, & mox : Tollit moras
Hecuba. Sic vet. libb. tres.

A non extritum καὶ πινυαλοι Φησιν. I. 657. IV. 1054. 1203.

A corrigit et sequentibus mutis β. β. Lucret.

IV. 874 quum lectum mollia strata.

V. 48 Quidq; superbia spurcutia.

V. 80. Libera sponte sua.

VI. 86 Texura sputa minuta.

A producitur ob per IV 1052. v. I. 817.

E in adverbis e rripi quoque solet. Virgil. II. Georg. apprimere
tenax ita vetust. cod. vulg. apprima: q. i. od bonum: uoq; est, teste
Servio.

Horat. lib. II. Od. vii. Et album mutor in aluam superne. Sic in
vetustissimo codice reperi vulg. Superna

Lucret II. 1114 perfice. IV 429. longe. V. 940. clare. VI. 186. infor-
me. 96. superna.

Prudent. Harmartig. Adsignare Deos proprios sua cuiq; iura.

Idem lib. II. in Symm. --- Sua cuique genti.

Ita v. libb. habere testor nam in vulg. omnia mutata.

E longum ob cr. Lucr. VI. 712. Nilus in aestate crescit. Ob β. l. 389.
compleve spatium. VI 696. Ex hoc usq; mare spelunca.

Ob β. Ouid. VII. Metam. Illic Amonia radices vale refectas Se-
minaque floresq; Et succos incoquit aures. Sic leg. ex vet. lib.

Ob β. Prudent. Plycho Imbuere fragiliq; iros

Ita Græci. Demosth. Bithyn. lib. 14. apud Stephan.

ἰσὶ δὲ πρὸς πᾶσι τοῖς καὶ χυδαῖος ἀκ. η. ἰσὶ γὰρ.

Ob pr. Prudent. per Steph. Hymno IV. Civitas quæq; pretiosa
portans. ita v. c. vulg. omnis. non satis latine.

Ouid. III. Metam. Vulgusque procere q; ignota ad sacra feruntur.

Sic vet. lib. r. etissime. vulg. Et vulg. proc. Et eo. lem libro: Corpore-

que presso spina curuamine flecti incipit. Sic leg. puto aut vt in v. c. q.

Corporeq; depresso vt sit pæon primus, vulg. Corpore & presso. Ob cr.

Pru. I. Apoth. Cum libet in gelidum flabrare frigore ventu Sic l. ex v. l.

E non extritum, amat hiatum in versu Lucret. amat eius fami-

liaris Ennius: amant denique omnes antiquiores Poetæ. V.

Ablatius in tertia declin. producitur: more Græcor. ut in *Euphrate*, *Aristotele* Virgil *Ille fame rabida tria guttura pandens*, Prudent. in Romano *forde* produxit. *Sordet tumeſcit*. Sic v. c. vulg. *Sordet*. Lucret. I. 803. *tabe*. I. non extritum. Lucret. IV. 140, 546. V. 75.

Ennius apud Apul. Apolog. *Mures sunt Æni, aspera est res plurima*.

Oron extritum. Ouid. III. Metam.

At Tyro hac profugos posuisti sede penates.

Sic leg. puto ex tribus mss. vulg. *Hac Tyron &* nullo fere sensu. Lucret. III. 983. VI. 1076.

V. in terminatione, us sequente ſt corripitur. Luc. VI. 198, 943.

DESINENTIA in R.

Existimo veteres interdum longa hæc verba fecisse, nulla habita ratione ad incisionem, aut litteram quam aliam, seu elabendi rationem. Ennius: *Interea fugit albus iubar Hyperionis cursum*.

Et lib. XVI *Qui clamor oppugnantis vagore volanti*.

Et lib. XVII.

Imbr citor, aquiloque suo cum fulmine contra.

Ibidem.

Tollitur in calum clamor exortus & *et* *isq;* &

Post illa germana soror errare videbat.

Lucilius lib. X.

Languor oppressitq; *pigror, torporq;* *quietis*.

Virgil lib. V. Æneid.

Olli, crua datur, operum haud igna a Minerva.

Ibidem.

Ostentans artem pariter arcumq; *sonantem*.

Et lib. II. Æneid.

Noſſerum obrumur, oriturq; *miserrima cades*.

Idem Eclog. IX.

Desine plura puer, & *quod nunc instas agamus*.

Prudent. Roman.

Quos lana terret discolor inſtipite.

Ita leg. ex v. l.

Lucill. apud Nonium *Interfici*.

MANTISSA

Intereunt, labuntur, euntur omnia versum.

IS TERMINATA.

Puto hæc nunc breuia, nunc longa habita apud Antiquos, vt & hæc alia. nisi quis aliam rationem sequi malit, vel ob incisum, vel ob *h* litteram, quam vice consonantis positam sæpe ait Bedas. Ennius lib. VIII.

Iamq; fere puluis ad calum Cassa videtur.

Idem alibi:

Et quis exstiterat Roma regnare quadrata.

Virgil. lib. IX.

—— *valis accommoda fraudi.* Sic v. fere.

Idem II. Georg.

Vi propria nituntur, opis haud indiga nostra.

Idem I. Æneid.

Per terram, & versa puluis inscribitur hasta.

Contra Prudent. in es finita sæpe facit breuia. vt in Psychom.

—— *spoliatque suos fames impiâ natos.*

Et Vincentio:

Conluces insigni stola. Sic enim v. c. ibi.

VS TERMINATA.

Et hæc sæpe producta inuenio: nisi item ad vulgares excusationes & effugia confugas. Ennius lib. II.

Præpetibus hilaris sese, pulcrisq; locis dant.

Idem lib. IX.

Fi ius dictus ollis popularibus olim.

Virgil. Eclog. VI.

Ille latus niueum molli fultus hyacintho.

Idem II. Georg.

Iam canit affertus extremos Sinitor antes. Sic leg. puto ex v.

l. vulg. extremos affertus.

Idem lib. XII. Æneid.

Multa manu, nec non animus, aurumq; Latino est. Ita v. q. sed pl. v. vt vulg. aurumq; animusq;.

Idem II. Georg.

—— *Tibi pampineo grauidus autumno.*

Idem

Idem V. Æneid.

Et micat Euryalus, & munere latus amici.

Ibidem;

Inuavidus etiamq; tremens.

Idem VIII. Æneid.

Terga fatigamus hasta: nec tarda senectus.

Idem IV. Æneid.

Pectoribus inhians.

V S extrema syllaba sequente st corripitur. Lucrer. VI.

124.

Speluncasq; velut saxis pendentibus structas.

Idem VI 943.

—— guttus manantibus stillent.

T. DESINENTIA.

Martianus ait, ea quæ in T. finiuntur verba, ancipiti intervallo habita esse: quod multi viri eruditi etiam probant: mihi que verissimum videtur. Cuius rei confirmandæ causa proferam aliquot loca.

Ennius lib. III.

Inde sibi memorat unum superesse laborem.

Et lib. I.

Nec pol' homo quisquam faciet impune animatus.

Et lib. II.

Si quid me fuerit humanius, & teneatis.

Et lib. VI.

Alter nare cupit, alter pugnare paratus.

Et lib. X.

Sensit voce sua, nitit, ululatq; ibi acute.

Et lib. XI.

Insit ô ciue; quo me fortuna fero sic. &c.

Et lib. XIV.

Configunt pa' mam, tinnit hastilibus umbo.

Et lib. XVI.

Tunc timido manat ex omni corpore sudor.

Et lib. XVII.

Is eques, & plausum caua concutit ungula terram.

Na s

Alibi:

Alibi:

Vosne velit an me regnare hera, quidue ferat fors.

Et: *Quae nunc te conuit & versat in pectore fixa.*

Et: *Menjes constituit, idemq; ancilia.*

Prudent. in Romano:

His membra pergunt urere, ut igni verint. ita q. v. vulg. utq.

Et in Hippolyto:

Prorumpunt alacres, ceco & errore feruntur. Sic & ibi v. c. vulg. terrore. male. Error cæcus dicitur, non terror.

Lucill lib. XVII.

Cetera contemnit, & in & sura omnia ponit.

Et lib XXX.

Quid sibi vult, quare sit intro versus ut ad te

Spectent, atq; ferant vestigia se omnia prorsus.

Sic leg. puto apud Nonium ferre.

Terent. Heaut. act. i. sc. i. *Putauit me & atate & beniuolentia.*

Sic leg. ex v. l. o. Varro apud Nonium Proprium.

Qua murum fieri voluit, urgemur in unum.

Virgil. lib IV. Georg.

Atque Ephyre aq; Hebrus & Actia Orithyia.

Sic enim v. q. vulg. atq; Actias.

Ibidem: *Eumenides, tenuit inhians tria Cerberus oua. vulg. tenuitq.*

Et lib. V. *Cum clamore Gyas reuocabat ecce Ctoanthum. Ita leg. ex v. l. vulg. & ecce.*

Ibidem: *Arduus effractq; illi sit ossa cerebro. Sic v. l. vulg. in ossa.*

Lib. IX. *Multa Deos orans oneravit aethera votis. Sic fere v. l.*

vulg. oneravitq.

Et lib. VII.

Sustinet ac nata, Turniq; canit hymenaeos.

Et lib. IX.

Dum trepidant, ite hasta Tago per tempus utrumq.

Et lib. X.

Nectibi Tymbre caput Euandrius.

Ouidius lib. I. Metam.

Sub Ioue mundus erat, subijt argentea proles.

Ira omnino leg. adsc. o. vulg. Subijtq; male.

Sic & apud Valerium lib. 1. ex v. c. leg. autumo.

Portum demus, ai: & achospita credite puppē.

*Adueniet Lemno; lenior Deus & quore flexit Huc Mynias. τὸ ad-
uenire vaticinanti conuenit optime.*

Hæc de interuallis. Si qui cæsuræ adscribere malit omnia,
suo quidem is vtaur iudicio: mihi non facile probabit.

ABSURDIORES QUIDAM NUMERI,

non obseruata incisione.

Hoc etiam admonere volui. Video enim quosdam ea re tur-
batos mutare scriptorum veterum libros. Ennius & Lucilius
sæpe: Lucretius Horatius & Virgil. interdum sunt vsi.

Ennius in Scipione:

Sparsis hastu longis campus splendet & horret.

Alibi: *Fraxinus frangitur, atq; abies consternitur alta.*

Lib. VII. *Poste recume ite vestraq; pectora pellite tonsis.*

Et lib. VIII. *Amplius exangere obliquo lumine solis*

Labi ut vnctâ carina, volat super impetus undas.

Todaq; vestigare & querere te, neq; posse

Corde capeffere, semita nullum pedem stabilibas.

Lucilius: *Dec ventorum flamina flando suda secundent.*

Et lib. XI.

Primo adolescens, posterius directius sese.

Alibi:

Pulmentaria & intybus, aut a'iqua id genus herba.

Et: *Scit enim bene longinquum mortalibus morbum,*

In vino esse, ubi qui inuitauit dapfilius se.

Sic leg. puto apud Non. Inuitare.

Virgilius:

Addam cerea pruna & honores huic quoq; pomo.

NUMERI CONGRVENTES SENTENTIÆ.

Hæc sola particula integrum occuparet librum, si quis pro re
tractare & explicare veller. Nos faculam tantum præferre volu-
mus studiosis. Video autem vereres mirifice hac in re luisse;
neque solum in numeris, verum in verbis id seruasse decorum, ve
gravioribus rebus & personis tribuerent grauiora verba & nu-
meros. In hoc autem excellere mihi videtur Virgilius. En-
nius:

MANTISSA

Capitibus nutantes pinos. Capire nutat ibi versus, ut arbores mobiles, quam grauiter de Egeriæ Deæ responso idem ait:

Olli responder suauis sonus Egeriai.

Idem remigum pulsū & laborem expressit, dum ait:

Poste recumbite, vestraq; pectora pellite consis.

De sonitu arborum:

— omne sonabat

Arbustum fremitu siluai frondosai.

Virg. lib. I Georg. elegantissime grandinis salientis crepitum expressit:

Tam multa in tectis crepitans salit horrida grando.

Quam horrendè illud?

Monstrum horrendum, informe, ingens, cui lumen ademptum.

Et magnifice lib. VI.

Porta aduersa i gens, solidog; adamante columna.

Mezentium & consistere facit hoc versu:

Hostem magnanimum opperiens & mo e sua stat.

Tremorem hastæ expressit hoc versu:

--- stetit illa tremens, vter. que recusso

Insonuere caua, gemitumq; dedere cauerna.

Et equitum cursum:

Quadrupedante pulrem sonitu quatit ungula campum.

Idem scopulos & impedita loca describens, mire intricatum fecit carmen lib. I.

Saxa vocant Itali, mediis qua in fluctibus.

Quam grauitè Iupiter!

Tros Itali uo suat.

Et Iuno ad Venerem:

--- nunc qua ratione quod insiat

Conferi possit ---

Sed admirabilis in eo genere est Virgilius. Quæ etiam laude non caret noster Titus vacillantem versum fecit alibi ob sensum, & procubantem.

De MONOSYLLABIS porro quibus veteres omnes liberrime vsi sunt in extremis versibus, de Tmesî, de Syncope, & aliis nonnullis dicere plura nunc supersedebimus.

SEQVVN-

Aliz Elegantiæ Lucretianæ?

ACCVSANDI casus pro lecto. I. 104. *Me, pro, ego.* Sic Terent. Eun. V. 5. 8. v. 9. *Scin' me in quibus sim gaudius?* aut dicendum, *me* esse paret con.

ANASTORRHE præpositionum Lucretio perfamiliaris est: quam amant & antiqui scriptores, Ennius, Sallustius, Tacitus, maxime Carus noster, eiusque familiaris Maro. V. 702. VI 714. 788. 1208.

CASVS SEXTVS GEMINATVS interdum adiungitur vni verbo, ita vt vterq; ab altero vi sit diuersus I. 720. *Angustiq; fretura-
pidum mare dixit vndis.* Eon. lib. 14. *Cum procul adspiciunt hostes
accedere ventis Naubus ve iuu'u.*

COMPARATIVVS, seu, vt veteres dicebant, altera conlatio non semper connectit similes casus. IV. 700 Terent. Prol. Eunuch. v. 12. *atq; in thesauro scripsit, caussam dicere prius, unde petitur aurum,
quare sit suum, quam ille qui petit, unde v' sit thesaurus sibi.*

EPITHETA GEMINATA. I. 257. 294. II. 342. 343. III 4. Seruius, alique Grammatici, quali vitiosum reprehendit, si duo in versu vni nomini attribuantur epitheta aitq; XII. locis hoc admisisse Virgilium. Atqui sæpius id fecit Maro, & Carus, quam Seruius putauit. Non negari tamen potest, hoc rarius faciendum esse.

FREQUENTATIVIS verbis sæpissime vtitur Lucretius: vt Sallu. *imperitare, discrepitare, peritare, nominis are, vocitare, fugitare, &c.*

GEMINATIONES verborum eorundem, aut certe similium, veteribus fuerunt perfamiliares, non Poetis, verum etiam oratoribus, II. 328. V. 1110. Vt Cic. *O fortunatam natam me consule Romam.* Virgil. *ac late fluctuat omnis are residentis tellus.*

GENERIS MUTATIO. Soleat sæpe veteres nomini in orationis serie collocato adicere aliud genere non respondens: sed aliud potius, quod quidem vi & notione cum illo conueniat, genere non item. Qua ratione videre potest extulisse Lucretius, lib. I. v. 352.

GENITIVI PLURALIS SYNCOPÉ in nominibus neutris: II. 933. *principium, pro principio um,* quod carminis ratio excusat: alioqui non licet, inquit Plinius apud Seruium. Raro & hoc seruant

uant Poetæ. Pacuuios apud Cic. in orat. *Concilium socij, augurium*, atq; *extim* interpret. *Postquam prodigum horrifera, portentum*. et si Cicero non neget esse datu.

GERVNDIA IN DO perpassiois vim habent multis locis. I. 533. IV 311. VI 142.

GERVNDIIS IN DVM vsi sunt antiqui scpe, non Poetæ, sed alii etiam scriptores I. III. 1. 8. 381. II. 491. III 627. Vide Iust: Zinzerling Critic. Promulf. cap. XXXII. pag. 100. Manut. in Cic. Cat. pag 447.

GRÆCISMI. I 354. 659. II. 114. 1098. III. 494. IV. 416. 731. 361. V. 118. VI. 418 808. 809. 817.

INDIGNANTIVM ORATIONES PRÆCISÆ esse consueuerunt: ut saepe apud Lucret Nonn: *videre?*

INHINITIVI MODI DVO VERBA CONIUNCTA. I. 466. 487. *Quod vitiosum esse in oratione soluta putat Seruius: male. Terent. Andr. III. 2. v. 4. Quod iussi ei dare libere.*

NOMINANDI CASVS pro vocatioo ponitur. I. 44. quod & Græcis & Latinis Poetis per familiare est.

PARTICIPIA breuitatem adferunt orationi, verbo iuncta, hoc modo: *ambulans doceo* i. e. *ambulo & doceo*. Apud Græcos nihil frequentius. Egrege Carus noster, I. 173. 274. 939.

PARTICIPIA *auēntina* iuncta verba, VI. 1160.

PERIPHRAZI quadam breui studioissime vtuntur Poetæ omnes, maxime Lucretius: *Hinc radix saxi, horror saxi lumina rita, lumina solis, glacies aris, ubera lactis, ratio animi, umbra noctis*, &c. Virgilio etiam vsitatissima phrasis.

PRÆPOSITIONVM quandoque mira est licentiā apud Lucretium, & alios. VI. 1213. 1254. 1256.

Præpositionum anastrophe V. 702. VI. 714. 788. 1208.

PROVERBIA, quæ sunt à Lucretio vsurpata, vel vt prouerbia sunt, vel ex quibus, quamuis apud eum prouerbij locum non obtineant, alias tamen, & alibi, possunt obtinere.

Aquam in vas pertusum congerere: pro: inanem operam sumere; & *pertusum vas*, seu dolium. III. 950. 951. 1023. 1024.

DE PLANO *promittere*. I. 411. pro facile & expedite, & sine magno labore: vel liquido & plane, rem facilem & expeditam, & planam, & in promptu positam promittere.

Errare to i a regione, seu via. VI. 66.

Eri, ode p. ofari: pro, vera loqui. I. 739. V. 113. Nota est origo prouerbij.

In flumine medio sitire. IV. 1093. olet prouerbium. Huc eodem refer prouerbium: *Tantalus sitis.* Quanquam Lucretius alia pœna Tantalum affici facit.

Lampada tradere. II. 78.

Gaudere sibi. III. 146. seu, in sinu.

Lanam in igni, seu in ignem trahere. IV. 376. Quod Græci dicunt, *ἡς πῦρ ἐκείνῃ*. est, inanem operam sumere, & sumptum sine fructu facere.

Miscere terram mari, & mare calo. III. 855. Prouerbium valet ad significandam omnium rerum perturbationem.

Mus mus magis, quam piscis. II. 342.

Prendere possis oculorum lumine aperto. IV. 1136. V. 776. Prouerb. de rebus manifestis.

Prouehere in altum. V. 1433. Prouerbium olet, quod significat offerre, seu conijcere in discrimen; seu exponere periculo.

Sisyphi saxum. III. 1019. negotium laboriosum, & nullum fructum afferens, significat.

Sapere sibi. III. 146. prouerbium notū de eo, qui sibi consulit.

Surdo fabulam narrare. V. 1051.

Lampada suscepit. V. 403. Usurpari potest prouerbij loco, pro, successit alicui ad rem aliquam administrandam.

Traditum per manus. IV. 1215.

Vadimonia facere. IV. 1116. pro, æs alienum contrahere; videtur prouerbialiter extulisse.

Ventis verba profundere. IV. 929. 1089.

Vigilans stertis. III. 1062. prouerbium in hominem tardum, & hebetem. *Plautus dormitatorem* vocat.

Vivus vidēsq; pereō III. 1060. Vide *Chiliad.* Erasmi de his omnib.

SIMILITVDINES LVCRETIANÆ.

A torrente. I. 290.

Ab animo, qui latet in corpore. III. 180.

Ab apibus III. 11.

Ab arbore & nubibus. V. 129 130.

A canibus. I. 403.

A ferro

MANTISSA LVCRETIANA.

A ferro candenti. VI. 147.

A glande plumbea. VI. 305.

A lignis aridis. II. 881.

A luminibus solis. IV. 162.

A manu, quæ regit nauim. IV. 904.

A medicis. I. 934.

A nebula, quam lacus exhalant. V. 465.

A lacerato oculo. III. 409.

A pueris, qui sunt in tenebris. II. 54. III. 87.

A serpente & ceruo. III. 612. 613.

A bona valetudine. III. 103.

A vento. IV. 260.

TMESI vitur Lucretius plurimis locis : imitatus Ennium, & maxime Lucilium : de quo illud Aufonij obseruatione dignum : *Rescisso disce componere nomine versum ;*

*Lucilij vatis sic imitator
eris.*

FINIS MANTISSÆ.

